

God-are Jögoru I'oho

Omie New Testament

This Bible is copyrighted by Wycliffe Bible Translators (Wycliffe.org) and is printed with permission by the Digital Bible Society (dbs.org) for non-commercial use.

This Bible is available for free download in a variety of digital formats at dbs.org/bibles.

MATTHEW	4
MARK.....	44
LUKE	70
JOHN.....	113
ACTS.....	143
ROMANS.....	184
1 CORINTHIANS	203
2 CORINTHIANS	222
GALATIANS.....	234
EPHESIANS.....	242
PHILIPPIANS.....	248
COLOSSIANS.....	253
1 THESSALONIANS.....	257
2 THESSALONIANS.....	261
1 TIMOTHY.....	264
2 TIMOTHY.....	269
TITUS	273
PHILEMON	275
HEBREWS	277
JAMES.....	291
1 PETER.....	296
2 PETER.....	301
1 JOHN.....	305
2 JOHN.....	310
3 JOHN.....	311
JUDE.....	312
REVELATION.....	314

MATTHEW

Iesuare hijo miono'o jioibe rovade jöhoje.

1 Aveho Iesu Keriso-are hijo miono'o jioibe rovade jöhoje. Iesu hu David-are uje jiadeje. David hu Abraham-are uje jiadeje.

² Abraham hu Isaac-are vavue jiadeje. Isaac hu Jacob-are vavue jiadeje. Jacob hu Judah-are o Judah-are ö ömo'ömo jabesi vavue jiadeje. ³ Judah hu Perez o Zer-ah-mesi vavue jiadeje. Jabesi vëmoho Tamar jiadeje. Röhu Perez hu Hezron-are vavue jiadeje. Hezron hu Ram-are vavue jiadeje. ⁴ Ram hu Amminadab-are vavue jiadeje. Amminadab hu Nahshon-are vavue jiadeje. Nahshon hu Salmon-are vavue jiadeje. ⁵ Salmon hu Boaz-are vavue jiadeje. Boaz-are vëmoho Rahab jiadeje. Röhu Boaz hu Obed-are vavue jiadeje. Obed-are vëmoho Ruth jiadeje. Röhu Obed hu Jesse-are vavue jiadeje. ⁶ Jesse hu a böröme David-are vavue jiadeje.

David hu Solomon-are vavue jiadeje. Solomon-are vëmoho Uriah-are dorue jiadeje. ⁷ Röhu Solomon hu Rehoboam-are vavue jiadeje. Rehoboam hu Abijah-are vavue jiadeje. Abijah hu Asa-are vavue jiadeje. ⁸ Asa hu Jehoshaphat-are vavue jiadeje. Jehoshaphat hu Joram-are vavue jiadeje. Joram hu Uziah-are vavue jiadeje. ⁹ Uziah hu Jotham-are vavue jiadeje. Jotham hu Ahaz-are vavue jiadeje. Ahaz hu Hezekiah-are vavue jiadeje. ¹⁰ Hezekiah hu Manasseh-are vavue jiadeje. Manasseh hu Amon-are vavue jiadeje. Amon hu Josiah-are vavue jiadeje. ¹¹ Josiah hu Jechoniah-are o hesi ö ömo'ömo jabesi vavue jiadeje. Evare majare Babylon rajohuro muorovo'i rueromo Israel rajoho tövëvoromo ujuoho va'oromo Babylon rëmareje.

¹² Tövëvo ujuoho va'oromo Babylon rëmare maja hesi ijore evare Jechoniah hu Shealtiel-are vavue jiadeje. Shealtiel hu Zerubbabel-are vavue jiadeje. ¹³ Zerubbabel hu Abiud-are vavue jiadeje. Abiud hu Eliakim-are vavue jiadeje. Eliakim hu Azor-are vavue jiadeje. ¹⁴ Azor hu Zadok-are vavue jiadeje. Zadok hu Achim-are vavue jiadeje. Achim hu Eliud-are vavue jiadeje. ¹⁵ Eliud hu Eleazar-are vavue jiadeje. Eleazar hu Matthan-are vavue jiadeje. Matthan hu Jacob-are vavue jiadeje. ¹⁶ Jacob hu Joseph-are vavue jiadeje. Joseph hu Mary-are barue jiadeje. Mary hu Iesuare vëme jiadeje. Iesuare jöho uvarueje: Böröme namiromo ajamuaje aho höjo.

¹⁷ Iesuare hijo miono'o ho ëhi jioibe rovadeje. Abraham bëhoho jioromo hesi ujo ömo'ömo jioibe rovadoho ro David-arire ë vituoho jioromo bëhohu'o ujohu'o aho'obëhe 14 jiadeje. O David bëhoho jioromo hesi

ujo ömo'ömo jioibe rovadoho ro Israel rajo tövëvoromo Babylon ujuoho va'are majare ë vituoho jioromo bëhohu'o ujohu'o aho'obëhe 14 jiadeje. O Israel rajo tövëvoromo ujuoho va'are majare jioromo ujo ömo'ömo jioibe ruejuvo böröme namiromo ajamuaje a rahade majare ë vituoho jioromo ujohu'o aho'obëhe 14 jiadeje.

Iesu rahade jöhoje.

¹⁸ Röhu Iesu Keriso rahadoho aviëhije. Hesi vëme Mary'o Joseph'o masurovo'iröhëro uarovoromo ari-jareje. Bogo masurovoromo gemuoroho arijë'e Mary-ro gavadeje God-are Aru'ahohuro uje bojamijë'ëro hu dë'e jiamu. ¹⁹ Hesi aemo'aeme Joseph-ro gavade hu dë'e jiamu gagorovo jögoru ejaje aëro jië'ëro Mary nugö'ö'i uehorovadeje. Röhu Mary a nunire javoji bojami'iröhoho bijönimamu uvadeje: Iae na saginiëri ëhi ë'ejöjo. ²⁰ Èhi uehorovojuvo nia'ovoro gavadeje Badare aneraëro rueromo uavavamu: David-are hije Joseph jaehu Mary masu'iranoho nadi juhuonivonëjo. Èhesi bëhoho bogo aho ujohu bojami'i hesi God-are Aru'ahëro bojamamu dë'iraejë'e höjo. ²¹ Harihoho rahago hesi ihoho Iesu jumuvonëjo rabëni huro hesi aribövi jabesi sisëho mu'uvëhoromo maro rëmo'ië'e jiaje.

²² Röhu ë mue aho'o rovide hesi bëhoho ehuro Badahu hesi jö majëhijaje a uavamu jajivadëhi ëhi jioröhëgo. ²³ Jajivoromo ëhi uvadeje: Aboridohuro dë'iraeromo harihe raho'a'ajëjo. Raho'iramu aëro hesi ihoho Emmanuel jumuvo'aruëjo. Emmanuel ë iho hesi bëhoho God-hu no'o jiaje jöhoje.

²⁴ Amo Joseph-ro niavë'ëro ri'öromomo Badare anera hesi jöho ejahoromo hesi magonahoho masuvadeje. ²⁵ Masuromo röhu bogo hu'oho gemuoroho niavadeje u'emu harihoho rahago niavo'iröhëro. Amo harihoho rahamu Iesu jumuvadeje.

Sa'a gö rajo ariböviehu Iesu rajahi'i rovere jöhoje.

2 Iae Iesu Bethlehem amore Judea sa'are ë rahadeje Herod sa'a a böröme jiadevare. Rahamu iae jiji adaho'amarue a masijohuro aruhe sa'a göre jioromo rovaroho ro Jerusalem amore suorovareje.

² Suorovoromo uëvareje: Jew rajo jemesi sa'a a böröme jioröhëgo rahade aharihoho din'ë höjo. No aruhe sa'a göre raromoromo gavare hesi jijoho rojomamu garomo hu rajahi'i rovere höjo. ³ Èjöhö heromo Herod sa'a a börömohuro dë sisërëromomo uehore gö gö bæjadeje Jerusalem amo rajo a ioro'iorohu'o. ⁴ Ue-

hore gö gö baeromo huro Jew rajo priest masijohu'o jabesi jögoru öri röjehijarue ariböviohu'o uëvamu gemuoro gagovoruomadeje. Gagovamu uëvadeje: Böröme namiromu ajëmi'iröhe aho hu dinö'e raho'a'ajëjo. ⁵ Uavareje: Bethlehem amore Judea sa'are ë raho'a'ajëjo. Mami'e jö God-aro baeromo majëhinövade ahuro ëhi jajivoromo uvë'e höjo:

⁶ Bethlehem ja Judea sa'are javajoho Judea sa'are a masijo jabesi nuniroho jasi ihoho bogo bise'oho jio'a'ajëjo.

Jasirire jioromo a böröme rue'a'ajëjo. Rueromo nasi aribövie Israel rajoho muebejëvo'ajëjo.

⁷ Ëhi majahijamu hegoro Herod-ro ë sa'a gö rajo a masijohuro ruejöro saginiëri jöe nugö'öromo uëvadeje: Ëjjijoho maja raburo aevoromo rojomamu gavarije höjo. Nadi ruëroho numëroho ue'i majaho ma-gemu uevego na hejöjo. ⁸ Majaho uavamu henugoromo uëvadeje: Rue Bethlehem amoro va'irarijoho aharihoho avoho nahobe jijihorëjo. Birohogoro rueromo dinö'e jiajoho uerego na he'iröjo na'o ë va'oromo hu rajahi'irode. ⁹ Ëhi uëvamu hegoro va'areje. Örire va'ihö gavareje mami'e ruhe sa'a göre gavare jije gemuoho jabesi nuninö urimo va'amu. Jijohuro urimo va'adoho va'o aharihehu hijajire ë hesi simano bure namijadeje.

¹⁰ Namijamu ganugoromo bogo bise'o vadu'oho nimorohareje. ¹¹ Nimorohoromo ë osare rumo va'oromo gavareje aharihoho hesi vëme Mary'o ë hijamu. Garomo sa'are ague aho raromoromo hu rajahijareje. Rajahiromo inömo inömo jiovoromo suvuore bama-hareje. Gold o ridi'e inöme niö'i göho frankincense göho myrrh ëhi i'imamareje.

¹² I'imamë'ëro nia'ovonö'e hejare God-ro uëvamu: Bogave Herod-are öriroho vuonorö'ö va'irarijë uëvamu hegoro vuonorö'öromo öri gönö jabesi sa'are va'areje.

**Joseph-hu Mary'o Iesu'o hu'iraejëvoromo ju'ebiro
Egypt sa'are va'are jöhoje.**

¹³ Va'amu Joseph-ro nia'ovoro gavadeje Badare aneraëro rovamu. Aneraëro rueromo uavavamu: Ri'ö aharihohu'o hesi vëmohu'o hu'iraejëvoromo ju'ebiro Egypt sa'aro va'ëjo. Va'o ëhuro jionëjo hujeji naru uavego rue'irane ë hesi bëhoho Herod-ro aharihoho ano'i naho'ië'e jiaje. ¹⁴ Ëhi uavamu hegoro Joseph-ro ri'öromo jabumë hu'iraejëvoromo vahi'e ë amoho vuonugo'i Egypt va'adeje. ¹⁵ Egypt va'oromo ë hijuvo hejade uavavamu: Herod guomë'e hö uavamu hegoro rovadeje. Ëmue aho'o rovade hesi bëhoho urimë'i Badahu uavamu hesi jö majëhinövade aehu jajivadëhi ëhi jioröhego. Badahu uavade jöho hesi surire jajivoromo ëhi uvë'eje: Nasi Harihoho uvamu Egypt jioromo rovë'e höjo.

Asisö'o inino bijuëmare jöhoje.

¹⁶ Ëhi ë'areje röhu ë hesi urimoho Herod-ro gavade sa'a gö rajo masijoho bogo vejö'oho rueruomamu gagorovo uvadeje: Sareremijare höromo dë vörönimo

avohadeje. Dë vörönimamu hesi aribövioho jöe böjëmiromo uëvadeje: Bethlehem-nö va'oromo asisö'o ininoho aho'o bijuëmorëjo. Magonahoho nadi vadune niö'i iosiramë'oho nadi a'i asisö'o ioro'ioroho aho'o bijuëmo barërejo. Mami'e sa'a gö rajohuro jije rojomamu gavare majaho uavamu hejë'ëro ëhuni vadune niö'i bogo iosiramijë'e asisö'oho bijuëmoröhego uëvadeje. Uëvamu iae va'oromo bijuëmoruomadeje. ¹⁷ Bijuëmamu ëhuro mami'e jö God-aro baeromo majëhinövade ae Jeremiah-hu uëvadëhi ëhi jiadeje. ¹⁸ Jeremiah-ro ëhi uëvadeje:

No hejaruëjo Ramah amore uvavo'ego.

Hara'uoromo nivavo'ego.

Rachel-ro hesi ujo ömo'ömohuni nivavajëjo.

Hesi ujoho barëjahë'ëro aehu sanuamaruoho bogo ejajëjo.

Iesumëhu Egypt jioromo vuonorö'ö rovare jöhoje.

¹⁹ Herod guomamu Joseph-ro Egypt hiromo nia'ovo'i-raeromo gavadeje Badare aneraëro rueromo ²⁰ uavamu: Ri'öromo aharihohu'o hesi vëmohu'o hu'irae ömëvoromo Israel sa'aro vuonorö'ö va'ëjo aharihu ano'i uehorovare aribövioho mami'e vuovë'e jiaje. ²¹ Ëhi majahijamu hegoro Joseph-ro ri'öromo aharihohu'o vëmohu'o hu'irae ömëvoromo Israel sa'are vuonorö'ö rovadeje.

²² Rueromo hejade uvavamu: Archelaus-ro hesi vavue Herod-are sionoho baeromo bövie namiromo Judea sa'aho muebejaje hö uvamu hegoro juhuoniv-oromo ë sa'aroho bogo hijadeje. A'i nia'ovo'iraeromo hejade God-arire jöe rueromo majahijamu hegoro Galilee sa'are va'adeje. ²³ Galilee sa'are va'oromo amo ihe Nazareth ë hijadeje. Nazareth hijade hesi bëhoho urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviohuro God-are surire jajivarëhi ëhi jioröhego. Jajivoromo ëhi uvareje: Aëro hesi jöho atoromo uvo'a'aruëjo: Hu Nazareth raje ae höjo.

Bapataeto vaejaje ae John-hu ëhi ë'ade jöhoje.

3 Ëhi'amu John a bapataeto vaejëvaje ahuro Judea sa'a a rumo'ere Jordan jovo riröre hiromo jöho majëhinövadeje. ² Majëhiromo uënövadeje: Uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baehëjo. Jemë iae ga'ië'arujëjo God-ro böröme namiromo muebejëvego. Ëhi majëhinövadeje. ³ Ëaho John hesi jöho God-ro mami'e uavamu hesi jö baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje:

Aëro a rumo'e sa'are hiromo ma-darugo'o uvo'a'ajëjo:

Badahu rueröhe öroho avohorego hu maro rue'irajo.

Hesi öroho ahorirëro vajivorego hu maro juvo'irajo. John-hu ë'iröhe jöho mami'e ëhi jajivoromo uvë'eje.

⁴ Ëhi jajivoromo uvë'ëro ë aho John-ro camel mi uehu avoho'amë'e niögu sisëho ruohoromo mi sinehu avohë'e götaho dë'ahore ba'amonövadeje. O hesi ioho hu guajuguajue vuome ëhi ibe juvonövadeje. ⁵ Ëhi'ego Jerusalem amo rajo Judea sa'a ioro'iorore raro-

marue aribövioho Jordan jovo bëhinö dinö'e dinö'e raromarue aribövioho ëho jaburo rueruomonövadeje. ⁶ Rueromo jabetesi sisëho huruoho'ego John-ro Jordan jovore bapataeto vaejëvonövadeje.

⁷ Èhi'oromo John-ro gavade Pharisee ariböviohu'o Sadducee ariböviohu'o aho'obëhe huro bapataeto vaejëvojöro rueruomamu gëgorovo uëvadeje: Sigobu aboji harihu'e jëvanovajëjo. Jemë raro uëvade höjo: God-are vöröehu rue'iröhire jioromo huruomoromo manö va'irarijoho eni jëvo'ajëjo. ⁸ Bogajo. Ijehu bajo mae raejajëhi ëhi mu mae vaerego no garomo uvo'irarëjo: Iae jemë uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baejë'e jëvavajëjo. ⁹ Röhu nadi uvorëjo: Abraham nosi bëhohuro jië'ëro ëhu'ëro no mae javuajëjo. Naro jemë uëvavajëjo: Jemë Abraham-are ujo ömo'ömo jëvavajöho ëho ma-bise'e höjo. God-ro nimo'ibejajo ave munëho ujuohoromo avohëvego araeromo Abraham-are ujo ömo'ömo jio'amo'ibejajo. Èhuni nadi nimorohë'ioho ëhioho atorëjo. ¹⁰ Röhu tonëro ijoho bëhi'o huo'ö'ie'ajëjo. Di ijohuro bajoho bogo ma raejë'e jiego huo'örom vëniro huo'ie'ajëjo. ¹¹ Naro jovëremu bapataeto vaejëvaje höjo aëro garuomoröhego jemë öri sisëho vuonugo'i aevoromo öri mare jijihë'e jëvego. Röhu ae gö nasi ijonö rue'ie'ajëjo. Huro na iosiremiromo börö-moho höjo. Naehu hesi mu bise'o vaejahoromo höru sino ujuohahoromo hesi ijore va'ibejodoho o mu bise'o bise'e rabe vaejaho'ibejodoho röhu na ma-bise'e jevavajëjo. Èahuro God-are Aru'ahohuro o vënëro bapataeto vaejëvo'ajëjo. ¹² Hesi ijo garanoho övore höjo. Ijo garanoho övore jië'ëro ioho tevoromo döro hijiohijiovoromo mevoromo i maho gagovoromo hesi iruno'e osare ë avoho bahi'i subueho sinoho ravemu ravaje vënire huo'a'ajëjo.

John-hu Iesu bapataeto vaejade jöhoje.

¹³ Èhi'amu Iesuro Galilee sa'are jioromo abuejadoho abo Jordan jovore höröjajadeje John-ro hu bapataeto vaejëro. ¹⁴ Rovamu gagorovo John-ro nijio'iraeromo uavadeje: O-ajo. Jero na bapataeto vaejevo'ibejanëjo iae mae jio'ibejajo. Röhu jero rabëni nasi öriroho rovine höjo naro ja bapataeto vaejavajöro. ¹⁵ Èhi uavamu hegorovo Iesuro uavadeje: Bogajo. Avevejö'e naehu uavajëhi ëhi ë'ëjo. Èhi ë'ë'oho ëhuro God-hu nimaje muoho vae'ëjarëjo. God-hu nimaje mu noehu vae barëjë'oho iae mae höjo. Iae mae höjamu hegorovo John-ro ejahadeje.

¹⁶ Bapataeto vaejamu gagorovo Iesuro jovore jioromo rojo ionire namijadeje. Namijamu ö'idöho arovadeje. Arorovamu Iesuro gavadeje God-are Aru'ahë guaho va'ënohuro ruvebiromo hesirire gerejamu. ¹⁷ Èhi'amu ae aho'obëhe hejareje ö'idöre uvavamu: Ave aho nasi Harihu mabëhe höjo. Na hu garomo ëhuro nasi dë vövöbajo'oho nimorohevajëjo.

Iesuhu mu sisë vaejëro Satan-hu bijioho gavade jöhoje.

⁴ Iae Satan-ro Iesure dëre bijioho garöhego God-are Aru'ahëro uavamu Iesuro a rumo'e sa'a göre ajiomadeje. ² Ajiomoromo ioho bogo ijë'e majae vahie ma-hibe va'amu majae aho'obëhe 40 barëjadeje. Majae aho'obëhe 40 barëjamu vadunëro hömadeje. ³ Hömamu dëre bijahuaje ahuro rueromo uavadeje: Ja God-are Harihe javë'oho ave munëho uëvego irae'amajo. ⁴ Irae'amajamu ruehuro uavadeje: Röhu God-are jöho jajivoromo ëhi uvë'e höjo: Aehu iemu uehorovë'oho bogo maho raromo'aruëjo. A'i God-hu jöe aho'o jö-vajohuro ëhuro mae raromo'aruëjo.

⁵ Èhi'amu Satan-ro Iesu hu'irae baeromo God-are amo ihe Jerusalem ajiomoromo ajio ruhe God-are osa börömo hesi dëre ba'ojio ë nugamu namijadeje. ⁶ Namijamu Satan-ro uavadeje: Ja God-are Harihe javë'oho jörö'örovëjo. Èhesi bëhoho God-are surire jöho ëhi uvë'e höjo: God-ro hesi aneraho uë'iramu ja muebejavo'aruëjo. O hesi surire jö göho ëhi uvë'e höjo: Aneraho jaburo övore ma'enagonövo'aruëjo jasi hörure munëro bibejavajöëni. Èhuni jörö'örovëjo. ⁷ Jörö'örovëjamu uavadeje: Röhu ave God-are surire jöhu'o ëhi uvë'e höjo: Nadi ri'örom Bada jasi God hesi dëho ëma bijiohoromo uanëjo: God jero ëhi ëhi ë'ëjo.

⁸ Èhi uavamu Satan-ro Iesu hu'irae baeromo dahoru ëgobövire ajiomadeje. Ajiomoromo a masijehu dinö'e dinö'e raromoromo muebe'amarue öri ari'oho sa'ae inömo inöme bövie bise'e ma-mabëhe jië'ego aehu muebe'amaruoho ëho röjahi barëjadeje. ⁹ Röjahiromo uavadeje: Èbövioho bise'oho aho'o jasi örire bojami'ejöjo. Jaehu ague ahoromo na rajehijë'oho iae na bojami'ejöjo. ¹⁰ Bojami'ejöjamu ruehuro uavadeje: Satan va'ëjo. God-are surire jöho uvë'e höjo: Bada jasi God gemu rajahiromo hesi muohemu gemu vaejahonëjo.

¹¹ Èhi uavamu Satan-ro va'adeje. Va'amu aneraëro rueromo Iesu ajamijareje.

Iesuhu Galilee sa'are hiromo aevoromo hesi mu vaejade jöhoje.

¹² Èhi'amu Iesuro hejade uavavamu: John bapataeto vaejavuaje aho aëro guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amë'e höjamu hegorovo Galilee sa'are ajiomadeje. ¹³ Ajiomoromo Nazareth amore hiromo ëho vuonugo'i abueromo Capernaum amore hijadeje. Capernaum amoho jovo e'u riröreje Zebulun rajo Naphtali rajo jabetesi öri ari'ere. ¹⁴ Iesuhu ë sa'are hijade hesi bëhoho God-hu uavamu hesi jö baeromo majëhinövade ae Isaiah-hu jajivadëhi ëhi jioröhego. Isaiah-ro God-are surire jajivoromo ëhi uvadeje:

¹⁵ Zebulun rajo Naphtali rajo jabetesi sa'aho jovo börömore va'arue öroho Jordan ioro'ioro göre sa'aho

ë sa'are Jew rajoho bogo a'i sa'a ioro'ioro rajehu ë Galilee sa'are raromaruoho

¹⁶ È aribövioho ramoramo'ere raromarue höjo. U'emu aji mabèhe iae garuomo'ajëjo. Jaruvoho ramoramo'ero vuovo öriro jijiharue höjo. U'emu ajoho rueromo jabesi örire ajivëvo'ajëjo. Iesuhu èhi è'iröhego God-are surire jö jajivadèhi Iesuro èhi Galilee sa'are hirono ajoho barovadeje.

¹⁷ Iesuro ajoho barueromo aevoromo jöho majëhiro-mo uënövadeje: Uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baehëjo. Jemë iae ga'ië'arujëjo God-ro böröme namiromo muebejëvego.

Iesuhu uëvamu visu suovarue ae 4 jabuhu aevoromo hesi ijore ijore jijihare jöhoje.

¹⁸ Èhi'oromo iae Iesuro Galilee e'u riröre juvadeje. Juvu'oi gavadeje Simon hesi iho göho Peter'o Andrew'o ö'o ö'o visue suovarue aëro jëv'ëro viöho jovore ba'amamu. ¹⁹ Viöho jovore ba'amamu gëgorovo uëvadeje: Nasi ijoro ijoro rühëjo naro röjëhijego jemëro bogo visuoho gagovo'i a'i ae magonahe gagovëvego nasinö jioruomoi'iröhe höjo. ²⁰ Èhi uëvamu hejë'i jaburo viöho èhi vuonugo'i aevoromo hesi ijore ijore jirehonövareje.

²¹ Èhi'amu Iesuro va'i gavadeje ae gö ö'o ö'o James'o John'o Zebedee-are harihe niö'i boat gagore jabesi vavuohu'o gemuore arijamu. Ariromo jabesi viöho sigohijamu gëgorovo uëvadeje: Rühëjo. ²² Rühëjamu hejë'i jaburo boat-ohu'o jabesi vavuohu'o è vuonugoi' aevoromo Iesure ijore ijore jirehonövareje.

Iesuhu hesi jö majëhibe a ajëmibe juvade jöhoje.

²³ Èhi'amu Iesuro God rajahijarue osare osare God-are jö bëhoho röjëhibe God-hu böröme namiromo ae muebejëvo'iröhe jö maho majëhibe guomo guome gö gö bæjë'e aribövioho avohëvobe èhi'obe Galilee sa'are bövioho juvo barëjadeje. ²⁴ Èhi'obe juvamu huhu èhi è'ade jöho hebe va'adoho Syria sa'are raromarue aribövioho jabu'o è jöho hebe va'oruomadeje. Hebe va'oromo aëro guomo guome gö gö vi'ehe gö gö bæjë'e aribövioho Satan-are ariböviehu dëre abue'amë'e aribövioho simano sisërëjë'e aribövioho övo hörü vuovëhë'e aribövioho èhi jië'e aribövioho ujuohoromo jabesi sa'are jioromo ruenövareje. Ujuoho rue'ego Iesuro ajëmi'ego marëjëvonövadeje. ²⁵ Ae aho'obëhe ave Galilee sa'are jioromo aruhe Amo 10 Jio'amaje Sa'are jioromo arue Jerusalem amo börömore Judea sa'a ioro'iorore jioromo aruhe Jordan jovo ioni gönö jioromo è ro tagavoromo Iesu rihironövareje.

Iesuhu dahorure hirono a jö majëhijadohoje.

5 Rihiomamu Iesuro gavade ae aho'obëhe tagavoromo raromamu gagoro dahorure ajiomadeje. Ajiomoromo sa'are hijadeje. Hijamu hesi ijore ijore jijiharue ariböviohuro rovamu gëgorovo ² aevoromo jöho röjëhiro-mo uëvadeje:

Huë mae jioruomaje aribövi jabesi jöhoje.

³ Ae rahu uvë'oho: No bogo eni javuë'ëro hesi God-ro ajamuijaje hö uvë'oho huë mae jioruomaje höjo

God-ro muebejëvego hesi aharire mae raromo'ië'ëro. ⁴ Huë vavaeni bæjarue aribövioho huë mae jioruomaje höjo

God-ro huë sanue bojëmi'ië'ëgo.

⁵ Ma-taemo raromarue aribövioho huë mae jioruomaje höjo

God-hu uëvade bövioho bise'oho bæ'ië'ëro.

⁶ God-are mu maemu ga'i nimo avoharue aribövioho huë mae jioruomaje höjo

God-ro mu maho nugö'öjëhego jabesi dë vövöbajo'oho mae jëvo'ië'ëgo.

⁷ Ae göëni vavaenimarue aribövioho huë mae jioruomaje höjo

God-ro jabesi jöëni vavaenimo'ië'ëgo.

⁸ Dë vövöbajo'oma-maemu jiaruoho huë mae jioruomaje höjo

God ga'ië'ëro.

⁹ Muorovo öri tugoho'i huë baerovarue öri jiovarue aribövioho huë mae jioruomaje höjo

God-ro uvo'ië'ëgo: Jabumë nasi aboji harihu'e hö uvo'ië'ëgo.

¹⁰ Mu mae vaejego aehu ma-jabu gemu i'u bojëmego bæjaruoho huë mae jioruomaje höjo

God-ro muebejëvego hesi aharire mae raromo'ië'ëro.

¹¹ Jemëhu na uehorovevamu aehu sivëgoromo mu sisë vaejëvoromo ae sarerëmiromo jemesi jö sisë gö gö ëma atë'oho huë mae jëvaje höjo. ¹² Dë sasohoromo nimoro avohorëjo è hesi bëhoho God-hu suvuoro jemëni ö'idöre bamëhajoho böröme jië'e jiaje. Urimo jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi jabesi örire jabu'oa aëro èhi gemuoho sisë vaejëvonövare höjo.

Sö'o iro'oa jabesi uhu jöhoje.

¹³ Söehu rumorovego i marëjajëhi jemëro sa'are aribövioho èhi ajëmego mae jioruomaje höjo. Jemëhu èhi sönö'e ajëmiarujoho sö hesi rihu barëjë'oho diehi'oromo röhu maho avohojöëni sisëgo ruruhö'öjarue höjo. Ruruhö'öromo è döre jijiharue höjo.

¹⁴ O irehu ajivego gavaruëhi jemë sa'are aribövioho èhi ajivëvo'irarijoho jëvajejo. Ame hojire jië'oho bogo gurihiroho jëvo'i ma-va'orahoro jëvo'ajëjo. ¹⁵ O iro bunoi'irajë'iroho hevö gagoroho bogo gurihi'i ma-va'orahoro bamo'anüëjo ae aho'obëhe è osare raromaruoho ajivëvo'iröhego. ¹⁶ Èhesi bëhoho jemëro jemesi aji muoho ma-va'orahoro vaejego aëro è garomo jemesi Vavue ö'idöre hijajoho rajahiruomoi'irajo.

Moses o jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'ioro è aribövi jabesi jögoru Iesuhu ejego marë barë'iröhohuni èhuni rovade jöhoje.

¹⁷ Röhu jö göho nadi uvorëjo: Naehu rovode hesi bëhoho Moses-hu bojamuade jögorohu'oa jö God-aro baeromo majahuinövare a ioro'ioro jabesi jöhu'oa Iesu naehu mu'u'irodoho höjo. Na bogo èhunioho rovode höjo. A'i è ariböviehu jajivare jöe aho'oa naehu ejego marë barë'iröhohuni èhuni rovode höjo. ¹⁸ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ö'idö'oa sa'a'oa biririvoromo jiohe

va'iröhoho Moses-are jögoroho bogo iaroho bisemu vadu'oho sisërë'i jöe aho'obëhe ë hesi muoho marë barë'ajëjo. ¹⁹ Èhuni ae rahu Moses-are jögoru masijohu'oho inino mahu'oho ahë'oho o ae göehu ahoröhego röhëhijë'oho ëhi jï'e a hesi ihoho God-are öri ari'eroho bogojio'ajëjo. A'i ae rahu Moses-are jögoru ejë'oho o ae göehu eröhego röhëhijë'oho ëhi jï'e a hesi ihoho God-are öri ari'ere böröme jio'a'ajëjo. ²⁰ Èhuni naro jemë uëvajëjo: God-are jögoru öri röhëhijarue ariböviohu'oho Pharisee ariböviohu'oho jaburo Moses-are jöho ma'enarue höjo. Röhu jemëhu ë aribövi bogo iosirëmiromo God-hu nimaje mu bogo uhohu'oho vaejë'oho God-are öri ari'eroho bogo mae bogo va'a'aru-jëjo.

Bogo dë vörönimo'iröhe jöhoje.

²¹ Jemë hejarije höjo uvavamu: Aëro a mamioho ëhi uëvare höjo: Nadi aho anonëjo. Jaehu a anë'oho aëro ja guduamavoromo court-ro baejavo va'a'aruëjo. Èhi uvamu hejarije höjo. ²² Röhu naro uëvajëjo: Ae rahu jaehu ae gö hesi örire dë vörönimë'oho aëro guduamavoromo court-ro baejavo va'o hesi höjo. O ae rahu jaehu jasi aemo'aemo sivoromo uavë'oho: Ja uehore bogojï'e ae javajë uavë'oho aëro guduamavoromo council masijo jabesi nunire baejavo va'o hesi höjo. O ae rahu jaehu ae gö agoromo uavë'oho: Ja simano bogojï'e ae javajë uavë'oho ëhuro ja vëni örire va'o hesi javajëjo. ²³ Èhuni jasi suvuro God-are maratuore bamahoi'ë namiromo uehorovoromo uvë'oho: O nasi aemo'aemohuro nasi jö sisëho uehorovaje hö uvë'oho ²⁴ suvuroho maratu nuninö ëhuro bamo nugo'irögoru urimo va'oromo jasi aemo'aemohu'oho sanu-amirovoromo evare ijönö vuonorö'ö rueromo God-are öroro suvuroho bamahonëjo.

²⁵ Aehu jasi jö sisë hesirire jïë'ëro ja baejavoromo court-re va'ië'iroho jemë niö'iro örire va'arujevaro jero ma-burëro sanu'e jöho majahinëjo. Sanu'e jö bogo majahijë'oho huro court gavaje a hesi övore bojami'ajëjo. Bojami'iramu court gavaje ahuro police bojami'iramu savoji gagore ba'amavo'iramu ë hi'a'anuëjo. ²⁶ Èhi ma-hiemu hijuvo bojami'irane monioho aho'obëhe bojami barë'anuëjo. Iae na mae uëvajëjo.

Bogo goho'amo'iröhe jöhoje.

²⁷ Jemë hejarije höjo uvavamu: Urimo ëhi uëvare höjo: Nadi goho'amonëjo. ²⁸ Èhi uvamu hejarije höjo. Röhu naro uëvajëjo: Ae rahu magonaho garomo goho'amo'ië'ohuro ëhuro hesi simanore goho'amë'e höjo. ²⁹ Èhuni jasi övo manörire nunehu mu sisë garomo ëhuro God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho nunoho jahoromo bu'önëjo. Inöme gemu boremi'öjë'oho ma-jianovo'i jasi sine aho'o vënire va'ë'oho ëho sisë höjo. ³⁰ Jasi övo manöhuro mu sisë vaeromo God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho tarioromo bu'önëjo. Inöme gemu boremi'öjë'oho ma-jianovo'i jasi sine aho'o vënire va'ë'oho ëho sisë höjo.

Bogo vaboro nugö'ö'iröhe jöhoje.

³¹ Röhu ave jöhu'oho uövuë'e höjo: Vaboro nugö'ö'ië'iroho suroro jajivoromo vaboroho bojamiromo evaro nugö'önëjo. Èhi uövuë'e höjo. ³² Röhu naro uëvajëjo: Vaboroho bogo ma-juvë'e baruehu ëma nugö'öjë'oho ëho huro magonaho hesi örire mu sisë vaejaje höjo. Èhu'ëro ë magonahohuro ae gö masuvë'oho bogo maho masu'i ëho goho'amarue muoho vae'a'ajëjo. O ae göehu nugö'öjade magonaho masuvë'oho goho'amarue muoho vae'a'ajëjo.

God-are öri ari'oho o inömo iho bogo uvoromo darugo'e jö jövo'iröhe jöhoje.

³³ Jemë hejarije höjo uvavamu: Aëro a mamioho ëhi uëvare höjo: Darugo'e jö jövoromo mu vae'i mae uavë'oho nadi ahonëjo. A'i diehi vae'i uavanëhi ëhi Badare nunoro vaenëjo. Èhi uvamu hejarije höjo. ³⁴ Röhu naro uëvajëjo: Mu vae'i mae uavë'oho nadi darugo'e jöho jövo'i ma-ahorirëro uanëjo. Nadi ö'idö ihoho uvoromo darugo'oho jövonëjo God hu böröme jioromo ë hijaje jïaje. ³⁵ Nadi ave sa'a ihoho uvoromo darugo'oho jövonëjo God-ro hesi höroho ë bamoromo hijaje jïaje. Jerusalem amo ihoho nadi uvoromo darugo'oho jövonëjo böröme namijaje a hesi ame jïaje. ³⁶ Jasi simano ihoho nadi uvoromo darugo'oho jövonëjo. Simano si'öre gemu namijöro uvë'oho o simano ue rövë'e gemu namijöro uvë'oho ja bogo mae bogo eni javo'ajëjo. ³⁷ Èhuni nadi simano ihoho uvo'irögoru ae ma-uërëjo: Iae na ë'ejöjo. O bogo ë'ejöjo. Jöe ruëre numëre ëma jövë'oho ëho hesi Satan-are jöho höjo.

I'u bogo mana bojami'iröhe jöhoje.

³⁸ Jemë hejarije höjo uvavamu: Urimo ëhi uëvare höjo: Ae göehu gö hesi nune gemu bijioho hisivë'oho mana nune gemu bijioho hisivahonëjo. Ae göehu gö hesi ane gemu bu'uvë'oho mana ane gemu bu'uvahonëjo. ³⁹ Röhu naro uëvajëjo: Aehu sisë vaejavë'oho nadi nijio'iraerovonëjo. A'iro aehu a'isabi övo manörire anagë'iroho huotorovego a'isabi gönöhu'oho anago'irajo. ⁴⁰ Aehu jasi niögu bae'i court-re baejavo va'ië'iroho jasi döre ba'amanue niögohu'oho bojamego bae'irajo. ⁴¹ Rome muorovo'e aehu uavë'oho: Ma-burëro ri'öromo nasi inömo baejago va'oromo ëhuro bamë uavë'oho jero huë baeromo ajamiromo bamojöro uavade röho ho iosiramiromo va'o numori'oho bamahonëjo. ⁴² Aehu jasi örire böviëni bise'ëni ëninamë'oho bojaminëjo. Ma-jahuri bae'i nimë'oho nadi nijio'iraenëjo.

Nu huodaguarue aribövi huë baejëvo'iröhe jöhoje.

⁴³ Jemë hejarije höjo uvavamu: Urimo ëhi uëvare höjo: Jasi ae gemuho huë baenëjo. Ja'oho muorovaje aho nue huodivonëjo. ⁴⁴ Röhu naro uëvajëjo: Jemë'oho muorovarue aribövioho huë baejëvorëjo. Jemë mu sisë vaejëvarue ariböviohuni God-are öroro ëninamirëjo.

⁴⁵ Jemëhu ëhi ë'ë'oho Vavue ö'idöre hijaje hesi aboji harihu'o mae jëvo'ajëjo. Ëhesi bëhoho Vavuehu maja ëni nugö'öjajoho bogo a mahuni gemu nugö'ö'i a mahu'o a sisëhu'o aho'o jabuni röromo nugö'öjaje höjo. ⁴⁶ O jemë huë baejëvarue aganohemu huë baejëvë'oho rabëni uvorëjo: Ëhuni God-ro suorovo mabëhe bojamui'ajëjo. Jemë'o uehorovorëjo. Vajiohu'e tax baerumaje aribövioho jabu'o ëhi jabesi aganoho huë baejëvarue höjo. ⁴⁷ O jemëhu jemesi ö mueno'emumu rajëhijë'oho rabëni nimorohoromo uvorëjo: No ae aho'obëhe iosirëmiromo mu ma-mabëhe vaejë'e javuajëjo. Jemë'o uehorovorëjo. God-are jö bogo hejë'e aribövioho jabu'o iae ëhi gemuho ë'oromo jabesi ö mueno'ohemu rajëhijarue höjo. ⁴⁸ Ëhi jïë'e jiajaje jemesi Vavue ö'idöre hijajehumu mu bövi bise'o mae vaejajëhi jemë'o ëhi avoho vaerëjo.

Bogo aehu göjoro suvoro bojëmi'iröhe jöhoje.

6 God uehorovarue mu vaejë'iroho gavë'iajo. Nadi a nuniroho ë muoho vaerego ëhuro aëro jemë gë'irarëjo. A nunire vaejë'oho jemesi Vavue ö'idöre hijajohuro suvoro bogo mana bojëmi'ajëjo.

² Ëhi jïë'e jiajaje mae sisë bogojïë'e a huë baeromo suvoro bojëmi'iröho nadi sinemuoho nimorohoromo hëgoe huanovoromo uvorëjo: Suvoro'e ae jevajoho ro gehëjo. Hesi döhemu mae jio'amaje aribövi jabesi mue höjo. Ëho jaburo God rajahijarue osare raromoro o örire jijihoromo ëhi a nunire nimorohë'i suvoro ho i'imëmarue höjo aëro jabumë rajëhijöro. Röhu aveho na jö mae uëvajëjo. Jabesi iho döre jiajoho ëho jabu jabesi manaho mami'e ma-ioro'ioerumu bae barëjë'e höjo. ³ A'i jemëhu huë baeromo a ajëmijë'iroho övo maehu ae ajëmijë'oho nadi adoho huruoho majahi'i ⁴ jasi ma-saginiëri aho ajëminëjo. Ma-saginiëri ajëmijë'oho Vavue jaehu saginiëri vaejago gavajohuro jasi manaho iae bojami'ajëjo.

Diehi pari vae'iröhe jöhoje.

⁵ O jemëhu God-are örire jö atë'iroho ma-döhemu mae jioruomaje ariböviehu vaejaruëhioho nadi ëhioho vaerëjo. Jabumëro God rajahijarue osare o öri duvahore riravoromo parie vae'i nimoruomaje höjo aëro gëjöro. Röhu aveho na jö mae uëvajëjo. Jabesi iho döre jiajoho ëho jabu jabesi manaho mami'e ma-ioro'ioerumu bae barëjë'e höjo. ⁶ A'i jemëhu God-are örire jö atë'iroho jero jasi sivue osaro va'oromo ojoho tugohoromo parie vaejago jasi Vavue gurihiro hijajohuro he'irajo. Ëhi'oromo pari vaejë'oho jasi Vavue jaehu saginiëri vaejago gavajohuro jasi manaho iae bojami'ajëjo.

⁷ O pari vaejë'oho nadi ruëroho numëroho ma-atobe va'orëjo. Hesi God-are jö bogo hejë'e ariböviohuro uvoruomaje höjo: Nani noehu jö ëgobövi jaguromo majëhijë'oho ëhuro aru'aho masijohuro avoho he'a'aruëjo. ⁸ Jabuhu pari vaejaruëhioho nadi ëhioho ë'orëjo. Bogo pari vaejarue majare jemesi Vavuohuro jemesi huë vavaenoho huro urimo gavaje höjo. ⁹ Ëhuni

jemëro jöho nadi ëhioho jagu'irögoro a'i aviëhi jïë'e jöho majahiromo parie vaerëjo. Uarëjo:

Nosi apajo. Ö'idöre hijanuoho

jero ae aho'obëhe nosi dë vövöbajo'oho avohahuego noro ja gemu mae uehorovavo'irarëjo.

¹⁰ Jero börome namiromo aho'obëhe muebejavuego no jasi aharire gemu raromo'irarëjo.

Jasi aharire gemu raromoro jaehu nimanuoho ruhe ö'idöre mae ejaharuëhi ave sa'arohuro ëhi ejaho'irarëjo.

¹¹ Nosi ioho jaruvo i'imamuijago no ue'ahago da'uaguajo.

¹² Nosi sisëho uehorovoromo vuonugonëjo.

Ae göehu no sisë vaejavuego noehu uehorovoromo vuonugaruëhi jero ëhi ajamuinëjo.

¹³ Nadi vörö'eroho ramuego rireromavuo'i a'i ajamuinego A Sisëho bogo ruahö'öjavuo'irajo.

¹⁴ Ëhesi bëhoho jemëhu a jabesi sisë uehorovoromo vuonugë'oho ëhuro jemesi Vavue ö'idöre hijajohuro jemesi sisëhu'o uehorovoromo vuonugo'ajëjo. ¹⁵ O a jabesi sisë bogo uehorovoromo vuonugë'oho jemesi Vavuohuro jemesi sisëhu'o bogo uehorovoromo vuonugo'ajëjo.

Bogo aehu göjoro God uehorovo'i i vuonugo'iröhe jöhoje.

¹⁶ O jemëhu God uehorovo'i i vuonugë'iroho döeremu mae jïë'e ariböviehu nu ano'e sisërërovaruëhioho nadi ëhioho ë'orëjo. Ëhesi bëhoho döeremu mae jïë'e ariböviehu i vuonugë'oho jabesi nu ano'oho ijumorovarue höjo aëro gëjöro jabuhu i bogo ijaruoho. Röhu aveho na jö mae uëvajëjo. Jabesi iho döre jiajoho ëho jabu jabesi manaho mami'e ma-ioro'ioerumu bae barëjë'e höjo. ¹⁷ O jaehu i vuonugë'oho jasi sine bövie bise'e avohorovoromo ninugu'e jovëro simanoro otehoromo nu ano'oho u'orovonëjo. ¹⁸ Ëhi ë'ë'oho aho bogo ga'a'aruëjo ja ioho vuonugë'e javo'iramu ga'i jasi Vavue gurihiro hijajohuro huro sivue ja ga'a'ajëjo. Jasi Vavue jaehu saginiëri vaejago gavajohuro jasi manaho iae bojami'ajëjo.

Ave sa'are bogo a'i ö'idöre inömo babaenemi'iröhe jöhoje.

¹⁹ Röhu ave sa'aroho nadi inömoho aho'obëhe jemesi sinënioho avohoromo babaenemirëjo. Sa'aroho inömoho dë'irae'amaje höjo. Majo majëro tarivo'amaje höjo. Vajiohu'e aribövieho osaho dadovoromo ujuoharue höjo. A'i ö'idöro avoho babaenemirëjo. Ö'idöroho inömoho bogo dë'irae'amaje höjo. Majo majoho bogo tarivo'amaje höjo. Vajiohu'e aribövioho bogo osaho dadovoromo ujuoharue höjo. ²⁰ Inömo inömoho nadi jemesi sinënioho gemu bahi'i God-are öroro bojamego huro hesi öri ari'ere bahi nugëho'irajo. Ëhi jïë'oho majo majoho bogo tarivo'amo'ajëjo. Bogo dë'irae'amo'ajëjo. O vajiohu'e aehu ojo dadovoromo inömo ujuoho'iröho bogo jio'ajëjo. ²¹ Jasi mae sisë dinö'e jiajire jasi dë vövöbajo'oho ë gemu jio'a'ajëjo.

Sino haho'o hesi iroho nuni jiaje uhu jöhoje.

²² Jasi sino hesi iroho nunoho höjo. Jasi nuni mae jië'oho ehuro aji maro hi'a'anuëjo. ²³ O jasi nuni sisë jië'oho ehuro ja ramoramoro hi'a'anuëjo. Ehësi bëhoho naro uëromo ë'ajëjo: Jasi uehoro ramoramovavë'o-huro ehuro ramoramoro maro hi'a'anuëjo.

Monie iruno'e niögu suhi'e ë hesi jöhoje.

²⁴ Ae niö'i börömoho gemuoho jëvajeromo jabesi mu gemuore havoromo vaejë'oho bogo eni javo'ajëjo. Ja göho nue huodivo'i göho rajahi'anuëjo. O göho mae uehorovo'i göho bijönimo'anuëjo. Ehësi bëhoho God'o moni'o niö'i börömoho gemuoho jëvajeromo gemuore havoromo mu vaejë'oho bogo eni jëvo'ajëjo.

²⁵ Ehuni uëvajëjo: Nadi uvorëjo: I jovo'o rabe ue'ahoromo bogo vuovo'i birivoromo raromo'ëjarëjo. O uho niögu'o rabëro sino haho'oho riogivo'ëjarëromo nurunurumorëjo. Ehësi bëhoho ioho ma-bise'e jio'i jemëhu birivoromo raromarujoho ëho börömoho höjo. Uho niögu'oho ma-bise'e jio'i sino haho'oho jëvajo-
ho ëho börömoho höjo. ²⁶ Röhu ugehu döre va'aruoho uehorovohëjo. Noehu ë'aruëhioho ugoho bogo ehioho iruno'oho bivo'i o bogo gagovo'i o bogo ujuohoromo osaroho ro avoho bahijarue höjo. Bogo ehioho ë'oruomaje höjo röhu jemesi Vavue ö'idöre hijajohuro ugoho mio'amaje höjo. Röhu jabumë ma-bise'e jio'amo'i jemë masijo mae jëvajëjo. Ehuni hu jemë'o avo'avoho muebejëvo'ajëjo. ²⁷ O jemëhu uvë'oho: No diehi'oromo ave sa'aroho majae ëgo'o raromo'ëjarë uvoromo nurunurumë'oho na ehuro jemesi vuovo'irarije majaho iosiramiromo ruëhi ma-bisemu gö'o raromobe va'orëjo. Bogajo.

²⁸ O niögënioho rabëni nurunurumaruje höjo. Bëhoho bogohöjo. Je'ore resu resuehu diehi'oromo ri'amaruoho ehü'o uehorovohëjo. Aehu mu vaeromo niögu avoharuëhioho resu resuoho bogo ehioho ë'arue höjo. ²⁹ Bogo ehioho ë'arue höjo röhu ave resu resuohuro ma-mabëhe kavuego garomo nosi dëho vuëvavuaje höjo. Naro jemë uëvajëjo: A böröme Solomon niögu ma-mabëhe io'amonövadoho ëho majianovo'i ave resu resuohuro ehü ma-mabëhe mae kavuo'amaje höjo. ³⁰ Jaruvëhi resu resuoho rijego nërëhi ehü aëro jahoromo vëniro huo'amarue höjo. Röhu ehü jië'e resu resuoho God-ro muebejago marëromo kavuo'amaje höjo. Resu resuoho ma-bise'e jio'amo'i jemë masijo mae jëvajëjo. Ehuni uvorëjo: Hu no'o avo'avoho muebejavuoromo uhe niöge i'imamui'ajëjo. Nurunurumarujoho God bogo ma uehorovaruje aribövie jëvajëjo. ³¹ Ehuni nadi uvorëjo: No i rabe jovo rabe i'ëjarëjo. O niögu rabe io'amo'ëjarëromo nurunurumorëjo. ³² God-are jö bogo hejë'e raromarue ariböviohuro ie jove bövie bise'e ehuremu uehorovoromaje höjo. Röhu jemëro nadi ehioho ë'orëjo. Jemesi Vavue ö'idöre hijajohuro iae mae garomo uvajëjo: Jemë iëro jovëro rabëro ehuro birivoromo raromarujëjo. ³³ Ehuni nadi ehëmuoho uehorovo'i

a'i God-hu böröme namiromo muebejëvaje muoho noehu vaejëro huhu nimaje muoho ëho nunoro bamorëjo. Ehü ë'ë'oho God-ro jemesi aru'ahoho muebejëvoromo röhu ie jove niöge givae bövie bise'e ehü'o romoromoro bojëmi'ajëjo. ³⁴ Ehuni nëröhunioho nadi nurunurumorëjo. Nëri evare ë maja hesi muoho uehorovo'arujëjo. Majae gemu hesi huë vavaene jaruvo majae gemu uehorovarujoho höjo. Ehuni nëri hesiroho nadi nurunurumorëjo.

Bogo döro bamorovoromo a jabesi sisë mevo'iröhe jöhoje.

⁷ Röhu nadi döroho bamorovoromo a jabesi sisëho mevorëjo. Jabesi sisë bogo mevë'oho God'o jemesi sisëho bogo mevo'ajëjo. ² Jemë diehi jië'e uehoro baeromo mevarujëhi God-ro ehü jië'e uehoroho baeromo mevëho'ajëjo. I'u'e mae bojämë'ohuro ehuro i'u'e mae bae'a'arujëjo. O bisemu bojämë'oho bisemu bae'a'arujëjo. ³ Ja diehi'oromo ijo ugobajo'e bisehari-hehu isiare nunire namijajoho ga'i ijo börömehü jasi nunire namijavajoho bogo gavanuëjo. ⁴ Jasi nunire ijo börömehü tugohavë'oho ehü'oho ja rabëni jasi aemo'aemoho uanëjo: E'ëgo na jasi nunire ijo ine namijavajoho jahahöjo. ⁵ Sareri ae javajëjo. Jasi nunire ijo börömehü tugohavajoho jero urimo jahonëjo. Jahonugoromo evare avoho garomo ijo ino harihoho isiare nuniroho jahahö'anuëjo.

⁶ Röhu God-are inömo maho nadi öho mëmi'i jemesi nieniaho nadi mahu nuniroho ruruhö'orëjo. Ehü ë'ë'oho jaburo önu bijö'ëro vaenugoromo evare huotorovoromo jemë umijëvo'ajëjo.

Birivoromo God ua ga'iröhe jöhoje.

⁷ Röhu birivoromo God ua garëjo. Birivoromo ua gavë'oho ujuoho'arujëjo. Birivoromo nahorëjo. Nahë'oho biroho'arujëjo. Ojoho ano'anovorëjo. Ano'anovë'oho God-ro jiovëho'ajëjo. ⁸ Ae rahu ua gavë'oho ujuohoruomo'ajëjo. Nahë'oho birohuruomo'ajëjo. Ano'anovë'oho ojoho jiovëho'ajëjo. ⁹ Nasi jö hejarujoho ae gö vavu ömo'ömo'e jëvajëjo. Jemesi harihehu uëvë'iroho: Ie bojemego na ijö uëvamu hejë'oho na jemë sareramiro mo munë bojämirejo. ¹⁰ O uëvë'iroho jovo mie bojemego na ijö uëvamu hejë'oho na jemë sareramiro mo sigobu sisëho bojämirejo. Bogajo. Jemë i mae i'imami'arujëjo. ¹¹ Jemë sisë aribövie jëvajëjo röhu jemesi aboji harihu'o avoho suvuorëmi'irarije öroho iae gavaruje höjo. Jemë sisë jëvo'i ö'idöre hijaje jemesi Vavuoho mae jiaje jemëro birivoromo uvorëjo: Hu mäero jië'ëro ae rahu ua gavë'oho suvuoro mabëhe bojamuinövo'ajëjo.

¹² Ehü jië'e jiaje jemë ae göehu diehi vaejëvojöro nögë'oho jemë'o ehü jië'e muoho ae gö jabesi öroro vaejëvorëjo. Ehü jië'e mu vaejë'ohuro ehuro Moses-are surire jögorohu'o jö God-aro baeromo majëhinövare surire jöhu'o ë jö hesi bëhoho ejëho'arujëjo.

Ojo harihure rumo va'iröhe hesi jöhoje.

¹³ Röhu ojo harihoro rumo va'orëjo. Vëni'ere va'arue ojoho öroho börömëro jië'ëro ëhu'ëro ae aho'obëhe ë va'oruomaje höjo. ¹⁴ A'i maro raromoröhe ojoho öroho biseharihe jië'ëro hesi ae ma-gemuëro gemuëro birohoro ë va'arue höjo.

Jö majahuijarue ae gö jabetesi mure garomo uvo'ejo: Säreri jöe majahuijaruëjo. Èhesi jöhoje.

¹⁵ Gavë'i raromorëjo. Aëro rueromo God-are jöho huotuhuotovoromo majëhijego ejëhojööni uëvajëjo. Jabumë ma-döhëmu sheep va'ëne jio'amo'i uhoho vörö'e mioho va'ëne jio'amajëjo. ¹⁶ Jabetesi mure garomo uvo'a'arujëjo: Èaribövioho God-are jö säreri'e majahuijarue aribövioho jioruomajëjo. Rihu'e grape bajo uro'ië'iroho ë ö'iremu uro'i bibë'e ijo sisëroho bogo uro'a'anuëjo. O meso böso uro'ië'iroho mesoremu uro'i bibë'e resu sisëroho bogo uro'a'anuëjo. ¹⁷ O ijo mahuro bajo mae rae'i ijo sisëhuro bajo sisë rae'amaje höjo. ¹⁸ Ijo maho bajo sisëho bogo rae'i ijo sisëho bajo maho bogo raejaje höjo. ¹⁹ Ije aho'obëhe bajo bogo ma raejë'oho huo'öromo vëniro ruruhö'öjarue höjo. ²⁰ Èhu'ëro jië'ëro jabetesi mure garomo uvo'a'arujëjo: Èho jaburo bogo rae avohë'ëro God-are jöho bogo avoho majahuijarue höjo.

Bogo Bada ma-döëremu uvarue a'i Vavuehu nimaje mu vaejarue aribövieuho God-are öri ari'ere va'iröhe jöhoje.

²¹ Aehu na uevaruoho: Bada Bada uevaruoho ioro'iorohuremu God-are öri ari'eroho va'oruomo'ajëjo. Ioro'ioroho bogajo. A'i ae rahu nasi Vavue ö'idöre hijaje aehu nimajoho ë'ë'ohuro ë ariböviohuremu ëho va'oruomo'ajëjo. ²² Èmajaho rue'iramu ae aho'obëhe ueruomo'ajëjo: Bada Badajo. Noro jasi ihore God-are jöho majëhiromo Satan-are sisë aribövioho a dëroho rarovö'öjëvoromo mu masijoho aho'obëhe vae'amare höjo. ²³ Vae'amare hö'iramu evare naro uë'ejöjo: Na jemë bogo gëvode höjo. Bogo mae bogajo. Jemë mu sisë vaejaruje aribövie jëvaje ëhuni rori'o va'ohëjo.

Simano ma'e ahu'o simano sisë'e ahu'o javu vaejare uhu jöhoje.

²⁴ Röhu naehu jövaje jö ae rahu ejehajoho ëhi jië'e a hesi jöho naro uhu'e majëhi'ië'ajëjo. Simano ma'e ae gemuëro javuoho munë'e sa'are vaejade höjo. ²⁵ Vaejë'ëro ëni börömëro jovo börömëro buru börömëro rueromo ë javuoho anade höjo. Anamu bogo buevade höjo munë'e sa'aro vaejë'ëro. Nasi jö ejehaje aho ë simano ma'e aho va'ëne höjo. ²⁶ A'i naehu jövaje jö ae rahu heromo bogo ejehajoho ëhi jië'e a hesi jöho na majëhi'ië'ajëjo. Simano sisë'e ae gemuëro javuoho nie'ure vaejade höjo. ²⁷ Vaejë'ëro ëni börömëro jovo börömëro buru börömëro rueromo ë javuoho anamu buevade höjo. Buevoromo sa'are nemoromo garahörö'e baejade höjo. Ahia mino'ëjo.

²⁸ Èjöho Iesuro majëhi barëjamu ë tagavare ariböviohuro heromo tiöromo uvoruomadeje: Hesi jöho darugo'e jö ma-mabëhe javavajëjo. ²⁹ Èhi uvoruomade hesi bëhoho jabetesi jögoru öri røjëhijarue aribövieuho røjëhijarëhioho hu bogo ëhioho majëhi'i a'i hesi birire baejë'ëro jöho majëhijadeje.

Iesuhu sino jomo'e a ajamade jöhoje.

8 Iae Iesuro dahorure abuejadeje. Abuejamu gagorovo ae aho'obëhe hu rihioromoruomadeje. ² Rihioromoro sino jomo'e ae gemuëro hu birohoro mo ague aho hioromo uavadeje: Bada ja nasi sino avoheho'irano ho ja eni javajëjo. Èhuni jasi nimoromo ajemijë'ohuro iae ajemi'anuëjo. ³ Ajemi'anuëjamu Iesuro övoho nugö'öromo sinoho rëhahoromo uavadeje: Iae na negajëjo ajami'iro. Marëjëjo. Marëjë uavamu gavë'i jomoho rireromoro hesi sinore sisë sisëho barëjadeje. ⁴ Sisë sisëho barëjamu gagorovo Iesuro uavadeje: Aveho hejëjo. Nadi aho uënëjo. A'i ma-va'irano ho jasi sinoho priest røjahijego ga'irajo. Èhi'oromo Moses-hu uövuade ëhi jië'e suvuoroho God-are öroro bojamego aëro garomo uvo'irarëjo: Jasi sinore sisëho barëjë'ëro iae mae javajëjo.

Iesuhu Rome rajo hesi mu vaejaje a avohade jöhoje.

⁵ Èhi'onugoromo Iesuro va'o Capernaum amore höröjadeje. Höröjamu Rome raje muorovo simano vaejaje ahuro rueromo uavadeje: ⁶ Bada nasi mu vaejehaje aho guomo guome jioromo vi'ehe sisë maro baeromo bogo vuodovë'e ma-röhoremu raromajëjo. Na ja ajaminëjo o bogajo. ⁷ Bogajamu uavadeje: Iae na ja'o ö'oromo hesi sinoho ajami'ejöjo. ⁸ Ajami'ejöjamu rue simano vaejaje ahuro uavadeje: Bada iae mae höjo röhu na ae ma-bise'e jevoromo sisë jevë'e jaehu nasi osare ö'ë'oho bogo maehu höjo. A'i ma-jö'ëro jöe jövego nasi mu vaejehaje aho marë'irajo. ⁹ Ma-jö jövego mu rovaje hesi öroho iae na gavë'e jevajëjo. Èhesi bëhoho na nasi a masijo jabetesi aharire jevë'ëro jabetesi jöho ejëhoromo muoho vae'i muorovo aribövioho nasi aharire jevë'ëro nasi jöho ejëhoromo muoho vaejarue höjo. Naehu muorovo ae gö uavë'oho: Va'ë uavë'iroho iae hu va'aje höjo. O muorovo ae gö uavë'oho: Rovë uavë'iroho iae hu rovaje höjo. O nasi mu ajemaje a uavë'oho: Mue ëhi ëhi vaejë uavë'iroho iae hu ëhi vaejaje höjo. Èhu'ëro jö jövego mu rovaje hesi bëhoho iae na gavë'e jevajëjo. Èhuni uavajëjo: Ma-jö'ëro jöe jövego marëjajo. ¹⁰ Èhi uavamu Iesuro heromo tiöjadeje. Tiöromo hu rihioromare aribövioho uëvadeje: Hu mabëhe uehorovevade höjo. Èhi jië'e aho na bogo birohë'e jevajëjo. Nosi Israel rajoho jabu'o bogo ëhioho mae uehorovevaruëjo. Iae na mae jövajëjo. ¹¹ Èhuni uëvajëjo: Sa'a ioro'ioro raje ae aho'obëhe maja rojomajire beva'ajire jioromo God-are öri ari'ere va'oromo Abraham Isaac Jacob jabu'o gemuore raromoro ie ue'ahoruomo'ajëjo. ¹² A'i Israel raje God-are öri ari'ere va'o raromo'iröhe röho jiehajoho God-ro Israel rajo a ioro'ioroho babu'öjëvo'i-

ramu èho bogo va'i rori'o ramoramoro va'a'aruëjo. Ëdirö'ore ae aho'obèhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'ihö vuogigimoruomo'ajëjo. ¹³ Ëhi uënuogoromo Iesuro è simano vaejaje aho uavadeje: Va'onëjo. Diehi jio'iröhego jaehu mae uehorovanëhi iae èhi jiaho'a-jëjo. Ëhi uavamu gavë'i evare hesi aho marëjajadeje.

Iesuhu ae aho'obèhe jabesi sino ajëmade jöhoje.

¹⁴ Ëhi'onugoromo Iesuro Peter-are osare va'adeje. Va'oromo gavadeje Peter-are jure magonahoho sine vörö'irae'ego röhore raromamu. ¹⁵ Raromamu gagorovo Iesuro magonaho hesi övoho rëhahamu vöröho u'uhadeje. Vöröho u'uhamu hegorovo magonahohuro ri'öromomo Iesuni iruno'e avohahadeje.

¹⁶ Ëhi'amu majae beva'amu gavë'i Satan-are a sisëhu dëre abue'amë'e aribövioho aho'o aëro sö rovareje. Sö rovamu gagoro Iesuro jöe jövoromo ajëmiromo Satan-are aribövioho rarovö'öjëvadeje. O guomo guomo'e aribövioho aho'o jabesi sinoho avohëvamu marëjëvadeje. ¹⁷ Ëhi a ajëmade hesi bëhoho mami'e jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro jajivoromo uvadeje:

Nosi guomo guomo hesi i'uoho huro nigemahuë'e höjo.

Nosi vi'ehoho rori'o bava'è'e höjo.

A ioro'iorehu Iesuale ijore ijore jijihö'ia'amugo Iesuhu jö majëhijade jöhoje.

¹⁸ Ëhi'oromo Iesuro gavade ae aho'o hesi bëhire ruë numë tagavamu gëgorovo hesi ijorajo ömo'ömohe uëvadeje: Ruerego no e'u ioni gönö va'irarëjo. ¹⁹ Ëhi uëvamu Jew rajo jögoru öri röjëhijaje ae gemuëro ruero Iesu uavadeje: Tisa ja dinö'e dinö'e va'ë'iroho na jasi ijore ijore juvonövo'ejöjo. ²⁰ Juvonövo'ejöjamu Iesuro è aho uavadeje: Jero nasi ijore ijore juvo'i uevanuëjo röhu je'o majehu sa'a gagore röho avohoromo mare raromaruoho iae jiajëjo. O je'o ugehu iju vaeromo mare raromaruoho iae jiajëjo. A'i God-are A Ma naehu niavaje hijaje osaho bogojevajëjo. Nadi uvonëjo: Nörö'o hibe juvë'oho mae hibe juvo'ejöromomo nasiriroho ruenëjo. ²¹ Ëhi'amu Iesuale ijore ijore juvaje ae göëro ri'öromomo Iesu uavadeje: Bada uevego na nimomo vuonorö'ö va'oromo nasi vavuoho guavo'iröjo. Guavoromo hujeji evare jasi ijore ijore juvo'iröjo. ²² Juvo'iröjamu Iesuro uavadeje: O-ajo. Jero nasi ijoro ijoro juvëjo. Vuonugego vuovo örire jijiharue ariböviohuro jabesi aribövioho guavo'amo'irarëjo.

Iesuhu uavamu jovo börömehu ruhosöjade jöhoje.

²³ Ëhi'oromo Iesuro boat gagore ajio hijamu hesi ijorajo ömo'ömohe hu'o ajio gemuore raromoromo va'areje. ²⁴ Va'ihö gavareje e'u döre buru börömohe ruero jovohe hasa'ego boat gagoho abo rarovamu. Abo raro'vi röhu Iesu niavë'e jadeje. ²⁵ Iesu niavë'e jiamu gagorovo va'o ioromo uavareje: Bada ajamuëjo. Vuovavuo'ië'ajëjo. ²⁶ Vuovavuo'ië'ajëjamu uëvadeje: Jemë rabëni juhuonivarujëjo. Jemë God bogo ma ue-

horovaruje ariböviohe jëvajëjo. Ëhi uënuogoromo ri'öromomo burohu'o jovohe uëvadeje: Vuonugohëjo. Vuonugohëjamu jovohe u'uhoromo ma-jörume ruhijadeje. ²⁷ Ma-jörume ruhijamu gavë'i rueho jaburo uarovareje: Ave aho diehi jü'e ae höjo. Huhu uëvë'oho bogo aëremuoho ejaho'i burohu'o jovohe'u jabu'o hesi jöho ejaharue höjo.

Aru'aho sisë ae niö'i jabesi dëroho Iesuhu rarovö'öjëvade jöhoje.

²⁸ Ëhi'onugoromo Iesumëro va'aroho va'o e'u ioni gönö Gadarene rajo jabesi sa'are va'o baboro bejareje. Baboro bejamu gavë'i ae niö'iro guavo'amarue juju gagore arijë'ëro ruero Iesu birohareje. Röhu è ae niö'ioho Satan-are a sisëro dëre abueruomë'ëro jü'ëro vörö ma'e jëvadeje. Ëhuni ae aho'obèhe juhuonivareje è örire jijihö'iröhoho. ²⁹ Ëhi jü'e vöröho jëvë'ëro birohoro ma-darugo'o uvareje: God-are Harihoho ja rabëni sihusihuago'i rovane höjo. Noehu i'u bae'iröhe majaho bogo rovë'e na ja ëma öri'ahoro huë sisëho vi'ehoho bojamui'i rovane höjo. O diehi'avuo'i rovane höjo. ³⁰ Rovane höromomo gavare aruhëre mahe aho'obèhe gemuoro ie ue'ahamu gagorovo ³¹ Iesu uavareje: Ja rarovö'öjavuogorovo uövuëgo no suorovo va'oromo aruhe mahu jabesi dëre va'o abuejarëjo. ³² Abuejarëjamu uëvadeje: Ëhuro va'ohëjo. Va'ohë uëvamu hejë'i è ae niö'i jabesi dëre jioromo suorovo va'oromo ruhe mahu jabesi dëre abueruomadeje. Abueruomamu è mahohuro aho'obèhe baradore va'o rireromoromo e'ure siö ruruhö'ö va'oromo jove ue'ahoromo vuovadeje.

³³ Vuovamu gavë'i mahu muebejarue ariböviohuro huruomoromo amore va'oromo ae uëvareje: Aru'aho sisëhu dëre jëvade aho èhi marëjëvohijajo. O mue gö gö èhi èhi ruhijajo. ³⁴ Ëhi majëhijamu ae aho'obèhe heromo Iesu biroho'i rueruomadeje. Ruero garomomo uavareje: Ave sa'aho vuonugo'i va'ëjo.

Övo höru'e vuovahë'e a Iesuhu ajamade jöhoje.

9 Ëhi'amu Iesuro boat gagore ajiomoromo jovo döre va'adoho va'o hesi amore ravo'amadeje. ² Amore ravo'amamu gagorovo övo höru'e vuovahë'ëro hesi maratuore raromaje aho aëro giojimo barovareje. Barovamu gagorovo Iesuro gavade jaburo hu mae uehorovamu gëgorovo övo höru'e vuovahë'e aho uavadeje: Harihohajo. Ma-birivëjo. Jasi sisëho uehorovoromo vuonugoromo mu'u barëjahë'e höjo. ³ Mu'u barëjahë'e höjamu hegorovo jögoru öri röjëhijarue a ioro'iorohuro uehorovoromo uvareje: Asë'ëjo. Ave ahuro God-are ihoho ijumajëjo. ⁴ Ëhi uvamu Iesuro gëromomo uvadeje: Jabumë èhi uehorovarüëromomo uëvadeje: Jemë rabëni uehoro sisëho baejarujëjo. ⁵ Jemë'o uehorovohëjo. Nani ja ae ëma ua'a'anuëjo: Jasi sisëho uehorovoromo vuonugahë'e höua'a'anuëjo. Ja èhi ua'ibejanëjo aho nunoho bogo ga'ibejarëjo ja mae o sarere jövë'e javego. Röhu ja bogo ëma ua'a'anuëjo: Ri'öromomo nami juvëjo hesi guomo

guomoho bogo barëjego ja javojagojööni. ⁶ Röhu ë bogo ëma jövo'ibejane jöho iae na jövo'ejöjo huro eje-horomo ri'ö nami juvego jemëro ë muoho garomo ëhuro ga'irarijego God-are A Maho naro sa'are hijajire evare sisë mu'uvaje darugoho baejë'e jevego. Ëhi uëngoromo röhu övo höru'e vuovahë'e aho uavadeje: Ri'öromo raromanue maratuoho banigojiomoromo baeromo jasirëro va'ëjo. ⁷ Va'ëjamu iae ri'öromo hesirëro va'adeje. ⁸ Va'amu gavë'i ë ariböviohuro juhuonivoromo uvoruomadeje: God-ro ma-ae uavamu mu böröme ë'ade höromo God rajahiruomadeje.

Iesuhu uavamu Matthew-hu aavoromo hesi ijore ijore juvade jöhoje.

⁹ Ëhi'amu Iesuro va'adeje. Va'i gavade tax baejaje ae hesi ihoho Matthew hesi mu vaejaje osare hijamu gagorovo uavadeje: Rueromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. Juvonövonëjamu hegorovo ri'öromo aavoromo hesi ijore ijore juvonövadeje.

¹⁰ Ëhi'amu Iesumëro Matthew-are osare ie ue'ahamu evare tax baejarue ae aho'o sisë aribövie aho'o ëho jaburo rueromo Iesu'o hesi ijorajo ömo'ömo'u'o gemuoro ioho ue'ahareje. ¹¹ Ie ue'ahamu gëgorovo Pharisee ariböviohuro Iesuarë ijorajoho uëvareje: Asë'ëjo. Jemesi börömoho rabëni tax baejarue ariböviohu'o sisë a ioro'iorohu'o gemuoroho hiromo ioho ijajëjo. Ëhi jië'oho sisë höjo. ¹² Ëhi jië'oho sisë hö uvavamu Iesuro hu'o hegorovo ë Pharisee aribövioho uhu'e uëvadeje: Jemëhu nasi aribövi ëhi uëvarujoho röhu guomo guomo'e ariböviohuremu doctor gavarue höjo mae jëvë'e aribövioho bogajo. ¹³ Va'oromo ave jö hesi bëhoho nahoromo bihororëjo. God-ro uvajëjo: Na negajëjo a huë bae'irarije muoho vaejoro mi suvoro-ho bogajo. Naro sisë aribövioho nasinö jëvojoro uë'i rovode höjo ma-döemu mae jëvë'e aribövioho bogajo.

Bëhoho rabëni Iesuarë ariböviehu i bogo vuonugare jöhoje.

¹⁴ Ëhi'amu John-are ijore ijore jijiharue ariböviohuro rueromo Iesu uavareje: No'o Pharisee ariböviohu'o God uehorovo'i ie vuonugarue höjo. Noro ëhi ë'arue höjo röhu jasi aribövioho rabëni bogo ëhioho ioho vuonugarue höjo. ¹⁵ Rabëni bogo ëhioho ioho vuonugarue höjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Nasi ijore ijore jijiharue ariböviehu i bogo vuonugarue hesi bëhoho naro uhu'e uë'ië'ajëjo. Na jemëro uvarujëjo: I'o masuröhe a hesi söröre rueromo aemo'aemëro huë vavaene baeruomo'ajëjo. Bogo ëhioho ë'i iae ie ue'ahoruomo'ajëjo. Röhu majae ijönö i'o masuröhe aho aëro guduamo bava'iramu evare ioho vuonugo'aruëjo. Avevejö'oho naro jabu'o hijë'ego jabu ioho bogo vuonugo'aruëjo.

Jew rajehu gororovo'iröhe jögoru mamiohu'o Iesuhu barovade mu i'ohu'o bogo gemuore havo'iröhe jöhoje.

¹⁶ Ëhi uëngoromo Iesuro uhu jöe gö'o majëhiromo uëvadeje: Niögu i'ohu'o mamiohu'o bogo

havo'anuëjo. Bogo havoromo niögu mami dadovadiroho niögu i'o hesi vituoho baeromo niögu mami hesi gagoroho bamoromo sigohi'anuëjo i'ohuro duduhirovoromo ruho barovego böröme datorovojöeni. ¹⁷ O wine jovo mi sino gagore bigu'ië'iroho jovo i'ohu'o mi sino mamiohu'o bogo gemuoroho havoromo jovo i'ohu'o mi sino mamiroho bigu'anuëjo. Ëhi ë'ibejanëjo jovohuro gatovoromo öghuro bibivoromo mi sinoho mamiëro jië'ëro tögömoromo datorovego jovoho rova'ibejajo. A'i jovo i'ohu'o mi sino i'o hesi gagoremu bigu'anuëjo. Bigu'iramu jovoho mi sinoho mae jio'amo'ajëjo.

Iesuhu magonahe niö'i Jairus-are abojohu'o magonahe gö'o ajëmade jöhoje.

¹⁸ Iesuro ëhi uëvamu gavë'i Jew rajo a böröme gemuëro rovadeje. Rueromo ague aho hiromo Iesu uavadeje: Nasi aboje avevejö'e guomajëjo. Jero ruero-mo jasi övoho hesi sinoro bamego i'ovajo. ¹⁹ I'ovajamu hegorovo Iesuro ri'öromo hu'o hesi ijorajo ömo'ömo-hu'o ë a hesi ijore va'areje.

²⁰ Örire va'amu gavë'i magonahe gemuëro jabu'o va'adeje. Ëmagonahoho manaero garorovade guomo guomoho bogo barë'i vadune aho'obëhe 12 baejë'ëro jië'ëro uehorovoromo uvadeje: Na Iesu ma-niögohuremu rëhë'ohuro ëhuro marëjevo'ajëromo Iesuarë de-jonö rueromo niögu viture rëhadeje. ²² Rëhamu hegorovo Iesuro huotorovoromo magonahoho garomo uavadeje: Abojëjo. Nadi juhuonivo'i biririvëjo. Jero na mae uehorovevamu ëhuro ja marëjavë'e höjo. Marëjavë'e hö uvavamu gavë'i marëjadeje.

²³ Marëjamu gagorovo Iesuro va'oromo ë a böröme hesi osare va'oromo gavade virikö vavaeni'e huosiharue aribövioho ë raromo'i ae aho'obëhe darugo'o nierusuburu'e bamamu gëgorovo ²⁴ uëvadeje: Ae aho'o va'ohëjo. Magonaho harihoho bogo guomo'i ma-niavajëjo. Ma-niavajëjamu hegoro rueho jaburo Iesu sivoromo ijo'ijahareje. ²⁵ Ijo'ijahamu huro ae aho'obëhe rarovö'öjëvonugoromo magonaho hesi osare va'oromo övoho baejamu i'ovoromo ri'öjajede. ²⁶ Ëhi ë'ade jöho ë sa'aho aho'obëhe rumorovobe va'adeje.

Ae niö'i nuni tugorohëvadoho Iesuhu ajëmamu marëjëvade jöhoje.

²⁷ Ëhi'amu Iesuro ë amoho vuonugo'i örire juvo va'adeje. Örire juvo va'amu gagorovo nuni sisë'e ae niö'iro rihioromoro muobe va'areje: David-are ujoho böröme javaje jero noni vavaenimëjo. ²⁸ Ëhi uvobe va'amu Iesuro osare va'adeje. Osare va'amu rue ae niö'iohuro rovareje. Rovamu gëgorovo Iesuro uëvadeje: Na jemë mae uehorovoromo uvarujëjo: Nörö ajamui'iröhoho eni höjo. Eni höjamu uavareje: Bada io'ajo. ²⁹ Io'ajamu Iesuro nunoho rëhëhoromo uëvadeje: Ëhi jië'oho jemëhu uehorovarujëhi iae ëhi jiëho'ajëjo. ³⁰ Ëhi uëvamu gëgorovo nunoho marëjëvamu mae uherihareje. Mae uherihamu gagorovo Iesuro daru-

go'o majëhiromo uëvadeje: Bogave aho uë'irarijêjo.
³¹ Èhi uëvamu hegorovo è ae niö'iohuro hõ'öromo va'oromo Iesuare jôho bogo ejaho'i Iesuhu jabumë ajëmijade jôho majëhibe sa'ae bövioho jirehareje.

Iesuhu bitaro tövè'e a ajamade jôhoje.

³² Èae niö'ioho jaburo è osare jioromo hõ'öjamu gavè'i aëro ae gemu hu'irae baeromo rovaraje. Èaho aru'aho sisë dère jië'ëro jörumo'e jadeje. ³³ Jörumo'e jiamu Iesuro è aru'aho sisëho rarovö'öjamu aho aevoromo jõe jövadeje. Jõe jövamu hegorovo ae aho'obëhe tiöromo uarovareje: Asë'e èhi jië'e muoho Israel sa'aroho bogo gavè'e javuajêjo. ³⁴ Èhi uarovamu Pharisee ariböviohuro uëvareje: Sisë a börömohuro vöröho bojamijego èhuro a dère aru'aho sisëho rarovö'ö'amaje hõjo.

Iesuhu ae aho'obëhe jabesi jöëni vavaenimade jôhoje.

³⁵ Èhi'amu Iesuro God rajahjarue osare osare God-are jö bëhoho røjëhibe God-hu böröme namiromo muebejëvo'iröhe jö maho majëhibe guomo guome gö gö baejë'e aribövioho avohëvobe èhi'obe amo masijore ininore juvo barëjadeje. ³⁶ Juvoromo ganövade ae aho'obëhe tagavoromo huë vavaene baeromo sisë'i raromo'ego gëgorovo uvonövadeje: Èaribövioho vëmu vavu rumo'e ö mahu'ëro raromanovaruë uvoromo jabesi jöëni vavaenimonövadeje. ³⁷ Jabesi jöëni vavaenimamu hesi ijorajo ömo'ömoho uhu'e uëvadeje: Ae aho'obëhe nasinö sö rue'iröhoho èho mure iruno'e gagovo'iröhoho va'ëne hõjo. Mure gagovo'iröhe iruno'oho bövi mae jio'i gagovarue aribövioho no magemu gemu javuajêjo. ³⁸ Èhuni mu Arijö'oho èni-namiromo uarego huro ae gö'o rëmö'öjego mure rueromo ajamuiromo iruno'oho gagovo'irarêjo.

Iesuare apostle 12 jabesi jôhoje.

10 Èhi'amu Iesuro hesi ijoraje 12-ho uëvadeje: Ruehëromo rovamu daruge bojëmiromo uëvadeje: Satan-are aribövieuho a jabesi dère jio'amamu gëvë'oho rarovö'öjëvego suorovoromo va'irarêjo. Guomo guome gö gö baejë'e o sino haho'e u'uhö'amë'e jiamu gëvë'oho avohëvego marëjëvo'irajo. ² Röhu hesi apostle aribövie 12 jabesi ihoho aviëhije. Urimo Simon hesi iho göho Peter'o hesi öho Andrew'o èhi jëvadeje. Göho James'o John'o ö'o ö'o Zebedee-are harihoho jëvadeje. ³ Göho Philip'o Bartholomew'o jëvadeje. Göho Thomas'o tax baenövade ae Matthew'o jëvadeje. Göho James Alphaeus-are harihohu'o Thaddaeus'o jëvadeje. ⁴ Göho Simon hu Jew rajehu jabesi mueberovo'i nimate aho jadeje. Göho Judas Iscariot jadeje. Judas Iscariot hu ijönö Iesuni hiruëmiromo a jabesi övore bojëmi'iröhe aho jadeje. Iesuare apostle 12 jabesi ihoho èhi jio'amadeje.

Apostle 12 jabuhu va'oromo mu vaeröhego Iesuhu rëmö'öjade jôhoje.

⁵ Èaribövie 12-ho jaburo mue vaebe jijihoröhego Iesuro rëmö'öromo uëvadeje: Va'irarijoho sa'a ioro'ioro rajo jabesiriroho Samaria sa'a rajo jabesi amoroho nadi va'orêjo. ⁶ A'i Israel rajo jabesiriremu va'orêjo jabumë sheep-ëro öre sidövanovoromo èma jijiharue jiaje. ⁷ Va'oromo uëbe jijihorêjo: Iae ga'ië'aru-jêjo God-ro böröme namiromo muebejëvego. ⁸ Èhi uëbe guomo guomo'e aribövioho ajëmibe vuovë'e aribövioho i'ovëvobe sino jomo'e aribövioho avohëvobe Satan-are aribövieuho a dère jio'amë'oho rarovö'öjëvobe èhi'obe jijihorêjo. A ajëmi'irarije darugo God-arire baejarijoho bogo manaho bojamarije hõjo. Èhuni manaho nadi bae'i aho ma-ajëmibe jijihorêjo. ⁹ Gold ijo bajoho ajivë'e ijo bajoho rövë'e ijo bajoho göta esöroho nadi aegoromo ujuoho jijihorêjo. ¹⁰ A èninëmiromo ujuohoromo aego'irarije esöho nadi ujuohoromo jijihorêjo. Niögoho nadi göho ujuoho'i ma-gemu ruohoromo jijihorêjo. Hörü guduoho nadi io'amoromo ijahoho nadi ujuohoromo jijihorêjo. Èhi jië'e inömo inömoho nadi ujuoho jijihorêjo è hesi bëhoho ae rahu mu vaeromo i mana baejë'oho iae mae jië'e jiaje.

¹¹ Va'irarijoho amo masijore o ininore suorovë'oho va'oromo a ma-maho nahorêjo. Nahoromo birohogorovo è a hesi osaro raromonövorêjo ijönö è amore jioromo va'ië'e jëvaje. ¹² Röhu osare rumo va'ë'iroho jejëmiromo uënövorêjo: Huë mae baerêjo. ¹³ Huë mae baerëjamu hegorovo è osare raromarue aribövieuho uëvë'oho: Iae mae hõ uëvë'oho iae huë mae baeruomö'ajêjo. O bijönimë'oho uërêjo: God-are huë ma jö uëvodoho vuonugajêjo. Èhu'ëro bogo bae'a'arujêjo. ¹⁴ O di osaeu di amehu jemesi örire nu huodëgoromo jö bogo ejëhë'oho uvorêjo: Jabesi muoho bövioho bise'oho sa'aho tohotohoho sisë höromo jabesi tohotohe jemesi hörure jiajoho riremo va'orêjo. ¹⁵ Ave jôho na jö mae uëvajêjo: God-hu i'u bojëmi'iröhe maja rovë'iroho Sodom o Gomorrah amo rajo jabuhu i'u baeröhoho ma-jianovo'i a'i jemesi jö bogo eruomaje aribövioho jaburo i'u börömo maho baeruomö'ajêjo.

Aehu Iesuare aribövi huë sisë bojëmi'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

¹⁶ Aveho hehêjo. Naro rëmö'öjego jemë vaevë'e sheep harihunö'e vörö'e miehu jioruomajire va'ië'aru-jêjo. Èhuni va'oromo sigobehu a gagoro ma-burëro ju'ebiromo va'ajëhi èhi gavè'i jijihorêjo. O ugo ma-maehu hesi iemu iromo ma-taemo hijajëhi èhi taemo raromobe va'orêjo. ¹⁷ Ae gëvë'iajo. Jaburo guduamo ujuohëvo va'oromo jögoru muebejarue aribövi jabesi övore bojëmi'aruêjo. Jabuhu God rajahjarue osa göro göro hisuebijëvo'aruêjo. ¹⁸ Gavana o sa'are a masijö gö gö jabesi nunire rëmo'iramu nasi jöëni è riravoromo nasi jôho jabesi örire sa'a gö rajo jabesi örire ma-

jëhi'arujëjo. ¹⁹ Röhu jabuhu guduamo ujuohëvo va'amu a masijo jabesi nunire riravë'oho nadi uvorëjo: Na diehi jöho majëhi'ejöjo. O rabu jöe majëhi'ejöromo nurunurumorëjo. Rabëni hesi bëhoho jö majëhi'irarije majaho rue'iramu evare majare God-ro ajëmiromo jöho röjëhi'iramu majëhi'arujëjo. ²⁰ Bogo jemëhu jöho majëhi'irögoro a'i jemesi Vavu hesi Aru'ahohuro jöho simanore bojëmi'iramu jemëro jöho majëhi'arujëjo.

²¹ Röhu öhuro öho ae gö jabesi örire böjëmönövo'aruëjo muo'amojoro. Vavuohuro aboji harihu'oho ëhi gemuoho ë'a'aruëjo. Aboji harihu'ohuro ri'öromo ae uë'iramu vëmu vavu'oho muo'amo'aruëjo. ²² Röhu jemëhu na uehorovevarujohuni ae aho'obëhe jaburo jemesi örire nue huodëgoruomö'ajëjo. Röhu ae rahu birivoromo mae uehorovevobe va'ujuvo maja barë'iröhe maja rovë'iroho God-ro baejëvoromo manö bamëvo'ajëjo. ²³ Jemë amo göre raromamu aehu sisë vaejëvë'oho huruomoromo amo göro va'onövorëjo. Aveho na jö mae uëvajëjo. Jemë Israel sa'are amo göre göroho bogo va'o barëjë'e God-are A Maho na ö'ejöjo.

²⁴ Jö hejaruje aribövioho jö röjëhijaje aho na bogo iosiremiromo masijoho jëvajëjo. O mu vaejeharuje aribövioho mu simano vaejaje aho na bogo iosiremiromo döroho jëvajëjo. ²⁵ Èhuni jö röjëhijaje aho ae göehu huë vavaene bojemego naehu baejajëhi nasi jö hejaruje ariböviehu ëhi baejë'oho iae mae höjo. O mu simano vaejaje aho ae göehu huë vavaene bojemego naehu baejajëhi nasi mu vaejeharuje ariböviehu ëhi baejë'oho iae mae höjo. Èhesi bëhoho agano muebëjëvaje aho na aehu uevaroho: Ja Beelzebul a sisë jabesi böröme javajë uevarohuni èhuni ëhi jië'e ariböviohuro jemë nasi agane jëvë'ego jö sisë bëhi mae uëruomö'ajëjo.

²⁶ Jö sisëho ëhi uëruomö'ajëjo röhu nadi juhuonëmirëjo. Mue rabe gurihuro jiajoho aho'obëhe va'orahoro jio'a'ajëjo. Rabe rabe subivëhajoho aho'obëhe ma-samaro jio'a'ajëjo. ²⁷ Èhi jië'e jiaje naehu jöe rabe vahi'e saginiëri majëhijajoho ijonö maja'e ë jöho ma-va'orahoro majëhirëjo. O saginiëri hia'ire majëhijego hejarujoho ëho amo riroro majëhirëjo. ²⁸ Röhu nadi uvorëjo: Èariböviohuro anaguo'ajëromo juhuonëmiromo jabesi jöho uehorovorëjo. Jemesi sinohemu muo'amë'oho eni jëvo'i jemesi aru'aho muo'amë'oho bogo eni jioruomë'e jiaje èhuni jabumë nadi juhuonëmi'i God juhuonamiromo hesi jöho uehorovorëjo. Huhu jemesi aru'ahohu'o sinohu'o vëni'e öri ari'ere babu'öjëvoromo ijumëvo'iröhoho hu eni jiajëjo. Èaho juhuonamiromo hesi jöho uehorovorëjo.

²⁹ A'i aho bövioho bise'oho nadi juhuonëmirëjo. Èhesi bëhoho God-ro uvajëjo: Jemë iae masije jëvajëromo avo'avoho muebëjëvaje höjo. Monie ma-bisemu bu'öromo ugo inine niö'i imo'arujëjo. Röhu jemesi Vavuoho bogo uvaje höjo: Ugoho ininego bogo muebë'ejöjo. Bogo èhioho uvo'i ugoho muebë'amë'ego ugoho bogo gemu vadu'oho ëma vuovoromo ö'idöroho jioromo sa'aroho rireromo rovarue höjo. Vavuohuro gëvego rireromo rovarue höjo. ³⁰ A'i jemë God-ro

jemesi bövie bise'e aho'o muebëjëhoromo röhu jemesi simano uoho èhu'o adahëhoromo avo'avoho muebëjëhaje höjo. ³¹ Èhuni nadi juhuonivorëjo uge aho'obëhe jio'amajoho ëho ma-jianovo'i ae gemu gemu jemë masije jëvë'e jiaje.

Noehu Iesuare jö a nunire huruoho majëhi'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

³² Ae rahu a nunire uvë'oho: Na Iesuare ae jëvajë uvë'oho naro nasi Vavue ö'idöre hijaje hesi nunire uvo'ejöjo: Èho nasi ae magonahe höjo. ³³ O ae rahu a nunire uvë'oho: Na bogo Iesuare aehu jëvajë uvë'oho naro nasi Vavue ö'idöre hijaje hesi nunire uvo'ejöjo: Èho bogo nasi aehu magonahehu höjo.

Iesuhu rovë'ëro èhu'ëro ae adovoromo göehu jöe gö göehu jöe gö uehorovarue jöhoje.

³⁴ Nadi uvorëjo: Nöröhu rovade hesi bëhoho ajamuego sa'ae aho'obëhe iro muorovo'oho vuonugo'i ma-huë baerovoromo gemuoro raromö'iröhego rovade höjo. Na bogo èhunioho rovode höjo. A'i naehu rovode hesi bëhoho naro nasi jöho majëhijego aëro heromo jöe gö gö uehorovoromo muorovo'iröhego rovode höjo. ³⁵ Naehu rovode hesi bëhoho nasi jöhuni harihohuro vavuoho nue huodivo'i abojohuro vëmoho nue huodivo'i ajohuro ajoho nue huodivo'iröhego èhuni rovode höjo. ³⁶ A nu huodëgarue aribövioho jabesi agane gemuoho jioruomö'ajëjo.

³⁷ Ae rahu ja vavu o vëmu nuninö bamo'i na dejonö bamevë'oho nasi a ma jio'iranoho bogo eni javo'ajëjo. O ae rahu harihu o aboji nuninö bamo'i na dejonö bamevë'oho nasi a ma jio'iranoho bogo eni javo'ajëjo. ³⁸ Ae rahu ja bogo uvë'oho: Iesuare jöëni vi'ehe huë vavaene javoje rabe baeromo guomevë'oho iae hesi hö uvoromo bogo korosi hesi i'u banigojiomanovoromo nasi ijore ijore juvë'oho nasi ae jio'iranoho ja bogo eni javo'ajëjo. ³⁹ Ja jasi sinohuni uehorovoromo birivoromo ave sa'are hi'i èhemu uehorovë'oho ijonöho guomo öriro va'a'anuëjo. O ja nasi jöëni guomë'oho ijonöho maro hi'a'anuëjo.

Mu ma vaejarue hesi mana bae'iröhe jöhoje.

⁴⁰ Jemëhu nasi jö majëhibe va'ë'iroho ae rahu jemë rajëhiromo baejëvë'oho èhuro na'o rajëhiromo baejëvoruomaje höjo. O ae rahu na rajëhiromo baejëvë'oho èhuro remö'öjamu rovode ahu'o rajahiruomaje höjo. ⁴¹ Ae rahu uvë'oho: Èaho jö God-aro baeromo majahuijaje ae höromo rajahiroho baejë'oho èhuro jö God-aro baeromo majëhiruomaje ariböviehu suvuoro ujuoharue ëhi jië'e suvuoro God-are örire ujuohoruomö'ajëjo. O ae rahu uvë'oho: Èaho ma-mae höromo rajahiroho baejë'oho ëhi jië'e a maehu suvuoro ujuoharuëhi ëhi ujuohoruomö'ajëjo. ⁴² Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ave nasi ijorajoho ae ma-bise'ehu ö'a-mu aehu garomo uvë'oho: Èaho Iesuare ijore ijore juvaje ae höromo ma-bisemu ajamiromo enatuore jovo

baguso bojamijë'oho ë aribövioho jaburo iae manaho ujuohoruomo'ajëjo.

Bapataeto vaejaje ae John-hu ae rëmö'öjamu rueromo Iesu jö ua gavare jöhoje.

11 Iesuro hesi aribövie 12 jabesi örire jöho majëhinugoromo va'adoho ë bëhire jio'amaje amore amore jöho majëhibe bëhoho rjëhibe juvadeje.

²Iae John bapataeto vaejaje ahuro savoji gagore hirono hejade uavamu: Kerisoro muoho ëhi vaejaje hö uavamu hegorovo hesi ijarajoho rëmö'öromo uëvadeje: Va'oromo ëhi ëhi Iesu ua garëjo. ³Ua garëjamu va'oromo Iesu uavareje: No uvaruëjo: God-ro a böröme nugö'ö'iramu nosi örire rue'a'ajëjo. Na ja ë aho javajëjo. O na no muebe'earëjo ae göëro rueröhego. ⁴Ëhi uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Va'oromo diehi hejarujoho gavarujoho John majahirego he'irajo. ⁵Uarëjo: Nöröro ae nuni sisë'oho ajëmijego mae uheriharue höjo. Höru sisë'oho ajëmijego mae jijiharue höjo. Jomo'e aho ajëmijego marëjëvoromo jabesirire sisë sisëho barëjëhaje höjo. Hia'i sisë'oho ajëmijego hia'e dadovoromo jöe hejarue höjo. Vuovë'e aho ajëmijego i'ovarue höjo. Bogo eni jië'e aribövioho ajëmiromo majëhijego God-are jö maho hejarue höjo. John ëhi majahirëjo. ⁶Röhu John o ae rahu birivoromo nasi örire mae uehorovevë'oho ë ahuro maho hi'a'ajëjo.

⁷Maho hi'a'ajëjamu hegorovo vuonorö'ö va'areje. Va'amu gavë'i Iesuro ë hesi bëhire gagovare aribövioho John-are jöho majëhiromo uëvadeje: Urimë'ioho jemë rabe ga'irögoro John-hu a rumo'e sa'are hijajiroho ëho va'onövarije höjo. Ijo rudu burehu huosihego arue anume va'aje ëhi uehorovaje aho na John ëhi jië'e ae jiamu ga'i va'arije höjo. Bogajo. ⁸O diehi jië'e aho ga'i va'arije höjo. Na John niögu mabëhe sanu'e io'amë'e ae jiamu ga'i va'arije höjo. Röhu ëhi jië'e niögu ma io'amarue aribövioho bogo a rumo'e sa'arohoromo'i a masijehu raromarue osaremu raromarue höjo. ⁹Ëhi jië'oho jemë rabëni a rumo'e sa'aroho va'arije höjo. Na John jö God-aro baeromo majëhijaje ae jiamu ga'i va'arije höjo. Io'ajo. John iae hu ëhi jië'e ae höjo. Röhu aveho hehëjo. Jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'ioroho iosirëmiromo John hu börömoho höjo. ¹⁰Iae ë a hesi jöho God-are surire ëhi jajivoromo uvë'e höjo:

Ave aho God nasi jö bajuvaje aho höjo.

Ja va'ië'iroho naro hu urimo nugö'ö'iramu va'oromo ae uë'a'ajëjo jaehu va'irane öroho iogorahoröhego.

¹¹Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ave sa'are raromobrovare aho ae gemu vadu'oho John bogo iosiramiro-mo börömoho jië'e höjo. A'i God-hu böröme namiromo muebejëvego hesi aharire raromarue a inino mahuro John iosiramiro döröho jioruomajëjo.

¹²Urimo John bapataeto vaejavuaje aehu a jö majëhijadevare evare aëro aevoromo daruge aho'o bojamiromobirivoromo öroho jiovobe rueruomë'e höjo ëhuro God-ro böröme namiromo muebejëvego hesi aharire

jëvoröhego. Jaruvoho ëhi gemuoho ë'oruomaje höjo. ¹³Aevo'ioho Moses jögoru bojëmade ahuro God-hu böröme namiromo ae muebejëve'iröhe jöho majëhijamu jö God-aro baeromo majëhibe rovare ariböviohuro ëhi gemuoho ë'obe rovaroho röhu ijo tugoho'ioho John-ro ë jöho majëhijade höjo. ¹⁴Röhu urimo majëhirono uënövare höjo: God-hu böröme namiromo muebejëvego ga'irarije ë hesi urimo ae gö rue'a'ajëjo. Ëahuro Elijah-hu vaenövade mue gemuoho barue'ajëjo. Jöho ëhi majëhinövare höjo. Röhu jemë mae uehorovo'i nëgë'oho uvorëjo: Elijah-are mu barueröhego uövuare aho iae John höjo. ¹⁵Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohönëjo.

¹⁶Röhu jaruvore raromarue aribövi jemesi jöho uhu'e majëhi'ië'ajëjo. Amo ririre raromarue jö bijönimoruomaje asisö'oho jëvanovajëjo. Amo ririre raromoromo asisö'oho ioro'iorohuro ioro'ioroho uvëvoruomajëjo. ¹⁷Noehu anivoromo jemëni virikö huosihëharoho jemëro bijönimoromo bogo ejahuoromo javavarije höjo. Noehu anivoromo huë vavaeni'e jö iaroho jemëro bijönimoromo bogo ejahuoromonierusuburu'e bamarije höjo. ¹⁸Ëhesi bëhoho John-ro rueromo God uehorovoromo ma-hi'i ioho jovoho bogo inövade höjo. Ëhi'onövadoho jemëro ë jö bijönimarue asisö'oho va'ëne bijönëgamu John-are jöho bogo ejahoi sisë'i uehorovoromo uvonövarije höjo: Aru'aho sisë dëre jië'ëro ëhu'ëro ioho jovoho bogo ijaje höjo. ¹⁹O God-are A Maho naro rueromo ioho jovoho majijaje höjo. Ëhi ë'ajoho jemëro ëhu'o bijönimoromo uvaruje höjo: Nörö gahëjo. Ioho mahunö'e iromo vörö'e jovemu ijaje höjo. Hu vajiohu'e tax baejarue ahu'o a sisë ioro'iorohu'o ëho jabesi aemo'aeme höjo. Jemëro John-are muohu'o nasi muohu'o bijönimaruje höjo röhu no God-are uehoro maho baejë'ëro muoho vaejarue höjo. Ëmuoho aëro garomo uvoruomo'ajëjo: God-are uehoroho iae mae höjo. Ëhu'ëro muoho vaejare höjo.

Ame göehu göehu Iesu bogo ma uehorovare jö Iesuhu jövadohoje.

²⁰Ëhi uënuogoromo ame gö gö birëgadeje ë hesi bëhoho urimë'i huhu a ajëmiromo darugo'e mu masijovaebe ë amore amore juvamu jabuhu bogo huotorovoromo hu mae uehorovarohuni. Birëgoromo uëvadeje: ²¹Chorazin'o Bethsaida'o amo rajohumë vaevë'oho jemë sisëro revo hesi jëvajëjo. Naro darugo'e muoho jemesi amore vaejego garomo röhu nasi jöho bijönimaruje höjo. Naehu darugo'e muo jemesi amore vaejodoho Tyre amore o Sidon amore vaejego ga'ibejarëjo mami gö'e jabesi sisëni huë vavaene baeromo niögu sisë io'amoromo uonëro buerovoromo uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baeruomo'ibejajö. ²²God-hu i'u bojëmi'iröhe maja rovë'iroho Tyre o Sidon rajo jabuhu i'u bae'iröhoho ma-jianovo'i jemëro i'u börömo maho bae'a'arujëjo. Ëhuremu uehorovorëjo. ²³Röhu Capernaum amo rajohumë jemëro jemesi sivue uehorovoromo uvaruje höjo: Nosi ioho ö'idöre ajiomo'ajëjo. Bogo ëhioho jio'i sa'aro be'a'a-

jëjo. Èhesi bëhoho naro darugo'e muoho jemesi amore vaejago garomo rôhu nasi jôho bijônimaruje hôjo. Naehu darugo'e mu jemesi amore vaejedoho Sodom amore vaejago ga'ibejarëjo mu sisëho vuonugo'ibejarëjo ëhuro jabesi amoho bogo sisërë'i jaruvoho ëhi mae jio'ibejajo. ²⁴ God-hu i'u bojëmi'irôhe maja rovë'iroho Sodom rajo jabuhu i'u baerôhoho majianovo'i jemëro i'u bôrômo maho bae'a'arujëjo. Èhuremu uehorovorëjo.

Iesuaro va'oromo nuho'irôhe jôhoje.

²⁵ Iesuro ëhi uënugoromo evare God uavadeje: Apo ja ô'idôrohu'o sa'arohu'o muebejanue ae javajëjo. Naro jasi ôrire huë mae uavajëjo. Rabëni hesi bëhoho jero gavane nuni aji'e a masijohuro uvoruomamu: Nosi simanoho mae javuoromo bövie bise'e ga barëjë'e javuajë uvamu gëgorovo jero jasi jôho jabesi ôrire subivëhë'e javajëjo. A'i gavane bogo gavë'e ariböviohuro bogo dôroho bamorovo'i jôho he'i nëgamu gëgorovo jero jasi jô bëhoho rôjëhijë'e javajëjo.

²⁶ Apo iae mae hôjo. Jero jasi nimoromo ë'ane hôjo.

²⁷ God ëhi uanugoromo ë aribövioho uëvadeje: Nasi Vavuohuro jôe aho'o bojëmijë'e hôjo muebe'irodego. Vavuohuro gemuëro Harihoho na avoho gevaje hôjo. Harihoho naremuëremu Vavuoho avoho gavaje hôjo. O Harihu naehu di aribövi rôjëhi'i negë'ohuro ëhuro ë ariböviohuremu rôjëhijego jabu'o Vavuoho gavarue hôjo.

²⁸ Rôhu jemë ae rahu sivohoromo i'u'e mu vaejamu u'uvëvë'oho ruerego naro jemesi dë vövöbajo'oho sasohëho'irôjo. ²⁹ Na sanu'e mae jevë'e jiaje ëhuni nasi muoho banigojioromo nasi jôho henövorëjo. Èhi ë'ë'oho jemesi dë vövöbajo'oho ma-mabëhe sasohëvo'ajëjo. ³⁰ Rabëni hesi bëhoho nasi muoho i'uoho bogojio'i sase hôjo.

Jew rajehu nuharue maja hesi jôhoje.

12 Èhi'oromo Jew rajo jabesi nuho majaho rovamu gagorovo Iesumëro mure jijihareje. Jijihoromo hesi ijorajo ômo'ômohuro hëmëvamu ioho babovoromo ue'ahobe va'areje. ² Babovoromo ue'ahobe va'amu gagorovo Pharisee ariböviëro Iesu uavareje: Asë'e jaruvoho nuho majae hôjo. Jasi ijorajo ômo'ômehu i avoharuoho ëho nuho maja hesi jôgoroho aharuëjo. ³ Aharuëjamu Iesuro uëvadeje: David nosi a bôrôme jionövade hôjo. Rôhu hu'o hesi ariböviohu'o jabumë hëmëvamu hegorovo huhu ë'ade jô God-are surire adaharijoho ëho diehi'oromo bogo avoho uehorovaruëjo. ⁴ David-ro God-are osa mare va'ade hôjo. Va'oromo God-are nunire bahijare ioho hu'o hesi ariböviohu'o ue'ahare hôjo. Èioho bogo David'o hesi ariböviohu'o ue'aho'irôhoho jio'i hesi ma-priest-ëremu ue'aho'irôhe ie jiade hôjo. Rôhu jabuhu ue'aharohuro ëhuro jôgoroho ahare hôjo. Rôhu ë hesi jôho bogojiaje hôjo. ⁵ Ave jôhu'o Moses-hu jôgoru surire jajivadoho jemë diehi'oromo bogo avoho adaharije hôjo. Nuho maja rovë'iroho priest ariböviohuro God-are osa

bôrômo hesi muoho vaeromo ëhuro nuho maja hesi jôgoroho ahoruomaje hôjo. Rôhu God-are osa bôrômo hesi muoho vaejaruëro jië'ëro ëhu'ëro jôho bogojiajëjo. ⁶ Naro jemë uëvajëjo: Mu i'ëro aviae rueromo God-are osa bôrômo hesi muoho iosiramijë'e hôjo. Èhuni nasi ariböviehu i babovoromo ue'aharuoho jôho bogohôjo. ⁷ God-are surire jôho jajivoromo uvë'e hôjo: God-ro uvajëjo: Na negajëjo a huë bae'irarije muoho vaejoro mi suvuoroho bogajo. Èjô hesi bëhoho avoho he'ibejarijëjo ave övo uno'e aribövioho bogo uë'ibejarijëjo: Mu sisë ë'ë'e jëvajëjo. ⁸ God-are A Maho naro nuho maja hesi jôgoroho muebejaje hôjo.

Övo guomahë'e a Iesuhu ajamade jôhoje.

⁹ Iesuro ëhi uënugoromo va'adeje. Va'oromo Jew rajehu God rajahijaruë osare rumo va'adeje. ¹⁰ Amo ë osare övo hitahi guomahë'e aho ë hijë'e jiadeje. Hijamu gagorovo aëro ë raromë'ëro uehorovoromo uvareje: È'ego noro Iesuare jô sisëho nahoromo jôgoru muebejarue aribövioho majëhijarëromo Iesu uavareje: Nuho majare a jabesi sino ajëmijë'oho na ëhuro no nosi jôgoroho aharuë hôjo o bogajo. ¹¹ O bogajamu Iesuro uhu'e uëvadeje: Jemë ae gemu sheep gemu javë'oho rôhu nuho majare guare beva'ë'oho na ja ajamiromo io bamonëjo o bogajo. Io'ajo. Nuho majaro iae io bamo'anuëjo. ¹² Rôhu sheep-oho majianovo'i aho bôrômo mae hôjo. Èhuni nuho majare a ajëmijë'oho iae mae hôjo. ¹³ Iesuro ëhi uënugoromo ë övo guomahë'e aho uavadeje: Jasi övoho nugö'öjëjo. Èhi uavamu hegorovo övoho nugö'öjamu marëromo övo gö jiajëhi ëhi jiadeje. ¹⁴ Mae jiamu gagorovo Pharisee ariböviohuro va'oromo Iesu anorôhe jôho mevoruomadeje.

Iesu hu God-are mu vaejaje a mae jiaje jôhoje.

¹⁵ Iesu anorôhe jôho mevaruë uvamu hegorovo Iesuro ë amore jioromo va'adeje. Va'amu gagorovo ae aho'obëhe hu rihromareje. Rihromamu huro guomo guomo'e aribövioho aho'o ajëmamu mae jëvadeje.

¹⁶ Mae jëvo'ego uënövadeje: Naehu jemë ajëmijode jôho bogave aho uë'irarijëjo. ¹⁷ Èhi uënövade jô hesi bëhoho jô God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-hu jajivadëhi ëhi jiorôhego. Isaiah-ro God-are surire jajivoromo ëhi uvadeje:

¹⁸ Naehu baejë'ëro mu vaejaje aho gahëjo.

Nasi dë vövöbajo'e aho'o uehorovego dë mae jevaje aho aviae hôjo.

Naro nasi Aru'ahoho hesire bamahoejôjo.

Bamaho'iramu ae aho'obëhe dinö'e dinö'e raromaruoho huro nasi mu ma hesi jôho majëhi'ajëjo.

¹⁹ Hu bogo giagiavoromo darugo'oho uvo'a'ajëjo.

Aho hesi huëho amo ririroho bogo he'a'aruëjo.

²⁰ Ijo adehu aho bu'öjanovo'ië'iroho hu bogo ahö'ö'ajëjo.

Irehu duorohanovo'ië'iroho bogo duoho'a'ajëjo.

Èhi ë'obe va'ojuvo hujeji evare hesi mu mahuro ruahö'öjëvoromo dö maro jio'a'ajëjo.

²¹ Ĕhi jio'iramu ae aho'obēhe dinō'e dinō'e raro-maruo huro hu uehorovoromo uvoruomō'ajējo: Iae huro gemuēro ajamui'ajējo.

Iesuhu Satan-are aribōvi a dēre jio'amamu raro'ōjēvadoho hu bogo Satan-are darugoho baeromo ēhioho ē'adeje. Ĕhesi jōhoje.

²² Ĕhi'amu aēro ae gemu hu'irae baeromo rovarēje. Ĕaho Satan-are a sisēro dēre abo hijē'ero ēhu'ero nune tugohahoromo bitare tōvahē'e jiadeje. Ĕaho hu'irae baeromo rovamu gagorovo Iesuro a sisē dēre jiajoho raro'ōjamu bitaroho nunoho mae jioromo jōe jōvoromo uherihadeje. ²³ Ĕhi ajamamu gagorovo ae aho'obēhe jiodudu'iraeromo uarovareje: Ave aho na hu a bōrōme David-are uje no ajamui'irōhe aho hōjo. O rahuo hōjo. ²⁴ Ĕhi atoruomamu hegorovo Pharisee aribōviohuro uēruomadeje: O bogo ēhi jiē'e a maho jioromo ē'aje hōjo. A'i Beelzebul aru'aho sisē jabesi bōrōmohuro vōrōho bojamego ēhuro a dēre aru'aho sisēho raro'ō'amaje hōjo. ²⁵ Ĕhi uēruomamu Iesuro gēromo uvadeje: Ĕaribōviohuro nasi jōho ēhi uehorovaruēromo uhu'e uēvadeje: Sa'ae gemuehu adovoromo jabesi arijo'arije muorovē'oho barērovo'ajējo. Ame gemuehu o agane gemuehu adovoromo jabesi arijo'arije muorovē'oho bogo biririvo'i barērovo'ajējo. ²⁶ Ĕhuni Satan-ro ri'ōromo hesi aribōvi a jabesi dēre jio'amajoho raro'ōjēvo'ibejajo ēhuro hesi aribōviohu'o muorovo'ibejajo hesi darugoho muoho uehoroho diehi'oromo biririvoromo nami'ibejajo. ²⁷ Rōhu jemēro uvarujējo: Sisē a bōrōmohuro nōrō vōrōho bojamego hesi sisē aribōvioho raro'ō'amaje hōjo. Ĕhi jiē'oho na jemesi aribōviohuro sisē a bōrōmo hesi vōrōho baeromo raro'ō'amarue hōjo. O diehi'oromo ē'arue hōjo. Jaburo uē'a'aruējo: Sarerivarujējo. Aho bogo sisē a bōrōmo hesi vōrōho baeromo ēhioho ē'arue hōjo. ²⁸ A'i naro God-are Aru'aho hesi darugoho baeromo raro'ō'amaje hōjo. Ĕhuni uvorējo: God-ro aevoromo bōrōme namiromo nosi ōrire muebejavuajēro jiē'ero ēhu'ero ē'ajējo.

²⁹ Rōhu aehu darugo'e a hesi osare rumo va'oromo hesi mae sisē ujuohaho va'iē'iroho bogo ēma ujuohaho va'irōgoro urimo darugo'e aho guduumoromo tōvonugoromo evare hesi inōmo inōmoho ujuohaho va'a'ajējo. Naro Satan ēhi ruahō'ōjaje hōjo.

³⁰ Ae rahu bogo nasi a jiē'oho ēho huro na'o muorovaje hōjo. O na bogo ajemiromo nasi aribōvi gagovē'oho ēho huro arua anumiae nugō'ō'amaje hōjo. ³¹ Ĕhuni uēvajējo: Aehu mu sisē vaejē'oho God-are iho ijumarue jō sisē atē'oho aho'o God-ro uehorovoromo vuonugēho'ajējo. A'i God-are Aru'aho hesi iho ijumē'oho ēhi jiē'e jō sisēho God bogo uehorovoromo vuonugo'ajējo. ³² God-are A Ma nasi jō sisē'i atē'oho God-ro uehorovoromo vuonugo'ajējo. A'i God-are Aru'aho hesi jō sisē'i atē'oho ēho God bogo uehorovoromo vuonugo'ajējo jaruvo majahu'o maja ijohu'o.

Aho jō jōvajire heromo uvarueje: Ĕa hesi dē vōvōbajō'oho mae hōjo ē aho sisē hōjo. Ĕhesi uhu jōhoje.

³³ Ijo bajo mae uro'i nagē'oho ijo ma hesi bajoho uro'a'anuējo. O ijo sisē javē'oho bajo sisē uro'a'anuējo. Ijoho bajoro garomo uvo'a'anuējo: Ĕijoho mae hōjo ēho sisē hōjo. ³⁴ Sigobu aboji harihu'e jēvanovajējo. Ijo sisē va'ēne jēvē'oho jemē diehi'oromo ijo bajo manō'e raeromo jō mae atorējo. Bogo eni jēvajējo. Uehoro maehu o uehoro sisēhu dē vōvōbajō'ere raro'ō'ajōho ēhi jiē'e jōho jō'ero atarue hōjo.

³⁵ A maho uehoro maēremu jēvē'ero jō maemu atarue hōjo. A sisēho uehoro sisēremu jēvē'ero jō sisēmu atarue hōjo.

³⁶ Naro jemē uēvajējo: Jō sisē rabe rabe ēma atē'oho mevēvo gērōhe majaho rue'iramu God-ro uē'a'ajējo: Ĕjōho rabēni atarije hō uē'iramu mana ua'a'arujējo.

³⁷ Ae gemu gemu jasi jōre garomo ua'a'ajējo: Ja a mae javajējo. O jasi jōre garomo ua'a'ajējo: Ja a sisē javajējo.

Aribōviehu Iesu bogo ma uehorovoromo huhu darugo'e mu vaejōro dinamare jōhoje.

³⁸ Ĕhi jōvamu hegorovo Jew rajo jōgoru ōri rōjēhijarue ae gō gō o Pharisee ae gō gō ēho jaburo ri'ōromo uavareje: Tisa no naguajējo ga'i jero darugo'e muoho vaejēgo ēhuro uvo'irōhēro: Ja daruge God-aro baeromo muoho vaejanue hōjo. ³⁹ Vaejanue hōjamu uēvadeje: Sareri'e aribōvi sisē jēvajējo. Magonahehu hesi baru vuonugo'i ma-juvajēhi jemēro ēhi God vuonugo'i mue gō gō uehorovaruje hōjo. Jemē rabēni darugo'e muoho ga'i nimarujējo. Na ēhi jiē'e muoho bogo vae'i a'i jō God-aro baeromo majēhinōvade ae Jonah-hu God-are mu bōrōmo rōjēhijade ēhi jiē'e muohuremu rōjēhi'ejōjo. Mue gō gō bogajo. ⁴⁰ Jonah-are mu bōrōmo hesi bēhoho jovo mi bōrōmohuro Jonah nimu'ōjamu abueromo hesi dēre hijade hōjo. Hiromo majae niō'i gemu vahie niō'i gemu hesi uhure ēgubijiohamu hōrōjade hōjo. Hōrōromo rovadēhi God-are A Maho naro sa'a gagore abo hiromo majae niō'i gemu vahie niō'i gemu hesi uhure hōrōromo rue'ejōjo.

⁴¹ Nineveh amo rajohuro ave jaruvore raromaruje aribōviohu'o gemu mae ri'ōromo God-are nunire riravoruomō'ajējo. Riravo'iramu God-ro jabesi mu maho garomo jemesi mu sisēho garomo jemē uē'a'ajējo: Nineveh amo rajehu vaejare ēhi jiē'e mu maho bogo vaejē'ego ēhuni na uēvajējo: Jemē sisē'e aribōvie jēvaje sisēro va'ohējo. Ĕhesi bēhoho ē Nineveh amo rajohuro mu sisē vaeruomē'ero hejare Jonah-ro God-are jōe majēhijamu hegorovo jabesi uehoro sisēho vuonugo'i uehoro mae baejare hōjo. Jonah ma-bise'o jioromo jō majēhijadoho Nineveh amo rajohuro hesi jōho ejahare hōjo. A'i naehu hu iosiramiro bōrōmo jioromo jō majēhijajoho jemē bogo ejeharuje hōjo. Ĕhu'ero jiē'ero mevo gērōhe majaho rue'iramu jemē sisērējēvo'ajējo. ⁴² O ēho majaho rue'iramu arue sa'a gōre bōrōmo vaenōvade magonahohuro ave jaruvore

raromaruje ariböviohu'o gemu mae ri'öromo God-are nunire nami'a'ajëjo. Nami'iramu God-ro sa'a gö rajo magonaho hesi mu maho garomo jemesi mu sisëho garomo jemë uë'a'ajëjo: Ëmagonahehu vaejade ëhi jïë'e mu maho bogo vaejë'ego ëhuni na uëvajëjo: Jemë sisë'e aribövie jëvaje sisëro va'ohëjo. Ëhesi bëhoho ë sa'are börömo vaenövade magonahohuro hesi sa'aho vuonugo'i öri ëgoböviro rovade höjo a böröme Solomon-hu nuni aji'e jö jövajoho he'iro. Solomon-hu ae ma-bisemu börömo jioromo jö majëhijajoho ë magonahohuro he'i nimade höjo. A'i naehu Solomon iosiramiromo börömo mae jioromo jö majëhijajoho he'irar-ijoho jemë bijönëgajëjo. Ëhu'ëro jïë'ëro mevo gëröhe majaho rue'iramu jemë sisërëjëvo'ajëjo.

Satan-are a sisëhu a hesi dëre vuonorö'ö abueromo ijumahade uhu jö Iesuho jövadohoje.

⁴³ Röhu Satan-are mu ajamijaje aru'aho sisëhuro ae gemu hesi dëre hi'a'ajëjo. Hiromo hörö va'a'ajëjo. Va'oromo jovo rumo'e sa'are va'oromo hi'iröhe röho-ho nahobe juvojuvo bogo birohogorovo ⁴⁴ uvo'a'ajëjo: Na vuonorö'ö va'oromo hijode sionore röhu maho ë hi'ejëjo. Ëhi uvonugoromo vuonorö'ö va'oromo urimo hijade a hesi dëre abueromo ga'a'ajëjo dë vövöbajo'oho gagemu jio'i bibivoromo iogorë'e ma-mabëhe osa va'ëne jio'iramu. ⁴⁵ Ëhi jio'iramu gagorovo va'oromo Satan-are aru'aho sisë aho'obëhe söromo rue'a'ajëjo. Ëurimore ro hijade aru'ahoho a sisë höjo. Ijore huhu sö rovade ariböviohuo hu iosiramiromo jabumë sisë bëhi mae jioruomajëjo. Ëhu'ëro urimo sisë'i hijade aho ijönöho sisë bëhe hi'a'ajëjo. Jaruvore raromaruje aribövi sisëho jemë ëhi sisërëjëvo'ajëjo.

Iesuare vëmu ömo'öme o ö ömo'öme rahumë jëvaje jöhoje.

⁴⁶ Ëhi jövamu evare hesi vëmohu'o ö ömo'ömohu'o jaburo Iesu'o jöe ato'i nëgamu rueromo amonö riravareje. ⁴⁷ [Riravamu ae gemuëro ri'öromo Iesu uavadeje: Hë-ajo. Jasi vëmohu'o ö ömo'ömohu'o ja'o jöe ato'i nimoromo amonö riravaruëjo.] ⁴⁸ Riravaruëjamu Iesu uavadeje: Ja uehorovanuoho nasi vëmoho nasi ö ömo'ömoho di aribövioho jioruomajëjo. ⁴⁹ Ëhi uanugoromo hesi ijore ijore jijiharue aribövioho övëro röjëhijadeje ae aho'obëhe jaburo gëjoro. Hesi aribövioho röjëhiromo ae aho'obëhe uëvadeje: Aruëroho nasi vëmohu'o ö ömo'ömohu'o jëvajëjo. ⁵⁰ Ae rahu nasi Vavue ö'idöre hijaje aehu nimajëhi ëhi ë'ë'oho ëhuro ë aribövioho nasi öe ma'ine vëme jioruomajëjo.

Aehu i ujo sa'a mare sa'a sisëre riremado uhu jöhoje.

13 Ëmajae gemuore Iesuoro osare jioromo va'oromo nume jovo e'u riröre abuejadeje. Abueromo God-are jö bëhoho röjëhi'i sa'aro hijadeje. ² Hijamu ae aho'obëhe ro tagavamu Iesu jovore boat gagore va'ö hi'i ae aho'obëhe jovo riröre riravareje. ³ Riravamu

Iesuoro uhu jöe majëhiromo ëhuro jöe aho'obëhe röjëhijadeje.

Röjëhiromo uëvadeje: Iae ae gemuëro i uje ujuo-horomo mure riremado va'ade höjo. ⁴ Riremobe va'amu ujo ioro'ioroho örire rireromado höjo. Rireromamu gavë'i ugëro ro i barëjare höjo. ⁵ Ujo ioro'ioroho munë uhunö jïë'e sa'are rireromado höjo. Rireromoromo ma-burëro ri'amado höjo sa'aho munë döro ma-bisemu jïë'ëro. ⁶ Riromo dirumoho bogo ma io'amë'ëro majaëro rojomoromo anamu sahori'amado höjo. ⁷ Ujo ioro'ioroho bibë'e resu resu'e sa'are rireromado höjo. Rireromë'ëro bibë'e resuohuro riromo ujo maho baba'amado höjo. ⁸ Ujo ioro'ioroho sa'a mare rireromado höjo. Rireromoromo riromo bajoho rae'amado höjo. Uje gemu gemu röhu ioro'ioroho baje 100 rae'amo'i ioro'ioroho 60 rae'amo'i ioro'ioroho 30 rae'amado höjo. ⁹ Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohönëjo.

Iesuho rabëni uhu'e majëhinövade ë hesi jöhoje.

¹⁰ Ëhi'amu Iesuare ijorajo ömo'ömohuro rueromo Iesu uavareje: Ja ae aho'obëhe jö majëhijë'iroho ja rabëni uhu'oho majëhijanue höjo. ¹¹ Rabëni uhu'oho majëhijanue höjamu uëvadeje: God-ro böröme namiromo aho'obëhe muebejaje jöho urimoho subivëhade höjo. Ësubivëhade jöho huro hesi suvuore jemë bojëmijë'e höjo jemëremu he'i a ioro'ioroho bogo heruomoröhego. ¹² Ëhesi bëhoho aji'e jö javë'oho God-ro gö'o bojami'iramu baeromo bövi mae javo'ajëjo. O bogojavë'oho bisemu baejanoho God-ro ë uehoroho mu'uvaho'ajëjo. ¹³ Ëhuni naehu uhu jöemu ë aribövi majëhijaje hesi bëhoho jabu gavaruoho bogo avoho gavarue höjo. Hejaruoho bogo avoho heromo simanoroho baejarue höjo. ¹⁴ Jabumë ëhi jïë'e aribövie jioruomajëjo. Jabesi jöho mami'e jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro jajivoromo ëhi uvë'e höjo: Jemë hemu he'a'arujëjo röhu bëhoho bogo avoho he'a'arujëjo. Jemë gaemu ga'a'arujëjo röhu bëhoho bogo avoho ga'a'arujëjo. ¹⁵ Ëaribövi jabesi dë vövöbajo'oho i'uhëgaje höjo. Hia'oho tugohëhë'e höjo. Nunoho sigohijëhë'e höjo. Bogo ëhioho jëvo'ibejajo nunëro ga'ibejarëjo. Hia'ëro he'ibejarëjo. Dë vövöbajo'oho sasohoromo jöho bae'ibejarëjo ëhuro jabumë huotorovoromo rue'ibejarëjo naro avohëvego mae jëvo'ibejajo.

¹⁶ Isaiah-hu jajivadëhi aribövi ioro'ioroho ëhi jioruomaje höjo. A'i jemë huë mae baejë'e jëvajëjo. Rabëni jemë nunëro garomo avoho gavaruje höjo. Hia'ëro heromo avoho hejaruje höjo. ¹⁷ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë gavaruje muoho o hejaruje jöho urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviohu'o a ma ioro'iorohu'o aho'obëhe jaburo nimoruomado höjo garomo he'iro. Röhu bogo garomo bogo heruomado höjo.

I ujo sa'are riremado uhu jö Iesuhu huruoho majëhi-jadohoje.

¹⁸ Röhu aehu i ujo riremado uhu jö hesi bëhoho hehëjo. ¹⁹ God-hu bëröme namiromo muebejëvaje jöho ae rahu hia'ëremu heromo bogo avoho hejamu gavë'oho a sisë bërömhuro rovaje höjo. Rueromo gavaje God-are jöho i ujo va'ëne jabesi dëre jiego garomo baeniëhiromo rori'o bu'öjaje höjo. Ujo örire rireromamu ugehu i barëjare jö hesi bëhoho ëhi höjo. ²⁰ O i ujehu munë uhunö jië'e sa'are rireromoromo riromo sahori'amade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho heromo ma-burëro nimorohoromo jöho ejaharue höjo. ²¹ Ejahoromo jöho ma-döëremu baejë'ëro ëhu'ëro majae ma-bunemu mae uehorovoromo garöhe God-are jö uehorovaruohuni aehu sisë vaejëvamu gavë'oho o huë vavaene rovamu gavë'oho ma-burëro vuonugarue höjo. ²² O ujehu bibë'e resu gemuore rireromade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho hejarue höjo. Heromo ave sa'a hesi muohuni nurunumoromo o sarerivoromo uvarue höjo: Inöme bövie bise'e masije höromo jabesi nuninö bamarue höjo. Bamoromo sa'arohemu uehorovaruohuro ehuro God-are jö jabesi dëre jiajoho taemego jabumë bogo rae avoharue höjo. ²³ O ujehu sa'a mare rireromoromo baje 100 o 60 o 30 rae'amade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho heromo avoho hejarue höjo. Avoho heromo rae avoharue höjo. Ioro'iorohuro ioro'ioroho iosirëmiromo mu ma-mabëhe vaejarue höjo.

Resu sisëhu iruno'o ma hesi gemuore ri'amade uhu jöhoje.

²⁴ Iae Iesuro uhu jöe gö'o majëhijadeje. Majëhiromo uëvadeje: Ae gemuehu ujo ma riremomoromo ë'adëhi God-ro bëröme namiromo hesi öri ari'oho ëhi muebejaje höjo. Ae gemuëro mure va'oromo iruno'e ujo mahoriremobe va'ade höjo. ²⁵ Ëhi ë'ë'ëro ae aho'obëhe momorö'öjë'e jiamu gagoro mu arijo'ohu'o muorovaje ae gemuëro mure rovade höjo. Rueromo i va'ëne resu sisëho i ujo riremadije ë riremonugoromo va'ade höjo. ²⁶ Ëhi ë'ë'ëro iruno'oho riromo baje raejamu gavë'i resu sisëhu'o riromo rae'amade höjo. ²⁷ Resu sisëhu'o rae'amamu gagorovo mu arijo'o hesi mu vaejarue ariböviohuro rueromo uavare höjo: Asë'e ja ujo mae jasi mure riremame höjo. Diehi'oromo resu sisëhu'o rijade höjo. ²⁸ Uëvade höjo: Na'o muorovaje ahuro ë'ade höjo. Ë'ade höjamu uavare höjo: Ëhi jië'oho na ja nagajëjo no va'oromo resu sisëho ravöjoro. ²⁹ Uëvade höjo: Bogajo. Jemëro resue ravo'ihöromo iruno'ohu'o ravo'amojëni bogo ehioho ë'a'arujëjo. ³⁰ Ehuni iruno'ohu'o resuohu'o nugego ëhi gemu mae ri'irajo gagovo'iröhe majaho rue'iröhe höjo. Ëmajaho rue'iramu iruno'e gagovarue aribövioho naro uë'ejöjo: Urimo resuoho ravoromo huhoho'amorëjo vëniro huo'irarije. Amo evaro iruno'oho gagovoromo ujuoho va'oromo nasi iruno'o osaro bahirëjo.

Ijo hisue mustard-hu ëgovaje uhu jöhoje.

³¹ Röhu uhu jöe gö'o majëhiromo uëvadeje: Ijo hisu ihe mustard ujehu bërömoriro mo ëgovajëhi God-ro bëröme namiromo ae gö'o gö'o ëhi gagovoromo muebejëvobe va'a'ajëjo. Ae gemuëro mustard ijo hisu uje gemu baeromo hesi mure öjade höjo. ³² Röhu bajo ioro'ioroho ma-jianovo'amo'i a'i ë mustard ujo biseharihe höjo. Ëhi höjo röhu riromo ëgovoromo ijo hisu ioro'ioroho iosirami'amoromo ijo va'ëne jiaje höjo. Ijo va'ëne jiego ugëro rueruomoromo ë ijo hesi adore ijue vae'amarue höjo.

I dë huaje osehu ire rumorovade uhu jöhoje.

³³ Ëhi majëhinugoromo uhu jöe gö'o majëhiromo uëvadeje: God-hu bëröme namiromo muebejëvaje öroho aviëhi höjo. I dë huaje osehu ire rumorovajëhi God-hu bëröme namiromo muebejëvaje muohuro sa'ae aho'o ëhi rumorovobe va'aje höjo. Magonahe gemuëro ie aho'obëhe gagovoromo i dë huaje osoho i gemuore bamoromo iohu'o buarohade höjo. Buarohamu ë ioho aho'obëhe rumorovo barëjade höjo.

³⁴ Ëjöhö aho'obëhe Iesuro uhu'e majëhijamu rue gagovare ariböviohuro hejareje. Jöe aho'o ma-uhu'e gemu majëhinövadeje. ³⁵ Ëhi uhu'e majëhijade jö hesi bëhoho urimo jö God-aro baeromo majëhinövade ae gemuëro Iesuhu vae'iröhe mu jöho God-are surire jajivoromo uvadeje:

Naro uhu'e majëhinövo'ejöjo.

Ö'idö sa'a bamadevare evare aevoromo subivëhobe rovade jöho na jövonövo'ejöjo.

Resu sisë hesi uhu jö Iesuhu huruoho majëhijade jöhoje.

³⁶ Ëhi'onugoromo gagovarue aribövioho rëmo'osare va'adeje. Osare va'amu gagorovo hesi ijorajo ömo'ömhuro rueromo uavareje: I va'ëne resu sisëhu i mure ri'amade jöho huruoho majahuijego no hejarëjo. ³⁷ Hejarëjamu uëvadeje: Ujo ma riremado a hesi jö bëhoho uëromo ë'ode höjo: God-are A Maho nörö höjo. ³⁸ I mu hesi jö bëhoho uëromo ë'ode höjo: Sa'ae aho'obëhe dinö'e dinö'e jioje va'ajëjo. I ujo hesi jö bëhoho naro uëromo ë'ode höjo: God-hu muebejëvego hesi aharire raromarue aribövie jioruomajëjo. I va'ëne resu sisë hesi jö bëhoho naro uëromo ë'ode höjo: A sisë bërömo hesi aribövie jioruomajëjo. ³⁹ Mu arijo'o nu huodivoromo resu sisë hesi ujo riremado a hesi jö bëhoho naro uëromo ë'ode höjo: Satan höjo. I gagovo'iröhe maja hesi jö bëhoho naro uëromo ë'ode höjo: Ave sa'a bövi bise'o barë'iröhe majaho höjo. I gagovo'iröhe aribövi jabesi jö bëhoho naro uëromo ë'ode höjo: Anera aribövioho jioruomajëjo. ⁴⁰ Resu sisë gagovoromo vëniro huaruëhi sa'a bövi bise'o barë'iröhe majaho rue'iramu ëhi jio'a'ajëjo. ⁴¹ Ëho majaho rue'iramu evare God-are A Maho naro nasi anera aribövioho rëmö'ö'iramu jabumëro rueruomajëjo. Rueruomoromo mu sisë röjëhijarue o God-are jö

aharue aribövi God-hu muebejevajoho mevoromo⁴² vëni bëröme ru ravajire ruruhö'öruomo'ajëjo. Ëdirö'ore ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'ihho vuogigimoruomo'ajëjo.⁴³ Ëhi è'iramu evare mu mae vaejarue ariböviohuro jabesi Vavuehu muebejaje öri ari'ere raromoromo majaehu bamoromo ajivajëhi ëhi ajivoruomo'ajëjo. Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'o'ho bëhoho nahoromo birohonëjo.

Gurihijë'e inömo mabëhe o nienia mabëhe è inömo jabesi uhu jöhoje.

⁴⁴ Röhu God-hu bëröme namiromo muebejevaje jö göho uhu'e uë'ië'ajëjo. Ae gemuehu gurihi nugë'e inömo mabëhi birohoromo ëhuremu gemu uehorovadëhi God-hu bëröme namiromo muebejevaje jö ëhuremu ëhi uehorovo'irarije jöho höjo. Ae gemuëro ae gö hesi mure juvo'i gavade höjo inömo ma-mabëhe gagovoromo gurihi nugë'e jiamu. Gurihi nugë'e jiamu gagorovo huro ujuohoromo röhu maho gurihiromo duhade höjo. Duhonugoromo è inömhuremu uehorovoromo nimorohë'i va'oromo hesi maho sisëho aho'o imo'amo barënuogoromo ijo bajo bövi mae baeromo vuonorö'ö va'oromo gurihi nugë'e inömo bae'i è muoho imade höjo.

⁴⁵ O aehu nienia mabëhe ëhemu uehorovadëhi God-hu bëröme namiromo muebejevaje jö ëhemu ëhi uehorovo'irarije jöho uhu'e uë'ië'ajëjo. Nienia imo'amaje ae gemuëro nienia mabëhe imo'amo'i nahobe juvade höjo.⁴⁶ Nahujuvo nieniae gemu ma-mabëhoho birohade höjo. Birohonugoromo è nieniahuremu uehorovoromo va'oromo hesi maho sisëho imo'amo barënuogoromo ijo bajo bövi mae baeromo vuonorö'ö va'oromo è nieniaho gemu imade höjo.

Viö uhu jöhoje.

⁴⁷ Röhu God-hu bëröme namiromo muebejevaje jö göho uhu'e uë'ië'ajëjo. Aëro viö bëröme jovo e'ure ba'amare höjo. Ba'amamu jovo maje ihe gö gö viöre aegade höjo.⁴⁸ Aëgoromo irijiomamugo evare jovo riröre bava'oromo raromare höjo. Raromoromo jovo majo maho suovoromo hevöre io'amo'i sisëho ruruhö'öjare höjo.⁴⁹ Èjö hesi bëhoho ave sa'a hesi majaho barë'iramu ëhi jio'a'ajëjo. Aneraëro rueruomoromo a maho ëhi rëmo'i a sisëho mevoromo ujuohoromo⁵⁰ vëni bëröme ru ravajire è ruruhö'ö'aruëjo. Ëdirö'ore ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'ihho vuogigimoruomo'ajëjo. Ëhi jio'a'ajëjo.

Jö mae göho mamie göho i'e è hesi jöhoje.

⁵¹ Röhu naehu majëhijode jöho aho'o na jemë he barëjarije höjamu uavareje: Io'ajo.⁵² Io'ajamu Iesuro uëvadeje: Èhu'ëro God-are jögoru mami öri röjëhijaje ae rahu God-hu bëröme namiromo muebejevaje jö i'ohu'o ëhu'o hejë'o'ho inömo mamiohu'o i'ohu'o hesi osare jiaje aho va'ëne jianovajëjo. Ëhi jië'e aehu inömo mamiohu'o i'ohu'o bahijaje osare jio'amajoho va'orahoro ujuoho rueromo röjëhijajëhi ëhi jië'e aribövio-

huro God-are jö mamiohu'o i'ohu'o ae röjëhiruomo'a-jëjo.

Iesure amo rajehu Iesu bijönimoruomade jöhoje.

⁵³ Ëhi jië'e uhu jöho majëhinugoromo Iesuro va'adeje.⁵⁴ Va'oromo hesi amëro rovadeje. Rueromo hiromo God rajahijarue osare rumo va'oromo God-are jö bëhoho röjëhijadeje. Röjëhijamu hegorovo tiöjëvadeje. Tiöromo uvoruomadeje: Diehi'oromo simano maho baeromo darugo'e mu masijoho vaejaje höjo.⁵⁵ Hu sarerivajëjo. Ma-ijo muemu vaejaje a hesi harihe höjo. Hesi vëmoho Mary höjo. Hesi ö ömo'ömo'ho James Joseph Simon Judas ëhi jio'amajëjo.⁵⁶ Hesi ma'ino ömo'ömo'ho aho'o no'o gemu mae raromare höjo. Ëhi jië'o'ho diehi'oromo aviëhi jië'e muoho baejade höjo.⁵⁷ Ëhi uvoromo nue huodivareje. Nue huodivamu gëgorovo Iesuro uëvadeje: Jö God-aro baeromo majëhijarue aribövioho dinö'e dinö'e va'ë'iroho aëro no mae uehorovavuarue höjo. A'i nosi sa'a raje agane gemuoho jemëremu bogo ëhioho uehorovavuarue höjo.⁵⁸ Ëhi uënuogoromo darugo'e muoho ma-gemu gemu è vaejadeje amo rajoho bogo ma uehorovaruego.

John bapataeto vaejaje a guomade jöhoje.

14 Ëhi'amu Iesuhu mu bërömo vaejaje jöho sa'a a bëröme Herod-ro hejadeje.² Herod-ro jöho heromo hesi mu vaejarue aribövioho uëvadeje: Èaho John bapataeto vaenövade aho höjo. Hu guomoromo ri'öjë'e höjo. Guomoromo ri'öjë'ëro ëhu'ëro darugo bëröme baeromo mu masijoho vaejaje höjo.

³ Röhu è jö hesi bëhoho urimë'i Herod-ro hesi öe Philip-are vabore hesi ihoho Herodias gohoniahijadeje. Gohoniahijamu John-ro ri'öromo ua'i hijadeje: Èmagonaho baejanoho ëho bogo maehu höjo. Ëhi ua'i hijamu Herod-ro è magonaho hesi jöëni ae uëvamu John guduamoromo tövoromo savoji gagore ba'amareje.⁵ Ëhi'amu Herod-ro John ano'i nimoromo röhu uvadeje: Ae aho'obëhe uvoruomaje höjo: John hu jö God-aro baeromo majahuijaje ae hö uvarue höjo. Ëhi uvoromo è aribövioho juhuonëmiromo bogo anadeje.

⁶ Ëhi'ojuvo Herod rahade majaho rovadeje. Herod rahade majaho rovamu Herodias-are abojohuro ae aho'obëhe jabesi nunire rueromo javavadeje. Javavamu Herod-ro garomo vuëvadeje.⁷ Vuëvoromo magonahoho uavadeje: Ja rabe rabe nagë'o'ho iae na bojami'ejöjo. God-ro ge'ego na mae uavajëjo.⁸ Ëhi uavamu abojohuro va'o vëmehu nimade jöho heromo rueromo Herod uavadeje: Bapataeto vaejaje ae John-are sönöho tarioromo simanoho hevöro bamoromo avehuro baro bojemëjo.⁹ Ëhi uavamu hegorovo rue a bërömhuro huë vavaene baejadeje. Huë vavaene baejade höjo röhu urimo darugo'e jöho è aribövi jabesi nuniro è magonahoho mae uavë'ëro ëhu'ëro jöe bojëmiromo uëvadeje: Magonahuhu nimajoho baro bojamihëjo.¹⁰ Bojamihëromo ae rëmö'öjamu savoji gagore va'oromo John-are sönöho tarioromo

¹¹ simanoho hevöre bamonugoromo barueromo abo-joho bojamijareje. Bojamamu huro bava'o vëmoho bojamadeje. ¹² Ëhi'amugo John-are ijore ijore jijiharue ariböviohuro rueromo sinoho bava'oromo guavareje. Guavonugoromo va'oromo Iesu majahijareje.

Iesuhu ae aho'obêhe 5,000 da'uojêhade jôhoje.

¹³ John bapataeto vaejêvaje a guomade jôho majêhijamu hegorovo Iesuro va'oromo boat-re ajio hiromo a rumo'e sa'are va'i va'adeje hu'o hesi ariböviohu'o sivue raromoröhëni. Ëva'aje jôho hegoro ae aho'obêhe jabesi amore amore jioromo va'oromo Iesuhu va'ajire sa'a hörëro è va'oruomadeje.

¹⁴ Va'oruomamu Iesuro jovo döre boat-re va'adoho sa'are rueromo ravo'amoromo gavade ae aho'obêhe tagavê'e jiamu gëgorovo jabesi jöëni vavaenimoromo jabesi ariböviohu'o guomo guomo'o ho ajëmijadeje.

¹⁵ Ëhi'ojuvo majae garobo'e bamamugo hesi ijorajo ömo'ömhuro rueromo uavareje: Aveho a rumo'e sa'ae höjo. O majae mami'e barêjê'e höjo. Ëhuni ariböviohu'o rëmö'öjêgo amo göro göro va'oromo ie imo'amo'irarêjo. ¹⁶ Ie imo'irarêjamu Iesuro uêvadeje: Jabumê rabëni va'ojöräjo. Jemëro iruno'o ho da'uojêhirêjo. ¹⁷ Da'uojêhirêjamu uavareje: Iae mae höjo röhu aviae no ie övo gö mine visue niö'i êhemu javuajêjo. ¹⁸ Êhemu javuajêjamu uêvadeje: Baro bojemihêjo. ¹⁹ Ëhi uënuigoromo huro ariböviohu'o uêvadeje: Garsioro raromohêjo. Raromohëromomo ie övo gö mine visue niö'i ujuoho rovaroho êho huro ujuohoromo ö'idöho sioroho garomo God huë mae uavadeje. Huë mae uanugoromo ioho ato'atovoromo hesi ijorajo ömo'ömhoro i'imëmamu ujuohoromo ae aho'obêhe suvuorëmijareje. ²⁰ Suvuorëmijamu ae aho'obêhe è ioho visuoho ue'ahamu da'uêgadeje. Da'uêgamu gagorovo ijorajoho jaburo vitu vituohu'o gagovoromo aegamu esöe aho'obêhe 12 irijiomomadeje. ²¹ Ëhi'areje. Ama'e aho'obêhe 5,000 rabu'e iohu'o visuhu'o ue'ahoruomadeje. Röhu magonahe asisö'e jabu'o ue'ahareje.

Iesuhu e'u döre hörehu va'ade jôhoje.

²² Ëhi'amu Iesuro hesi ijorajo ömo'ömhoro uêvadeje: Boat-oro ajio raromoromo e'u ioni gönö urimo va'ohëgo na a ioro'ioroho rëmö'öjêjo. ²³ Ëhi uëromomo ae aho'obêhe rëmö'önuigoromo parie vae'i hesi sivue dahorure ajiomadeje. Ajiomoromo hesi sivue hijamu vahiomadeje. ²⁴ Vahiomomamu nume ijorajoho jaburo öri êgoböviro jovo döre va'oruomamu evare burëro jabesi nuninö rueromo jovoho hasaromo boat-ohu'o babu'öjêvobe va'adeje. ²⁵ Ëhi'ojuvo sisonuvo'ia'amu Iesuro jovo döre hörëro rovadeje. ²⁶ Jovo döre rovamu gagorovo ijorajoho jaburo jiodudu'iraeromo uvareje: Aru'ahëro rovajëromomo juhuonivoromo jö'e dadovareje. ²⁷ Jö'e dadovamu hejê'i Iesuro uêvadeje: Nadi juhuonivo'i biririvohêjo. Na jevajêjo. ²⁸ Na jevajêjamu Peter-ro uavadeje: Bada ja javê'oho uevego na jovo döre ö'öjo. ²⁹ Ö'öjamu Iesuro uavadeje: Rovêjo. Rovêja-

mu hegorovo Peter-ro boat-re jioromo jovo döre abueromo Iesu biroho'i hörëro jovo döre va'adeje. ³⁰ Va'ihö gavade bure rovamu gagorovo juhuonivadeje. Juhuonivoromo jovo gagore abue'ia'amu gavê'i uvadeje: Bada ajemêjo. ³¹ Ajemêjamu hejê'i Iesuro övoho nugö'öromomo Peter ma'enoromo uavadeje: Mae uehorovevo avoho'ibejanêjo. Ja rabëni uehoro niö'ioho baejane höjo. ³² Ëhi uanugoromo jaburo niö'iro boat gagore ajiomamu gavê'i buroho barêjadeje. ³³ Buroho barêjamu gagorovo boat-re raromare ariböviohuro Iesu rajahioromo uavareje: Iae mae-êjo. Ja God-are Har-ihë javajêjo.

³⁴ Ëhi'onugoromo e'u ioni gönö rueromo Gennesaret sa'are ravo'amareje. ³⁵ Ravo'amamu gagorovo è sa'a rajohuro Iesu garomo uvoruomadeje: Iae Iesu hö uvoromo è sa'ae böviohu'o jöe nugö'öjamu guomo guomo'e ae aho'obêhe ujuoho rueromuomadeje. ³⁶ Ujuoho rueromo êninamiromomo uanövereje: Guomo guomo'e ariböviohu'o uêvego ja niögu vituohuremu rëhego êhuro guomo guomoho barê'amajo. Ëhi ua'ego ae rahu rêhê'oho marê'amonövadeje.

Pharisee ariböviohu'o God-are jö bogo avoho uehorovo'i jabesi a mami jö bôröme hö uehorovare jôhoje.

15 Ëhi'amu Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri røjêhijarue ariböviohu'o êho jaburo Jerusalem jioromo rovareje. Rueromo Iesu uavareje: ² Jasi ijorajo ömo'ömhoro nosi a mamiehu bojëmibe rovare jögoroho ahoruomaje höjo. Nosi a mamiehu è'arêhiohu'o jasi ariböviohu'o jovoho övoho bogo êhiohu'o otehodivorovê'e ioho ma-ue'aharue höjo. Rabëni êhiohu'o è'arue höjo. ³ Ëhi uavamu hegorovo Iesuro uêvadeje: Röhu jemê rabëni jemesi a mami jabesi muohuremu uehorovoromo êhuro God-are jögoroho aharuje höjo. ⁴ Êhesi bêhoho God-ro uêvade höjo: Jasi vëmu vavu'oho mae uehorovëvonêjo. O jöe gö'o uêvade höjo: Ae rahu jö sisê jövoromo vëmu o vavu hesi iho ijumahê'oho anego guomo'irajo. ⁵ Röhu jemëro è jôho ahoromo ae røjêhiromomo uëvaruje höjo: Jaehu jasi vëmu vavu'oho God-are nunire uêvê'oho: Nasi maho sisêho ujuohoromo jemê ajëmi'ibejodoho röhu aveho na God-are ihero bamê'e jevajê uêvê'oho ⁶ nadi röhu maho huotorovoromo vavuhoro ajaminêjo. Ajamijê'oho sisê höjo. Vavu ajamijê'oho sisê hö uëvarujohuro êhuro vëmu vavu'oho mae uehorovëvo'irarijêgo God-hu bojëmade jôho jemëro aharuje höjo jemesi a mami jôho e'irovo. ⁷ Sareri sareri'e ariböviohu'o jëvavêjo. Jö God-aro baeromo majêhijade ae Isaiah-ro jemêhu è'irarijê jôho jajivoromo êhi uvê'e höjo:

⁸ Ave ariböviohuro ma-jö'ëremu God na rajehi'i dë vövöbajo'oho bogo nasi gemuoroho jio'i rori'oho jioruomajêjo.

⁹ Jabumê a jabesi jögoroho ae røjêhiromomo uëruomaje höjo: Êho God-are jöe jiaje ejahuorêjo.

Ma-a jabesi jögoroho êhi røjêhiromomo êhuro ma-döhe-mu God na rajehiruomaje höjo. Êjemesi jö Isaiah-hu jajivadoho iae mae höjo.

**Bogo i ijaruohuro a'i uehoro sisë baejaruohuro ëhuro
God-are nunire sisërëjavuaje jöhoje.**

¹⁰ Iesuro ëhi uënuogoromo ae aho'obëhe uëvadeje: Ro gemuoro gagovohëromomo ro gagovamu uëvadeje: Ave uhu jö uë'ië'ajoho avoho heromo bëhoho baerëjo. ¹¹ Rabe jö'ore va'ë'oho bogo ëhuro aho sisërë'amo'i a'i rabe jö'ore jioromo suorovë'ohuro ëhuro aho sisërë'a-maje höjo.

¹² Iesuro ëhi jövamu hejë'ëro hesi ijorajoho jaburo rueromo uavareje: Jaehu ë jö majëhijamu Pharisee ariböviehu heromo huë sisë baerumadoho na ja uehorovanuëjo. ¹³ Na ja uehorovanuëjamu Iesuro uëvadeje: Nasi Vavue ö'idöre hijaje a hesi aribövioho mure i maehu rijajoho va'ëne jioruomajëjo. Ëmure hesi ëma ri'amaje resu resuoho nasi Vavuohuro jaho'amoromo ruruhö'ö'ajëjo. ¹⁴ Ëhuni ë resu resu va'ëne Pharisee aribövioho ëhi vuonugorëjo. Jaburo nuni sisë'e ariböviohuro öroho röjëhijanovarue höjo. Nuni sisë'e a göehu nuni sisë'e a gö öri röjahijë'oho jabumë niö'i guare bejëvo va'a'ajëjo. ¹⁵ Bejëvo va'a'ajëjamu Peter-ro Iesu uavadeje: Röhu jö'ore va'aje o jö'ore jioromo suorovaje uhu jö hesi bëhoho huruoho majahuijego no hejarëjo. ¹⁶ Hejarëjamu Iesuro uëvadeje: Na jaruvoho ëhi jemë'o uehoroho bogojëvajëjo. ¹⁷ Jemë rabëni bogo garomo uvarujëjo: Rabe jö'ore va'ë'oho dëre abueromo dëre jioromo suorovoromo bogo aho ijumëv'e ma-gua gagore va'aje höjo. ¹⁸ A'i jö'ore jioromo suorovaje jöhuro dë vövöbajo'ere jioromo rojomoromo jö'ore suorovaje höjo. Suorovoromo ëhuro aho God-are nuniroho sisërë'amaje höjo. ¹⁹ Ëhesi bëhoho uehoro sisëhuro dë vövöbajo'ere jioromo rojomego ëhuro ae muo'amoruomaje höjo. Goho'amoruomaje höjo. Öero jijihanovoromuomaje höjo. Vajiohëro ujuohoruomaje höjo. Ae sarerëmiruomaje höjo. Ae gö jabesi ihoho ijumoruomaje höjo. ²⁰ Ëhi jïë'e mu sisë vaejë'ohuro ëhuro aho God-are nunire sisërë'amaje höjo. A'i övo bogo eguë'e i ijë'oho bogo ëhuro aho God-are nuniroho sisërë'amaje höjo.

**Israel rajo bogo a'i sa'a gö rajo magonahehu Iesu mae
uehorovade jöhoje.**

²¹ Ëhi'oromo Iesuro ë sa'aho nugo va'adeje. Va'adoho va'o Tyre amo Sidon amo jiajinö sa'are ë rovadeje. ²² Rovamu iae Canaan sa'a rajo magonahëro ë sa'are hijë'ëro rueromo Iesu uavadeje: Bada ja a böröme David-are ujoho javaje nani vavaenimoromo ajeminëjo. Satan-are a sisëro nasi aboji hesi dë gagore abuejë'e höjo. Abuejë'ëro magonahoho sisë'i hijajëjo. ²³ Sisë'i hijajëjamu Iesuro bogo jöho uavadeje. Bogo jöho uavamu hesi ijorajo ömo'ömhuro rueromo uavareje: Magonahoho uavego va'ajo. Hu ma-darugo'o uvobe nosi ijore ijore rovajëjo. ²⁴ Rovajëjamu Iesuro uëvadeje: God-ro sa'are remö'öjade höjo naro rueromo bogo sa'a gö rajoho ajëmi'i a'i Israel raje sheep va'ëne subirö'ö'amë'ohemu ajëmi'i'irodego. ²⁵ Ëhi uëvamu ë sa'a gö rajo magonahohuro ro Iesuare

bëhire ague aho hiromo uavadeje: Bada ajemijëjo. ²⁶ Ajemijëjamu Iesuro uehorovoromo uvadeje: Vëmu vavu'ehu jabesi aboji harihu'o urimo ajëmi'arohi naro nasi sa'a rajohemu ëhi urimo ajëmi'i rovode höjo. Ëhi uvoromo ë sa'a gö rajo magonahoho uhu'e uavadeje: O-ajo. Noehu aboji harihu'o jabesi i ujuohoromo ö harihu mio'amë'oho ëho bogo maehu höjo. ²⁷ Bogo maehu höjamu hegorovo magonahohuro uehorovoromo uvadeje: Iae na bisemu ioniro sa'a gö raje jevo'ego ëhuni bogo ajëmi'i jöho jövajëjo. Röhu noehu bogo rarovego öehu i ugobajo'o ue'aharuëhi nani Iesuro na'o ëhi ejehoromo nasi abojoho ajami'ajëjo. Ëhi uvoromo mana uhu'e uavadeje: Bada iae mae-ëjo röhu jabesi öhuro vavu jabesi maratuore jioromo rireromë'e i ugobajo'ohu ue'aharue höjo. ²⁸ Ue'aharue höjamu Iesuro uavadeje: Asë'e naro ajamijöro uehoro ma-mabëhe barovane höjo. Ëhuni jaehu nimanuëhi ëhi ë'ejöjo. Ëhi ë'ejöjamu gavë'i abojoho marëjahadeje.

Iesuhu ae aho'obëhe jabesi sino avohëhade jöhoje.

²⁹ Ëhi'amu Iesuro va'adeje. Va'adoho va'o Galilee jovo riröre va'oromo dahorure ajiomoromo sa'aro hijadeje. ³⁰ Hijamu ae aho'obëhe maho jaburo höru sisë'e aho nuni sisë'e aho övo höru tövëhë'e aho bitaro tövëhë'e aho guomo guomo'e a ioro'ioroho aho'obëhe ëhi ujuoho rueruomadeje. Ujuoho rueromo Iesuhu hijajire sa'are bahiruomadeje. Bahijamu huro avohëvamu mae jëvadeje. ³¹ Mae jëvamu ae aho'obëhe garuomadeje bitaro tövëhë'e aribövioho mae jioromo jöe atamu övo höru'e tövëhë'oho mae jëvamu höru sisë'e aribövioho mae jioromo jijijhamu nuni sisë'e aribövioho mae jioromo uherihamu. Ëhi'amu gëgorovo jabumë ae aho'obëhe tiöjëvadeje. Tiöromomo God Israel rajo muebejëvaje a hesi ihoho döro bamoruomadeje.

Iesuhu ae aho'obëhe 4,000 i da'uojëhade jöhoje.

³² Ëhi'amu Iesuro hesi ijorajo ömo'ömhoho uëvadeje: Ruehë uëromomo rovamu uëvadeje: Ave ariböviohuni vavaenegajëjo. Jabumë na'o raromobe rovaroho majae niö'i gemu barëjë'ëro ëhu'ëro i ue'aho'iröhoho bogohöjo. Ma-dë gagëremu rëmö'öjë'oho na bijönegajëjo va'ego örire nune örijëvojöëni. ³³ Ëhi uëvamu rue ijorajoho jaburo uavareje: Iae ëhi höjo röhu aveho mas'aemu jïë'e öri ari'ero ae aho'obëhe rovë'e höjo. Ëhi jïë'oho no dinö'e ioho bihorohoro da'uojëhi'ëjarëjo. ³⁴ Da'uojëhi'ëjarëjamu uëvadeje: Ioho dimino'e jëvajëjo. Dimino'e jëvajëjamu uavareje: Ioho övo gö mine övo göre niö'i visu ininoho ma-gemu gemu javuajëjo. ³⁵ Ëhi uavamu hegorovo Iesuro ae aho'obëhe uëvadeje: Sa'aro raromohëjo. ³⁶ Raromohëromomo ie övo gö mine övo göre niö'i ujuoho rovarohu'o visuohu'o ujuohoromo God huë mae uanugoromo ato'atovoromo hesi ijorajo ömo'ömhoho i'imëmamu ae aho'obëhe suvuorëmijareje. ³⁷ Suvuorëmijamu ae aho'obëhe ue'ahamu da'uëgadeje. Da'uëgamu gagorovo ijorajoho

jaburo vitu vituoho gagovoromo esöe övo gö mine övo göre niö'i aegamu irijio'madeje. ³⁸ Ama'e aho'obêhe 4,000 jaburo ë ioho visuoho ue'ahoruomadeje. Röhu magonahe asisö'e jabu'o ue'ahareje. ³⁹ Ëhi'amu Iesuro ë aribövioho rëmö'onugoromo boat-re ajio hiromo Magadan sa'are va'adeje.

Pharisee ariböviohu'o Sadducee ariböviohu'o jabuhu Iesu bogo ma uehorovoromo huhu darugo'e mu vaejörö dinamare jöhoje.

16 Iae Pharisee ariböviohu'o Sadducee ariböviohu'o ëho jaburo rovareje. Rueromo Iesu guaro beva'ojörö nimoromo uavareje: God-are darugoho baeromo bogo gavarue muoho röjahuijego no gavarëjo huro ja ajamego muoho vaejanue javego o bogo. ² Ëhi uavamu huro uëvadeje: Jeniromoromo ö'idöho kavuego uvaruje höjo: Ö'idö kavuajoho vamae jio'iro ë'ajëjo. ³ O sue'oho uvaruje höjo: Ö'idö kavuoromo ramoramovajoho jaruvoho ëni buru'e rue hesi höjo. Jemëro ö'idöho uherihoromo kavuego garomo uvaruje höjo: Ëhesi bëhoho iae ëhi jio'ië'ajëjo. Röhu ave jaruvore rovaje muoho garomo ë hesi bëhoho bogo avoho garomo uvarujëjo: Iae God-are mu börömo-ho rovajëjo. ⁴ Sarerie aribövi sisë jëvajëjo. Magonahehu hesi baru vuonugo'i ma-juvajëhi jemëro ëhi God vuonugo'i mue gö gö uehorovaruje höjo. Jemë rabëni darugo'e muoho ga'i nimarujëjo. Na ëhi jië'e muoho bogo vae'i a'i Jonah-hu God-are mu börömo röjêhijade ëhi jië'e muohuremu röjêhi'ejöjo. Mue gö gö bogajo. Ëhi uënuoromo rëmo va'adeje.

Pharisee aribövi o Sadducee aribövi jabesi i dë huaje oso hesi uhu jöhoje.

⁵ Ëhi'amu Iesumëro e'u döre va'oromo ioni gönö rovareje. Rueromo ijorajoho jaburo gavareje rumonëgamu iruno'oho bogo ujuohë'e jëvamu. ⁶ Ëhi'amu Iesuro uhu'e uëvadeje: Jemë gavë'iajo. Pharisee aribövi o Sadducee aribövi jabesi i dë huo'amaje osohuro jemesirire rumorovo'ajëjo. ⁷ Rumorovo'ajëjamu rueho jaburo ë jöho mevoromo uarovareje: Noro ie bogo ujuoho rovë'ëro ëhuni jövajëjo. ⁸ Ëhi uarovamu Iesuro gëromo uvadeje: Jabumë ëhi jië'e jöho ataruëromo uëvadeje: Mae uehorovevo avoho'ibejarijëjo. Jemë rabëni i bogojavuaje jöho atarujëjo. ⁹ Jemë rabëni avevejö'ohu'o bogo gavarujëjo. Naehu ie övo gö mine ujuohoromo ae aho'obêhe 5,000 i'imëmodoho ë i vitu vitu aegamu esöe dimino'e irijio'madoho jemë ëhu'o rabëni bogo uehorovarujëjo. ¹⁰ O naehu ie aho'obêhe övo gö mine övo göre niö'i ujuohoromo ae aho'obêhe 4,000 i'imëmodoho ë i vitu vitu aegamu esöe dimino'e irijio'madoho jemë rabëni bogo ëhu'o uehorovarujëjo. ¹¹ Jemë rabëni uvarujëjo: Ie bogojavuo'ego nöröro i jöe uehorovoromo majahuijajëjo. Bogo ë jöho uëromo ë'ode höjo. Röhu gavë'iajo. Pharisee aribövi o Sadducee aribövi jabesi i dë huo'amaje osohuro jemesirire rumorovo'ajëjo. ¹² Rumorovo'ajëjamu hegorovo ijorajoho jaburo uhu jö hesi

bëhoho avoho uehorovoromo uvareje: O Iesu bogo i dë huo'amaje oso jöho majahuiromu uövuade höjo: Gavë'iajo. A'i Pharisee aribövi o Sadducee aribövi jabesi jö sisëhuro nosiro rumorovojöeni ë jöho uhu'e majahuiromu uövuade höjo: Gavë'iajo.

Iesu hu ëhi jië'e ae jiaje jö Peter-hu jövade jöhoje.

¹³ Iae Iesuro ajiomadoho Caesarea Philippi amo bëhinö sa'are rovadeje. Rueromo huro hesi ijorajo ömo'ömo uëvadeje: God-are A Maho na rahuo jevaje jöho ae aho'obêhe diehi atoruomaje höjo. ¹⁴ Diehi atoruomaje höjamu uavareje: A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja John bapataeto vaejavuonövane ahuro rovë'e javajëjo. A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja Elijah-ro rovë'e javajëjo. A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja Jeremiah-ro o jö God-aro baeromo ae majëhinövane ae göëro rovë'e javajëjo. ¹⁵ Ëhi uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Röhu jemë nasi jöho diehi ataruje höjo. ¹⁶ Diehi ataruje höjamu Simon Peter-ro ri'öromo uavadeje: Ja böröme namiromo ajamuijanue aho javajëjo. God hiemu hijaje a hesi Harihe javajëjo. ¹⁷ Hesi Harihe javajëjamu Iesuro Peter uavadeje: John-are harihoho Simon ja huë mabêhe baejë'e javajëjo. Bogo ma-aehu ë jöho röjahijamu jövo'irögoro nasi Vavue ö'idöre hijahuro röjahijë'ëro jövanuëjo. ¹⁸ Röhu na ave jöho ua'ië'ajëjo: Ja Peter javajëjo. Peter hesi bëhoho munë javajëjo. Röhu ave munëho bamo'ejöjo nasi ekaresiae aho'obêhe ë hesi döre gagovëvego bibivoromo riravo'irarijego. Nasi ekaresiae aho'obêhe ëhi riravo'iramu vuovo hesi vöröho bogo ruahö'öjëvoromo ijumëvo'ajëjo. ¹⁹ Röhu naro Peter jasi örire darugoho bojami'ejöjo jero ojoho jiovëhego aëro God-are öri ari'ere ë va'oruomoröhego. Ja sa'are hiromo öri tugohë'oho jero ma-mae tugoho'iramu God'o ö'idöre hiromo avoho tugoho'ajëjo. O sa'are hiromo öri jiovë'oho jero ma-mae jiovo'iramu God'o ö'idöre hiromo avoho jiovo'ajëjo. ²⁰ Ëhi uaromo hesi ijorajoho aho'obêhe darugo'o uëvadeje: Nadi ahu ruoho majëhiromo uërëjo: Nörö böröme namiromo a ajëmijaje aho höjo.

Iesuhu huë vavaeni baeromo guomoröhe jö jövadohoje.

²¹ Ëhi'onugoromo evare majare Iesuro aevoromo hesi ijorajo ömo'ömo röjëhiromo uëvadeje: God-ro ëhi bamë'ëro ëhu'ëro na Jerusalem ajiomo'ejöjo. Ajiomo'iramu a duvaho ariböviohuro priest masijohuro Jew rajo jögoru öri röjêhijarue ariböviohuro ëho jaburo vi'ehe huë vavaene bövie bise'e bojemi'aruëjo. Ëhi ë'oromo ae gö jabesi övore bojëmi'iramu anego'iramu guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'e jöjo. ²² Ëhi uëvamu hegorovo Peter-ro Iesu rori'o hu'irae bava'oromo uavadeje: Bada bogajo. Ëhi jië'e huë vavaenoho bogo mae bogo bae'a'anuejo. ²³ Ëhi uavamu hegorovo Iesuro huotorovoromo Peter uavadeje: Satan rori'o va'ëjo. Jero nasi muoho ahanuëjo. God-hu uehorovajëhioho ja bogo ëhioho uehorovo'i ma-aehu

uehorovaruēhi jero ēhi uehorovoromo ēhuni ē jōho jōvanuējo.

²⁴ Ēhi uanugoromo hesi iJORAJO ōmo'ōmoho uēvadeje: Ae rahuaro nasi ijore ijore juvo'i nimē'oho jasi sinehu nimajoho nadi uehorovo'i uvonējo: Iesuare jōēni vi'ehe huē vavaene javoje rabe baeromo guomevė'oho iae hesi hō uvoromo korosi hesi i'uoho banigojiomanovoromo nasi ijoro ijoro juvonōvonējo. ²⁵ Ja jasi sinohuni uehorovoromo biririvoromo ave sa'are hi'i ēhemu uehorovė'oho ijonōho guomo ōriro va'a'anuējo. O ja nasi jōēni guomė'oho ijonōho maro hi'a'anuējo. ²⁶ Jaehu are jove sa'ae mae sisė aho'obėhe bae baerė'i rōhu jasi arijo'arije ijumorovė'oho na ja ēhuro mae javo'ajėjo. Bogajo. Arijo'arije ijumorovė'oho diehi rōhu maho avohorovo'iramu mae javo'ajėjo. Ōre bogohōjo. ²⁷ Rōhu God-are A Maho naro nasi Vavu hesi ajohu'o nasi anera ōmo'ōmohu'o gemu mae vuonorō'ō rue'ejōjo. Rueromo evare ae gemu gemu diehi jiė'e mu vaejarije manaho ēhi bojėmibe va'ejōjo. ²⁸ Ave jōho na jō mae uė'iė'ajėjo. Jemė a ioro'iore ave riravarujoho bogo vuovė'e raromoromo ge'a'arujėjo God-are A Maho naro bōrōme namiromo muebejėvo'i rue'iramu.

Iesuare nu ano'ehu ajivoromo gorosovade jōhoje.

17 Ēhi uėnugoromo majae aho'obėhe ōvo gō mine ōvo gōre gemu barėjamu Iesuro Peter James o James-are ōe John ēhi sōromo dahoru ēgobōvire ajiomoromo jabesi sivue raromareje. ² Raromoromo ē ijorajoho jaburo gavareje Iesuare sino haho'e gorosovoromo hesi nu ano'oho majaeu bamajėhi ēhi jio'i hesi niōgoho ajivo avohamu. ³ Ēhi ga'i gavareje Moses'o Elijah'o ēma jėvoromo jabu'o Iesu'o jōe atoruumamu. ⁴ Jōe atamu gėgorovo Peter-ro Iesu uavadeje: Bada no ave raromaruoho iae mae hōjo. Ja nagė'oho naro javue niō'i gemu vae'amo'ejōjo jani gemu Moses-ni gemu Elijah-ni gemu. ⁵ Ēhi jōvamu gavė'i ajivė'e suehuro rueromo aegėhadeje. Aegėhamu hejareje sue uhure uvavamu: Ave aho nasi Harihu mabėhe hōjo. Na hu garomo nimorohevajėjo. Huhu jōvaje jōho avoho herėjo. ⁶ Ēhi uvavamu hejė'i ē ijorajoho jaburo sisė maro juhuonivoromo sa'are rireromoromo nu ano'oho sa'are amoromo momorō'ōjareje. ⁷ Sa'are momorō'ōjamu Iesuro rueromo jabumė rėhėvoromo uėvadeje: Nadi juhuonivo'i ri'ōhėjo. ⁸ Ri'ōhėjamu hegorovo ri'ō uheriho'i gavareje ae gō bogojio'i Iesu gemu namijamu.

⁹ Ēhi'onugoromo dahorure ruvebijė'i Iesuro uėvadeje: Jemėhu gavarijoho nadi aho majėhirėjo. U'emu God-are A Maho naro guomoromo ri'ōjego evaro majėhirėjo. ¹⁰ Ēhi uėvamu rueho jaburo uavareje: Jew rajo nosi jōgoru ōri rōjahuijarue aribōviahuro uōvuarue hōjo: God-are a bōrōmoho bogo ēma rue'i a'i urimo Elijah God-aro va'adoho iae vuonorō'ō rue'a'ajėjo. Rue'iramu God-are a bōrōmoho ijore rue'a'ajėjo. Jōgoru ōri rōjahuijarue aribōvioho rabėni ē jōho majahuijarue hōjo. ¹¹ Rabėni majahuijarue hōjamu Iesuro uėvadeje: Io'ajo. Elijah-hu urimo rueromo bōvi bise'o

avoho'amo'irōhe jōho iae mae-ėjo. ¹² Rōhu ave jōho naro jemė uhu'e uė'iė'ajėjo. Hehėjo. Elijah iae mami'e rovade hōjo. Rovamu aėro hu bogo ma ga'irōgoro jabuhu diehi nimarėhi ēhi hesi ōrire sisė vaeruomade hōjo. Jabuhu hu sisė vaejarėhi God-are A Maho na'o ēhi sisė vaejevorumo'ajėjo. ¹³ Ēhi majėhijamu hegoro-vo evare Elijah uėvaje hesi bėhoho uehorovoromo uvareje: John bapataeto vaejavuonōvade a hesi jōho majahuiromomo ē'ajėjo.

Iesuhu Satan-are a sisė aharihu hesi dėre jiamu rarovō'ōjade jōhoje.

¹⁴ Dahorure ruvebinugoromo ae aho'obėhe raromaruire ē rovareje. Rovamu gavė'i ae gemuėro ruero- mo ague aho hiro mo ¹⁵ Iesu uavadeje: Bada nasi hari- hohuni vavaenimoromo ajamijėjo. Hesi simanoho sisėrėromo sisė'i sisė'i hi juvaje hōjo. Sisė'i sisė'i hiro- mo vėnire jovore ēma ravorovaje hōjo. ¹⁶ Ēhuni jasi ijo- rajo jabesi ōrire barovode hōjo. Barovamu ajami'irōho- ho bogo eni jėvade hōjo. ¹⁷ Bogo eni jėvade hōjamu Iesuro uėvadeje: Asė'e ave jaruvore raromaruje aribōvioho jemė bogo ma uehorovo'i jōe gō gō ēma uehorovaruje aribōvie jėvajėjo. Na majae dimino'e jemė'oho hibe va'ejōjo. Majae dimino'e jemesi mu sisėho garomo ma-nunėro ga taemobe va'ejōjo. Jeme- si mu sisėhuro na u'uvevajėjo. Ēaharihoho avehuro barovego na gavōjo. ¹⁸ Barovamu gagorovo Iesuro Sa- tan-are a sisėho birevamu aharihu hesi dėre jioromo hōrō va'adeje. Hōrō va'amu gavė'i aharihoho mae ji- adeje.

¹⁹ Ēhi'amu Iesuare ijorajoho jaburemu rueromo Iesu uavareje: Diehi'oromo noehu aru'aho sisė rarovō'ō- jaro ho bogo eni javuade hōjo. ²⁰ Bogo eni javuade hō- jamu Iesuro uėvadeje: Jemėro bogo ma uehorovė'ėro ēhu'ėro bogo eni jėvadeje hōjo. Rōhu ave jōho na jō mae uė'iė'ajėjo. Mustard bajoho inino mae jio'amajėjo. Mustard baje gemu ma-bise'o jiajėhi ēhi uehoro mae ma-bisemu baeromo God mae uehorovė'oho ave da- horehu bōviehu bise'ehu jemesi mu ahanovajoho uavė'oho: Rori'o va'ė uavė'oho iae rori'o va'a'ajėjo. Ēhi jiė'e mu bōvi bise'o vaejė'oho eni jėvo'ajėjo. ²¹ [Amo ē aharihu hesi dėre jiade ēhi jiė'e a sisė ae gō hesi dėre jiajoho rarovō'ō'iė'iroho i ue'aharujoho vuonugo'i God-are ōrire uehore aho'o bojamiromo ēninamijė'o- huro ēhuro rarovō'ō'amo'arujėjo. Ōri gōho bogo'e hōjo.]

Iesuhu guomorōhe jō rōhu maho majėhijade jōhoje.

²² Ēhi'oromo Iesuare ijorajoho jaburo Galilee sa'are ē ro gemuoro gagovareje. Gagovamu gavė'i Iesuro uė- vadeje: God-ro ēhi bamė'ėro hesi A Maho na a jabesi ōvore va'oromo ²³ anego'iramu guomo'ejōjo. Guo- moromo majae niō'i gemu hesi uhure ri'ō'ejōjo. Ēhi majėhijamu heromo huē vavaene bōrōme baeruo- madeje.

Iesumëhu God-are amo börömo hesi tax bojami'iröhe jöhoje.

²⁴ Ëhi è'è'ëro Iesu'o hesi ijarahjo ömo'ömohu'o ëho jaburo Capernaum amore rovaraje. Rovamu God-are amo börömo hesi mu nigemo'iröhe tax moni baejarue ariböviohuro rueromo Peter uavareje: Na jasi a börö-moho God-are amo börömo hesi tax-oho bojami'iröhe jöho. ²⁵ Bojamijaje höjamu Peter-ro uëvadeje: Io'ajo. Io'a uëngoromo osare va'amu gavë'i Iesuro urimo jöho jövoromo Peter uavadeje: Simon ja diehi uvanuëjo. Sa'ae dinö'e dinö'e raromoromo masijo vaejaruho tax ihe gö gö ujuho'ië'iroho rahumesi örire uëvego i'imëmarue höjo. Na jabesi ae gemuho jabesi örire o ae gö jabesi örire uëvarue höjo. ²⁶ Uëvarue höjamu Peter-ro uavadeje: Ae gö jabesi örire uëvarue höjo tax monie bojëmijöro. Ëhi uavamu Iesuro Peter uavadeje: Ëhu'ëro jië'ëro jabesi agane gemuho tax-oho bogo vaejarue höjo. ²⁷ No God-are agane javuajëjo röhu no hesi osa hesi tax-oho bogo bojëmi'ibejarëjo tax baejarue aribövioho huë sisë bae'ibejarëjo. Ëhuni iae bojëmi'ejarejo. Röhu jovo e'uoro va'oromo anuge ba'amoromo aevo'i jiomö'irane visuho baeromo jö'oho tarivahonëjo. Tarivahoromo ga'a'anuëjo tax hesi ijo bajoho jö'ore jio'iramu. Ëho bava'oromo tax-oho jasirohu'o nasirohu'o bojëminëjo. jöhoje.

Di aehu a ioro'ioro iosirëmiromo böröme jiaje

18 Ëhi'amu evare Iesuarë ijarahjo jaburo ruero-mo uavareje: God-hu böröme namiromo muebejavuajoho di ahuro a ioro'ioro iosiramuiromo börömo javuajëjo. ² Börömo javuajëjamu hegoro-vo Iesuro aharihoho uvamu rovadeje. Rovamu jabesi nunire hu'irae barueromo ³ uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë jemesi iho böröme jiojöro uehorovarujoho vuonugoromo huotorovoromo asisö'onö'e ma-taemo raromorëjo. Jemë bogo ëhi è'è'ëro God-hu muebejaje öri ari'eroho bogo va'o hesi jëvajëjo. ⁴ Ae rahu döre bamorovaruho vuonugo'i ave aharihoho va'ëne ma-taemo raromë'oho è ariböviohuro God-hu böröme namiromo muebejävaje a ioro'ioro iosirëmiromo jabumë masijo mae jioruomajëjo. ⁵ Ae rahu aviëhi jië'e asisö'oho gemu nasi ihore rajahiro mo baejë'oho ëhuro na'o rajahiro mo baejevorumaje höjo.

God uehorovarue mu ijumëharue aribövi jabesi jöhoje.

⁶ Ae göëro asisö'onö'e jörume hiromo nasi örire mae uehorovevo'ajëjo. Ëhi'o'iramu ae göëro è aho mu sisë röjahiro mo ëhuro na uehorovevaje muoho ijumaho'ajëjo. Ijumahoromo ëhuro hu i'u sisëho bae'a'ajëjo. Mu sisë bogo röjahijävare evare è mu sisë röjahijaje a hesi sönö'ahore aëro i'u'e munë hitahiohuro tövoromo sö jovore ba'amego e'u ëgobövire beva'oromo jove iromo guomo'ibejajo ëho ma-jianovo'ibejajo. A'i è mu sisë röjahi'iröhe è hesi i'uoho börömo bëhe bae'a'ajëjo. ⁷ Sa'are aribövioho aho'o vaevë'e jioruo-

majëjo göehu gö bijioho gavego sisë vaeröhe muoho jië'ego. Ëhi jië'e muoho iae rue'a'ajëjo. Röhu ae rahu è mu barovë'oho vaevë'oho sisë'ajëjo.

⁸ Jasi övehu o hörehu mu sisë vaeromo God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho övoho o höroho tarioromo bu'önëjo. Ja öve o höre gemu javamu ijonö va'oromo mare hijë'oho ëhuro mae javo'ajëjo. A'i öve niö'i o höre niö'i javamu ijonö God-hu ramö'öjamu ravemu ravaje vënire va'ë'oho ëhuro sisë bëhe javo'ajëjo. ⁹ O jasi nunehu mu sisë vaeromo God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho nunoho jahoromo bu'önëjo. Ja nune gemu javamu ijonö va'oromo mare hijë'oho ëhuro mae javo'ajëjo. A'i nune niö'i javamu God-hu ramö'öjamu vëni sisë va'ë'oho ëhuro sisë bëhe javo'ajëjo.

Sheep subirö'öjamu nahoromo birohade uhu jöhoje.

¹⁰ Röhu gavë'i raromorëjo. Asisö'o va'ëne ma-taemo raromarue aribövioho bogave nue huodëgo'irarijëjo. Rabëni hesi bëhoho jabumë muebejävare aneraho jaburo ö'idöre raromoromo nasi Vavue ö'idöre hijaje a hesi nuniro raromemu raromarue höjo. ¹¹ [God-are A Ma naehu rovode hesi bëhoho subirö'ö'amë'e aribövioho sö rueromo maro nugo'amo'irodëni rovode höjo.]

¹² Röhu ave uhu jö majëhi'ië'ajoho jemë diehi uehorovarujëjo. Ae gemu sheep aho'obëhe 100 jio'i gemu sidövoromo ëma juvë'oho arijo'ohuro sheep ioro'ioro 99 dahorure nugo'amo'i va'oromo subirö'öjade sheep-oho nahobe juvo'a'ajëjo. Na mae-ëjo. ¹³ Nahobe juvoromo birohë'oho evare sheep ioro'iore 99 mae raromare jabesi jöënioho ma-bisemu nimoroho'i a'i è subirö'öjade sheep gemu'ohunioho nimoroho avoho'ajëjo. Iae na mae uëvajëjo. ¹⁴ Ëuhu jö hesi bëhoho asisö'o va'ëne jörume raromarue aribövioho röhu gemu sisë va'ë'oho jemesi Vavue ö'idöre hijajohuro ëhi jië'oho bijönimaje höjo.

Ekaresia ae göehu mu sisë vaejavuego noehu diehi ë'iröhe jöhoje.

¹⁵ Ja'o hu'o God uehorovaruje öehu ri'öromo jasi örire sisë vaejavë'oho jasi sivue va'oromo jemë niö'iro ariromo hesi sisëho avoho majahijego hu he'irajo. Heromo huhu ejahë'ohuro ëhuro jasi öho jasiro barue'anuëjo. ¹⁶ O bogo ejahë'oho va'oromo ae gö'o gemu o niö'i hu'iraejëvoromo ö hesi öroro vuonorö'ö va'onëjo. Ëhesi bëhoho God-are surire jöho ëhi uvë'e höjo: Ae rahu ae gö hesi sisë a masijo jabesi nunire majëhijë'iroho ae niö'i o niö'i gemu gavare o hejare jö sisë gemuohuremu majëhijë'oho aëro heromo uvo'a'aruëjo: Iae mae-ëjo. Ëhi jië'e mu sisëho vaejade höjo. Ëhuni ae gö'o gemu o niö'i hu'iraejëvoromo ö hesi öroro va'oromo hesi jö sisëho mevego jabu'o heromo ja ajami'irarëjo. ¹⁷ O jabesi jöhu'o bogo ejëhë'oho va'oromo ekaresiaho è a hesi sisëho huruho majëhinëjo. O huhu ekaresia jabesi jö ëhu'o bogo ejëhamu gavë'iroho uvonëjo: Hu a gö va'ëne o vajio-

hu'e tax gagovaje aho va'ëne höromo nadi gavanovonëjo.

¹⁸ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë sa'are raro-moromo öri tugohë'oho jemëro ma-mae tugoho'iramu God'o ö'idöre hiromo avoho tugoho'ajëjo. O sa'are raromoromo öri avoho jiovë'oho jemëro ma-mae jiovo'iramu God'o ö'idöre hiromo avoho jiovo'ajëjo.

¹⁹ Röhu ave jöhu'o uë'ië'ajëjo. Jemë ae niö'i sa'are ariromo jöe gemuoro uehorovoromo ëninamijë'oho nasi Vavue ö'idöre hijajohuro ejëhoromo jemëhu ëninamijarijëhi iae ëhi vaejëho'ajëjo ²⁰ rabëni ae niö'i o niö'i gemu nasi ihore gemuore gagovë'oho naro ë dirö'ore jemë'o jevajëro jjië'ëro.

Ae göehu ae gö hesi sisë bogo uehorovoromo vuonugade ë hesi uhu jöhoje.

²¹ Èhi'amu Peter-ro rueromo Iesu uavadeje: Bada nasi öehu nasi örire mu sisë vae'i hijë'iroho na majae dimino'e uehorovoromo vuonugo'i hi'ejöjo. Na na vae 7 uehorovoromo vuonugo'i hi'ejöjo. ²² Èhi uavamu hegoro Iesuro uavadeje: Na uavajëjo: Bogo vae 7 ehemu a'i vae majae uehorovoromo vuonugo'i hi'a'anuëjo.

²³ Èhesi uhu jöho na ua'ië'ajëjo. Sa'a a börömo hesi mu vaejahaue aribövi jabuhu moni bojami'iröhe suri suri ë sa'a a börömehu adahoromo ë'adëhi God-ro böröme namiromo hesi öri ari'oho ëhi muebejaje höjo. ²⁴ Iae sa'a a böröme gemuëro hijade höjo. Hiro-mo hesi mu muebejahaue jabesi suri surioho aevoromo adaho'amade höjo. Adaho'amamu ae gemuehu a börömo hesi örire 7 million kina bojami'iröhoho hu'irae barovare höjo. ²⁵ Barovamu a börömohuro gavade ë aho moni bojami'iröhoho bogo eni jiamu gagorovo hesi aribövioho uëvade höjo: Èhuni ave aho hesi vaborohu'o aboji harihu'ohu'o maho sisëho aho'obëhe èhu'o jemëro ae gö imëvoromo monioho mana baeromo nasi öroro bojemirëjo. Èhi jjië'oho ë mu vaejaje aehu na mana bojemego bae'ibejodëhi ë monioho naro bae'ejöjo. ²⁶ Èhi majëhijamu hegoro ahuo agree aho hiromo ëninamiromo uavade höjo: Ma-birivoromo hiromo muebejevonëjo. Iae na aho'o bojami barë'ejöjo. ²⁷ Èhi jövamu hegoro rue a börömohuro huni vavaenimoromo uavade höjo: Iae mae-ëjo. Nadi ijoho bojeminëjo. Iae barëjajëjo. Va'onëjo.

²⁸ Èhi uavamu iae va'ade höjo. Va'ihö gavade ae gemu hu'o mue vaeromo a börömo hesi mu muebejahajoho jiamu gagorovo guduamade höjo 12 kina hesi örire bojami'iröhëro jjië'ëro. Guduamoromo huë husuovahoromo uavade höjo: Nasi monioho bojemi-jëjo. ²⁹ Bojemijëjamu agree aho hiromo ëninamiromo uavade höjo: Ma-birivoromo hiromo muebejevonëjo. Iae na bojami'ejöjo. ³⁰ Bojami'ejöjamu bogo ejahade höjo. Bogo ejaho'i guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amade höjo hu ë hibe va'ojuvo ë monioho hesi örire bojami'iröhëgo. ³¹ Èhi'amu gagorovo a börömo hesi mu muebejahaue a ioro'iorohuro garomo dë vörönëgoromo sisë maro vavaenëgade höjo. Vavaenëgamu va'oromo a börömohu huruho majahi-

romo uavare höjo: Èhi ëhi ë'e'e höjo. ³² Èhi ëhi ë'e'e höjamu rue a börömohuro jöe nugö'öjamu ë mu muebejahaje ahuro rovade höjo. Rovamu a börömohuro uavade höjo: Nasi mu vaejanue aho sareri a sisë bëhe javajëjo. Jero uevë'ëro èhuni jaehu moni bojemi'iranoho na uehorovoromo vuonugo barëjode höjo.

³³ Naehu jani vavaenimodëhi ja rabëni jasi a göhunioho bogo èhioho vavaenimane höjo. ³⁴ Èhi uanugoromo ë arijo'ohuro dë vörönimamu ae uëvamu hegoro mu vaejaje aho guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amare höjo ë hibe va'ojuvo monie aho'obëhe bojami barë'iröhëgo.

³⁵ Jöho ëhi jjië'ëro jemë ae gemu gemu jemesi a ioro'ioro jabesi sisë bogo uhohu'o uehorovoromo vuonugë'oho nasi Vavue ö'idöre hijajohuro ë börömehu ë'adëhi jemesi örire ëhi ë'a'ajëjo.

Vaboro'o baru'o gemuoho jëvaje jöhoje.

¹⁹ Iesuro ë jöho majëhinugoromo Galilee sa'are jioromo va'adeje. Va'oromo Jordan beromo ionigöre Judea sa'are rovadeje. ² Rovamu ae aho'obëhe mae rihioromoruomamu huro guomo guomo'e aribövioho avohëvamu mae jëvadeje.

³ Èhi'amu gagorovo Pharisee ariböviohuro rueromo Iesu guaro beva'ojöro uavareje: Vaboro nugö'ö'amo'iröhe jögoru hesi jöho no he'i nagujajëjo. Baruehu rabëni rabëni bijönimoromo vaboro nugö'öjë'oho na mae o sisë höjo. ⁴ Mae o sisë höjamu Iesuro uëvadeje: Röhu jemë ave jö adaharijoho rabëni bogo avoho uehorovarujëjo. God-are surire èhi uvë'e höjo: Bövi bise'o bamade ahuro aevoromo ahu'o magonahohu'o bamëvade höjo. ⁵ Bamëvoromo uëvade höjo: Èhu'ëro jjië'ëro aëro vëmu vavu'oho rëmö'ö'i vaborohu'o gemu mae hi'a'ajëjo. Vaborohu'o hi'iramu jabumë niö'i jëvadoho röhu gemu jio'a'ajëjo. Èhi uvë'e höjo. ⁶ Èhu'ëro jjië'ëro ë ahu'o magonahohu'o bogo hahagu hahagu jio'i ma-gemu jëvo'ajëjo. God-hu mami'e gemuore havoromo muohadoho jemë ma-ae jëvaje nadi tarivorëjo. ⁷ Nadi tarivorëjamu uavareje: Vaboro nugö'ö'iröhoho sisë hö uövuanuoho röhu ëhi jjië'oho Moses-ro rabëni ave jögoroho bojamuade höjo: Vaboro nugö'ö'i nagë'oho nugö'ö'irane jöho suroro jajivoromo vaborohu bojamiromo evaro nugö'önëjo. ⁸ Nugö'önëjamu Iesuro uëvadeje: Jemë hi-a'i biriri'e aribövie jëvobe rovë'ego èhuni baruehu vaboro nugö'ö'amo'irarije ë hesi öroho Moses bogo tugohade höjo. Röhu ni'ivadiroho èhi jjië'e muoho bogojade höjo. ⁹ Röhu ave jöho na uë'ië'ajëjo. Vaborohu bogo ma-juvë'e baruehu ëma nugö'ö'oromo magonahe gö masuvë'oho èho bogo maho masu'i goho'amarue muoho vae'a'ajëjo.

¹⁰ Èhi majëhijamu hegoro hesi ijorajoho jaburo Iesu uavareje: Ja uövuanuoho: Baruehu vaboro masuvë'oho nadi ëma nugö'ö'amorë uövuanuëjo röhu èhi jjië'oho aehu magonaho masuvë'oho bogo maho jianovajëjo. ¹¹ Èhi uavamu Iesuro uëvadeje: Magonaho bogo masu'i ma-raromë'oho ae aho'obëhe èhi ë'e'oho bogo eni jioruomajëjo. God-hu darugo bojëmamu

baeruoem'oho ë ariböviohuremu ëhi ë'ë'oho eni jioruomo'i a ioro'ioroho bogo eni jioruomo'ajëjo. ¹² Èhesi bëhoho ae göëro göëro bëhe gö gö uehorovoromo magonahoho bogo masu'i ëma raromarue höjo. A ioro'ioroho rahare majare sinoho ëhi jëv'ë'ero magonahoho bogo masu'i ëma raromarue höjo. A ioro'ioroho sinoho tarivëh'ë'ero magonahoho bogo masu'i ëma raromarue höjo. A ioro'iorohuro God-hu bëröme namiromo muebejëvaje hesi muoho uehorovoromo magonahoho bogo masu'i ëma raromarue höjo. Ae rahu ëhi jië'e mu vae'irarije darugo baejë'oho ëhi vaerëjo.

Iesuhu hesi övo asisö'o inino jabesi sinore bamëhade jöhoje.

¹³ Èhi'amu gagorovo aëro asisö'oho sö ujuoho rueruomadeje Iesuro öve jabesi sinore bamëhoromo God uavego ajëmi'iröhego. Ujuoho rovamu gëgorovo Iesure ijorajo ömo'ömohuro birëgareje. ¹⁴ Birëgamu hegorovo Iesuro hesi ijorajoho uëvadeje: Nadi ahëvo'i uëhego rueruomajo. Èhi jië'e asisö'o va'ëne jörume raromë'e aribövioho God-ro bëröme namiromo muebejëvego hesi aharire raromuomaje höjo. ¹⁵ Èhi uëv'ë'ero övoho jabesi simanore bamëhonugoromo va'adeje.

Bövi bise'o marohë'e a hesi jöhoje.

¹⁶ Èhi'amu iae a i'e gemuëro rueromo Iesu uavadeje: Tisa na diehi jië'e mu maho vaeromo ëhuro ioro'ioerumuoho maroho hi'ejöjo. ¹⁷ Maroho hi'ejöjamu uavadeje: Mu ma vae'irane jöho ja rabëni nasi öriroho ue gevanuëjo. God gemu a maho höjo. Röhu mare hi'i nagë'oho hesi jögoroho ejahonövonëjo. ¹⁸ Ejahonövonëjamu uavadeje: Diehi jië'e jögoroho uevanuëjo. Uevanuëjamu Iesuro uavadeje: Nadi aho anonëjo. Nadi goho'amonëjo. Nadi vajiohoho baenëjo. Nadi sareri'e jöho aho majëhinëjo. ¹⁹ Jasi vëmoho vavuocho mae uehorovëvonëjo. Jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho ëhi rajahinëjo. ²⁰ Rajahinëjamu uavadeje: Èjöhö iae na e barëj'e jevajëjo. Èhi ë'ë'e jevajëjo röhu mu göho rabe vae'ejöjo ëhuro maro hi'irodoho eni jevo'iröhe. ²¹ Èhi uavamu Iesuro uavadeje: Maro hi'iranëro ma-mae javojöro nagë'oho va'oromo jasi bövioho bise'oho imo'amoromo monioho baeromo inömo bogo eni jië'e aribövioho suvuorëminëjo. Èhi ë'ë'oho bövie bise'e maho maho janioho ö'idöre jiaho'ajëjo. Èhi'oromo rueromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. ²² Èhi uavamu hegorovo rühuro hesi uehorovoromo uvadeje: Na bövie bise'e bërömo mae jev'ë'ero suvuorëmi'irodoho na bogo eni jevajëromo vavaenimoromo va'adeje.

²³ Va'amu gagorovo Iesuro ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Ave jöhö na jö mae uë'ië'ajëjo. Bövi bise'o marohë'e aehu God-hu muebejaje öri ari'ere va'ë'oho ëhi jië'oho anoji'e mae jio'a'ajëjo. ²⁴ Röhu avehu'o uëvajëjo. Mi bërömo anugo gagore nugö'öj'ë'oho ja bogo eni javo'ajëjo. Röhu ëhi ë'ë'oho samae jianovo'i bövi

bise'o marohë'e ariböviehu God-hu muebejaje öri ari'ere va'iröhoho ëho anoji'e mae höjo. ²⁵ Anoji'e mae höjamu heromo tiötiövoromo uavareje: Èhi jië'oho no diehi'oromo maroho va'ejarëjo. No ae aho'obëhe bogo eni javuajëjo. ²⁶ Bogo eni javuajëjamu Iesuro ërimëhoromo uëvadeje: Io'ajo. Jemë aëro jëv'ë'ero bogo eni jëvajëjo. A'i God-hu mue aho'obëhe vaejë'oho hu eni höjo.

²⁷ Èhi uëvamu hegorovo Peter-ro ri'öromo Iesu uavadeje: Aveho gavëjo. Noro bövie bise'e nosiroho vuonugo'i jasi ijore ijore jijih'e javuajëjo. Èhuni no manaho rabe bae'ejarëjo. ²⁸ Rabe bae'ejarëjamu Iesuro uëvadeje: Ave jöhö na jö mae uë'ië'ajëjo. Maja i'oho rue'iramu God-are A Maho naro nasi ihoho dö maro jio'iramu nasi röho mare hiromo nasi aribövioho muebejëvo'ejöjo. Muebejëvo'iramu evare nasi ijoraje 12-ho jemëro na'o gemu mae arëto göro göro raromoromo Israel rajo nosi agane gö gö 12 jabesi muoho mevo ga'a'arujëjo. ²⁹ O ae rahu javue öe ma'ine vavue vëme aboji harihu'e o sa'ae nasi iho hesi jöeni vuonugo'amo'i va'ë'oho ëhi jië'e ariböviohuro bövi mae baeromo ijönö ma-ioro'ioerumu maro raromo'arujëjo. ³⁰ Èhi höjo röhu a ioro'ioere aho'o nuninö jiaruoho dejönö jioruomo'i a ioro'ioere dejönö jiaruoho nuninö jioruomo'ajëjo.

Ariböviehu grape ö'i bajo mure va'oromo mu vaejamu mu arijo'ehu mana diehi bojëmade uhu jö Iesuhu majëhijadohoje.

20 Sa'a arijo'e aehu hesi mu hesi öri muebejadëhi ö'idöre hijaje A Bërömhuro hesi öri ari'oho ëhi muebejaje höjo. Sa'a arijo'e ae gemuëro sue'o va'ade höjo ae baejago jaburo hesi grape ö'i bajo mure va'oromo mue vaejahoromo manaho baeruumoröhego. ² Va'o ae birohëvoromo uëvade höjo: Muoho vaejehorego noehu a bojëmijaruëhi ëhi jië'e ajiv'e ijo baje gemu majae gemu hesi muohuni bojëmi'iröjo. Bojëmi'iröjamu uavare höjo: Iae mae höjo. Iae mae höjamu rue mu arijo'ohuro hesi mure rëmö'öjade höjo. ³ Èhi ë'ë'ero majae 9 o'clock jiamu gavë'i vuonorö'ö va'oromo gavade höjo a ioro'ioroho mu rumo'e market-re ëma riravamu gëgorovo ⁴ uëvade höjo: Jemë'o nasi muoro va'o mue vaerëjo. Suvuoro mae dimino'e jiajëhi na ëhi bojëmi'ejöjo. ⁵ Bojëmi'ejöjamu muro va'are höjo. Èhi'amu maja ririrohu'o maja huotorovadevarohu'o huro market-re vuonorö'ö va'oromo ae gö gö jöe gemuoho uë'i hijade höjo. ⁶ Èhi ë'ë'ero majae beva'ia'amu gavë'i market-re va'oromo gavade a ioro'ioroho riravamu gëgorovo uëvade höjo: Majae bövioho jemë rabëni muoho bogo ë'ë'e ëma riravemu riravarujëjo. ⁷ Uavare höjo: Aho moni muoho bogo bojamuij'ë'ero ëhuni ma-riravarujëjo. Uëvade höjo: Jemë'o nasi muoro va'oromo mue vaejehorëjo.

⁸ Èhi ë'ë'ero majae barëjamu gagorovo mu arijo'ohuro hesi mu muebejahaje aho uavade höjo: Mu aribövioho uëvego rue'irarëjo. Rovego suvuoroho bojëmibe va'onëjo. Ijönö ro aevoromo mu vaejare aribövioho urimo manaho bojëmiromo evaro va'o uri-

mo majae göre göre mu vaebe rovare aribövioho bojëmibe va'oromo ijo tugoho'ioho urimo ro mu aevoromo vaejare aribövioho bojëminëjo. ⁹ Èhi'amu majae beva'ia'amu ro mu vaejare ariböviohuro ajivë'e ijo baje gemu gemu baeruomade hõjo. ¹⁰ Èhi baeruomamu gavë'i urimo ro mu vaejare ariböviohuro uvare hõjo: No gö'o dõre bae'ejare uvare hõjo rõhu jabu'o ajivë'e ijo bajoho èhi gemuoho baeruomade hõjo. ¹¹ Èhi gemuoho baeruomoromo mu arijo'oho birevoromo ¹² uaruomade hõjo: Ijo tugoho'i ro mu vaejare ariböviohuro majae ma-bisemu mue vae'i noro sisonuvamu muoho aevoromo majae nijo'e huë vavaeni'e muoho vaebe va'ujuvo hujeji jeniromamu vuonugare hõjo. Rõhu jero jabumë bojëmijanëhi no'o èhi gemuoho bojamuijanuëjo. ¹³ Bojamuijanuëjamu rue mu arijo'ohuro ae gemu uavade hõjo: Isiajo. Na bogo sisë'ioho vaejavode hõjo. Ja'o uehorovëjo. Na mami'e uavode hõjo: Ajivë'e ijo baje gemu bojami'ejõjamu hegoro jero uevane hõjo: Iae mae hõjo. ¹⁴ Èhuni jasi suvuoroho baeromo va'ëjo. Nasi nimoromo naehu ja bojamijodëhi ave ijo tugoho'i ro mu vaejehade aho suvuore èhi gemuoho bojamijajëjo. ¹⁵ Nasi moniëro jië'ëro naehu baeromo rabe rabe negajoho è'ë'oho èho na mae hõjo o sisë hõjo. Na suvuoro'e huë baejë'e ae jevajëjo rõhu jero rabëni èho uehorovoromo aho nue huodëganuëjo. Èhi uavade hõjo. ¹⁶ Rõhu uhu jõ bëhoho èhi hõjo. Dejonõ jiaruoho nuninõ jioruomo'i nuninõ jiaruoho dejonõ jioruomo'ajëjo.

Iesuhu guomorõhe jõ urimo vae niõ'i majëhijadoho ijõnõ rõhu maho majëhijade jõhoje.

¹⁷ Iae Iesuro Jerusalem amo bõrõmore ajiomo'i va'adeje. Örire va'oromo huro hesi ijaraje 12-ho rori'o sõ va'oromo örire uëbe va'adeje: ¹⁸ Aveho hehëjo. No Jerusalem amore va'aruëjo. Va'o è raromoromo God-ro hesi èhi bamë'ëro hesi A Maho naro priest masijo jabesi övore Jew rajo jõgoru öri rõjëhijarue a jabesi övore va'iramu baejevo'aruëjo. Baejevoromo nasi jõho mevo garomo uvoruomo'ajëjo: Nõrõ sisë'e aego guomo'a'ajëjo. ¹⁹ Guomo'a'ajëromomo na baejevoromo sa'a göre jioromo rovare aribövi jabesi övore bojëmi'iramu baejevoromo sivegoromo hisuebijevoromo korosire anego'iramu guomevo'ajëjo. Guomoromo majae niõ'i gemu hesi uhure ri'õ'ejõjo.

James'o John'o jabuhu masije rirarovo'irõhego jabesi vëmehu Iesu ua gavade jõhoje.

²⁰ Èhi'amu iae Zebedee-are harihe niõ'i James'o John'o jabesi vëmohuro jabumë hu'iraejëvoromo rovadeje. Rueromo ague aho hiromo Iesu uavadeje: Na ja ajamuinëjo o bogajo. ²¹ O bogajamu hegoro Iesuro uavadeje: Ja diehi nagajëjo. Diehi nagajëjamu uavadeje: Na negajëjo jaehu bõrõme namiromo muebejavuë'iroho jero uëvego ave nasi harihu niõ'iohuro ö'o jasi bëhire masije rirarovoromo göhuro jasi övo manõ göhuro jasi övo adonõ èhi ari'irõhego. ²² Èhi uavamu hegoro Iesuro ö'o ö'o uëvadeje: Iae èhi

hõjo rõhu jemëhu ue gevaruje jõ hesi bëhoho jemë bogo gavë'e èma uevarujëjo. Na gavajëjo ajuo'e jovo sisëro ajuemanovo hesi jio'ego. Èhi jië'e huë vavaeni bae'irarijoho na jemë'o eni jëvajëjo. Eni jëvajëjamu uavareje: Iae no eni javuajëjo. ²³ Èhi uavamu Iesuro uëvadeje: Iae mae hõjo. Na ajuem'i'rõhe jovo sisëhuro jemë'o ajuem'i'ajëjo. Rõhu nasi bëhire övo manõ o övo adonõ ari'irarije jõ uë'irodoho èho bogo nasirehu hõjo. Nasi Vavuehu a rahumëni uvoromo nugade rõhoho è aho jaburemu nasi bëhiroho ari'a'aruëjo.

²⁴ Èhi'amu Iesure ijarajo ioro'ioe 10-ho jaburo hejare uvavamu: Ö'o ö'o Iesure bëhire bõrõme rirarovo'i uvare hõjamu hegoro jovesi örire dë vörõnimoruomadeje. ²⁵ Dë vörõnimoruomamu gëgorovo Iesuro hesi ijarajoho aho'obëhe uëvadeje: Rühëromorovamu uëvadeje: Iae jemë'o gavarujëjo. Sa'a ioro'ioro rajo jabesi a masijoho jaburo jabesi aribövioho ruahõ'õjëvoromo jabumëremu masije riravarue hõjo. O jabesi bëhire riravaruohuro èhi taemëvoromo jõe bojëmijarue hõjo. ²⁶ Sa'a ioro'ioro rajohuro èhi è'arue hõjo. Rõhu jemë nadi èhioho dõroho bamorovorëjo. A'i jemesi ae gemu rahu bõrõme nami'i nimë'oho è aho a ioro'ioro jemë ajëminõvo'irõhe ae jio'a'ajëjo. ²⁷ O jemesi ae gemu rahu nunire jio'i nimë'oho hu a ioro'ioro jemesi mu vaejëhonõvo'irõhe ae jio'a'ajëjo. ²⁸ God-are A Ma naehu a ajëmi'i rovodëhi èhi è'orëjo. Naehu rovode hesi bëhoho bogo aëro na ajemi'irarijeho rue'i a'i naro ae ajëmiromomo nasi arijo'arije bojamirovoromo guomorovoromo èhuro ae aho'obëhe sisëhu tövëvajoho jiovo rëmõ'õ'irodëni èhuni rovode hõjo.

Iesuhu Jericho amo vuonugoromo va'i nuni sisë'e ae niõ'i ajëmade jõhoje.

²⁹ Èhi'oromo Iesumëro Jericho amoho nugo'i va'amu ae aho'obëhe rihimoruomadeje. ³⁰ Rõhu nuni sisë'e ae niõ'i öri ionire arijë'e jiareje. Ariromo hejare uvavamu: Iesuro rova'ajë uvamu hegoro ma-darugo'o uvareje: [Bada] David-are ujoho bõrõme javaje noni vavaenimëjo. ³¹ Vavaenimëjamu hegoro ae aho'obëhe jaburo birëgoromo uëvareje: Jõe vuonugohëjo. Jõe vuonugohëjamu hejë'i rõhu maho darugo ma'o uvareje: Bada David-are ujoho bõrõme javaje noni vavaenimëjo. ³² Vavaenimëjamu Iesuro va'adoho vuonugo'i è namiromo uëvadeje: Avehuro rühëromorovamu uëvadeje: Naro diehi ajëmijõro nëgajëjo. ³³ Nëgajëjamu uavareje: Bada ajamuego no nune dadovoromo uheriharëjo. ³⁴ Uheriharëjamu Iesuro jabumëni vavaenimoromo nunoho rëhëhadeje. Rëhëhamu ma-burëro uherihoromo hesi ijore va'areje.

Iesuhu Jerusalem mabëhe rovade jõhoje.

21 Iae Iesumëro va'o Jerusalem bëhire va'oromo Olives Dahorure Bethphage amo'ere aji suorovareje. Suorovoromo Iesuro ijarajoho niõ'i rëmõ'õromomo ² uëvadeje: Arue jemesi nunõire amohuro va'ohëjo. Va'o hörõ'i ga'a'arujëjo donkey-oho

harihohu'o benugë'e jio'iramu. Benugë'e jiego jiovoromo hu'iraejêvo ruerêjo. ³ O aehu jö uëvë'iroho uarêjo: Badaro ave mioho nimo'ego êhuni hu'iraejêvo va'aruere. Êhi ua'iramu iae ma-burêro uë'a'ajêjo: Êhi ê'ohêjo.

⁴ Röhu êhi ê'irôhe mu hesi bêhoho God-are surire jö jajivarêhi êhi jiorôhego. Jö God-aro baeromo majêhinövade ahuro uëvadeje:

⁵ Jemêro Zion amo rajoho êhi uërêjo:

Gahêjo. Jemesi bôrômohuro jemesi ôrîre rovajêjo. Hu sanu'e aëro jië'êro donkey dôre hiromo rovajêjo. Donkey hesi harihure hiromo rovajêjo.

⁶ Amo Iesuro hesi ijorajoho rêmö'ôjamu va'oromo Iesuhu uëvadêhi êhi ê'areje. ⁷ Êhi'oromo ê donkey niö'ioho vëmohu'o harihohu'o hu'iraejêvo rueromo niögohojabesi dejore ruahu'amo bahijamu gagorovo Iesuro ê ajio hijadeje. ⁸ Hijamu ae aho'obêhe a ioro'iorohuro niögohojôri ahahobe va'i a ioro'iorohuro ijo rude tarivo'amoromo ahahobe va'areje.

⁹ Iesure nuninö va'oruomadohu'o dejonö rueruomadohu'o ma-darugo'o uvoruomadeje:

Ave aho David-are ujoho bôröme vaeromo rovajoho mabêhêjo.

Ave aho Badare ihore rovajoho mabêhêjo.

God mabêhêjo.

¹⁰ Êhi'amu Iesuro Jerusalem amore höröjamu gavë'i amo raje ae magonahe aho'obêhe tiötiovoromo uëvareje: Êho rahuo hêjo. ¹¹ Rahuo hêjamu Iesu'o rueruomade ariböviohuro uëvareje: Êaho Galilee sa'are Nazareth amore hiromo jö God-aro baeromo majahuijaje aho hêjo.

Iesuhu God-are amo bôrömore va'oromo ê'ade jôhoje.

¹² Êhi'amu Iesuro God-are amo bôrömore va'adeje. Va'i gavade aëro bövie bise'e imo'amamu rarovö'ôjêvadeje. Rarovö'ôjêvoromo gavade aëro sa'a göre göre jioromo rovere aribövi jabesi ijo bajoho ujuoho'i amo bôrömo hesi ijo bajoho i'imëmamumu gëgorovo jabesi mu maratuoho huotovö'ôjêhoromo ugo imo'amarue aribövi jabesi arêtohu'o huotovö'ôjêhadeje. ¹³ Huotovö'ôromu uëvadeje: God-are surire jajivoromo uvë'e hêjo: God nasi osaho aëro uvoruomo'ajêjo: Êho God-are ôrîre jö ato'irôhe osaho hêjo. Êhi uvë'e hêjo röhu jemêro mu sisë ê'ê'êro êhuro ave osaho vajiohu'e ariböviehu gurihirovarue juju gagoho va'êne hêjo.

¹⁴ Êhi uëvamu nuni sisë'e hôru sisë'e aribövioho God-are amo bôrömore rueruomamu Iesuro avohëvadeje.

¹⁵ Avohëvamu gagorovo priest masijohu'o jögoru ôri røjêhijarue ariböviohu'o êho jaburo gavare Iesuro êhi jië'e mu masijoho vae'amamu hejare asisö'êro uvo'i arijavamu: Ave aho David-are ujoho bôröme vaeromo rovajoho mabêhê uvoruomamu hegorovo dê vörönimoruomadeje. ¹⁶ Dê vörönimoruomomomo Iesu uavareje: Arue asisö'ehu jö sisë uvoruomajoho na ja hejanuêjo o bogajo. O bogajamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Io'ajo. Iae na hejajêjo. God-are jôho surire jajivoromo uvë'e hêjo: God jero asisö'ohu'o asisö'o inino mahu'o avohëvê'ego jasi ihoho mabêhe uvoruomaje

hêjo. Êsurire jôho rabëni bogo avoho gavarije hêjo.

¹⁷ Êhi uëngoromo Iesuro ê rëmoromo Jerusalem amore jioromo va'oromo Bethany amore höröromu vahie gemu ê hijadeje.

Mesehu bajo bogo raejôro Iesuhu uavade jôhoje.

¹⁸ Hijë'êro sisonuvamu gagorovo Iesuro Jerusalem amo bôrömore vuonorö'ö va'i va'adeje. Ôrîre va'amu hómadeje. ¹⁹ Hómamu va'ihö gavade mesoho ôri ionire namijamu gagorovo bêhire va'oromo gavadeje bajoho bogojio'i ma-hano rudu'emu jiamu. Ma-hano rudu'emu jiamu gagorovo mesoho uavadeje: Ijoho nadi bajoho raenêjo. Êhi uavamu gagorovo mesoho ma-burêro sahorijadeje. ²⁰ Sahorijamu gagorovo Iesure ijorajoho jaburo tiöromu uavareje: Diehi'ego mesoho ma-burêro sahorijajêjo. ²¹ Sahorijajêjamu Iesuro uëvadeje: Ave jôho na jö mae uë'ië'ajêjo. Jemê bogo uehore niö'i bae'irögoro God gemu mae uehorovë'ohonaehu meso avohode êhi jië'e mu vaejê'ohoni jêvo'ajêjo. Röhu bogo êhemuoho vae'i ave dahoru uavë'oho: Ri'öromu va'o jovo bôrömore bu'örovonë uavë'ohoi ae êhi jio'a'ajêjo. ²² O rabe rabe God ua gavë'ohoma uehorovoromo uvë'oho: God-ro ajemi'ajë uvë'ohuro êhuro iae bae'a'arujêjo.

Jew rajo a masijehu Iesu bogo ma uehorovoromo darugoho dinö'e baejane hê uavare jôhoje.

²³ Êhi uëngoromo Iesuro God-are amo bôrömore ajiomadeje. Ajiomoromo God-are jö bêhoho ae røjêhijadeje. Røjêhijamu priest masijohu'o a duvaho ömöö'mohu'o êho jaburo rueromo uavareje: Jaehu God-are amo bôrömore hiromo mue gö gö vaejanuoho diehi jië'e daruge javoromo o raro darugoho bojamijê'êro êhi jië'e muoho vaejanue hêjo. ²⁴ Vaejanue hêjamu Iesuro uëvadeje: Nasi darugo hesi jö ue gevarujoho na'o jemê jöe gemu uë gë'ië'ajêjo. Jemêhu mana uevë'ohonaro jemê uë'ejôjo: Na êhi jië'e darugohuro muoho vaejaje hêjo. ²⁵ John-hu bapataeto vaejavuonövadoho ê darugoho dinö'e baejade hêjo. Na God-ro o ma-aëro darugoho bojamijê'êro êhioho ê'onövade hêjo. Ê'onövade hêjamu rue a masijohuro Iesu diehi mana ua'irôhe jôho jabesi mevoromo uarovareje: Noehu uavë'oho God-ro John darugoho bojamijade hê uavë'oho Iesuro uö'a'ajêjo: Êhi jië'ohojemê rabëni John bogo ma uehorovarije hêjo. ²⁶ O noehu Iesu ua'iröhoho: Ma-aëro John uavamu ê'ade hê ua'iröhoho röhu ae aho'obêhe juhuonëmiromu bogo êhioho ua'ejarejo ê hesi bêhoho jaburo uvoruomë'êro: John hu jö God-aro baeromo majahuinövade ae hê uvoruomë'êro. ²⁷ Êhi uarovoromo Iesu uavareje: Jaehu uö gövuanue jö hesi bêhoho no dadivavuajêjo. Dadivavuajêjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Êhi jië'ohojemêhu uevarije jôho na'o bogo uë'ejôjo: Na êhi jië'e darugohuro muoho vaejaje hêjo.

Harihu niö'ihu diehi ë'are uhu jö Iesuhu jövadohoje.

²⁸ Röhu ave uhu jö heromo diehi uehorovarujoho majehirego na he'iröjo. Iae ae gemu hu harihe niö'i jëvade höjo. Harihe niö'i jëvë'ëro vavuohuro va'oromo murioho uavade höjo: Jue'i jaruvo grape ö'i bajo muoro va'oromo mue vaejehonëjo. ²⁹ Vaejehonëjamu muriohuro ri'öromomo uavade höjo: Na bijönegajëjo. Bijönegajë uanugoromo röhu ijonö avoho uehorovoromo mue vaejaho'i va'ade höjo. ³⁰ Ëhi'amu vavuohuro va'oromo ijorajoho jöe gemuoho majahiromo uavade höjo: Muoro va'oromo mue vaejehonëjo. Vaejehonëjamu ijorajohuro uavade höjo: Apo iae na va'ejö uaromo röhu bogo va'ade höjo. ³¹ Ëhi jïë'oho di ahuro vavuehu nimadëhioho vaejade höjo. Vaejade höjamu uëvareje: Muriohurajo. Muriohurajamu Iesuro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Vajiohu'e tax baejarue ariböviohu'o önö'e jijiharue magonahohu'o ëho jaburo jemë iosirëmiromo urimo God-are aharire va'oromo raromego huro jabumë muebejëvaje höjo. ³² Rabëni hesi bëhoho John-ro jemesire rovide höjo öri maho röjëhijego ga'irarijego. Rovamu jemëro hu bogo ma uehorovo'irögoro vajiohu'e tax baejarue ariböviohu'o önö'e jijiharue magonahohu'o ëho jaburo hu mae uehorovoroumade höjo. Mae uehorovamu jemëro ëho garomo röhu bogo avoho uehorovoromo huotorovoromo John ma uehorovarije höjo.

Mu ariböviohu a börömo hesi ö'i bajo mu mueberomo sisë ë'are uhu jö Iesuhu jövadohoje.

³³ Röhu uhu jöe gö'o majëhi'ie'ajoho hehëjo. Iae sa'a arijo'e ae gemuëro mure grape ö'oho bivo'amade höjo. Bivoromo ë muoho buore iromo rova'o rojomoromo ö'i bajo sa'ijovoröhe guaho umoromo mu javue döro vaejade höjo hesi mu ahuro ajio ë hiromo muoho atovoröhego. Ëhi avohoromo gavade eni jiamu gagorovo ae uëvade höjo: Na va'ejöjo. Jemëro nasi muoho muebejehorëjo. Mueberomo ö'i bajoho raeromo mavego nasiroho bahi'i ioro'ioroho jemesi ujuohorëjo. Ëhi uënugoromo ri'öromomo va'o sa'a göro ë hijade höjo. ³⁴ Sa'a göro va'oromo hijuvo gavade ö'i bajo urarue majaho dunovamu gagorovo hesi mu vaejahaarue aribövioho uëvade höjo: Va'irarijoho mu muebejarue aribövioho uërego nasi ö'i bajoho i'imëmegego ujuoheho ruerëjo. ³⁵ Ujuoheho ruerëjamu hegorovo va'are höjo. Va'oromo suorovamu gëgorovo mu muebejarue ariböviohuro guduamëvare höjo. Guduamëvoromo göho hisuebi'i göho ano bamo'i göho munëro vajamijamu guomade höjo. ³⁶ Ëhi'amugo mu arijo'ohuro mu vaejahaarue ae gö'o rëmö'öjade höjo mure va'oröhego. Urimo mu vaejahaarue ae gemu gemu rëmö'öjë'ëro röhu evaroho ae aho'obëhe rëmö'öjade höjo. Rëmö'öjamu va'oromo mure suorovamu gëgorovo mu muebejarue ariböviohuro urimo rueruomamu ë'arëhi ëhi sisë vaejëvare höjo. ³⁷ Sisë vaejëvamu ijo tugoho'i mu arijo'ohuro uvade

höjo: Arue mu muebejarue ariböviohuro nasi harihoho garomo uvo'a'aruëjo: Nöruare harihe hö uvoromo ëhuni mae uehorovo'aruëjo. Ëhi uvoromo nugö'öjamu mure va'ade höjo. ³⁸ Va'o höröjamu garomo uarovare höjo: Arue rovaje ahuro hesi vavu hesi sionoho bae hesi höjo. Ëhuni ë'ego ano bamoromo hesi sa'aho nosi baejarëjo. ³⁹ Ëhi uarovoromo ë aho mure jiamu guduamoromo rori'o bijimo bu'öromomo anamu guomade höjo. Ëhi'are höjo.

⁴⁰ Ëhi jïë'oho mu arijo'ohuro mure rovë'iroho mu muebejarue aribövi jabesi öriroho diehi'ëvo'ajëjo. ⁴¹ Diehi'ëvo'ajëjamu uavareje: Sisë jioruomomo'ego ijumëvo barëromomo muoho a maho bojëmi'ajëjo jaburo mueberöhego. Mueberomo majae eni jiego ö'i bajoho uroromo hesiroho i'imamiröhego. ⁴² Ëhi uëvamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Ave uhu jöho God-are surire jajivoromo uvë'e höjo:

Munë javue vae'irögoro munë gemu bijönimoromo vuonugare höjo.

Vuonugaroho jaruvoho ë munëhuro javuoho nige-mo'ego bibivoromo mae namijajëjo.

Hesi Bada God-ro ëhi ë'ade höjo.

Ëho noro garomo höjo: God-ro mu mabëhe ë'ë'e höjo.

Ëjö God-are surire jajivamu adaharijoho jemë diehi'oromo ë hesi bëhoho bogo avoho baejarije höjo.

⁴³ Ëhu'ëro jïë'ëro naro jemë uëvajëjo: Jemëhu God-are aharire raromoromo hesi mu muebebe rovarije muoho God-ro baeniëhiromo ae gö bojëmi'iramu jaburo hesi aharire raromoromo ë muoho mueberomo rae avoho'aruëjo. ⁴⁴ [Röhu aehu ë munë döre bejë'oho ahoro ahoro bae'a'ajëjo. O ë munëhu a döre berovë'oho aho sa'ijovo barë'ajëjo.]

⁴⁵ Iesuro uhu jöe gö gö ëhi jövamu hegorovo priest masijohu'o Pharisee ariböviohu'o ëho jaburo garomo uvareje: Nosi jöe jövajëromomo ⁴⁶ guduamo bava'ië'oromo uvareje: Ae aho'obëhe uvoruomaje höjo: Iesu hu jö God-aro baeromo majahuijaje ae hö uvoruomaje hö uvoromo jabumë juhuonëmiromo vuonugareje.

Sörö bamamu aehu juahamare uhu jöhoje.

22 Iae Iesuro röhu maho uhu jöe gö gö ae majëhijadeje. ² Majëhiromo uëvadeje: God-hu böröme namiromo muebejëvaje öroho aviëhi höjo. Sa'a a böröme gemuëro söröe baejade höjo hesi harihohuro masuromo iröhego. ³ Ëhi ë'ë'ëro hesi mu vaejahaarue aribövioho uëvade höjo: Va'irarijoho rueröhego naehu mami'e uëvode aribövioho uërego rue'irarëjo. Rue'irarëjamu uëvamu bijönimoruomade höjo. ⁴ Bijönimamu hegorovo sa'a a börömhuro mu vaejahaarue a ioro'ioroho uëvade höjo: Söröre rueröhego uëvodoho ëhi uërëjo: Jöe hehëjo. Nasi söröho eni jïë'e höjo. Nasi mi masije ma-mabëhe naehu ma-je mio'amaje sanuovë'e mioho bjuëmoromo buvomoromo bahijë'e jevajëjo. Bövie bise'e eni avohë'e jevajëjo. Ëhuni rovego no ë söröho i'irarëjo. Ëhi uërëjo. ⁵ Ëhi uëvamu jöho bava'oromo majëhijamu ë ariböviohuro bogo ejëhë'e öre gö öre gö va'are höjo. Göëro hesi mure va'ade

höjo. Göëro hesi moni muro va'ade höjo. ⁶ Ioro'ioro-huro ë anu rovere aribövioho guduamëvoromo mu sisë vaejëvoromo muo'amare höjo. ⁷ Èhi'amu ë sa'a a börömhuro dë vörönimade höjo. Dë vörönimamu muorovo aribövioho rëmö'öjamu jaburo ë anëgare aho muo'amoromo jabesi amoho bue'öjèhare höjo. ⁸ Bue'öjamu gagorovo a börömhuro hesi mu vaeja-harue aho uëvade höjo: Söröho eni jì'e höjo. Röhu rueromo sörö ihë uëvamu juahemijare ariböviehu rueromo sörö ijë'oho sisë höjo. ⁹ Èhuni öri masijoro va'irarijoho va'oromo ae rahu rahu birohëvë'oho uëvego söröro rue'irarëjo. ¹⁰ Rue'irarëjamu hegorovo rue mu ariböviohuro örire va'oromo a sisëhu'o a mahu'o birohëvoromo aho'o sö ujuoho rovere höjo. Rueruomamu sörö osaho rarovade höjo.

¹¹ Rarovamu a börömhuro ë aribövioho gë'i osare rovide höjo. Rue'i gavade höjo ae gemu masuvarue sörö i'i io'amarue niögoho bogo ba'amë'e ma-hijamu. ¹² Ma-hijamu gagorovo uavade höjo: Isiajo. Masuvarue niögoho bogo ba'amë'e ja diehi'oromo ave osaroho rovine höjo. Osaroho rovine höjamu ruehuo jöru-moraejade höjo. ¹³ Jörumoraejamu rue a börömhuro ri'öromo mu aribövioho uëvade höjo: Övo höru'oho tövo'amoromo babu'öhego amonö ramoramore va'o hijajo. Èdirö'ore ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'ihö vuogigimoruomo'ajëjo. ¹⁴ Èhesi bëhoho God-ro ae aho'obëhe ruejöro uëvaje höjo. Röhu ae ma-gemu gemu hesinö jëvojöro baejëvaje höjo.

Iesuhu guaro berovojöro aehu tax jö ua gavarohoje.

¹⁵ Èhi'amu iae Pharisee ariböviohuro va'oromo jöe atoromo uarovareje: È'ego no Iesu sareramego hu guaro berovo'irajo. ¹⁶ Èhi atonugoromo jabesi ijore ijore jijiharue a ioro'iorohu'o Herod-are aribövi ioro'iorohu'o rëmö'öjamu va'oromo Iesu sarerisareri-amiromo uavareje: Tisajo. Iae no gavarue höjo ja a mae javë'ëro God-are mu örohëmu röjahuijego. O aho bogo juhuonëmijego. Èhesi bëhoho jero no göromo ae böröme o bise'e javuajëromö jöe gö gö bogo röjahuijanue höjo. ¹⁷ Èhuni ave jöho ja diehi uehorovanuoho majahuijego no hejarëjo. Rome a börömhuro nosi sa'aho muebejego noro hu tax bojamiarue höjo. Noehu ëhi ë'aruoho na ehuro nosi jögoroho aharue höjo o bogajo. ¹⁸ Bogajamu Iesuro gëromo uvadeje: Jabumë sisë vaejevo'i ue gevaruëromö uëvadeje: Sareri aribövie jëvajëjo. Jemë rabëni na bijioho gevarujëjo. ¹⁹ Tax a bojëmijaruje ijo bajoho röjehihego na gavöjo. Gavöjamu ijo bajoho barovareje. ²⁰ Barovamu garomo uëvadeje: Aveho rahuare nu ano'ohu'o ihohu'o jajivë'e höjo. ²¹ Jajivë'e höjamu uavareje: Rome a börömo hesi höjo. Rome a börömo hesi höjamu uëvadeje: Èhuni Rome a börömo hesiroho ëho hesi öroro bojami'i God-aroho ëho God-are öroro bojaminövorëjo. ²² Èhi uëvamu hegorovo tiöjëvamu Iesu ë nugo'i va'oruomadeje.

Iesuhu guaro berovojöro vuovë'e ariböviehu ri'öruomoröhe jö Sadducee ariböviehu hu ua gavarohoje.

²³ Va'amu gagorovo majae gemuore Jew rajo a masi-jo ioro'iorohuro rovereje. Jabumë Sadducee jö uehorovarue aribövie jioruomadeje. Sadducee ariböviohuro uehorovoromo uvoruomajeje: A vuovë'oho ijönöho bogo ri'ö'amo'i ma-ioro'iore gemu vuovo'ajëjo. Èhi uvoruomaje ariböviohuro rueromo Iesu guaro berovojöro sarerisareriamiromo uavareje: ²⁴ Tisa Moses-ro jögore jajivoromo uövuë'e höjo: Aboji harihu'o rumo'e vuovego diehi ë'iröhe öroho aviëhi höjo. Aehu vaboro masuromo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejë'e baruehu guomo'i vaboro nugë'oho hesi öhuro vuojiroho masuromo ehuro guomade ö hesi ihoro ujoho vaejaho'ajëjo. Moses-are jögoroho ëhi höjo. ²⁵ Èhi jì'e'ero iae ae aho'obëhe 7 ma-ö ömo'ömëremu nosirire raromare höjo. Raromoromo muriohuro magonahoho masuvade höjo. Masuromo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejë'e baruoho guomade höjo. Guomamu hesi vaboroho dorue hijamu gagorovo ö göhuro vuojiroho masuvade höjo. ²⁶ Masuromo guomade höjo. Ö ömo'ömo ioro'ioroho ëhi gemuoho ë'obe rovere höjo. Ö ömo'öme 7 jabuhu ë magonahe gemuoho masube rovaroho ë magonahoho aboji harihu'oho bogo vaejë'e aho ma-vuovëvobe rovide höjo. ²⁷ Vuovobe ruejuvo barëjamu ijo tugo-ho'ioho ë magonahoho hu'o guomade höjo. Èhi'are höjo. ²⁸ Èhi ë'arohuni ehuni ave jöho no ua ga'ië'aruëjo. Jero uvanue höjo: Vuovoromo ri'ö'ëjarëjo. Èhuni vuovë'e ariböviehu ri'öruomoröhe majaroho ae 7 höjo röhu ë magonahoho di ahu'o hi'a'ajëjo. Barue aho'obëhe masuvë'ego ehuni uavaruëjo.

²⁹ Èhi uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Bogajo. God-are surire jöhu'o huhu mu vaeröhe darugohu'o jemë bogo avoho gavarujëro sisë'i uehorovoromo ue gevarujëjo. ³⁰ Èhesi bëhoho vuovë'ëro ri'öruomo'iröhe maja rovë'iroho vaboroho baruoho bogo masurovo'i aneraehu ö'idöre ma-raromaruëhi ëhi raromo'aruëjo. Èhuni ë magonahehu di ahu'o hi'iröhe jö ue gevarujoho bëhi rumo'e höjo. ³¹ Èjöhö jemëro uvaruje höjo: Vuovë'e ariböviehu ri'ö'iröhe jöho sareri jöe höjo. Èho bogo sareri jöehu jio'i jö mae höjo. Èhesi bëhoho vuovoromo ri'ö'iröhe jöho God-ro jemëni jövamu hesi surire jajivoromo uvë'e höjo: ³² Na Abraham Isaac Jacob ëhi muebejëvaje ae jëvajëjo. Jemë rabëni ë jö hesi bëhoho bogo avoho bæjarije höjo. God-hu Abraham Isaac Jacob muebejëvaje jö hesi bëhoho jabumë vuovoromo bogo ioro'ioemuoho barë'i va'o raromego muebejëvaje höjo. God bogo vuovoromo ioro'ioemu barëjë'e aribövioho muebejëvo'ibejajo. A'i hu vuovoromo va'o raromarue aribövioho iae muebejëvaje höjo. ³³ Iesuro Sadducee aribövioho ëhi uëvamu ae aho'obëhe heromo jöe barëjëvadeje.

God-hu bojamuade jöho diho börömo jiajoho aehu Iesu ua gavadohoje.

³⁴ Èhi'amu Pharisee ariböviohuo hejare uvavamu: Iesuro jö mae jövamu èhuro Sadducee aribövioho jö mana majahi'iröhoho bogohö uvavamu hegoro gagovorovareje. ³⁵ Gagovorovonugoromo Jew rajo jögoru öri röjèhijaje ae gemuëro Iesuare dèho bijioho ga'irögoru ri'öromo uavadeje: ³⁶ Tisajo. God-hu bojamuijade jögore aho'o jio'amajoho di jöho börömo hojo. ³⁷ Börömo hojamu uavadeje: Jasi dè vövöbajo'e aru'ahe uehore aho'obèhe Bada jasi God ma-hu gemu bojaminëjo. ³⁸ Èho jö börömo börömo jì'ègo èho nuniroho hojo. ³⁹ O è jö hesi bëhirohu'o iae gemuho hojo. Jaehu jasi arijo'arije rajahirovanuèhi jasi ae gemuho èhi rajahinëjo. ⁴⁰ Dè vövöbajo'e aho'o God bojami'irane jöhu'o jasi ae gemuho rajahi'irane jöhu'o bëhoho jëvajëjo. God-are surire jö Moses'o jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'iorohu'o jajivo'amaroho èho ado sirino'oho jio'amajëjo.

Böröme namiromo ajamuaje a hesi jö Iesuhu röjèhi'i uë gëvadohoje.

⁴¹ Iae Pharisee ariböviohuo gagovorouomamu gavë'i Iesuro uëvadeje: ⁴² Böröme namiromo ajëmi'iröhe a hesi jöho jemë diehi uehorovarujëjo. Hu rahuare ujoho hojo. Uavareje: Hu David-are ujoho hojo. ⁴³ David-are ujoho hojamu uëvadeje: Èhi jì'è'oho God-are Aru'ahoho rabëni uavamu David-ro böröme namiromo ajëmi'iröhe aho Bada uavade hojo. ⁴⁴ Èhesi jöho David-ro God-are surire jajivoromo uvë'e hojo: God Badaro nasi Bada uavade hojo:

Nasi övo manö rojo hijego
ja'o muorovarue aribövioho naru ruahö'öjëvego
hörëro vijuvo taemo'amo'irane hojo.

⁴⁵ Èhesi bëhoho böröme namiromo ajëmi'iröhe a hesi jöho David-ro jajivoromo uvë'e hojo: Bada hojo. Bada hö uvë'e jiaje èhuni nadi uvorëjo: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho ma-David-are uje hojo. ⁴⁶ Èhi uëvamu aehu Iesu mana ua'iröhoho bogo eni jëvadeje. Bogo eni jëvamu ijönö jöe gö gö ua ga'ie'aroho juhuonivoromo vuonugareje.

Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri röjèhijarue ariböviohu'o èho jabuhu sareri'e mu vaejaruèhi aehu bogo èhi è'iröhego Iesuhu jövadohoje.

23 Èhi'amu Iesuro hesi ijorajo ömo'ömo'u'o a ioro'iorohu'o aho'obèhe uëvadeje: ² Jew rajo jögoru öri röjèhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o èho jaburo Moses-are sionoho bæjè'e hojo.

³ Moses-are sionoho bæjè'e jëvaje èhuni mu jö rabe rabe uëvë'oho ejëhoromo èhi vaenövorëjo. A'i jabuhu ömaruèhioho nadi èhioho ömorëjo. Rabëni hesi bëhoho jö majëhijaruèhioho muoho bogo èhioho vaejarue hojo. ⁴ Aehu i'u'e inömo ujuoho va'oruomojöro buahore bahijëhoromo tövëhoromo va'ego bogo ajëmiromo övo namehu vitu banigojioëmëharuèhi è Pharisee

ariböviohu'o jögoru öri röjèhijarue ariböviohu'o jaburo èhi è'arue hojo. I'u'e muoho aho'o ae bojëmiromo bogo mae bogo ajëmi'i ma-nunëremu gëvarue hojo.

⁵ Jabu mu rabe rabe vaejè'oho aëro gëjörö ma-döhe-mu vaeruomaje hojo. Èhesi bëhoho jabumëro ni-moruomaje hojo aëro gëromo uvoruomoröhego: Jabumëremu God mabèhe uehorovoruomaje hojo. Aëro èhi uvoruomoröhego nëgego God-are jö'e suri surioho maua gagore bahiromo övo ahore varijore muoho taemoruomaje hojo va'orahoro jio'amego aëro garuomojöro. O God-are örire jö ato'i io'amarue niögure ö'i ègobövie be io'amoruomaje hojo va'orahoro jio'amego aëro garuomojöro. ⁶ O sörö i'i va'è'oho o God rajahijarue osare va'è'oho a masijehu raromaruire è va'o raromo'i nimarue hojo. ⁷ O imo'amaruure va'è'oho nimarue hojo ae aho'obèhe uvoruomoröhego: Jabumë a masijëro jijihajëromo rajëhiromo jejëmiruomoröhego. O nimarue hojo aëro jejëmiromo uëröhego: Tisajo. ⁸ Röhu ae göehu jemë döre bamëvoromo uëvë'oho: Tisa uëvë'oho èhi jì'è'oho sisë hojo rabëni hesi bëhoho jemë ö ömo'ömöremu jëvo'i jemesi Tisaho na gemu jevë'ego. ⁹ O ave sa'are raromaruire aribövioho nadi döroho bamëvoromo uërëjo: Apajo. Èhesi bëhoho ae gemu ö'idöre hijajoho èho iae jemesi Vavu Börömo hojo. Èhuni èhi jì'è' jöho nadi uërëjo. ¹⁰ O ae göehu jemë döre bamëvoromo uëvë'oho: Simano vaejanue aho javajë uëvë'oho èhi jì'è'oho sisë hojo. Èhesi bëhoho jemesi Simano Vaejaje Aho ma-gemu jevajëjo böröme namiromo ajëmi'iröhe ahuro jevë'ëro. ¹¹ A'i a masije jemesirire jioruomajoho èhi jì'è' aribövioho mu ajëmi'iröhe aribövie jioruomajajëjo. ¹² Ae rahu sivu uehorovoromo döre bamorovë'oho hesi ihoho abue'a'ajëjo. O ae rahu ba'obuerovë'oho hesi ihoho döro ajiomo'ajëjo.

Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri röjèhijarue ariböviohu'o sisëre va'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

¹³ Vaevë'e jögoru öri röjèhijaruje ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o jemë ma-döhe-mu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Èhesi bëhoho God-hu böröme namiromo muebejëvego hesi aharire raromoruomoi'iröhe öroho tugohëharuje hojo aëro è va'o raromojöëni. Jemë God-are ahariroho bogo va'o raromoi' nimaruje hojo. O ae göehu God-are aharire va'o raromoi'amu gëvë'oho ahëvaruje hojo.

¹⁴ [Vaevë'e jögoru öri röjèhijaruje ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o jemë ma-döhe-mu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Èhesi bëhoho magonaho doru jabesi bövioho bise'oho èma ujuohëharuje hojo. Èma ujuohëhoromo sarerivoromo pari ègobövie jaguvaruje hojo aëro gëromo uvojöro: Mu mae vaejaruëjo. Èhi jì'è' sareri'e muoho vaejaruëgo èhuni God-ro i'u börömo mae bojëmi'ajëjo.]

¹⁵ Vaevë'e jögoru öri röjèhijaruje ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o jemë ma-döhe-mu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Èhesi bëhoho jemëro jovo göre göre sa'a göre göre ae dinëmibe va'aruje hojo ma-ae gemuëro hesi muoho vuonugo'i Jew rajo muoho

baeröhego. Ae dinēmibe va'oromo gavaruje aho jemesi jōho ejēhoromo Jew rajo mu baejamu gavē'oho jemēro ē aho mu sisē rōjahijego mae hōromo vaeromo jemēhu sisē ē'oromo vēni'e ōrire va'arujoho ē ahuro jemē iosirēmiromo sisē bōrōmo bēhe ē'oromo vēni'e ōrire va'o hesi hōjo.

¹⁶ Vaevē'e nuni ramoramovē'e aribōvi jemēhu ae gō ōri rōjēhi'ie'arujoho sisērējēvo'ajējo. Ēhesi bēhoho jemēro ae ēma majēhiromo uēvaruje hōjo: Ae rahu darugo'e jō uvo'iē'oho God-are osa bōrōmo hesi iho uvoromo ae uēvē'oho: Na mue ēhi ēhi ē'ejō uēromo rōhu mu bogo vaejē'oho iae hesi hōjo. A'i God-are osa bōrōmore jio'amaje gold hesi iho uvoromo ae uēvē'oho: Na mue ēhi ēhi ē'ejō uēvē'oho iae ē muoho vae'a'anuējo. Bogo sarerivo'anuējo. ¹⁷ Nune ramoramovoromo simane sisē'i uehorovē'e aribōvie jēvajējo. Ēhi majēhijarue hesi bēhoho nani jemēro uvaruje hōjo: God-are osa bōrōmo hesi ihoho bise'e jio'i God-are osa bōrōmore jio'amaje gold-ho iho bōrōme hōjo. Rōhu ē gold-ho bogo God-are osa bōrōmoroho jio'amo'ibejajo bogo God-are gold maho jio'amo'ibejajo. A'i ē gold-ho God-are osa bōrōmore jio'amē'ēro ēhu'ēro ēho gold maho hōjo. Gold-huro bogo God-are osa bōrōmoho iosiramiromo iho bōrōmoho jio'i God-are osa bōrōmo hesi ihohuro gold ihoho iosiramiromo bōvioho jiaje hōjo. ¹⁸ O jemēro jōe gō ēma majēhiromo uēvaruje hōjo: Ae rahu darugo'e jō uvo'iē'oho God-are maratu hesi iho uvoromo ae uēvē'oho: Na mue ēhi ēhi ē'ejō uēromo rōhu mu bogo vaejē'oho iae hesi hōjo. A'i God-are maratu dōre bahijahare suvoro hesi iho uvoromo ae uēvē'oho: Na mue ēhi ēhi ē'ejō uēvē'oho iae ē muoho vae'a'anuējo. Bogo sarerivo'anuējo. ¹⁹ Nuni ramoramovē'e aribōvie jēvajējo. Nani jemēro uvaruje hōjo: God-are maratu hesi ihoho bise'e jio'i God-are maratuore jio'amaje suvoro iho bōrōme hōjo. Rōhu ē suvoro bogo God-are maratuoro jio'amo'ibejajo bogo God-hu ujuoho'irōhe suvoro maho jio'amo'ibejajo. A'i ē suvoro God-are maratuore jio'amē'ēro ēhu'ēro ēho suvoro maho hōjo. Suvorohuro bogo God-are maratuoho iosiramiromo iho bōvioho jio'i God-are maratu hesi ihohuro suvoro ihoho iosiramiromo bōvioho jiaje hōjo. ²⁰ Aehu darugo'e jō ato'iē'iroho God-are maratu hesi iho darugo'o majēhijē'oho ē hesi bēhoho bogo maratu hesi ihohemu uvo'i maratuore jio'amaje suvoro hesi ihohu'o uvoromo ē'arue hōjo. ²¹ O ae rahu God-are osa bōrōmo hesi iho darugo'o majēhijē'oho ē hesi bēhoho bogo osa hesi ihohemu uvo'i osare hijaje A hesi ihohu'o uvoromo ē'arue hōjo. ²² O ae rahu ō'idō hesi iho darugo'o majēhijē'oho ē hesi bēhoho ō'idōre jiaje God-are rōho hesi ihohu'o ē hijaje a hesi ihohu'o uvoromo ē'arue hōjo. Ēhuro darugo'o majēhijarue hōjo.

²³ Vaevē'e jōgoru ōri rōjēhijarue aribōviohu'o Pharisee aribōviohu'o ma-dōēremu muoho ōmarujēro sisērējēvo'ajējo. Jemēro jemesi i jōgoru e avohoromo i'o buarohoromo ijarue rihu'e oso harihu harihue gō gō garue gō gō mevoromo 10 10 bahibe va'oromo

gemu gemu God suvoro bojamijarue hōjo. Ēhi jiē'e jōgoru ininoho ejaho avoharue hōjo. Ēhi jiē'oho iae mae hōjo. Nadi vuonugorējo. Rōhu ēho ma-jianovo'i jō ioro'ioroho masijo jiajoho ēho bogo uehorovarue hōjo. A ma-mae vaejēvo'irarije muoho a huē baejēvo'irarije muoho ahore vaejēvo'irarije muoho ēho rumonimarue hōjo. Nadi rumonimo'ibejarijējo. ²⁴ Majo majo biseharihehu jemesi jovore beva'ē'oho io bu'ōromo jovoho i'i majo bōrōmo bōrōmoho bogo avoho gavē'e ma-nimu'ōjarue hōjo. Jō masijoho bogo uehorovo'i ma-jō ininohemu uehorovarue hōjo. Ēhuro nunoho ramoramovēvego ōroho sisē'i rōjēhijarue aribōvie jēvajējo.

²⁵ Vaevē'e jōgoru ōri rōjēhijarue aribōviohu'o Pharisee aribōviohu'o ma-dōēremu muoho ōmarujēro sisērējēvo'ajējo. Jemē hevōe enatue dōnōhemu u'o'amarue hōjo. Gagonōho ae gō jabesi ie jove vajiohōro ujuohoromo aegē'ēro irijiomō'amē'e hōjo. Ēhu'ēro dōnōho aje jio'i gagonōho va'inumi'e jio'amajējo. Jemesi mu sisēho ēhi jianovajējo. ²⁶ Pharisee jemē ae gemu gemu nuni ramoramovē'e ae jēvajējo. Urimo ae gō jabesi iohu'o jovohu'o vajiohehu ujuohoromo hevōe bahiromo enatuore oteharujoho vuonugorego hevō o enatu gagoroho va'inumoho bogojio'irajo. Ēhi ē'ē'oho jemesi hevōhu'o enatuohu'o dōhu'o uhohu'o ma-mae jio'amo'ajējo.

²⁷ Vaevē'e jōgoru ōri rōjēhijarue aribōviohu'o Pharisee aribōviohu'o jemē ma-dōēremu muoho ōmarujēro sisērējēvo'ajējo. Jemesi jōho uhu'e uē'iē'ajējo. Vuovē'e sino bahi'amarue munēho aēro ajivē'e osēro buejaho'amarue hōjo nu ano'e mae jio'amorōhego. Buejaho'amago dōnōho ajivē'e mabēhe jio'amo'i gagonōho vuovē'e a jabesi ijo'ahohu'o sagohohu'o ēhuremu jio'amajējo. Jemē ēhi jiē'e jēvanovajējo. ²⁸ Dōhemu mae jēvego aēro gēromo uvoruomaje hōjo: Jemē a mae jēvajējo. A'i jemesi uhoho sareri sareri'e mu sisēmu vaejarue jēvajējo.

²⁹ Vaevē'e jōgoru ōri rōjēhijarue aribōviohu'o Pharisee aribōviohu'o ma-dōēremu muoho ōmarujēro sisērējēvo'ajējo. Jō God-aro baeromo majēhinōvare aribōvi jabesi sino guavo'amare huoho avoho'amarue hōjo. Mu mae vaejare a mami jabesi huoho avohoromo muebejarue hōjo. ³⁰ Avohoromo mueberomo jemē uvaruje hōjo: Nosi hijo miono'ehu raromare majaroho evaroho no'o javuo'ibejajo no jabumē bogo ajēmiromo God-are jō majēhijarue aribōvioho muo'amo'ibejarējo. ³¹ Iae mae-ējo. Ēhi atarujoho ēho jemēro huruoho majahuiromo uōromo ē'arujējo: God-are jō majēhinōvare a muo'amare aribōvi jabesi ujo ōmo'ōmēro javuē'ēro jabesi ōre gemuore jijiharue aribōvie javuajējo. ³² Jemē ēhi jiē'e aribōvie jēvē'e jiaje ēhuni jemesi hijo miono'ehu mu sisē aevoromo vaebe rovarēhi jemesi nimarujoho jemē'o ēhi jiē'e muoho vaebe jijihorējo. Na ē hesi jōho bogo uē'ejōjo.

³³ Sigobe jēvo'amajējo. Sigobu aboji harihu'e jēvo'amajējo. Ēhi jiē'e mu vaejē'oho diehi'oromo vēnoho garaedivorējo. ³⁴ Ēhuni aveho hehējo. Jō God-aro baeromo majēhinōvo'irōhe aribōvioho simano ma'e aribōvioho

jö röjehinövo'iröhe aribövioho Iesu naro rëmö'ö'iramu ö'oruomo'ajëjo. Ö'iramu jemëro ioro'ioroho muo'amo'arujëjo. O korosire ano taemo'amo'arujëjo. Ioro'ioroho God rajahijaruje osare osare hisue-bi'amo'arujëjo. O amo göre jio'iramu amo göre siho ujuoho va'onövo'arujëjo. ³⁵ Èhi ë'iramu ëhuni ma-mae-mu jië'e aribövi aehu muo'amobe rovere ë hesi i'uohe jemesi örire rue'a'ajëjo. Aevo'ioho aëro Abel a mae anoromo a ma ioro'ioroho muo'amobe ruejuvo ro ijo tugoho'ioho jemesi hijo miono'ohuro Barachiah-are harihe Zechariah anare höjo. God-are osa böromoho numëhi jio'i God-are suvoro bahijaruje maratuoho ruhëhi jiamu Zechariah ë ririre anare höjo. ³⁶ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. God-are aribövi ëhi muo'amobe rovere ë hesi i'uohe aho'obëhe ave jaruvore raromaruje aribövioho jemëni rue'a'ajëjo.

Iesuhu Jerusalem amo rajëni vavaenimade jöhoje.

³⁷ Vaevë'e Jerusalem amo rajohumë jemëro jö God-aro baeromo majëhijaruje aribövioho muo'amaruje höjo. God-hu jemëni rëmö'öjaje aribövioho munëro vajëmijaruje höjo. Kököröko vëmehu harihu vivoju uhure nugo'amoromo diehehu aegëharuëhi naro jemë ëhi gagovëvoro muore rëmo'i nimo'i hijode höjo röhu jemëro bijönimarije höjo. ³⁸ Èhuni ave jöho hehëjo. God-ro jemesi amoho vuonugego jemesi sivue jëvo'ië'ajëjo. ³⁹ Naro jemë'o hiromo va'iramu jemë nasi nu ano'oho bogo ga'a'arujëjo hujeji na vuonorö'ö rue'iramu evare avoho geromo nasi jöho majëhiromo uvo'a'arujëjo: Badare ihore rovajoho mabëhëjo. Èhuremu uehorovorëjo.

Aehu God-are amo böromö dadovoruomo'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

24 Èhi uënugoro Iesuro God-are amo böromore jioromo va'amu gavë'i hesi ijorajo ömo'ömo-huro ro bihoromo God-are amo hesi javue gö gö rö-jahi'amareje. ² Röjahi'amamu Iesuro uëvadeje: Ave öri ari'oho aho'o jemë iae gavarujëjo. Röhu aveho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ave munë javuoho aho'obëhe aëro dadovoruomo'iramu munëho ahoromo sa'aro ruvebi barë nahonahovo'ajëjo.

Huë vavaeni böromö rueröhe jö Iesuhu majëhijadohoje.

³ Èhi ë'ë'ëro Iesuro Olives Dahorure ajio hijadeje. Hijamu hesi ijorajoho jaburo sivue ajio hu'o raromoromo uavareje: Ave jöho majahuego no hejarëjo. God-are javu masijehu rireromo'iröhego uövuanoho ëho divare jio'a'ajëjo. O no mu rabe garomo uvo'ëjarëjo: Jero rue'ië'anuëjo. Rovego ave sa'aho bövioho bise'oho barë'ië'ajëjo.

⁴ Barë'ië'ajëjamu hegoro Iesuro uëvadeje: Gavë'ia-jo. Aëro sarerëmi'iramu guaro rireromëvo va'a'ajëjo. ⁵ Ae aho'obëhe rueromo sarerëmiromo uë'a'aruëjo: Nöruare ihoro rovajëjo. God-hu uevë'ëro böromë namiromo ajëmi'irode aho na jevajëjo. Èhi uëromo ae

aho'obëhe sarerëmi'iramu uvo'a'aruëjo: Mae-ëromo guaro rireromo'ajëjo. ⁶ Röhu he'a'aruëjo muorovo jöe ruenövo muorovonövo'iramu he'a'aruëjo. Èhi hejë'oho bogave gemu juhuonivo'irarijëjo. Öre gö bogojjë'ëro ëhi jië'e mu sisëho iae jio'a'ajëjo. Röhu sa'aho bövioho bise'oho evaroho bogo barë'i hesi majae göro jio'a'ajëjo. ⁷ Sa'ae göëro göhu'o muorovonövo a masijo ioro'iorohuro ioro'iorohu'o muorovonövo'aruëjo. Sa'ae gö gö iruno'e bogojio'ajëjo. Sa'ae dinö'e dinö'e jiajoho hijiohijiovo'amo'ajëjo. ⁸ Èhi jië'e huë vavaenoho rue'iramu mu sisëho bogo burëroho barë'i magonahehu aevoromo raho'i hara'uajëhi ëhi aho aevoromo huë vavaene böromoho baebe va'oruomo'ajëjo.

⁹ Èhi'o'iramu evare aëro jemë guduamo ujuohëvo va'o a masijo jabesi övore bojëmi'aruëjo jaburo huë vavaene bojëmi'iröhego. O muo'amëvo'aruëjo. Sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho aho'obëhe jaburo uvoruomo'ajëjo: Jemëro na uehorovevaruje hö uvoromo nue huodëgoruomo'ajëjo. ¹⁰ Èhi'o'iramu evare ae aho'obëhe nasi örire mae uehorovevaruoho vuonugo'i mue gö gö uehorovoruomo'ajëjo. Aemo'aemohuro aemo'aemoho sarerisarerëmiromo ae gö jabesi övore bojëmi'aruëjo sisë vaejëvoröhego. Göëro göho nue huodivovororuomo'ajëjo. ¹¹ Ae göëro göëro ri'öromo ae sarerëmiromo uë'a'aruëjo: Na jö God-aro baeromo majëhijaje ae jevajë uë'iramu ae aho'obëhe heromo mae höromo guaro rireromo'aruëjo. ¹² Mu sisë aho'o rumorovobe va'iramu gagorovo ae aho'obëhe göehu gö huë baerovarue muoho vuonugo'iramu sisërë'ajëjo. ¹³ Èhi ë'oruomo'ajëjo röhu ae rahu birivoromo mae uehorovevobe va'ujuvo maja barë'iröhe maja rovë'iroho God-ro baejëvoro manö bamëvo'ajëjo. ¹⁴ Röhu God-hu böromë namiromo muebejëvaje jö maho aëro sa'ae dinö'e dinö'e majëhibe va'oruomo'ajëjo ae aho'obëhe sama'e heruomoröhego. Jöho sa'ae aho'obëhe majëhi barë'iramu evare sa'a bövi bise'oho barë'iröhe majaho rue'a'ajëjo.

Mu sisë bëhe rueröhe jöhoje.

¹⁵ Röhu Daniel jö God-aro baeromo majëhinövade ahuro mami'e God-are surire jajivoromo uövuade höjo: God-are osa ijumaje sisëhuro God-are osa maremu nami'a'ajëjo. Daniel-hu jajivadëhi ëhi ga'a'arujëjo ë sisëho God-are osare nami'iramu. Iesuro ëhi majëhijadeje. Èjö Iesuhu majëhijadoho adahoromo avo'avo-ho gare. ¹⁶ Amo Iesuro jö vituoho majëhiromo uëvadeje: Sisëhuro God-are osare namijego gagorovo ave Judea sa'are raromaruje aribövioharo huruomoromo dahoru'ero iojioromëne. ¹⁷ Ae rahu javu dönö haradare raromë'oho nadi abueromo osare inömohe va'o ujuoho'i ma-huruomoromo va'orëne. ¹⁸ O mure raromë'oho nadi vuonorö'ö va'o niögoho ujuoho'i mahuruomoromo va'orëne. ¹⁹ Röhu ë huë vavaeni rue'iröhe majaroho dë'e magonahohu'o aboji harihu'o inino jio'amë'e magonahohu'o jabumë vaevë'oho diehi huruomoruomo'ajëjo. ²⁰ Röhu God ua garëjo huro ajëmege ëhuro niohijo majaroho o nuho majaroho bogo huruomo'irarije höjo. ²¹ Rabëni hesi bëhohe

evare majaroho huë vavaene bogo bise'o vadu'oho rue'a'ajëjo. Ëhi jië'e huë vavaenoho urimo God-hu sa'a bövi bise'o bamadevaroho bogojibe ruejuvo ro jaruvo majahu'o ëhi jië'e huë vavaenoho bogohöjo. O ijonöhu'o bogojio'i ë majaho gemu böromoho jio'a'ajëjo. ²² Ëhuë vavaeni maja ëgobövi jiajoho God bogo tarioromo bunemuoho bamo'ibejajo aho bogo biririv-oromo raromo'ibejajo. A'i God-ro hesi baejövade aribövioho uehorovëvoromo ë majaho tarioromo bunemu bamo'ajëjo.

²³ Ëhi jiamu ae göehu uëvë'oho: Aveho ro gahëjo. O arueho va'o gahëjo. God-hu uavë'ëro börome namiromo ajamui'iröhe aho aviae o aruae hö uëvë'oho nadi maho uehorovorëjo. ²⁴ Ëhesi bëhoho rabëniajo. Ae aho'obëhe rueromo sarerëmiromo uëbe va'a'aruëjo: God-hu uëvë'ëro börome namiromo ajëmi'irode aho jëvajëjo o jö God-aro baeromo majëhijaje ae jëvajëjo. Sarerëmiromo ëhi majëhi'aruëjo. Majëhiromo bogo gavarue mu masijo masijoho vaenövo'aruëjo eni jëvego God-hu söjövade ariböviohu'o sarerëmego rireromo'iröhego. ²⁵ Röhu hehëjo. Ijonö jioröhe jöho na urimo majëhijë'e jëvajëjo.

²⁶ Ëhu'e jiaje aehu uëvë'oho: Ëhuro va'o garëjo. Aruae je'ore hijajë uëvë'oho nadi va'o garëjo. O uëvë'oho: Hu gurihiromo osaro hijajë uëvë'oho nadi maho uehorovorëjo. ²⁷ A'i baderehu aruhe baderivoromo ajivo va'o anume bu'öjego gavarujëhi God-are A Maho naro ëhi ma-va'orahoro rue'iramu ge'a'arujëjo. ²⁸ Sagohe dinö'e jiajire ë ugoho gagovoruomo'ajëjo.

God-are A Maehu rueröhe jöhoje.

²⁹ Röhu ë huë vavaeni majaho barë'iramu evare maja nunoho ramoramovoromo manaeroho duorohoromo jijoho sisërë'amoromo ö'idöre inömo aho'o arua anumiae va'o'amo'ajëjo. ³⁰ Ëhi'o'iramu evare God-are A Ma nasi ajohuro ö'idöre ajivo'iramu ga'a'aruëjo. Ëho garomo sa'are aribövioho aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ga'a'aruëjo God-are A Maho naro darugo'o aji'o böromo mae baeromo ö'idöre suere ruvebi'iramu. ³¹ Ruvebiromo hëgöho ma-darugo'o huo'iramu nasi aneraho rëmö'ö'ejöjo. Rëmö'ö'iramu ro God-hu söjövade aribövioho gagovëvo'aruëjo. Arua anumi-ae sa'ae dinö'e dinö'e maja rojomajire beva'ajire jioruomajoho gagovëvo'aruëjo.

Mesehu gumutivego Jew rajo jabesi vama maja dunovaje uhu jöhoje.

³² Röhu meso hesi uhu jöho heromo bëhoho avoho uehorovorëjo. Gavaruje mesoho gumutivoromo rahëgo garomo evare jemë uvaruje höjo: Jew rajo nosi vama majaho iae dunovajëjo. ³³ Ëhesi bëhoho jemë ga'irarije naehu uëvodëhi mue gö gö rovamu gavë'iroho uvorëjo: Ëmajaho iae rovajëjo. ³⁴ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ave jaruvore raromaruje aribövioho jemë bogo vuovo barëjë'iro evare naehu uëvaje muoho aho'obëhe rue'a'ajëjo. ³⁵ Ö'idöe sa'ae bövie bise'e barë'i nasi jöho gemu bogo barë'ajëjo.

Iesuhu vuonorö'ö rueröhe maja no bogo gavarue jöhoje.

³⁶ Röhu ë majaho divare jio'iröhoho aho bogo gavarujëjo. Ö'idöre raromarue anerahu'o Harihoho na'o bogo ga'i hesi Vavuohuro gemuëro gavajëjo. ³⁷ Röhu God-are A Ma naehu a nunire rue'ië'iroho a mami ae Noah-hu hijade majare jiadëhi ëhi gemuoho jio'a'ajëjo. ³⁸ Jovo böromo bëhe rojomoromo öri ari'e aho'o bae'iröhe majaho dunovamu evare aëro ie jove ue'ahobe masurovobe ëhi jië'e muohemu uehorovobe va'ojuvo evare Noah-mëro boat böromore rumo va'are höjo. ³⁹ Rumo va'amu gavë'i a ioro'iorohuro uvoruomade höjo: No mae raromaruëjamu evare jovo böromohuro rojomoromo jabumë aho'o baeniagëgo barë nahonahovade höjo. God-are A Ma naehu rue'ië'iroho ëhi jië'e muoho jio'a'ajëjo. ⁴⁰ Ëmajaho rue'iramu evare ae niö'iro mure ariromo muoho vae'iramu gavë'i aneraëro göho bae'i göho ë vuonugo'aruëjo. ⁴¹ Magonahe niö'iro gemuoro ariromo ioho sa'ijovoromo avoho'iramu aneraëro göho bae'i göho ë vuonugo'aruëjo. ⁴² Ëhi ë'iröhohuni ëhuni gavë'iajo. Jemesi Bada naehu rue'irode majaho jemë'o bogo gavarujëjo. ⁴³ Ave uhu jöhu'o avo'avoho uehorovohëjo. Vajiohu'e aehu vahi'e divare rueröhe majaho osa arijo'oho bogo gavade höjo. Ga'ibejajo gavë'i hiromo vajiohu'e a hesi öroho tugohahego osaho bogo dadovoromo inömo ujuoho'ibejajo. ⁴⁴ Osa arijo'ohuro gavë'i hi'ibejajo mae jio'ibejajo. Jemë'o gavë'i raromorëjo. Jemë bogo uehorovë'e raromaruje majare evare God-are A Maho naro rue'ejöjo.

A böromo hesi mu aehu avoho o sisë'i mueberöhe jöhoje.

⁴⁵ Aehu hesi a böromo hesi muohemu uehorovë'i simano mae uehorovoromo mu vaejaje ëhi jië'e aho uehorovohëjo. Ëa hesi a böromohuro hu uavë'e höjo. Na va'ië'ajëjo. Jero nasi mu vaejarue a ioro'ioroho muebejëvonëjo. Muebejëvoromo majae eni jiego jabesi iruno'oho i'imëminövonëjo. I'imëminövonë uanugoromo va'ë'e höjo. ⁴⁶ Va'o hijuvo röhu ijonö vuonorö'ö rueromo garöhe ë ahuro hesi muoho avoho vaejaho'iramu gagorovo huë mabëhe bojami'ajëjo. ⁴⁷ Huë mabëhe bojamiromo ua'a'ajëjo: Ja mu mae vaejanohuni ëhuni na mu böromoro bamavo'ejöjo. Jero nasi sa'ae inömo inöme bövie bise'e aho'o muebejehonëjo. Mu avo'avoho muebejë'oho iae hu ëhi ua'a'ajëjo. ⁴⁸ A'i ë mu vaejahaje aho sisë jië'ohuro ëhuro uehorovoromo uvo'a'ajëjo: Nasi böromoho örisanuovajëromo ⁴⁹ ri'öromo mu vaejarue aribövi ioro'ioroho muo'amoromo vörö'e jovo sisë ue'ahoruomaje ariböviohu'o gemuore hiromo ioho jovoho i'a'ajëjo. ⁵⁰ Ëhi'oromo bogo gavë'e uehorovë'e hi'iramu evare hesi böromoho ma-majioho rue'a'ajëjo. ⁵¹ Rueromo sino haho'oho sisë maro ijumahoromo nugö'ö'iramu sisëro va'oromo sareri sareri'e ariböviohu'o hi'a'ajëjo.

Ēdirö'ore ae aho'obêhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'iho vuogigimoruomo'ajêjo.

Aborido ioro'ioerehu sisë'i uehorovo'i ioro'ioerehu avo'avoho uehorovare uhu jö Iesuhu jövadohoje.

25 Nasi majaho rovego God-hu bôröme namiromo a diehi muebejëvo'iröhe jöho naro uhu'e majëhi'ie'ajêjo. Iae magonaho aboride aho'obêhe övo gö mine övo gö mine raromoruomade höjo. Raromoromo iroho gae ujuohoromo i'o masuvade aho biroho'i va'oruomade höjo. ² Röhu aboride övo gö mine simano sisë'i uehorovarue aborido ömo'öme jioruomoi' aboride övo gö mine êho simano mae uehorovarue aboride jioruomade höjo. ³ Simano sisë'i uehorovarue aboridoho jaburo irore biguröhe jovoho bogo ujuoho'i irohemo ujuoho va'irögoro ⁴ simano mae uehorovarue aboridoho jaburo irore biguröhe huonore jovohu'o irohu'o êhi ujuohoromo va'oruomade höjo. ⁵ Ēaboridoho övo gö mine övo gö mine jaburo va'oromo muebejuvo gavare i'o masuvade aho bogo vejö'oho rovamu gagorovo nunëhëgamu hegorovo momorö'öruomade höjo.

⁶ Momorö'öjuvo vahi riri'e aëro ma-darugo'o uvare höjo: Nosi aho rovajêjo. Ruehego va'oromo biroharejo. ⁷ Ruehego va'oromo biroharejamu hegorovo aborido ömo'ömhuro ri'öruomoromo jabesi iroho avoha'amare höjo. ⁸ Avohoromo simano sisë'i uehorovarue aboridoho jaburo simano mae uehorovarue aboridoho uëvare höjo: Jemesi jovoho gö bojamuihëjo. Nosi iroho duorohahuo'amajêjo. ⁹ Duorohajëjamu uëvare höjo: Bogajo. Jemë'o no'o biguvego barëjöëni bogo bojëmi'ejarejo. Ēhuni va'oromo jemesi gö imohëjo. ¹⁰ Imohëjamu ë aboridoho jaburo jove imoi' va'oruomade höjo. Va'oruomamu i'o masuvade ahuro rovade höjo. Rovamu iro ma avohare aboridoho jaburo ë ahuro gemu mae osanö va'oruomade höjo masurovare söröho i'iröhëni. Osanö va'oruomamu ojoho tugohare höjo.

¹¹ Ojoho tugohamu magonaho ioro'iorohuro ijore rueruomade höjo. Rueruomoromo i'o masuvade ahuni uvare höjo: Asë'e asë'e oje jiovahuego no ö'arëjo. ¹² Ö'arëjamu riehuro uëvade höjo: Na jemë bogo gëvaje höjo. Iae na mae uëvajêjo. Ēhi'are höjo. ¹³ Ēhuni gavë'iajo na divare majare rue'irodoho jemë bogo gavë'e jëvaje.

Ae niö'i gemu jabesi a bôrömo hesi moni ujuohoromo diehi ë'are ë hesi uhu jö Iesuhu jövadohoje.

¹⁴ Röhu God-hu bôröme namiromo muebejëvo'iröhe öri hesi uhu jö göho aviëhi höjo. Ae gemuëro öre gö va'irögoro hesi mu vaejharue aribövioho uëvamu rovare höjo. Rovamu uëvade höjo: Na va'ejöjo. Jemëro nasi sa'aho bövioho bise'oho avoho muebejehorëjo. ¹⁵ Avoho muebejehorëromo mu ariböviehu mu bôröme o bise'e vae'iröhoho eni jëvamu garomo êhi hesi monioho bôröme o bise'e êhi ae gemu gemu bojamibe va'ade höjo jaburo êho baeromo hesi muoho

vaejhoröhego. A göho 5,000 kina bojami'i a göho 2,000 kina bojami'i a göho 1,000 kina êhi bojamijade höjo. Ēhi i'imëminugoromo va'ade höjo. ¹⁶ Va'amu gavë'i 5,000 kina baejade ahuro ujuoho va'oromo muevaeromo ehuro 5,000 kina gö'o döre baejade höjo. ¹⁷ 2,000 baejade aho hu'o muevaeromo 2,000 kina gö'o döre baejade höjo. ¹⁸ Ēhi'o'irögoro 1,000 kina baejade ahuro va'oromo guae umoromo hesi a bôrömo hesi ijo bajoho ë gurihi bahijade höjo.

¹⁹ Ēhi'oromo raromobe va'ujuvo majae ëgobövie barëjamu jabesi a bôrömhuro vuonorö'ö rovade höjo. Rueromo uëvade höjo: Ruehego na gëvöjo nasi ijo bajoho diehi muebejehë'e jëvego. ²⁰ Ēhi uëvamu 5,000 kina baejade ahuro 5,000 kina gö'o döre baejadoho êhu'o barueromo bojamiromo uavade höjo: Bada jero 5,000 kina bojemijane höjo. Aveho gavëjo. Naro muevaeromo 5,000 kina gö'o döre baejahë'e jëvajêjo. ²¹ Baejahë'e jëvajëjamu hesi a bôrömhuro uavade höjo: Mabëhëjo. Ja muevaejhanue a ma-mae javajêjo. Naeu ijo baje ma-bisemu bojamamu avoho muebejehanohuni êhuni naro bövi mae bojami'ejöjo muebejehoh'iranego. Rovego gemuoro nimorohoi'rarëjo. ²² Gemuoro nimorohoi'rarëjamu 2,000 kina baejade ahuro rueromo uavade höjo: Bada jero 2,000 kina bojemijane höjo. Aveho gavëjo. Naro muevaeromo 2,000 kina gö'o döre baejahë'e jëvajêjo. ²³ Baejahë'e jëvajëjamu hesi a bôrömhuro uavade höjo: Mabëhëjo. Ja muevaejhanue a ma-mae javajêjo. Naeu ijo baje ma-bisemu bojamamu avoho muebejehanohuni êhuni naro bövi mae bojami'ejöjo muebejehoh'iranego. Rovego gemuoro nimorohoi'rarëjo.

²⁴ Gemuoro nimorohoi'rarëjamu 1,000 kina baejade ahuro rovade höjo. Rueromo uavade höjo: Bada na mae garomo uvode höjo: Ja vörö'e aëro javë'ëro ae göehu ba'amaroho bivaroho ja ma-ijanue höjo. ²⁵ Ēhi javë'e aëgo êhuni naro ja juhuonamiromo jasi 1,000 kina bava'oromo sa'a gagore gurihi bamode höjo. Aveho gavëjo. Jasi ijo bajoho aviae höjo. ²⁶ Aviae höjamu rue a bôrömhuro ri'öromo uavade höjo: Sareri mu bijöni'e a sisë bëhe javajêjo. Jero uvane höjo: Ae göehu ba'amaroho bivaroho nöröro ma-ijaje höjo. Jero êhi uvane höjo. Na mae-ëjo. ²⁷ Ēhuni ja nasi ijo bajoho baeromo avoho bahijarue aribövi jabesi övore bamo'ibëjanëjo. Ēhi ë'ibëjanëjo na rueromo nasiroho baeromo gö'o döre bamaroho êhu'o bae'ibëjêjo. ²⁸ Ēhuni jemëro 1,000 kina ë ia hesiroho baeniahiromo 10,000 kina baejê'e aho bojamihëjo. ²⁹ Ēhesi bëho mu vae'irane suvuore javë'oho God-ro gö'o bojami'iramu baeromo bövi mae javo'ajêjo. O bogojavë'oho bisemu baejanoho God-ro baeniahi'ajêjo. ³⁰ Röhu ë mu bogo vaejaje aho guduamoromo babu'öhego amonö ramoramore va'ohijajo. Ēdirö'ore ae aho'obêhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'iho vuogigimoruomo'ajêjo. Ēhi uëvade höjo.

Maja viture a ma a sisë mevavuo'iröhe jö Iesuhu jö-vadohoje.

³¹ Röhu jö göho God-are A Maho naro anerae aho'obëhe jabu'o gemu mae nasi aji'o rovë'iroho evare nasi aji'e röho mare ajio hi'ejöjo. ³² Hi'iramu sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho jaburo rueromo nasi nunire gagovoruomo'ajëjo. Gagovoruomo'iramu sheep muebejaje aehu sheep o goat adovoromo hahagu hahagu nugo'amaruëhi naro ë aribövioho ëhi adovëvoromo hahagu hahagu rëmo'e-jöjo. ³³ Hahagu hahagu rëmoromo sheep ma va'ënoho nasi övo manö rëmo'i goat sisë va'ënoho nasi övo adonö rëmo'ejöjo. ³⁴ Rëmonugoromo a börömo naro övo manö riravarue aribövioho uë'ejöjo: Nasi Vavuohuro jemesi örire huë mabëhe bojëmijë'e jiaje jemesi röhoho ro baehëjo. Èröhoho urimo sa'a bövi bise'o bamadevare huro avoho nugëhobe rovë'e höjo jemëro ë hesi aharire raromo'irarijego. ³⁵ Rabëni hesi bëhoho urimo na hömevamu jemëro ie i'imemijarije höjo. Na huë girihevamu jemëro jovoho bojëmijarije höjo. Naro ame göro jioromo ö'amu gegorovo uevarije höjo: Nosi osaro ro hijëjo. ³⁶ Niögu rumo'e jevamu niögoho i'imemamu io'amode höjo. Guomo guome baejevamu jemëro muebejarije höjo. Savoji gagore hijamu jemëro rueromo gevarije höjo. ³⁷ Gevarije hö'iramu rue aribövi mahuro ueruomo'ajëjo: Bada iae ëhi höjo röhu no divare gavare höjo ja hömavamu ioho i'ima-mare höjo. Divare gavare höjo ja huë girihavamu jovoho bojamare höjo. ³⁸ Divare gavare höjo ja ame göro jioromo rovamu uavare höjo: Nosi osaro ro hijëjo. Divare gavare höjo niögu rumo'e javamu niögoho i'ima-mare höjo. ³⁹ Divare gavare höjo ja guomo guome baejavamu o savoji gagore hijamu no ö'oromo gavare höjo. ⁴⁰ Èhi ue'iramu a börömo naro uë'ejöjo: Aveho na jö mae uëvajëjo. Nasi öe iho ma-bise'o jië'o ho mae avoharijohuro ëhuro na'o mae avohevarije höjo.

⁴¹ Èhi uëngoromo huotorovoromo nasi övo adonö riravarue aribövioho uë'ejöjo: I'ue bae'ië'e aribövie jëvaje rori'o va'ohëjo. Ravemu ravaje vëni'e öri ari'oro va'ohëjo. Èvënoho God-ro Satan'o hesi anera ömo'ö-mohu'o ëho jabuni avohëhë'e höjo. ⁴² Rabëni hesi bëhoho na hömevadoho jemë ioho bogo i'imemijarije höjo. Huë girihevadoho jemë jovoho bogo bojëmijarije höjo. ⁴³ Ame göro jioromo ö'odoho jemë bogo uevarije höjo: Nosi osaro ro hijëjo. Niögu rumo'e jevadoho jemë niögoho bogo i'imemarije höjo. Guomo guomo baejevadoho o savoji gagore hijodoho jemë bogo ro muebejarije höjo. ⁴⁴ Bogo ro muebejarije hö'iramu rue ariböviohuro ueruomo'ajëjo: Bada iae ëhi höjo röhu no divare gavare höjo ja hömavamu o huë girihavamu o ame göro jioromo rovamu o niögu rumo'e javamu o guomo guome baejavamu o savoji gagore hijamu garomo bogo ajami'i ma-nunëremu gavare höjo. ⁴⁵ Ma-nunëremu gavare hö'iramu naro uë'ejöjo: Nasi öe iho ma-bise'o jië'o ho bogo ma avoharijohuro ëhuro na'o bogo ma avohevarije höjo. ⁴⁶ Èhi uë'iramu ë aribövioho sisëro va'oromo ma-ioro'ioeremu i'ue

baeruomo'ajëjo. A'i aribövi mahuro maro va'oromo ma-ioro'ioeremu raromoruomo'ajëjo.

Iesu ano'i mevare jöhoje.

26 Èjöho majëhi barëngoromo Iesuro hesi ijorajo ömo'ömo uëvadeje: ² Iae jemë'o gavarujëjo majae niö'i hesi uhure evare God-hu Vörö Tugohade Sörö majaho rue'a'ajëjo. Rue'iramu aëro God-are A Maho na guduamevoromo a masijo jabesi övore bojëmi'aruëjo korosire ano taemevoröhego.

³ Iesuro ëhi jövo'irögoro röhu evare priest masijohu'o Jew rajo a duvaho ömo'ömo'u'o ëho jaburo priest börömo ihe Caiphas-are osa börömore ë ro gagovareje. ⁴ Gagovoromo jöe mevoromo uarovareje: No diehi'oromo Iesu saginiëri guduamoromo ano'ejarëjo. ⁵ Sörö majaroho bogo guduamo'ejarëjo aëro göromo no'o muorovoruomojööni.

Magonahehu ridi'e oso Iesuare simanore otehade jöhoje.

⁶ Èhi'amu Iesuro Bethany amore rueromo sino jomo'e ae Simon-are osare ro hiromo ie ijadeje. ⁷ Ie ijamu gagorovo magonahe gemuëro munë huono mabëhe baeromo rovadeje. Èhuono gagore ridi'e osoho jiadeje. Huonore oso imarue hesi manaho bövi mae jiadeje. Magonahohuro ë osoho barueromo Iesuare simanore otehadeje. ⁸ Simanore otehamu gagorovo Iesuare ijorajoho jaburo dë vörönëgamu uarovareje: Osoho rabëni ëma otehö'öjajëjo. ⁹ Ae gö jabesi örire imo'ibejarëjo manaho bövi mae bae'ibejarëjo. Èmanaho baeromo bövi bise'o rumo'e aribövioho suvuorëmi'ibejarëjo. Èhi jië'o ho iae mae jio'ibejajo. Röhu ëma otehö'öjade höjo. ¹⁰ Èhi atamu hegorovo Iesuro gëromo uvadeje: Èhi jië'e jöho ataruëromo uëvadeje: Jemë rabëni magonahoho huë vavaenoho bojamijaru-jëjo. Mu mabëhe nasi örire vaejevë'e höjo. ¹¹ Bövi bise'o rumo'e ariböviohuro jemë'o raromobe jijihö'aruëjo mae vaejëvojöro. A'i naro jemë'o ho bogo hibe juvo'ejöjo ëhi avohevojöro. ¹² Èmagonahehu oso nasi sinore bamehade hesi bëhoho nasi sinoho avohade höjo ëhuro aëro hure mae bamevoröhego. ¹³ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Sa'ae dinö'e dinö'e aehu nasi jö ma majëhibe jijihë'iroho ë magonahehu ë'ade jöhu'o majëhibe jijihö'aruëjo aëro hu mae uehorovoromoröhego.

Judas-hu Iesuni Jew rajo a masijo hiruëmade jöhoje.

¹⁴ Èhi'amu Iesuare ijoraje 12 röhu gemu hesi ihe Judas Iscariot-ro va'oromo priest masijoho uëvadeje: ¹⁵ Naehu Iesu jemesi övore bojëmijë'o ho jemë ijo baje dimino'e bojëmirejo. Bojëmirejamu rueho jaburo ajivë'e ijo bajoho adahoromo 30 bojamijareje. ¹⁶ Bojamijamu evare Judas-ro aevoromo öre nahadeje Iesu jabesi övore bojëmi'iröhëro.

God-hu Vörö Tugohade Sörö Iesumëhu ijare jöhoje.

¹⁷ I Dë Huaje Oso Rumo'e I ibe va'iröhe majaho aevoromo rovamu gagorovo Iesuare ijorajoho jaburo rueromo Iesu uavareje: Ja nagajoho no dinö'e va'oromo God-hu Vörö Tugohade Söröho avohaho'ejärejo. ¹⁸ Èhi uavamu uëvadeje: Jerusalem amo börömhuro va'oromo è a hesi osaro va'oromo uarëjo: No röjahuijaje ahuro uvajëjo: Nasi majaho dunovajëjo. Èhuni naro jasi osare ö'oromo God-hu Vörö Tugohade Söröho nasi ijorajoho jabu'o gemu mae i'ejöjo. Èhi uarëjo. ¹⁹ Èhi uarëjamu rue ijorajoho jaburo Iesuhu uëvadëhi èhi è'oromo söröho avohareje.

²⁰ Èhi'amu vahiromadeje. Vahiromamu gagorovo Iesuro hesi ijoraje 12-ho jabu'o gemuore hijadeje è ioho i'irovo. ²¹ Hiromomo ioho ijë'i uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë ae gemuëro na bijönegarue aribövi jabesi övore bojëmi'anuëjo. ²² Bojëmi'anuëjamu hegorovo uehore gö gö böröme baeromo ae gemuëro gemuëro uavareje: Na bogo èhioho è'ejöjo. Na na mae uavajëjo. ²³ Mae uavajëjamu hegorovo uëvadeje: Naehu i hevöre ba'amo'ego hu'o gemuore ba'amaje ahuro è mu sisëho vae'a'ajëjo. ²⁴ God-are surire jajivarëhi hesi A Maho na èhi guomevo'ajëjo. Röhu na bijönegarue aribövi jabesi övore bojëmi'iröhe aho vaevë'oho sisërë'ajëjo. Èaho bogo raho'ibejajo èhuro mae jio'ibejajo. ²⁵ Mae jio'ibejajamu Judas Iesu bijönimarue a jabesi övore bojëmi'iröhe ahuro uavadeje: Na bogo èhioho è'ejöjo. Na mae-ëjo. Na mae-ëjamu uavadeje: Jero jasi jövanuëjo.

Sino'o kö'o aevoromo ijare jöhoje.

²⁶ Èhi'amu ioho ue'ahoromo Iesuro ioho baeromo God mae uanugoromo ato'atovoromo hesi aribövioho suvuorëmiromo uëvadeje: Baeromo ihëjo. Aveho nasi sine höjo. ²⁷ Èhi'onugoromo enatuore jovoho baeromo God mae uanugoromo bojëmiromo uëvadeje: Jemë ae aho'obëhe enatuore jovoho baeromo ihëjo. ²⁸ Aveho nasi köe höjo. Ae aho'o jemesi jöëni köho rovevoromo guomevo'ajëjo èhuro sisëho mu'uvëhoröhego. Guomevo'iramu èhuro God-hu muebejëvo'iröhe jögoroho marë'ajëjo. ²⁹ Röhu aveho hehëjo. Na ijoho ö'i bajo jovoho bogo i'ejöjo hujeji èho majaho rovego evare jemë'o na'o nasi Vavuehu muebejaje öri ari'ere raromoromo ö'i bajo jovo i'oho ue'ahoröhëni. ³⁰ Èhi uënuogoromo God rajahijarue jöho ionugoromo suoro va'oromo Olives Dahorure iojio mareje.

Peter-hu Iesu gavaje jö a subivëhoröhe jö Iesuhu majahijadohoje.

³¹ Iojiomoromo Iesuro hesi aribövioho uëvadeje: Jaruvo vahire ae aho'obëhe nasi örire mae uehorovevarujoho vuonugo'i remo va'a'arujëjo. Èhesi bëhoho God-are surire jöho jajivoromo uvë'e höjo: Sheep muebe'amaje aho God naro ano'ejöjo. Ano'iramu huhu muebe'amade sheep-oho jaburo arua anumiaie va'o'amo'ajëjo. God-are jö jiajëhi èhi remo va'a'aru-

jëjo. ³² Remo va'iramu guomoromo ri'önugoromo naro urimo Galilee va'ejöjo. Jemë ijore ö'a'arujëjo. ³³ Èhi uëvamu Peter-ro ri'öromomo uavadeje: Nani a ioro'ioroho jasi örire uehorovaruohe vuonugo'i ramo va'a'aruëjo röhu na bogo èhioho è'ejöjo. ³⁴ Bogo èhioho è'ejöjamu Iesuro Peter uavadeje: Èhi uevanuëjo röhu ave jöho na jö mae ua'ië'ajëjo. Jaruvo vahire kökörökoho bogo urimoho uvë'e jero urimo vae niö'i gemu ae uë'a'anuëjo: Na Iesu bogo gavaje höjo. ³⁵ Èhi uë'a'anuëjamu hegorovo Peter-ro uavadeje: O na bogo èhioho è'ejöjo. Aehu anegamu ja'o gemuore guomo'ië'iroho na bogo èhioho majëhi'ejöjo. Bogo majëhi'ejöjamu ijorajo ioro'ioroho aho'o jabu'o èhi gemuoho Iesu uaruomadeje.

Iesuhu Gethsemene sa'are hiromomo God-are örire èninamijade jöhoje.

³⁶ Èhi'amu Iesuro öri ari'o ihe Gethsemene hesi ariböviohu'o rovadeje. Rueromo uëvadeje: Avehuro raromohago na aruëre va'oromo God-are örire jöe jövöjo. ³⁷ Èhi uënuogoromo Peter'o Zebedee-are harihoho niö'i jabu'o sö ujuoho va'oromo huë vavaene böröme baeromo nurunurumadeje. ³⁸ Nurunurumoromo uëvadeje: Na sisë maro huë vavaene baejevajëjo. Èhuro guomevo hesi höjo. Èhuni nadi momorö'ö'i manune jioromo avoho mueberovë'e raromohëjo. ³⁹ Èhi uënuogoromo rori'o va'oromo sa'are behumoromo nu ano'oho sa'are amoromo God èninamiromo uavadeje: Apo jasi örire öre gö javë'oho i'ue huë vavaene nasi örire rovajoho ahego na bogo bae'iröjo. Röhu naehu nimajoho nadi è'i jaehu nimanuëhi èhi è'onëjo.

⁴⁰ Èhi èninaminugoromo vuonorö'ö rueromo gavade hesi ae niö'i gemu momorö'öjamu gëgorovo Peter uavadeje: Majae ma-bunemu nune jioromo na'o gemuoro mueberovë'e raromoirarijoho jemë diehi'oromo bogo eni jëvajëjo. ⁴¹ Nune jioromo mueberomomo èninamihego God-ro ajëmego Satan-ro bogo dinëmego èhuro bogo bejëvo'irajo. Jemesi aru'ahoho mu mae vae'i nimo'i jemesi sino haho'oho u'uhë'e höjo.

⁴² Èhi uënuogoromo röhu maho va'oromo èninamiromo uavadeje: Apo öre gö bogojavo'i i'uehu huë vavaenehu nasirire ruejöro nimë'oho iae èhi è'onëjo. ⁴³ Èhi uanugoromo vuonorö'ö rueromo gavade jabumë nunëhimo'amo'ego momorö'öjamu gëgorovo ⁴⁴ rëmo'i vuonorö'ö va'oromo urimë'i vae niö'i èninamijade jöe gemuoho röhu maho èninamijadeje. ⁴⁵ Èninaminugoromo rueromo hesi aribövioho uëvadeje: Jemë diehi'oromo nuhoromo ma-momorö'öemu momorö'öjarujëjo. Gahëjo. Majaho mami'e rovë'e höjo. Aëro God-are A Maho na bijönegarue aribövi jabesi övore bojëmi'ië'ajëjo. ⁴⁶ Ri'öromomo go va'ohego va'arëjo. Gahëjo. Na bijönegarue a bojëmi'iröhe aho rovajëjo.

Iesu guduamare jöhoje.

⁴⁷ Ëhi uëvamu gavë'i Judas rovadeje. Iesuare ijoraje aho'obëhe 12 röhu Judas hu'o jabesi ae gemuoho jidadeje. Judas rovamu ae aho'obëhe mae siravae kepatae ujuohoromo hu'o rueruomadeje priest masijohu'o Jew rajo a duvaho ömo'ömo'hu'o ëho jaburo rëmö'öjë'ëro jjië'ëro. ⁴⁸ Röhu ë hesi urimo ë sareri'e aho Judas-ro ë aribövioho uëvadeje: Ga'irarije naro di aho dudöhamu gavë'oho uvorëjo: Iae Iesu höromu guduamorëjo. ⁴⁹ Judas-ro ëhi uëvë'ëro huro rueromu ma-burëro ro Iesu uavadeje: Bada vaevë'ëromu dudöhadeje. ⁵⁰ Dudöhamu uavadeje: Isi jasi nimanue muoho vaejëjo. Ëhi uavamu aëro rueromu Iesu guduamareje. ⁵¹ Guduamamu gagorovo ae gemu Iesuare bëhire namijaduhuro hesi kaejöhö jijöromu priest börömo hesi mu vaejaje aho anoromo hia'oho tariö'öjahadeje. ⁵² Tariö'öjahamu gagorovo Iesuro uavadeje: Jasi kaejöhö sionoro vuonorö'ö ba'amëjo. Ae rahu kaejöhö o bijehu bunehu muorovë'oho kaejöhuro bijohuro bunohuro muo'amëvo'iramu vuovëvo'ajëjo. ⁵³ O jaehu a ananue hesi bëhoho nani jero uvanuëjo: Nöröhu hesi Vavu ua gavë'oho bogo ajamiromu aner-ae aho'obëhe mae gemuore jioruomajoho rëmö'ö'iramu rueruomoromo na ajemi'aruëromu ëhuni aho ananuëjo. ⁵⁴ Röhu naro hu ua ga'ibejöhö God-are surire jajivarëhi muoho bogo ëhioho jio'ibejajo. Ëhuni ajemi'iröhe jöhö Vavuoho bogo ua ga'ejöhö.

⁵⁵ Iesuro ëhi uanugoromo ë rueruomade aribövioho uëvadeje: Aveho na bogo vajiohu'e anano'e aehu jevajëjo. Jemë rabëni siravahe kepataho ujuohoromo guduamevo'i rovarujëjo. Mami'e majae aho'o naehu God-are amo börömore hiromu God-are jö hesi öri a røjëhinövodoho jemë evaroho bogo guduamevarije höjo. ⁵⁶ Röhu avevejö'e vaejaruje mue aho'o hesi bëhoho urimo jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviohuro God-are surire jajivoromo uvare höjo: Ëhi jjië'e muoho jio'a'ajëjo. Jabuhu jajivarëhi ëhi jioröhego ëhuni ave muoho rovë'e höjo. Ëhi uëvamu hesi ijoraje aho'obëhe hu nugo'i huruomoromo va'areje.

Iesu Jew rajo a masijo jabesi nunire namijade jöhoje.

⁵⁷ Ëhi'amu gagorovo Iesu hu'irae rueromu priest böröme Caiaphas-are osare rovareje. Rueromu gavareje jögoru öri røjëhijarue ariböviohu'o a duvaho ömo'ömo'hu'o ë gemuoro gagovë'e jiamu. ⁵⁸ Iesu priest börömo hesi osare barovamu Peter-ro arue riribövire Iesu rihromoromo priest börömo hesi osare rovadeje. Rueromu osare rumo va'oromo abo osa ririre ruë numë javue vae'i riroho ma-va'oraho nugarire ë va'oromo priest hesi mu vaeruomaje ariböviohu'o gemuore hijadeje diehi'aruoho garöhëni. ⁵⁹ Ëhi'amu priest masijohu'o a masijo ioro'iorohu'o ae nahareje sarerivoromo ëma huruoho majëhiromu uëröhego: Iesuro ëhi jjië'e mu sisëho vaejamu gavare höjego heromo Iesu anego guomoröhego. ⁶⁰ Nahoromo bogo birohareje. Ae göëro göëro rueromu Iesuare

jö sarerivoromo majëhijaroho bogo eni jiohe va'ojuvo hujeji ae niö'iro rueromu ⁶¹ jöe gemuoho majëhiromu uëvareje: Ëiahuo uvavohijajo: God-are amo börömo dadovoromo majae niö'i gemu hesi uhure röhu maho vae barë'irodoho na eni jevajëjo. Ëjö sisëho uövuamu hejare höjo.

⁶² Ëhi majëhijamu hegorovo priest börömo huro ri'öromu Iesu uavadeje: Na ja jö mana uö'iranoho bogojavajëjo. Aehu jasi jö sisë majahuijaruoho na ëho mae o sarere höjo. ⁶³ Mae o sarere höjamu Iesuro jörume namijadeje. Jörume namijamu priest börömo huro uavadeje: God birivoromo hijaje a hesi nunoro ave jöhö ma-maemu uevego na hejöhö. Böröme namiromu ajamuijanue aho na ja javajëjo. Na ja God-are Harihe javajëjo. ⁶⁴ Javajëjamu uavadeje: Jaehu uevanuëhi iae ëhi jevajëjo. Röhu naro jemë ae aho'obëhe ave jöhö uëvajëjo. U'emu jemëro ge'a'arujëjo God-are A Maho darugo eni jjië'e A hesi övo manö hi'iramu. Ö'idöre jio'amaje suehu'o gemu mae ruvebi'iramu. ⁶⁵ Ëhi uavamu hegorovo rue priest börömo huro hesi niögoho dadovoromo uëvadeje: Huro God-are ihoho ijumajëjo. A göho rabëni rueromu hesi jöhö huruoho majahuijöräjo. Iae no eni hejë'e javuajëjo. God-are iho ijumajoho jemë iae hejarujëjo. ⁶⁶ Ëhuni jemë diehi uehorovarujëjo. Diehi uehorovarujëjamu uavareje: Jö sareri'e aego ano'iramu guomo'a'ajëjo.

⁶⁷ Ëhi uanugoromo Iesuare nu ano're sabëro ödivoromo övo mugö mugöëro anoromadeje. O övo hitahiëro anoromo ⁶⁸ sivoromo uavareje: Jero uvanuëjo: Na böröme namiromu ajëmaje aho jevajëjo. Ëhi jjië'e javaje jöhö God-aro baeromo huruoho majahuiromu anagade a hesi ihoho uövüego no hejarëjo.

Peter-hu Iesu gavaje jö a subivëhade jöhoje

⁶⁹ Ëhi'amu Peter-ro amonö aehu raromaruire ë hijadeje. Hijamu gagorovo mu ajamijaje magonahe gemuëro rueromu uavadeje: Ja'o Galilee sa'a rajo ae Iesu'o gemu mae javade höjo. ⁷⁰ Javade höjamu Peter-ro ae aho'obëhe jabesi nunire magonahoho sareramiromu uavadeje: Jaehu jövanue jöhö na dadivevo avohajëjo. ⁷¹ Ëhi uanugoromo aribövioho ë rëmo'i ojo bëhire va'adeje. Va'amu magonaho göëro Peter garomo hesi bëhire riravarue aribövioho uëvadeje: Ave ia-ho Nazareth amo rajo ae Iesu'o gemu mae jiade höjo. ⁷² Jiade höjamu hejë'i Peter-ro röhu maho sareramadeje. Sareramiromu uavadeje: God-are nuniro na mae uavajëjo. Ëaho na bogo gavaje höjo. ⁷³ Ëhi uavadoho ririvanovamu bëhire riravarohuro ro Peter uavareje: Iae mae-ëjo Iesuare aribövi jabesi ae gemuoho javajëjo. Jasi huëre heromo ëhuni uavaruëjo. ⁷⁴ Uavaruëjamu Peter-ro uëvadeje: Na jemë sarerëmijë'oho i'ue baejöhëni ëhuni na jö mae uëvajëjo. Ëaho na bogo gavaje höjo. ⁷⁵ Bogo gavaje höjamu gavë'i kökörökoho uvadeje. Uvavamu hegorovo Peter-ro uehorovoromo uvadeje: O mami'e Iesuro uevade höjo: Kökörökoho bogo urimoho uvë'e jero urimo vae niö'i gemu ae uë'a'anuëjo: Na Iesu bogo gavaje höjo. Ëhi ue-

horovoromo amonö hörö va'oromo sisë maro nivadeje.

Pilate-are nunire namijöro Iesu bava'are jöhoje.

27 Iae sisonuvo'ia'amu gagorovo priest masijohu'o Jew rajo a duvaho ömo'ömo'u'o ë aribövioho aho'obëhe jaburo gagovoromo jöe mevoromo uarovareje: No ëhi ëhi ë'ejarejo Iesu guomoröhego. ² Ëhi mevoromo eni jiamu gagorovo Iesu tövoromo bava'oromo gavana Pilate-are övore bamarareje.

Judas-hu hesi arijo'arije anorovade jöhoje.

³ Ëhi'amu Iesuni hiruëmiromo a jabesi övore bojëmade aho Judas-ro gavade Iesuale jöho court-roho bejë'e jiamu gagorovo uvadeje: Na mae ë'ajë'i sisë ë'ë'e jevajëjo. Sisë ë'ë'e jevajë uvonugoromo ajivë'e ijo baje aho'obëhe 30 ujuohadoho vuonorö'ö ujuoho va'oromo priest masijohu'o a duvahohu'o bojëmi'ie'adeje. ⁴ Bojëmi'ie'oromo uëvadeje: Naro mu sisë ë'ë'e jevajëjo. Naro a mahuni jemë hiruëmiromo hu jemesi övore bojëmijë'e jevajëjo anego guomoröhego. Ëhi uëvamu uavareje: Ëho bogo nosi muehu höjo. Jero jasi ganëjo. ⁵ Ëhi uavamu hejë'i ijo bajoho God-are osare bu'onugoromo jabumë rëmo va'oromo ö'ëro sönöre benugoromo vioruhirovoromo guomadeje.

⁶ Ëhi'amu priest masijohuro ijo bajoho ujuohoromo uarovareje: Ave ijo bajoho guomoröhe a hesi manaho höjo. Ëhuni God-ni moni bahijaruire ë bahijë'oho sisë höjo. ⁷ Jöho mevonugoromo eni jiamu gagorovo ijo bajoho ujuohoromo sa'aho imareje sa'a ioro'iorore jioromo rovere aribövioho vuovëvego ë guavo'amoröhëni sa'a ihoho Rama Avoho'amaje A Hesi Sa'aho jië'ëro. ⁸ A guomoröhe manaho baeromo ë sa'aho imë'ëro ëhuni ë sa'aho Kö Rovade Sa'aho jumubaroho jaruvo-ho hesi ihoho ëhije.

⁹ Röhu jö God-aro baeromo majëhinövade ae Jeremiah-hu Iesuale mana ujuohoromo sa'a imoruo-moröhego urimo uëvadëhi ëhi ë'areje. Amo Jeremiah-ro uëvadeje: Jabumë ajivë'e ijo bajoho aho'obëhe 30 ujuohare höjo Israel rajohuro monie ëmino'e hu imoröhëni uvë'ëro. ¹⁰ Ijo bajoho ujuohoromo Badahu na uëvadëhi ëhi rama avoho'amaje a hesi sa'ahuni bu'öruomade höjo. Jeremiah-ro ëhi uëvadeje.

Pilate-hu jöe gö gö Iesu ua hejade jöhoje.

¹¹ Amo Iesuro gavanare nunire namijamu gavanaro uavadeje: Na ja Jew rajo jabesi a börömoho javajëjo. Javajëjamu Iesuro uavadeje: Ëjöhö jero jasi jövanuëjo. ¹² Jövanuëjamu priest masijohu'o a duvahohu'o ëho jaburo Iesuale jö sisëho gavana huruoho majahijareje. Majahijamu Iesu bogo mana uavadeje. ¹³ Bogo mana uavamu Pilate-ro Iesu uavadeje: Rueho jabuhu jasi jö sisë aho'obëhe majehijaruoho na ja hejanuëjo o bogajo. ¹⁴ Bogajamu Iesuro jöho bogo mana majahijadeje. Bogo majahijamu rue a börömohuro tiö avohadeje.

Iesu anego guomajöro Pilate-hu uëvade jöhoje.

¹⁵ Röhu God-hu Vörö Tugohade Sörö maja rovë'iroho savoji gagore raromarue aribövioho di aho jiovo nugö'öjörö aehu uvoruomë'oho Pilate-ro ë aho jiovo nugö'önövadeje. ¹⁶ Röhu ae gemu hesi jö sisë ae aho'obëhe hemu hejaruoho ë aho savoji gagore hi-jadeje. Hesi ihoho Iesu Barabbas jiadeje. ¹⁷ Röhu Pilate-ro gëromo uvadeje: Iesuale ihoho bövie jië'ego ë ariböviohuro dë vörönëgamu nasi övore bojëmijare höjo. Bojëmijare hö uvoromo gavade ae aho'obëhe gagovorovë'e jiamu gëgorovo uëvadeje: Jemë nëgajoho na di aho jiovoromo bojëmi'ejöjo. Na na Iesu Barabbas jiovo nugö'ö'ejöjo. O na na Iesu göho Keriso hö uvarujoho jiovo nugö'ö'ejöjo. ¹⁹ Ëhi uëngoromo röhu Pilate-ro court-re hiromo jöho hejamu evare hesi vaborohuro jöe nugö'öromu uavadeje: Ëaho sisë rumo'e ae jiaje ëhuni hesi öriroho nadi bövioho bise'oho ë'onëjo. Jaruvo vahi'e naro niavoromo Iesu nia'ovoro garomo huë vavaene börömo bëhe baejode höjo.

²⁰ Jöho ëhi rovamu gavë'i Jew rajo priest masijohu'o a duvahohu'o ëho jaburo ae aho'obëhe birivoromo dinëmiromo uëvareje: Jemëro uvohëjo: Barabbas jiovo nugö'ö'i Iesu anohëjo. ²¹ Ëhi uëvamu Pilate-ro ae aho'obëhe uëvadeje: Ëae niö'ioho jemë nëgajoho na di aho jiovoromo bojëmi'ejöjo. Uavareje: Barabbas-ajo. ²² Barabbas-ajamu uëvadeje: Ëhi jië'oho Iesu Keriso na diehi'o'ejöjo. Ae aho'obëhe uvoruomadeje: Korosioro anego guomajo. ²³ Guomajamu uëvadeje: Rabëniajo. Diehi jië'e mu sisë vaejë'e höjo. Vaejë'e höjamu ae aho'obëhe ma-darugo ma'e uvo'i arijareje: Korosioro anego guomajo. ²⁴ Ëhi uvamu hegorovo Pilate-ro gavade hu jö jövajoho bogo eni jio'i aribövioho muorovo'ia'amu gëgorovo vuonugo'i jovoho baejadeje. Jovoho baeromo ae aho'obëhe jabesi nunire övoho eguadeje. Övoho eguoromo uëvadeje: Na övo uno'e ae jevajëjo. Ëia hesi kö rumo'e jevajëjo. Jemesi garëjo. ²⁵ Jew raje ae aho'obëhe uvoruomadeje: Iae mae-ëjo. Nosi övore nosi ujo jabesi övore ë ia hesi köho javuobe va'a'ajëjo. ²⁶ Köho javuobe va'a'ajëjamu Pilate-ro ejëhoromo Barabbas jiovo nugö'öjadeje. Barabbas jiovo nugö'ö'i Iesu hisuebijöro ae uëngoromo uëvadeje: Ave aho bava'oromo korosioro anohego guomajo.

Muorovo ariböviehu Iesu sivare jöhoje.

²⁷ Guomajamu rue gavanare muorovo ariböviohuro hesi osa börömore Iesu bava'oromo muorovo a ioro'iorohu'o gagovoromo Iesu ruë numë numareje. ²⁸ Numonugoromo hesi niögöho jjiövaho'i a masijehu kavuë'e niögöho ëgo io'amoromo mu vaejarue ëhi jië'e niögöho ba'amahareje. ²⁹ Ba'amahoromo a masijehu bosö didi'arue ëhi jië'e bosöho Iesuale simanore didi'ahareje. Röhu bogo inömo maho baeromo bosöho avohaho'i bibë'e ijo hisuoho ujuohoromo huoromo simanore ba'amahareje. Ba'amahonugoromo a masijehu inömo ma-mabëhe ma'eno raro-maruëhi jië'e inömo övore bamahareje. Röhu bogo

inömo maho bamaho'i ma-ijahemu övore bamahareje. Bamahoromo hesi nuninö ro ague aho raromoromo sivoromo uavareje: Jew rajo jabesi börömoho vaevë'e hijanuëjo. ³⁰ Hijanuëromomo sabëro ödivoromo ijahoho baeniahiromomo hesi simanore anareje. ³¹ Ëhi sivoruomomomo niögu ëgoho jijövaho'i hesi niögu maho io'amahoromo hu'irae bava'areje korosire ano taemo'i.

Iesu korosire ano taemare jöhoje.

³² Bava'oromo örيره va'ihö gavare Cyrene amo raje ae gemu hesi ihe Simon rovamu gagorovo övëro bi-jimö'öromomo uavareje: Ave a hesi korosioho baeromo va'ëjo. ³³ Baeromo va'ëjamu ejëhoromo baeromo jabumë aho'o va'aroho ajiomoromo sa'a ihe Golgotha nosi huëhu huotovë'o simano gijo va'ëne sa'are ë ajio surovareje. ³⁴ Suorovonugoromo wine jovohu'o ajuo'e jovohu'o buaroharoho Iesu bojamiareje hesi vi'ehoho bisemu u'uhoröhego. Bojamiareje i garomo juahëmadeje.

³⁵ Juahëmamumu korosire ano taemareje. Ano taemoro-mo hesi niögohu adovoromo ajajovoromo ujuohareje. ³⁶ Röhu Iesuare jö sisë jajivaroho hesi simano namore korosire ano taemareje. Jajivoromo ëhi uvë'e jiadeje: Ave aho Iesu Jew rajo jabesi a börömoho höjo. Ëhi'onugoromo sa'are raromoromo hu muebejareje. ³⁸ Ëhi'o'irögororo röhu aëro anano'e vajiohu'e ae niö'i jabu'o korosire ano taemëvoromo göho ruëhi Iesuare övo manö göho viëhi övo adonö ëhi amëvareje.

³⁹ Ëhi'amu aëro rova'ë'i uvene hijiohijiovoromo sivoromo ⁴⁰ uvoruomonövadeje: Asë'e sareri ae javajëjo. Jero uvane höjo: Naro God-are osa börömoho dadovoromo majae niö'i gemu hesi uhure röhu maho vae barë'ejöjo. Ëhi uvë'e javaje ëhuni ja God-are Hari-he javë'o ho jasi arijo'arije ajamirovoromo korosire javajoho ruvebijego bogo guomavajo. ⁴¹ Jabuhu sivarëhi priest masijoho jögoru öri röjëhijarue aribövioho a duvaho ömo'ömoho ëho jabu'o ëhi sivoromo uarovareje: ⁴² Ëahuro uövuade höjo: Naro a ioro'ioroho ajëmego marëjävaje höjo. Ëhi uövuade höjo röhu hesi sino ajamirovë'o ho hu bogo eni höjo. Huro uövuade höjo: Israel rajo jemesi börömoho na je-vajëjo. Ëhuni nadi'ego hu korosire jioromo ruvebijego no garomo mae uehorovarëjo. ⁴³ Röhu ave jöhu'o huro uövuade höjo: God-ro na muebejevaje höjo. Hu uvaje höjo: Na God-are Harihe jevajëjo. Ëhuni nadi'ego no ga'irarëjo God iaho nimoromo ajamijego o bogo ajamijego. ⁴⁴ Ëhi uarovamu gavë'i hesi bëhire vajiohu'e ae niö'i korosi'o amëvare aho jabu'o ëhi sivoromo jöe gemuho uavareje.

Iesu guomade jöhoje.

⁴⁵ Ëhi'amu majae ririre öri ari'e aho'o ramoramovadeje. Ramoramovobe va'ojuvo majae huotorovamu ajivadeje. ⁴⁶ Majae huotorovoromo ajivamu Iesuro Jew rajo jabesi jöëro ma-darugo'o uvadeje: Eliajo. Eliajo. Lema sabaktaniajo. Nosi jöehu hu-

tovë'o ho God nasi Böviohajo. God nasi Böviohajo. Ja rabëni remo va'ane höjo. ⁴⁷ Remo va'ane höjamu bëhire riravare a ioro'iorohuro Elia uvavamu hegorovo uarovareje: Elijah-ni uvajëjo. ⁴⁸ Ëhi uarovoromo ae gemuëro ma-burëro tutuvo va'oromo u'uhë'e inömo-ho barueromo nioga'i'e wine jovore ba'amoromo rumorovamu ioromo ijaho viture bijiohoromo Iesu bojami'ie'adeje. ⁴⁹ Bojami'ia'amu a ioro'iorohuro uarovareje: Nadi'ego no ga'irarëjo Elijah-ro hu ajami'i rovego o bogo rovego. ⁵⁰ Ëhi uarovamu Iesuro röhu maho jö'e dadovoromo guomadeje.

⁵¹ Guomamu God-are osa börömoho ojo göho gagonö jiajoho niögehu tugoharoho arorovo ruvebijadeje. Sa'aho hijiohijiovamumu munëho arorovo'amadeje. ⁵² Arorovo'amamumu huoho tögömoromo jiororovo'amamumu God-are aribövire vuovëvade ioro'ioroho aho'obëhe i'ovo'amadeje. ⁵³ I'ovoromo surovoromo Iesu ri'öjamu evare va'oromo God-are osa börömoho jiaje amore va'o ae aho'obëhe jabesi nunire rueruomamumu garuomadeje.

⁵⁴ Röhu Iesu guomamumu gagorovo muorovo simano vaejaje ahu'o ë hesi ariböviohu'o riravoromo Iesu muebejarohuro gavare sa'aho hijiohijiovoromo mue gö gö jiamu garomo sisë maro juhuonivoromo uvareje: Iae mae-ëjo. Ave aho iae God-are Harihe jiade höjo. ⁵⁵ Ëhi'amu magonahe aho'obëhe arue riribövire riravoromo Iesu diehi'aruoho garuomadeje. Urimoho ë magonahoho jaburo Galilee jioromo Iesu ajamibe hesi ijore ijore rovareje. ⁵⁶ Mary Magdalene o Mary göho James o Joseph jabesi vëmoho o Zebedee-are harihu jabesi vëmoho o magonaho ioro'ioroho ëhi jioruomadeje.

Iesuare sino munë gagore bamare jöhoje.

⁵⁷ Iae majae garobo'e bamamumu bövie bise'e eni jjië'e ae gemu hesi ihe Joseph-ro rovadeje. Hesi amoho Ari-mathea jio'i hu'o Iesuare ijoraje jiadeje. ⁵⁸ Ëhi jjië'ëro huro va'oromo Pilate uavadeje: Uevego na Iesuare sinoho bae'iröjo. Bae'iröjamumu Pilate-ro ae uëvadeje: Va'o sinoho ave aho babojamego bava'irajo. ⁵⁹ Babojamamumu Joseph-ro baeromo niögu i'ohuro numadeje. ⁶⁰ Numoromo Joseph guomego hesi sino bamo'iröhego uvadire Iesuare sinoho ë bamadeje munë gage i'e ubuvë'ëro jjië'ëro. Bamoromo munë börömoho höhö barueromo ojoho tugohonugoromo va'adeje. ⁶¹ Ëhi'amu Mary Magdalene'o Mary göhu'o Iesu bamarire ë nunoho bamoromo ëhi arijareje.

Iesu bamarire atovare jöhoje.

⁶² Ëmajaho Friday jiadeje. Friday jiamu morö'öjë'ëro sisonuvamugo Jew rajo priest masijohu'o Pharisee ömo'ömohu'o rueromo Pilate'o gagovoroumadeje. ⁶³ Gagovoromo Pilate uavareje: Gavanajo. Iesu hu sareri sareri'e ae jiade höjo. No uehorovoromo uvaruëjo: Mami'e hu bogo guomë'e hijadevare evare sareramuiromomu uövuade höjo: Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure i'ovoromo ri'ö'ejöjo. ⁶⁴ Ëhuni ae

uëvego huoho tugohoromo majae niö'i gemu ëhi atovo'irarëjo. Èhesi bëhoho no juhuoninaguajëjo Iesuare ijore ijore jijiharue ariböviohuro hure va'oromo hesi sinoho vajiohëro baeromo ae aho'o sarerëmiromo uëjööni: Iaho guomoromo ri'öjê'e höjo. Èhi jjiê'e sareri'e jö atë'oho ëhuro urimo Iesuro mae uövuajëromomo aribövioho ma-bisemu sisërëvaroho avevejö'oho ri'öjade jöho mae höromomo börömo bëhe sisërërovo avoho'aruëjo. Èhuni huoho avoho tugohojöro naguajëjo. ⁶⁵ Tugohojöro naguajëjamu Pilate-ro uëvadeje: Muorovo aribövioho ujuoho va'ego atovo'irarëjo. Huoho diehi tugoho'i uehorovarujëhi ëhi tugohogarëjo. ⁶⁶ Èhi uëvamu va'oromo tugohoromo sivaëro badihi taemareje. Taemoromo muorovo aho ë nugo'amareje huoho atovoröhego.

Iesu ri'öjade jöhoje.

28 Iae Jew rajo nuho majaho barëjamu nëröho hurabörömo sisonuvo'ië'adeje. Sisonuvo'ia'amu Mary Magdalene'o Mary göhu'o jaburo niö'iro Iesu bamaroho ga'i va'areje. ² Va'amu sa'aho hijiohijiovadeje. Èhesi bëhoho Badare anerae gemuëro ö'idöre jioromo ruvebiromomo Iesu bamoromo ojo tugohare munëho höhö bava'adeje. Bava'oromo ë munë döre hijadeje. ³ Amo anera hesi nu ano'oho baderivoromo ajivajëhi ëhi jjiadeje. Hesi niögohojivooromo sa buso va'ëne jjiadeje. ⁴ Èhi jjiamu gagorovo muorovo aribövioho munë muebejarohuro ëho garomo juhuonivoromo butubutumoromo sa'are rireromoromo vuovë'e ahuro momorö'öjanovadeje.

⁵ Èhi'amu magonahoho jaburo rovamu gagorovo anerahuro uëvadeje: Nadi juhuonivohëjo. Na gavajoho jemë korosire anamu guomade a hesi sinoho naharujëjo. ⁶ Hu aveho bogohöjo. Guomoromo ri'öröhëni uëvadëhi ëhi ë'ë'e höjo. Ro hesi sinehu raromade sionohogahëjo. ⁷ Garomo ma-burëro va'oromo hesi ijarajo ömo'ömo uërëjo: Iesu guomoromo ri'öjê'e höre. Huro urimo Galilee sa'are va'iramumu jemëro ijore ö'oromo ga'a'arujëre. Ave naehu uëvaje jöho uehorovorëjo. ⁸ Èhi uëvamu hegorovo juhuonivë'i sisë maro nimorohoromo hure jioromo tutuvoromo Iesuare ijarajoho jöho majëhi'i va'areje.

⁹ Va'amu gavë'i Iesuro birohëvadeje. Birohëvoromo uëvadeje: Vaevë'e jëvajëjo. Vaevë'e jëvajëjamu rueromomo hesi höroho gudumomoromo rajahijareje. ¹⁰ Rajahi-

jamu uëvadeje: Nadi juhuonivohëjo. Va'oromo nasi ö ömo'ömo uërëjo: Galilee sa'aro va'orëjo. Iae na ë ge'a'arujëjo. Èhi uërëjo.

Iesuare sino atovare aribövioho priest jö majëhijamu priest jabuhu nijio'iraejëvade jöhoje.

¹¹ Èhi uëvamu va'areje. Magonahoho jaburo va'irögoromu muorovo a ioro'ioro Iesuare sino muebejarohuro amo börömore vuonorö'ö va'areje. Va'oromo priest masijohojivooromo uëvadeje: No hu muebejarohojivooromo ëhi ëhi jjiadehöjo. ¹² Èhi majëhijamu hegorovo priest masijohuro uëvadeje: Jew rajo a duvahohumë ro gagovohëjo. Gagovohëjamu gagovorovoromomo jöho mevoromomo avohonugoromomo ijo bajo böröme muorovo aribövioho suvuorëmiromomo ¹³ uëvadeje: Jemëro ae majëhiromomo uënövörëjo: Vahi'e noro momorö'ö'i bogo gavamu Iesuare ijore ijore jijiharue ariböviohuro sinoho vajiohëro bava'ë'ëro ëhu'ëro Iesuare huoho gagemu höjo. ¹⁴ O momorö'öjarije jö gavanahu hejê'oho noro hu sanuami'ëjarëjo. Sanuami'iramumu hu huë vavaenohojimesi öriroho bogo bojëmi'ajëjo. ¹⁵ Èhi uëvamu hegorovo rue muorovo ariböviohuro ijo bajohojivooromomo Jew rajo a masijehumu ae majëhiröhëgo uëvarëhi ëhi majëhibe jijihonövareje. Èhi majëhibe jijihonövë'ëro ëhu'ëro Jew rajee ae aho'obëhe ë jöho atarueje.

Iesuhu hesi aribövioho jabesimunire rovade jöhoje.

¹⁶ Iae Iesuare ijaraje 11-ho jaburo Galilee sa'are va'oromo Iesuhu birohëvo'iröhëni uëvade dahorure ë iojijomareje. ¹⁷ Iojijomomomomumu hu garomomomomu rajahijareje. Röhu ijarajomomomu ioro'iorohuro uvareje: Na aveho Iesu höjojivooromo ae gö höjo. ¹⁸ Èhi'amu Iesuro bëhire rueromomomu uëvadeje: God-ro nasi örire daruge bojëmijë'e höjojivooromo mueaho'obëhe ö'idöre o sa'are jio'amajohomomomu narmuebe'amo'irodego. ¹⁹ Èhuni sa'ae dinö'e dinö'e va'oromomomu ae aho'obëhe ajëmibemomomu jijihorego jabu'omomomu nasi ijore ijore jijihomomomu'irarëjo. Èhi ajëmimomomomu Vavumu hesimomomomu ihoro Harihumomomu nasi ihoro God-are Aru'ahomomomu hesimomomomu ihoro bapataetomomomu vaejëvobemomomu jijihorëjo. ²⁰ Bapataetomomomu vaejëvoromomomu naehumomomu rabe rabe bojëmodohomomomu ëho röjëhibemomomu jijihorego jaburomomomu nasi jöho ejehomomomu'irarëjo. Èhi ë'iramumomomu narmomomomu jemë'omomomu gemumomomu mae juvemumomomu juvobemomomu va'iramumomomu sa'ae böviemomomu bise'e barë'ajëjo.

MARK

Bapataeto vaejaje ae John-hu jö majëhinövade jöhoje.

1 God-are Harihe Iesu Kerisohu mu mae barovade jöho na jajivo'ië'e. Ëmu ma aevadoho ëhi jiadeje.

2 Mami gö'e hu bogo rovadevare evare jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro ë mu maehu sa'are rueröhe jöho God-are surire jajivadeje. God-hu Keriso-are örire jövade jöho jajivoromo uvë'eje:

Ave aho God nasi jö bajuvaje aho höjo.

Ja va'ië'iroho naro hu urimo nugö'ö'iramu va'oromo ae uë'a'ajëjo jaehu va'irane öroho iogoro'iröhego.

3 Aëro a rumo'e sa'are hiromo ma-darugo'o uvo'a'ajëjo:

Badahu rueröhe öroho avohorego hu maro rue'irajo.

Hesi öroho ahorirëro vajivorego hu maro juvo'irajo.

4 Ëhi ë'iröhego Isaiah-hu jajivadëhi iae ëhi John-ro ijönö rueromo a rumo'e sa'are ro hijadeje. Hiromo aribövioho rueruomo'ego bapataeto vaejëvoromo jöe majëhinövadeje. Majëhiromo uënövadeje: Uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baeromo bapataeto vaehego God-ro jemesi sisëho uehorovoromo vuonugëhajo. **5** Ëhi'ego Jerusalem amo rajoho aho'obëhe o Judea sa'a ioro'iorore raromarue aribövioho aho'obëhe ëho jaburo rueruomonövadeje. Rueromo jabesi sisëho huruoho'ego John-ro Jordan jovore bapataeto vaejëvonövadeje.

6 Röhu John niöge camel mi uehu avohë'e niögu sisëho ruohoromo mi sinehu avohë'e götaho dë'ahore ba'amoromo juvonövadeje. O hesi ioho hu guajugua-jue vuome ëhi ibe juvonövadeje. **7** Röhu hu jöho ëhi uënövadeje: Ae gö nasi ijönö rue'ië'ajëjo. Huro na iosiremiromo börömoho höjo. Naehu hesi mu bise'o vaejahoromo uruho'amoromo höru sino jiova-ho'ibejodoho o mu bise'o bise'e rabe vaeja-ho'ibejodoho röhu na ma-bise'e jevajëjo. **8** Na majovëremu bapataeto vaejëvë'e jevajëjo. A'i ë ahuro God-are Aru'ahohuro bapataeto vaejëvo'ië'ajëjo.

Iesu bapataeto vaejamu Satan-hu dinamijade jöhoje.

9 John-ro ëhi jië'e muoho vaejamu Iesuro Galilee sa'are Nazareth amore jioromo rovadeje. Rueromo uavamu John-ro ë Jordan jovore bapataeto vaejadeje.

10 Bapataeto vaejamu gagorovo Iesuro jovore jioromo rojo ionire nami'i gavadeje ö'idöho arorovo'ego God-are Aru'ahe guaho va'ënohuro hesirire ruvebijamu.

11 Ruvebijamu gavë'i ae aho'obëhe hejareje ö'idöre uvavamu: Ja nasi Harihu mabëhe javajëjo. Na ja garomo ëhuro nasi dë vövöbajo'oho nimorohevajëjo.

12 Ëhi uvamu gavë'i God-are Aru'ahohuro darugo'e jöho Iesure dë vövöbajo'ere bojamamu huro ri'öromo a rumo'e sa'a göre ajiomadeje. **13** Ajiomamu huro God-are jöho ahöjoro Satan-ro hesi dëho bijioho ga'i hijadeje. Bijioho ga'i hijamu je'o mi sisë jioruomajinö ë hijadeje röhu aneraëro ajamareje. Ëhi'obe va'adoho majae 40 barëjadeje.

Iesuhu uëvamu visu suovarue ae 4 jabuhu aevoromo hesi ijore ijore jijihare jöhoje.

14 Ëhi'amu aëro John guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amareje. Savoji gagore ba'amamu evare Iesuro Galilee sa'are ajiomoromo God-are jö maho majëhinövadeje. **15** Majëhiromo uënövadeje: God-are maja börömoho rovë'e höjo. Jemë iae ga'ië'arujëjo God-ro böröme namiromo muebejëvego. Ëhuni uehoro sisëho vuonugo'i God-are jö maho mae uehorovohëjo.

16 Ëhi'oromo iae Galilee e'u riröre juvadeje. Juvo'i gavadeje Simon'o Andrew'o ö'o ö'o visue suovarue aëro jëvë'ëro viöho jovore ba'amamu. **17** Viöho jovore ba'amamu gëgorovo uëvadeje: Nasi ijoro ijoro ruehëjo naro röjëhijego jemëro bogo visuoho gagovo'i a'i ae magonahe gagovëvego nasinö jioruomo'iröhe höjo.

18 Ëhi uëvamu hejë'i jaburo viöho ëhi vuonugo'i aevoromo hesi ijore ijore jirehonövareje.

19 Ëhi'amu Iesuro ma-bisemu va'anovo'i gavadeje Zebedee-are harihe niö'i James'o John'o ö'o ö'o jabesi boat gagore arijamu. Ariromo jabesi viöho sigohijamu gëvë'i **20** uvëvadeje: Ruehëjo. Ruehëjamu hegorovo jaburo jabesi vavue Zebedee hesi mu vaejarue ariböviohu'o gemu mae boat-re hijajoho vuonugo'i aevoromo Iesure ijore ijore jirehonövareje.

Satan-are aru'aho sisë ae gemu hesi dëre jiamu Iesuhu rarovö'öjade jöhoje.

21 Ëhi'oromo Iesumëro rue Capernaum amore va'areje. Va'oromo God-are nuho majaho rovamu Iesuro God rajahjarue osare va'oromo God-are jö bëhoho röjëhijadeje. **22** Röjëhijamu heromo tiöromo uvoruomadeje: Hesi jöho darugo'e jö ma-mabëhe javavajëjo. Ëhi uvoruomade hesi bëhoho Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviehu röjëhijarëhioho hu bogo ëhioho majëhi'i a'i hesi birire baejë'ëro jöho majëhijadeje.

23 Jabumëro ëhi uvoruomamu röhu evare majare Satan-are a sisëhu dëre abuejë'e aho ë osare hijë'ëro ma-darugo'o uvadeje: **24** Iesu Nazareth rajoho ja

rabëni sihusihuaguo'i rovine höjo. Na ja iju-mavuo'ië'anuëjo. Na iae ja gavajëjo. Ja God-aro jioromo rovë'e a ma-maemu jië'e ae javajëjo. ²⁵ Èhi uavamu hejë'i uavadeje: Jöho vuonugo'i höröjëjo. ²⁶ Höröjëjamu hejë'i uhure a sisëhuro ë a hesi simanoho huotovahamu bijöbijövoromo övo'o höru'o ajiomadeje. Övo'o höru'o ajiomamu a sisëhuro jö'e dadovoromo höröromo va'adeje. ²⁷ Höröromo va'amu ë aribövioho aho'o tiöjövadeje. Tiöromo berohoromo uarovareje: Aveho mu rabe höjo. No bogo hejarue jöho jövajëjo. Èiaho daruge baejë'ëro ëhu'ëro huhu jö bojëmijë'oho aru'aho sisëho jabu'o ejaharue höjo. ²⁸ Èhi'amu Iesuhu vaejaje mu hesi jöho ë Galilee sa'are raromaruoho aho'o hebe va'areje.

Iesuhu guomo guomo'e ae aho'obëhe ajëmade jöhoje.

²⁹ Èhi'amu Iesumëro God rajahijarue osare ë jioromo va'areje. Va'oromo Iesuro James'o John'o gemu mae va'oromo Simon'o Andrew'o arijarue osare rovaraje. ³⁰ Röhu Simon-are jure magonaho hesi sino haho'oho vörö'iraejamu röhere raromë'e jadeje. Raromamu Iesuro osare rovamu gavë'i ë ariböviohuro uavareje: Ave magonahoho guomo guome baejë'e höjo. ³¹ Baejë'e höjamu hegorovo Iesuro rueromo övore ma'enoromo banigojiomadeje. Banigojiomamu sino haho'ere vörö'iraejadoho u'uhadeje. Vöröho u'uhamu hegorovo magonahohuro ri'öromo iruno'e avohëhadeje.

³² Avohëhë'ëro majae beva'amu gagorovo aëro guomo guomo baejë'e aribövioho aho'o Satan-are a sisëhu dëre abue'amë'e aribövioho aho'o èhi ujuoho rueruomadeje. ³³ Amo raje ae aho'obëhe rueromo Simon-are ojanore gagovoruomadeje. ³⁴ Gagovamu Iesuro guomo guome gö gö baejë'e ae aho'o jabesi sino avohëhoromo aru'aho sisëho aho'o a jabesi dëroho rarovö'öjëvonövadeje. Rarovö'öjëvoromo ë aru'aho sisëho uënövadeje: Jöe nugohëjo. Nadi nasi jöho huruohohëjo. Iesuhu èhi jië'e jö jövade hesi bëhoho ë aru'aho sisëho jaburo gavë'ego hu èhi jië'e ae jiamu garuomë'ego èhuni jövadeje.

Iesuhu Galilee sa'are jö majëhibe juvade jöhoje.

³⁵ Èhi è'ë'ëro sisonuvo'i titimamugo Iesuro ri'öromo va'o a rumo'e sa'are hiromo ë parie vaejadeje. ³⁶ Parie vaejamu Simon-mëro Iesu nahobe rovaraje. ³⁷ Nahobe rueromo birohoromo uavareje: Ae aho'obëhe ja nahavaruëjo. ³⁸ Nahavaruëjamu Iesuro uëvadeje: Ruehego no amo göre göre va'arëjo naro God-are jöho amo ioro'iorohu'o majëhi'irode höjo. Èhesi bëhoho na èhi è'irodëro rovode höjo. ³⁹ Èhi uëngoromo va'oromo God-are jöho Jew rajehu God rajahijarue osare osare majëhibe Satan-are aru'aho sisëho a jabesi dëroho rarovö'öjëvobe èhi'obe Galilee sa'ae bövioho juvo barëjadeje.

Iesuhu sino jomo'e a ajamade jöhoje.

⁴⁰ Èhi'amu iae sino jomo'e ae gemuëro rueromo ague aho hiromo èninamiromo uavadeje: Ja nasi sino avoheho'iranoho ja eni javajëjo. Èhuni jasi nimoromo ajemijë'ohuro iae ajemi'anuëjo. ⁴¹ Ajemi'anuëjamu Iesuro huni vavaenimoromo övoho nugö'öromo sinoho rëhahoromo uavadeje: Iae na negajëjo ajami'iro. Marëjëjo. ⁴² Marëjëjamu gavë'i jomoho rireromoromo hesi sinore sisë sisëho barëjadeje. ⁴³ Barëjamu gavë'i Iesuro hu nugö'öromo darugo'e jöho uavadeje: ⁴⁴ Aveho hejëjo. Nadi aho uënëjo. A'i ma-va'iranoho jasi sinoho priest röjahëgo ga'irajo. Èhi'ego Moses-hu uövuade èhi jië'e suvuoroho God-are öroro bojamego aëro garomo uvo'irarëjo: Jasi sinore sisëho barëjël'ëro iae mae javajëjo. ⁴⁵ Èhi uavamu rue ahuro Iesure jöho bogo ejaho'i va'oromo Iesuhu ajamade jöho ae majëhibe juvadeje. Ae majëhibe juvamu ae aho'obëhe hebe va'amu Iesuro urimo ë'onövadëhi amore amore ma-va'orahoro juvo'ië'oromo gavade ae aho'o hu ga'i tagavamu gëgorovo vuonugo'i a rumo'e sa'are va'o hijadeje. Hi'ego ae aho'obëhe dinö'e dinö'e jioromo hu ga'i ruenövareje.

Övo höru'e vuovahë'e a Iesuhu ajamade jöhoje.

2 Èhi'amu iae majae gemu niö'i barëjamu gagoro Iesuro Capernaum amore vuonorö'ö rovadeje. Rovamu ae aho'obëhe hejare uvamu: Iesu hesi osare hijajë uvamu hegorovo ² rueromo ë gagovoruomadeje. Gagovoruomamu röhe aho'obëhe osaho ojanoho raro barëjadeje. Rarovo barëjamu huro God-are jöho majëhijadeje. ³ Majëhijamu evare ae èhi niö'i èhi niö'i jaburo övo höru'e vuovahë'e aho maratuore giojimo barue'i a ioro'iorohuro ma-namijëho rovaraje. ⁴ Rueromo Iesure bëhire rue'ië'oromo gavare ae aho'obëhe tagavoromo röho ho rarovë'e jiamu gagorovo javu dönö ba'ojiomoromo Iesure simano namonö dadovareje. Dadovoromo maratuohu'o èhi nume osare ba'amareje. ⁵ Ba'amamu Iesuro gavade i'e rovare ariböviohuro hu mae uehorovoruomamu gëgorovo övo höru'e vuovahë'e aho uavadeje: Harihëjo. Jasi sisëho uehorovoromo vuonugoromo mu'u barëjahë'e höjo. ⁶ Mu'u barëjahë'e höjamu hegorovo Jew rajo jögoru öri röjëhijarue a ioro'iorohuro ë raromoromo jabesi simanëro uehorovoromo uvoruomadeje: ⁷ Asë'ëjo. Ave aho rabëni èhi jië'e jöho jövajëjo. Èhi jië'oho huro God-are ihoho ijumajëjo. Hu ma-ae höjo. Röhu huro ë aho uavajëjo: Naro jasi sisëho uehorovoromo vuonugoromo mu'u barëjahë'e jevajëjo. Èhi jië'e muoho hesi God-ro gemuëro vaejaje höjo. Ma-aho bogajo. ⁸ Èhi uehorovamu Iesuro hesi dë vövöbajo'ëro gëromo uvadeje: Jabumë èhi uehorovaruëromo uëvadeje: Jemë rabëni uehore gö gö baejarujëjo. ⁹ Jemë'o uehorovohëjo. Ave övo höru'e vuovahë'e aho nani ja ëma ua'a'anuëjo: Jasi sisëho uehorovoromo vuonugahë'e hö ua'a'anuëjo. Ja èhi ua'ibejanëjo aho nunoho bogo ga'ibejarëjo ja mae o

sarere jövë'e javego. Röhu ja bogo ëma ua'a'anuëjo: Ri'öromo jasi maratuoho banigojiomoromo nami juvëjo hesi guomo guomoho bogo barëjago ja javojago-jöëni. ¹⁰ Röhu ë bogo ëma jövo'ibejane jöho iae na jövo'ejöjo huro ejehoromo ri'ö nami juvego jemëro ë muoho garomo ëhuro ga'irarijago God-are A Maho naro sa'are hijajire evare sisë mu'uvaje darugoho ëhu'o baejë'e jevego. Ëhi uëngoromo röhu övo hörü'e vuovahë'e aho uavadeje: ¹¹ Naro ja uavajëjo: Ri'öromo raromanue maratuoho banigojiomoromo baeromo jasi osahuro va'ëjo. ¹² Va'ëjamu hejë'i ruehuro ri'öromo maratuoho ma-burëro banigojiomoromo baeromo ae aho'obëhe jabesi nunire höröromo amonö va'adeje. Höröromo va'amu gagorovo ë ariböviohuro aho'obëhe tiö'i God rajahiromo uarovareje: Asë'ëjo. Ëhi jië'e mu börömo urimoho no bogo gavare höjo.

Levi-hu Iesuare ijore ijore juvoröhego Iesuhu uavade jöhoje.

¹³ Ëhi'amu iae Iesuro amore jioromo va'oromo röhu maho Galilee jovo e'u riröre va'adeje. Va'amu ae aho'obëhe ijore va'oromo hesi bëhire gagovoromadeje. Gagovamu gagorovo jöho röjëhijadeje. ¹⁴ Röjëhi barëngoromo va'adeje. Va'i gavade tax baejaje ae hesi ihoho Levi Alphaeus-are harihoho hesi mu vaejaje osare hijamu gagorovo uavadeje: Rueromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. Juvonövonëjamu hegoro-vo ri'öromo aevoromo Iesuare ijore ijore juvonövadeje.

¹⁵ Ëhi'amu Iesumëro Levi-are osare ie ue'ahamu evare tax baejarue ae aho'o sisë aribövie aho'o urimo Iesuare ijore ijore jijihonövë'ëro jië'ëro ëhu'ëro ëho jaburo rueromo Iesu'o hesi ijorajo ömo'ömohu'o gemuoro ioho ue'ahareje. ¹⁶ Ie ue'ahamu gëgorovo Pharisee aribövie Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohuro gavare Iesuro sisë ariböviohu'o tax baejarue ariböviohu'o ëho jabu'o gemu mae ie ijamu gagorovo hesi ijorajo ömo'ömohu'o uëvareje: Asë'ëjo. Hu rabëni tax baejarue ariböviohu'o sisë a ioro'iorohu'o gemuoroho hiromo ioho ijajëjo. Ëhi jië'o ho sisë höjo. ¹⁷ Ëhi jië'o ho sisë hö uvavamu hegoro-vo Iesuro hu'o heromo ë Pharisee aribövioho uhu'e uëvadeje: Jemëhu nasi aribövi ëhi uëvarujoho röhu guomo guomo'e ariböviohuremu doctor gavarue höjo mae jëvë'e aribövioho bogajo. Ëhesi bëhoho naro sisë aribövioho nasinö jëvojöro uë'i rovode höjo ma-döemu mae jëvë'e aribövioho bogajo.

Bëhoho rabëni Iesuare ariböviehu i bogo vuonugare jöhoje.

¹⁸ Ëhi'amu iae John-are ijore ijore jijiharue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o ëho jaburo God uehorovo'i ioho vuonugareje. Ioho vuonugamu aëro rueromo Iesu uavareje: John-are jö o Pharisee jabesi jö hejarue ë aribövioho jaburo ioho vuonugarue höjo. Röhu jasi aribövioho rabëni bogo ëhioho ioho vuonugarue höjo.

¹⁹ Rabëni bogo ëhioho ioho vuonugarue höjamu hegoro-vo Iesuro uëvadeje: Nasi ijore ijore jijiharue ariböviehu i bogo vuonugarue hesi bëhoho naro uhu'e uë'ië'ajëjo. Na jemëro uvarujëjo: I'o masu'iröhe a hesi söröre rueromo aemo'aemëro ioho vuonugo'aruëjo. Bogo ëhioho jio'i a'i i'o masuröhe aehu jabu'o hijajevare evare ioho ue'aho'aruëjo. ²⁰ Röhu majae ijönö i'o masuröhe aho aëro guduamo bava'iramu evare ioho vuonugo'aruëjo. Avevejö'oho naro jabu'o hijë'ego jabu ioho bogo vuonugo'aruëjo.

Jew rajehu gororovo'iröhe jögoru mamiohu'o Iesuhu barovade mu i'ohu'o bogo gemuore havo'iröhe jöhoje.

²¹ Ëhi uëngoromo Iesuro uhu jöe gö'o majëhiromo uëvadeje: Niögu i'ohu'o mamiohu'o bogo havo'aruëjo. Bogo havoromo niögu mami dadovadiroho niögu i'o hesi vituoho baeromo niögu mami hesi gagoroho bamoromo sigohi'aruëjo i'ohuro duduhirovoromo mamioho ruho barovego dadovego gagoho böviraëjööni. ²² O wine jovo mi sino gagore bigu'ië'iroho jovo i'ohu'o mi sino mamiohu'o bogo gemuoroho havoromo jovo i'oho mi sino mamiroho bigu'aruëjo. Ëhi ë'ibejanëjo jovohuro gatovoromo ögohuro bibivoromo mi sinoho mamiëro jië'ëro tögömoromo ioro'ioemu dadorovego jovoho rova'o barë'ibejajo. A'i jovo i'oho mi sino i'o hesi gagoremu bigu'aruëjo.

Jew rajehu nuharue maja hesi jöhoje.

²³ Iae Jew rajo nuho majaho rovamu gagorovo Iesumëro mure jijihareje. Jijihoromo hesi ijorajo ömo'ömohuro ioho babovoromo ue'ahobe va'areje. ²⁴ Babovoromo ue'ahobe va'amu Pharisee aribövioho Iesu uavareje: Asë'e jaruvoho nuho majae höjo. Jasi ijorajo ömo'ömehu i avoharuoho ëho nuho maja hesi jögoroho aharuëjo. Jabumë rabëni ëhi jië'oho ë'aruëjo. ²⁵ Ëhi uëvamu Iesuro uëvadeje: David nosi a böröme jionövade höjo. Röhu hu'o hesi ariböviohu'o ie bogo-jëvoromo hömëvamu huhu ë'ade jö God-are surire adaharijoho ëho diehi'oromo bogo avoho uehorovarujëjo. ²⁶ Abiathar priest böröme jiadevare evare Davidro God-are osa mare va'ade höjo. Va'oromo God-are nunire bahijare ioho ujuohoromo vituoho i'i vituoho hesi aribövioho i'imëmamu ue'ahare höjo. Ëhi jië'e ioho bogo aho ue'aho'i hesi ma-priest-ëremu ue'ahoh'iröhe ie höjo. Röhu jabuhu ue'aharohuro ëhuro jögoroho ahare höjo. Röhu ë hesi jöho bogojiade höjo. ²⁷ Ëhi uëngoromo uëvadeje: God-ro nuho majaho bamë'e höjo ae ajamui'iröhëro. Bogo aho bamavuade höjo nuho maja hesi jöho e'iröhego. ²⁸ Ëhu'ëro God-are A Maho naro nuho maja hesi jögoroho ëhu'o muebejaje höjo.

Övo guomahë'e a Iesuhu ajamade jöhoje.

3 Ëhi'amu iae Iesuro God rajahijarue osare rumo va'adeje. Amo ë osare övo hitahi guomahë'e aho hijë'e jadeje. ² Hijamu gagorovo aëro ë raromë'ëro

Iesuare jö sisëho nahoromo uvareje: Iesuhu ë a hesi övo avohëhë'oho noro a masijoho huruoho majëhiro-mo uë'ejarëjo: Iesuro a ajamaje muoho vaeromo nuho maja hesi jögoroho ahade höjo. Ëhi uvoromo jabumëro ma-hu gemu ërimahareje ga'iro nuho majare huro ë a hesi övoho avohahego o bogo. ³ Ërimahamu Iesuro övo guomahë'e aho uavadeje: Ave a nunoro rovëjamu rovadeje. ⁴ Rovamu hu bijönimoromo ërimaharuoho uëvadeje: Nosi jögoroho diehi höjo. Nuho majaroho na ae mae vaejëvo'ejarëjo o sisë vaejëvo'ejarëjo. I'ovëvo'ejarëjo o muo'amo'ejarëjo. Ëhi uëvamu rue ariböviohuro ma-jörumoraearëje. ⁵ Jörumoraearëjamu Iesuro uvadeje: Ëaribövioho hia'i biriri'e aribövie jioruomajë uvoromo huë vavaeni böröme baeromo dë vörönimamu uherihoromo ë aribövioho gëvadeje. Gënuogoromo övo guomahë'e aho uavadeje: Jasi övoho nugö'öjëjo. Ëhi uavamu hegorovo övoho nugö'öjamu marëjadeje. ⁶ Marëjamu gagorovo rue Pharisee ariböviohuro suorovo va'oromo sa'are a böröme Herod nimarue ariböviohu'o gemu mae gagovoromo Iesu anoröhe jöho mevoruomadeje.

Ae aho'obëhe e'u riröre raromare jöhoje.

⁷ Ëhi'amu Iesuro hesi ijorajo ömo'ömohu'o gemu mae ë amore jioromo va'oromo Galilee e'u riröre abuejadeje. Abuejamu ae aho'obëhe mae Galilee sa'are jioromo hesi ijore rueruomadeje. ⁸ Rueruomamu rue Jerusalem amore Judea sa'a ioro'ioore jioromo arue Idumea sa'are jioromo ruhe Jordan jovo ioro'ioore gönö jioromo nume Tyre amo'o Sidon amo'o jiajinö ë ae aho'obëhe jioromo Iesuhu mu masijo vaejaje jöho hegorovo hesi örire rueruomadeje. ⁹ Rueruomamu gëgorovo Iesuro uvadeje: Ae aho'obëhe jioruomë'ëro nani jabumëro na tatijimevoruomajë uvoromo hesi ijorajo ömo'ömohu'o uëvadeje: Boat harihe avohehego na ë hi'iröjo. ¹⁰ Röhu Iesuro hu tati-jiomoröhe jö uehorovade hesi bëhoho huro ae aho'obëhe avohëvamu mae jio'amë'ego guomo guomo'e aho aho'obëhe göëro gö bijimö'öbe iosir-amirovobe rue'ië'areje hu rëhego mae jëvoröhego. ¹¹ O Satan-are aru'aho sisë a jabesi dëre raromaroho ëho jabuhu Iesu gavë'iroho hesi nuninö behumorovo'amoromo ma-darugo'o uvonövareje: Ja God-are Harihe javajëjo. ¹² God-are Harihe javajë'ego Iesuro ë aru'aho sisëho uënövadeje: Jöe nugohëjo. Na rahu jevajoho bogave aho huruoho majëhi'irarijëjo.

Iesuhu hesi ijoraje aho'o 12 baejëvade jöhoje.

¹³ Ëhi'onugoromo iae Iesuro dahorure ajiomoromo hesi baejëvo'i nimade aribövioho uëvadeje: Ruehëjo. Ruehëjamu rovareje. ¹⁴ Rovamu ae aho'obëhe 12 baejëvadeje hu'o gemu mae raromo jijiho'iröhego. O rëmö'öjëgo hesi jöho ae majëhibe jijiho'iröhego. ¹⁵ O Satan-are aribövieuho a dëre jioruomajoho uëvego suorovoromo va'oruomoröhego. ¹⁶ Röhu baejëvade aribövi jabesi ihoho ëhi jëvadeje. Simon baejadeje. Röhu Iesuro iho göho Peter jumuvadeje. ¹⁷ Röhu

Zebedee-are harihe niö'i James'o John'o ö'o ö'o baejëvadeje. Röhu Iesuro jabumë niö'i ihe Boanerges jumëgadeje. Jabesi jöho Boanerges iho bëhoho nosi jöho vajerehu anajëhi ëhi jëvë'e ae jëve. ¹⁸ Röhu Andrew Philip Bartholomew Matthew Thomas o Alphaeus-are harihe James o Thaddaeus o Simon ëhi baejëvadeje. Röhu Simon hu Jew rajehu jabesi mueberovo'i nimade aho jiadeje. ¹⁹ O Judas Iscariot hu'o baejadeje. Judas Iscariot hu ijönö Iesuni hiruëmiromomo a jabesi övore böjëmi'iröhe aho jiadeje.

Iesuhu Satan-are aribövi a dëre jio'amamu rarovö'öjëvadoho hu bogo Satan-are darugoho baeromo ëhioho ë'adeje. Ëhesi jöhoje.

²⁰ Ëhi'onugoromo Iesu va'oromo hesi osare hijadeje. Hijamu ae aho'obëhe mae röhu maho hu ga'i ro gagovamu ëhuro Iesu'o hesi ijorajo ömo'ömohu'o i ue'ahö'iröhoho bogo eni jëvadeje. ²¹ Bogo eni jëvamu hesi aganhuro ëho heromo uvareje: Nani Iesuare simanoho sisërëjahë'e höromomo hu guduumoromo hu'irae bava'i rovareje.

²² Ëhi'amu Jew rajo jögoru öri röhëhijarue ariböviohuro urimo Jerusalem jioromo rovë'ëro atoromo uvonövareje: Iesu hu Beelzebul aru'aho sisë dëre jiajëjo. Sisë a börömohuro vöröho bojamijëgo ëhuro a dëre aru'aho sisëho rarovö'ö'amaje höjo.

²³ Rarovö'ö'amaje höjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Ruehego na jöe majëhijöjo. Majëhijöjamu rovamu uhu'e uëvadeje: Diehi'oromo Satan-ro hesi aru'aho sisëho rarovö'öjëvojöro uvarujëjo. ²⁴ Sa'ae gemuehu adovoromo jabesi arijo'arije muorovë'oho ë sa'aho bogo biririvo'i barërovo'ajëjo. ²⁵ O agane gemuehu adovoromo jabesi arijo'arije muorovë'oho ë aganoho bogo biririvo'i barërovo'ajëjo. ²⁶ Ëhuni Satan-ro ri'öromomo hesi ariböviohu'o muorovo'ibejajo hesi darugoho uehoroho muoho bogo biririvo'i barë'ibejajo.

²⁷ Röhu aehu darugo'e a hesi osare rumo va'oromo hesi mae sisë ujuohaho va'ië'iroho bogo ëma ujuohaho va'irögoro urimo darugo'e aho guduumoromo tövonugoromo evare hesi inömo inömo ujuohaho va'a'ajëjo. Naro Satan ëhi ruahö'öjajë höjo.

²⁸ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Aehu mu sisë vaejë'oho God-are iho ijumarue jö sisë atë'oho aho'o God-ro uehorovoromo vuonugëho'ajëjo. ²⁹ A'i God-are Aru'aho hesi iho ijumë'oho ëhi jië'e jö sisëho God bogo mae bogo uehorovoromo vuonugo'i ë mu sisë vaejë'oho ë hesi i'uoho ma-ioro'ioore gemu baeruumo'ajëjo. ³⁰ Iesuhu ëhi uëvade hesi bëhoho ë ariböviohuro atoromo uvareje: Aru'aho sisëro Iesuare dëre abuejë'e höjo.

Iesuare vëmu ömo'öme ö ömo'öme rahumë jëvaje jöhoje.

³¹ Ëhi'amu iae Iesuare vëmohu'o ö ömo'ömohu'o rovareje. Rueromo amonö riravoromo Iesuro ruejörö jöe nugö'öjareje. ³² Jöe nugö'öjamu Iesu ririre hi'i ae aho'obëhe ruë numë raromo rova'o rojomë'ëro

uavareje: Hë-ajo. Jasi vëmohu'o ö ömo'ömo'u ja ga'i nimoromo amonö ro riravaruëjo. ³³ Riravaruëjamu uëvadeje: Jemë uehorovarujoho nasi vëmoho ö ömo'ömo'u di aribövioho jioruomajëjo. ³⁴ Ëhi uënuGOROMO uherihoromo ruë numë raromo rova'o rojomarue aribövioho gëromo uëvadeje: Aveho gahëjo. Aruëroho nasi vëmohu'o ö ömo'ömo'u jëvajëjo. ³⁵ Ae rahu God-hu nimaje mu vaejë'oho ëhuro ë aribövioho nasi öe ma'ine vëme jioruomajëjo.

Aehu i ujo sa'a mare sa'a sisëre riremado uhu jöhoje.

4 Ëhi'amu iae Iesuro röhu maho e'u riröre va'o hirono jöho röjehijadeje. Röjehijamu ae aho'obëhe ro tagavamu Iesuro jovore boat gagore va'o hi'i ae aho'obëhe jovo riröre raromareje. ² Jovo riröre raromamu Iesuro uhu jöe majëhiromomo ëhuro jöe aho'obëhe röjehijadeje. Röjehiromomo uëvadeje: ³ Jöe hehëjo. Iae ae gemuëro i uje ujuohoromo mure riremomi va'ade höjo. ⁴ Riremobe va'amu ujo ioro'ioroho örire rireromade höjo. Rireromamu gavë'i ugëro ro i barëjare höjo. ⁵ Ujo ioro'ioroho munë uhunö jïë'e sa'are rireromade höjo. Rireromomomo ma-burëro ri'amade höjo sa'aho munë döro ma-bisemu jïë'ëro. ⁶ Riromomo dirumoho bogo ma io'amë'ëro majaëro rojomomomo anamu sahoriamade höjo. ⁷ Ujo ioro'ioroho bibë'e resu resu'e sa'are rireromade höjo. Rireromë'ëro bibë'e resuohuro rirono ujo maho baba'amade höjo. Baba'amamu maho bogo rae'amade höjo. ⁸ Ujo ioro'ioroho sa'a mare rireromade höjo. Rireromomomo rirono ëgovoromo bajoho rae'amade höjo. Uje gemu gemu röhu ioro'ioroho baje 30 rae'amo'i ioro'ioroho 60 rae'amo'i ioro'ioroho 100 rae'amade höjo. ⁹ Ëhi uënuGOROMO uëvadeje: Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohonëjo.

Iesuhu rabëni uhu'e majëhinövade ë hesi jöhoje.

¹⁰ Ëhi uëvamu ijönöho ae aho'obëhe bogojio'i Iesuro hesi ariböviohu'o gemu mae hijadeje. Hijamu hesi ijorajo 12-hu'o hesi bëhire raromarue aribövi ioro'iorohu'o ëho jaburo uhu jö hesi bëhoho ua gavareje. ¹¹ Ua gavamu Iesuro uëvadeje: God-ro böröme namiromomo aho'obëhe muebejaje jöho urimoho subivëhade höjo. Èsubivëhade jöho huro hesi suvuore jemë bojëmijë'e höjo jemëremu he'irarijego. Èhu'ëro jemëro jö bëhoho he'i a ioro'ioro jabesi öriroho ma-uhu jöemu rovaje höjo. ¹² Jabuni ma-uhu jöemu rovaje hesi bëhoho ë jöho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'e höjo:

God-ro nimade höjo ë ariböviohuro muoho ma-gaemu ga'i bogo avoho garuomoröhego.

O jöho ma-hemu he'i bogo avoho heröhego.

Garomomo he'ibejarëjo jabumë huotorovoromomo God-arinö va'ego

ëhuro hu jabesi sisëho uehorovoromomo vuonugo'ibejajo.

I ujo sa'are riremado uhu jö Iesuhu huruoho majëhi-jade jöhoje.

¹³ Ëhi uënuGOROMO uëvadeje: Röhu naehu majëhi-jode uhu jöho jemë diehi'oromo bëhoho bogo hejarujëjo. Bogo hejarujoho diehi'oromo uhu jö ioro'ioro hesi bëhohu'o avoho herëjo. ¹⁴ Aehu mure ruruhö'ö-jade i ujo hesi bëhoho ëho God-are jö a majëhijajoho uëromomo ë'ode höjo. ¹⁵ Ujo örire rireromamu ugehu i barëjare jö hesi bëhoho aehu God-are jö hejamu gavë'oho Satan-ro ma-burëro rovaje höjo. Rueromomo gavaje God-are jöho i ujonö'e jabesi dëre jiego garomomo baeniëhiromomo rori'o bu'öjaje höjo. ¹⁶ O i ujehu munë uhunö jïë'e sa'are rireromomomo rirono sahoriamade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho hejarue höjo. Heromomo ma-burëro nimorohoromomo jöho eja-harue höjo. ¹⁷ Ejahoromomo jöho ma-döëremu baejë'ëro majae ma-bunemu mae uehorovoromomo garöhe God-are jö uehorovaruo-huni aehu sisë vaejëvamu gavë'oho o huë vavaene rovamu gavë'oho ma-burëro vuonugarue höjo. ¹⁸ O ujehu bibë'e resu gemuore rireromade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho heruomaje höjo. ¹⁹ Heromomo ave sa'a hesi muohuni nurunurumomomo o sarerivoromomo inöme börömo mae ujuoho'i o bövie bise'e ujuoho'i nimoromomo ëhemu uehorovoromomo ëho jabesi nuninö bamarue höjo. Bamoromomo sa'arohemu uehorovaruo-huro ëhuro God-are jö jabesi dëre jiajoho taemego jabumë bogo rae avoharue höjo. ²⁰ O ujehu sa'a mare rireromomomo baje 30 o 60 o 100 rae'amade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho heromomo eja-horomomo rae avohoruomaje höjo ioro'iorohuro ioro'ioroho iosirëmiromomo mu mamabëhe vaejarue höjo.

Iro bueromomo va'orahore bahijarue uhu jöhoje.

²¹ Röhu uhu jöe gö'o majëhi'ië'ajëjo. Jemë'o uehorovohëjo. Iro bunö'iraeromomo osare barovarue hesi bëhoho bogo hevö gagoroho o maratu ahariroho gurihi bamö'i va'orahoro bamö'iro ëhuni barovarue höjo.

²² Èho naro uëromomo ë'ajëjo: Nasi jöe rabe rabe gurihoro jiaje naehu jövaje hesi bëhoho ma-va'orahoro jioröhego jövajëjo. O rabe rabe subivëhaje naehu uëvaje hesi bëhoho ma-samaro jioröhego uëvajëjo. ²³ Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromomo birohonëjo.

²⁴ Ëhi uënuGOROMO uëvadeje: Nasi jö hejarujoho avo'avoho uehorovonövorëjo. Uehore ma-bisemu bamë'oho ëhuro aji'e jöho ma-bisemu bae'a'arujëjo. O börömo bamë'ohuro ëhuro böröme bae'a'arujëjo. Röhu gö'o döre börömo bëhe bae'a'arujëjo. ²⁵ Aji'e jö javë'oho God-ro gö'o bojami'iramu bae'a'anuejo. O bogojavë'oho bisemu baejanoho God-ro ë uehoroho mu'uvaho'ajëjo.

I ujehu sa'are jioromo hesi ëma gurihiro rijaje uhu jöhoje.

²⁶ Röhu Iesuro uhu jöe gö'o majëhiromo uëvadeje: I ujehu riromo raejajëhi God-ro böröme namiromo hesi öri ari'oho bövioho bise'oho ëhi muebejëvaje höjo. Ejöho naro majëhi'ië'ajëjo. Mu arijo'ohuro nani ujoho sa'are suovo ruruhö'öbe va'a'ajëjo. ²⁷ Va'oromo vahiro'oromo'iramu niavoromo sisonuvo'iramu ri'önövo'ajëjo. Ehi'obe va'iramu ë majae gemuore ujo suovo ruruhö'öjadohuro rëdijiomoromo ri'amo'ajëjo. Ehi'o'iramu mu arijo'ohuro ëho garomo dadivoromo uvo'a'ajëjo: Diehi'oromo ë'ajëjo. ²⁸ Ehi uvo'a'ajëjo röhu hesi sa'aëro rihuoho bojamego i ujoho riromo inovoromo maho raejaje höjo. ²⁹ Maho raeromo mavego evare arijo'ohuro ma-burëro tarivoromo gagovoromo avoho bahijaje höjo ë hesi bëhoho ë gagovarue majaho rovë'ego.

Ijo hisue mustard-hu ëgovaje uhu jöhoje.

³⁰ Röhu Iesuro jöe gö'o majëhiromo uëvadeje: God-hu böröme namiromo muebejëvaje öroho naro uhu'e bu'öromo jemë'o na'o uehorovo'ejärëjo. ³¹ Ijo hisu ihe mustard ujehu börömoriroromo ëgovajëhi God-ro böröme namiromo ae gö'o gö'o ëhi gagovoromo muebejëvobe va'a'ajëjo. Mustard uje gemu sa'are öjë'iroho bajo ioro'oro dinö'e dinö'e jio'amajoho ëho majianovo'amo'i a'i ë mustard ujoho biseharihe höjo. ³² Ehi höjo röhu riromo ëgovoromo ijo hisu ioro'ioroho iosirami'amoromo ëho börömoho höjo. Börömoriroromo adoho ëgovo'amego ugëro rueromo gavarue sanu mae jiegorovo ijuoho ë vae'amarue höjo. Ehi uëvadeje. ³³ Ehi jië'e uhu jöho aho'obëhe Iesuro uëromo ehuro hesi jöho majëhinövadeje. Jabumë diehi jië'e jö bae'iröhoho eni jëvë'oho ëhi jië'e jöhuremu majëhinövadeje. ³⁴ Jöho bogo mae bogo samaroho majëhi'i mahu'e gemu majëhinövadeje. Majëhiromo röhu hu'o hesi ariböviohu'o jabesi sivue raromë'iroho jöho aho'o huruoho majëhinövadeje.

Iesuhu uavamu jovo börömehu ruhosöjade jöhoje.

³⁵ Iesuro boat-re hiromo ëhi jië'e uhu jöho majëhinu'goromo vö'öromamu gagorovo hesi aribövioho uëvadeje: Ruehego no aruhe e'u ioni gönö va'arëjo. ³⁶ Va'arëjamu hegorovo ë Iesure ariböviohuro ae aho'obëhe ë rëmo'i Iesuhu hijaje boat-re iojioromomo hu boat-re baeromo va'areje. Bava'amu boat ioro'ioroho ëhu'o gemu mae va'oruomadeje. ³⁷ Va'amu buru böröme e'ure rovadeje. Bure rovamu jovohuro hasaromo boat-re ro nemoromo ruahoromo abueromo irijiomoromo diruvëvo'ië'adeje. ³⁸ Diruvëvo'ia'amu gavë'i ijorajoho jaburo gavare Iesu mami'e boat dejonö va'o raromoromo simano dövaejaruohuro simane dövaeromo niavë'e jiamu gagorovo ioromo uavareje: Tisa no vuovavuo'ië'ajëjo. Na ja nosi jöënioho bogo uehorovanuëjo. ³⁹ Uehorovanuëjamu Iesuro ri'öromo burohu'o hasajaje jovohu'o uëvadeje: Vuonugohëjo.

Vuonugohëjamu buroho ahö'ö'i jovoho u'uhoromo ma-jörume ruhijadeje. ⁴⁰ Ma-jörume ruhijamu gagorovo hesi aribövioho uëvadeje: Jemë rabëni juhuonivaru-jëjo. Urimë'i jemë bogo ma uehorovevobe rovarijoho na jemë jaruvohu'o ëhi gemuoho ë'arujëjo. ⁴¹ Ehi gemuoho ë'arujëjamu sisë maro juhuonivoromo uarovareje: Ave aho diehi jië'e ae höjo. Huhu uëvë'oho bogo aëremuoho ejaho'i burohu'o jovohu'o jabu'o hesi jöho ejaharue höjo.

Satan-are a sisë aho'obëhe ae gemu hesirire jioruomamu Iesuhu rarovö'ö'amade jöhoje.

5 Ehi'onugoromo jabu'o Iesu'o va'aroho va'o e'u ioni gönö Gerasene rajo jabesi sa'are va'o baboro bejareje. ² Baboro bejamu gagorovo ae gemuëro guavo'amarue juju gagore jioromo rueromo Iesu birohadeje. Eä hesi dëre Satan-are a sisëro abueruomamu simane huotorovë'e jiadeje. ³ Simane huotorovë'ëro guavo'amarue juju gago jio'amajire ë hinövadeje. Hi'ego aëro vajaëro ö'ëro rabëro tövo'ië'oromo gavare bogo eni jëvamu vuonugareje. ⁴ Urimoroho aëro vajaëro övore hörure tövo'ego övore ö'oho ruho tarivoromo hörure vajaho ano ahö'önövadeje. Ehi'oromo vörö'irae'ego aehu guduumoromo hu'irae ro röhore nugo'iröhoho bogo eni jëvonövadeje. ⁵ Majae vahie jö'e dadovë'i munëro anorovë'i guavaruire hinövo dahorure ajio hinövadeje.

⁶ Ehi'onövë'ëro ë ahuro rori'o öri ëgoböviro namiromo Iesu garomo tutuvo rueromo hesi bëhire ague aho hiromo ⁷ ma-darugo'o uvadeje: Iesu ja God dö mare hijaje a hesi Harihe javajëjo. Ja rabëni sihusihuego'i rovine höjo. Na God-are nuniro uavajëjo: Nadi huë sisëho vi'ehoho bojemëjo. ⁸ Vi'ehoho nadi bojemijë uvade hesi bëhoho urimë'i Iesuro hu uavadeje: Aru'aho sisëho jero ë a hesi dëre hijanuoho vuonugo'i va'ëjo. Ehi uavë'ego ehuni uvadeje. ⁹ Ehi uvamu hegorovo Iesuro uavadeje: Jasi ihoho rahuo höjo. Rahuo höjamu uavadeje: Nasi ihoho Siriehu Bimuvanovë'oho jevajëjo. Ehesi bëhoho no aru'ahe aho'obëhe dëre javuë'ego ehuni ëhi jumegë'e höjo. ¹⁰ Ehi uaromo Iesu ua'i hijadeje: Aru'ahoho nadi uëvego jabumë ave sa'are jioromo va'irarëjo.

¹¹ Röhu mahe aho'obëhe aruhe dahoru ahore gemuoro gagovoromo ie ue'ahamu gagorovo ¹² dëre sisë ariböviohuro Iesu uavareje: Uövuego no suorovo va'oromo aruhe mahu jabesi dëre va'o abuejarëjo. ¹³ Abuejarëjamu uëvadeje: Ehuro va'ohë uëvamu hejë'i ë sisë ariböviohuro ë a hesi dëre jioromo suorovo va'oromo ruhe mahu jabesi dëre abueruomadeje. Abueruomamu ë mahohuro va'o baradore rireromoromo e'ure siö ruruhö'ö va'oromo jove ue'ahoromo vuovadeje. Mahe aho'obëhe 2,000 rabu'e ëhi vuovo'amadeje.

¹⁴ Vuovamu gavë'i mahu muebe'amarue ariböviohuro huruomoromo amo börömore amo ininore jöho majëhibe va'areje. Jöho majëhijamu hejë'i ae aho'obëhe rueruomadeje ga'iro diehi jiego. ¹⁵ Iesuro rueromo gavareje aru'aho sisëhu dëre jioromo suoro-

vo va'oruomade aho simanoho mae jio'ego niöge ba'amë'e hijamu. Urimoho ganövareje aru'aho sisë Siriehu Bimuvanöv'ohuro hesi dëre jioruomë'e ëhi hi'ego röhu evare majare gavareje ma-mae hijamu. Ëhi gagorovo juhuonivoruomadeje. ¹⁶ Juhuonivamu Iesuhu mu vaejamu gavare ariböviohuro uëvareje: Sisë ariböviehu dëre abue'amade ahu'o mahohu'o ëhi jjië'e muoho birohuruomohijajo. ¹⁷ Ëhi majëhijamu ae aho'obëhe heromo Iesu uavareje: Ave sa'aho vuonugo'i va'ëjo.

¹⁸ Vuonugo'i va'ëjamu Iesuro boat-re ajiomoromo sionëro vuonorö'ö va'ië'adeje. Va'ia'amu gavë'i aru'aho sisë hesirire jioromo suorovo va'oruomade ahuro Iesu uavadeje: Na ö'oromo ja'o hi'i negajëjo. ¹⁹ Negajëjamu Iesuro uavadeje: Bogo rue'a'anuëjo. Sionëro jasi amëro va'oromo jasi aganoho uënëjo: Badaro huë baejevoromo ëhi mabëhe ajemijamu rovode höjo. ²⁰ Ëhi uavamu hegorovo rue ahuro va'oromo hesi sa'a ihoho Ame 10 Jio'amaje Sa'aho ë sa'are majëhibe juvoromo uënövadeje: Iesuro ëhi mabëhe ajemamu rovode höjo. Ëhi majëhijamu hegorovo ae aho'obëhe jöe barëjövadeje.

Iesuhu magonahe niö'i Jairus-are abojohu'o magonahe gö'o ajëmade jöhoje.

²¹ Ëhi'amu Iesuro boat-re va'oromo anume e'u ioni gönö va'o ravo'amadeje. Ravo'amoromo e'u riröre namijamu ae aho'obëhe ruë numë gagovo rova'oromo ëhi riravareje. ²² Riravamu iae ae gemu hesi ihe Jairus-ro rovadeje. Jairus hu Jew rajehu God rajahijarue osa muebejaje ae jiadeje. Rueromo Iesu garomo hesi hörü bëhire ague aho hiromo ²³ dinamiromo uavadeje: Bësu guomo'ië'ajëjo. Rueromo jasi övoho hesi sinoro bamego i'ovoromo hijajo. ²⁴ Hijajamu hegorovo Iesuro hu'o gemu mae va'adeje. Va'amu ae aho'obëhe tati-jiomobe hu'o gemu mae ëhi va'oruomadeje.

²⁵ Va'oruomamu iae magonahe gemuëro jabu'o va'adeje. Ëmagonahoho manaero garorovade guomo guomoho bogo barë'i ëhi jiemu jiobe va'adoho vadune aho'o 12 barëjë'e jiadeje. ²⁶ Doctor aho'obëhe gëromo ëhuro vi'ehe sisë maro baenövadeje. Vi'ehe baeromo hesi ijo baje bu'ö barë'i röhu bogo marë'i sisërëbe va'onövadeje. ²⁷ Sisërëbe va'amu ë magonahohuro hejade uvoruomamu: Iesuro ae magonahe mabëhe ajamuijaje hö uvamu hejë'ëro uehorovoromo uvadeje: Na Iesu ma-niögohuremu rëhë'ohuro ëhuro marëjevo'ajëromo ae aho'obëhe va'aruire ë va'oromo Iesure dejonö rueromo niögoho rëhadeje. ²⁹ Niögoho rëhamu gavë'i magonahoho kö rovadoho ijoho bogo rovadeje. Ijoho bogo rovamu magonahohuro herovadeje mae jiavamu. ³⁰ Mae jiavamu Iesuro hejade a ajëmaje daruge gö hesirire jioromo va'ë'e jiavamu evare ma-burëro huotorovoromo ae aho'obëhe uëvadeje: Ja rahuaro nasi niögoho rëhane höjo.

³¹ Rëhane höjamu hegorovo hesi ijorajoho jaburo uavareje: Ja'o iae gavanuëjo ae aho'obëhëro ja tati-jiomavo'ego. Ëhi jjië'oho ja rabëni uövuanuëjo: Ja rahuaro na rëhevane höjo. ³² Ëhi uëvamu Iesuro arua

anumiae uherihadeje ga'i di ahuro o di magonahohuro hu rëhë'e jiego. ³³ Uherihoromo gëvamu rue magonahohuro iae mae garomo uvadeje: Huro na aje-made hö uvoromo juhuonivoromo butubutumoromo röhu ma-biririvoromo rueromo Iesure hörü bëhire ague aho hiromo diehi ë'ade jöho sama'e huruoho majahi barëjadeje. ³⁴ Majahi barëjamu Iesuro uavadeje: Abojëjo. Jero na mae uehorovevamu ëhuro ja marëjavë'e höjo. Vaevë'e va'onëjo. Jasi guomo guomoho barëjavë'e jiaje ijönö mae jionëjo.

³⁵ Iesuro ëhi uavamu gavë'i ae göëro göëro Jairus-are osare jioromo rueromo Jairus uavareje: Jasi abojoho mami'e guomë'e höjo. Ëhu'oho rabëni ja tisaho u'uoho bojamijanuëjo. ³⁶ U'uoho bojamijanuëjamu hegorovo Iesuro he bogo hejanövë'e Jairus uavadeje: Nadi juhuonivo'i God mae uehorovonëjo. ³⁷ Ëhi uanugoromo Peter James o James-are öe John ëho jaburo hu'o va'ojöro uë'i a ioro'ioroho nijio'iraejövadeje. ³⁸ Nijio'iraejövonugoromo jaburo va'oromo Jairus-are osare rovareje. Rueromo Iesuro gavadeje ae aho'obëhe gagovorovë'ëro garahörö'e baeromo ma-darugo'o nierusuburu'e bamoruomamu. ³⁹ Ëhi'amu gagorovo osare va'oromo uëvadeje: Jemë rabëni garahörö'e baeromo nierusuburu'e bamarujëjo. Ëmagonaho harihoho bogo guomo'i ma-niavajëjo. ⁴⁰ Ma-niavajëjamu hegorovo rueho jaburo Iesu sivoromo ijo'ijahareje. Ijo'ijahamu gagorovo Iesuro ë aribövioho aho'obëhe amonö rarovö'öjëvonugoromo magonaho harihu hesi vëmu vavu'ohu'o hu'o rovare ae niö'i gemu jabu'o ëhi söjëgoromo magonaho harihehu raromaje osare va'adeje. ⁴¹ Osare va'oromo magonaho hesi övore ma'enoromo hesi jöëro uavadeje: Tarita kumajo. Ëjöho huotovë'oho ëho uaromo ë'adeje: Bësu naro ja uavajëjo: Ri'öjëjo. ⁴² Ri'öjëjamu hejë'i rue magonahohuro ma-burëro ri'öromo nami juvadeje hesi vadunoho aho'obëhe 12 jjië'ëro. Juvamu gavë'i ae aho'obëhe hu garomo tiöjövadeje. ⁴³ Tiöjövamu gagorovo Iesuro ma-darugo'o uëvadeje: Naehu vaejode muoho nadi aho huruohorëjo. Ëhi uënugoromo uëvadeje: Magonahoho ie bojamego ijajo.

Iesure amo rajehu Iesu bijönimoruomade jöhoje.

6 Ëhi'onugoromo Iesuro va'adeje. Va'oromo hesi amëro rue'i hesi ijorajoho jaburo hu'o gemu mae rovareje. ² Rueruomoromo Jew rajo jabesi nuho majahorovamu Iesuro God rajahijarue osare va'oromo God-are jö bëhoho röjëhijadeje. Röjëhijamu ae aho'obëhe heromo tiöjareje. Tiöromo uvoruomadeje: Ëiahuro jöho dinö'e hejë'ëro jövajëjo. Hu diehi'oromo ëhi jjië'e simano maho baejade höjo. Darugo'e mu masijoho diehi'oromo vaejaje höjo. ³ Hu sarerivajëjo. Ma-ijo muemu vaejaje ae höjo. Hu Mary-are harihe höjo. Hu James-are Joses-are Judas-are Simon-are öe höjo. Hesi ma'ino ömo'ömoho aviae no'o gemu mae rarumarue höjo. Ëhi uvoruomoromo nue huodivareje. ⁴ Nue huodivamu gëgorovo Iesuro uëvadeje: Jö God-aro baeromo majëhijarue aribövioho dinö'e dinö'e va'ë'iroho aëro no mae uehorovavuarue höjo. A'i nosi

sa'a rajoho aganoho osae gemuore raromaruoho jemëremu bogo ëhioho uehorovavuaruje hõjo. ⁵ Ëhi uëromu hu darugo'e mu vae'irõhoho bogo eni jiadeje. Huro guomo guomo'e ae ma-gemu gemu jabesi sinore hesi õvoho bamëhoromo sinoho avohëvamu marëjêvadeje. Ëhemu ë'adeje. ⁶ Rõhu hesi amo rajehu hu bogo ma uehorovarohuni ëhuni tiõjadeje.

Iesuare ijoraje 12 jabuhu va'oromo mu vaerõhego Iesuhu rëmõ'õjade jõhoje.

Ëhi'onugoromo va'adeje. Va'oromo amore amore jõho røjëhibe juvadeje. ⁷ Røjëhibe juvoromo hesi ijoraje 12-ho uëvadeje: Ruehëromu rovamu uëvadeje: Naro jemë rëmõ'õ'ië'ajëjo jemëro nasi jõho ae majëhibe jijihoromarijago. Jemë ae niõ'i niõ'i ame gõro gõro va'orëjo. Jemëhu mu vae'irarijohuni nasi darugoho bojëmijajëjo ëhuro jemëro Satan-are a sisë gö gö a dëre jio'amë'õho rarovõ'õ'irarijago. ⁸ Rõhu va'ië'iroho maguduodemu ujuohorëjo. Ioho esõho ijo bajoho bõvioho bise'õho bogavëjo. ⁹ O hörü guduoho io'amoromo niõge ma-gemu gemu io'amõ'i nadi niõ'i niõ'ioho io'amorëjo. ¹⁰ Ëhi uëngoromo uëvadeje: Amo gõre gõre va'oromo aehu di osare raromajõro uëvamu va'oromë'õho ëhuremu raromonõvorëjo ijonõ ë amore jioromo va'ië'e jëvaje. ¹¹ O di amore aribõviehu jemesi õrيره nu huodëgoromo jõ bogo ejëhë'õho amoho nugo va'irõgoro jabesi sa'a hesi tohotohe jemesi hörü hitahire jiajoho sa'aro riremõ va'ego ë amo rajohuro garomo uvo'irarëjo: No sisë ë'ë'e javuajëjo.

¹² Ëhi majëhijamu hegorovo ijorajo õmo'õmohuro va'oromo jõe majëhibe jijihoromo uënõvareje: Uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baerëjo. ¹³ Ëhi jië'e jõho majëhibe Satan-are aribõvi sisë aho'obëhe jabesi dëre jëvajoho rarovõ'õbe ose guomo guomo'e a jabesi sinore otehoromo sinoho avohëvobe ëhi jië'e mu masijoho vaebe jijihareje.

John bapataeto vaejaje a guomade jõhoje.

¹⁴ Ëhi jië'e mu masijoho vaebe jijihamu sa'a a bõrõme Herod-ro ë jõho hejadeje rabëni Iesuhu ë'aje jõho ae aho'obëhe dinõ'e dinõ'e vaerovë'ëro jië'ëro. A ioro'iorohuro uvoruomadeje: Ëaho John bapataeto vaenõvade ahuro guomoromo ri'õjë'e hõjo. Ëhu'ëro darugo bõrõme baeromo mu masijoho vaejaje hõjo. ¹⁵ A ioro'iorohuro uvoruomadeje: Iesu hu mamie'ë hijade ae Elijah-ro rovë'ëro ë'ajëjo. A ioro'iorohuro uvoruomadeje: Jõ God-aro baeromo majëhinõvare aribõvi ioro'ioro jiarëhi hu ëhi jië'e aëro jië'ëro ë'ajëjo.

¹⁶ Ae gõëro gõëro Iesuare jõho gö gö atavamu hegoro Herod-ro ae uëvadeje: Ëaho hu John hõjo. Uri-mo naro hesi sönõho tarijahode hõjo rõhu hu guomoromo ri'õjë'ëro hijajëjo. ¹⁷ Rõhu ë jõ hesi bëhoho urimë'i Herod-ro hesi õe Philip-are vabore hesi ihoho Herodias gohoniahijadeje. Gohoniahijamu John-ro ri'õromu ua'i hijadeje: Jasi vuojiri bæjanoho ëho bogo maehu hõjo. Ëhi ua'i hijamu Herod-ro ë magonaho hesi jõëni ae uëvamu John guduamoromo tõvoromo

savoji gagore ba'amareje. ¹⁹ Ëhi'amu ë magonahohuro John nue huodivoromo ano'i nimadeje. Ëhi nimoromo rõhu Herod-ro magonahoho ahamu ano'ië'adoho vuonugadeje. ²⁰ Herod-hu magonaho ahade hesi bëhoho huro uvadeje: John hu a ma-mabëhe hõ uvoromo ëhuni John juhuonamiromo avoho mueberomo magonahoho ahadeje. Magonahoho ahoromo va'oromo henõvadeje John-ro God-are jõe majahi'ego. Jõe majahi'ego Herod-ro nurunurumo'ego hesi jõho he'i nimonõvadeje.

²¹ Ëhi'oromo John anojõëni magonahoho ahobe ruejuvo Herod rahade majaho rovamu evare magonahuhu vae'i nimade majaho rovadeje. Ëhesi bëhoho Herod-ro sõrõe baeromo hu ajamiromo ë sa'a muebejarue aribõvioho muorovo mu muebejarue aribõvioho a masijo ioro'ioe Galilee sa'are raromaruoho ë a masijoho uëvadeje: Ruehego na sõrõe bojëmi'irõjo. Bojëmi'irõjomu rueruomadeje. ²² Rueruomamu ë magonaho hesi abojohuro rueromo javavadeje. Javavamu gagorovo Herod'o hesi õrيره rueruomade aribõviohu'õ ë magonahoho garomo vuëvorovoruomadeje. Vuëvorovoromo Herod-ro magonahoho uavadeje: Ja rabe rabe nimë'õho uevego bojami'irõjo. ²³ Naehu muebejaje õri ari'o nimë'õho iae ëhu'o ririre tarioromo vituoho bojami'ejõjo. God-ro ge'ego na mae uavajëjo. ²⁴ Ëhi uavamu ë magonahohuro va'oromo vëmohu uavadeje: Na rabe bæ'ejõjo. Rabe bæ'ejõjomu rue vëmohuro uavadeje: Uanëjo bapataeto vaejaje ae John-are sönõho tarioromo simanoho baro bojëmëjo. ²⁵ Ëhi uavamu hejë'i rue abojohuro ma-burëro vuonorõ'õ rueromo a bõrõmohu uavadeje: Na negajoho avevejõ'e ae uëvego bapataeto vaejaje ae John-are sönõho tarioromo simanoho hevõ dõre bamoromo baro bojemarëjo. ²⁶ Ëhi uavamu hegorovo rue a bõrõmohuro huë vavaene bõrõme bæjadeje. Iae hu huë vavaene bæjadeje rõhu urimo darugo'e jõho ë aribõvi jabesi nuniro ë magonahoho mae uavë'ëro ëhu'ëro huotorovoromo nijio'iraerõhoho hu bijõnimadeje. ²⁷ Bijõnimamu evare ae gemu ma-burëro nugõ'õromu uavadeje: Va'oromo John-are sönõho tarioromo simanoho baruenëjo. Baruenëjomu savoji gagore va'oromo sönõho tarioromo simanoho ²⁸ hevõre bamonugoromo barueromo abojoho bojamadeje. Bojamamu huro bava'o vëmohu bojamadeje. ²⁹ Ëhi'amu John-are ijore ijore jijiharue aribõviohuro ë jõho heromo rueromo sinoho bava'oromo munë gagore bamareje.

Iesuhu ae aho'obëhe 5,000 da'uojëhade jõhoje.

³⁰ Iesuare apostle õmo'õmohuro mu masije vaebe jijihë'ëro vuonorõ'õ rueromo Iesu uavareje: No muoho ëhi ëhi vaeromo jõho ëhi ëhi majëhiromo rovare hõjo. Ëhi jië'e jõho jabumëro Iesu majahi barëjareje. ³¹ Majëhi barëjamu gagorovo ruuhuro gavade ae aho'obëhe rovë'i va'ë'i rovë'i va'ë'ëro hu'o hesi aribõviohu'õ i ue'aho'irõhe o bõvi bise'õ vae'irõhe majaho bogojiamu gagorovo uëvadeje: Ruehego no a rumo'e sa'are nosi sivue va'oromomoromo jemëro ëhuro ma-bisemu

nuhorëjo. ³² Ëhi uënu goromo jaburo boat-re aijo raro moromo a rumo'e sa'are jabesi sivue va'i va'areje.

³³ Va'i va'amu ae aho'obëhe gavare jabumë va'amu iae mae gëromomo uvoruomadeje: Ëaribövioho Iesumëro boat-re va'aruë uvoromo amo göre göre jioromo sa'a hörëro ma-burëro va'oromo Iesu'o hesi ariböviohu'o boat-re va'aruoho iosirëmiromomo jaburo jovo ioni gönö urimo rueruomadeje. ³⁴ Urimo rovamu Iesuro ijönö ro höröromomo ravo'amoromo gavade ae aho'obëhe tagavë'e jiamu gëgorovo uehorovoromo uvadeje: Vaevë'ëjo. Ëaribövioho vëmu vavu'o rumo'e ö mahu'ëro raromanovaruë uvoromo jabesi jöëni vavaenimadeje. Jabesi jöëni vavaenimamu evare jöe aho'obëhe røjëhijadeje. ³⁵ Jöe aho'obëhe røjëhijuvomo majae beva'ia'amu gagorovo hesi ijorajo ömo'ömhuro rueromo uavareje: Aveho a rumo'e sa'ae höjo. O majae mami'e barëjë'e höjo. ³⁶ Ëhuni ave aribövioho rëmö'öjogo ave bëhire amo masijore ininore va'oromo ie imo'amo'irarëjo ue'ahoröhe. ³⁷ Ue'ahoröhe höjamu uëvadeje: Bogamu. Jemëro iruno'oho da'uojëhirëjo. Da'uojëhirëjamu uavareje: Asë'ëjo. Dinö'e ioho baeromo da'uojëhijöro uvanuëjo. Na ja uvoromo ë'anuejo: No 200 kina javuë'ëro noro ëho bava'oromo bu'ö barëromomo ioho imo'amoromo ujuoho rueromo ëhuro da'uojëhi'ëjarë uvoromo o diehi uvoromo jövanuëjo. ³⁸ Jövanuëjamu uëvadeje: Ioho dimino'e jëvajëjo. Va'oromo gahëjo. Va'oromo gahëjamu va'oromo adahogaromo vuonorö'ö rueromo uavareje: No ie aho'obëhe övo gö mine o visue niö'i ëhi javuajëjo.

³⁹ Ëhi uëvamu hegorovo ruehuro ae aho'obëhe uëvadeje: Va'oromo hahagu hahagu gagovoromo ëhi garasihuro raromobe va'ohëjo. ⁴⁰ Va'ohëjamu rue ariböviohuro va'oromo ë 50 50 o 100 100 hahagu hahagu gagovoromo ëhi garasi rövë'e mabëhire raromobe va'areje. ⁴¹ Raromobe va'amu gagorovo ie övo gö mine visue niö'i ujuoho rovaroho ëho Iesuro ujuohoromo ö'idöho sioroho garomo God huë mae uavadeje. Huë mae uanugoromo ioho ato'atovoromo hesi ijorajo ömo'ömhomo i'imëmijadeje ae aho'obëhe suvuorëmijöro. Ëhi'oromo visue niö'i taritarivoromo i'imëmijadeje jaburo ëhu'o suvuorëmijöro. ⁴² Ëhi'amu ae aho'obëhe ë ioho visuoho ue'ahamu da'uëgadeje. ⁴³ Da'uëgamu gagorovo ijorajoho jaburo i vitu vituohu visu vituohu aegamu esöe aho'obëhe 12 irijiomomadeje. ⁴⁴ Ëhi'areje. Iesuro ie övo gö mine visue niö'i ujuohoromo suvuorëmijamu ama'e aho'obëhe 5,000 ë ioho ue'ahoruomadeje.

Iesuhu e'u döre hörehu va'ade jöhoje.

⁴⁵ Ëhi'amu gavë'i Iesuro ijorajo ömo'ömhomo uëvadeje: Boat-oro aijo raromoromo e'u ioni gönö Bethsaida amoro urimo va'ohëgo na a ioro'ioroho rëmö'öjöjo. ⁴⁶ Ëhi uëvamu hegorovo hesi ijorajoho jaburo boat-re iojioromomo va'oruomamu Iesuro parie vae'i dahorunö ajiomadeje. ⁴⁷ Ajiomomomo parie vaejamu vahioromomadeje. Vahioromamu nume ijorajoho jaburo öri ëgoböviro jovo döre va'oruomomo'i Iesuro ruhe sa'are hesi sivue hijadeje. ⁴⁸ Hi'i gavadeje burëro jabesi nuninö

rue'ego ijorajoho jaburo jovohe sisë'i sisë'i huo'öbe va'oruomamu. Ëhi'ujuvo sisonuvo'ië'adeje. Sisonuvo'ia'amu Iesuro abueromo jovo döre hörëro va'adeje. Va'oromo jabumë iosirëmi'ie'adeje. ⁴⁹ Iosirëmi'ia'amu ijorajoho jaburo gavareje hu jovo döre juvamu gagorovo uvareje: Aru'ahëro juvajëromomo jiodudu'iraeromomo jö'e dadovareje. Jö'e dadovamu hejë'i uëvadeje: Nadi juhuonivo'i biririvohëjo. Na jevajëjo. ⁵¹ Na jevajë uënu goromo boat gagore ajiomomomo jabu'o gemu mae hijamu buroho barëjadeje. Buroho barëjamu ë aribövioho dadivëvadeje. ⁵² Ëhesi bëhoho Iesuhu mami'e i da'uojëhade hesi bëhoho bogo avoho baejareje jabesi uehoroho bogo eni jïë'ëro.

Iesuhu Gennesaret sa'are hiromomo guomomo guomomo aribövi ajëmade jöhoje.

⁵³ Ëhi'amu e'u ioni gönö rueromomo Gennesaret sa'are ravo'amoromo boat-oho ijo bunore be nugareje. ⁵⁴ Röhu ravo'amamu gavë'i evare ae aho'obëhe Iesugaromomo uvoruomadeje: Iae Iesu hö uvoromo ⁵⁵ ë sa'ae börömhomo ma-burëro jijihoromomo aevoromomo guomomo guomomo'e aribövioho giojimo ujuoho rueromomo henövare uvavo'ego: Iesu ë dirö'ore hijajë'ego ë va'onövareje. ⁵⁶ Iesuhu amo masijore ininore o dinö'e dinö'e rovä'iroho guomomo guomomo'e aribövioho giojimo ujuohoromomo aehu gagovarue öri ari'ere ë ro bahinövareje. Bahinugoromomo Iesu ëninamiromomo uanövareje: Guomomo guomomo'e aribövioho uëvego ja niögu vituohuremu rëhego ëhuro guomomo guomomo barë'amajo. Ëhi ua'ego ae rahu niögu rëhë'oho ëhuro marë'amonövadeje.

Pharisee ariböviohu God-are jö bogo avoho uehorovo'i jabesi a mami jö böröme hö uehorovare jöhoje.

7 Iae Pharisee ariböviohuro Jew rajo jögoru öri røjëhijarue ariböviohuro urimo Jerusalem jioromoro rövë'ëro jïë'ëro Iesu jiajire ro gagovoromomadeje.

² Gagovoromomo gavareje Iesuarue ijorajo ömo'ömhuro Pharisee rajo jabesi jögoroho ahoromomo jovohe övohobogo otehodivorovoromomo sisëho u'ovë'e ioho maue'ahamu.

³ Ëhesi bëhoho Pharisee ariböviohu'o Jew rajo a ioro'iorohu'o ioho bogo ëma ue'aharueje. A'i urimo Jew rajo a mamiehu jö bojëmibe rovarëhi ëhi'oromomo jövëro övohobogo otehodivorovoromomo uvoruomajeje: Nosi sinore sisëho u'ovahuë'ëro God-are nunire mae javuajëromomo evare ioho ue'aharueje. ⁴ O i imo'amarue öri ari'ere jioromomo ujuoho rovä'iroho uvoruomajeje: Sisë höromomo jövëro otehodivoromomo u'oromomomo uvoruomajeje: Avejë'ö'oho ë ioho iae mae u'ovë'e höromomo evare ue'aharueje. Ëhi'oromomo a mami ariböviohu bojëmibe rovarë jögoroho aho'obëhe jabumëro ëjëhoromomo enatue ramae gö gö [i ijarue röhe] ëhi u'oromomomomo uvoruomajeje: Ëinömo inömo hesi sisëho u'obarë'ego God nimorohajëjo. Ëhi'arueje.

⁵ Ëhi'aruëro jïë'ëro ë Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri røjëhijarue ariböviohu'o ri'öromomo Iesu

uavareje: Jasi ijarajo ömo'ömoho a mamiehu bojëmibe rovarve jöho bogo eromo jovoho övoho bogo otehodiv-ovrov'e ioho ma-ue'aharue höjo. Rabëni ëhioho ë'arue höjo. ⁶ Ëhi uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Sareri sareri'e aribövie jëvájëjo. Jö God-aro baeromo majëhi-jade ae Isaiah-ro jemëhu ë'irarije jöho jajivoromo ëhi uvë'e höjo:

Ave ariböviohuro ma-jö'ëremu God na rajehi'i dë vövöbajo'oho bogo nasi gemuoroho jio'i ma-rori'o jioruomajëjo.

⁷ Jabumë a jabesi jögoroho ae röjëhiromo uëruomaje höjo: Ëho God-are jöe jiaje ejahuorëjo.

Ma-a jabesi jögoroho ëhi röjëhiromo ëhuro ma-döhe-mu God na rajehiruomaje höjo.

Ëjemesi jö Isaiah-hu jajivadoho iae mae höjo. ⁸ God-hu bojëmade jögoroho jemëro vuonugo'i aehu bojëmibe rovarve jögorohemu ma'ënaruje höjo.

⁹ Ëhi uëngoromo uëvadeje: Sareri'e uehoroho baeromo ëhuro God-hu bojëmade jöho aharuje höjo jemëhu a bojëmijaruje jögoroho ma'ëno'irarijëro.

¹⁰ Ëhesi bëhoho Moses-ro uëvade höjo: Jasi vëmu vavu'oho mae uehorovëvonëjo. O jöe gö'o uëvade höjo: Ae rahu jö sisë jövoromo vëmu o vavu hesi iho ijumahë'oho anego guomo'irajo. ¹¹ Röhu jemëro ë jöho ahoromo ae röjëhiromo uëvaruje höjo: Jaehu jasi vëmu vavu'o God-are nunire uëvë'oho: Nasi maho sisëho ujuohoromo ajëmi'ibejodoho röhu aveho na God-are ihoro bamë'e jëvájë uëvë'oho ¹² nadi röhu ma-ho huotorovoromo jasi vëmu vavu'oho ajëminëjo. Ajëmi'ë'oho sisë höjo. Ëhi uëvaruje höjo. ¹³ Vëmu vavu'o ajëmi'ë'oho sisë hö uëvarujohuro ëhuro vëmu vavu'o mae uehorovëvo'irarijego God-hu bojëmade jöho jemëro aharuje höjo jemesi a mami jöho e'irovo. Ëhi jïë'e mu sisëho aho'obëhe röjëhijaruje höjo.

Bogo i ijaruohuro a'i uehoro sisë baejaruohuro ëhuro God-are nunire sisërejavuaje jöhoje.

¹⁴ Iesuro ëhi uëngoromo ae aho'obëhe röhu maho uëvadeje: Ro gemuoro gagovöhëromo ro gagovamu uëvadeje: Naehu ave uhu jö uë'ië'ajoho jemë ae aho'obëhe avoho heromo bëhoho baerëjo. ¹⁵ Rabe rori'o jiajehu jö'ore va'ë'oho bogo ëhuro aho sisërë'amo'i a'i rabe dë vövöbajo'ere jioromo suorovë'ohuro ëhuro aho sisërë'amaje höjo. ¹⁶ [Ae rahu ja God-are jö he-janue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohönëjo.]

¹⁷ Ëhi majëhinugoromo Iesuro ae aho'obëhe rëmo'i osare va'adeje. Osare va'amu hesi ijarajoho jaburo uavareje: Uhu jö majahuijane hesi bëhoho huruohego no hejarëjo. ¹⁸ Hejarëjamu Iesuro uëvadeje: Ëhi jïë'oho na jemë'o uehoroho bogojëvájëjo. Jemë rabëni bogo garomo uvarujëjo: Rabe rori'o jiajehu jö'ore va'ë'oho bogo ëhuro aho sisërë'amaje höjo. ¹⁹ Ëhesi bëhoho rabe jö'ore va'ë'oho vövöbajo'eroho bogo abue'i dëre abuejaje höjo. Dëre abueromo dëre jioromo suorovoromo bogo aho ijumëvë'e ma-gua gagore va'aje höjo. Ëhu'ëro aho God-are nuniroho bogo sisërë'amaje höjo. Iesuhu ëhi jövadoho huro uöromo ë'adeje: Jaruvoho ie aho'o ma-ue'ahë'oho God-ro uva-

je höjo: Iae mae höjo. ²⁰ Röhu Iesuro hesi jö vituoho majëhiromo uëvadeje: I ue'ahë'ohuro bogo ëhuro aho sisërë'amo'i a'i dë vövöbajo'ere jioromo rojomoromo suorovë'ohuro ëhuro aho God-are nuniroho sisërë'amaje höjo. ²¹ Uehoro sisëhuro dë vövöbajo'ere jioromo rojomego ëhuro öëro jijihanovoruomaje höjo. Vajio-hëro ujuohoruomaje höjo. Ae muo'amoruomaje höjo. ²² Goho'amoruomaje höjo. A jabiesiroho ujuohoniëhi'i ganiganimoruomaje höjo. Mu sisë rabe rabe vaeruo-maje höjo. Ae gö sarerëmiruomaje höjo. A nunire javo-ji'e muoho vaeruo-maje höjo. A jabesi mu mahuni dë vörönëgaje höjo. A jabesi ihoho ijumoruomaje höjo. Sivue uehorovoromo jabesi ihoho döro bamoruomaje höjo. Simane sisë'i uehorovoromuomaje höjo. ²³ Ëhi jïë'e uehoro sisë aho'obëhe dë vövöbajo'ere jioromo rojomoromo suorovajohuro ëhuro aho God-are nunire sisërë'amaje höjo.

Israel rajo bogo a'i sa'a gö rajo magonahehu Iesu mae uehorovade jöhoje.

²⁴ Ëhi'onugoromo Iesuro ri'öromo ë Jew rajo jabesi sa'aho vuonugo'i va'adoho va'o sa'a göre Tyre amo Sidon amo jiajinö sa'are ë rovadeje. Ruenugoromo os-are va'oromo uëvadeje: Naehu ave rovodoho nadi hu-ruohorëjo. Ëhi uëvadeje röhu hesi ihoho ë sa'aroho böromëro jïë'ëro hu rovadoho bogo a subivëho vari-jënoho jiadeje. ²⁵ Ëhu'ëro jïë'ëro magonahe gemuëro ma-burëro hejadeje uvavamu: Iesu rovë'e höjo. Ëmag-onahoho aboje gemu bise'e jiadeje. Satan-are a sisëro ë aboji hesi dëre abueromo simanoho huotovahë'e ji-adeje. Hesi abojoho ëhi jïë'ëro ë magonahohuro he-jade uvavamu: Iesu rovë'e hö uvavamu hegorovo rueromo Iesure höru bëhire ague aho hijadeje. ²⁶ Röhu ë magonahoho hu bogo Jew rajo magonahehu jioromo bogo Jew rajo jöehu jövaje magonahehu jio'i a'i hesi sa'a böromoho Syria jio'i hesi sa'a bise'oho Phoenicia jiadeje. Hu bogo Jew rajoho jïë'e Iesu ëni-namiromo uavadeje: Ajemiromo a sisë nasi aboji hesirire jiajoho rarovö'öjego va'irajo. ²⁷ Rarovö'öjego va'irajamu Iesuro uehorovoromo uvadeje: Vëmu vavu'ehu jabesi aboji harihu'o urimo ajëmi'aruëhi naro nasi sa'a rajohemu ëhi urimo ajëmi'i rovode höjo. Ëhi uvoromo ë sa'a gö rajo magonahoho uhu'e uavadeje: O-ajo. Nadi'ego urimo aboji harihu'oho ie da'uo-jëhi'iröjo. Ëhesi bëhoho noehu aboji harihu'o jabesi i ujuohoromo ö harihu mio'amë'oho ëho bogo maehu höjo. ²⁸ Bogo maehu höjamu hegorovo rue magona-hohuro uehorovoromo uvadeje: Iae na bisemu ioniro sa'a gö raje jevo'ego ëhuni bogo ajëmi'i jöho jövájëjo. Röhu noehu bogo rarovego öehu i ugobajo'o ue'a-haruëhi nani Iesuro na'o ëhi ejehoromo nasi abojoho ajami'ajëjo. Ëhi uvoromo mana uhu'e uavadeje: Bada iae mae-ëjo röhu i maratu aharire raromarue öho jabumëro aboji harihu'o jabesi i ugobajo'oho iae ue'a-harue höjo. ²⁹ Ue'aharue höjamu Iesuro uavadeje: Iae mae uevanuëjo. Ëhuni va'onëjo. A sisëho jasi aboji hesi dëre jioromo iae mami'e höröromo va'ë'e höjo. ³⁰ Ëhi uëvamu hegorovo rue magonahohuro vuonorö'öromo

hesi osare va'oromo gavadeje a sisëho mami'e hörö va'i abojoho rõhore raromamu.

Ae gemu hesi hia'e tugohoromo bitare tövë'e jiamu Iesuhu ajamade jöhoje.

³¹ Èhi'amu Iesuro Tyre amonö jioromo va'oromo Sidon amonö rova'adoho va'o sa'a ihe Ame 10 Jio'ama-je Sa'are è va'oromo nume Galilee e'ure ruvebijadeje. ³² Ruvebijamu gagorovo aëro ae gemu hu'irae baeromo rovereje. Èa hesi hia'oho tugohë'e o jöho a'o'a'ohë'e jövë'e ae jiadeje. Èaho hu'irae baeromo rueromo Iesu èninamiromo uavareje: Jasi övoho hesi sinoro bamego hu mae jiajo. ³³ Èhi uavamu Iesuro hu'irae baeromo ae aho'obëhe riravaruire jioromo va'oromo jabesi sivue riravoromo hesi övo namoho niö'i è a hesi hia'i gagore rëmö'øjadeje. Rëmö'öromo jijönu-goromo sabëro öromo è a hesi bitaroho rëhahadeje. ³⁴ Bitaroho rëhahonugoromo ö'idöho sioroho garomo è ahuni hara'uoromo hesi jöëro uavadeje: Epatajo. Èhesi bëhoho huotovë'oho: Hia'e dadovo'amëjo. ³⁵ Èhi uavamu gavë'i è a hesi hia'oho dadovaho'i bitaroho marëromo jöho avoho jövadeje. ³⁶ Jöho avoho jövamu Iesuro ae aho'obëhe uëvadeje: Naehu mu vaejodoho nadi aho majëhirëjo. Iesuhu nijio'iraejëvo'i hijadoho bogo ejahoruomo'i ae ëma majëhibe va'areje. ³⁷ Röhu ae aho'obëhe Iesure muoho garomo tiöruomadeje. Tiöromo uvoruomadeje: Mue bövie bise'e ma-mabëhe vaejë'e höjo. Mu masije gö gö vaeromo rõhu hia'i tugohë'e bitaro tövë'e aribövioho jabu'o avohëvego marë'amoromo jöe heromo jöe atarue höjo.

Iesuhu ae aho'obëhe 4,000 i da'uojëhade jöhoje.

8 Èhi'amu ae aho'obëhe rõhu maho gagovë'ëro ie bogojëvadeje. Ie bogojëvamu gagorovo Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Ruehë uëromo rovamu uëvadeje: ² Ave ariböviohuni vavaenegajëjo. Jabumë na'o raromobe rovaroho majae niö'i gemu barëjë'ëro ëhu'ëro i ue'aho'iröhoho bogohöjo. ³ Naehu ma-dë gagëremu rëmö'øjamu jabesirëro va'ë'oho nune öri'amobe va'oruomo'ajëjo jabumë ae gö gö öre ëgoro rueruomë'ëro jïë'ëro. ⁴ Èhi uëvamu rue ijorajoho jaburo uavareje: Röhu diehi'oromo è aribövioho ioho da'uojëhi'ëjarëjo. Aveho a rumo'e sa'ae höjo. ⁵ A rumo'e sa'ae höjamu uëvadeje: Ioho dimino'e jëvajëjo. Dimino'e jëvajëjamu uavareje: Ie övo gö mine övo göre niö'i javuajëjo.

⁶ Èhi uavamu hegorovo Iesuro ae aho'obëhe uëvadeje: Sa'aro raromohëjo. Raromohëromo ie övo gö mine övo göre niö'i ujuoho rovaroho ëho Iesuro ujuohoromo God huë mae uaromo ato'atovoromo hesi ijorajo ömo'ömoho i'imëmijadeje jaburo suvuorëmijöro. I'imëmiamu ujuohoromo ae aho'obëhe suvuorëmijareje. ⁷ Èhi'o'i visu inine ma-gemu gemu Iesure ijorajo jabesirire jiadeje. Jëvamu Iesuro ujuohoromo God huë mae uanugoromo hesi aribövioho uëvadeje: Ave visuhu'o suvuorëmibe va'ohëjo. ⁸ Èhi è'ët'ëro ae aho'obëhe è ioho ue'ahamu da'uëgadeje. Da'uëgamu

gagorovo ijorajoho jaburo i vitu vituoho gagovoromo esöe övo gö mine övo göre niö'i aegamu irijiomoma-madeje. Èhi'areje. ⁹ Röhu è i visu ue'ahare aribövioho aho'obëhe 4,000 rabu'e jiadeje. Ue'ahoromo Iesuro rëmö'øjamu va'oruomadeje. ¹⁰ Va'amu gavë'i Iesuro hesi ijorajo ömo'ömohu'o gemu mae boat-re ajiomoromo Dalmanutha sa'are va'adeje.

Pharisee ariböviehu Iesu bogo ma uehorovoromo huhu darugo'e mu vaejöro dinamare jöhoje.

¹¹ Èhi'amu iae Pharisee ariböviohuro rueromo Iesu jö aho'ahamijareje. Jö aho'ahamiromo Iesu bijioho ga'i nimareje ga'i hu guaro beva'ego. Èhi nimoromo Iesu uavareje: God-are darugoho baeromo bogo gavarue muoho röjahuijego no gavarejo huro ja ajamego muoho vaejanue javego o bogo. ¹² Èhi uëvamu hegorovo dë vövöbajo'o uhure sisë maro vavaenimoromo hara'uoromo uëvadeje: Ave jaruvore raromaruje aribövioho jemë rabëni bogo gavarue muoho ga'i nimarujëjo. Na God-are ae jevego ga'i nadi ëhioho uehëjo. Ave jöho na jö mae majëhi'ïë'ajëjo. Ave jaruvore raromaruje aribövioho èhi jïë'e darugo'e muoho bogo mae bogo ga'a'arujëjo. ¹³ Èhi uënuogoromo rëmö'ö'i Iesumëro va'oromo boat-re iojiomoromo jovo e'u ioni gönö va'i va'areje.

Pharisee aribövi o Herod-are aribövi jabesi i dë huaje oso hesi uhu jöhoje.

¹⁴ Va'oromo hesi ijorajoho jaburo rumonëgamu iruno'oho bogo gö'oho ujuohë'e jiareje. Ioho ma-bisemu urimo jiadohemu ëhuremu boat-re jëvadeje. ¹⁵ Ie ma-bisemu jëvamu Iesuro uhu'e uëvadeje: Jemëro gavë'iajo. Pharisee aribövi jabesi o Herod-are i dë huo'amaje osohuro jemesirire rumorovo'ajëjo. ¹⁶ Rumorovo'ajëjamu rueho jaburo è jöho mevoromo uarovareje: No ie bogojavuo'ego ëhuni jövajëjo. ¹⁷ Èhi uarovamu Iesuro gëromo uvadeje: Jabumë è jöho ataruëromo uëvadeje: Jemë rabëni i bogojavuaie jöho atarujëjo. Jemë rabëni avevejö'ohu'o bogo gavarujëjo. O rabëni bogo uehorovarujëjo. Na mu ma hesi uehoroho bogojëvë'ëro ëhu'ëro bogo gavarujëjo. ¹⁸ Jemë nuni'e hia'i'e jëvajëjo. Röhu rabëni bogo garomo bogo hejarujëjo. Jemë rabëni ave jö hesi bëhoho bogo uehorovarujëjo. ¹⁹ Naehu ie övo gö mine ujuohoromo ato'atovoromo ae aho'obëhe 5,000 i'imëmodoho jemë è i vitu vituoho aegamu esöe dimino'e irijiomoma-made höjo. Uëvareje: Esöe aho'obëhe 12 irijiomoma-made höjo. ²⁰ Èhi uavamu uëvadeje: O naehu ie övo gö mine övo göre niö'i ato'atovoromo ae aho'obëhe 4,000 i'imëmodoho jemë è i vitu vituoho aegamu esöe dimino'e irijiomoma-made höjo. Uavareje: Esöe aho'obëhe övo gö mine övo göre niö'i èhi irijiomoma-made höjo. ²¹ Irijiomoma-made höjamu uëvadeje: Urimo nasi mu bëhi bogo gavarijoho jaruvohu'o jemë rabëni bogo avoho gevaruje höjo na diehi jïë'e ae jevajoho.

Iesuhu nuni sisè'e a ajamamu öri ari'o ma-bisemu ma'e ma'e garomo röhu maho ajamamu avoho ga barèjade jöhoje.

²² Èhi'onugoromo Iesu'o hesi ijarahö ömo'ömo'u'o èho jaburo Bethsaida amore rovareje. Rovamu aëro nuni sisè'e ae gemu hu'irae baeromo rovareje. Barueromo Iesu ëninamiromo uavareje: Ave iaho rëhego nunoho marèjajo. ²³ Marèjajamu Iesuro nuni sisè'e a hesi övore ma'enoromo amore jioromo hu'irae baeromo va'adeje. Hu'irae baeromo va'oromo è a hesi nunoho sabëro ödivoromo övoho nunire bamëvoromo uavadeje: Na ja uherihoromo bövioho bise'oho gavanuëjo. ²⁴ Gavanuëjamu ruehuro nigerohoromo garomo uavadeje: Na sisè'i gavajëjo ae jijihö'i röhu jabesi nu ano'oho ijo va'ëne jio'amo'ego. ²⁵ Èhi uëvamu ruehuro övoho nunire röhu maho bamëvadeje. Bamëvamu röhu maho uherihoromo avoho garomo bövie bise'e aho'o ma-mae ga'amadeje. ²⁶ Ma-mae ga'ama-mu uavadeje: Nadi arue amoho vuonorö'ö va'i o öre gö öre göho va'i ma-ahorirëro jasi osaëro va'ëjo.

Iesu hu èhi jiè'e ae jiaje jö Peter-hu jövade jöhoje.

²⁷ Èhi è'ë'ëro Iesu'o hesi ijarahö ömo'ömo'u'o va'areje. Va'oromo Caesarea Philippi amo böromö jiajinö amore amore suorovo'i iojio mareje. Örire iojio më'i Iesuro uëvadeje: Na rahuo jevaje jöho ae aho'obëhe diehi atorouomaje höjo. ²⁸ Diehi atorouomaje höjamu uavareje: A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja John bapataeto vaejavuonövane ahuro rovè'e javajëjo. A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja Elijah-ro rovè'e javajëjo. A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Mami gö'e jö God-aro baeromo majëhinövarijohuro röhu jero gemuëro rovè'e javajëjo. ²⁹ Èhi uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Röhu jemè nasi jöho diehi ataruje höjo. Diehi ataruje höjamu Peter-ro ri'öromö uavadeje: Ja böromë namiromo ajamuijanue aho javajëjo. ³⁰ Javajëjamu uëvadeje: Èjöhö nadi aho huruoho majëhirëjo.

Iesuhu huë vavaeni baeromo guomoröhe jö jövadohoje.

³¹ Èhi'onugoromo Iesuro aevoromo hesi ijarahö ömo'ömo'u'o röjëhiromo uëvadeje: God-ro èhi bamë'ëro èhu'ëro hesi A Maho naro vi'ehe huë vavaene bövie bise'e bae'ejöjo. Jew rajo a duvaho ömo'ömo'u'o priest masijohö jögoru öri röjëhijarue aribövioho èho jaburo na bijönegoruomo'ajëjo. Bijönegoruomo'iramu aëro anego'iramu guomevo'ajëjo. Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure i'ovoromo ri'ö'ejöjo. ³² Èjöhö Iesuro bogo subivëho'i ma-sama'e röjëhijadeje. Röjëhijamu Peter-ro Iesu rori'o hu'irae bava'oromo uavadeje: Èhi jiè'e jöho nadi jövëjo. ³³ Nadi jövëjamu Iesuro huotorovoromo hesi ijarahö ömo'ömo'u'o gëromö Peter uavadeje: Satan rori'o va'ëjo. God-hu uehorovajëhioho ja bogo èhioho uehorovo'i

ma-aehu uehorovaruëhi jero èhi uehorovoromo èhuni è jöhö jövanuëjo.

³⁴ Èhi uënugoromo Iesuro hesi ijarahö ömo'ömo'u'o a ioro'iorohö aho'obëhe èhu'o uëvadeje: Ruehë uëromö rovamu uëvadeje: Ae rahuaro nasi ijore ijore jijihö'i nimè'oho jasi sinehu nimajohö nadi uehorovo'i uvonëjo: Iesuarë jöëni vi'ehe huë vavaene javoje rabe baeromo guomevè'oho iae hesi hö uvoromo korosi hesi i'uohö banigojiomanovoromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. ³⁵ Ja jasi sinohuni uehorovoromo biririvoromo ave sa'are hi'i èhemu uehorovè'oho ijönöhö guomo öriro va'a'anuëjo. O ja nasi jöëni o nasi jö ma hesi jöëni guomè'oho ijönöhö maro hi'a'anuëjo. ³⁶ Jae-hu are jove sa'ae mae sisè aho'obëhe bae barè'i röhu jasi arijo'arije ijumorovè'oho na ja èhuro mae javo'ajëjo. Bogajo. ³⁷ Arijo'arije ijumorovè'oho diehi röhu maho avohorovo'iramu mae javo'ajëjo. Öre bogohöjo. ³⁸ Èhesi bëhohö ave jaruvore raromarue aribövioho sisè aribövioero jioruomè'ëro bogo God gemu uehorovo'i mue gö gö uehorovoruomaje höjo. Jabumë ae rahu nasi jöëni o naehu majëhijaje jö hesi jöhuni javojëgè'oho u'emu God-are A Maho naro maemu jiè'e anera ömo'ömo'u'o nasi Vavu hesi ajohu'o rue'iramu evare nani javojimoruomade ariböviohuni javojëgo'ajëjo.

⁹ Èhi uënugoromo uëvadeje: Ave jöhö na jö mae uë'iè'ajëjo. Jemè a ioro'iore ave riravarujohö bogo vuovè'e raromoromo ga'a'arujëjo God-hu böromë namiromo hesi darugehu muebejaje ajohö rue'iramu.

Iesuarë nu ano'ehu ajivoromo gorosovade jöhoje.

² Èhi'oromo majae aho'obëhe övo gö mine övo göre gemu barëjamu Iesuro Peter James John èhi söromö dahoru ègobövire ajiomoromo jabesi sivue hahagu raromareje. Raromoromo è ijarahö jaburo gavareje Iesuarë sino haho'e gorosovoromo ³ niögohö ajivo avohamu. Sa'are raromarue aribövioho noro niöge u'o'ibejo bogo èhioho ajivo'ibejo. Iesuarë niögohuro èhi ajivamu gavareje. ⁴ Èhi ga'i gavareje a mami ae niö'i Elijah'o Moses'o èma jëvoromo jabu'o Iesu'o jöe atorouomamu. ⁵ Jöe atamu gëgorovo Peter-ro Iesu uavadeje: Tisa no ave raromaruohö iae mae höjo. Uövüego no javu harihe niö'i gemu vae'amarëjo jani gemu Moses-ni gemu Elijah-ni gemu. ⁶ Peter-hu èhi uavade hesi bëhohö Peter James John èho jaburo sisè maro juhuonirovè'ëro jö ma diehi jövo'iröhohö Peter dadivamu èhuni èhi jövadeje. ⁷ Èhi jövoromo Iesuarë ijarahö jaburo gavare suëhuro Iesumë aegëhamu gagorovo hejareje sue uhure uvavamu: Ave aho nasi Harihu mabëhe höjo. Huhu jövaje jöho avoho herëjo. ⁸ Èhi uvamu hejè'i Iesuarë ijarahö jaburo ruarohö numiarohö uherihö'i gavareje Moses'o Elijah'o bogojëvo'i Iesuro gemuëro è jabesi bëhire namijamu.

⁹ Èhi'oromo dahorure ruvebijë'i Iesuro uëvadeje: Jemëhu gavarijohö nadi aho huruoho majëhirëjo. U'emu God-are A Maho naro guomoromo ri'öjëgo evaro majëhirëjo. ¹⁰ Èhi uëvamu rue ijarahö jaburo iae eja-horomo Iesu gorosovamu gavare jöhö subivëhobe

va'areje. Röhu jabeti sivue atoromo uarovareje: Guomoromo ri'ö'iröhëro uövuaje jö hesi bëhoho rabe höjo.

John bapataeto vaejaje aehu rovadoho ëho Elijah-hu rovanovade jöhoje.

¹¹ Ëhi uarovoromo jabumëro Iesu uavareje: Jew rajo nosi jögoru öri röjahuijarue ariböviohuro uövuare höjo: God-are a börömoho bogo ëma rue'i hu rue'ïë'iroho a mami ae Elijah God-arire va'aduhuro vuonorö'ö rue'a'ajëjo. Rue'iramu God-are a börömoho ijore rue'a'ajëjo. Jögoru öri röjahuijarue aribövioho rabëni ë jöho majahuijarue höjo. ¹² Rabëni majahuijarue höjamu Iesuro uëvadeje: Io'ajo. Elijah-hu urimo rueromo bövi bise'o avoho'amo'iröhe jöho iae maeëjo. Röhu ave jöhu'o God-are surire jajivoromo uvë'e höjo: Aëro God-are A Maho nörö nue huodivoromo sisë vae'iramu vi'ehe huë vavaene bövie bise'e bae'a'ajëjo. Ëhi jajivë'e höjo. Ëjöhö bogo ëma jajivo'i iae mae jajivare höjo. ¹³ Röhu naro ave jöho jemë uhu'e uë'ïë'ajëjo. Hehëjo. Elijah iae mami'e öre avoho'i rovide höjo. Rovamu jaburo diehi nimarëhi ëhi hesi örire sisë vaeruomade höjo. Ëhi ë'iröhe jöhu'o God-are surire jajivë'e höjo.

Iesuhu Satan-are a sisë aharihu hesi dëre jiamu rarovö'öjade jöhoje.

¹⁴ Ëhi uëngoromo Iesu Peter James John ëho jaburo dahorure ruvebijareje. Ruvebiromu Iesuarë ijorajo ioro'ioro jabesirire rue'i gavareje ae aho'obëhe jabesi bëhire gagovoromo riravo rova'o rojomo'i Jew rajo jögoru öri röjehijarue ariböviohuro Iesuarë aribövi jabesi jöho aho'ahëmijamu. ¹⁵ Ëhi jïë'ëro ae aho'obëhe gavare Iesu rovamu gagorovo tiöjëvadeje. Tiöjëvamu Iesu ma-burëro bihoromo jejamiruomadeje. ¹⁶ Jëjamijamu Iesuro uëvadeje: Jemë rabu jöe nasi ariböviohu'o atarujëjo. ¹⁷ Atarujëjamu ae gemuëro uavadeje: Tisa na nasi harihoho jasi örire barovode höjo. Ëhesi bëhoho Satan-are ae gemuëro hesi dëre abo hiromu hesi bitaroho tövahë'e höjo. Ëhi jïë'e aru'ahoho hesirire höjo. ¹⁸ Hesirire jïë'ëro nasi harihu hesi simano huotovahë'iroho ijumahego jue'i sa'are behumorovaje höjo. Behumorovoromo jö'onö obohu tatogo'e rueromo ane vuogigimoromo biriri'övaje höjo. Ëhi'ajego naro jasi ijorajo ömo'ömoho uëvode höjo: Aru'aho sisëho rarovö'öhego va'ajo. Ëhi uëvamu rarovö'ö'i ë'o gavaroho bogo eni jëvade höjo. ¹⁹ Bogo eni jëvade höjamu Iesuro uëvadeje: Asë'e ave jaruvore raromaruje aribövioho jemë bogo ma uehorovaruje aribövie jëvajëjo. Na majae dimino'e jemë'oho hibe va'ejöjo. Majae dimino'e jemesi mu sisëho garomo ma-nunëro ga taemobe va'ejöjo. Jemesi uehoro sisëhuro na u'uvevajëjo. Ëaharihoho barovego na gavöjo. ²⁰ Na gavöjamu rueho jaburo aharihoho hu'irae rovarëje. Rovamu uhure a sisëhuro Iesu garomo ma-burëro dë vövöbajo'oho ijumahamu simane sisërëromu bijöbijövoromo övo'o höru'o ajiomoromo

sa'are behumorovoromo jö'onö obohu tatogo'e ruero-mo ubiri'ubirivadeje. ²¹ Ubiri'ubirivamu gagorovo Iesuro vavuoho uavadeje: Divare aevoromo simanoho sisërëbe rovide höjo. Sisërëbe rovide höjamu uavadeje: Asisö'o jiadevare evare aevoromo ëhi jiobe rovide höjo. ²² Röhu uhure a sisëhuro majae aho'obëhe ijumo avoho'i nimego simane huotovahego vënire jovore ëma ravorovaje höjo. Röhu ja eni javë'oho nosi jöëni vavaenimoromo ajamuijëjo. O bogo eni javego ëhuro vuonugëjo. Vuonugëjamu Iesuro uavadeje: ²³ Ja rabëni uvanuëjo: Nani nörö bogo eni höjo. Ae rahu God mae uehorovë'oho God-hu ëhi jïë'e ariböviohuni bövi bise'o vae'iröhoho eni höjo. ²⁴ Eni höjamu rue vavuohuro mardarugo'o uvadeje: Iae na ma-bisemu mae uehorovajëjo. Ajemego na mae uehorovo avohöjo.

²⁵ Ëhi uavamu heromo Iesuro gavade rue ariböviohuro aho'obëhe tutubijiohoromo ruë numë hu baba'amo'i rueruomamu gëgorovo uhure a sisëho birevoromo uavadeje: Aru'aho sisë a jabesirire abueromo bitaro tövëhoromo hia'i tugohëhanuoho naro ja uavajëjo: Höroromo va'ëjo. Ijoho bogave gemu vuonorö'ö abue'iranëjo. ²⁶ Ëhi uavamu hegorovo rue uhure a sisëhuro jö'e dadovoromo aharihu hesi simanoho huotovahamu bijöbijövoromo sisë maro övo'o höru'o ajiomadeje. Sisë maro övo'o höru'o ajiomamu uhure a sisëhuro höroromo va'amu aharihoho guomo barëjë'e sinoho va'ëne raromadeje. Ëhi raromamu ae aho'obëhe uvoruomadeje: Ëiaho mami'e guomë'e höjo. ²⁷ Guomë'e höjamu Iesuro aharihoho övore ma'ënoromo nigemamu ri'öjadeje.

²⁸ Ëhi'amu Iesuro va'o osare hijamu hesi ijorajoho jaburemu hu'o raromoromo uavareje: Diehi'oromo noehu aru'aho sisë rarovö'öjaroho bogo eni javuade höjo. ²⁹ Bogo eni javuade höjamu Iesuro uëvadeje: Ëaharihohu hesi dëre jiade ëhi jïë'e a sisë ae gö hesi dëre jiajohu rarovö'ö'ïë'iroho God-are örire ëninamijë'ohuro ëhuro rarovö'ö'amo'arujëjo. Öri göho bogo'e höjo.

Iesuhu guomoröhe jö röhu maho majëhijade jöhoje.

³⁰ Ëhi'onugoromo Iesu'o hesi ariböviohu'o ë sa'aho vuonugo'i va'areje. Va'oromo Galilee sa'are masaginiëri jijihoruomadeje aëro Iesu gajöëni. ³¹ Ëhesi bëhoho huro hesi aribövioho röjëhibe juvoromo uënvadeje: God-ro ëhi bamë'ëro hesi A Maho na a jabesi övore va'oromo anego'iramu guomo'ejöjo. Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'ejöjo. ³² Jöho ëhi röjëhamu bëhoho bogo he'irögoro juhuoninëgamu bogo ua gavareje.

Di aehu a ioro'ioro iosirëmiromu böröme jiaje jöhoje.

³³ Ëhi'oromo Iesumëro Capernaum amore rovarëje. Rueromo osare va'o raromoromo Iesuro hesi ariböviohuo uëvadeje: Jemë rabu jöe öriroho atobe rovarije höjo. ³⁴ Atobe rovarije höjamu jörumoraëjareje ë hesi bëhoho örire rueromo atoromo uarovë'ëro: Iesuarë ijorajo ömo'ömoho di aho börömoho javuajëjo. Ëhi uarovobe rovë'ëro jörumoraëjareje. ³⁵ Jörumoraëjamu

Iesuro sa'aro hiromo hesi aribövi 12-ho jaburo ruejoro uvëvamu rovereje. Rovamu uëvadeje: Ae rahu a ioro'ioro iosirëmiromo nunire nami'i uehorovë'oho uvonëjo: Na a ioro'ioro jakesi dejonö namijajëromo jakesi muoho vaejëhonövonëjo. ³⁶ Ëhi uëngoromo Iesuro va'o aharihoho viëhi jakesi nunire baro gurasi-jiomoni namiromo uëvadeje: ³⁷ Ae rahu aviëhi jië'e asisö'oho gemu nasi ihore rajahiromo baejë'oho ëhuro na'o rajahiromo baejevorumaje höjo. O ae rahu na rajahiromo baejevë'oho ëhuro bogo na gemu rajehi'i remö'öjamu rovode ahu'o rajahiruomaje höjo.

Ae rahu jemë'o bogo iro muorovo'e vaejë'oho jemë'o gemuore jiaje hesi jö Iesuhu jövadohoje.

³⁸ Ëhi uëvamu John-ro ri'öromo uavadeje: Tisa no gavare höjo ae gemuëro jasi ihoho uvoromo aru'aho sisë a jakesi dëroho rarovö'öjëvamu. Rarovö'öjëvamu garomo röhu gavare hu bogo no'o juvaje aho jiamu gagorovo uavareje: Vuonugëjo. ³⁹ Vuonugëjamu Iesuro uëvadeje: Nadi ëhi jië'oho ë'orëjo. Ae rahu nasi iho uvoromo darugo'e mu vaejë'oho bogo burëroho huotorovoromo nasi jö sisëho aho majëhi varijënoho höjo. ⁴⁰ Ae rahu nosi örire bogo bijönimë'oho ë aribövioho nosi aemo'aeme jioruomajëjo. ⁴¹ Röhu ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu jemë gëromo uvë'oho: Jemë Keriso-are aribövie jëvajëromo ma-bisemu ajëmiromo enatuore jovo bojëmijë'oho jabu iae manaho ujuohoruomo'ajëjo.

God uehorovarue mu ijumëharue aribövi jakesi jöhoje.

⁴² Ae göëro asisö'onö'e jörume hiromo nasi örire mae uehorovevo'ajëjo. Ëhi'o'iramu ae göëro ë aho mu sisë röjahiromo ëhuro na mae uehorovevaje muoho ijumaho'ajëjo. Ijumahoromo i'u sisëho bae'a'ajëjo. Mu sisë bogo röjahijajevare evare ë mu sisë röjahijaje a hesi sönö'ahore aëro i'u'e munë hitahiohuro tövoromo sö jovore ba'amego e'ure beva'oromo guomo'ibejajo ëho ma-jianovo'ibejajo. A'i ë mu sisë röjahi'iröhe ë hesi i'uoho böroho bëhe bae'a'ajëjo. ⁴³ O jasi övehu mu sisë vaeromo God uehorovanue mu vuonugoië'iroho övoho tariö'önëjo. Ja öve gemu javamu ijönö va'oromo mare hijë'oho ëhuro mae javo'ajëjo. A'i öve niö'i javamu ijönö God-hu ramö'öjamu ravemu ravaje vënire va'ë'oho ëhuro sisë bëhe javo'ajëjo. ⁴⁴ [Ëdirö'ore huinohuro bogo vuovo'i a sine ma-ue'ahemu ue'ahego vënoho bogo duorohego ë dirö'ore aho vi'ehoho ma-baemu baejarue höjo.] ⁴⁵ O jasi hörehu mu sisë vaeromo God uehorovanue mu vuonugoië'iroho höroho tariö'önëjo. Ja höre gemu javamu ijönö va'oromo mare hijë'oho ëhuro ja mae javo'ajëjo. A'i höre niö'i javamu ijönö God-hu ramö'öjamu vënire va'ë'oho ëhuro ja sisë bëhe javo'ajëjo. ⁴⁶ [Ëdirö'ore huinohuro bogo vuovo'i a sine ma-ue'ahemu ue'ahego vënoho bogo duorohego ë dirö'ore aho vi'ehoho ma-baemu baejarue höjo.] ⁴⁷ O jasi nunehu mu sisë vaeromo God uehorovanue mu vuonugoië'iroho nunoho jahonëjo. Ja nune gemu javamu ijönö va'oro-

mo God-are aharire hijë'oho ëhuro mae javo'ajëjo. A'i nune niö'i javamu God-hu ramö'öjamu vënire va'ë'oho ëhuro ja sisë bëhe javo'ajëjo. ⁴⁸ Ëdirö'ore huinohuro bogo vuovo'i a sine ma-ue'ahemu ue'ahego vënoho bogo duorohego ë aho vi'ehoho ma-baemu baejarue höjo.

⁴⁹ Söëro ioho hu'ihago ëhuro ioho bogo sisërë'i mae jiaje höjo. Söehu i hu'ihago i bogo sisërë'i mae jiajëhi ëhi ae aho'obëhe jemë vënëro ravëvanovoromo vi'ehe bae'a'arujëjo ëhuro jemesi dë vövöbajo'oho bogo sisërëjëho'i ma-mae jëvoröhego. ⁵⁰ Söho rihu'e mabëhe höjo. Röhu sö hesi rihu barëjë'oho röhu bogo maho avoho hesi höjo. Ëhuni nasi rihu'e jöho ma'eno'i nadi boremi'örëjo. Nadi boremi'ö'i nadi iro muorovo'oho vae'i ma-huë baerovorëjo.

Vaboro'o baru'o gemuoho jëvaje jöhoje.

10 Iesuro jöho ëhi majëhinugoromo ë sa'aho vuonugo'i va'adeje. Va'adoho va'o Judea sa'are va'oromo Jordan beromo ioni göre ajiomadeje. Ajiomamu gagorovo ae aho'obëhe hesi örire röhu maho ro gagovareje. Gagovamu huro urimo ë'ajëhi ëhi God-are jöe röjëhijadeje.

² Röjëhijamu Pharisee ariböviohuro rueromo Iesu guaro beva'ojöro uaruomadeje: Vaboro nugö'ö'amo'iröhe jögoru hesi jöho no he'i naguajëjo. Aehu vaboro nugö'öjë'oho ëhi jië'oho na mae o sisë höjo. ³ Na mae o sisë höjamu Iesuro uëvadeje: Röhu Moses-hu jajivoromo bojëmade jögoroho diehi höjo. ⁴ Diehi höjamu uavareje: Moses-ro jajivoromo uövuë'e höjo: Nugö'ö'i nagë'oho nugö'ö'irane jöho suroro jajivoromo vaboroho bojamiromo evaro nugö'önëjo. ⁵ Ëhi uavamu uëvadeje: Iae ëhi höjo röhu jemë hia'i biriri'e aribövie jëvobe rovë'ego ëhuni Moses-ro ë jögoroho jemëni jajivëhade höjo. ⁶ Röhu aevö'i God-hu bövi bise'o bamade majaroho bogo ëhioho jio'i ë hesi jöho God-are surire ëhi uvë'e höjo: God-ro aevoromo ahu'o magonahohu'o bamëvade höjo. ⁷ Ëhu'ëro jië'ëro aëro vëmu vavu'oho rëmö'ö'i vaborohu'o gemu mae hi'a'ajëjo. ⁸ Vaborohu'o hi'iramu jabumë niö'i jëvadoho röhu gemu jio'a'ajëjo. Ëhi uvë'e höjo. Ëhu'ëro jië'ëro ë ahu'o magonahohu'o bogo hahagu hahagu jio'i magemu jëvo'ajëjo. ⁹ God-hu mami'e gemuore havoromo muohadoho jemë ma-ae jëvaje nadi tarivorëjo.

¹⁰ Ëhi uëngoromo hu'o hesi ijorajo ömo'ömo'u'o vuonorö'ö va'o osare raromoromo ijorajoho jaburo Iesu uavareje: Vaboro nugö'ö'amarue jöho röhu maho majahuijego no hejarëjo. ¹¹ Hejarëjamu Iesuro uëvadeje: Baruehu vaboro nugö'ö'i gö masuvë'oho ëho goho'amarue muoho vae'a'ajëjo. Ëhuro vaboro maho ijumo'ajëjo. ¹² O vaborehu baru nugö'ö'i gö masuvë'oho ëho bogo maho masu'i goho'amarue muoho vae'a'ajëjo. Ëhi uëvadeje.

Iesuhu hesi övo asisö'o inino jabesi sinore bamêhade jôhoje.

¹³ Èhi uèvè'ëro aëro asisö'oho sô ujuoho rueruo-madeje Iesuro öve jabesi sinore bamêhojôro. Ujuoho rovamu gëgorovo Iesuare ijorajo ömo'ômohuro birëgoromo uèvareje: Asisö'oho nadi aveho sô ruehëjo. ¹⁴ Èhi birëgamu hegoro Iesuro dë vörönimamu hesi aribövioho uèvadeje: Nadi ahëvo'i uèhego rueruomajo. Èhi jiè'e asisö'o va'ëne jörume raromë'e aribövioho God-ro bëröme namiromo muebejëvego hesi ahariremu raromoruomaje hôjo. ¹⁵ Ave jôho na jô mae uè'iè'ajëjo. Asisö'o ininehu bogo sivu uehorovo'i God-hu muebejavuajoho mae hõ uvaruëhi ae rahu bogo èhi uvè'oho è God-are ahariroho bogo va'o raro-mo'aruëjo. ¹⁶ Èhi uènugoromo è asisö'oho huohudè'amoromo övoho jabesi simanore bamêhoromo uèvadeje: God-ro huè mae bojëmi'ajëjo.

Bövi bise'o marohë'e a hesi jôhoje.

¹⁷ Èhi è'ë'ëro Iesuro ri'öromo örire va'adeje. Va'amu ae gemuëro tutuvo rueromo hesi bëhire ague aho hirono uavadeje: Tisa ja a mae javajëjo. Na diehi'oromo ioro'ioremuoho maroho hi'ejôjo. ¹⁸ Maroho hi'ejôjamu uavadeje: Jero na uevanuëjo: Ja a mae javajëjo. Iae mae hôjo rôhu hesi God gemu a maho hôjo. ¹⁹ Rôhu mae hi'iranëro ue gevanuoho ja God-are jögoroho iae gavanue hôjo. Nadi aho anonëjo. Nadi goho'amonëjo. Nadi vajiohoho baenëjo. Nadi sareri'e jôho aho majëhinëjo. Nadi sareri sarerioho è'oromo vajiohu muoho vaenëjo. Jasi vëmoho vavuoho mae uehorovëvonëjo. Mae hi'irane öroho èhi hôjo. ²⁰ Öroho èhi hõjamu uavadeje: Tisa iae mae-ëjo rôhu na asisö'o'ere aevoromo jô ebe rovodoho jaruvohu'o èhi gemuoho è'aje hôjo. ²¹ Èhi uavamu hegorovo Iesuro hu garomo hesi örire dë vövöbajo'e aho'o uehorovoromo uavadeje: Iae èhi hôjo rôhu mue gemu bogo vaejë'ëro javë'ëro èhu'ëro ja bogo eni javajëjo mae hiemu hi'iranoho. Va'oromo jasi inömoho bövioho bise'oho imo'amoromo monioho baeromo inömo bogo eni jiè'e aribövioho suvuorëminëjo. Èhi è'ë'ëro bövie bise'e maho maho janioho ö'idöre jiaho'ajëjo. Èhi'oromo rueromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. ²² Èhi uavamu hegorovo ruehuro hesi uehorovoromo uvadeje: Na bövie bise'e bërömo mae jevë'ëro suvuorëmi'irodoho na bogo eni jevajëromo vavaenimoromo nu ano'e sisërëromo va'adeje.

²³ Va'amu gagorovo Iesuro uherihoromo hesi ijorajo ömo'ômoho gëromo uèvadeje: Bövi bise'o marohë'e ariböviehu God-hu muebejaje öri ari'ere va'ë'ë'ëro anoji'e mae jio'a'ajëjo. ²⁴ Èhi uèvamu rue ijorajoho jabu jöe barëjëvadeje. Jöe barëjëvamu Iesuro rôhu maho uèvadeje: Aganomë God-hu muebejaje aji'e öri ari'ere va'iröhoho anoji'e mae hôjo. ²⁵ Mi bërömo anugo gagore nugö'öjè'oho ja bogo eni javo'ajëjo. Rôhu èhi è'ë'ë'ëro samae jianovo'i a'i bövi bise'o marohë'e ariböviehu God-hu muebejaje öri ari'ere va'iröhoho

èho anoji'e mae hôjo. ²⁶ Èhi jövamu heromo tiötiovoromo uavareje: Èhi jiè'ë'ëro no diehi'oromo maroho va'ë'ë'ëro jarëjo. No ae aho'obëhe bogo eni javuajëjo. ²⁷ Bogo eni javajëjamu Iesuro ërimëhoromo uèvadeje: Io'ajo. Jemë aëro jëvë'ëro bogo eni jëvajëjo. A'i God-hu öri avohëhë'ëro hu eni hôjo hu mue aho'obëhe vaejë'ëro eni jiajëro jiè'ëro.

²⁸ Èhi uèvamu hegorovo Peter-ro ri'öromo Iesu uavadeje: Aveho gavëjo. Noro bövie bise'e nosiroho vuonugo'i jasi ijore ijore jijihë'e javuajëjo. ²⁹ Jijihë'e javuajëjamu Iesuro uèvadeje: Èho iae mae hôjo. Aveho na jô mae uè'iè'ajëjo. Ae rahu javue öe ma'ine vëme vavue aboji harihu'e o sa'ae vuonugo'i nasi jöëni va'oromo nasi jô ma a majëhijë'oho ³⁰ èhi jiè'e aribövioho jemë jemesi bövioho bise'oho èho mabise'e vuonugarije hôjo rôhu avevejö'e ave sa'are bövi mae bae'a'arujëjo. Javue aho'o ö ömo'öme aho'o ma'ino ömo'öme aho'o vëmu ömo'öme aho'o aboji harihu'e aho'o sa'ae aho'o bae'a'arujëjo. Èhi bae'a'arujëjo rôhu aëro nasi jöëni huè vavaenohu'o bojëmi'iramu bae'a'arujëjo. Rôhu majae ijönö jemë ma-ioro'ioremu maro raromo'arujëjo. ³¹ Èhi hôjo rôhu a ioro'iore aho'o nuninö jiaruoho dejonö jio'i a ioro'iore dejonö jiaruoho nuninö jioruomo'ajëjo.

Iesuhu guomoröhe jô urimo vae niö'i majëhijadoho ijönö rôhu maho majëhijade jôhoje.

³² Èhi è'ë'ëro Iesu'o hu'o va'arue ariböviohu'o èho jaburo Jerusalem amo bërömore ajiomo'i örire va'areje. Iesuro urimo va'i hesi ijorajo ömo'ômohuro uehoro bëröme baebe hesi ijore va'i a ioro'ioroho aho'obëhe jaburo jabesi ijore juhuonivobe va'oruomadeje. Va'oromo Iesuro hesi ijoraje 12-ho rôhu maho rori'o sô va'oromo aehu hesi örire diehi jiè'e mu vae'iröhe jôho majëhiromo uèvadeje: ³³ Aveho hehëjo. No Jerusalem amore ajiomaruëjo. Ajiö è raromoromo God-ro hesi èhi bamë'ëro hesi A Maho naro priest masijo jabesi övore Jew rajo jögoru öri røjëhjarue a jabesi övore va'iramu baejevo'aruëjo. Baejevoromo nasi jôho mevo garomo uvoromo'ajëjo: Nörö sisë'e aego guomo'a'ajëjo. Guomo'a'ajëromo na baejevoromo sa'a göre jioromo rovere aribövi jabesi övore bojëmi'iramu baejevoromo ³⁴ sivegoromo sabëro ödegoromo hisuebijevoromo anego'iramu guomevo'ajëjo. Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'ëjôjo.

James'o John'o masije rirarovo'i Iesu ua gavare jôhoje.

³⁵ Èhi uèvè'ëro iae Zebedee-are harihe niö'i James'o John'o rueromo Iesu uavareje: Tisa no naguajëjo noehu rabu jô ua ga'iè'aruëhi jero èhi è'iranego. ³⁶ Èhi uavamu uèvadeje: Naro rabe è'ëhojôro uevarujëjo. ³⁷ Rabe è'ëhojôro uevarujëjamu uavareje: No naguajëjo jaehu jasi aji'e öri ari'ere hijë'iroho jero uövüego no ö'o jasi bëhire masije rirarovoromo noro göëro jasi övo manö göëro jasi övo adonö èhi ari'iröhëro. ³⁸ Èhi uavamu uèvadeje: Iae èhi hôjo rôhu jemëhu uegevaruje jô hesi bëhoho jemë bogo gavë'e ëma ue-

varujëjo. Na gavajëjo ajuo'e jovo sisëhu ajue-manovo'iröhoho jioromo nasi örire jovëro rovanovo hesi jio'ego. Ëhi jië'e huë vavaeni bae'irarijoho na jemë'o eni jëvajëjo. ³⁹ Eni jëvajëjamu uavareje: Iae no eni javuajëjo. Ëhi uavamu Iesuro uëvadeje: Iae mae höjo. Na ajuemi'iröhe jovo sisëhuro jemë'o ajuëmi'ajëjo. O nani rueröhe jovohuro jemëni rue'a'ajëjo. ⁴⁰ Röhu nasi bëhire övo manö o övo adonö ari'irarije jö uë'irodoho ëho bogo nasirehu höjo. Hesi God-hu a rahumëni uvoromo nugade röhohe ë aho jaburemu nasi bëhiroho ari'a'aruëjo.

⁴¹ Ëhi'amu Iesure ijorajo ioro'ioroho 10 jaburo hejareje uvavamu: James'o John'o Iesure bëhire böröme rirarovo'i uvare höjamu hegorovo jabesi örire dë vörönimoruomadeje. ⁴² Dë vörönimoruomamu gagorovo Iesuro hesi ijorajoho aho'obëhe uëvadeje: Ruehëromo rovamu uëvadeje: Iae jemë'o gavarujëjo. Sa'a ioro'ioro rajëro uvoruomaje höjo: Ëa masijohuro no muebejavuarue höjo. Ëhi höjo röhu ë a masijoho jaburo jabesi aribövioho ruahö'öjëvoromo jabumëromu masije riravarue höjo. O jabesi bëhire riravaruhuro ëhi taemëvoromo jöe bojëmijarue höjo. ⁴³ Sa'a ioro'ioro rajohuro ëhi ë'arue höjo. Röhu jemë'o nadi ëhioho döroho bamorovorëjo. A'i jemesi ae gemu rahu bövie nami'i nimë'o'ho hu a ioro'ioro jemë ajëminövo'iröhe ae jio'a'ajëjo. ⁴⁴ O jemesi ae gemu rahu nunire jio'i nimë'o'ho hu a ioro'ioro jemesi mu vaejëhonövo'iröhe ae jio'a'ajëjo. ⁴⁵ Ëhesi bëhoho God-are A Maho na'o ae ajëmi'i ëhuni rovode höjo. Naehu rovode hesi bëhoho bogo aëro na ajëmi'irarijeho rue'i a'i naro ae ajëmiromo nasi arijo'arije bojamirovoromo guomorovoromo ëhuro ae aho'obëhe sisëhu tövëvajo-ho jiovo rëmö'ö'irodëni ëhuni rovode höjo.

Iesuhu Jericho amo vuonugoromo va'i nuni sisë'e a ajamade jöhoje.

⁴⁶ Ëhi'oromo Iesumëro va'aroho va'o Jericho amore suorovareje. Suorovë'ëro Iesu'o hesi ijorajo ömo'ömo-hu'o a ioro'iorohu'o aho'obëhe ëho jaburo Jericho amoho nugoromo va'i ë'areje. Röhu Timaeus-are harihe Bartimaeus öri ionire hijë'e jiadeje. Hu nuni sisë'e aëro jië'ëro hiromo maëni sisëni ëninëminövadeje. ⁴⁷ Ëahuro öri ionire hiromo hejade uvoruomamu: Rova'aje aho Nazareth amo raje Iesu hö uvamu hegorovo ma-darugo'o uvo'i hijadeje: David-are ujoho böröme javaje Iesu jero nani vavaenimëjo. ⁴⁸ Vavaenimëjamu hegorovo ae aho'obëhe jaburo birevoromo uavareje: Jöe vuonugëjo. Jöe vuonugëjamu hejë'i röhu maho darugo ma'o uvo'i hijadeje: Hë David-are ujoho nani vavaenimëjo. ⁴⁹ Ëhi uvo'i hijamu hegorovo Iesuro va'adoho vuonugo'i ë namiromo uëvadeje: Uvohego rovajo. Rovajamu rueho jaburo ë nuni sisë'e aho uavareje: Iae mae höjo. Ri'öromo rovëjo. Arue ahuro uvajëjo jero ruejoro. ⁵⁰ Ëhi uavamu hejë'i ruehuro döre ba'amade niögohu jaho bu'öromo ma-burëro ri'öromo Iesuro va'adeje. ⁵¹ Va'amu Iesuro uavadeje: Naro diehi ajamijoro nagajëjo. Nagajëjamu rue nuni sisë'e ahuro uavadeje: Bada ajemego na nune dadovoromo

uherihöjo. ⁵² Uherihöjamu Iesuro uavadeje: Iae mae höjo. Va'ëjo. Jero God mae uehorovamu ëhuro marëjavë'e höjo. Ëhi uavamu gavë'i ma-burëro uherihadeje. Uherihoromo Iesure ijore örire va'adeje.

Iesuhu Jerusalem mabëhe rovade jöhoje.

11 Iae Iesumëro va'o Jerusalem bëhire va'oromo Olives Dahorure iojiomoromo Bethphage amo o Bethany amo jiajinö ë rovereje. Rueromo Iesuro hesi ijorajoho niö'i rëmö'öromo ² uëvadeje: Arue jemesi nuninörire amohuro va'ohëjo. Va'o hörö'i ga'a'arujëjo donkey harihe bise'ego aehu döre bogo hiromo va'aruoho benugë'e jio'iramu. Benugë'e jiego jiovoromo hu'irae ruerëjo. ³ O aehu uëvë'o'ho: Jemë rabëni jiovarujë uëvë'o'ho uërëjo: Badaro ave mioho nimö'ego ëhuni jiovaruëre. Huro mu nimadoho vaeromo iae ma-burëro sionëro nugö'ö'ajëre.

⁴ Ëhi uëvamu va'oromo gavareje donkey harihoho öri börömore javue gemu nami'ego ë ojanore benugë'e jiamu. Benugë'e jiamu gagorovo jiovereje. ⁵ Jiovamü gëgorovo ë bëhire riravare aribövioho jaburo uëvareje: Jemë rabëni donkey harihoho jiovarujëjo. ⁶ Rabëni jiovarujëjamu Iesuhu uëvadëhi ëhi majëhijareje. Ëhi majëhijamu rueho jaburo uëvareje: Iae mae höjo. Bava'o'hëjo. ⁷ Bava'ohëjamu hu'irae barueromo jabesi niögohu mi dejore ruahö'amo bahijamu Iesuro ë ajio hijadeje. ⁸ Hiromo va'amu gavë'i ae aho'obëhe a ioro'iorohuro niögohu örire ahahobe va'i a ioro'iorohuro mure ijo rude tarivë'ëro ahahobe va'areje. ⁹ Va'oromo Iesure nuninö va'oruomadohu'o dejonö rueromadohu'o ma-darugo'o uvoruomadeje:

God mabëhëjo.

Ave aho Badare ihore rovajoho mabëhëjo.

¹⁰ Nosi hije David-are sionoho baeromo böröme namiromo muebejavuo'ië'ajëjo.

No naguajëjo ë muoho mae tutuvoröhego.

God mabëhëjo.

¹¹ Ëhi rajahibe rovë'i Iesu'o Jerusalem rovereje. Iesuro Jerusalem ruenugoromo God-are amo börömore va'adeje. God-are amo börömore va'oromo bövioho bise'o'ho gabe juvonugoromo gavade mami'e vö'öromamu gagorovo huro hesi ijoraje 12-ho jabu'o gemu mae Bethany amore sionëro va'adeje.

Mesehu bajo bogo raejoro Iesuhu uavade jöhoje.

¹² Bethany amore va'ë'ëro nërö ri'öromo ë jioromo vuonorö'ö rovereje. Örire rueromo Iesuro hejade hömamu hejë'i ¹³ rue'i gavadeje arue riribövire mesoho hano'e namijamu. Mesoho namijamu gagorovo ë bëhire va'adeje ga'i bösoho raejë'e jiego o bogo. Va'oromo gavadeje bajoho bogojio'i ma-hano rudu'emu jiamu hesi raejaje majaho bogo rovë'ëro jië'ëro.

¹⁴ Hano rudu'emu jiamu gagorovo mesoho uavadeje: Ijonöho nadi bajoho raenego aho ue'aho'irarëjo. Ëhi uavamu hesi ijorajoho jaburo hejareje.

Iesuhu God-are amo börömore va'oromo ë'ade jöhoje.

¹⁵ Ëhi'oromo Iesumëro örëro ajiomoromo Jerusalem ajio suorovareje. Suorovoromo Iesuro God-are amo börömore va'adeje. Va'i gavade aëro bövie bise'e imo'amamu gëgorovo rarovö'öjêvadeje. Rarovö'öjêvoromo gavade aëro sa'a göre göre jioromo rovere aribövi jabesi ijo bajoho ujuoho'i amo börömo hesi ijo bajoho i'imëmamu gëgorovo jabesi mu maratuoho huotovö'öjêhoromo ugo imo'amarue aribövi jabesi arëtohu'o huotovö'öjêhadeje. ¹⁶ Huotovö'öromomo ae aho'obêhe ahêvadeje jabuhu inömo inömo ujuohoromo God-are amo ririre örövaruoho vuonugojöro. ¹⁷ Ëhi uëngoromo God-are jö hesi öroho ae röjêhiromomo uëvadeje: God-are surire jajivoromo uvë'e höjo: God nasi osaho aëro uvoruomo'ajêjo: Ëosa hesi bêhoho sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövieuho ro God-are örire jö atarue osaho höjo. Ëhi uvë'e höjo röhu jemëro mu sisë ë'ë'ëro êhuro ave osaho vajiohu'e aribövieuho gurihivarue juju gagoho va'ëne höjo.

¹⁸ Ëhi uëvamu priest masijohu'o Jew rajo jögoru öri röjêhijarue ariböviohu'o êho jaburo ë jöho heromo gavare ae aho'obêhe Iesuhu röjêhijaje jöho heromo tiöruomamu gëgorovo uvareje: Nani ae aho'obêhe no ramuo'i Iesu gemu uehorovo'aruëromomo juhuonivareje. Juhuonivoromo öre nahareje Iesu anego guomoröhego.

¹⁹ Ëhi'amu vö'öromomamu gagorovo Iesu'o hesi ariböviohu'o Jerusalem jioromo va'areje.

Iesuhu meso hesi uhu jö huruoho majêhijade jöhoje.

²⁰ Va'ë'ëro sisonuvamu Iesu'o hesi ariböviohu'o örire vuonorö'ö rue'i gavareje mesoho mami'e sahori barêjê'e jiamu. ²¹ Sahori barêjê'e jiamu gagorovo Peter-ro Iesuhu urimo jövade jöho uehorovoromo uavadeje: Bada arueho gavêjo. Jaehu sahorijöro uavane mesoho iae sahorijê'e höjo.

²² Sahorijê'e höjamu Iesuro uëvadeje: God mae uehorovorêjo. ²³ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajêjo. Jemë bogo uehore niö'i bae'irögoro God gemu mae uehorovoromo uvë'oho: Na uvajêhi iae êhi jio'a'ajê uvoromo ave dahoru uavë'oho: Ri'öromomo va'o jovo börömore bu'örovonê uavë'oho jemëhu uvarije muoho God-ro vaejêho'ajêjo. ²⁴ Êhuni na uëvajêjo: Rabe rabe God ua gavë'oho mae uehorovoromo uvorêjo: Iae mae-êjo. God-ro iae bojemi'iramu bae'ejêjo. Ëhi uvë'ohuro êhuro iae bae'a'arujêjo.

²⁵ O jemë döre riravoromo God-are örire êninami'irögoro röhu ae göëni dë vörönêgê'oho ë a hesi sisêho uehorovoromo vuonugorêjo. Ëhi ë'ë'ë'oho êhuro jemesi Vavue ö'idöre hijaje ahuro jemesi sisêhu'o uehorovoromo vuonugo'ajêjo. ²⁶ [O jemëhu jabesi sisë bogo uehorovoromo vuonugê'oho jemesi Vavue ö'idöre hijaje aho hu'o jemesi sisêho bogo uehorovoromo vuonugo'ajêjo.]

Jew rajo a masijehu Iesu bogo ma uehorovoromo darugoho dinö'e baejane hö uavare jöhoje.

²⁷ Ëhi majêhinugoromo Iesu'o hesi ariböviohu'o Jerusalem röhu maho rovereje. Jerusalem rueromo Iesuro God-are amo börömore va'oromo ë juvadeje. Juvamu gagorovo priest masijohuro Jew rajo jögoru öri röjêhijarue ariböviohu'o a duvaho ömo'ömhuro rueromo ²⁸ Iesu uavareje: Jaehu God-are amo börömore hiromomo mue gö gö vaejanuoho diehi jië'e daruge javoromo o raro darugoho bojamijë'ëro êhi jië'e muoho vaejanue höjo.

²⁹ Vaejanue höjamu Iesuro uëvadeje: Nasi darugo hesi jö ue gevarujoho na'o jemë jöe gemu uë gë'ië'ajêjo. Jemëhu mana uevë'oho naro jemë uë'ejêjo: Na êhi jië'e darugohuro muoho vaejaje höjo. ³⁰ John-hu bapataeto vaejavuonövadoho na God-ro o ma-aëro darugoho bojamijë'ëro êhioho ë'onövade höjo. Uehëgo na hejêjo.

³¹ Hejêjamu rue a masijohuro Iesu diehi mana ua'iröhe jöho jabesi mevoromo uarovareje: Noehu uavë'oho: God-ro John darugoho bojamae hö uavë'oho Iesuro uö'a'ajêjo: Ëhi jië'oho jemë rabëni John bogo ma uehorovarije höjo. ³² O noehu Iesu ua'iröhoho: Ma-aëro John uavamu ë'ade hö ua'iröhoho röhu ë jöho bogo ua'ejarejo. Ëhi uarovare hesi bêhoho ae aho'obêhe uvoruomadeje: John hu jö God-aro baeromo majahuinövade ae höjo. Ëhi uvoruomamu ë a masijehu ae aho'o jabesi jö aho'i jö gö Iesu ua'iröhoho juhuonivareje. Juhuonivo'i êhuni Iesu ua'iröhoho: Ma-aëro John uavamu ë'ade hö ua'iröhoho bijönimareje. ³³ Bijönimoromo Iesu uavareje: Jaehu uö gövuanue jö hesi bêhoho no dadivavuajêjo. Dadivavuajêjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Ëhi jië'oho jemëhu uevarije jöho na'o bogo uë'ejêjo: Na êhi jië'e darugohuro muoho vaejaje höjo.

Mu aribövieuho a börömo hesi ö'i bajo mu mueberomo sisë ë'are uhu jöhoje.

12 Iesuro êhi uëngoromo ë Jew rajo aribövi jabesi jö sisêho uhu'e majêhiromomo uëvadeje: Iae ae gemuëro mure grape ö'oho bivo'amade höjo. Bivoromo ë muoho buore iromomo rova'o rojomoromo ö'i bajo sa'ijovoröhe guaho umoromo mu javue döro vaejade höjo hesi mu ahuro ajio ë hiromomo muoho atovoröhego. Muoho êhi avohoromo gavade eni jiamu gagorovo ae uëvade höjo: Na va'ejêjo. Jemëro nasi muoho muebejehorêjo. Mueberomo ö'i bajoho raeromo mavego nasiroho bahi'i ioro'ioroho jemesi ujuohorêjo. Ëhi uëngoromo ri'öromomo va'o sa'a göro ë hijade höjo. ² Sa'a göro va'oromo hijuvo gavade ö'i bajo urarue majaho rovamu gagorovo mu vaejarue aho gemu uavade höjo: Va'iranoho mu muebejarue aribövioho uënego ö'i baje gö i'imamego ujuoheho ruenêjo. Ujuoheho ruenêjamu ruëhuro va'ade höjo. ³ Va'o mure höröjamu gavë'i rue mu muebejarue ariböviohu'o ë aho guduamoromo anoromo sihö'öja-

mu sionëro övemu rovade höjo. ⁴ Övemu rovamu gagorovo rue a börömhuro mu vaejharue ae gö'o nugö'öjamu mure va'ade höjo. Va'o höröjamu gavë'i rue mu muebejarue ariböviohuro ë aho simanore anoromo hesi örire mu sisë vaejare höjo. ⁵ Èhi'amu mu arijo'ohuro mu vaejharue ae gö'o nugö'öjamu mure va'ade höjo. Va'oromo höröjamu gavë'i mu muebejarue ariböviohuro ë aho anamu guomade höjo. Anamu guomamugo mu arijo'ohuro hesi mu vaejharue ae gö gö nugö'öbe rovade höjo. Nugö'ö'ego va'o mure hörö'ego ioro'ioroho ijahëro hisuebi'amo'i ioro'ioroho muo'amo barënövre höjo. ⁶ Èhi'ojuvo hu'oho ae gemu jiade höjo. Èaho hesi harihu mabëhoho jiade höjo. Ijo tugoho'i mu arijo'ohuro uehorovoromo uvade höjo: Arue mu muebejarue ariböviohuro hu garomo uvo'a'aruëjo: Nöruare harihe hö uvoromo èhuni mae uehorovo'aruëjo. Èhi uvoromo nugö'öjamu mure va'ade höjo. ⁷ Va'o höröjamu gavë'i ë mu muebejarue ariböviohuro uarovare höjo: Arue rovaje ahuro hesi vavu hesi sionoho bae hesi höjo. Èhuni è'ego ano bamarëjo èhuro ave muoho noro baeröhe höjo. ⁸ Èhi uarovonugoromo ë aho guduamoromo anoromo guomamu muro jiamu baeromo rori'o bu'öruomade höjo. Èhi'are höjo.

⁹ Èhi jië'oho mu arijo'ohuro diehi ë'a'ajëjo. Huro rueromo mu muebejarue aribövioho i'ue bojëmiromu muo'amo'i ë muoho ae gö bojëmi'ajëjo jaburo mueberöhego. ¹⁰ Röhu ave uhu jöho God-are surire jajivoromo uvë'e höjo:

Munë javue vae'irögoro munë gemu bijönimoromo vuonugare höjo.

Vuonugaroho jaruvoho ë munëhuro javuoho nige-mo'ego bibivoromo mae namijajëjo.

Hesi Bada God-ro èhi è'ade höjo.

Èho noro garomo uvarue höjo: God-ro mu mabëhe è'è'e höjo.

Èjö God-are surire jajivamu adaharijoho jemë diehi'oromo ë hesi bëhoho bogo avoho baejarije höjo.

¹² Èhi uëvamu hegorovo rue Jew rajo a masijohuro garomo uvareje: Iesuro a masijoho no biraguoromo èhuni uhu jöho jövajëjo. Jövajë uvoromo Iesu guduamo bava'ie'oromo ae aho'obëhe juhuonëmiromo vuonugo va'areje.

Iesuhu guaro berovojöro aehu tax jö ua gavarohoje.

¹³ Èhi'amu aëro Pharisee aribövioho o Herod-are aribövioho rëmö'öjareje va'oromo Iesu sareramego huro jöe sisë'i jövoromo guaro berovoröhego.

¹⁴ Rëmö'öjamu va'oromo Iesu sarerisareriamiromo uavareje: Tisajo. Iae no gavarue höjo ja a mae javego. O aho bogo juhuonëmijego. Èhesi bëhoho jero no göromo ae böröme o bise'e javuajëromo jöe gö gö bogo röjahui'i God gemu uehorovoromo hesi örohemu mae röjahuijanue höjo. Èhuni no jö harihe ua ga'ie'aruëjo tax jöho. Rome a börömhuro nosi sa'aho muebejego noro hu tax bojamiarue höjo. Noehu èhi è'aruoho na èhuro Jew rajo nosi jögoroho aharue höjo o bogajo. Na no bojami'ejarejo o bogajo. ¹⁵ Bogajamu

Iesuro gëromo uvadeje: Arue ariböviohuro nasi örire ma-döemu mae ue ge'i a'i jabesi uhoho na ijumevo'i nimoromo majehijaruëromo uëvadeje: Jemë rabëni nasi dëho bijioho gevarujëjo ga'i na bejevego. Ajivë'e ijo baje gemu baruehego na gavöjo. ¹⁶ Gavöjamu barovareje. Barovamu garomo uëvadeje: Aveho rahuare nu ano'ohu'o ihohu'o jajivë'e höjo. Jajivë'e höjamu uavareje: Rome a börömo hesi höjo. ¹⁷ Rome a börömo hesi höjamu Iesuro uëvadeje: Èhuni Rome a börömo hesiroho èho hesi öroro bojami'i God-aroho èho God-are öroro bojaminövorëjo. Èhi uëvamu heromo jöe barëjëvadeje.

Iesuhu guaro berovojöro vuovë'e ariböviehu ri'öruomo'iröhe jö Sadducee ariböviehu hu ua gavarohoje.

¹⁸ Èhi'amu iae Jew rajo a masijo ioro'iorohuro rovareje. Jabumë Sadducee jö uehorovarue aribövie jioruomadeje. Sadducee ariböviohuro uehorovoromo uvoruomajeje: A vuovë'oho ijönöho bogo ri'ö'amo'i ma-ioro'iore gemu vuovo'ajëjo. Èhi uvoruomaje ariböviohuro rueromo Iesu guaro berovojöro sarerisareriamiromo uavareje: ¹⁹ Tisajo. Moses-ro jögore jajivoromo uövuë'e höjo: Aboji harihu'o rumo'e a vuovego diehi è'iröhe öroho aviëhi höjo. Aehu vaboro masuromo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejë'e baruehu guomo'i vaboro nugë'oho hesi öhuro vuojiroho masuromo èhuro guomade ö hesi ihoro ujoho vaejaho'ajëjo. Moses-are jögoroho èhi höjo. ²⁰ Èhi jië'ëro iae ma-ö ömo'ömëremu ae aho'o 7 raromare höjo. Raromoro muriohuro magonahoho masuvade höjo. Masuromo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejë'e baruoho guomade höjo. ²¹ Guomamu hesi vaboroho dorue hijamu ö göhuro vuojiroho masuvade höjo. Masuromo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejë'e baruoho guomade höjo. Guomamu hesi vaboroho röhu maho dorue hijamu gagorovo ö göhuro vuojiroho masuvade höjo. Masuromo guomade höjo. ²² Ö ömo'ömo ioro'iorohu'o èhi gemuoho è'obe rovare höjo. Ö ömo'öme 7 jabuhu ë magonahe gemuoho masube rovaroho ë magonahoho aboji harihu'oho bogo vaejë'e aho ma-vuovëvobe rovade höjo. Vuovobe ruejuvo barëjamu ijo tugoho'ioho ë magonahoho hu'o guomade höjo. Èhi'are höjo. ²³ Èhi è'arohuni èhuni ave jöho no ua ga'ie'aruëjo. Jero uvanue höjo: Vuovoromo ri'ö'ejarejo. Èhuni vuovë'e ariböviehu ri'öruomoröhe majaroho ë magonahoho di ahu'o hi'a'ajëjo. Barue aho'o 7 masuvë'ego uvaruëjo.

²⁴ Èhi uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Bogajo. God-are surire jöhu'o huhu mu vaeröhe darugohu'o jemë bogo avoho gavarujëro sisë'i uehorovoromo ue gevarujëjo. ²⁵ Èhesi bëhoho vuovë'ëro ri'öruomo'iröhe maja rovë'iroho vaboroho baruoho bogo masurovo'i aneraehu ö'idöre ma-raromaruëhi èhi raromo'aruëjo. Èhuni ë magonahehu di ahu'o hi'iröhe jö ue gevarujöho bëhi rumo'e höjo. ²⁶ Èjöho jemëro uvaruje höjo: Vuovë'e ariböviehu ri'ö'iröhe jöho sareri jöe höjo. Èho bogo sareri jöehu jio'i jö mae höjo. Èhesi bëhoho vuovoromo ri'ö'iröhe jöho Moses-ro God-are surire iae

jajiv'e höjo. Ijo hisu vënehu ravade jö jajivadevare evare God-hu jövade jöho jajivoromo ave jöhu'o uv'e höjo: God na Abraham Isaac Jacob ëhi muebejävaje ae javajëjo. Jemë rabëni ë jö hesi bëhoho bogo avoho baejarije höjo. ²⁷ God-hu Abraham Isaac Jacob muebejävaje jö hesi bëhoho jabumë vuovoromo bogo ioro'ioremuoho barë'i va'o raromego God-ro muebejävaje höjo. God bogo vuovoromo ioro'ioremu barëj'e aribövioho muebejëvo'ibejajo. A'i hu vuovoromo va'o raromarue aribövioho iae muebejävaje höjo. Èhuni ae vuovoromo ioro'ioremu barëjaje hö uvarujoho ëho sarerivarujëjo.

God-hu bojamuade jöho diho bërömohe jiajoho aehu Iesu ua gavadohoje.

²⁸ Èhi uëvamu Jew rajo jögoru öri røjëhijarue ae gemuëro rueromo hejade Iesu'o Sadducee ariböviohu'o jö aho'ahamirovamu hejë'i röhu gavade Iesuro jö mae mana majëhijamu gagorovo Iesu uavadeje: Na ave jöho ua ga'ië'ajëjo. God-hu bojamuade jögore aho'o jio'amajoho di jöhuro jö ioro'ioroho iosirami'amoromo nuniroho höjo.

²⁹ Nuniroho höjumu Iesuro uavadeje: Nunire jö bërömohe aveho höjo: Israel ariböviohumë ave jöho hehëjo. Bada nosi God hu gemu bërömohe höjo. ³⁰ Jasi dë vövöbajo'e aru'ahe uehore daruge aho'obëhe Bada jasi God ma-hu gemu bojaminëjo. ³¹ Èjöhö nuniroho höjo. Röhu ë jö hesi bëhiroho aveho höjo. Jaehu jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho ëhi rajahinëjo. Jögoru ioro'ioroho ë jö niö'ioho bogo iosirëmiromo masijoho jio'amo'i ë jö niö'ioho bërömo maho jëvavëjo.

³² Bërömo maho jëvavëjumu hegorovo rue jögoru öri røjëhijaje ahuro Iesu uavadeje: Tisa ja jö mae jövanuëjo. Jaehu uevanuoho: God ma-gemu jio'i god gö gö bogohöjo. ³³ Noehu dë vövöbajo'e uehore daruge aho'obëhe ma-hu gemu bojamiromo röhu nosi arijo'arije rajahirovanuëhi nosi ae gemuoho ëhi rajahinë'o ho ëho ma-mabëhe höjo. O mi vënire bueromo God-are örire bojamijë'o ho o suvuore gö gö hu bojamijë'o ho ëho ma-jianovajëjo.

³⁴ Ma-jianovajëjumu hegorovo Iesuro gavade rue aho simano mae uehorovoromo jövamu gagorovo uavadeje: Jaehu God-are aharire va'o hijego huhu muebejavo'iröhoho ja bogo rori'o ho javo'i iae bëhiro javajëjo. Èhi uavamu hegorovo ae aho'obëhe jöe gö gö ua ga'ië'aroho juhuonivoromo vuonugareje.

Bëröme namiromo ajamuaje a hesi jö Iesuhu røjëhi'i uë gëvadohoje.

³⁵ Vuonugamu Iesuro God-are osa bërömore hiromo jögoroho røjëhijadeje. Røjëhiromo uëvadeje: Aveho hehëjo. Bëröme namiromo ajëmi'iröhe a hesi jöho jövo'ië'ajëjo. Jew rajo jögoru öri røjëhijarue ariböviohuro uvoruomaje höjo: Bëröme namiromo ajamui'iröhe aho ma-David-are uje jio'a'ajëjo. Rabëni ëhioho uvoruomaje höjo. ³⁶ God-are Aru'ahohuro jöho

David-are simanore bojamamu jajivoromo uv'e höjo: Bada God-ro nasi Bada uavade höjo: Nasi övo manö rojo hijego ja'o muorovarue aribövioho naru ruahö'öjëvego hörëro vijuvo taemo'amo'irane höjo.

³⁷ Èhesi bëhoho bëröme namiromo ajëmi'iröhe a hesi jöho David-ro jajivoromo uv'e höjo: Bada höjo. Bada hö uvadoho ëhu'o ho rabëni uvoruomaje höjo: Bëröme namiromo ajamui'iröhe aho ma-David-are uje höjo. Èhi uëvamu ae aho'obëhe huhu majëhijaje jöho heromo nimorohoruomadeje.

Jew rajo jögoru öri røjëhijarue ariböviehu sareri'e mu vaejaruëhi aehu bogo ëhi ë'iröhego Iesuhu jövadohoje.

³⁸ Èhi'amu Iesuro jöho røjëhijuvu röhu uëvadeje: Jemëro Jew rajo jögoru öri røjëhijarue aribövioho gë avohorëjo. Èhesi bëhoho ë aribövioho jaburo jabesi sinohemu uehorovoromo niögu ëgobövie hörü'o utahë'o ho io'amoromo jijiharue ëhi jië'e muoho nimarue höjo aëro gëromo rajëhijöro. O imo'amaruire va'ë'o ho jaburo nimarue höjo aëro uvoruomoröhego: Jabumë a masijëro jijihajëromo rajëhiromo jejëmiruomoröhego. ³⁹ O God rajahijarue osare va'ë'o ho o sörö i'i va'ë'o ho a masijehu raromaruire ë va'o raromo'i nimarue höjo. ⁴⁰ Raromo'i nimoromo magonaho doru jabesi bövioho bise'o ho ëma ujuohëharue höjo. Ujuohoromo sarerivoromo pari ëgobövie jaguvarue höjo aëro gëromo uvojöro: Mu mae vaejaruëjo. Èhi jië'e sareri'e muoho vaejaruego ëhuni God-ro i'u bërömo mae bojëmi'ajëjo.

Bövi bise'o rumo'e magonaho doruehu God-ni suvuoro ba'amade jöhoje.

⁴¹ Èhi uënuogoromo Iesuro God-are suvuoro bahijarue bëhire ë va'o hijadeje. Hiromo uheriho'i gavadeje ae aho'obëhe ijo bajoho ë io'amamu. Bövi bise'o marohë'e mae jië'e aribövie aho'obëhe jaburo rueromo ijo baje bëröme ba'amoromo va'onövareje.

⁴² Èhi'amu magonaho dorue gemuëro rueromo röv'e ijo baje niö'i ba'amëvadeje. A'i ë monioho ma-bise'e jiadëje. ⁴³ Ba'amëvamu Iesuro ëho garomo hesi ijo'ajö ömo'ömhuro ruejöro uvëvadeje. Rovamu uëvadeje: Èbövi bise'o marohë'e jië'e ariböviohuro ijo baje aho'o io'amo'i arue bogo eni jië'e magonahohuro röv'e ijo bajoho niö'i ba'amade höjo. Röhu God-ro ëhi uvajëjo: God-are suvuoro io'amare a ioro'iorohuro bisemu bisemu io'amo'i ë bogo eni jië'e magonaho doruohuro bövi mae ba'amade höjo. Na mae uëvavëjo. ⁴⁴ God-hu ëhi uehorovaje hesi bëhoho ë a ioro'iorohuro inömo marohë'e maëro jië'ëro ma-vituohe mu bojami'i ë magonahohuro inömo rumo'ëro jië'ëro hesi i'ibejade monioho aho'o bojami barëj'e höjo.

Aehu God-are amo börömo dadovoruomo'iröhe jö Iesuhu majëhijadohoje.

13 Èhi'onugoromo Iesuro God-are amo börömore jioromo va'amu gavë'i hesi ijorajo ömo'öme röhu ae gemuëro Iesu uavadeje: Tisa aruëroho gavëjo. God-are javu masijo vae'amarohu'o javu masijo hesi munëhu'o ma-mabëhe jio'amajëjo. ² Èhi uavamu uavadeje: Ave munë javu masijoho na jemë gavaru-jëjo. Èjavuoho aho'obëhe aëro dadovoruomo'iramu munëho ahoromo sa'aro ruvebi barë nahonahovo'ajëjo.

Huë vavaeni börömo rueröhe jö Iesuhu majëhijadohoje.

³ Èhi uënuogoromo Iesuro va'oromo Olives Dahorure ajio hiromo gavadeje God-are amo börömo anume jiamu. God-are amo börömo anume jiamu Peter James John Andrew ëho jaburo sivue ajio Iesu'o raro-moromo uavareje: ⁴ Ave jöho majahuego hejarëjo. God-are javu masijehu rireromo'iröhego uövuanoho ëho divare jio'a'ajëjo. O no mu rabe garomo uvo'e-jarëjo: Èhi jië'e muoho aho'obëhe rue'ie'ajëjo.

⁵ Rue'ie'ajëjamu uëvadeje: Gavë'iajo. Aëro sarerëmi'iramu guaro rirerömëvo va'a'ajëjo. ⁶ Ae aho'obëhe rueromo sarerëmiromo uë'a'aruëjo: Nöruare ihoro rovajëjo. God-hu uevë'ëro böröme namiromo ajëmi'irode aho na jevajëjo. Èhi uëromo ae aho'obëhe sarerëmi'iramu uvo'a'aruëjo: Mae-ëromo guaro rireromo'ajëjo. ⁷ O he'irarije muorovo jö ruenövo muorovonövamu hejë'oho nadi juhuonivorëjo. Öre gö bogojië'ëro ëhi jië'e mu sisëho iae jio'a'ajëjo. Röhu sa'aho bövioho bise'oho evaroho bogo barë'i ëho hesi majae göro jio'a'ajëjo. ⁸ Sa'ae göëro göhu'o muorovonövo a masijo ioro'iorohuro ioro'iorohu'o muorovonövo'aruëjo. Sa'ae dinö'e dinö'e jiajoho hijio-hijiovo'amo'ajëjo. Sa'ae gö gö iruno'e bogojio'ajëjo. Èhi jië'e huë vavaenoho rue'iramu mu sisëho bogo burëroho barë'i a'i magonahehu aevoromo raho'i hara'uajëhi ëhi aho aevoromo huë vavaene börömo baebe va'oruomo'ajëjo.

⁹ Röhu gavë'i raromorëjo. Aëro guduamo ujuohëvo va'oromo jögoru muebejarue aribövi jabesi övore bojëmi'aruëjo. God rajahijarue osa göro göro ë hisuebi-jëvo'aruëjo. Gavana o sa'are a masijo gö gö jabesi nunire rëmo'iramu nasi jöëni ë riravo'arujëjo nasi jöho huruoho majëhi'i. ¹⁰ Röhu God-are jö maho aëro sa'ae dinö'e dinö'e majëhibe va'o barë'ajëjo. Èmuoho urimoho jio hesi höjo. Bövi bise'o barë'iröhe majaho ë hesi ijönö jio'a'ajëjo. ¹¹ Röhu jabuhu guduamo ujuohëvo va'amu a masijo jabesi nunire riravë'oho nadi uvorëjo: Na rabu jöe majëhi'ejöromo nurunurumorëjo. Nadi ëhioho ë'i a'i a masijo jabesi nunire riravo'irarije maja rovamu evare God-hu rabu jö jemesi simanore bojëmë'oho ë jöho majëhirëjo. Èhesi bëhoho bogo jemëhu jöho majëhi'irögoro a'i God-are Aru'ahohuro jöho simanore bojëmi'iramu jemë ë jöho majëhi'aru-

jëjo. ¹² Röhu öhuro öho ae gö jabesi örire bojëmëno'aruëjo muo'amojöro. Vavuohuro aboji harihu'oho ëhi gemuoho ë'a'aruëjo. Aboji harihu'ohuro ri'öromo ae uë'iramu vëmu vavu'oho muo'amo'aruëjo. ¹³ O jemëhu na uehorovevarujohuni ae aho'obëhe jaburo jemesi örire nue huodëgoruom'o'ajëjo. Röhu ae rahu birivoromo mae uehorovevobe va'ojuvo maja barë'iröhe maja rovë'iroho God-ro baejëvoromo manö bamëvo'ajëjo.

Mu sisë bëhe rueröhe jöhoje.

¹⁴ Röhu jemë ga'a'arujëjo God-are osa ijumaje sisëhuro maehu jiaje röhore ëma nami'iramu. Èjö Iesuhu majëhijadoho adahoromo avo'avoho gare. Amo Iesuro jö vituoho majëhiromo uëvadeje: Sisëhuro maehu jiajire ëma namijamu gavë'oho ave Judea sa'are raromaruje aribövioharo huruomoromo dahoru'ero iojioromëne. ¹⁵ Ae rahu javu dönö haradare raromë'oho abueromo osare inömo nadi va'o ujuoho'i ma-huruomoromo va'orëne. ¹⁶ O mure raromë'oho nadi vuonorö'ö va'o niögoho ujuoho'i ma-huruomoromo va'orëne. ¹⁷ Röhu ë huë vavaeni rue'iröhe majaroho dë'e magonahohu'o aboji harihu'o inino jio'amë'e magonahohu'o jabumë vaevë'oho diehi huruomoruomo'ajëjo. ¹⁸ Röhu God ua garëjo huro ajëmëgo ëhuro aho niohijo majaroho bogo huruom'o'iröhe höjo. ¹⁹ Rabëni hesi bëhoho evare majaroho huë vavaene bogo bise'o vadu'oho rue'a'ajëjo. Èhi jië'e huë vavaenoho urimo God-hu sa'a bövi bise'o bamadevaroho bogojioe ruejuvo ro jaruvo majahu'o ëhi jië'e huë vavaenoho bogohöjo. O ijönöhu'o bogojio'i ë majaho gemu börömo jio'a'ajëjo. ²⁰ Èhuë vavaeni maja ëgobövi jiajoho God bogo tarioromo bunemuoho bamo'ibejajo aho bogo birivoromo raro'mo'ibejajo. A'i God-ro hesi baejëvade aribövioho uehorovëvoromo ë majaho tarioromo bunemu bamo'i uvë'e höjo.

²¹ Èhi jiamu ae göehu uëvë'oho: Aveho ro gahëjo. O arueho va'o gahëjo. God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamui'iröhe aho aviae o aruae hö uëvë'oho nadi maho uehorovorëjo. ²² Èhesi bëhoho rabëniajo. Ae aho'obëhe rueromo sarerëmiromo uëbe va'a'aruëjo: God-hu uevë'ëro böröme namiromo ajëmi'irode aho jevajëjo o jö God-aro baeromo majëhijaje ae jevajëjo. Sarerëmiromo ëhi majëhiromo bogo gavaru mu masijoho vaenövo'aruëjo eni jëvego God-hu söjëvade aribövioho sarerëmëgo rireromo'iröhego. ²³ Röhu jemëro avoho mueberovorëjo. Ijönö jioröhe jöho na urimo majëhië'e jevajëjo. Èhuni sareri'e jöho nadi maho uehorovorëjo.

God-are A Maehu rueröhe jöhoje.

²⁴ Röhu ë huë vavaeni majaho barë'iramu evare maja nunoho ramoramovoromo manaeroho duorohoromo ²⁵ jijoho sisërë'amoromo ö'idöre inömo aho'o arua anumiae va'o'amo'ajëjo. ²⁶ Èhi'o'iramu sa'are raro-marue ariböviohuro ae aho'obëhe ga'a'aruëjo God-are

A Maho naro darugo'o aji'o börömo mae baeromo suere ruvebi'iramu. ²⁷ Ruvebiromomo nasi aneraho rëmö'ö'iramu ro God-hu sōjēvade aribōvioho gagov-ēvo'aruējo. Arua anumiae sa'ae dinö'e dinö'e maja ro-jomajire beva'ajire jioruomajoho gagovēvo'aruējo.

Mesehu gumutivego Jew rajo jabesi vama maja dunovaje uhu jōhoje.

²⁸ Röhu meso hesi uhu jōho heromo bēhoho avoho uehorovorējo. Gavaruje mesoho gumutivoromo rahago garomo evare jemē uvaruje hōjo: Jew rajo nosi vama majaho iae dunovajējo. ²⁹ Ēhesi bēhoho jemē ga'irarije naehu uēvodēhi mue gö gö rovamu gavē'iroho uvorējo: Ēmajaho iae rovajējo. ³⁰ Ave jōho na jō mae uē'iē'ajējo. Ave jaruvore raromaruje aribōvioho jemē bogo vuovo barējē'iro evare naehu uēvaje mue aho'obēhe rue'a'ajējo. ³¹ Ö'idöe sa'ae bövie bise'e barē'i nasi jōho gemu bogo barē'ajējo.

Iesuhu vuonorö'ö rueröhe maja no bogo gavarue jōhoje.

³² Röhu ē majaho divare jio'iröhoho aho bogo gavaruējo. Ö'idöre raromarue anerahu'o Harihoho na'o bogo ga'i hesi Vavuohuro gemuēro gavajējo. ³³ Avoho mueberovorējo. Gavē'iajo. Jemē'o ē majaho bogo gavarujējo. ³⁴ Ēhesi jōho uhu'e majēhi'iē'ajējo avoho he'irarijigo. Ae gemuēro öre gö va'iē'ajējo. Amore jioromo va'iē'iroho hesi mu vaejharue aribōvioho ae gö gö mue gö gö bojēmibe va'a'ajējo jaburo simane vaeromo ē muoho muebejaho'irōhego. Bojēmibe va'oromo hesi osa ojo muebejaje aho ua'a'ajējo: Ojoho avo'avoho muebenējo. Osa arijo'ohuro ēhi ē'a'ajējo. ³⁵ Ēhesi bēhoho na ē osa arijo'oho va'ēnejevajējo. Na divare vuonorö'ö rue'irodoho jemē bogo gavarujējo. Nani vö'ö'e o vahi riri'e o sisonuvo'i titimo'iramu o sisonuvo'iramu rue'ejōjo. Jemē bogo gavarujējo. Ēhuni muoho avo'avoho mueberējo. ³⁶ O bogo nuni jioromo mu avoho muebejē'oho nani na ma-majioho rue'i ga'ejōjo jemē momorö'ö uro'amē'e jēvo'iramu. ³⁷ Na jemē uēvajēhi ae aho'obēhe ēhi gemuoho uēvajējo: Nune jioromo muoho avo'avoho mueberējo.

Jew rajo a masijehu Iesu ano'i jō mevare jōhoje.

14 Iae God-hu Vörö Tugohade Sörö o I Dē Huaje Oso Rumo'e Sörö jiamēhi i'iröhoho jio'i röhu jaruvēhi priest masijohu'o Jew rajo jōgoru öri röjēhijarue aribōviohu'o ēho jaburo öre nahareje Iesu saginiēri guduamoromo ano'iröhēro. ² Öre nahoromo uarovareje: Sörö majaroho bogo guduamo'ejarējo aëro göromo no'o muorovojoēni.

Magonahe gemuehu ridi'e jovehu Iesuare simanore otehodivade jōhoje.

³ Ēhi'amu Iesuro Bethany amore rueromo sino jomo'e ae Simon-are osare ro hiromo ie ijadeje. Ie ijamu gagorovo magonahe gemuēro munē huono mabēhe

baeromo rovadeje. Ēhuono gagore ridi'e osoho jiē'e jiadēje. Osoho bogo jovo'oho buarohē'e ma-oso mae mu jiadēje. Oso ihoho nard jiadēje. Röhu hesi manaho bogo bise'o vadu'oho jiadēje. Magonahohuro ē munē gagore jiaje osoho barueromo munēho hahovoromo Iesuare simanore otehadēje. ⁴ Simanore otehamu gagorovo ae göero göero dē vörönēgamu jō sisē atoromo uarovareje: Ēmagonahoho rabēni osoho ēma otehö'ōjajējo. ⁵ Aro imo'ibejarējo 300 kina iosiramijē'e manaho bövi mae bae'ibejarējo. Ēmanaho baeromo bövi bise'o rumo'e aribōvioho suvuorēmi'ibejarējo. Ēhi jiē'oho iae mae jio'ibejajo. Röhu huro ēma otehö'ōjade hōjo. Ēhi uarovoromo magonahoho birevareje.

⁶ Birevamu hegorovo Iesuro uēvadeje: Ēmagonaho birevarujoho vuonugohējo. Jemē rabēni magonahoho huē vavaenoho bojamijarujējo. Huro na mabēhe avohevē'e hōjo. ⁷ Bövi bise'o rumo'e aribōviohuo jemē'o raromobe jijihohu'aruējo. Jemesi nioromo jabumē ajēmijē'oho iae jemē eni jēvaje hōjo. A'i naro jemē'oho bogo hibe juvo'ejōjo. Ijonö ēhi avohevo'irarijoho bogo eni jēvo'ajējo. ⁸ Ēmagonahohuro rabe eni jiadoho ēho nasi örire mae avohevade hōjo. Mae avohevoromo oso nasi sinore otehadē hesi bēhoho nasi sinoho avoehade hōjo ēhuro nasi sinoho mae jevego aëro hure bamevoruomoröhego. ⁹ Ave jōho na jō mae uē'iē'ajējo. Sa'ae dinö'e dinö'e aehu nasi jō ma majēhibe jijihē'iroho ē magonahehu ē'ade jōhu'o majēhibe jijihohu'aruējo aëro hu mae uehorovoromoröhego.

Judas-hu Iesuni Jew rajo a masijo hiruēmade jōhoje.

¹⁰ Ēhi'amu Iesuare ijoraje 12 röhu gemuēro Judas Iscariot-ro va'oromo priest masijoho uēvadeje: Jemē nēgē'oho na Iesu jemesi övore bojēmi'ejōjo. ¹¹ Bojēmi'ejōjamu hegorovo niorohoromo uavareje: Iae mae hōjo. Ēhi jiē'oho no ijo baje mana bojami'ejarējo. Ēhi uavamu hegorovo Judas-ro öre nahadeje Iesu jabesi övore bojēmi'iröhēro.

God-hu Vörö Tugohade Sörö Iesumēhu ijare jōhoje.

¹² I Dē Huaje Oso Rumo'e I ibe va'iröhe majaho aevoromo rovadeje. Aevoromo rovaje majaho rue'ego Jew rajero sheep harihoho muo'amonövareje God-hu Vörö Tugohade Söröho i'iro. Amo ē majaho rovamu gagorovo Iesuare ijorajoho jaburo Iesu uavareje: Ja nagajoho no dinö'e va'oromo söröho avohaho'ejarējo.

¹³ Avoho'ejarējamu Iesuro hesi ijorajoho niö'i uēvadeje: Jerusalem amo böröromo va'orējo. Va'i ga'a'arujējo aëro jovo'e ramaho simanēro baeromo ro birohēvo'iramu. ¹⁴ Ro birohēvego va'oromo ga'irarije hu di osare rumo va'ego gagorovo jemē'o ē osaro va'oromo osa arijo'oho uarējo: Tisahuro uvade hōjo: Osaho dinö'e hōjo naehu nasi ijorajoho jabu'o gemu mae sörö i'irodoho. Ēhi uarējo. ¹⁵ Ēhi ua'iramu osa arijo'ohuro jemē hu'iraejēvoromo vuahure ajiomoromo döre osa börömo rōjēhi'a'ajējo. Rōjēhi'iramu ga'a'arujējo maratue bövie bise'e eni avohoromo bahi-

jë'e jio'iramu. Ëhi jiamu gavë'iroho ë dirö'oro söroho avohorëjo jemë'o no'o ë i'iröhe.

¹⁶ Ëhi uëvamu rue ae niö'iohuro ri'öromo Jerusalem va'areje. Va'oromo gavare Iesuhu uëvadëhi bövioho bise'oho ëhi jiamu gagorovo söroho avohareje.

¹⁷ Ëhi'amu vahiromadeje. Vahiromamu gagorovo Iesuro hesi iJORAJE 12-ho jabu'o gemu mae rovadeje. ¹⁸ Rueromo ioho ijë'i Iesuro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë ae gemuëro na bijönegarue aribövi jabesi övore bojëmi'anuëjo. Ëaho ja aviae na'o ie ijanuëjo. ¹⁹ Ie ijanuëjamu hegorovo jaburo uehore gö gö baeromo ae gemuëro gemuëro uavareje: Na bogo ëhioho ë'ejöjo. Na na mae uavajëjo. ²⁰ Mae uavajëjamu hegorovo uëvadeje: Ae aho'obëhe 12 röhu gemu naehu i hevöre ba'amo'ego hu'o gemuore ba'amaje ahuro ë mu sisëho vae'a'ajëjo. ²¹ God-are surire jajivarëhi hesi A Maho na ëhi guomevo'ajëjo. Röhu na bijönegarue aribövi jabesi övore bojëmi'iröhe aho vaevë'oho sisërë'ajëjo. Ëaho bogo raho'ibejajo ëhuro mae jio'ibejajo.

Sino'o kö'o aevoromo ijare jöhoje.

²² Ëhi uëngoromo ioho ue'ahoromo Iesuro ioho baeromo God mae uanugoromo ato'atovoromo hesi aribövioho suvuorëmiromo uëvadeje: Baehëjo. Aveho nasi sine höjo. ²³ Ëhi'onugoromo enatuore jovoho baeromo God mae uanugoromo bojëmadeje. Bojëmamu ae aho'obëhe ë jovoho ibe rova'areje. ²⁴ Ibe rova'amu Iesuro uëvadeje: Aveho nasi köe höjo. Ae aho'o jemesi jöëni köho rovevoromo guomevo'ajëjo. Guomevo'iramu ëhuro God-hu jemë muebejëvo'iröhe jögoroho marë'ajëjo. ²⁵ Röhu ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Na ijoho ö'i bajo jovoho bogo i'ejöjo hujeji ëho majaho rovego evare na God-hu muebejaje öri ar'iere hiromo ö'i bajo jovo i'oho i'irodëni. ²⁶ Ëhi uëngoromo God rajahijarue jöho ioruomoromo suorovo va'oromo Olives Dahorure iojijomareje.

Peter-hu Iesu gavaje jö a subivëhoröhe jö Iesuhu majahijadohoje.

²⁷ Olives Dahorure iojijomoromo Iesuro hesi aribövioho uëvadeje: Jemë ae aho'obëhe nasi örire mae uehorovevarujoho vuonugo'i remo va'a'arujëjo. Ëhesi bëhoho God-are surire jöho jajivoromo uvë'e höjo: Sheep muebe'amaje aho God naro ano'ejöjo. Ano'iramu huhu muebe'amade sheep-oho jaburo arua anumiäe va'o'amo'ajëjo. God-are jö jiajëhi ëhi remo va'a'arujëjo. ²⁸ Remo va'iramu guomoromo ri'öngoromo naro urimo Galilee va'ejöjo. Jemë ijore ö'a'arujëjo. ²⁹ Ëhi uëvamu Peter-ro ri'öromo uavadeje: Nani a ioro'ioroho jasi örire uehorovaruohe vuonugo'i ramo va'a'aruëjo röhu na bogo ëhioho ë'ejöjo. ³⁰ Bogo ëhioho ë'ejöjamu Iesuro Peter uavadeje: Ëhi uevanuëjo röhu ave jöho na jö mae ua'ië'ajëjo. Jaruvo vahire kökörökoho bogo urimoho vae niö'i uvë'e jero urimo vae niö'i gemu ae uë'a'anuëjo: Na Iesu bogo gavaje höjo. ³¹ Ëhi uë'a'anuëjamu hegorovo Peter-ro

ma-darugo'o uavadeje: O na bogo ëhioho ë'ejöjo. Aehu anegamu ja'o gemuore guomo'ië'iroho na bogo ëhioho majëhi'ejöjo. Bogo majëhi'ejöjamu Iesuale aribövi ioro'ioroho aho'o jabu'o ëhi gemuoho Iesu uaruomadeje.

Iesuhu Gethsemane sa'are hiromo God-are örire ëninamijade jöhoje.

³² Ëhi uanugoromo Iesu'o hesi ariböviohu'o va'oromo öri ari'o ihe Gethsemane rovareje. Rueromo Iesuro uëvadeje: Avehuro rarohego na aruëre va'oromo God-are örire jöe jövöjo. ³³ Ëhi uëngoromo Peter James John ëhi sö ujuoho va'oromo hesi dë vövöbajo'o uhure huë vavaene aho'o rovamu sisë maro nurunurumadeje. ³⁴ Nurunurumoromo uëvadeje: Na sisë maro huë vavaene baejevajëjo. Ëhuro guomevo hesi höjo. Ëhuni nadi momorö'ö'i ma-nune jioromo na'o gemuoro avoho mueberovë'e raromohëjo.

³⁵ Ëhi uëngoromo rori'o ëgo'o va'oromo sa'are behumoromo God ëninamijadeje ëhuro eni jiego vi'ehoho bogo bae'iröhëni. ³⁶ Ëninamiromo uavadeje: Apo mue aho'o vae'iranoho ja eni javajëjo. Ëhuni i'ue huë vavaene nasi örire rovajoho ahego na bogo bae'iröjo. Röhu naehu nimajoho nadi ë'i jaeu nimanuëhi ëhi ë'onëjo.

³⁷ Ëhi ëninaminugoromo vuonorö'ö rueromo gavade hesi ae niö'i gemu momorö'öjamu gëgorovo Peter uavadeje: Simon-ajo. Rabëni niavanuëjo. Majae ma-bunemu nune jioromo mueberovë'e hi'iranoho ja diehi'oromo bogo eni javajëjo. ³⁸ Jemëro nune jioromo mueberomo ëninamihego God-ro ajëmego Satan-ro bogo dinëmego ëhuro bogo bejëvo'irajo. Jemesi aru'ahoho mu mae vae'i nimo'i jemesi sino haho'oho u'uhë'e höjo.

³⁹ Ëhi uëngoromo röhu maho va'oromo urimo ëninamiromo uavade jöe gemuoho ëninamijadeje. ⁴⁰ Ëninaminugoromo vuonorö'ö rueromo gavadeje jabumë nunëhimo'amo'ego momorö'öjamu. Rueho jaburo momorö'öjë'ëro ri'öromo Iesuale örire jö mana ua'iröhoho dadivëvadeje.

⁴¹ Dadivëvamu Iesuro urimë'i vae niö'i va'oromo ëninamijadoho röhu maho va'oromo ëninamijadeje. Ëninaminugoromo rueromo uëvadeje: Jemë diehi'oromo ma-momorö'öemu momorö'öjarujëjo. Iae mino'ëjo. Iae barëjajëjo. Majaho mami'e rovë'e höjo. Aëro God-are A Maho na bijönegarue aribövi jabesi övore bojëmi'ie'ajëjo. ⁴² Ri'öromo go va'ohego va'arëjo. Gahëjo. Na bijönegarue aribövi jabesi övore bojëmi'iröhe aho rovajëjo.

Iesu guduumare jöhoje.

⁴³ Ëhi uëvamu gavë'i Judas rovadeje. Iesuale iJORAJE aho'obëhe 12 röhu Judas hu'o jabesi ae gemuoho jiaadeje. Judas rovamu ae aho'obëhe siravae kepatae ujuohoromo hu'o rueruomadeje priest masijohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o a duvaho ioro'iorohu'o ëho jaburo rëmö'öjë'ëro. ⁴⁴ Röhu urimë'i

ë sareri'e aho Judas-ro ë aribövioho uëvadeje: Ga'irari-je naro di aho dudöhamu gavë'o ho uvorëjo: Iae Iesu höromo guduamoromo hu'iraeromo avoho muebebe va'orëjo.

⁴⁵ Judas-ro ëhi uëvë'ëro huro rueromo ma-burëro ro Iesu jejamiromomo Bada uavë'i dudöhadeje.

⁴⁶ Dudöhamu gavë'i ë ariböviohuro Iesu guduamareje.

⁴⁷ Guduamamu ae gemu Iesuare bëhire namijadohuro hesi kaejöhö jijöromomo priest börömo hesi mu vaejaje aho anoromo hia'oho tariö'öjahadeje.

⁴⁸ Èhi'amu Iesuro ë rueruomade aribövioho uëvadeje: Aveho na bogo vajiohu'e anano'e aehu jevajëjo. Jemë rabëni siravaho kepataho ujuohoromo guduamevo'i rovarujëjo. ⁴⁹ Mami'e majae aho'o naehu God-are amo börömore hiromo God-are jö hesi öri a røjëhinövodoho jemë evaroho bogo guduamevarije höjo. Röhu jemëhu vaejaruje muoho ë hesi jö God-are surire jajivarëhi muoho ëhi jioröhëgo ëhuni ave muoho rovë'e höjo. ⁵⁰ Èhi uëvamu hesi ijaraje aho'obëhe hu nugo'i huruomomomo va'areje.

⁵¹ Va'amu a i'e gemuëro niöge hane gemu ruohë'e Iesuare ijore va'adeje. Iesuare ijore va'amu aëro guduamo'ia'amu ⁵² niöghö jaho bu'önogoromo dë'ahobatëremu ju'ebiroromo va'adeje.

Iesu Jew rajo a masijo jabesi nunire namijade jöhoje.

⁵³ Èhi'amu Iesu hu'irae rueromo priest börömo hesi osare rovareje. Èosare priest masijoho a duvaho ömo'ömo ho jögoru öri røjëhijarue aribövioho ë aribövioho aho'obëhe jaburo ë gemuoro gagovareje.

⁵⁴ Iesu priest börömo hesi osare barovamu Peter-ro arue riribövire Iesu rihomomomo priest börömo hesi osare rovadeje. Rueromo osare rumo va'oromo abo osa ririre ruë numë javue vae'i riroho ma-va'oraho nugarire ë va'oromo priest hesi mu vaeruomaje ariböviohu'o gemuore hiromo vënoho jurovadeje. ⁵⁵ Èhi'amu priest masijohu'o a masijo ioro'iorohu'o ae nahareje jaburo huruoho majëhiromomo uëröhëgo: Iesuro ëhi jië'e mu sisëho vaejamu gavare höjëgo heromo Iesu anëgo guomoröhëgo. Nahareje röhu jö sisëho bogo birohareje. ⁵⁶ Ae aho'o sarerëmiromomo Iesuare jö sisëho majëhiromomo ae göëro göëro jöe gö gö majëhijareje.

⁵⁷ Ae göëro göëro jöe gö gö majëhijuvu a ioro'iorëro ri'öromomo sarerëmiromomo Iesuare jö sisëho huruoho majëhiromomo uëvareje: ⁵⁸ Èahuro ëhi uvavohijajo: Ave God-are javu börömo naro dadovo'ejöjo. Dadovoromo majae niö'i gemu hesi uhure javu i'oho vae'ejöjo. Uri-more javuoho aëro övëro vaejare höjo. A'i ijore javuoho ëho bogo övëhu vaejë'oho jio'a'ajëjo. Èhi uvade höjo. ⁵⁹ Jöho ëhi majëhijareje röhu jabu'o jöe bogo gemuoho majëhi'i ae göëro göëro jöe gö gö majëhijareje.

⁶⁰ Jöe gö gö majëhijamu hegorovo priest börömo-huro ri'öromomo ae aho'obëhe jabesi nuninö va'o namiromomo Iesu uavadeje: Na ja jö mana uö'iranoho bogojavajëjo. Aehu jasi jö sisë majahuijaruoho na ëho mae o sarere höjo. ⁶¹ Mae o sarere höjamu Iesuro jöho bogo mana ua'i ma-jörume namijadeje. Jörume nami-

jamu priest börömo huro röhu maho jöe gö bu'öromomo bijioho garomo uavadeje: Böröme namiromomo ajamuijanue aho na ja javajëjo. Na ja noehu rajahijarue A hesi Harihoho javajëjo. ⁶² Javajëjamu uavadeje: Iae na ë aho jevajëjo. Röhu u'emu jemëro ge'a'arujëjo God-are A Maho naro darugo eni jië'e A hesi övo manö hi'iramu. Ö'idöre jio'amaje suehu'o gemu mae ruvebi'iramu. ⁶³ Èhi uavamu hegorovo rue priest börömo huro hesi niöghö dadovoromo uëvadeje: Iae eni jië'e höjo. A göho rabëni rueromo hesi jöho huruoho majahuijöräjo. Iae no eni hejë'e javuajëjo. ⁶⁴ God-are iho ijumajoho jemë'o iae hejarujëjo. Èhuni jemë diehi uehorovarujëjo. Diehi uehorovarujëjamu uavareje: Jö sareri'e aëgo ano'iramu guomo'a'ajëjo.

⁶⁵ Èhi uanugoromo a ioro'iorëro ri'öromomo Iesu sabëro ödivoromo nunoho tugohahoromo övo mugö mugöëro anareje. Anoromo sivoromo uavareje: Na jö God-aro baeromo majëhijaje ae jevajë uövuanue javaje ëhuni anagare aribövi jabesi ihoho huruoho majahuijëgo hejarëjo. Èhi uavamu Iesu atovarue ariböviohuro Iesu baeromo sisë maro ano'i arijareje.

Peter-hu Iesu gavaje jö a subivëhade jöhoje.

⁶⁶ Èhi'amu Peter-ro anume aehu raromaruire ë hijadeje. Hijamu priest börömo mu ajamijarue magonahoho röhu gemuëro rovadeje. ⁶⁷ Rueromo gavade Peter hiro mo vëne jurovamu gagorovo ërimahoromo uavadeje: Ja'o Nazareth amo rajo ae Iesu'o gemu mae javade höjo. ⁶⁸ Javade höjamu Peter-ro magonahoho sareramiromomo uavadeje: Jaehu jövanue jö hesi bëhoho na bogo garomo bogo hejajëjo. Èhi uanugoromo ojonö va'o namijadeje. [Namijamu kököröke uvadeje.]

⁶⁹ Amo Peter-ro ëhi namijamu gagorovo priest börömo mu ajamijaje magonahohuro Peter garomo hesi bëhire riravarue aribövioho uëvadeje: Èaho Iesuare aribövi jabesi ae gemuoho höjo. ⁷⁰ Iesuare aribövi jabesi ae gemuoho höjamu Peter-ro röhu maho sareramiromomo uavadeje: Na bogajo.

Èhi uavadoho ririvanovamu bëhire riravaroho jaburo Peter uavareje: Iae mae-ëjo. Iesuare aribövi jabesi ae gemuoho javajëjo. Ja'o hu'o Galilee sa'a raje jëvë'ëgo ëhuni uavaruëjo. ⁷¹ Uavaruëjamu Peter-ro uëvadeje: Na jemë sarerëmijë'oho i'ue baejööni ëhuni na jö mae uëvajëjo. Jemëhu uevaruje aho na bogo gavaje höjo. ⁷² Bogo gavaje höjamu gavë'i kököröko urimo vae gemu uvadoho röhu maho uvadeje. Uvamu hegoro Peter-ro uehorovoromo uvadeje: O mami'e Iesuro uëvade höjo: Kökörökoho bogo urimoho vae niö'i uvë'e jero urimo vae niö'i gemu ae uë'a'anuëjo: Na Iesu bogogavaje höjo. Èhi uehorovoromo sisë maro nivadeje.

Iesu Pilate-are nunire namijade jöhoje.

15 Iae sisonuvo'ia'amu gagorovo priest masijohuro a duvaho ömo'ömo huro Jew rajo jögoru öri røjëhijarue ariböviohuro jö mevarue a masijo ioro'iorohuro ëho jaburo gemuore gagovoromo jöe mevoromomo uvoruomadeje: No Iesuare örire ëhi ëhi ë'ëjarëjo. Èhi

mevoromo eni jiamu gagorovo Iesu tövoromo bava'oromo Pilate-are övore bamareje. ² Bamamu Pilate-ro Iesu uavadeje: Na ja Jew rajo jabesi a börömo-ho javajëjo. Javajëjamu Iesuro uavadeje: Ëjöho jero jasi jövanuëjo.

³ Ëhi uavamu priest masijohuro Pilate sareramiro Iesuare jö sisëho aho'obëhe huruoho majahijareje.

⁴ Majahijamu Pilate-ro Iesu röhu maho jöe ua garomo uavadeje: Jasi jö sisë aho'obëhe majehijaruoho ja hejanuëjo. Na ja jö mana majëhi'iranoho bogojavajëjo.

⁵ Bogojavajëjamu Iesu jöho bogo mana majëhamu Pilate-ro uvadeje: Diehi'oromo jöho bogo jövajëromu tiöjadeje.

Iesu anego guomojoro Pilate-hu uëvade jöhoje.

⁶ Röhu God-hu Vörö Tugohade Sörö maja rovë'iroho savoji gagore raromarue aribövioho di aho jiovo nugö'öjoro aehu uvoruomë'oho Pilate-ro ë aho jiovo nugö'önövadeje. ⁷ Röhu ae gemu hesi ihe Barabbas savoji gagore hijadeje. Urimë'i sa'are a masijohu'o muorovare majaho jiamu ae aho'o sa'are a masijohu'o muorovoromo ae muo'amareje. Ae muo'amë'ëro savoji gagore raromareje. Röhu ae gemu Barabbas jiadeje. ⁸ Barabbas savoji gagore hijamu amonö gagovoromo riravare aribövioho ae aho'obëhe jaburo ruero Pilate uavareje: Savoji gagore raromaruoho noehu uavego jiovo nugö'öjahuanuëhi ëhi ë'onëjo. ⁹ Ëhi ë'onëjamu Pilate-ro gëromu uvadeje: Iesuare ihoho bövie jië'ego priest masijohuro dë vörönëgamu nasi övore bojemijare hö uvoromo uëvadeje: Na jemë nëgajëjo naro Jew rajo jemesi a börömo-ho jiovo nugö'öjoro.

¹¹ Ëhi uëvamu priest masijohuro ae aho'obëhe birivoromo dinëmijamu hegorovo jaburo uvoruomadeje: Iesu vuonugo'i Barabbas jiovo nugö'öjëjo.

¹² Ëhi uvoruomamu hegorovo Pilate-ro uëvadeje: Ëhi jië'oho jemëhu uvarujoho: Jew rajo nosi a böröme hö uvaruje ë aho na diehi'o'ejöjo. ¹³ Diehi'o'ejöjamu uvoruomadeje: Korosioro anego guomajo. ¹⁴ Guomajamu Pilate-ro uëvadeje: Rabëniajo. Diehi jië'e mu sisë vaejë'e höjo. Vaejë'e höjamu ma-darugo ma'e uvo'i arijareje: Korosioro anego guomajo. ¹⁵ Guomajamu hegorovo Pilate-ro ë aribövioho aho'obëhe sanuëmi'i nimamu Barabbas jiovo nugö'öjadeje. Barabbas jiovo nugö'ö'i Iesu hisuebijoro uëngoromo uëvadeje: Ave aho bava'oromo korosioro anohego guomajo.

Muorovo ariböviehu Iesu sivare jöhoje.

¹⁶ Ëhi uëvamu rue muorovo ariböviohuro Iesu hu'irae bava'oromo gavanare osa börömore va'areje. Osa börömo hesi ihoho praetorium uvonövareje. Va'oromo jabesi muorovo ariböviohuni jöe nugö'öromu uëvareje: Jemë aho'o avehuro ro gagovohëjamugo ro gagovareje. ¹⁷ Gagovoromo Iesu sivo'irögoro sa'are a masijehu kavuë'e niögu ëgo io'amoromo mu vaejarue ëhi jië'e niögohu Iesu ba'amahareje. Ba'amahoromo a masijehu bosö didi'arue ëhi jië'e bosöho Iesuare

simanore didi'ahareje. Röhu bogo inömo maho baeromo bosöho avohaho'i bibë'e ijo hisuoho ujuohoromo huoromo simanore ba'amahareje. ¹⁸ Ëhi'onugoromo sivoromo jejamiromu uavareje: Jew rajo jabesi börömo-ho vaevë'e hijanuëjo. ¹⁹ Vaevë'e hijanuëromu ijahëro simanore anoromo sabëro ödivoromo ëma sarere ague aho raromoromo rajahijareje. ²⁰ Ëhi sivoruomoromo niögu ëgohu jijövaho'i hesi niögu maho io'amahoromo osare jioromo hu'irae bava'areje korosire ano taemo'i.

Iesu korosire ano taemare jöhoje.

²¹ Bava'oromo örire va'ihö gavareje ae gemu hesi ihe Simon muro jië'ëro rovamu. Röhu Simon hu Cyrene sa'a rajo ae jiadeje. Hu Alexander'o Rufus'o jabesi vavue jiadeje. Amo Simon-ro örire rovamu gagorovo muorovo ariböviohuro hu garomo övëro bijimö'öromu uavareje: Ave a hesi korosioho baeromo va'ëjo.

²² Baeromo va'ëjamu ejëhoromo baeromo jabumë aho'o va'aroho ajiomoromo sa'a ihe Golgotha nosi huëhu huotovë'oho simano gijo va'ëne sa'are ë ajio suorovareje. ²³ Suorovonugoromo wine jovohu'o myrrh osohu'o buaroharoho Iesu bojamareje hesi vi'e-hoho bisemu u'uhoröhego. Bojamamu juahëmadeje.

²⁴ Juahëmamu korosire ano taemareje. Ano taemoromo hesi niögohu adovoromo ajajovareje ga'i di aho di niögohu bae hesi jiego. Ajajovonugoromo niögohu ujuohareje. ²⁵ Röhu Iesu korosire ano taemare majaho 9 o'clock sisonu'e jiadeje. ²⁶ O Iesuare jö sisëho jajivoromo ëhi uvë'e jiareje: Ave aho Jew rajo jabesi a börömo-ho höjo. ²⁷ Röhu aëro anano'e vajiohu'e ae niö'i jabu'o korosire ano taemëvoromo göho ruëhi Iesuare övo manö göho viëhi övo adonö ëhi amëvareje.

²⁸ [Amëvamu Iesu ë a sisë niö'i jabesi ririre korosire iromadeje. A sisë jabesi ririre iromaduhuro ëhuro ëhi ë'iröhego God-are surire jö aehu jajivadëhi iae ëhi jiadeje. God-are surire jöho jajivoromo uvë'eje: Aëro uvoruomë'e höjo: Hu jö ahoruomaje ariböviohu'o gemuore höjo.]

²⁹ Ëhi'amu aëro rova'ë'i uvene hijiohijivoromo sivoromo uvoruomonövadeje: Asë'e sareri ae javajëjo. Jero uvane höjo: Naro God-are osa börömo-ho dadovoromo majae niö'i gemu hesi uhure röhu maho vae barë'e-jöjo. ³⁰ Ëhi uvë'e javaje ëhuni jasi sinoho ajamirovoromo korosire javajoho ruvebijëjo. Sivoromo ëhi uvoruomadeje.

³¹ Jabuhu sivarëhi priest masijohu'o jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o ëhi sivoromo uarovareje: Ëahuro uövuade höjo: Naro a ioro'ioroho ajëmego marëjävaje höjo. Ëhi uövuade höjo röhu hesi sino ajamirovë'oho hu bogo eni höjo. ³² Huro uövuade höjo: Böröme namiromu jemë ajëmaje aho na jevajëjo. Israel rajo jemesi börömo-ho na jevajëjo. Ëhuni nadi'ego hu korosire jioromo ruvebijego no garomo hu mae uehorovarëjo. Ëhi uarovamu ë ae niö'i hesi bëhire korosi'o amëvare aho jabu'o Iesu sivareje.

Iesu guomade jöhoje.

³³ Ĕhi'amu maja ririre öri ari'e aho'o ramoramovadeje. Ramoramovobe va'ujuvo majae huotorovamu gavë'i ajivadeje. ³⁴ Majae huotorovoromo ajivamu gavë'i Iesuro Jew rajo jabesi jöëro ma-darugo'o uvadeje: Eloiajo. Eloiajo. Lema sabaktaniajo. Nosi jöehu huotövë'o ho God nasi Böviohajo. God nasi Böviohajo. Ja rabëni remo va'ane höjo.

³⁵ Remo va'ane höjamu bëhire riravare a ioro'ioro-huro hejare uvavamu: Eloia uvamu heromo uarovareje: Ĕho hehëjo. Elijah-ni uvajëjo. ³⁶ Ĕhi uarovoromo ae gemuëro tutuvo va'oromo u'uhë'e inömoho baruero mo nioga'i'e wine jovore ba'amoromo rumorovamu ioromo ijaho viture bijiohoromo Iesu bojami'ië'adeje. Bojami'ië'oromo aribövioho uëvadeje: Nadi'ego no gavarëjo Elijah-ro God-arire jioromo ro Iesu juvo baruvebijego o bogo.

³⁷ Ĕhi uëvamu Iesuro jö'e dadovoromo guomadeje.

³⁸ Guomamu gavë'i God-are osa börömo ojo göho gagonö jiajoho niögehu tugoharoho arorovo ruvebijadeje. ³⁹ Ĕhi'amu muorovo simano vaejaje ahuro Iesure nuninö namiromo gavade Iesu ëhi'oromo guomamu gagorovo uvadeje: Iae mae-ëjo. Ave aho God-are Harihe jiade höjo.

⁴⁰ Ĕhi'amu magonaho ömo'ömohuro arue riribövire riravoromo Iesu diehi'aruoho garuomadeje. Mary Magdalene o Mary göho James a i'o o Joses jabesi vëmoho o Salome o magonaho ioro'ioroho ëhi jioruomadeje. ⁴¹ Urimë'i Iesu Galilee sa'are hijadevare evare ë magonaho ömo'ömohuro bövie bise'e ajamibe hesi ijore ijore jijihonövareje. Ĕhi ë'ë'ëro ë magonahohu'o magonaho ioro'iorohu'o aho'obëhe Jerusalem amore hu'o gemu mae rovë'ëro ë riravoromo garuomadeje.

Iesure sino munë gagore bamare jöhoje.

⁴² Röhu ë majaho bövi bise'o avoho'amarue majae jiadaje nëröho nuhoromo God rajahi'iröhëro. Ĕmajaho garobo'e bamadeje. ⁴³ Nuho majae rue'ia'amu majae garobo'e bamamu gagorovo Arimathea amo raje ae gemu hesi ihe Joseph-ro va'adeje. Hu Jew rajo jabesi a duvahëro jïë'ëro Jew rajo a masijo ioro'iorohu'o hiro mo jöe mevonövadeje. Jöe mevo'ego ae aho'obëhe hesi örire mae uehorovonövareje. Röhu ae göehu göehu ë'aruëhi hu'o ëhi muebejë'e hijadeje God-ro ro böröme namiromo aho'obëhe muebejëvoröhego. Joseph ëhi jïë'e ae jiadeje. Ĕhi jïë'e aëro jïë'ëro huro biririvoromo va'oromo Pilate uavadeje: Uevego na Iesure sinoho bae'iröjo. ⁴⁴ Iesure sinoho bae'iröjamu Pilate-ro tiöromo uvadeje: Iesu diehi'oromo maburëroho guomade höjo. Ĕhi uvoromo jöe nugö'öjamu Iesu muebejade muorovo ahuro rovadeje. Rovamu Pilate-ro uavadeje: Na Iesu mami'e guomë'e höjo.

⁴⁵ Guomë'e höjamu riehuro uavadeje: Iae guomë'e höjamu hegorovo Joseph uavadeje: Jaehu Iesure sino baejë'o ho iae mae höjo. ⁴⁶ Iae mae höjamu Joseph-ro va'oromo niögu mabëhe imoromo guomë'e sinoho

baruvebiromo niöghuro numadeje. Niöghuro numoromo munë ubuvarire ë bamadeje. Bamoromo munë höhö baruero mo ojoho tugohadeje. ⁴⁷ Ĕhi'amu Mary Magdalene'o Joses-are vëmoho Mary'o jaburo niö'iro ariromo gavareje Iesu ë dirö'ore bamamu.

Iesuhu ri'öjade jöhoje.

16 Iae Jew rajo jabesi nuho majaho barëjadeje. Jew rajo jabesi nuho majaho barëjamu Mary Magdalene o Mary göho James-are vëmoho o Salome ëho jaburo va'oromo ridi'e osoho imareje va'oromo Iesure sinore otehoröhëro. ² Imë'ëro hura börömore sue'o majae rojomamu gagorovo ri'öromo Iesure sino bamare va'areje. ³ Va'ë'i uarovareje: Raro ojo tugohare munëho rori'o höhö baejahuo va'a'ajëjo. ⁴ Ĕhi uarovoromo avoho ga'i gavareje mami'e rori'o bava'ë'e jiamu. Röhu ë munëho böröme jiadeje. ⁵ Bava'ë'e jiamu gagoro va'o munë gagore rumo va'oromo gavareje rue jabesi övo manö a i'e ajivë'e niögu ba'amë'o ho ë hijamu. Hijamu gagorovo jiodudu'iraejareje.

⁶ Jiodudu'iraejamu gagorovo riehuro uëvadeje: Nadi jiodudu'iraehejo. Nazareth rajo ae Iesu korosire anamu guomade a hesi sinoho jemë naharujëjo. Hu aveho bogohöjo. Guomoromo ri'öjë'e höjo. Hesi sino bamare sionoho gahëjo. ⁷ Garomo va'oromo Peter'o Iesure ijorajo ioro'iorohu'o uërëjo: Iesuro urimo Galilee va'iramu mami'e uëvadire jemë ë ijore va'oromo ga'a'aru-jë uërëjo.

⁸ Ĕhi uëvamu ë magonaho ömo'ömohuro jiodudu'iraeromo butubutumoromo munë gagore jioromo suorovoromo huruomoromo va'areje. Va'oromo juhuonivo'i ë jöho aho bogo majëhijareje.

Iesuhu Mary Magdalene-are nunire rovade jöhoje.

⁹ [Iae hura börömore sisonuvo'ia'amu Iesu guomadoho ri'öjadeje. Ri'öromo aevo'ioho Mary Magdalene-are nunire rovadeje. Röhu urimo bogo guomade majare Iesuro ë magonaho hesi dëre jio'amaje aru'aho sisë 7 raro'v'omadeje. ¹⁰ Ĕmagonaho hesi nunire rovamu gagorovo ë magonahohuro va'oromo gavade Iesure aribövioho huë vavaene baeromo nivoruomamu gëgorovo uëvadeje: Iesu ri'öjë'ëro hijamu gavode höjo. ¹¹ Hijamu gavode höjamu heromo bogo ma uehorovareje.

Iesuhu hesi ijoraje niö'i jabesi nunire rovade jöhoje.

¹² Bogo ma uehorovamu Iesuro Mary Magdalene-are nunire rovamu ijönö ae niö'iro amore jioromo va'i gavareje Iesu nu ano'e gorosovë'e rovamu. ¹³ Rovamu gagorovo jaburo niö'iro vuonorö'ö rueromo Iesure aribövi ioro'ioroho Iesu gavare jöho majëhijamu bogo ma uehorovareje.

Iesuhu hesi ijoraje 11 jabesi nunire rovade jöhoje.

¹⁴ Bogo ma uehorovoromo Iesure ijoraje 11-ho jaburo ie ue'ahamu evare ijo tugohö'i Iesu jabesi

nuniroho rovadeje. Rueromo uehorovoromo uvadeje: Ave nasi ariböviohuro hejare ae göëro göëro uëvamu: Nörö ri'öjè'e jiamu noro gavare hö uëvamu heromo bogo ma uehorovare hö uvoromo birëgadeje. Birëgoromo uëvadeje: Jemë rabu hia'i birire ë'oromo naehu ri'öjode jöho bogo ma uehorovarije höjo. ¹⁵ Èhi birëgonugoromo uëvadeje: Sa'ae dinö'e dinö'e va'oromo nasi jö maho ae aho'obëhe majëhi barërëjo. ¹⁶ Ae rahu mae uehorovoromo bapataeto vaejè'oho God-ro baejëvoromo manö bamëvo'ajëjo. Ae rahu bogo ma uehorovè'oho God-ro uë'a'ajëjo: Jemë sisë jëvaje öri sisënö va'ohëjo. ¹⁷ O ae rahu mae uehorovè'oho aviëhi jje'e bogo gavarue mu masijoho vaeruomo'ajëjo aëro èho garomo uvoromoröhego: Iae mae-ëjo. Jemë jö mae atarujëjo. Nasi ihoho uvoromo Satan-are sisë aribövi a dëre jëvajoho rarovö'öruomo'ajëjo. Bogo he-

jarue jöëro atoruomo'ajëjo. ¹⁸ Vörö'e sigobu banigojiomè'oho o oso sisë'e jovo ue'ahè'oho bogo sisërëjëvo'ajëjo. O guomo guomo'e aribövi jabesi sinore övo bamëhè'oho marëjëvo'ajëjo.

God-hu Iesu ajamamu ö'idöre ajiomade jöhoje.

¹⁹ Bada Iesuro èhi jje'e jöho majëhiromomo God-ro hu ajamamu huro ö'idöre ajiomoromo God-are övo manö hijadeje. ²⁰ God-are övo manö hijamu hesi ariböviohuro va'oromo jöho majëhibe dinö'e dinö'e jijihonö-vareje. Majëhibe jijihö'ego Badaro jabu'o bimuvoromo muoho ajëmi'ego bogo gavarue darugo'e muoho vaenövarëje aëro èho garomo jabesi jöho mae uehorovo'iröhego. Èhi'areje. Ahia mino'e.]

LUKE

Luke-hu jajivade jö hesi bēhohoje.

1 O asē'e Theophilus naro ave jōho jasi örire ja-jivo'iē'e gane. Mu böröme nosirire rovē'eje. Ēmu aevadire aēro nunēro gabe rovē'ēro ē jōho ae majahuinövareje. Majahuijamu ae aho'obēhe heromo ē jö gö göho gemuoro gagovoromo jajivo gavareje. ³ Ēhuni ē muoho aho'o diehi diehi vaejaroho he avoho'i uē gēbe rovē'ēro naro jani avoho ahorirēro jajivo'amo'i uehorovodeje ⁴ ēhuro jero adahoromo mami'e hejane jōho mae uehorovo'iranego.

Bapataeto vaejaje ae John rahorōhego aneraehu majahijade jōhoje.

⁵ Iae Herod-hu Judea sa'a muebejadevare priest gemu ē hijadeje. Priest hesi ihoho Zechariah jiadeje. Abijah-are ujore priest ömo'ömoho Zechariah hu'o ae gemuoho jiadeje. Hesi vaboro hesi ihoho Elizabeth jiadeje. Elizabeth hu aevo'i jiade priest Aaron-are uje jiadeje. ⁶ Vaboro'o baru'o jaburo niö'iro Badahu bojēmade jögoroho bövioho bise'oho aho'o avoho eja-horomo hesi nunire ma-mabēhe arijareje. ⁷ Jabumē aboji harihu'o rumo'e jēvadeje Elizabeth dē tiojē'e magonahēro jiē'ēro. Röhu mami'e mavojiraejēv'e jiadeje. Jabumē ēhi jiē'e a magonaho'e jēvadeje.

⁸ Ēhi jēv'ēro Zechariah'o hu'o gemu mae priest mu vaejarue ariböviohu'o jabesi mu majaho rovamu evare Zechariah-ro priest muoho God-are nunire vaejadeje.

⁹ Muoho vaejamu Jew rajo priest-ehu vaejaruēhi jabumēro priest ihoho jajivo'amoromo gemuore buarohoromo gemu iareje ga'i di ahuro di muoho bae hesi jiego. Ihoho ioromo gavareje Badare osa börömore rumo va'oromo ridi'e oso God-ni vēnehu bueröhe muoho Zechariah-ro baejē'e jiamu. Zechariah-ro ē muoho baenugoromo ose bue'i Badare osa börömore va'irögoro ¹⁰ a ioro'iorohuro aho'o amonö raromoromo God-are örire jöe atoruomadeje. ¹¹ God-are örire jöe atamu gavē'i Zechariah-ro osa börömore muoho vae'i gavadeje Badare anerae gemu nume oso buejarue maratu övo manö ro namijamu. ¹² Aneraho ro namijamu gagorovo jiodudu'iraeromo juhuonivadeje. ¹³ Juhuonivamu gagorovo anerahuro uavadeje: Zechariah nadi juhuonivējo. Jaehu God ēninamijanoho hu iae ejahē'e höjo. Ejahē'ēro huro jasi vabore Elizabeth ajami'iramu huro jani harihoho raho'a'ajējo. Rahē'iroho hesi ihoho John jumuvonējo. ¹⁴ Jero sisē maro nimoroho'iramu ae aho'obēhe jabu'o uvo'a'aruējo: Mabēhe rahade hö uvoromo nimoro-

ho'aruējo. ¹⁵ Hu Badare nunire a böröme jio'a'ajējo. Wine jove vörö'e jove gö gö bogo i'a'ajējo. Hu hesi vēmu hesi dēre jio'iröhire aevoromo God-are Aru'ohohuro hesi dē vövöbajo'ere simanore raro'ajējo.

¹⁶ Rarovo'iramu Israel raje ae aho'obēhe jabesi dē vövöbajo'oho huotovēho'iramu jabumēro Bada jabesi God-are örire avoho uehorovoruomo'ajējo. ¹⁷ Huro Elijah-are öre daruge gemuoho baeromo ēhuro Badare jōho baeromo urimo va'a'ajējo. Va'oromo aribövi jabesi dē vövöbajo'oho huotovēho'iramu vavu ömo'ö-mohuro aboji harihu'oho huē baejēvo'aruējo. Jö bijöni-marue ariböviohuo mu mae vaejarue aribövi jabesi jö maho ejēhoruomo'ajējo. Ēhi ajēmi'iramu evare aribövioho avoho raromoruomo'ajējo Bada maro rueröhego.

¹⁸ Anerahuro ēhi majahijamu hegorovo Zechariah-ro uavadeje: Nasi vaboroho raho'a'ajē uevanuoho röhu na mavoje jevoromo nasi vaborohu'o mavoje höjo. Ēhi jiē'oho na diehi'oromo uvo'ejöjo: Ja jö mae uevanuējo. ¹⁹ Uevanuējamu anerahuro uavadeje: Na Gabriel jevajējo. Na God-are nuninö namijaje höjo. Huro na remö'öjade höjo naro ja'o jöe jövoromo jaehu hejanue jö mabēhoho majahi'irodego. ²⁰ Ēhuni hejējo. Jaehu nasi jö bogo ma uehorovanuohuni ēhuni ja jö jövanuoho bitaroho tövavo'iramu jörume hibe va'ojuvo naehu uavodēhi ēhi jio'iramu evare jōho jövo'anuējo. Amo ē jōho bogo sareroho jio'i hesi majaho rue'iramu iae jio'a'ajējo.

²¹ Ēhi'amu ae aho'obēhe Zechariah mueberomo uvoruomadeje: Hu rabe ē'oromo osa börömoroho hiromö örisanuovajējo. ²² Örisanuovajējamu Zechariah-ro amonö hörö rueromo jōho bogo majēhi varijēnoho jiadeje. Jōho bogo majēhi varijēnoho jiamu gagorovo rue ariböviohuo garomo uvoruomadeje: Hu God-are osa börömore hijadevare God-ro röjahamu nia'ovo'iraeromo mu böröme gavē'ēro ēhu'ēro jōho bogo majahui varijēnoho höjo. Röhu hu töv'ēro jiē'ēro jōho bogo majēhi'i ma-övéremu majēhijadeje.

²³ Ēhi ē'ē'ēro God-are osare mu majaho barējamu Zechariah-ro hesi amēro vuonorö'ö va'adeje. ²⁴ Va'amu hesi vabore Elizabeth-ro dē'iraeromo uvadeje: Dē tioromo hiromö ae aho'obēhe jabesi nunire javoji baebe rovodoho aviavejō'e Badaro huē baejevoromo ajemamu javojoho barējevē'e höjo. Ēhi uvoromo osaremu hijamu manaere övo gö mine barējadeje.

Iesu rahoröhe jöhoje.

²⁶ Elizabeth dë'iraeromo manaere 5 barëromo röhu manaere 6-ho jiamu gavë'i God-ro anerae Gabriel nugö'öjamu Galilee sa'are Nazareth amore rovadeje ²⁷ aboride gemu jöe majahi'iröhëni. Ëaborido hesi ihoho Mary jiadeje. Hu o a juvije gemu jabu niö'ihu masurovo'iröhe jöho ae aho'obëhe jabesi nunire majëhi-jareje. A juvijo hesi ihoho Joseph jiadeje. Joseph hu Israel sa'are börömo vaenövade ae David-are uje jiadeje. ²⁸ Amo anerahuro rueromo Mary uavadeje: Vaevä'e javajëjo. God-hu huë baejavaje magonahe javajëjo. Badaro ja'o juvaje höjo. ²⁹ Ja'o juvaje höjamu hegorovo Mary-ro sisë maro nurunurumoromo uehorovoromo uvadeje: Bëhoho rabëni ëhi jië'e huë baejë'e jöho majehiromo jejemijajëjo. ³⁰ Ëhi uvamu anerahuro uavadeje: Mary God-ro jasi örire huë baejavë'e jiaje nadi juhuonivo'i ³¹ aveho gavëjo. Jero dë'iraeromo harihe rahoromo Iesu jumuvo'anujëjo. ³² Hu böröme jio'a'ajëjo. Huro ave ihoho bae'a'ajëjo Dö Mare Hijaje A hesi Harihe ë ihoho bae'a'ajëjo. Bada God-ro ë aho ua'a'ajëjo: Jasi hije David-are sionoho baeromo böröme namiromo Israel rajoho muebejëvonëjo. ³³ Muebejëvonë ua'iramu huro Jacob-are ujo ömo'ömoho maiorio'ioemu muebejëvonövo'ajëjo. Bogo vuonugo'i ëhi muebejëvobe va'a'ajëjo.

³⁴ Muebejëvobe va'a'ajëjamu Mary-ro aneraho uavadeje: Iae jö mae-ëjo. Röhu aho bogo masegë'e na ëma hijajëjo. Ëhi jië'oho diehi'oromo na dë'iraejevo'ajëjo. ³⁵ Dë'iraejevo'ajëjamu anerahuro uavadeje: God-are Aru'ahohuro ruahö'öjavo'ajëjo. Dö mare hijaje A hesi darugohuro aegaho'ajëjo. Ëhuni raho'irane a ma hesi jöho God-ro uë'a'ajëjo: Hu nasi Harihe höjo. ³⁶ Röhu aveho gavëjo. Jasi agane Elizabeth mavoje höjo röhu hu'o harihe raho'irögoro ë'ajëjo. Ae aho'obëhe garomo uvoruomade höjo: Hu dë tiojë'e magonahe höjo. Röhu hu dë'iraejadoho manaere 5 barë'i aveho 6-ho höjo. ³⁷ Rahade hesi bëhoho mübövie bise'e vae'iröhoho God hu eni jiajëjo.

³⁸ Eni jiajëjamu Mary-ro uavadeje: Iae mae höjo. Na Badare mu vaejaje magonahe jevajëjo. Ëhuni jaehu uevanue ëhi jië'e muehu nasi örire rovë'oho iae mae höjo. Ëhi uavamu anerahuro hu nugo'i va'adeje.

Mary-hu Elizabeth ga'i ajiomade jöhoje.

³⁹ Va'amu gagorovo Mary-ro ri'öromo dahorunörire Judea sa'are ë ma-burëro ajiomoromo amore höröjadeje. ⁴⁰ Hörönugoromo Zechariah-are osare va'oromo Elizabeth jejamijadeje. ⁴¹ Jejamijamu hejë'i Elizabeth-ro hejadeje hesi dëre aharihoho tiöjavamu. Tiö'ego God-are Aru'ahohuro hesi dë vövöbajo'ere sino haho'ere aho'obëhe rumorovavamu hegorovo ⁴² Mary-ni ma-darugo'o uvadeje: Ja huë mae baejë'e javajëjo. Magonaho ioro'ioroho iosirëmijë'e javajëjo. Jaehu raho'iranoho huë mae jiajëjo. ⁴³ Aveho na diehi'oromo huë mae baejevë'e höjo nasi Börömo hesi vëmehu nasi örire rovanoho. ⁴⁴ Ëhesi bëhoho jero je-

jemijamu hejë'i hejode höjo nasi dëre aharihohuro nimorohoromo tiöjavamu. ⁴⁵ Ja huë mae javajëjo Badahu uvadëhi ëhi jio'a'ajë uvanohuro.

Mary-hu jö ioromo God rajahijade jöhoje.

⁴⁶ Ëhi uavamu hegorovo Mary-ro uavadeje: Naro nasi dë vövöbajo'o uhure Bada mabëhe uavajëjo.

⁴⁷ God na ajemaje aho uehorovoromo na nimorohevajëjo.

⁴⁸ Na hesi mu magonahe ma-bise'e jevajëjo röhu huro nasi örire uehorovevë'e höjo.

Aviavejë'e aevoromo ae aho'obëhe uvonövo'aruëjo: Nörö huë mae baejë'e höjo.

⁴⁹ Darugo ma'e Ahuro mu böröme vaejehë'e höjo. Hesi ihoho gemu maemu höjo.

⁵⁰ Hu mae uehorovarue aribövi jabesi jöëni vavaenimaje höjo.

Jabesi a ujo ömo'ömohuni hesi vavaenoho ëhi jiemu jiobe va'a'ajëjo.

⁵¹ Hesi darugo'e mu maho röjëhiromo a masije javuajë uvarue aribövioho rarovö'öjëvamu huruomë'e höjo.

⁵² Huro darugo'e a masijo jabesi ihoho sa'aro ba'obue'i

iho rumo'e aribövioho banigojiomëvë'e höjo.

⁵³ Vadunehu vuovë'e aribövioho iruno'o mahuro da'uojëhi'i

bövi bise'o marohë'e aribövioho rëmö'öjamu ma-öve-mu va'oruomë'e höjo.

⁵⁴ Huro hesi mu aribövioho Israel raje no ajamuijë'e höjo.

Nosi hijo miono'o uëvadëhi huro ëhi Abraham'o hesi ujo ömo'ömohu'o nosi jöëni vavaenimemu vavaenimobe rovë'e höjo.

⁵⁶ Ëhi jövonugoromo Mary-ro Elizabeth'o hiromo manaere niö'i gemu barëjamu hesi amëro vuonorö'ö abuejadeje.

Bapataeto vaejaje ae John rahade jöhoje.

⁵⁷ Iae Elizabeth-are majaho rovamu harihoho rahadeje. ⁵⁸ Rahamu hesi amo rajohu'o aganohu'o hejare uëvavamu: Badaro huë baeromo Elizabeth mabëhe ajamijade hö uëvavamu hegorovo jabu'o nimorohoruomadeje.

⁵⁹ Nimorohoromo rahadoho hurae gemu barëjamu gagorovo rueruomadeje garöhëni jabesi Jew rajo muoho vaeromo aharihu hesi sinoho tariojahego. Ruero-mo ihoho hesi vavu hesi ihe Zechariah ë ihe gemuoho jumuvo'ie'areje. ⁶⁰ Jumuvo'ia'amu gagorovo vëmohuro uëvadeje: Bogajo. Hesi ihoho John ua'ejarejo. ⁶¹ John ua'ejarejamu uavareje: Iae mae höjo röhu jasi aganoho ëhi jië'e ihoho bogohöjo. ⁶² Bogohö uanugoromo vavuoho övëremu ua gavareje: Harihu hesi ihoho rahuo jio'a'ajëjo. ⁶³ Rahuo jio'a'ajëjamu vavuhuro övëremu uëvadeje: Ijo ha'osoho barovego na javiöjo. Ijo ha'osoho baro bojamamu jajivoromo uë-

vadeje: Hesi ihoho John höjo. Hesi ihoho John hö uëva-
mu gagorovo rue aribövioho gövögövövereje. ⁶⁴ Ëhi'a-
mu evare Zechariah-are jö'oho bitaroho marëjamu
God rajahijadeje. ⁶⁵ Rajahijamu gagorovo rue amo ra-
johuro ae aho'obëhe juhuonivoruomadeje. Juhuonivo-
romo ë mu börömo hesi jöho aho'o Judea daho-
runörire sa'a börömore ë vaerovemu vaerovoruo-
madeje. ⁶⁶ Vaerovemu vaerovoromo ë jöho sisë maro
uehorovoromuomadeje. Uehorovoromo gavare Badaro
aharihoho mae ajamamu gagoro uvareje: Ëaharihoho
hu diehi jïë'e a mabëhe jio hesi höjo.

Zechariah-hu jö God-aro baeromo majëhijade jöhoje.

⁶⁷ Iae aharihu hesi vavue Zechariah-ro hejade God-
are Aru'ahoho hesi dë vövöbajo'ere sino haho'ere ru-
morovoromo uehore bojamamu hegorovo ave jöho
majëhiromu uëvadeje:

⁶⁸ Bada God Israel rajo muebejavuaje aho hu mabëhe
höjo.

Huro uehoro ma-mae baeromo hesi aribövioho aja-
mui'i rovë'e höjo.

Ruero sisë'i raromaro maro bamavuë'e höjo.

⁶⁹ Huro darugo'e aho God-are mu vaenövade ae
David-are ujoho bojamuijè'e höjo no baejavuoromo
maro ramuo'iröhego.

⁷⁰ Huro ëhi ë'iröhëro mami gö'e hesi jö baejare
aribövi maho ëhi huruoho'ego jabumëro ë jöho ae
majëhinövare höjo.

⁷¹ Huro no'o muorovarue aribövioho ruahö'öjëvoro-
mo no baejavuoromo maro ramuo'iröhëro

no nu huodaguarue aribövi jabesi övore javuego
baeniëhiromu maro bamavuo'iröhëro ëhi uvade höjo.

⁷² Huro muebejavuobe va'iröhe jöho uehorovoromo
nosi hijo miono'oho huë baejëvo'i uvade höjo.

⁷³ Huro nosi hije Abraham darugo'e jöho majahiromu
uavade höjo

⁷⁴ ajamuiromu no'o muorovarue aribövi jabesi övore
javuego baeniëhi'iröhëro.

Baeniëhijego noro bogo juhuonivo'i ma-ioro'ioremu
hesi nuniro raromoromo

hu gemu uehorovoromo ae mae vaejëvoromo hesi
muoho vaenövo'iröhego.

⁷⁶ Röhu jue'iajo. Dö mare hijaje Aho God-ro ave jöho
majahiromu ua'a'ajëjo:

Ja jö God nasiro baeromo a majëhijanue ae javajëjo.
Jero Badare jöho baeromo urimo va'a'anuëjo huhu
rueröhe öroho avohahego maro rueröhego.

⁷⁷ Jero jöe majëhijego God-are ariböviohuro heromo
uvoruomoröhego: God-ro nosi sisëho uehorovoromo
vuonugoromo no baejavuoromo maro ramuaje hö
uvoröhego.

⁷⁸ Ëhesi bëhoho God-ro noni vavaenimajohuro ma-
jaëro ö'idöre rojomanovoromo

ramoramore vuovo örire jijiharue aribövioho no aji-
vavuo'ajëjo.

Ajivavuoromo huë mae bae'iröhe öroho röjahui'a'a-
jëjo.

⁸⁰ Zechariah-ro ëhi jövë'ëro John-ro böviraebe hesi
aru'ahoho dë vövöbajo'oho biririvobe va'adeje.
Biririvobe va'oromo a rumo'e sa'are va'o hijadeje u'e-
mu Israel rajo jabesi nunire muoho ma-va'orahoro
vaeröhëni.

Iesu rahade jöhoje.

2 Ëhi'amu evare Rome a böröme sa'ae aho'obëhe
muebejaje a ihe Caesar Augustus-ro jöe nugö'ö-
jadeje. Jöe nugö'öromo uëvadeje: Nasi aribövie sa'ae
dinö'e dinö'e raromarujoho jemëro va'oromo jemesi
ihoho census aribövioho bojëmirego jajivëho'irarëjo.
² Röhu evare majaho ëho iho aevoromo jajivo'amare
majaho jiadeje. Evare majaroho Quirinius-ro bövie
vaeromo Syria sa'aho muebenövadeje. ³ Amo ë jöho
rovamu gagorovo ae gemu gemu amo göre göre va'o
raromaro ho jabesi amo mare vuonorö'ö rueruomade-
je jabesi ihoho uëvego jajivojoro.

⁴ Rueruomamu Joseph-ro hu'o Galilee sa'are
Nazareth amore hiromu vuonugoromo hu David-are
ujëro jïë'ëro David-hu aevo'i hijade amore Bethlehem
ë rovadeje. ⁵ Rue'i Mary hu'irae rovadeje jabesi ihoho'u'o
jajivëhojoro rabëni Mary huro masuröhe magona-
hego. Röhu hu dë'e jiadeje. ⁶ Bethlehem ruero ari-
jamu magonahehu rahoröhe majaho rovadeje. ⁷ Maja-
ho rovamu gavare aehu nuharue osaho rarovamu
gagorovo mi nugo'amarue osare va'o harihu murioho
rahoromo niögëro numoromo mi jabesi i bahijarue
röhore ë bamareje.

Aneraehu jö barovamu sheep muebejarue ariböviehu hejare jöhoje.

⁸ Ëhi'amu gavë'i iae dirö'e gemuore aëro vahi'e
sheep mure raromoromo sheep-oho muebe'amareje.
⁹ Sheep-oho muebe'i gavare Badare anerahuro ro
nami'ego Badare ajohuro ajivëvamu gagorovo sisë
maro juhuonivareje. ¹⁰ Juhuonivamu gagorovo aner-
ahuro uëvadeje: Nadi juhuonivohëjo. Naehu rovaje
hesi bëhoho na jö mae baeromo rovajëjo jemë'o jeme-
si a ioro'iorohu'o aho'obëhe heromo börömo bëhe ni-
moroho'irarijego. ¹¹ Aruëre David-hu hinövade amore
jemë baejëvoromo mare bamëvo'iröhe aho jaruvo
rahë'e höjo. God-hu uavë'ëro böröme namiromu
ajëmi'iröhe aho höjo. Hu Bada höjo. ¹² Röhu jemëro
va'oromo ga'irarije aharihoho niögëro numë'e mi
jabesi i bahijarue röhore raromamu gavë'iroho
uvorëjo: Nörö jö mae uövuade höjo.

¹³ Jö mae uövuade hö uëvamu gavë'i anerae
aho'obëhe ö'idöre jioromo ma-majioho ruvebiruo-
moromo urimore rovade anerahu'o gemu mae rira-
voromo God rajahiromu uvoruomadeje:

¹⁴ Dö mare hijaje aho God hu mabëhe höjo.

Sa'are raromarue aribövioho huhu huë baejëvajoho
maro raromoruomo'ajëjo.

¹⁵ Aneraho jaburo ëhi uvoruomoromo ö'idöre
vuonorö'ö iojiomamu gagorovo nume sheep muebe-
jarue ariböviohuro uarovareje: Rovego Bethlehem

va'oromo Badahu uövuade muoho gavarëjo. ¹⁶ Èhi uarovonugoromo ma-burëro rueromo nahoromo gavareje Mary'o Joseph'o ari'irögoro aharihoho miehu i ijarue röhere raromamu. ¹⁷ Èhi ganugoromo aharihu hesi jö aneraehu uëvamu hejaroho Mary'o Joseph'o majëhijareje. ¹⁸ Majëhijamu hegorovo ae aho'obëhe tiöjëvadeje. ¹⁹ Tiöjëvamu Mary-ro jöho avoho heromo hesi simanore bamoromo uehorovemu uehorovadeje. ²⁰ Èhi'amu rue sheep muebejarue ariböviohuro aner- aehu uëvadëhi èhi jiamu gav'ëro o jöho èhi hejë'ëro God rajahibe mae uabe jabsirëro sionëro va'areje.

Iesu jumuvare jöhoje.

²¹ Iesu rahadoho hurae gemu barëjamugo Iesuare örire Jew rajo muoho vaeromo sinoho tariö'öjahoromo urimo Mary bogo ma'enorohë'e ma-hijadevare aner- aehu iho uavadëhi èhi Iesu jumuvareje.

Iesu osa börömore bava'oromo God-are örire boja- mare jöhoje.

²² Mary-ro aharihoho rahoromo hijuvo gavade Moses-hu bojëmade mu vaeromo jabsi sisë u'oröhe majaho rovamu gagorovo huro Joseph-mu niö'iro aharihe Iesu baeromo Jerusalem amore ajiomareje aharihoho Bada bojami'iröhëni. ²³ Èmu hesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Harihu murioho aho'obëhe God-are öroro i'imamego hesiremu jio'amo'irajo. Amo Mary'o Joseph'o aharihoho bava'areje èhi jië'e muoho vaeröhëni. ²⁴ O jö göho Badare surire jajivoromo èhi uvë'eje: Ihititore niö'i o guaho harihe niö'i èhi jië'e ugohe priest bojëmege God-ni vënëro muejëvo'irajo. Èmuohu'o vae'iröhëni jabumë aharihoho bava'areje.

²⁵ Röhu ae gemu Jerusalem amore hijë'e jiadeje. Hesi ihoho Simeon jiadeje. Hu ae mae vaejëvoromo God-are muoho gemu uehorovaje aëro jië'ëro muebenö- vadeje God-ro Israel rajoho ajëmiromu jabsi huë vavaenoho tugohëhoröhego. Röhu God-are Aru'ahohuro hu'o juvonövadeje. Hu èhi jië'e ae jiadeje.

²⁶ Simeon hu èhi jië'e ae jiamu God-are Aru'ahohuro röjahiromo uavadeje: Ja bogo avevejö'oho guomo'i Badahu uavë'ëro böröme namiromu ajëmi'iröhe aho rue'iramu ganugoromo evare guomo'a'anuëjo. ²⁷ Èhi uavë'ëro ijönö God-are Aru'ahohuro uehore bojama- mu Simeon-ro God-are osa börömore rovadeje. Rovamu evare Iesuare vëmu vavu'ohuro aharihoho God-are osa börömore barovareje Jew rajo jögoru jiaje èhi jië'e muoho vae'iro. ²⁸ Barovamu gagorovo Simeon-ro aharihoho övëro huohudëromu God rajahiromo uavadeje:

²⁹ Bada jaruvo jero jasi nimoromo uevego na muoho vuonugo'i huë mae ö'iröjo jaehu uevanëhi èhi jië'e jia- je.

³⁰ No maro bamavuo'iröhe aho nasi nunëro gavë'e je- vajëjo.

³¹ Èaehu vaeröhe muoho jero avohane höjo sa'ae aho'o garöhego.

³² Avohane hesi bëhoho huro ajoho barovego èhuro jasi jö bogo hejë'e aribövioho jasi öroho ga'i jasi aribövie Israel rajo nosi ihoho döro jioröhego.

³³ Simeon-ro èhi jövamu hegorovo Iesuare vëmohu'o vavuohu'o tiöjëvadeje. ³⁴ Tiöjëvamu God-ro jabumë huë mae bojëmi'iröhego Simeon-ro God uanugoromo Iesuare vëme Mary uavadeje: Aveho hejëjo. Ave ahari- hoho God-ro bamade höjo huro muoho vaejego èhuro Israel rajo a ioro'ioroho sa'are rireromëvo'i ioro'ioroho döro ri'öröhego. God-ro bamade höjo huro hesi jöho barueröhego. Huro hesi jöho barue'iramu aëro aho- ruomo'ajëjo. ³⁵ Ahoromo èhuro ae aho'obëhe jabuhu diehi diehi uehorovaruoho va'orahoro jio'iramu ga'e- jarëjo. Èhi'o'iramu jero jasi dë vövöbajo'o uhure huë vavaene börömore bae'a'anuëjo.

³⁶ Simeon-ro Mary èhi uavadeje. Röhu magonaho mavoje gemu è hijë'e jiadeje. Hesi ihoho Anna jiadeje. Hu jö God-aro baeromo majëhijaje magonahe jiadeje. Phaniel-are aboje jiadeje. Asher-are uje gemuoho ji- adeje. Röhu hesi vadunoho aho'obëhe mae jiadeje. Urimë'i barue masuromo baru'o hijadoho vadune aho'obëhe 7 barëjamu ³⁷ baru guomamu doru hijado- ho rahade vadunoho aho'obëhe 84 jiadeje. Èhu'ëro mavoji mae jiadeje. Röhu huro è God-are osa börö- moremu va'oromo majae vahie jene ioho vuonugo'i God gemu uehorovoromo hesi örire jöe jövoromo ra- jahinövadeje. ³⁸ Amo Mary'o Joseph'o God-are osa börömore arijamu è magonahohuro jabsirire rovade- je. Rueromo aharihoho garomo God huë mae uavade- je. Huë mae uaromo va'oromo ganövade di aribövio- huro God-ro Jerusalem amo rajoho maro bamëvoröhego muebejarue è aribövioho gëromu aharihu hesi jöho majëhinövadeje.

Iesu Nazareth amore vuonorö'ö barovare jöhoje.

³⁹ Èhi'amu Mary'o Joseph'o Badare surire jiaje èhi jië'e muoho vae barënugoromo Galilee sa'are vuonorö'ö rueromo ro jabsi amore Nazareth è ari- jareje. ⁴⁰ Arijamu aharihoho böviraebe biririvobe va'adeje. Hu uehoro mabëhe hesi simanore jiadeje. God-ro hesi örire huë bae avohobe va'adeje.

A harihe Iesuhu God-are osare hiromo è'ade jöhoje.

⁴¹ Èhi jië'ëro God-hu Vörö Tugohade Maja Börömore rue'ego vadune göro göro Iesuare vëmu vavu'ohuro Jerusalem ajiomoromo è hesi söroro inövareje.

⁴² Èhi'obe rovaroho Iesu vadune aho'obëhe 12 baeja- mu gagoro Iesuare vëmu vavu'ohuro èhi gemuoho è'oromo Jerusalem amore ajiomareje. ⁴³ Ajiomoromo söro majaho barëjamu vuonorö'öromu sionëro jabsi amëro rue'ie'areje. Röhu jabsi harihe Iesuro è Jerusalem hijadeje. Hijamu vëmu vavu'oho dadivë- vadeje. ⁴⁴ Dadivëvamu uehorovoromo uvareje: Evaho Iesu nosi a ioro'iorohu'o gemu mae rovajëromu rovaroho majae gemu barëjadeje. Majae gemu barëja- mu agano ioro'ioerehu örire rovaruire Iesu nahobe jire- hojuvo ⁴⁵ gavare Iesu bogojiamu gagorovo öri ahore

vuonorö'öromo Jerusalem naho va'areje. ⁴⁶ Nahujuvo jiamëhi va'i gavareje Iesu God-are amo börömore hi-romo God-are jö öri röhëhjarue aribövi jabesi jöho hejè'i hu'o mana uë gëvamu. ⁴⁷ Hejareje huro ëhi'ego ae aho'obëhe tiöromo uvoruomamu: Rabu simano ma-mabëhe baejè'ëro jöho mana bu'öjajëjo. ⁴⁸ Èhi'amu vëmu vavu'ohuro Iesu garomo tiöromo vëmohuro uavadeje: Jue'i ja rabëni nosi öriroho ëhioho ë'ane höjo. No jasi vavuohumu niö'iro nurunurumë'i nahavobe rovare höjo. ⁴⁹ Rovare höjamu Iesuro uëvadeje: Jemë rabëni na nahevobe rovारीje höjo. Jemë rabëni bogo uvarije höjo: Nörö hesi Vavuohuro nimo'ego hesi osare hijajëjo. ⁵⁰ Èhi uëvamu hegorovo vëmu vavu'oho Iesuhu uëvaje jö hesi bëhoho dadivëvadeje.

⁵¹ Dadivëvamu Iesuro vëmu vavu'ohu'o sionëro vuonorö'ö rovadoho jabesi amore Nazareth ë hiromo jabesi jöho ejëhë'e hinövadeje. Hijamu vëmohuro gavade hejade jöho hesi simanore bamoromo uehorovemu uehorovonövadeje. ⁵² Èhi'amu Iesuro simano mae jiohe daje böviraëbe va'adeje. God o ae aho'obëhe jaburo hesi örire huë bae avohobe va'areje.

Bapataeto vaejaje ae John-hu jö majëhinövade jöhoje.

3 Iae Tiberius Caesar-hu Rome amore bövie namiromo hesi sa'ae dinö'e dinö'e aevoromo muebejavuadoho vadune aho'obëhe 14 barë'i 15-ho jideje. Röhu Pontius Pilate-ro Judea sa'aho muebe'i Herod-ro Galilee sa'aho muebe'i Herod-are murie Philip-ro Iturea sa'ahu'o Trachonitis sa'ahu'o muebejëvo'i Lysanias-ro Abilene sa'aho muebejadeje. ² Annas'o Caiaphas'o jabumë niö'i Jew rajo jabesi priest böröme jëvadeje. Èsa'are a masijo'o priest masijo'o ëhi jio'amade majare evare Zechariah-are harihe John-ro a rumo'e sa'are hijamu God-are jöhuro dëre abuejadeje. ³ Abuejamu hegorovo jöho majëhibe juvoromo Jordan jovonörire öri ari'oho juvo barëjadeje. Juvo barëromo majëhiromo uënövadeje: Uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baeromo bapataeto vaehego God-ro jemesi sisëho uehorovoromo vuonugëhajo.

⁴ John-hu ëhi ë'iröhe jöho urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro surire jajivoromo uvadeje:

Aëro a rumo'e sa'are hiromo ma-darugo'o uvo'a'ajëjo:

Badahu rueröhe öroho avohorego hu maro rue'irajo. Hesi öroho ahörirëro vajivorego hu maro juvo'irajo.

⁵ Guoröte aho'obëhe huo'amo'iramu rojomo'amo'ajëjo.

Dahoru ëgohu'o bunohu'o aho'obëhe aho'amo'iramu ahörirë jio va'a'ajëjo.

Tagu tagu'e öroho vajivo'iramu ahörirëro jio'amo'ajëjo.

Abue ajiomë'e öroho avoho'iramu ahörirëro jio va'a'ajëjo.

⁶ Èhi'o'iramu ae aho'obëhe garuomö'ajëjo God-hu baejëvoromo mare bamëvajoho.

⁷ Èhi jajivë'ëro jü'ëro iae John-ro gavade ae aho'obëhe mae huro bapataeto vaejëvojöro rueruo-

mamu gëgorovo uëvadeje: Sigobu aboji harihu'e jëvanovajëjo. Jemë raro uëvade höjo: God-are vöröehu rue'iröhire jioromo huruomoromo manö va'irarijoho eni jëvo'ajëjo. Bogajo. ⁸ Ijehu bajo mae raejajëhi ëhi mu mae vaerego no garomo uvo'irarëjo: Iae jemë uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baejè'e jëvajëjo. Röhu nadi uvorëjo: Abraham nosi bëhohuro jü'ëro ëhu'ëro no mae javuajëjo. Naro jemë uëvajëjo: Jemë Abraham-are ujo ömo'ömo jëvajoho ëho ma-bise'e höjo. God-ro nimo'ibejajo ave munëho ujuohoromo avohëvego araeromo Abraham-are ujo ömo'ömo jio'amo'ibejajo. Èhuni nadi nimorohë'ioho ëhioho atorëjo. ⁹ Röhu tonëro ijoho bëhi'o huo'ö'ie'ajëjo. Di ijohuro bajoho bogo ma raejè'e jiego huo'öromo vëniro huo'ie'ajëjo. ¹⁰ Èhi jü'e jöho majëhi'ego aëro uanövareje: Èhi jü'öho no diehi jü'e muoho vae'ejarëjo. ¹¹ Vae'ejarë'ego John-ro uënövadeje: Ae rahu niöge niö'i jëvë'oho gö baeromo niögu rumo'e aho bojaminëjo. O ie jëvë'oho i rumo'e aho gö bojaminëjo. ¹² Èhi uë'ego tax baejarue aribövioho jabu'o bapataeto vae'i ruenövareje. Rueromo uanövareje: Tisa no diehi jü'e muoho vae'ejarëjo. ¹³ Vae'ejarë'ego John-ro uënövadeje: Tax baejè'iroho sa'are a masijehu uëvaruëhi ëmino'e bae'i nadi gö'oho döroho jemesi ëma baerëjo. ¹⁴ Èhi uë'ego muorovo aribövioho jabu'o uanövareje: Jabesi muoho ëhi höjo röhu nomë diehi jü'e muoho vae'ejarëjo. Vae'ejarëjamu uëvadeje: Jemëro va'oromo nadi ae gö jabesi monioho baenëhirëjo o nadi sarerëmiromo uërëjo: Jemë mu sisë vaejè'e jëvaje monie mana bojamuihëjo. Nadi ëhi jü'e muoho vaeromo monioho ujuohu'o ma-uvorëjo: No suvuoro baejaruho iae eni höjo.

¹⁵ Èhi majëhijamu hegorovo ae aho'obëhe dë vövöbajore uvoruomadeje: Nani mu börömëro rovajëjo. O nani John hu God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamui'iröhe ahuro jöe majahuijajëjo. ¹⁶ Èhi uvoruomamu gagorovo John-ro uëvadeje: Naro jövëremu bapataeto vaejëvaje höjo. Röhu ae gö nasi ijonö rue'ie'ajëjo. Huro na iosiremiromo börömo höjo. Naehu hesi mu bise'o vaejahoromo hörü sino jiova'ho'ibejodoho o mu bise'o bise'e rabe vaeja'ho'ibejodoho röhu na ma-bise'e jevajëjo. Naro majövëremu bapataeto vaejëvaje höjo. Èahuro God-are Aru'ahohuro o vënëro bapataeto vaejëvo'ajëjo. ¹⁷ Hesi ijo garanoho övore höjo. Ijo garanoho övore jü'ëro ioho tevoromo döro hijiohijiovoromo mevoromo i maho gagovoromo hesi iruno'e osare ë avoho bahi'i subueho sinoho ravemu ravaje vënire huo'a'ajëjo. ¹⁸ Èhi jü'e jöho o jöe gö gö John-ro majëhiromo ëhuro jabesi simanoho huotovëho ganövadeje. Èhi'oromo God-are jö maho majëhinövadeje.

John savoji gagore ba'amare jöhoje.

¹⁹ Èhi'amu gagorovo iae ë sa'a muebejaje a böröme Herod-ro hesi muri hesi vabore Herodias gohoniahiro mo mu sisë gö gö vaejamu gagorovo John-ro ri'öromo birevadeje. ²⁰ Birevamu Herod-ro mu sisë aho'obëhe vaejè'ëro röhu ave mu sisëhu'o vaejadeje. Huro ae uë-

vamu John guduamo bava'oromo savoji gagore ba'ama-reje.

John-hu Iesu bapataeto vaejade jöhoje.

²¹ Röhu ë hesi urimo John-hu a bapataeto vaejövade majare huro ae aho'obëhe bapataeto vaejövönugoromo Iesu'o bapataeto vaejadeje. Bapataeto vaejamu Iesuro God-are örire jöe jövamu gavë'i ö'idöho arovadeje. ²² Arorovamu God-are Aru'ahohuro sino haho'e jioromo guaho va'ënohuro Iesuaro ruvebijamu gavë'i ae aho'obëhe hejareje ö'idöre uvavamu: Ja nasi Harihu mabëhe javajëjo. Naro ja garomo ehuro nasi dë vövöbajo'oho nimorohevajëjo.

Iesuare hijo miono'o jabesi iho jajivobe va'ade jöhoje.

²³ Röhu Iesuhu mu aevade majaho hu vadune aho'obëhe 30 rabu'e jiadeje. Ae aho'obëhe uvoruo-madeje: Iesu hu Joseph-are harihe höjo. Röhu Joseph hu Heli-are harihe jiadeje. ²⁴ Heli hu Matthat-are harihe jiadeje. Matthat hu Levi-are harihe jiadeje. Levi hu Melchi-are harihe jiadeje. Melchi hu Jannai-are harihe jiadeje. Jannai hu Joseph-are harihe jiadeje. ²⁵ Joseph hu Mattathias-are harihe jiadeje. Mattathias hu Amos-are harihe jiadeje. Amos hu Nahum-are harihe jiadeje. Nahum hu Esli-are harihe jiadeje. Esli hu Naggai-are harihe jiadeje. ²⁶ Naggai hu Maath-are harihe jiadeje. Maath hu Mattathias-are harihe jiadeje. Mattathias hu Semein-are harihe jiadeje. Semein hu Josech-are harihe jiadeje. Josech hu Joda-are harihe jiadeje. ²⁷ Joda hu Joanan-are harihe jiadeje. Joanan hu Rhesa-are harihe jiadeje. Rhesa hu Zerubbabel-are harihe jiadeje. Zerubbabel hu Shealtiel-are harihe jiadeje. Shealtiel hu Neri-are harihe jiadeje. ²⁸ Neri hu Melchi-are harihe jiadeje. Melchi hu Addi-are harihe jiadeje. Addi hu Cosam-are harihe jiadeje. Cosam hu Elmadam-are harihe jiadeje. Elmadam hu Er-are harihe jiadeje. ²⁹ Er hu Joshua-are harihe jiadeje. Joshua hu Eliezer-are harihe jiadeje. Eliezer hu Jorim-are harihe jiadeje. Jorim hu Matthat-are harihe jiadeje. Matthat hu Levi-are harihe jiadeje. ³⁰ Levi hu Simeon-are harihe jiadeje. Simeon hu Judah-are harihe jiadeje. Judah hu Joseph-are harihe jiadeje. Joseph hu Jonam-are harihe jiadeje. Jonam hu Eliakim-are harihe jiadeje. ³¹ Eliakim hu Melea-are harihe jiadeje. Melea hu Menna-are harihe jiadeje. Menna hu Mattatha-are harihe jiadeje. Mattatha hu Nathan-are harihe jiadeje. Nathan hu David-are harihe jiadeje. ³² David hu Jesse-are harihe jiadeje. Jesse hu Obed-are harihe jiadeje. Obed hu Boaz-are harihe jiadeje. Boaz hu Shelah-are harihe jiadeje. Shelah hu Nahshon-are harihe jiadeje. ³³ Nahshon hu Amminadab-are harihe jiadeje. Amminadab hu Admin-are harihe jiadeje. Admin hu Arni-are harihe jiadeje. Arni hu Hezron-are harihe jiadeje. Hezron hu Perez-are harihe jiadeje. Perez hu Judah-are harihe jiadeje. ³⁴ Judah hu Jacob-are harihe jiadeje. Jacob hu Isaac-are harihe jiadeje. Isaac hu Abraham-are harihe jiadeje. Abraham hu Terah-are harihe jiadeje. Terah hu Nahor-are harihe jiadeje.

³⁵ Nahor hu Serug-are harihe jiadeje. Serug hu Reu-are harihe jiadeje. Reu hu Peleg-are harihe jiadeje. Peleg hu Eber-are harihe jiadeje. Eber hu Shelah-are harihe jiadeje. ³⁶ Shelah hu Cainan-are harihe jiadeje. Cainan hu Arphaxad-are harihe jiadeje. Arphaxad hu Shem-are harihe jiadeje. Shem hu Noah-are harihe jiadeje. Noah hu Lamech-are harihe jiadeje. ³⁷ Lamech hu Methuselah-are harihe jiadeje. Methuselah hu Enoch-are harihe jiadeje. Enoch hu Jared-are harihe jiadeje. Jared hu Mahalaleel-are harihe jiadeje. Mahalaleel hu Cainan-are harihe jiadeje. ³⁸ Cainan hu Enos-are harihe jiadeje. Enos hu Seth-are harihe jiadeje. Seth hu Adam-are harihe jiadeje. Adam hu God-are harihe jiadeje.

Iesuhu mu sisë vaejöro Satan-hu bijioho gavade jöhoje.

4 Iae Iesuro hejade God-are Aru'ahohuro hesi dë vövöbajo'ere sino haho'ere rumorovavamu hegorovo Jordan jovoho vuonugo'irögoro God-are Aru'ahuhu uavajire a rumo'e sa'a göre ë va'o juvadeje. ² A rumo'e sa'are juvamu gagorovo Iesuro God-are jöho ahojöro Satan-ro hesi dëho bijioho gabe va'adoho majae aho'o 40 barëjadeje. Bijioho ga'i hijamu evare majaroho Iesuro ioho bogo ijë'e ma-hibe va'oromo ë majaho barëjamu vadunëro hömadeje. ³ Vadunëro hömamu Satan-ro ri'öromo uavadeje: Ja God-are Harihe javë'oho ave munëho uavego iraejajo. ⁴ Iraejajamu ruehuro uavadeje: Röhu God-are jöho jajivoromo ëhi uvë'e höjo: Aehu iemu uehorovë'oho bogo maho raromo'aruëjo. ⁵ Ehi uavamu Satan-ro Iesu hu'irae ba'ojiomoromo a masijehu dinö'e dinö'e raromoromo muebe'amarue öri ari'oho ëho ma-burëro röjahi barëjadeje. ⁶ Röjahiromo uavadeje: Eöri ari'oho aho'obëhe naro bojami barë'ejöjo jero mueberomo ë bövi bise'o maho ujuo'ho'iranego. Ehesi bëhoho ë öri ari'oho naro baejë'ëro jevë'ëro ae rahu bojëmi'i negë'oho iae bojëmaje höjo. ⁷ Ehuni jaehu uvene aho röjehijë'oho aho'obëhe jasi jio'amo'ajëjo. ⁸ Jasi jio'amo'ajëjamu Iesuro uavadeje: Röhu God-are surire jöho ëhi uvë'e höjo: Bada jasi God gemu rajahiromo hesi muohemu gemu vaejahonëjo. ⁹ Ehi uavamu Satan-ro Iesu Jerusalem hu'irae baeromo ajiomadoho ruhe God-are osa börömo hesi döre ba'ojio ë nugamu namijadeje. Namijamu Satan-ro uavadeje: Ja God-are Harihe javë'oho avehuro nami'i jörö'örovëjo. ¹⁰ Ehesi bëhoho God-are surire jöho ëhi uvë'e höjo: God-ro hesi aneraho uë'iramu ja avoho muebejavo'aruëjo. ¹¹ O hesi surire jö göho ëhi uvë'e höjo: Aneraho jaburo övore ma'enagonövo'aruëjo jasi hörure munëro bibejavojöëni. Ehuni jörö'örovëjo. ¹² Jörö'örovëjamu uavadeje: Röhu God-are jöho ëhi uvë'e höjo: Nadi ri'öromo Bada jasi God hesi dëho ëma bijiohoromo uanëjo: God jero ëhi ëhi ë'ëjo. ¹³ Ehi uavamu Iesuro mue gö gö aho'o vaejöro Satan-ro hesi dëho bijioho ganugoromo vuonugo va'adeje majae eni jiego vuonorö'ö rueröhëro.

Iesuhu Galilee sa'are hiromo aevoromo mu vaejade jöhoje.

¹⁴ Va'amu iae Iesuro God-are Aru'aho hesi darugoho baeromo vuonorö'öromo Galilee sa'are va'adeje. Va'amu huhu rovade jöho è sa'aho aho'obèhe heruomadeje. ¹⁵ Iesuro Jew rajehu God rajahijarue osare osare jöe röjèhibe juvamu ae aho'obèhe uvoruomadeje: Hu a mae höjo.

Iesuare ame Nazareth rajehu Iesu bijönimoruomade jöhoje.

¹⁶ Èhi'amu Iesuro jöe röjèhibe juvoromo urimè'i asisö'o'ere hiromo böviraegade amore Nazareth è rovadeje. Rueromo nuho majae rovamu amo göre göre va'oromo è'ajèhi èhi huro God rajahijarue osare va'adeje. Va'oromo God-are surire jöho adaho'i ri'ö namijadeje. ¹⁷ Namijamu jö God-aro baeromo majèhinövade ae Isaiah-hu jajivade jö'e suroho ae göëro bojamijadeje. Bojamamu Iesuro baeromo jiovö'öromo ave jajivade jöho nahoromo birohoromo adahoromo ¹⁸ uvadeje:

Badare Aru'ahohuro nasi simanore rumorovevajèjo Badaro hesi Aru'ahoho nasirire bamè'ëro jìè'ëro.

Huhu bamade hesi bëhoho naro hesi jö maho baeromo bogo eni jìè'e aribövioho majèhi'irodego bamade höjo.

Huro na remö'öjade höjo naro va'oromo tövèv'e aribövioho uè'irodego: Jiovo remö'ö'irode majaho rovè'e höjo.

Nuni tugorohèv'e aribövioho uè'irodego: Nuni dadovèho'irode majaho rovè'e höjo.

Remö'öjade höjo sisèhu ruahö'öjèv'e aribövioho naro manö bamèvo'irodego.

¹⁹ Naro ae uè'irodego: Badahu ajèmi'iröhe majaho iae rovè'e höjo.

²⁰ Èjöhö adahonugoromo Iesuro suroho huhoho taemoromo osa muebejaje aho sionëro bojamiromo jö bëhoho röjèhi'i sa'aro hijadeje. Hijamu gagorovo è osare raromare ariböviohuro ae aho'obèhe he'i Iesu gemu èrimahareje. ²¹ Èrimahamu uèvadeje: God-are jö adahamu hejarije è hesi muoho aviavejö'e rovè'e höjo. ²² Iesuro èhi jìè'e jöho jövamu hegorovo ae aho'obèhe uvoruomadeje: Hu jö mae jövajèromo hesi huè ma jöho heromo tiöjèvadeje. Tiöjèvamu uvoruomadeje: Èi-aho bogo a börömehu jio'i hu Joseph-are harihe höjo.

²³ Èhi uvoruomamu Iesuro uèvadeje: Ave uhu jö atarujoho jemëro èhi ue'a'arujèjo: Oso muebejanue aho jero jasi ajamirovego mae javajo. Èhesi bëhoho jemëro ueromo è'arujèjo: Arue Capernaum amore mu vaejane è hesi jö hejaroho èhi jìè'e muoho ave jasi amoro vaejago no gavarèjo. ²⁴ Röhu ave jöho na jö mae uè'iè'ajèjo. Jö God-aro baeromo majèhijarue aribövioho nosi sa'a rajohuro bogo ma uehorovavuarue höjo. Bogo mae bogajo. ²⁵ Röhu aveho na jö mae uè'iè'ajèjo. Elijah-hu hijade majaroho ave Israel sa'are magonaho dorue aho'obèhe jio'amade höjo. Evare majare èni bo-

go mae bogo rovadoho vadune niö'i gemu röhu döre manaere 6 èhi barèjè'ëro èhu'ëro sa'ae aho'obèhe majae ègobövie vadune raromare höjo. Vadune raromamu evare ²⁶ magonaho dorue aho'obèhe ave Israel sa'are raromaroho God-ro Elijah hesi sa'a rajo magonaho doruoho bogo gemu vadu'e ajamijöro jabumènioho nugö'ö'i sa'ae gö Sidon amonörire sa'are Zarephath amore hijade magonaho doruohuni gemu nugö'öjade höjo ajami'iröhego. ²⁷ O jö God-aro baeromo majèhinövade ae Elisha-hu hijade majaroho ave Israel sa'are sino jomo'e ae aho'obèhe jio'amade höjo. Röhu Elisha-ro Israel raromarue jomo'e aribövi bogo ae gemu vadu'e jabesi sinoho avohèho'i Syria rajemu gemu a ihe Naaman hesi sinoho avohahade höjo. ²⁸ Èhi majèhijamu hegorovo è God rajahijarue osare raromarue ariböviohuro heromo sisè maro dè vörönimoruomadeje. ²⁹ Dè vörönègamu ri'öromo Iesu amore jiamu guduamo baeromo amo'e dahoru bönure iojioromoro dahoru vösöre suovareje barado döre riravo'i baba'amo'irovo. ³⁰ Èhi'o'i è'oruomamu gègorovo Iesuro jabesi ririre jioromo rëmö'öromo va'adeje.

Aru'aho sisè ae gemu hesi dère jiamu Iesuhu rarovö'öjade jöhoje.

³¹ Va'oromo Iesuro abuejadoho abo Galilee sa'are Capernaum amore höröjèvadeje. Höröromo Jew rajo jabesi nuho majaho rovamu God rajahijarue osare va'oromo jöho röjèhijadeje. ³² Jöho röjèhijamu heromo tiöromo uvoruomadeje: Hesi jöho darugo'e mamabèhe javavajèjo. Èhi uvoruomade hesi bëhoho hesi birire baejè'ëro hu jöho majèhijadeje. ³³ Amo è osare Satan-are a sisèhu dère abuejè'e aho hijè'e jiadeje. Hijè'ëro ma-darugo'o uvadeje: ³⁴ Hè-ajo. Iesu Nazareth rajoho ja rabèni sihusihuaguo'i rovane höjo. Na ja iju-mavuo'i è'anuèjo. Na iae ja gavajèjo. Ja God-aro jioromo rovè'e a ma-maemu jìè'e ae javajèjo. ³⁵ Èhi uavamu hejè'i Iesuro uavadeje: Jöho vuonugo'i höröjèjo. Höröjèjamu hejè'i uhure a sisèhuro è a hesi simanoho huotovahamu è aribövi jabesi nunire sa'are behumorovadeje. Sa'are behumorovamu uhure a sisèhuro è a hesi sino haho'o'oho bogo ijumaho'i ma-höröromo va'adeje. ³⁶ Höröromo va'amu gagorovo ae aho'obèhe garomo tiöjèvamu uarovareje: Aveho rabu'e jöho höjo. Darugo'e jöho jövego a sisèhuro ma-burëro ejahoromo suorovo va'oruomaje höjo. ³⁷ Èhi'amu Iesuhu vaejaje mu hesi jöho è sa'aho aho'obèhe he barèjareje.

Iesuhu ae aho'obèhe jabesi sino avohèhade jöhoje.

³⁸ Röhu a sisèho dère jioromo hörö va'amu Iesuro God rajahijarue osare jioromo va'adeje. Va'oromo Simon-are osare va'adeje. Röhu Simon-are jure magonaho hesi sino haho'o'oho vörö'irae avohè'e jiadeje. Vörö'iraejamu Iesu uavareje: Na ja magonahoho ajaminèjo. ³⁹ Ajaminèjamu hegorovo Iesuro va'oromo bëhire ruahohamo namiromo uavadeje: Vörö'iraejanuoho u'uhèjo. U'uhèjamu sino haho'ere vörö'iraejadoho

u'uhadeje. U'uhamu hejë'i ri'öromo iruno'e avo-hëhoromo i'imëmadeje.

⁴⁰ I'imëmamamu majae beva'amu gagorovo ae rahu hesi ae guomo guome gö gö jië'oho ujuoho rovamu Iesuro hesi övoho ae aho'obëhe jabesi sinore bamëho'ego marë'amonövadeje. ⁴¹ Marë'amo'ego aru'aho sisë ae aho'obëhe jabesi dëre raromarohuro suorovo va'onövareje. Suorovo va'ië'iroho ma-darugo'o uvonövareje: Ja God-are Harihe javajë'ego heromo uënövadeje: Jöe nugohëjo. Nadi nasi jöho huruohohëjo. Iesuhu ëhi jië'e jö jövade hesi bëhoho ë aru'aho sisëho jaburo garomo uvareje: Hu böröme namiromo ae ajëmaje aho höjo.

Iesuhu Judea sa'are jö majëhibe juvade jöhoje.

⁴² Èhi ë'ë'ëro sisonuvamugo Iesuro ri'öromo va'oromo a rumo'e sa'are ë hijadeje. Hijamu ae aho'obëhe hu nahobe rovareje. Nahobe rueromo gavare ë hijamu gagorovo nijio'iraeromo uavareje: Nadi va'i rueromo no'o hijëjo. ⁴³ No'o hijëjamu hegorovo uëvadeje: Iae mae uevarujëjo röhu God-hu böröme namiromo muebëjvaje jöho ë jöho amo ioro'iorohu'o majëhibe va'ejöjo ë hesi bëhoho God-ro ëhuni remö'öjamu rovë'ëro. ⁴⁴ Èhi'onugoromo Judea sa'are God rajahjarue osare osare jöho majëhibe juvadeje.

Iesuale ijore ijore jijihoröhego Iesuhu aevoromo a uëvade jöhoje.

5 Iae Iesuro Gennesaret e'u riröre namijadeje. Namijamu ae aho'obëhe God-are jöho he'i tagavoromo bijimö'örovobe rueruomadeje. ² Rovamu Iesuro namiromo gavadeje boat niö'i e'u riröre raromëvo'i visu suovarue aribövioho rori'o raromoromo viöho u'ovamu. ³ Èhi ganugoromo boat gemu Simon-are boat-re ajio hiromo Simon uavadeje: Ave riröre jioromo biduohö'öjego rori'o va'ajo. Rori'o va'a uanugoromo gavade eni jiamu gagorovo boat-re ëhi hiromo jöho röjëhijamu rue sa'are raromare ariböviohuro heruomadeje.

⁴ Heruomamu Iesuro hesi jöho jövobe va'ojuvo barëjamu Simon uavadeje: Ave jasi boat-oho baeromo e'u umahë'inö huo'öbe va'oromo ja'o jasi ariböviohu'o viöho ba'amorëjo ëhuro visue aho'o suovo'irarije höjo. ⁵ Suovo'irarije höjamu Simon-ro uavadeje: Tisa ëho iae mae höjo röhu no vahi bövie visu suovo'i ë'o gabe rovaroho gavare höjo bogo eni javuamu. Röhu jero uë'ego ëhuni viöho ba'amo'ejöjo. ⁶ Èhi uanugoromo viöho ba'amoromo visue aho'obëhe suovamu viöho dadorovo'ië'adeje. ⁷ Dadorovo'ia'amu gagorovo Peter-mëro jabesi a ioro'iore boat göre arijaruoho övëro uëvareje: Ro ajamuihëjo. Ro ajamuihëjamu rueho jaburo rueromo ajëmiromo visue aho'obëhe suovoromo ë boat niö'ire bahijamu irijiomoromo diruvëvo varijëne jadeje. ⁸ Èhi'amu gagorovo Simon Peter-ro Iesuale bëhire ague aho hiromo uavadeje: Bada na remo va'ëjo. Na a sisë jevajëjo. ⁹ Peter-mëro visue aho'obëhe mae suovoromoromo tiöjävë'ëro jië'ëro

ëhu'ëro ëhi uavadeje. ¹⁰ Peter-më tiöjëvo'i James'o John'o jabu'o tiöjëvadeje. Röhu James'o John'o jabumë Zebedee-are harihe jëvadeje. Jabumë Simon'o gemu mae muoho vaenövareje. Amo tiöjëvamug Iesuro Simon uavadeje: Nadi juhuonivonëjo. Aviavejö'e aevoromo ja bogo visuoho gagovo'i ae magonahe gagovëvo'iramu nasinö jioruomajëjo. ¹¹ Èhi jövamugo boat-re rueromo ravo'amoromo boat-oho jagu ömëvo va'o nie'uahore ötöjëvareje. Ötöjëvonugoromo jabesi muoho bövioho bise'oho vuonugo'i aevoromo Iesuale ijore ijore jijihonövareje.

Iesuhu sino jomo'e a ajamade jöhoje.

¹² Iae Iesuro amore hijadeje. Hijamu ae gemu sino haho'e jomemu jië'ohuro rueromo Iesu garomo ague aho hiromo ëninamiromo uavadeje: Bada ja nasi sino avoheho'iranoho ja eni javajëjo. Èhuni jasi nimoromo ajemijë'ohuro iae ajemi'anujëjo. ¹³ Ajemi'anujëjamu Iesuro övoho nugö'öromo sinoho rëhahoromo uavadeje: Iae na negajëjo ajami'iro. Marëjëjo. Marëjëjamu gavë'i jomoho rireromoromo hesi sinore sisë sisëho barëjadeje. ¹⁴ Sisëho barëjamu gagorovo Iesuro uavadeje: Naehu ëhi ë'odoho nadi aho huruoho majëhinëjo. A'i ma-va'oromo jasi sinoho priest röjahijego ga'irajo. Èhi'oromo Moses-hu uövuade ëhi jië'e suvuoroho God-are öroro bojamego aëro garomo uvo'irarëjo: Jasi sinore sisëho barëjë'ëro iae mae javajëjo. ¹⁵ Bogo aho huruoho majëhi'iröhego uavadeje röhu ë huhu vaejade mu jöho börömo mae rumorovamu ae gö gö hebe va'oruomadeje. Hebe va'oruomë'ëro ae aho'obëhe rueromo gagovoruumadeje hesi jöho heruomoi' huro jabesi sino haho'oho ajëmego marëjëvo'iröhego. ¹⁶ Ro gagovoruumamu gëgorovo Iesuro a rumo'e sa'are va'o hiromo God-are örire jöe jövadeje.

Övo hörü'e vuovahë'e a Iesuhu ajamade jöhoje.

¹⁷ Èhi'oromo iae Iesuro aribövioho jöho röjëhijamu Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o ëho jaburo hesi bëhire raromoruomadeje. Urimë'i ë aribövioho ioro'iorohuro ë Galilee sa'are amo göre göre jioromo ioro'iorohuro arue Jerusalem amore Judea sa'are amo ioro'iorore jioromo rueruomë'ëro ë raromoruomadeje. Raromamu Iesuro jöho röjëhiromo Badare darugoho baejë'ëro guomo guomo'e a jabesi sino avohëho'iröhoho eni jadeje. ¹⁸ Sino avohëho'iröhoho eni jiamu iae aëro övo hörü'e vuovahë'e aho maratuoroho giojimo barovareje. Barueromo osanö bava'oromo Iesuale bëhire bamo'iröhe öroho nahareje. ¹⁹ Öroho nahoromo gavare ae aho'obëhe tagavoromo ojanoho urahë'e jiamu gagorovo ba'ojiomoromo javuoho dönödadvö'öromo maratuohu'o nume osare riravarue aribövi jabesi ririre Iesuale bëhire ë ba'amareje. ²⁰ Ba'amamu gagorovo Iesuro gavade i'e rovarue ariböviohuro hu mae uehorovoruumamu gëgorovo övo hörü'e vuovahë'e aho uavadeje: Isiajo. Jasi sisëho

uehorovoromo vuonugoromo mu'u barëjahë'e höjo.
²¹ Mu'u barëjahë'e höjamu hegorovo jögoru öri röjëhi-
 jarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o uarovareje:
 Asë'ëjo. Sareri ae höjo. Huro God sivoromo ëhi jië'e
 jöho jövajëjo. Hu ma-ae höjo. Röhu huro ë aho uava-
 jëjo: Naro jasi sisëho uehorovoromo vuonugoromo
 mu'u barëjahë'e jevajëjo. Ëhi jië'e muoho hesi God-ro
 gemuëro vaejaje höjo. Ma-aho bogajo. ²² Ëhi atamu
 gagorovo Iesuro uëvadeje: Jemë rabëni uehore gö gö
 baejarujëjo. ²³ Jemë'o uehorovohëjo. Nani ja ae ëma
 ua'a'anuëjo: Jasi sisëho uehorovoromo vuonugahë'e
 hö ua'a'anuëjo. Ja ëhi ua'ibejanëjo aho nunoho bogo
 ga'ibejarëjo ja mae o sarere jövë'e javego. Röhu ja bo-
 go ëma ua'a'anuëjo: Ri'öromo nami juvëjo hesi guomo
 guomoho bogo barëjago ja javojagöjöhëni. ²⁴ Röhu ë
 bogo ëma jövo'ibejane jöho iae na jövo'ejöjo huro eje-
 horomo ri'ö nami juvego jemëro ë muoho garomo
 ëhuro ga'irarijago God-are A Maho naro sa'are hijajire
 evare sisë mu'uvaje darugoho ëhu'o baejë'e jevego.
 Ëhi uëngoromo röhu övo höru'e vuovahë'e aho
 uavadeje: Naro ja uavajëjo: Jero ri'öromo raromanue
 maratuoho banigojioromomo baeromo jasirëro va'ëjo.
²⁵ Va'ëjamu hejë'i ruehuro ae aho'obëhe jabesi nunire
 ri'öromo maratuoho banigojioromomo baeromo God
 rajahibe hesirëro va'adeje. ²⁶ Va'amu gagorovo ë
 aribövioho aho'obëhe tiöjëvamu juhuonivoromo God
 rajahiromo uarovareje: Asë'ëjo. No bogo gavarue
 muoho jaruvo gavë'e javuajëjo.

Levi-hu Iesuare ijore ijore juvoröhego Iesuhu uavade jöhoje.

²⁷ Ëhi'amu gagorovo Iesuro ri'öromo va'adeje. Va'i
 gavade tax baejaje ae hesi ihoho Levi hesi mu vaejaje
 osare hijamu gagorovo uavadeje: Rueromo nasi ijoro
 juvonövonëjo. ²⁸ Juvonövonëjamu hegorovo hesi
 muoho aho'o vuonugo'i ri'öromo aevoromo Iesuare
 ijore ijore juvonövadeje.

²⁹ Ëhi'oromo Levi-ro Iesu rajahi'i sörö böröme hesi
 osare bamoromo Iesu'o a ioro'iorohu'o aho'obëhe uë-
 vadeje: Rueromo söröe ihëjo. Ihëjamu hegorovo tax
 baejarue ae aho'obëhe ëhi jië'e a ioro'iore aho'obëhe
 ëho jaburo ro gemuoro raromomomo ie ue'ahareje.
³⁰ Ie ue'ahamu gëgorovo Jew rajo jögoru öri röjëhi-
 jarue Pharisee ariböviohu'o Pharisee aribövi ioro'ioro-
 hu'o ëho jaburo dë vörönëgamu Iesuare aribövioho
 uëvareje: Jemë rabëni tax baejarue ariböviohu'o sisë a
 ioro'iorohu'o gemuoroho ioho jovoho ue'aharujëjo.
 Ëhi jië'oho sisë höjo. ³¹ Sisë höjamu hegorovo Iesuro
 uhu'e uëvadeje: Röhu guomo guomo'e ariböviohure-
 mu doctor gavarue höjo mae jëvë'e aribövioho boga-
 jo. ³² Ëhesi bëhoho naro sisë aribövioho sisë vaejaruo-
 ho vuonugojöro uë'i rovode höjo ma-döemu mae
 jëvë'e aribövioho bogajo.

Bëhoho rabëni Iesuare ariböviehu i bogo vuonugare jöhoje.

³³ Iae aëro Iesu uavareje: John-are jö hejarue
 ariböviohuro majae aho'obëhe God uehorovo'i ioho
 vuonugoromo hesi örire jöe ato'i arijarue höjo. O
 Pharisee jabesi jö hejarue aribövioho jabu'o ëhi jië'e
 muoho vae'i arijarue höjo. Jabumëhu ëhi ë'aruoho iae
 mae höjo. Röhu jasi aribövioho ioho bogo vuonugo'i
 ma-iemu jovemu ue'aharue höjo. Rabëni ëhioho
 ë'arue höjo. ³⁴ Rabëni ëhioho ë'arue höjamu hegorovo
 Iesuro uhu'e uëvadeje: I'o masuröhe a hesi söröre ae-
 mo'aemehu rueromo i i'ie'iroho jemë tugohëvo'irarijo-
 ho na eni jëvajëjo o bogajo. Bogajo. ³⁵ Röhu majae
 ijönö i'o masuröhe aho aëro guduamo bava'iramu
 evare majare ioho vuonugo'aruëjo. Avevejö'oho naro
 jabu'o hijë'ego jabu ioho bogo vuonugo'aruëjo.

Jew rajehu gororovo'iröhe jögoru mamiohu'o Iesuhu barovade mu i'ohu'o bogo gemuore havo'iröhe jöhoje.

³⁶ Ëhi uëngoromo Iesuro uhu jöe gö'o majëhiromo
 uëvadeje: Niögu i'ohu'o mamiohu'o bogo
 havo'anuëjo. Bogo havoromo dadovadiroho niögu i'o-
 ho baeromo bisemu tariö'öromo niögu mami hesi
 gagoroho bamoromo sigohi'anuëjo. Ëhi ë'ibejanëjo
 niögu i'oho tariö'öjë'ëro ëhuro sisërë'ibejajo. O niögu
 mamioho ëho nu ano'e gö jio'i i'oho nu ano'e gö jioro-
 mo ëhuro niögu mamiohu'o sisërë'ibejajo. ³⁷ O wine
 jovo mi sino gagore bigu'ie'iroho jovo i'ohu'o mi sino
 mamiohu'o bogo gemuoroho havoromo jovo i'oho mi
 sino mamiroho bigu'anuëjo. Ëhi ë'ibejanëjo jovohuro
 gatovoromo ögohuro bibivoromo mi sinoho mamiëro
 jië'ëro tögömoromo ioro'ioemu dadorovego jovoho
 rova'ibejajo. ³⁸ A'i jovo i'oho mi sino i'o hesi gagoremu
 bigu'anuëjo. ³⁹ Röhu jovo mami ue'ahë'oho aëro
 uvarue höjo: Mamioho mae höromo ëhuni i'oho bijön-
 imarue höjo. Ëjew rajehu Iesuare mu i'o bijönimarue
 jöho Iesuro uhu'e ëhi majëhijadeje.

Jew rajehu nuharue maja hesi jöhoje.

6 Iae Jew rajo jabesi nuho majaho rovamu gagoro-
 vo Iesumëro mure jijihareje. Jijihoromo hesi ijora-
 jo ömo'ömhuro ioho babovoromo övëro uhiromo
 ue'ahobe va'oruomadeje. ² Ioho övëro uhiromo ue'a-
 hobe va'amu gëgorovo Pharisee ariböviëro uëvareje:
 Jaruvoho nuho majae höjo. I avoharujoho ëho nuho
 maja hesi jögoroho aharujëjo. Rabëni ëhi jië'oho ë'aru-
 jëjo. ³ Ë'arujëjamu Iesuro uëvadeje: David nosi a
 böröme jionövade höjo. Röhu hu'o hesi ariböviohu'o
 hömëvamu hegorovo huhu ë'ade jö God-are surire
 adaharijoho ëho diehi'oromo bogo avoho uehorovaru-
 jëjo. ⁴ David-ro God-are osare va'oromo God-are
 nunire bahijare ioho ujuohoromo vituoho i'i vituoho
 hesi aribövioho i'imëmamu ue'ahare höjo. Ëhi jië'e io-
 ho aho bogo ue'aho'i hesi ma-priest-ëremu ue'a-
 ho'iröhe ie höjo. Röhu jabuhu ue'aharohuro ëhuro jö-
 goroho ahare höjo. Röhu ë hesi jöho bogojiade höjo.

⁵ Ēhi uēnugoromo uēvadeje: God-are A Maho naru nuho maja hesi jōgoroho muebejaje hōjo.

Övo guomahē'e a Iesuhu ajamade jōhoje.

⁶ Ēhi uēvē'ēro Jew rajo jabesi nuho majae gö'o rovadeje. Nuho majae gö'o rovamu Iesuro God rajahijarue osare va'oromo hesi jōho rōjēhijadeje. Amo ē osare övo manōrire övo hitahi guomahē'e aho hijē'e jideje. ⁷ Jew rajo jōgoru öri rōjēhijarue aribōviohu'o Pharisee aribōviohu'o ēho jaburo Iesure jō sisēho nahoromo uvareje: Iesuhu guomo guomo'e aribōvi jabesi sino avohēhē'oho noro a masijoho huruoho majēhiromomo uē'ejarejo: Iesuro a ajēmaje muoho vaeromo nuho maja hesi jōgoroho ahade hōjo. Ēhi uvoromo jabumēro ma-hu gemu ērimahareje ga'iro nuho majare hu guomo guomo'e aribōvi jabesi sino avohēhego o bogo. ⁸ Ērimahamu Iesuro gēromo uvadeje: Jabumē ēhi ēhi uehorovaruē uvoromo övo guomahē'e aho uavadeje: Ro ave nosi riroro namijējo. Namijējamu ro jabesi ririre namijadeje. ⁹ Namijamu hu bijōnimoromo ērimaharuoho Iesuro uēvadeje: Na ave jōho uē gē'iē'ajējo. Nosi nuho maja hesi jōgoroho diehi hōjo. Nuho majaroho na ae mae vaejēvo'ejarejo o sisē vaejēvo'ejarejo. I'ovēvo'ejarejo o muo'amo'ejarejo. ¹⁰ Ēhi uēnugoromo uherihoromo ē aribōvioho aho'obēhe gēnugoromo övo guomahē'e aho uavadeje: Jasi övoho nugō'ōjējo. Ēhi uavamu hegorovo övoho nugō'ōjamu marējadeje. ¹¹ Marējamu rue aribōviohuro gavare Iesuro ē aho ajami'ego marējamu gagorovo dē vōrōnēgo avohadeje. Dē vōrōnēgamu jōe atoromo uarovareje: No Iesure öriroho diehi'o'ejarejo.

Iesuhu hesi apostle 12 baejēvade jōhoje.

¹² Ēhi'o'irōgoro Iesuro God-are örire jōe jōvo'iro dahorure ajiomadeje. Ajio hiromomo vahi bövie God-are örire jōe jōvobe va'ojuvo ēhi sisonuvadeje. ¹³ Sisonuvamu gagorovo hesi ijore ijore jijiharue aribōviohuro ruejōro uvēvadeje. Uvēvoromo rovamu ae aho'obēhe 12 hesi baejēvadeje. Baejēvoromo uēvadeje: Jemē nasi apostle jēvajējo. ¹⁴ Iesuro Simon baejadeje. Baeromo iho göho Peter jumuvadeje. O Peter-are öho Andrew baejadeje. O göho James John Philip Bartholomew ¹⁵ Matthew Thomas o James Alphaeus-are harihe o Simon aehu uvaruoho Jew rajehu jabesi mueberovo'i nimaje aho ¹⁶ o Judas James-are harihoho o göho Judas Iscariot ē aribōvioho baejēvadeje. Judas Iscariot Iesuni hiruēmiromomo a jabesi övore bojēmi'irōhe aho jiadeje.

Iesuhu a jabesi sino avohēhade jōhoje.

¹⁷ Ēaribōvioho baejēvonugoromo Iesuro jabu'o gemu mae abueromo enure ē namijadeje. Namijamu hesi aribōvie aho'obēhe mae o a ioro'iorohu'o arue Jerusalem amore jioromo Judea sa'a ioro'iorore jioromo nume Tyre amo Sidon amo jiajinō sö jovo bēhire sa'are jioromo ae aho'obēhe mae ē ro riravareje ¹⁸ Iesure jōho heruomo'i huro ajēmego jabesi sino haho'oho marējēvo'irōhego. Ro riravamu a sisēhu

dēre abuejēvē'ēro i'u baejarue aribōvioho Iesuro ajēmamu marējēvadeje. ¹⁹ Marējēvamu ae aho'obēhe gavare Iesure darugohuro rueromo guomo guomo'e ae aho'obēhe ajēmamu gagorovo Iesu rēho'i ē'o gavareje ēhuro guomo guomoho barējēvo'irōhego.

Huē mae baerōhe aribōviohu'o huē vavaene baerōhe aribōvi jabesi jōhoje.

²⁰ Ēhi'amu Iesuro hesi ijorajo ömo'ömohe gēromo uēvadeje:

Bōvi bise'o rumo'e aribōvioho jemē huē mae jēvajējo God-ro muebejēvego hesi aharire mae raromo'iē'ēro.

²¹ Avevejō'e hōmēvaje aribōvioho jemē huē mae jēvajējo

maja ijonōho eni da'uēgo'iē'ēro.

Avevejō'e nierusuburu'e bamaruje aribōvioho jemē huē mae jēvajējo

maja ijonōho nimoroho'iē'ēro.

²² Jemēhu God-are A Maho na uehorovevamu aehu gēromo bijōnēgoromo nu huodēgoromo sivēgoromo jemesi ihoho sisē hōromomo vuonugēhē'oho huē mae jēvave hōjo. ²³ Jabuhu ēhi sisē vaejēvē'iroho jemēro hirohiromoromo nimoroho avohorējo God-hu suvuoro jemēni ö'idōre bamēhajoho bōrōme jiē'e jiaje. Ēaribōvi jabesi hijo miono'ohuro jō God-aro baeromo majēhinōvare aribōvi jabesi örire ēhi gemuoho sisē vaejēvonōvare hōjo.

²⁴ A'i bövi bise'o marohē'e mae jēvē'e aribōvioho vaevē'e jēvajējo.

Jemesi bövi bise'o maho ujuoho barējē'ēro ijonōho bogo ujuoho hesi jēvajējo.

²⁵ Avevejō'e da'uēgē'e aribōvioho vaevē'e jēvajējo.

Maja viture vadunēro vuovēvo hesi hōjo.

Avevejō'e nimoroharuje aribōvioho vaevē'e jēvajējo.

Maja viture huē vavaene baejē'i nierusuburu'e bae hesi jēvajējo.

²⁶ Ae aho'obēhe jemesi jō ma-mabēhe atē'oho vaevē'e jēvajējo. Ēaribōvi jabesi hijo miono'ohuro God-are jō huotohuotovoromo majēhinōvare aribōvi jabesi örire ēhi gemuoho mae atonōvare hōjo.

Nu huodaguarue aribōvi jabesi örire noehu huē baejēvo'irōhe jōhoje.

²⁷ Rōhu jemē nasi jō hejaruje aribōviohumē ave jōho majēhi'iē'ajējo. Jemē'o muorovaruē aribōvioho huē baejēvorējo. Jemē nu huodēgarue aribōvioho mae vaejēvorējo. ²⁸ Jō sisē uēvarue aribōvioho jō mae uērējo. Sisē vaejēvarue aribōviohuni God-are öroro ēninamirējo. ²⁹ Aehu a'isabi gönō anagē'iroho hunuorovego a'isabi gönōhu'o anago'irajo. Aehu niōgu göbaeniahijē'oho nadi nijio'iraejego niōgu göhu'o bae'irajo. ³⁰ Aehu jasi örire böviēni bise'ēni ēninamijē'oho bojaminējo. Aehu jasi mae sisē baejahē'oho nadi uanējo: Sionēro bojēmējo. ³¹ Jemē ae göehu diehi vaejēvojōro nēgē'oho jemē'o ēhi jiē'e muoho ae gö jabesi öroro vaejēvorējo.

³² O jemë huë baejēvarue aganohemu huë baejēv'oho rabēni uvorējo: God-are nunire mabēhe javuajējo. Sisē aribōviohuro jabu'o huë baejēvarue aganoho mana huë baejēvarue hōjo. ³³ O jemë mae vaejēvarue aribōviohemu mae vaejēv'oho rabēni uvorējo: God-are nunire mabēhe javuajējo. Sisē aribōviohuro jabu'o ēhi gemuoho ē'arue hōjo. ³⁴ O uvē'oho: Ēhi gemuoho vuonorō'ō bae'ejōromo ēhuni bōvi bise'o ma-jahuri ae gō bojēmijē'oho rabēni uvorējo: God-are nunire mabēhe javuajējo. Sisē aribōviohuro jabu'o uvoruomaje hōjo: Ēhi gemuoho vuonorō'ō bae'ejōromo ēhuni bōvioho bise'oho ma-jahuri ae gō bojēmijarue hōjo. ³⁵ A'i jemë nu huodēgarue aribōvioho huë baejēvorējo. Mae vaejēvorējo. Nadi uvorējo: Mana bojemi'aruē uvē'i jemesi bōvioho bise'oho ma-bojēmijarue hōjo. Ēhuro God-hu dō mare hijaje a hesi aboji harihu'o mae jēvo'ajējo. Ēhesi bēhoho God-ro gēvaje a sisē jioruomo'i bogo mana mabēhe uavē'e suvuore ēma baejarue aribōvie jēvego gēgoro-vo huro ēma huë baejēvoromo ajēmijaje hōjo. Huhu ē'aje ēhi jiē'e mu vaejē'oho jemë hesi aboji harihu'o mae jēvo'ajējo. ³⁶ Ēhuni jemesi Vavuehu jemēni vavaenimajēhi ēhi ae gōēni vavaenimorējo.

Bogo dōro bamorovoromo a jabesi sisē mevo'irōhe jōhoje.

³⁷ Nadi dōroho bamorovoromo a jabesi sisēho mevorējo. Jabesi sisē bogo mevē'oho God jemesi sisēhu'o bogo mevo'ajējo. Nadi a jabesi sisēhunioho i'uoho bojēmijarue. I'u bogo bojēmijē'oho God jemē'o i'uoho bogo bojēmijarue. A'i ae gō jabesi sisēho uehorovoromo vuonugorējo. Ēhi ē'ē'oho God-ro jemesi sisēhu'o uehorovoromo vuonugo'ajējo. ³⁸ Ae suvuorēmijarue. Jemë ēhi ē'ē'oho God-ro jemē'o suvuorēmijarue. Bōrōmo mae suvuorēmiromo jemēro ōvoho avoho'iramu sōrō va'ēne ē bamēho'iramu ōvo duvahoho rarovoromo oteroho'a'ajējo. Bogo bise'o vadu'oho suvuorēmijarue. Jemë dimino'e bojēmē'ohuro ēhuro ē bojēmarije mino'e ēhi bae'a'arujējo. Iesuro ēhi jōvadeje.

³⁹ Rōhu Iesuro rōjēhi'iro ave uhu jōho uēvadeje: Nuni sisē'e a gōhuro nuni sisē'e a gōho diehi ōroho rōjahibe va'a'ajējo. Bogajo. Rōjahijē'oho jabumē niō'i guare bejēvo va'a'ajējo. ⁴⁰ Jō hejaruje aribōvioho jō rōjēhijaje aho na bogo iosiremiromo jō maho bae'a'arujējo. Jōho he barē'iramu evare jō rōjēhijaje aho va'ēne jēvo'ajējo.

⁴¹ Rōhu ja diehi'oromo ijo ugobajo'e biseharihehu isiare nunire namijajoho ga'i ijo bōrōmehu jasi nunire namijavajoho bogo gavanuējo. ⁴² Ijo bōrōmehu jasi nunire namijavajoho bogo gavē'oho ēhu'oho ja rabēni jasi aemo'aemoho uanējo: Isi ē'ego na jasi nunire ijo ine namijavajoho jahahōjo. Sareri ae javajējo. Jasi nunire ijo bōrōmehu tugohavajoho jero urimo jahonējo. Jahonugoromo evare avoho garomo ijo ino harihoho isiare nuniroho jahaho'anuējo.

Aho mu vaejajire garomo uvarueje: Hu mae o sisē hōjo. Ēhesi uhu jōhoje.

⁴³ Ijo maho bajo sisēho bogo rae'i ijo sisēho bajo maho bogo raejaje hōjo. ⁴⁴ Ijoho bajoro garomo uvo'a'anuējo: Ēijoho mae hōjo ēho sisē hōjo. Meso bōso uro'iē'iroho mesoremu uro'i bibē'e ijo sisēroho bogo uro'a'anuējo. Rihu'e grape bajo uro'iē'iroho ē ō'iremu uro'i bibē'e resu sisēroho bogo uro'a'anuējo. Ijo sisēhuro bajo sisēho rae'amaje hōjo. Ijo mahuro bajo maho rae'amaje hōjo. ⁴⁵ Ēhesi bēhoho a maho ijo mae-hu bajo mae raejajēhi ēhi jēvaje hōjo. A maho uehoro maēremu jabesi dē vōvōbajo'ere jēv'ēro mu maemu vaeruomaje hōjo. A sisēho uehoro sisēremu jabesi dē vōvōbajo'ere jēv'ēro mu sisēmu vaeruomaje hōjo. Aēro diehi jiē'e uehorehu jabesi dē vōvōbajo'ere irijomēvajoho jabesi jō'ēro atarue hōjo.

Simano ma'e ahu'o simano sisē'e ahu'o javu vaejare uhu jōhoje.

⁴⁶ Jemēro uevaruje hōjo: Bada ja no mu bojamuijanue aho javajējo. Ēhi jiē'oho jemë rabēni naehu bojēmijarue muoho bogo vaejaruje hōjo. ⁴⁷ Rōhu ae rahu nasi ōrيره rueromo nasi jō heromo egehajoho ēhi jiē'e a hesi jōho naro uhu'e majēhi'ejōjo. ⁴⁸ Ae gemuēro javue vae'iē'ade hōjo. Javue vae'irōgoro ēgobōvie umo abuejuvo munē'e sa'aho birohogoro ōboho ē ruhoromo javuoho vaejade hōjo bibivorōhego. Javuoho vae barēromo hijamu jovo bōrōmēro ruomoromo ē javuoho anade hōjo. Anamu javuoho mae vaejē'ero jiē'ero bogo orivo'i ma-bibivoromo namijade hōjo. Nasi jō egehaje aho ē bibivē'e javu vaejade aho va'ēne hōjo. ⁴⁹ A'i ae rahu nasi jō heromo bogo egehajoho ēhi jiē'e a hesi jōho naro uhu'e majēhi'ejōjo. Ae gemuēro javue vae'iē'ade hōjo. Rōhu sa'aho bogo umo abueromo ōboho ruho'i ma-sa'a dōre vaejade hōjo. Vaejē'ero ē javuoho jōvōro ro anamu dadorovo barē nahonahovade hōjo.

Rome raje muorovo simano vaejaje a hesi mu vaejaje a guomo'ia'amu Iesuhu ajamade jōhoje.

7 Iesuro hesi jōho ae aho'obēhe majēhinugoromo va'adoho va'o Capernaum amore hijadeje. ² Rōhu Rome raje muorovo simano vaejaje ae gemuēro ē hijē'e jiadeje. Hu bogo Jew rajehu jio'i sa'a gō raje jiadeje. Hesi muemu vaejahaje ahuro hu'o hijadeje. Hijamu rue simano vaejaje ahuro ē iahe mae uehorovo avohadeje. Mae uehorovo avohamu rue aho guomo guomo bōrōme baejē'ero guomo'iē'adeje. ³ Guomo'ia'amumu gagorovo rue simano vaejaje ahuro Iesuhu a ajēmijarue jōho hegoro Jew rajo a duvaho ioro'ioroho uēvadeje: Va'oromo Iesu uarego rueromo nasi mu vaejahaje a hesi sinoho avohahego marē'irajo. ⁴ Ēhi uēvamu hegoro va'areje. Va'oromo Iesu ēninamiromo uavareje: Ēaho ajaminējo. Hu a maego jaehu ajamijarue'oho iae mae hōjo. ⁵ Hu sa'a gō raje hōjo rōhu huro ave sa'a rajoho no uehorovavuae hōjo. Uehorovavua-

järo jjië'ëro huro ajamuiromo ae uëvade höjo noehu God rajahijarue osaho vaejahuoröhego.

⁶ Èhi uavamu Iesuro ri'öromo jabu'o va'adeje. Va'oromo ë simano vaejaje a hesi osa bëhire rovamu gavë'i rue simano vaejaje ahuro hesi aho uëvadeje: Va'oromo Iesu bihororomo uarëjo: Badajo. Nadi nasiriroho rueromo u'uoho baejëjo. Na ae ma-bise'e jevoromo sisë jevë'e jaehu nasi osare rovë'oho bogo maehu höjo. ⁷ Èhuni na uehorovoromo uvode höjo: Na ö'irodoho röhu na bogo maehu jevajëjo. Èhuni nadi rue'i ma-jö'ëro jöe jövego nasi mu vaejehaje aho marë'irajo. ⁸ Ma-jö jövego mu rovaje hesi öroho iae na gavë'e jevajëjo. Èhesi bëhoho na nasi a masijo jabesi aharire jevë'ëro jabesi jöho ejëhoromo muoho vae'i muorovo aribövioho nasi aharire jëvë'ëro nasi jöho ejehoromo muoho vaejarue höjo. Naehu muorovo ae gö uavë'oho: Va'ë uavë'iroho iae hu va'aje höjo. O muorovo ae gö uavë'oho: Rovë uavë'iroho iae hu rovaje höjo. O nasi mu ajemaje a uavë'oho: Mue èhi èhi vaejehë uavë'iroho iae hu èhi vaejaje höjo. Èhu'ëro jö jövego mu rovaje hesi bëhoho iae na gavë'e jevajëjo. Èhuni uavajëjo: Ma-jö'ëro jöe jövego marë'irajo. Èjöho baeromo Iesu majahirego he'irajo. ⁹ He'irajamu simano vaejaje a hesi ariböviohuro ë jöho bava'oromo Iesu majahijareje. Majahijamu Iesuro heromo tiöjadeje. Tiöromo huotorovoromo hu rihiomare aribövioho uëvadeje: Hu mabëhe uehorovevade höjo. Èhi jjië'e aho na bogo birohë'e jevajëjo. Nosi Israel rajoho jabu'o bogo èhioho mae uehorovevaruëjo. Iae na mae jövajëjo. ¹⁰ Èhi uëvamu hegorovo rue ariböviohuro vuonorö'ö rueromo simano vaejaje a hesi osare ro gavareje hesi mu vaejahaje aho mami'e marëjë'e jiamu.

Magonaho doru hesi harihu guomo raromamu Iesuhu ajamamu i'ovade jöhoje.

¹¹ Èhi'o'irögoro iae Iesuro Nain amore va'i va'adeje. Va'amu Iesure ijorajo ömo'ömo'u'o a ioro'iorohu'o ae aho'obëhe mae hu'o va'oruomadeje. ¹² Va'oromo amo rejo ojo bëhire hörö'ia'amu suorovo'ia'amu evare aëro guomë'e a hesi sinoho amore jioromo guavo'i giojimo baeromo rovareje. Röhu vaevë'oho guomë'e aho magonaho doru hesi harihu gemu'oho jjadeje. Amo raje ae aho'obëhe ë magonahohu'o rueruomadeje. ¹³ Rueruomamu Badaro magonahoho ganugoromo huni vavaenimamu uavadeje: Nadi nivonëjo. ¹⁴ Nadi nivonëromo rueromo sino bamare maratuoho rëhadeje. Rëhamu giojimo barovare ariböviohuro èhi riravareje. Riravamu gagorovo Iesuro a juvijoho uavadeje: Jue'iajo. Naro ja uavajëjo: Guomanoho ri'öjëjo. ¹⁵ Ri'öjëjamu döro ri'ö hiromo aevoromo jöe jövadeje. Jöe jövamu gagorovo Iesuro harihoho vëmu hesi övore bamadeje. ¹⁶ Èhi'amu gavë'i ae aho'obëhe juhuonivoromo God rajahiromo uvoruomadeje: Asë'e jö God-aro baeromo majahijaje a börömo'huro nosi örire rovë'e hö uvoromo God-ro hesi aribövi nosi jöëni vavaenimë'e hö uvoruomadeje. ¹⁷ Èhi'amu gagorovo

ae aho'obëhe Judea sa'ahu'o sa'a ioro'iore bëhirohu'o Iesure jöho èhi vaerovemu vaerovobe va'areje.

Bapataeto vaejaje ae John-hu ae rëmö'öjamu rueromo Iesu jö ua gavare jöhoje.

¹⁸ Iesuhu èhi jjië'e mu vaejade jöho John-are ijore ijore jijiharue ariböviohuro John majahijareje. ¹⁹ Èhi majahijamu hegorovo John-ro hesi aribövioho niö'iro ruejöro uëvamu rovareje. Rovamu uëvadeje: Va'oromo Iesu ua garëjo: No uvaruëjo: God-ro ae nugö'ö'iramu nosi örire rue'a'ajëjo. Na ja ë aho javajëjo. O na no muebe'ejarëjo ae göëro rueröhego. ²⁰ Èhi uëvamu hegorovo va'oromo Iesu uavareje: John bapataeto vaejavuaje ahuro uövuamu rovare höjo. Huro uövuade höjo: Iesu uarëjo: No uvaruëjo: God-ro a böröme nugö'ö'iramu nosi örire rue'a'ajëjo. Na ja ë aho javajëjo. O na no muebe'ejarëjo ae göëro rueröhego. ²¹ Èhi uavamu hegoro evare Iesuro guomo guome gö gö juhuonini'oho aho'o aru'aho sisë'oho aho'o avohö'a-madeje. Nuni tugorohë'e aribövioho aho'o jabesi nunoho dadovëhadeje. ²² Èhi'oromo John-are ae niö'ioho uëvadeje: Va'oromo diehi gavarijoho hejarijoho John majahirego he'irajo. Uarëjo: Nöröro ae nuni sisë'oho ajëmijego mae uheriharue höjo. Hörü sisë'oho ajëmijego mae jijiharue höjo. Jomo'e aho ajëmijego marëjëvoromo jabesirire sisë sisëho barëjehaje höjo. Hia'i sisë'oho ajëmijego hia'e dadovoromo jöe hejarue höjo. Vuovë'e aho ajëmijego i'ovarue höjo. Bogo eni jjië'e aribövioho ajëmiromo majëhijego God-are jö mahö hejarue höjo. Va'oromo John èhi majahirëjo. ²³ Röhu John o ae rahu birivoromo nasi örire mae uehorovevë'oho ë ahuro maho hi'a'ajëjo.

²⁴ Maho hi'a'ajëjamu John-are ae niö'iohuro vuonorö'öromo va'areje. Va'amu gavë'i Iesuro ë hesi bëhire gagovare aribövioho John-are jöho majëhiromo uëvadeje: Urimë'ioho jemë rabe ga'irögoro John-hu a rumo'e sa'are hijajiroho èho va'onövarije höjo. Ijo rudu burehu huosihego arue anume va'aje èhi uehorovaje aho na John èhi jjië'e ae jiamu jemë ga'i va'arije höjo. Bogajo. ²⁵ O diehi jjië'e ae ga'i va'arije höjo. Na niögu mabëhe sanu'e io'amë'e ae jiego ga'i va'arije höjo. Röhu èhi jjië'e niögu ma io'amoromo bövi bise'ö marohë'e ma baeromo raromarue aribövioho bogo a rumo'e sa'arohö raromo'i a masijehu raromarue osaremu raromarue höjo. ²⁶ Röhu diehi jjië'e ae ga'i va'arije höjo. Na John jö God-aro baeromo majëhijaje ae jiamu ga'i va'arije höjo. Io'ajo. John iae hu èhi jjië'e ae höjo. Röhu aveho hehëjo. Jö God-aro baeromo majëhinövere a ioro'iorohö iosirëmiromo John hu börömo höjo. ²⁷ Iae ë a hesi jöho God-are surire jajivoromo èhi uvë'e höjo:

Ave aho God nasi jö bajuvaje aho höjo.

Ja va'ië'iroho naro hu urimo nugö'ö'iramu va'oromo ae uë'a'ajëjo jaehu va'irane öroho iogorahoröhego. Èhi jajivë'e höjo. ²⁸ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ave sa'are raromarue aho ae gemu vadu'oho John bogo iosiramiromo börömo höjo. A'i God-hu böröme

namiro mo muebejèvego hesi aharire raromarué a ino mahuro John iosiramiro mo dōroho jioruomajējo.

²⁹ Iesuro ēhi majēhijamu tax baejarue aribōviohu'o a ioro'iorohu'o aho'obēhe ē jōho heromo uvoruomadeje: God hu mae hōjo. Rabēni John-hu bapataeto vaerōhe jōho jaburo ejahē'ēro. ³⁰ A'i Pharisee ōmo'ōmohu'o Jew rajo jōgoru ōri rōjēhijarué a ōmo'ōmohu'o ē jōho heromo jabuhu ē'ojōro God-hu nimaje muoho juahovareje rabēni John-hu bapataeto vaerōhe jōho jaburo bijōnimē'ēro.

³¹ Rōhu Iesuro hesi jō vituoho majēhiromo uēvadeje: Ave jaruvore raromaruje aribōvi jemesi jōho uhu'e majēhi'ie'ajējo. ³² Amo ririre raromoromo jō bijōnimoromaje asisō'oho jēvanovajējo. Amo ririre raromoromo asisō'oho ioro'iorohuro ioro'ioroho uvēvoruomajējo: Noehu aninivoromo jemēni virikō huosihēharohe jemēro bijōnimoromo bogo ejahuoromo javavarije hōjo. Noehu aninivoromo huē vavaeni'e jō iaroho jemēro bijōnimoromo bogo ejahuoromo nierusuburu'e bamarije hōjo. ³³ Ēhesi bēhoho bapataeto vaejavuaje ae John-ro rueromo God uehorovoromo mahi'i ioho wine jovoho bogo inōvade hōjo. Ēhi'onōvadoho jemēro ē jō bijōnimarué asisō'oho va'ēne bijōnēgamu John-are jōho bogo ejaho'i sisē'i uehorovoromo uvonōvariye hōjo: Aru'aho sisē dēre jīē'ēro ēhu'ēro ioho jovoho bogo ijaje hōjo. ³⁴ O God-are A Maho naru rueromo ioho jovoho ma-ijaje hōjo. Ēhi ē'ajoho jemēro ēhu'o bijōnimoromo uvaruje hōjo: Nōrō gahējo. Ioho mahunō'e iromo vōrō'e jovemu ijaje hōjo. Hu vajiohu'e tax baejarue ahu'o a sisē ioro'iorohu'o ēho jabesi aemo'aeme hōjo. ³⁵ Jemēro John-are muohu'o nasi muohu'o bijōnimaruje hōjo rōhu no God-are uehoro mahobaejē'ēro muoho vaejarue hōjo. Ēmu nimarue aribōvioho aho'o jaburo garomo uvoruomo'ajējo: God-are uehoroho iae mae hōjo. Ēhu'ēro muoho vaejare hōjo.

Iesuhu Pharisee ae gemu Simon-are osare hiromo ē'ade jōhoje.

³⁶ Ēhi'amu Pharisee ae gemuēro Iesu uavadeje: Nasi osaro rovego no ie ijarējo. Ie ijarējamu ē a hesi osare va'oromo ie i'i sa'aro hijadeje. ³⁷ Rōhu sisē magonahe gemuēro ē amore hijadeje. Hiromo hejade uvavamu: Iesuro Pharisee a hesi osare hiromo ie ijajē uvavamu hegorovo ridi'e ose munē huono mabēhiroho baeromo rovadeje. ³⁸ Barueromo Iesuarē dejonō hōru bēhire hiromo nivoromo hesi nuni jovohuro Iesuarē hōrurē aho'amodivamu buejahoromo simano uohuro uhijahoromo hōroho dudōhahoromo ridi'e jovohuro otehadēje.

³⁹ Ēhi'amu gagorovo ē Pharisee ae Iesu uavamu rueromo i ijade ahuro uehorovoromo uvadeje: Ave aho jō God-aro baeromo majahuijaje ae jio'ibejajo hu ga'ibejajo magonahehu ma'enajoho rahuo jio'i o diehi jīē'e mue vaebe juvaje magonahe jiego ahego ēhuro mae jio'ibejajo. Ēhesi bēhoho hu magonaho sisē hōjo. Rōhu Iesuhu ē magonaho bogo avoho gavajoho ēhuro hu bogo jō God-aro baeromo majahuijaje aehu hōjo.

⁴⁰ Ēhi uehorovamu gagorovo Iesuro Simon ē Pharisee a hesi ihoho Simon uavadeje: Simon na jō harihe majahi'ie'ajējo. Majahi'ie'ajējamu Simon-ro uavadeje: Tisa iae mae hōjo. Majehego hejōjo. ⁴¹ Hejōjamu Iesuro uhu'e uavadeje: Iae ae niō'iehu ae gemu hesi ōrire moni mana sionehu bojami'irōhoho jēvade hōjo. Gōhuro 500 kina gōhuro 50 kina ē a hesi ōrire bojami'irōhoho jiade hōjo. ⁴² Rōhu bogo eni jēvade hōjo. Bogo eni jēvamu gagorovo moni bae'irōhe ahuro ē ae niō'iehu moni bojami'irōhoho uehorovoromo vuonugēhade hōjo. Ēhi jīē'oho ē ae niō'ioho di ahuro ē moni bae'irōhe a hesi ōriroho bōrōme rajahi'i di ahuro ma-bisemu rajahi'ajējo. ⁴³ Rajahi'ajējamu Simon-ro uavadeje: Na uehorovoromo uvajējo: Moni bōrōme bojami'irōhe ahuro ē moni bae'irōhe aho bōrōme rajahi'ajējo ē hesi bēhoho huro moni bōrōme mae uehorovoromo vuonugahē'ego. Rajahi'ajējamu Iesuro uavadeje: Ja mae uevanuējo.

⁴⁴ Ēhi uaromo huotorovoromo magonahoho gavē'i Simon uavadeje: Ave magonahoho gavējo. Naro jasi osare rovode hōjo rōhu ja bogo rajehiromo jovoho bojemijane hōjo nasi hōroho u'ojōro. A'i ave magonahohuro rajehiromo hesi nuni jovohuro nasi hōrurē aho'amodegamu ēhuro u'ovehade hōjo. U'ovehoromo hesi simano uohuro uhijehade hōjo. ⁴⁵ Ja bogo rajehiromo dudōhevē'e javajējo. A'i ē magonahohuro naehu jasirire rovodevare evare aevoromo rajehiromo nasi hōroho dudōhobe rovē'e hōjo. ⁴⁶ Ja bogo rajehiromo ninugu'e jovoho nasi simanoroho oteheho'i ē magonahohuro rajehi avohoromo ridi'e jovo mabēhohuro nasi hōrurē otehehade hōjo. ⁴⁷ Ēhuni uvajējo: Ēmagonahohuro na rajehi avohē'ēro ēhu'ēro hesi sisē aho'obēhe jiadoho uehorovoromo vuonugē'e hōjo. A'i sisē ma-bisemu uehorovoromo vuonugēhē'oho ēhi jīē'e aribōvioho ma-bisemu rajehi'aruējo. ⁴⁸ Ēhi uanugoromo magonahoho uavadeje: Jasi sisēho uehorovoromo vuonugahē'e hōjo. ⁴⁹ Vuonugahē'e hōjamu Iesu'o raromoromo i ue'aharué aribōviohuro jabesi uehorovoromo uvareje: Ēaho hu diehi jīē'e aēro jīē'ēro huro God-are muoho baeromo ae magonahe jabesi sisēho uehorovoromo vuonugēhaje hōjo. Hu ēhi jīē'e muohu'o vaejaje hōjo. ⁵⁰ Ēhi uvamu Iesuro magonahoho uavadeje: Jero nasi ōrire mae uehorovevamu God-ro ja baejavoromo maro ramē'e hōjo. Vaevē'e va'onējo.

Magonaho gōehu gōehu Iesu'o gemu mae jijihoromo Iesu ajaminōvare jōhoje.

8 Ēhi ē'ē'ēro Iesuro va'adeje. Va'oromo God-hu bōrōme namiromo muebejavuaje jō maho baeromo ae majēhibe amo masijore ininore ē va'adeje. Rōhu hesi ijoraje 12-ho jabu'o ² magonaho ōmo'ōmohu'o ēhi Iesu'o gemu mae va'areje. Ēmagonahoho ioro'ioroho urimo aru'aho sisēhu dēre abuejēvo'i ioro'ioroho guomo guomo baejēvadoho Iesuro ajēmi-jamu marējēvadeje. Ēmagonaho jabesi ihoho gōho Mary aehu uvaruoho Mary Magdalene jiadeje. Iesuro ē magonaho hesi dēre jio'amaje aru'aho sisē 7 raro'va-

madeje. ³ O magonaho gö hesi ihoho Joanna jiadeje. Joanna hu Chuza-are vabore jiadeje. Chuza hu a böröme Herod-are bövi bise'o muebejahaje ae jiadeje. Röhu magonaho gö hesi ihoho Susanna jiadeje. Ĕmagonaho ömo'ömo'u'o magonaho ioro'iorohu'o aho'obëhe jaburo jabesi bövi bise'o jëvadohuro ëhuro Iesumë rabe rabe bogo eni jëvajoho ajëmibe va'onö-vareje.

Aehu i ujo sa'a mare sa'a sisëre riremado uhu jöhoje.

⁴ Ĕhi'amu iae ae aho'obëhe amo göre göre jioromo gagovamu sa'aho rarovadeje. Rarovamu gagorovo Iesuro uhu'e majëhiromu uëvadeje:

⁵ Iae ae gemuëro hesi i uje ujuohoromo mure riremomi va'ade höjo. Riremobe va'amu ujo ioro'ioroho örire rireromade höjo. Rireromamu gagorovo aëro taemotaemovamu ugëro ro i barëjare höjo. ⁶ Ujo ioro'ioroho munë uhunö jië'e sa'are rireromade höjo. Rireromonugoromo rijamu sahori'amade höjo sa'aho jovo rumo'ëro jië'ëro. ⁷ Ujo ioro'ioroho bibë'e resu resu'e sa'are rireromade höjo. Rireromë'ëro ujo ma hesi gemuoro riromo baba'amade höjo. ⁸ Ujo ioro'ioroho sa'a mare rireromade höjo. Rireromoromo riromo ma ho aho'obëhe 100 100 ëhi rae'amade höjo. Uhu'e ëhi uënuhoromo ma-darugo'o uëvadeje: Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohonëjo.

Iesuhu rabëni uhu'e majëhinövade ë hesi jöhoje.

⁹ Ĕhi'amu Iesuare ijorajo ömo'ömo'huro uhu jö hesi bëhoho he'i ua gavareje. ¹⁰ Ua gavamu Iesuro uëvadeje: God-ro böröme namiromo aho'obëhe muebejaje jöho urimoho subivëhade höjo. Ĕsubivëhade jöho huro hesi suvuore jemë bojëmijë'e höjo jemëremu he'irarijago. Ĕhu'ëro jemëro jö bëhoho he'i a'i a ioro'ioro jabesi öriroho ma-uhu jöemu rovaje höjo ëhuro nunëremu ga'i bëhoho bogo avoho ga'i hia'ëremu he'i bëhoho bogo avoho heruomoröhego.

I ujo sa'are riremado uhu jö Iesuhu huruoho majëhi-jade jöhoje.

¹¹ Röhu ë uhu jö hesi bëhoho aviëhi höjo. I ujo hesi bëhoho God-are jöe höjo. ¹² Ujehu örire rireromamu ugehu i barëjare jö hesi bëhoho aehu God-are jö hejamu gavë'oho Satan-ro rueromo jöho baeniëhiromu rori'o bu'öjaje höjo ëhuro jabumë bogo ma uehorovoromo maroho va'oruomoröhego. ¹³ O i ujehu munë uhunö jië'e sa'are rireromoromo riromo sahori'amade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho heromo nimorohoromo jöho ejaharue höjo. Ejahoromo jöho ma-döëremu baejë'ëro majae ma-bunemu mae uehorovoromo Satan-ro dinëmege evare vuonugarue höjo. ¹⁴ Ujehu bibë'e resu resu gemuore rireromade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho hejarue höjo. Heromo röhu jabesi muohuni nurunurumoromo monie bövie bise'e uehorovoromo ave sa'a hesirohemu nimoroni-morohoromo ëhi jië'e muohemu uehorovaruohuro

God-are jö jabesi dëre jiajoho taemego jabumë bogo rae avoharue höjo. ¹⁵ Ujehu sa'a mare rireromade hesi bëhoho aëro jabesi dë vövöbajo'oho maëro jië'ëro God-are jöho heromo ejahoromo ma'eno titimoromo biririvobe va'o ijönö rae avohoruomaje höjo.

Iro bueromo va'orahore bahijarue uhu jöhoje.

¹⁶ Röhu iro bunö'iraejë'iroho bogo hevö gagoroho o maratu ahariroho gurihi'i ma-va'orahoro bamo'anüëjo ae osare rovë'oho ajivëvoröhego. ¹⁷ Nasi jö bëhoho rabe rabe gurihiro jiajoho aho'obëhe ma-va'orahoro jio'a'ajëjo. O rabe rabe subivëhajoho aho'obëhe ma-samaro jio'a'ajëjo.

¹⁸ Ĕhuni naehu jövaje jöho avo'avoho herëjo. Aji'e jö javë'oho God-ro gö'o bojami'iramu bae'a'anüëjo. O bogojavë'oho ma-döëremu baejanoho God-ro ë uehoroho mu'uvaho'ajëjo.

Iesuare vëmu ömo'öme o ö ömo'öme rahumë jëvaje jöhoje.

¹⁹ Ĕhi uëvamu iae Iesuare vëmo'u'o ö ömo'ömo'u'o jaburo rovareje. Rueromo gavareje ae aho'obëhe tagavoromo öroho rarovë'ëro hu jiajiroho bogo rue varijënoho jëvamu. ²⁰ Bogo rue varijënoho jëvamu gagorovo aëro Iesu uavareje: Jasi vëmo'u'o ö ömo'ömo'u'o ja ga'i nimoromo amonö riravaruëjo. ²¹ Riravaruëjamu Iesuro ë aribövioho uhu'e uëvadeje: Iae hejajëjo. Röhu ae magonahe rahu God-are jö heromo ejahë'oho ëhuro ë aribövioho nasi vëme ö ömo'öme jioruomajëjo.

Iesuhu uavamu jovo börömehu ruhosöjade jöhoje.

²² Ĕhi ë'ë'ëro iae Iesuro hesi ijorajoho jabu'o gemu mae boat-re ajio hijadeje. Hiromu uëvadeje: Ruehego no e'u ioni gönö va'arëjo. Va'arëromo ri'öromo va'areje. ²³ Ri'öromo va'aroho va'oromo Iesuro niavadeje. Niavamu gavë'i buru börömëro e'ure rovadeje. Bure rovamu jövëro hasaromo boat gagore abueromo irijiomoromo diruvëvo'ië'adeje. ²⁴ Diruvëvo'ia'amu gavë'i Iesuare ijorajoho jaburo va'o Iesu ioromo uavareje: Asë'e Tisa vuovavuo'ië'ajëjo. Vuovavuo'ië'ajëjamu ri'öromo burohu'o hasajaje jovohu'o uëvadeje: Vuonugohëjo. Vuonugohëjamu buru rovadoho barë'i jovoho u'uhadeje. ²⁵ U'uhamu gagorovo Iesuro hesi aribövioho uëvadeje: Jemë rabëni bogo ma uehorovevarujëjo. Ĕhi'amu rueho jaburo tiöromo juhuonivoromo uarovareje: Ave aho diehi jië'e ae höjo. Huhu uëvë'oho bogo aëremuoho ejaho'i burohu'o jovohu'o jabu'o hesi jöho ejaharue höjo.

Satan-are a sisë aho'obëhe ae gemu hesirire jioruomamu Iesuhu rarovö'ö'amade jöhoje.

²⁶ Ĕhi'amu Iesumëro e'u döre va'adoho va'o Gergesa sa'are va'o baboro bejareje. Galilee sa'aho nume e'u ioni gönö jio'i Gergesa sa'aho ruhe ioni gönö jiadeje. ²⁷ Gergesa sa'are va'o baboro bejamu gagorovo amo raje ae gemuëro rueromo Iesu birohadeje. Ĕaho aru'a-

ho sisë aho'obëhëro dëre abue'amamu simane huotorovë'e jiadeje. Niögu rumo'e ma-dë'ahobatëremu majae ëgobövie hibe rovë'e jiadeje. Osaroho bogo hi'i guavo'amarue munë gagoremu hinövadeje. ²⁸ Hijë'ëro rueromo Iesu garomo jö'e dadovoromo Iesuare hörü bëhire ague aho hiromu ma-darugo'o uvadeje: Iesu ja God dö mare hijaje a hesi Harihe javajëjo. Ja rabëni sihusihuego'i rovane höjo. Vuonugevëjo. Nadi huë sisëho vi'ehoho bojemëjo. ²⁹ Vi'ehoho nadi bojemijë uvade hesi bëhoho urimë'i aru'aho sisëhuro höröjoro Iesuro uavë'ego ëhuni uvadeje. Röhu urimoho ë aru'aho sisëhuro hu baenövadeje. Bae'ego aëro hu avoho mueberomo hesi övoho höröho tövaho'amonövareje. Tövaho'amo'ego ö'oho tarivo ruruhö'öromu aru'aho sisëhuro hesi uhure jjië'ëro ua'ego a rumo'e sa'are va'onövadeje. ³⁰ Ëhi ë'onövë'ëro Iesuro uavadeje: Jasi ihoho rahuho höjo. Rahuho höjamu uavadeje: Nasi ihoho Siriehu Bimuvanovë'oho jevajëjo. Huhu ëhi uvade hesi bëhoho a sisë aho'obëhe siri va'ëne hesi dëre abue'amë'ëro jjië'ëro ëhi uvadeje. ³¹ Ëhi'amu ë dë uhure sisë ariböviohuro Iesu ëninamiromu uaruomadeje: Nadi uönego no sisëroho revo'irarëjo.

³² Röhu mahe aho'obëhe aruhëre dahoru ahore gemuoro ie ue'ahamu gagorovo dëre sisë ariböviohuro Iesu uaruomadeje: Uövüego no suorovo va'oromo aruhe mahu jabesi dëre va'o abuejarëjo. Abuejarëjamu uëvadeje: Ëhuro va'ohëjo. ³³ Ëhuro va'ohë uëvamü hejë'i rue sisë ariböviohuro ë a hesi dëre jioromo suorovo va'oromo ruhe mahu jabesi dëre abueruomadeje. Abueruomamu ë mahohuro va'o baradore rireromoromo e'ure siö ruruhö'ö va'oromo jove ue'ahoromo vuovadeje.

³⁴ Vuovamu gavë'i mahu muebe'amarue ariböviohuro huruomoromo amo börömore amo ininore jöho majëhibe va'areje. ³⁵ Jöho majëhijamu hejë'i ae aho'obëhe rueruomadeje ga'iro diehi jiego. Iesuaro rueromo gavareje aru'aho sisëhu dëre jioromo suorovo va'oruomade aho simanoho mae jio'ego niöge ba'amë'e Iesuare hörü bëhire hijamu. Ëhi gagorovo juhuonivoruomadeje. ³⁶ Juhuonivamu Iesuhu mü vaejamu gavare ariböviohuro uëvareje: Sisë ariböviehu dëre abue'amade aho Iesuro ëhi ajami'ego marëhijajo. ³⁷ Marëhijajamu Gergesa sa'a rajoho jaburo heromo sisë maro juhuonivë'ëro Iesu uavareje: Nosi sa'aho vuonugo'i va'ëjo. Vuonugo'i va'ëjamu Iesuro boat-re ajiomoromo sionëro vuonorö'ö va'ië'adeje. ³⁸ Va'ia'amu aru'aho sisëhu dëre jioromo suorovo va'oruomade ahuro Iesu uavadeje: Na ö'o ja'o hi'i negajëjo. Negajëjamu Iesuro nijio'iraeromo sionëro nugö'öromu ³⁹ uavadeje: Bogo rue'a'anuëjo. Sionëro jasi amoro va'oromo uënëjo: God-ro ëhi mabëhe ajemijamu rovode höjo. Ëhi uavamu rue ahuro va'oromo amo börömo jöe majëhibe juvo barëjadeje. Majëhiromu uëvadeje: Iesuro ëhi mabëhe ajemijamu rovode höjo.

Iesuhu magonahe niö'i Jairus-are abojohu'o magonahe gö'o ajëmade jöhoje.

⁴⁰ Ëhi'amu Iesuro boat-re vuonorö'ö rueromo ve e'uni gönö rovadeje. Rovamu ae aho'obëhe hu muebëjë'ëro gavare rovamu gagorovo nimorohoromo rajahiruomadeje. ⁴¹ Rajahiruomamu iae ae gemu hesi ihe Jairus-ro rovadeje. Jairus hu God rajahijarue osa muebejaje ae jiadeje. Röhu hu aboje ihevae gemu jjiadeje. Abojoho vadune aho'obëhe 12 rabu'e jiadeje. Amo guomo'ië'adeje. Guomo'ia'amu gagorovo Jairus-ro rueromo Iesuare hörü bëhire ague aho hiromu dinamiromu uavadeje: Nasi osaro rueromo nasi abojoho ajamëjo. Ajamijëjamu hegorovo Iesuro hu'o va'adeje. Va'amu ae aho'obëhe hu'o gemuore ëhi tatijiomobe va'areje.

⁴³ Tatijiomobe va'amu gagorovo iae magonahe gemuëro jabu'o va'adeje. Ëmagonahoho manaero garorovade guomo guomoho bogo barë'i ëhi jiemu jioje va'adoho vadune aho'o 12 barëjë'e jiadeje. [Hesi ijo baje doctor jabesi örire bu'ö barëjadeje.] Röhu ajami'iröhoho bogo eni jëvë'ëro ëhi jiemu jiadeje. ⁴⁴ Ëhi jiemu jjië'ëro ë magonahohuro Iesuare dejonö rovadeje. Rueromo niögu vituoho rëhamu gavë'i kö rovadoho ijoho bogo rovadeje. ⁴⁵ Ijoho bogo rovamu Iesuro ae uëvadeje: Ja rahuaro rëhevane höjo. Rëhevane höjamu hegorovo ae aho'obëhe uavareje: No bogo rëhavë'e javuajëjo. Rëhavë'e javuajëromu Peter-ro uavadeje: Tisa ja rabëni ëhioho uövuanuëjo. Ae aho'obëhe jasi bëhire jijihoromo tatijiomavaruëjo. ⁴⁶ Tatijiomavaruëjamu uëvadeje: Iae aëro rëhevade höjo. Na hejajoho nasi darugoho ae ajëmi'i gö va'ë'e jjiavajëjo. ⁴⁷ Va'ë'e jjiavajëjamu ë magonahohuro garomu uvadeje: Naehu Iesu niögure rëhodoho bogo subivo varijënoho jevajë uvoromo juhuonivadeje. Juhuonivoromo butubutumobe rueromo Iesuare hörü bëhire ague aho hijadeje. Ague aho hiromu ae aho'obëhe jabesi nunire Iesu uavadeje: Na ëhi marëjevojoro negamu ëhuni rëhavode höjo. Rëhavamu ëhuro maburëro marëjevade höjo. ⁴⁸ Ëhi uavamu hegorovo Iesuro uavadeje: Abojëjo. Jero na mae uehorovevamu ëhuro marëjavë'e höjo. Vaevë'e va'onëjo.

⁴⁹ Iesuro ëhi uavamu gavë'i ae göëro Jairus-are osare jioromo rueromo uavadeje: Jasi abojoho mami'e guomë'e höjo. Ëhuni mino'e tisaho u'uoho bojamëjo. ⁵⁰ Mino'e u'uoho bojamëjamu Iesuro mü'öjahiromu Jairus uavadeje: Nadi juhuonivo'i mae uehorovonëjo. Ëhi jjië'ohuro jasi abojoho i'ovo'ajëjo. ⁵¹ I'ovo'ajë uanugoromo Iesuro Jairus-are osare va'oromo Peter John James magonaho harihu hesi vëmu vavu'oho ëho jaburo hu'o va'ojöro uë'i a ioro'ioroho nijio'irajëvadeje. ⁵² Nijio'irajëvonugoromo osare va'oromo gavade ae aho'obëhe magonaho hesi jöëni nierusuburu'e bamoromo jabesi mü'amorovamu gëgorovo Iesuro uëvadeje: Nadi nierusuburu'e bamohëjo. Ëmagonaho harihoho bogo guomo'i ma-niavajëjo. ⁵³ Ma-niavajëjamu hegorovo rueho jaburo garomu uvareje: Magonahoho iae mae guomë'e höromu Iesu sivoromo ijo'ija-

hareje. ⁵⁴ Ijo'ijahamu Iesuro va'oromo magonaho hesi övore ma'enoromo ma-darugo'o uvadeje: Bësu ri'öjêjo. ⁵⁵ Ri'öjêjamu magonaho hesi aru'ahohuro vuonorö'ö rovamu hejê'i ma-burëro ri'öjadeje. Ri'öjamu gagorovo Iesuro uëvadeje: Ie bojamego ijajo. ⁵⁶ Èhi'amu vëmu vavu'o ho tiöjêvadeje. Tiöjêvamu Iesuro uëvadeje: Naehu vaejode muoho nadi aho uërêjo.

Iesuare ijoraje 12 jabuhu va'oromo mu vaeröhego Iesuhu rëmö'öjade jöhoje.

9 Iae Iesuro hesi ijoraje 12-ho uëvadeje: Ro gemuoro gagovohêjo. Gagovohëromomo rovamu uëvadeje: Jemëhu mu vae'irarijohuni nasi darugoho bojëmijajêjo êhuro jemëro Satan-are a sisë a dëre jio'amë'o ho rarovö'ö'amoromo guomo guomo'e aribövioho ajëminövo'irarijêgo. ² Èjôho darugoho bojëmijê'e jevaje êhuni va'oromo God-hu bëröme namiromomo muebejêvaje jôho majêhibe guomo guomo'e aribövioho ajëmibe jijihorêjo. ³ Èhi uëromomo uëvadeje: Va'ië'iroho bövioho bise'o ho nadi ujuohorêjo. Ha'itoho esôho iruno'o ho ijo bajoho nadi ujuohorêjo. Niögohô nadi göho ujuoh'o i ma-gemu ruohoromo jijihorêjo. ⁴ Amo göre göre va'oromo aehu di osare raromöjoro uëvamu va'o raromë'o ho êhuremu raromoromo va'onövorêjo. ⁵ O di amore ariböviehu jemesi örire nu huodëgë'o ho amoho nugo va'irögoro jabesi sa'a hesi tohotohe jemesi höru hitahire jiajoho sa'aro riremomo va'ego è amo rajohuro garomo uvo'irarêjo: No sisë è'è'e javuajêjo. ⁶ Èhi majêhijamu hegorovo Iesuare ijorajoho jaburo ri'öromomo va'areje. Va'oromo jö maho majêhibe guomo guomo'e aribövi jabesi sinoho ajëmibe ame aho'o jijihareje.

Herod-hu Iesuare jö heromomo dadivade jöhoje.

⁷ Iae Galilee sa'are a bëröme Herod-ro hejade uvoruomamu: Iesumëro èhi jîê'e mu masije vae'amë'e hö uvavamu hegorovo Iesuare jöho uehorovoromomo uvadeje: Diehi'oromomo è'ajêjo. Èhesi bëhoho hu hejadeje a ioro'iorohuro uvoruomamu: Iesu hu John bapataeto vaenövade ahuro guomoromomo ri'öjê'e hojjo. Èhu'ëro èhi jîê'e muoho vae'amaje hojjo. ⁸ O a ioro'iorohuro uvoruomamu: Iesu hu mami'e hijade ae Elijah-ro rovë'ëro è'ajêjo. O a ioro'iorohuro uvoruomamu: Mami gö'e jö God-aro baeromomo majêhinövare aribövioho röhu gemuëro i'ovoromomo ri'öjê'ëro è'ajêjo. ⁹ Ae göëro göëro jöe gö gö èhi atavamu hegoro Herod-ro dadivamu uvadeje: Nani è aho bogo John-hu hojjo. Mami'e na John-are sönöho tarijahode hojjo. Röhu è mu masijo vae'ego aehu garomomo ato'ego na hejajoho è iaho rahuo hojjo. Èhi uvoromomo Iesu ga'i nimadeje.

Iesuhu ae aho'obêhe 5,000 da'uojêhade jöhoje.

¹⁰ Èhi'amu apostle ömomo'ömhuro vuonorö'ö rueromomo Iesu uavareje: No èhi èhi è'oromomo rovere hojjo. Rovare höjamu Iesuro söjëvoromomo Bethsaida amore jabesi sivue raromomo'i va'areje. ¹¹ Bethsaida jabesi sivue

raromomo'i va'i va'amu ae aho'obêhe è jôho heromomo rueruomadeje. Rueromomo bihoruomomamu gëgorovo Iesuro uëvadeje: Iae mae rovë'e jëvajê uëngoromomo God-hu bëröme namiromomo muebejavuajê jôho majêhiromomomo guomomo'e aribövioho ajëmijadeje.

¹² Èhi'ojuvo majae garobo'e bamamugo hesi ijoraje 12-ho jaburo rueromomo uavareje: Aveho a rumo'e sa'ae hojjo. Èhuni ave aribövioho rëmö'öjêgo ave bëhire amomasiore amoinore va'oromomo ie nahoromomo ue'ahoromomomomomö'ö'irarêjo. ¹³ Momomö'ö'irarêjamu uëvadeje: Bogajo. Jemëro iruno'o ho da'uojêhirêjo. Da'uojêhirêjamu uavareje: Iae mae hojjo röhu no ie övo gö mine visue niö'i êhemu javuo'i gö bogojavua-jêjo. O na ja uöromomo è'anuêjo noro va'oromomo ave ariböviohuni ie imo'amöjoro. Ae aho'obêhe jîê'ëro no bogoeni javuajêjo. ¹⁴ Èhi uavare hesi bëhoho ama'e aho'obêhe 5,000 rabu'e è raromë'ego èhuni uavareje. Èhi uavamu Iesuro hesi ijorajo ömomo'ömhomo uëvadeje: Uëvego 50 50 rabu'e hahagu hahagu gagovoromomo èhi raromobe va'arêjo. ¹⁵ Raromobe va'arêjamu rue ijorajoho jaburo uëvamu ae aho'obêhe èhi raromobe va'oruomadeje. ¹⁶ Èhi raromobe va'amu gagorovo ie övo gö mine visue niö'i ujuoho rovaroho èho Iesuro ujuohoromomo ö'idöho sioroho garomomo God huè mae uavadeje. Huè mae uanugoromomo ioho ato'atovoromomo hesi ijorajo ömomo'ömhomo i'imëmijamu suvuorëmijareje. ¹⁷ Suvuorëmijamu ae aho'obêhe ue'ahamu da'uëgadeje. Da'uëgamu gagorovo ijorajoho jaburo vitu vituoho gagovoromomo esöe aho'obêhe 12 aego'amareje.

Iesu hu èhi jîê'e ae jiaje jöho Peter-hu jövade jöhoje.

¹⁸ Èhi'amu Iesuro huro hesi sivue parie vaejamu evare hesi ijorajoho jaburo hu'o raromareje. Raromomogagorovo uëvadeje: Na rahuo jevaje jöho ae aho'obêhe diehi atoromomaje hojjo. ¹⁹ Diehi atoromomaje höjamu uavareje: A ioro'iorohuro uvoruomomaje hojjo: Ja John bapataeto vaejavuonövane ahuro rovë'e javajêjo. A ioro'iorohuro uvoruomomaje hojjo: Ja Elijah-ro rovë'e javajêjo. A ioro'iorohuro uvoruomomaje hojjo: Mami gö'e jö God-aro baeromomo majêhinövare aribövioho röhu jero gemuëro i'ovoromomo rovë'e javajêjo. ²⁰ Èhi uavamu Iesuro uëvadeje: Röhu jemë nasi jöho diehi ataruje hojjo. Diehi ataruje höjamu Peter-ro ri'öromomo uavadeje: Ja God-hu uavë'ëro bëröme namiromomo ajamuijanue aho javajêjo.

Iesuhu huè vavaeni baeromomo guomoröhe jö jövadohoje.

²¹ Javajêjamu Iesuro jöho darugo'o majêhiromomo uëvadeje: Èjôho nadi aho huruoho majêhirêjo. ²² Èhi uëngoromomo uëvadeje: God-ro èhi bamë'ëro èhu'ëro hesi A Maho naro vi'ehe huè vavaene bövie bise'e bae'ejôjo. Jew rajo a duvaho ömomo'ömhomo priest masijohô Jew rajo jögoru öri röjêhijaru aribövioho èho jaburo na bijönegoruomomo'ajêjo. Bijönegoruomomo'iramu aëro anego'iramu guomevo'ajêjo. Guomoromomo majae niö'i gemu hesi uhure i'ovoromomo ri'ö'ejôjo.

²³ Iesuro hesi iijorajoho ëhi majëhinugoromo ae aho'obëhe uëvadeje: Ae rahuaro nasi ijore ijore juvo'i nimë'oho jasi sinehu nimajoho nadi uehorovo'i vae majae uvonëjo: Iesuale jöëni vi'ehe huë vavaene javoje rabe baeromo guomevë'oho iae hesi hö uvoromo korosi hesi i'uoho banigojioanovoromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. ²⁴ Ja jasi sinohuni uehorovoromo birivoromo ave sa'are hi'i ëhemu uehorovë'oho ijönöho guomo öriro va'a'anuejo. O ja nasi jöëni guomë'oho ijönöho maro hi'a'anuejo. ²⁵ Jaehu are jove sa'ae mae sisë aho'obëhe bae barë'i röhu arijo'arije ijumorovë'oho o sisërövë'oho na ja ëhuro mae javo'ajëjo. Bogajo. ²⁶ Ehesi bëhoho ae rahu nasi jöëni o naehu majëhijaje jö hesi jöhuni javojëgë'oho u'emu God-are A Maho naro nasi ajohu'o nasi Vavu hesi ajohu'o anera maemu jië'e jabesi ajohu'o rue'iramu evare nani javojimoruomade ariböviohuni javojego'ajëjo. ²⁷ Röhu ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë a ioro'iore ave riravarujoho bogo vuovë'e raromoromo God-hu böröme namiromomo muebejaje ajoho ga'a'arujëjo.

Iesuale nu ano'ehu ajivoromo gorosovade jöhoje.

²⁸ Ehi uënuigoromo hurae gemu barëjamu Iesuro Peter John James ëhi söromomo God-are örire jöe jövo'i dahorure ajiomadeje. ²⁹ Ajiomoromo God-are örire jöe jövamu Iesuale nu ano'oho gorosovoromo ma-mabëhe jio'i hesi niögöho majaehu bamajëhi ëhi ajivo avohadeje. ³⁰ Ajivo avohamu gavë'i iae urimë'i arinövore ae niö'i Moses'o Elijah'o ma-majioho aji mare rirarovoromo jabu'o Iesu'o jöe atareje. Atoromo God-hu nimaje mu Iesuhu vaeromo Jerusalem guomoröhe jöho atareje. ³² Atoruomamu Peter-mëro nunëhëgamu momorö'ö uro'amareje. Momorö'ö uro'amë'ëro ri'ö'i gavareje Iesu aji'ere nami'ego ë ae niö'ioho jabu'o ë rirarovamu. ³³ Rirarovoromo Moses'o Elijah'o Iesu nugo va'ia'amu gavë'i Peter-ro Iesu uavadeje: Tisa no ave raromaruoho iae mae höjo. Uövuego no javu harihe niö'i gemu vae'amarëjo jani gemu Moses-ni gemu Elijah-ni gemu. Peter-ro bëhoho bogo avoho uehorovë'e ë jöho ëma jövadeje. ³⁴ Jövamu gavë'i suëro rueromo aegëhadeje. Aegëhamu Peter-mëro gavare Iesu Moses Elijah suëro numëvamu gagorovo juhuonivareje. ³⁵ Juhuonivë'i hejareje sue uhure uvavamu: Ave aho nasi Harihe naehu baejode aho höjo. Huhu jövaje jöho avoho herëjo. ³⁶ Ehi uvavamu hejë'i gavareje Iesu hesi sivue namijamu. Ehi gavë'ëro Peter-mëro rabe rabe gavaroho subivëhoromo aho bogo majëhijareje u'emu majëhi'iröhëro.

Iesuhu Satan-are a sisë aharihu hesi dëre jiamu rarovö'öjade jöhoje.

³⁷ Ehi ë'ë'ëro sisonuvamu gagorovo Iesu o hesi ae niö'i gemu dahorure abuejareje. Abuejamu gavë'i ae aho'obëhe rueromo Iesu birohuruomadeje. ³⁸ Ae aho'obëhe ro birohoro röhu ae gemuëro ma-darugo'o uvadeje: Tisa huë baejovoromo nasi harihoho ro gavëjo. Na aboji harihu'e bogojevo'i avehuremu gemu

jevajëjo. ³⁹ Röhu Satan-are a sisëro hesi dëre abueromo ijumahego aharihoho simane sisërëromomo ma-majioho jö'e dadovoromo bijöbijövoromo övo'o höru'o ajiomoromo jö'onö obohu tatogo'e rovaje höjo. Obohu tatogo'e rovego a sisëhuro bogo burëroho hörö va'i sino haho'oho ijumajojuvo u'uhego evare höröromomo va'aje höjo. ⁴⁰ Ehi ë'i hijë'ego naro jasi iijorajo ömo'ömoho uëvode höjo: Aru'aho sisëho rarovö'öhego va'ajo. Ehi uëvamu rarovö'ö'i ë'o gavaroho bogo eni jëvade höjo. ⁴¹ Bogo eni jëvade höjamu Iesuro uëvadeje: Asë'e ave jaruvore raromaruje aribövioho jemë bogo ma uehorovo'i jöe gö gö ëma uehorovaruje aribövie jëvajëjo. Na majae dimino'e jemë'oho hiromomo jemesi mu sisëho garomomo manunëro ga taemobe va'ejöjo. Jemesi uehoro sisëhuro na u'uvevajëjo. Jasi harihoho avehuro barovego na gavöjo. ⁴² Gavöjamu ë harihoho rovamu gavë'i Satan-are a sisë dëre hijadohuro dë vövöbajo'oho ijumahanu simane sisërëromomo sa'are darugo'o behumorovoromo bijöbijövoromo övo'o höru'o ajiomadeje. Övo'o höru'o ajiomamu gagorovo Iesuro aru'aho sisëho rarovö'öjamu marëjadeje. Marëjamu Iesuro aharihoho baeromo vavuoho sionëro bojamijadeje. ⁴³ Bojamamu ae aho'obëhe God-are darugo böröromomo garomomo jöe barëjëvadeje.

Iesuhu guomoröhe jö röhu maho majëhijade jöhoje.

Ae aho'obëhe Iesuale mu masijoho aho'o uehorovoromo jöe barëjëvamu gavë'i Iesuro hesi iijorajo ömo'ömoho majëhiromomo uëvadeje: ⁴⁴ Ave jöhuremu avoho hehëjo. God-ro ëhi bamë'ëro hesi A Maho na a jabesi övore va'iramu baejeveruomomo'ajëjo. ⁴⁵ Ehi uëvamu hejareje röhu jö bëhoho dadivëvadeje. Subivëhë'ëro bëhoho bogo gavareje. O ua ga'iröhoho juhuonivareje.

Di aehu a ioro'ioro iosirëmiromomo böröme jiaje jöhoje.

⁴⁶ Ehi'onugoromo ë iijorajoho jaburo jö aho'ahamirovoromo uarovareje: Iesuale iijorajo ömo'ömoho di aho böröromomo javuajëjo. ⁴⁷ Böröromomo javuajëjamu Iesuro jabesi uehoroho garomomo aharihe gemu baro hesi bëhire nugamu namijadeje. ⁴⁸ Namijamu hesi iijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Ae rahu aviëhi jië'e aharihoho nasi ihore rajahiromomo baejë'oho ëhuro na'o rajehiromomo baejeveruomomaje höjo. O ae rahu na rajehiromomo baejëvë'oho ëhuro remö'öjamu rovode ahu'o rajahiruomomaje höjo. Ehesi bëhoho jemesirire di aho bise'o jiajoho God-hu gavajoho ëhi jië'e aho böröromomo höjo.

Ae rahu jemë'o bogo iro muorovo'e vaejë'oho jemë'o gemuore jiaje a hesi jö Iesuhu jövadohoje.

⁴⁹ Ehi uëvamu John-ro ri'öromomo uavadeje: Tisa no gavare höjo ae gemuëro jasi ihoho uvoromo aru'aho sisë a jabesi dëroho rarovö'öjëvamu. Rarovö'öjëvamu garomomo röhu gavare hu bogo no'o juvaje aho jiamu gagorovo uavare höjo: Vuonugëjo. ⁵⁰ Vuonugëjamu

Iesuro uavadeje: Nadi ëhi jï'ë'oho ë'orëjo. Ae rahu jemesi örire bogo bijönimë'oho ë aribövioho jemesi aemo'aeme jioruomajëjo.

Iesuhu Samaria sa'are amore ro hi'ia'amu amo rajehu hesi öri ahare jöhoje.

⁵¹ God-hu Iesu uavego ö'idöre ajiomo'iröhe majaho dunovamu gagorovo Iesuro uehore gemu baeromo uvadeje: Iae na Jerusalem ajiomo'ië'ajëjo. ⁵² Ëhi uvoromo ae rëmö'öromo uëvadeje: Jemëro urimo va'irarijoho Samaria sa'are amo göhuro va'oromo amo rajoho uënëjo: Nörö ö'a'ajëjo. Ö'a'ajëjamu hegoro rueho jaburo va'oromo amore suorovareje bövie bise'e Iesuni avohahoröhëro. ⁵³ Suorovamu ë amore ariböviohuro uvoruomadeje: Jerusalem amoho sisë jï'e'ë Iesuro ë amore va'i rovajëromomo ëhuni Iesuhu jabesi amore hi'iröhoho ahoruomadeje. ⁵⁴ Ahoruomamu gagorovo Iesuare ijoraje James'o John'o jaburo Iesu uavareje: Tisajo. Na ja nagajëjo noro uavego vënëro ö'idöre jioromo ruvebiromomo ë amo rajoho ravëvojöro. ⁵⁵ Ëhi uavamu hegorovo Iesuro huutorovoromomo James'o John'o uëvadeje: Bogave ëhioho uvo'irarijëjo. ⁵⁶ Ëhi uënugoromomo ame göro va'areje.

A ioro'iorehu Iesuare ijore ijore jijihö'ia'amu Iesuhu majëhijade jöhoje.

⁵⁷ Örire va'oruomomomo ae gemuëro Iesu uavadeje: Ja dinö'e dinö'e va'ë'iroho na jasi ijore ijore juvonövo'ejöjo. ⁵⁸ Juvonövo'ejöjamu Iesuro uavadeje: Jero nasi ijore ijore juvo'i uevanuëjo röhu je'o majehu sa'a gagore röho avohoromomo mare raromaruoho iae jï'ajëjo. Je'o ugehu iju vaeromomo mare raromaruoho iae jï'ajëjo. A'i God-are A Ma naehu niavaje hijaje osaho bogojevajëjo. Nadi uvonëjo: Nörö'o hibe juvë'oho mae hibe juvo'ejöromomo nasiriroho ruenëjo. ⁵⁹ Ëhi ë'ë'ëro Iesuro ae gö uavadeje: Rueromomo nasi ijoro ijoro juvëjo. Juvëjamu ruehuro uavadeje: Iae mae höjo röhu uevego na nimo vuonorö'ö va'oromomo nasi vavuoho guavoromomo hujeji evare jasi ijore ijoro juvo'iröjo. ⁶⁰ Juvo'iröjamu Iesuro uavadeje: O-ajo. Vuonugego vuovo örire jijiharue ariböviohuro jabesi aribövioho guavo'amo'irarëjo. A'i jero va'oromomo God-hu böröme namiromomo muebejevaje jöho majëhibe juvonövonëjo. ⁶¹ Ëhi uavamu ae göëro Iesu uavadeje: Bada iae na jasi ijore ijore juvonövo'ejöjo. Röhu uevego na urimo va'oromomo nasi aganoho jejëmiromomo rueromomo evare jasi ijore ijoro juvo'iröjo. ⁶² Juvo'iröjamu Iesuro uhu'e uavadeje: Röhu aehu aavoromomo mu ravoromomo vuonorö'ö uherihobe ravobe va'ë'oho hu muoho bogo avo'avoho ravaje höjo. Ëhesi bëhoho ja uehoro niö'i bæjë'oho ëhuro God-are aji'e öri ari'o hesi mu vae'iranoho bogo eni javo'ajëjo.

Ae aho'obëhe 72 jabuhu va'oromomo mu vaejöro Iesuhu rëmö'ö'irögoromo jö majëhijade jöhoje.

10 Ëhi ë'ë'ëro Badaro ae gö aho'obëhe 72 bæjëvoromomo rëmö'öromomo uëvadeje: Naehu ju-

vo'irode ë amoro amoro ëhuro jemëro ae niö'i niö'i urimo va'orëjo. ² Ëhi uënugoromomo uhu'e uëvadeje: Ae aho'obëhe nasinö sö rue'iröhoho ëho mure iruno'e gagovo'iröhoho va'ëne höjo. Mure gagovo'iröhe iruno'oho bövi mae jio'i gagovarue aribövioho no magemu gemu javuajëjo. Ëhuni mu Arijo'oho ëninamiromomo uarego huro ae gö'o rëmö'öjogo mure rueromomo ajamuiromomo iruno'oho gagovo'irarëjo. ³ Jemëro va'orëjo. Röhu gavë'iajo. Naro rëmö'öjogo jemë vaevë'e sheep harihunö'e vörö'e miehu jioruomajire va'ie'arujëjo. ⁴ Monioho esöho höru sinoho nadi ujuoho va'orëjo. Öriroho nadi ae gö gö jabesi öriroho jejëmibe va'oromomo örisanuoho ë'orëjo. ⁵ Jemë ae gö jabesi osare va'ie'iroho urimo jejëmiromomo uënövorëjo: Ave osare aribövioho huë mae baerë. ⁶ Huë mae baerë'iramu God-are huë ma bæ'i'ë nimaje aho ë osare hijë'oho iae huë mae bæ'a'ajëjo. O God-are huë ma baeröhoho bijönimoromö'oho uërëjo: God-are huë ma jö uëvodoho vuonugajëjo. Ëhu'ëro bogo bæ'a'arujëjo. ⁷ Nadi osa göroho göroho momorö'öbe va'i masosae gemuoro raromomomo ie jove rabe i'imëmijë'oho ëho ue'ahorëjo. Jemëhu jabesi iruno'o o jovo ue'ahë'oho iae mae höjo rabëni jemë jabesi mue vae'ie'ëro. Ëhesi bëhoho ae rahu mu vaeromomo mana bæjë'oho iae mae höjo. ⁸ Jemë di amore va'o suorovamu jabuhu huë bæjëvamumu gavë'ohuro ie rabe rabe i'imëmë'oho ëho ue'ahorëjo. ⁹ Guomo guomo'e aribövie ë amore raromë'oho ajëmirëjo. Amo rajoho jöe majëhiromomo uërëjo: Avevejö'oho God-ro böröme namiromomo jemë muebejevö'ie'ajëjo. ¹⁰ O jemë di amore va'o suorovamu jabuhu jemë bijönëgë'oho amoho nugo va'irögoromomo jijihoromomo jöe majëhiromomo uërëjo: ¹¹ Noro jemesi bövioho bise'oho riremio'öromomo jemesi amore sa'a hesi tohotohehu nosi hörure aegadoho no va'i ëhu'o riremomo va'ëjarëjo ëhuro jemë garomomo uvo'irarijogo: No sisë aribövie javuajëjo. Röhu ave jöhu'ovo'avo uëhorovohëre. God-ro böröme namiromomo aavoromomo jemë mabëhe muebejevö'ie'oromomo vuonugë'e höre. Ame gö gö jemesi jö bijönimë'oho ëhi majëhinövorëjo. ¹² Naro jemë uëvajëjo: God-hu i'u bojëmi'iröhe maja rovë'iroho Sodom amo rajo jabuhu i'u baeröhoho ëho ma-jianovo'i a'i jemesi jö bogo eruomaje aribövioho jaburo i'u börömo maho baeromomo'ajëjo.

Ame göehu göehu Iesu bogo ma uehorovare jö Iesuhu jövadohoje.

¹³ Chorazin'o Bethsaida'o amo rajohumë vaevë'oho sisëro revo hesi jëvajëjo. Naro darugo'e muoho jemesi amore vaejogo garomomo röhu nasi jöho bijönimaruje höjo. Naehu darugo'e mu jemesi amore vaejedoho Tyre amore o Sidon amore vaejogo ga'ibejarëjo mami'e jabesi sisëni huë vavaene baeromomo niögu sisë io'amoromomo uonëro buerovoromomo raromomomo uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baeromomo'ibejajo. ¹⁴ God-hu i'u bojëmi'iröhe maja rovë'iroho Tyre o Sidon rajo jabuhu i'u baeröhoho ma-jianovo'i jemëro i'u börömo maho bæ'a'arujëjo. ¹⁵ Röhu Capernaum

amo rajohumë jemëro jemesi sivue uehorovoromo uvaruje höjo: Nosi ihoho ö'idöre ajiomo'ajëjo. Bogo ëhioho jio'i sa'aro be'a'ajëjo.

¹⁶ Röhu nasi ariböviohumë ae rahu jemesi jö ejëhë'o-ho nasi jöhu'o ejeharue höjo. O ae rahu jemë juahëmi-jë'oho na'o juahemijarue höjo. Ae rahu na juahemijë'oho remö'öjamu rovode ahu'o juahamijarue höjo. Hesi ae 72-ho ëhi uëngoromo rëmö'öjamu va'areje.

Ae aho'obëhe 72 jabuhu Iesuare mu vaenugoromo vuonorö'ö rovare jöhoje.

¹⁷ Va'ë'ëro ë ae aho'obëhe 72-ho jaburo nimorohë'i vuonorö'ö rueromo Iesu uavareje: Bada mue aho'obëhe mabëhe vaebe jijihë'ëro rovaruëjo. No jasi ihore uëvamu Satan-are sisë ariböviohuro ejahuoromo suorovo va'oruomade höjo. Ëhi jië'e muoho ëhu'o gavë'e javuajëjo. ¹⁸ Gavë'e javuajëjamu Iesuro uëvadeje: Satan-are aribövieuu jemë ejëhare hesi bëhoho naro gavode höjo Satan-are vöröe barëromo baderehu baderivajëhi Satan ëhi ö'idöre jioromo berovamu. ¹⁹ Iae nasi mu vae'irarije darugoho bojëmijë'ëro ëhuro jemëro vörö'e sigobohu'o niani'öhu'o hörëro tae-mo'amoromo Satan-are vöröho aho'obëhe ru-ahö'ö'amo'arujëjo. Ëhi ë'iramu bövioho bise'oho jemë bogo ijumëvo'ajëjo. ²⁰ Iae ëhi höjo. Röhu Satan-are aribövieuu jemesi jö ejëharuoho ma-jianovë'e jiaje nadi uehorovo'i a'i jemesi ihe ö'idöre jajivë'e jiajoho ëho uehorovoromo nimorohorëjo.

Iesuhu nimorohade jöhoje.

²¹ Ëhi uëromo evare majare Iesuro God-are Aru'aho hesi huë maho baeromo nimoroho avohadeje. Nimorohoromo God uavadeje: Apo ja ö'idörohu'o sa'arohu'o muebejanue ae javajëjo. Naro jasi örire huë mae uavajëjo. Rabëni hesi bëhoho jero gavane nuni aji'e a masijohuro uvoruomamu: Nosi simanoho mae javuoromo bövie bise'e ga barëjë'e javuajë uvamu gëgorovo jero jasi jöho jabesi örire subivëhë'e javajëjo. A'i gavane bogo gavë'e ariböviohuro bogo döroho bamorovo'i jöho he'i nëgamu gëgorovo jero jasi jö bëhoho röjëhijë'e javajëjo. Apo iae mae höjo. Jero jasi nimoromo ë'ane höjo.

²² God ëhi uanugoromo ë aribövioho uëvadeje: Nasi Vavuohuro jöe aho'o bojëmijë'e höjo muebe'irodego. Vavuohuro gemuëro Harihoho na avoho gevaje höjo. Harihoho naremuëremu Vavuoho avoho gavaje höjo. O Harihu naehu di aribövi röjëhi'i negë'ohuro ëhuro ë ariböviohuremu röjëhijego jabu'o Vavuoho gavarue höjo.

²³ Ëhi uëvë'ëro Iesu'o hesi ijorajoho jabu'o jabesi sivue raromoromo Iesuro hunuorovoromo uëvadeje: Jemë mu maho gavarujëro jëvë'ëro ëhu'ëro jemë mae jëvajëjo. ²⁴ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemëhu gavaruje muoho o hejaruje jöho urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövere ariböviohu'o sa'are a masijohu'o aho'obëhe jaburo nimoruomade höjo garomo he'iro. Röhu bogo garomo heruomade höjo. Röhu

God-ro jemë ajëmijë'ëro ëho gavaruje höjo. Ëhu'ëro jemë huë mae baejë'e jëvajëjo.

Sa'a gö rajehu sa'a gö rajo ajamade uhu jöhoje.

²⁵ Ëhi'amu gagorovo Jew rajo jögoru öri röjëhijaje ae gemuëro Iesuare dëho bijioho ga'irögoro ri'öromo uavadeje: Tisajo. Na diehi'oromo ioro'ioemuoho maroho hi'ejöjo. ²⁶ Maroho hi'ejöjamu Iesuro uavadeje: God-are surire jöho diehi jajivë'e höjo. Ja uehorovanuoho bëhoho diehi höjo. ²⁷ Bëhoho diehi höjamu ruehuro uavadeje: Jasi dë vövöbajo'e aru'ahe daruge uehore aho'obëhe Bada jasi God ma-hu gemu bojaminëjo. O jö göho jaehu jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho ëhi rajahinëjo. ²⁸ Rajahinëjamu Iesuro uavadeje: Ja jö mae jövanuëjo. Ëhi ë'ë'oho ëhuro ja maro hi'a'anuëjo.

²⁹ Hi'a'anuëjamu rue röjëhijaje ahuro hesi ihoho mae jiojöro nimamu Iesu uavadeje: Röhu nasi ae gemuoho rahumë höjo. ³⁰ Rahumë höjamu Iesuro uhu'e uavadeje: Iae Jew raje ae gemuëro Jerusalem jioromo Jericho amore abue'ië'ade höjo. Örire abueromo nume vajiohu'e aribövi jabesi övoro va'ade höjo. Övoro va'amu guduamoromo niögoho maho sisëho vajiohëro ujjuhahoromo sa'ijosa'ijovoromo gavare guomo'ia'amu gagorovo nugo va'are höjo. ³¹ Va'amu gagorovo priest-ëro ijönö örire ruvebijade höjo. Ruvebi'i gavade aho raromamu gagorovo iosiramiro mo öri ioni gönö va'ade höjo. ³² Ëhi'amu Levi raje God-are mu ajamaje ahuro ëhi gemuoho ë'ade höjo. Ruvebiromo bëhire va'oromo aho ërimahonugoromo öri ioni gönö va'oromo iosirami va'ade höjo. ³³ Va'amu gagorovo sa'a gö raje ae gemuëro örire ruvebijade höjo. Hu Samaria sa'a raje jemëhu nu huodëgaruje sa'a raje ae gemuëro ruvebijade höjo. Ëho rajëro ruvebiromo Jew rajoho birohade höjo. Birohoromo gavade raromamu gagorovo huni vavaenimade höjo. ³⁴ Vavaenimamu va'o garomo nemo'amade sagohore ninugu'e osohu'o wine jovo osohu'o oteahoromo muohaho'amade höjo. Muohahonugoromo banigojiomoromo hesi mi dejore bamonugoromo hu'irae ba'obuejadoho abo öri jijihoromo momorö'öjarue osare rovade höjo. Ruero mo hiromo aho avoho ajamijade höjo. ³⁵ Ajamiromo diroharëro sisonuvamu gagorovo Samaria rajohuro ajivë'e ijo baje niö'i jabesi uhure aho'o jië'oho baeromo osa muebejaje aho bojamiromo uavade höjo: Na va'ajëjo. Jero ave aho avoho muebenëjo. Monie gö'o bu'öjë'oho vuonorö'ö rueromo naro jaehu bu'öjane ë hesi manaho bojami'ejöjo. Ëhi'ade höjo. ³⁶ Röhu ja diehi uehorovanuëjo. Ë Jew rajohuro vajiohu'e aribövi jabesi övoro va'oromo sisë birohade höjo. Sisë birohahamu ae niö'i gemu ro hu gavare höjo. Göho priest-ëro göho God-are mu ajamijaje ahuro göho nu huodëgaruje sa'a gö rajohuro ëhi ro gavare höjo. Röhu di aho hesi ae gemuoho jiade höjo. ³⁷ Ae gemuoho jiade höjamu jögoru öri röjëhijaje ahuro uavadeje: Huë baeromo ajamijade aho hu hesi ae gemuoho jiade höjo. Ëhi uavamu Iesuro uavadeje: Jero va'oromo ëhi jië'e muoho vaenövonëjo.

Iesuhu Martha'o Mary'o gë'i va'ade jöhoje.

³⁸ Ëhi uëngoromo iae Iesu'o hesi ijarajoho jabu'o va'aroho va'o amore suorovareje. Suorovamu mago-nahe gemu hesi ihe Martha-ro Iesu uavadeje: Nasi osaro ro hijëjo.

³⁹ Hijëjamu Iesuro osare va'o hijadeje. Hijamu Martha-are öe Mary-ro ro Badare hörü bëhire hiromo huhu jö röjehijajoho hejadeje. ⁴⁰ Hiromo jöho hejamu gagorovo Martha-ro Iesuni bövie bise'e avohoromo bogo eni jiamu nurunurumoromo Iesu uavadeje: Bada nasi öho na remö'öjë'ëro nasi sivue mue vaejajëjo. Na ja nasi jöënioho bogo uehorovanuëjo. Uavego ro ajemajo. ⁴¹ Ajemajamu Badaro uavadeje: Asë'e Martha-ajo. Jero mue aho'obëhe uehorovo'ego ëhuro nurunuruagajëjo. ⁴² Röhu ja mue gemu bogo baejë'e javajëjo. A'i Mary-ro mu maho baejë'e höjo. Ëmuoho no bogo aho'ejarëjo.

Noehu pari vae'iröhe öri Iesuhu röjehijade jöhoje.

11 Iae Iesuro hiromo God-are örire jöe jövadeje. Jöe jövoromo barëjamu gagorovo hesi ijarajoho gemuëro uavadeje: Bada God-are örire jö ato'iröhego John-hu hesi ijarajo ömo'ömo röjehijadëhi jero no'o ëhi ë hesi öroho röjahuijëjo.

² Röjahuijëjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Jemëhu God-are örire jö atë'iroho ëhi uarëjo: Apo ae aho'obëhe nosi dë vövöbajo'oho avohahuego ja gemu mae uehorovavo'irarëjo.

Jero böröme namiromo aho'obëhe muebejavuego no jasi aharire gemu raromo'irarëjo.

³ Vae majae ioho bojamuibe va'ego ue'ahago da'uaguo'irajo.

⁴ Nosi sisëho uehorovoromo vuonugahuëjo no a jabesi sisëho uehorovoromo vuonugëharue jiaje.

Nadi vörö'eroho ramuö'öjago rireromavuo'irajo.

⁵ Ëhi uëngoromo Iesuro hesi ijarajo ömo'ömo uhu'e uëvadeje: Nani jemë ae gemuëro vahi riri'e aemo'aemo hesi osare va'oromo ua'a'anuëjo: Isiajo. Ie gö bojemëjo. ⁶ Nasi aemo'aeme gö örire juvë'ëro nasi osare ro hijajëjo. Röhu i bojami'irodoho bogojevajëjo. ⁷ Bogojevajë'iramu nani jasi aemo'aemohuro osare raromoromo ua'a'ajëjo: Nadi nunëhoho iegëjo. Mami'e oje tugohoromo asisö'o'o na'o momorö'öjë'ëro na bogo ri'öromo ajami'ejöjo. ⁸ Nani ëhi ua'a'ajëjo. Röhu naro jemë uëvajëjo: Nani hu bogo uehorovoromo uvo'a'ajëjo: Nasi aemo'aemego ri'öromo ajami'ejö uvoromo ajami'i röhu heröhe jero biririvoromo ua ga'i hi'iramu evare hu ri'öromo ja rabe rabe ni-manuoho bojami'ajëjo.

⁹ Ëhuni na jemë uëvajëjo: Biririvoromo God ua garëjo. Biririvoromo ua gavë'oho ujuoho'arujëjo. Biririvoromo nahorëjo. Nahë'oho biroho'arujëjo. Ojoho ano'anovorëjo. Ano'anovë'oho God-ro jiovëho'ajëjo. ¹⁰ Ae rahu ua gavë'oho ujuohoromom'ajëjo. Nahë'oho birohoromom'ajëjo. Ano'anovë'oho ojoho

jiovëho'ajëjo. ¹¹ Nasi jö hejarujoho ae gö vavu ömo'ömo'e jëvajëjo. Jemesi harihehu uëvë'iroho: Jovo mie bojemego na ijö uëvamu hejë'oho na jemë sareramiromo sigobu sisëho bojamirëjo. ¹² O uëvë'iroho: Ugo une bojemego na ijö uëvamu hejë'iroho na jemë sareramiromo ögusuru une bojamirëjo. Bogajo. Jemë i mae i'imami'arujëjo. ¹³ Jemë sisë aribövie jëvajëjo röhu jemesi aboji harihu'o avoho suvuorëmi'irarije öroho iae gavaruje höjo. Jemë sisë jëvo'i ö'idöre hijaje jemesi Vavuoho mae jiaje jemëro uvorëjo: Hu maëro jië'ëro ae rahu ua gavë'oho nosi Vavuohuro hesi Aru'ahoho iae mabëhe suvuoramui'ajëjo.

Iesuhu Satan-are aribövi a dëre jio'amamu rarovö'öjëvadoho hu bogo Satan-are darugoho baeromo ëhioho ë'adeje. Ëhesi jöhoje.

¹⁴ Ae gemu aru'aho sisë dëre jië'ëro bitare tövoromo jöe bogo jövë'e hijadeje. Hijamu Iesuro aru'aho sisëho rarovö'öjadeje. Rarovö'öjamu ë aho aevoromo jöe jövadeje. Jöe jövamu gagorovo ae aho'obëhe tiöjövadeje. ¹⁵ Tiöjövamu a ioro'iorohuro uarovareje: Beelzebul sisë a börömhuro vöröho bojamijego ëhuro Iesuro a dëre aru'aho sisëho rarovö'ö'amaje höjo. ¹⁶ A ioro'iorohuro nimareje Iesure darugoho ga'i diehi jië'e jiego. Ëhi nimoromo uavareje: Bogo gavarue darugo'e muoho röjahuijago no gavarëjo God-ro ja ajamego o bogo ajamego. ¹⁷ Ëhi uavamu Iesuro jabesi sareri sarerioho gëromo uëvadeje: Sa'ae gemuehu adovoromo jabesi arijo'arije muorovë'oho barërovo'ajëjo. O agane gemuehu adovoromo jabesi arijo'arije muorovë'oho sisërovo'ajëjo. ¹⁸ Ëhuni Satan-ro ri'öromo hesi ariböviohu'o muorovo'ibejajo hesi darugoho uehoroho muoho diehi'oromo biririvoromo nami'ibejajo. Jemëro uvarujëjo: Sisë a börömhuro nörö vöröho bojamego hesi sisë aribövioho rarovö'öjaje höjo. ¹⁹ Ëhi jië'oho na jemesi ariböviohuo sisë a börömo hesi vöröho baeromo rarovö'ö'amarue höjo. O diehi'oromo ë'arue höjo. Jaburo uë'a'aruëjo: Sarerivarujëjo. Aho bogo sisë a börömo hesi vöröho baeromo ëhioho ë'arue höjo. ²⁰ A'i naro God-are darugoho baeromo rarovo'amaje höjo. Ëhuni uvorëjo: God-ro aevoromo böröme namiromo nosi örire muebejavuajëro jië'ëro ëhu'ëro ë'ajëjo.

²¹ Biriri'e aehu bije tone bahiromo javuoho avoho muebejë'oho hesi inömo inömo ma-jiemu jio'a'ajëjo. ²² O ae göehu rueromo javu arijo'o hesi biriri iosiramijë'oho javu arijo'ohuro uvo'a'ajëjo: Bije tone eni javajëromo hi'iramu rühuro osare rueromo arijo'oho guduamoromo ruahoromo bijoho tonoho ujuohoni-ahiromo inömo inöme aho'o ujuoho va'a'ajëjo. Vajiohehu ujuohadoho ae suvuorëmi'ajëjo. Naro Satan ëhi ruahö'öjaje höjo.

²³ Ae rahu bogo nasi a jië'oho ëho huro na'o muorovaje höjo. O na bogo ajemiromo nasi aribövi gagovë'oho ëho huro arua anumiae nugö'ö'amaje höjo.

Satan-are a sisëhu a hesi dëre vuonorö'ö abueromo ijumahade uhu jö Iesuhu jövadohoje.

²⁴ Röhu Satan-are mu ajamaje aru'aho sisëhuro ae gemu hesi dëre hi'a'ajëjo. Hiromu hörö va'a'ajëjo. Va'oromo jovo rumo'e sa'are va'oromo hi'iröhe röho-ho nahobe juvojuvo bogo birohogorovo uvo'a'ajëjo: Na vuonorö'ö va'oromo hijode sionore röhu maho ë hi'ejöjo. ²⁵ Ëhi uvonugoromo vuonorö'ö va'oromo urimo hijade a hesi dëre abueromo ga'a'ajëjo dë vövöbajo'o ho bibivoromo iogorë'e ma-mabëhe osa va'ëne jio'iramu. ²⁶ Ëhi jio'iramu gagorovo va'oromo Satan-are aru'aho sisë aho'obëhe söromu rue'a'ajëjo. Ëurimore ro hijade aru'ahoho a sisë höjo. Ijore huhu sörovade ariböviohuro hu iosiramiromo jabumë sisë bëhi mae jioruomajëjo. Ëhu'ëro urimo sisë'i hijade aho ijönöho sisë bëhe hi'a'ajëjo.

Huë mae raromo'iröhe hesi jöhoje.

²⁷ Iesuro ëhi uëvamu hejë'i magonahe gemuëro ae aho'obëhe jabesi ririre jië'ëro Iesu ma-darugo'o uavadeje: Ja rahavoromo amu bojamijade magonahohuro maroho hijaje höjo. ²⁸ Maroho hijaje höjamu uavadeje: Ëho ma-jianovo'i a'i ae rahu God-are jö heromo ejahë'o ho ë ariböviohuro ma-maroho raromarue höjo.

Ariböviehu Iesu bogo ma uehorovoromo huhu darugo'e mu vaejöro dinamare jöhoje.

²⁹ Iae ae aho'obëhe Iesure bëhire ro tagavoruomadeje. Tagavoruomamu gëgorovo Iesuro uëvadeje: Ave jaruvore raromaruje aribövioho sisë aribövie jëvavajëjo. Jemëro darugo'e muoho ga'i uevaruje höjo ga'i God-ro na ajemego muoho vaejaje jevego o bogo. Na ëhi jië'e muoho bogo vae'i a'i Jonah-hu God-are mu börömo rjöhijadëhi ëhi jië'e muohuremu rjöhijadëhi. Mue gö gö bogajo. ³⁰ Nineveh amo rajehu mae uehorovoröhego Jonah-hu mu rjöhijadëhi God-are A Maho naro ëhi jië'e muohemu rjöhijadëhi ave jaruvore raromaruje ariböviohuro mae uehorovevo'irarijego.

³¹ God-hu mevoromo gëröhe majaho rue'iramu arue sa'a göre börömo vaenövade magonahohuro ave jaruvore raromaruje ariböviohu'o gemu mae ri'öromu God-are nunire nami'a'ajëjo. Nami'iramu God-ro ë sa'a gö rajo magonaho hesi mu maho garomo jemesi mu sisëho garomo jemë uë'a'ajëjo: Ëmagonahehu vaejade ëhi jië'e mu maho bogo vaejë'ego ëhuni na uëvavajëjo: Jemë sisë'e aribövie jëvaje sisëro va'ohëjo. Ëhesi bëho-ho ë sa'are börömo vaenövade magonahohuro hesi sa'aho vuonugo'i öri ëgoböviro rovade höjo a böröme Solomon-hu nuni aji'e jö jövajoho he'iro. Solomon-hu ae ma-bisemu börömo jioromo jö majëhijajoho ë magonahohuro he'i nimade höjo. A'i naehu Solomon iosiramiromo börömo mae jioromo jö majëhijajoho he'irarijoho jemë bijönëgajëjo. Ëhu'ëro jië'ëro mevo gëröhe majaho rue'iramu jemë sisë'rjëvo'ajëjo. ³² O ëho maja-

ho rue'iramu ë sa'ae gö aribövie Nineveh amo rajohuro ave jaruvore raromaruje ariböviohu'o gemu mae ri'öromu God-are nunire riravoruomo'ajëjo. Riravo'iramu God-ro jabesi mu maho garomo jemesi mu sisëho garomo jemë uë'a'ajëjo: Nineveh amo rajehu vaejare ëhi jië'e mu maho bogo vaejë'ego ëhuni na uëvavajëjo: Jemë sisë'e aribövie jëvaje sisëro va'ohëjo. Ëhesi bëho-ho ë Nineveh amo rajohuro mu sisë vaeruomë'ëro hejare Jonah-ro God-are jöe majëhijamu hegorovo jabesi uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baejare höjo. Jonah ma-bise'o jioromo jö majëhijadoho Nineveh amo rajohuro hesi jöho ejahare höjo. A'i naehu hu iosiramiromo börömo jioromo jö majëhijajoho jemë bogo ejeharuje höjo. Ëhu'ëro jië'ëro mevo gëröhe majaho rue'iramu jemë sisë'rjëvo'ajëjo.

Sino haho'o hesi iroho nuni jiaje uhu jö Iesuhu jövadohoje.

³³ Iro buno'iraejë'iroho bogo sa'a gagoroho hevö gagoroho gurihi'i ma-va'orahoro bamo'anuëjo ae ë osare rovë'o ho ajivëvoröhego. ³⁴ Jasi sino hesi iroho nunoho höjo. Jasi nuni mae jië'o ho ëhuro aji maro hi'a'anuëjo. O jasi nuni sisë jië'o ho ëhuro ja ramoramoro hi'a'anuëjo. Ëhesi bëhoho naro uëromu ë'ajëjo: Jasi uehoro mae jië'ohuro God-are aji'e jöho baeromo aji maro hi'a'anuëjo. O uehoro sisë jië'ohuro nunoho ramoramovavo'iramu ramoramoro hi'a'anuëjo. ³⁵ Avo'avoho mueberovonëjo. Nani jasi uehoroho sisëremu jioromo ramoramoro'eremu javajëjo. ³⁶ Röhu jasi nuni mae jiego ajire hijanuëhi ramoramoho bogojio'i ma-aje gemu jië'o ho ëhuro aje aho'obëhe jasirire rueromo ja ajivavo barë'ajëjo. Irehu ajivavajëhi ëhi ajivavo'ajëjo.

Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri rjöhijarue ariböviohu'o Iesuhu birëgade jöhoje.

³⁷ Iesuro jöho majëhiromu barëjamu gavë'i Pharisee ae gemuëro uavadeje: Nasi osaro rovego no i harihe gemuoro ijarëjo. Ijarëjamu Iesuro va'oromo osare va'ohijadeje ie i'irovo. ³⁸ Hijamu rue Pharisee ahuro gavade Iesuro a mami muoho bogo vaeromo övoho bogo eguë'e ioho ëma ijamu gagorovo tiöromu uehorovoromo uvadeje: Iesu diehi'oromo övoho bogo eguë'e ioho ëma ijajëjo. Ëhi jië'e muoho God hu bijönimaje höjo. ³⁹ God bijönimaje höjamu Badaro uavadeje: Övo eguo jö uvanuoho aveho hejëjo. Ëhi jië'e muoho ëho madöemu höjo. Pharisee aribövioho jemëro dëre muohemu vaeromo hevöho enatuoho u'o'amoromo uvaruje höjo: God iae ëhuni nimorohajëjo. Röhu jemesi uhoho vajiohu'e mu o mu sisë gö gö uehorovarujohuro ëhuro jemesi dë vövöbajo'o ho irijiomëhë'e höjo. ⁴⁰ Simano sisë'rjë'e aribövie jëvavajëjo. Nani jemë uvarujëjo: Nunehu ga'amarue inömohehu God-ro avoho'amo'i nosi dë vövöbajo'o ho bogo avohade höromu ëhuni öve hevöe enatue ëhi jië'e inömo hesi va'inumohemu uehorovo'i dë vövöbajo'o hesi sisëho bogo uehorovaruje höjo. ⁴¹ Röhu ae huë baejëvoromo jemesi enatu

gagore jovoho hevö gagore ioho ae su-
vuorëminövorëjo. Èhi è'è'ohuro uvo'a'arujëjo: Inöme
bövie bise'e ma-mae gemu jio'amajëjo.

⁴² Pharisee ariböviohumë vaevë'oho jemë
sisërëjëvo'ajëjo. Jemëro jemesi i jögoru e avohoromo
i'o buarohoromo ijarue rihu'e oso harihu harihue gö
gö garue gö gö mevoromo 10 10 bahibe va'oromo
gemu gemu God suvuore bojamijaruje höjo. Èhi jië'e
jögoru ininoho ejaho avoharuje höjo. Èhi jië'oho iae
mae höjo. Nadi vuonugorëjo. Röhu a mu ma-maemu
vaejëvo'irarije muohu'o God-are örire dë vövöbajo'ere
uehorovo'irarije muohu'o rumonimaruje höjo. Nadi
rumonimo'ibejarijëjo.

⁴³ Pharisee ariböviohumë vaevë'oho sisërëjëvo'ajëjo.
God rajahijaruje osare va'ë'iroho jemëro jemesi sinohe-
mu uehorovoromo èhuni a masijehu raromaruire è
va'o ramomo'i nimaruje höjo. O imo'amaruire va'ë'iro-
ho jemë nimaruje höjo ae aho'obëhe uvoruo-
moröhego: Jemë a masijëro jijiharujëromo rajëhiromo
jejëmiruomoröhego.

⁴⁴ Vaevë'oho sisërëjëvo'ajëjo. Jemë ma-döhuremu
mae jëvo'i uhoho sisë jëvavëjo. A guavoromo hure guo-
do sibiri'e bogo ruhë'oho jëvanovajëjo. Aëro sagohe
sa'a uhure jiaje jöho bogo uehorovë'e èma uvarue
höjo: Ma-sa'a maemu höromo hu döre è jijiharuje höjo.
Èhesi bëhoho ae göëro uvarue höjo: Jemë maemu jë-
vavëjo. Röhu uhoho èhi sisë bëhe jëvavëjo.

⁴⁵ Tesuro èhi majëhijamu hegorovo Jew rajo jabesi jö-
goru öri röjëhijaruje ae gemuëro ri'öromo uavadeje: Ti-
sa jaehu èhi jië'e jö jövanuoho èho ja bogo Pharisee
ariböviohemuoho agëvo'i jögoru öri röjëhijaruje
aribövioho aho'obëhe no'o agavuanuëjo.

⁴⁶ Agavuanuëjamu Tesuro uëvadeje: Iae mae uvanuëjo.
Jögoru öri röjëhijaruje ariböviohumë vaevë'oho jemëro
sisërëjëvo'ajëjo. Aehu i'u'e inömo ujuoho va'oruomo-
jöro buahore bahijëhoromo va'ego bogo ajëmiromo
övo name gemu vadu'ehu vitu banigojioëmëharuëhi
jemëro èhi è'aruje höjo. Jemëro i'u'e muoho aho'o ae
bojëmiromo bogo mae bogo ajëmi'i ma-nunëremu gë-
varuje höjo.

⁴⁷ Vaevë'oho sisërëjëvo'ajëjo. Jö God-aro baeromo
majëhinövare aribövioho jemesi hijo miono'ohuro
muo'amare höjo. Muo'amë'ëro jemëro èma uvaruje
höjo: No God-are aribövioho uehorovëvaruëromo
jabesi sino guavo'amare huoho avoho'amaruje höjo.

⁴⁸ Röhu jabesi hu avoharujoho èho uöromo è'aruje
höjo: Jö God-aro baeromo majëhinövare aribövioho
nosi hijo miono'ehu muo'amaroho iae mae höjo. Nae-
hu uëvaje hesi bëhoho jemesi hijo miono'ehu muo'a-
maroho jemëro jabesi sionoho avoho'amaruje höjo.

⁴⁹ Jemëhu a ano'irarije uehore èhi jëvë'ëro God-are
simano ma'e jöho èhi uvë'e höjo: Jö nasiro baeromo
majëhi'iröhe ariböviohu'o nasi apostle ariböviohu'o
èhi naro rëmö'ö'iramu a jabesi örire va'a'aruëjo. Va'i-
ramu aëro a ioro'ioroho muo'amo'i ioro'ioroho huë
vavaene bojëmi'aruëjo. Èhi uvë'e höjo. ⁵⁰ Èhu'ëro
jië'ëro God-hu sa'a bamadevare evare aevoromo jeme-
si hijo miono'ehu jö God-aro baeromo majëhinövare

aribövi muo'amobe rovere è hesi i'uocho ave jaruvore
raromaruje aribövioho jemëni rue'a'ajëjo. ⁵¹ Aëvo'ioho
aëro Abel anoromo God-are aribövi ioro'ioroho èhi
muo'amobe ruejuvo ro ijo tugoho'ioho Zechariah
anare höjo. God-are suvuoro bahijaruje maratuoho
ruhëhi jio'i God-are osa böromo numëhi jiamu
Zechariah è ririre anare höjo. Ave jöho na jö mae
uë'ië'ajëjo. God-are aribövi èhi muo'amobe rovere è
hesi i'uocho ave jaruvore raromaruje aribövioho jemëni
rue'a'ajëjo.

⁵² Jögoru öri röjëhijaruje ariböviohumë vaevë'oho
sisërëjëvo'ajëjo. God-are mu ma hesi jöho jemëro bo-
go röjëhi'i aëro heruomöjëni jemëro è hesi ojo jio-
varuoho gurihhi bamë'e jëvavëjo. Jemë è mu ma hesi
jöho bogo baejaruje höjo. O ae göehu bae'ia'amu
gëvë'oho ahëvaruje höjo.

⁵³ Tesuro èhi majëhinugoromo va'adeje. Va'amu
gavë'i Jew rajo jögoru öri röjëhijaruje ariböviohu'o
Pharisee ariböviohu'o èho jaburo Iesu'o va'oromo
aevoromo hu nue huodivoromo dinamiromo jöe gö gö
ua ga'i arijareje. ⁵⁴ Jöe gö gö ua ga'i ariromo mu'öja-
hareje he'i hu guaro berovoromo jöe sisë'i jövego.

Noehu bogo ma-döhemu mu mae vae'iröhe jöhoje.

12 Iae ae aho'obëhe mae ro tagavoromo tati-
jiorovoromo hörëro bijöëro vaerovamu hesi
ijorajoho jaburo urimo hejëro Tesuro èhi majëhiromo
uëvadeje: Jemëro gavë'iajo. Pharisee aribövi jabesi i dë
huaje osohuro jemesirire rumorovo'ajëjo. Jabuhu
sareri'e mu vaejarue èhi jië'e muohuro jemesirire ru-
morovojoëni uëvavëjo. ² Jaruvoho Pharisee aribövio-
huro jabesi mu sisëho gurihijaruje höjo. Röhu mue
rabe gurihiro jiajoho aho'obëhe va'orahoro jio'a'ajëjo.
Rabe rabe saginiëri vaejaruoho aho'obëhe ma-samaro
jio'a'ajëjo. ³ Èhu'ëro jië'ëro jemëhu jöe rabe vahi'e
saginiëri atë'oho ijonö maja'e è jöho ma-va'orahoro
heruomo'ajëjo. O osa gagore raromoromo saginiëri
hia'ire majëhijë'oho aëro amo ririre è jöho ma-daru-
go'o majëhiruromo'ajëjo.

**Noehu bogo a juhuonëmi'i God juhuonami'iröhe jö
Iesuhu jövadohoje.**

⁴ Röhu nasi ariböviohumë naro ave jöho jemesi örire
majëhi'ie'ajëjo. Nadi uvorëjo: Èariböviohuro anaguoa-
jëromo juhuonëmiromo jabesi jöho uehorovorëjo.
Jemesi sino haho'o muo'amë'oho eni jëvavëjo. Röhu
sino haho'o muo'amonugoromo ijonö mu sisë gö
jemesi örire vaejëvë'oho bogo eni jioruomo hesi höjo.
Èhuni nadi è aribövioho juhuonëmirëjo. ⁵ A'i juhuon-
ami'irarije aho naro uë'ië'ajëjo. God juhuonamiromo
hesi jöho uehorovorëjo. Èhesi bëhoho God-hu jemesi
aru'aho baejëhego vuovëvego evare ijonö vëni'e öri
ari'ere ujuoho ruruhö'öjëvo'iröhoho hu eni jiajëjo. Iae
mae-ëjo. Jemë è aho gemu juhuonamirëjo.

⁶ A'i aho bövioho bise'oho nadi juhuonëmirëjo. Èhesi
bëhoho God-ro uvavëjo: Jemë iae masije jëvavëromo
avo'avoho muebejëvaje höjo. Monie ma-bisemu

bu'öromo ugo inine övo gö mine imo'arujëjo. Röhu God bogo uvaje höjo: Ugoho ininego bogo muebe'amo'ejöjo. Bogo ëhioho uvo'i iae hu avo'avoho muebe'amaje höjo. ⁷ A'i jemë God-ro jemesi bövie bise'e aho'o muebejëhoromo röhu jemesi simano uoho ëhu'o adahëhoromo avo'avoho muebejëhaje höjo. Ëhuni nadi juhuonivorëjo uge aho'obëhe jio'amajoho ëho ma-jianovo'i ae gemu gemu jemë masije jëvë'e jiaje.

Keriso-are jö a nunire huruoho majëhi'iröhe jöhoje.

⁸ Röhu ave jöho naro uëvajëjo. Ae rahu a nunire uvë'ocho: Na Iesuare ae jevajë uvë'ocho God-are A Ma-ho naro God-are anera jabesi nunire uvo'ejöjo: Ëho nasi ae magonahe höjo. ⁹ O ae rahu a nunire uvë'ocho: Na bogo Iesuare aehu jevajë uvë'ocho naro God-are anera jabesi nunire uvo'ejöjo: Ëho bogo nasi aehu magonahehu höjo.

¹⁰ O ae rahu God-are A Ma nasi jö sisë'i atë'ocho God-ro uehorovoromo vuonugo'ajëjo. A'i ae rahu God-are Aru'aho hesi jö sisë'i atë'ocho ëho God bogo uehorovoromo vuonugo'ajëjo.

¹¹ O jemë nasi mu vaejamu gavë'ocho aëro uvo'a'aruëjo: Iesuare mu vaejarujoho ëho mu sisë vaejaruje höromo jemë guduamëvoromo God rajahijarue osare mu vaejarue a masijo jabesi nunire o gavana jabesi o sa'are a masijo gö gö jabesi nunire rëmoruom'o'ajëjo court vaejëvojöro. Ërëmë'iroho nadi uvorëjo: No diehi nosi jöho majëhi'ejarëjo. O rabu jöe majëhi'ejarëromo nurunurumorëjo. ¹² Ëhesi bëhoho jemëhu jö majëhi'irarije majaho rue'iramu evare majare God-are Aru'ahohuro röjëhi'iramu garomo uvo'a'arujëjo: Iae no ëhi ëhi majëhi'ejarëromo ëhuni nadi nurunurumorëjo.

Bövi bise'o marohë'e aehu sisë'i uehorovade jöhoje.

¹³ Iae ae aho'obëhe jiareje röhu ae gemuëro ri'öromo Iesu uavadeje: Tisa nasi öho uavego nosi vavuehu guomo'i nugahuadoho na gö bojemi'irajo. ¹⁴ Gö bojemi'irajamu Iesuro uavadeje: Raro uvade höjo naro jemesi muoho gavëhoromo jemesi inömo inömo maho sisëho mevonövo'irodego. Ëho bogo nasi muehu höjo. ¹⁵ Ëhi uanugoromo ae aho'obëhe uëvadeje: Jemëro gavë'i avo'avoho mueberovorëjo. Jemesi sinohemu uehorovoromo bövie bise'e bae'i ëma nëgojöhëni uëvajëjo. Ja sa'ae jove inömo inöme rabe rabe bövi mae baejë'ocho bogo ëhuro maroho hi'a'anuëjo.

¹⁶ Ëhi uënugoromo ave uhu jöho röjëhiromo uëvadeje: Iae bövi bise'o marohë'e ae gemuëro hijade höjo. Hijamu hesi sa'aroho iruno'ocho ma-mabëhe ri'amade höjo. ¹⁷ Ma-mabëhe ri'amamu gagorovo huro hesi simanore uehorovoromo uvade höjo: Nasi iruno'ocho bërömo bëröme jevajëjo. Ëhu'ëro nasi iruno'ocho avoho bahi'irode röhocho bogo eni jio'amajëjo bise'ëro jjë'ëro. Ëhi jjë'ocho na diehi'o'ejöjo. ¹⁸ O iae na ëhi ë'ejöjo. Nasi i bahijaje osaho bise'e jio'amë'ëro naro dadovo'amo'i javu masijo masije vae'amo'ejöjo nasi

iruno'e nasi bövie bise'e ë maro bahi'irodëni. ¹⁹ Vaenugoromo naro nasi uvo'ejöjo: Na eni jevë'e ae jevajëjo. Iruno'ocho inömo inömo bövi mae avoho bahijë'ëro vadune aho'obëhe eni jevobe va'a'ajëjo. Ëhuni na nuhoromo ma-hijë'i ie jove iromo nimoronimorohonövo'ejöjo. ²⁰ Nimorohonövo'ejöjamu God-ro uavade höjo: Ja simano sisë'i uehorovanue ae javajëjo. Jaruvo vahi'e naro jasi aru'ahoho baejaho'iramu guomo'a'anuëjo. Guomo'iramu jaehu bahijane iruno'ocho bövioho bise'ocho raro bae'a'ajëjo. God-ro ëhi uavade höjo. ²¹ Ëaehu ë'ade mu hesi bëhoho ëhi höjo. Ae rahu hesi sinohemu uehorovoromo bövi bise'o marohë'e mae bahiromo uvë'ocho: Ëhuro na eni jevajë uvamu röhu God-hu uvë'ocho: Bogo ëhioho jio'i hu bogo eni jjë'e hö uvë'ocho ëhuro ë ahu'o hesi muohu'o be'a'ajëjo.

Bogo nurunurumo'i God mae uehorovo'iröhe jöhoje.

²² Ëhi uënugoromo Iesuro hesi ijorajo ömo'ömocho uëvadeje: Inömemu uehorovë'ocho bëhi rumo'e jjë'e jiaje ëhuni nadi uvorëjo: No i rabe ue'ahoromo bogo vuovo'i birivoromo raromo'ejarëjo. Uho niögu'o rabëro sino haho'ocho riogivo'ejarëromo nurunurumorëjo. ²³ Ëhesi bëhoho ioho bise'e jio'i jemëhu birivoromo raromarujoho ëho bërömocho höjo. Uho niögu'ocho bise'e jio'i sino haho'ocho jëvajoho ëho bërömocho höjo. ²⁴ Magugoho uehorovohëjo. Noehu ë'aruëhiocho magugoho bogo ëhioho iruno'ocho bivaruë höjo o gagovarue höjo. I bahijarue osaho bogojëvajëjo. Röhu God-ro ë ugoho mio'amaje höjo. Röhu jabumë ma-bise'e jio'amo'i jemë masijo mae jëvajëjo. Ëhuni hu jemë'o avo'avoho muebejëvo'ajëjo. ²⁵ O jemëhu uvë'ocho: No diehi'oromo ave sa'aroho majae ëgo'o raromo'ejarë uvoromo nurunurumë'ocho na ëhuro jemesi vuovo'irarije majaho iosiramirocho ruëhi ma-bisemu gö'o raromobe va'orëjo. Bogajo.

²⁶ Ajamirovoromo bogo vuovo'i majae ëgo'o raromë'ocho ëho mu bise'e höjo. Röhu nurunurumë'ohuro ëgo'o raromo'irarijoho jemë bogo eni jëvajëjo. Ëhu'ocho rabëni mu göëni göëniocho nurunurumaruje höjo. Bëhe bogohöjo. ²⁷ O je'ore resu resuehu diehi'oromo ri'amaruho ëhu'o uehorovohëjo. Aehu mu vaeromo niögu avoharuëhiocho resu resuhocho bogo ëhiocho ë'arue höjo. Bogo ëhiocho ë'arue höjo röhu ave resu resuhocho ma-mabëhe kavuego garomo nosi dëho vüvavuaje höjo. Naro jemë uëvajëjo: A bëröme Solomon niögu ma-mabëhe io'amonövadocho ëho ma-jianovo'i ave resu resuhocho ma-mabëhe mae kavuo'amaje höjo. ²⁸ Jaruvëhi resu resuhocho sa'are rijego nërëhi ëhi aëro jahoromo vëniro huo'amarue höjo. Röhu ëhi jjë'e resu resuhocho God-ro muebejeho marëromo kavuo'amaje höjo. Resu resuhocho ma-bise'e jio'amo'i jemë masijo mae jëvajëjo. Ëhuni uvorëjo: Hu no'o avo'avoho muebejavuoromo uhe niöge i'imamui'ajëjo. Nurunurumarujoho God bogo ma uehorovaruje aribövie jëvajëjo. ²⁹ Röhu jemëro nadi uvorëjo: No i rabe jovo rabe i'ejarëromo nurunurumorëjo. ³⁰ God-are jö bogo hejë'e raromarue ariböviohuro ie jove bövie bise'e

ehuremu uehorovoromuaje höjo. Röhu jemëro nadi ehioho ë'orëjo. Jemesi Vavuohuro iae mae garomo uvajëjo: Jemë iëro jovëro rabëro ehuro birivoromo raromarujëjo. ³¹ Ehuni nadi ehemuoho uehorovo'i a'i God-hu böröme namiromo muebejëvaje muoho ëho uehorovorëjo. Ehi ë'ë'oho God-ro jemesi aru'ahoho muebejëvoromo röhu ie jove niöge ëhu'o romoromoro bojëmi'ajëjo.

Ö'idöre mabëhe ujuoho'iröhe suvuoro hesi jöhoje.

³² Jemë bogo ae aho'o jëvo'i God-are ö mahu'e magemu gemu jëvajëjo. Röhu nadi juhuonivorëjo. Jemesi Vavuohuro iae nimajëjo hesi aji'e öri ari'e ë hesi huë maho bojëmi'iröhëni. ³³ Röhu jemesi bövioho bise'oho imo'amoromo monioho baeromo bogo eni jïë'e aribövioho suvuorëmirëjo. Ehi ë'ë'oho jemesi bövioho bise'oho ö'idöre bahi'arujëjo. Ehuro bogo sisërëjëho'i vajiohu'e aho bogo bëhiroho va'oromo ujuohëho'i majojoho bogo tarivëho'i a'i jemesi bövioho bise'oho marohë'e mae jïemu jïëho'ajëjo. ³⁴ Jemesi mae sisë dinö'e jïajire jemesi dë vövöbajo'oho ë gemu jio'a'ajëjo.

Nosi a böröme Kerisohu rueröhego noehu muebe'iröhe jöhoje.

³⁵ Röhu jö göho ave muohu'o vaenövorëjo. Jemëro avohorovoromo uho niögu'e vaeromo iroho bueromo avoho raromorëjo. ³⁶ Avoho raromoromo mu ajami-jarue ariböviehu jabesi börömehu rovego ajami'i muebejaruëhi ëhi avoho raromoromo mueberëjo. Ehesi bëhoho mu ajamarue aribövi jabesi börömhuro aehu masu'iröhe söröre va'ë'ero vuonorö'ö rueromo ojore ano'anovo'iramu rueho jaburo heromo ojoho ma-burëro jiovaho'aruëjo. ³⁷ Ma-burëro jiovaho'iramu jabesi a börömhuro garöhe jabumë nune jioruomoromo eni jëvamu gëvë'oho huë mabëhe bojëmi'ajëjo. Huë mabëhe bojëmiromo hesi niögoho avoho ruahoromo jaburo sa'are raromöjoro uëngoromo ioho jovoho i'imëmi'ajëjo. ³⁸ Eä börömehu bogo burëro rue'i vahi riri'e o vahi riri duvahoho iosiramiromo ëhi ruëhi rueromo gëröhe jabumë eni jëvamu gëvë'oho huë mabëhe bojëmi'iramu baeruomo'ajëjo. ³⁹ Ave uhu jöhu'o avo'avoho uehorovohëjo. Vajiohu'e aehu rueröhe majaho osa arijo'oho bogo gavade höjo. Ga'ibejajo vajiohu'e a hesi öroho tugohahego osaho bogo dadovoromo inömo ujuoho'ibejajo. ⁴⁰ Osa arijo'ohuro gavë'i hi'ibejajo mae jio'ibejajo. Jemë'o gavë'i raromorëjo. Jemë bogo uehorovë'e raromaruje majare evare God-are A Maho naru rue'ejëjo.

A börömo hesi mu aehu avoho o sisë'i mueberöhe jöhoje.

⁴¹ Ehi uëvamu hegorovo Peter-ro Iesu uavadeje: Bada na ja jasi ijorajoho noremüeremu röjahui'i o ae aho'obëhe röjahui'i ë uhu jöho majahuijanuëjo. ⁴² Majahuijanuëjamu Badaro uëvadeje: Naehu ë jö majëhijaje hesi bëhoho aehu hesi a börömo hesi muohemu ue-

horovë'i simano mae uehorovoromo mu vaejajëhi jemëro ëhi muoho vaenövo'irarijigo uëvajëjo. Ehi jïë'e mu muebejaje a hesi a börömhuro ua'a'ajëjo: Na va'ë'ajëjo. Jero nasi mu vaejarue a ioro'ioroho muebejëvonëjo. Muebejëvoromo majae eni jïego jabesi iruno'oho i'imëminövonëjo. I'imëminövonë uanugoromo va'a'ajëjo. ⁴³ Va'o hijuvo röhu ijönö vuonorö'ö rueromo garöhe ë ahuro hesi muoho avoho vaejaho'iramu gagorovo huë mabëhe bojami'ajëjo. ⁴⁴ Huë mabëhe bojamiromo ua'a'ajëjo: Ja mu mae vaejanohuni ehuni na mu börömore bamavo'ejëjo. Jero bövie vaeromo nasi sa'ae inömo inöme bövie bise'e aho'o muebejehonëjo. Mu avo'avoho muebejë'oho iae huëhi ua'a'ajëjo. ⁴⁵ A'i ë mu vaejahaje aho sisë jïë'ohuro ehuro uehorovoromo uvo'a'ajëjo: Nasi börömo bogo burëro rue'i örisanuovajëromo ri'öromo mu vaejarue aho magonahoho muo'amoromo ie jove iromo ehuro simane sisërë'ajëjo. ⁴⁶ Ehi'oromo bogo gavë'e uehorovë'e hi'iramu evare hesi börömo ma-majioho rue'a'ajëjo. Rueromo sino haho'oho sisë maro ijumahoromo nugö'ö'iramu sisëro va'oromo jö aho'aho'e ariböviohu'o hi'a'ajëjo.

⁴⁷ A börömehu nimajoho mu vaejahaje aehu heromo röhu jö bogo ejahoromo bövi bise'o bogo avoh'amë'oho ehuro hesi a börömhuro rueromo sisë maro ano'ajëjo. ⁴⁸ O a börömehu nimajoho mu vaejahaje aehu bogo hejë'e mu sisë vaejë'ëro mana anoröhe bëhi jïë'oho iae ma-bisemu ano'ajëjo. Röhu mu vae'irarije simano ma-mabëhemu o suvuoro gö gö bövi mae God-hu jemesi örire bojëmi'ajëjo huro uvo'a'ajëjo: Na böröme bojëmi'ajëjo ehuro mu böröme vaeruomo'ajëjo. O bogo vaeruumë'oho ëho sisë höjo.

Iesuhu rovë'ëro ëhu'ëro ae adovoromo göehu jöe gö göehu jöe gö uehorovarue jöhoje.

⁴⁹ Naehu rovode hesi bëhoho sa'ae aho'obëhe vëninö'e ravëvo'i rovode höjo mu sisëho barë'i aho'obëhe ma-maemu jioröhego. E muoho mami'e vae barë'ibejajo iae mae jevo'ibejajo. ⁵⁰ Röhu ë hesi urimo na vi'ehe huë vavaene bae'irodoho ëho nasi örire jovëro rovanovo hesi höjo. Eho bapataeto vaejevanovo'ajëjo. Ehuni naehu nurunuru börömo baejajoho hujeji ë huë vavaenoho baegorovo evare mae hi'ejëjo. ⁵¹ Nani jemëro uehorovoromo uvarujëjo: Nöröhu rovade hesi bëhoho nöröro ajamuego sa'ae aho'obëhe iro muorovo'oho vuonugo'i ma-huë baerovoromo gemuoro raromo'iröhego rovade höjo. Jemëro ëhi uvarujëjo röhu na bogo ehunioho rovode höjo. Bogo mae bogajo. A'i naehu rovode hesi bëhoho naru nasi jöho majëhijigo aëro heromo adovoromo ae göëro jöe gö uehorovo'i ae göëro jöe gö uehorovo'irarijigo rovode höjo. ⁵² Ehesi bëhoho nani agane gemuoho ae aho'obëhe övo gö mine osae gemuore huë mae raroromoro röhu a ioro'iorohuro avejë'e aevoromo nasi muoho nimo'i ioro'iorohuro bogo nimoromo ae niö'i gemu jaburo jöe gö uehorovo'i ae niö'iro jöe gö uehorovoromo ehuro huë sisë baeromo bogo

gemuoroho avoho raromo'aruëjo. ⁵³ Vavuohuro uehore gö baeromo harihoho nue huodivo'i harihohuro uehore gö baeromo vavuoho nue huodivo'ajëjo. Vë-mohuro uehore gö baeromo abojoho nue huodivo'i abojohuro uehore gö baeromo vëmoho nue huodivo'ajëjo. Ajohuro uehore gö baeromo ajoho nue huodivo'i ajohuro uehore gö baeromo ajoho nue huodivo'ajëjo. Ëhi jiohe va'a'ajëjo.

Iesuhu mu masijo vaejade majae ë hesi bëhoho ariböviehu bogo avoho gavare jöhoje.

⁵⁴ Ëhi uëngoromo Iesuro ae aho'obëhe uëvadeje: Jemëro gavaruje anumëhi sue rojomego uvaruje höjo: Iae ënëro rue'ië'ajëjo. Rue'ië'ajëjego evare ënoho rovaje höjo. ⁵⁵ O jemëro gavaruje aruëhi bure rovego uvaruje höjo: Birebire böröme jio'ië'ajëjego iae ëhi birebire böröme jiaje höjo. ⁵⁶ Jemë sareri sareri'e ae jë-vajëjo. Jemëro sa'aho ö'idöho uherihoromo sue bure rabe rabe garomo uvaruje höjo: Ëhesi bëhoho iae ëhi jio'ië'ajëjo. Röhu ave jaruvore rovaje muoho garomo ë hesi bëhoho bogo avoho garomo uvarujëjo: Iae God-are mu börömoho rovajëjo. Diehi'oromo bogo avoho gavarujëjo.

Aehu nosi jö sisë majahujego noehu ma-burëro ahorire vae'iröhe jöhoje.

⁵⁷ Röhu jemë rabëni bogo avoho mevoromo gavaruje höjo di muoho mae jiego. ⁵⁸ Ae göehu jasi jö sisë hesirire jïë'ëro ja baejavoromo court-re va'ië'iroho jemë niö'iro örire va'arujevero jero hu'o jöho mevoromo ahorire vae ganëjo. Bogo ahorire vaejë'o'oho huro guduamavoromo court gavaje a hesi övore bojami'ajëjo. Bojami'iramu court gavaje ahuro police bojami'iramu savoji gagore ba'amavo'iramu ë hi'a'anuëjo. ⁵⁹ Ëhi hiemu hijuvo moni bojami'iranoho aho'obëhe bojami barë nahonahovo'anuëjo. Iae na mae uavajëjo.

Uehoro sisë bogo vuonugë'oho sisërëjëvo'iröhe jöhoje.

13 Ëhi uëvamu gavë'i ë raromarohuro Iesu uavareje: Galilee sa'a raje ae göëro God-ni mie bahi'irögororo muo'amare höjo. Muo'amoromo köe otehamu gavë'i Pilate-are muorovo ariböviohuro ro ë aribövioho muo'amamu ëhuro jabesi köhu'o God-are mi köhu'o gemuore buarohë'e höjo. ² Buarohë'e höjamu hegoro-vo Iesuro uëvadeje: Na jemëro uvarujëjo: ËGalilee rajohuro Galilee rajo ioro'ioroho iosirëmiromo sisë bëhe jioruomë'ëro ëhu'ëro ëhi jïë'e huë vavaenoho baeromo vuovade höjo. ³ Hesi bëhoho bogo ëhioho höjo. Bogo mae bogajo. A'i jemëhu uehoro sisë bogo vuonugo'i God mae uehorovë'oho jabumë vuovëvadëhi ae aho'obëhe jemë'o ëhi i'uoho mana baeromo vuovëvo'ajëjo. ⁴ O Jerusalem raje ae aho'obëhe 18 vuovëvade jöho uehorovohëjo. Jerusalem amore Siloam jovo bëhire javu ëgoböviohuro ahoromo ae aho'obëhe 18 jabesi döre ruvebiromo taemo'amade höjo. Na jemëro uvarujëjo: Taemo'amade Jerusalem

amo rajohuro Jerusalem amo rajo ioro'ioroho iosirëmiromo sisë bëhi mae jioruomë'ëro ëhu'ëro ëhi jïë'e huë vavaenoho baeromo vuovade höjo. ⁵ Bogo mae bogajo. A'i jemëhu uehoro sisë bogo vuonugo'i God mae uehorovë'oho jabumë vuovëvadëhi ae aho'obëhe jemë'o ëhi jïë'e i'uoho mana baeromo vuovëvo'ajëjo.

⁶ Ëhi uëngoromo ave uhu jöho majëhiromo uëvadeje: Ae gemu hesi ö'i bajo mure mesoho ri'öjë'e jiade höjo. Ri'öjë'e jiamugo rueromo böse nahoromo gavade höjo bogojiamu. ⁷ Bogojiamu gagorovo mu arijo'ohuro mu ajamijaje aho uavade höjo: Aveho gavëjo. Na aviae rueromo böse nahoromo ga'i hijode höjo mesoho bajoho bogo raejë'e jiamu ga'i hijodoho vadune aho'obëhe niö'i gemu barëjë'e höjo. Ëhi jïë'e jiaje mesoho uejëjo. Rabëni ëma nugo'iramu sa'a rihuo- ho barë'ajëjo. ⁸ Ëhi uavamu hegoro-vo mu ajamaje ahuro uavade höjo: Iae mae höjo röhu vuonugego vadune gemu gö'o namijego naro bëhire vo'onöe umorova'oromo mi dëho ë bahijego ëhuro rihue bae'iröhe höjo. ⁹ Rihu baebe va'oromo vadune gemu barëjamu bajoraejë'iroho ëho iae mae jio'a'ajëjo. O bogo raejë'oho uevego na mesoho ue'iröjo.

Magonahe gemu hesi dejo gurorovë'e nuho majare Iesuhu ajamade jöhoje.

¹⁰ Iae Jew rajo jabesi nuho majare jiamu gagorovo Iesuro God rajahijarue osare hiromo jöho röjëhijadeje. ¹¹ Röhu ë osare magonahe gemu hijë'e jiadeje. Satan-are a sisë hesi dëre abuejë'ëro ëhu'ëro hesi sino ha- ho'o sisërëjadoho vadune aho'obëhe 18 barëjadeje. Sisërëromo hesi dejoho gurorovë'ëro ahorire nami'iröhoho bogo eni jiadeje. ¹² Ëhi jiamu gagorovo Iesuro magonahoho garomo uvamu rovadeje. Rovamu uavadeje: Ma'ino ja marëjavë'e höjo. ¹³ Marëjavë'e hö uaromo övoho sinore bamahamu gavë'i ahorire namiromo God huë mae uavadeje. ¹⁴ Ëhi'amu God rajahijarue osa muebejaje ahuro gavade nuho majare Iesuro magonahoho ëhi ajamamu gagorovo dë vörönimadeje. Dë vörönimamu ae aho'obëhe uëvadeje: Mu vaejarue majaho majae aho'o övo gö mine övo göre gemu ëhi höjo. Ëmajaro rovego hu jemesi sinoho ajëmi'irajo. Nosi nuho majaroho nadi ruerego hu ajëmi'irajo. ¹⁵ Ëhi uëvamu hegoro-vo Badaro ë osa muebejaje aho uavadeje: Jemë sareri sareri'e aribövie jëvajëjo. Nuho maja jïë'iroho jemë ae aho'obëhe mue vaeromo jemesi ö mahu'oho jiovo'amoromo jovore sö ujuoho va'aruje höjo jove ue'ahojöro. Na mae-ëjo. ¹⁶ Jemëro jemesi ö mahu'oho nuho majare ëhi ajamijaruje höjo. Röhu ave magonahoho bogo ö mahu'ehu jio'i hu Abraham-are ujëro jïë'ëro ëhu'ëro God-ro huë baejaje magonahe höjo. Röhu Satan-hu hu tövahado- ho vadune aho'obëhe 18 barëjajëjo. Ëhi jïë'oho naro rabëni nuho majaroho bogo ajamego bogo marëjöra- jo. ¹⁷ Ëhi uëvamu hegoro-vo Iesu bijönimoruomade aribövioho aho'obëhe javoje böröme bae'i a ioro'iorohuro aho'obëhe uvoruomadeje: Iesuro mu mabëhe aho'obëhe vaejaje hö uvoromo nimorohoruomadeje.

Ijo hisue mustard-hu egovade uhu johoje.

¹⁸ Ehi'amu Iesuro jõe gö majëhiromu uëvadeje: God-hu bëröme namiromu muebejëvaje öroho naro uhu'e bu'öromu jemë'o na'o uehorovo'ejarejo. ¹⁹ Ijo hisu ihe mustard ujehu riromu egovoromo bërömo rijajëhi God-ro bëröme namiromu ae gö'o gö'o ehi gagovoromo muebejëvobe va'a'ajëjo. Ae gemuëro mustard ijo hisu uje gemu baeromo hesi mure öjade höjo. Öjamu riromu ijo va'ëne egovoromo bërömorijade höjo. Bërömorijamu ugëro rueromo hesi adore ijue vae'a-mare höjo.

I dë huaje osehu ire rumorovade uhu johoje.

²⁰ Ehi uënuigoromo jö göho majëhiromu uëvadeje: God-hu bëröme namiromu muebejëvaje öri ë hesi uhu jö göho naro majëhi'ië'ajëjo. ²¹ I dë huaje osehu ire rumorovajëhi God-hu bëröme namiromu muebejëvaje muohuro sa'ae aho'o ehi rumorovobe va'aje höjo. Magonahe gemuëro ie aho'obëhe gagovoromo i dë huaje osoho i gemuore bamoromo iohu'o buarohade höjo. Buarohamu ë ioho aho'obëhe rumorovo barë-jade höjo.

Ojo harihure va'iröhe ë hesi uhu johoje.

²² Ehi'onugoromo Iesuro Jerusalem va'iröhëni amo masijore amo ininore jöho röhëhibe va'adeje. ²³ Va'amu ae gemuëro uavadeje: Bada naehu jö ua ga'ië'ajoho hejëjo. Na ae ma-gemu gemu ëhemu vuovoromo sisëroho bogo va'i God-are öri ari'eroho va'oromo maroho raromo'ejarejo. O diehi jio'a'ajëjo. Diehi jio'a'ajëjamu Iesuro ae aho'obëhe uëvadeje: ²⁴ Sivohe-mu sivohoromo ojo harihoro rumo va'o garëjo ëhuro ijonö God-are öri ari'ere va'irarije. Naro jemë uëvajëjo: Ae aho'obëhe rumo va'ië'iroho bogo eni jëvo'ajëjo.

²⁵ Röhu jemë ojo harihure bogo rumo va'ë'oho majae ijonö ë osa arijo'ohuro ri'öromu ojoho tugoho titimo'ajëjo. Ojoho tugoho titimo'iramu jemëro amonö riravoromo aevoromo ojoho ano'anovoromo osa arijo'oho ua'a'arujëjo: Bada oje jiovahuego ö'arëjo. Ö'arë'iramu huro uë'a'ajëjo: Jemë a rabëro rueruomoromo ojoho jiovëhojörö uvarujëjo. Ojoho na bogo jiovëho'ejöjo. ²⁶ Ojoho na bogo jiovëho'ejö'iramu jemëro ua'a'arujëjo: Röhu no ie jove ja'o gemu mae inöväre höjo. Nosi amoroho jero jöho röhahuinövane höjo. ²⁷ Röhahuinövane hö'iramu rue osa arijo'ohuro uë'a'ajëjo: Jemë a rabëro rueruomoromo ojoho jiovëhojörö uvarujëjo. Jemë mu sisë vaejaruje aribövie jëvaje rori'o va'ohëjo. ²⁸ Va'ohë'iramu jemëro ga'a'arujëjo jemesi hijo miono'e Abraham Isaac Jacob o jö God-aro baeromo majëhinövare ae aho'obëhe God-are öri ari'ere ë raromo'i jemë babu'öjëvo'iramu gagorovo nierusuburu'e bamoromo ane ja'ihö vuogigimo'arujëjo. ²⁹ Röhu maja rojomajire beva'ajire arua anumiae jioromo ae aho'o God-are öri ari'ere va'oromo ie ue'ahoruomo'ajëjo. ³⁰ Ue'ahö'iramu a ioro'iore dejonö jiaruoho nuninö jioruomo'i a ioro'iore

nuninö jiaruoho dejonö jioruomo'ajëjo. Eheuremu uehorovorëjo.

Iesuhu Jerusalem amo rajëni vavaenimade johoje.

³¹ Iesuro ehi uëvamu gavë'i Pharisee ae göëro rueruomoromo uavareje: Ri'öromu öre gö va'ëjo. Ave sa'a muebejaje ae Herod-ro anago'ië'ajëjo. ³² Anago'ië'ajëjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Herod hu sareri'e mu vaejaje ö sisëho va'ëne ae höjo. Va'oromo hu uarëjo: Ave jöho hejëjo. Nörö hiromu Satan-are aru'aho sisë aribövi jabesi dëre jio'amajoho rarovö'öjëvobe a jabesi sinoho avohëvobe va'ojuvo evare nasi muoho barë'ajëjo. Ehi uarëjo. ³³ Röhu iae na ave sa'aho vuonugoromo örire juvobe hibe va'ojuvo evare Jerusalem hörö'ejöjo nasi muoho ehi jië'ëro. Ehesi bëhoho jö God-aro baeromo majëhijarue ae aho'obëhe ë amoremu muo'amamu vuovëvobe rovë'e höjo. Ehungi na'o ë amore va'iramu anego'iramu guomo'ejöjo.

³⁴ Vaevë'e Jerusalem amo rajohumë jemëro jö God-aro baeromo majëhijarue aribövioho muo'amaruje höjo. God-hu jemëni rëmö'öjaje aribövioho munëro vajëmijaruje höjo. Kököröko vëmehu harihu vivoju uhure nugo'amoromo diehehu aegëharuëhi naro jemë ehi gagovëvoromo gemuore rëmo'i nimo'i hijode höjo röhu jemëro bijönimarije höjo. ³⁵ Ehungi ave jöho hehëjo. God-ro jemesi amoho vuonugego jemesi sivue jëvo'ië'ajëjo. Naro jemë'o hiromu va'iramu jemë nasi nu ano'oho bogo ga'a'arujëjo hujeji na vuonorö'ö rue'iramu evare avoho geromo ue'a'arujëjo: Bada God-are ihore rovanuoho mabëhe rovanuëjo. Eheuremu uehorovorëjo.

Övo höru'e huë'e a Iesuhu nuho majare ajamade johoje.

14 Iae Jew rajo jabesi nuho majaho rovamu Iesuro Pharisee a bëröme gemu hesi osare ie i'i va'adeje. Osare va'amu gagorovo Pharisee ariböviohuro ë raromoromo Iesu ga'i muebejareje hu mu sisë o rabe ë'ego. ² Röhu ë osare ae gemu hijë'e jadeje. Hesi övo höru'e aho'obëhe huo'amë'e jadeje. ³ Huo'amë'e jiamu gagorovo Iesuro ri'öromu Jew rajo jögoru öri röhëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o uëvadeje: Nuho majare a jabesi sino ajëmijë'oho na ëhuro no nosi jögoroho aharue höjo o bogajo. ⁴ Bogajamu rueho jaburo jörumoraearajeje. Jörumoraearamu Iesuro aho baeromo sinoho avohahoromo nugö'öjamu va'adeje. ⁵ Va'amu gavë'i Iesuro uëvadeje: Nuho majare jemesi harihoho o mioho jovo'e guare beva'ibejajo na jemë burëro io barojomo'ibejarijëjo o bogajo. Iae jemë ehi ë'ibejarijëjo. ⁶ Ehi ë'ibejarijëjamu jö mana uaröhoho bogojëvadeje.

Nosi arijo'arije ba'obuero'iröhe jöhu'o inömo rumo'e aribövi ajëmi'iröhe jöhu'o ë jöho niö'i jëve.

⁷ Jöe bogojëvamu Iesuro gavade ë ruenugade ariböviohuro röho ma-mahemu baeromo raromamu

gëgorovo uhu'e uëvadeje: ⁸ Aehu ja uavë'oho: Ruero-mo masuröhe sörö inë uavë'iroho nadi jasi sivuoho uehorovoromo va'o a masijo raromaruiroho hinëjo. Ja ëhi ë'ë'oho nani ae gö jasi iho iosiramijë'ohuro söröre rue'a'ajëjo sörö arijo'ohuro mami'e uavë'ëro. ⁹ Rovë'oho ja'o a börömo'u'o ruejoro uëvade ahuro rueromo ja ua'a'ajëjo: Röhe bojamego hu ë hijajo. Ëhi uavë'oho ja javoje baeromo rori'o va'o hi'a'anuëjo. ¹⁰ A'i aehu ja sörö rö ijoro uavë'iroho va'oromo ma-rori'o hinëjo. Ëhi ë'ë'oho ro ijoro uavade ahuro rueromo ua'a'ajëjo: Isio döro ajio hijëjo. Ajio hi'iramu gagorovo sörö ue'aharue ariböviohuro uehorovoromo uvo'a'aruëjo: Ja a böröme javajëjo. ¹¹ Ëhesi bëhoho ae rahu hesi sivue uehorovoromo döre bamorovë'oho hesi ihoho abue'a'ajëjo. O ae rahu ba'obuerovë'oho hesi ihoho döro ajiomö'ajëjo.

¹² Ëruenugade aribövioho Iesuro ëhi uënuigoromo huotorovoromo ro i ijoro uavade aho uavadeje: Jaehu i harihu maja'e o jeni'e bamo'ië'iroho nadi jasi aemo'aemoho ö mueno'oho bövi bise'o marohë'e mae jië'e bëhire raromarue aribövioho nadi ëhi jië'e ariböviohemuoho uëvego ro ioho ue'aho'irarëjo. Uëvë'oho jabumëro ijonö mana bojami'iramu jasi suvuoroho bae barë'anuëjo. ¹³ A'i jaehu i bamo'ië'iroho bövi bise'o bogo eni jië'e aribövioho övo hörü sisë'e o nuni sisë'e aribövioho ëhi jië'e aribövioho uëvego rue'irarëjo. ¹⁴ Ëhi ë'ë'oho ë ariböviehu mana bojami'iröhoho bogo eni jëvë'ëro ja huë mabëhe bae'a'anuëjo. Hujeji mu mae vaejarue aribövioho vuovë'ëro i'ovoromo ri'öruomo'iramu evare God-ro jasi manaho bojami'ajëjo.

Sörö bamamu aehu juahamare uhu jöhoje.

¹⁵ Ëhi uavamu hegorovo Iesu'o raromoromo i iruomade ae gemuëro Iesu uavadeje: Ariböviehu ri'öromö God-are öri ari'ere va'o raromoromo i ue'aho'iröhoho no huë mae bae'ejarëjo. ¹⁶ Huë mae bae'ejarëjamu Iesuro uhu'e uavadeje: Iae ae gemuëro sörö böröme baeromo ae aho'obëhe uëvade höjo: Rueromo söröe i'a'arujëjo. ¹⁷ Ëhi ë'ë'ëro sörö majaho rovamu hesi mu vaejahaje aho nugö'öjamu sörö anue va'oromo ae uëbe juvoromo uëvade höjo: Söröho eni jiajëjo. Evaro ruehëjo. ¹⁸ Ëhi uëvamu hegorovo ae aho'obëhe mae juahamare höjo. Ae göëro ri'öromö uavade höjo: O asë'ëjo. Na ö'ibejodoho röhu na sa'ae i'e imë'ëro ë va'oromo ga'ejöjo. ¹⁹ Ae göëro uavade höjo: O asë'ëjo. Na ö'ibejodoho röhu na mu vaejaje mioho aho'obëhe 10 imë'ëro ëhuni ë va'oromo ga'ië'ajëjo gë'i mae ë'oruomego. ²⁰ Ae göëro uavade höjo: Na magonahe masuvë'e jëvë'ëro ëhuni bogo ö'ejöjo. ²¹ Ëhi'amu rue ahuro vuonorö'ö rueromo hesi a börömo'u'o uavade höjo: Ëhi ëhi uevare höjo. Ëhi uevare höjamu rue osa arijo'ohuro vörö'iraeromo hesi aho uavade höjo: Maburëro va'iranoho amo'e öri masijoho ininoho aho'obëhe juvo barënjëjo. Juvo barëromo bogo eni jië'e aribövioho sino sisërëjë'e aribövioho nuni sisë'e aribövioho hörü sisë'e aribövioho ëhi jië'e aribövioho ujuoho ruenëjo. ²² Ëhi uavamu ejahoromo ëhi ë'ë'ëro

jië'ëro rueromo hesi börömo'u'o uavade höjo: Ja uevanëhi iae na ëhi ë'ë'e jëvajëjo. Röhu röhe iae jiajëjo. ²³ Röhe iae jiajëjamu rue börömo'u'o uavade höjo: Mu öroro je'o öroro va'iranoho dinëmiromö uëvego ae aho'obëhe rueruomö'irajo ëhuro nasi osaho irijiomö'iröhe höjo. ²⁴ Na jemë ae aho'obëhe uëvajëjo: Na urimo uëvamu juahemijare aribövioho nasi i sörö'oho bogo i'a'aruëjo. Bogo mae bogajo.

Bëhoho uehorovo avohoromo evare Iesuare ijore ijore jijihö'iröhe jöhoje.

²⁵ Iae ae magonahe aho'obëhe siri va'ëne Iesu'o gemu mae örire jijihoruomonövadeje. Jijihöjuvo Iesuro huotorovoromo uëvadeje: ²⁶ Jemëhu nasiro rovë'oho jemesi vëmu vavu'e vabore aboji harihu'e öe ma'ine nadi ë aribövioho nuninöho bamö'i na dejonöho remorëjo. Röhu avehu'o gemuoho höjo. Jemëhu ave sa'are raromö'irarijoho nadi ëho nuninöho bamö'i na dejonöho remorëjo. Jemëhu bövie bise'e göemu göemu nuninö bamë'oho nasi ijore ijoro bogo jijihö'arujëjo. ²⁷ O ae rahu ja bogo uvë'oho: Iesuare jöëni vi'ehe huë vavaene javoje rabe baeromo guomevë'oho iae hesi hö uvoromo bogo korosi hesi i'u banigöjiomanovoromo nasi ijore ijore juvë'oho ja bogo nasi ijorajoho javo'ajëjo.

²⁸ Nasi ijore ijore jijihö'ië'iroho ëho mu böröme jiaje nadi ëma jijihö'i urimo uehorovo avohoromo evaro nasi ijore ijoro jijihö'rëjo. Ëhesi bëhoho ae rahu ja javu ëgöbövi vae'ië'iroho bogo ëma vae'i urimo sa'aro hiromö javu vae'irane monioho adaho ga'a'anuëjo ga'i vae barë'irane monioho eni jiego o bogo. ²⁹ Ja bogo adaho gavë'oho ëhuro nani sa'ahemu vaeromö ga'a'anuëjo monioho barë'iramu vituoho vuonugö'anuëjo. Vuonugö'iramu ae aho'obëhe ëho garomö ja sivagoromö uvoruomö'ajëjo: ³⁰ Ësareri'e aho javu ëgöbövie vae'ië'oromö bogo eni jiamu vituoho vuonugade höjo.

³¹ O uhu jö göho bëhe gemuoho höjo. Sa'are a börömo göehu sa'a a börömo göhu'o muorovö'ië'iroho hu bogo ëma muorovö'i urimo sa'aro hiromö uehorovoromö uvo'a'ajëjo: Rue a börömo göhuro muorovö ae aho'obëhe 20,000 ae aho'obëhe mae sö ujuoho rovajëjo. Na muorovö ae aho'obëhe 10,000 ma-vemino'e ëhemu jëvajëjo. Naehu hu'o muorovë'oho na na eni jevo'ajëjo o bogo eni jevo'ajëjo. ³² Ëhi uvonugoromö uvë'oho: Bogo eni jevo hesi hö uvë'oho muorovö'i rovaje a börömo'u'o bogo bëhiroho rovë'e evare ve hijaje a börömo göhuro hesi aho rëmö'ö'iramu va'oromö rue rovaje a börömo göho sanuamiromö jö mae majahiromö ua'a'aruëjo: No diehi'oromö muorovohö tugohoromö avohö raromö'ejarëjo.

³³ Ëuhu jö hesi bëhoho jemëhu jemesi sa'ae inöme bövie bise'e uehorovarujoho bogo vuonugë'oho bogo nasi ijorajö ömö'ömo'u'o jëvo'ajëjo.

Rihu rumo'e sō hesi uhu jōhoje.

³⁴ Nasi ijore ijore jijiharujoho jemē sō va'ēne jēvajējo. Sōho rihu'e mabēhe hōjo. Rōhu sō hesi rihu barējē'o-ho rōhu bogo maho avoho hesi hōjo. ³⁵ Ēhu'ēro ē hesi muoho bogohōjo. Bogo muroho ruruhō'ōjego muoho rihuvo'i bogo mi dēhu'o buarohoromo bahijego muoho marē'i a'i ēhi jīē'e sōho ma-ruruhō'ōjarue hōjo. Ae rahu ja God-are jō hejanue ae javē'oho bēhoho nahoromo birohōnējo.

Sheep subirō'ōjamu nahoromo birohade uhu jōhoje.

15 Iae vajiohu'e tax baejarue aribōviohu'o sisē aribōvi ioro'iorohu'o ēho jaburo Iesuare jōho he'i rueruomadeje. ² Rovamu gagorovo Pharisee aribōviohu'o Jew rajo jōgoru ōri rōjēhijarue aribōviohu'o uarovareje: Ēsareri'e ahuro sisē aribōvioho rajēhīromō jabu'o gemuoro ie ijaje hōjo. ³ Ijaje hōjamu Iesuro uhu'e uēvadeje:

⁴ Jemē ae gemu sheep aho'obēhe 100 javo'i gemu subirō'ōjē'oho ja diehi'onējo. Ja sheep ioro'iore mure raromaruoho ēhi nugo'amo'i va'oromo ē sheep gemu'oho nahobe juvojuvo hujeji vae gōro biroh'ohu'ānuējo. ⁵ Birohonugoromo nimorohē'i babuarīromō amēro rue'a'ānuējo. ⁶ Rueromō jasi amo rajoho aganoho uē'a'ānuējo: Nasi sheep subirō'ōjadoho iae birohē'e jevajējo. Ēhuni ruehego no gemuoro nimoroharējo. ⁷ Ēhesi bēhoho naro uē'iē'ajējo. Ō'idōre raromarue aribōviohuro gavarue ae gemu ōri sisēre juvajoho vuonugo'i huotorovoromō ōri mare juvamu gavē'oho nimoroho avoharue hōjo. O gavarue ae aho'obēhe jabesi sivue uehorovoromō uvamu: No mae javuē'ēro ēhu'ēro mu sisē vuonugo'irōhoho bogojavuajē uvamu gēvē'oho bogo ēhioho nimoroharue hōjo.

Subirō'ōjē'e ijo bajo nahoromo birohade uhu jōhoje.

⁸ O uhu jō gōho hehējo. Magonahe gemu ajivē'e ijo baje aho'obēhe 10 jīajoho gemu subirō'ōjē'oho hu diehi ē'a'ajējo. Iroho buenugoromō ari sisuoho bibivē'i ma-avoho nahobe juvoromō hujeji vae gōro biroh'ohu'ājējo. ⁹ Birohonugoromō hesi amo rajoho aganoho uē'a'ajējo: Subirō'ōjade ijo bajoho birohē'e jevaje ēhuni ruehego no gemuoro nimoroharējo. ¹⁰ Ēhesi bēhoho na uē'iē'ajējo. God-are anerahuro gavarue ae gemu ōri sisēre juvajoho vuonugo'i huotorovoromō ōri mare juvamu gavē'oho nimoroharue hōjo.

Ijorajo subirō'ōromō vuonorō'ō rovamugo vavuehu hu rajahi'i muriehu bijōnimade jōhoje.

¹¹ Ēhi uēnugoromō Iesuro uhu jōe gō'o majēhiromō uēvadeje: Iae ae gemu harihe niō'i jēvade hōjo. ¹² Harihe niō'i jēvē'ēro ijorajohuro ri'ōromō vavuoho uavade hōjo: Apo ja guomavego naehu ujuoh'irodego uevane bōvioho bise'oho avevejō'e bojēmējo. Bojemijējamu rue vavuohuro hesi bōvioho bise'oho adovoromō harihu gōho ionī gōho bojami'i harihu gōho ionī gōho

bojamijade hōjo. ¹³ Bojamamu majae ma-gemu niō'i barējamu rue ijorajohuro huhu ujuohadoho imo'amo barēromō monioho baeromō va'ade hōjo. Va'adoho va'ojuvo ōri ēgobōviro sa'a gōro va'oromō nimoroni-morohē'i hiromō hesi maho sisēho ma-bu'ōnōvade hōjo. ¹⁴ Ēhi bu'ōbe va'amū hesi bōvioho bise'oho barējahade hōjo. Barējahamū ē sa'are iruno'oho aho'o barēromō ē sa'are aribōvioho vadunēro vuovamū ē aho huē vavaene bōrōme baejē'e hijade hōjo. ¹⁵ Ēhi hiromō va'oromō ē sa'aho raje ae gemu uavade hōjo: Ja mue javē'oho uevego na ē jasiro mue vaejōjo. Mue vaejōjamu ruehuro uavade hōjo: Mahu muohuro va'oromō mahe mio'amonējo. ¹⁶ Mahe mio'amonējamū ē Jew rajehū sisē hō uvarue muoho baeromō va'oromō mahoho mueberomō hōmamū uvade hōjo: Raro mahu ioho babojemego na ijego da'uegō'irajo. Ēhi uvade hōjo rōhu a vadu'oho ioho bogo bojamare hōjo. ¹⁷ Bogo bojamamu hiromō ijōnō avoho uehorovoromō uvade hōjo: O apare mu aribōvioho ie aho'obēhe jēvē'ēro i barē'irōhoho bogo enī jēvajējo. Na aviae harihoho jevajējo rōhu vadunēro guomevo'iē'ajējo. ¹⁸ Ēhuni naro ri'ōromō aparo va'oromō ua'ejōjo: Apo naehu God-are ōrire jasi ōrire huē vavaeni bojēmōdoho ēho naro mu sisē vaejē'e jevajējo. ¹⁹ Na a sisē jēvē'ego ēhuni ja bogo na harihoho ue'a'ānuējo. A'i jasi muoro bamevego na muoho vaejahoromō manaho bae'irōjo. ²⁰ Ēijorajohuro ēhi uvonugoromō ri'ōromō hesi vavuehu hijajire va'i va'ade hōjo.

Va'i va'amū vavuohuro gavade hōjo arue riribōvire hesi harihoho rovamū. Ganugoromō vavaenimoromō tutuvo va'oromō guduamoromō dudōhade hōjo.

²¹ Dudōhamū rue harihohuro uavade hōjo: Apo naehu God-are ōrire jasi ōrire huē vavaeni bojēmōdoho ēho naro mu sisē vaejē'e jevajējo. Na a sisē jēvē'ego ēhuni ja bogo na harihoho ue'a'ānuējo. ²² Ēhi uavamū hejē'i rue vavuohuro harihoho bogo ejaho'i hesi mu vaejaharue aribōvioho uēvade hōjo: Ma-burēro va'oromō niōgu maho jaegoho hōru guduoho ēhi jue'ini ujuohahorueromō sinoro ōvo gaenoro hōroro io'amahohējo. ²³ Jemēhu ma-je i muoharue sanuovē'e mioho baro anohego no i sōrō'e iromō nimoronimoroharējo. ²⁴ Uri-mohō naro uvode hōjo: Nani nasi harihoho guomē'e hōjo. Nani diehi ē'ē'e hōjo. Avevejō'oho na gavajoho hu iae hijajējo. Urimohō ōri ari'e gōro subirō'ōjade hōjo. Avevejō'oho iae birohē'e jevajējo. Ēhuni ē'ego no nimoroharējo. Ēhi uēvē'ēro sōrōe iromō nimoro nimore bamare hōjo.

²⁵ Ēhi'amū gavē'i iae muriohuro muro hijade hōjo. Muro hiromō amo bēhire rue'i hejade hōjo javavo'ego jajoho hēgōho rovavamū. ²⁶ Jajoho hēgōho rovavamū hegorovo mu vaejarue ae gemuēro ruejōro uaromō rovamū uavade hōjo: Rabēni ē'aruējo. ²⁷ Rabēni ē'aruējamū ruehuro uavade hōjo: Jasi ijorajohuro rovamū jasi vavuohuro gavade hesi harihoho raboho raboho bogo ē'ē'e hesi ōrire ma-mae rovamū gagoro ma-je i muoharue sanuovē'e mioho huni anahade hōjo.

²⁸ Anade hōjamū rue muriohuro dē vōrōnimamū osare

va'iröhoho bijönimade höjo. Bijönimamu vavuohuro amonö hörö rueromo uavade höjo: Nadi juahovo'i os-aëro rueromo ioho ma-ijëjo. ²⁹ Ijëjamu rue muriohuro uavade höjo: Aveho hejëjo. Jasi jöho na bogo gemu vadu'oho ahaho'i vadune vadune na jasi muohemu vaejahobe rov'e jevajëjo. Iae ëhi höjo röhu mi mae o mi sisë ëhu'o bogo bojemijane höjo ëhuro naehu nasi aemo'aemohu'o iromo nimoroho'irodoho. Bogo mae bogajo. ³⁰ Nasi öriroho bogo bojemi'i jasi harihoho magonaho sisëho ga'amoromo ëhuro jasi maho sisëho i barëjë'ëro rovamu gavë'i jero sanuovë'e mi mabëhoho anoromo hesi öriro bojamane höjo. ³¹ Bojamane höjamu rue vavuohuro uavade höjo: Jue'i ja majae ëhi na'o gemu mae hijanue höjo. Nasi sa'ae are inömo inöme ie bövie bise'e aho'o ma-jasiremu höjo. ³² Ëhi höjo röhu urimoho naru uvode höjo: Nani jasi ijorajoho guomë'e höjo. Nani diehi ë'ë'e höjo. Avevejö'oho na gavajoho hu iae hijajëjo. Urimoho öri ari'e göro subirö'öjade höjo. Avevejö'oho iae birohë'e jevajëjo. Ëhuni noehu huë mae baeromo nimoronimorohë'oho iae mae höjo.

Ae gemuehu hesi a börömo hesi mu sisë'i muebejahoromo röhu uehoro mae birohade uhu jöhoje.

16 Iae Iesuro hesi ijorajo ömo'ömo uhu'e uëvadeje: Iae moni marohë'e jië'e ahu'o hesi mu muebejahaje ahu'o jaburo niö'iro arijare höjo. Ariromo eni jië'e ahuro hejade höjo uavamu: Jasi mu vaejahaje ahuro jasi inömo inömo ma-bu'öjahaje höjo. ² Mabu'öjahaje höjamu hegorovo ë iahuni uvoromo rovamu uavade höjo: Jaehu ë'anuoho na hejë'e jevajëjo. Nasi mu muebejanuoho vuonugo'anuëjo. Ëhuni nasi mu suri surioho ujuoho ro memego na gavöjo ja nasi mu diehi muebejanoho. ³ Ëhi uavamu rue mu muebejaje ahuro uehorovoromo uvade höjo: Nasi a börömhuro uevajëjo naru muoho vuonugojöro. Ëhuni na diehi'o'ejöjo. Sa'a umoromo o ëhi jië'e i'u'e mu gö vae'irodoho darugoho bogo eni jevajëjo. Ae gö jabesi öriro ëninëmi'irodoho na javojegajëjo. ⁴ O iae na uehorovajëjo. Na ae ajëmiromo ëhi ë'ejöjo ëhuro nasi börömhuro remö'öjego na va'ego jabumë ae göero göero ueruomoröhego: Nasi osaro rovëjo. ⁵ Ëhi uvonugoromo ae rahu rahu inömo inöme rabe rabe hesi a börömo bojami'iröhohuni jöe nugö'öromo uëvade höjo ae gemu gemu ruejöro. Urimore ahuro rovamu mu vaejaje ahuro uavade höjo: Nasi a börömo hesi öriro mana bojami'iranoho dimino'e javajëjo. ⁶ Dimino'e javajëjamu uavade höjo: Jovo'e rama masije aho'obëhe 100 bojami'irodoho jevajëjo. Bojami'irodoho jevajëjamu uavade höjo: Ja dimino'e bojami'irane jöho jië'e jiaje ave suroho baejëjo. Baeromo ma-burëro sa'aro hiromo ramae 100 bojami'irane jöho mu'u'i ba'obueromo ramae aho'obëhe 50 bojami'iranoho jajivëjo. ⁷ Ëhi ë'ë'ëro ae göero rovamu mu vaejaje ahuro uavade höjo: Ja'o bojami'iranoho dimino'e javajëjo. Dimino'e javajëjamu uavade höjo: I esöe aho'obëhe 100 bojami'irodoho jevajëjo. Jevajëjamu uavade höjo: Ja bojami'irane jöho jië'e jiaje ave suroho

baeromo esöe 100 bojami'irane jöho mu'u'i ba'obueromo esöe aho'obëhe 80 bojami'iranoho jajivëjo. Ëhi'obe va'ade höjo. ⁸ Ëhi ë'ade jöho hejë'ëro a börömhuro hesi mu sisë'i muebejaje aho uavade höjo: Ja uehoro mabëhe mae rovavamu ëho ë'ane höjo. Ëhi rajahijade hesi bëhoho ave sa'a hesi muohe-mu uehorovarue ariböviohuro uehoro mabëhe birohoro jabesi muoho vaeruomaje höjo. A'i God-are aji'e mu uehorovarue ariböviohuro simane sisë'i sisë'i uehorovoromo muoho vaeruomaje höjo.

⁹ Ëhesi bëhoho na uë'ejöjo. Jemëro ave sa'a hesi monioho baeromo ëhuro mu mae vaeromo jemesi agane baejëvorëjo. Ëhi ë'ë'oho ëhuro vuovëvo'iramuni moni hesi bëhoho barë'iramuni God-ro uë'a'ajëjo: Nasi amoro rueromo ma-ioro'ioeremu raromohëjo. ¹⁰ Ae rahu mu inino avoho muebejë'ohuro mu masijohu'o avoho mueberuomajëjo. Ae rahu mu inino sisë'i muebejë'ohuro mu masijohu'o sisë'i mueberuomajëjo. ¹¹ Ëhuni jemë ave sa'a hesi inömo maho bojemi'ajëjo jemëro muebejëro. ¹² O jemëhu ae gö hesi bövi bise'o bogo avoho muebejahë'oho God rabëni bövioho bise'oho i'imëmi'ajëjo jemesi ujuohojöro.

¹³ Ae niö'i börömo gemuoho jëvajëromo jabesi mu gemuore havoromo vaejë'oho bogo eni javo'ajëjo. Ja göho nue huodivo'i göho rajahi'anuëjo. O göho mae uehorovo'i göho bijönimo'anuëjo. Ëhesi bëhoho God'o moni'o niö'i börömo gemuoho jëvajëromo gemuore havoromo mu vaejë'oho bogo eni javo'ajëjo.

Iesuhu jö masije gö gö majëhijade jöhoje.

¹⁴ Iesuro ëhi uëvamu hejë'i Pharisee ariböviohuro moniemu uehorovoromë'ëro Iesu sivareje. ¹⁵ Sivamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Jemë ma-döeremu mu mahovaejaruje höjo aëro jemë göromo uvojöro: Ëaribövioho mu mae vaeruomaje aribövie jioruomajëjo. Röhu jemesi dë vövöbajo'oho diehi jiajoho God iae gë barëjaje höjo. Huhu jemesi dë vövöbajo'ohogëvë'oho aehu gëvaruëhioho hu bogo ëhioho gëvaje höjo. Ëhesi bëhoho aehu sarerivoromo uvarujoho: Mabëhe hö uvarujoho God-hu gavajoho sisë bëhe höjo.

¹⁶ Urimë'i Moses-hu surire jajivade jögorohu'o jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'ioro jabesi surire jöhu'o aehu hebe rovaroho evare John rovade höjo. John rovamu evare God-hu böröme namiromo ae aho'obëhe muebejëvaje ë hesi huë ma jöho aevoromo rovë'e höjo. Aevoromo rovë'ego ae aho'obëhe daruge aho'o bojamirovoromo birivoromo öroho jiovoruomaje höjo ëhuro God-ro muebejëvego hesi aharinö jëvoröhego. ¹⁷ Ëhi jië'e mu i'oho rovë'e höjo röhu God-hu urimo bojëmade jögoroho bogo barë hesi höjo. Ö'idö'o sa'a'o sisë'rëjë'oho ëho samae höjo. A'i God-are jögoroho gö bogo bisemu vadu'oho sisë'rë hesi höjo.

¹⁸ Röhu jö göhajo. Baruehu vaboro nugö'ö'i gö masuvë'oho ëho bogo masuvë'e muoho jio'i goho'amaru muoho höjo. O aehu nugö'öjë'e magonaho

masuv'oho bogo hesi vaboro maho masu'i ëho go-ho'amarue muoho höjo.

Inömo ma'e ahu'o Lazarus'o jabu niö'ihu ë'are jö Iesuhu jövadohoje.

¹⁹ Tae ae gemuëro hijade höjo. Hesi inömo inöme are sa'ae bövie mae jiade höjo. Niöge sanuovë'e kavuë'e mabëhe io'amonövade höjo. Iruno'e aho'obëhe sörönö'e iromo nimoronimorohonövade höjo. Majae aho'o ëhi gemu ëhi'obe rovade höjo. ²⁰ Ëhi'ego inömo'e a hesi ojanore bövi bise'o bogojië'e ahuro ë raromonövade höjo. A ihoho Lazarus jiade höjo. Lazarus-are sino haho'oho ma-sagohemu jië'e jiade höjo. ²¹ Sagohemu jio'ego Lazarus-ro nimonövade höjo eni jië'e a hesi i vitu vituoho i'irovo ëhuro da'uo-mojöro. Röhu vaevë'oho öero rueruomoromo hesi sagohoho sëhahonövare höjo. ²² Ëhi'ojuvo iae ë bövi bise'o bogojië'e aho guomade höjo. Guomamu aner-aëro hesi aru'ahoho bava'amu nosi bëhe Abraham-are guruto mare avoho hijade höjo. Hijamu ë eni jië'e ahu'o guomade höjo. Guomamu guavare höjo. ²³ Guavamu vuovarue ariböviehu raromaruire va'o hijade höjo. Hiromo vi'ehi sisë bëhe baejë'ëro nunëro ga avoho'i gavade höjo Abraham arue riribövire hi'i Lazarus Abraham-are guruto mare hijamu. ²⁴ Ëhi gënu-goromo ma-darugo'o uvade höjo: Saso Abraham-ajo. Nani vavaenimoromo Lazarus nugö'öjego huro hesi övo namoho jovore ba'amoromo rueromo nasi bitaroho rëhoromo sanuoveho'irajo. Na vëniro jevë'ëro sisë maro vi'ehégavajëjo. ²⁵ Vi'ehégajëjamu Abraham-ro ri'öromo uavade höjo: Sasajo. Aveho uehorovëjo. Sa'are hijë'i ja huë ma-mabëhe birohane höjo. Lazarus hu hijë'i ma-huë sisëmu birohade höjo. Röhu jaruvoho Lazarus-ro sanue baeromo hijajëjo. Jero vi'ehi böörme baeromo hijanuëjo. ²⁶ Röhu jö göho ëhu'o hejëjo. No aviae javuo'i jemë aruae jëvavajëjo. Röhu ririre hahe guoröte jië'ëro ëhuro ave jioromo jemesirire ö'ë'oho bogo eni jio'i jemesirire jioromo ave rovë'oho bogo eni jiajëjo. ²⁷ Bogo eni jiajëjamu uavade höjo: Saso ëhi jië'oho huë baejevoromo Lazarus nugö'öjego huro nasi aganehu raromaruire va'ajo. ²⁸ Na öe aho'obëhe övo gö mine jevë'e jiaje uavego Lazarus-ro va'oromo nasi ö ömo'ömoho jögore majëhi'irajo ëhuro ave vörö'eroho bogo rueruomoröhe höjo. ²⁹ Ëhi uavamu Abraham-ro uavade höjo: Röhu jasi ö ömo'ömoho Moses-are surire jöho mami'e gavarue höjo. Jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'ioro jabesi surire jöhu'o gavarue höjo. Ëhuni nadi'ego jabumëro jabesi jöho ejëho'irarëjo. ³⁰ Ejëho'irarëjamu uavade höjo: Saso Abraham iae ëhi höjo. Röhu surire jöho bogo eruomo'ajëjo. A'i vuovoromo ave ro raromajire aehu ë jioromo ri'ö va'oromo jö majëhijamu hejë'iroho iae jabu huotorovoromo mae uehorovo'aruëjo. ³¹ Mae uehorovo'aruëjamu Abraham-ro uavade höjo: Bogo ëhioho jio'a'ajëjo. Jasi ö ömo'ömoho Moses-are surire jöho bogo ejaharue höjo. Jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'ioro jabesi surire jöho bogo ejëharue höjo. Jabesi jöho bogo ejëhobe rovë'ëro he'iröhe ae gö guo-

moromo ri'öromo jö majëhijamu hejë'oho hesi jöhu'o bogo ma uehorovo'aruëjo.

Mu sisë hesi jöhoje.

17 Ëhi'oromo Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Göehu gö bijioho gavego sisë vaeröhe muoho iae ruenövo'ajëjo. Iae ëhi jio'a'ajëjo röhu ae rahu ë mu barovë'oho vaevë'oho sisërë'ajëjo.

² Asisö'onö'e jörume raromarue ae gemu mu sisë röjahijamu bejë'oho mu sisë bogo röjahijajevare ë mu sisë röjahijaje a hesi sönö'ahore aëro i'u'e munë hitahiohuro tövoromo sö jovore ba'amego e'ure beva'oromo guomo'ibejajo ëho ma-jianovo'ibejajo. A'i ë mu sisë röjahi'iröhe ë hesi i'uoho böörmo bëhe bae'a'ajëjo. ³ Ëhuni avo'avoho mueberovorëjo.

Jasi öehu jasi örire sisë vaejavë'oho ahonëjo. Ahamu huhu huotorovoromo uehoro mae baejë'oho ëhuro jero hesi sisëho uehorovoromo vuonugonëjo. ⁴ O majae gemu röhu mu sisë gö'o gö'o vae 7 vaejavo'i hiro-mo röhu vae 7 ro ua'i hijë'oho: Iae naro mu sisëho vaejë'ëro jevë'ëro vuonugo'ejö ua'i hijë'oho jero uehorovoromo vuonugaho'i hinëjo.

God mae uehorovoromo ëhuro mu masijo vaeröhe jöhoje.

⁵ Ëhi uëvamu Iesure apostle ömo'ömohuro ri'öromo Bada uavareje: Iae no jasi darugoho ma-bisemu mae uehorovarue höjo. Röhu jero ajamuego no mae uehorovo avoho'irarëjo. ⁶ Mae uehorovo avoho'irarëjamu huro uhu'e uëvadeje: Mustard bajoho inino mae jio'amajëjo. Mustard baje gemu ma-bise'o jiajëhi ëhi uehoro mae ma-bisemu baeromo God mae uehorovo'ibejarijëjo ave namijaje ijo böörmoho ua'ibejarijëjo: Jasi jahorovëjo. Jahorovoromo va'oromo sö jovohuro jasi ba'amorovë ua'ibejarijëjo ë ijohuro jemë ejëho'ibejajo. Mae uehorovo'ibejarijëjo ëhi jië'e muoho vae'ibejarijëjo.

A böörmo hesi mu vaejarue uhu jöhoje.

⁷ Röhu jö göho jemë nasi jö hejaruje aribövioho nani ja ae gemu jasi muemu vaejaje ae javajëjo. Nani huro jasi muro hiromo sa'aho avohaho'ajëjo o ö mahu'oho muebejaho'ajëjo. Mu vaeromo rovë'oho na ja hu uanëjo: Ro hiromo ie ijëjo. Ja bogo ëhi jië'e jöho ua'i ⁸ a'i ua'a'anuëjo: Nasi ioho avohehoromo jasi niögoho avoho ruohoromo ro ioho jovoho i'imemego na i'iröjo. Na ijego evaro ja'o inëjo. ⁹ Jaehu mu jö ëhi bojammamu hu ejahoromo mu vaejë'oho na ja uanëjo: Mabëhe huë baejevoromo ajemijane höjo. Bogo ëhioho ua'a'anuëjo hu jasi muemu vaejajego. ¹⁰ Ëuhu jö hesi bëhoho jemë God-are muemu vaejaruje aribövie jëvavajëjo. God-hu jemë bojëmaje mu jemë vae barëjë'iroho uvorëjo: No mu aribövi sisë sisë javuajëjo. Ëho nosi muego ë'are höjo.

Iesuhu ae 10 ajëmamumu ae gemuehu God huë mae uavade jöhoje.

¹¹ Iae Iesuro Jerusalem amore va'ë'i va'ë'i Galilee sa'a vituohu'o Samaria sa'a vituohu'o birorohadinö ëhunö va'adeje. ¹² Va'oromo ë dirö'ore amore hörö'ia'amu gavë'i sino jomo'e ae aho'obëhe 10 rueromo rori'o riravareje. ¹³ Riravoromo ma-darugo'o uvoruomadeje: Iesujajo. Badajajo. Noni vavaenimoromo ajamuijêjo. ¹⁴ Ajamuijêjamu Iesuro gëromu uëvadeje: De va'irarijoho arue priest ömo'ömohe röjêhirego jabumëro morijêgo gë'irarêjo. Morijêgo gë'irarêjamu örire va'amu gavë'i marêjêvadeje. ¹⁵ Marêjêvamumu gagorovo ae gemuëro vuonorö'öromu ma-darugo'o God mabëhe uabe rovadeje. ¹⁶ Rueromo Iesuaru hörü bëhire ague aho hiromu rajahijadeje. Röhu ë aho bogo Jew rajehu jio'i Samaria raje jiadêje. ¹⁷ Rovamumu gagorovo Iesuro uavadeje: Jomo'e ae aho'obëhe 10 marêjêvade höjo. Na mae-ëjo. Röhu a ioro'iore 9-ho diehi'oromo bogo rovere höjo. ¹⁸ Diehi'oromo nosi Jew rajoho bogo ruero'omö'i ave sa'a gö rajohuremu God mae uai vuonorö'ö rovade höjo. ¹⁹ Ëhi uanugoromo ë Samaria rajoho uavadeje: Ri'ö va'ëjo. Jero God mae uehorovamumu ëhuro marêjavë'e höjo.

God-hu aevoromo hesi aji ma röjahuromu böröme namiromu muebejavu'ö'iröhe jöhoje.

²⁰ Ëhi'amu Pharisee a ioro'iorëro ri'öromu Iesu uavareje: God divare aevoromo böröme namiromu muebejavu'ö'iramumu no hesi ahariromu raromö'ëjarêjo. Raromö'ëjarêjamumu Iesuro uëvadeje: God-hu böröme namiromu aho'obëhe muebejêvajohe vörö'e muoho jemesi nunoho bogo garomumu uvo'a'arujêjo: God-ro aevoromo muebejavu'ö'egomumu no hesi ahariromu raromö'ëjarêjo. ²¹ O ja bogo aho uë'a'anuêjo: Aveho gahêjo. God-ro ave dirö'oremu böröme namiromu muebejavu'ajêjo. O arueho gahêjo. God-ro ë dirö'oremu böröme namiromu muebejêvajohe. Bogo ëhiöho uë'a'anuêjo ë hesi bëhoho God-ro jemesirire böröme namiromu muebejêvajohe jê'ëro.

²² Ëhi uënu'ogoromumu hesi ijorajo ömo'ömohe uëvadeje: Majae ijönö jemëro God-are A Maho ge'i nimo avohoromumu uvo'a'arujêjo: Majae ëgobövie bogo gavë'ëro nörö majae ma-bisemumu ga'ibëjarêjo mae javu'ö'ibëjajo. Röhu bogo ge'a'arujêjo. ²³ Bogo ge'iramumu aëro jemë sarerëmiromumu uë'a'arujêjo: Gahêjo. Nörö aruae höjo. O nörö aviaë höjo. Ëhi uëvë'ohe nadi ëjêhoromumu ge'i jabu'öho va'orêjo. ²⁴ Ëhesi bëhoho naehu rue'irode majaho rue'iramumu na bogo dirö'e gemuoroho ro hi'i a'i baderehu ö'idöre baderivoromumu ö'idöe aho'o ajivo barêjêgo ae aho'obëhe ga barêjaruëhi God-are A Maho naro ëhi rue'iramumu ge'a'arujêjo. ²⁵ Iae ëhi jio'a'ajêjo röhu urimomumu na vi'ehe huë vavaene bövie bise'e bae'ëjêjo. Ave jaruvore raromarue ariböviohuro na bijönegoromumu'ajêjo.

²⁶ Röhu God-are A Ma naehu a nunire rue'ie'iroho a mami ae Noah-hu hijade majare jiadëhi ëhi gemuoho

jio'a'ajêjo. ²⁷ Noah hijadevare evare aëro ie jove ue'a'hobe masurovobe ëhi jê'e muohemumu uehorovobe va'öjuvo evare Noah-mëro boat börömore rumo va'amu gavë'i jovo börömëro rojomoromumu a ioro'ioroho baeniagëgamumu vuovo barë nahonahovade höjo. ²⁸ O a mami ae Lot-hu hijade majare jiadëhi God-are A Ma naehu a nunire rue'ie'iroho ëhi gemuoho jio'a'ajêjo. Lot hijade majare evare ae aho'obëhe ie jove ue'ahobe bövie bise'e imobe i'o mu'e vaebe javue vaebe ëhi jê'e muohemumu uehorovobe va'öjuvo ²⁹ evare Lot-ro Sodom amore jioromumu mae va'amu gavë'i vënëro girosi-jiomë'e munëhuro rireromumu ruvebiromumu a ioro'ioroho bijuëmamumu vuovo barë nahonahovade höjo. ³⁰ God-are A Ma naehu rue'ie'iroho aëro ëhi gemuoho ë'öbe va'öjuvo evare ë majaho ma-majiohu rue'a'ajêjo.

³¹ Ëmaja rovë'ohe ae rahu javu dönö haradare raromö'i jabësi inömo inömo osanö jê'ohe nadi inömo ujuoho'i abo osaroho rumo va'i o mure raromë'ohe jabu'öho nadi inömo ujuoho'i uehorovoromumu vuonorö'ö rue'i ma-huruomö'irarêjo. ³² Lot-are vaborehu hesi inömo uehorovoromumu vuonorö'ö'ia'amu i'uehu hesi örire rovade jöho avoho uehorovorêjo. ³³ Ae rahu hesi sinohuni uehorovoromumu birivoromumu ave sa'are hi'i ëhemumu uehorovë'ohe vuovo öriro va'a'ajêjo. O ae rahu hesi sinëni bogo uehorovö'i nasi jöhuremu uehorovoromumu ma-guomorovë'ohe ë ahuro maro hiemumu hi'a'ajêjo. ³⁴ Röhu na avehu'ö uëvajohe. Naehu rue'irode vahire evare ae niö'iro röhe gemuore diroho'aruêjo. Diroho'iramumu God-ro göho bae'i göho ë vuonugö'ajêjo. ³⁵ Magonahe niö'iro gemuoro ariromu ioho salijovoromumu avohö'iramumu God-ro göho bae'i göho ë vuonugö'ajêjo. ³⁶ [Ae niö'iro mure ari'iramumu God-ro göho bae'i göho ë vuonugö'ajêjo.] ³⁷ Ëhi uëvamumu rue ijorajo ömo'ömohe uavareje: Bada ja di öri ari'ere vuonorö'ö ruenêjo. Ruenêjamumu uhu'e uëvadeje: Sagohe dinö'e jiajire ë ugohe gagovoromumu'ajêjo.

Magonahe doruehu jö mevaje a hesi örire birivoromumu ëninamijamumu ajamade uhu jöhoje.

18 Iae Iesuro uhu jöe gö majëhijadeje aëro heromumu uvoröhego: No bogo u'uhö'i birivoromumu parie vae'i ari'ëjarêjo. ² Majëhiromumu uëvadeje: Iae ae gemuëro hijade höjo. Hu jö heromumu mevaje a böröme jiadê höjo. Hu God bogo ma uehorovoromumu a jabësi örirohu'ö bogo ma uehorovonövade höjo. ³ Hu bogo mae uehorovë'e ae jio'i röhu magonaho doruëro ë ame gemuore hijade höjo. Hiromumu ë jö mevaje a hesi örire rueromumu uai hinövade höjo: Ajemëgo sisë vaejevaje aho iosiramü'iröjo. ⁴ Ëhi uae'ögo bogo ejahonövade höjo. Ëhi'ö'i arijuvo ë jö mevaje ahuro hesi uehorovoromumu uvade höjo: Na God bogo uehorovoromumu a jabësi örirohu'ö bogo uehorovaje höjo ⁵ röhu ave magonaho doruohuro dinemü'i hi'ëgo na bijönëgo'ëgo ëhuni na hesi öroho avohahö'ëjêjo huro ro ue'i hijëgo na he'i hijëgo u'uvevojöëni. ⁶ Badaro ë uhu jöho ëhi majëhinugoromumu jö bëhoho uëvadeje: Ëjö mevaje a sisëhu diehi jövadoho uehorovorêjo. ⁷ A'i God-ro diehi ë'a'ajêjo. Hesi aribövi maehu vahie sisone jene hesi

örire ëninami'i arijaruoho na hu jabesi mu öroho bogo avohëho'ajëjo. Na hu majae ëgobövie örisanuovo'i bogo burëroho ajëmi'ajëjo. ⁸ Iae hu ma-burëro ajëmi'ajëjo. Röhu God-are A Ma naehu sa'are rovë'iroho na na ga'ejöjo aëro biririvoromo God mae uehorovo'iramu o bogo.

Ae döemu mae jiajohu'o a sisë'o pari vaejare uhu jöhoje.

⁹ Iae Iesuro gëvadeje ae gö jabesi sivue uehorovoromo uvamu: Noremuëremu maho javuajëromu a ioro'ioro jabesi jöho bogo uehorovoruomamu gëgorovo jabesi örire ave uhu jöho majëhiromu uëvadeje: ¹⁰ Iae ae niö'iro God-are osa börömore parie vae'i ajiomare höjo. Göho Pharisee ae jiade höjo. Göho vajiohu'e tax baejaje ae jiade höjo. ¹¹ Ajiomoromo Pharisee ahuro va'oromo namiromu parie vaeromo ëhi uavade höjo: God-ajo. Na jasi örire huë mae uavajëjo rabëni a ioro'ioroho jabu anano'e vajiohu'e goho'amarue mu vaeruomajëhi naehu bogo ëhi ë'ajohuni. O aruëre tax baejaje ae jiajëhi na bogo ëhi jevajohuni. ¹² A'i hurae gemu gemu hesi uhure majae niö'i jasi jöëni na ioho bogo ijaje höjo. Inöme rabe ujuohë'oho ⁹ nasi bahi'i gemu jani bamahobe va'aje höjo. ¹³ Ëhi ua'irögoru rue tax baejaje ahuro rori'o namiromu javojimamu nunoho bogo ö'idöho sioroho'i vineboho övëro ano'anovoromo God uavade höjo: Na a sisë jevaje nani vavaenimëjo. Ëhi'are höjo. ¹⁴ Naro jemë uëvajejjo: Tax baejaje aho God-ro hesi sisëho uehorovoromo vuonugamu God-are nurire mae namijë'ëro hesi osare vuonorö'ö abuejade höjo. A'i rue Pharisee aho bogo ëhioho maho abuejade höjo. Ëhesi bëhoho ae rahu hesi sivu uehorovoromo döre bamorovë'oho hesi ihoho abue'a'ajëjo. O ae rahu ba'obuerovë'oho hesi ihoho döro ajiomo'ajëjo.

Iesuhu hesi övo asisö'o inino jabesi sinore bamëhade jöhoje.

¹⁵ Ëhi uëvamu aëro asisö'o ininoho ëhu'o sö ujuoho rueruomadeje Iesuro öve jabesi sinore bamëhojoro. Ujuoho rovamu gëgorovo Iesure ijorajo ömo'ömo-huro birëgareje. ¹⁶ Birëgamu hegoro Iesuro asisö'oho ujuoho ruejoro uvoromo hesi ijorajoho uëvadeje: Nadi ahëvo'i uëhego rueruomajo. Ëhi jië'e asisö'o va'ëne jörume raromë'e aribövioho God-ro böröme namiromu muebejëvego hesi ahariremu raromoruomaje höjo. ¹⁷ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Asisö'o ininehu bogo sivu uehorovo'i God-hu muebejavuajoho mae hö uvaruëhi ae rahu bogo ëhi uvë'oho God-are ahariroho bogo va'o raromo'aruëjo.

Bövi bise'o marohë'e a hesi jöhoje.

¹⁸ Ëhi'amu iae Jew rajo a böröme gemuëro ri'öromu Iesu uavadeje: Tisa ja a mae javajëjo. Na diehi'oromo ma-ioro'ioerumuoho maroho hi'ejöjo. ¹⁹ Maroho hi'ejöjamu uavadeje: Jero na uevanuëjo: Ja a mae javajëjo. Iae mae höjo röhu hesi God gemu a maho höjo.

²⁰ Röhu mae hi'iranëro ue gevanuoho ja God-are jögoroho iae gavanue höjo. Nadi goho'amonëjo. Nadi aho anonëjo. Nadi vajiohoho baenëjo. Nadi sareri'e jöho aho majëhinëjo. Jasi vëmoho vavuoho mae uehorovëvonëjo. Mae hi'irane öroho ëhi höjo. ²¹ Öroho ëhi höjamu uavadeje: Iae mae-ëjo röhu na asisö'ere aevoromo jö ebe rovodoho jaruvohu'o ëhi gemuoho ë'aje höjo. ²² Ëhi gemuoho ë'aje höjamu hegorovo Iesuro uavadeje: Iae mae ë'anue höjo röhu mue gemu bogo vaejë'e javajëjo. Jasi bövioho bise'oho imo'amoromo monioho baeromo inömo bogo eni jië'e aribövioho suvuorëminëjo. Ëhi ë'ë'oho bövie bise'e maho maho janioho ö'idöre jiaho'ajëjo. Ëhi'oromo rueromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. ²³ Ëhi uavamu hegorovo ruehuro hesi uehorovoromo uvadeje: Na bövie bise'e börömo mae jevë'ëro suvuorëmi'irodoho na bogo eni jevajëromu huë vavaene böröme baejajeje.

²⁴ Huë vavaene baejamu Iesuro hu garomo a ioro'ioroho uëvadeje: Bövi bise'o marohë'e mae jië'e ariböviehu God-hu muebejaje öri ari'ere va'ë'oho anoji'e mae höjo. ²⁵ Mi börömo anugo gagore nugö'öjë'oho ja bogo eni javo'ajëjo. Röhu ëhi ë'ë'oho samae jianovo'i a'i bövi bise'o marohë'e ariböviehu God-hu muebejaje öri ari'ere va'iröhoho ëho anoji'e mae höjo. ²⁶ Ëhi jövamu heromo uavareje: Ëhi jië'oho no diehi'oromo maroho va'ejarëjo. No ae aho'obëhe bogo eni javuajëjo. ²⁷ Bogo eni javuajëjamu Iesuro uëvadeje: Iae ëhi höjo röhu jemë ma-aëro jëvë'ëro mu vaejë'oho bogo eni jëvajoho ëho God hu eni jiajëjo.

²⁸ Ëhi uëvamu Peter-ro ri'öromu Iesu uavadeje: Aveho gavëjo. Noro bövie bise'e nosiroho vuonugo'i jasi ijore ijore jijihë'e javuajëjo. ²⁹ Jijihë'e javuajëjamu Iesuro uavadeje: Ëho iae mae höjo. Aveho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu God-hu muebejëvo'iröhe mu uehorovoromo ëhuni javue vabore ö ömo'öme vëmu vavu'e aboji harihu'e vuonugo'amë'oho ³⁰ ëhi jië'e aribövioho jemë jemesi bövioho bise'oho ëho ma-bise'e vuonugarije höjo röhu avevejö'e ave sa'are bövi mae bae'a'aruëjo. O majae ijönö jemë ma-ioro'ioerumu maro raromo'aruëjo.

Iesuhu guomoröhe jö urimo vae niö'i majëhijadoho ijönö röhu maho majëhijade jöhoje.

³¹ Iae Iesuro hesi ijoraje 12-ho rori'o sö va'oromo uëvadeje: Aveho hehëjo. No Jerusalem amore ajiomaruëjo. Ajio raromo'iramu evare urimo jö God-aro baeromo majëhinövere ariböviehu jö jajivo'amarëhi ëhi jië'e muoho Jerusalem rajëro God-are A Ma nasi örire vaejevo'aruëjo. ³² God-ro hesi ëhi bamë'ëro naro sa'a göre jioromo rovare aribövi jabesi övore va'ejöjo. Va'iramu jaburo baejevoromo sivegoromo ijumevoromo sabëro ödegoromo ³³ hisuebijevevoromo anego'iramu guomevo'ajëjo. Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'ejöjo. ³⁴ Ëhi uëvamu hegorovo hesi ijorajoho jabu bogo mae bogo hejareje. Bëhoho subivëhë'ëro hesi jöho bogo avoho baejareje.

Iesuho Jericho amore rueromo nuni sisë'e ae ajamade jöhoje.

³⁵ Ëhi'amu iae Iesuro va'adoho va'o Jericho amore hörö'iro ë'adeje. Röhu nuni sisë'e ae gemuëro ë öri ionire hiromo maëni sisëni ae ëninëmijadeje. ³⁶ Ae ëninëmiromo hejade ae aho'obëhe mae rova'avamu hejë'i ae uëvadeje: Jabumë rabë'i rova'aruëjo. ³⁷ Rabë'i rova'aruëjamu aëro uavareje: Iesu Nazareth rajohuro rova'ego ëhuni ë'aruëjo. ³⁸ Ëhi uavamu hegorovo nuni sisë'e ahuro ma-darugo'o uvadeje: David-are ujoho böröme javaje Iesu jero nani vavaenimëjo. ³⁹ Vavaenimëjamu hegorovo rue urimo va'are ariböviohuro birevoromo uavareje: Jöe vuonugëjo. Jöe vuonugëjamu hejë'i ma-darugo ma'o uvo'i hijadeje: Hë David-are ujoho nani vavaenimëjo. ⁴⁰ Ëhi uvo'i hijamu Iesuro va'adoho vuonugo'i ë namiromo uëvadeje: Nuni sisë'e aho hu'irae baruehëromo barovamu nuni sisë'e aho uavadeje: ⁴¹ Naro diehi ajamijöro nagajëjo. Nagajëjamu uavadeje: Bada ajemego na nune dadovoromo uherihöjo. ⁴² Uherihöjamu Iesuro uavadeje: De nune dadovoromo uherihëjo. Jero God mae uehorovamu ëhuro marëjavë'e höjo. ⁴³ Ëhi uavamu ma-burëro uherihadeje. Uherihoromo God huë mae uabe Iesuare ijore ijore va'adeje. Va'amu ae aho'obëhe garomo God rajahiruomadeje.

Zacchaeus-hu Iesu ga'i nimamu ëhi ë'ade jöhoje.

19 Ëhi'amu Iesuro Jericho amore rovë'ëro amo ririre rova'adeje. ² Röhu ë amore ae gemu hijë'e jiadeje. Hesi ihoho Zacchaeus jiadeje. Hu tax baejaje a böröme jiadeje. Hesi bövioho bise'oho marohë'e mae jiadeje. ³ Amo Iesuro rueromo va'ia'amugo Zacchaeus-ro Iesu ga'i sivohoromo röhu ae aho'obëhe tagavoromo urahë'ëro bunosirivamu bogo avoho gavadeje. ⁴ Bogo gagorovo uvadeje: Iesuro ë örire va'a'ajë uvoromo urimo tutuvo va'oromo öri bëhire ijo duvahore ajio hijadeje Iesu rovego niomo'amo ga'iro. ⁵ Ajio hijamu Iesuro hu jiaji'ere ruegoro namiromo sioroho garomo uavadeje: Zacchaeus-ajo. Ma-burëro ruvebijego va'arëjo jaruvoho na jasi osare hi'ie'e jevaje. ⁶ Ëhi uavamu hejë'i Zacchaeus-ro nimorohoromo ma-burëro abueromo Iesu hu'irae baeromo hesi osare va'oromo rajahijadeje. ⁷ Rajahijamu ae aho'obëhe gavare Iesuro Zacchaeus-are osare va'amu gagorovo bijönimoromo uarovareje: Asë'e Zacchaeus a sisë höjo. Iesu rabëni ëhi jië'e a hesi osaroho niavo'i va'ajëjo. ⁸ Ëhi uarovamu Zacchaeus-ro ri'öromo Bada uavadeje: Bada aveho hejëjo. Nasi bövioho bise'oho ririre tarioromo vituoho bae'i vituoho bogo eni jië'e aribövioho suvuorëmi'ejöjo. Naehu a rahuare inömo sarerëmiromo vajohehu ujuohodoho iae na ëhi niö'i ëhi niö'i ëhi mana vuonorö'ö bojëmibe va'ejöjo. ⁹ Bojëmibe va'ejöjamu hegorovo Iesuro ae aho'obëhe uëvadeje: Jaruvo ave osare raromarue aribövi jabesi sisëho uehorovoromo vuonugëhë'ëro mae jëvajëjo. Ëhesi bëhoho Zacchaeus hu'o Abraham-are ujëro jië'ëro ëhu'ëro God-hu

huë baejaje ae höjo. ¹⁰ Zacchaeus va'ëne ëhi subirö'ö'amë'e aribövi ioro'ioroho naho'amoromo sö rueromo maro nugo'amo'irodëni ëhuni God-are A Maho na rovode höjo.

A böröme gemuehu hesi mu aribövi ijo bajo bojëmimo avoho muebejehorë uëvade uhu jöhoje.

¹¹ Ëhi uëvamu ae aho'obëhe hejareje. Heromo uvareje: Iesu Jerusalem hörö'i dunovajëjo. Hörö'iramu gavë'i no aevoromo ga'ejarejo God-ro böröme namiromo no muebejavuo'iramu. Ëhi uvoruomamu gëgorovo Iesuro hesi jöho uhu'e majëhiromo uëvadeje: ¹² Iae a böröme gemuëro hijade höjo. Hiromo öre ëgoböviro sa'a göro va'ie'ade höjo hesi sa'a mueberöhe darugoho baeromo vuonorö'ö rue'iröhëni. ¹³ Va'irögoro hesi mu vaejahaue ae aho'obëhe 10 jaburo ruejöro uvëvoromo rueruomamu ae gemu gemu 20 kina 20 kina ëhi bojëmibe va'ade höjo. Bojëmibe va'oromo uëvade höjo: Ave monioho baeromo muoho ma-vaemu vaeromo monie gö'o döro baejehorego evare na vuonorö'ö rueromo bae'iröjo. ¹⁴ Ëhi uëvë'ëro va'amu gagorovo ë a börömoho hesi sa'a rajohuro nue huodivë'ëro ae gö rëmö'öjamu a börömo hesi ijore va'are höjo. Va'oromo ë sa'a göre suorovoromo a masijoho uëvare höjo: Ëae-hu böröme namiromo nosi sa'a muebejavuo'iröhoho no bijönaguajëjo.

¹⁵ Ëhi'amu ë ahuro hesi sa'a mueberöhe darugoho baeromo vuonorö'ö rovade höjo. Rueromo jöe nugö'öromo hesi moni bojëmide mu aribövioho uëvade höjo: Ruehego na gëvöjo monioho dimine dimine gö'o döroho baejehë'e jëvego. ¹⁶ Ëhi uëvamu ae gemuëro urimo rueromo uavade höjo: Jaehu 20 kina bojëmijanohuro ëhuro na mue vaeromo gö'o döre 200 kina baejahë'e jevajëjo. ¹⁷ Baejahë'e jevajëjamu ruéhuro uavade höjo: Mabëhëjo. Ja mu mae vaejanue ae javajëjo. Ja mu bise'oho mabëhe muebejehobe rovanohuni ëhuni naro darugoho bojami'ejöjo jero ame aho'o 10 muebejeho'iranego. ¹⁸ Ëhi uavamu gavë'i mu vaejaje a göhuro rueromo uavade höjo: Jaehu 20 kina bojëmanohuro ëhuro na mue vaeromo gö'o döre 100 kina baejahë'e jevajëjo. ¹⁹ Baejahë'e jevajëjamu ruéhuro uavade höjo: Jero ame 5 muebenëjo. ²⁰ Muebenëjamu gavë'i mu vaejaje a göhuro rueromo uavade höjo: Jasi 20 kinaho aviae höjo. Niögëro nomoromo avoho bamahë'e jevajëjo. ²¹ Ëhesi bëhoho naro ja juhuonamijode höjo ja vörö'e ae javë'ego. Ae göehu ba'amaroho bivaroho ja majianue höjo. ²² Ëhi uavamu hesi börömhuro uavade höjo: Ja mu sisë vaejanue ae javajëjo. Jaehu jasi jö'ehu jövanue jöe gemuoho ëho naro baeromo vuonorö'ö ja mana majahi'ie'ajëjo jero heromo uvo'iranego: Ojo'e na sisë ë'aje ae jevajëjo. Jero uvane höjo: Nörö vörö'e aëro jië'ëro ae göehu ba'amaroho bivaroho ma-ijaje höjo. ²³ Ëhi uvanoho röhu ja rabëni nasi ijo bajoho bogo baeromo avoho bahijarue aribövi jabesi övoroho bamane höjo na rueromo nasiroho baeromo gö'o döre bamaroho ëhu'o bae'irode. ²⁴ Ëhi uanugoromo ë bëhire riravarue aribövioho uëvade höjo: Ëia hesi 20

kina baeniahiromo 200 kina baejade aho bojamihëjo.
²⁵ Bojamihëjamu rue ariböviohuro uavare hōjo: Iae mae hōjo rōhu mami'e iae hu 200 kina baejade hōjo.
²⁶ Baejade hōjamu ruehuro uēvade hōjo: Na aveho uē-vajëjo. Mu vae'irane suvuore javë'oho God-ro gö'o bo-jami'iramu bae'a'anuëjo. O bogojavë'oho bisemu bae-janoho God-ro baeniahi'ajëjo.

²⁷ Rōhu na nu huodegarue aribövi jabesi jōho uë'ië'a-jëjo. Naro böröme namiromo muebejëvo'ia'amu bijön-imare jiaje ëhuni guduamo ujuoho rueromo nasi nunoro muo'amego vuovajo.

Iesuhu Jerusalem mabëhe rovade jōhoje.

²⁸ Ëaribövioho ëhi uëngoromo Iesuro urimo Jerusalem hörö'i ajiomamu gavë'i ë ariböviohuro ijore rihromareje. ²⁹ Ëhi'oromo Iesuro Olives Dahorure Bethphage amo o Bethany amo jiajinö ë ajio höröjade-je. Hörönugoromo hesi ijorajoho niö'i rëmö'ōromo ³⁰ uēvadeje: Arue jemesi nuninōrire amohuro va'ohëjo. Va'o hörö'i ga'a'arujëjo donkey harihe bise'ego aehu dōre bogo hiromo va'aruoho benugë'e jio'iramu. Benugë'e jiego jiovoromo hu'irae ruerëjo. ³¹ O aehu uēvë'oho: Jemë rabëni jiovarujë uēvë'oho uërëjo: Badaro ave mioho nimo'ego ëhuni jiovaruëre. ³² Ëhi uëvamu va'oromo gavareje Iesuhu uëvadëhi ëhi jiamu. ³³ Ëhi jiamu gagorovo jaburo donkey harihoho jio-vamu gavë'i ë mi arijo'oho jaburo gëromo uëvareje: Jemë rabëni donkey harihoho jiovarujëjo. ³⁴ Rabëni jio-varujëjamu rueho jaburo uëvareje: Badaro ave mioho nimo'ego jiovaruëjo. ³⁵ Ëhi uëromo jiovoromo hu'irae barueromo jabesi niögohu mi dejore ruaho'amo bahi-romo Iesu ma'enamu ajio dōre hijadeje. ³⁶ Hiromo va'amu gavë'i ae aho'obëhe niögohu örire ahahobe va'areje. ³⁷ Ahobe va'amu Iesuro ë va'oromo Olives Dahorure ajiomoromo hojire höröromo Jerusalem hörö'i abue'ie'adeje. Abue'ia'amu Iesuarue aribövie aho'obëhe Iesuro mu masije aho'o vaejamu garuomë'ëro ma-darugo'o God mae uabe nimoro-hobe abueruomadeje. ³⁸ Abuejë'i uvoruomadeje:

Ave aho a börömehu Badare ihore rovajoho mabëhëjo.

Ö'idöre aribövioho huë maro raromaruëjo.

Aje aho'o God-aremu hōjo.

³⁹ Ae aho'obëhe hu'o gemuore va'oruomadeje rōhu Pharisee a ioro'iorohuro Iesu uavareje: Tisa jasi aribövioho uëvego ja rajahijaruoho vuonugarëjo.

⁴⁰ Vuonugarëjamu Iesuro uëvadeje: Bogajo. Na aveho uëvajëjo. Nasi ariböviehu rajehijaruoho vuonugo'ibe-jarëjo ë munëho jaburo aëro ë'anovoromo nasi örire rajehiruomoromo ma-darugo'o uvoruomo'ibejajo.

Iesuhu Jerusalem amo rajëni nivade jōhoje.

⁴¹ Ëhi uëngoromo Iesuro va'adoho Jerusalem amo bëhi mare va'adoho va'o amoho garomo vavaeni-moromo ⁴² nivë'i uvadeje: Vaevë'oho jemë jaruvo ga'ibejarijëjo jemë diehi ë'oromo ma-mae raromo'irar-ije öroho ëhi jiego ga'ibejarijëjo mae jëvo'ibejajo. Rōhu

jaruvo ga'ibejarijoho tugohë'ëro bogohōjo. ⁴³ Majae ijoho rue'iramu jemë'o muorovarue ariböviohuro rueromo sa'ae babaenemi rova'oromo tugohoromo ruë numë numëvo barë'aruëjo. ⁴⁴ Numëvoromo jemë ujuoho sa'are behumëvo'amo'aruëjo jemë'o jemesi asisö'ohu'o. Munë javu vaeromo babaenemibe ajiomaroho jaburo dadovo'iramu ahoromo sa'aro ru-vebi barë nahonahovo'ajëjo. Rabëni hesi bëhoho God-ro jemë ajëmi'i rovamu jemëro ëho bogo ue-horovë'ego ëhunijajo.

Iesuhu God-are amo börömore va'oromo diehi ë'ade jōhoje.

⁴⁵ Iesuro nivë'i ëhi uvoromo God-are amo börömore ajiomoromo bövie bise'e imo'amarue aribövioho osare jëvamu rarovö'öjëvadeje. ⁴⁶ Rarovö'öjëvoromo uëvade-je: God-are surire jōho ëhi uvë'e hōjo: God nasi osaho nasi örire jö ato'irarije osae hōjo. Ëhi uvë'e hōjo rōhu jemëro mu sisë ë'ë'ëro ëhuro ave osaho vajiohu'e ariböviehu gurihirovarue juju gagohu va'ëne hōjo.

⁴⁷ Ëhi ë'ë'ëro Iesuro majae ëhi God-are osare hiromo jōho rōjëhinövadeje. Rōjëhijamu priest masijohu'o Jew rajo jögoru öri rōjëhijarue ariböviohu'o Iesu ano'iröhe öroho naho'i amo rajo a masijoho jabu'o ëhi ë'areje.

⁴⁸ Öroho nahoromo gavare ae aho'obëhe Iesuarue jöhuremu he'i hia'e avohamu gëgorovo uvareje: No Iesu anë'oho ë aribövioho jaburo diehi'avuo'aruëjo. Ëhi jië'ëro Iesu anoröhe öroho bogo birohareje.

Jew rajo a masijehu Iesu bogo ma uehorovoromo darugohu dinö'e baejane hō uavare jōhoje.

20 Ëhi'amu Iesuro God-are amo börömore hiromo ae magonahe hesi jö maho majëhiromo hesi öroho rōjëhijadeje. Rōjëhijamu gavë'i Jew rajo priest masijohu'o jabesi jögoru öri rōjëhijarue ariböviohu'o ëho jaburo a duvaho ömo'ömo'ohu'o gemu mae rueruomadeje. ² Rueromo Iesu uavareje: Ave jōho uövüego no he'irarëjo. Jaehu God-are amo börömore hiromo mue gö gö vaejanuoho diehi jië'e daruge ja-voromo o raro darugohu bojamijë'ëro ëhi jië'e muoho vaejanue hōjo. ³ Vaejanue hōjamu Iesuro uëvadeje: Nasi darugo hesi jö ue gevarujoho na'o jemë jöe gemu uë gë'ië'ajëjo. ⁴ John-hu bapataeto vaejavuonövadoho na God-ro o ma-aëro darugohu bojamijë'ëro ëhioho ë'onövade hōjo. ⁵ Ë'onövade hōjamu rue a masijohuro Iesu diehi mana ua'iröhe jōho jabesi mevoromo uarovareje: Noehu uavë'oho: God-ro John darugohu bojamade hō uavë'oho Iesuro uö'a'ajëjo: Ëhi jië'oho jemë rabëni John bogo ma uehorovarije hōjo. ⁶ O noe-hu Iesu uavë'oho: Ma-aëro John uavamu ë'ade hō uavamu hejë'oho ae aho'obëhe munëro vaja-mui'aruëjo ë hesi bëhoho jaburo uvoruomë'ëro: John hu jö God-aro baeromo majahuinövade ae hō uvoruomë'ëro. ⁷ Ëhi uarovoromo Iesu uavareje: No dadivavaajëjo John darugohu dinö'e baeromo muoho vaejade hōjo. ⁸ Vaejade hōjamu Iesuro uëvadeje: Ëhi

jië'oho jemëhu uevarije jöho na'o bogo uë'ejöjo: Èhi jië'e darugohuro na muoho vaejaje höjo.

Mu ariböviehu a börömo hesi ö'i bajo mu mueberomo sisë ë'are uhu jöhoje.

⁹ Iesuro èhi uënu goromo è Jew rajo aribövi jabesi jö sisëho uhu'e majëhiromomo ae aho'obëhe uëvadeje: Iae ae gemuëro mure grape ö'oho bivo'amade höjo. Bivonugoromo ae uëvade höjo: Na va'ejöjo. Jemëro nasi muoho muebejehorëjo. Mueberomo ö'i bajoho raeromo mavego nasiroho bahi'i ioro'ioroho jemesi ujuohorëjo. Èhi uënu goromo ri'öromomo sa'a göro va'oromo majae ëgobövie è hijade höjo. ¹⁰ Hijuvo gavade ö'i bajo urarue majaho rovamu mu vaejaharue aho gemu uavade höjo: Va'iranoho mu muebejarue aribövioho uënego ö'i baje gö i'imamego ujuoheho ruenëjo. Ujuoheho ruenëjamu ruéhuro va'ade höjo. Va'o mure höröjamu gavë'i rue mu muebejarue ariböviohuro è aho anoromo sihö'öjamu sionëro övemu rovade höjo. ¹¹ Övemu rovamu gagorovo mu arijo'ohuro mu vaejahaje a göho nugö'öjamu mure va'ade höjo. Va'o höröjamu gavë'i rue mu muebejarue ariböviohuro è aho anoromo hesi örire mu sisë vaeromo sihö'öjamu sionëro övemu rovade höjo. ¹² Rovamu gagorovo mu arijo'ohuro mu vaejahaje a göho nugö'öjamu mure va'ade höjo. Va'amu gavë'i mu muebejarue ariböviohuro è aho anojuvo gavare hesi sino haho'oho ma-köëremu rumorovoromo rövamuro rori'o babu'öjare höjo. ¹³ Èhi'amu gagorovo mu arijo'ohuro uehorovoromo uvade höjo: Èhi jië'oho na diehi'oromo ö'i bajoho ujuohoe'ejöjo. Iae na nasi harihu mabëhoho nugö'ö'ejöjo. Nugö'ö'iramu va'iramu rue ariböviohuro hu garomo uvoromoma'ajëjo: Nöruare harihe hö uvoromo èhuni nani hu mae uehorovoromoma'ajëjo. ¹⁴ Èhi uvoromo hesi harihoho nugö'öjamu mure va'ade höjo. Va'o höröjamu gavë'i rue mu muebejarue ariböviohuro uarovare höjo: Arue rovaje ahuro hesi vavu hesi sionoho bae hesi höjo. Èhuni è'ego ano bamarëjo èhuro ave muoho noro baeröhe höjo. ¹⁵ Èhi uarovoromo è aho guduamoromo mure jiamuro rori'o bijimo bu'öromomo anamu guomade höjo. Èhi'are höjo.

Èhi jië'oho mu arijo'ohuro è mu muebejarue aribövioho diehi'ëvo'ajëjo. ¹⁶ Huro rueromo i'ue bojëmiromomo muo'amo'i è muoho ae gö bojëmi'ajëjo jaburo mueberöhego. Ae gö bojëmi'ajëjamu hegorovo ae aho'obëhe bëhoho uehorovoromo uvareje: Mu muebejare ariböviehu sisë ë'oromo i'u baejarëhi nosi a masijo èhi jëvoröhoho no bijönaguajëromomo Iesu uavareje: Asë'e èhi jië'oho mu sisë höjo. ¹⁷ Mu sisë höjamu hegoro Iesuro jabumë ërimëhoromo uëvadeje: Jemesi a masijehu èhi jië'e mu sisë vaeromo i'u baeröhoho jemë bijönëgajëjo röhu ave uhu jö God-are surire jajivadoho bëhe gemuoho höjo:

Munë javue vae'irögoro munë gemu bijönimoromo vuonugare höjo.

Vuonugaroho jaruvoho è munëhuro javuoho nige-mo'ego bibivoromo mae namijajëjo.

Èhi jajivë'e höjo. ¹⁸ Röhu aehu è munë döre bejë'oho ahoro ahoro bae'a'ajëjo. O è munëhu a döre berovë'oho aho sa'ijovo barë'ajëjo.

Iesuhu guaro berovojöro aehu tax jö ua gavarohoje.

¹⁹ Èhi uëvamu hegorovo rue Jew rajo jögoru röjëhi-jarue ariböviohu'o priest masijohu'o èho jaburo garomo uvareje: Iesuro a masijoho no biraguoromo èhuni uhu jöho jövajëjo. Jövajë uvoromo evare Iesu guduamo bava'ië'oromo ae aho'obëhe juhuonëmiromomo vuonugareje. ²⁰ Vuonugonugoromo Iesu garomo muebejuvo majae eni jiamu gagorovo ae uëvareje: Va'irarijoho Iesu sareramijego huro uvo'irajo: Jemë a mae jëvajëjo. Èhi'oromo hesi öroro jöe ua gavego huro jöe sisë'i jövoromo guaro berovo'irajo. Berovego evare no guduamo bava'oromo gavanare övore bojami'iröhe höjo. ²¹ Èhi uëvamu hegorovo jaburo va'oromo Iesu sarerisareriamiromomo uavareje: Tisajo. Iae no gavarue höjo ja jö maemu jövoromo mu maemu röjahuijego. Jero no göromomo ma-gemu uehorovavuoromo God-are örohemo mae röjahuijanue höjo. ²² Èhuni jö harihe ua ga'ië'aruëjo tax jöho. Rome a börömhuro nosi sa'aho muebejego noro hu tax bojami-jarue höjo. Noehu èhi è'aruoho na èhuro nosi jögoroho aharue höjo o bogajo. ²³ Bogajamu Iesuro gëromomo uvadeje: Naehu io'a o boga uëvë'oho ijumevo'i nimarüeromo uëvadeje: ²⁴ Ijo baje gemu röjëhihego na gavöjo. Röjahijamu uëvadeje: Rahuare nu ano'ohu'o ihohu'o jajivë'e höjo. Jajivë'e höjamu uavareje: Rome a börömo hesi höjo. ²⁵ Rome a börömo hesi höjamu Iesuro uëvadeje: Èhuni Rome a börömo hesiroho èho hesi öroro bojami'i God-aroho èho God-are öroro bojaminövorëjo. ²⁶ Èhi uëvamu hegorovo rue Iesuarue jö sisë nahare ariböviohuro uvareje: Noro uvare höjo: Noro Iesu bijioho ga'iramu huro tax jöho sisë'i jövoromo a nuniro be'a'ajë uvaroho röhu hu bogo bejade höjo. Èhi uvoromo jöe barëjëvamu jörumoraejareje.

Iesuhu guaro berovojöro vuovë'e ariböviehu ri'öromoma'iröhe jö Sadducee ariböviehu hu ua gavarohoje.

²⁷ Jörumoraejamu iae Jew rajo a masijo ioro'iorohuro rovareje. Jabumë Sadducee jö uehorovarue aribövie jioruomadeje. Sadducee ariböviohuro uehorovoromo uvoruomajeje: A vuovë'oho ijönöho bogo ri'ö'amo'i ma-ioro'iore gemu vuovo'ajëjo. ²⁸ Èhi uvoruomaje ariböviohuro rueromo Iesu guaro berovojöro sarerisareriamiromomo uavareje: Tisajo. Moses-ro jögore jajivoromo uövuë'e höjo: Aboji harihu'o rumo'e a vuovego diehi è'iröhe öroho aviëhi höjo. Aehu vaboro masuromomo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejë'e baruehu guomo'i vaboro nugë'oho hesi öhuro vuojiroho masuromomo èhuro guomade ö hesi ihoro ujoho vaejaho'ajëjo. Moses-are jögoroho èhi höjo. ²⁹ Èhi jië'ëro iae ma-ö ömo'ömëremu ae aho'o 7 raromare höjo. Raromoro muriohuro magonahoho masuvade höjo. Masuromomo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejë'e baruoho guomade höjo. ³⁰ Guomamu hesi vaboroho dorue hja-

mu gagorovo ö göhuro vuojiroho masuvade höjo.

³¹ Masuromo guomade höjo. Guomamu hesi vaboroho röhu maho dorue hijamu gagorovo ö göhuro vuojiroho masuvade höjo. Masuromo guomade höjo. Ö ömo'ömo ioro'iorohu'o ähi gemuoho ë'obe rovarue höjo. Ö ömo'öme 7 jabuhu ë magonahe gemuoho masube rovaroho magonahoho aboji harihu'oho bogo vaejê'e aho ma-vuovëvobe rovade höjo. ³² Vuovobe ruejuvo barëjamu ijo tugoho'ioho ë magonahoho hu'o guomade höjo. Èhi'are höjo. ³³ Èhi ë'arohuni ëhuni ave jöho nu ua ga'ië'aruëjo. Jero uvanue höjo: Vuovoromo ri'ö'ëjarëjo. Èhuni vuovë'e ariböviehu ri'öruomoröhe majaroho ë magonahoho di ahu'o hi'a'ajëjo. Barue aho'o 7 masuvë'ego ëhuni uvaruëjo.

³⁴ Uvaruëjamu uëvadeje: Bogajo. Ave sa'are raromarue aribövioho masurovarue höjo. ³⁵ A'i God-hu uvë'oho: Mae jëvë'ego vuovoromo ri'öromo maja i'ore raromo'aruë uvë'oho ë aribövioho evaroho bogo masurovo'aruëjo ³⁶ bogo röhu maho vuovëvo'ië'ëro. Èhesi bëhoho ëhi jïë'e aribövioho vuovoromo ri'ö'amë'ëro jabumë God-are aboji harihu'e jëvoromo anera va'ëne jëvo'ajëjo. ³⁷ Röhu vuovë'e ariböviehu ri'ö'iröhoho ë jöho Moses-ro röjêhijade höjo. Ijo hisu vënehu ravade jö jajivadevare evare surire jajivoromo uvë'e höjo: Bada God-hu Abraham Isaac Jacob ëhi muebejëvaje ae höjo. ³⁸ God-hu Abraham Isaac Jacob muebejëvaje jö hesi bëhoho jabumë vuovoromo bogo ioro'ioemuoho barë'i va'o raromego God-ro muebejëvaje höjo. God bogo vuovoromo ioro'ioemu barëjê'e aribövioho muebejëvo'ibejajo. A'i hu vuovoromo va'o raromarue aribövioho muebejëvaje höjo. God gavaje höjo vuovë'e o bogo vuovë'e aribövioho bogo barë'i raromego muebejëvaje höjo. ³⁹ Èhi uëvamu hegorovo Jew rajo jögoru öri röjêhijarue aribövi ioro'iorohuro uavareje: Tisa ja mae uvanuëjo. ⁴⁰ O Iesu bijönimare ariböviohuro Iesuare dëre bijioho garöhe jöho ua ga'ië'aroho juhuonivoromo ioro'ioemu vuonugareje.

Böröme namiromo ajamuaje a hesi jö Iesuhu röjêhi'i uë gëvadohoje.

⁴¹ Vuonugamu Iesuro uëvadeje: Aëro atoromo uvoruomaje höjo: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho hu ma-David-are uje jio'a'ajëjo. Rabëni ëhioho uvoruomaje höjo. ⁴² David-ro Psalms jajivo'amare surire jajivoromo uvë'e höjo:

Bada God-ro nasi Bada uavade höjo: Nasi övo manö rojo hijego

⁴³ ja'o muorovarue aribövioho naru ruahö'öjëvego hörëro vijuvo taemo'amo'irane höjo.

⁴⁴ Èhesi bëhoho böröme namiromo ajëmi'iröhe a hesi jöho David-ro jajivoromo uvë'e höjo: Bada höjo. Bada hö uvadoho ëhu'oho rabëni uvoruomaje höjo: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho ma-David-are uje höjo.

Jew rajo jögoru öri röjêhijarue ariböviehu sareri'e mu vaejaruëhi aehu bogo ëhi ë'iröhego Iesuhu jövadohoje.

⁴⁵ Ma-David-are uje höjamu rue Jew rajo jögoru öri röjêhijarue ariböviohuro jöho bogo mana uavareje. Bogo mana uavamu ae aho'obëhe riravoromo mu'ö-jahijamu gavë'i Iesuro hesi aribövioho uëvadeje: ⁴⁶ Jew rajo jögoru öri röjêhijarue aribövioho gë avohorëjo. Èhesi bëhoho ë aribövioho jaburo jabesi sinohemu uehorovoromo niögu ëgobövie hörü'o utahë'oho io'amoromo jijiharue ëhi jïë'e muoho nimarue höjo aëro gëromo rajêhijöro. O imo'amaruire va'ë'oho jaburo nimarue höjo aëro uvoruomoröhego: Jabumë a masijëro jijihajëromo rajêhiromo jejëmiruomoröhego. O God rajahijarue osare va'ë'iroho o sörö i'i va'ë'iroho a masijehu raromaruire ë va'o raromo'i nimarue höjo. ⁴⁷ Raromo'i nimoromo magonaho doru jabesi bövioho bise'oho ëma ujuohëharue höjo. Ujuohoromo sareriv-oromo pari ëgobövie jaguvarue höjo aëro gëromo uvöjörö: Mu mae vaejaruëjo. Èhi jïë'e sareri'e muoho vaejaruego ëhuni God-ro i'u börömo mae bojëmi'ajëjo. Èhuni avoho mueberovo'i nadi ëhi jïë'e muoho vaerëjo.

Bövi bise'o rumo'e magonaho doruehu God-ni suvuoro ba'amade jöhoje.

21 Èhi uëngoromo Iesuro avoho uheriho'i gavadeje bövi bise'o marohë'e mae jïë'e aribövioho God-are amo börömore riravoromo God-are suvuoro bahijaruire ë va'oromo jabesi suvuoro io'amamu. ² Io'amamu gëvë'i gavadeje bövi bise'o rumo'e magonaho dorue gemuëro rueromo rövë'e ijo baje niö'i ë gemuore ba'amëvamu. ³ Ba'amëvamu gagorovo Iesuro ae uëvadeje: Èbövi bise'o marohë'e jïë'e ariböviohuro ijo baje aho'o io'amo'i arue bogo eni jïë'e magonahohuro rövë'e ijo bajoho niö'i ba'amade höjo. Röhu God-ro ëhi uvajëjo: Èmagonaho hesi suvuorohuro a ioro'ioro jabesi suvuoro iosir-ami'amoromo börömo mae höjo. Na mae uëvajëjo. ⁴ God-hu ëhi uehorovaje hesi bëhoho ë a ioro'iorohuro inömo marohë'e maëro jïë'ëro ma-vituohemu bojami'i ë magonahohuro inömo rumo'ëro jïë'ëro hesi i i'ibejade monioho bövioho bise'oho aho'o bojami barëjê'e höjo.

Aehu God-are amo börömo dadovoruomo'iröhe jö Iesuhu majêhijadohoje.

⁵ Èhi'amu aëro God-are amo börömo hesi jöho atareje. Munë mabëhëro iromë'ëro God-ni suvuoro nu ano'e mabëhe ë amore bahijë'ëro ëhu'ëro ë amo hesi nu ano'e mabëhe jiajoho ë hesi jöho atareje. Èhi atamu hegorovo Iesuro uëvadeje: ⁶ Jemë ave aho'o gavarujoho majae ijönö ë munë javuoho aho'obëhe aëro dadovoruomo'iramu munëho ahoromo sa'aro ruvebi barë nahonahovo'ajëjo.

Huë vavaeni börömo rueröhe jö Iesuhu majëhijadoho-
je.

⁷ Èhi uëvamu rue ariböviohuro uavareje: Tisa jaehu uövuanue muoho ëho divare jio'a'ajëjo. O mu rabe garomo uvo'ëjarëjo: Iae ë majaho rue'ië'ajëjo.

⁸ Rue'ië'ajëjamu Iesuro uëvadeje: Gavë'iajo. Aëro sar-erëmi'iramu jemë rirerömëvo va'a'ajëjo. Ae aho'obëhe rueromo sarerëmiromo uë'a'aruëjo: Nöruare ihoro rovajëjo. God-hu uevë'ëro böröme namiromo ajëmi'irode aho na jevajëjo. O uë'a'aruëjo: Jemëhu muebejaruje majaho iae aviae rovajëjo. Èhi jië'e jö uëvamu hejë'o'ho jabetesi ijore ijoroho nadi jijihorëjo. ⁹ O he'irarije sa'ae göehu sa'a göhu'o muorovarue jöhu'o sa'a gemuehu arijo'arije muorovamirovarue jöhu'o hejë'o'ho nadi juhuonivorëjo. Öre gö bogojië'ëro ëhi jië'e mu sisëho iae urimo jio'a'ajëjo. Röhu sa'aho bövioho bise'o'ho evaroho bogo barë'i hesi majae göro jio'a'ajëjo. ¹⁰ Èhi uënuogoromo röhu ave jö börömo'hu'o majëhiromo uëvadeje: Sa'ae göëro göhu'o muorovonövo a masijo ioro'iorohuro ioro'iorohu'o muorovonövo'aruëjo. ¹¹ Sa'ae darugo'o hijiohi-jiovo'amo'ajëjo. Sa'ae gö gö iruno'e bogojioromo guomo guomo sisë rue'a'ajëjo. Bogo gavarue vörö'e mu masijoho ö'idöre jio'a'ajëjo.

¹² Röhu ë mue aho'o ë hesi urimo aëro na bijöne-goromo jemë guduamëvoromo sisë vaejëvo'aruëjo. Ujuohëvo va'oromo God rajahijarue osae göre göre court vaejëvoromo savoji gagore io'amëvo'aruëjo. Gavana o sa'are a masijo gö gö jabetesi nunire rëmo'iramu ë riravo'arujëjo. ¹³ Jabetesi nunire riravo'iramu ëhuro jemëhu nasi jö huruoho majëhi'irarije öroho jiovëho'ajëjo. ¹⁴ Nasi jö majëhi'irarije öroho jiovëho'ië'aje jiaje ëhuni a masijo jabetesi nunire riravo'irarije maja ë hesi urimo uehore gemu baeromo uvorëjo: Noehu jabetesi nunire riravë'iroho no bogo uvo'ëjarëjo: Diehi mana uë'ëjarëromo nurunurumo'ëjarëjo. ¹⁵ Èhesi bëhoho Iesu naro jemesi jö'e simane sasohëho'iramu jöho majëhi'arujëjo. Majëhi'iramu jemë nu huodëgarue aribövioho jemesi jöho heromo röhu ahëhoromo jö mana majëhi'iröhoho bogo eni jioruomo'ajëjo. ¹⁶ Bogo a göho gemu a'i jemesi vëmu vavu'ëro ö ömo'ömëro aganëro aemo'aemëro jabu'o jemë guduamëvoromo ujuohëvo va'oromo a masijo jabetesi övore bojëmi'iramu baejëvoruomo'ajëjo. Baejëvoromo a ioro'ioroho jemë muo'amëvo'iramu vuovëvo'ajëjo. ¹⁷ Jemëhu na uehorovevarujohuni ae aho'obëhe jaburo jemesi örire nue huodëgoruomo'ajëjo. ¹⁸ Röhu jemesi aru'ahoho bogo ëhi ëhi'o'i ma-mabëhe jëvo'ajëjo. ¹⁹ Biririvë'o-huro ëhuro mae raromo'irarije öroho biroho'arujëjo.

Aehu rueromo Jerusalem dadovo'iröhe jö Iesuhu majëhijadohoje.

²⁰ Röhu jemëro ga'irarije muorovo ariböviehu ruero-amo numamu gavë'iroho uvorëjo: Jerusalem ijumo barë'iröhe majaho iae rovajëjo. ²¹ Èhi uvoromo ave Judea sa'are raromaruje aribövioharo huruomoromo

dahoru'ero iojioromëne. O Jerusalem raromaruje aribövioharo rori'o va'orëne. O mure je'ore raromaruje aribövioharo nadi amo börömoroho va'orëne. ²² Huruomo va'o jö uëvaje hesi bëhoho i'ue mana ave sa'are rueröhego God-are surire jajivare jöho ë i'uoho aho'obëhe evare majare rue barë'ajëjo. ²³ Èhuë vavaeni rue'iröhe majaroho dë'e magonahohu'o aboji harihu'o inino jio'amë'e magonahohu'o jabumë vaevë'o'ho jëvo'ajëjo. God-ro ave aribövi jabetesi örire dë vörönimoromo i'ue nugö'ö'iramu huë vavaene sisë mae ave sa'are rue'a'ajëjo. ²⁴ Huë vavaene ave sa'are rue'iramu muorovo ariböviohuro bije bune baeromo sa'ae göro jioromo rueromo jemesi a ioro'ioroho muo'amo'iramu vuovo'i a ioro'ioroho guduamoromo tövo'amoromo sa'ae göro göro ujuoho va'oruomo'ajëjo. O sa'a göre göre jioromo rueröhe ariböviohuro Jerusalem ijumo barëromo ave sa'aho jabetesi baeromo sisë'i muebejëvobe va'ujuvo hujeji God-hu bamade majaho rue'iramu evare jabetesi vöröho barë'ajëjo.

God-are A Mae Kerisohu sa'are rueröhe jöhoje.

²⁵ Röhu majare manaerore jijire mujöruve vörö'e muoho jio'iramu aëro sioroho garuomo'ajëjo. O sa'aroho sa'a gö gö rajëro he'iröhe sö jovoho ma-darugo'o hasajavo'iramu hegorovo uehorovoromo uvoruomo'ajëjo: Rabëro ë'ajëromo juhuonivoromo huë vavaene böröme baeruomo'ajëjo. ²⁶ Garöhe ö'idöre inömo'ho aho'o arua anumiae va'iramu gagorovo nune örijanovoromo dë vövöbajo'e butubutumoromo uvoruomo'ajëjo: Sa'aho diehi diehi jio'ië'a-ajëjo. ²⁷ Èhi uvoromo garuomo'ajëjo God-are A Maho naro darugo'o aji'o böröme baeromo suere ruvebi'iramu. Èhi jio'a'ajëjo. ²⁸ Röhu ëhi jië'e mu aevoromo jië'iroho döro riravoromo sioroho garomo uvorëjo: God-ro nosi i'u'e muoho tugoho'i hesi sasohë'e muoho röjahui'irögoro ë'ajëjo.

Mesehu gumutivego Jew rajo jabetesi vama maja dunovaje uhu jöhoje.

²⁹ Iesuro ëhi uënuogoromo ave uhu jöho uëvadeje. Mesohu'o ijo ioro'iorohu'o uehorovohëjo. ³⁰ Gavaruje hane gumutivego garomo evare jemë uvaruje höjo: Jew rajo nosi vama majaho iae dunovajëjo. ³¹ Èhesi bëhoho ga'irarije naehu uëvodëhi mue gö gö rovamu gavë'iroho uvo'a'arujëjo: No ga'ië'aruëjo God-ro böröme namiromo aho'obëhe muebejavuego.

³² Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ave jaruvore raromaruje aribövioho bogo vuovëvo barëjë'iro naehu uëvaje muoho aho'obëhe rue'a'ajëjo. ³³ Ö'idöe sa'ae bövie bise'e barë'i nasi jöho gemu bogo barë'ajëjo.

Avoho mueberovo'iröhe jöhoje.

³⁴ Röhu gavë'i raromorëjo. Nadi nimoronimorohoro-amo iruno'emuoho uehorovoromo vörö'e jovemuoho ue'ahoromo simanoho sisë'rëvororëjo. O ave sa'a hesi muohemu nadi uehorovoromo nurunurumorëjo. Èhi ë'ë'o'ho jemëhu bogo uehorovo'irarije majare evare

nasi majahuro ma-majiohëvo'ajëjo. ³⁵ Ö'ehu mahu mi'e ma-majioho baejajëhi majae höröjajire beva'ajire aëro ma-raromo jijihö'i ga'a'aruëjo nasi majaho ëhi ma-majioho rue'iramu. ³⁶ A'i jemëro nune jioromo muebenövorëjo. Mueberomo God uanövorëjo: Èhuë vavaeni maja rovë'iroho jero ajamuego no mae biririvo'irarëjo ëhuro mae javuobe va'oromo jasi A Ma hesi nunire mae riravo'iröhe höjo.

³⁷ Iesuro ëhi majëhijadeje. Röhu hesi muoho aviëhi jionövadeje. Sisonuvo'ego God-are amo börömore hiromo God-are jöho ae röjëhiromo vahiromo'ego va'oromo ajio Olives Dahorure ë hinövadeje. ³⁸ Èhi ë'ego sisonu sisonu'e ae aho'obëhe rueromo God-are amo börömore gagovonövoreje Iesuhu jövaje jöho he'iro.

Iesu anoröhe öri nahare jöhoje.

22 Jew rajehu Dë Huaje Oso Rumö'e I Ue'aharue Söröho dunovadeje. Sörö hesi iho göho God-hu Vörö Tugohade Söröhoje. ² Amo sörö majaho dunovamu priest masijohu'o Jew rajo jögoru öri röjëharue ariböviohu'o ëho jaburo Jew rajo a ioro'ioroho juhuonëmiromo öre nahareje Iesu ma-saginiëri baeromo anego guomoröhego.

Judas-hu Iesuni Jew rajo a masijo hiruëmijade jöhoje.

³ Öre nahamu Judas hesi iho göho Iscariot-ro rovadeje. Iesure ijoraje ae aho'obëhe 12 röhu Judas hu jabesi gemuoho jiadeje. Judas hu Iesure ijorajo jabesi gemuoho jiamu Satan-ro hesi dëre abueromo jöe bojamadeje. ⁴ Jöe bojamamu Judas-ro va'oromo priest a masijohu'o osa börömo muebejarue ariböviohu'o jöe jövadeje hu diehi'oromo Iesu ë aribövi jabesi övore bojëmego guduamo'iröhoho. ⁵ Jöe jövamu hegorovo rueho jaburo nimorohoromo Judas uavareje: Iae mae höjo. Èhi jjië'oho no monie mana bojami'ëjarëjo. ⁶ Bojami'ëjarëjamu Judas-ro uëvadeje: Èhi jjië'oho iae mae höjo. Iae mae hö uëromo va'oromo öre nahadeje ae aho'o bogojëvego evare Iesu a masijo jabesi övore bojëmi'iröhëro.

God-hu Vörö Tugohade Sörö Iesuhu i'iro bövi bise'o avohade jöhoje.

⁷ Èhi'amu iae Oso Rumö'e I Ue'aharue Sörö majaho rovadeje. Röhu ë maja rovë'iroho Jew rajëro sheep harihoho bijuëmarueje God-hu Vörö Tugohade Söröho i'iro. ⁸ Sörö majaho rovamu Iesuro Peter'o John'o nugö'öjëvoromo uëvadeje: Va'oromo söröho avohorego no ue'aho'irarëjo. ⁹ Ue'aho'irarëjamu uavareje: Ja nagajoho no dinö'e va'oromo söröho avoho'ëjarëjo. ¹⁰ Avoho'ëjarëjamu Iesuro uëvadeje: Aveho hehëjo. Jerusalem amo börömore va'orëjo. Va'i ga'a'aruëjo aëro jovo'e ramaho simanëro baeromo ro birohëvo'iramu. Ro birohëvego hesi ijoro ijoro va'orëjo. Va'oromo ga'irarije hu di osare rumo va'ego gagorovo jemë'o ë osaro va'orëjo. ¹¹ Osaro va'oromo osa arijo'oho uarëjo: Tisahuro jani uvade höjo: Osaho dinö'e höjo

naehu nasi ijorajoho jabu'o gemu mae sörö i'irodoho. Èhi uarëjo. ¹² Èhi ua'iramu osa arijo'ohuro jemë hu'iraejëvo ajiomoromo dëre osa börömore röjëhi'a'ajëjo. Röjëhi'iramu ga'a'aruëjo maratue bövie bise'e eni avohoromo bahijë'e jio'iramu. Èhi jiamu gavë'iroho ë dirö'oro söröho avohorëjo. ¹³ Èhi uëvamu rueho jaburo va'areje. Va'oromo gavare Iesuhu uëvadëhi ëhi jiamu gagorovo söröho avohareje.

Sino'o kö'o aevoromo ijare jöhoje.

¹⁴ Èhi ë'ë'ëro sörö majaho rovamu Iesuro hesi apostle ömo'ömohu'o gemuore hijadeje ie i'irovo. ¹⁵ Hiro-mo uëvadeje: Na nego avohajëjo God-hu Vörö Tugohade ë hesi Ioho jemë'o i'irovo ijönö vi'ehe baeromo guomevoröhego. ¹⁶ Èhesi bëhoho na uë'ië'ajëjo. Na ijoho ë ioho bogo i'ejöjo. Hujeji God-ro a nunire böröme namiromo aho'obëhe muebejëvo'iramu sörö bëhoho va'orahoro jio'iramu evare i'ejöjo. ¹⁷ Èhi uënugoromo enatuore jovoho baeromo God mae uaromo hesi aribövioho uëvadeje: Aveho jemë ae gemu gemu baibe göëro göho bojamibe va'orëjo. ¹⁸ Aveho hehëjo. Na ijoho ö'i bajo jovoho bogo i'ejöjo. Hujeji God-ro rueromo a nunire böröme namiromo aho'obëhe muebejëvo'iramu evare i'ejöjo. ¹⁹ Èhi'onugoromo ioho baeromo God mae uanugoromo ato'atovoromo hesi aribövioho suvuorëmiromo uëvadeje: Aveho nasi sine höjo. [Na nasi sinoho God-are örire bojamirovo'ië'ajëjo jemë mae jëvoröhego. Aviëhi jjië'e muoho vaenövorëjo ëhuro na uehorovevo'irarije höjo. ²⁰ Èhi ë'ë'ëro ioho ue'ahonugoromo enatuore jovoho baeromo ëhi jjië'e mue gemuoho vaeromo hesi aribövioho uëvadeje: Ave enatuore jovo hesi bëhoho iae nasi köho jemëni rovevo'ajëjo ëhuro God-hu muebejëvonövoröhe jögoru i'oho marë'iröhego.]

²¹ Iae ëhi höjo. Röhu gahëjo. Aehu na bijönegarue a jabesi övore bojëmi'iröhe ahuro na'o ie ijajëjo. ²² God-hu bamadëhi hesi A Maho na iae ëhi guomevo'ajëjo röhu na bijönegarue a jabesi övore bojëmi'iröhe aho vaevë'oho sisërë'ajëjo. ²³ Èhi uëvamu hesi ariböviohuro uarovareje: Di aho noro ëhi jjië'e mu sisëho vae'ëjarëjo.

Di aehu a ioro'ioro iosirëmiromo börömo jiaje jöhoje.

²⁴ Èhi'oromo Iesure ijorajo ömo'ömohuro jö aho'ahamirovoromo uarovareje: Di aho a nuniroho a börömore javuajëjo. ²⁵ Èhi uarovamu Iesuro uëvadeje: Sa'a ioro'ioro rajohuro jabesi sa'a rajoho ruahö'öjëvoromo jabumëremu masije riravarue höjo. Riravoromo röhu jabesi jumuvorovoromo jabesi sa'a rajoho uëvarue höjo: Uönövorëjo: Sa'a aribövi ajamuijarue a masije jëvajëjo. ²⁶ Röhu jemë'o nadi ëhioho döroho bamorovorëjo. A'i ae rahu a börömo börömo jjië'oho ë aho jero ijorajönö'e jionövonëjo. O ae rahu simano vaejë'oho ë aho jero ae gö ajëmi'irane ae jionövonëjo. ²⁷ Röhu jemë diehi uehorovarujëjo. Di aho böröme jio'i di aho bise'e höjo. Na hiromo i ijaje aho börömore höjo o ajëmiromo jabesi i ujuoho mëmijajoho börömore

ho höjo. Hiromo i ijaje aho iae börömo höjo. O ajëmijaje aho ma-bise'e höjo. Na mae-ëjo. Röhu Iesu na ajëmiromo i ujuoho mëmijaje aho va'ëne jevajëjo.

²⁸ Na i'ue bövie bise'e bae'ego jemëro biririvoromo na'o jijihobe ruenövarije höjo. ²⁹ Nasi Vavuohuro darugoho bojëmijade höjo naro böröme namiromo nasi aribövioho muebejëvo'irodego. Huhu ë'adëhi naro ëhi jemesi örire daruge bojëmijajëjo masije riravo'irarijago. ³⁰ Naro böröme namiromo nasi aribövioho muebejëvo'iramu jemëro na'o raromoromo ioho jovoho ue'aho'arujëjo. Ioho ue'ahoromo jemë ae aho'obëhe 12 na'o gemu mae arëto göro göro raromoromo Israel rajo nosi agane gö gö 12 jabesi muoho mevo ga'a'arujëjo ga'i mae o sisë jiego.

Peter-hu Iesu gavaje jö a subivëho'iröhe jö Iesuhu majahijadohoje.

³¹ Röhu Simon-ajo. Ave jöho hejëjo. Satan-ro God ua gavë'e höjo jemë baejëvoromo jemesi dëre bijëho'irohëni. Ehuni aehu i hijiohijiovoromo garuomaje diho mae jiego diho sisë jiego gavaruëhi Satan-ro ëhi jemesi dëre bijëho gë'a'ajëjo gë'i rahuo darugo'o ho jio'i rahuo darugo rumo'o ho jiego. Amo Satan-ro ëhi ua gavamu God-ro jemë hesi övore bojëmij'e höjo. ³² Ehi jie röhu Simon naro jani parie vaejë'e jevajëjo jero bogo uehorovevoromo vuonugo'iranego. Röhu ijönö Satan-hu jasi dë bijioho garomo barëjamu jaehu huotorovoromo nasi örire avoho uehorovevë'iroho jasi aganoho ajëmego biririvo'irarëjo. ³³ Biririvo'irarëjamu Peter-ro uavadeje: Bada iae ëhi höjo röhu na ja'o gemu mae juvoromo ja'o savoji gagore va'ë'oho o ja'o guomevë'oho iae na eni jevajëjo. ³⁴ Eni jevajëjamu Iesuro uavadeje: Peter röhu nasi jöho hejëjo. Jaruvo vahi'oho kökörökoho bogo uvë'e jero majae niö'i gemu ae uë'a'anujëjo: Na Iesu bogo gavaje höjo.

Iesure ariböviehu monie esöe muorovo'iröhe kaejöe ujuoho'iröhego Iesuhu majëhijadohoje.

³⁵ Iae Iesuro hesi ijorajo ömo'ömo uëvadeje: Urimoho naro rëmö'öromo uëvode höjo: Monioho esöho bövioho bise'oho nadi ujuoho va'orëjo. O höru sinoho nadi io'amoromo va'orëjo. Röhu na jemë bövi bise'ho nimarijoho eni baejarije höjo o bogajo. Bogajamu uavareje: Iae no eni baejare höjo. ³⁶ Eni baejare höjamu Iesuro uhu'e uëvadeje: Urimoho aëro ajëmamu ëhi baejarije höjo röhu avevej'oho bogo ehioho jio'a'ajëjo. Ehuni monie o esöe jëvë'oho ujuohoromo va'orëjo. O muorovo'irarije kaejö ëge bogojëvë'oho jemë dëre io'amaruje niögoho imo'amoromo monie mana ujuohoromo kaejö ëgoho imo'amorëjo. ³⁷ Ehesi bëhoho hejëjo. God-ro ëhi bamade höjo hesi surire jö jajivarëhi ëhi jioröhego. God-are surire jajivoromo ëhi uvë'e höjo: Aëro uvoruomë'e höjo: Hu jö ahoruomaje ariböviohu'o gemuore höjo. Nasi jöho ëhi uvë'e höjo. God-are surire jö jajivarëhi iae ëhi jio'irögoro ë'ajëjo. ³⁸ Ehi jio'irögoro ë'ajëjamu ijorajoho jaburo uavareje: Bada gavëjo. Aviae kaejö ëge niö'i javuajëjo. Kaejöe

niö'i javuajëjamu uëvadeje: Ehi jië'e jöho iae mino'ëjo.

Iesuhu Gethsemane sa'are hiromo God-are örire ëni-namijade jöhoje.

³⁹ Ehi'oromo Iesuro ë osaho vuonugo'i Olives Dahorure mami'e va'onövadire röhu maho ë va'adeje. Va'amu hesi ijorajoho jaburo hu rihromareje. ⁴⁰ Rihromoromo va'o suorovoromo Iesuro uëvadeje: Ehinamihego God-ro ajëmego Satan-ro bogo dinëmego ehuro bogo bejëvo'irajo. ⁴¹ Ehi uënugoromo rori'o va'adeje. Munë bu'öjago va'o bejaje ëmino'e va'oromo ague aho hiromo parie vaeromo uavadeje: ⁴² Apajo. Ja nagë'oho i'ue huë vavaene nasi örire rovajoho ahego na bogo bae'iröjo. Röhu naehu nimajoho nadi ë'i jae-hu nimanuëhi ëhi ë'onëjo. ⁴³ [Ehi'amu gavë'i anerae gemuëro ö'idöre jioromo rueromo Iesu ajamamu biririvadeje. ⁴⁴ Biririvoromo röhu huë vavaene bogo bise'ho vadu'oho baeromo parioho ma'eno titimoromo vaemu vaejadeje. Parie vaemu vaejamu nu ano'ere jöho köe direjohijë'ehu sa'are ahajëhi ëhi aho'amadeje.]

⁴⁵ Parie vaenugoromo döro ri'öjadeje. Ri'öromo vuonorö'ö va'oromo gavadeje ijorajoho jabumë huë vavaene böröme baejë'ëro momorö'öjamu. ⁴⁶ Momorö'öjamu gëgorovo uëvadeje: Jemë rabëni momorö'öjarujëjo. Ri'öromo ëninamihëjo. Satan-ro dinëmi'iramu bejëvo'ajëjo.

Iesu guduamare jöhoje.

⁴⁷ Ehi uëvamu gavë'i ae aho'obëhe Judas-ro öroho röjëhiromo sö ujuohoromo rovamu rueruomadeje. Iesure ijoraje aho'obëhe 12 röhu Judas hu'o jabesi ae gemuoho jiadeje. Judas-ro rueromo Iesu dudöho'i bëhire rovadeje. ⁴⁸ Dudöho'i rovamu Iesuro uavadeje: Judas-ajo. Na God-are A Maho jevajëjo. Ja diehi'oromo ma-döëremuoho rajehiromo dudöhevanuëjo arue ariböviohuro guduamo baejevo va'öjoro. ⁴⁹ Ehi uavamu Iesure aribövie hesi bëhire riravaro ho jaburo gavare a ioro'iorohuro mu sisë vae'ia'amu gëgorovo uavareje: Bada na no kaejö ëgobövioho jijöromo muo'amo'ëjarëjo o diehi'o'ëjarëjo. ⁵⁰ Ehi uaromo Iesure ae gemuëro priest börömo hesi mu vaejaje aho anoromo övo manörire hia'oho tariö'öjahadeje. ⁵¹ Tariö'öjahamu Iesuro uavadeje: Ehi jië'e muoho vuonugëjo. Vuonugë'i ë anade a hesi hia'i sionoho rëhamu marëjadeje.

⁵² Marëjamu priest masijohuro God-are osa börömo atovarue ariböviohuro a duvahohuro Iesu guduamo bava'i rovë'ëro riravareje. Riravamu gagorovo Iesuro uëvadeje: Aveho na bogo vajiohu'e anano'e aehu jevajëjo. Jemë rabëni siravaho kepataho ujuohoromo rovarujëjo. ⁵³ Mami'e majae aho'o naehu God-are amo börömore jemë'o hinövodoho jemë evaroho bogo guduamevarije höjo. Röhu jaruvoho jemesi majae höjo. Ramoramo'e mu muebejaje a hesi vöröho rovë'e höjo.

Peter-hu Iesu gavaje jö a subivëhadohoje.

⁵⁴ Ëhi uëvamu Iesu guduamo barueromo priest börömo hesi osare rovareje. Priest hesi osare rue'irögoro Peter-ro arue riribövire Iesu rihromoromo ijore rovadeje. ⁵⁵ Osare rueromo gavade aehu raromaruire vëne huë'ëro ravo'ego ae uono bëhire raromamu. Ae uono bëhire raromamu gagorovo jabu'o gemu mae hijadeje. ⁵⁶ Hijamu gagorovo mu ajëmijarue magonahe gemuëro gavade Peter uono bëhire hi'ego nu ano'oho vënëro ajivë'e jiamu. Ajivë'e jiamu gavë'i Peter ërimahë'i ë aribövioho uëvadeje: Ave iaho hu'o Iesu'o gemu mae juvonövade ae höjo. ⁵⁷ Juvonövade ae höjamu Peter-ro uavadeje: Sarerivanuëjo. Na ë iaho bogo mae bogo gavaje höjo. ⁵⁸ Bogo gavaje höjamu majae ma-bunemu jioromo barëjamu ae göëro Peter garomo uavadeje: Ja'o Iesuare ae javajëjamu Peter-ro uavadeje: Sarerivanuëjo. Na bogojevajëjo. ⁵⁹ Bogojevajëjamu hour gemu rabu'e barëjamu ae göëro biririvoromo ë aribövioho uëvadeje: Iae mae-ëjo. Iae na gavajëjo ave aho Iesu'o juvonövade ae höjo. Hu'o Galilee sa'a raje höjo. ⁶⁰ Ëhi uëvamu Peter-ro uavadeje: Sarerivanuëjo. Ja jövanue jöho na dadivevo avohajëjo. Dadivevo avohajëjamu kökörökoho uvadeje. ⁶¹ Kökörökoho uvamu Badaro huotorovoromo Peter gavadeje. Gavamu gavë'i Peter-ro uehorovoromo uvadeje: O Badaro mami'e uevade höjo: Jaruvo vahire kökörökoho bogo urimoho uvë'e jero urimo vae niö'i gemu ae uë'a'anuëjo: Na Iesu bogo gavaje höjo. ⁶² Ëhi uevade hö uvoromo Peter-ro amonö hörö va'oromo sisë maro nivadeje.

Aehu Iesu sivare jöhoje.

⁶³ Ëhi'amu iae Iesu mueberuomaje ariböviohuro Iesu sivoromo sino haho'ere ano'anovareje. ⁶⁴ Ano'anovoromo nu ano'e niögëro tugohahoromo uavareje: Na jö God-aro baeromo majëhijaje ae jevajë uövuanue javaje ëhuni anagade a hesi ihoho huruoho majahuijego no hejarëjo. ⁶⁵ Ëhi jië'e jö sisë gö gö aho'obëhe atoromo Iesu sivareje.

Iesu Jew rajo a masijo jabesi nunire namijade jöhoje.

⁶⁶ Ëhi ë'ë'ëro sisonuvamu Jew rajo a duvaho ömo'ö-mohuro priest masijohuro Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohuro gagovorovoromo ae uëvareje: Iesu hu'irae barovego no court vaejarëjo. ⁶⁷ Barovamu rue a masijohuro Iesu uavareje: Na ja God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamui'irane aho javajëjo. Ja ë aho javë'oho uövuego no hejarëjo. Hejarëjamu Iesu uëvadeje: Na uëvë'oho röhu jemë bogo ma uehorovo'arujëjo. ⁶⁸ O na jö uë gevë'oho jemë bogo mana ue'a'arujëjo. ⁶⁹ Röhu majae dunovo'iramu evare God-are A Maho naro börömëro jevë'ëro ajiomoromo God darugo eni jië'e A hesi övo manö ëhi hiemu hi'ëjjo. ⁷⁰ Hi'ëjjojamu rue a masijohuro uavareje: Ëhi jië'oho na ja God-are Harihe javajëjo. Uëvadeje: Iae mae-ëjo. Jemëro jemesi uevarujëjo: Ja ëhi javajëjo. ⁷¹ Ëhi

javajëjamu rue a masijohuro uarovareje: Iesu hesi jö'ëro hesi jö sisëho majahuijamu iae mami'e hej'e javuajëjo. Ëhuni rabëni ae gö uë'ëjarëjo: Gavarije o hejarije jöho majahuijego no hejarëjo. Court-oho iae barëjajëjo.

Iesu Pilate-are nunire namijade jöhoje.

23 Ëhi uarovonugoromo ë a masijo ömo'ö-mohuro ri'öromo Iesu hu'iraeromo Pilate-are nunire va'areje. ² Va'oromo Pilate-are nunire riravoromo Iesuare jö sisëho aevoromo huruoho majahijareje. Majahiro mo uavareje: Iae no hejare höjo ë iaho sareri'e jöe majëhijavamu. Ëhi majëhijë'ëro ëhu'ëro nosi sa'a rajohuro sa'are a masijo jemesi jöho bogo eruomo hesi höjo. No hejare höjo Iesu uavavamu: Rome a börömoho tax-oho nadi ijoho bojamirëjo ë hesi bëho sa'are a börömoho na jevë'e jiaje. God-hu uevë'ëro böröme namiromo ajëmi'irode aho Keriso na jevajëjo. ³ Keriso jevajëjamu Pilate-ro Iesu uavadeje: Na ja Jew rajo jabesi a börömoho javajëjo. Börömoho javajëjamu Iesu uavadeje: Ejëho jero jasi jövanuëjo. ⁴ Jövanuëjamu Pilate-ro priest masijohu'o a ioro'iorohu'o uëvadeje: Ave aehu i'u baeröhe hesi sisëho bogo birohë'e jevajëjo. ⁵ Ëhi uëvamu hegorovo ae aho'obëhe biririvoromo uavareje: Eïahuro Galilee sa'are aevoromo jö sisë ae röjëhiromo muorovojöro simane huotovëhobe Judea sa'aho aho' o juvoromo avehu'o rovë'e höjo.

Iesu Herod-are nunire namijade jöhoje.

⁶ Ëhi uaruomamu hegorovo Pilate-ro uëvadeje: Na ë iaho Galilee sa'a raje höjo. ⁷ Galilee sa'a raje höjamu rue ariböviohuro uavareje: Io'ajo. Io'ajamu hegorovo Pilate-ro uehorovoromo uvadeje: Herod hu Galilee sa'a muebejaje ae höjo. Röhu hu aviae Jerusalem rovë'e höjo. Rovë'e hö uvoromo Iesu nugö'öjamu aëro bava'areje Herod-ro court vaeröhego. ⁸ Iesu bava'amu Herod-ro garomo uehorovoromo uvadeje: Na mami'e Iesuhu mu vae'amade jöho hejë'ëro ga'i nimobe rovë'e jevajëjo. Nani huro darugo'e muoho vaejeho'iramu na ga'ejö uvoromo Iesu garomo nimoroho avohadeje. ⁹ Nimorohoromo jöe aho'obëhe Iesu ua gavadeje. Ua gavamu jöho bogo mana uavadeje. ¹⁰ Bogo mana uavamu priest masijohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o ëho jaburo Herod-are nunire riravoromo Iesuare jö sisëho darugo'o huruoho majahijareje. ¹¹ Majahijamu Herod-ro heromo hu'o hesi muorovo ariböviohu'o Iesu nue huodivoromo sisë vaeromo sivareje. Sivoromo Iesu niögu ëgo mabëhëro ba'amahoromo nugö'öjamu sionëro Pilate-aro bava'areje. ¹² Bava'amu evare majae gemuore Herod'o Pilate'o urimo nu huodivorovaroho vuonugo'i huë baerovoromo ma-mae arijareje.

Iesu anego guomojöro Pilate-hu uëvade jöhoje.

¹³ Iesu barueruomamu gëgorovo Jew rajo priest masijohu'o ë sa'are a masijohu'o a ioro'iorohu'o ëho jabumëni Pilate-ro uvadeje gagovoromo raromojöro.

¹⁴ Gagovamu gëgorovo Pilate-ro uëvadeje: Ëiaho jemëro barueromo uevarije höjo: Huro sareri'e jöho majëhijë'ëro ae aho'obëhe sa'are masijo nosi jöho bogo e hesi jëvajëjo. Jemëro ëhi uevamu hejode höjo. Röhu naro jemesi nunire namiromo Iesuare jöho morijovoromo gavode höjo Iesuare jö sisëho uevarijoho bogojiamu. ¹⁵ O Iesu mae jiajoho Herod-ro hu'o gavade höjo. Ëhi gagorovo sionëro nosi örire nugö'ö-jade höjo. Ëhuni aveho hehëjo. Hu mu sisë vaejë'ëro mana anego guomoröhe bëhoho bogohöjo. ¹⁶ Ëhuni naro ae uë'iramu hisuebiromo jiovo nugö'ö'iramu va'a'ajëjo. ¹⁷ [Röhu God-hu Vörö Tugohade Sörö maja rovë'iroho savoji gagore raromarue aho gemu Pilate-ro Jew rajo ariböviohuni jiovo nugö'öjëhonövadeje hu bojamare muoho ëhi jië'ëro.] ¹⁸ Muoho ëhi jiamu ae aho'obëhe ma-gemu mae uvoruomadeje: Ëiaho anëjo. Barabbas jiovahüëjo. ¹⁹ Röhu Barabbas savoji gagore hijade hesi bëhoho urimë'i a masijohu'o amo börö-moro muorovare majaho jiamu hu'o muorovoromo ae anamu police ariböviohuro hu guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amareje. ²⁰ Röhu Pilate-ro Iesu jiovo nugö'ö'i nimamu jöe gö'o majëhijadeje. ²¹ Majëhijamu hejë'i ae aho'obëhe uvo'i arijareje: Korosioro anego guomajo. Korosioro anego guomajo. ²² Guomajamu Pilate-ro urimo vae niö'i röhu maho uëvadeje: Rabëni-ajo. Diehi jië'e mu sisë vaejë'e höjo. Na gavajoho mu sisë ë'ë'ëro mana anego guomoröhe bëhoho bogohöjo. Ëhuni hisuebiromo jiovo nugö'ö'ejöjo. ²³ Jiovo nugö'ö'ejöjamu ae aho'obëhe birivororomo dinamiro-mo ma-darugo'o uvo'i arijareje: Korosioro anego guomajo. Ëhi uvamu jabesinö marëjadeje. ²⁴ Marëjamu jabuhu uvarëhi Pilate-ro jöho ëhi majëhijadeje. ²⁵ Uri-mo Barabbas-ro a sisë ioro'iorohu'o gemuoro bu'öromo sa'are a masijohu'o muorovoromo ae muo'amadeje. Ëhi ë'ë'ëro savojire raromadeje. Ëhi jië'e a sisë jideje röhu Pilate-ro hejade Jew rajohuro Barabbas nimoromo uvo'i arijavamu hegorovo hesi mu aribövioho uëvadeje: Barabbas jiovo nugö'ö'i jaburo nimë'e jiarue Iesu anohëjo.

Iesu korosire ano taemare jöhoje.

²⁶ Anohëjamu aëro Iesu court-re jioromo ano'i bava'areje. Bava'oromo örire va'i gavareje Cyrene amo raje ae gemu hesi ihe Simon muro jië'ëro Jerusalem rovamu. Rovamu gagorovo övëro ma'ënoromo korosioho hesi dejore bamoromo uavareje: Baeromo Iesuare ijoro va'ëjo. Va'ëjamu Simon-ro Iesuare korosioho bava'adeje.

²⁷ Bava'amu iae ae aho'obëhe Iesu rihioromareje. Rihioromoro magonaho ioro'iorohuro muo'amorovë'i nierusuburu'e bamobe rovareje. ²⁸ Nierusuburu'e bamobe rovamu gagorovo Iesuro hunuorovoromo uëvadeje: Jerusalem magonaho ömo'ömomumë nadi naniöho vavaenimoromo nierusuburu'e bamo'i jemë'o jemesi aboji harihu'ohu'o uehorovoromo nivo'amirovorëjo. ²⁹ Huë vavaene bogo bise'o vadu'oho ruel'iramu aëro uvoruomo'ajëjo: Dë tiojë'e magonahoho aboji harihu rumo'e raromarue magonahoho

huë mae jëvajëjo. ³⁰ Ëhi uvoromo juhuonivoromo uvoruomo'ajëjo: Dahoru masijoho ininoho jemëro ahoromo taemavuorëjo. Ëhi uvoruomo'ajëjo. ³¹ Na ijo ma va'ëne jevajëjo röhu ije uejevanovaruëjo. A'i jemë ijo sähonö'e huo'öjëvoromo baradore siö'öjëvo'amo'aruëjo.

³² Iae mu sisë vaejare ae niö'ioho guduamo ömëvo va'areje Iesu'o gemu mae vuovëvoröhego. ³³ Va'aroho ajiomoromo sa'a ihe Simano Gijo ajio suovareje. Suorovoromo Iesu baeromo korosire ano taemareje. Iesu ano taemo'i ë a sisëho niö'i jabu'o ano taemëvareje. Ano taemoromo ujuoho nigemo'amoromo Iesu ririre amo'i a sisë göho ruëhi Iesuare övo manö amo'i göho viëhi övo adonö amareje. ³⁴ Amamu Iesuro uavadeje: Apajo. Aehu nasi örire mu sisë vaejevaruoho uehorovoromo vuonugëjo. Jabumë ë mu hesi bëhoho dadibijiohajëjo.

Dadibijiohajëjamu rue muorovo ariböviohuro Iesuare niögoho adovoromo ajajovoromo ae gemu niöge gemu ëhi baebe rovareje. ³⁵ O ae aho'obëhe riravoromo ërimahareje. Ërimahamu a masijohuro sivoromo uarovareje: Ëahuro uövuade höjo: Naro a ioro'ioroho ajëmëgo marëjëvaje höjo. Ëhuni nadi'ego hu hesi arijo'arije ajamirovego hu mae jiajo. Huro uövuade höjo: God-hu uevë'ëro böröme namiromo ajëmi'irode aho na jevajëjo. God-hu nimoromo baejevade aho na jevajëjo. Ëhuni nadi'ego hu hesi arijo'arije ajamirovajo. ³⁶ A masijohuro ëhi sivamu muorovo ariböviohuro jabu'o Iesu sivareje. Sivoromo rueromo nioga'i'e wine jovoho bojami'ie'areje. ³⁷ Bojami'ie'oromo uavareje: Jew rajo jabesi a börömo javë'oho ëhuro jasi ajamirovego mae javajo. Sivoromo ëhi uavareje. ³⁸ Röhu Iesuare simano namore ijo viture jajivoromo uvë'e jiadeje: Ave aho Jew rajo jabesi a börömoho höjo.

³⁹ Iae korosire iromë'e a sisë göhuro Iesu sivoromo uavadeje: God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamui'irane aho ja javajëjo. Na mae-ëjo. Ëhi jië'oho jasi arijo'arije ajamirovoromo no'o ajamuego mae javuajo. ⁴⁰ Ëhi uavamu a sisë göhuro uavadeje: Nadi ëhi jië'e jöho jövëjo. Ja'o i'ue gemuoho baejanuëjo. Ëhi jië'oho ja diehi'oromo God bogo juhuonamijanuëjo. ⁴¹ No niö'iro mu sisë vaejë'ëro ëhu'ëro iae mae no i'ue baeromo ë'aruëjo. A'i ë iaho mu sisëho bogo vaejë'e höjo. ⁴² Bogo vaejë'e hö'i Iesu uavadeje: Iesujajo. A muebejavuo'irane darugo barueromo böröme nanijë'iroho nasi öroro uehorovevonëjo. ⁴³ Uehorovevonëjamu Iesuro uavadeje: Aveho na jö mae uavajëjo. Jaruvoho ja'o na'o gemu mae Paradise-re ari'ëjarëjo.

Iesu guomade jöhoje.

⁴⁴ Iae majae ririre jiadeje. Majae ririre jiamu öri ari'e aho'o ramoramovadeje. Ramoramovobe va'öjuvo majae huotorovamu gavë'i ajivadeje. ⁴⁵ Ajivamu gavë'i God-are osa börömo ojo göho gagonö jiajoho niögehu tugoharoho arorovadeje. ⁴⁶ Arorovamu gavë'i Iesuro God ma-darugo'o uavadeje: Apajo. Naro nasi aru'ahoho jasi övo döre nugajëjo. Nugajëromo evare nugo'a-

madeje. ⁴⁷ Nugo'amamu muorovo a börömëro gavade ëhi jië'e mue gö gö ë'amu gagorovo uvadeje: Iae mae-ëjo. Èaho iae a mae jiade höjo. Èhi uvamu ëhuro God-are ihoho mae jiadeje. ⁴⁸ Ae aho'obëhe urimo ë mu börömo ga'i gagovarohuro gavare ëhi jië'e mue gö gö ë'amu gagorovo vuonorö'öromo vavaenimoromo vinebe anobe va'areje. ⁴⁹ Va'amu Iesuare ariböviohu'o Galilee sa'are jioromo Iesuare ijore ijore rovare magonaho ömo'ömohu'o ëho jaburo rori'o riravoromo gavareje ëhi jië'e mue gö gö ë'amu.

Iesuare sino munë gagore bamare jöhoje.

⁵⁰ Èhi'amu ae gemu hesi ihe Joseph-ro iae hijadeje. Hu Arimathea amo raje jiadeje. Hu Jew rajo jabetesi a duvahëro jië'ëro a masijo ioro'iorohu'o hiromo jöe mevonövadeje. Hu a mabëhe God-are jöho avoho eja-haje ae jiadeje. ⁵¹ A maëro jië'ëro ëhu'ëro a masijo ioro'iorohu'o hiromo hejade uvoruomamu: È'tego no Iesu ano'irarë uvoruomamu hegorovo bogo ejëhadeje. Bogo ejëhoromo gavade jaburo Iesu anamu gëgorovo uvadeje: Èhi jië'ooho sisë höjo. Röhu huro muebejë'e hijadeje God-ro böröme namiromo aho'obëhe muebejëvoröhego. Joseph ëhi jië'e ae jiadeje. ⁵² Èhi jië'e aëro jië'ëro huro va'oromo Pilate uavadeje: Uevego na Iesuare sinoho bae'iröjo. ⁵³ Sinoho bae'iröjamu Pilate-ro ejahamu va'oromo sinoho baruvebirono niögu maëro numoromo munë ubuvarire ë bamadeje. Èmunë gagoho ae gö bogo bamë'e Iesu ë bamadeje. ⁵⁴ Èmajaho Friday jië'ëro Jew rajehu nuharue majaho rue'ie'adeje.

⁵⁵ Joseph-hu Iesuare sino bava'oromo bamadevare evare Galilee sa'are jioromo Iesu'o gemuore rovare magonaho ömo'ömohuro Joseph-are ijore rueromo ubuvarire munëho garomo gavareje Iesuare sinoho ë avoho bamamu. ⁵⁶ Iesuare sinoho ë avoho bamamu gagorovo vuonorö'ö va'oromo ridi'e ose gö gö avoho'amareje Iesuare sinore bahi'iröhëro. Avohoromo nuho majaho rovamu Jew rajo jögoroho eromo manuhareje.

Iesu ri'öjade jöhoje.

24 Nuhë'ëro hura börömore sue'o sue'o ë magonaho ömo'ömohuro ri'öromo ridi'e oso avoharoho ujuohoromo Iesu bamarire ë vuonorö'ö va'areje. ² Iesu bamarire va'i gavareje munë gago tugohare munë börömo rori'o höhö bava'ë'e jiamu. ³ Höhö bava'ë'e jiamu gagorovo munë gagore rumo va'areje röhu Bada Iesuare sinoho bogo birohareje. ⁴ Bogo birohogoro ë riravoromo uehore gö gö baejareje. Uehore gö gö baejamu gavë'i ae niö'iro ma-majioho rovareje jabetesi niögohu majahahu bamanöv'e ëhi ajivë'e niögohu io'amë'ëro. Rueromo ë magonaho jabetesi bëhire rirarovareje. ⁵ Bëhire ro rirarovamu gëgorovo rue magonahoho jaburo juhuonëmiromo uruhu'amo riravareje. Uruhu'amo riravamu gavë'i rue ae niö'iohuro uëvareje: Jemë rabëni i'ovë'e aho guomë'e a sino bamaruiroho naharujëjo. ⁶ Iesu aveho

bogohöjo. Hu mami'e ri'öjë'e höjo. Ri'öröhe jö Galilee sa'are hiromo majëhijadoho uehorovohëjo. ⁷ Huro jemë uëvade höjo: Aëro God-are A Maho na baejevoromo a sisë jabetesi övore bojëmi'iramu baejevoromo korosire ano taemevoruomo'ajëjo. Ano taemevo'iramu guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'ejöjo. Nasì muoho God-ro ëhi bojemë'e höjo. Iesuro ëhi uëvamu hejarije höjo. ⁸ Hejarije höjamu rue magonahoho jaburo ë jöho uehorovareje. ⁹ Uehorovoromo Iesu bamarire jioromo vuonorö'ö va'areje. Va'oromo rabe rabe gavare hejare jöho majëhijamu Iesuare ijoraje 11-ho jabu'o Iesuare aribövi ioro'iorohu'o ë jöho heruomadeje. ¹⁰ Röhu ë jö majëhijare magonaho jabetesi ihoho Mary Magdalene o Joanna o James-are vëme Mary ëhi jëvadeje. Èmagonahohu'o magonaho ioro'iore jabu'o gemu mae jijiharohu'o ëho jaburo ë jöho apostle aribövioho majëhijareje. ¹¹ Majëhijamu hegorovo rue apostle ariböviohuro uvareje: Èmagonahoho jaburo ë jöho ëma ataruëromo bogo ma uehorovareje. ¹² Bogo ma uehorovoromo röhu Peter-ro ri'öromo sino bamarire tutuvoromo ë va'adeje. Va'oromo munë gagohu hohitohoromo gavadeje Iesu numare niögohemu jio'amamu. Niögohemu jiamu gagorovo uehorovoromo uvadeje: Aveho diehi'ade hö uvoromo hesirëro vuonorö'ö va'adeje.

Emmaus amore va'i örire diehi ë'are jöhoje.

¹³ Va'ë'ëro jeniromamu Iesuare ae niö'iro Emmaus amore va'irögoro örire va'areje Jerusalem jioromo Emmaus va'iröhe öri hesi vahuho 11 kilometre jië'ëro. ¹⁴ Örire va'oromo mu rabe rabe jiade jöho jörovobe va'areje. ¹⁵ Jöho jörovoromo berohobe va'amu Iesuro birohëvoromo jabu'o gemu mae va'adeje. ¹⁶ Va'amu ë ae niö'i jabetesi uehoroho tugohëhamu bogo avoho garomo uvareje: Èho Iesu höjo. ¹⁷ Bogo avoho gavamu Iesuro uëvadeje: Jemë diehi jië'e jöho jörovobe jireharujëjo. Jireharujëjamu rueho jaburo jireharoho vuonugo'i nu ano'e sisë'irërovoromo rirarovareje. ¹⁸ Rirarovoromo ae gemu hesi ihe Cleopas-ro uavadeje: Ae aho'obëhe Jerusalem raromaruohuro avevejö'e rabehe ë'adoho iae garuomoi ja gemu diehi'avo'ego bogo gavanuëjo. ¹⁹ Bogo gavanuëjamu Iesuro uëvadeje: Diehi jië'e muohajo. Uavareje: Nazareth raje Iesuare örire vaejare jöho uavaruëjo. Iesu hu jö God-aro baeromo no majahuijaje ae jiade höjo. Èhi jië'e aëro jië'ëro God-are nunire o ae aho'obëhe nosi nunire namiromo biriri'e muoho vaenövo biriri'e jöho jövonövade höjo. ²⁰ Iesu hu ëhi jië'e ae jiade höjo. Röhu nosi priest masijohu'o nosi a masijo ioro'iorohu'o ëho jaburo Rome aribövi jabetesi övore bojëmijare höjo ëhuro ëho jaburo court vaeromo Iesu ano'iröhe jöho uërohëgo. Rome aribövi jabetesi övore bojëmamumu ëhuro Iesu korosire ano taemare höjo. ²¹ Röhu noro uehorovoromo uvare höjo: Èaho nani God-ro nugö'öjade höjo rueromo no ajamuiromo Israel rajo nosi i'u'e muoho ahavuo'i hesi sasohë'e muoho röjahuiröhego. No ëhi uehorovare höjo. Röhu jöe gö'o ë mu sisë vaeruomadoho majae niö'i barëja-

mu röhu aveho majae göho rovë'e höjo. ²² Iae ëhi höjo röhu no'o gemu mae Iesuare ijore ijore jijiharue magonahohuro ave jö börömo majahuijamu hegoro no tiöjavuade höjo. Jaburo jaruvo sue'o ri'öromo Iesu bamarire va'are höjo. ²³ Va'oromo gavare höjo Iesuare sinoho bogojiamu. Bogojiamu gagorovo vuonorö'ö rueromo uövuare höjo: No va'oromo nia'ovo'irae-janovoromo garomo hejare höjo aneraho jaburo uövuamu: Iesu bogo guomo'i i'ovë'e höjo. Magonahoho jaburo ëhi uövuamu hejare höjo. ²⁴ Jöho henugoromo nosi ae göëro göëro Iesu bamarire va'oromo gavare höjo magonahehu uövuadëhi ëhi jiamu. Röhu Iesu bogo gavare höjo.

²⁵ Iesu bogo gavare höjamu Iesuro ri'öromo ë ae niö'ioho uëvadeje: Asë'e jemë simane i'uhëgo'ego God-are jöho bogo ma-burëro baejarujëjo. Èhu'ëro jïë'ëro jö God-aro baeromo majëhinöväre a jabesi jöho bogo maho uehorovarujëjo. ²⁶ Jemë diehi'oromo ave jöho bogo uehorovarujëjo. God-ro bamade höjo böröme namiromo ajëmi'iröhe aho vi'ehi böröme baeromo guomöjoro röhu ijönö ajï'ere ajio hiröhego. ²⁷ Èhi uëngoromo Iesuro hesi jöe God-are surire jajivo'amadoho huruoho majëhi barëjadeje. Moses-hu jajivade jöho aevo'i majëhiromo jö God-aro baeromo majëhinöväre a ioro'iohehu jajivo'amade jöhu'o huruoho majëhijadeje. Majëhijamu rue ae niö'iohuro hebe va'areje.

²⁸ Hebe va'aroho va'i nimare amore hörö'ie'areje. Hörö'irögororo Iesu öre ëgo'ö va'o hesi jiamu gagorovo ²⁹ rueho jaburo nijio'iraeromo uavareje: Nadi va'i no'o hijëjo. Majae mami'e barëjë'ëro vahiromavuo'ie'ajëjo. Vahiromavuo'ie'ajëjamu ejëhoromo jabu'o va'oromo osare hijadeje. ³⁰ Hiromo jabu'ie i'irögororo sa'aro hiro mo ie baeromo God mae uaromo ato'atovoromo i'imëmamu rueho jaburo baejareje. ³¹ Baeromo God-ro jabesi simanoho jiovëhamu evare Iesu avoho garomo uvareje: Ojo'e ë aho Iesu höjo. Iesu höromo ga'i gavareje Iesu ëma bogojio va'amu. ³² Va'amu gagorovo uarovareje: Ja'o uehorovëjo. Èahuro no'o jöe jövoromo God-are suri bëhoho huruoho majahuiibe örire rovamu heromo nosi dë vövöbajo'oho sasohavuoromo ri'öjavuo avohade höjo.

³³ Èhi uarovoromo ma-burëro sionëro vuono bu'öromo Jerusalem amore va'areje. Jerusalem va'oromo gavare Iesuare ijoraje 11-hu'o jabesi a ioro'iorohu'o gagovoromo raromë'e jiamu. ³⁴ Raromë'ëro jaburo ë ae niö'ioho uëvareje: Bada iae ri'öjë'e höjo. Ri'öromo Simon-are örire rovamu huro gavade höjo. ³⁵ Gavade höjamu rue ae niö'iohuro uëvareje: Noro niö'iro örire jirehoromo ëhi ëhi gavare höjo. Èhi uëromo uëvareje: Iesuro ie ato'atovoromo i'imamuamu evare no avoho garomo uvare höjo: Iae Bada höjo.

Iesuhu hesi ijorajo jabesi nunire rovade jöhoje.

³⁶ Bada höjamu gavë'i Iesuro ro ma-majioho jabu'o gemu mae namijadeje. Namiromo uëvadeje: Aganomë vaevë'e raromarujëjo. ³⁷ Vaevë'e raromarujëjamu

juhuonivoromo jiodudu'iraeromo uvareje: No aru'ahe gavaruëjo. ³⁸ Aru'ahe gavaruëjamu uëvadeje: Jemë rabëni juhuonivarujëjo. Rabëni uehore gö gö baejarujëjo. ³⁹ Ave nasi övoho höroho geromo uvorëjo: Nörö höjo. Ma'enegro heromo uvorëjo: Nörö bogo aru'ahe-muoho jio'i a mae höjo. Aru'ahoho sine ijo'ahe bogohöjo. Röhu jemë iae gevarujëjo na sino'e ijo'ahoe jevo'ego. ⁴⁰ Èhi uëngoromo övohu'o hörohu'o röjëhijamu gavareje. ⁴¹ Garomo uehorovemu uehorovo'i ari-jareje. Uehorovoromo uvareje: Aveho mu ma-mabëhe jïë'e nani noro sisë'i gavaruëromo bogo ma uehorovareje. Bogo ma uehorovamu gavë'i Iesuro uëvadeje: Na jemë ioho jëvajëjo o bogojëvajëjo. ⁴² Èhi uëvamu visue vënire buejë'oho babojamareje. ⁴³ Babojamamu Iesuro baeromo ae aho'obëhe jabesi nunire ijadeje.

⁴⁴ Iromo uëvadeje: Urimo naehu jemë'o hiromo majëhijamu hejarije jöho iae avejë'ö'e röhu maho majëhi'irögororo ë'ajëjo. Na uëvode höjo: Nasi jöho aho'obëhe Moses-hu jajivadoho jö God-aro baeromo majëhinöväre a ioro'iohehu jajivaroho Psalms jö jajivaroho nasi jöe aho'obëhe God-are surire jajivarëhi iae ëhi jio'a'ajëjo. Öre gö bogohöjo. Èhi uëvamu hejarije höjo. ⁴⁵ Hejarije hö uëromo jabesi simanoho huotövëhamu God-are surire jö bëhoho avoho gavareje. ⁴⁶ Avoho gavamu huro uëvadeje: God-are surire jajivoromo ëhi uvë'e höjo: God-ro bamë'ëro böröme namiromo ajëmijaje aho nörö vi'ehi böröme baeromo guomoromo majae niö'io gemu hesi uhure ri'ö'a'ajëjo. ⁴⁷ Ri'ö'iramu aëro nöruare ihore jöe majëhiromo ae uë'a'aruëjo: Ae aho'obëhe öri sisëre jijiharujoho vuonugohëjo. Mu sisëho vuonugo'i avoho uehorovoromo mu mae vaehego God-ro jemesi sisëho uehorovoromo vuonugajo. Èhi jïë'e jöho Jerusalem amore aevoromo majëhiromo maja rojomajire beva'a-jire sa'are sa'are majëhibe jijio'aruëjo. God-are surire jöho ëhi uvë'e höjo. ⁴⁸ Röhu ëhi jïë'e muoho jemë gavë'e jëvaje ëhuni ë jöho majëhibe jijiorëjo. ⁴⁹ Röhu aveho hehëjo. Urimo nasi Vavuehu hesi Aru'aho suvuorëmi'i mae uëvadëhi naro ë Aru'aho suvuoroho jemëni nugö'ö'iramu bae'a'aruëjo. Èhuni ë hesi urimo jemëro va'oromo Jerusalem amohuremu raromorego hujëji God-are darugohuro ruvebiromo ruahö'öjëvo'iröhe höjo. God-are darugohuro ruvebiromo ruahö'öjëvo'iramu evare va'oromo nasi muoho vae'a'aruëjo.

Iesu ö'idöre ajiomade jöhoje.

⁵⁰ Èhi uëngoromo sö ujuohoromo Bethany amonö va'adeje. Va'oromo övoho nigemëvoromo uëvadeje: God-ro jemë huë mae bojëmi'ajëjo. ⁵¹ God-ro jemë huë mae bojëmi'ajë uëromo God-ro uavamu jabumë ë rëmo'i huro ö'idöre ajiomadeje. ⁵² Ajiomamu gagorovo rue Iesuare ariböviohuro hu rajahiromo börömo bëhe nimorohobe Jerusalem vuonorö'ö va'areje. ⁵³ Va'oromo raromoromo God-are osa börömore va'oromo majae aho'o God rajahinöväreje. Ahia mino'e.

JOHN

God-are Jö Jövaje Aehu God-arire jioromo sa'are ruero mu ma barovade jöhoje.

1 Ni'i'ivade majaroho ae gemu hesi ihoho God-are Jö jumuvë'oho iae hijë'e jiadeje. Hu God'o gemu mae hi'i hu'o God jiadeje. **2** Ni'i'ivadire ë aho God'o gemu mae hijë'e jiadeje. **3** God-ro uavamu huro sa'ae bövie bise'e bamadeje. Bogo bamo'ibejo bövioho bise'oho bogo mae bogojio'ibejo. **4** Darugoho aho'o hesirire gemu jioromo rovadeje. Rueromo ae aho'o ajoho bojamuadeje. **5** Ëajohuro ramoramore ajivajeje. Ramoramoho ajoho bogo tugohë'eje.

6 Ae gemu God-ro nugö'öjamu rovadeje. Hesi ihoho John jiadeje. **7** Hu rovadeje aji hesi bëhi gavadoho huruoho majahui'iröhëro. Majahuijego ae aho'obëhe hesi jöho heromo mae uehorovo'iröhego. **8** Hu bogo ajoho jiadeje. A'i huro aji hesi bëhoho majahui'irövadeje. **9** Ëajoho iae aji maho jiohijo. Evare majare ë aje ae aho'obëhe ajivavuajohuro sa'are ruehijo.

10 Amo God-are Jö jumuvade ahuro ave sa'are hijadeje. Urimë'i God-ro uavamu ave sa'aroho avoho'amadeje röhu ave sa'are ariböviohuro hu bogo avoho garuomadeje. **11** Hu hesiro rovadeje röhu hesi aribövi mahuro hu bijönimoruomadeje. **12** Röhu hesi a ioro'iorohuro hu nimoromo mae uehorovoruumadeje. Mae uehorovoruumamu ëhuni uëvadeje: Avevejö'e jemë God-are aboji harihu'e raejävajëjo. **13** God-are aboji harihu'e raejävade hesi öroho bogo aehu nimoromo baejëvamu i'oroho rahëvo'i a'i God-ro baejëvë'ëro ëhuro hesi aboji harihu'e jëvadeje.

14 Röhu God-are Jö jumuvë'e ahuro sino haho'e baeromo ro God-are jöho mae röjahui avohoromo huë baejavuo avohoromo no'o gemu mae hibe juvadeje. Hi juvamu no hesi ajoho gavareje ë ajoho hesi Vavu hesi Harihe hu gemu'ëro jië'ëro baejë'ëro.

15 Ëhi'amu gagorovo John-ro ë a hesi jöho ae huruoho majëhijadeje. Majëhiromo ma-darugo'o uvadeje: Naehu uëvode aho aviae höjo. Na mami'e uëvode höjo: Naro urimo rovë'e jevajëjo. Ae gemuëro nasi ijönö rue'ië'ajëjo. Ëhi höjo röhu ë ahuro na iosiremiromo hu bërömo höjo na bogo rahevadevare hu jiobe rovë'ëro jië'ëro. Ëhi uëvadeje.

16 Iae hu huë baejavuo avohë'ëro ëhu'ëro huë mae no ae aho'obëhe bojamuiromo döre döre bojamuibe rovë'eje. **17** Mu vae'iröhe jögoroho God-ro uavamu Moses-ro bojamuadeje. A'i God-ro uavamu Iesu Kerisoro huë baejavuoromo God-are bëhoho maemu röjahuijadeje. **18** Aho God bogo mae bogo gavë'e

javue. God Harihoho gemu Vavu hesi bëhi mare hijaje aëro jië'ëro huro God röjahuijë'eje.

John bapataeto vaejaje aehu a jö majëhijadohoje.

19 Röhu Jerusalem raromarue Jew rajo a masijohuro priest ömo'ömo'u'o priest ajëmiarue a ömo'ömo'u'o uëvareje: Va'irarijoho John uarëjo: Ja rahuo javajëre. Ëhi uëvamu va'oromo ë jöho ua gavamu huro aviëhi jië'e jöho majëhijadeje. **20** Hu bogo jöho subivëho'i sama'e huruoho majëhiromo uëvadeje: Na bogo bëröme namiromo ajëmi'irode aho jevajëjo. **21** Uavareje: Ëhi jië'oho na ja Elijah javajëjo. Uëvadeje: Bogajo. Uavareje: No muebejaruëjo a bërömo huro jöe God-aro barueromo majahui'iröhego. Na ja ë aho javajëjo. Uëvadeje: Bogajo. **22** Uavareje: Ëhi jië'oho ja rahuo javajëjo. Majahuijego no va'oromo ramuö'öjamu rovare aho majëhi'iröhe höjo. Jasi jöho ja diehi jövanue höjo. **23** Diehi jövanue höjamu John-ro uëvadeje:

Na a rumo'e sa'are hiromo aviëhi jië'e jöho ma-darugo'o majëhijaje ae jevajëjo.

Badahu rueröhe öroho ahorrirëro vajivahorego hu maro rue'irajo.

Urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro ë jöho jajivadeje. Ëho John-ro uëromo ë'adeje: Isaiah-hu jajivade jö hesi muoho iae na vaeromo ë'ajëjo.

24 Ëhi jövamu rueho jaburo Pharisee a masijohuro rëmö'öjamu rovë'ëro **25** uavareje: Ja bogo bëröme namiromo ajamui'irane aho javajëjo bogo Elijah javajëjo bogo jö God-aro baeromo majahuijanue a bërömo javajëjo röhu ja diehi'oromo aho bapataeto vaejëvanue höjo. **26** Vaejëvanue höjamu John-ro uëvadeje: Naro jövëro bapataeto vaejëvaje höjo. Röhu jemëhu bogo gavaruje aho jemesi ririre namijajëjo. **27** Huro nasi ijönö rue'ië'ajëjo röhu huro na iosiremiromo bërömo höjo. Naehu hesi mu bise'o vaejahoromo hesi höru sino jiovaho'ibejodoho o mu bise'o bise'e rabe vaejaho'ibejodoho na ma-bise'e jevajëjo. John-ro ëhi uëvadeje. **28** John'o Jerusalem jioromo rovare ariböviohu'o jö ëhi vaerovaroho ëho Bethany jiadeje. Bethany amoho Jordan jovo ruhëhi jiadeje. Ësa'are Jordan jovore John-ro ae bapataeto vaejëvonövadeje.

Iesu God-are Sheep Harihu jiaje jöhoje.

29 Nërö John-ro gavade Iesu rovamu gagorovo ae uëvadeje: Arueho gahëjo. Sheep harihu muo'amamu God-hu mu sisë rori'o babu'öjadëhi ëhi ë ahuro sa'ae gö gö aho'obëhe nosi sisëho rori'o babu'ö'ajëjo. **30** Ëa hesi jöho na mami'e majëhijode höjo. Majëhiromo

uëvode höjo: Naro urimo rovë'e jevajëjo. Ae gemuëro nasi ijonö rue'ie'ajëjo. Èhi höjo röhu huro na iosiremiromo hu börömo höjo na bogo rahevadevare hu jiobe rovë'ero jië'ero. Èhi majëhijode höjo. ³¹ Mami'oho na hu bogo avoho gavode höjo. Röhu naehu rueromo jovehu bapataeto vaejövode hesi bëhoho èho naro hu röjëhijego Israel aribövioho jemëro ga'irarijego èhuni è'ode höjo.

³² O ave jöho John-ro gavë'ero huruoho majëhiromo uëvadeje: Naro gavode höjo God-are Aru'ahe guaho va'ënohuro ö'idöre jioromo è a hesi simano namore ruvebiromo gerejamu. ³³ Mami'e na hu bogo gavode höjo röhu naehu jovehu bapataeto vaejëvojöro uevadohuro uevade höjo: Ga'irane Aru'ahohuro ruvebiromo di a hesi simanore gerejamu gavë'oho uvonëjo: Èahuro God-are Aru'aho Mahuro èhuro bapataeto vaejëvo'ajëjo. Vavuohuro èhi uevamu hejë'ero ijonö gavode höjo Aru'ahoho ruvebiromo è a hesi simanore gerejamu. ³⁴ Èho nasi nunëro gavode höjo. Gavë'ero naro jemë uëvajëjo: Arue aho God-are Harihe höjo.

Iesuhu aevoromo ae uëvamu hesi ijore ijore jijihare jöhoje.

³⁵ Èhi uëvë'ero nërö John-ro röhu maho è rueromo hesi ijorajoho niö'i jabu'o gemu mae namijadeje. ³⁶ Nami'li gavade Iesu rova'amu gagorovo ijorajo niö'ioho uëvadeje: Arueho gahëjo. God-are Sheep Harihoho iae jiajëjo. ³⁷ Èhi uëvamu hegorovo rueho jaburo John nugo'i Iesuare ijore va'areje. ³⁸ Iesuare ijore va'amu huro huotorovoromo gëvade è ae niö'ioho hesi ijore rovamu gëgorovo uëvadeje: Jemë rabe naharujëjo. Rabe naharujëjamu jabesi huëro uavareje: Rabae ja dinö'e hijanue höjo. Röhu Rabae uavaroho èho uaromo è'areje: Röjahuijanue a börömo hajo. ³⁹ Rabae ja dinö'e hijanue hö uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Rueromo gahëjo. Gahëjamu hegorovo majae garobo'e bamamu hu'o va'oromo hu hijaje osaho gavareje. Garomo hu'o arijuvo vahiromamu va'areje. ⁴⁰ Ae niö'iohuro John-are jöho hejë'ero Iesuare ijore rovare a gö hesi ihoho Andrew Simon Peter-are öho jiaadeje. ⁴¹ Andrew-ro ma-burëro hesi öho Simon naho va'oromo bihoromo uavadeje: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho noro birohë'e javuajëjo. Böröme namiromo ajamui'iröhe aho Greece huëhu huotövë'oho Kerisoje. ⁴² Böröme namiromo ajamui'iröhe aho birohë'e javuajëromo Simon hu'irae baeromo Iesu ga'iro rovadeje. Rovamu Iesuro hu garomo uavadeje: Ja Simon John-are harihe javajëjo. Jasi ihoho Cephas jio'a'ajëjo. Hebrew huëhu Cephas huotövë'oho Greece huëho Peter-je. Èiho hesi bëhoho munëje.

Iesuhu Philip'o Nathanael'o uëvamu hesi ijore ijore jirehare jöhoje.

⁴³ Èhi è'è'ero nërö Iesuro uvadeje: Jaruvo na Galilee sa'are ajiomo'ejöjo. Ajiomo'ejö uvonugoromo ajiomadoho ajio Philip birohadeje. Philip bihoromo

uavadeje: Nasi ijoro ijoro rovëjo. ⁴⁴ Röhu Philip hu Bethsaida amo rajo ae jiaadeje. Andrew'o Peter'o jabu'o ame gemuoho jëvadeje. ⁴⁵ Èhi'amu Philip-ro Nathanael naho va'oromo bihoromo uavadeje: Urimë'i Moses-ro hesi jögoru surire uövuade höjo: Ijonö a böröme rue'a'ajëjo. O jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviohuro jöe gemuoho jajivoromo uönövare höjo. Èrueröhego jajivoruomade aho iae no birohë'e javuajëjo. Hesi ihoho Iesu höjo. Hu Joseph-are harihe höjo. Hesi amo ihoho Nazareth höjo. ⁴⁶ Nazareth höjamu Nathanael-ro uavadeje: Asë'e a maho èhi jië'e amoro-ho bogo rue hesi höjo. Bogo rue hesi höjamu Philip-ro uavadeje: Ja'o ro gavëjo.

⁴⁷ Èhi'amu Iesuro gavade Nathanael rovamu gagorovo ae uëvadeje: Arueho gahëjo. Israel rajo a ma-maëro rovajëjo. Hesi uhuroho sareri'e jöho bogohöjo. ⁴⁸ Èhi uavamu Nathanael-ro uavadeje: Ja diehi'oromo na gevanue höjo. Gevanue höjamu Iesuro uavadeje: Jae-hu ruejoro Philip-hu uavade hesi urimo ja meso gurutore hijamu gavode höjo. ⁴⁹ Gavode höjamu Nathanael-ro uavadeje: Tisa ja God-are Harihe javajëjo. Ja böröme namiromo Israel rajo muebejavuanue aho javajëjo. ⁵⁰ Muebejavuanue aho javajëjamu Iesuro uavadeje: Na uavode höjo: Ja meso gurutore hijamu gavode höjo. Èmu harihu vaejode jöho uavamu hejë'ero jero mae uehorovevanuëjo. Röhu u'emu mu masijo maho ga'amo'anuëjo. ⁵¹ Èhi uanugoromo uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ie'ajëjo. Jemë iae ga'a'arujëjo ö'idöho arorovo'i God-are A Ma naehu jiajire God-are anerahuro iojiomoromo ruvebi'i ari'iramu.

Iesuhu Cana amore hiromo masurovare sörö iromo bëhi'e mu börömo vaejade jöhoje.

2 Majae niö'i gemu hesi uhure iae masurovo'iröhe söröho Cana amore Galilee sa'are avohareje. Avohamu Iesuare vëmohuro è hijadeje. ² Iesu'o hesi ijorajoho jabu'o söröre ruejoro uëvë'ero è ro raromareje. ³ Raromoromo sörö'e ariböviohuro wine jovoho ue'aho barënuogoromo vëmohuro Iesu uavadeje: Wine jovoho barëj'e höjo. ⁴ Barëj'e höjamu uavadeje: Mamajo. Rabëni ajëmijoro uevanuëjo. Nasi maja börömo-ho bogo rovë'e höjo. ⁵ Bogo rovë'e höjamu hegorovo vëmohuro mu ajëmijarue aribövioho uëvadeje: Èaehu diehi uëvamu hejë'oho èhi è'orëjo.

⁶ Röhu Jew rajëro God uehorovoromo jabesi sine inöme u'o'amarue jögoroho enövareje. Èhuni jovo hevöe munëhu ubovoromo avoho'amaroho aho'obëhe övo gö mine övo göre gemu è momorö'öjadeje. Jovo bövi mae 80 o 120 litre gemu gemu oteho'amo'ego irijiomomo'amonövadeje. ⁷ Èhi jië'e jië'ero Iesuro mu aribövioho uëvadeje: Èmunë hevöro jovo maho oteho'amego irijiomomo'amo'irajo. Èhi uëvamu irijiomomo'amo barëjareje. ⁸ Èhi'amu uëvadeje: Jove gö è hevöro vuoromo ujuoho va'oromo sörö muebejaje aho i'imamirëjo. I'imamirëjamu ujuoho va'oromo i'imamijareje. ⁹ I'imamamu rue sörö muebejaje ahuro i heromo hejadeje jovoho rihu'e jiamu è jovo maho mami'e wine-rëjë'ero jië'ero. Röhu è wine jovoho

dinö'e jioromo ujuoho rovaroho bogo ga'i hesi jovo vuare mu ariböviohuro gavareje. Amo hejade rihu'e jiamu hegoro i'o masuvade aho uvamu rovadeje. ¹⁰ Rovamu rue sörö muebejaje ahuro uavadeje: Ae aho'obêhe wine jovo mabêhoho urimo bahijêharue hōjo. Bahijêhonugoromo aëro jovo bövi mae ue'ahego ijonö jove ma-bisemu sisêho bahijêharue hōjo. A'i jero wine jovo maho avoho runo'e bamane hōjo aviavejō'e i'iröhohuni.

¹¹ Iesuro Cana amore Galilee sa'are hiromo bëhi'e mu bōrōmoho aevo'i êhi vaejadeje. Vaeromo êhuro hesi aji maho rōjêhijamu gagorovo hesi ijorajoho jaburo hu mae uehorovareje.

¹² Êhi'amu Iesu o hesi vēmoho o ö ömo'ömoho o ijo-rajō ömo'ömoho êho jaburo Capernaum amore abuejareje. Abueromo ê raromaroho majae gemu niö'i rabu'e barêjadeje.

Iesuhu God-are amo bōrōmore ajiomoromo inōmo imo'amarue aribövi rarovö'ōjêvade jōhoje.

¹³ God-hu Vörö Tugohade Sörö Jew rajehu ijarue majaho dunovadeje. Sörö majaho dunovamu Iesuro Jerusalem ajiomadeje. ¹⁴ Ajiomoromo God-are amo bōrōmore va'oromo gavadeje a ioro'ioroho cow-ho Sheep-oho guaho va'êne ugoho êhi imo'amo'i o a ioro'ioroho mu maratu bëhire raromoromo ijo bajoho ujuoho'i amo bōrōmo hesi ijo bajoho mana i'imêmijamu. ¹⁵ Êhi gënugoromo ö'e ujuohoromo baduno'e ö'oho huadeje êhuro hisuebi'amoröhëni. Huonugoromo ê aribövioho aho'obêhe God-are amore jioruomamu hisuebijëvoromo rarovö'ōjêvoromo sheep-ohu'o cow-hu'o rarovö'ö'amadeje. Ijo bajo mu vaeruomaje aribövi jabesi mu maratuho huotovö'ōjêhamu ijo bajoho rireromoromo arua anumiae va'adeje. ¹⁶ Guaho va'êne ugo imoruomaje aribövioho uêvadeje: Ave inömo inömo rori'o ujuoho va'ohêjo. Nadi aveho imohêjo. Nasi Vavu hesi amoho bogo bövi bise'o imarue amoho hōjo. ¹⁷ Bogo bövi bise'o imarue amoho hōjamu hegorovo Iesure ijorajoho jaburo uehorovoromo uvareje: Huhu ê mu vaejaje hesi bëhoho God-are surire jajivoromo uvê'e hōjo: Vavuhō jasi osa hesi mu nimajohuro êhuro vëninö'e nasi dë vövöbajō'ere ravevājējo.

¹⁸ Röhu Jew rajō a masijohuro gavare Iesu êhi'amu uavareje: Rabëni êhioho ê'anuêjo. Bogo gavarue darugo'e muoho rōjahuijēgo no garomo uvarêjo: God-ro uavê'ëro ê'anuêjo. ¹⁹ Ê'anuêjamu Iesuro uêvadeje: Ave God-are amoho dadovorêjo. Dadovê'oho majae niö'i gemu hesi uhure naro röhu maho vae barê'iramu mae nami'a'ajêjo. Êhi jiê'e darugo'e muohemu rōjêhi'ejōjo. ²⁰ Rōjêhi'ejōjamu Jew rajohuro uêvareje: Sarerivanuêjo. Ave amo vaebe rovaroho vadune aho'obêhe 46 barêjê'e hōjo. Êhuni dadovê'oho röhu ja diehi'oromo majae niö'i gemu hesi uhuroho vae barê'iramu maho nami'a'ajêjo.

²¹ Jaburo uvareje: Nani God-are amo bōrōmoho dadovo barêjēgo huro vae barê'i jövajējo. Röhu bogo amo hesi jōho jövo'i hesi sino hahō'ehu guomoromo

röhu maho ri'öröhe jōho jövadeje. ²² Êhu'ëro jiê'ëro ijonö Iesuhu guomoromo ri'öjêdevare evare hesi ijorajoho jaburo uehorovoromo uvareje: Iesuro mami'e uönövade hōjo: God-are amoho naro avoho vae'iramu nami'a'ajêromō evare Iesu ri'ö'iröhe jō God-are surire jajivare Iesuhu majêhijadōho êho mae uehorovareje.

Iesuhu ae aho'obêhe gö barêjaje jōhoje.

²³ God-hu Vörö Tugohade Sörö majare Iesuro Jerusalem amo bōrōmore hijamu evare ae aho'obêhe gavare hu mu masije vaejamu gagorovo hesi örire mae uehorovoromadeje. ²⁴ Mae uehorovamu Iesuro uvadeje: Êaribövioho ma-döëremu uehorovevaruëromō jabesi öriroho bogo ma uehorovêvadeje ae aho'obêhe mami'e gëvê'ëro jiê'ëro. ²⁵ Iae hu ae aho'obêhe jabesi dë vövöbajō'oho gë barënovadeje. Êhu'ëro ae gö jabesi jō Iesure örire majahi'iröhe bëhoho bogojadeje.

Iesuhu Nicodemus'o jō jövade jōhoje.

3 Iae Jew rajō a bōrōme gemuëro hijadeje hesi iho-ho Nicodemus. Hu Pharisee ae jiadeje. ² Vahie gemu huro Iesu ga'i va'adeje. Va'oromo Iesu uavadeje: Tisa no ja garomo uvarue hōjo: God-hu ramö'öjamu rōjahui'i rovane ae javajêjo. Rabëniajo. God a'oho bogo hi'ibejajo jaehu vaejanue êhi jiê'e mu masijo vaejê'oho bogo eni javuo'ibejajo. ³ Bogo eni javuo'ibejajamu Iesuro uavadeje: Ave jōho na jō mae ua'iê'ajêjo. Ae mami'e rahadōho röhu maho bogo raho'amê'oho God-hu muebejaje öri ari'o garuomoröhoho bogo eni jioruomō'ajêjo. ⁴ Bogo eni jioruomō'ajêjamu Nicodemus-ro uavadeje: Iae mae hōjo röhu aho mavojirajê'oho diehi'oromo röhu maho raho'amo'iröhoho eni jioruomō'ajêjo. Vëmu jabesi dëre vuonorö'ö rumo va'oromo suorovonövé'oho bogo eni hōjo. ⁵ Bogo eni hōjamu Iesuro uavadeje: Ave jōho na jō mae ua'iê'ajêjo. Jovohu'o God-are Aru'ahohu'o bogo ajëmijamu röhu maho rahê'oho God-are öri ari'ere va'iröhoho bogo eni jioruomō'ajêjo. ⁶ Sino hahō'o'e aëro sino hahō'o'e harihoho baerumō'i a'i God-are Aru'ahohuro iae aru'ahō'e harihoho avohō'amaje hōjo. ⁷ Na uavode hōjo: Jemë mami'e rahëvadōho röhu maho rahëvê'oho êhuremu mae jëvo'ajê jōho hejanuho nadi tiönêjo. ⁸ Buroho dinö'e dinö'e va'i nimê'oho hesi êma va'aje hōjo. Ja he'a'anuêjo rovavo'iramu röhu bogo ga'a'anuêjo dinö'e jioromo rovajoho o dinö'e va'ajoho. God-are Aru'ahëhu a rahu ajëmamu röhu maho rahê'oho jabesi öroho iae êhi dadivavo'iramu bogo ga'a'anuêjo.

⁹ Bogo ga'a'anuêjamu Nicodemus-ro uavadeje: Röhu êhi jiê'e muoho diehi jio'a'ajêjo. ¹⁰ Diehi jio'a'ajêjamu Iesuro uavadeje: Ja Israel rajō rōjahuijanue a bōrōme javajêjo. Röhu ja diehi'oromo êhi jiê'e muoho bogo gavanne hōjo. ¹¹ Ave jōho na jō mae ua'iê'ajêjo. Simane javuê'ëro ê jōho no atarue hōjo. Nunehu gavê'e jōho huruho majêhijarue hōjo. Majêhijēgo jemëro bogo ejahuaruje hōjo. ¹² Sa'a hesi mu jō majêhijodōho jemë

bogo maho uehorovevaruje höjo. Èhuni ö'idö hesi mu jö majëhijë'oho jemë diehi'oromo mae uehorovevorëjo. ¹³ A ioro'ioroho bogo ö'idöroho ajio raromoruomade höjo. God-are A Maho ö'idöre jioromo ruvebijodoho naro gemuëro ëho hijode höjo.

¹⁴ Röhu urimë'i Moses-ro a rumo'e sa'are hiromosigobu va'ëne inömo ma-mabëhe avohoromo ijore bamoromo a jabesi nunire banigojiomade höjo aëro ëho garomo mae raromonövoröhego. Sigobu va'ëne inömo banigojiomadëhi God-ro bamë'ëro aëro ëhi hesi A Maho na a jabesi nunire banigojiomevo'aruëjo ¹⁵ ëhuro ae rahu na mae uehorovevë'oho i'e rahanovoromo ma-ioro'ioemu maro raromö'iröhego.

¹⁶ Sa'ae dinö'e dinö'e God-ro dë vövöbajo'e aho'o uehorovavuadeje. Uehorovavuoromo hesi Harihu gemu'oho bojamuijadeje ëhuro ae rahu Harihu mae uehorovë'ohuro ëhuro bogo sisëroho va'i ma-ioro'ioemu maro raromö'rohego. ¹⁷ God-hu hesi Harihu sa'are nugö'öjade hesi bëhoho bogo nosi sisëro garomo sisëroho bamavuo'i a'i ajamuiromo maro ramuö'iröhego ëhuni nugö'öjadeje.

¹⁸ Ae rahu Harihu mae uehorovë'oho bogo sisëroho va'o hesije. O bogo ma uehorovë'oho mami'e sisënö bamë'eje ë hesi bëhoho hu God-are Harihu gemu'oho bogo ma uehorovë'ego. ¹⁹ A sisënö bamëvaje hesi öroho aviëhije. Ajohuro sa'are rovë'eje. Rovë'e jiamu aëro ajoho bijönimo'i ramoramoho nimoruomadeje mu sisëmu vaejaruëro jjië'ëro. ²⁰ Ae rahu mu sisë vaejë'oho ajoho garomo bijönimoromo bogo bëhiroho rovajeje hesi mu sisëho va'orahoro jiojöëni. ²¹ A'i ae rahu mu ma vaejë'ohuro aji bëhire rovajeje huhu God-are jö ejahoromo mu vaejajoho ëho samaro jioröhego.

John-hu Iesuarë jö majëhijade jöhoje.

²² Èhi'amu Iesu'o hesi ijorajo ömo'ömo'ohu'o ëho jaburo Judea sa'are va'areje. Va'oromo huro jabu'o hiromo ae bapataeto vaejëvonövadeje. ²³ Bapataeto vaejëvo'i John-ro Aenon sa'are Salim amo bëhire hiromo hu'o bapataeto vaejëvonövadeje ë dirö'oho jove aho'obëhe jjië'ëro. Bapataeto vae'ego ae aho'obëhe ë rueromo vaenövareje ²⁴ ë hesi bëhoho John bogo gud-uamoromo savoji gagoroho ba'amë'ëro ijönö ba'amo'iröhego.

²⁵ John-ro bapataeto ëhi vaejëvamu hesi ijorajo ömo'ömo'ohu'o Jew rajo ae gö'o jö aho'ahamirovoromo uarovareje: Jovehu sisë u'o'iröhe öroho ëhi ëhi höjo. ²⁶ Jöho ëhi aho'ahamirovoromo John-are ijorajohuro va'oromo John uavareje: Tisa Jordan jovo ioro'iorore ja'o hijamu jaehu hesi jö majahuijanoho ë ahuro jasi muoho vajiohunö'e baeromo bapataeto vaejëvego jabu ae aho'obëhe hesirire va'oruomaje höjo.

²⁷ Va'oruomaje höjamu John-ro uëvadeje: Röhu aehu nosirire rueruomë'oho o muehu o rabehu rabehu rovë'oho bogo ëma rovego bae'i a'i God-ro bojamuijago baejarue höjo. ²⁸ Jemë mami'e hejarije höjo naro jemë uëvamu: Böröme namiromö ajëmi'irode aho bogonaehu jevajëjo. A'i God-ro na urimo remö'öjamu rovë'e jevajëjo ë ahuro ijore rueröhego. ²⁹ Èa hesi jöho

uhunö'e majëhi'ie'ajëjo. I'o masuröhe aho huro gemuëro vaboroho bae'a'ajëjo. O ë a hesi aemo'ae-mohuro namiromö mu'öjamiromö heröhe masuröhe aho jöe jövavamu hejë'oho nimoroho'ajëjo. Nimoroho'iröhëhi jemëhu uevaruje a hesi mu jöho heromö na nimorohevo avohajëjo. ³⁰ God-ro ëhi nimo'ego ë a hesi ihoho ajiomö'i nasi ihoho abuejajëjo.

Iesuhu ö'idöre jioromö ruvebijë'ëro jö börömo majahuijaje jöhoje.

³¹ John-hu majëhijadëhi iae ëhije. Döre jioromö ruvebijade ahuro ae aho'obëhe iosiramuiromö börömoheje. Bogo döre jioromö ruvebi'i a'i ma-sa'are rahëvare aribövioho jabumë ma-sa'aremu raromarue ariböviero jëvë'ëro sa'a hesi jöhemu majahuijarueje. O ö'idöre jioromö ruvebijade ahuro aho'obëhe iosiramuiromö hu börömoheje. ³² Börömohe jjië'ëro garomö hejade jöho huro ae majëhijajeje. Majëhijago hesi jöho aho bogo ejaharueje. ³³ Röhu ae rahuro hesi jö ejahë'oho ëhuro uvarueje: Iae mae-ëjo God mae höjo. ³⁴ Èhesi bëhoho God-hu nugö'öjade ahuro God-are jöhuremu jövajeje. Rabëni hesi bëhoho God-ro hesi Aru'ahoho bojami avohego dë vövöbajo'e raroahago jöho jövajeje. ³⁵ Vavuohuro Harihoho rajahijajeje. Rajahiromö bövie bise'e hesi övore bamë'eje. ³⁶ Ae rahu Harihu mae uehorovë'oho ma-ioro'ioemu maro hijajeje. O ae rahu Harihu bogo ejahë'oho bogo maroho hi'i God-ro hesi örire dë vörönimemu vörönimajeje.

Iesuhu Samaria rajo magonahohu'o jö jövadohoje.

4 Iae Pharisee ariböviohuro hejareje aëro uvoruomamu: John rinëgoromö bapataeto vaejëvobe rovaje aho ma-jianovo'i Iesuhu rinëgoromö bapataeto vaejëvobe rovaje aho börömohe höjo. ² Èhi hejareje röhu Iesu bogo hesi övoho bapataeto vaejëvo'i a'i hesi ijorajoho jaburo ë'areje. ³ Amo Iesuro hejade uvavamu: Huhu ë'aje muohuro John hesiroho iosiramijë'e jöho Pharisee ariböviohuro hejë'e hö uvavamu hegorovo Judea sa'aho vuonugo'i vuonorö'öromö Galilee sa'are ajiomö'i va'adeje. ⁴ Galilee ajiomö'irögoro Samaria örëro va'adeje hesi muëro jjië'ëro.

⁵ Va'oromö Samaria sa'are ajiomoromö amo ihe Sychar ë rovadeje. Röhu Sychar amo bëhire jiaje sa'aho urimë'i a mami ae Jacob-ro hesi harihoho Joseph bojamijadeje. Èsa'anö Iesu rovadeje. ⁶ Rueromö maja ririvanovë'iro öri ëgoböviro rovë'ëro u'uvamu hegoro Jacob-mëhu jövëni umare gua bëhire hijadeje.

⁷ Hesi ijorajoho jabu ie imo'i amore va'ë'ëro hesi sivue hijadeje. Hijamu iae Samaria sa'a rajo magonahe gemuëro jove vuo'i rovadeje. Rovamu gagorovo Iesuro uavadeje: Jove vuo bojemego na ijöjo. ⁹ Jove bojemego na ijöjamu rue magonahohuro uavadeje: Ja Jew raje javo'i na Samaria rajo magonahe jevajëjo. Èhu'oho rabëni jovo jöho ue gevanuëjo. Èmagonahehu ëhi uavade hesi bëhoho Jew rajohuro uvoruomajeje: Samaria rajo jabesi ano sabo'e hevöho enatuoho uno-ho ioho bogo i'ejarëjo. Jew rajehu ëhi uvoromö

ömaruëhi Iesu bogo ëhioho ömë'ëro ëhu'ëro magonahohuro uavadeje: Rabëni jovo jöho ue gevanuëjo. ¹⁰ Ue gevanuëjamu hegorovo Iesuro uavadeje: God-hu a bojëmijaje suvuoroho jero bogo gavanuëjo. O naehu jovo bojëmijöro ua gavaje aho jero bogo gevanuëjo. Ge'ibejanëjo ja ue ge'ibejanëjo naro a i'ovëvaje jovocho bojami'ibejööjo iromo maro hi'iranego. ¹¹ Bojami'ibejööjamu magonahohuro uavadeje: Iae mae höjo röhu jovo vuoromo bojemi'irane hevöho bogojavajëjo. Röhu jovo vuo'irane guaho ëgobövi mae jio abuejajëjo. Ëhi jïë'oho ja diehi'oromo a i'ovëvaje jovocho vuo bojeminëjo. ¹² Nosi hije bövi mae Jacob-ro ave jovo vuarue guaho bojamuijade höjo. Hu'o hesi harihu ömo'ömohu'o ëho jaburo ave guare rueromo jovocho vuoromo ue'ahë'i jabesi mioho mio'amonövare höjo. Na jero Jacob iosiramiromi böromohi javajëromi ëhu'ëro jero a i'ovëvaje jovocho bojemi'i uevanuëjo. ¹³ Uevanuëjamu uavadeje: Ae rahu ave jovo ue'ahë'oho huë girihëvo'iramu röhu maho gö'o i'i nimonövo'arujëjo. ¹⁴ O naehu jovo mëmamu ue'ahë'oho huëho bogo girihëvo'i ioro'ioie gemu ma-maemu jioruom'o'ajëjo. Ëhesi bëhoho naro jovocho bojëmi'iramu nasi jovo mahuro jabesi dë vövöbajo'ere jövëro bubujivanovo rojomëvo'iramu ma-ioro'ioie gemu maro rarom'o'aruëjo. ¹⁵ Rarom'o'aruëjamu magonahohuro uavadeje: Mae jovo jöe jövajëromu uavadeje: Iae mae höjo. Ëhi jïë'e jovocho bojëmego na ijöjo. Iromi ijönöho huëho bogo girihevego aveho bogorueromo jovocho vuo'irode höjo.

¹⁶ Bogo vuo'irode höjamu Iesuro uavadeje: Va'oromo jasi baruoho uaromo hu'irae baruenëjo. ¹⁷ Baruenëjamu rue magonahohuro uavadeje: Baru rumo'e jevajëjo. Baru rumo'e jevajëjamu uavadeje: Iae mae uevanuëjo: Baru rumo'e jevajëjo. ¹⁸ Urimo baru masu nuge rovanoho aho'obëhe övo gö mine höjo. Avevejö'e garomo hijanuoho ëho bogo jasi baruoho höjo. Ëhuni ja mae uevanuëjo. ¹⁹ Mae uevanuëjamu rue magonahohuro uavadeje: Iae na gavajoho ja jö God-aro baeromo majahuijanue ae javajëjo. ²⁰ Ëhuni ave jöho uevego na hejööjo. Nosi Samaria hijo miono'o ömo'ömohuro rue dahorure iojiomoromo God rajahibe rovë'e höjo. Röhu Jew rajoho jemëro uvaruje höjo: Jerusalem amohuremu rojomoromo God rajahinövorëjo. Di öri ari'oho maho höjo. ²¹ Maho höjamu uavadeje: Röhu ave nasi jöho mae uehorovëjo. Majae ijönöho aho bogo rue dahoruroho o Jerusalem amoroho Vavuoho rajahiruom'o'ajëjo. ²² Samaria rajoho jemëhu rajahijaruje bëhoho bogo gavë'e ëma ë'aruje höjo. Röhu Jew rajo noehu rajahijaruoho noro avoho garomo ë'arue höjo. Rabëni hesi bëhoho God-hu a manö babamëvo'iröhe muoho Jew rajo nosirire aevë'ëro jïë'ëro ëhu'ëro noro öroho avoho garomo God rajahijaruje höjo. ²³ Majae gö rue'ië'ajëjo. Röhu mami'e rovanövë'e höjo. Evare majare aehu uhohu'o God rajahijë'oho God-are Aru'ahoho baeromo Vavuoho avoho uehorovoromo ëhi rajahi'aruëjo. Vavuohuro iae nimajëjo ëhi jïë'e ariböviohuro hu rajahinövoröhego. ²⁴ God hu aru'ahe höjo. Ëhuni ae rahu God rajahijë'iroho hesi Aru'ahoho baeromo God avo-

ho uehorovoromo rajahi'aruëjo. Öre gö bogohöjo.

²⁵ Bogohöjamu rue magonahohuro uavadeje: Iae na gavajëjo. Böromë namiromi ajamui'iröhe aho Keriso iae rue'a'ajëjo. Rueromo jöe aho'obëhe huruoho majahui barë'ajëjo. ²⁶ Majahui barë'ajëjamu Iesuro uavadeje: Jaehu uvanue aho iae na aviae jevajëjo ja'ojövajoho.

²⁷ Ëhi uavamü gavë'i Iesuare ijorajoho jaburo vuonorö'ö rovareje. Rue'i gavare Iesuro magonahoho jöe jövamu gagorovo tiöjëvadeje. Tiöjëvamu röhu aho Iesu bogo uavareje: Ja rabe nagajëjo. O bogo uavareje: Ja rabëni hu'oho jöho jövanuëjo. ²⁸ Ëhi'amu magonahohuro ri'öromi jovo'e hevöho ë nugo'i amëro va'adeje. Va'oromü ae uëvadeje: ²⁹ Rueromü ae gemu gahëjo. Naehu bövi bise'o ömode jöho nuro majehijamü hejë'e jevajëjo. Na ë aho böromë namiromi ajamui'iröhe aho höjo o rahuo höjo. ³⁰ Ëhi uëvamü amohu vonugö'i Iesu ga'i örire ruuromadeje.

³¹ Ëmagonahohuro ëhi ë'irögoro Iesuare ijorajoho jaburo ioho imë'ëro uavareje: Tisa ie ijëjo. ³² Ijëjamü Iesuro uëvadeje: Iae nasi ie ijajëjo. Röhu jemë bogo gavarujëjo. ³³ Bogo gavarujëjamü rueho jaburo uarovareje: Na aëro ioho ba ro bojämijare höjo. O dinö'e baejade höjo. ³⁴ Ëhi uarovamü Iesuro uëvadeje: Ëho na bogo i jöho uë'iro a'i Vavuehu sa'are remö'öromü nimaje jöho naro ejahoromü huhu bojëmade muoho vae barëjego ëhuro inö'e da'uegaje höjo.

³⁵ Jemë'o uehorovohëjo. Jemë atoromü ëhi uvaruje höjo: Manaere ëhi niö'i ëhi niö'i mueberomü iruno'ohomavov'iramü evare gagovo'ëjarëjo. Röhu aveho hehëjo. I'omü'ohoruë numë uherihoromü gahëjo. Iruno'oho iae mavo'amë'e höjo gagovo'amö'iröhego. Ëhi uëvadejöhësi bëhoho bogo iruno'ojöhö jio'i a'i Samaria rajae aho'obëhe magonahohuro uëvë'ëro Iesu ga'i örire ruuromade jöhoje. ³⁶ Röhu uhu jöhësi vituohomajëhiromü uëvadeje: Gagovarue ariböviohuro aviavejöhëjabësi suvuorohoujuohoromü ariböviohü iruno'ovav'ëne gagovëvaruëjo jaburo ma-ioro'ioiemü maro raromoröhego. Ëhu'ëro iruno'e bamarue ariböviohü'ogagovarue ariböviohü'oma-gemuoro nimorohoromü'ajëjo. ³⁷ Röhu ave jöhu'atoromü uvarue höjo: A ioro'iorohuro iruno'ohobamego a ioro'iorohuro gagovarue höjo. Ejöho iae mae höjo. ³⁸ Naro jemë rëmö'öjode höjo i'u'e mü bogo vaejarijire ë va'oromü magagovo'irarijiego. Hësi a ioro'iorohuro i'u'e muohöë vaejamü jemëro jabësi mü vituohobaejë'ëro aë magagovëvo'ië'arujëjo nasinö jëvojöro.

³⁹ Ëhi'amu Samaria sa'a rajo aribövie ë amore raromaruohuro hejare magonahoho uëvamü: Naehu bövi bise'o ömode jöho majehijamü hejë'e jevajë uëvamü hegorovo aë aho'obëhe Iesu mae uehorovareje.

⁴⁰ Mae uehorovoromü ruuromü Iesü uavareje: Rö nosi amorü no'ohijëjo. Hijëjamü Iesuro va'oromü majae niö'i jabu'ohijadeje.

⁴¹ Hijamü urimü aë aho'omagonahohësi jöhö heromü mae uehorovë'ëro hejare Iesuro jöe majëhijamü hegorovo aë gö gö aho'obëhe mae uehorovareje.

⁴² Mae uehorovoromü magonahoho uavareje: Urimü-

ho jasi jöho heromo Iesu mae uehorovare höjo. Jaruvoho bogo ehunioho mae uehorovo'i a'i nosi hia'ero hejare Iesuro jöe majahuijamu hejë'ero ehü'ero noro mae garomo uvarue höjo: Iae mae-ëjo. Èaho sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho manö baba-mavuaje aho höjo.

Gavamen mu vaejaje a hesi harihu hesi sino Iesuhu ajamamu marëjade jöhoje.

⁴³ Èhi uavamu Iesuro è amore hiromo majae niö'i barëjamu gagorovo va'adeje. Va'oromo Galilee sa'are ajiomadeje. ⁴⁴ Urimë'i Iesuro ae majëhiromo uëvadeje: Jö God-aro baeromo majëhijarue aribövioho èhi jië'e aribövioho nosi sa'ra rajohuro bogo masijoho höromo maho uehorovavuoruomaje höjo. ⁴⁵ Röhu va'oromo Galilee sa'are rovamu gagorovo è sa'ra rajohuro hu rajahiruomadeje è hesi bëhoho mami'e söröho i'i Jerusalem va'oromo gavare Iesuro darugo'e mu masijoho vaejamu gavë'ero.

⁴⁶ Rajahijamu Iesuro Galilee sa'are hiromo röhu maho va'oromo Cana amore höröjajadeje. Urimë'i huro è amore hiromo jovo maho baeromo avohamu wine-rë-jadeje. Èamore röhu maho rovadeje. Röhu gavamen mu vaejaje aëro è sa'ae gemuore hijë'e jiadeje. Sa'ae gemuore Capernaum amore hi'i hesi harihoho guomo guome baeromo hu'o hijajadeje. ⁴⁷ Hijamu vavuohuro hejade uvavamu: Iesuro Judea jioromo Galilee ro hijajë uvamu hegorovo ajio Cana höröromo Iesu uavadeje: Nasi harihoho guomeho'ië'ajëjo. Èhuni na'o ruvebiromomo anume Capernaum amoro ajamego mae jio'irajo. ⁴⁸ Mae jio'irajamu Iesuro uavadeje: Na jemë nasi darugo'e mu masijoho garomo mae uehorovevo'i èhuni na bogo maho uehorovevaruje höjo. ⁴⁹ Uehorovevaruje höjamu rue vavuohuro uavadeje: Iae èhi höjo röhu ruvebiromomo ajamijëjo. Jue'i guomo'ië'ajëjo. ⁵⁰ Guomo'ië'ajëjamu Iesuro uavadeje: Va'ëjo. Jasi harihoho iae i'ovoromo hi'ië'ajëjo. Hi'ië'ajëjamu hegorovo rue vavuohuro jöho mae uehorovoromo abuejajadeje.

⁵¹ Abuejamu gagorovo hesi mu vaejajarue ariböviohuro rueromo örire birohoro uavareje: Jasi harihoho iae i'ovoromo hijajëjo. ⁵² Hijajëjamu uëvadeje: Maja raburo jue'i i'ovade höjo. I'ovade höjamu uavareje: Neri jeni'e majae huotorovamu gavë'i evare hesi sino dajo'e vörö'iraejadoho u'uhade höjo. ⁵³ U'uhade höjamu rue vavuohuro uehorovoromo uvadeje: O majae èhi gemuoho jiamu gavë'i Iesuro uevade höjo: Jasi harihoho iae i'ovoromo hi'ië'ajëromomo hu'o hesi ö mueno'e aho'obëhe jabu'o mae uehorovareje.

⁵⁴ Röhu urimë'i Iesuro Judea sa'are jioromo Galilee rueromo evare bëhi'e mu börömo gö vaejadoho avevejö'e jö jövamü a börömo hesi harihu i'ovadoho èho bëhi'e mu göho jiadeje.

Iesuhu jovo riröre va'oromo a hesi sino ajamamu marëjade jöhoje.

5 Èhi'amu Jew rajehu God uehorovoromo sörö ijarue majaho gemu rovadeje. Sörö majaho rova-

mu Iesuro Jerusalem ajiomadeje. ² Röhu Jerusalem amo börömo oje gemu hesi ihoho Sheep Ojohoje. Èajo hesi bëhire jovo e'ue gemu ruhijë'eje. Èjovo hesi ihoho Hebrew huëhu uvaruoho Bethzatha-je. Röhu è jovo hesi ruhëhi numëhi ionire ionire ririre javu ège övo gö mine jio'ame. Javuoho bogo iromë'e ma-döhemu vaeromo èhi ma-gagemu nugo'amë'ejö è raromonövoröhëni. ³ Èjavuore guomo guomo'e ae aho'obëhe raromonövareje. Nuni sisë'e höru sisë'e övo höru'o tövë'e èhi jië'e aribövioho è raromoromo [muebejareje jovoho avadu'avaduvoröhego. ⁴ Èhesi bëhoho Badare anerae gemuëro majae gö gö è jovore abueromo jovoho huotohuotovo'ego avadu'avaduvonövadeje. Avadu'avaduvo'ego guomo guomo'e aribövioho di aho urimo jovore abuejadoho marënovadeje.]

⁵ Iae ae gemuëro è raromadeje. Guomo guomo maminö gö'e baeromo èhi jiobe rovadoho vadune aho'obëhe 38 barëjë'e jiadeje. ⁶ Èraromamu Iesuro hu gavadeje. Garomo uvadeje: Èaho guomo guomo baejadoho majae ègobövie barëjë'e höromo uavadeje: Na ja marëjavojöro nagajëjo. ⁷ Marëjavojöro nagajëjamu rue guomo guomo'e ahuro uavadeje: Na aemo'aeme bogojevë'ero jovo avadu'avaduvë'iroho bogo baejavoromo jovoroho ba'amevarue höjo. O na jovore abue'ië'iroho ae göëro na iosiremiromomo urimo abuejaje höjo. ⁸ Urimo abuejaje höjamu uavadeje: Ri'ö namiromomo raromanue suhoho banigojiomoromo baeromo juvëjo. ⁹ Juvëjamu è aho ma-burëro marëjadeje. Marëjamu hesi suhoho banigojiomoromo baeromo juvo va'adeje.

Èhi è'adeje röhu è majaho Jew rajehu mu bogo vae'i nuharue majaho jiadeje. ¹⁰ Nuharue majaho jiamu gagorovo Jew rajo a masijohuro gavare è ahuro suhoho bava'amu gagorovo uavareje: Jaruvo nosi nuho majae höjo. Èhuni ja suhi baeromo juvanuoho èho jero nosi jögoroho ahanuëjo. ¹¹ Ahanuëjamu uëvadeje: Röhu ajemamu marëjevade ahuro uevade höjo: Jasi suhoho banigojiomoromo baeromo juvë uevadohuni èhuni baeromo juvajëjo. ¹² Baeromo juvajëjamu uavareje: Raro èhioho uavade höjo. ¹³ Èhi uavamu röhu dadivamu bogo uëvadeje rabëni ae aho'obëhe jovo riröre tagavamü Iesuro ajamiromomo va'ë'ero jië'ero.

¹⁴ Èhi è'ë'ero Iesuro God-are amo börömore va'oromo è aho birohoro uavadeje: Hejëjo. Iae mami'e marëjavë'e jiaje ijoho nadi mu sisëho vaenëjo. Urimo huë vavaene ma-bisemu baejanoho röhu ijönöho börömo bëhe bae'a'anuëjo. ¹⁵ Èhi uavamu hegorovo rue ahuro va'oromo Jew rajo a masijoho uëvadeje: Aje-mamu marëjevade aho Iesu höjo. ¹⁶ Iesu hö uëvamü hegorovo Jew rajo a masijohuro uvareje: Iesuro è muoho nuho majaro ömade hö uvoromo dë vörönimoromo aevoromo Iesu huë vavaene bojami'i arijareje.

¹⁷ Huë vavaene bojami'i arijamu Iesuro uëvadeje: Nasi Vavuoho bogo nuho'i a'i ma-muemu vaemu vaejego na'o èhi è'aje höjo. ¹⁸ Èhi uëvamü hegorovo rue a masijohuro uvareje: Nuho maja hesi jögoroho ahë'e

höjo. Röhu göho hu uvajëjo: God nasi Vavu mae höjo. Èhu'ëro hu uvoromo ë'ajëjo: Na God'o gemuoho jeva-jëjo. Èhi uvoromo ëhuni jaburo uehore aho'o ma-gemu baeromo uvareje: Iaho ano'ëjarëjo.

God-are Harihehu God-are darugo baeromo mu vaeja-je jö Iesuhu jövadohoje.

¹⁹ Èhi uvamu Iesuro jöe majëhiromomo uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. God-are Harihu naehu nasi sivu mu vae'iroadoho bogo eni jevajëjo. A'i Apohu vaejogo gavaje muohemu vaejaje höjo. Apohu vaejajëhi Harihoho naro ëhi gemuoho vaejaje höjo. ²⁰ Èhesi bëhoho Aporo Harihoho na uehorovevoromo huhu mu bövi bise'o vaejajoho ëho röjehijaje höjo. Röhu ë mu röjehijajoho u'emu iosiramiroromo masijo maho röjehi'a'ajëjo naro vaejogo jemëro garomo tiöromomo uvo'irarijogo: Mabëhe ë'ajëjo. ²¹ Vavuehu vuovë'e aribövi ajëmijego i'ovaruëhi ëhi Harihoho na'o vuovë'e ae rahu ajëmi'i negë'oho ajëmego i'ovarue höjo. ²² Vavuohuro aho bogo mevoromo gëvaje höjo mae o sisë jio'amego a'i mevoromo mae o sisë jëvego gë'irode muoho Vavuohuro Harihu nasi övore bamo barëjë'e höjo naro ë muoho vae'irodego. ²³ Naro vaejogo ae aho'obëhe Vavu rajahijaruëhi Harihoho na'o ëhi rajehiruomoröhego. Ae rahu Harihoho bogo rajehijë'oho ëhuro Vavue remö'öjadohu'o bogo rajahijarue höjo.

²⁴ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu nasi jö heromo sa'are remö'öjade aho mae uehorovë'oho ma-ioro'ioeromu mae raromo'iröhe örire jijihoruomaje höjo. Mae raromo'iröhe örire jijihobe va'ojuvo mevoromo gë'irode majaho rue'iramu God-are i'uoho bogo baeruomajëjo vuovo örire jijiharoho mami'e vuonugo'i i'ovo örire jijiharuëro jjië'ëro. ²⁵ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Majaho rue'a'ajëjo. Röhu mami'e rovanovë'e höjo. Evare majare vuovëvë'e aribövie göëro göëro he'a'aruëjo God-are Harihoho naro uvavo'iramu. Ae rahu Harihu naehu uvamu hejë'oho vuovo örire jijiharuoho vuonugo'i i'ovo örire jijihoh'aruëjo. ²⁶ Vavuehu ae uëvego i'ovaruëhi huro na ajemijë'ëro Harihoho na'o ëhi uëvego i'ovarue höjo. ²⁷ Vavuohuro ëhi ajemiromomo röhu jöho bojemijade höjo naro ae mevēvoromo gë'irodego mae o sisë jëvego rabëni na hesi A Maho jevë'ego. ²⁸ Èjö hejarujoho nadi tiörëjo. Majaho rue'iramu evare ae aho'obëhe hure raromaruohuro heröhe naro uvavo'iramu ²⁹ hegorovo hure jioromo suorovoruumojajëjo. Suorovoromo mu ma vaejare ariböviohuro ri'öromomo ma-ioro'ioeromu maro raromo'irögoro mu sisë vaejare ariböviohuro ri'öromomo naro mevēvo gëromomo i'ue mana bojëmi'iramu sisëro va'oruomojajëjo.

Rabe rabe garomo heromo ëhuni uvo'ejo: Iesu mae höjo. Èhesi jöhoje.

³⁰ Naehu nasi sivu mu vae'iroadoho bogo eni jevajëjo. Vavuehu uevego hejajëhi na ëhi mevēvoromo gëvaje höjo ae mae o sisë jëvego. Bogo ëma mevēvo'i a'i mae

mevēvoromo gëvaje höjo rabëni hesi bëhoho nasi nimajoho bogo uehorovo'irögoro a'i sa'are na remö'öjade aehu nimajoho uehorovajëro jjië'ëro. Iae ëhuni avoho mevēvoromo gëvaje höjo.

³¹ Naro nasi sivue nasi jöho huruoho majëhijego he'ibejarijëjo nani aëro uvo'ibejarijëjo: Sarere höjo. ³² Röhu bogo nasi sivuoho jövo'i ae gö na ömego gevajohuro jövo ajemiromomo uëvaje höjo: Nörö jö mae jövaje höjo. Iae na gavajoho ë aho hu jö maemu jövaje höjo nasi Vavuohuro jjië'ëro. ³³ Mami'e jemëro jemesi ae remö'öjamu John-are örire va'are höjo. Va'oromo hejare höjo huro jö ma hesi jöho mae majëhijamu. ³⁴ Èhesi bëhoho nasi jöho majëhijade höjo. Na ëhi uëvaje hesi bëhoho bogo aëro nasi jöho ajemiromomo majëhijöro nego'ego uëvajëjo. A'i ëhi uëvaje hesi bëhoho jemëro ejehoromo bogo sisëroho va'i maro va'irarijego ëhuni uëvajëjo. ³⁵ Röhu John-ro irehu höduvoromo ajivavuajëhi huro ëhi ajivëvonövade höjo. Èhi'amu majae ma-bunemu nimarije höjo hesi ajire raromogoro nimoroho'irovo. ³⁶ John-hu nasi jö majëhijamu hejarijoho iae mae höjo röhu ëho ma-jianovo'i Vavuehu bojemego vae'amaje muoho ëho masijoho höjo. Èho garomo uvo'ibejarijëjo: Iae mae-ëjo. Vavuohuro nörö nugö'öjamu rovë'e höjo. ³⁷ Röhu Vavue na sa'are remö'öjade ahuro hu'o ajemiromomo nasi jöho majëhijë'e höjo. Hesi huëho jemë bogo heromo nu ano'oho bogo gavë'e jëvajëjo. ³⁸ Hesi jöho jemesi dë vövöbajö'eroho bogo'e höjo rabëni huhu remö'öjamu rovode aho na bogo ma uehorovevarujëro jëvë'ëro. ³⁹ Röhu jemëro uehorovoromo uvaruje höjo: God-are surire jö adahë'oho noehu ma-ioro'ioeromu mae raromo'iröhe öroho biroho'ëjarëromomo ë hesi öroho naho'irögoro suroho adaho avoharuje höjo. Röhu nasi jöho jemëhu adaharuje surire iae ë jajivë'e höjo. ⁴⁰ Nasi jöe ë surire jajivare höjo röhu jemëhu ë jö eromo nasirire rueromo ëhuro mae raromo'irarijoho bijönimaruje höjo.

⁴¹ Ma-aehu nasi iho döre bameho'irarijoho ëho na bogo uehorovoromo jövajëjo. ⁴² Röhu jemesi dëho iae na gëvajëjo. God-are öriroho jemesi dë vövöbajö'eroho bogo uehorovaruje höjo. ⁴³ Naro nasi Vavu hesi ihore rovode höjo. Röhu jemëro bogo ejeharuje höjo. Ae göehu hesi ëma rovë'oho ëma ejëho'arujëjo. ⁴⁴ Jemë nimarujëjo jemesi aribövioero jemesi ihoho döro bamëhojöro. A'i God gemu eni jjië'e aehu jemesi iho döre bamëhoröhe ë hesi öroho bogo naho gavaruje höjo. Bogo naho gavë'oho jemë diehi'oromo na mae uehorovevorëjo. ⁴⁵ Röhu nadi uvorëjo: Nöröro hesi Vavu hesi örire nosi jö sisëho huruoho majahi'ajëjo. Na bogo ëhioho ë'ejöjo. A'iro Moses-ro jemesi jö sisëho huruoho majahi'ajëjo. Jemë uvaruje höjo: Moses-ro ajamui'iramu mae raromo'ëjarë uvaruje höjo röhu hesi jöho bogo ejaharuje höjo. Èhuni huro huruoho majahi'ajëjo. ⁴⁶ Èhesi bëhoho jemëro Moses-are jöho ejahojibejarijëjo nasi jöhu'o ejehojibejarijëjo. Huro nasi jöho jajivë'ego ëhuni uëvajëjo. ⁴⁷ Röhu huhu jajivo'amade jö bogo ejaharujoho jemë diehi'oromo nasi jöho ejehorëjo.

Iesuhu ae aho'obêhe 5,000 da'uojêhade jôhoje.

6 Èhi'onugoromo Iesumëro boat-re ajio raromoro-
mo Galilee e'u döre e'u hesi iho göho Tiberias e'u
ioni göre è va'areje. ² Va'amu ae aho'obêhe mae
Iesuro darugo'e muoho vaeromo guomo guomo'e ae
ajëmamu mami'e gavè'ëro Iesu ijore rihimoruo-
madeje. ³ Amo Iesuro hesi ijorajo ömo'ömo ho sôjêvo
ujuohoromo dahorure ajiomoromo jabu'o è hijadeje.
⁴ Èmajaho God-hu Vörö Tugohade Majaho Jew rajo
jabesi sörö majaho dunovadeje. ⁵ Evare majare Iesuro
dahorure hiromu uheriho'i gavadeje ae aho'obêhe
ijore rojomoruomamu. Rojomamu gëgorovo Philip
uavadeje: No dinö'e ioho imoromo è aribövioho aho'o
da'uojêho'ëjarêjo. ⁶ Hu mami'e gavadeje rabe è'iröho-
ho. Röhu huro Philip uavadeje he'i Philip-ro diehi
uavego. ⁷ Amo èhi ua gavamu Philip-ro uavadeje:
Monie aho'obêhe 200 kina röhu döre gö'o bu'öromo
ie imoromo i'imëmi'ibejarêjo ae aho'o jiè'ëro ma-bise-
mu bisemu ue'ahoruomo'ibejarêjo. ⁸ Èhi uavamu
Iesure ijoraje ae gö hesi ihoho Andrew Simon Peter-
are öhuro uavadeje: ⁹ Aharihe gemu iae höjo. Hu ie
aho'obêhe 5 visue niö'i èhi jiajêjo. Röhu ja'o ue-
horovêjo èho bogo eni höjo ae aho'obêhe jiè'ëro. ¹⁰ Èhi
uavamu hegoro Iesuro hesi aribövioho uëvadeje: Ae
aho'obêhe uëvego sa'are raromarêjo. Röhu è dirö'oho
ma-garasiemu jiè'e jiadeje. Èhi'amu ae aho'obêhe
5,000 rabu'e è raromareje. ¹¹ Raromamu Iesuro è ahar-
ihehu ujuoho rovade ioho ujuohoromo God mae uaro-
mo raromarue aribövioho i'imëmadeje. Èhi'oromo vi-
suohu'o ujuohoromo èhi gemuho è'adeje. Èhi'amu è
ariböviohuro dimino'e i'i nimarêhi èhi ue'ahareje.
¹² Ue'ahoromo da'uëgamu gagorovo Iesuro hesi ijora-
jo ömo'ömo ho uëvadeje: I vitu vituho gagovorego
bogo mae bogo mu'u'irajo. ¹³ Èhi uëvamu ie
aho'obêhe 5 ue'ahare è hesi vitu vituho gagovoromo
esöe aho'obêhe 12 irijiomu'amareje.
¹⁴ Irijiomu'amamu Iesuhu bëhi'e mu börömo vae-
jadoho ae aho'obêhe garomo uarovareje: No muebe-
jarue höjo jö God-aro baeromo majahuijaje a börömo-
huro sa'are rueröhego. Èaho jiajêjo. ¹⁵ Èhi uvoromo
rueromo Iesu ëma guduamoromo ua'irögöro è'areje:
Jero nosi börömo ho jionêjo. Èhi è'ia'amu gëgorovo
Iesuro va'adeje. Va'oromo dahorure vuonorö'ö
ajiomoromo hesi sivue hijadeje.

Iesuhu e'u döre hörehu va'ade jôhoje.

¹⁶ Majae beva'ia'amu Iesure ijorajo ömo'ömo huro
e'u riröre abuejareje. ¹⁷ Abueromo boat-re ajio raro-
moromo Capernaum amore va'i jovo döre va'areje.
Va'amu vahiomëvadeje. Röhu Iesu evaroho jabsiriro-
ho bogo rovè'e jiadeje. ¹⁸ Bogo rovamu gavareje buru
börömo ho rue'ego jovoho hasajamu. ¹⁹ Jovoho hasaja-
mu jovo döre huo'öbe va'aroho 5 o 6 kilometre ëmi-
no'e va'aroho va'ihö gavare Iesuro jovo döre juvobe
jabesi bëhire rovamu gagorovo juhuonivareje.
²⁰ Juhuonivamu uëvadeje: Na jevajêjo. Nadi juhuonivo-

hêjo. ²¹ Nadi juhuonivohëjamu hegoroovo jaburo ni-
mareje Iesuro boat gagore rojomöjoro. Èhi'oromo
dinö'e va'i nimarire è ma-burëro va'areje.

Ae aho'obêhe Iesu biroho'i nahoruomade jôhoje.

²² Iesu'o hesi ijorajo ömo'ömo hu'o èhi jovo ioni gönö
va'i a'i i'o visu'o ue'ahare aribövioho aho'obêhe mae jovo
ioni gönö èhi raromareje. Raromë'ëro nêrö gavareje
Iesu bogojiamu. Bogojiamu uvoruomadeje: Nêröho
boat gemuëro ave jovo riröroho nami'i boat gö gö bo-
göjihijajo. Röhu Iesu è boat-roho bogo va'i hesi ijora-
johuremu va'oruomade höjo. ²³ Èhi uvoromo gavareje
boat gö gö Tiberias amore jioromo rueromo Bada
Iesuhu Vavu mae uavamu i ue'aharinö è ro riravamu.
²⁴ Boat gö gö ro riravamu gagorovo gavare Iesu'o hesi
ijorajo ömo'ömo hu'o bogojëvamu gëgorovo arue boat
göre göre iojioromomo Iesu naho'irögöro Capernaum
amore va'oruomadeje.

Iesu i va'ëne jiè'ëro i'ovavuo'iröhe jö Iesuhu jövadoho-
je.

²⁵ Va'aroho jovo ioni gönö va'o baboro beromo Iesu
birohoruomadeje. Birohoromo uaruomadeje: Tisa ja
divare aveho rovane höjo. ²⁶ Divare aveho rovane höja-
mu hegoro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ie'ajêjo.
Jemëhu na nahevaruje hesi bëhoho jemë bogo ue-
horovoromo uvarije höjo: Nöröro bëhi'e mu masijoho
röjahuijê'e hö uvoromo èhunioho nahevo'i a'i jemë ie
aho'obêhe ue'ahamu da'uëgadohuni èhuni nahevaru-
jêjo. ²⁷ Röhu muduroho'iröhe iënioho nadi muoho
vae'i a'i jiemu jioröhe iohuremu uehorovoromo muo-
ho vaerego èhuro ma-ioro'ioeremu maro raromo'irarije
höjo. Èioho God-are A Maho naro suvuorëmi'ejêjo
rabëni God Vavuohuro a nuniro uevë'ego: Jasi muoho
mae höjo. ²⁸ Èhi uëvamu uaruomadeje: Èhi jiè'oho no
diehi jiè'e muoho vaeromo èhuro God-hu nimaje muo-
ho vae'amo'ëjarêjo. ²⁹ Vae'ëjarëjamu uëvadeje: God-hu
nimaje mu vae'irarijoho aviëhi höjo huhu sa'are
remö'öjade aho na jemëhu mae uehorovevo'irarijoho.
Iae èhi è'orêjo. ³⁰ Èhi è'orëjamu uaruomadeje: Röhu
ja'o ja mu rabe vaenêjo. Diehi jiè'e darugo'e muoho
ömo'iramu no garomo mae uehorovo'ëjarêjo ³¹ Iae
urimë'i nosi hijo miono'ohuro darugo'e muoho iae
gavare höjo. A rumo'e sa'are raromo jijiharevare evare
bogo ijarue i mabëhi hesi ihe manna ue'ahoruomade
höjo. God-are surire uvë'e höjo: Ö'idöre jioromo ruve-
bijade ioho huro i'imëmade höjo jaburo ue'a-
horöhego. ³² Èhi uavamu Iesuro uëvadeje: Iae jemë ue-
varujêjo: Ö'idöre jioromo ruvebijade ioho Moses-ro
nosu hijo miono'oho i'imëmade höjo ue'ahoröhego.
Röhu aveho na jö mae uëvajêjo. Èjö hesi bëhoho avo-
ho uehorovoromo uvorêjo: Bogo Moses-hu mami'e
bojëmame jöho jio'i a'i nöruare Vavuehu avevejö'e
ö'idöre i ma bojamuijaje jöho höjo. ³³ God-hu bojëmame
iohuro ö'idöre jioromo ruvebiromu birire bojëmame
sa'ae dinö'e dinö'e i'ovoromo maro raromarue höjo.

³⁴ Maro raromarue höjumu uvareje: I ma hesi jöho jö-vajëromu uavareje: No naguajëjo jero majae ëhi ë ioho bojamuinövo'iranego. ³⁵ Èhi uavamu uëvadeje: Röhu ë i hesi bëhoho na i'ovëvajoho jevajëjo. Ae rahu nasinö rové'oho ijoho bogo hömo'ajëjo. Mae uehorovevë'oho ijoho bogo huëho giriho'a'ajëjo. ³⁶ Röhu na mami'e uëvode höjo: Jemë na gevë'e jëvajëjo röhu bogo ma uehorovevaruje höjo. ³⁷ Nasi Vavuehu ae rahu bojemi-jë'oho ë ariböviohuro nasi örire rueruomaje höjo. Ae rahu nasi örire rové'oho na bogo mae bogo uë'ejöjo: Rori'o va'ohëjo ³⁸ rabëni naehu ö'idöre jioromo ruvebi-jode hesi bëhoho bogo nasi nimaje muoho ömo'i a'i sa'are na remö'öjade aehu nimajohemu ömo'irodëni rové'ëro. ³⁹ Hu nimajëjo huhu bojemade aribövioho na bogo ae gemu vadu'oho boremi'ö'i a'i muebejëvojuvo ijo tugoho'i majare naro ajëmego vuovoromo ri'öruo-moröhego. ⁴⁰ Nasi Vavuohuro aveho nimaje höjo ae rahu Harihu na geromo mae uehorovevë'oho ma-ioro'ioyemu maro raromoruomoröhego. Èaribövioho ijo tugoho'i majare naro i'ovëvo'iramu jabumë ri'öro-mo raromo'aruëjo.

⁴¹ Röhu Iesuhu ö'idöre jioromo inö'e rueromo a i'ovëvaje jöho ëhi majëhijamu hegorovo Jew rajo ariböviohuro dë vörönëgamu jöe sisë'i atoroumadeje. ⁴² Jöe sisë'i atoromo uarovareje: Ave iaho Joseph-are harihe höjo. Hesi vëmu vavu'oho iae no gëvarue höjo. Röhu hu rabëni uvajëjo: Na ö'idöre jioromo ruvebijë'e jevajëjo. ⁴³ Èhi uarovamu uëvadeje: Nadi nasi jöho sisë'ioho atohëjo. ⁴⁴ Aho bogo jabesi ëma rueromo na'oho raromo'i a'i nasi Vavue sa'are remö'öjadohuro rinëgamu ëhuro nasirire rueruomë'oho eni jëvaje höjo. A ioro'ioroho bogajo. Rovë'oho naro ijo tugoho'i majare i'ovëvo'iramu vuovoromo ri'öruomo'ajëjo. ⁴⁵ Mami'e jö God-aro baeromo majëhinövare aribövio-huro jajivoromo uvare höjo: God-ro ae aho'obëhe röjëhi'iramu hesi jöho heruomo'ajëjo. Èhi jajivë'e höjo. Röhu Vavuehu hesi jö röjëhijamu ae rahu heromo ejahë'oho nasi örire rueruomaje höjo. ⁴⁶ Èhi höjo röhu aho Vavuoho bogo gavë'e höjo. God-arire jioromo ru-vebijode aho naremuëremu Vavuoho gavë'e jevajëjo. ⁴⁷ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu mae ue-horovevë'oho mami'e aevë'ëro ma-ioro'ioyemu maro raromaruje höjo. ⁴⁸ A i'ovëvaje ioho na jevajëjo. ⁴⁹ Jemesi hijo miono'ohuro a rumo'e sa'are raromo jiji-horomo bogo ijarue i mabëhi hesi ihe manna inövare höjo. Inövare höjo röhu vuovëvade höjo. ⁵⁰ A'i ö'idöre jioromo ruvebijaje ioho ae rahu ijë'oho ëhuro bogo vuovëvo'ajëjo. ⁵¹ Ö'idöre jioromo ruvebijë'ëro a i'ovë-vaje ioho na jevajëjo. Ae rahu ë i ijë'oho ma-ioro'ioyemu maro raromo'aruëjo. Naehu bojëmi'irode ioho ëho nasi sine höjo. Èhesi bëhoho nasi sinoho bo-jamirovo'ejöjo sa'ae aho'obëhe vuovëvadoho i'ovoro-mo mae raromo'irarijego.

⁵² Èhi majëhijamu hegorovo Jew rajohuro dë vörönëgamu jö aho'ahamirovoromo uarovareje: Èaho diehi hesi sinoho bojamui'iramu i'ëjarëjo. ⁵³ I'ëjarëja-mu uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. God-are A Ma nasi sinohu'o köhu'o bogo ijë'oho darugoho bo-

go bae'i vuovëvo'ajëjo. ⁵⁴ Ae rahu nasi sino kö ijë'oho ma-ioro'ioyemu maro raromarue höjo. Raromojuvo ijo tugoho'i majare i'ovëvo'iramu ri'ö'a'aruëjo. ⁵⁵ Èhesi bëhoho nasi sinoho iae i mae jio'i nasi köho iae jovo mae jië'ëro ëhu'ëro ijë'oho mae raromo'aruëjo. ⁵⁶ Ae rahu nasi sinohu'o köhu'o ijë'oho na'o gemu mae jio'i na jabu'o gemu mae jevaje höjo. ⁵⁷ Vavue daruge eni jië'ëro hijajohuro na sa'are remö'öjade höjo. Remö'öjë'ëro darugoho bojemijego na hijaje höjo. Naehu hesi darugo baeromo hijajëhi ae rahu na ijëvë'oho nasi darugoho ëhi baeromo raromo'aruëjo. ⁵⁸ Èhu'ëro jië'ëro ö'idöre jioromo ruvebijade i hesi jöho na majëhijë'e jevajëjo. Jemesi hijo miono'e jabesi i mabëhe ue'ahare höjo röhu vuovëvade höjo. O naehu uëvaje ioho bogo ëhioho jio'i ae rahu ijë'oho bogo vuovëvo'i ma-ioro'ioyemu maro raromo'aruëjo. Ahia mino'ëjo. ⁵⁹ Iesuhu Capernaum hiromo God rajahi-jarue osare jö röjëhijadevare evare hu ë jöho majëhi-jadeje.

Iesuhu jövaje jö baejë'oho ëho darugo baejarue ë hesi jöhoje.

⁶⁰ Èhi majëhijamu hegorovo Iesuare ijore ijore jiji-harue a ioro'ioroho ae aho'obëhe uarovareje: Èhi jië'e jöho i'u ma'e höjo. Nomë diehi'oromo bae'ëjarëjo. ⁶¹ Bae'ëjarëjamu Iesuro hesi simanore garomo uvade-je: Nasi ijore ijore jijiharue ariböviohuro nasi jöho bi-jönimoromo sisë'i ataruëromu uëvadeje: Naehu ö'idöre jioromo ruvebijode jö hejarijoho jemë diehi ue-horovarujëjo. Na jemë nëgajëjo na'o jijiharujoho vuonugo'i. ⁶² Röhu jemë gevë'oho God-are A Ma nae-hu urimo hijodire sionëro ajiomamu gevë'oho jemë diehi uehorovorëjo. ⁶³ Hesi God-are Aru'ahohuro daru-goho bojëmi'iramu i'ovoromo mae raromo'aruëjo. Jemesi sino hesi biriroho baeromo arijo'arije ajamirovo'ië'iroho bogo eni jëvo'ajëjo. Röhu naehu jö-vaje jö ejahë'ohuro ëhuro Aru'aho daruge baeromo i'ovoromo mae raromo'aruëjo. ⁶⁴ Röhu a ioro'ioroho jemëro bogo ma uehorovevaruje höjo. Èhi uëvade hesi bëhoho mami'e huhu urimo ijorajo gagovëvade ma-jare aevoromo gëromu uvobe rovadeje: Èaribövioho bogo ma uehorovevo'iröhoho höjo. O ë aho a hiruëmiromu na baejevoromo jabesi övore bo-jëmi'iröhoho höjo. Èhi gëromu uvobe rové'ëro ëhu'ëro uëvadeje: A ioro'ioroho jemëro bogo ma uehorove-varuje höjo. ⁶⁵ Röhu hesi jö viture uëvadeje: A ioro'ioro-ho jemëro bogo ma uehorovevaruje höjo. Èhuni uëvode höjo: Aho nasi öriroho bogo ëma rueruomaje höjo bogo eni jëvë'ëro. Ma-Vavuehu uëvë'ohuremu rueruomaje höjo.

⁶⁶ Èhi uëvamu hegorovo Iesuare ijore ijore jijiharue aribövi ioro'ioroho ae aho'obëhe hu nugo va'oruo-madeje ijönöho hu'oho bogo gemuoroho jijihoruo-moröhëni. ⁶⁷ Va'amü gëgorovo Iesuro gëvade hesi ijo-raje 12-ho ëhi raromamu gëgorovo uëvadeje: Röhu jemëjo. Na jemë'o na remo va'orëjo. ⁶⁸ Remo va'orëja-mu Simon Peter-ro uavadeje: Bada no rahuare örire va'ojörajo. Jero jöho jövego ëhuro no darugoho baero-

mo ma-ioro'ioremu maro raromarue hōjo. ⁶⁹Iae no garomo mae uehorovoromo uvarue hōjo: God-hu baejavade A Mahuremu ja javajējo. ⁷⁰Ja javajējamu Iesuro uēvadeje: Jemē'o uehorovohējo. Naro jemē ae aho'obēhe 12 baejēvode hōjo. Rōhu jemesirire ae gemu hu Satan hōjo. ⁷¹Ēhi uēvadeje. Rōhu Satan hō uēvade hesi bēhoho Judas Simon Iscariot-are harihu hesi jōho uēromo ē'adeje. Iesuale ijoraje aho'obēhe 12 jio'amajoho Judas hu'o ē ae gemuoho jiadeje. Rōhu huro ijōnō ae hirūemiromo Iesu jabesi ōvore bojēmadeje. Iae ēhuni Iesuro Satan hō uēvadeje.

Iesuale ō ma jabuhu hesi ōrire bogo ma uehorovare jōhoje.

7 Ēhi'amu Iesuro garomo uvadeje: Jew rajohuro anego'i nimarūeromo Judea sa'aroho bogo hi'i Galilee sa'aremu hibe juvadeje. ²Galilee sa'are hibe juvamu Jew rajo jabesi sōrō maja bōrōmoho dunovadeje. Sōrō hesi ihoho Amo Harihu Ma-Jahuri Vae'amē'e Sōrōhoje. ³Ēsōrō majaho dunovamu Iesuale ō maho jaburo ri'ōromo Iesu uavareje: Ave amoho nugo'i Judea sa'ahuro va'oromo jasi mu masijoho rōjēhijego jasi ijore ijore jijiharue aribōvioho jaburo garuomō'irajo. ⁴Ae aho'obēhe jabuhu nosi iho hejōro noehu nimē'o hō bogo gurihiroho muoho vaejarue hōjo. Ēhuni ja mu masije vaejanue javaje jero va'oromo ma-va'orahoro muoho vaenego ae aho'obēhe garuomō'irajo. ⁵Ēhi uavare hesi bēhoho jabumē Iesuale ō ōmō'ōme jēvadeje rōhu hesi ōriroho bogo ma uehorovē'ēro ēhuni ēhi uavareje. ⁶Ēhi uavamu uēvadeje: Nasi majaho bogo rovē'e hōjo ijōnō rue'irōhēro. Jemēhu sōrōro va'irarije majaho majae aho'obēhe hōjo. ⁷Sa'are mu sisēmu uehorovoruomaje aribōvioho jemesi ōriroho bogo nu huodēgo varijēnoho hōjo bēhe bogojio'ego. A'i nasi ōrire iae nue huodegarue hōjo. Rabēni hesi bēhoho naro majēhiromo uēvaje hōjo: Jemē mu sisē vaejaruje hō uēvego ēhuni nue huodegarue hōjo. ⁸Jemesi iojioromomo maja bōrōmoho vaerējo. Nasi majaho bogo rovē'ego sōrōroho bogo ajiomō'ejōjo. ⁹Ēhi uēnugoromo Galilee sa'are ēhi hijadeje.

Iesuhu Jerusalem ajiomoromo Amo Harihu Ma-Jahuri Vae'amē'e Sōrō garomo jō rōjēhijade jōhoje.

¹⁰Hijamu hesi ō ōmō'ōmohuro iojioromareje maja bōrōmoho vaerōhēro. Iojiomamu evare Iesuro hu'o ajiomadeje. Bogo va'orahoro ajiomō'i ma-saginiēri ajiomadeje. ¹¹Saginiēri ajiomamu Jew rajo a masijohuro sōrō ririre Iesu nahoromo uvoruomadeje: Ēaho dinō'e hōjo. ¹²Ēhi atoromo ae aho'obēhe gemuore gagovē'ēro gōero gōho saginiēri majahirovoromo Iesuale jōho uarovareje. Uarovoromo a ioro'iorohuro uvareje: Ēaho a mae hōjo. A ioro'iorohuro uvareje: Bogajo. Huro ae aho'obēhe sareramuijaje hōjo. ¹³Ēhi atoromo Jew a masijoho juhuonēmiromo aho bogo va'orahoro Iesuale jōho ato'i ma-saginiēri atoromadeje.

¹⁴Ēhi'amu Iesuro sōrō maja hesi ririre God-are amo bōrōmore ajiomoromo ae jōe majēhijadeje. ¹⁵Jōe majēhijamu hegorovo Jew rajohuro tiōromo uvareje: Ae gō hu bogo rōjahijē'e hōjo. Ēhi jiē'o hō hu diehi'oromo nuni aji'e jioromo jōho majahuijajējo. ¹⁶Jōho majahuijajējamu Iesuro uēvadeje: Naehu rōjēhaje jōho bogo naehu uehorovoromo rōjēhi'i sa'are na remō'ōjade ahuro bojēmijē'ēro rōjēhijaje hōjo. ¹⁷Ae rahu God-hu nimaje mu vae'i nimē'o hō ē aribōviohuro garomo uvoruomō'ajējo: Nōrō bogo hesi simanēremuoho jōho ēma rōjahui'i a'i God-ro jōho bojāmijego rōjahuijaje hōjo. ¹⁸Ae rahu jabesi simanēremu jō majēhijē'o hō jō majēhijarue hesi bēhoho jaburo nimoruomaje hōjo jabesi ihoho dōro jiojōro. O noehu naguē'o hō ramuō'ōjamu rovare a hesi iho dōro jiojōro naguē'o hō ēhi javuē'e aribōvioho sareroho bogojavuo'i ma-maemu javuaje hōjo. ¹⁹Jemē'o uehorovohējo Moses-ro God-are jōgoroho jemē bojēmijade hōjo. Rōhu jemē bogo ae gemu vadu'o hō jōgoroho ejaharuje hōjo. Jemē rabēni ē jōho ahoromo anego'iro ē'arujējo. ²⁰Ēhi uēvamu ae aho'obēhe uaruomadeje: Sarerivanuējo. Sisēhuro baejavē'ēro simane sisērēromo jōvanuējo. Raro ja anago'iē'ego uvanuējo. ²¹Uvanuējamu Iesuro uēvadeje: Naro mue gemu vaejamu jemē ae aho'obēhe tiōromo uehore gō gō baejē'e jēvājējo. ²²Rōhu Moses-ro aharihu jabesi sino tarivēho'irarije muoho bojēmijade hōjo. Bogo huro aevoromo bojēmijare hōjo. Bojēmijē'ēro ēhu'ēro jemēro nuho majaro mue vaeromo aharihu jabesi sinoho tarivēharuje hōjo. ²³Nuho majaro jemēro a sino tarivēharuje muoho vaejaruje hōjo Moses-are jōgoroho ahōjōeni. A'i nuho majare naro a hesi sinoho avohahamu marē barējade hōjo. Ēhi jiē'o hō rōhu jemē rabēni uvarujējo: Nōrōro nuho maja hesi jōgoroho ahade hōromo nasi ōriroho dēho vōrōnimarujējo. ²⁴Ēhi'oromo jemē nasi muoho ma-dōemu garomo mevoromo nasi ōriroho dēho vōrōnēgajējo. Nadi ēhioho ē'i nasi mu ōroho ma-avoho garomo mevorējo.

Aribōviohuro uarovareje: Na bōrōme namiromo ajamui'irōhe aho Iesu hōjo o bogajo. Ēhi uarovare jōhoje.

²⁵Ēhi uēvamu gagorovo Jerusalem amo rajo a ioro'iorohuro uarovareje: Ēaho nosi a masijehū ano'iē'arue aho hōjo. Na mae-ējo. ²⁶Rōhu gahējo. Hu a nunire jōe jōvajējo rōhu nosi a masijohuro hesi ōriroho jōho bogo ua'i ma-nunēremu gavaruējo. Na jabumē garomo uvaruējo: Ēaho bōrōme namiromo ajamui'irōhe aho hōromo ēhioho ē'aruējo. ²⁷Rōhu bōrōme namiromo ajamui'irōhe aehu rovē'iroho hu di amore jioromo ruerōhoho no dadivavuo'ajējo. A'i ē aho di amore jioromo rovadoho iae no gavaruējo. Ēhuni hu bogo ē aho hōjo.

²⁸Ēhi atamu Iesuro hejadeje. Heromo God-are amo bōrōmore hiromo jōho majēhiromo ma-darugo'o uvadeje: Jemēro uvarujējo: Noro nōrō iae mae gavaruējo. Di amore jioromo rovadoho ēhu'o gavaruējo. Rōhu jemē bogo avoho gevaruje hōjo. Na

bogo nasi ëma rue'i Vavuohuro remö'öjamu rovode höjo. Ëaho hu mae höjo. Röhu jemë hu bogo gavaruje höjo. ²⁹ Naro hu gavaje höjo naro hu'o jiamu huro na remö'öjamu rovë'ëro jevë'ëro. ³⁰ Ëhi uëvamu hegorovo guduamo'ië'oromo hesi majaho bogo rovë'e jiamu vuonugareje. ³¹ Vuonugamu a ioro'ioroho aho'obëhe Iesu mae uehorovareje. Mae uehorovoromo uarovareje: Böröme namiromo ajamui'iröhe aehu rovë'iroho na huro ave aho iosiramiromo bëhi'e mu masijoho vae'a'ajëjo. Bogajo. Ëhuni nani hu ë rueröhe a börö-moho höjo.

Iesu guduamo'iröhego atovarue aribövi rëmö'öjamu rueruomade jöhoje.

³² Jö ëhi vaerovobe rovaruoho Pharisee ariböviohuro hejareje. Heromo jabu'o priest masijohu'o ëho jaburo jabuni atovarue aribövi ioro'ioroho rëmö'öjareje va'oromo Iesu guduamo barueröhego. ³³ Ëhi'amu Iesuro ae uëvadeje: Majae ma-bunemu jemë'o hiromo remö'öjamu rovode a hesirire vuonorö'ö va'ejöjo. ³⁴ Va'iramu jemëro na nahevoromo bogo birohevo'arujëjo. Naehu hi'irodire jemëhu ë ö'irarijoho bogo eni jëvo'ajëjo. ³⁵ Ö'irarijoho bogo eni jëvo'ajë uëvamu Jew rajo a masijohuro uarovareje: Ëaho dinö'e va'ego no bogo biroho'iröhego uövuajëjo. Na hu Jew rajehu sa'a göre va'o raromaruire ë va'oromo God rumo'e aribövioho jöe röjëhi'iröhëni uvajëjo o dinö'e va'i uvajëjo. ³⁶ Hu uvajëjo: Jemë na nahevoromo bogo birohevo'arujëjo. O naehu hi'irodire jemëhu ö'irarijoho jemë bogo eni jëvo'ajëjo. Ëhi jï'e jöho hu diehi jövoromo ë'ajëjo.

A i'ovëvaje jovo hesi jö Iesuhu jövadohoje.

³⁷ Ëhi'amu sörö maja böröme jioje ruejuvo ijo tugo-ho'i maja börömo maho rovadeje. Rovamu evare Iesuro döre ri'ö namiromo ma-darugo'o uvadeje: Jovo ue'aho'i nëgë'iroho nasi öroro rueromo irëjo. ³⁸ Ae rahu na mae uehorovevë'oho God-are surire jö jajivoromo uvarëhi ëhi jëvo'ajëjo. Ëhesi bëhoho ae rahu mae uehorovevë'oho a i'ovëvaje jovohuro jemesi dë vövöbajo'ere jioromo rojomoromo suorovo va'iramu aho i'ovëvo'ajëjo. ³⁹ Ejovo jö hesi bëhoho God-are Aru'aho hesi jöho jövoromo ë'adeje Iesu mae uehorovarue ariböviohuro ijonö ëho bae'iröhego. Iesuhu ëhi jövade majaroho Aru'ahoho bogo sa'aroho nugö'öjë'e jadeje ë hesi bëhoho Iesu ö'idöroho bogo ajiomoromo ajoho baejë'ëro.

Iesuare jö ae göehu gö uehorovo'i ae göehu gö uehorovare jöhoje.

⁴⁰ Ëhi jövamu hegorovo a ioro'ioroho ae aho'obëhe uvareje: Ëaho iae jö God-aro baeromo majahuijaje a börömo rueröhego muebejaruoho höjo. ⁴¹ A ioro'iorohuro uvareje: Ëaho böröme namiromo ajamui'iröhe aho höjo. A ioro'iorohuro uvareje: Hu bogo ë aho höjo. Hu Galilee rajo ae höjo. Röhu böröme namiromo ajamui'iröhe aho bogo Galilee sa'aroho

jioromo rue'a'ajëjo. ⁴² A'i God-are surire jajivoromo uvë'e höjo: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho David-are ujoho jïë'ëro David-hu hijade ame Bethlehem ë raho'a'ajëjo. A'i Iesu Galilee rajëro jïë'ëro ëhu'ëro hu bogo ë uehorovarue a börömo höjo. ⁴³ Ëhi atoromo ae aho'obëhe Iesuare jöho jöe gö gö uehorovareje. ⁴⁴ A ioro'iorohuro Iesu guduamo'i nimateje. Röhu aho hesi sinoroho övoho bogo bamareje.

Jew rajo a masijehu Iesu bogo ma uehorovare jöhoje.

⁴⁵ Ëhi'amu Pharisee ömo'ömo huni priest masijohuni atovarue ariböviohuro mami'e Iesu guduamo barue'i va'ë'ëro övemu vuonorö'ö rovamu gëgorovo jabesi masijohuro uëvareje: Jemë rabëni hu bogo guduamo barovarije höjo. ⁴⁶ Barovarije höjamu uëvareje: Urimë'i aehu bogo ëhi jïë'e jö ma jövamu hejaroho ë iahuro jö maho jövamu hegoro ëhuni vuonugare höjo. ⁴⁷ Vuonugare höjamu Pharisee ariböviohuro uëvareje: Na hu jemë'o sarerëmiromo jaguvëvade höjo. ⁴⁸ Jemë gavarujoho di a masijohuro o di Pharisee ahuro hesi ö'iroroho maho uehorovë'e javuajëjo. Bogo'e höjo. ⁴⁹ Hesi ma-raromo jijihoe vaejarue ariböviohuremu Iesu mae uehorovarue höjo. Jabumë Moses-are jögoroho bogo hejaruëro jïë'ëro ëhu'ëro God-are i'uoho baeromo hesi höjo. ⁵⁰ Pharisee ömo'ömo huro ëhi uëngoromo jabesi ae gemu Nicodemus-ro mami'e Iesu ga'i va'adohuro ri'öromo uëvadeje: ⁵¹ Ejöho bogo maehu höjo. No aho bogo ëma uavarue höjo: Sisëro va'ëjo. Nosi jögoroho bogo ëhioho höjo. Urimo huro hesi jö'ëro jöho jövego heromo huhu rabe rabe ë'adoho heromo evare uavarue höjo: Ja i'ue baejë'e javajëjo. ⁵² Ëhi uëvamu sivoromo uavareje: Sareri ae javajëjo. Na ja Iesuare sa'ae gemuho Galilee rajëro javë'ëro ëhuni ja hesi öroho avohanuëjo. Röhu ja'o God-are surire jöho avoho adahoromo ganëjo jö God-aro baeromo majahuijarue aehu Galilee sa'are jioromo rueröhe jöho bogojiajoho.

Magonahehu a goho'amamu garomo Iesuare nunire barovare jöhoje.

8 [Ëhi'amu ae gemu gemu jabesi osaëro osaëro va'irögoro Iesuro aruhe Olives Dahorure ajiomadeje. ² Ajiomoromo niavë'ëro sue'o ri'öromo God-are amo börömore vuonorö'ö rovadeje. Rueromo gavade ae aho'obëhe hesi bëhire rueruomamu gëgorovo sa'aro hiromo aevoromo jöho röjëhijadeje. ³ Jöho röjëhijamu gagorovo Moses-are jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ömo'ömo hu'o ëho jaburo masuvë'e magonahe gemu hu'irae baeromo rovareje mami'e ë magonahohuro ae gö'o niavamu aëro garomo guduamë'ëro. Hu'irae barueromo ae aho'obëhe jabesi nunire nugareje. ⁴ Nunire nugoromo Iesu uavareje: Tisa ave magonahohuro ae gö'o niavamu aëro gavare höjo. ⁵ Röhu mami'e Moses-ro jögoroho jajivoromo uövuade höjo ëhi jïë'e magonahoho munëro vajami'iröhego. Röhu ja diehi uehorovanuëjo.

⁶ Ĕhi uavare hesi bēhoho jabumē nimareje Iesuro jōe sisē'i jōvego jōho jaburo court-re huruoho majēhi'irōhēro. Ĕhuni Ĕhi uavareje. Ĕhi uavamu hegorovo Iesuro jōho bogo uēvē'e ma-uruho'amoromo ōvo namēro sa'are jajivadeje. ⁷ Sa'are jajivamu jō ua ga'i arijaroho bogo mana uēvē'e ma-sa'are jajivojuvo hujeji ijonō ririrohoromo uēvadeje: Jemē di aharo sisē ru-mo'e javego aevoromo munēro vajamijējo. ⁸ Munēro vajamijēromo rōhu maho uruho'amoromo sa'are jajivadeje. ⁹ Sa'are jajivamu huhu jōvade jōho heromo ē aribōviahuro va'oruomadeje. Ama'i mavojoho jaburo aevoromo huruomoromo gemu gemu ri'ō va'ujuvo ijore a i'oho va'amu barējadeje. Barējamu Iesu hesi sivue jio'i magonahoho hesi nunire ē namijē'e jiadeje. ¹⁰ Namijē'e jiamu Iesuro ririrohoromo magonahoho uavadeje: Ma'ino aribōvioho dinō'e jioruomajējo. Na jasi sisē mevoromo i'u bojami'irōhe aho bogohōjo. ¹¹ Uavadeje: Bada ae bogohōjo. Ĕhi uavamu uavadeje: Ĕhi jiē'oho na'o jasi jō sisēho bogo jōvoromo i'uoho bojami'ejōjo. Va'oromo nadi ijoho Ĕhi jiē'e muoho vaenējo.]

Iesuhu sa'ae aho'obēhe ajjavuajē jō huhu jōvadohoje.

¹² Ĕhi'ē'ēro Iesuro rōhu maho jōe majēhiromo uēvadeje: Na ajoho jevē'ēro sa'ae dinō'e dinō'e ajjivēvaje hōjo. Ae rahu nasi ijore ijore jijihē'iroho bogo mae bogo ramoramoroho jijihō'i ajoho baeromo maro raromo'aruējo. ¹³ Maro raromo'aruējamu Pharisee ōmo'ō-mohuro uavareje: Rōhu jero jasi sivue jasi jōho majahuiromo uōvuanuējo: Nasi jōho mae hōjo. Ĕhi jiē'oho no jasi jōho diehi maho uehorovo'ejarejo. Ōre bogohōjo. ¹⁴ Ōre bogohōjamu uēvadeje: Iae mae-ējo. Iae na nasi sivue jōho majēhijajējo. Rōhu nasi jōho iae mae hōjo. Rabēni hesi bēhoho na dinō'e jioromo rovodoho o dinō'e va'irodoho naro gavaje hōjo. Jemē ēho bogo gavaruje hōjo. ¹⁵ Jemēro ma-sa'a hesi uehore baeromo ae magonahe sisēro bahijaruje hōjo. Na bogo aho sisēroho bahijaje hōjo. ¹⁶ Rōhu na sisēro bahi'i uehorovo'ibejōjo sareri'e jōho bogo uehorovo'i ma-mae ē'ibejōjo. Rabēni hesi bēhoho na bogo nasi sivuoho mevoromo jōho jōvo'i na'o Vavue remō'ōjadohu'o noro niō'iro mevoromo jōho majēhijaruje hōjo. ¹⁷ Ĕhesi jōho jemesi jōgoru surire ave jōho jajivoromo uvē'e hōjo: Ae niō'iehu mu garomo ajamirovoromo jōe gemuoho majēhijamu gavē'oho uvorējo: Jabesi jōho iae mae hōjo. Ĕhi jajivē'e hōjo. ¹⁸ Naro nasi jōho majēhijego nasi Vavue sa'are remō'ōjadohuro hu'o nasi jōe gemuoho majēhijaje hōjo. Ĕhuni nasi jōho iae mae hōjo. ¹⁹ Mae hōjamu uavareje: Rōhu jasi Vavuoho dinō'e hōjo. Dinō'e hōjamu Iesuro uēvadeje: Jemē na'o nasi Vavuohu'o bogo gōvuaruje hōjo. Jemē na ge'ibejarijējo nasi Vavuohu'o ga'ibejarijējo.

²⁰ Iesuro God-are amo bōrōmore hiromo God-ni suvuoro bahijaruje osare jō rōjēhijadevare evare ē jōho majēhijadeje. Majēhijamu aho hu bogo guduamo bava'areje hesi majaho bogo rovē'ēro jiē'ēro.

Iesuro uēvadeje: Naehu va'irodire jemē'o ē ō'irarijoho bogo eni jēvajējo. Ĕhesi jōhoje.

²¹ Ĕhi ē'ē'ēro iae Iesuro jōe gō Jew rajoho majēhiromo uēvadeje: Naro ōre gō va'ejōjo. Va'iramu jemēro nahevo'arujējo. Nahevo'iramu rōhu mu sisē'e jēvoromo vuovēvo'ajējo. Vuovēvo'iramu naehu va'irodire ē ō'irarijoho bogo eni jēvo'ajējo. ²² Bogo eni jēvo'ajējamu rue Jew rajohuro uarovareje: Huro uōvuajējo: Naehu va'irodire ē ō'irarijoho bogo eni jēvo'ajējo. Hu diehi uōromo jōvajējo. Na hu anorovo'i jōvajējo. O diehi ē'iro jōvajējo. ²³ Diehi ē'iro jōvajējamu Iesuro uēvadeje: Jemē ave sa'are sisē'i raromaruje aribōvie jēvo'i na aruhe dōre jioromo ruvebijē'e jevajējo. Jemē ave sa'aho raje jēvo'i na bogo ave sa'a rajehu jēvo'i dō raje jevajējo. ²⁴ Ĕhuni uēvajējo: Jemē sisē'e jēvoromo vuovēvo'ajējo. Jemē bogo ma uehorovevoromo uvē'oho: Nōrōhu uēvaje ē aho hō uvē'oho sisē'e jēvoromo vuovēvo'ajējo. ²⁵ Vuovēvo'ajējamu uavareje: Ĕhi jiē'oho ja rahuo javajējo. Ja rahuo javajējamu uēvadeje: Na aevoromo uēbe rovode ē aho jevajējo. ²⁶ Jemesi mu sisē jōho aho'obēhe nasiriro jiajējo jōvo'irodoho. Rōhu remō'ōjade aehu uevamu hejode jōho na ēhuremu jōvaje hōjo sa'are raromaruje aribōvioho jemēro hejōro rabēni hesi bēhoho remō'ōjade aho jō maemu jōvajēro jiē'ēro.

²⁷ Ĕhi uēvamu jaburo bogo avoho uehorovoromo uavareje: Remō'ōjade hō uōvuaje aho Vavuoho hōjo. ²⁸ Bogo ēhioho uvoruomamu Iesuro uēvadeje: God-are A Maho na banigojiomevoromo dōre nugevē'iroho evare jemē avoho garomo uvo'a'arujējo: Nōrōhu uēvaje ē aho hōjo. Evare jemē garomo uvo'a'arujējo: Na bogo nasi simanoho muoho vae'i Vavuehu rōjehijade jōhuremu jōvaje hōjo. ²⁹ Remō'ōjade ahuro bogo vuororemiromo va'i na'o hijaje hōjo hu nimaje muoho naro majae ēhi vaejajego. ³⁰ Ĕhi uēvamu hegorovo ae aho'obēhe hesi ōrire mae uehorovareje.

Sisē hesi darugore raromaruoho Iesuhu jiovēho'i uvade jōhoje.

³¹ Jew rajo ioro'iorohuro Iesure jōho mae uehorovamu gagorovo uēvadeje: Jemē nasi jō ejehonōvē'oho nasi ijorajo mae jēvo'ajējo. ³² Ĕhi jēvo'iramu jō maho ga'a'arujējo. Jō maho garomo ēhuro ijonōho i'u'e mu hesi uhure jēvajoho barējēvo'i ma-sasohē'e mu hesi aharire jēvo'ajējo. ³³ Jēvo'ajējamu uavareje: Iae ēhi hōjo rōhu no Abraham-are ujo ōmo'ōmēro javuē'ēro avare i'u'e mu hesi uhuroho bogo raromobe rovē'e javuajējo. Ĕhi jiē'oho ja diehi uōromo ē'anuējo: I'u'e mue jēvajoho barējēvo'ajējo.

³⁴ Barējēvo'ajējamu Iesuro uēvadeje: Ave jōho na jō mae uē'iē'ajējo. Ae rahu sisē vaejaruoho mu sisē hesi uhure jioruomajējo. ³⁵ I'u'e mu vaemu vaejarue aribōviahuro aganohu'o ma-jahuri raromo'i harihu ōmo'ōmohuro aganohu'o ma-ioro'ioremu raromaruje hōjo. ³⁶ Jemē i'u'e mu hesi uhure jēvamu Harihu naehu tugohēhē'oho ēhuro iae mu ma hesi aharire jēvo'a-

jëjo. ³⁷ Iae na garomo uvajëjo: Jemë Abraham-are a uje jëvajëjo. Röhu nasi jöho bijönëgo'ego ëhuni anego'ië'arujëjo. ³⁸ Nasi Vavuehu röjehijamu gavode jöho naro jövaje höjo. A'i jemëro jemesi vavuehu uëvamu hejarije jöho ejahoromo ömaruje höjo.

³⁹ Ömaruje höjamu uavareje: Röhu nosi aevo'i jiade vavuoho Abraham jio'i no hesi ujo ömo'ömoho javuajëjo. Hesi ujoho javuajëjamu uëvadeje: Iae ëhi jëvajëjo röhu jemë Abraham-are ujo mae jëvo'ibejajo huhu mu ma vaejade ëhi jië'e mu maho vae'ibejarijëjo. ⁴⁰ Godhu uevamu hejode jö maho majëhibe rovode höjo röhu jaruvoho jemëro na anego'ië'arujëjo. Abraham ëhi jië'e muoho bogo vaenövade höjo. ⁴¹ Jemesi vavuehu sisë'i ë'adëhi ëhi ë'arujëjo. Ëhi ë'arujëjamu uavareje: Asë'e no bogo öbiehu javuo'i God gemu nosi Vavuoho höjo. No hesi ujo mahuremu javuajëjo.

⁴² Ujo mahuremu javuajëjamu Iesuro uëvadeje: Jemë ëhi uvarujëjo röhu jemesi Vavuoho God jio'ibejajo nasi örire rajehi'ibejarijëjo. Rabëni hesi bëhoho na God jiajire jioromo rovodoho aviae jevajëjo. Bogo nasi marue'i God-ro na remö'öjamu rovode höjo. Röhu jemëhu bogo rajehijarujohuni ëhuni God bogo jemesi Vavuehu höjo. ⁴³ Jemë rabëni nasi jö bëhoho bogo avoho hejarujëjo. Nasi jöho bijönëgo'ego ëhuni ë'arujëjo. ⁴⁴ Jemë jemesi vavu hesi agane gemuoho jëvajëjo.

Röhu jemesi vavuoho Satan höjo. Jemesi vavuehu nimajëhi ëhi ömo'i nimaruje höjo. Ni'ivadire Satan-ro aevoromo ae muo'amobe rovë'e höjo. Hu ma-sareri'e jöemu uehorovajëro ëhuni hu jö maho bogo ajamijaje höjo. Hu sareri'e jö jövë'iroho hesi muoho ëhi jië'ëro ëhu'ëro hu ëhi gemu muoho vaejaje höjo rabëni sareri'e mu hesi bëhoho hu jië'ëro sareri'e jöhëmu uehorovajëro jië'ëro. Jemë'o ëhi gemuoho jëvajëjo.

⁴⁵ Naehu jö ma jövajoho ëho bijönimoromo jemë nasi jöho bogo ma uehorovaruje höjo. ⁴⁶ Di aho ja nasi sisë garomo huruoho'iranoho eni javajëjo. Nasi sisëho bogojië'ëro jemë huruoho'irarijoho bogo eni jëvajëjo. Naehu jö ma majëhijajoho jemë rabëni nasi öriroho bogo maho uehorovevarujëjo. ⁴⁷ God-are aganoho hesi jöho hejarue höjo. Röhu jemë bogo God-are agane gemuoho jëvë'ëro ëhu'ëro hesi jöho bogo hejaruje höjo.

Iesuro uëvadeje: Abraham bogo rahadevaroho evaroho naro hibe rovode höjo. Ëjöhö Iesuhu jövadohoje.

⁴⁸ Ëhi uëvamu Jew rajohuro Iesu birevoromo uavareje: Iae no mae uavare höjo: Ja sareri'e Samaria rajo va'ëne javanovajëjo. Satan-are a sisëho jasi dëre jiajëjo. ⁴⁹ Jiajëjamu uëvadeje: Satan-are aho nasi dëroho bogohöjo. A'i naro nasi Vavu hesi ihoho banigojiomego döro jiaje höjo. Röhu jemëro nasi ihoho sisë vaejeharujëjo sa'aro jiehohöro. ⁵⁰ Röhu nasi ihehu döro jioröhoho ëho bogo naehu uehorovo'i a'i A Göhuro iae uehorovaje höjo. Ëho uehorovoromo huro böröme namiromo nasi jöho mae mevehaje höjo. ⁵¹ Ave jöhö na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu nasi jö ejehë'oho ijönöhö bogo mae bogo vuovëvo'ajëjo. ⁵² Bogo vuovëvo'ajëjamu rue Jew rajohuro uavareje: Avevejö'o-

ho iae no gavaruoho Satan-are a sisëho jasi dëre jiajëjo. Abraham'o jö God-aro baeromo majahuinövare a masijohu'o mami'e vuovobe rovë'e höjo. Röhu jero uövuanuëjo: Ae rahu nasi jö ejehë'oho bogo mae bogo vuovëvo'ajëjo. ⁵³ Nosi aevo'i jiade vavuoho Abraham guomade höjo. Na jero uvanuëjo: Na Abraham iosiramijë'e a böröme jevajëjo. O jö God-aro baeromo majahuinövare aribövioho vuovobe rovë'e höjo. Diehi jië'e aharo nimoronimorohë'i jövanuëjo. ⁵⁴ Jövanuëjamu Iesuro uëvadeje: Naro nasi ihoho banigojiomo'ibejajo ëho bëhe bogojio'ibejajo. Röhu nasi Vavuohuro nasi ihoho banigojiomehego döro jiaje höjo. Ëaho jemëro uvaruje höjo: God nosi Börömo höjo. ⁵⁵ Röhu jemë hu bogo gavë'e jëvajëjo. Naro iae hu gavaje höjo. Na uë'ibejajo: Na hu bogo gavaje hö uë'ibejajo jemë jö sareri'e ae jëvajëhi na ëhi jië'e ae jevo'ibejajo. Röhu iae naro hu garomo hesi jöho ejahaje höjo. ⁵⁶ Jemesi aevo'i jiade vavuoho Abraham-ro naehu hijode maja ga'iröhohuni ëhuni nimoroho avohade höjo. Nimorohë'ëro naehu hijode majaho iae hu gavamu dë sasohade höjo. ⁵⁷ Dë sasohade höjamu rue Jew rajoho jaburo uavareje: Sarerivanuëjo. Hu mami gö gö'e guomadoho ja vadune aho'obëhe 50-ho bogo bæjë'e javajëjo. Ëhi jië'o'ho ja diehi'oromo Abraham gavane höjo. ⁵⁸ Gavane höjamu Iesuro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Abraham bogo rahadevaroho na urimoho jevë'e jiade höjo. ⁵⁹ Ëhi jövamu hejë'i vajami'irögöro munëho ujuohareje. Ujuohamu Iesuro gurihrovë'ëro God-are amo börömo nugo'i va'adeje.

Iesuhu nuni ramoramovë'e a ajamamu marëjade jöhöje.

9 Iae Iesuro juvo va'adeje. Va'ihö gavadeje nuni sisë'e ae gemu hijamu rahade majare aevoromo hesi nunoho sisërëjävë'ëro jië'ëro. ² Ëaho ë hijamu gagorovo Iesure ijorajo ömo'ömohuro uavareje: Tisa rahuare sisëro ëhuro nuni sisë'o'ho rahade höjo. Na hesi sisëro o hesi vëmu vavu'o jabesi sisërajo. ³ Ëhi uavamu uëvadeje: Bogo hesi sisëhuro o bogo hesi vëmu vavu'o jabesi sisëhuro ëhuro nunoho sisërëjade höjo. A'i sisërëjade hesi bëhoho jemë ga'irarijigo God-ro hesi darugohuro diehi ajamego mae jiajoho iae ëhuni nuni sisë'o'ho jiade höjo. ⁴ Aji maja jiajevare evare sa'are remö'öjade aehu nimaje muoho no vaenövo'ëjarëjo. Vahiromavuo'ië'ajëjo. Evaroho aehu mu vae'iröhoho bogo eni jio'a'ajëjo. ⁵ Na ave sa'are hijajevare evare na ajoho jevë'ëro sa'ae aho'obëhe ajivëvaje höjo.

⁶ Ëhi uënogoromo sabëro sa'aho ödivoromo tevoromo övëro hatohatovoromo nuni sisë'e a hesi nunoho buejahadeje. ⁷ Buejahoromo uavadeje: Siloam jovo e'uoro va'oromo nu ano'o'ho egüëjo. Röhu Siloam nosi jöhëhu huotovë'o'ho nugö'öjade jöhöje. Nu ano'o'ho egüëjamu hegorovo rue nuni sisë'e ahuro va'oromo nu ano'o'ho eguoromo mae uherihoromo vuonorö'örovadeje.

⁸ Rovamu hesi amo rajohu'o a ioro'iorohu'o böviëni bise'ëni ëninëmi'ego ganövë'ëro jaburo uarovareje: Ave iaho urimë'i hiromo noehu ajamijöro ëninamuinö-vade aho höjo. Na mae-ëjo. ⁹ Na mae-ëjamu a ioro'iorohuro uvareje: Io'ajo. Iae ë aho höjo. A ioro'iorohuro uvareje: Bogajo. Ae gö ë iaho va'ëne höjo. Éiaho va'ëne höjamu rue ahuro uëvadeje: Na bogo ae göehu jevo'i jemesi örire ëninëmijode aho jevajëjo. ¹⁰ Éninëmijode aho jevajëjamu uavareje: Éhi jië'o-ho diehi'amu jasi nunoho marëjahade höjo. ¹¹ Marëjahade höjamu uëvadeje: Ae gemu hesi ihe Iesu ë ahuro busasovë'e sa'aho hatohatovoromo nunoho buejehoromo uevade höjo: Siloam jovo e'uoro va'oromo nu ano'oho eguëjamu naro va'oromo eguoromo evare mae uherihode höjo. ¹² Mae uherihode höjamu uavareje: Röhu hu dinö'e höjo. Dinö'e höjamu uëvadeje: Hesi nani'ajo.

¹³ Éhi uëvamu ë urimo nuni sisë'e jiade aho ë ariböviohuro hu'irae baeromo Pharisee aribövi jabesirire va'areje. ¹⁴ Röhu mami'e Iesuhu busasovë'e sa'aho hatohatovoromo ë ia hesi nuni dadovahade majaho Jew rajehu mu bogo vae'i ma-nuharue majaho jidadeje. ¹⁵ Ma-nuharue majare Iesuro nunoho dadovahë'ego Pharisee aribövioho jabu'o jöe gemuoho uavareje: Diehi'amu jasi nunoho marëjahade höjo. Marëjahade höjamu uëvadeje: Huro busasovë'e sa'aho hatohatovoromo nunire buejehamu naro va'oromo nu ano'oho eguë'ëro ëhu'ëro mae uherihaje höjo. ¹⁶ Mae uherihaje höjamu Pharisee aribövi ioro'iorohuro uvareje: O ë ahuro nunoho dadovahoromo ëhuro nuho maja hesi jögoroho ahade höjo. Éhu'ëro ë aho bogo God-hu nugö'öjamu rovë'e aho höjo. Bogo God-hu nugö'öjamu rovë'e aho höjamu Pharisee a ioro'iorohuro uvareje: Iae ëhi höjo röhu hu a sisë jio'ibejajo hu diehi'oromo ëhi jië'e mu masijoho vae'ibejajo. Éhi uarovoromo Pharisee ariböviohuro jöe gö gö uehorovo'amareje. ¹⁷ Jöe gö gö uehorovoromo urimo nuni sisë'e jiade aho röhu maho jöe majahiro-mo uavareje: Jero uövuanuëjo: Huro nasi nunoho dadovehade höjo. Éhi jië'oho ja uehorovanuoho hu diehi jië'e ae höjo. Diehi jië'e ae höjamu uëvadeje: Hu jö God-aro baeromo majahuijaje ae höjo.

¹⁸ Röhu rue Jew rajohuro uvareje: Nani sareramuiromu uövuaruëjo: Aveo'i nuni sisë'e jiadoho avevejö'oho gavajëromu ae uëvareje: Uëvego ave a hesi vëmu vavu'ohuro rue'irarëjo. ¹⁹ Jabumë rovamu uëvareje: Na ave aho jemesi harihe höjo. Jemë uövuarije höjo: No ave harihu baejare majare evare hu aevoromo nuni sisë'e jiade höjo. Na mae o sarerëjo. Mae jië'oho diehi'ë'ëro jaruvoho hu mae uherihajëjo. ²⁰ Mae uherihajëjamu rue vëmu vavu'ohuro uëvareje: No gavaruoho ave aho iae hu nosi harihe höjo. No hu baejarevare evare aevoromo nuni sisë'e jiade höjo. Éjöhö iae no gavaruëjo. ²¹ Röhu rahuhu diehi ajamamu nuni dadovadoho no bogo gavë'e javuajëjo. Jue'io ua garego huro hesi jö'ëro majëhi'irajo hu bövie jiaje. ²² Röhu vëmu vavu'ehu ë jö uëvare hesi bëhoho jaburo ë Jew rajo masijoho juhuonëmijareje. Urimë'i ë a masi-

johuro jöe mevoromo ae aho'obëhe uëvareje: Ae rahu huruoho majahuiromu uövüë'oho: Böröme namiromu ajamuijaje aho Iesu hö uövüë'oho ëhi jië'e aribövioho noro ahëvo'iramu ijönöho nosi osa börömoroho bogo rueromo God rajahinövo'aruëjo. Éjöhö uehorovoromo vëmu vavu'ohuro juhuonëmijareje. ²³ Juhuonëmiromu ëhuni uëvareje: Éaho bövie jiaje ëhuni jemëro hu ua garëjo.

²⁴ Hu ua garëjamu hegorovo rue a masijohuro jöe nugö'öjareje urimo nuni sisë'e jiade ahuro vuonorö'ö rueröhego. Jöe nugö'öromu rovamu Iesure jöhö atoromo uavareje: God-are nunoro jöe ma-maemu jövego no hejarëjo. No gavaruoho ë aho a sisë höjo. ²⁵ A sisë höjamu uëvadeje: Na'o bogo gavajëjo. Nani hu a sisë höjo o bogajo. Röhu jöe gemu iae na gavajëjo urimo nuni sisë'e jevadoho jaruvoho mae uherihevo'ego. ²⁶ Éhi uëvamu uavareje: Hu diehi'avade höjo. Hu diehi nunoho dadovahade höjo. ²⁷ Dadovahade höjamu uëvadeje: Na mami'e uëvamu jemëro bogo ejeharije höjo. Rabëni röhu maho he'i nëgajëjo. Nani jemë'o hesi ijore ijore jijiho'i nëgo'ego o rabëni ue ge'i arijarujëjo. ²⁸ Ue ge'i arijarujëjamu sivoromo uavareje: Ja ë ia hesi ijore ijore juvanue ae javajëjo. No bogajo. No Moses-are jögoru ijore ijore jijiharue aribövie javuajëjo. ²⁹ No iae garomo uvarue höjo: God-ro Moses jöe bojamamu majahuijade höjo. A'i ë a gö hesi bëhoho no bogo gavaruëjo. ³⁰ Bogo gavaruëjamu rue nuni sisë'e jiade ahuro uëvadeje: Asë'e jemë diehi'oromo hesi bëhoho bogo gavaruje höjo. Iae huro nasi nunoho dadovehade höjo röhu jemë hu bogo gavaruje höjo. ³¹ No gavaruoho God a sisë jabesi jöhö bogo ejëhaje höjo. O aehu God uehorovoromo huhu nimaje mu vaejë'oho ëhi jië'e aribövioho God-ro ejëhaje höjo. ³² Ni'i'ivadire jioromo ëhi ro avevejö'oho bogo hebe rovë'e javuajëjo uvavamu: Vëmu dëre jioromo nuni sisë'e raharoho aëro nunoho dadovëhade höjo. ³³ God bogo nugö'öjago rue'ibejajo ëhi jië'e darugo'e mu vaejajoho hu bogo mae bogo eni jio'ibejajo. ³⁴ Bogo eni jio'ibejajamu uavareje: Jasi vëmu hesi dëre jioromo mu sisëmu vaebe rovë'e javajëjo. Éhi javajëjo röhu ja diehi'oromo jögoroho bojamuijanuëjo. Éhi uanugoromo jabesi osa börömoroho rarovö'öjamu va'adeje.

Ae gö dë vövöbajo'e ramoramovë'e raromarue jö Iesuhu jövadohoje.

³⁵ Érarovö'öjamu va'ade jöhö aëro atamu Iesuro hejadeje. Heromo ë aho bihoromo uavadeje: Na ja God-are A Ma hesi öriroho mae uehorovanuëjo. ³⁶ Mae uehorovanuëjamu uavadeje: Röhu God-are A Maho rahu höjo. Uevego na hesi örire mae uehorovöjo. ³⁷ Mae uehorovöjamu Iesuro uavadeje: God-are A Maho jero mami'e gavane höjo. Röhu aviavejö'e ja'o jöe jövajëjo. Iae na jevajëjo. ³⁸ Na jevajëjamu uavadeje: Bada naro jasi örire mae uehorovavajëjo. Mae uehorovavajëromu ague aho hiromo rajahijadeje. ³⁹ Rajahijamu Iesuro uëvadeje: Naro sa'are rovode höjo mae o sisë aribövie mevëvo'irodëni. Nuni

ramoramo'e aribövioho nune dadovëho'i ma-döhemu nuni ma'e aribövioho nune tugohëho'irodëni ëhuni sa'are rovode höjo. ⁴⁰ Ëhi uëvamu Pharisee a ioro'ioire bëhire raromarohuro ë jöho heromo uavareje: Na ja nosi jöho jövoromo ë'anuëjo. No bogo nuni ramoramo'e ariböviehu javuajëjo. ⁴¹ Javuajëjamu Iesuro uëvadeje: Jemë nuni ramoramo'e jëvo'ibejajo jö sisëho bogojëvo'ibejajo. Röhu jemë ëma uvaruje höjo: Iae no mae gavarue höjo. Ëhuni jemesi sisëho iae jëvajëjo.

Sheep-ehu raromarue amo hesi uhu jö Iesuhu jövadohoje.

10 Iae Iesuro uhu'e uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu sheep jabesi amore va'ië'iroho bogo ojoroho va'i buoru iromaroho ruahoromo va'amu gavë'oho uvo'a'anuëjo: Ëhi jië'e aho anano'e vajiohu'e ae höjo. ² O ae rahu ojore va'amu gavë'oho uvo'a'anuëjo: Ëho sheep muebe'amaje aho höjo. ³ Sheep muebe'amaje aho sheep amore va'ia'amu gavë'iroho ojo muebejaje ahuro ojoho jiovahego ë va'aje höjo. O sheep-ohuro hesi huëho heruomaje höjo. Hejego hesi sheep gemu gemu hesi ihoho uvoromo sö ujuohoromo va'o amonö höröjaje höjo. ⁴ Sö ujuoho va'o barënugoromo evare jabesi nuninö va'ego sheep-ohuro ijore va'oruomaje höjo hesi huëho heruomajëro jië'ëro. ⁵ A ioro'ioire jabesi huëho bogo hejaruëro jië'ëro jabesi ijoroho bogo va'i huruomoromo va'oruomo'ajëjo.

⁶ Ëjöho Iesuro uhu'e uëvamu ë jö hesi bëhoho bogo avoho hejareje.

Sheep muebe'amaje a maho hu Iesu jiaje jö Iesuhu jövadohoje.

⁷ Bogo avoho hejë'ëro Iesuro uëvadeje: Ave jöhu'o na jö mae uë'ië'ajëjo. Na sheep-ehu va'oruomaje ojoho va'ëne jëvajëjo. ⁸ Urimo rueruomade aribövioho anano'e vajiohu'e a va'ëne jëvobe rovadoho nasi sheep mahuro jabumë bogo ejëhare höjo. ⁹ Na ojo va'ëne jëvajëjo. Ae rahu nasirire ruaho rovë'oho maro jioruomo'ajëjo. Maro jioromo ruaho rueromo osare jioromo ruaho va'oromo va'orahonö ioho bihororomo ue'aho'aruëjo. Ëhi gemu ë'onövo'aruëjo. ¹⁰ Röhu anano'e vajiohu'e ahuro rueruomaje höjo vajiohëro ujuoho'i bijuëmo'i ijumo'amo'irovo. Naro rovode höjo nasi sheep ömo'ömohuro i'ovoromo ma-marö raromöhego.

¹¹ Sheep muebe'amaje a maho na jëvajëjo. Sheep muebejaje a mahuro uvaje höjo: Naehu sheep jabesi jöëni nasi arijo'arije bojamirovoromo guomorovë'oho iae mae höjo. ¹² O ma-moniemu nimoromo ae gö hesi sheep muebejahaje aho ëho bogo sheep jabesi vavuo-ho jio'i ma-muebe'amajëro jië'ëro ga'iröhe vörö'e mioho rovamu gavë'iroho sheep-oho rëmö'öromo ju'e-biromo va'aje höjo. Ju'ebiromo va'ego miohuro ro sheep-oho umi ujuoho va'ego sheep ioro'iorohuro huruomoromo arua anumiae va'aje höjo. ¹³ Amo a hesi

sheep muebejahajohuro moniemu nimë'ëro sheep-oho bogo huëho bæjëvaje höjo. Ëhu'ëro huruomaje höjo. ¹⁴ A'i na sheep muebe'amaje a maho jëvajëjo. Vavuohuro na ge'i naehu Vavu gavajëhi ëhi naro nasi sheep-oho ga'amaje höjo. O nasi sheep-ohuro na geruomaje höjo. Ëhi jië'ëro naehu sheep jabesi jöëni nasi arijo'arije bojamirovoromo guomorovë'oho iae mae höjo. ¹⁶ Röhu sheep ioro'ioroho iae jëvajëjo. Jabumë ave sheep amoroho bogo raromarue höjo. Bogo raromaruoho jabu'o söjëvo rue'ejëjo. Rueromo jöe majëhi'iramu ejehonövo'aruëjo. Ëhu'ëro jië'ëro sheep aho'obëhe ma-gemuoro jio'i sheep muebejaje aho ma-gemu jevo'ajëjo.

¹⁷ Vavuehu na rajehijaje hesi bëhoho naro guomorovo'ejöjo i'ovoromo röhu maho hi'irodëni. ¹⁸ Aho bogo ma-anego'i nasi nimoromo bojamirovo'iramu anego'iramu guomevo'ajëjo. Naehu bojamirovamu anegamu guomevë'oho iae mae höjo. O ajamirovoromo i'ovoromo röhu maho hijë'oho ëhu'o iae mae höjo ëhi guomoromo röhu maho ri'ö'irodoho nasi Vavuohuro uëvamu hejë'ëro jëvë'ëro.

¹⁹ Ëhi uëvamu hegorovo rue Jew rajohuro röhu maho jöe gö gö uehorovareje. ²⁰ A ioro'ioroho aho'obëhe jaburo atoromo uarovareje: Satan-are a sisë gemuëro hesi dë vövöbajo'ere abuejë'ëro simane sisë'i uehorovoromo jövajëjo. Jemë rabëni hesi jöho hejarujëjo. ²¹ A ioro'iorohuro uarovareje: O huhu jö jövajöho bogo Satan-are a hesi dëroho abuejë'ëro jöho jövajëjo. Ëhesi bëhoho Satan-are a sisëhuro nuni sisë'e aho diehi ajamego mae jio'ibejajo. Bogajo. Ëhi atoruumadeje.

Jew rajo ariböviehu Iesuale örire bijönimoruomade jöhoje.

²² Iae Jerusalem amore maja börömoho rovadeje. Ëmaja börömo hesi bëhoho Jew rajo ömo'ömohuro uehorovoromo uvonövarëje: Evare majare nosi a mamiohuro God-are amo börömo hesi ojoho jiovoromo God-are örire ma-oro'ioiremu bojamare höjo hesi baeröhego. Ëmaja börömoho runoni majae jië'iro evare rovadeje. ²³ Ëmaja börömoho rovamu Iesuro God-are amo börömo hesi haradare juvadeje. Harada hesi ihoho Solomon-are Haradae jiadeje. ²⁴ Juvamu gagorovo Iesu ririre jio'i Jew rajohuro ruë numë riravo rova'oromo uavareje: Ja divare jö subivahuanuoho vuonugo'iramu ëhuro bogo dadivavuo'ajëjo. Masama'e majahuijigo hejarëjo. Na ja böröme namiromo ajamui'irane aho javajëjo o bogajo. ²⁵ Ëhi uavamu Iesuro uëvadeje: Naro mami'e uëvode höjo. Röhu jemë bogo ma uehorovevaruje höjo. Naro nasi Vavu hesi ihore mu masijoho vaejaje höjo jemëro ë muoho garomo uvo'irarijigo: Iae mae-ëjo. Nörö iae a mae höjo. ²⁶ Röhu jemëhu na bogo ma uehorovevaruje hesi bëhoho jemë bogo nasi sheep-oho jëvajëjo. ²⁷ Nasi sheep-ohuro nasi huëho heromo ejehoruomego naro jabumë gëvaje höjo. Gëvego jaburo nasi ijore ijore jijihoruomaje höjo. ²⁸ Nasi ijore ijore jijihoruomego naro jabu ajëmege ma-oro'ioiremu maro raromarue höjo. Ëhu'ëro jië'ëro jabumë bogo mae bogo sisëroho

va'oruomo'ajëjo. O nasi övo döre raromaruoho aho bogo baeniesi'aruëjo. ²⁹ Nasi Vavue jabumë baejëvoromo nasi örire bojemade ahuro aho'obëhe iosirëmijs'e höjo. Èhuni Vavu hesi övo döre raromaruoho aho bogo baeniesi'aruëjo. ³⁰ Na'o nasi Vavuohu'o no gemuoho javuajëjo.

³¹ Na'o nasi Vavuohu'o no gemuoho javuajëjamu hegorovo Jew rajohuro urimo munëhu vajami'ië'aroho röhu maho munëho ujuohareje vajami'irovo.

³² Munëho ujuohamu gagorovo Iesuro uëvadeje: Vavuohuro na ajemamu mu mae aho'obëhe vae'ama-mu gavarije höjo. Di mu vaejamu gavarijohuni munëho vajemi'ië'arujëjo. ³³ Munëho vajemi'ië'arujëjamu uavareje: Bogo mu ma hesi jöenioho munëho vajami'ië'aruëjo. A'i jero God-are ihoho ijumo'ego èhuni è'aruëjo. Ja ma-ae javajëjo. Röhu jero uvanuëjo: Na God jiaje gemuoho jevajë uvanuohuro èhuro God-are ihoho ijumanuëjo. ³⁴ Ijumanuëjamu Iesuro uëvadeje: Röhu jemesi jögoru surire jajivoromo èhi uvë'e höjo: God naro uëvajëjo: Jemë god ömo'öme jëvajëjo. ³⁵ Èhi jajivë'e höjo. God-are surire jöho ioro'ioemu jioröhe jöho höjo. Èsurire jajivoromo uvë'e höjo: God-are jö baejare aribövioho jabumë god ömo'öme jio'amajë uvë'e höjo. ³⁶ Röhu na bogo ma-God-are jöho bae'i a'i Vavuohuro na baejeveromo sa'are remö'öjamu rovë'ëro uëvajëjo: Na God-are Harihe jevajëjo. Èhi jië'oho jemë rabëni uevarujëjo: Jaehu uövuanuoho: Na God-are Harihe jevajë uövuanuohuro èhuro God-are ihoho ijumanuëjo. Èhi jië'oho bogo maehu höjo.

³⁷ Röhu nasi Vavuehu bojemade muoho na na vaejaje höjo o bogo vaejaje höjo. Bogo vaejaje jevamu gavë'oho nadi maho uehorovevorëjo. ³⁸ Röhu Vavuehu bojemade muohuremu iae na vaejaje höjo. Nani jemëro na bogo ma uehorovevo'arujëjo röhu nasi muoho èhuro garomo uvorëjo: Iae mae-ëjo. Vavuohuro ajamamu vaejade höjo. Jemë èhi uehorovë'oho èhuro avoho ga barëromu uvo'a'arujëjo: Vavuohuro nasi dë vövöbajojere jio'i naro Vavu hesi dë vövöbajojere jiaje höjo.

³⁹ Èhi jövamu hegorovo rueho jaburo röhu maho Iesu guduamo'ië'areje. Guduamo'ia'amu garaedëgoromo va'adeje.

⁴⁰ Va'adoho va'o Jordan jovoho beromo ioni gönö va'oromo John-hu aevoromo bapataeto vaejëvadire è va'o hijadeje. ⁴¹ Va'o hijamu gagorovo ae aho'obëhe rueruomadeje. Rueromo uarovareje: John bogo darugo'e mu masijoho vaenövade höjo. Röhu ave a hesi jö John-hu majahuijamu hejaroho è jöho aho'obëhe iae mae uövuade höjo. ⁴² Èhi uarovoromo ae aho'obëhe Iesu è öri ari'ere mae uehorovoruomadeje.

Lazarus guomade jöhoje.

11 Iae guomo guomo'e ae gemu hesi ihoho Lazarus Bethany amore hijadeje. Röhu hesi ma'ine niö'i Mary'o Martha'o jabesi amoho gemuoho jiadeje. ² Röhu Mary hu majae ijönö hiromu Badare hörure ridi'e jovehu otehodivoromo simano uehu uhijahö'iröhe magonahoho jiadeje. Amo è magonaho hesi ma'ine Lazarus-ro guomo guome baeromo hi-

jadeje. ³ Hijamu Lazarus-are ma'ine niö'iro jöe nugö'öromo Iesu uavareje: Bada jaehu huë baejanue aho guomo guome baejë'e höjo. ⁴ Guomo guome baejë'e höjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Èguomo guomo baejade hesi bëhoho hu bogo ioro'ioemuoho guomo'irögoro God-are ihoho döro jioröhego. Hu guomo guome baejë'ëro èhu'ëro God-ro ajemi'iramu hesi Harihe nasi ihohu'o dö maro jio'a'ajëjo. ⁵ Röhu Iesuro ö'o ö'o Martha'o Mary'o jabesi ma'ine Lazarus'o èhi dë vövöbajojere aho'o uehorovëvadeje. ⁶ Amo hejade uavamu: Lazarus guomo guome baejë'e hö uavamu heromo bogo Judea sa'aroho va'oromo Lazarus ga'irögoro èhi hijamu majae niö'i barëjëvadeje.

⁷ Majae niö'i barëjëvamu gagorovo hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Ruehego no Judea sa'are vuonorö'ö va'arëjo. ⁸ Va'arëjamu ijorajoho jaburo uavareje: Tisa iae mae höjo röhu avevejö'e Jew rajoho jaburo ja munëro vajami'ië'are höjo. Èhi jië'oho ja rabëni è sa'aroho vuonorö'ö va'ië'anuëjo. ⁹ Va'ië'anuëjamu Iesuro uëvadeje: Aveho aji majaromëro jië'ëro va'ejöjo. Jemë'o uehorovohëjo. Majae höröromo hour aho'obëhe 12 barëjego evare beva'aje höjo. Èhu'ëro ae rahu maja'e jijihë'oho ave sa'ae aho'o hesi ajire jijihoromo èhuro bogo biberovarue höjo. ¹⁰ O vahi'e jijihë'oho ajoho bogojëvë'ëro èhuro biberovarue höjo.

¹¹ Èhi uëromu ijönö uëvadeje: Nosi aemo'aemoho Lazarus niavë'e höjo. Èhuni na va'oromo io'ejöjo. ¹² Io'ejöjamu hesi ijorajoho jaburo uvareje: Nani Iesuro uöromo è'ajëjo: Lazarus ma-niavajë uövuajëromu uavareje: Bada hu niavë'oho iae marë'ajëjo. Röhu Iesu bogo èhioho uë'i a'i uëromo è'adeje: Lazarus hu guomë'e höjo. ¹⁴ Èhuni Iesuro huruoho majëhiromu uëvadeje: Lazarus guomë'e höjo. ¹⁵ Guomamu naehu bogo hu'o hijodohuni èhuni jemesi jöëni nimorohajëjo èhuro jemëro nasi muoho garomo mae uehorovo'irar-ijego. Röhu ruehego no hesirire va'arëjo. ¹⁶ Èhi uëvam hegorovo Thomas hesi ihoho aehu uvaruoho Huodi'e Rahade Aho huro ijorajo ioro'ioroho uëvadeje: Go va'öhego no'o va'oromo Iesu'o gemu mae vuovo'irarëjo.

Iesuhu vuovë'e aribövi ajëmego i'ovoromo ri'öromo mae raromarue jö Iesuhu jövadohoje.

¹⁷ Èhi'amu Iesuro va'oromo Bethany amore hörö'irögoro hejade uavavamu: Lazarus mami'e guomamu guavaroho majae èhi niö'i èhi niö'i barëjë'e höjo. ¹⁸ Röhu Bethany amoho Jerusalem bëhire jië'ëro 3 kilometre rabu'e jiadeje. ¹⁹ Èhu'ëro Jew raje ae aho'obëhe jaburo Jerusalem jioromo Bethany rovë'ëro è raro-mareje Martha'o Mary'o jabesi ma'inoho guomë'ëro huë vavaeni baejaruoho sanuëmiröhëro.

²⁰ Èhi'amu Martha-ro hejade uvavamu: Iesu rovajëjamu hegorovo osare jioromo höröromo Iesu biroho'i rovadeje. Rue'irögoro Mary-ro èhi osare hijadeje. ²¹ Hijamu Martha-ro rueromo Iesu bihoromo uavadeje: Bada ja ave hi'ibejanëjo nasi ma'inoho bogo guomo'ibejajo. ²² Nasi ma'inoho iae guomë'e höjo. Röhu

jaruvohu'o God-hu diehi ajamijöro Iesu jaehu ua gavë'oho iae ajami'ajëjo. ²³ Ajami'ajëjamu Iesuro uavadeje: Jasi ma'inoho iae i'ovoromo ri'ö'a'ajëjo. ²⁴ Ri'ö'a'ajëjamu Martha-ro uavadeje: Iae na garomo uvajëjo: Ijo tugoho'i rueröhe majaho rue'iramu evare ae aho'obëhe i'ovoromo ri'öruomo'iramu hu'o ri'ö'a'ajëjo. ²⁵ Ri'ö'a'ajëjamu Iesuro uavadeje: Vuovoromo i'ovoromo ri'öromo mae raromo'irarije darugo hesi bëhoho na jevajëjo. Èhu'ëro ae rahu nasi örire mae uehorovevë'ohuro daruge baeromo mae raromo'aruëjo. Nani vuovo'ajëjo röhu iae i'ovëvo'ajëjo. ²⁶ Ae rahu i'ovoromo raromoromo nasi örire ma uehorovevë'oho bogo sisëroho va'i mae raromemu raromo'aruëjo. Na ja ë jöho mae uehorovanuëjo. ²⁷ Mae uehorovanuëjamu uavadeje: Bada io'ajo. Iae na mae uehorovoromo uvajëjo: Böröme namiromo ajamui'irane aho God-are Harihoho ja javajëjo. Ave sa'are rue'iranego God-hu övuade aho ja javajëjo.

Iesuhu nivade jöhoje.

²⁸ Martha-ro Iesu ëhi uanugoromo va'adeje. Va'oromo osare va'o hesi öho Mary saginiëri uavadeje: Tisae rovë'e höjo. Rovë'ëro uvajëjo jero ruejöro. ²⁹ Ruejöro uvajëjamu hejë'i ma-burëro ri'öromo Iesu biroho'i va'adeje. ³⁰ Ma-burëro ri'öromo Iesu biroho'i va'amu gagorovo Jew raje Mary'o osare raromoromo sanuami-jarohuro uvareje: Nani Lazarus-are sino bamarire nivo'i va'ajëromomo rihromareje. Rihromamu Iesuro amo maroho bogo rue'i Martha-hu birohadije ë hi-jë'ëro Mary-ro ë biroho'i rovadeje.

³² Rueromo Iesu garomo hesi bëhire ague aho hiro-mo uavadeje: Bada ja ave hi'ibejanëjo nasi ma'inoho bogo guomo'ibejajo. ³³ Èhi uaromo nivamu Jew raje hu'o gemu mae rovarohu'o nivoruomamu gëgorovo Iesuro hesi dë vövöbajo'o uhure hara'uoromo vavaenimo avohadeje. ³⁴ Vavaenimoromo uëvadeje: Jemë sinoho dinö'e bamarije höjo. Bamarije höjamu uavareje: Bada rueromo gavëjo. ³⁵ Rueromo gavëjamu Iesuro nivadeje. ³⁶ Nivamu gagorovo rue Jew rajohuro uarovareje: Aroriaho gahëjo. Hu Lazarus-are örire hesi dë vövöbajo'ere bogo bisemuoho uehorovë'ëro ëhuni nivajëjo. ³⁷ Nivajëromomo ae göëro göëro uvareje: Èahuro nuni sisë'e aho ajamamu marëjade höjo. Èhuni nani huro Lazarus mami'e ro ajami'ibejajo hu bogo guomo'ibejajo.

Iesuhu Lazarus ajamamu guomoromo i'ovoromo ri'ö-jade jöhoje.

³⁸ Èhi uarovamu hegorovo Iesuro röhu maho hara'uoromo vavaenimamu sino bamarire va'adeje. Va'oromo gavadeje juju gagoho munëro tugohë'e jiamu. ³⁹ Tugohë'e jiamu gagorovo uëvadeje: Munëho rori'o bava'ohëjo. Bava'ohëjamu guomë'e a hesi ma'ine Martha-ro uavadeje: Bada iae ëhi höjo röhu majae ëhi niö'i ëhi niö'i barëjë'ëro jìë'ëro usihövajëjo. ⁴⁰ Usihövajëjamu Iesuro uavadeje: Iae ëhi höjo röhu na mami'e uavode höjo: Jaehu mae uehorovë'oho God-

are aji maho ga'a'anuëjo. Naehu uavode jöho na ja ëho uehorovanuëjo o bogajo. ⁴¹ Èhi uavamu hegorovo rueho jaburo munëho bava'areje. Bava'amu Iesuro sioroho garomo uavadeje: Apo naro jasi örire huë mae uavajëjo rabëni jero nasi jöho ejuhë'ego. ⁴² Iae na garomo uvajëjo: Jero majae ëhi ejehanue höjo. Röhu naro ave jöho uavajëjo arue aribövi jabesi jöëni ëhuro jaburo uvoruomoröhego: Iae mae-ëjo. God-ro nörö nugö'öjamu rovade höjo. ⁴³ Èhi uanugoromo ma-darugo'o uvadeje: Lazarus va'orahonö hörö rovëjo. ⁴⁴ Hörö rovëjamu guomamu bamare ahuro i'ovoromo hesi övo hörü'oho nu ano'oho niögëro muoho taemo'amë'e juju gagore jioromo hörö rovadeje. Rovamu gagorovo Iesuro uëvadeje: Niögoho jiovahöhego va'ajo.

Jew rajo a masijehu Iesu ano'iro jö atare jöhoje.

⁴⁵ Èhi'amu Jew raje ae aho'obëhe Mary ga'i rovarohuro gavare Iesuro Lazarus ëhi ajami'ego i'ovoromo ri'öjamu gagorovo hesi örire mae uehorovareje. ⁴⁶ A ioro'iorohuro bogo ma uehorovo'i va'oromo Pharisee aribövioho huruoho majëhiromomo uëvareje: Iesuro ëhi jìë'e muoho vaejade höjo. ⁴⁷ Èhi majëhijamu hegorovo priest masijohu'o Pharisee ömo'ömo'u'o ëho jaburo Jew rajo a masijo ioro'ioroho uëvareje: Gagovöhego no jöe mevarëjo. Jöe mevarëromomo gagovamu uëvareje: No ave a hesi öriroho diehi'o'ëjarëjo. Huro darugo'e mu masijoho aho'obëhe vaejaje höjo. ⁴⁸ Èhi jìë'e mu masijoho vaemu vaejamu noehu bogo tugohë'oho ae aho'obëhe hesi örire mae uehorovorouomo'ajëjo. Mae uehorovo'iramu gagorovo Rome ariböviohuro ruero-mo nosi amo börömo'u'o sa'ahu'o ijumavuo barë'ajëjo. ⁴⁹ Röhu ae gemu hesi ihoho Caiaphas hu jabu'o jìadeje. Evare vaduniroho hu priest böröme namijë'e jìadeje. Èahuro ri'öromo uëvadeje: Jemë ave muoho bogo avo'avoho gavarujëjo. ⁵⁰ Jemë diehi'oromo bogo uehorovarujëjo ae gemuehu ae aho'obëhe noni guomë'oho ëhuro jemë marëjëvo'ajëjo. Èhi jìë'oho nosi sa'aho aho'obëhe bogo barëjavuo'ajëjo. Caiaphas-ro ëhi jövadeje. ⁵¹ Èjöhö bogo hesi ëma jövo'irögorö evare vaduniroho hu priest börömëro jìë'ëro ijönö jioröhe jöho God-ro bojamamu majëhijadeje. Majëhijade jö hesi bëhi huruoho majëhijë'oho Iesu guomo'a'ajëjo Jew raje aho'obëhe ajëmi'iröhëro. ⁵² Röhu bogo Jew rajo jabesi jöëni ëhemuoho guomo'i a'i guomoromo ëhuro God-are aboji harihu'e aho'obëhe dinö'e dinö'e raromaruoho gemuoro gagovo'iröhego Caiaphas-ro jö bëhoho bogo uehorovë'e ëhi ma-jövadeje. ⁵³ Iesu guomoröhe jöho ëhi atoromo evare majare aevoromo öroho nahoromo avohobe rovareje hu anoröhëro. ⁵⁴ Èhi'amu Iesuro Judea sa'are va'orahore juvadoho vuonugo'i va'adeje. Va'oromo a rumo'e sa'a hesi bëhire amo ihe Ephraim ë va'oromo hesi ijorajo ömo'ömo'u'o gemu mae hi-jadeje.

⁵⁵ Hijamu Jew rajo jabesi maja börömo'u'o dunovadeje. Maja börömo'u'o hesi ihoho God-hu Vörö Tugohade hesi Majaho jiadeje. Èmaja börömo'u'o dunovamu ae aho'obëhe amo harihu harihure jioromo Jerusalem

amo börömore iojiomareje Moses-are jögoroho eja-horomo jabesi sisêho avohorovo'i sörö majaho rovego avoho ue'ahoröhëni. ⁵⁶ Iojiomoromo Iesu nahoromo God-are amo börömore gagovoromo uarovareje: Jemë diehi uehorovarujëjo. Na jemë uehorovarujoho Iesu sörö börömoroho rue'a'ajëjo o bogajo. Nani bogajo. ⁵⁷ Röhu mami'e priest masijohuro Pharisee ömo'ömo-huro ae aho'obêhe jöe bojëmiromomo uëvareje: Iesu dinö'e hijajoho ae rahu gavë'oho ro huruoho ma-jahuirego no heromo va'oromo hu guduamo'irarëjo.

Magonaho göehu ridi'e oso baeromo Iesuare hörure otehodivade jöhoje.

12 Ijonö majae aho'obêhe 6 barëjego God-hu Vörö Tugohade Sörö maja rue'iröhoho jiadeje. Rue'iröhoho jiamu evare Iesuro Bethany amore Lazarus-hu hijajire ë ajiomadeje. Lazarus guomamu Iesuhu ajamamu ri'öjade aho jiadeje. ² Amo Iesuro ë ajiomamu ariböviohuro i harihe avohoromo Iesu bojajimareje. Bojamiromomo Martha-ro ajëmiromomo ie i'imë-mamu Lazarus-ro ie i'i Iesumë'o ro hijadeje. ³ Ëhi ro raromamu Mary-ro ridi'e osoho bisemu bövie barovadeje. Osoho bogo jovo'oho buarohë'e ma-oso maemu jiadeje. Hesi manaho bogo bise'o vadu'oho jiadeje. Ësoho Mary-ro barueromo Iesuare hörü döre otehodivoromo simano uohuro höröho uhijahadeje. Uhijahamu ridohuro osae aho'obêhe rumorovo barëjadeje. ⁴ Rumorovo barëjamu Iesuare ijorajo ömo'ö-moho ae gemu hesi ihe Judas Iscariot Iesuni hiruëmiromomo a jabesi övore bojëmi'iröhe ahuro uëvadeje: ⁵ Ridi'e osoho rabëni bogo aroho imëvoromo 300 kina rabu'e baeromo bövi bise'o rumo'e aribövioho suvuorëmijare höjo. Ëhi jië'oho iae mae jio'ibejajo. ⁶ Ëhi uëvade hesi böhoho Judas Iscariot-ro bövi bise'o rumo'e ariböviohuniho bogo uehorovoromo jövo'i a'i vajiohu'e aëro jië'ëro ëhi jövadeje. Ëhesi böhoho huro Iesumesi moni'e esöho muebenövadeje. Muebejë'i gö vajiohëro baenövadeje. Vajiohëro baenövë'ëro ëhu'ëro uëvadeje: Ridi'e osoho rabëni bogo aroho imëvoromo bövi bise'o rumo'e aribövioho suvuorëmijare höjo. ⁷ Bövi bise'o rumo'e aribövioho suvuorëmijare höjamu hegorovo Iesuro uavadeje: Bogave magonahoho vavaenoho bojami'iranëjo. Huro nimade höjo osoho avoho mueberomo guomevego otehodegoromo guavevo'iröhëni. ⁸ Bövi bise'o rumo'e aribövioho jemë'o jiemu jioruomomo'i na bogo jemë'oho hiemu hi'e-jöjo. Ëhuni hu iae mae otehodegade höjo.

Jew rajo priest masijehu Lazarus ano'i jö atarohoje.

⁹ Ëhi'amu Jew raje ae aho'obêhe hejare uvavamu: Iesuro Lazarus'o gemuore hijajë uvamu hegorovo rueruomadeje Iesu ga'irovo. Röhu bogo Iesu gemu ga'i rue'irögoro Lazarus'o ga'i rovereje Iesuro ajamamu i'ovë'ëro jië'ëro. ¹⁰ Lazarus ga'i rueruomaje jöho hegoro priest masijohuro jöe mevoromo uarovareje: Ë'ego Lazarus'o ano'irarëjo. ¹¹ Lazarus ano'i atare hesi böhoho Jew raje ae aho'obêhe uvareje: Iesuro Lazarus

mabêhe ajamijade höromo priest masijo jabesi jöho vuonugo'i Iesu mae uehorovareje. Ëhuni ano'i atareje.

Iesuhu Jerusalem mae rovamu gavë'i aehu mabêhe rajahuomade jöhoje.

¹² Ëhi'amu nërö sörö i'i rovere aribövioho aho'obêhe hejareje uvavamu: Iesu Jerusalem rojomajëjo. ¹³ Rojomajëjamu hegorovo ijo rude ujuohoromo Iesu biroho'irögoro uvobe va'oromo uvoruomadeje:

God mabëhëjo.

Ave aho Badare ihore rovajoho mabëhëjo.

Israel rajo nosi börömo mabëhëjo.

¹⁴ Ëhi uvoruomamu Iesuro donkey harihe baeromo hesi döre ajio hijadeje. Donkey döre hijego Jerusalem amo rajehu garuomomo'iröhe jöho mami'e God-are surire jajivoromo uvë'eje:

¹⁵ Zion rajomë nadi juhuonivo'i arueho gahëjo.

Jemesi börömo donkey harihu döre hiromomo rovajëjo.

Ëhi jajivë'eje. Röhu mami'e God-are surire jajivadëhi Iesuro ëhi ë'adeje. ¹⁶ Urimoho Iesuare ijorajo ömo'ö-mohuro ë surire jö hesi böhoho bogo avoho uehorovareje. Röhu ijönö Iesuro döre ajiomoromo aje baeromo böröme namijamu evare ë jöho uehorovoromo uvareje: Iae mae-ëjo. Iesuare jö God-are surire jajivarëhi no hesi örire ëhi vaejahare höjo.

¹⁷ Röhu ae aho'obêhe Iesu biroho'i rueruomade hesi böhoho urimë'i Lazarus guomamu Iesuro huni uvamu i'ovoromo munë gagore jioromo hörö rovamu evare ae aho'obêhe Iesu'o raromoromo ë muoho gavareje. Gavë'ëro ë jöho majëhibe jijihareje. ¹⁸ Ëbëhi'e mu börömo hesi jöho majëhijamu hejë'ëro ëhuni ae aho'obêhe Iesu biroho'i rueruomadeje. ¹⁹ Iesu biroho'i rueruomamu gëgorovo Pharisee ariböviohuro uarovareje: Jemë'o gahëjo. Ëa hesi mu tugohë'oho bogo eni javuo hesi höjo. Iae ae aho'obêhe mae hu gemu uehorovoromo hesi ijore ijore jijihoruomajëjo.

Greece sa'a rajo a ioro'iorehu Iesu ga'i nimoruomade jöhoje.

²⁰ Ëhi'amu ae aho'obêhe Jerusalem rojomamu Greece raje ae gö gö jabu'o rojomareje sörö majaho rovego God rajahi'iröhëro. ²¹ Rojomoromo Philip ga'i rovereje. Philip hu Galilee sa'a raje Bethsaida amo raje jiadeje. Jaburo Philip ga'i rueromomo uavareje: No nagua-jëjo Iesu ga'irovo. ²² Ëhi uavamu hegorovo Philip-ro va'oromo Andrew uanugoromo jaburo niö'iro va'oromo ë jöho Iesu majahijareje. ²³ Majahijamu Iesuro uëvadeje: God-are A Ma nasi iho döre jioröhe majaho iae rovë'e höjo. ²⁴ Ave naehu ë'irode jöho uhu'e majëhi'ië'ajëjo. Ëhesi böhoho iae jö mae ma-gemuohemu höjo. I ujo gemu sa'are beruvebiromomo sisërë'ajëjo. Sisërëjë'ëro ëhu'ëro tögömoromo ëgovoromo baje aho'o rae'amo'ajëjo. Bogo sisërë'ibejajo ëhi ma-gemu jio'ibejajo. Sisërëjë'ohuro ëhuro bogo sivuoho jio'i aho'o jio'amo'ajëjo. Na ëhi sisërëjevo'iramu ëhuro ae aho'o gemuore jio'a'ajëjo. ²⁵ Ae rahu jabesi sinohemu

uehorovë'oho ijumorovarue höjo. O ave sa'are raro-moromo sinehu nimaje mu bogo uehorovë'oho ehuro ioro'iore gemu raromo'aruëjo. ²⁶ Ae rahu nasi mu vae'i nimë'oho nasi ijore ijore jijih'o'aruëjo. Na dinö'e hijë'iroho nasi mu aribövioho jabu'o ë raromonövo'aruëjo. Ae rahu nasi mu vaejehë'oho nasi Vavuohuro jabesi ihoho döro bamo'ajëjo.

Iesu guomoröhe jö huhu jövadohoje.

²⁷ Avevejö'oho na dë vövöbajo'ere vavaenegavajëjo. Ehuni na diehi ua'ejöjo. Na na ua'ejöjo: Apajo. Ave vavaeni maja rueröhoho tugohehego bogo bae'iröjo. Bogajo. Na bogo ehioho ua'ejöjo rabëni na ë vavaenoho bae'i rovë'ëro. ²⁸ Ehuni bogo tugoho jöho ua'irögoro a'i ua'ejöjo: Apo jasi aji'e muoho röjehijego aëro garomo uvarëjo: Jasi ihoho böröme höjo. Jasi ihoho böröme hö uanugoromo hejadeje ö'idöre uvavamu: Na mami'e nasi aji'e muoho röjehijë'e jevajëjo. Röhu maho röjehi'ejöjo aëro uvoruomoröhego: God nasi ihoho böröme höjo.

²⁹ Ehi uvavamu hegorovo ae aho'obëhe bëhire riravarohuro a ioro'iorohuro uvareje: Varurëro anavohijajo. A ioro'iorohuro uvareje: O aneraëro Iesu jöe majahiro mo uvavohijajo. ³⁰ Ehi atoruomamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Ejö uvavamu hejarijoho bogo nasi jöënioho uvo'i jemesi jöëni uvade höjo. ³¹ Jaruvoho ave sa'are mu sisë vaeruomaje aribövioho God-ro mevëvo'irögoro ë'ajëjo. Jaruvoho ave sa'are mu sisë simano vaejaje aho God-ro ruahö'ö'irögoro ë'ajëjo. ³² Na sa'are jevajoho aehu banigojiomevë'oho evare naro ae aho'obëhe rinëgo'iramu nasinö rueruomoa'ajëjo. ³³ Aehu hu banigojiomo'iröhe jö majëhijadoho huro uëromo ë'adeje: Aëro ehi korosire banigojiomevo'iramu guomo'ejöjo. ³⁴ Ehi uëvamu hegoro rue ariböviohuro uaruomadeje: Guomo'irane jö uövuanuoho röhu no hejë'e javuajëjo nosi jögoru surire adahoromo uövuamu: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho nosirire rovë'iroho hu bogo guomo'i ma-ioro'ioeremu hi'a'ajëjo. Ehi jië'oho ja diehi uöromo ë'anuëjo: Aëro God-are A Maho na banigojiomevo'aruëjo. God-are A Maho ja diehi jië'e aëro javë'ëro ja guomo'i uvanuëjo. ³⁵ Guomo'i uvanuëjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Ajoho naro majae ma-bunemu jemë'o hiro mo ajivëvo'ejöjo. Jemë'o hiromo ajivëvego ajiro jijihorëjo ehuro bogo ramoramovëvo'iröhe höjo. Ramoramore jijihë'oho öroho sidövëvo'ajëjo. ³⁶ Ehi jië'e jiaje aji naehu jemë'o hijajevero evaro ajoho na mae uehorovevorëjo. Mae uehorovevë'oho aji'e aribövie jëvo'ajëjo.

Jew rajo ariböviehu Iesu bogo ma uehorovare jöhoje.

Ehi uënuogoromo va'adeje. Va'oromo gurihorovoromo dirö'o göro hijadeje jaburo gajöëni. Ehi'adeje. ³⁷ Urimo Iesuro Jew rajohu'o hiromo bëhi'e mu masije aho'obëhe jabesi nunire vaebe rovadeje. Röhu jabumëro hesi öriroho bogo maho uehorovareje. ³⁸ Ehesi bëhoho jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isa-

iah-hu maminö gö'e jajivadëhi ehi jioröhego ehuni Iesu bijönimareje. Isaiah-ro God-are surire jajivoromo uvadeje:

Bada rahuro nosi jöho mae uehorovë'e höjo.

Badare darugo'e mu hesi bëhoho rahuro avoho gavë'e höjo.

Isaiah-ro ehi jajivadeje ijönö jioröhego. Huhu jajivadëhi jaburo ehi ë'oromo Iesu bogo ma uehorovareje. ³⁹ Iesu mae uehorovo'iröhoho bogo eni jëvadeje. Bogo eni jëvade hesi bëhoho Isaiah-ro ave jöhu'o surire uhunö'e jajivadeje. Jajivoromo uvadeje:

⁴⁰ God-ro uvajëjo: Naro jabesi nunoho tugohëhoromo uehoroho ijumëhë'e jevajëjo ehuro nunoho ramoramovëvoromo uehoroho bogojëvoröhego.

Uehoroho bogojëvego bogo huotorovoromo nasi öriroho bogo rovego naro bogo i'ovëvego bogo mae jëvoröhego.

⁴¹ Isaiah-hu ehi jajivade hesi bëhoho huro uehore God-aro baeromo Iesuhu baeröhe ajoho garomo huhu vaeröhe jöho jövadeje. ⁴² Iae a ioro'ioroho Iesu bogo ma uehorovareje röhu a ioro'ioroho aho'o Jew rajo a masijo ioro'iorohu'o iae hu mae uehorovareje. Mae uehorovoromo röhu uvareje: Pharisee ömo'ömhuro uö'a'aruëjo: Iesu mae uehorovarujohuni God rajahijarue osaroho nadi ijoroho ruerë uö'a'aruëromo ehuni Pharisee juhuonëmiromo Iesu mae uehorovare jöho subivëhareje. ⁴³ Uvareje: God-hu no rajahui'iröhoho ëho ma-jianovo'i aehu no rajahuijaruoho iae mae höjo.

Iesuhu majëhijade jö bijönimë'ohuro sisëro va'iröhe jöhoje.

⁴⁴ Iae Iesuro ma-darugo'o uvadeje: Ae rahu na mae uehorovevë'oho bogo nasi öriroho gemu uehorovevo'i sa'are remö'öjade ahu'o mae uehorovarue höjo. ⁴⁵ Ae rahu na gevë'oho sa'are na remö'öjade ahu'o gavaruë höjo. ⁴⁶ Naro sa'are rovë'ëro aho'o ajivëvaje höjo ehuro ae rahu na mae uehorovevë'oho ë aribövioho bogo ramoramoroho raromoröhego. ⁴⁷ O ae rahu nasi jö heromo bogo ejuhë'oho na bogo jabesi jöho mevoromo sisëroho bamëvo'ejöjo. Sa'ae aho'o bogo sisëroho bamëvo'i maro bamëvo'i rovode höjo. ⁴⁸ Röhu na'o nasi jöhu'o bijönimë'oho sisëro va'iröhe bëhoho iae jiajëjo. Bëhoho ëho naehu majëhibe rovode jöho höjo. Hujëji ijo tugoho'i majaho rue'iramu ë jöho bijönimë'ëro ehü'ëro sisëro va'a'aruëjo. ⁴⁹ Rabëni hesi bëhoho naehu majëhibe rovode jöho bogo nasi ëma jövo'i Vavue sa'are remö'öjadohuro jöho bojemijade höjo naro ehuremu jövo'irodego. ⁵⁰ Röhu naro garomo uvaje höjo: God-hu bojemijade jö aehu ejahë'ohuro ehuro ma-ioro'ioeremu maro raromarue höjo. Ehü'ëro jië'ëro naehu jövaje jöho Vavuehu uevadëhi iae ehi gemuoho höjo.

Iesuhu hesi ijorajo ömo'ömo jabesi höru hitahi u'ovëhade jöhoje.

13 Iae God-hu Vörö Tugohade Sörö majaho nërëhi jio hesi jiadeje. Nërëhi jio hesi jiamu Iesuro garomo uvadeje: Naehu sa'a nugo'i Vavu hesi örire va'irode majaho iae rovë'e höjo. Röhu hesi aribövi mahave sa'are raromaruoho mami'e dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvobe rovodoho bogo vuonugo'i uehorovëvobe va'adeje ëhi ma-guomoröhego.

²Iae Satan-ro mami'e Simon Iscariot-are harihe Judas-are simanoho ijumahadeje huro Iesu bijönimarue a jabesi övore bojëmi'iröhego. Ëhi jië'ëro Iesu'o hesi ijorajoho jabu'o raromoromo i harihe ue'ahareje. ³Ie ue'ahoromo Iesuro garomo uvadeje: Vavuohuro daruge aho'obëhe nasi övoro bamehë'e höjo. Na God-arire jioromo rovodoho hesi örire vuonorö'ö va'ejöjo. ⁴Hesi örire vuonorö'ö va'ejöromo Iesuro ie ijë'ëro ri'öromo döre niögohojijöromo uhirovarue niögohodë'ahore muohorovadeje. ⁵Muohorovoromo jovoho hevöre otehoromo aevoromo hesi ijorajo jabesi höroho eguehoromo muohorovade niögohobaeromohöroho uhijëhadeje. ⁶Ëhi'obe va'oromo Simon Peter-hu hijajire rovadeje. Rovamu uavadeje: Bada na ja nasi hörohu'o eguehonëjo. ⁷Eguehonëjamu uavadeje: Naehu ömaje hesi bëhoho jaruvoho ja bogo gavanuëjo. U'emu ga'a'anuëjo. ⁸Ga'a'anuëjamu hegorovo Peter-ro uavadeje: Nasi höroho bogo egueho'anuëjo. Bogo mae bogajo. Bogajamu uavadeje: Naehu jasi höru bogo eguahë'oho ijonöho ja bogo nasi ae gemuoho javo'ajëjo. ⁹Javo'ajëjamu hegorovo Simon Peter-ro uavadeje: Ëhi jië'e jiaje nadi höremuoho egueho'i a'i övohu'o simanohu'o ëhu'o eguehëjo. ¹⁰Eguehëjamu Iesuro uavadeje: Rabëni övohosimanoho eguahöjöräjo. Bëhoho bogohöjo. Ae rahu jabesi sino haho'o jovo eguoromo u'o barëjë'ohoröhu maho bogo eguoromom'i jabesi hörohemu eguonövo'aruëjo. Röhu jemesi sisëho mami'e u'ovëhë'ëro mae jëvavëjo. Mae jëvo'i sisëho jemesi aegemu hesiriremu höjo. ¹¹Iesuhu ëhi uëvadehesi bëhohohuro garomo uvadeje: Judas-ro na bijönegarue a jabesi övore bojëmi'ajëjo. Ëhuni uëvadeje: Jemë mae jëvo'i sisëho jemesi aegemu hesiriremu höjo.

¹²Ëhi uëromomijorajo jabesi höroho eguehonugoromoniögujijöbamadohoröhumahoba'amoromova'ohesi röhhore hinugoromouëvadeje: Naehu jemesi örire ömode muhesi bëhohona jemë gavarujëjo obogajo. ¹³Bëhohoniae namajëhi'ie'ajëjo. Jemëro uevaruje höjo: Tisajo obadajo. Iae mae uevaruje höjona ëhi jevë'ego. ¹⁴Na jemesi Bada'o Tisa'ojevavëjöröhumahobogouevodehöjo: Böviëro jevë'ërohörohobogoueguëho'ejöuvo'i ma-eguëhodehöjo. Ëhuni jemë'onadi bövie javuajëuvo'i göërogöho huëbaerovoromohörohoguahorovorëjo. ¹⁵Ëhesibëhohonaronamae röjëhi-jë'ejevavëjoëhuronaehu jemëajëmijodëhi jemë'oëhi huëbaerovoromojamirovo'irarijego. ¹⁶Avejöhona jömae uë'ie'ajëjo. Mu ariböviohuro o anuejijiharue ariböviohurojabesi abörömohebogouosiramimomo

masije riravaruehöjo. ¹⁷Ëjöho mae jio'ego jemëiae gavarujëjo. Ëhuni nadi na iosiremiromouvorëjo: Nomasijërojavüë'ëroaho bogojämie'jarëuvo'i ma-ajamirovorëjo. Ëhi ë'ë'ohohuëmaejëvo'ajëjo.

¹⁸Huëmaejëvo'ajëuëvajejöhoeöbogo aeaho'obëhejemesijöhouëromoe'ajëjo. Jemëdiehi jië'eariböviebaejëvodohoniae nagevavejöhöjo. Mami'eGod-aresurirejöhöjajivoromouvë'ehöjo: Na'ogemu maeijajohurohuotorovoromona'omuorovo'inimadehöjo. ËhijioröhegoGod-aresurirejajivadëhiiaeëhijië'e mu sisëhojio'a'ajëjoGod-aresurirejöhobogobejajërojë'ëro. ¹⁹Ëmusisëhobogovejö'ohojio'i u'emu jio'a'ajëjo. Röhu aviavejë'uëvavëjøjemëroga'irarijegoëmusisëhovegogaromouvo'irarijego: Iae mae-ëjo. Nöröjiemu jiajeA Börömohehöjo. ²⁰Röhuavejöhona jömae uë'ie'ajëjo. Naehu rëmö'öjegerovarue aribövioho aerahuuëaribövijajëhiromobaejëvë'ohoehuro na'orajehiromobaejëvë'ohoehuro remö'öjamurovodeahu'orajahiruomajehöjo.

Judas-hu Iesu bijönimarue a jabesi övore bojëmi'iröhejö Iesuhu jövadohoje.

²¹Ëhi uëromohesi dë vövöbajo'ere huëvavaenebörömebaejadeje. Huëvavaenebörömebaeromoma-sama'e majëhiromouëvadeje: Avejöhona jömaeuë'ie'ajëjo. Jemesirirejiajeaegemuëronabijönegarue aribövijabesi övore bojëmi'anuëjo. ²²Ëhi uëvamuhegorovo hesi ijorajohojaburo nunirogarorogarorobaeromouvareje: Rahuarejöhouöromoe'ajëjo. ²³Röhu Iesuare ijorajeaegemuëro Iesuare bëhi marehijë'ejiadeje. Iesuroëahohesidëvövöbajo'eah'o rajahinövadeje. ²⁴Ëhao Iesuare bëhirehijë'e jiamu Simon Peter-roëahesi örire uvenërouavadeje: Uagavëjo: Rahuarejöhouöromoe'anuëjo. ²⁵Uöromoe'anuëjamueijorajohuro Iesu hia'iro saginiëri uavadeje: Bada ja rahuarejoeuöromoe'anuëjo. ²⁶Uöromoe'anuëjamu Iesuro uavadeje: Nario iohobaeromoijobajonemarireba'amoromoiromoaegemu bojamië-jöjo. Bojamijego garomouvonëjo: Iaeëahuroëhisisëvaejevo'ajëjo. Ëhi uanugoromowiegemubaeromoba'amoromoiromosimon Iscariot-are harihohojudasbojamijadeje. ²⁷Bojamamu Judas-robaeromoi jagavë'i Satan-roëahesidëvövöbajo'ere abuejadeje. Abuejamu Iesuro uavadeje: Jaehu vae'i ë'anuemuohoma-burërova'oromovaejëjo. ²⁸Vaejëjamuhegorovoraromomomaijarue ariböviohurobëhohorabëni Iesuhu Judasëhi uavajohobogouavohohējareje. ²⁹Bogouavohohel'irögoroa ioro'iorohuro uvareje: Judas-ro moni bahijaruohomuebejajegoëhuni nani Iesuro uaromoe'ajëjo: Va'oromosöröëni ieamahuëjo. O va'oromoinömorumo'e ariböviohomoniohogösu-vuorëmijëjo. Ëhuni uaromoe'ajëjo. ³⁰Röhu Judas-ro Iesuhu bojamijade iohobaeromoma-burërohöröromoramamoreva'adeje.

Göehu gö rajahirovo'iröhe jö i'ohoje.

³¹ Judas va'amu gagorovo Iesuro uévadeje: Aveve-jö'oho God-are A Ma nasi aji'e muoho röjhijë'e höjo. God-ro daruge bojemijë'ëro hesi aji'e muohu'o röjehijë'e jevajëjo. ³² Naro God-are ajoho ae röjëhi'iramu evare God-ro hesi A Ma nasi ihoho banigojiomeho'a-jëjo. Hu ma-burëro iae ëhi ë'ië'ajëjo. ³³ Nasi harihu ömo'ömomë na jemë'oho majae ma-bunemu hi'e-jöjo. Hiromu va'iramu nahevo'arujëjo. Röhu Jew rajo masijo mami'e uëvodëhi jemë'o ëhi uë'ië'ajëjo: Naehu va'irodire jemë ë ö'irarijoho bogo eni jëvajëjo. ³⁴ Röhu jögoru i'e bojëmi'ië'ajëjo. Göëro göho rajahirovorëjo. Naehu jemë rajëhibe rovodëhi jemë'o ëhi gemuoho ë'orëjo. ³⁵ Jemë rajahirovë'oho ëhuro ae aho'obëhe gëromu uvoruom'o'ajëjo: Jemë nöruare ijore ijore jiji-haruje aribövie jëvajëjo.

Peter-hu Iesu gavajoho subivëho'iröhe jö Iesuhu jö-vadohoje.

³⁶ Ëhi uëvamu Simon Peter-ro uavadeje: Bada röhu ja dinö'e va'onëjo. Dinö'e va'onëjamu uavadeje: Naehu va'irodire avevejö'e ë ö'iranoho bogo eni javajëjo. U'emu ö'a'anuëjo. ³⁷ Ö'a'anuëjamu hegorovo Peter-ro uavadeje: Bada röhu avevejö'e naehu jasi ijore ö'ë'oho rabëro bogo eni jevajëjo. Naehu ajamiromu jani guomevë'oho iae mae höjo. ³⁸ Iae mae höjamu Iesuro uavadeje: Peter jero uvanuëjo: Naro nöro ajamiromu guomorovo'ejöjo. Röhu ave jöho na jö mae ua'ië'ajëjo. Kökörökoho bogo uvë'e jero majae niö'i gemu ae uë'a'anuëjo: Na Iesu bogo gavaje höjo.

Vavu hesirire va'arue öroho Iesu jiaje jö Iesuhu jövadohoje.

14 Iae Iesuro hesi ijorajo ömo'ömo uévadeje: Nadi nurunurumoromo uehore gö gö bae'i a'i God-are öroro mae uehorovoromo nasi örohu'o ëhu'o mae uehorovorëjo. ² Ëhesi bëhoho nasi Vavu hesi osare röhoho aho'obëhe jio'amajëjo. Ëhuni na ë va'oromo jemëhu rarom'o'irarije röhoho avohëho'ejöjo. Naehu jövaje jöho bogo maehu jio'ibejajo bogo uë'ibejöjo. ³ Va'oromo jemesi röhoho avohëhonugoromo vuonorö'ö rueromo söjëvoromo nasirëro va'ejöjo ëhuro naehu hijajire jemë'o ë rarom'o'irarijeho. ⁴ Naehu va'oromo hi'irode öroho jemë iae gavaruje höjo. ⁵ Gavaruje höjamu Thomas-ro uavadeje: Bada jero ëhi uövuanuëjo röhu jaehu dinö'e va'o hi'iranoho no bogo gavaruëjo. Ëhi jië'oho ja diehi'oromo uövuanuëjo: Öroho iae gavaruje höjo. ⁶ Gavaruje höjamu Iesuro uavadeje: Mare va'irarije öroho na jevajëjo. Jö ma ga'irarije öroho na jevajëjo. Darugo bae'irarije öroho na jevajëjo. Vavuohu'o gemu mae jëvojöro nögë'iroho öroho na gemu jevajëjo. ⁷ Jemë na gevë'e jëvë'ëro nasi Vavuohu'o ga'a'arujëjo. Jaruvoho aevoromo jemë ë A hesi bëhoho uehore baeromo gabe va'a'arujëjo.

⁸ Gabe va'a'arujëjamu Philip-ro uavadeje: Vavuoho röjahuijeho no gavarëjo. Gavë'oho ëhuro no mae

javuo'ajëjo. ⁹ Mae javuo'ajëjamu uavadeje: Philip na majae ëgobövie jemë'o hijë'e jevajëjo. Ëhu'oho ja diehi'oromo bogo avoho gevanuëjo. Ae rahu na gevë'oho nasi Vavuohu'o garuomaje höjo. Ëhu'oho ja diehi'oromo uevanuëjo: Vavuoho röjahuijeho no gavarëjo. ¹⁰ Ja diehi'oromo bogo uehorovoromo uvanuëjo: Nöro Vavu hesi dë vövöbajo'ere jio'i Vavuohuro nöruare dë vövöbajo'ere jiajëjo. Naehu jemë uëvaje jöho bogo nasi ëma uehorovoromo uë'i a'i Vavue nasi dë vövöbajo'ere hijajohuro huro hesi muoho nasi dë vövöbajo'ere vaejeho na vaejaje höjo. ¹¹ Na uëvode höjo: Naro Vavu hesi dë vövöbajo'ere jio'i Vavuohuro nasi dë vövöbajo'ere jiajëjo. Ëjöho heromu uvorëjo: Iae mae-ëjo. O jemë uvë'oho: Nöruare jöho bogo eni hö uvë'oho naehu vaejaje mu masijoho uehorovoromo uvorëjo: Nöruare jöho mae höjo. ¹² Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu na mae uehorovevë'oho naehu vaejajëhi jië'e darugo'e muoho vae'a'arujëjo. Röhu naehu vaejaje darugo'e muoho ma-jianovajoho u'emu jemëro darugo'e mu masijo maho vae'a'arujëjo rabëni naru Vavu hesi örire va'iramu. ¹³ O jemë rabe rabe Vavuohu nasi ihore ua gavë'oho naru ëhi vaejëho'ejöjo ëhuro Harihu nasi muoho garomo uvo'irarijeho: Vavuoho böromë höjo. ¹⁴ No nöruare aribövie javuajë uvoromo rabe rabe ue gevë'oho iae na vaejëho'ejöjo.

God-hu hesi Aru'aho mëmi'iröhe jö Iesuhu jövodohoje.

¹⁵ Jemë na rajehijë'ohuro nasi jögoroho ejeho'arujëjo. ¹⁶ Ejeho'iramu naru Vavuohu ua'iramu Ajëminövo'iröhe A göho bojëmi'ajëjo huro rueromo jemë'o ma-ioro'ioemu hi'iröhego. ¹⁷ Ajëminövo'iröhe Aho iae jö maemu barovaje Aru'ahoho höjo. Sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro ë Aru'ahoho bogo uehorovoromo simanoho bogo avoho gavaruëro jië'ëro ëhuni bae'iröhoho bogo eni jëvajëjo. A'i jemëro hu avoho gavaruje höjo. Avevejö'e hu jemë'o hijajoho u'emu jemesi dëre abo hibe va'a'ajëjo. Iae ëhuni jemë gavaruje höjo.

¹⁸ Naro jemë rëmo va'iramu jemë bogo sivuoho öbioho raromanovo'arujëjo. A'iro na vuonorö'öromu jemesirire rue'ejöjo. ¹⁹ Majae ma-bunemu barë'iramu sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro bogo geruom'o'ajëjo. Röhu jemëro iae ge'a'arujëjo. Na hiemu hijajohuro ëhuro jemë'o daruge baeromo rarom'o'arujëjo. ²⁰ Ëho majaho rue'iramu jemë garomo uvo'a'arujëjo: Nöro hesi Vavu hesi dë vövöbajo'ere jio'i no nöruare dë vövöbajo'ere javuo'i nöro nosi dë vövöbajo'ere jiajëjo.

²¹ Ae rahu nasi jögoru baeromo ejehë'oho ëhi jië'e ariböviohuro rajehiruomaje höjo. Rajehijë'oho nasi Vavuohuro jabumë rajëhi'ajëjo. Rajëhi'iramu na'o ë aribövioho rajëhiromu va'orahoro röjahirovo'ejöjo geruomoröhego. ²² Ëhi uëvamu Judas-ro bogo Judas Iscariot a'i Judas göhuro Iesu uavadeje: Bada ja diehi'oromo nosi örire gemu jasi arijo'arije röjahirovo'i sa'arohemu uehorovarue aribövi jabesi öriroho bogo

röjahirovo'ië'anuëjo. ²³ Bogo röjahirovo'ië'anuëjamu uavadeje: Ae rahu na rajehijë'oho ë ariböviohuro nasi jöho ejehoruomo'ajëjo. Ejeho'iramu nasi Vavuohuro jabumë rajëhiromo hu'o na'o ö'oromo jabu'o gemu mae ari'ëjarëjo. ²⁴ O ae rahu bogo rajehijë'oho nasi jöho bogo ejehoruomaje höjo. Jemë hejaruje jöho bogo nasirehu jio'i a'i Vavuehu remö'öjamu rovode a hesi jöho höjo.

²⁵ Na jemë'o hijë'i ë jöho majëhijë'e jevajëjo. ²⁶ O Vavuohuro jemë Ajëminövo'iröhe Aho ë hesi bëhoho Vavu hesi Aru'ahoho nasi ihore nugö'ö'iramu huro jemë bövioho bise'oho röjëhiromo simanoho huotövëho'iramu naehu majëhijode jöho uehorovo barë'arujëjo.

²⁷ Nasi huë maho jemesi örire bojëmijajëjo rëmo va'ië'ëro. Sa'arohemu uehorovarue ariböviehu huë ma bojëmijaruëhioho na bogo ëhioho bojëmi'i uhohu'o bojëmijajëjo. Nadi nurunurumomomo juhuonivorëjo.

²⁸ Mami'e jemë hejarije höjo naro uëvamu: Na va'ejöjo. Röhu na vuonorö'öromomo jemesirire rue'ejöjo. Jemë na avoho rajehi'ibëjarijëjo nasi Vavu hesirire va'irode jöho heromo nimoroho'ibëjarijëjo Vavuehu na iosiremimomomo börömo jiajohuni. ²⁹ Avevejö'oho ë muoho bogo vaejë'e röhu urimo na ma-majëhijë'e jevajëjo ëhi'ego garomo evare mae uehorovo'irarijëjo. ³⁰ Röhu na bogo majae ëgo'oho jemë jöho majëhi'ejöjo ave sa'are Sisë A Börömohe rue'ego ëhunivo. Röhu hu bogo nasi bövioho jüë'ëro hu jöho bogohöjo. ³¹ Röhu na nege sa'ae aho'o jaburo garomo uvoruomorohego: Nöröro Vavuoho iae rajahirovomo Vavuehu jö bojämijadëhi nöröro ëhi ë'aje höjo. Ahia mino'ëjo. Ri'öhego no va'arëjo.

Iesu grape bajo rae'amaje ö'i mae jiaje uhu jö Iesuhu jövadohoje.

15 Iae Iesuro hesi ijorajo ömo'ömohe jö viture uhu'e uëvadeje: Grape bajo rae avohaje ö'oho na jevajëjo. Ö'i muebejaje aho nasi Vavuoho höjo. ² Na'o bimuvuarue aribövioho ëho ö'i ado sirino'oho jio'amajëjo. Ö'i muebejaje ahuro garöhe di adoho bajoho bogo rae'amamu gavë'oho duvahore tarivoromomo ruruhö'öjaje höjo. O garöhe di adoho bajoho raejamu gavë'oho iogoromomo sirino sirino harihu sa-hori'amë'oho tarivo ruruhö'ö'i mahemu nugaje höjo ëhuro ë adohuro bajoho rae avohoröhego. ³ Röhu naehu majëhijode jöho ejehë'ëro ëhuro jemë adonö'e mami'e iogorëvë'e höjo. ⁴ Röhu jemë na'o gemuore bimuvoromomo raromarujoho ëhi raromorëjo. O naro jemë'o gemuore bimuvoromomo hijajoho ëhi hi'ejöjo. Jemëhu na'o bogo gemuore bimuvoromomo raromë'oho bogo rae avoho hesi jëvajëjo. Ö'i adehu aho najore bogo bimuvë'ëro sisërëromomo bajo bogo ma raejajëhi ëhi jëvo'ajëjo.

⁵ Ö'i bëhoho na jevo'i jemë ado sirino'oho jëvajëjo. Ae rahu na'o gemuore bimuvoromomo raromö'i naehu jemë'o gemuore bimuvoromomo hijë'ohuro ëhuro rae avoho'arujëjo. O na'o gemuore bogo bimuvë'oho i'o mu'o vaejë'oho bogo mae bogo eni jëvo'ajëjo. ⁶ Ae

rahu na'o bogo gemuore bimuvoromomo raromë'oho ado suaromomo ruruhö'öjago sisërëjajëhi ëhi jëvo'ajëjo. Ehi jüë'e adoho gagovoromomo vënire huego ravo'amaje höjo. ⁷ Röhu jemë na'o gemuore bimuvoromomo raromë'oho o nasi jö jemesi dë vövöbajo'ere jüë'oho ëhuro jemë rabe rabe God ua ga'i nëgë'oho uarëjo. Ua gavë'oho iae bae'a'arujëjo. ⁸ Jemë bajo rae avohë'ohuro ëhuro nasi Vavu hesi ihoho döro jiaje höjo. O bajo rae avohë'ohuro ëhuro nasi ijore ijore jijiharuje aribövi mae jëvo'ajëjo. ⁹ Iae Vavuehu na rajehijadëhi naro ëhi jemë rajëhijë'e jevajëjo. Naro ëhi rajëhijë'e jevaje ëhuni na'o gemu mae ëhi raromomomomo na rajëhiemu rajëhinövo'iröjo. ¹⁰ Jemëhu nasi jögoru ejehë'oho ëhuro na'o gemu mae raromö'iramu ëhuro na rajëhinövo'ejöjo. Naehu nasi Vavu hesi jögoru ejahë'ëro hu'o hijego huhu rajehijajëhi jemëro ëhi na'o raromö'iramu rajëhinövo'ejöjo.

¹¹ Naehu jö ëhi jövaje hesi bëhoho naehu nimorohajëhi jemë'o na'o gemu mae nimoroho'irarijëgo bogo bisemuoho nimoroho'i nimoroho avoho'irarijëgo.

¹² Ave jögoroho naro bojëmi'ië'ajëjo. Naehu jemë dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvajëhi jemëro göëro göho ëhi uehorovëvorëjo. ¹³ Göehu gö dë vövöbajo'ere uehorovëvarue mu börömohe aviëhi höjo nosi aganoho ajëmi'i vuovorovo'ëjarëjo. Mu ioro'ioroho ma-jianovajëjo. ¹⁴ Nasi jögoru ejehë'oho jemë nasi agane jëvajë höjo. ¹⁵ Urimoho na bogo aganoho uë'i a'i uënövode höjo: Nasi mu vaejaruje aribövie jëvajëjo. Ae gö jabesi mu vaejarue ariböviohuro jabesi masijehu vaejarue mu hesi bëhoho bogo garuomaje höjo. Ehuoni avevejö'oho na bogo nasi mu vaejaruje aribövioho uë'i a'i agane uëvajëjo ë hesi bëhoho nasi Vavuehu rabe rabe uevamu hejode jöho naro röjëhijamu jemë gavë'ego. ¹⁶ Jemë na bogo baejevo'i a'i naro jemë baejëvode höjo. Baejëvoromomo muro bamëvode höjo jemëro va'oromomo ioro'iohemu jioröhe bajoho rae avoho'irarijëgo. Ehi jüë'e bajo rae avohë'oho ëhuro jemëhu Vavu hesi örire rabe rabe nasi ihore ua gavë'oho iae huro bojëmi'ajëjo. ¹⁷ Ehu'ëro jüë'ëro ave jögoroho naro bojëmijajëjo. Göëro göho dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvorëjo.

Sa'are mu sisë uehorovoruomaje ariböviehu Iesuare aribövi nu huodaguo'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

¹⁸ Sa'arohemu uehorovarue ariböviehu jemë nu huodëgaruoho uvorëjo: Urimo ëhi jüë'e ariböviohuro nörö nue huodivoruomade höjo. ¹⁹ Jemë'o sa'arohemu uehorovarue aribövie jëvo'ibëjajo ë ariböviohuro uvoruomomo'ibëjajo: Jemë nosi aribövie gemuoho jëvajëromomo rajëhi'ibëjarëjo. A'i jemë sa'arohemu uehorovarijoho naro baejëvode höjo nasinö jëvoröhego. Baejëvë'ego jemë bogo jabu'oho havoromomo ave sa'a hesirohemuoho uehorovarue höjo. Ehuoni ë ariböviohuro jemë nue huodëgarue höjo. ²⁰ Jemë'o uehorovohëjo. Naro mami'e uëvode höjo: Mu ariböviohuro jabesi a masijoho bogo iosirëmiromomo masijoho riravarue höjo. Ejö hesi bëhoho jemesi börömohe na sisë vaejevë'ëro ëhu'ëro sa'ae aho'o jaburo mu vae-

jaruje aribövioho jemë'o sisë vaejêvo'aruëjo. O nasi jö ejehë'o ho jemesi jöhu'o ejêho'aruëjo. ²¹ Jemëro nasi ihoho baejê'ego êhuni êho jaburo jemesi örire êhi sisë vaejêvoruomo'ajêjo rabëni hesi bêhoho sa'are na remö'öjade aho jabumë bogo gavaruëro jiê'ëro. ²² Na bogo sa'aroho rueromo jöho jabesi öriroho majêhi'ibejêjo jabesi jö sisêho bogojio'ibejajo. Röhu nasi jöho majêhijamu hejare höjo. Hejê'ëro bogo uö'a'aruëjo: Noehu mu sisë vaejaroho bogo gavê'e êma ê'are höjo. ²³ Na nu huodegê'o ho nasi Vavuohu'o nue huodivoruomaje höjo. ²⁴ Ae göehu bogo vaejarue êhi jiê'e darugo'e mu masijoho naro jabesi nunire vaenövode höjo. Jabesi nuniroho êhi jiê'e muoho bogo vae'ibejêjo êhuro jabesi jö sisêho bogojio'ibejajo. O avevejö'o ho jabumë nasi muoho iae gavare höjo röhu na'o nasi Vavuohu'o nue huodaguoruomaje höjo. ²⁵ Jabuhu nu huodaguarue hesi bêhoho urimë'i jabesi jögoru surire jajivoromo uvê'e höjo: Na sisêho bogo ömê'e jabumë êma nue huodegare höjo. Röhu nue huodego'iröhe jö jajivadêhi êhi nue huodegarue höjo God-are jöho bogo bejajêro jiê'ëro.

²⁶ Röhu jemë Ajëminövo'iröhe Aho jö maemu barovaje Aru'ahohuro jiê'ëro Vavuohu'o gemu mae hijaje höjo. Êhi hijajêro jiê'ëro naro nugö'ö'iramu Vavu hesirire jioromo jemesi örire ruvebi'ajêjo. Ruvebiromo nasi jöho huruoho majêhi'ajêjo. ²⁷ O jemë'o nasi jöho huruoho majêhi'arujêjo aevo'i na'o raromobe rovê'ëro jêvê'ëro.

16 Êjöho naro uëvajêjo jemë mae uehorovevarujo-
ho vuonugojöëni. ² Jew rajehu God rajahjarue osare osare jemëhu gagovoromo God rajahjarujoho aëro ahëvoruomo'ajêjo. O majae ijonö aehu jemë muo'amëvê'iroho uvoruomo'ajêjo: Noehu Iesuare aribövi muo'amaruoho êho God-are mue vaejaruëjo. ³ Êhi jiê'e huë vavaeni'e muoho jemesi örire vaejêvo'aruëjo ê hesi bêhoho Vavuohu'o na'o bogo gövuaruëro jiê'ëro. ⁴ Röhu naro ê jöho uëvajêjo êhuro naehu êhi uëvode huë vavaeni majaho rovego jemëro uehorovoromo uvo'irarijêjo: Nöröro uövuade höjo: Êhi jiê'e mu sisêho rue'a'ajêjo.

God-are Aru'ahemu mu vaejaje jö Iesuhu jövadohoje.

Êhi jiê'e jöho na bogo aevo'ioho uëvode hesi bêhoho na urimë'i jemë'o hibe juvoromo êhuni bogo uëvode höjo. ⁵ Röhu avevejö'o ho na jemë'o ho bogo hi'i a'i na remö'öjamu sa'are rovode a hesi örire vuonorö'ö va'iê'ajêjo. Jemë bogo ae gemu vadu'oho uevarujêjo: Ja dinö'e va'iê'anuëjo. ⁶ Röhu na va'i uëvodohuni êhuni jemë sisë maro vavaenimarujêjo. ⁷ Ave jöho na jö mae uë'iê'ajêjo. Na bogo va'ibejêjo bisemu sisë jêvo'ibejajo. O na va'ê'ohuro êhuro maho jêvo'ajêjo. Êhesi bêhoho na bogo va'ibejêjo êhuro God-are Aru'ahemu Ajëminövo'iröhoho jemesi öriroho bogo rue'ibejajo. O va'ê'ohuro êhuro naro Aru'ahoho jemëni nugö'ö'iramu rue'a'ajêjo. ⁸ Aru'ahohuro rueromo sama'e röjêhi'a'ajêjo ae aho'o ga'irarijêjo sa'arohemu uehorovarue aribövioho jaburo mu sisë hesi öroho mu ma hesi öroho sisë mevêho'iröhe hesi öroho bogo avoho ue-

horovorouomego. ⁹ Mu sisë hesi öri bogo avoho uehorovarue hesi bêhoho jabumë nasi öriroho bogo maho uehorovevoruomaje höjo. ¹⁰ Mu ma hesi öri bogo avoho uehorovarue hesi bêhoho naro Vavu hesi örire maro va'iramu ijonöho bogo ge'a'arujêjo. ¹¹ Sisë mevêho'iröhe hesi öri bogo avoho uehorovarue hesi bêhoho ave sa'are Sisë A Börömo hesi muoho mami'e mevamu bejê'e höjo.

¹² Naehu jemë jöe aho'obêhe majêhi'irodoho avevejö'e simanore uehorovo'irarijêjo jemë bogo eni jêvaujêjo. ¹³ Iae êhi höjo röhu jö mae barovaje Aru'ahohuro rovê'iroho huro mu ma hesi öroho röjêhi barê'ajêjo. Hu bogo hesi êma uehorovoromo jöho jövo'i a'iro jöe rabe rabe hejê'oho êho jövoromo röhu u'emu jioröhe mu jöho huruoho majêhi'ajêjo. ¹⁴ Naro jöe jövo'iramu Aru'ahohuro nasi jöho baeromo jemë huruoho majêhi'iramu êhuro nasi ihoho döro jio'a'ajêjo. ¹⁵ Vavuehu jövaje jöho aho'o nasirohu'o gemuoho höjo. Iae êhuni na uëvajêjo: Naro God-are jöe jövo'iramu Aru'ahohuro nasi jöho baeromo jemë majêhi'ajêjo.

Iesuare ariböviehu huë vavaeni baeromo barêjêgo huë mae bae'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

¹⁶ Majae ma-bunemu barê'iramu jemë na bogo ge'a'arujêjo. Bogo geromo röhu va'o majae ma-bunemu barê'iramu evare röhu maho ge'a'arujêjo.

¹⁷ Ge'a'arujêjamu hegorovo hesi ijarajo ioro'iorohuro uarovareje: Iesuro no uövuajêjo: Majae ma-bunemu barê'iramu bogo geromo röhu majae ma-bunemu barê'iramu ge'a'arujêjo. Hu diehi uöromo jövajêjo. O uövuajêjo: Na bogo ge'irarije hesi bêhoho na Vavu hesi örire va'iê'ajêjo. Êhu'o hu diehi uöromo ê'ajêjo. ¹⁸ Majae ma-bunemu uvaje jö bêhoho rabe höjo. Hu rabu jö jövajêjo no dadivavuajêjo. ¹⁹ Êhi uarovamu Iesuro garomo uvadeje: Arue aribövioho ue ge'i nimarüero uëvadeje: Na uëvajêjo: Majae ma-bunemu barê'iramu bogo ge'a'arujêjo. Bogo geromo röhu va'o majae ma-bunemu barê'iramu röhu maho ge'a'arujêjo. Na jemë ê jö hesi bêhoho naho'i atarujêjo. ²⁰ Ave jöho na jö mae uë'iê'ajêjo. Jemë sisë maro nierusuburu'e bamo'arujêjo. A'i ave sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro nimoroho avoho'aruëjo. Jemë huë vavaene bae'a'arujêjo röhu huë vavaeni bae'irarijêjo barêromo dë mae jêvo'iramu nimoroho'arujêjo.

²¹ Magonahehu raho'iê'iroho hejaje höjo vi'ehimavego huë vavaene baejaje höjo. Huë vavaene baeromo harihoho rahonugoromo uvaje höjo: Iae harihoho mabêhe baejê'e jevajêromo nimorohaje höjo. Nimorohago êhuro hesi vi'ehoho rumonimaje höjo. ²² Magonahehu huë vavaeni rumonimajêhi jemë'o huë vavaeni baejarujêjo êhi rumonimo'arujêjo. Avevejö'o ho jemë nasi jöëni huë vavaene baejarujêjo. Huë vavaeni baejarujêjo u'emu naro röhu maho ro gë'iramu nimoroho'arujêjo. Jemëhu nimoroho'irarijêjo aho bogo ahëvo hesi höjo.

²³ Êmajaho rue'iramu jemë bogo nasi öriroho ue ge'a'arujêjo naro ajëmijöro. Röhu ave jöho na jö mae uë'iê'ajêjo. Jemë rabe nêgamu Vavuoho nasi ihore ua

gavë'oho hu iae ajëmi'ajëjo. ²⁴ Urimoho nasi ihoroho bogu uabe rovarijoho röhu aevoromo nasi ihoro ua ganövorëjo. Èhi jië'oho jemë ua ga'irarijoho iae baeromo nimoroho avoho'arujëjo.

Sa'are mu sisë uehorovoruumaje aribövi jabesi mu sisë Iesuhu ruahö'öjëho'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

²⁵ Na uhu'e jöe gö gö jövoromo èhuro nasi jöho majëhijajëjo. Röhu ijonö majaho rue'iramu evare uhu'oho bogu majëhi'i Vavu hesi jöho ma-sama'e majëhi'ejöjo. ²⁶ Èho majaho rue'iramu jemë Vavuoho nasi ihore ua ganövo'arujëjo huro ajëmi'iröhego. Ua ga'irarijoho na bogu uëvajëjo: Naro jemesi jöëni hu ua ga'ejöjo ²⁷ rabëni hesi bëhoho Vavuohuro iae hesi dë vövöbajö'e aho'o jemë uehorovëvajëro jië'ëro. Èhuni jemesi jöënioho na bogu ua ga'i jemesi ua ganövo'arujëjo. Vavuehu jemë uehorovëvaje hesi bëhoho jemëro na rajehiromo mae uehorovoromo uvaruje höjo: Nörö Vavu hesirire jioromo rovade höjo. ²⁸ Iae mae-ëjo. Iae na Vavu hesirire rovë'ëro ave sa'are hijajëjo. Hijajëro ave sa'aho nugo'i Vavu hesi örire vuonorö'ö va'ië'ajëjo.

²⁹ Va'ië'ajëjamu hesi ijarajoho jaburo uavareje: Asë'e avevejö'oho ja bogu uhu'oho jövo'i ma-sama'e jövanuëjo. ³⁰ Avevejö'oho no garomo uvaruëjo: Ja bövie bise'e ga barëjë'e javajëjo. Ja bogu ae gö uö gövuanue höjo: Jö rabe ue ge'i nëgajëjo. Uö gö'irane bëhoho bogohöjo jero mami'e gövuë'ëro. Èhuni no mae uehorovoromo uvaruëjo: Ja God-arire jioromo rovane höjo. ³¹ Rovane höjamu Iesuro uëvadeje: Na jemë jaruvoho mae uehorovarujëjo. ³² Majae ijonöho majae ma-bunemu jio'iramu jemëro na remö'ö barëromo jemesi osare osare huruomo va'iramu sivue jevo'ajëjo. Röhu na bogu sivuoho jevo'i Vavuoho na'o jiaje höjo. ³³ Èjöhö na majëhijajëjo èhuro jemë heromo nasi ae gemuohuro jëvë'ëro juhuonoho bogojëvo'i huë mae jëvo'iröhego. Sa'are jiaje mu sisëro jië'ëro èhuro sa'are raromoromo huë vavaene bae'a'arujëjo. Èhi höjo röhu naru mu sisëho ruahö'öjë'e jevajë èhuni birivorëjo.

God-hu Iesuale aribövi ajëmiröhego Iesuhu ènina-made jöhoje.

17 Iesuro hesi aribövioho èhi uëngoromo ö'idöre siorohoromo uavadeje: Apajo. Majaho rovë'e höjo. Na jasi Harihe jevajë nasi ihoho döro banigojiomehonego naru jasi ihohu'o döro banigojiomahö'iröjo. ² Jero jöho bojëmijane höjo naru döro namiromo ae aho'obëhe muebejëvo'irodego. Muebejëvoromo èhuro jaehu bojëmijane aribövioho naru darugoho bojëmego jaburo ma-ioro'ioremu maro raro'iröhego. ³ Aehu ma-ioro'ioremu maro raromarue hesi bëhoho èho God ja gavarue höjo ja gemu mahö javego. O jaehu remö'öjamu ave sa'are rovode aho Iesu Keriso na gevarue höjo. Ma-ioro'ioremu maro raromarue hesi bëhoho iae èhi höjo. ⁴ Naro ave sa'are hiromo jaehu bojëmane muoho vae barëromo èhuro jasi ihoho döro banigojiomë'e jevajëjo. ⁵ Röhu Apo

avevejö'e na ja'o hijajoho jero nasi ihoho döro banigojiomehonejo. Urimo sa'a bövi bise'o bogu bamanevare evare naru ja'o hijamu nasi ihoho dö maro jiade höjo. Èhi jië'e ihe gemuoho bojëmego na bae'iröjo.

⁶ Ave sa'a hesirohemu uehorovarue aribövioho God jero a ioro'ioroho baejëvoromo nasi örire bojëmamu baejëvode höjo. Baejëvoromo ja diehi jië'e ae javajoho naru röjëhijode höjo. Jabumë jasinö jiaroho jero na bojëmamu baejëvode höjo. Baejëvamu jabumë jasi jöho ejahë'e höjo. ⁷ Ejahë'ëro avevejö'oho jaburo garomo uvarue höjo: Jaehu bojëmijane jöho muoho bövioho bise'oho jasi örire jioromo rovë'e höjo. ⁸ Jabuhu èhi uvarue hesi bëhoho jaehu röjëhijane jöho naru jabesi örire röjëhijë'e jevajëjo. Röjëhijamu heromo baejare höjo. Baejë'ëro garomo uvarue höjo: Iae mae-ëjo. Nörö jasi örire jioromo rovade höjo. Èhi uvoromo mae uehorovoromo uvarue höjo: God jero nörö ave sa'are nugö'öjane höjo.

⁹ Na jabumëni èninamijajëjo. Na bogu uavajëjo jero sa'arohemu uehorovarue aribövioho ajëmi'i a'i jaehu bojëmane aribövioho ajëmi'iranego jasinö jëvë'ëro. ¹⁰ Ae bövie bise'e na'o jiaruoho jasirohu'o jioruomajëjo. O ae bövie bise'e ja'o jiaruoho nasirohu'o jioruomajëjo. Nasi iho böromoho jabumëro ae ma-va'orahoro röjëhijë'e höjo. ¹¹ Na jasirire ö'ië'ajëjo. Ave sa'arohö bogu ègo'oho hi'i a'i jabumë ave sa'are èhi raromonövo'aruëjo. Sa'are raromo hesi jioruomë'e jiaje èhuni Apo maemu javajoho jero jasi darugohuro avoho muebejëvonëjo. Èdarugoho jero na bojëmane höjo. Èdarugo gemuohuro jabumë muebejëvego èhuro ja'o na'o ma-gemu jiaruëhi jabu'o èhi ma-gemu jioruomoröhe höjo. ¹² Naru jabu'o hijodevare jaehu bojëmijane darugohuro èhuro avoho muebejëvonövode höjo rirerömëvojöëni. Muebejëvoromo nasi gurutore rëmamu aho sisëroho bogu va'ë'e höjo. Sisëro va'iröhe ahuremu sisëro va'ë'e höjo jasi surire jö jiajëhi èhi jioröhego. ¹³ Aviavejö'e naru jasi örire ö'ië'ajëjo. Röhu naru ave sa'are hiromo ave jöho jasi örire uavajëjo èhuro naehu nimorohajëhi jabu'o èhi nimoroho avoho'iröhego. ¹⁴ Naru jasi jöho jabesi örire röjëhijamu baeruomë'e höjo. Baeruomamu sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro jabesi örire nue huodëgoruomë'e höjo. Rabëni hesi bëhoho naehu bogu sa'arohemu uehorovajëhioho èhioho nasi aribövioho jabu'o bogu sa'arohemuoho uehorovaruego èhuni nue huodëgë'e höjo. ¹⁵ Röhu na bogu èninamiromo uavajëjo: Sö va'ego ave sa'arohö bogu raromo'irarëjo. A'i naru uavajëjo: Avoho muebejëvego A Sisëho bogu baejëvo'irajo. ¹⁶ Naehu sa'arohemu bogu uehorovajëhioho èhioho jabu'o sa'arohemuoho bogu uehorovarue höjo. ¹⁷ Jero jabumë baejëvego jö mahemu ejahoromo èhuro jasi aribövieuu jio'amo'irajo. Jö mahemu uavajë è hesi bëhoho aviëhi höjo. Jaehu jövanue jöho höjo. ¹⁸ Jaehu na sa'are remö'öjanëhi èhi naru jabumë rëmö'öjë'e jevajëjo sa'are ariböviohu'o raro'omoromo mue vaeröhego. ¹⁹ Rëmö'öjë'ëro jabesi jöëni uehorovoromo naru nasi arijo'arije jasi örire bo-

jamirovajëjo naro jabumë ajëmiijego ëhuro jabu'o jasi gemu jjiuromoröhego.

²⁰ Na'o raromarue aribövi jabesi jöëni ëhi ëninamijajëjo. Bogo jabesi jöënioho gemu uehorovo'i u'emu nasi jö majëhijego heromo na mae uehorovevo'iröhe aribövi jabesi jöhu'o uehorovajëjo. ²¹ Uehorovoromo ëninamijajëjo ëhuro jabumë ae aho'obëhe ma-gemu jjioröhego. Apajo. Na negajëjo jaehu na'o bimuvo'i naehu ja'o bimuvajëhi jaburo ëhi no'o gemuoro bimuvoröhego. Bimuvego sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro ëho garomo uvoruomoröhego: Iae maeëjo. God-ro nörö nugö'öjamu sa'are rovade höjo. ²² Jaehu nasi iho banigojiomoro aji bojemijanëhi naro ëhi jië'e ajoho bojëmë'e jevajëjo ëhuro ja'o na'o ma-gemu javuajëhi jabu'o ëhi ma-gemu jjiuromoröhego. ²³ Naehu jabu'o bimuvo'i jaehu na'o bimuvanëhi ëhi jabu'o bimuvoromo ma-gemu jëvego sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro ëho garomo uvoruomoröhego: God-ro nörö nugö'öjamu rovade höjo. O God-hu nörö rajahijadëhi huro hesi ariböviohu'o ëhi rajëhijaje höjo.

²⁴ Apajo. Na negajëjo jaehu bojemijane ariböviohuro nasinö ö'oromo na'o gemu mae raromoruomoröhego. Raromoro nasi aji maho garuomoröhego. Eajoho jero na bojemane höjo rabëni mami gö'e sa'a bövi bise'o bogo bamanevare evare jaehu na rajehinovanohuni. ²⁵ O Apo ja mu maemu vaejanue ae javajëjo. Sa'arohemu uehorovarue aribövioho ja bogo gavaruë höjo. A'i naro iae ja gavaje höjo. O ave nasi ariböviohuro iae garomo uvoruomaje höjo: Jero nörö nugö'öjamu rovade höjo. ²⁶ Ja diehi jië'e ae javajoho naro nasi aribövioho röjëhijë'e jevajëjo. Iae na ëhi röjëhinövo'e-jöjo ëhuro jaehu na rajehijanuëhi jaburo ëhi göëro göho rajahirovego naro jabu'o gemu mae juvo'irodëro.

Judas-hu Iesu bijönimarue aribövi ajëmiromo Iesu jabesi övore bojëmade jöhoje.

18 Iesuro ëhi ëninaminugoromo hesi ijorajo ömo'ömo'ohu'o gemu mae va'adeje. Va'oromo Kidron dodure abueromo iojiomoro aehu ijo bivare öri ari'ere ë va'o raromareje. ² Röhu Iesuni hiruëmade aho Judas ë öri ari'oho iae gavadeje mami'e Iesuro hesi ijorajoho jabu'o ë ro hinövë'ëro. ³ Judas-ro ë öri ari'oho gavë'ëro ae söjëvo ujuohoromo rovadeje. Muorovo aribövioho söromo God-are amo börömo atovarue aribövie priest masijohu'o Pharisee ömo'ömo'ohu'o jabuhu rëmö'öjamu rovaroho sö ujuohoromo rovamu bijo bunu'oho ujuohoromo iroho gae ujuohoromo rueruomadeje. ⁴ Rovamu gëgorovo diehi jië'e mihuëhi hesi örire rue'iröhoho Iesu iae ga barëromo ro biröhëvoromo uëvadeje: Jemë rahuo naharujëjo. ⁵ Rahuo naharujëjamu uavareje: Iesu Nazareth rajoho naharuëjo. Naharuëjamu uëvadeje: Euvaruje aho iae na aviae jevajëjo.

Röhu Iesuni hiruëmade aho Judas jabu'o gemu mae namijadeje. ⁶ Jabu'o gemu mae namijamu gagorovo ruëho jaburo hejare Iesuro uëvamu: Na jevajë uëvamu

hegorovo dejonö va'oromo sa'are rireromareje.

⁷ Ehi'amu Iesuro röhu maho uëvadeje: Jemë rahuo naharujëjo. Naharujëjamu uavareje: Iesu Nazareth rajoho naharuëjo. ⁸ Naharuëjamu uëvadeje: Na mami'e uëvode höjo: Iae na aviae jevajëjo. Jemë na nahevo-goro ave nasi aribövioho rëmö'öjogo ma-va'arëjo. ⁹ Ehi uëvade hesi bëhoho mami'e Iesuro Vavuho uavadeje: Jaehu bojemane aribövioho naro bogo ae gemu vadu'oho nugö'öjamu sisëroho va'ë'e höjo. Hu Vavu uavadëhi hesi aribövioho ëhi mae jio'amoröhego ëhuni guduamo'i rovare aribövioho uëvadeje: Nasi aribövioho rëmö'öjogo va'arëjo. ¹⁰ Ehi uëvamu Simon Peter-ro kaejoe gurihi bamë'ëro jië'ëro jijöromo priest börömo hesi mu vaejaje a ihe Malchus anoromo övo manörire hia'oho tariö'öjahadeje. ¹¹ Hia'oho tariö'öjahamu Iesuro Peter uavadeje: Kaejöhö sionoro ba'amëjo. Naehu i'u baejoro Vavuehu uevajoho rabëni bogo baejöräjo.

Aehu Iesu Annas-are nunire bava'o nugare jöhoje.

¹² Ehi'amu gagorovo muorovo ariböviohu'o jabesi a börömo'ohu'o Jew rajo atovarue ariböviohu'o ëho jaburo Iesu guduamoromo tövonugoromo ¹³ hu'irae baeromo urimo Annas ga'i rovareje. Annas hu Caiaphas-are vaboro hesi vavue jadeje. Eëvaduniroho Caiaphas hu priest böröme jadeje. ¹⁴ Caiaphas-ro urimë'i Jew rajo a masijoho uëvadeje: Ae gemuehu ae aho'obëhe noni guomë'oho iae mae höjo. Ehi jövade a hesi juroho Annas ga'irögoro Iesu hu'irae bava'areje.

Peter-hu Iesu gavaje jö a subivëhade jöhoje.

¹⁵ Hu'irae bava'amu Simon Peter'o ijoraje gö'ohu'o jaburo niö'iro Iesu rihromareje. Rihromoromo priest börömo hesi amo rejo iromare ojore rovareje. Ruero-mo göhuro Iesuhu va'ajire ë va'adeje priest börömo'ohu'o ë aho mami'e gavajego. Huro ë va'i Peter-ro rejo ojore viëhi amonö namijadeje. ¹⁶ Ojore viëhi amonö namijamu Iesure ijorajo göho priest böröme'ohu'o gavaje ahuro sionëro ojore ruero'ohu'o oje muebejaje magonahoho uanugoromo Peter ojore namijajoho osanö hu'irae bava'adeje. ¹⁷ Bava'amu ë oje muebejaje magonahohuro Peter uavadeje: Na mae ja'o ë ia hesi ijoraje javajëjo. Ijoraje javajëjamu uavadeje: O na bogajo. ¹⁸ Ehi uanugoromo va'oromo gëvade mu ariböviohu'o atovarue ariböviohu'o runonëgamu vëni muraege biho'amë'ëro bëhire riravoromo jurovoruomamu gëgorovo va'oromo jabu'o gemu mae namiromo vënoho jurovadeje.

Iesu priest börömo hesi nunire namijamu jöe gö gö ua ga'i hijade jöhoje.

¹⁹ Ehi'amu priest böröme Annas-ro Iesu uavadeje: Jasi ijore ijore jijiharue aribövioho rahumë höjo. Ja diehi jië'e jöho aho röjëhijanuë höjo. Eëjöho majehijego hejjo. ²⁰ Majehijego hejjojamu uavadeje: Na bogo gurihromomo jöho majëhi'i ma-va'orahoro sama'e majëhinövode höjo ae aho'obëhe heruomoröhego. God

rajahijarue osare osare o God-are amo börömore ë röjehibe juvonövode höjo Jew raje aho'obëhe ë gago-varuëro jïë'ëro. ²¹ Èhu'oho ja rabëni nasi öriroho ue gevanuëjo. Nasi jö heruomade aribövioho jabumë uë gënego majahiruomo'irajo. Naehu majëhijode jöho jabumë iae gavarue höjo. ²² Èhi jövamu hejë'i evare atovarue ae gemu Iesuare bëhire namijadohuro Iesu övo hitahiëro anoromo uavadeje: Hë ja rabëni priest börömoho ëhioho uavanuëjo. ²³ Uavanuëjamu hegoro-vo uavadeje: Naehu jö sisë majahamu hejanoho hu-ruoho majahuego no ae aho'obëhe hejarëjo. O naehu jö mae majahamu hejanoho röhu rabëni na ane-ganuëjo.

²⁴ Èhi uavamü hegoro-vo Annas-ro Iesu tövare ö'oho bogo jiovahë'e èhu'o èhi nugö'öjadeje va'oromo priest böröme Caiaphas-are nunire namiröhego.

Peter-hu Iesu gavaje jö röhu maho subivëhade jöhoje.

²⁵ Èhi'amu Simon Peter-ro èhi namiromö vënoho jurövadeje. Jurovamu gagorovo aëro uavareje: Na mae ja'o hesi ijoraje javajëjo. Ijoraje javajëjamu uëvadeje: O na bogajo. ²⁶ Èhi uavamü priest börömo hesi mu vae-jarue röhu ae gemu Peter-hu anoromo hia'i tariö'öjahade ë a hesi agane gemuohuro Peter uavadeje: Iae na gavode höjo ijo bivare öri ari'ere ja Iesu'o gemuore namijamu. Na mae-ëjo. ²⁷ Èhi uavamü Peter-ro uavadeje: Bogajo. Bogajamu gavë'i evare kökörökoho uvadeje.

Iesu barovamu Pilate-are nunire namijade jöhoje.

²⁸ Èhi'amu Iesu Caiaphas-are nunire namijë'ëro sisonuvamu aëro hu hu'irae baeromö sa'a muebejaje a börömo hesi osare rovareje. Rueromö röhu uvareje: Osare va'ë'oho no sisë baeromö God-hu Vörö Tugohade Söröho bogo avoho i'ëjarë uvoromö bogo osaroho va'i ma-ojanore riravareje. ²⁹ Ojanore riravamu Pilate-ro hörö rueromö uëvadeje: Ave ia hesi sisëho rabe jiamu baeromö rovarije höjo. ³⁰ Baeromö rovarije höjamu uëvareje: Èiaho bogo mu sisë vaejaje aho jio'ibejajo no bogo barueromö jasi öriroho bojami'ibejarëjo. ³¹ Bogo bojami'ibejarëjamu Pilate-ro uëvadeje: Jemëro jemesi bava'oromö court vaeromö jemesi jögoroho atoromö hesi muoho mevo garëjo mae o sisë jiego. Èhi uëvamü Jew rajo masijohuro uavareje: Iae èhi höjo röhu aehu mu sisë vaejarohuni noehu uëvego vuovoröhe darugoho nosi öriroho bogohöjo.

³² Uëvego vuovoröhe darugoho nosi öriroho bogohö uavare hesi bëhoho God-ro nimadeje Iesu korosire anego guomoröhe jöho Iesuhu mami'e jövadëhi èhi jioröhego. Èhuni uavareje: Èhi jïë'e darugoho bogojavuajëjo. ³³ Bogojavuajëjamu Pilate-ro hesi osa börömore vuonorö'ö va'adeje. Va'oromö Iesuni uvoromö rovamu uavadeje: Na ja Jew rajo jabesi a börömoho javajëjo. ³⁴ Börömoho javajëjamu Iesuro uavadeje: Na jasi ëma uehorovoromö uevanuëjo. O na ae göëro nasi jöho uavë'ëro uevanuëjo. ³⁵ Uevanuëjamu Pilate-ro uavadeje: Asë'e na bogo Jew rajehu javajëjo. Jasi sa'a

rajohu'o jasi priest masijohu'o èho jaburo baejavoromö ro nasi övore bojemare höjo. Ja diehi'amu baejavarovare höjo. ³⁶ Rovare höjamu uavadeje: Ave sa'are masije riravarue aribövi jabesi muoho gö jio'i naehu börömo namijaje muoho gö höjo. Nasi muoho sa'are jiaje mue gemuoho jio'ibejajo nasi mu ariböviohuro muorovoromö ahëvo'ibejarëjo èhuro Jew rajohuro bogoguduamevoröhego. Röhu bogo ëhioho höjo. Naehu börömo namijaje muoho bogo ave sa'are vaejarue mue gemuoho höjo. ³⁷ Èhi uavamü Pilate-ro uavadeje: Èhi jïë'oho na ja böröme namiromö ae muebejëvanue ae javajëjo. Javajëjamu Iesuro uavadeje: Naehu börömo namijajoho jero jasi jövanuëjo. Röhu na sa'are ruvebijamu rahevade hesi bëhoho jö mahuremu majëhi'irodëro ruvebijamu rahevade höjo. Ae rahu jö mahuremu nimaruocho nasi jöe ejeharue höjo. ³⁸ Ejeharue höjamu Pilate-ro uavadeje: Röhu jö ma hesi bëhoho diehi höjo.

Iesu anego guomoröhego Pilate-hu majëhijade jöhoje.

Jö ma hesi bëhoho diehi hö uaromö amonö röhu maho hörö va'oromö Jew rajocho uëvadeje: Ave aehu i'u baeröhe hesi sisëho bogo birohë'e jevajëjo. ³⁹ Röhu ave sörö majaho rovego evare naro savoji ojoho jiovoromö jemëni ae gemu nugö'öjëhego hu mae va'aje höjo jemesi muoho èhi gemu jiobe rovë'ëgo. Èhi jïë'oho na jemë nëgajëjo naro Jew rajo jemesi börömoho jiovo nugö'öjëhego mae va'ojöro. ⁴⁰ Èhi uëvamü hegoro-vo jö'e dadovoromö uvoruomadeje: Bogo ë ia-hajo. A'i Barabbas-ajo. Èhi uvoruomadeje. Jaburo Barabbas jiovahego va'ojöro nimareje röhu hu vajiohu'e anano'e ae jiadeje.

19 Iae Pilate-ro uëvamü muorovo ariböviohuro Iesu bava'oromö hisuebijareje. ² Hisuebiromö a masijehu bosö didi'arue èhi jïë'e bosöho Iesuare simanore didi'ahareje. Röhu bogo inömo maho baeromö bosöho avohaho'i bibë'e ijo hisuoho ujuoho huoromö simanore ba'amahareje. Ba'amahoromö a masijehu kavuë'e niögu ëgo io'amarue èhi jïë'e niögoho ba'amahoromö ³ ro sivoromö ua'i arijareje: Jew rajo a börömoho vaevë'e hijanuëjo. Èhi uaromö övo hitahiëro ano'i arijareje.

⁴ Èhi'amu gagorovo Pilate-ro osare jioromö röhu maho hörö rueromö ë gagovare aribövioho uëvadeje: Jöe hehëjo. Naro ë iahe hu'irae barue'ië'ajëjo jemëro garomö uvo'irarijego: I'u bojami'irode bëhoho na bogobirohë'e jevajëjo. ⁵ Èhi uëvamü gavë'i Iesuro bibë'e bosöho simanore didi'ë'e kavuë'e niögoho ba'amë'e hu'o höröjadeje. Höröjamu gagorovo Pilate-ro uëvadeje: Gahëjo. Èiaho aviae höjo. ⁶ Iesu ganugoromö priest masijohuro God-are osa atovarue ariböviohuro uvoruomadeje: Korosioro anego guomajo. Korosioro anego guomajo. Guomajamu Pilate-ro uëvadeje: Jemëro jemesi bava'oromö korosioro anohego guomajo. I'u bojami'irode bëhoho na bogobirohë'e jevajëjo. ⁷ Bogo birohë'e jevajëjamu rue Jew rajohuro uaruomadeje: Röhu jögoru börömoho nosi örire jiajëjo. Èi-

ahuro ë jöho ahoromo uövuade höjo: Na God-are Hari-he jevajëjo. Ëjögöru ahadohuni ëhuni guomo'a'ajëjo.

⁸ Ëhi uavamu hegorovo Pilate-ro urimo juhuonivadoho ë jabesi jöho hegoro evare juhuonivo avohadeje.

⁹ Juhuonivo avohoromo Iesu hu'irae baeromo rue osa börömore vuonorö'ö va'oromo uavadeje: Ja dinö'e jioromo rovane höjo. Rovane höjamu Iesu bogo mana ua'i ma-jörumoraejadeje. ¹⁰ Jörumoraejamu Pilate-ro uavadeje: Ja diehi'oromo jöho bogo mana majehijanuëjo. Aveho uehorovëjo. Na jiovo ramö'ö'irode darugoho korosire ano taemavo'irode darugoho iae na jevajëjo. ¹¹ Jevajëjamu uavadeje: Iae ëhi höjo röhu God darugoho bogo bojami'ibejajo nasi örire mae o sisë vae'irane darugoho bogojavo'ibejajo. A'i God-ro bojami'jë'ëro ëhu'ëro iae eni javajëjo. Ëhi jië'ëro jasi övore bojamamu ja baejevane a hesi jö sisëhuro jasiriroho iosiramiromo bövi mae höjo. ¹² Ëhi uavamu hegorovo Pilate-ro öre nahadeje Iesu jiovo nugö'ö'irovo. Jiovo nugö'ö'i öre nahamu Jew rajohuro ma-darugö'o uvoruomadeje: Jaehu hu jiovo nugö'ö'jë'o ho ëho ja bogo Rome a börömo nimanue aho javö'ajëjo. Ae rahu uvë'o ho: Na böröme namijaje ae jevajë uvë'o ho ë iahuro Rome a börömo hesi muoho ahaje höjo. ¹³ Ahaje höjamu hegoro Pilate-ro va'o Iesu hu'irae baeromo amonö ro hörönugoromo va'adoho munëhu ahare öri ari'ere Hebrew huëhu huotovë'o ho Gabbatha ë va'oromo jö mevarue arëto börömore hijadeje.

¹⁴ Röhu God-hu Vörö Tugohade Sörö iröhe majaho nërëhi jio'i röhu evaroho majae ririre jio'iro ë'adeje. Evare majare Pilate-ro arëto börömore hiromo Jew rajoho uëvadeje: Jemesi a börömo gahëjo. ¹⁵ Gahëjamu hej'ë'i rue ariböviohuro ma-darugö'o uvoruomadeje: Anëjo. Anëjo. Korosioro anego guomajo. Pilate-ro uëvadeje: Na na jemesi börömo korosiroho ano'e-jöjo. Ano'ejöjamu priest masijohuro uaruomadeje: Rome a börömo ehemu nosi börömo jiajëjo. Ae gö bogohöjo. ¹⁶ Ae gö bogohöjamu Pilate-ro ë aribövioho ejëhoromo muorovo a jabesi övore Iesu bojëmadeje jaburo bava'oromo korosire anego guomöjoro. Bojëmamu Iesu baeruomadeje.

Iesu korosire ano taemare jöhoje.

¹⁷ Iesu baeruomamu huro korosioho banigojiomomo dejore bamoromo baeromo va'adoho ajio ë'o ihe Simano Gijo Va'ëne Ë'o ho Hebrew huëhu huotovë'o ho Golgotha ë ajio suorovareje. ¹⁸ Suorovonugoromo ë dirö'ore korosire ano taemareje. Röhu ae niö'i jabu'o ano taemëvareje u'emu ujuoho nigemo'amoromo Iesu ririre amo'i a göho ruëhi amo'i göho viëhi amo'iröhëro. ¹⁹ Ëhi'o'i röhu urimo Pilate-ro Iesuare jöho jajivoromo ae bojëmijadeje bava'oromo Iesuare simano namore korosire ano taemego aëro garuomörohego. Jöho jajivoromo ëhi uvë'e jiadeje: Iesu Nazareth raje Jew rajo jabesi a börömo höjo. ²⁰ Ëjöhö Jew raje ae aho'obëhe adahoruomadeje Iesuhu korosire iromadoho amo börömo bëhiro jië'ëro. Ëjöhö Hebrew jöëro Rome jöëro Greece jöëro jajivo'amë'e jiadeje. ²¹ Jajivë'e jiamu gagorovo Jew rajo

priest masijohuro va'oromo Pilate uavareje: Nadi ëhioho jajivoromo uvo'ibejanëjo: Jew rajo jabesi a börömo höjo. A'i jajivoromo uvonëjo: Ave iahuro hesi ëma uvade höjo: Na Jew rajo jabesi börömo ho jevajëjo.

²² Börömo ho jevajëjamu Pilate-ro uëvadeje: Bogajo. Na jajivodoho hesi ëhi jiemu jio'a'ajëjo.

²³ Ëhi'amu muorovo ariböviohuro Iesu korosire ano taemonugoromo hesi niögöho adovoromo muorovo ae ëhi niö'i ëhi niö'i jië'ëro gemu gemu ujuohareje. Röhu hesi niögöho ëgöbövioho ëhu'o baejareje. Baeromo gavareje bogo niögöho göho göho gemuoroho bimuvoromo sigohijë'e jio'i ma-böröme gemu jiamu gagorovo ²⁴ uarovareje: Ë'ego no niögöho bogo arororomo gemu gemu bae'irögöro a'i ajajovoromo gavarëjo raro baejago. Jabuhu ëhi ë'are hesi bëho ho mami'e God-are surire jajivoromo uvë'eje:

Nasi uho giva'o ho adovoromo ujuohare höjo.

Nasi niögöho ajajovoromo ae gemuëro baejade höjo. Surire jajivadëhi ë muorovo ariböviohuro ëhi ë'areje.

²⁵ Ëhi'amu Iesuare vëmoho o vëmu hesi öho o Mary Clopas-are vaboroho o Mary Magdalene ëho jaburo korosi bëhire riravareje. ²⁶ Riravamu gagorovo Iesuare gavadeje aruëre hesi vëmohu'o hesi ijoraje huhu dë vövöbajo'e aho'o rajahijajoho jabu niö'iro rirarovamu. Rirarovamu gëgorovo vëmoho uavadeje: Mamajo. Ave iahuro harihëro muebejavanovo'ajë ua'i ²⁷ ijorajoho uavadeje: Ave magonahoho vëmunö'e muebenëjo. Ëhi uavë'ëro rue ahuro magonahoho hu'irae bava'amu hesi osare hijadeje.

Iesu guomade jöhoje.

²⁸ Ëhi ë'ë'ëro Iesuare garomo uvadeje: God-hu nimade muoho mami'e barëjë'e höjo. Mami'e barëjë'e höromo diehi ë'iröhëgo God-are surire jö jajivadëhi ëhi ë'i nimamu uvadeje: Na jove i'i negajëjo. ²⁹ Jove i'i negajëjamu ramaho roriae jiadeje. Nioga'i'e wine jövëro ë ramaho irijiomë'e jiadeje. Ëhi jiamu aëro u'uhë'e inömo ho jovore ba'amonugoromo rumorovamu ioromo ijaho viture bijiohonugoromo nigemoromo hirore bamahadeje. ³⁰ Bamahamu jovoho sunuohonugoromo uvadeje: Iae barëjajëjo. Ëhi uvoromo simanoho uruhoromo aru'ahoho nugö'önugoromo guomadeje.

Muorovo aehu Iesuare ionire bijehu bijiohade jöhoje.

³¹ Guomamu majaho Friday jië'ëro Jew rajohuro uvareje: Nëröho nuho majae sörö maja börömo ho jio'i'ë'ego ëhuni vuovë'e sinehu korosire nuho majare rae'amo'iröhöho no bijönaguajëromo iae va'areje. Va'oromo Pilate uavareje: Uëvego korosire rae'amaje aribövioho aëro va'o höroho aho'amëhego vuovëvo'irajo. Vuovëvego evare korosire jiajoho ujuoho ruvebi'irarëjo. ³² Ruvebi'irarëjamu Pilate-ro ejëhamu muorovo ariböviohuro va'oromo va'o Iesu'o gemu mae ano taemare a gö hesi hörohu'o gö hesi hörohu'o ahëhoromo ³³ Iesuare va'oromo gavare mami'e guomë'e jiamu gagorovo höroho bogo ahahareje. ³⁴ Bogo ahaho'irögöro muorovo ae gemuëro bijohuro Iesuare ionire bi-

jiohamu gavë'i kö'o jovo'o rovadeje. ³⁵ Kö'o jovo'o rovamu gavade ahuro majahuijê'eje jemëro heromo mae uehorovo'irarijêgo. Hesi jôho bogo sareri'ehu jio'i iae maeje. Huro mae garomo uvajeje: Naehu majêhijode jôho iae mae hôjo. ³⁶ Röhu Iesuare hôru bogo ahahare hesi bêhoho mami'e diehi ë'irôhego God-are surire jô jajivadêhi êhi jiorôhego. Jôho jajivoromo êhi uvê'eje: Hesi ijo'ahe gemu vadu'oho bogo ahö'ôjaho'aruêjo. ³⁷ O Iesuare ionire bijiohade hesi bêhoho mami'e God-are surire jô göho jajivoromo êhi uvê'eje: Bijêro bijiohoromo ë aho nunëro garuoma'ajêjo. Diehi ë'irôhego God-are surire jajivadêhi iae êhi bijiohadeje.

Iesuare sino munë gagore bamare jôhoje.

³⁸ Êhi'amu Joseph Arimathea amo rajohuro rovadeje. Joseph hu Iesuare ijore ijore juvaje ae jiadeje. Röhu Jew rajo a masijoho juhuonëmiromo bogo huruoho majêhi'i ma-saginiëri Iesu uehorovobe juvadeje. Êahuro rueromo Pilate uavadeje: Uevego na va'oromo Iesuare sinoho bava'irôjo. Bava'irôjamu Pilate-ro ejahamu Iesuare sinoho bae'i va'adeje. ³⁹ Röhu Nicodemus-ro hu'o gemu mae va'adeje. Nicodemus hu urimë'i vahi'e Iesu ga'i rovade aho jiadeje. Hu'o hesi ariböviohu'o ridi'e osoho ujuohoromo Joseph'o va'areje. Êosoho ridi'e ije niö'i jabesi siva buaroharoho ë hesi i'uoho 40 kilo rabu'e êhi jiadeje. ⁴⁰ Êosoho ujuoho va'oromo Iesuare sinoho baeromo Jew rajehu sino guavo'i ë'aruêhi Joseph'o Nicodemus'o êhi niögohu'o ridi'e osohu'o ujuohoromo êhuro sinoho avohahoromo numareje. ⁴¹ Röhu Iesu korosire anare ë hesi bêhoho mue jiadeje. Êmure munë gage gemu bogo aho bamë'e ëma uno'e jiê'e jiadeje. ⁴² Uno'e jiê'ëro Iesuare sinoho numonugoromo uvareje: Nêrôho Jew rajo nosi nuho majae jio'a'ajêromomo munë gagoho bêhiro jiê'ëro ë dunemu bamareje.

Iesu i'ovoromo ri'ôjê'ëro hesi sino bamariroho bogojide jôhoje.

20 Iae hura bôrômoho bogo ajivë'e i'o ma-sisonuvo'ia'amu Mary Magdalene-ro Iesu bamarire va'adeje. Va'i gavadeje ojo tugohare munëho rori'o bava'ë'e jiamu. ² Bava'ë'e jiamu gavë'i ë magonahohuro tutuvoromo va'adoho Simon Peter'o ijoraje Iesuho dë vövöbajo'e aho'o rajahinövade ë ahu'o uëvadeje: Badare sinoho munë gagoroho bava'ë'e hôjo. Bava'oromo dinö'e bamaroho no dadivavuajêjo. ³ Dadivavuajêjamu gagorovo Peter'o Iesuare ijorajo göhu'o ri'ôromomo Iesu bamarire va'areje. ⁴ Jaburo niö'iro tutuvo va'oromo ijorajo göhuro Peter iosiramiromo munë bêhire urimo rovadeje. ⁵ Urimo ruero hohitohoromo sino numo'amare niögohu ga'amadeje. Ga'i munë gagoroho bogo rumo va'adeje. ⁶ Bogo rumo va'amu Simon Peter-ro ijore rovadoho ro munë gagore va'adeje. Va'oromo gavadeje sino numo'amare niögohu momorö'ö'i ⁷ Iesuare simano numare niögohu hesi hahagu huhohë'e raromamu. ⁸ Êhi gavamu gavë'i urimo rovade Iesuare ijorajo göhuro

hu'o rumo va'oromo nunëro garomo mae uehorovadeje. ⁹ Jaburo niö'iro Iesuho guomoromo ri'ô'irôhe God-are surire jajivare jôho bogo uehorovareje. ¹⁰ Bogo uehorovë'ëro Iesuare ijoraje niö'iro sionëro jabisirëro va'areje.

Iesuho Mary Magdalene-are nunire rovamu gavade jôhoje.

¹¹ Iesuare ijoraje niö'iro va'irôgoro Mary-ro sino bamare ojo bêhire namiromo nivadeje. Nivoromo hohitohoromo sino bamarire uherihadeje. ¹² Uheriho'i gavadeje anerae niö'i ajivë'e niögohu io'amë'e Iesuare sino bamare sionore göho simano bamarinö hi'i göho hôru bamarinö hijamu. ¹³ Êhi gëvamu gagorovo rue aneraho jaburo uavareje: Ma'inoho ja rabëni nivanuêjo. Ja rabëni nivanuêjamu rue magonahohuro uëvadeje: Aëro nasi Badare sinoho bava'ë'e hôjo. Bava'oromo dinö'e bamaroho na bogo gagoro êhuni nivajêjo. ¹⁴ Êhuni nivajêromomo huotorovo'i gavade Iesu namijamu gagorovo uvadeje: Nani hesi ae gö hôjo. ¹⁵ Hesi ae gö hôjamu Iesuro uavadeje: Ma'inoho ja rabëni nivanuêjo. Ja rahuo nahanuêjo. Ja rahuo nahanuêjamu magonahohuro uvadeje: Nani ave mu muebejaje aho hôromomo uavadeje: Jero sinoho bava'ë'e javego rôjehego na va'o baejêjo. ¹⁶ Baejêjamu ruehuro uavadeje: Mary-ajo. Mary-ajamu magonahohuro huotorovoromo Hebrew jöëro uavadeje: Raboniajo. Rabonia uavade hesi bêhoho uaromo ë'adeje: Tisajo. ¹⁷ Rabonia uavamu uavadeje: Nasi Vavu hesi ôriroho bogo ajiomë'e jevaje ma'eneganuoho vuonugêjo. Vuonugo'i va'oromo nasi ö ömo'ömo uënêjo: Nörö God-are ôrire ajiomö'ië'ajêjo. God hu nôruare Vavue jioromo jemesi Vavue hôjo. Hu nôruare God jioromo jemesi God hôjo. ¹⁸ Êhi uavamu Mary Magdalene-ro va'oromo Iesuare ijorajo ömo'ömo uëvadeje: Na Bada gavë'e jevajêjo. Gavamu huro jôho êhi êhi majehade hôjo.

Iesuho hesi ijorajo jabesi nunire rovamu gavare jôhoje.

¹⁹ Evare majare hura bôrömore vahiromamu Iesuare ijorajo ömo'ömo huro Jew rajo a masijoho juhuonëmiromo osare gagovoromo ojoho tugoho titimë'ëro ë raromareje. Raromamu gavë'i Iesuro jabesi ririre ëma ro namiromo uëvadeje: Huë mae raromohêjo. ²⁰ Huë mae raromohë'i hesi övohu'o ionohu'o rôjêhijadeje. Rôjêhijamu gagorovo uvareje: Iae Bada hö uvoromo nimorohareje. ²¹ Nimorohamu rôhu maho uëvadeje: Huë mae raromohêjo. Nasi Vavuehu na remö'ôjamu sa'are rovodêhi êhi naro jemë rëmö'ôjajêjo jemëro va'oromo nasi muoho vaebe jijio'irarijêgo. ²² Êhi uënugoromo nu öge ahodëgoromo uëvadeje: God-are Aru'ahoho baerêjo. ²³ Jemëhu ae rahuare ôrire uavë'oho: God-ro jasi sisêho uehorovoromo vuonugajê uavë'oho God-ro ë a hesi sisêho uehorovoromo ma-ioro'ioremu vuonugo'ajêjo. O jemëhu ae rahuare ôrire uavë'oho: God-ro jasi

sisêho majae êhi uehorovaje hõ uavê'oho God-ro ë a hesi sisêho majae êhi uehorovo'ajêjo.

Iesuhu Thomas-are nunire rovamu gavade jõhoje.

²⁴ Êhi'amu ijoraje ae gemu bogojië'ëro Iesu rovajoho bogo gavadeje. Êijorajo hesi ihoho Thomas aehu uvaruoho Huodi'e Rahade Ahoje. ²⁵ Thomas Iesu bogo gavê'ego Iesure ijorajo ioro'iorohuro Thomas uavareje: No Bada gavê'e javuajêjo. Bada gavê'e javuajêjamu uêvadeje: Hesi õvore vio'uehu ano taemo'amare sionoho naehu bogo garomo nasi õvo namehu bogo rêhê'oho o hesi ionihore bijehu bijihadire nasi õvo bogo nugõ'õjê'oho êhuro bogo ma uehorovoromo bogo uvo'ejõjo: Iesu ri'õjê'e hõjo.

²⁶ Röhu urimo Iesuhu jabesi nunire rovadoho hurae gemu barêjamu hesi ijorajoho jaburo röhu maho osare raromareje. Raromamu Thomas-ro jabu'o hijadeje. Ojoho tugoho titimoromo osare raromamu gavê'i Iesuro jabesi ririre ëma ro namiromo uêvadeje: Huë mae raromohêjo. ²⁷ Êhi uënuogoromo Thomas uavadeje: Jasi õvo namoho barueromo ave nasi õvoho gavehêjo. Jasi õvoho barueromo nasi ionihoro nugõ'õ gavêjo. Êhi'oromo naehu ri'õjode jõho mae o sarere hõ uvanuoho vuonugo'i ma-avoho uehorovonêjo.

²⁸ Avoho uehorovonêjamu Thomas-ro uavadeje: Nasi Bada nasi God ja javajêjo. ²⁹ Nasi God ja javajêjamu Iesuro uavadeje: Jero na gevê'ëro êhu'ëro mae uehorovanuêjo. Röhu bogo gevê'e ëma mae uehorovê'oho êhi jiê'e aribõvioho huë mae bae'a'aruêjo.

Ave surire jõ jajivade hesi bêhoho êhi jiaje jõhoje.

³⁰ Iae Iesuhu bêhi'e mu masije aho'o hesi ijore ijore jijiharue aribõvi jabesi nunire vae'amadoho ave suriroho ë jõho bogo jajivo'amê'eje. ³¹ Êhi jie röhu naehu ave jõ jajivobe rovode hesi bêhoho jemëro adahoromo uvo'irarijago: Iae mae-êjo. Iesu hu bõrõme namiromo ajamuaje aho hõjo. Hu God-are Harihe hõjo. Êjõho uehorovoromo hesi darugoho baeromo êhuro i'ovoromo maro raro'mo'irarijago êhuni jajivê'e jeve.

Iesuhu hesi ijoraje 7 jabesi nunire rovamu gavare jõhoje.

21 Êhi'amu ijõnõ röhu maho Iesuro hesi ijorajo jabesi nunire rovadeje. Evare majaroho Tiberias e'u rirõre ë rovadeje. Rueromo huhu ë'ade jõho na jajivo'iê'e. ² Iae Simon Peter o Thomas aehu uvaruoho Huodi'e Rahade Aho o Nathanael Galilee sa'a raje Cana amo rajoho o Zebedee-are harihe niõ'i o ijoraje gõ'o niõ'i êho jaburo gemuore gagovoromo raromareje. ³ Raromoromo Simon Peter-ro ri'õromomo a ioro'ioroho uêvadeje: Na visu maje va'iê'ajêjo. Va'iê'ajêjamu jaburo uavareje: No'o õ'iê'aruêjo. Õ'iê'aruëromomo va'oromo boat gagore ajimoromo jovo dõre va'oromo vahi bõvie visuëni viõe jovore ba'amoromo io gabe jijihoromo visuoho bogo birohê'e gavareje sisonuvamu.

⁴ Sisonuvamu gavê'i gavare arue Iesu jovo rirõre namijamu gagorovo jaburo hu garomo uvareje: Nani hesi ae gõ hõjo. ⁵ Hesi ae gõ hõjamu Iesuro jabumê gëromomo uêvadeje: Aganomê na jemê visuoho suovê'e jëvajêjo. Suovê'e jëvajêjamu rueho jaburo uvareje: Visuoho no bogo suovê'e javuajêjo. ⁶ Bogo suovê'e javuajêjamu uêvadeje: Boat-re viõho ioromo õvo manõ ba'amohêjo visue suovo'irarije. Êhi uëvamu viõho ba'amoromo gavareje visue aho'obêhe ro abuejê'ëro viõ barojomo'irõhoho bogo eni jëvamu. ⁷ Bogo eni jëvamu gagorovo Iesuhu dë vövõbajo'e aho'o rajahijaje ijorajohuro Peter uavadeje: Iae Bada hõjo. Bada hõjamu hegorovo Peter-ro dõre ba'amaje niõgoho mami'e jijövê'ëro röhu maho ba'amoromo avoho ruohoromo jovore jörõ'õromomo Iesu biroho'i va'adeje. ⁸ Peter-ro jovore jörõ'õromomo va'irõgoro ijorajo ioro'iorohuro boat gagore raromoromo viõre visuoho ioninõ jagu baeromo rovareje jovo rirõho bogo êgoho jio'i ma-90 metre rabu'e êhi jiê'ëro.

⁹ Rueromo sa'are ravo'amoromo gavareje vëni mu-raege biho'amê'ëro visuoho ë mue'i ioho ë bêhire morõ'õjamu. ¹⁰ Êhi'amu Iesuro uêvadeje: Avejê'e suovarije visuoho gõ ujuoho ruehêjo. ¹¹ Ujuoho ruehêjamu Simon Peter-ro va'oromo boat-re ajimoromo viõho sa'are jagu barovadeje. Röhu viõre visu masijoho aho'obêhe 153 jiê'ëro êhuro irijiomê'e jadeje. Visuoho aho'obêhe jadeje röhu viõho bogo dadorovadeje. ¹² Viõho barovamu Iesuro uêvadeje: Ro ie ihêjo. Ro ie ihêjamu rue ijorajoho jabu bogo birivoromo uavareje: Ja rahuo javajêjo. Jabumê iae garomo uvareje: Iae hu Bada hõjo. ¹³ Êhi'amu Iesuro rueromo ioho ujuoho i'imëmiromo visuohu'o êhi gemuoho ë'adeje. ¹⁴ Urimê'i Iesuro guomoromo ri'õnuogoromo urimo vae niõ'i hesi ijorajo jabesi nunire rovadoho evare majare röhu maho jabesi nunire rueromo iohu'o visuohu'o êhi suvuorëmijadeje.

Iesuhu Peter'o jõ jõvade jõhoje.

¹⁵ Suvuorëmiromo ue'ahamu gagorovo Iesuro Simon Peter uavadeje: Simon John-are harihoho na jero ave aribõvioho iosirëmiromo na rajehi avohanue hõjo. Êhi uavamu Peter-ro uavadeje: Bada io'ajo. Jero na gevanue hõjo naro ja rajahijago. Êhi uavamu uavadeje: Êhi jiê'oho jero nasi sheep harihoho mio'amego jabesi aru'ahoho da'uomo'amo'irajo. ¹⁶ Da'uomo'amo'ira uanugoromo röhu maho uavadeje: Simon John-are harihoho na jero na rajehijanue hõjo. Rajehijanue hõjamu Peter-ro uavadeje: Bada io'ajo. Jero na gevanue hõjo naro ja rajahijago. Êhi uavamu Iesuro uavadeje: Êhi jiê'oho jero nasi sheep-oho muebejehonõvonêjo. ¹⁷ Muebejehonë uaromo urimo vae niõ'i uavadoho röhu maho uavadeje: Simon John-are harihoho na jero na rajehijanue hõjo. Vae niõ'i gemu ë jõe gemuoho êhi ua'i hijamu hegorovo Peter vavaenimadeje. Vavaenimoromo uavadeje: Bada jero bõvioho bise'oho gevanue hõjo. Jero na gevanue hõjo naro ja rajahijago. Êhi uavamu Iesuro uavadeje: Êhi jiê'oho jero nasi sheep-oho mio'amego jabesi aru'ahoho da'uo-

mo'amo'irajo. ¹⁸ Ave jöho na jö mae ua'ie'ajëjo. Urimo ja a i'o javadevare evare jasi arijo'ëro niögoho ruoho titimoromo dinö'e juvo'i nagadire ëma juvonövane höjo. Röhu ijonö ja mavojirae'irane majare evare jero jasi öve niö'i ahorire vae'iramu ae göëro jasi övoho muoho titimëvoromo ja ë dirö'ore va'ë'oho bijönagajire ë baejavo va'a'ajëjo.

¹⁹ Ëhi uavade hesi bëhoho hu Peter röjahiromo ë'adeje huro heromo uvoröhego: Aëro ëhi ëhi'oromo na anego'iramu guomevo'ajëjo. Guomevo'iramu ëhuro God-are ihoho döro jio'a'ajëjo. Amo Iesuro ë jöho uanugoromo Peter uavadeje: Nasi ijoro ijoro juvonövonëjo.

Iesuhu dë vövöbajo'e aho'o rajahijaje ijorajo hesi jöhoje.

²⁰ Juvonövonëjumu Peter-ro huotorovo'i gavade Iesuhu dë vövöbajo'e aho'o rajahijaje ijorajoho ijore rovamu. Urimë'i ë ahuro Iesure bëhire ie iromo va'o hia'iro saginiëri uavadeje: Bada ja bijönagarue a jabesi övore bojami'iröhe aho rahuo höjo. Ëhi ua gavade ae gemuohuro rovamu Peter-ro huotorovoromo gavadeje. ²¹ Garomo uavadeje: Bada ave iaho diehi jio'a'ajëjo.

²² Diehi jio'a'ajëjumu Iesuro uavadeje: Hesi jöho ëho bogo jasi muehu höjo. Na negë'ohuro hu biririvoromo ëhi hiemu hi'iramu na vuonorö'ö rue'ejöjo ëho bogo jasi muoho höjo. Jero nasi ijoro juvonövonëjo. ²³ Ëhi jövë'ëro Iesuhu Peter ëhi majahijade jöho Iesure aribövioho jaburo jabesi ëma vaerovemu vaerovoromo uvoruomadeje: Ëjö hesi bëhoho ë iaho bogo guomo'i ma-hiemu hi'iröhe jöho höjo. Ëhi uvoruomadeje röhu Iesuro Peter bogo uavadeje: Iaho bogo guomo'a'ajë ua'i a'i uavadeje: Na negë'ohuro hu biririvoromo ëhi hiemu hi'iramu na vuonorö'ö rue'ejöjo ëho bogo jasi muoho höjo. Iesuro dë vövöbajo'e aho'o rajahijaje ijorajo hesi jöho ëhi jövadeje.

²⁴ Röhu ë adaharije mu hesi jöho ë ijoraje gemuohuro garomo hejë'ëro no majahuijajeje. Röhu ë jöho huro surire jajivë'eje. Noro garomo uvarueje: Hu iae jö mae majahuijaje höjo.

²⁵ Röhu ë mu jö jajivadoho Iesu bogo ë muohemuoho vae'i mue aho'obëhe vae'amadeje. Röhu na uehorovoromo uve: Iesuhu vaejade muoho aho'obëhe aëro mue gemu gemu surire jajivo'amo va'o barë'ibejajo suri bahi'iröhe röhoho sa'ae dinö'e dinö'e jio'ama-joho nani bogo eni jio'ibejajo. Ahia mino'e.

ACTS

God-hu hesi Aru'aho mēmi'irōhēni mae uēvade jō Iesuhu jōvade jōhoje.

1 O asē'e Theophilus ave jōho naro jajivo'iē'e. Urimē'i Iesuhu mue rabe rabe vaejade jōho naro jajivo barējamu ja adahaneje. Huro muoho aevo'i vaenugoromo mue vaebe jōe rōjēhibe ēhi'obe ruejuvo God-ro uavamu ō'idōre ajiomadeje. Urimore jōho na ēhi jajivodeje. Rōhu Iesuro ō'idōre ajiomo'irōgoro God-are Aru'aho hesi darugohuro jōgoroho apostle ōmo'ōmoho bojēmijadeje jabumē mami'e hesi baejēvē'ēro. ³ Guomoromo ri'ōjē'ēro majae aho'obēhe 40 hesi uhure jabesi nunire rueromo hesi arijo'arije rōjahirovo'i hinōvadeje. Rōjahirovamu jaburo garomo uvareje: Iae hijajējo. Huro jabesi nunire rueromo God-hu bōrōme namiromo muebejavuaje ē hesi jōho majēhi'ego henōvareje. ⁴ Hejamu huro jabu'o hiromo uēvadeje: Naro mami'e uēvode hōjo: Vavuohuro suvuoroho mēmi'ajējo. Ēhuni Jerusalem va'irarijoho nadinugo va'i ē amoremu raromoromo ē suvuoroho mueberējo. ⁵ Suvuoro hesi bēhoho ēhi hōjo. Urimē'i John jovēro bapataeto vaejēvade hōjo. Bogo majae ēgoho baebe va'ē'iro God-ro hesi Aru'ahoho mēmiromo ēhuro jovoho bogo a'i Aru'ahohuro bapataeto vaejēvo'ajējo.

Iesuhu ō'idōre ajiomade jōhoje.

⁶ Ēhi'amu iae apostle ōmo'ōmohuro Iesu'o gemuore jioruomē'ēro uavareje: Bada na ja avevejō'e ajamui'iramu Israel rajoho nomēro urimo ē'arēhi ēhi masije riravoromo sa'a ioro'ioroho muebejēvo'ejārējo o bogajo.

⁷ O bogajamu uēvadeje: Ēhi jīē'e muoho bōvioho bise'oho divare majare jio'amorōhoho hesi Vavuohuro bamē'ēro ēhu'ēro bogo ga'a'arujējo. ⁸ Iae ēhi hōjo rōhu God-are Aru'ahohuro jemesirire ruvebi'iramu darugoho bae'a'arujējo. Baenugoromo naehu diehi diehi ē'amu gavarije jōho ē jōho Jerusalem amore majēhibe Judea sa'ae bōvioho majēhibe Samaria sa'ae bōvioho majēhibe sa'ae gō gō majēhibe jijihobarē'arujējo. ⁹ Ēhi uēvamu hegoro gavareje hu ō'idōre ajiomamu God-ro uavē'ēro. Ajiomamu suēro riovivē'ēro hu bogo gavareje.

¹⁰ Rōhu ajiomamu bogo gavē'e ō'idōho ēma ērimahamu gavē'i ae niō'i ajivē'e niōgu io'amē'oho jaburo ma-majioho rueromo bēhire rirarovareje. ¹¹ Riravoromo uēvareje: Asē'e Galilee rajomē jemē rabēni riravoromo ō'idōho ērimaharujējo. Ēaho Iesu

jemesirire jioromo ō'idōre ajiomē'ēro sionēro ruvebi'ajējo. Sue uhure ajiomamu gavarijēhi ēhi rue'a'ajējo.

Judas-are siono baeromo apostle jiorōhe a baejare jōhoje.

¹² Ēhi majēhijamu hegorovo apostle ōmo'ōmohuro Olives Dahorure jioromo ōri dunonō 1 kilometre rabu'e vuonorō'ō va'oromo abo Jerusalem va'o suorovareje. ¹³ Suorovonugoromo va'oromo urimorarononōvare dōre osa gagore ē iojiomareje. Ēapostle jabesi ihoho Peter John James Andrew Philip Thomas Bartholomew Matthew o Alphaeus-are harihe James o Simon. Rōhu Simon hu Jew rajehu jabesi mueberovo'i nimade aho jiadeje. O apostle gō James-are harihe Judas jiadeje. Apostle jabesi ihoho ēhi jio'amadeje.

¹⁴ Ēaribōvioho aho'obēhe ē iojiomoromo Iesuare ō ōmo'ōmoho hesi vēme Mary magonaho ioro'ioroho ē aribōviohu'o gemu mae raromoromo God-are ōrire jōe ato'i arinōvareje.

¹⁵ Ēhi'oromo majae vemino'e barējamu evare Iesu mae uehorovarue aribōvioho 120 rabu'e ēho jaburo gemuore gagovorovē'ēro Peter-ro ri'ōromo uēvadeje: ¹⁶ Ō mueno'ohumē Judas-hu ē'ade jōho God-are surire jajivarēhi ōre gō bogojiē'ēro iae ēhi jiade hōjo. Urimē'i God-are Aru'ahohuro David uavamu Judas-hu majae ijōnō vaerōhe jōho jajivade hōjo. Judas hu aehu Iesu guduamojōro ōri rōjēhijade ae jiade hōjo. ¹⁷ Hu no'o gemu mae hi juvonōvade hōjo. Huro no'o bimuovoromo mue gemu vaerōhego ēhuni Iesuro hu baejade hōjo.

¹⁸ Peter-ro ēhi jōvadeje rōhu hesi jō bēhoho Judas-hu mu sisē vaeromo ujuohade ē ijo bajohuro ēhuro sa'aho imadeje. Imoromo ē sa'are beruvebiromo dēho tōgōmamu dē hōtōre suoro suoro baeromo guomadeje. ¹⁹ Guomamu ē jōho Jerusalem raje ae aho'obēhe jaburo henugoromo ē sa'aho jabesi jōēro Akeldama jumuvareje. Akeldama huotovē'e hesi bēhoho Kō Rovē'e Sa'ahoje.

²⁰ Amo Peter-ro Judas-are jō vituoho majēhiromo uēvadeje: David-ro Judas-are jōho Psalms surire jajivoromo uvē'e hōjo:

Hesi amoho a rumo'e jiorōhe hōjo.

Nadi a gōho ēho hi'irajo.

O jō gōho uvē'e hōjo: Ae gōēro hesi sionoho baeromo mue bae'a'ajējo.

²¹ Ēhi uvē'ego na negajējo ae gemuēro Judas-are sionoho baeromo no'o gemu mae juvoromo Bada Iesu ri'ōjē'ēro hijamu nunehu gavade jōho ae ma-

jëhinövoröhego. Na negajëjo Iesuhu no'o hibe juvo'ego John-hu bapataeto mu vaejamu aevo'i no'o hibe ruejuvo Iesu ö'idöre ajiomamu ëhi hiemu hibe rovide ëhi jië'e ae jio'iröhego.

²³ Peter-ro ëhi uëvamu hegorovo rueho jaburo ae niö'i jabetesi ihoho uvareje Judas-are sionoho baeröhego. A gö hesi ihoho Joseph jiadeje. Ëa hesi iho göho Barsabbas jio'i iho göho Justus jiadeje. Hesi ihoho niö'i gemu jiadeje. O a gö hesi ihoho Matthias jiadeje. ²⁴ Ëae niö'i jabetesi ihoho uvonugoromo God-are örire ëninamiromo uavareje: Bada ae aho'obëhe nosi dë vövöbajo'oho jero gövuanue höjo. Ëhuni ae niö'i röhu di aho gemu nimanuoho jero röjahuijego no bae'irarëjo ²⁵ ëhuro hu Judas-are sionoho baeromo apostle muoho vae'iröhe höjo. Ëhesi bëhoho urimë'i Judas apostle jië'ëro röhu muoho vuonugo'i guomoromo hesi röho sisëre va'ade höjo. ²⁶ God ëhi uanugoromo munë inine ömëvunugoromo ë ae niö'i jabetesi ihoho ë munë jabetesi döre jajivoromo hevö gagore ba'amoromo hijiohijiovarere ga'iro di aho bae'iröhoho jiego. Hijiohijiovoromo gavareje bae'iröhe aho Matthias jiamu gagorovo uavareje huro Iesuare apostle 11-ho jabu'o gemuore juvonövoröhego.

God-are Aru'ahuhu ruvebijade jöhoje.

2 Ëhi'amu Pentecost majaho rovamu Keriso mae uehorovarue ariböviohuro aho'obëhe osae gemuore raromoruomadeje. ² Raromoromo ma-majioho hejareje buru börömonö'e ö'idöre jioromo ruvebiromu jabuhu raromarue osaho aho'o huosihuosihavamu. ³ Huosihavamu hejë'i gavareje vëni hödu va'ëne bitaroho rumorovoromo ae gemu gemu jabetesi simano döre jiorovamu. ⁴ Jiorovamu gagorovo God-are Aru'ahohuro ae aho'obëhe jabetesi dë vövöbajo'ere abueromo rarovadeje. Rarovoromo bitaroho ajëmijamu aevoromo huë göëro göëro jöe vaerovobe va'areje.

⁵ Röhu Jew rajo ae göëro göëro Jerusalem amore ë raromoruomadeje God mae uehorovaruëro jië'ëro sa'ae göre göre jioromo rueruomë'ëro. ⁶ Jerusalem raromoromo hejare Iesuare ariböviohuro atavavamu hegorovo ae aho'obëhe gemuore rueromo gagovoruomadeje. Gagovoromo ae gemu gemu hejare jaburo jabetesi huë göëro göëro vaerovavamu hegorovo hire görö'öjövadeje. ⁷ Hire görö'öjövamu ri'öromu uvoruomadeje: Jabumë bogo nosi sa'ae gemuoho jio'i Galilee rajemu jioruomajëjo. ⁸ Ëhi jië'oho diehi'oromo nosi huë göëro göëro ato'ego no hejaruëjo. ⁹ No Parthia sa'a raje javuajëjo. Media raje Elam raje Mesopotamia raje Judea raje Cappadocia raje Pontus raje Asia raje ¹⁰ Phrygia raje Pamphylia raje Egypt raje javuajëjo. Cyrene amo bëhire Libya sa'a raje javuajëjo. Rome amo raje javuajëjo. ¹¹ Rome amo rajo a ioro'ioroho Jew rajo ae javuajëjo. A ioro'ioroho bogo Jew aehu javuo'i röhu Jew rajo jabetesi muoho noro ijönö baejë'e javuajëjo. Crete sa'a raje javuajëjo. Arabia sa'a raje javuajëjo. No sa'ae gö gö ëhi javuajëjo. Röhu no ae aho'obëhe hebe rovaruëjo God-hu mu masije gö gö

ë'ade jöho ë aribövioho jaburo ae gemu gemu nosi jöëro atavavo'ego. ¹² Ëhi uvoromo ae aho'o tiöromu uehore gö gö baeromo uarovareje: Diehi'ego ëhioho ë'aruëjo. ¹³ A ioro'ioroho bogo ëhioho uvo'i a'i masivëgoromo uarovareje: Ëaribövioho rihu'e jovo sisë ue'aho avohë'ëro simane huotovëho'ego ë'aruëjo.

God-are Aru'ahuhu rovamu Peter-hu Iesuare jö majëhijade jöhoje.

¹⁴ Ëhi'amu Peter-ro apostle ioro'iore 11-ho jabu'o gemu mae jië'ëro ri'öromu ae aho'obëhe ma-darugo'o uëvadeje: Jew raje Jerusalem raromarujohumë ae aho'obëhe naehu jö jövo'ië'ajoho avo'avoho hehëjo.

¹⁵ Jemëro uvarujëjo: Ave aribövioho simane sisë'rëjë'ëro ë'aruëjo. Bogo ëhioho höjo rabëni majae rojomanovego vörö'e jovoho aho bogo ue'ahoruomajëro jië'ëro. ¹⁶ Ëhuni bogo ëhioho jio'i a'i ë mu hesi bëhoho urimë'i Joel-ro ave jöho God-aro baeromo jajivoromo uvade höjo:

¹⁷ God-ro uövuvohijajo: Ijo tugoho'i majaho rue'iramumu naro ave muoho vae'ejëjo.

Naro nasi Aru'ahoho jovonö'e otehëho'iramu ae magonahe aho'o rumorovo'ajëjo.

Rumorovo'iramu jemesi ujo ömo'ömo'ho a'o magonahoho'ho nasi jöho huruoho'aruëjo.

Jemesi a i'ohuro nasi muoho nia'ovoro ga'a'aruëjo.

Jemesi a mavojohuro momorö'öromu mue gemuoho ga'a'aruëjo.

¹⁸ Ëho majaho rue'iramumu nasi Aru'ahoho otehëho'iramu nasi mu vaejarue aho magonahoho jabu'o rumorovo'ajëjo.

Rumorovo'iramu nasi jöho huruoho'aruëjo.

¹⁹ Ö'idöre vörö'e muoho vae'ejëjo.

Sa'are darugo'e muoho ömo'ejëjo.

Sa'are ömo'iramu köemu jioromo vëne ravoromo u'e ajiomo'ajëjo.

²⁰ Ö'idöre vae'iramu majaho ramoramovoromo man-aeroho kö'e jio'a'ajëjo.

Badare aji'e maja börömo rueröhe ë hesi urimo ëho jio'a'ajëjo.

²¹ Evare ae rahu Badani uvë'oho maro jëvo'ajëjo.

²² Röhu Israel rajomë ave jöho hehëjo. Naro Nazareth raje Iesuare jöho majëhi'ie'ajëjo. God-ro Iesu ajamijamu bogo gavarue darugo'e muoho vae'amade höjo ëhuro jemëro tiöromu ma-sama'e uvo'irarijego: Iesu bogo ëma rue'i God-ro nugö'öjamu rovade höjo. Ëmuoho jemesirire vaejë'ëro jemë'o iae gavaruje höjo. ²³ Ëaho jemesi övore rovade höjo God-ro ëhi nimoromo uvë'ëro. Jemesi övore rovamu jemëro baeromo sisë aribövioho uëvamu korosire anare höjo. Jemesi sisë höjo. ²⁴ Röhu vavaene baeromo guomo raromoromo God-ro hesi vavaenoho avohahamu ri'öjade höjo bogo ioro'ioerumu guomoröhe ahuro jië'ëro. ²⁵ Ëhi ri'ö'iröhe jöho urimë'i David-ro God-are surire jajivoromo uvë'e höjo:

Naro gavode höjo Badaro na'o gemu mae juvo'i hijamu.

Huro nasi bëhire juvo'ego na bogo juhuonivo'ejëjo.

²⁶ Èhuro dē vövöbajo'oho sasohevaje höjo. O bitarohuro nimorohë'i jöe jövaje höjo.

Iae nasi sino haho'oho guomo hesi höjo. Röhu na mae hiromu muebe'ejöjo hujeji God-ro ajemi'iröhego.

²⁷ Èhesi bēhoho guomevo'iramu vuovoromo raromaruiroho God ja nasi aru'ahoho èho bogo nugeho'iramu bogo ioro'ioemuoho èho hi'a'ajëjo.

Na jasi aëro jevë'ëro èhu'ëro jero ajemi'iramu nasi sinoho bogo sagohorijevo'ajëjo.

²⁸ Naehu hiemu hi'irode öroho jero röjehijë'e javajëjo. Jero na'ö gemu mae juvo'ego èhuro na nimorohevo avoho'ajëjo.

Iesuhu èhi è'iröhe jöho David-ro jajivade höjo.

²⁹ Aganomë naro nosi hijo miono'e David-are jöho jemesi örire huruoho majëhi'ejöjo. David guomamu guavare höjo. Hu guavare huoho jaruvohu'ö aviaie jiajëjo. Èhuni hesi sinoho bogo sagohori'iröhe jöho hu bogo jövo'i Iesuare jöho jövade höjo. ³⁰ Èhesi bēhoho David-ro jö God-aro baeromo juvaje aëro jië'ëro ijonö jioröhe jöho gavade höjo. Èhu'ëro hu garomo uvade höjo: God-ro na jöe darugo ma'e majehiromu uvë'e höjo: God naro jasi uje gemu baeromo böröme bamo'ejöjo David jaehu öri ari'e muebejanuëhi èhi è'iröhego. ³¹ God-hu Keriso böröme bamoröhe jöho David-ro gavë'ëro èhuni Kerisohu ri'öröhe jöho jajivoromo uvade höjo:

Vuovoromo raromaruiroho God ja hesi aru'ahoho èho bogo nugahamu bogo ioro'ioemuoho èho hijade höjo.

Jero hu ajamamu hesi sinoho bogo sagohorijahade höjo.

³² Röhu è aho Iesu God-ro ajamijamu ri'öromu röhu maho hijade höjo. Hijamu hesi aribövioho aho'ö no iae nunëro gavë'e javuajëjo. ³³ Ri'ö hiromu God-ro böröme bamamu ajiomoromo hesi övo manö hijë'e höjo. Hiro-mo Vavuehu uavadëhi èhi hesi Aru'ahoho bojamamu baeromo jovonö'e otehahuë'ëro jemë garomo hejaruje muoho nomëro vaejaruëjo. ³⁴ Röhu Iesuhu God-arire ajiomade jöho iae mae jio'ego röjëhi'ejöjo. Iesuhu ajiomadëhioho David God-ariroho bogo èhioho ajiomade höjo. David hu bogo ajiomade höjo röhu God-are surire jajivoromo uövuade höjo:

Bada God-ro nasi Bada uavade höjo:

Nasi övo manö rojo hijego ja'o muorovarue aribövioho ³⁵ naruahö'öjëvego hörëro vijuvo taemo'amo'irane höjo.

Bada Iesuhu ajio God-are övo manö hi'iröhe jöho David-ro èhi jajivade höjo.

³⁶ Èhuni Israel aribövioho aho'obëhe jemëro ave jöho avoho hehëjo. Jemëhu korosire anarije aho Iesu è aho God-ro böröme bamë'ëro hu Bada höjo. Böröme namiromu ajamuijaje ae höjo.

³⁷ Peter-ro èhi majëhijamu hegorovo è aribövioho jaburo juhuone böröme baeromo Peter'o apostle ioro'iorohu'ö uëvareje: Ö ömo'ömoho no diehi è'e-jarëjo.

³⁸ Diehi'o'ëjarëjamu Peter-ro uëvadeje: Jemë ae gemu gemu uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae

baeromo Iesu Keriso-are ihoro bapataeto vaejogo God-ro jemesi sisëho uehorovoromo vuonugo'irajo èhuro God-ro hesi Aru'ahoho suvuore mëmego bae'irarije höjo. ³⁹ Èhesi bēhoho God-ro hesi Aru'ahoho jemë'ö jemesi aboji harihu'ohu'ö mëmi'i uvade höjo. Ae dinö'e dinö'e raromoromo nosi Bada God-hu uvamu ejahë'oho hesi Aru'ahoho mëmi'i uvade höjo.

⁴⁰ Peter-ro èhi uënugoromo èhi jië'e jö göho aho'obëhe majëhiromu uëvadeje: Sisëho vuonugo'i avoho raromohego ave sisë ariböviehu i'u bae'iröhoho jemë bogo èhioho bae'irarije höjo. ⁴¹ Peter-ro èhi majëhamu hegorovo hesi jö ejahare ariböviohuro bapataeto vaeruomadeje. Vaejë'ëro èhu'ëro evare majare ae aho'obëhe 3,000 èhi aevoromo Iesuare aribövi ioro'iorohu'ö gemu mae jijihonövareje. ⁴² Gemu mae jijihoromo apostle jabesi jöho heromo agane vaerovoromo gemuoro ie ue'ahoromo God-are örire jöe atonövareje. Èhi jië'e muohuremu uehorovonövareje.

Iesuare ariböviehu gemuore raromo jijihoromo aviëhi jië'e mu vaejare jöhoje.

⁴³ Èhi'o'ego God-ro apostle-ho ajemi'ego bogo gavarue darugo'e muoho vaenövareje. Vae'ego ae aho'obëhe èho gagorovo tiöromu uvonövareje: O mu mabëhe barueromo röjahuijaruëjo. ⁴⁴ Èhi'o'ego Iesu mae uehorovarue aho jaburo agane gemuoho va'ëne gemuoro raromo jijihoromo bövie bise'e bogo sivu sivuoho bae'i ma-gemuoro bahinövareje. ⁴⁵ Jabesi sa'ae inömo inöme bövie bise'e imo'amoromo ijo baje ujuohoromo ae gö rabe rabe bogojië'oho suvuorëminövareje. ⁴⁶ Majae èhi God-are amo börömore gagovorovonövareje. O osare osare gemuoro raromoromo nimorohë'i huë baerovë'i ie ue'ahonövareje. ⁴⁷ Ue'ahoromo God rajahiromu a ioro'ioro jabetesiro huë mae baenövareje. Èhi'o'ego Badaro ae gö gö baejëvoromo maro bamëvoromo ekaresia gemuore bimuvëvonövadeje.

Peter'o John'o höru sisë'e a ajamamu marëjade jöhoje.

3 Majae sanuovamu Jew rajehu pari vaejarue majare Peter'o John'o jaburo niö'iro ruhe God-are amo börömore hörö'i ajiomareje. ² Ajiomoromo amo börömo hesi rejo ojo bëhire rovareje. Èjo hesi iho jumuharoho Ojo Mabëheje. Rue'i gavareje ae gemu è hijamu mami'e höru sisë'e èhi rahë'e jië'ëro. Höru sisë'ego majae èhi hesi ariböviohuro barueromo ojo bëhire è bamonövareje. Ojo bëhire bamo'ego ae gö gö ösa börömore va'ie'iroho jaburo hu ijo baje bojamijöro èninëminövadeje. ³ Èhi è'ojuvo hiromu gavade Peter'o John'o jabu'ö osare rova'ia'amu gëgorovo èninëmadeje. ⁴ Èninëmamu hegorovo rueho jaburo hu èrimahoromo Peter-ro uavadeje: No gövuëjo. ⁵ Gövuëjamu hegorovo rue ahuro uvadeje: Jaburo suvuore memi'i uevaruëromu gëvadeje. ⁶ Gëvamu Peter-ro uavadeje: Ijo baje bogojevajëjo. Röhu nasi örire jevajohuro èhuro ajami'ejöjo. Naro Nazareth amo raje Iesu Keriso-are

ihore ja uavajëjo: Ri'öromo juvëjo. ⁷ Ri'öromo juvëromo hesi övo manö ma'enoromo nigemadeje. Nigemamu gavë'i hejade hesi hörü hitahioho öbinajoho mae jjavamu hegorovo ⁸ döro majioho ri'öromo namiromo hesi hörëro juvadeje. Hesi hörëro juvoromo tiöbe God rajahibe jabu'o gemu mae God-are osare va'adeje. ⁹ Ëhi'amu ae aho'obëhe garuomadeje huro God rajahibe juvamu gagorovo ¹⁰ gavare Ojo Mabëhi hesi bëhire hiromo ijo bajëni ëninëmaje aho jiamu garomo tiöjëvamu uvareje: Diehi'oromo höröho marëjë'ëro juvajëjo.

Peter-hu God-are osa börömore namiromo Iesuare jö majëhijade jöhoje.

¹¹ Ëhi uvoromo gavare ë aho Peter'o John'o jabesi övoro jiorovoromo jabu'o ëhi juvamu God-are amo börömo hesi harada ihe Solomon-are haradare ë juvamu garomo tiöjëvamu tutuvoromo ë gemu va'oromo gagovoruomadeje ga'irovo. ¹² Gagovamu gëgorovo Peter-ro uëvadeje: Israel rajomë jemë ave aho garomo rabëni tiöjarujëjo. Jemë rabëni John'o na'o ërimahuarujëjo. Bogave uvo'irarijëjo: No vörö'e aëro javuë'ëro o mu maemu vaejaruëro ëhu'ëro noro ajami'ego marëromo juvajëjo. Bogo ëhioho höjo. ¹³ A'i hu marëjade hesi bëhoho aviëhi höjo. God-hu Abraham Isaac Jacob nosi hijo miono'o ioro'ioro muebe'amadohuro hesi mu vaejaje aho Iesuare ihoho döro nigemahade höjo. Ëaho jemëro guduamoromo a masijo jabesi övore bojëmiarije höjo baeromo sisë vaeröhego. Bojëmiromo hejarije Pilate-ro uvavamu: Ë'ego naro Iesu jiovo nugö'ö'irö uvamu hegorovo jemëro Pilate-are nunire Iesu bijönimarije höjo. ¹⁴ Iesu hu God gemu uehorovoromo mu maemu vaenövade höjo röhu jemëro hu bijönimoromo Pilate uavarije höjo huro a muo'amaje aho jemëni jiovo nugö'öjëhego va'iröhego. ¹⁵ A muo'amaje aho jiovo nugö'öjëhojoro ua'i a i'ovavuae aho Iesu anojoro uavarije höjo. Ëhi'amu guomoromo God-ro ajamamu ri'öromo hijamu nosi nunëro gavë'ëro ë jöho majëhijarue höjo. ¹⁶ Ëaho Iesu mae uehorovadohuro ëhuro hesi darugohuro ajamamu ave hörü sisë'e a jemë gavarujoho biriroho baejade höjo. Ëaho Iesu mae uehorovamu ëhuro marëjadoho jemë ae aho'obëhe iae gavarujëjo.

¹⁷ Aganomë iae ëhi höjo röhu na gavajoho jemë'o jemesi a masijohu'o bëhoho bogo avoho gavë'ëro Iesu anarije höjo. ¹⁸ Röhu jemëhu vaejarije mu sisë hesi bëhoho urimë'i God-ro jöho nugö'öjamu jö hesiro baeromo majëhinövare ariböviohuro surire jajivoromo uöbe rueruomade höjo: God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamui'iröhe aho vi'ehe baeromo guomo'a'ajëjo. God-ro mami'e jö bamoromo uövüadëhi öroho ëhi avohamu Iesu guomade höjo. ¹⁹ Ëhi jië'e jiaje ëhuni öri sisëre jijiharujoho vuonugo'i God-are öro-ro jijihëgo huro jemesi sisëho mu'uvëho'irajo. ²⁰ Ëhi ë'ë'o Badaro jemesi aru'ahoho biririvëho'ajëjo. Biririvëhoromo Iesu nugö'ö'iramu jemëni rue'a'ajëjo. Iesu böröme namiromo ajëmi'iröhe aho ë aho God-ro

jemesi jöëni baejade höjo. ²¹ Baejë'ëro huro ö'idöre hijuvo hujeji God-ro sa'ae bövie bise'e röhu maho i'e avoho'iramu evare rue'a'ajëjo. Ëhi jië'e jöho mami gö'e nugö'öjamu jö hesiro baeromo majëhinövare aribövi mahuro surire jajivobe rovare höjo. ²² Iesuare jöho Moses-ro God-are surire jajivoromo uövüade höjo: Jemesi a bövie God-hu na remö'öjamu rovodëhi huro jö hesiro baeromo majëhi'iröhe a göhu'o ëhi nugö'ö'iramu rue'a'ajëjo. Hu jemesi sa'a raje jio'a'ajëjo. Jö rabe uëvë'ohe ejahonövorëjo. ²³ Ae rahu hesi jö bogo ejahë'ohe ë aribövioho rori'o sö va'oromo ijumëvo'aruëjo. Iesuare jöho ëhi jajivë'e höjo. ²⁴ Ëhi jajivamu jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'ioro-ho Samuel-arire aevoromo hesi ijore rueromo jö majëhijare ae aho'obëhe ëho jaburo jaruvore mu rabehu rovaje jöho majëhibe rovare höjo. ²⁵ Röhu jemë'o huë mae bae'irarijeho ëhuni ë ariböviohuro jöho God-aro baeromo majëhiromo uënövare höjo: Huro mu mabëhe nugö'ö'iramu rue'a'ajëjo. Jemë'o huë mae bae'irarijeho ëhuni God-ro jemesi hijo miono'ohe darugo'e jögoroho bojëmiromo uëvade höjo: Iae naro muebejëvonövo'ejëjo. Huro ëhi jië'e jögoroho Abraham bojamiromo uavade höjo: Naro jasi a ujoho mae avohëvo'iramu ëhuro sa'ae dinö'e dinö'e raromarue ariböviohu'o huë mae baerumo'ajëjo. ²⁶ Ëhi uavë'ëro huro hesi mu vaejaje aho Iesu baeromo urimo jemesire nugö'öjade höjo huro rueromo jemë huë mae bojëmiromo dë vövöbajo'ohe huotovëhego jemë ae aho'obëhe mu sisëho vuonugo'irarijeho.

Peter'o John'o Jew rajo a masijo jabesi nunire rirarovare jöhoje.

4 Peter'o John'o jaburo jöho ëhi majëhijamu hejë'i Jew rajo a masijohuro rueruomadeje. Priest ömo'ömhuro God-are amo börömo atovarue jabesi a böviohuro Sadducee ömo'ömhuro ëho jaburo hejare Peter'o John'o ae uëvamu: Iesu guomoromo ri'öjë'ëro ëhu'ëro vuovarue ae aho'obëhe no'o ri'ö'ejarë uëvamu hegorovo uvareje: Jö sisë ae majëhijaruëromo dë vörönëgamu rovareje. ³ Rueromo Peter'o John'o guduamo ömëvo va'oromo majae barëjamu gagorovo savoji gagore ba'amëvareje hujeji nërö rueromo jabesi nunire rirarovoröhego. ⁴ Amo ae aho'obëhe Peter'o John'o majëhijare jöho heromo Iesu mae uehorovoruomadeje. Mae uehorovë'ëro ëhu'ëro Iesu mae uehorovarue aribövioho aho'obëhe 5,000 rabu'e jiadeje.

⁵ Peter'o John'o savoji gagore ba'amëvamu momorö'öjë'ëro sisonuvamu gagorovo council a masijohuro a duvaho ömo'ömhuro jögoru öri röjëhijarue ariböviohuro ëho jaburo Jerusalem rueromo gemuore gagovoruomadeje. ⁶ Gagovoruomamu priest böröme Annas-ro Caiaphas-ro John-ro Alexander-ro priest börömo hesi agano ioro'iorohuro ëho jaburo a masijo ioro'iorohu'o gemuore gagovareje. ⁷ Gagovoromo Peter'o John'o hu'iraejëvo ruejoro jöe nugö'öjamu ruero mabesi nunire ë rirarovareje. Rirarovamu gëgorovo uëvareje: Jemë diehi'oromo hörü sisë'e aho ajamijamu

marëjade höjo. Diehi jië'e vöröho baeromo rahuare ihoro uvoromo ë'arije höjo.

⁸ Èhi uëvamu God-are Aru'ahohuro Peter-are dë vövöbajo'oho rarovamu ri'öromo uëvadeje: Jew rajo a masijohu'o a duvahohu'o nasi jöe hehëjo. ⁹ Noehu höru sisë'e a ajamamu marëjade jöho evaho nani jemë he'i nëgamu ëhuni noro jemesi nunire rirarovojöro atë'ëro uö gövuarujëjo. ¹⁰ Èhi jië'oho na negajëjo jemë'o Israel a ioro'iorohu'o ae aho'obëhe jemëro ave jöho he'irarijego. Ave aho jemesi nunire marëjë'e namijaje hesi bëhoho Nazareth raje Iesu Keriso hesi darugohuro ehuro ajamamu marëjë'e höjo. Èaho Iesu jemë korosire anamu guomamu God-ro i'ovamu ri'ö-jade höjo. ¹¹ Èaho Iesuare jöho God-are surire uhunö'e jajivoromo uövüë'e höjo:

Jemë munë javue vae'irögoro munë gemu bijöni-moromo vuonugarije höjo.

Vuonugarijoho jaruvoho ë munëhuro javuoho nige-mo'ego bibivoromo mae namijajëjo.

Èhi jajivë'e höjo. ¹² Iesuro huro gemuëro ajamuijego i'uoho bogo bae'i marëjavuajë höjo. Èhesi bëhoho God-ro Iesuare ihe gemu sa'ae dinö'e dinö'e bojamuijë'e höjo aho bogo sisëroho va'i mae javuoröhego. Iho göho bogohöjo.

¹³ Èhi uëvamu hegorovo rue Jew rajo a masijoho jaburo gavare Peter'o John'o bogo nuni aji'e aho jëvo'i ëma uno'e ae jëvë'e bogo juhuonivo'i biririvoromo jöho majëhijamu gagorovo tiöromadeje. Tiöromo evare garomo uvareje: Èaho jaburo niö'iro Iesu'o gemu mae jirehonövë'ëro ëhu'ëro ë'aruëjo. ¹⁴ Èhi uvoromo gavare höru sisë'e aho mami'e marëjë'ëro Peter'o John'o jabesi gemuore namijamu gagorovo jabesi jö aho'iröhoho bogo eni jioruomadeje. ¹⁵ Bogo eni jioruomamu aëro Peter'o John'o hu'iraejëvoromo gagovarue osaho vuonugo'i rori'o va'ojöro uëngoromo jabesi sivue jöho mevoromo uarovareje: ¹⁶ Noro ave ae niö'ioho diehi'ëvo'ëjarëjo. Èhesi bëhoho Jerusalem raromarue ae aho'obëhe hejare uvamu: Èae niö'iohuro bogo gavarue mue gö vaejë'e hö uvamu hejë'ëro ëhu'ëro subivo'iröhoho bogo eni javuajëjo. ¹⁷ Röhu ae göëro göëro hebe va'ojöëni ë'ego no jögore bojëmiromo uë'irarëjo: Bogave ijoho Iesuare ihoroho jöho majëhi'irarijëjo.

¹⁸ Èhi uarovoromo ae uëvamu Peter'o John'o osaëro hu'iraejëvo rovareje. Hu'iraejëvo rovamu uëvareje: Bogave gemu Iesuare ihoroho jöho majëhiromo röjëhi'irarijëjo. ¹⁹ Èhi uëvamu hegorovo rue ae niö'iohuro uëvareje: Jemëhu uövuarujoho nadi Iesuare ihoroho jöho majëhirë uövuarujoho iae no hejaruëjo. Röhu na no jemesi jöho ejëho'ëjarëjo o God-are jöho ejaho'ëjarëjo. Jemesi garëjo God di muoho nimego. ²⁰ Iesuhu ë'amu noehu garomo hejare jöho diehi'oromo vuonugojörajo. ²¹ Èhi uëvamu rue Jew rajo a masijohuro Peter'o John'o i'u bojëmi'ibejaroho röhu uvareje: Höru sisë'e aho marëjamu gavë'ëro ae aho'obëhe God rajahiruomajëromomo i'u bojëmi'iröhe öroho bogo birohogoro vuonugo'i jöe gö'o darugo ma'e majëhiromo jiovo rëmö'öjëvamu va'areje. ²² Amo ae aho'o God rajahijare

hesi bëhoho ë höru sisë'e aehu hijade hesi vadunoho aho'o 40 ëmino'e iosiramiromo ruëhi jië'ëro bogo marë hesi jiadoho röhu Peter'o John'o Iesuare daruge baeromo ajamamu marëjadeje.

God-hu ajëmego bogo juhuonivë'e ma-biririvoromo jö majëhi'iröhëro Iesuare ariböviehu ëninamare jöhoje.

²³ Iae jiovo rëmö'öjëvamu va'oromo Peter'o John'o ma-burëro vuonorö'ö va'oromo jabesi aribövioho uëvareje: Jew rajo priest masijohu'o a duvahohu'o jaburo no uövuaare höjo: Iesuare ihoroho nadi ijoho jöho majëhirëjo. ²⁴ Èhi uëvamu hegorovo rue Iesuare ae aho'obëhe jaburo uehore gemu baeromo God uaruumadeje: O asë'e nosi A Börömo ö'idöe sa'ae jove bövie bise'e jero bamavuane höjo. ²⁵ Urimë'i jero ave jöho bojamamu jasi Aru'ahohuro jasi mu vaejaje ae David nosi hije David-are simanore bojamamu huro jajivade höjo. Jajivoromo uövüë'e höjo:

Sa'a ioro'ioro rajoho rabëni jövëro gatovanovoruumade höjo.

Sa'ae göre göre aribövioho rabëni simano rumo'e muoho vae'i öroho naho garuumade höjo.

²⁶ Sa'ae dinö'e dinö'e raromarue a masijohuro muorovo'i avohorovare höjo.

Sa'are simano vaejarue ariböviohuro gagovorovare höjo

Bada God'o muorovo'i God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamuajë ahu'o muorovo'i.

²⁷ David-hu ë jö jajivadëhi ëhi ave amore iae gagovoruomade höjo Iesu'o muorovo'irovo. A masije niö'i Herod'o Pontius Pilate'o ëho jaburo sa'a ioro'ioro rajohu'o Israel rajohu'o gemuoro gagovare höjo Iesu'o muorovo'irovo. Iesu jasi muohuremu vaejaje aho höjo. Jero hu uavane höjo huro böröme namiromo ajamui'iröhego. Èahu'o muorovo'i gagovoruomade höjo. ²⁸ Èmuoho vae'i gagovare höjo. Röhu urimë'i ëhi jië'e muoho jioröhego God jero darugo'ëro javë'ëro jasi nimoromo ëhi bamane höjo. ²⁹ Bada röhu jaruvoho ë ariböviehu uövuaroho Iesuare jö majëhijë'oho i'ue bae'a'arujë uövuaare jöho jero ëho heromo uehorovoromo no jasi mu vaejarue aho ajamuinego bogo juhuonivo'i biririvoromo jasi jöho ma-sama'e majëhinövo'irarëjo. ³⁰ Jasi muemu vaejaje ae Iesuare jöëni ri'öromo guomo guomo'e aribövioho ajëmiromo darugo'e mue gö gö vaejago aëro garomo jöho mae uehorovo'irarëjo. Ahia mino'ëjo.

³¹ God-are örire ëhi atamu gagorovo jabuhu rarumaruoho hijiohijiovamu God-are Aru'aho hesi darugohuro ae aho'obëhe jabesi dë vövöbajo'oho rarovamu bogo juhuonivo'i biririvoromo God-are jöho atobe va'areje.

Iesuare ariböviehu huë baeromo ajamirovonövere jöhoje.

³² Èhi'amu iae Iesu uehorovarue aribövioho aho'obëhe uehore gemu dë vövöbajo'e gemu baeromo bogo uvonövereje: Nasi höromo sivu sivue bahi'i

a'i uvonövareje: Ae aho'obêhe nosi höromo ma-gemuoro bahinövareje. ³³ Apostle ömo'ömohuro darugo ma'o ae majëhiromo uënövareje: Bada Iesu guomoromo ri'öjê'ëro hijamu nosi nunëro gavê'e javuajëjo. Èhi'o'ego God-are huë mahuro ë aribövioho aho'o ruahö'öjêvonövadeje. ³⁴ Ruahö'öjêvo'ego Iesuare aribövioho aho'obêhe i runo'e bövie bise'e eni jêvonövadeje. Èhesi bêhoho ae rahu sa'ae o javue majio'amê'oho imo'amoromo monioho ujuohoromo rueromo ³⁵ apostle jabesi övore bahinövareje. Bahi'ego apostle-ho jaburo ganövare Iesuare ae gö gö rabe bogojiamu gavê'oho suvuorëminövareje. ³⁶ Suvuorëmijamu iae ae gemu hesi ihoho Joseph-ro mue gemuoho vaejadeje. Joseph-are iho göho apostle ömo'ömohuro Barnabas jumuvareje. Barnabas huotövê'e hesi bêhoho biriri bojëmaje ahoje. Hesi agano ihoho Levi raje jiadeje. Cyprus sa'are jioromo rovadeje. ³⁷ Rovê'ëro hiromo sa'ae gö imoromo monioho barueromo apostle jabesi övore bojëmajeje ae suvuorëmiröhego.

Ananias'o Sapphira'o sareri sareri'e jö majëhijare jöhoje.

5 Èhi jjiê'e mu maho vaejamu röhu ae göëro mu sisêho vaejadeje. A hesi ihoho Ananias jio'i hesi vaboro ihoho Sapphira jiadeje. Ananias-ro mu sisêho vaeromo jabesi sa'aho gö imoromo ² subivëhoromo moni vitu hesi tario bamadoho vaborohuro iae gavadeje. Vituoho hesi tario bamo'i vituoho apostle ömo'ömohu i'imëmiromu sarerëmiromu uëvadeje: Sa'a imode hesi ijo bajoho iae bojëmi barëjê'e jevajëjo. ³ Bojëmi barëjê'e jevajëjamu Peter-ro uavadeje: Ananias Satan-hu dinamijadoho ja rabëni ejahoromo hesi jöho baejane höjo. Nadi God-are Aru'ahoho sareramiro mo sa'a moni vituoho subivëhoromo tario bamoromo uö'ibejanëjo: Na sa'a hesi monioho iae bojëmi barëjê'e jevajëjo. ⁴ Sa'a bogo imane majaroho ëho jasi jiade höjo. Jero jasi ga'ibejanëjo imavego o bogo. O sa'a imanevare monioho aho'o jasi jiade höjo. Jero jasi ga'ibejanëjo ae bojëmavego o jasi ma'enavego. Röhu ja rabëni ëhioho ë'i uehorovane höjo. Èhi ë'ano ho ja bogo ma-aemuoho sareramui'i God'o sareramijane höjo. ⁵ Jöho ëhi majahijamu hejë'i Ananias sa'are beromo guomadeje. Guomamu ae aho'obêhe ë jöho hegorovo sisë maro juhuonivareje. ⁶ Amo guomamu a i'o ömo'ömohuro rueromo sinoho niögëro numoromo bava'oromo guavareje.

⁷ Guavamu majae 3 hours rabu'e barëjamu gagorovo vaborohuro hesi baru guomade jöho bogo hejë'e marovadeje. ⁸ Rovamu gagorovo Peter-ro uavadeje: Ave jöho uevego na hejëjo. Sa'aho imoromo na jemë monioho avemino'e baejarije höjo o gö'o döre baejarije höjo. Baejarije höjamu sareramiro mo uavadeje: Iae ëmino'e baejê'ëro jemesi örre bojëmi barëjê'e javuajëjo.

⁹ Bojëmi barëjê'e javuajëjamu hegorovo Peter-ro uavadeje: Ja'o jasi baruohu'o jemë rabëni uvarije höjo: Nani Badare Aru'ahohuro bogo göromo i'uoho boja-

mui'ajëromo ëma sareramuijarije höjo. Nadi ëhioho ë'ibejarijëjo. Aveho gavëjo. Aribövioho jasi baruoho guavê'ëro aruëre ojanore rovaruoho hejëjo. Jasi sinohu'o bava'oromo guavo'aruëjo. ¹⁰ Èhi uavamu gavê'i vaborohuro Peter-are bëhire ma-majioho beromo guomadeje. Guomamu rue a i'ohuro osare rueromo gavare vaboroho mami'e guomê'e jiamu gagorovo amonö bava'oromo hesi baru hesi bëhire guavareje. ¹¹ Èhi'amu ekaresiae aho'obêhe o a ioro'ioroho jabu'o ë jöho hegoro sisë maro juhuonivoruomadeje.

Apostle ömo'ömehu noehu bogo gavarue darugo'e mu vaenövare jöhoje.

¹² Èhi ë'ë'ëro iae God-ro ajëmi'ego apostle ömo'ömohuro bogo gavarue darugo'e muoho aho'obêhe vae'ego ae aho'obêhe ganövareje. Èhi'o'ego Iesuare ariböviohuro God-are amo bërömore iojioromomo amo bërömo hesi harada ihe Solomon-are haradare ë gemuoro gagovorovonövareje. ¹³ Gagovo'ego a ioro'ioroho jaburo Iesuare aribövioho mae uehorovëvo'i röhu juhuonivoromo bogo ëma gemuoro ho va'o raromonövareje. ¹⁴ Bogo ëma gemuoro ho raromo'i röhu ae magonahe gö'o gö'o aho'obêhe Bada mae uehorovoromo Iesuare ariböviohu'o aevoromo gemu mae raromo jijihonövareje. ¹⁵ Èhi jjiê'e mu masijoho rovê'ego aëro guomo guomo'e aribövioho örre ujuoho ruenugoromo momorö'öjarue röho nu ano'e göre göre ë bahinövareje Peter rova'ego hesi övehu bogo ajëmi'ë'oho röhu hesi maja aru'ahohuro bamëvego marë'iröhego. ¹⁶ Èhi'o'ego ae aho'obêhe Jerusalem-nörre amo göre göre raromarue aribövioho jaburo guomo guomo'e ariböviohu'o aru'aho sisëhu simano sisë vaejêhê'e ariböviohu'o ujuoho rue'ego apostle ömo'ömohuro jabumë aho'obêhe ajëmiromu avohëvonövareje.

Jew rajo a masijehu Iesuare apostle aribövi sisë vaejêvare jöhoje.

¹⁷ Èhi'amu gagorovo iae Jew rajo priest bërömo hu'o hesi aemo'aeme Sadducee ariböviohu'o ëho jaburo apostle jabesi mu maho garomo dë vörönimareje. ¹⁸ Dë vörönimoromo ri'öromo apostle aribövioho gud-uamëvoromo ujuoho va'oromo savoji gagore io'ama mu sisë ariböviohu'o gemuore raromareje. ¹⁹ Savoji gagore raromamu vahiromamu gagorovo Badahu nugö'öjade anerahuro rueromo ojoho jiovëhoromo apostle aribövioho sjëvo va'oromo amonö höröjajadeje. Höröromo uëvadeje: ²⁰ Va'irarijoho God-are amo bërömore riravoromo Iesu uehorovoromo mae raro mo'iröhe öri hesi jöho majëhirego ae aho'obêhe he barë'irarëjo. ²¹ He barë'irarëjamu hegorovo va'oromo sisonuvamu gagorovo God-are amo bërömore ajio riravoromo aevoromo Iesuare jöho majëhijareje.

Èhi'amu Jew rajo priest bërömo hu'o hesi ariböviohu'o ëho jaburo rueromo Jew rajo a duvahoho aho'obêhe jöe nugö'öromo uëvareje: Jew rajo a masijoho aho'obêhe ro gemuoro gagovorego no jöe

mevo'irarëjo. Mevo'irarëromo jõe nugö'öromo police-oho uëvareje: Savoji gagore aribövioho sō ujuoho ruehëjo. ²² Sō ujuoho ruehëjamu hegorovo va'oromo gavare savoji gagoroho apostle aribövioho bogojëvamugagorovo vuonorö'ö rueromo Jew rajo a masijoho uëvareje: ²³ Noro va'oromo gavare hōjo savoji gago hesi ojoho tugoho titimo'amë'ëro muebejarue aribövioho ojore ojore atovoromo riravoruomamu gëgorovo ojoho jiorovomo osare va'ihö gavare hōjo Iesuare aribövioho bogojëvamug. ²⁴ Èhi uëvamugagorovo God-are amo börömo atovaje police böviohu'o priest masijohu'o uvareje: Diehi jië'ëro bogo'e hōjo. ²⁵ Bogo'e hōjamu ae gemuëro rueromo uëvadeje: Jõe hehëjo. Savoji gagore io'amarije aribövioho jaburo God-are amore riravoromo ae aho'obëhe jõe rōjèhijaruëjo. ²⁶ Rōjèhijaruëjamu hegorovo rue police böviohu'o hesi bëhire raromarue ariböviohu'o èho jaburo apostle ömo'ömoho sō ujuoho rue'i va'areje. Va'oromo uvareje: Noehu jabumë guduamëvë'oho ae aho'obëhe no göromo bijönimoromo munëro vajamui'aruëromo juhuonivoromo apostle bogo guduamëvë'e ma-sō ujuoho rovareje.

²⁷ Ujuoho rueromo Jew rajo a masijo jabesi nunire rëmamug è riravareje. Riravamug gagorovo priest börömhuro uëvadeje: ²⁸ Noro darugo'e jōho mami'e bojëmiromog jemë uëvare hōjo: Iesuare ihorohog bogave gemu aho jōho rōjèhi'irarijëjo. Rōhu jemëro jemesi jō sisëhög rōjèhi'i arijamug Jerusalem amo rajohog ae aho'obëhe heruomë'e hōjo. Èhi'oromog nimarujëjo Iesu anamug guomade mu hesi i'uohog norog bae'iröhego.

²⁹ Èhi uëvamug hegorovog Peter'og apostle iorog'iorohug'og jaburo uëvareje: Iae no hejaruëjög rōhu jemesi jōhög gö jio'i God-are jōhög gö jio'egog èhuni nomë God-are jōhög ejahog'ejarëjög a jōhög bogajög. ³⁰ God nosi hijog mionog'og muebe'amonövadeg ahuro Iesug ajamamug guomoromog ri'öjadeg hōjög jemëro hu ijore ano taemamug guomë'ëro. ³¹ Ri'öjamug God-ro hesi ihohog dörog bamoromog uavadeg hōjög: Rojog nasi övög manög hijëjög. Hiromog ae aho'obëhe jabesig böröme namiromog marog bamëvög'irane aho jionëjög. Èhi jioromog örohog jiovëhegog Israel rajohog jaburo uehorog sisëhög vuonugegog God narog jabesig sisëhög dejonög bu'öjèhög'irodeg hōjög. ³² God-ro èhi jië'e muohog vaejamug nosi nunëro gavë'ëro è hesi jōhög ae majèhijaruë hōjög. Rōhu bogog no gemu majèhi'i God-are Aru'ahohug'og ajamuiromog ae majèhijajeg hōjög. Ae rahug God-are jög ejahë'ohog Aru'ahohog God-arog baejarue hōjög. Amog hu'og ajamuiromog ae majèhijajeg hōjög.

³³ Èhi uëvamug hegorovog rue Jew rajo a masijohuro vörö'iraeromog apostle ömo'ömohog muo'amojörog uvoruomadeg. ³⁴ Uvoruomamug jabesig ae gemuëro jög jövo'i ri'öjadeg. Èa hesi ihohog Gamaliel jiadeg. Hu Phariseeg ae jiadeg. Hu Jew rajo jögorog öri rōjèhijajeg ae jiamug ae aho'obëhe hesi örire mae uehorovoruomadeg. Èahog Gamaliel-ro ri'öromog a masijog iorog'iorohog uëvadeje: Èariböviohög rori'og sō va'egog na jög harihe majèhijegog evarog sionëro sō ruerëjög. ³⁵ Sō ruerëjamug sō

ujuohog va'amug evare uëvadeje: Israel rajomë rue Iesuare aribövig muo'amog'i uvarujohog o jabesig örire rabe rabe vae'i uehorovë'ohog nadi nuni rumog'ohog mavae'i uehorovog avohoromog vaerëjög. ³⁶ Èhesig bëhohog rabëni ma-bisemug urimog ae gemu hesig ihohog Theudas-ro rovadeg hōjög. Rueromog ae uënövadeg hōjög: Na a börömeg jevajëjög. Èhi uë'egog ae aho'obëhe 400 rabu'e hesig ijore ijore jijihonövare hōjög. Hesi ijore ijore jijihojuvog aëro Theudas anamug guomamug hesig ariböviohög aho'obëhe aruag anumiaeg va'oruomamug hesig muohog sisëreg barëromog bogojiadeg hōjög. ³⁷ Èhi è'è'ëro sa'are a jabesig ihog baeruomadeg majare ae gö hesig ihe Judas Galileeg sa'ag rajohuro rovadeg hōjög. Rueromog jög majèhiromog jabesig simanohog huotovëhë'ëro ae aho'obëhe hesig ijore ijore jijihonövare hōjög. Jijihamug aëro Judas'og anamug guomamug è hesig ariböviohög aho'obëhe aruag anumiaeg va'og barëjadeg hōjög. ³⁸ Va'og barëjë'egog èhuni narog ave jöhog majèhiromog uëvajëjög: ÈIesuare ariböviohög ma-nunëremug gëromog vuororëmirëjög. Èhesig bëhohog rabëni jabuhug vae'i nimoruomajeg muohog ma-ag jabesig mu jiajohog Theudas'og Judas'og jabesig muehug sisëregjadëhi Iesuare aribövig jabesig muohug'og èhi sisëreg'ajëjög. ³⁹ O God-hug bojëmadeg mu vaejaruohuro jemë jabumë bogog iosirëmi varijënohög jëvajëjög. Iosirëmi'ie'ohog uvog'a'arujëjög: Nani no ae gö'og muorovaruë'i ga'ag arujëjög God'og muorovëvög'iramug.

Jöhog èhi majèhamug hegorovog è Jew rajo a masijohuro ejahoruomadeg. ⁴⁰ Ejahoromog ae uëvamug apostle ariböviohög osaëro sō rovareje. Sög rovamug gagorovog hisuebijëvojörog uëromog apostle-hog uëvareje: Ijohog bogave Iesuare ihorohog jōhög aho majèhi'irarijë uënu-goromog jiovo rëmö'öjareje. ⁴¹ Rëmö'öjamug uvareje: God-ro no mae uehorovavuë'ëro èhuni hu uvajëjög: Noehu Iesuare jöëni i'u baejaruohog iae eni javuajëromog nimorohobeg Jew rajo a masijehug jiaruire jioromog va'areje. ⁴² Va'è'ëro Iesuare jög mae majèhinövarohog bogog vuonugog'i majag èhi God-are amo börömore va'oromog jabesig osare osare va'oromog ae uënövareje: God-hug uavë'ëro böröme namiromog ajamujag aho iae Iesug hōjög. Jöhog èhi majèhiromog è hesig örohög rōjèhinövareje.

Ae aho'obëhe 7-hu ekaresia ajëmiromog moni mu muebejèhoröhegog ekaresiaehug baejëvare jöhoje.

6 Èhi'amug ae magonahe aho'og ro Iesuare aribövig gemuorog havobeg va'amug börömoreajadeg. Börömoreajamug Greece huëhug atarue Iesuare ariböviohuro dë vörönëgamug jög atoromog uvareje: Ijog bajog magonahog dorug majag èhi suvorëmijaruohog nosi Greece huëhug atarue magonahog ijog bajohog bogog avohog baejarue hōjög. ² Èhi atamug hegorovog apostle aho'og 12-hog jaburo Iesuare ae magonahe aho'obëhe gemuorog gagovojörog jög nugö'öjareje. Jög nugö'öjamug ro gemuorog gagovamug gagorovog uëvareje: Apostle nosi muohog God-are jög majèhijaruohog hōjög. Noehug God-are jög majèhijaruohog bogog avohog ma'eno'i moni suvorëmijaruë muohug'og vaejë'ohog èhog bogog mahog

höjo. ³ Aganomë bogo maho jië'e jiaje ëhuni ga'irarije di aho ae aho'obëhe uvarujoho: God-are Aru'ahohuro dë vövöbajo'ere rarovë'ëro jabumë simano mae uehorovarue aribövioho hö uvarujoho ëhi jië'e aho aho'obëhe 7 ëmino'e jabesi ihoho uövüego noro ë moni muro bamëvego jabumë ëho muebe'irarëjo. ⁴ Ëaribövioho 7 jaburo suvuorëmi'iröhe muoho muebe'iramu noro ë muoho vuonugo'i God-are örire jöe atoromo hesi jöho majëhinövo'ëjarëjo. Ëhuremu uehorovonövo'ëjarëjo.

⁵ Apostle-ho jaburo ëhi majëhijamu hegorovo ae magonahe aho'obëhe uvareje: Jö mae höjo. Jö mae hö uvoromo ejëhoromo Stephen baejareje. Stephen Iesu mae uehorovo avohamu God-are Aru'ahëro rumorovë'e ae jiadeje. Stephen baeromo Philip Prochorus Nicanor Timon Parmenas Nicolaus ëho jabu'o baejëvareje. Nicolaus mami'e Antioch amore jioromo rovadeje. Urimoho bogo Jew rajo jiadoho ijonö Jew rajo muoho baejadeje. ⁶ Ëaribövioho 7 baejëvonugoromo sö ujuoho va'oromo apostle jabesi nunire rëmareje. Jabesi nunire rëmamü apostle-ho jaburo jabesi jöëni God-are örire jöe atoromo öve simanore bamëvareje ë ijo bajo suvuorëmiröhe muoho vaeröhego.

⁷ Ëhi ë'ë'ëro God-are jöho Jerusalem ame bövioho rumorovamu Iesuare ae magonahe Jerusalem raromaruoho ae aho'obëhe jiohe va'adeje. Ae aho'obëhe jiohe va'ojuvo Jew rajo priest ae aho'obëhe Iesuare jöho aevoromo ejahareje.

Jew rajo a masijehu uëvamu Stephen guduamare jöhoje.

⁸ Ëhi'amu iae God-ro Stephen mabëhe ajamiromo darugoho bojami'ego ëhuro bogo gavarue darugo'e mu masije gö gö ae aho'obëhe jabesi nunire vaenövadeje. ⁹ Mu masijoho vaejamu Jew rajo a ioro'iorohuro ri'öromo Stephen-are jöho aho'ahamijareje. Jö aho'ahamijare aribövioho ioro'iorohuro Cyrene amore Alexandria amore jioromo rovë'ëro Jerusalem raromoro Jew rajehu God rajahijarue osae gemuore gagovoromo God rajahinövareje. Ëosa hesi ihoho Jiovo Rëmö'öjë'e Aribövi Jabesi Osaho jiadeje. O ioro'iorohuro Cilicia sa'are Asia sa'are jioromo rovë'ëro raromareje. Ëaribövioho jabu'o Stephen-are jöho aho'ahamareje. ¹⁰ Aho'ahami'ego God-are Aru'ahohuro Stephen simano mae bojami'ego huhu jövaje jö ahoröhoho bogo eni jëvonövadeje.

¹¹ Bogo eni jëvamu gagorovo jabumëro a ioro'ioroho ijo bajoho bojëmiromo uëvareje: Jemëro ae aho'obëhe sarerëmiromo uërëjo: Noro hejare höjo Stephen-ro Moses'o God'o jabesi jöho sisë'i jövavamu. ¹² Ëhi majëhiromo Jew rajo a duvaho jabesi o jögoru öri rjëhijarue aribövi jabesi o ae magonahe aho'obëhe jabesi dë vövöbajo'oho huotovëhamu dë vörönimoruomadeje. Dë vörönimoruomoromo rueromo Stephen guduamo bava'oromo Jew rajo a masijo jabesi nunire nugareje. ¹³ Jew rajo a masijo jabesi nunire nugoromo a ioro'ioroho sö rovareje jaburo ë a masijo jabesi nunire Stephen-are jöho sarerëmiröhego. Sö rovamu ëho

jaburo Jew rajo a masijoho sarerëmiromo uëvareje: Ave iahuro God-are osa börömohe sivoromo Moses-hu bojamuijade jögorohu'o sivemu sivaje höjo. ¹⁴ Ëhesi bëhoho noro hejare höjo Stephen-ro uvamu: Nazareth rajoho Iesuro God-are osa börömohe dadovoromo Moses-hu bojamuijade muoho aho'o tugoho'i mu i'e bojamui'ajëjo. Stephen-ro ëhi jië'e jö sisëho jövamu hejare höjo. ¹⁵ Sarerëmiromo ëhi majëhijamu hegorovo rue Jew rajo a masijohuro Stephen gemu ërimahoromo gavareje hesi nu ano'oho anera jabesi nu ano'o va'ëne jiamu.

Israel rajehu God-are jö bijönimobe rovare jö Stephen-hu majëhijadohoje.

7 Anera jabesi nu ano'o va'ëne jiamu gagorovo priest börömohe Stephen uavadeje: Jasi jö sisë uövuaruoho ë jöho na ma jöe o sareri jöe höjo.

² Mae o sareri jöe höjamu hegorovo Stephen-ro uëvadeje: A duvahohu'o agano ioro'iorohu'o naehu jö harihu majëhi'ie'ajoho hehëjo. Urimë'i God-ro nosi hi-je Abraham-are nunire rovade höjo. U'emu Abraham-ro Haran sa'are va'iröhëro ë hesi urimo Mesopotamia sa'are hijamu evare God aji'ere hijaje ahuro hesi örire rovade höjo. ³ Rueromo uavade höjo: Jasi aganoho sa'aho vuonugo'i naehu röhahi'irode sa'ahuro ëhuro va'onëjo. ⁴ Ëhi uavamu hegorovo Chaldea sa'aho vuonugo'i Haran sa'are va'oromo ë hijade höjo. Hiro-mo hesi vavuoho guomamugo God-ro uavamu ave jemëhu raromaruje sa'are ro hijade höjo. ⁵ Rueromo hijamu evare majaroho God-ro sa'aho bogo gö bisemu vadu'oho bojamade höjo. Bogo bojami'i a'i mae majahiromo uavade höjo: U'emu bojëmi'ejöjo ja'o jasi ujohu'o ave sa'aho bae'irarijeho. Abraham harihu rumo'e jië'e röhu God-ro ëhi jövade höjo. ⁶ Ëhi uaromo uavade höjo: Jasi ujo ömo'ömohe sa'ae göro va'o raromoruomo'ajëjo. Raromo'iramu ë sa'a rajohuro i'u'e mue huë vavaene bojëmi'iramu jabesi darugoremu raromoro huë vavaene baebe va'ojuvo vadune aho'obëhe 400 barë'ajëjo. ⁷ Barë'iramu jemesi ujo ömo'ömehu vaejoro i'u'e mu bojëmaje aribövioho God naro gëromo i'ue mana bojëmi'ejöjo. I'ue bojëmi'iramu evare jasi ujo ömo'ömohe ri'öromo ë sa'are jioromo rueröhoho ro ave dirö'ore na rajehiruomo'ajëjo. ⁸ Ëhi mae uanugoromo uavade höjo: Jasi a jabesi sinoho tarivo'amobe va'onövorëjo. Ëhuro na uvo'irode höjo: Nasi aribövie jëvajëromo muebejëvo'irode höjo. Ja'o jasi ujo ömo'ömohe u'jemëro ëhi ë'onövorëjo. Ëhi uavë'ëro ijonö Abraham-ro harihoho Isaac baeromo hurae gemu barëjamu gagorovo sinoho tarijahamu God-are harihuraejade höjo. Ëhi'amu ijonö Isaac-ro harihoho Jacob baeromo hesi sinoho ëhi tarijahade höjo. Ëhi'amu ijonö Jacob-ro hesi harihe aho'obëhe 12 nosi hijo miono'o jabesi sinoho ëhi tarivëhobe rovade höjo.

⁹ Ëhijo miono'ohuro masijoraeromo Joseph-are mu mahuni dë vörönëgamu hu ae gö imëvoromo mana baejare höjo. Mana baejamu rue imare ariböviohuro Joseph baeromo Egypt sa'are abuejare höjo. Abueja-

mu God-ro Joseph'o gemu mae juvade höjo.

¹⁰ Joseph'o gemu mae juvoromo Joseph-ro vavaene bae'ego gagoro ajami'ego mae hinövade höjo. Mae hijamu God-ro hu ajamiromo huè mae uehoro mae bojami'ego mu mae vaenövade höjo. Mu mae vaejamu gagorovo Pharaoh Egypt sa'are simano vaejaje ahuro Joseph-are muoho garomo rajahiromo uavade höjo: Nasi Egypt sa'aho o bövie bise'e avoho muebeje-honëjo. ¹¹ Èhi uavamumu muebebe va'è'ero iruno'e bogojiego ëma raromarue majaho rovamu ae aho'obëhe nume Egypt sa'are ave Canaan sa'are raromaruohuro huè vavaeni döro raromare höjo. Raromoromo nosi hijo miono'ohuro ie nahoromo gavare höjo bogojiamu. ¹² Ie bogojiamu gagorovo Jacob-ro hejade uvavamu: Nume Egypt sa'are iruno'e iae jiajëjamu hegoro hesi harihu ömo'ömoho uèvade höjo: Egypt sa'aro abueromom iruno'e imoromo ujuoho ruerëjo. Ruerëjamu aevoromo Egypt abuejare höjo. ¹³ Abuejè'ëro vuonorö'öromo Canaan sa'are rojomareje. Rojomë'ëro röhu maho Egypt abuejamu gagorovo Joseph-ro hurohoromo uèvade höjo: Na jemesi öe jevajëjo. Èhi uèvamu Egypt sa'are simano vaejaje ahuro Joseph-are agano jabesi jöho hejade höjo. ¹⁴ Hejamu Joseph-ro jöe nugö'öromo vavuo uavade höjo: Ja'o agano ioro'iorohu'o Egypt sa'aro ruerëjo. Èaganoho aho'obëhe 75 èmino'e jiade höjo. ¹⁵ Jöe nugö'öjamu hegoro Jacob'o hesi aganohu'o Egypt abueruomade höjo. Abuejè'ëro è vuovèvade höjo. ¹⁶ Vuovëvamu jabesi sinoho vuonorö'ö ujuoho rojomoromo Shechem amore è guavare höjo mami'e jabesi hije Abraham-ro Hamor rajo aribövioho monie bojëmiromo è sa'aho imè'ëro.

¹⁷ Guavamumu nosi hijo miono'e Egypt raromaruohuro ae aho'obëhe jioberuejuvo God-hu mami'e hesi ujo ajëmi'i Abraham uavadëhi èhi ajëmi'iröhe majaho dunovade höjo. ¹⁸ Dunovamu gagorovo sa'are simano vaejaje ae gö Joseph bogo gavadohuro ri'öromo Egypt sa'aho muebejade höjo. ¹⁹ Egypt mueberomom nosi aribövioho sarerëminövade höjo. Sarerëmiromo nosi hijo miono'oho sisë vaejëvoromom uèvade höjo: Jemesi harihu ininoho amonö bahiromo èhuro vuonugo'amego vuovëho'irajo. Uè'ego èhi è'onövare höjo. ²⁰ Èhi'amu Moses rahade höjo. Aharihu hesi nu ano'oho mabëhe jiade höjo. Nu ano'oho mae jiamu hesi vëmu vavu'ohuro jabesi osare muohujuvo manaere niö'i gemu barëjade höjo. ²¹ Manaere niö'i gemu barëjamu gagorovo amonö banugare höjo. Banugamu gagorovo sa'are simano vaejaje a hesi abojohuro rue'i gavade Moses raromamumu gagorovo baeromom va'o hesi muohade höjo. Muohamu böviraegade höjo. ²² Böviraejamu Egypt rajohuro jabesi mu mae jö mae bövie bise'e röjahijamu bae barëjade höjo. Bae barëjè'ëro jö böromom jövoromom mu masijo vae'amaje ae jiade höjo.

²³ Èhi'ojuvo Moses vadune aho'obëhe 40 barëjamu gagorovo huro uehorovoromom uvade höjo: Jaruvoho na va'oromom nasi Israel rajo aribövioho gë'ejö gë'i diehi raromego. ²⁴ Èhi uvonugoromom va'i gavade Egypt raje ae gemuëro Israel raje ae gemu hesi örire mu sisë

vaejamu gagorovo Israel rajoho ajamiromom Egypt rajoho i'ue mana bojamiromom ano bamade höjo. ²⁵ Anobamoromom uvade höjo: Nani nasi ariböviohuro uehorovoromom uvarue höjo: God-ro nöro ua'iramumu nöro no ajamui'iramumu avare darugore raromaruohom vuonugo'i va'o mae raromom'ëjarëjo. Èhi uvarue hö uvadoho bogom èhioho jiade höjo. ²⁶ Èhi'è'ëro nöro Moses-ro gavade höjo Israel raje niö'iro muororovomumu. Muororovomumu gëgoromom ahëvë'i uèvade höjo: A niö'imë agane gemuohom jëvajëjo. Röhu jemë rabëni muorovarujëjo. ²⁷ Èhi uèvamu hegoro mu sisë vaejade ahuro ri'öromom Moses övëro rori'o biduohö'öromom uavade höjo: Jararomom ua'egom böromem vaeromom nosi muohom garomom ahavuanuëjo. ²⁸ Janëri Egypt rajo ananëhi na ja èhi anego'iro è'anuejo. ²⁹ Èhi uavamumu hejè'i Moses-ro Egypt sa'are jioromom ju'ebioromom va'adohom va'o Midian sa'are è hijade höjo. Èhiromom harihe niö'i ömëvade höjo.

³⁰ Harihe niö'i ömëvoromom hijuom vadune aho'obëhe 40 barëjamu Moses-ro a rumom'e sa'are Sinai dahorom bëhire namim'i gavade höjo ijom hisue vënehu ravom'egom anerae gemu ririmu hijamumu. ³¹ Èhijamumu gagoromom tiöromom avohom ga'i bëhire va'ihö hejade höjo Badarom uavavamumu: ³² Najasim hijom mionom'e Abraham Isaac Jacob muebejëvaje aho God jevajëjo. God jevajëjamumu hegoro Moses-ro avohom ga'ie'adohom juhuonivoromom butubutumoromom bogom avohom gavade höjo. ³³ Bogom avohom gavamumu Badarom uavade höjo: Ave sa'ahom nasi sa'ae jiaje na mae uehorovevoromom hörum guduohom jijövëjo. ³⁴ Naro iae gëvode höjo nasi ariböviohuro Egypt sa'are sisë'i raromamumu gavë'i hejodem höjo jabumë hara'uavavamumu. Èhunim na ruvebijë'e jevajëjo jabumë ajëmego sisë'i raromaruohom vuonugo'i mae raromoröhego. Èhi jii'e jiaje ri'öjegom na ramö'öjegom Egypt sa'arom va'ëjom. God-ro Moses-are örire èhi uavade höjom.

³⁵ Èahom iae Moses höjom. Urimë'i Israel rajo ariböviohuro è ae gemuohom bijönimoromom uaruomade höjom: Jararomom ua'egom böromem vaeromom nosi muohom gavanuëjom. Israel rajo ariböviohuro Moses èhi bijönimoruomamumu God-ro hu baejade höjom. God-ro hu baeromom mu böromom mu bojamade höjom. Èhesim bëhohom God-ro uavamumu vënehu ravadem ijom hisu ririmu hijadem anerahuro Moses nugö'öjamumu Egypt sa'are abueromom a böromem namioromom Israel rajo ariböviohoro vavaene jëvamumu baejëvoromom marom bamëvadem höjom. Èhi jii'e mu böromom God-ro Moses bojamade höjom. ³⁶ Èaegemuohom Moses-ro Egypt sa'are hiromom bogom gavarue vörö'e muohom vae'amoromom Israel rajoho Egypt sa'are jioromom söjëvom va'adohom va'o jovom e'ure jovom ihe Kavüë'e Jovore darugom'e muohom vaeromom söjëvom va'adohom va'o a rumom'e sa'are darugom'e muohom vae'amobem va'ojuvom vadune aho'obëhe 40 barëjade höjom. ³⁷ Èaegemuohom Moses-ro Israel rajoho uèvadem höjom: God-hu na remö'öjamumu rovodëhi jö hesim baeromom majëhi'iröhem a göhum'ohuro èhi nugö'ö'iramumu rue'a'ajëjom. Hu jemesim sa'a raje jio'a'ajëjom. Èhi uèvadem höjom. ³⁸ Èaegemuohom Moses Israel rajehum a rumom'e sa'are gagovoromom raromuire hu'om è gemuom'e hijadem höjom. Hu Sinai daho-

rure hiromo anera hesi jöho baeromo anumiae abo hi-jo miono'oho majëhinövo numeho jabesi jöho aruhiae aji ano'ahero majahinövade höjo. A i'ovëvo'iröhe jöho God-aro baejade höjo nosi örire bojamui'iröhëro.

³⁹ Èhi è'amu nosi hijo miono'ohuro Moses-are jöho bogo ejahare höjo. Bogo ejaho'irögoro a'i Moses jua-hamiromo Egypt sa'are vuonorö'ö va'irögoro è'are höjo. ⁴⁰ Va'irögoro Aaron uaruomade höjo: Inömoho avoho'amego no èho masije hö uvoromo jabesi ijore ijore jijihö'irarëjo. A'i Moses söjavuo rovade aho no bogo gavaruëjo hu dinö'e höjo. ⁴¹ Èhi atonugoromo cow harihu nu ano'o va'ène inömoho avohoromo uvare höjo: Ave inömoho darugo'ego ma-hu gemu uehorovonövo'ejarëjo. Èhi uvoromo mie muo'amoromo vëniro mueromo rajahiromo bahijahare höjo. Jabumë övehu avohare inömoho èho uvare höjo: Börömoho höromo hesi ihoro söroho ijare höjo. ⁴² Èhi'amu gagorovo God-ro jabesinö dejoho bu'öromo uëvade höjo: Jemëro jije mujöre èho rajëhibe va'orëjo. Jemëhu nëgajëhi èhi è'orëjo. Èhesi jöho jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi jabesi surire jajivoromo uvë'e höjo: God-ro uëvajëjo: Israel rajomë mie muo'amoromo vëniro mueromo bahibe a rumo'e sa'are vadune aho'o 40 jijiharije höjo. Na jemë na rajehi'i è'arije höjo. Bogajo. ⁴³ A'i ae gö jabesi god ihe Moloch è hesi niögu javuoho baeromo jijiharije höjo. Ae gö jabesi god ihe Raphan hesi jiji nu ano'oho baeromo jijiharije höjo. Èinömo sisëho jemesi övëro avoho'amarije höjo uvene aho röjahi'irarijëro. Èhuni na jemë rëmö'ö'ejöjo öre ègoro va'oromo Babylon iosiramiromo rori'o va'o raro'mo'irarijego. God-are surire jöho èhi jajivë'e höjo.

⁴⁴ Nosi hijo miono'ehu a rumo'e sa'are raromo jijiharevare evare God-are niögu javu börömoho jabesi örire jiade höjo jaburo èho garomo uvoröhego: God-ro no'o gemu mae juvaje hö uvoröhego. Èjavu vaeröhe hesi öroho God-ro röjahijamu Moses-ro èho garomo ae uëvamu èhi vaejare höjo. ⁴⁵ Vaejamu nosi hijo miono'ohuro baejare höjo. Baejë'ëro vuovëvamu jabesi ujoho jaburo baejare höjo. Baeromo Joshua-are ijore va'oromo ave sa'are rueromo gavare höjo urimore raromare aribövioho God-ro bisihö'öjëvamu gagorovo ave sa'aho baeromo javu börömoho è bamare höjo. Bamamu javuoho è jioibe ruejuvo David-ro böröme namiromo Israel muebejëvade höjo. ⁴⁶ Muebejëvoromo mu mae vaeromo God-ro hu mae uehorovamu uvade höjo: Na negajëjo javu maho vaejago Jacob muebenövade aho God-ro è hiröhego. ⁴⁷ Röhu hu bogo a'i Solomon-ro God-ni javu maho vaejahade höjo.

⁴⁸ Èhi è'ade höjo röhu God dö mare hijajëro aehu övehu vaejharue osaroho bogo hijaje höjo. Osare bogo hijaje jöho jö God-aro baeromo majëhinövade ahuro jajivoromo uvë'e höjo:

⁴⁹ Badaro uvavohijajo: Na hijajoho ö'idöre höjo. Höroho sa'are bamaje höjo.

Èhi jië'oho diehi jië'e javue nanioho vaerëjo. Nuho'irode osaho dinö'e avohorëjo.

⁵⁰ Jemë bogo eni jëvo'ajëjo naro nasi övëro ave inö-moho aho'obëhe bamë'ëro jevë'ëro.

God-are surire èhi jajivë'e höjo.

⁵¹ Sareri hia'i biriri'e aribövie jëvajëjo. Dë vövöbajo'oho gö gö uehorovarue aribövie jëvajëjo. Hia'e tugo'hë'e aribövie jëvajëjo. Jemesi hijo miono'ehu è'onö-varëhi èhi è'aruje höjo. God-are Aru'ahoho bijönimobe rovaruje höjo. ⁵² God-are jö majëhijarue aribövioho jemesi hijo miono'oho rabu'e aribövioho bogo sisë vaejëvare höjo. Mami gö'e God-ro ae rëmö'öjamu jaburo ae majëhiromo uëbe rovare höjo: God-are mu ma vaejaje aho rue'a'ajë uëvare höjo röhu jemesi hijo miono'ohuro muo'amare höjo. O avevejö'e jemëro God-are mu ma vaejaje aho a sisë jabesi övore bojë-mamu anare höjo. Èho jemesi sisë höjo. ⁵³ Jemesi jöëni aneraëro jö börömoho God-aro baeromo bojëmare höjo. Röhu jemëro bogo ejaharije höjo.

Stephen munëhu vajamiromo ano bamare jöhoje.

⁵⁴ Stephen-ro jöho èhi majëhijamu hejë'i Jew rajo ariböviohuro hesi örire dë vörönëgamu vörö'iraeromo ane vuogigimoromadeje. ⁵⁵ Ane vuogigimamu God-are Aru'ahohuro hesi darugohuro Stephen-are dë vövöbajo'ere rarovamu ö'idöre sioroho gavadeje God ajivo'ego Iesuro God-are övo manö namijamu. ⁵⁶ Iesu è namijamu gagorovo uëvadeje: Arueho gahëjo. Na gavajëjo ö'idöho arorovo'ego God-are A Mahuro hesi övo manö nami'ego.

⁵⁷ Èhi uëvamu hejë'i rueho jaburo jö'e dadovoromo hia'e övo hitahiëro tugohoromo ma-darugo'o tutuvo ruuromoromo Stephen ruë numë baba'amoromo riravareje. ⁵⁸ Riravoromo jagu bava'oromo rori'o nugaromo munëro vajamiruomadeje. Munëro vajami'irögororo urimo utaho'amojööni niögohö jövo bahiruomadeje a i'e gemu Saul-ro muebejëhoröhego. ⁵⁹ Niögohö bahinugoromo munëro vajamemu vajamijamu Stephen-ro uavadeje: Bada Iesu nasi aru'ahoho baejehëgo jasi örire ö'iröjo. ⁶⁰ Èhi uanugoromo ague aho hiroromo ma-darugo'o uvadeje: Bada ave aribövi jabesi sisëho uehorovoromo vuonugëhëjo. Èhi uvoromo guomadeje.

8 Stephen guomamu gagorovo Saul-ro uvadeje: Stephen anaroho iae mae höjo.

Saul-hu ekaresia sisë vaejëvobe juvade jöhoje.

Èhi'amu evare majare aëro aevoromo ekaresiae Jerusalem raromaruoho mu sisë bëhe vaejëvonövareje. Vaejëvamu Iesuarue aribövioho aho'obëhe Jerusalem jioromo huruomoromo adovoromo va'o Judea sa'are Samaria sa'are dirö'e göro göro raro-mobe va'areje. Apostle ömo'ömhuremu èhi è Jerusalem raromareje. ² Amo God uehorovarue a ioro'iorohuro Stephen-are jöëni darugo'o nierusuburu'e bamoromo hesi sinoho guavareje.

³ Guavamu Saul-ro ekaresiae aho'obëhe ijumëvo'i è'onövadeje. Ijumëvo'irögororo osare osare va'oromo

Iesuare aho magonahoho guduamo'amoromo ruho ujuoho rueromo savoji gagore io'amonövadeje.

Philip-hu Iesuare jö bava'oromo Samaria sa'a rajo majähijade jöhoje.

⁴Iae huruomomoro va'are ariböviohuro dirö'e göro göro Iesuare jöho majähibe va'onövareje. ⁵Ëhi majähibe va'oromo iae Philip-ro Samaria rajo jabesi amo börömore va'adeje. Va'oromo majähhiromomo uävadeje: God-hu uäv'ëro böröme namiromomo ajamuijaje aho iae Iesu höjo. ⁶Ëhi jï'e jöho majähie'ego Samaria raje ae aho'obëhe jaburo hesi jöhuremu avoho henövareje. Hesi jöho heromo ganövareje Philip-ro darugo'e muoho vae'amo'ego. ⁷Vae'ego aru'aho sisëhuro jö'e dadovoromo a dëre jioromo suorovo va'onövareje. Övo höru'e vuovëhë'e höru sisë'e Ëhi jï'e aribövioho marë'amonövadeje. ⁸Ëhi'o'ego Samaria aribövioho nimorohëvo avohonövadeje.

⁹Nimorohamu ae gemuëro ë amore hijadeje. Ëa hesi ihoho Simon jiadeje. Simon-ro iro oso'e vaebe rovamu Samaria sa'a raje ae aho'obëhe garomo jöe barëjêvadeje. Jöe barë'ego huro uënövadeje: Na a böröme jevajëjo. ¹⁰Ëhi uë'ego amo raje ae aho'obëhe ininore va'o masijore avoho heromo uvonövareje: Nani Simon hu God-are vörö röjahuijaje ae hesi ihoho Vörö'e A Börömoho höjo. ¹¹Iro oso'e majae ëgobövie vaebe rovë'ëro ëhuni ë sa'a rajoho jöe barëjêvo'ego hesi jöhuremu avoho henövareje. ¹²Hesi jöhuremu hejê'ëro hejareje Philip-ro jö maho majähhiromomo uëvam: God-hu böröme namiromomo muebejavuaje majaho rovë'e höjo. Iesu Keriso-are ihoho böröme höjo. Ëhi jï'e jö maho Philip-ro majähie'ego Samaria rajo a'o magonaho'o mae uehorovoromo bapataeto vaenövareje. ¹³Röhu iae Simon hu'o mae uehorovadeje. Mae uehorovoromo bapataeto vaeromo Philip'o gemu mae juvonövadeje. Juvoromo ganövade Philip-ro bogo gavarue darugo'e mue gö gö vae'ego garomo tiönövadeje.

¹⁴Ëhi'amu apostle ömo'öme Jerusalem raromaruohuro hejare uvavamu: Samaria rajohuro God-are jöho ejaharuëjamu hegorovo Peter'o John'o rëmö'öjêvareje Samaria va'oröhëgo. ¹⁵Rëmö'öjêvam Peter'o John'o va'aroho va'o Samaria höröjareje. Hörönugoromo gavare God-are Aru'ahoho Samaria rajo jabesi öriroho bogo ruvebijê'e jabumë Bada Iesuare ihero ma-bapataeto vaejê'e jiamu gagorovo God ëninamiromomo uavareje Iesuare ariböviohuro Aru'ahoho baerumoröhëgo. ¹⁷Ëninamiromomo simane öve taemëhamu God-are Aru'ahoho baeruomadeje.

¹⁸Simane öve taemëho'ego Aru'ahoho baeruomamu gëgorovo Simon-ro ri'öromomo Peter'o John'o uävadeje: Naro ijo baje bojëmi'ejöjo. ¹⁹Ëhuni jemëro daruge bojemego na'o bae'iröjo ëhuro ae rahuare rahuare simanore öve bamego God-are Aru'ahoho baerumom'iröhe höjo.

²⁰Ëhi uëvam Peter-ro uavadeje: Ja'o jasi moniohu'o vënëro ravëvo'ajëjo. Jero uvanuëjo: Naro monie bojamiromomo ëhuro Aru'aho ae gö bojëmi'irode darugoho

bae'ejöjo. Röhu ëhi jï'e darugoho hesi God-are suvuore höjo. ²¹God-are nuniroho jasi dë vövöbajo'oho bogo maho jio'ego ja bogo no'oho havo'anuejo. ²²Ëhuni sisë uehorovanuoho vuonugo'i Bada uavego mae jï'e'oho jasi uehoro sisëho uehorovoromo vuonugaho'irajo. ²³Iae na gavajoho jero ganiganimoromo mu sisë uehorovo'i hi'ego ëhuro jasi dë vövöbajo'oho ma-sisëremu rarovavë'e höjo. ²⁴Ëhi uavam hegorovo Simon-ro Peter'o John'o uävadeje: Jemëro Badare öro-ro ëninamego huro ajemego jemëhu uevariije i'uhoho bogo bae'iröjo.

²⁵Ëhi'amu Peter'o John'o Badahu mu rabe vaejamu gavare jöho majähinugoromo vuonorö'öromomo Iesuare jö maho Samaria rajo jabesi amore amore majähibe va'aroho va'o Jerusalem höröjareje.

Philip-hu Iesuare jö majahijamu Ethiopia sa'a rajehu heromo mae uehorovade jöhoje.

²⁶Ëhi'amu Badare anerahuro Philip uavadeje: De ri'öromomo va'iranoho arue Jerusalem jioromo anume Gaza abuejarue öroho hörönëjo. A rumo'e sa'are va'arue öroho uavajëjo. ²⁷Ëhi uavam hegorovo ri'öromomo va'adeje. Va'ihö gavadeje Ethiopia sa'a raje aho örëro rova'amu. Ëaho Ethiopia sa'are simano vaejaje magonaho Candace uvaruoho ë magonaho hesi mu vaejahaje a böröme jiadeje. Hesi mu vaejahaje a börömëro jï'e'ëro huro ë magonaho hesi inömo inömo-aho aho'obëhe muebejahonövadeje. Hesi muoho Ëhi jï'adeje. Urimë'i God rajahi'i Jerusalem va'ë'ëro ²⁸vuonorö'öromomo maratu dëre hiromomo miöhuro jaguvamu va'ë'i suri surire jöho adahobe va'adeje. Surire jöho ëho Isaiah God-are jö majähinövade aehu jï'adeje. ²⁹Surire jöho adahobe va'amu gavë'i God-are Aru'ahohuro Philip uavadeje: Va'oromo arue maratuore hiromomo va'aje aho bihorohomo ajio hu'o hiromomo va'onëjo.

³⁰Hiromomo va'onëjamu hegorovo Philip-ro tutuvo va'oromo hejade rue Ethiopia rajohuro Isaiah-are surire jöho adahamu hegoro uavadeje: Ejö adahanuoho na ja hejanuëjo o bogajo. ³¹Ruehuro uavadeje: Aehu bëhi bogo röjehijê'oho na diehi hejöräjo. Rojomoromo na'o hijego va'arëjo. ³²Ëhi uavam hegorovo Philip-ro ajio hu'o hijadeje. Hiromomo gavadeje Ethiopia rajohuro ave jöho adahamu.

Vaevë'oho sheep ano'i hu'irae va'aruëhi ëhi bava'are höjo.

Sheep harihu u tarivahego bogo uë'uëvë'e namijajëhi ëhi jörume namijade höjo.

³³Aëro hesi iho mu'uvahamu aho bogo ajamiromomo hesi jö maho jövade höjo.

Raro hesi aboji harihu'o jabesi jöho majahui'ajëjo. Aboji harihu'o rumo'e ave sa'are hijadoho iae barëjê'e höjo.

³⁴Ëjöhö adahoromo rue Ethiopia rajo a börömohuro Philip uavadeje: Ave jöho na uevego hejöjo. Jö God-aro baeromo majähinövade ahuro rahuare jöe jajivë'e höjo. Na hesi jöe o ae gö hesi jöe jajivade höjo. ³⁵Ëhi uavam hegorovo Philip-ro ë adahade jöho aevoromo

Iesuare jö maho majahijamu Ethiopia rajohuro hejadeje. ³⁶ Heromo örëro va'ihö gavare jove jiamu gagorovo rue a börömo huro Philip uavadeje: Èhuro gavëjo jove jiego. Naehu avevejö'e bapataeto vaejè'oho na mae höjo o sisè höjo. ³⁷ [Mae o sisè höjamu Philip-ro uavadeje: Ja jasi dè vövöbajo'e aho'o mae uehorovè'o-huro bapataeto vaejè'oho iae mae höjo. Iae mae höjamu ruehuro uavadeje: Io'ajo. Iae na mae uehorovoro-mo uvajëjo: Iesu Keriso iae God-are Harihe höjo.] ³⁸ Èhi uanugoromo maratu jagu bava'ajoho èhi namijöro uavadeje. Namijamu Philip'o è a börömo huro jaburo niö'iro jovore abueromo Philip-ro è aho bapataeto vaejadeje. ³⁹ Bapataeto vaeromo jovore jioromo rojomareje. Rojomamu gavè'i Badare Aru'ahohuro Philip majioho hu'irae baeromo va'adeje. Va'amu Ethiopia rajo a börömo huro ijoho hu bogo gavadeje. Bogo ga'irögoro maratuore ajio hiromo nimorohobe va'adeje. ⁴⁰ Va'amu Philip-ro gavadeje mami'e Ashdod amore rovè'e jiamu. Ashdod rueromo amore amore höröbe jö maho majëhibe ruejuvo Caesarea amore höröromo è hijadeje.

Saul-hu aevoromo Christian vaejade jöhoje.

9 Èhi'amu Saul-ro bogo vuonugo'i Badare aribövioho muo'amo'i ma-vöröëremu jövonövadeje. Ma-vöröëremu jövè'ëro Jerusalem ajiomoromo va'oromo Jew rajo priest börömo huro uavadeje: ² Na negajëjo jero surire jajivoromo i'imemego na Damascus amore ujuoho va'oromo Jew rajehu God rajahijarue osare osare i'imëmego jaburo garomo uvo'iröhego: Nörö priest börömo hesi ihoro rovè'e höjo. Jabuhu èhi uvè'oho ue'iramu naro gè'irode ae o magonahe Iesuare örire jijijhamu gavè'oho naro guduamëvoromo Jerusalem amore vuonorö'ö ujuoho rue'ejöjo.

³ Èhi è'è'ëro iae va'adeje. Va'adoho va'o Damascus amore hörö'i gavade ajoho ma-majioho ö'idöre jioromo ruvebiromo hu ajivamu gavè'i ⁴ sa'are behumorovoromo hejadeje èhi uvavamu: Asè'e Saul ja rabèni sisè vaejevanue höjo.

⁵ Sisè vaejevanue höjamu uavadeje: Bada ja rahuo javajëjo. Rahuo javajëjamu uavadeje: Jaehu sisè vaejevanue aho Iesu na jevajëjo. ⁶ Röhu ri'öromo va'oromo rue Damascus amoro hinëjo. Hiromo he'a'anuejo ae gemuëro ua'iramu: Jero èhi èhi è'ëjo.

⁷ Èhi uavamu Saul'o va'are ariböviohuro aho bogo ga'i ma-huëhemu heromo ma-jörume riravareje. ⁸ Majörume riravamu Saul-ro sa'are raromadohuro ri'öromo nune dadovo'i röhu öri ari'oho bogo gavadeje. Öri ari'oho bogo gavamu gagorovo rueho jaburo övëro ma'eno bava'oromo Damascus amore suorovareje. ⁹ Suorovonugoromo Saul-ro öri ari'oho bogo gavè'e iohovoho bogo ijè'e ma-hijuvu majae niö'i gemu barëjadeje.

¹⁰ Majae niö'i gemu barëjamu Iesuare ae gemu hesi ihe Ananias Damascus amore hiromo nia'ovo'iraeromo gavadeje Badaro rueromo uavamu: Ananias-ajo. Èhi uavamu ruehuro uavadeje: Bada na aviae jevajëjo. ¹¹ Na aviae jevajëjamu Badaro uavadeje: De ri'öromo

öri ihe Ahorirehu Va'arue Öroro va'onëjo. Va'oromo Judas-are osaro höröromo uënëjo: Tarsus amo rajo a ihe Saul na èho jiajëjo. Na hu ga'i rovode höjo. Èhi uënëjo. Iae hu parie vaejajëjo. ¹² Urimè'i huro nia'ovo'iraeromo gavade höjo ae gemu Ananias-ro rueromo hesi övoho sinore bamamu nunoho marëjoro. Èhuni va'oromo gavëjo. ¹³ Èhi uavamu hegorovo Ananias-ro uavadeje: Bada iae mae höjo röhu na hejode höjo ae aho'obèhe Saul-are jö sisèho uevamu hejode höjo. Jaburo uevare höjo: Huro Jerusalem amore hiromo jasi aribövioho mu sisè bëhe vaejèvo'i hijade höjo. ¹⁴ Mu sisè vaejèvè'ëro Jerusalem priest masijo jabesi darugoho baeromo aviae rovè'e höjo èhuro ae rahu ja uehorovavè'oho guduamo ujuoho va'o barèröhëro. ¹⁵ Èhi uavamu Badaro uavadeje: O-ajo. Va'ëjo. Èhesi bëhoho naro è iaho baejè'e jevajëjo huro nasi muoho vaeröhego. Huro nasi jöho bava'oromo sa'a ioro'ioro rajo aribövioho jabesi a masijoho Israel rajo aribövioho huruoho majëhibe juvego ae aho'obèhe heruomoröhego èhuni na Saul baejode höjo. ¹⁶ Baejè'ëro naro hu röjahi'ejöjo huro garöhego huhu nasi jöëni vi'ehe huè vavaene rabe bae'iröhoho diehi jiè'e jiego garöhego.

¹⁷ Èhi uavamu hegorovo Ananias-ro va'adoho osare rumo va'oromo övoho Saul-are sinore bamoromo uavadeje: Öho Saul-ajo. Badaro remö'öjamu rovode höjo. Ja ave amore rue'irögoro örire gavane aho Iesuro remö'öjade höjo naro rueromo ajamego jasi nunoho marè'i God-are Aru'ahohuro jasi dè vövöbajo'ere abueromo rarovavo'iröhego. ¹⁸ Èhi uavamu gavè'i hiobaro ginioru nu ano'o va'ënoho Saul-are nunire jioromo sa'are rireromo rovamu nunoho marëjadeje. Marëjamu ri'öromo bapataeto vaejadeje. ¹⁹ Bapataeto vaenugoromo ie inugoromo röhu maho biririvoromo mae hijadeje.

Saul-hu Damascus amore hiromo Iesuare jö majëhibe jöhoje.

Mae hijè'ëro Iesuare ariböviohu'o Damascus hijamu majae ma-gemu niö'i barëjadeje. ²⁰ Hiromo ma-burëro aevoromo Jew rajehu God rajahijarue osare osare Iesuare jöho majëhibe juvadeje. Majëhiromo uënövadeje: Iesu iae God-are Harihe höjo.

²¹ God-are Harihe hö uevamu heromo tiöromo uarovareje: Asè'e è aho Saul na ae gemuoho höjo o ae gö höjo. Èhesi bëhoho Saul Jerusalem hiromo bogo èhioho è'onövade höjo. A'i Iesu uehorovarue aribövioho muo'amonövade höjo. Muo'amè'ëro huhu ave rovade hesi bëhoho Iesuare aribövioho guduamo ujuoho va'oromo Jew rajo priest masijoho i'imëmego baejèvo'iröhego èhuni rovade höjo. Èhi jiè'oho hu diehi'oromo Iesuare jöho majahuijajëjo.

²² Èhi uarovamu Saul-ro biririvo avohoromo jöho jövole va'oromo majëhiromo uënövadeje: God-hu uavè'ëro böröme namiromo ajamuijaje aho Iesu höjo. Èhi uëromo è jö bëhoho avoho garomo hejè'ëro darugo'o majëhijamu hegorovo Jew raje Damascus amore

raromaruoho jabuhu Saul-are jö aho'iröhoho bogo eni jioruomadeje.

²³ Bogo eni jioruomamu ëhi'ojuvo majae aho'obëhe barëjamu Jew rajohuro gagovoromo Saul ano'i atareje. ²⁴ Ano'i atamu ë jöho heromo ae göëro Saul majahijadeje. Röhu jene vö'öe majae vahie Jew rajo ariböviohuro Damascus amo rejo ojore ojore atovo raromareje Saul hörö rovego ano'iro. ²⁵ Ëhi'obe va'ojuvo hujeji vahie gemu evare Saul-are aemo'aemohuro uavamu niomonio mo bojö gagore abo hijadeje. Abo hijamu ö'ëro beromo ma-saginiëri ö'ire ma'enë'i rejo sigagure ö'oho a'ohö'öjë'i ma-u'emu ba'amamu je'onö ruvebi sa'are ravo'amoromo va'adeje.

Saul-hu Jerusalem amore va'oromo ë'ade jöhoje.

²⁶ Va'oromo Jerusalem höröjadeje. Höröromo Iesuare ariböviohu'o gemu mae juvo'i ë'o gavadeje. Juvo'ia'amu gagorovo rue ariböviohuro uvareje: Nani Saul bogo Iesuare aehu jio'i ma-sareramuijajëromo juhuonamiruomadeje. ²⁷ Juhuonamijamu gagorovo Iesuare ae gemu Barnabas-ro Saul ajamiromo hu'irae baeromo apostle jabesi örire rovadeje. Rueromo uëvadeje: Saul urimo mu sisë vaenövädëhioho bogo ëhioho vae'i a'i Damascus örire va'ihö gavade höjo Badaro birohoromo jöe ëhi ëhi majahijamu. Jöe ëhi ëhi majahijamu hegorovo Damascus va'oromo darugo'o maëro Iesuare jöho majëhibe juvade höjo. Ëhuni jaruvoho Saul hu a mae höjo. ²⁸ Ëhi'amu gagorovo Saul-ro Iesuare ariböviohu'o gemu mae hi juvadeje. Hi juvoromo biririvoromo Badare jöho Jerusalem ame bövioho majëhibe juvadeje. ²⁹ Majëhibe juvoromo Jew rajehu Greece huëhu atarue ariböviohu'o Iesuare jöho jövoromo jö aho'ahamirovareje. Jö aho'ahamirovoromo rueho jaburo Saul ano'irögoro ë'areje. ³⁰ Ano'ia'amu gagorovo Iesu uehorovarue ö mueno'o ömo'ömo-huro Saul hu'irae baeromo Caesarea amore abuejaro-ho abo nugö'öjamu hesi amëro Tarsus va'adeje.

³¹ Va'amu Judea sa'are Galilee sa'are Samaria sa'are jioruomaje ekaresia ariböviohuro huë vavaeni'e raromaroho barë'i mae raromareje. Mae raromamu God-are Aru'ahohuro ekaresiaho ajëmmamu Bada mae uehorovoromo biririvobe va'amu ae aho'obëhe jëvobe va'adeje.

Peter-hu Lydda amore Joppa amore va'o hiromo ë'ade jöhoje.

³² Ëhi'ego Peter-ro amore amore juvonövadeje. Juvoromo iae God-are aribövioho gë'iro Lydda amore abueromo ë hijadeje. ³³ Hiromo gavadeje ae gemu hesi ihe Aeneas övo hörü'e vuovahë'ëro maratuoremu raromamu. Mami'e aevoromo raromobe rovadoho vadune aho'obëhe 8 barëjë'e jiadeje. ³⁴ Raromamu gagorovo Peter-ro uavadeje: Aeneas Iesu Kerisoro jasi sinoho avohahajëjo ëhuro mae javojöro. Ëhuni ri'öromo jaehu raromanue maratuoho avoho bamëjo. Ëhi uavamu hejë'i ma-burëro ri'öjadeje. ³⁵ Ri'öromo juvamu Lydda amo rajohu'o Sharon sa'a rajohu'o ae

aho'obëhe Aeneas garomo aevoromo Badare ijore ijore jijihadeje.

³⁶ Ëhi'amu Iesuare magonahe gemu hesi ihe Tabitha Joppa amore hijadeje. Hesi ihoho Greece huëhu uvaruoho Dorcas-je. Dorcas iho bëhoho mi ihe deer-je. Huro hiromo huë baejë'e muoho vaeromo ae ajëminövadeje. ³⁷ Ae ajëmiromo ijönö guomo guome baeromo guomadeje. Guomamu hesi sinoho u'oromo baeromo javu döre osare ajio bamareje. ³⁸ Bamamu Iesuare ariböviohuro hejareje uvavamu: Peter-ro Lydda amore hijajë uvamu hegoro öroho bogo ëgoho jjië'ego ae niö'i uëvareje: Va'irarijoho Peter uavego ma-burëro rue'irajo. Rue'irajamu va'o majahijareje. ³⁹ Majahijamu hegorovo Peter-ro ri'öromo jabu'o rovamu hu'irae baeromo döre osare iojiomareje. Iojiomamu magonahodoru ömo'ömo-huro nierusuburu'e bamë'i Peter-are bëhire ro ruë numë gagovo rova'o rojomoromo Dorcas-hu jabu'o hijë'i sigohi'amade niögho Peter-ro gajöro röjahijareje. ⁴⁰ Röjahijamu huro jabumë aho'obëhe ë döre osare jëvamu rëmö'öjamu va'o barëjadeje. Va'amu Peter-ro ague aho hiromo God-are örire ëninamiromo huotorovoromo sinoho garomo uavadeje: Tabitha ri'öjëjo. Ri'öjëjamu Tabitha-ro nune dadovoromo Peter garomo ri'öromo döre hijadeje. ⁴¹ Hijamu gagorovo Peter-ro öve nugö'öromo ma'enoromo nigemamu namijadeje. Namijamu Peter-ro uvëvadeje magonahodoru ömo'ömo-hu'o Iesuare ae magonahodoru ioro'iorohu'o ruejöro. Rovamu Peter-ro uëvadeje: Ave magonahoho i'ovoromo mae hijaje gahëjo. ⁴² Ëhi'ade jöho Joppa amoho aho'o uarovo barëjadeje. Jöho uarovamu hegorovo ae aho'obëhe Bada aevoromo mae uehorovoromuomadeje. ⁴³ Mae uehorovamu Peter-ro majae aho'obëhe Joppa amore baeromo mi sino mae avohaje a hesi osae gemuore hijadeje. A ihoho Simon jiadeje.

Peter-hu Jew raje jiadeje röhu sa'a gö raje Cornelius ga'i va'ade jöhoje.

10 Peter-ro Simon'o gemuore hijamu iae ae gemuëro arue Caesarea amore hijë'e jiadeje. Hesi ihoho Cornelius jiadeje. Cornelius bogo Jew rajohojio'i hu muorovo simano vaejaje aëro jjië'ëro muorovo aribövi ioro'ioroho ma-gemuoro bu'öromo hijë'ëro ëhi muebejëvonövadeje. Ëmuorovo aribövi gemuore bu'öjare jabesi ihoho Italy muorovo aribövie jiadeje. ² Röhu Cornelius God mae uehorovaje ae jiadeje. Hu'o hesi agane aho'o jaburo God rajahinövareje. Huro Jew rajo aribövioho huë baejëvoromo ajëminövo God-are örire jöe jövonövadeje. Ëhi jjië'e ae jiadeje.

³ Ëhi jjië'e aëro jjië'ëro iae majae sanuovamu gagoro Cornelius-ro nia'ovo'iraeromo ma-samaro gavadeje God-are anerae gemuëro rovamu. Rueromo uahijo: Cornelius-ajo. ⁴ Cornelius-ajamu hegorovo Cornelius-ro aneraho juhuonamiromo ërimahoromo uavadeje: Ja diehi uehorovoromo rovanuëjo. Rovanuë'ego anerahuro uahijo: Jaehu God-are örire jö jövanuoho ae gö huë baejëvanuoho ëho God-ro ejahoromo ja mae uehorovavajëjo. ⁵ Ëhuni ae gö rëmö'öjëgo rue Joppa

amore va'arëjo ae gemu Simon hesi iho göho Peter-ro rueröhe höjo. ⁶ Simon Peter-ro Simon göhu'o mi sino mae avohaje a hesi osae gemuore ma-jahuri hijajëjo. Hesi javuoho sö jovo bëhire jiajëjo. ⁷ Anerahuro ëhi majahinugoromo va'amu gagorovo Cornelius-ro hesi osa muebejharue ae niö'iro o muorovo ae gemuëro ëhi ruejëro jöe nugö'öjadeje. Êmuorovo aho God mae uehorovoromo Cornelius hu'o gemu mae juvoromo ajamijaje ae jiadeje. ⁸ Êaho niö'i gemu rueruomamu Cornelius-ro diehi ë'amu gavade jöho majëhiromo rëmö'öjamu Joppa amore va'areje.

⁹ Nërö ë ariböviohuro örëro va'oromo Joppa suorovo'i rovereje. Suorovo'i rovamu gavë'i majae ririre rabu'e jiamu gagorovo evare Peter-ro ruhëre javu döre ajiomoromo hitavë'ëro raromaruire ë hijadeje God-are örire jöe jövo'irovo. ¹⁰ Hiromo hömamu hegorovo ae uëvadeje: Ie avohoromo bojemirego na i'iröjo. I'irö uëvamu hegoro ioho avohahareje. Ioho avohahamu hu nune jioromo nia'ovo'iraerajadeje. ¹¹ Nia'ovo'iraeromo gavadeje ö'idöho arorovo'ego niögu va'ëne inömo böröme veneguöruvë'oho hesi bëhire ruvebi raromamu. ¹² Raromamu gavë'i gavadeje sa'are jijihaje maje gö gö sigobe je'o uge rabe rabe niögu va'ëne inömo hesi döre jio'amamu. ¹³ Jio'amamu gagorovo hejadeje uavavamu: Peter jero ri'öromo muo'amoromo ijëjo. ¹⁴ Ijëjamu hegorovo Peter-ro uavadeje: Bada bogajo. Jew rajo noehu bogo ijarue i sisëho bogo mae bogo ibe rovë'e jevajëjo jögore aho-jöëni. ¹⁵ Peter-ro ëhi uanugoromo hejadeje röhu maho uavavamu: O-ajo. God-hu sisë barëjë'e hö uvoromo jiovëhë'e mioho raboho ëho nadi uvorëjo: Sisë höjo. ¹⁶ Vae niö'i gemu ëhi jië'e muoho Peter-ro ga'i hijuvo evare gavadeje ë inömo sionëro ö'idöre ba'ojiomamu.

¹⁷ Ba'ojiomamu gagorovo Peter-ro hesi uehorovoromo uavadeje: Nia'ovo'iraeromo gavode hesi bëhoho rabe höjo. Hesi bëhoho rabe hö uvamu iae nume Cornelius-are ariböviohuro Simon-are osaho dinö'e jiaje jöho hejë'ëro ë osa hesi ojanore ro riravareje. ¹⁸ Riravoromo ma-darugo'o uvareje: Na ae ihe Simon Peter ëho jiajëjo.

¹⁹ Êhi uvamu iae Peter-ro nia'ovo'iraeromo gavade mu hesi bëhoho uehorovë'e hijamu gavë'i God-are Aru'ahohuro hu uavadeje: Hejëjo. Ae niö'i gemu jaburo ja nahavaruëjo. ²⁰ Ri'ö abue'i nadi uvonëjo: Sa'ae gö raje jëvo'ego bogo va'ejö uvo'i ma-va'onëjo. Naro rëmö'öjamu rovere höjo. ²¹ Êhi uavamu hegorovo Peter-ro abueromo nume rovere aho uëvadeje: Jemë nahevarujoho na aviae jevajëjo. Jemë rabe nëgamu rovarije höjo. ²² Rovarije höjamu uvareje: Muorovo simano vaejaje ae Cornelius-ro uövuamu rovere höjo. Hu a mae God mae uehorovaje ae höjo. Êhuni Jew raje ae aho'obëhe jaburo hesi örire mae uehorovarue höjo. Êhi jië'ego God-are anerae gemuëro rueromo Cornelius uavade höjo: Jero uavego Peter rue'irajo jöe majahijego he'irane höjo. Êhuni rovere höjo. ²³ Êhuni rovere höjamu hegorovo Peter-ro uëvadeje: Osaro ro raromoromo vahioromego momorö'örëjo.

Êhi ë'ë'ëro nëröho Peter-ro ri'öromo jabu'o va'adeje. Röhu Joppa raje Iesuare ö mueno'o ioro'iorohuro hu'o va'areje. ²⁴ Va'aroho va'o nëröho Caesarea amore suorovareje. Amore suorovoromo Cornelius-are osare va'ia'amu Cornelius-ro Peter birohoro uavadeje: Peter God va'ëne höromo hesi bëhire sa'are ague aho hiromo Peter rajahijadeje. Rajahijamu gagorovo Peter-ro Cornelius banigojiomoromo uavadeje: Nadi ëhioho ë'i ma-ri'öromo döro namijëjo. Na bogo God jevo'i ma-ae jevajëjo. Ma-ae jevajë uanugoromo hu'o Cornelius'o jöe jörovobe osare va'oromo Peter-ro gëvade Cornelius-are agane aemo'aeme ruejëro uëvadoho ae aho'obëhe gagovoromo gemuore raromoromo muebejamu. ²⁸ Muebejamu gëgorovo uëvadeje: Iae jemë'o gavarujëjo Jew rajo noehu sa'a ioro'ioro rajo jemë'o gemu mae jijihö'iröhoho o jemesi osare va'iröhoho nosi öroho tugohahuë'e höjo. Êhi höjo röhu God-ro na röjehiromo uevë'e höjo: Jero nadi uvonëjo: Sa'a ioro'ioro rajoho o rahuo rahuo sisëgo gorëvo'iröhe aribövioho jio'amajëjo. ²⁹ Êhuni naro ruejëro jero jöe nugö'öjamu hegorovo na bogo uvode höjo: Ja sa'a gö raje javajëromo nue gö gö uehorovo'i ma-burëro rovode höjo. Êhi jië'oho rabëni ruejëro uevane höjo.

³⁰ Uevane höjamu Cornelius-ro uavadeje: Naehu uavode hesi bëhoho urimo riröhe majae sanuovamu jaruvo jiajëhi naro nasi osare hiromo God-are örire jöe jövode höjo. God-are örire jöe jövë'i gavode höjo ae gemuëro niögu aji mabëhe ba'amë'e nasi örire rovamu. ³¹ Rueromo uevavohijajo: Cornelius jaehu God-are örire jö jövanuoho God-ro ejahoromo jaehu ae gö huë baejëvanuoho huro ëhu'o uehorovajëjo. ³² Êhuni ae rëmö'öjego Joppa va'arëjo ae gemu Simon hesi iho göho Peter-ro rueröhe höjo. Simon Peter-ro Simon göhu'o mi sino mae avohaje a hesi osae gemuore majahuri hijajëjo. Hesi javuoho sö jovo bëhire höjo. ³³ Êhi uevamu hejë'i naro ma-burëro jöe nugö'öjode höjo jero ruejëro. Röhu ja rovanoho iae mabëhe ë'ane höjo. Êhu'ëro no ae aho'obëhe aviae God'o gemuoro raromoromo muebejaruëjo he'i Badaro diehi diehi jöho bojamë'ëro jero majahuijego.

Peter-hu Cornelius-mesi örire majahijade jöhoje.

³⁴ Êhi uavamu hegorovo Peter-ro jöho majëhiromo uëvadeje: Iae na gavajoho God bogo Jew rajohemu nimo'i sa'a ioro'ioro rajoho bijönimo'i ³⁵ a'i ae aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e raromoromo God uehorovoromo mu mae vaejaruoho no aho'o huro ëhi ma-gemu uehorovavuoromo ejahuae höjo. ³⁶ Iae jemë'o gavarujëjo God-ro Israel rajo nosi örire ave jö maho majahuiromo uövuade höjo: God na'o jemë'o hahagu hahagu javuadoho jaruvoho Iesu Kerisoro gagovavuë'e höjo. Röhu huro böröme namiromo sa'ae dinö'e dinö'e muebejavuajae ae höjo. ³⁷ Jemë'o gavarujëjo Iesuare mu börömoho Judea sa'ae bövioho rumorovade höjo. Bapataeto vae'iröhe jöho John-ro majahuijamu evare ë mu börömoho Galilee sa'are aevoromo Judea sa'ae bövioho rovade höjo. ³⁸ Nazareth rajo ae Iesu hesi jöho jemë'o iae hejaruje höjo. God-ro Iesu

muro bamo'irögoro hesi Aru'ahohu'o darugohu'o bojamiromo muro nugade höjo. Muro nugë'ëro hu'o gemu mae juvo'ego Iesuro ae mae vaejêvobe Satan-are darugoro raromarue aribövioho aho'o ajëmibe ëhi ë'obe ë sa'ae bövioho juvonövade höjo. ³⁹ Juvoromo Jew rajo nosi sa'are o Jerusalem amore mu rabe rabe vaejadoho iae nosi nunëro gavë'e javuajëjo. Aëro hu korosire anamu guomade höjo. ⁴⁰ Guomamu majae niö'i gemu hesi uhure God-ro uavamu ri'öjë'ëro hijamu gavare höjo. ⁴¹ Ae aho'obëhe Iesu bogo gavare höjo. Noehu hu garomo a majëhiröhego God-hu mami'e baejavuade aribövioho noremüëremu hu gavare höjo. Hu guomoromo ri'öjade hesi ijore hu'o i jovo ue'ahare aribövioho noremüëremu gavare höjo. ⁴² Noro hu gavamu Iesuro uövuade höjo noro hesi jöho ae majëhiromo uënövoröhego: God-ro Iesu gemu uavade höjo ae aho'obëhe vuovë'o ho o bogo vuovë'o ho hesi nunire riravego mevëvoröhego. Ëhi uënövoröhego Iesu majahuijade höjo. ⁴³ Röhu ë a hesi jöho jö God-aro baeromo majëhinövare ae aho'obëhe avoho majahuiromo jajivobe rovere höjo. Jajivoromo uövuare höjo: Ae rahu ë a mae uehorovë'o ho God-ro hesi jöëni nosi sisëho uehorovoromo vuonugahu'ajëjo.

Sa'a ioro'ioro rajehu aevoromo God-are Aru'aho baejare jöhoje.

⁴⁴ Peter-ro ëhi majëhijamu gavë'i God-are Aru'ahohuro ruvebiromo jö hejarue aribövie aho'o jabesi dë vövöbajo'ere abue'amadeje. ⁴⁵ Abue'amamu gagoro Jew raje Iesu mae uehorovë'i Peter'o rovere ariböviohuro hejare ë sa'a ioro'ioro rajohuro bogo hejarue huë göëro göëro atoromo God böröme hö uvavamu hegorovo tiöjêvadeje. Tiöjêvamu uehorovoromo uvareje: Asë'e God-ro hesi Aru'ahoho bogo Jew rajohe mu bojamui'i sa'a ioro'ioro rajohu'o bojëmijade höjo. Bojëmijade höjamu Peter-ro ri'öromo uëvadeje: ⁴⁷ Jew rajo noehu God-are Aru'aho baejarëhi ave sa'a ioro'ioro rajo ariböviohu'o God-are Aru'ahoho ëhi baejare höjo. Ëhi jië'o ho no rabëni ahëvo'iramu bogo bapataeto vae'a'aruëjo. Bëhe bogohöjo. ⁴⁸ Ëhi uënugoro mo hesi aribövioho uëvadeje: Iesu Keriso-are ihoro bapataeto vaejêvohëjo. Ëhi ë'ë'ëro Cornelius-mëro Peter uavareje: Nadi ma-burëroho va'i majae ëgo'o no'o hirono va'onëjo. Ëhi uavamu jabu'o hijadeje.

Sa'a ioro'ioro rajehu bapataeto vaejare jö Peter-hu majëhijamu Jerusalem ekaresia ariböviehu hejare jöhoje.

11 Iae apostle ömo'ömo'hu'o Keriso-are ö mueno'o ioro'iorohu'o Judea sa'are röhu ë sa'ae gemuore dirö'e göre göre raromaruohuro hejareje uvavamu: Bogo Jew rajoho gemu a'i sa'a gö rajohu'o God-are jöho baejare höjo. ² Ëhi uvamu hegorovo Jew rajo a ioro'ioroho Jew rajehu ë'aruëhi sa'a gö rajo jabesi sino tarivëhoröhego nimoruomaje ariböviohuro gavare Peter Jerusalem rovamu gagorovo birevoromo uavareje:

³ Jew rajo nosi sino tarivahuaruëhioho aho jabesi sinoho bogo ëhioho tarivëhare höjo röhu jero jabesi osare va'oromo jabu'o gemu mae hiromo ioho ijane höjo.

⁴ Ëhi uavamu Peter-ro ri'öromo huhu sa'a gö rajo-hu'o hiromo vaejade mu hesi bëhoho huruoho majëhi barëjadeje. ⁵ Majëhiromo uëvadeje: Naehu vaejode mu hesi bëhoho na anumiae Joppa amore hijode höjo. Hirono God-are örire jöe jövode höjo. Jöe jövë'i ni-a'ovo'iraeromo gavode höjo niögu va'ëne inömo böröme veneguöruvë'o ho nasi bëhire ruvebi raromamu. ⁶ Raromamu ga'i gavode höjo amo maje je'o maje sigobe uge rabe ëhi ë inömo hesi döre jio'amamu.

⁷ Hejode höjo uevavamu: Peter ri'öromo muo'amoromo ijëjo. ⁸ Ijëjamu hegoro naro uavode höjo: Bada bogajo. Jew rajo noehu bogo ijarue i sisëho bogo mae bogo ibe rovë'e jevajëjo jögore ahojöëni. ⁹ Ëhi uanugoromo hejode höjo ö'idöre röhu maho uevavamu: O-ajoro. God-hu sisë barëjê'e hö uvoromo jiovëhë'e mioho raboho ëho nadi uvorëjo: Sisë höjo. ¹⁰ Ëhi uevamu ëhi jië'e muoho vae niö'i gemu naro ga'i hijuvo evare gavode höjo ë inömo aho'o sionëro ö'idöre ba'ojiomë'e jiamu. ¹¹ Ëhi'amu gavë'i ae niö'i gemu naehu hijaje osare ö'are höjo Caesarea amore jioromo rëmö'öjë'ëro jië'ëro. ¹² Ö'amu God-are Aru'ahohuro uevade höjo: Nadi uvonëjo: Sa'a gö raje jëvo'ego nani na jabu'o ho bogo va'ejö uvo'i ma-va'onëjo. Ëhi uevamu ave raromarue Iesure ö ömo'ömo'ho övo gö mine övo göre gemu ëho jaburo na'o gemu mae ri'öromo ë rovere ariböviohu'o gemuore va'oromo Cornelius-arire suorovoromo hesi osare va'are höjo. ¹³ Noro hesi osare va'amu Cornelius-ro uövuade höjo: Na gavode höjo anerae gemuëro rueromo uevavamu: Ae rëmö'öjêgo Joppa va'arëjo ae gemu Simon hesi iho göho Peter-ro rueröhe höjo. ¹⁴ Huro rueromo jöe majëhi'ajëjo ja'o jasi aganohu'o heromo bogo sisëroho va'i maro raromo'irarijêgo. ¹⁵ Cornelius-ro ëhi uövuamu hegorovo naro aevoromo jöho majëhijamu gavë'i God-are Aru'ahohuro jabesi örire ruvebijade höjo. Urimë'i Jew rajo nosi örire ruvebijadëhi ëhi ë'ade höjo. ¹⁶ Ruvebijamu gagorovo naro uehorovoromo uvode höjo: O Badaro mami'e uövuade höjo: Urimë'i John jövëro bapataeto vaejêvade höjo. U'emu God-ro hesi Aru'ahoho mëmiromo ëhuro jovoho bogo a'i Aru'ahohuro bapataeto vaejêvo'ajëjo. Iesuro ëhi uövuade höjo. ¹⁷ Amo urimë'i noehu Bada Iesu Keriso mae uehorovamu God-hu hesi Aru'aho suvuoro mamuijadëhi ëhi sa'a gö ariböviohu'o mëmade höjo. God-hu ëhi sa'a gö rajo ajëmijadoho ëhu'o ho na rabëni God-are öroho tugo-hojörajo.

¹⁸ Peter-ro ëhi uëvamu hegoro rue Jew rajohuro Peter birevaroho vuonugo'i God rajahiromo uavareje: Ëhi jië'o ho God-ro sa'a ioro'ioro rajo jabesi öroho jiovëhë'e höjo ëhuro jabu'o dë vövöbajo'e huotorovoromo mae raromo'iröhego.

Antioch amo rajehu aevoromo Keriso mae uehorovare jöhoje.

¹⁹ Urimë'i Jew rajëro Stephen anonugoromo Iesu mae uehorovarue aribövioho sisë vaejëvamu gagorovo huruomoromo sa'are sa'are va'o raromareje. Va'aroho ioro'iorohuro ma-bisemu dunoro va'o raro'mo'i ioro'iorohuro öri ëgobövie va'oromo Phoenicia sa'are o Cyprus sa'are o Antioch amore ë va'o raromoruomadeje. Raromoromo Jew rajohemu Iesuare jöho majëhinövareje. ²⁰ Röhu Iesu mae uehorovarue a ioro'ioroho Cyprus sa'a rajohu'o Cyrene amo rajohu'o ëho jaburo Antioch amore va'o raromareje. Raromoromo bogo Jew rajohemu a'i sa'a gö ariböviohu'o Bada Iesuare jö maho aevoromo majëhijareje. ²¹ Sa'a gö ariböviohu'o jöho majëhijamu Bada God-ro daruge ajëmijamu Antioch amo raje ae aho'obëhe Bada Iesu mae uehorovoromo aevoromo hesi örire jijihareje.

²² Hesi örire jijihamu Jerusalem ekaresiahuro ë jöho hejareje. Heromo Barnabas nugö'öjamu Antioch rajoho gë'i va'adeje. ²³ Va'oromo gavade God-ro mae ajëmijë'e jiamu gëgorovo nimorohoromo uëvadeje: Ae aho'obëhe jemëro biririvoromo jemesi dë vövöbajo'e aho'o Bada gemu uehorovorëjo. ²⁴ Ëhi uëvade hesi bëhoho Barnabas hu a mae jiadeje. God-are Aru'ahohuro hesi dë vövöbajo'oho aho'o rarovamu huro God mae uehorovo avohadeje. Ëhi'amu ae aho'obëhe aevoromo Badare örire jijihareje.

²⁵ Ae aho'obëhe Badare örire jijihamu gagorovo Barnabas-ro ri'öromo Tarsus amore va'adeje Saul naho'irovo. ²⁶ Nahoromo birohonugoromo hu'irae baeromo sionëro Antioch rovadeje. Rueromo Barnabas'o Saul'o jaburo niö'iro Antioch ekaresiahu'o gemu mae ariromo ae aho'obëhe røjëhibe va'aroho vadune gemu barëjadeje. Ëhi'amu Antioch amore ë dirö'ore aëro Keriso-are aribövioho gëromo aevoromo uvareje: Jabumë Christian aribövioho jëvajëjo. Urimoho ëhi jië'e ihoho bogojëvadeje.

²⁷ Röhu evare majare jö God-aro baeromo majëhijarue a ioro'iorohuro Jerusalem jioromo Antioch rovareje. ²⁸ Rueromo ae gemu hesi ihoho Agabus-ro jöe God-are Aru'aho hesiro baeromo ri'öromo uëvadeje: Ijonö i bogojio majaho sa'ae aho'obëhe rue'a'ajëjo. Huhu uëvadëhi ijonö Claudius Rome a börömo jiadevare evare ë i bogojio majaho rovadeje. ²⁹ Amo Agabus-ro ë jöho majëhijamu hegoro Antioch amore raromarue Keriso-are ariböviohuro uvareje: No ae gemuëro gemuëro ga'iröhe no ijo bajo bövie baejë'e javuamu gavë'oho bövie tarioromo bise'e baejë'e javuamu gavë'oho bisemu tarioromo baro gemuoro bamoromo Christian agane Judea sa'are raromaruhuni nugö'öjëho'ëjarëjo. ³⁰ Ëhi uvonugoromo suvoro-ho gagovoromo Barnabas'o Saul'o i'imëmijareje jaburo niö'iro ujuoho va'oromo Jerusalem ekaresia a duvaho jabesi övo döre bahijëhoröhego.

Peter savojire ba'amare jöhoje.

12 Evare majaroho Judea sa'are börömo vaeromo hijaje a böröme Herod-ro ri'öromo jöe nugö'öjadeje aëro ekaresia a ioro'ioroho ijumëvoröhego. ² Huro ae uëvamu jaburo John-are öho James guduamoromo siravaëro anareje. ³ Anamu Herod-ro gavade Jew rajo ariböviohuro ëhi nimoruomamu gëgorovo ae uëvamu Peter'o guduamo bava'areje. I Dë Huaje Oso Rumo'e Jew rajehu Ue'aharue Maja börömo jiadevare evare ëhi ë'areje. ⁴ Peter guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amareje. Ba'amamu muorovo aëro 4 aevö'ioho Peter muebejareje. Muebejamu muorovo ae 4 gö'o ro jabesi sionoho baejareje. Röhu ae 4 gö'o ro jabesi sionoho baejareje. Röhu ae 4 gö'o ro jabesi sionoho baejareje. Ëhi ë'onövareje. Urimoroho va'ego ae göëro ro sionoho baenövareje. Ëhi ë'ë'ëro Herod-ro uvadeje hujeji God-hu Vörö Tugohade Söröho barëjego evare Peter ae aho'obëhe jabesi nunire baruoromo court vaeröhego. ⁵ Ëhi uvamu Peter-ro savoji gagore ëhi hijadeje. Hi'ego ekaresiaho jaburo biririvoromo God uanövareje hu ajamiröhego.

Aneraehu Peter ajamamu Peter-hu savoji gagore jioromo hörö va'ade jöhoje.

⁶ Ëhi'ojuvo nërö Herod-ro Peter ae aho'obëhe jabesi nunire bava'i uvë'iro röhu jaruvëhi a göhuro ruëhi hi'i göhuro viëhi hiromo Peter muebe'i Peter ririre ö'e niö'iro tövë'ëro niavë'e jiadeje. Ae göëro savoji ojoho muebejareje. ⁷ Muebejamu iae Badare anerae gemuëro ma-majioho rovamu savoji gagoho ajivadeje. Ajivamu gavë'i anerahuro Peter-are ionire anoromo ioromo uavadeje: Ma-burëro ri'öjëjo. Ëhi uavamu gavë'i övore muohahare ö'ohuro jiovo bu'öromo sa'are bejadeje. ⁸ Bejamu anerahuro uavadeje: Jasi götaho ruoho bibivo'i höru guduoho io'amëjo. Io'amëjamu Peter-ro götaho ruoho bibivoromo höru guduoho io'amadeje. Io'amamu uavadeje: Niögoho ba'amoromo nasi ijoro rovëjo. ⁹ Nasi ijoro rovëjamu savoji gagoroho höröromo hesi ijore va'adeje. Va'oromo uvadeje: Aneraehu ömajoho nani bogo maho ga'i na nia'ovo'iraejajë'i va'ojuvo ¹⁰ va'o urimo mueberomo riravaruire rova'oromo ijore mueberomo riravaruire rova'oromo suorovoromo amo börömore va'arue biriri'e ojore ë rovareje. Rue'i gavare ojoho hesi ëma jiorovamu gagorovo va'orahonö va'oromo örire jirehareje. Jirehoromo anerahuro ma-majioho va'adeje.

¹¹ Va'amu gagorovo Peter-ro uehorovo avohoromo uvadeje: Avevejö'oho iae na garomo uvajëjo: Iae maeëjo. Badaro hesi aneraho nugö'öjamu Herod-are övore jevadoho baeniahi baejevo rovë'e höjo. Baeniahi baejevo rovë'ëro Jew rajo ariböviohuro bövi bise'o vaejevo'i uvaroho ëhi ë'oröhoho bogo eni jëvo'ajëjo.

¹² Peter-ro ëhi uehorovonugoromo John Mark-are vëme Mary-arire va'adeje. Röhu Iesuare ae aho'obëhe Mary-are osare raromoromo ëninamijareje God-ro Peter ajamijöro. ¹³ Ëninamamu gavë'i Peter-ro rueromo

oje jiovahojöro ano'anovadeje. Ano'anovamu hegoro magonaho aboride gemu hesi ihoho Rhoda-ro ojoho jiovaho'i rovadeje. ¹⁴ Rueromo Peter-are huëho hegoro nimorohoromo ojoho bogo jiovo'i ma-burëro vuonorö'ö va'oromo osare aribövioho uëvadeje: Peter mami'e rovë'e aviae ojanore namijajëjo. ¹⁵ Namijajëjamu uvoruomadeje: Nani Peter savoji gagore hijajërom magonahoho uavareje: Simane huotorovoromo ëma uövuanuëjo. Ëma uövuanuëjamu magonahohuro uëvadeje: O-ajo. Na mae uëvajëjo. Hu iae rovë'e höjo. Uavareje: Peter bogo rue'i ma-hesi aru'ahohuremu rueromo namijajëjo.

¹⁶ Ëhi'amu gagorovo ojo jiovahojöro Peter-ro ojore ano'anovo'i hijadeje. Ano'anovo'i hijamu va'o ojoho jiovoromo Peter gavamu jöe barëjëvadeje. ¹⁷ Jöe barëjëvamu Peter-ro övëro tugohëvoromo uëvadeje: Na savoji gagore jevamu Badaro ëhi ëhi ë'oromo hu'irae baejevo rovade höjo. Ëhi jïë'e jöho majëhinugoromo uëvadeje: Jemëro va'oromo James'o agano ioro'iorohu'o nasi jöho majëhirego he'irarëjo. Ëhi uëngoromo öre gö va'adeje.

¹⁸ Öre gö va'ë'ëro sisonuvamu savoji gago muebejarue ariböviohuro gavare Peter bogojiamu gagorovo tiöromu juhuonivoromo uehoroho bogojëvamu majöe gö gö atoromo uvareje: Peter dinö'e va'ë'ëro bogojiajëjo. ¹⁹ Bogojiajëjamu Herod-ro uëvamu hesi ariböviohuro Peter nahemu nahojuvo gavareje bogojiamu. Bogojiamu gagorovo Herod-ro Peter atovarue aribövi jabesi jöho heromo jöe mevoromo hesi ariböviohuro atovarue aribövioho muo'amojöro uëvadeje. Ëhi'onugoromo Herod-ro Judea sa'are jioromo abuejadoho abo Caesarea amore ë hijadeje.

Herod guomade jöhoje.

²⁰ Caesarea hiromo Herod-ro Tyre o Sidon amo rajo jabesi örire sisë maro dë vörönimadeje. Dë vörönimamu gagorovo rue amo rajohuro uvareje: Noehu ijarue iruno'oho Herod-hu muebejaje sa'are jioromo rovaje höjo. Ioro'ioyemu tugohojöeni ëhuni Herod ga'i gemuore ruenugadeje. Rueromo Herod-are osa muebejaje aho Blastus jabesi jöho ajëmiromu Herod sanuamijöro dinamiromu jöe nugö'öromu Herod uavareje: Noni vavaenimoromo ajamuijego ja'o no'o huë baerovoromo raromo'irarëjo.

²¹ Ëhi'amu Herod-ro majaho bojëmadeje ë majare rueruomoröhego. Ëmajaho rovamu gagorovo Herod-ro hesi niögu ma-maho io'amadeje. Io'amoromo hu bövi namiromu hijaje röho mare hiromo ae aho'obëhe jöe majëhijadeje. ²² Jöe majëhijamu hejë'i rue ariböviohuro uvoruomadeje: Asë'e jöe böromë höjo. Bogo ma-aehu jöho majahui'i a iosiramuiromu dö mare jïë'e aru'ahohuro jöho majahuijajëjo. ²³ Ëhi uvoruomamu gavë'i Badare anerahuro Herod anamu huiniëro hesi uhoho ijahamu guomadeje. Anade hesi bëhoho hu God-are iho bogo nigemadohuni ëhuni anamu guomadeje.

²⁴ Röhu God-are jöho ejahoruomamu aro rumorovobe va'adeje.

²⁵ Ëhi'amu Barnabas'o Saul'o Jerusalem va'oromo monioho ekaresia jabesi a duvahoho i'imëmijë'ëro John hesi iho göho Mark hu'irae baeromo Antioch amore vuonorö'ö va'areje.

Barnabas'o Saul'o va'oromo God-are jöe majëhibe jirehoröhego Antioch ekaresia ariböviohu baejëvoromo rëmö'öjare jöhoje.

13 Iae Antioch amore ekaresia a ioro'ioroho jöe God-aro baeromo majëhijarue ariböviohu'o Iesuare öri röjëhijarue ariböviohu'o jëvadeje. Ëaribövi jabesi ihoho Barnabas o Simeon iho göho Niger o Cyrene amo raje Lucius o sa'a a böromë Herod'o gemu mae bövi raejade aho Manaen o Saul ëhi jio'amadeje. ² Ëhi jio'amamu ekaresiaho jaburo ioho bogo ijë'e God ma-rajahiemu rajahijamu gagorovo hesi Aru'ahohuro uëvadeje: Jemëro Barnabas'o Saul'o baejëvoromo nani rëmohëjo jabuhu ë'ojöro baejëvode muoho vaenövoröhe höjo. ³ Ëhi uëvamugo ekaresiaho jaburo ioho bogo ijë'e God-are örire jöe atonugoromo Barnabas'o Saul'o jabesi simanore öve bamëhoromo rëmö'öjamu va'areje.

Barnabas'o Saul'o Cyprus sa'are va'oromo Keriso-are jöe majëhijare jöhoje.

⁴ God-are Aru'ahohuro Barnabas'o Saul'o ëhi rëmö'öjadeje God-are muohuremu vaeröhego. Rëmö'öjamu abuejaroho abo Seleucia amore höröjareje. Höröromu boat-re ajiomoromo jovo döre va'aroho Cyprus ruë numë sö jovemu jïë'e sa'are ë va'o ravo'amareje. ⁵ Cyprus sa'are ravo'amoromo Salamis amore höröromu Jew rajehu God rajahijarue osare osare God-are jöho majëhibe jirehareje. Röhu John Mark hu'irae baeromo hu'o jirehareje huro ajëmegu jaburo muoho vaebe jirehoröhëro.

⁶ Jirehoromo Salamis amoho nugo va'oromo Cyprus sa'aho jirehobe numëhi va'o viture juvö'öromu Paphos amore höröjareje. Höröromu sareri sareri'e iro oso'e ae gemu birohareje. Hesi ihoho Bar-Iesu jiadeje. Hu Jew rajëro jïë'ëro aribövioho sarerëmiromu uënövadeje: Na jöe God-aro baeromo majëhijaje ae jevajëjo.

⁷ Bar-Iesu ë sa'are a böromu hesi ae jiadeje. Ësa'are a böromu hesi ihoho Sergius Paulus jiadeje. Hu uehoro ma'e ae jiadeje. Uehoro ma'e aëro jïë'ëro jöe nugö'öromu Barnabas'o Saul'o uëvadeje: Rueromo God-are jöho majëhirego na he'iröjo. ⁸ Na he'iröjamu rueromo God-are jöho majahijamu hejë'i ë iro oso'e aho Bar-Iesu röhu iho göho Greece jöehu uvaruoho Elymas-ro jabesi jöho aho'ahovadeje. Elymas-ro Barnabas'o Saul'o jabesi jöho aho'ahovoromo ë sa'are a böromu nijio'irae gavadeje Iesuare jöho ejahojöeni. ⁹ Nijio'irae gavamu Saul hesi iho göho Paul-are dë vövöbajo'e aho'o God-are Aru'ahohuro rarovamu gagorovo Paul-ro Elymas gemu ërimahoromo ¹⁰ uavadeje: Ja Satan-are ae javajëjo. Sareri sareri'e muohemu vaejanue mu maho bövi bise'o maho iju-manue ae javajëjo. Badare jöe ma huotuhotovo jövan-

uoho divare vuonugonëjo. ¹¹ Èhuni Badahu i'u mana bojami'iè'ajoho gavëjo. Jasi nunoho sisërëjavo'iè'ajëjo. Sisërëjavo'iramu majaehu ajivajoho majae ègo'o bogo uherihoromo ga'a'anuëjo.

Èhi uavamu gavë'i hesi nunoho sisërëjamo ramoramoro hijadeje. Ramoramoro hirono övëro morijovobe juvadeje aëro övëro ma'eno bava'ojöro. ¹² Èhi'amu è sa'are a börömhuro gavade Paul-ro jöe jövo'ego è a hesi nunoho sisërëjamo gagorovo tiöromo uvadeje: Badare jö Paul-hu majahuijajoho iae jö böröme hö uvoromo Iesuare örire mae uehorovadeje.

Barnabas'o Paul'o Pisidia sa'are Antioch amore va'oromo God-are jö majëhijare jöhoje.

¹³ Èhi'amu Paul'o hesi ariböviohu'o èho jaburo Paphos amore boat-re iojioromomo jovo döre va'oromo Pamphylia sa'are Perga amore è ravo'amareje. Ravo'amonugoromo John Mark-ro jabumë rëmoromo Jerusalem vuonorö'ö va'adeje. ¹⁴ John va'irögoro Barnabas'o Paul'o jaburo niö'iro Perga amore jioromo va'oromo Pisidia sa'are Antioch amore ro arijareje. Ariromo Jew rajo jabesi nuho majaho rovamu God rajahijarue osare va'o arijareje. ¹⁵ Arijamu aëro Moses-hu bojëmade jögoru surire jöho adaho jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviehu jajivare surire jöho adhamu evare God rajahijarue osa muebejarue ariböviohuro Barnabas'o Paul'o jöe nugö'öromo uëvareje: Jew rajo aganomë jemë jögore jëvë'o ho majahuijago no heromo biririvoromo God mae uehorovo'irarëjo.

¹⁶ Èhi uëvamu hegorovo Paul-ro ri'öromo jaburo hejöro övëro tugohëvoromo uëvadeje: Israel rajomë God mae uehorovarue a ioro'iorohumë na jö harihe majëhi'iè'ajëjo. Hehëjo. ¹⁷ God Israel rajo aribövi muebejavuajohuro nosi hijo miono'o ho hesi baejëvade höjo. Baejëvë'e jiamu jabumëro Egypt sa'are abuero ma-jahuri raromamu God-ro ajëmijamu ae aho'obëhe jëvobe va'ade höjo. Aho'obëhe jëvobe va'amu God-ro hesi darugëro ajëmiromomo Egypt sa'are jëvamu söjëvo ujuoho rovade höjo. ¹⁸ Söjëvo ujuoho rovamu vadune aho'obëhe 40 a rumo'e sa'are mu sisë vaebe juvo'ego ma-nunëremu gë taemoromo ajëminövade höjo. ¹⁹ Èhi'ojuvo jabumëro Canaan sa'are rueruomamu evare è sa'a uhure ène aho'obëhe 7 mamirovoromo raromonörovare aribövioho God-ro muo barëromomo jabesi sa'aho nosi Jew rajo hijo miono'o ho mëmijade höjo jabesi sionoho baeröhego. ²⁰ Röhu God-ro Israel rajo baejëvadoho aevoromo Egypt sa'are abo raromajuvo a rumo'e sa'are raromobe jijihujuvo ro Canaan sa'are raromaroho vadune aho'o 450 èhi barëjade höjo. Vadune 450 barëjamo gagoro God-ro a mevëvarue a masijoho bojëmibe rovade höjo nosi hijo miono'o ho muebejëvonövoröhego. A mevëvarue a masijoho bojëmibe ruejuvo evare Samuel jö God-aro baeromo majëhijaje ahuro hijo miono'o ho muebejëvade höjo. ²¹ Samuel-ro muebejëvamu evare Israel rajo ariböviohuro ri'öromo God ua gavare höjo huro böröme namiromomo muebejëvo'iröhe aho bojëmijöro. Ua gavamu God-ro jabesi

örire Kish-are harihe Saul bojëmijade höjo böröme namiromomo muebejëvoröhego. Saul hu Benjamin rajo ae jiade höjo. Saul bojëmijamu muebejëvojuvo vadune 40 barëjade höjo. ²² Vadune 40 barëjamo God-ro Saul rori'o babu'ö'i David Saul-are sionore nugade höjo böröme namiromomo muebejëvoröhego. David nugoromo uëvade höjo: Jesse-are harihe David iae na garomomo nego avohajëjo. Huro naehu nimaje bövioho bise'oho vae'a'ajëjo. David-are jöho èhi uëvade höjo. ²³ Èhi uëromomo va'ojuvo majae ijonö David-are ujoho gemu Iesu God-hu Israel rajo uëvadëhi èhi bojamuade höjo no Israel aribövioho manö bamavuoröhego. ²⁴ Iesu rue'ia'amu John-ro Israel rajae ae aho'obëhe majahuiromomo uövuade höjo: Uehoro sisëho vuonugoi uehoro mae baeromo bapataeto vaerëjo. ²⁵ Èhi jï'e jöho majahuijuvo muoho barë'ia'amu uövuade höjo: Jemëro uvarujëjo: Na rahu jevajëjo. Na bogo ro ajëmi'irode a muebejarujoho jevajëjo. Röhu gahëjo. Èahuro nasi ijonö rue'iè'ajëjo. Na hesi mu bise'o vaejahoromo höru sino jiovaho'ibejodoho o mu bise'o bise'e rabe vaejaho'ibejodoho röhu hu böröme jio'i na ma-bise'e jevajëjo.

²⁶ Röhu aganomë Abraham-are ujo ömo'ö mohumë o sa'a gö rajae God mae uehorovarujohumë God-hu ajamuiromomo manö bamavuaje jöho è jöho nosi jöëni rovë'e höjo. ²⁷ Èhesi bëhoho Jerusalem raromarue ariböviohu'o jabesi a masijohu'o èho jaburo Iesuare bëhoho bogo avoho garomomo bogo uvare höjo: Iesu iae ajamuiromomo manö bamavuaje aho höjo. Bogo avoho garomomo röhu Jew rajo nosi nuho majaho rue'ego henövare jö God-aro baeromomo majëhinövare a jabesi surire jöho adahoromo uvo'ego: U'emu a börömëro rueromomo ajamui'ajë'ego dadivëvo'ego uvonövare höjo: Èa börömhoho bogo Iesuhu jio'i ae gö jio'a'ajëjo Iesuare bëhoho bogo avoho gavë'ëro. Bogo gavë'ëro aehu Iesuare örire vaeruomoröhego è surire jajivarëhi Jerusalem raromarue ariböviohuro èhi è'oromo Iesu court vaeromomo uaruomade höjo: Sisë ae javë'ëro guomo'a'anuëjo. ²⁸ Guomo'a'anuë uanugoromomo nahoromomo gavare guomoröhe bëhoho bogojiamu gavë'i Pilate ëma uaruomade höjo: Uëvego ano'irarëjo. ²⁹ Amo Iesuare örire bövi bise'o sisë'i vaeröhego God-are surire jö jajivarëhi Jerusalem raromarue ariböviohuro èhi vae barënugoromomo Iesu ijore jiamu baruvebiromomo hure bamare höjo. ³⁰ Hure bamamu God-ro ajamijamu ri'öjade höjo. ³¹ Ri'öjamu Galilee sa'are jioromomo Jerusalem Iesu'o gemu mae urimo rovare a jabesi nunire rue'i hijadoho majae aho'obëhe barëjade höjo. Rue'i hijamu hu gavare ariböviohuro jaruvoho Israel rajo jabesi örire hesi jöho ma-mae majëhijarue höjo. ³² Iae noro jö maho majëhiromomo uëvaruëjo: God-hu nosi hijo miono'o uëvadëhi ³³ no jabesi ujëro javu'ëro èhi ajamuijade höjo. Ajamuiromomo nosi jöëni Iesu ajamijamu guomoromomo ri'öjade höjo. Èhesi bëhoho God-hu Iesu ajamego ri'ö'iröhe jöho God-are surire Psalm 2-re jajivoromomo uvë'e höjo:

Ja nasi Harihoho javajëjo.

Jaruvoho naro ja baejavë'e jevajëjo.

³⁴ O God-are surire jö göho huhu ajamego Iesu ri'ö-jego ijonö bogo guomoromo sino sagohori'iröhe jöho jajivoromo èhi uvè'e höjo: God naehu David uavodèhi iae èhi ma-maemu ajèmi'ejöjo jemè mae jèvo'iröhego. ³⁵ O God-are surire jö göho jajivoromo uvè'e höjo: Jasi aëro jevè'ëro God jero ajemi'iramu nasi sinoho bogo sagohorijevo'ajèjo. ³⁶ Iae David-hu hijade majare God-hu nimade muoho vaebe juvojuvo guomade höjo. Guomamu hesi hijo miono'o guavarire sionere guavamu hesi sinoho sagohorijade höjo. Èhuni hesi sino bogo sagohori'iröhe jöho David-ro bogo jajivo'i ³⁷ a'i Iesuare jöho jajivade höjo. Èhesi bëhoho God-ro ajamamu guomoromo ri'öjè'ëro èhu'ëro hesi sinoho bogo sagohorijade höjo. ³⁸ Aganomè èhu'e jiaje ave jö hesi bëhoho ga avohohèjo. Iesuare jöèni God-hu mu sisè uehorovoromo vuonugo'iröhe öroho jemesi örire majèhijè'e höjo. O ae rahu Iesu mae uehorovè'oho mu sisè vaejarije hesi i'uoho iae barèjaje höjo. Moses-hu bojamaude jögoru ejahè'oho bogo èhuro mu sisè hesi i'uoho barè'i a'i Iesu mae uehorovè'oho iae barèjaje höjo. ⁴⁰ Èhuni avoho mueberovohèjo èhuro jö God-aro baeromo majahuinövere a jabesi surire jajivare i'uoho bogo bae'irarije höjo. ⁴¹ Èhesi bëhoho God-are jöho jabesi surire jajivoromo uvè'e höjo:

God-ro uèvajèjo: Nasi jö ahoromo sivaruje ariböviohumè nasi muoho garomo tiöromo vuovorèjo.

Èhesi bëhoho jemè bogo vuovo'i raromaruje majare evare naro vörö'e mu börömoho vae'iè'ajèjo.

I'u'e mu börömèro jiè'ëro aëro jemè sama'e röjèhi'ibejarèjo röhu bogo avoho heromo mae uehorovo'ibejarijèjo.

Èhi uvè'e höjo. Èhuni avoho uehorovohèjo.

⁴² Paul-ro èhi uènugoromo hu'o Barnabas'o höröjamu gevè'i rue ariböviohuro uèvareje: Ruère hura gö hesi nuho majaho rovego vuonorö'ö rueromo èhi jiè'e jöho majahuirego no he'irarèjo. ⁴³ Èhi uèruomoromo suorovoromo Jew raje ae aho'obèhe o sa'a ioro'ioro rajehu jabesi mu vuonugo'i Jew rajo mu baeromo God mae uehorovarue aribövioho aho'obèhe jaburo Paul'o Barnabas'o jabesi ijore va'areje. Ijore va'amu gègorovo jaburo niö'iro jabesi örire jögore mëmiromu uèvareje: Biririvoromo uvorèjo: Hesi God-ro huè baeromo ajamui'ajèromu muoho vaenövorèjo.

⁴⁴ Èhi è'è'ëro hura gö hesi nuho majaho rovamu amo raje ae aho'obèhe Badare jöho he'i è osare gemu gagovoroumadeje. Ae gemu gemu bogo rovareje.

⁴⁵ Amo raje ae aho'obèhe gagovamu gègorovo Jew rajoho jaburo Paul'o Barnabas'o jabesi mu mahuni dè vörönègo avohamu Paul-are jöho aho'ahovoromo jö sisè atareje.

⁴⁶ Jö sisè atamu hegorovo Paul'o Barnabas'o bogo juhuonivo'i ma-biririvoromo jöho majèhiromu uèvareje: God-ro nimade höjo Jew rajo jemèro hesi jöho urimo hejörö. Èhi höjo röhu jemè è jöho heromo bijöni-marujèjo. Bijönimoromo èhuro jemèhu ioro'ioemu maro raromo'irarije öroho tugohè'e jèvajèjo. Èhuni no huotorovoromo sa'a ioro'ioro rajoho jöho ma-

jèhinövo'ejarèjo. ⁴⁷ Èhesi bëhoho rabèni Badaro jöe bojamuiromu uövuè'e höjo:

Naro ja bamavode höjo jero sa'a ioro'ioro rajoho ajivèvo'iranego.

Ajivèvego ae aho'obèhe majae beva'ajire majae hö'ö-jajire maro raromo'iröhego.

⁴⁸ Èhi uèvamu hegorovo sa'a ioro'ioro rajohuro ni-morohoromo uvoruomadeje: Badare jöho iae mae höjo. Èhi uvoromo ioro'ioemu raromo'iröhego God-hu uvade ariböviohuro Iesu mae uehorovoroumadeje.

⁴⁹ Mae uehorovamu Badare jöho è sa'ae bövioho uarovobe va'adeje. ⁵⁰ Uarovobe va'irögoro a'i rue Jew rajoho jaburo God uehorovarue magonaho masijohu'o amore a masijohu'o è aribövi jabesi dèho ièhamu ri'öromo Paul'o Barnabas'o sisè vaejèvoroumadeje. Sisè vaejèvoromo Antioch sa'anö jèvamu rëmö'öjèvoroumadeje. ⁵¹ Rëmö'öjèvamu gagorovo va'irögoro höru tohotoho'e jèvamu riremorumo va'areje amo rajohuro sisè vaejaruoho gajörö. Va'oromo Iconium amore höröjareje. ⁵² Amo Antioch rarumarue Keriso-are aribövi jabesi dè vövöbajo'oho aho'o sasohèvoromo God-are Aru'ahohuro rarovèhadeje.

Paul'o Barnabas'o Iconium amore ariromu God-are jö majèhijare jöhoje.

14 Paul'o Barnabas'o Iconium amore hörönugoromo urimo Antioch è'arèhi èhi Jew rajehu God rajahijarue osare va'oromo Iesuare jöho majèhijareje. Jöho majèhijamu èhuro Jew raje ae aho'obèhe sa'a ioro'ioro raje ae aho'obèhe Iesu mae uehorovoroumadeje. ² Mae uehorovamu gègorovo Jew raje jö bogo ma uehorovarue ariböviohuro sa'a ioro'ioro rajo jabesi örire uehoro sisèho bojèmiromu jabesi dè ièhamu jaburo Keriso-are aribövioho nue huodègoroumadeje. ³ Nue huodègamu Paul'o Barnabas'o majae ègobövie ariromu bogo juhuonivo'i ma-biririvoromo Badare jöho majèhijareje. Majèhiromu Badaro ajèmamu èhuro bogo gavarue darugo'e mue gö gö vae'amareje ae aho'obèhe garomo uvoröhego: Iae mae-èjo. God-hu huè baeromo ajamuijaje jöho mae hö uvoröhego. ⁴ Èhi'amu amo rajo ariböviohuro jöe gö gö uehorovareje. A ioro'iorohuro Jew rajo jabesi dönö jio'i a ioro'iorohuro Paul'o Barnabas'o jabesi dönö jèvadeje. ⁵ Èhi'oromo Jew rajohu'o sa'a ioro'iorohu'o èho jaburo jabesi masijohu'o gemu mae ri'öromo Paul'o Barnabas'o ijumèvoromo munèro vajèmi'i atareje. ⁶ Munèro vajèmi'i atamu Paul'o Barnabas'o è jöho heromo ju'ebioromo va'areje. Va'oromo Lycaonia sa'are Lystra amo Derbe amo jiajinö è va'areje. ⁷ Va'oromo è sa'are aribövioho Iesuare jö maho majèhibe jirehareje.

Paul'o Barnabas'o Lystra amore ariromu God-are jö majèhiromu huè vavaeni birohoromo ju'ebioromo Derbe amore va'are jöhoje.

⁸ Jirehoromo Lystra amore ro arijareje. Röhu höru sisè'e ae gemuèro è hijè'e jadeje. Urimè'i vèmèhu rahadire aevoromo höru sisè'e jioje rovè'ëro èhu'ëro

bogo mae bogo juvadeje. ⁹ Bogo juvë'ëro hejadeje Paul ae jõe majëhijamu. Paul-ro jöho majëhiromo gavade ë aho hu'o jöho hejumu gagorovo ma-hu gemu ërimahoromo gavade hu mae uehorovo'ego marë'iröhoho eni jiamu gagorovo ¹⁰ ma-darugo'o uavadeje: Döro ri'öromo avoho namijëjo. Namijëjumu hejë'i ma-burëro döro ri'öromo aevoromo juvadeje.

¹¹ Juvamu ae aho'obëhe gavare Paul-ro ë höru sisë'e aho ëhi ajamamu gagorovo simane sisë'i uehorovoromo uvoruomadeje: Paul-hu ë höru sisë'e aho ajamamu aevoromo juvade hesi bëhoho Paul'o Barnabas'o bogo ma-aehu jëvo'i a'i aru'aho bërömo niö'iro araeromo rueromo jabesi darugoho bërömëro jëvë'ëro ëhu'ëro Paul-ro ë iaho ajamade höjo. Simane ëhi sisë'i uehorovoromo ri'öromo jabesi Lycaonia jöëro ma-darugo'o uvoruomadeje: O aveho bogo ma-aehu rue'i a'i muebejavuarue aru'aho bërömo niö'iro araeromo nosi örire ruvebijë'e höjo. ¹² Aru'aho bërömo niö'i ruvebijë'e höromo Barnabas jabesi sareri'e god hesi ihe Zeus jumuvoromo Paul-are jöho sarerivoromo uvoruomadeje: Nani ë aho nosi god Hermes jö bajuvaje aru'ahoho höromo Paul Hermes jumuvoruomadeje Paul jögoru jövaje aego. ¹³ Zeus aru'aho bëröme höromo rajahijarue osaho amo bëhiro jië'ëro Zeus rajahijarue mu muebejaje ahu'o uvadeje: Nani iae mae-ëjo. Nosi aru'aho bëröme Zeus-më amore rovë'e höromo cow ano'oho ujuohoromo ijino inovaroho ujuohoromo amo bërömore rejo ojo bëhire rovadeje. Rueromo hu'o a ioro'iorohu'o ëho jaburo Paul'o Barnabas'o aru'aho bëröme jëvajeromo uvene aho röjëhiromo ë mioho muo'amoromo vëniro mueromo i'imëmi'irögoru ë'oruomadeje.

¹⁴ Ëhi ë'iröhe jöho henugoromo Barnabas'o Paul'o ë apostle-ho niö'iro uvareje: Ëhi jië'oho mu sisë bëhe höromo jabesi niögoho dadovo'amareje ae göëro garomo uvoröhego: Jaburo nosi muoho bijönimoromo ë'aruëjo. Niögoho dadovoromo ma-ba viëhi jiaroho rue ae aho'obëhe jabesi ririre rirarovoromo ma-darugo'o uvareje: ¹⁵ Asë'e jemë rabëni ëhioho ë'arujëjo. No bogo aru'aho bërömo javuo'i no ma-ae jemë va'ëne javuajëjo. No jö maho majëhi'i rovare höjo ëhuro ëhi jië'e darugo rumo'e inömo ëma rajëhijarujoho vuonugo'i darugo jië'e aho God uehorovo'irarijego. God-ro ö'idöe sa'ae jove bövie bise'e no bamavuade höjo.

¹⁶ Urimë'i sa'a göre göre raromaruje aribövioho jemesi nimaruje nimaruje muoho vae'ego huro ma gë tae-monövade höjo. ¹⁷ Iae ëhi jade höjo röhu God-ro hesi muoho aho'o bogo gurihi'i a'i jemë mae avohëvoromo hesi muoho röjëhibe rovade höjo jemëro garomo uvo'irarijego: Iae mae-ëjo. Hu ëhi jië'e a bëröme hö uvo'irarijego. Huro ëne nugö'öromo i majaho rovego uvaje höjo: Iëro tagavëjo. Ioho tagavego uëvaje höjo: Jemëro i avohego da'uëgo'irajo. Nimoronimorohego dë vövöbajo'e sasohëvo'irajo. Huro hesi muoho ëhi röjëhibe rovë'e höjo. ¹⁸ Biririvoromo ëhi jië'e jöho majëhiromo dë vövöbajo'e huotovëho'i ë'o gavaroho mi suvoro vëniro bueromo bamëho'i ë'aroho bogo vuonugo varijënoho jië'e ëma vuonugareje.

¹⁹ Vuonugamu iae Jew rajo a ioro'iorohuro Antioch amore Iconium amore jioromo rueruomadeje. Rueromo Lystra amo rajoho jabesinö jioruomajöro mu sisë jöho biririvoromo majëhijareje. Majëhijamu Lystra amo rajoho jaburo ejëhoromo ajëmiromo Paul munëro vajamiruomadeje. Vajamiromo uvoruomadeje: Paul guomë'e höromo amoro jiamu rori'o ruho baeromo va'oruomadeje. ²⁰ Bava'amu Keriso-are ariböviohuro ro Paul-are bëhire gagovoromo riravo rova'areje. Riravo rova'amu Paul-ro ri'öromo rue amo bërömore vuonorö'ö va'adeje. Va'oromo nëröho Barnabas-mu niö'iro ri'öromo va'aroho va'o Derbe amore höröjareje.

Paul'o Barnabas'o Syria sa'are Antioch amore vuonorö'ö va'are jöhoje.

²¹ Derbe höröromo Iesuare jö maho majëhijamu ae aho'obëhe aevoromo Iesuare ijore ijore jijiharue aribövie jioruomadeje. Ëhi'amu gagorovo Paul'o Barnabas'o jaburo vuonorö'öromo Lystra Iconium Antioch amore ekaresiae ajëmibe va'areje. ²² Ajëmiromo jabesi dë vövöbajo'oho biririvëhoromo uënövareje: Biririvoromo Iesuare jöhemu mae uehorovonövorëjo. Ëhesi bëhoho God-are aji öri ari'ere va'i naguë'oho no vavaene bëröme baebe va'öjuvo evare va'ëjarëjo.

²³ Ëhi uëbe a duvahe ekaresia jabesi simano vaeröho-ho nugo'amobe ie bogo ijë'e ma-pariemu vaeromo uëbe va'areje: Jemë Bada mae uehorovarue a hesi övo döre rëmaruëjo. Ekaresiaho ëhi ajëmibe va'areje. ²⁴ Va'oromo Pisidia sa'aho jireho barënuogoromo Pamphylia sa'are rovareje. ²⁵ Pamphylia rueromo Perga amore ariromo Iesuare jöho majëhinugoromo va'o Attalia amore abuejareje. ²⁶ Attalia amore abo ariromo boat-re ajiomoromo jovo döre va'aroho va'o sionëro Antioch amore rovareje. Urimoho Antioch ekaresiaho jaburo Paul'o Barnabas'o God-are övo döre rëmareje huro ajëmego mu mae vaebe jireho'iröhego. Jaruvoho ë muoho barëjë'ëro Paul'o Barnabas'o sionëro rovareje. ²⁷ Rueromo ekaresiaho uëvareje: Gagovohego jöe majëhijarëjo. Majëhijarë uënuogoromo gagovamu uëvareje: God-ro ajamuijumu ëhi jië'e muoho vaeromo rovare höjo. Huro öroho sa'a ioro'ioro rajohuni jiovëhamu jaburo Iesu mae uehorovare höjo. Ëhi'ade höjo. ²⁸ Ëhi majëhiromo Keriso-are ariböviohu'o gemu mae majae ëgobövie ë arijareje.

Ekaresia jabesi a masijehu Jerusalem gagovoromo Moses-hu bojëmade jögoru ë hesi jö mevare jöhoje.

15 Paul'o Barnabas'o Antioch amore arijamu iae ae göëro Judea sa'are jië'ëro rueromo Keriso-are aribövioho majëhiromo uënövareje: God-arire mae va'i nögë'iroho Moses-hu Jew rajo nosi jögoru jajivadëhi sa'a ioro'ioro rajoho jemë'o sinoho ëhi tarivëhego God-are aribövie jëvo'irajo. Sino bogo tarivëhë'oho bogo maroho va'a'arujëjo. ² Bogo maroho va'a'arujëjamu hegorovo Paul'o Barnabas'o jaburo ri'öromo irovoromo darugo'o jö aho'ahëmiromo i'e rovare

aribövioho uëvareje: Sa'a ioro'ioro rajoho nadi ëhi jië'e jöho majëhirëjo. Majëhirëjamu Antioch ekaresiaho jaburo Paul Barnabas Antioch amore ekaresia a ioro'ioroho ëhi baejëvareje jaburo Jerusalem amore va'oromo apostle ömo'ömo'u'o Jerusalem ekaresia a duvaho ioro'iorohu'o sino tarivo'iröhe jöho mevo'iröhego.

³ Baejëvoromo rëmö'öjamu Paul'o Barnabas'o jaburo a ioro'iorohu'o gemu mae ae jöe majëhibe Phoenicia sa'are Samaria sa'are va'areje. Majëhiromo uënövareje: Sa'a ioro'ioro rajoho iae aevoromo God mae uehorovoruomohijajo. Ëhi uë'ego Christian aganoho aho'obëhe ë jöho heromo börömo bëhe nimorohonövareje. ⁴ Amo ëhi jië'e jöho majëhibe ruero-mo Jerusalem suorovareje. Suorovamu gëgorovo apostle ariböviohuro ekaresia a duvaho ömo'ömo'huro ekaresia a ioro'iorohuro ëho jaburo jejëmiruomadeje. Jejëmirjamu rueho jaburo jöho majëhiromo uëvareje: God-ro ëhi ajamuamu muoho vaeromo rovere höjo. ⁵ Ëhi majëhijamu Pharisee aribövie Iesu mae uehorovarue a ioro'iorohuro ri'öromo uëvareje: Iae ëhi höjo röhu sa'a ioro'ioro rajo jabesi sinoho tarivëhoromo jöe majëhiromo uë'ëjarëjo: Moses-hu bojamuade jögoroho ejahonövorëjo. Ëhuremu mae höjo.

⁶ Ëhi uëvamu hegoro apostle ariböviohu'o Jerusalem ekaresia a duvaho ioro'iorohu'o ë jöho mevo'i gagovareje. ⁷ Jöho mevojuvo Peter-ro ri'öromo uëvadeje: Aganomë jemë'o gavarujëjo urimë'i God-ro na jemesi ririre baejevade höjo naro hesi jö maho majëhijego sa'a ioro'ioro rajoho jaburo heromo Iesu mae uehorovoröhego. ⁸ Jaburo mae uehorovamu God-hu hesi Aru'aho Jew rajo Keriso-are aribövi mamuadëhi sa'a ioro'ioro rajoho jabu'o ëhi mëmade höjo ëhuro noro garomo uvoröhego: God ae aho'o nosi dë vövöbajo'o gövuajohuro hesi Aru'ahoho sa'a ioro'ioro rajoho mëmijë'ero ëhuni huro jabu'o mae uehorovëvajëjo.

⁹ God-ro Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o bogo gö uehorovavuo'i ma-gemu uehorovavuade höjo. Ëhesi bëhoho sa'a ioro'ioro rajohuro Keriso mae uehorovamu God-ro jabesi sisëho u'ovëho barëjade höjo.

¹⁰ Moses-hu bojamuade jögoroho i'u ma'ëro jië'ero no'o nosi hijo miono'ohu'o vaeromo mare va'iröhoho bogo eni javuade höjo. Ëhi jië'oho jemë rabëni nëgajëjo sa'a ioro'ioro rajohu'o ëhi jië'e i'u'e muoho bojëmi'iro. Jemë rabëni God-are dëho bijioho ga'i nëgajëjo. ¹¹ Bogajo. No mae uehorovoromo uvarue höjo: Bogo noehu mu vaejaruohuro a'i hesi Bada Iesuhu huë baeromo ajamuijajohuro iae ëhuro Jew rajoho no maro raromolejarëjo. Sa'a ioro'ioro rajo jabesi öri jiajëhi noehu maro raromole'iröhe öroho gemuoho höjo.

¹² Peter-ro ëhi majëhijamu Barnabas'o Paul'o ri'öromo uëvareje: God-ro ajamuamu noro darugo'e mu gö gö ëhi ëhi vaeromo sa'a ioro'ioro rajoho ajëmibe jirehare höjo. Ejöho he'iro ae aho'obëhe jörumoraejareje.

¹³ Jörumoraejamu Barnabas'o Paul'o jöho majëhi barëjamu hegoroovo James-ro ri'öromo uëvadeje: Aganomë nasi jöhu'o hehëjo. ¹⁴ God-hu sa'a ioro'ioro rajo aevoromo uehorovëvoromo a ioro'ioro hesi baejëvade

jöho Simon-ro ë jöho majahuijamu no hejare höjo.

¹⁵ Ejöho iae mae höjo. Ëhesi bëhoho God-hu sa'a ioro'ioro rajo baejëvoröhe jöho urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviohuro jajivare höjo. Jabesi ae gemuëro David-are ujo gagovëvoröhe jöho uhu'e huotovoromo jajivoromo uvë'e höjo:

¹⁶ Badaro uvavohijajo: Ëhesi ijönö naro vuonorö'ö ruero David-are javu dadorovadoho evare avoho vae'ejöjo.

Sisërejadoho naro avoho'iramu urimë'i namijadëhi ëhi nami'a'ajëjo.

¹⁷ Nami'iramu sa'a göëro göëro Bada na birohevo'i nahevo'aruëjo.

Nasi jö bogo henövare ariböviehu nasi iho baejarohuro ëhi ë'a'aruëjo.

Badaro ëhi uvajëjo. ¹⁸ Mami gö'e huro ë jöho aevoromo majëhadoho hebe rovë'e javuajëjo. Ëhi jajivë'e höjo.

¹⁹ Ëhuni na ëhi uehorovajëjo. Sa'a ioro'ioro rajehu huotorovoromo God mae uehorovë'oho no nosi i'u'e muoho jabesi öriroho bogo bojëmi'i ²⁰ a'i ma-suriro jöho nugö'öromo uë'ëjarëjo: Aehu sareri'e god göëni göëni bahijë'e mioho uvorëjo: Sisë höromo nadi ue'ahorëjo. Nadi önö'oho jijihorëjo. Mi hesi köho nadi ue'ahorëjo. Huë ahahë'e mioho kö'e jiaje nadi ue'ahorëjo. Ejöhemu jajivo'ëjarëjo. ²¹ Ëhi jië'e jögoru jajivo'iröhe ë hesi bëhoho Moses-hu ëhi jië'e jö bamadoho mami'e ame aho'obëhe majëhibe rovë'e höjo. O hesi jöho Jew rajo nosi nuho majaho rovego noehu God rajahijarue osare osare Moses-are jöho adahego jaburo hejarue höjo. Ëhuni ëhi jië'e mu gororovo'iröhe jöho sa'a ioro'ioro rajo jabesi örire nugö'ö'ëjarëjo.

Jerusalem ekaresia a masijehu suri suri jajivoromo sa'a ioro'ioro rajehu Keriso mae uehorovarue aribövi jabesi örire bamëhare jöhoje.

²² James-ro ëhi uëvamu hegoro apostle-ho jabu'o ekaresia a duvaho ömo'ömo'u'o ëho jaburo jöe mevoromo uvareje: E'ego no nosi a ioro'ioroho baejëvego jaburo Paul'o Barnabas'o gemu mae Antioch amore va'irarëjo. Ëhi majëhijamu ekaresiae ae aho'obëhe uvareje: Ëhi jië'oho iae mae höjo. Ëhi uvoruomoromo Judas hesi iho göho Barsabbas'o Silas'o jabumë niö'i baejëvareje ekaresiaho jaburo ë ae niö'i jabesi örire mae uehorovaruëro jië'ero.

²³ Baejëvoromo suroho jajivoromo bava'ojöro bojëmijareje. Surire jajivare jöho ëhi uvë'e jadeje: O asë'e Jew rajoho bogo a'i sa'a ioro'ioro rajoho Antioch amore Syria sa'a ioro'iore Cilicia sa'are raromaruje ariböviohumë apostle ariböviohu'o Jerusalem ekaresia a duvaho ömo'ömo'u'o jemesi ö mueno'ëro javuë'ero noro jemesi örire jejëmaruëjo. ²⁴ Röhu no hejare höjo uvavamu: A ioro'iorohuro nosirire jioromo ö'are höjo. Ö'oromo jöe gö majëhiromo jemesi simanoho sisëvöjëhamu uehore gö gö baejarije höjo. Röhu ëho bogo noehu uëvamu ë'are höjo. ²⁵ Ëhuni no ae aho'obëhe gemuoro gagovoromo jöe mevoromo uehore gemuoho baeromo uvare höjo: Noro ae gö baejëvo'ëjarëjo

jemesi örire römö'öjèvego jaburo nosi aemo'aeme Barnabas'o Paul'o gemu mae ö'iröhego. ²⁶ Barnabas'o Paul'o vuovëvoröhe jöho bogo uehorovë'e ma-biririvoromo nosi Bada Iesu Keriso-are muohuremu uehorovë'e arijare höjo. ²⁷ Röhu Judas'o Silas'o jabu'o gemu mae römö'öjëvaruëjo jaburo ö'oromo noehu jajivarue jöe gemuoho majëhijego he'irarijego. ²⁸ God-are Aru'ahohu'o no'o jöe gemuoho uehorovoromo uvaruëjo: Jew rajo nosi i'u'e mue gö gö bogo bojëmi'i ave jögorohuremu bojëmi'ëjarëjo. ²⁹ Aehu sareri'e god göëni göëni bahijë'e mioho nadi ue'ahorëjo. Mi hesi köho nadi ue'ahorëjo. Huë ahahë'e mioho kö'e jiaje nadi ue'ahorëjo. Nadi önö'oho jijihorëjo. Èhi jïë'e mu gororovë'oho ehuro mae jëvo'ajëjo. Ahia mino'ëjo. Surire jöho èhi jajivoromo bojëmijareje bava'oröhego.

³⁰ Bojëmiromom römö'öjamu Paul Barnabas Judas Silas èho jaburo va'aroho va'o Antioch amore suorovareje. Suorovonugoromo Christian aribövioho aho'obëhe gagovëvoromo suroho bojëmijareje. ³¹ Suroho bojëmamu ekasesiae ae aho'obëhe hejare adahoromo uvavamu: Jew rajo nosi i'u'e muoho sa'a ioro'ioro rajoho bogo bojëmi'ëjarëjamu hegorovo uvareje: Sasohë'e mu maho rovë'e höromom nimorohoruomadeje. ³² Èhi'amu Judas'o Silas'o jö God-aro baeromom majëhijarue aëro jëvë'ëromom majae ègobövie jöe majëhiromom Christian aganom jabesi dë vövöbajö'ohobiririvëhareje. ³³ Èhi'oromom majae ègo'o Antioch arijamu evare è Christian aganohuro römö'öjëvoromom uëvareje: Huë mae baeromom va'orëjamu jaburo Jerusalem jioromom römö'öjëvamum rovere è aribövi jabesirire sionëromom va'areje. ³⁴ [A'i Silas-ro èhi hi'i uvadeje.]

³⁵ Iae Paul'o Barnabas'o jaburo Antioch majae ègo'o arijareje. Ariromom jabu niö'i o a ioro'iorohom aho'obëhe èho jaburo Badare jöho ekasesiae majëhiromom bëhohom röjëhinövareje.

Paul'o Barnabas'o jö aho'ahamirovoromom gemuore jireharohom vuonugom i öre gö öre gö va'are jöhoje.

³⁶ Èhi'ojuvom iae Paul-ro Barnabas uavadeje: No urimom Badare jöho majëhibe amom göre göre dinö'e dinö'e jireharire è'ëgom nom è vuonorö'ö va'oromom gëvarëjöm Christian aganohom diehi diehi muohom vaeruomemom. ³⁷ Èhi uavamum hegorom Barnabas-ro uavadeje: Iae mae höjom röhum na negajëjöm John Mark-ro nom ö'ojöröm. ³⁸ Èhi uavamum Paul-ro uavadeje: Bogajöm. John Mark-hum nom ö'ë'ohom bogom maehum höjom. Èhesi bëhohom urimë'i muë ajamuibe juvoromom Pamphylia sa'are ramuö'ö'isionëromom rovade höjom. Èhi jïë'e a bava'ë'ohom na bijönegajëjöm. ³⁹ Bijönegajë uaromom Paul'o Barnabas'o iorovoromom göërom öre gö va'i göërom öre gö va'adeje. Va'iro Barnabas-ro Mark hu'irae baeromom boat-re ajiomoromom Cyprus sa'are va'adeje. ⁴⁰ Cyprus va'irögogorom Paul-ro Silas uavadeje: Rovegom ja'om na'om muohom vaebem jireho'irarëjöm. Jireho'irarëjamum Silas-ro uavadeje: Iae èhi'o'ëjarëjamum Christian aganom ömöm ömohurum Paul'o Silas'o Badare övom dörëm rëmarejehurum ajëmegom mu mae vaebem jirehoröhegom. Rëmamum Paul-ro Silas

hu'iraeromom va'adeje. ⁴¹ Hu'iraeromom va'adohom va'o Syria sa'are Cilicia sa'are ekasesia ariböviohom jöem majëhiromom ehurum jabesim dë vövöbajö'ohobiririvëhobem va'adeje.

Timothy-hu aevoromom Paul'o Silas'o gemu mae juvadem jöhoje.

16 Va'oromom Paul-ro va'adohom va'o Derbe amomom ro hiromom va'adohom Lystra amomom rovadeje. Röhum Kerisom uehorovajem aem gemuërom è hijadeje. Hesi ihohom Timothy jiadeje. Hesi vëmohom Jew rajem Iesum mae uehorovajem magonahe jiadeje. A'i hesim vavuohom Greece rajem jiadeje. ² Christian aganom Lystra amomom Iconium amomom raromaruohurum uvoruomadeje: Timothy hum mu mae vaejajem aem höjom. ³ Paul-ro nimadeje Timothy hu'irae va'egom hum juvoröhegom. Hum èhim nimoromom röhum uvadeje: Jew rajem ave sa'are röhum dirö'e görem görem raromaruohurum garomom uvaruëjöm: Timothy-are vavuohom bogom Jew rajohom jïë'ëromom sinohom bogom tarijahë'e höjom. Èhim uvoromom Timothy-are sinohom bogom tarijahëgom Jew rajërom hesim jöhom bogom ejahojöënim Paul-ro uëvadeje Jew rajehum è'aruëhim Timothy-are sinohom tarijahëjöröm. Èhim è'ë'ërom hu'irae baeromom va'adeje. ⁴ Va'oromom Paul'o Silas'o amomom amomom jöem majëhibem va'arejem. Majëhiromom Keriso-are ariböviohom uënnövarejem: Apostle-hom jabu'o Jerusalem ekasesia a duvahom ömöm ömohum èhim jïë'e jögorohom uehorovë'ëromom bojëmijarem höjom jemërom ejëhonövom'irarijegom. Èjöhöm ejëhonövorëjöm. ⁵ Èhi jïë'e jöhom majëhibem va'egom ekasesia ariböviohurum biririvoromom Kerisom mae uehorovobem va'arejem. Om majajem èhim ekasesia aho'obëhem marohëvobem va'adejem.

Paul-hu Troas amomom va'oromom nia'ovom'iraeromom gavadem jöhoje.

⁶ Paul'o Silas'o jöhöm majëhibem va'amum gavë'i God-are Aru'ahohurum jabumë tugohëvadejem Asia sa'arohom jöhöm bogom majëhiröhegom. Tugohëvë'ëgom Phrygia sa'a'o Galatia sa'a'o birorohadem ènirem è jirehom va'arejem.

⁷ Va'arohom va'o Mysia sa'a viture va'arohom Bithynia sa'are va'ia'amum Iesumare Aru'ahohurum uëvadejem: Nadi è sa'ahom va'ohëjöm. ⁸ Èhim uëvamum Bithynia sa'arohom bogom va'i Mysia sa'aremu rovom'oromom abuejarohom abom Troas amomom höröjarejem. ⁹ Troas hörönugoromom vahiomamum Paul-ro nia'ovom'iraeromom gavadejem Macedonia rajem aem gemuërom namiomom dinamiomom uavamum: Macedonia sa'arom rueromom ajamuinëjöm. ¹⁰ Nia'ovom'iraeromom èhim ganugoromom Paul-ro Silas-ro narom evare uvarejem: God-ro uöromom è'ajëjöm: Macedonia sa'a rajohom Iesumare jömahom majëhihë uövujë uvoromom ma-burërom va'iro böviohom bise'ohom avoharejem.

Paul'o hesim ariböviohum'om Philippi amomom ro jö atamum hegoromom Lydia-hum mae uehorovadem jöhoje.

¹¹ Èhim onugoromom Troas jioromom boat-re iojiomomomom ma-ahorirërom jovom dörëm va'arohom va'o Samothrace sa'are suorovë'ërom nëröhöm jovom dörëm va'arohom Neapolis amomom suorovarejem. ¹² Neapolis suorovonugoromom

örëro va'aroho Philippi amore suorovareje. Ęamoho Macedonia sa'are jiadeje. Macedonia sa'a börömo rōhu ě sa'aho taritariv'e ihe gö gö jiadeje. Rōhu sa'a dirō'e gemu börömo jiadeje. Ędirō'ore sa'are Philippi amoho jiadeje. Rome amo rajohuro rueruomoro ě amoho aevo'i ioromo raromobe rov'e jiareje. Amo noro ro Philippi amore suorovoromo majae gemu niō'i ě raromareje.

¹³ Raromoro iae Jew rajo nuho majaho rovamu noro uvareje: Nani Jew rajo ariböviohuro God-are örire jōe ato'i nume jovo rirōre abo raromarue höromo amore jioromo ě abuejareje. Abueromo ě raromoro gagovoromo raromarue magonaho ömo'ömo Iesuare jōho majēhijareje. ¹⁴ Jōe majēhijamu magonahemu hesi ihoho Lydia-ro ě hiromo hejadeje. Lydia hu Thyatira amo rajo magonahe jiadeje. Hu kavuē'e niōgu maho imo'amaje magonahe jiadeje. Hu bogo Jew rajo magonahehu jiadeje rōhu Jew rajo ariböviohu'o gemuore God rajahinövadeje. Rōhu Badaro Lydia-are dē vövöbajo'oho jiovahē'ero huro hejade Paul-ro Iesuare jōho majēhijamu hegoroovo jōho ejahadeje. ¹⁵ Ejahoromo hu'o hesi osare raromarue ariböviohu'o bapataeto vaejareje. Vaenugoromo ě magonahohuro uövüadeje: Jemē uvarujoho: Iae mae-ējo. Nöröro Bada mae uehorovajē uvarujoho jemēro rueromo nasi osaro raromohējo. Ęhi uōromo dinamuijumu ejahareje.

Philippi amo rajo jabesi a masijehu Paul'o Silas'o savoji gagore ba'amēvare jōhoje.

¹⁶ Ęhi ě'ē'ero iae noro God-are örire jō ataruire va'i va'amu gavē'i magonaho aboride gemuero örire birohavüadeje. Ęmagonahoho hesi ma-a masijo jabesi muemu vaejēhaje magonahe jiadeje. Rōhu Satan-are aru'aho sisē gemuero hesi dē vövöbajo'ere abuejumu simanoho sisērējē'ero ěhu'ero rabe rabe ijönö jiorōhe jōho iae hu ae huruoho majēhinövadeje. Majēhiromo monie mana baenugoromo hesi a masijo ömo'ömo i'imēmi'ego rueho jaburo moni börömo mae baenövareje. ¹⁷ Amo ě magonahohuro simanoho sisērējē'ero Paul'o no'o rihiomavuoromo darugo'o uvobe rovadeje: Ęaribövioho jabumē God dö mare hijaje hesi mu aribövie jēvājējo. Jemēhu sisēroho bogo va'i maro va'irarije öroho rōjēhijarue hōjo. ¹⁸ Ęjōe gemuoho majae aho'o rihiomavuoromo uvobe ruenövadeje. Ęhi'ojuvu Paul-ro he'i hiromo vörönimamu hegoroovo huotorovoromo magonaho hesi dēre aru'aho sisēho uavadeje: Iesu Keriso-are ihoro naro ja uavājējo: Aruere magonaho hesi dē vövöbajo'eroho hörö va'ējo. Va'ējumu gavē'i evare höröromo va'adeje. ¹⁹ Höröromo va'amu ě magonaho hesi a masijohuro garomo uvareje: Aru'ahoho magonaho hesi dēre rarovö'ö-jahē'ero jīē'ero ě magonahoho rabe rabe ijönö jiorōhe jōho bogo majēhiromo ěhuro monie gö'o bogo baeromo bojamui'iramu bae'ejarōromo Paul'o Silas'o guduamēvoromo amo ririre jagu baejēvo rovareje amore a masijo jabesi nunire rēmöröhēro. ²⁰ Jagu baejēvo rueromo Rome rajehu court mevarue a jabesi nunire rēmonugoromo Paul'o Silas'o jabesi jō sisēho majēhi-

romo uēvareje: Ave aho Jew raje aēro jēvē'ero nosi amore mu sisē barueromo ijumavuaruējo. ²¹ Ęhesi bēhoho Rome nosi jōgoroho ahoromo jabesi muoho rōjahuijaruējo. No Rome rajēro javuē'ero jabuhu rōjahuijarue mu ejēhoromo vaejē'oho bogo maehu hōjo.

²² Bogo maehu hōjumu hegoro rue amo raje ae aho'obēhe gemuore gagovoromo ajēmiromo anēgo'iē'areje. Anēgo'ia'amugo amore a masijohuro Paul'o Silas'o jabesi niōgoho ma'eno dadovēhoromo jijövēhoromo police uēvareje: Hisuebijēvohējo.

²³ Hisuebijēvohējumu hisuebijēvo'i arijuvo hisuebijēvonugoromo baejēvo va'o savoji gagore ba'amēvoromo savoji muebejaje aho uavareje: Ave ae niō'ioho avoho muebejēvonējo. Ju'ebi'aruējo. ²⁴ Ęhi uavamu hegoroovo baejēvo va'oromo savoji osa ririro avoho ba'amo rēmoro hōroho ijo dirō'ore bahijēhoromo evare i'u'e ijo ha'osi göho baro havoromo muoho taemēvamu ěhi ariemu ariareje.

²⁵ Ariromo vahi riri'e jiamu Paul'o Silas'o God-are örire jōe majahiromo hu rajahiromo jōe iareje. Rajahiroromo jōe iavavamu savojire a ioro'iorohuro heruomadeje. ²⁶ Ęhi'amu gavē'i sa'aho ma-majioho hijiohijiovamumu savoji gagoho aho'obēhe ě javu vaejare munē sa'a uhure jio'amajohu'o sisē maro hijiohijiovadeje. Hijiohijiovamumu gavē'i evare oje aho'obēhe jiororovoromo ae aho'obēhe tövēvare ö'oho jiororovo'amadeje.

²⁷ Jiororovo'amamumu iae savoji muebejaje ahuro niavē'ero ri'öromo gavade ojoho aho'o jiororovo'amē'e jiamu gagorovo uvadeje: Huruomē'e höromo kaejō ěgoho jijōromo hesi arijo'arije anorovo'iē'adeje. ²⁸ Hesi anorovo'ia'amu gavē'i Paul-ro ma-darugo'o uavadeje: Ęhi jīē'oho vuonugējo. No ae aho'obēhe aviae javuajējo.

²⁹ Aviae javuajējumu uvadeje: Iroho gae ujuoho ruehego gavōromo ma-burēro rovadeje. Rueromo juhuonivoromo butubutoromo Paul'o Silas'o jabesi bēhire behumorovadeje. ³⁰ Behumorovē'ero hu'irae ömēvoromo amonö va'oromo uēvadeje: Na diehi ě'e-jōjo ěhuro maja ijoho na sisēroho bogo va'i maro va'irode.

³¹ Diehi ě'ejōjumu uavareje: Bada Iesu mae uehorovonējo. Mae uehorovē'oho God-ro ja manö bamavo'iramu maro va'a'anuējo. Ja'o jasi osare raromaruohu'o ěhi jēvo'ajējo. ³² Ęhi'onugoromo Badare jōho majēhijamumu rue savoji muebejaje ahu'o hesi osare raromaruohu'o jaburo hejareje. ³³ Henugoromo evare majaroho vahiomē'iro Paul'o Silas'o hu'irae ömēvo va'oromo sinore nemo'amadoho u'ovēho'amoromo hu'o hesi osare raromaruohu'o ma-burēro bapataeto vaejareje. ³⁴ Bapataeto vaenugoromo Paul'o Silas'o hu'irae ömēvoromo osare ajiomoromo ie i'imēmijadeje. Ie i'imēmiromo hu'o hesi osare raromaruohu'o God mae uehorovē'ero nimoroho avohareje.

³⁵ Ęhi ě'ē'ero sisonuvamumu gagorovo Rome rajehu court mevarue a masijohuro police-oho jōe bojēmiromo rēmö'öjumu va'oromo savoji muebejaje aho uavareje: Savoji gagore arijarue ae niō'ioho ojoho

jiovèhego va'irarèjo. ³⁶ Va'irarèjamu hegoroovo savoji muebejaje ahuro Paul uavadeje: Court mevarue ariböviohuro jõe nugö'öjè'e hõjo naro rëmö'öjego Silas'o ja'o höröromo va'irarijego. Èhuni höröromo mae va'orèjo.

³⁷ Mae va'orèjamu Paul-ro ri'öromo police-oho uè-vadeje: Röhu nosi sisè bogo birohè'e a nuniro èma hisuebijavuaare hõjo. Èho bogo maehu hõjo no Rome rajèro javuè'èro. Èhi'oromo savoji gagore ba'a-mavuaare hõjo. Èhi è'are hõjo röhu jaruvoho jabumè diehi'oromo saginièri ramuö'ö'iè'aruèjo noro va'ojöro. Bogo èhioho hõjo. Nadi'ego court mevarue ariböviohuro rueromo jabesi övèro baejavuego höröromo va'irarèjo.

³⁸ Èhi uèvamu hegoroovo police-ohuro jõho bava'oromo court mevarue aribövioho majèhijareje. Majèhijamu hegoroovo hejare Paul'o Silas'o Rome raje ae jèvamu hegoroovo juhuonivareje. ³⁹ Juhuonivoromo rueromo Paul'o Silas'o sanuèmiromo savoji gagore jèvamu hu'irae ömèvo rueromo uèvareje: Jemèro nosi amoho vuonugo'i va'orèjo. ⁴⁰ Va'orèjamu Paul'o Silas'o jaburo savoji gagore jioromo höröromo Lydia-are osare va'areje. Va'oromo Christian agano ömo'ömoho gèromo jögore mèmioromo va'areje.

Paul'o Silas'o Thessalonica amore va'oromo huè vavaeni baejare jõhoje.

17 Va'oromo Paul'o Silas'o Amphipolis amore va'aroho Apollonia amore va'aroho va'o Thessalonica amore höröjareje. Höröromo gavareje Jew rajehu God rajahijarue osaho è jiamu. ² Jew rajehu God rajahijarue osaho jiamu gagorovo Paul-hu amore amore juvoromo God rajahijarue osare va'onövadèhi èhi è osare va'adeje. Va'oromo God-are surire jõho adahoromo è jõ hesi bèhoho Jew rajo ariböviohu'o gemu mae mevadeje jabesi simane huotovèho'i. Nuho majae niö'i gemu rue'ego èhi è'onövadeje. ³ Bèhoho røjèhiromo uènovadeje: God-are surire jõ urimè'i jajivare hesi bèhoho God-hu uavè'èro bõröme namiromo ajamui'irõhe aehu rovè'iroho huro huè vavaene baeromo guomoromo i'ovoromo ri'ö'a'ajèjo. Surire jõ hesi bèhoho èhi hõjo. Röhu naehu majèhijaje aho Iesu hu iae è bõröme namiromo ajamuijaje aho hõjo. ⁴ Èhi jìè'i jõho majèhijamu Jew rajo a ioro'iorohuro uvareje: Iae jõ mae hõjo. Jõ mae hõ uvoromo aevoromo Paul'o Silas'o gemu mae jijihareje. Greece rajehu God mae uehorovarue aho aho'obèhe magonaho masijoho aho'obèhe jabu'o Paul'o Silas'o gemu mae jijihoruomadeje.

⁵ Ae aho'obèhe Paul'o Silas'o gemu mae jijihamu gègorovo Jew rajoho èhuni dè vörönègadeje. Dè vörönègamu örire èma jijiharue a sisèhu mu sisè vaejõro gemuoro gagovèvareje. Gemuoro gagovèvoromo muorovo jõho ma-darugo'o atamu amo raje ae aho'obèhe heromo muorovo'i è'oruomadeje. Muorovo'i è'oromo ri'öromo Jason-are amoho ro juhioromo osare va'oromo Paul'o Silas'o nahèvareje guduamèvoromo amonö baejèvo rueromo ae aho'o jabesi

nunire rëmö'iro. ⁶ Jason-are osare va'oromo gavare Paul'o Silas'o bogojèvamu gagorovo jaburo Jason o Christian agane gö gö guduamoromo jagu ujuoho va'oromo amore a masijo jabesi nunire bamèvoromo ma-darugèremu uèvareje: Majae hõ'öjajire nume beva'ajire huè sisè öri røjèhibe jijihaje aribövioho ave nosi amohu'o rovè'e hõjo. ⁷ Nosi amohu'o rovamugo Jason-ro uèvade hõjo: Ro nasi osaro arihèjo. Huro èhi uèvamu hesi osare arijè'èro Rome a bõrömehu bojamuijade jõho ahoromo sareramuiromo uövuarue hõjo: A ioro'ioro iosiramuiromo bõröme namijaje aho bogo Rome hiromo bõröme namiromo no muebejavuaje aho jio'i a'i hesi ae gö hõjo. Hesi ihoho Iesu hõjo. ⁸ Èhi majèhijamu hegoroovo amore ae aho'obèhe o jabesi masijoho aho'o vörö'iraeruomadeje. ⁹ Vörö'iraeromo amore a masijohuro Jason'o Christian a ioro'iorohu'o uèvamu monioho bojèmijamu èhuro rëmö'öjamu va'areje.

Paul'o Silas'o Berea amore va'oromo è'are jõhoje.

¹⁰ Èhi'oromo vahiromamu gavè'i Christian aganohuro Paul'o Silas'o Thessalonica amore jèvamu rëmö'öjèvareje Berea amore va'iròhego. Rëmö'öjèvamu va'oromo Berea amore höröjareje. Höröromo Jew rajehu God rajahijarue osare va'oromo Iesuare jõho majèhijareje. ¹¹ Jõho majèhijamu Berea amo rajohuro Thessalonica amo rajoho iosirèmiromo simano mae uehorovè'e aribövie jioruomadeje. Simano mae uehorovè'èro God-are jõho he'i nimo avohareje. Heromo God-are surire jõho adaho'i arijareje ga'iro Paul-hu majèhijade jõho jõ mae o sareri jõe jiego. ¹² Mae o sareri jõe jiego ga'i adahonugoromo Jew raje ae aho'obèhe Iesu mae uehorovareje. Jew rajèro mae uehorovo'i Greece rajo magonaho masijohu'o Greece rajo ama'i'o ae bogo bise'o vadu'oho Iesu mae uehorovoruomadeje. ¹³ Èhi'amu Jew raje rue Thessalonica amore raromaruoho jaburo hejare uvavamu: Paul-ro God-are jõho Berea amore majèhijè'e jiajèjamu hegoro Berea rueromo amo raje ae aho'obèhe jabesi dèho ièhareje jaburo vörö'iraeromo Paul'o muorovo'iròhego. ¹⁴ Èhi'amu gavè'i Christian aganohuro Paul nugö'öjamu abuejadoho abo sò jovore höröjareje. Èhi'o'irògoro Silas'o Timothy'o Berea amore èhi arijareje. ¹⁵ Arijamu Paul namijaho va'are ariböviohuro hu'irae bava'oromo Athens amore suorovoromo è nugareje. Paul è nugoromo Berea vuonorö'ö va'ia'amu gagorovo Paul-ro uèvadeje: Va'irarijohu Silas'o Timothy'o uèrego ma-burèro rue'irarèjo. Èhi uèvamu hegoroovo va'areje.

Paul-hu Athens amore hiromo Iesuare jõ majèhijade jõhoje.

¹⁶ Va'amu gagorovo iae Paul-ro Athens amore hioromo Silas'o Timothy'o muebejèvadeje. Hiromo muebejèvoromo gavade aru'aho'e hõromo uvene aho røjahi'amarue inömoho aho'obèhe amore jiorovamu gagorovo uvadeje: Amo rajoho God-are jõho bogo he-

jarue höromo ehuni de vövöbajo'e aho'o vavaeni-madeje. ¹⁷ Vavaenimoromo Jew rajehu God rajahjarue osare va'oromo Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajehu God mae uehorovarue ariböviohu'o Iesuare jöho mevoromo jabesi simane huotovëho'iro vae majae imo'amarue öri ari'ere va'o namiromo ganövade ae rue'ego jabu'o Iesuare jöho mevonövadeje jabesi simanohu'o huotovëho'iro. ¹⁸ Jöho mevo'ego Epicurus-are jö hesi ijore ijore jijiharue ariböviohu'o Stoic jö hesi ijore ijore jijiharue ariböviohu'o éhi jië'e ariböviohuo God-are jöho bogo hejaruëro jië'ëro Paul-are örire rueromo jö aho'ahaminövareje. Jö aho'ahamiromo a ioro'iorohuro uarvonövareje: Simano bogojië'e aho rahuro rajahijöro jöho jövajëjo. Rabu jöe jövo'i ë'ajëjo. A ioro'iorohuro uarvonövareje: Nani sa'a gö rajehu böröme hö uehorovarue aru'aho jabesi jöho huro majahuiromo ë'ajëjo. Jabuhu éhi uarovare hesi bëhoho Paul-ro Iesuare jöhu'o aehu vuovoromo ri'öjarue jöhu'o majëhijamu hejë'ëro ehuni uarovareje: Sa'a gö rajo aru'aho jabesi jöho majahuijajëjo. ¹⁹ Éhi uarovoromo Paul uavareje: Rovego no Areopagus dahorure ajiomarëjo ehuro ë gagovarue a masijo jabesi nunire jasi jöho jövego heröhe höjo. Éhi uanugoromo hu'irae bava'oromo Areopagus a masijo jabesi nunire nugoromo uavareje: Jö i'e jaehu baeromo rovanuoho no he'i nagujajëjo. ²⁰ Jaehu jövanue jöho bogo hejaruëro jië'ëro ehuni no nagujajëjo avoho he'iro. ²¹ Éhi uavare hesi bëhoho Athens amo rajohu'o sa'a ioro'iorore jioromo ro Athens raromarue ariböviohu'o ëho jaburo jö i'e ehemu atemu atoromo hemu henövareje. Éhi jië'e muohemu uehorvonövareje.

²² Éhi'amu Paul-ro ë a masijo jabesi nunire ri'ö namiromo uëvadeje: Athens amo rajomë na jö harihe majëhi'ië'ajëjo. Na gëvajoho jemë aru'ahë gö gö mae uehorovëvaruje aribövie jëvajëjo. ²³ Éhesi bëhoho na jemesi amore juvode höjo. Juvoromo jemëhu aru'aho rajëhijaruje öri ari'oho gabe juvo'i gavode höjo munë maratue hitavoromo sehoromo jajivoromo uvë'e jiamu: Ave maratu hesi bëhoho hesi iho bogo hejarue aru'ahohuni ave maratuho ëma hitavo nugaruëjo. Éhi uvë'e jiamu gavë'ëro jemë hesi iho bogo hejë'e ëma rajahjaruje aru'aho hesi jöho iae na röjëhi'irögororo ë'ajëjo. ²⁴ Éaru'ahoho iae God höjo. God-hu sa'a bövi bise'o bamade aho höjo. Huro böröme namiromo ö'idörohu'o sa'arohu'o muebejavuajë höjo. Éhuni ma-aehu hu rajahi'i vae'amare osaroho hu bogo ëho hijajë höjo. ²⁵ Hu eni jië'e aego no bogo hunioho vavaenimoromo bövioho bise'oho avohoromo hu i'imami'ëjarëjo. Éhesi bëhoho huro gemuëro no ae aho'o birire bojamuego nue ahoromo daruge bövie bise'e baeromo raromarue höjo. ²⁶ Huro ae gemu bamade höjo. Bamoromo ë aho baeromo ehuro sa'ae aho'obëhe rajë avohëvobe rovë'e höjo jaburo sa'ae dinö'e dinö'e va'oromo raromoröhego majae hö'öjajire beva'ajire. A bogo bamadevare evare huro uvade höjo: Aribövioho ë majare raromo'i ë majare rireromobe va'oromo ë sa'are ë sa'are raromobe va'a'ajëjo. ²⁷ Huhu bamëvade hesi bëhoho aëro God ga'i nahobe va'iröhego. Na-

hobe va'ojuvo nani bihororöhego. Röhu God bogo ëgoroho jio'i ae gemu gemu no'o hi juvaje höjo. ²⁸ Éhesi bëhoho noro hesi darugoro raromo jijihö'e vaejarue höjo. Éjöe gemuoho jemesi gavë'e ariböviohuo jajivoromo uvë'e höjo: Iae no ae aho'obëhe hesi aboji harihu'e javuajëjo. Éhi uvare höjo.

²⁹ No God-are aboji harihu'ëro javuë'ëro ehuni no bogo uehorovoromo uvo'ëjarëjo: God hu aehu gold silver munë gö gö ujuohoromo övo sasohoromo simano sasohoromo sehoromo avohö'amare inömohe va'ëne höjo. No bogo uvo'ëjarëjo: God hu éhi höjo. ³⁰ Urimoho aehu God-are jö bogo hejare majare God-ro gëvade aëro éhi jië'e inömohe aru'aho'e höromo uvene aho röjëhi'ëgo gëromo ma-gë taemonövade höjo. A'i avejëjöhö ae aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e raromaruje aribövioho uëvajëjo: Uehoro sisëho vuonugö'i nasi öro ruëhëjo. ³¹ Éhi uëvaje hesi bëhoho huro majah bamë'e höjo sa'are ae aho'obëhe hesi court-reriravo'iröhego. Riravo'iramu huhu uavade ahuro hesi ihore court vaejëvoromo ae aho'o jabesi jöho avoho mevoromo gë'a'ajëjo gë'i ae mae o sisë jëvego. Aëro ma-samaro uvoröhego: Éahuro mevo gö'a'ajë uvoröhego ehuni hu ajamamu guomoromo ri'öjade höjo.

³² Guomoromo ri'öjade jöho heruomoromo a ioro'iorohuro sivareje. A ioro'iorohuro uavareje: Jasi jöho röhu maho u'emu he'ëjarëjo. ³³ Éhi'amu Paul-ro gagovaruire jioromo va'adeje. ³⁴ Va'amu a ioro'iorohuro aevoromo hu'o gemu mae jijihö va'oromo Iesu mae uehorovarue. Areopagus dahorure gagovajë a böröme gemu hesi ihe Dionysius o magonahe gemu hesi ihe Damaris o ae gö gö ëho jaburo mae uehorovarueje.

Paul-hu Corinth amore va'oromo ë'ade jöhoje.

18 Éhi'amu gagorovo Paul-ro Athens amore jioromo va'adoho va'o Corinth amore höröjadeje. ² Corinth höröromo Jew rajo a ihe Aquila birohadeje. Aquila hu Pontus amore rahade ae jiadeje. Rahë'ëro ijönö va'o Italy sa'are hijadeje. Hiromo Rome a böröme Claudius-ro Jew rajo ariböviohuo Rome jëvamu va'o barëjöro uëvamu gagoro hu'o hesi vabore Priscilla'o Rome jioromo Corinth amore aviavejöhö'ërovareje. Corinth aviavejöhö'ërovamu Paul-ro jabumë gë'i va'adeje. ³ Va'oromo Paul o Aquila o Priscilla mue gemuoho vaeromo niögu javue vaejaruëro jië'ëro Paul-ro jabu'o hiromo ë muoho gemu mae vaeromo ijo bajoho mana baenövareje. ⁴ Éhi'oromo Jew rajo nuho majaho rue'ego Paul-ro Jew rajehu God rajahjarue osare va'oromo Jew rajohu'o Greece rajohu'o jabu'o jöe mevoromo jabesi de vövöbajo'oho huotovëho'i ë'o ganövadeje jaburo aevoromo Iesuare örire jijihoröhego.

⁵ Éhi'ojuvo Silas'o Timothy'o jaburo niö'iro Macedonia sa'are arijë'ëro Corinth amore rovareje. Corinth amore rovamu gagorovo Paul-ro mue gö gö vuonugö'i Iesuare jöhuremu ae majëhijadeje. Majëhiromo Jew rajohu uënövadeje: God-hu uavë'ëro böröme namiromo

ajamuijaje aho iae Iesu hōjo. ⁶ Ēhi majēhijamu hegoro-vo rue Jew rajo aribōviohuro jō aho'ahamiromo Paul-are jō sisēho atamu hegorovo huro niögure uono'uonoho jabesi nunire hijiavo rōjēhijadeje jaburo garōhego hu jabesi muoho bijōnimego. Rōjēhiromo uēvadeje: Jemē i'u baejē'oho ēho jemesi mue hōjo. Bogo nasi muehu hōjo. Ijoho naro Jew rajoho jemē vuonugēvo'i va'oromo sa'a ioro'ioro rajoho jōho majēhinōvo'ejōjo. ⁷ Ēhi uēnugoromo Jew rajehu God rajahijarue osaho vuonugo'i va'oromo ruēre osa göre Titius Justus-are osare va'o hijadeje. Titius Justus bogo Jew rajo aho jiadeje rōhu Jew rajoho jabu'o God rajahijaje ae jiadeje. ⁸ Ēhi'amu gagorovo Crispus Jew rajehu God rajahijarue osa muebejaje aho Crispus'o hesi osare raromarue aribōvioho aho'obēhe jabu'o aevoromo Bada mae uehorovareje. Mae uehorovamu Corinth amo raje ae aho'obēhe Iesuare jōho heromo mae uehorovoromo bapataeto vaeromadeje.

⁹ Ēhi'amu vahiromamu gagorovo Paul-ro nia'ovo'i-raeromo gavadeje Badaro rueromo uavamu: Nadi juhuonivo'i jōho jōvonōvonējo. Bogave vuonugo'i-ranējo. ¹⁰ Ēhesi bēhoho na ja'o hi juvaje hōjo. Aho bogo anago'aruējo ave amore nasi aribōvioho bōrōmo mae jiē'ero. ¹¹ Ēhi uavamu Paul-hu ē amore hiromo God-are ōri rōjēhibe va'adoho vadune gemu manaere 6 ēhi barējadeje.

¹² Vadune gemu manaere 6 ēhi barējamu Gallio-hu Greece sa'a Rome jabesi ihore muebejēvadevare evare Jew rajoho jaburo gagovoromo Paul guduamoromo court-ro bava'oruomadeje. ¹³ Paul court-ro bava'oromo ē a bōrōmoho Gallio uavareje: No ave a barovare hesi bēhoho huro aribōvi jabesi dē vōvōbajo'oho huotovēho'i ē'ajējo jaburo God sisē'i sisē'i rajahirōhego. God ēhi rajahijē'oho jōgoroho ahoruomō'ajējo.

¹⁴ Ahoruomō'ajējamu Paul-ro hesi jōho majahi'ia'amu gavē'i Gallio-ro uēvadeje: Jew rajomē ave aho va-jiōhu'e anano'e muoho vae'ibejajo naehu ma-tae-morovoromo jemesi jō hejē'oho iae mae jio'ibejajo.

¹⁵ Rōhu bogo ēhi jiē'e jōho barovarije hōjo. A'i jemesi jō bēhi iho bēhi mu jōgoru bēhi rabe rabe Jew rajo jemēhu atoromo berohemu beroharujoho ēhi jiē'e jōhemu court-ro barovē'e jēvaje ēhuni jemēro jemesi gahējo. Ēhi jiē'e mu ōri mevē'oho na bijōnegajējo.

¹⁶ Ēhi uēnugoromo hesi aribōvioho uēvamu sihō'ōjēvareje. ¹⁷ Sihō'ōjēvoromo ae aho'obēhe ri'ōromo Jew rajehu God rajahijarue osa muebejaje a hesi ihoho Sosthenes guduamoromo court a masijo jabesi nunire baro anoromo kōe bojamareje. Kōe bojamamu gēgorovo Gallio-ro ma-nunēremu gēvadeje.

Paul-hu Antioch amore vuonorō'ō va'ade jōhoje.

¹⁸ Ēhi'amu Paul-ro Corinth amore Christian aganohu'o gemu mae hijamu majae ēgobōvie barējadeje. Majae ēgobōvie barējamu huro aribōvioho ē rēmo'i Cenchrēae amore abuejadeje. Abueromo hörōromo mue vaerōhēni God-are nunire mae uanugoromo aēro simano uoho tariojahōjōro uavadeje hujeji muoho barējejo evare ijōnō aēro rōhu maho tarioja-

horōhego. Simanoho tariojahamu Paul-ro Priscilla'o Aquila'o gemu mae boat-re ajiomadeje Syria sa'are va'orōhēni. ¹⁹ Va'adoho va'o Ephesus amore hörōjadeje Aquila'o Priscilla'o ē amore rēmo va'iē'ero. Hörōromo huro Jew rajehu God rajahijarue osare va'oromo Iesuare jōho Jew rajohu'o mevadeje jabesi simanoho huotovēho'i. ²⁰ Mevamu hegorovo rue aribōviohuro uavareje: Avehuro majae ēgo'o hiromo u'emu va'onējo. U'emu va'onējamu bogo ejēhadeje. ²¹ Bogo ejēhoromo va'irōgoro uēvadeje: God-hu nimē'ohuro na vuonorō'ō rueromo gē'ejōjo. Ēhi uēnugoromo boat-re ajiomoromo Ephesus amoho vuonugo'i va'adeje. ²² Va'adoho Caesarea amore ravo'amoromo ajiomadōho ajiō Jerusalem amore hörōromo ekaresia aho magonahoho jejēminugoromo va'adoho va'o Antioch amore hörōjadeje.

²³ Antioch majae ēgo'o hiromo va'adoho Galatia sa'a'o Phrygia sa'a'o birorohade ēnire Keriso-are aribōvioho aho'o jōe majēhiromo ēhuro jabesi dē vōvōbajo'oho biririvēhobe juvadeje.

Apollos-hu Ephesus amore ro hiromo va'oromo Corinth amore hiromo ē'ade jōhoje.

²⁴ Ēhi'amu iae Jew raje ae gemu hesi ihoho Apollos-ro Ephesus amore rovadeje. Hu Alexandria amore rahade ae jō'e sasohoromo jōe jōvaje ae God-are surire jōho ga avohē'e ae jiadeje. ²⁵ Ae göero Badare ōroho Apollos rōjahijamu hejē'ero hesi dē vōvōbajo'e aho'o ri'ōromo Iesuare jōho majēhiromo ma-ahorirēro rōjēhinōvadeje. Ēhi jiadeje rōhu Iesuare ihore bapataeto vaerōhe jōho bogo he'i John-hu bapataeto vaejēvade jōhemu hejē'ero jōho jōvonōvadeje. ²⁶ Amo Apollos-ro Ephesus amore rueromo Jew rajehu God rajahijarue osare va'oromo aevoromo God-are jōho biririvoromo majēhijadeje. Majēhijamu Priscilla'o Aquila'o hejare Apollos-ro God-are jō vituoho he'i vituoho bogo ma hejē'ero jōho majēhijamu hegoro-vo jabesi osare hu'irae bava'oromo avoho rōjahiromo uavareje: God-are mu ōroho ēhi hōjo.

²⁷ Ēhi'amu Apollos-ro uvadeje: Na Greece sa'are va'e-jōjo. Va'ejōjamu Ephesus amore Keriso-are aribōviohuro hu ajamiromo suroho jajivoromo bojamijareje huro bava'ego Greece sa'are raromarue Keriso-are aribōviohuro adahoromo hu rajahiromo baeruo-morōhego. Suroho bojamamu baeromo va'o Greece sa'are hörōjadeje. Hörōromo jōho majēhadeje. Majēhiromo God-hu huē baejēvoromo jabesi simano huotovēhē'e Keriso mae uehorovarue aribōvioho ē aribōvioho Apollos-ro mabēhe ajēmijadeje. ²⁸ Ēhesi bēhoho huro biririvoromo Jew rajo jabesi jōho a nunire aho'ahēmiromo God-are surire jōho adahoromo avoho rōjēhijadeje jaburo garomo uvorōhego: Iae mae-ējo. God-hu uavē'ero bōrōme namiromo ajamuijaje aho iae Iesu hōjo.

Paul-hu Ephesus amore hiromo ë'ade jöhoje.

19 Apollos-ro Corinth amore hijamu evare majae gemuore Paul-ro sa'a ririre va'adoho va'o Ephesus amore höröromo ë hijadeje. Hiromo Keriso-are aribövi ioro'ioroho birohëvadeje. ² Birohëvoromo uëvadeje: Jemë Iesu mae uehorovarijevaroho na jemë God-are Aru'ahoho baejarije höjo o bogajo. O bogajamu uavareje: O-ajo. God-are Aru'aho hesi jöho no bogoj hejë'e javuajëjo. ³ Bogo hejë'e javuajëjamu uëvadeje: God-are Aru'aho hesi jö bogo hejë'oho jemëhu bapataeto vaejarijoho bëhoho diehi jiade höjo. Uavareje: John-hu bapataeto hesi bëhi majëhinövadoho bëhe gemuoho jiade höjo. ⁴ Bëhe gemuoho jiade höjamu Paul-ro uëvadeje: Iae mae höjo röhu John-hu a bapataeto vaejëvade hesi bëhoho aëro uvoröhego: Èaribövioho uehoro sisëho vuonugo'i uehoro i'e baejë'ëro ëhu'ëro ë'aruëjo. Röhu bapataeto vaejëvoromo uënövade höjo: Nasi ijore rueröhe aho rovego ë a hesi öroro mae uehorovorëjo. Èhesi bëhoho Iesu mae uehorovo'iröhe jöho uëromo ë'ade höjo. ⁵ Èhi uëvamu hegoro ë Ephesus amo rajohuro Bada Iesuare ihoro bapataeto vaejareje. ⁶ Bapataeto vaejamu Paul-ro öve simane taemëhamu God-are Aru'ahohuro jabesi dë vövöbajo'ere ro abuejadeje. Aru'ahohuro abueromo jabesi simanore ajëmiromo huotovëho'ego jöho bogo hejarue huë göëro göëro atonövo jöe God-aro baeromo huruoho majëhinövareje. ⁷ Ae aho'obëhe 12 rabu'e jaburo ëhi jië'e muoho vaejareje.

⁸ Èhi'amu Paul-ro Jew rajehu God rajahijarue osare va'oromo birivoromo ë ariböviohu'o jöe mevoromo jabesi uehoroho aho'o huotovëho'i ë'o gavadeje jaburo uvoröhego: Iae mae-ëjo. God-ro böröme namiromo ëhi muebejavuaje höjo. Èhi'obe va'ojuvo manaere niö'i gemu barëjadeje. ⁹ Manaere niö'i gemu barëjamu a ioro'iorohuro biriri'övoromo jöho bogo ejahoromo Badare mu öri hesi jöho ae aho'o jabesi nunire sisë'i atareje. Jöho sisë'i atamugo Paul-ro ri'öromo ë Jew rajehu God rajahijarue osare aribövioho rëmo'i Keriso-are aribövioho sö ujuohoromo va'adeje. Va'oromo Tyrannus-hu jö majëhijaje osa börömore va'oromo majae ëhi Iesuare jöho jövonövadeje. ¹⁰ Èhi'obe va'ojuvo vadune niö'i barëjamu Asia sa'are raromarue ae aho'obëhe Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o ëho jaburo Badare jöho hejareje.

Sceva-are harihu ömo'ömehu sareri sareri ë'are jöhoje.

¹¹ Èhi'ë'ego God-ro Paul ajami'ego bogo gavarue darugo'e mu masijoho vaenövadeje. ¹² Mu masijoho vae'ego Paul-are sinore rëho'amade niögoho aëro ujuohoromo guomo guomo baejë'e aribövi jabesi örire va'ego jabesi guomoho barënövo Satan-are a sisë dëre jië'oho suorovo va'onövareje.

¹³ Va'ego iae Jew rajo a ioro'iorëro sisë aribövi dëre jioruomajoho suorovo va'ojöro uvobe jijihonövareje. Jijihoromo ma-sarerivoromo Bada Iesuare ihoho uvo

ganövareje suorovoromo va'ojöro. Uvo garomo aru'aho sisëho uënövareje: Paul-hu majahuijeho hejarue aho Iesu ë a hesi ihore uëvaruëjo: A dëre jiarujoho suorovoromo va'ohëjo. ¹⁴ Jew rajo priest böröme gemu Sceva-are harihe 7 ëho jaburo ëhi jië'e sareri'e muoho vaejareje. ¹⁵ Èhi jië'e muoho vae'i ë ö ömo'ömo 7-ho jaburo aru'aho sisë hesi dëre abuejë'e ae gemu hesi osare va'areje. Va'oromo sarerivoromo Paul-are ihohu'o Iesuare ihohu'o ëma jöho majahiromo aru'aho sisëho sarerami'i ë'o gavareje. Sarerami'i ë'o garomo uavareje: Paul-hu majahuego hejarue aho Iesu ë a hesi ihore noro uavaruëjo: Èa hesi dëre jianuoho höröromo va'ëjo. Höröromo va'ëjamu hejë'i rue aru'aho sisëhuro uëvadeje: Jemë Iesuare jöhu'o Paul-are jöhu'o majehijarujëjo. Iesu iae na gavaje höjo o Paul-are jöho iae na hejë'e jëvajëjo. Röhu jemë rahumë jëvajëjo. ¹⁶ Rahumë jëvajëjamu hejë'i aru'aho sisë dëre jië'e ahuro ri'öromo ë ö ömo'öme 7-ho darugo'o muo'amoromo jabesi darugoho ruahö'öjëhoromo jabesi niögoho jaho'amoromo ruruhö'öjëhamu dë'ahobatëremu ma-köemu jië'e hesi osare jioromo huruoromo va'areje.

¹⁷ Huruomoromo va'amu Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o Ephesus raromaruohuro ë jöho heruomadeje. Heromo ae aho'obëhe juhuonibijiohamu Bada Iesuare ihoho ma-döro jiadeje. ¹⁸ Ma-döro jiamu Iesu mae uehorovarue ae aho'obëhe mu sisë gö gö gurihioromo vaejaroho sama'e huruoho majëhijareje. ¹⁹ Majëhiromo röhu ae gö gö urimo iro oso'e mu vaenövarohuro uvoruomadeje: Nosi iro oso'e muoho sisë hö uvoromo jabesi iro oso'e mu hesi suri surioho ujuoho rueromo gemuoro gagovoromo ae aho'o jabesi nunire vëniro huareje. Vëniro huoromo suri suri hesi manaho adahoromo gavareje ajivë'e ijo baje 50,000 ëhi vënire ravë'e jiamu. ²⁰ Èhu'ëro jië'ëro ae aho'obëhe Badare jöho hebe mae uehorovobe va'areje.

Ephesus amo rajehu muorovo'irögoro vörö'iraeruomade jöhoje.

²¹ Èhi'amu Paul-ro uehorovoromo uvadeje: Macedonia sa'are Greece sa'are juvo va'onugoromo evare ajiomoromo Jerusalem amore höröromo ë hi'ëjjo. Hiromo hujeji evare na Rome amoho va'o ga'ëjjo. ²² Èhi uvonugoromo hu ajamijarue aho niö'i Timothy'o Erastus'o rëmö'öjëvamu Macedonia sa'are va'areje. Va'irögorovo huro Ephesus amore Asia sa'are ëhi hijadeje.

²³ Hijamu evare aëro Badare öroho bijönimoromo iro muorovo'oho Ephesus amore vaejareje. ²⁴ Èhesi bëhoho ae gemu Demetrius-ro Ephesus hijadeje. Hu silver-ehu inömo avoho'amaje ae jiadeje. Silver-ehu inömo avoho'amaje aëro jië'ëro Artemis rajahijarue javu börömo hesi nu ano'o va'ëne inömo ininoho silver-ëro avohoromo imo'amonövadeje. Èhesi bëhoho ë amo raje ae aho'obëhe sarerivoromo uvonövareje: Artemis aru'aho magonahe höromo rajahi'irögoro huni javu böröme vaejahareje. Vaejë'ëro ë javu hesi nu ano'o va'ënoho javu inino avohoromo imo'amarue muoho

Demetrius-ro muebenövadeje. Muebe'ego hesi mu ajamarue aribövioho ijo bajo böröme baenövareje.

²⁵ Èhu'ëro jì'ëro Demetrius-ro hu ajamijarue ariböviohu'o èhi jì'ë mu vaejarue aribövi ioro'ioro-hu'o èho jabuni jöe nugö'öromo uévadeje: Gagov-orovego no jöe ato'irarëjo. Èhi uëvamu gemuoro gagovareje. Gagovamu uévadeje: Ae aho'obëhe nasi jöho hehëjo. Jemë'o uehorovarujëjo. Noehu Artemis-are javu va'ëne inino avohoromo imo'amaruohuro èhuro no ijo bajo bövie baejarue höjo. ²⁶ Ijo bajo bövie baejarue höjo röhu è a sisë Paul-hu diehi jì'ë mu vae-jajoho jemëro jemesi nunëro garomo jemesi hia'ëro hejaruje höjo. Huro uövuaje höjo: Aehu övehu avo-ho'amaje vörö'e inömoho èho vörö rumo'e jio'ama-jëjo. Èhi uöromo Ephesus amo rajohu'o Asia sa'a rajo ioro'iorohu'o jabesi simanoho huotovëhamu ae mavemino'e bogo e'i a'i ae aho'obëhe èma sarerivoromo uvorumë'e höjo: Paul jö mae jövajëjo. ²⁷ Èhi uehorovoromo nani jaburo uvoruomo'ajëjo: Noehu Artemis-are javu inino avohoromo imo'amaruoho mu sisë vaejarue höjo. Röhu gö'o ae aho'o jaburo nani uvoruomo'ajëjo: Artemis nosi aru'aho magonaho börömo hu rajahijarue javu börömoho iho rumo'e höjo. Èaru'aho magonahoho ae aho'obëhe Asia sa'are sa'ae dinö'e dinö'e raromarue ariböviohuro hu gemu börömo bëhe rajahijarue höjo. Röhu jabumë Paul-are jö ejahë'ohuro èhuro ijönöho è magonahoho bogo börömoho uehorovo'iramu hesi ihoho bogojio'ajëjo.

²⁸ Demetrius-ro èhi uëvamu hegorovo ae aho'obëhe dë vörö'iraeromo ma-darugo'o uvo'i arijareje: Ephesus nosi aru'aho magonahoho Artemis hu böröme höjo.

²⁹ Èhi uvo'i arijamu hegorovo è amoho muorovo'i vörö'iraebe va'oruomadeje. Vörö'iraebe va'oromo ae aho'obëhe jaburo Macedonia raje ae niö'i Paul'o gemu mae jireharuoho jabesi ihoho Gaius'o Aristarchus'o è ae niö'ioho guduamëvoromo hu'iraejëvoromo tutubijohoromo jabuhu gagovarue öri ari'ere va'oromo gemuoro gagovorovareje. ³⁰ Gagovorovamu Paul-ro è öri ari'ere va'oromo ae aho'obëhe jabesi nunire namiromo jöe jövo'i nimamu gagorovo Keriso-are ariböviohuro ahoromo uavareje: Vuonugëjo.

³¹ Vuonugëjamu Asia sa'are a masijo ioro'iorohuro Paul mae uehorovë'ëro jöe nugö'öromo uavareje: Nadi è öri ari'eroho va'ego ae aho'obëhe ja ga'irarëjo.

³² Èhi'amu jö ataroho sisërëjamu gagovare hesi bëho-ho ae ma-gemu gemu ga'i ae aho'o bogo gagoro ae göëro göëro jöe gö gö èma ma-darugo'o uvoruomadeje. ³³ Uvoruomoromo a ioro'iorohuro gavare Jew rajëro Alexander nuninö nugoruomamu gagorovo uvareje: Nani Alexander-are jöëni gagovare höjo. Gagovare höjamu Alexander-ro övëro tugohëvoromo hesi jöho hesi arijo'arije ajamirovoromo majëhi'i è'o gavadeje. ³⁴ Majëhi'i è'o gavamu rue ariböviohuro ae aho'obëhe gavare Alexander Artemis bogo ma uehorovaje aehu jio'i Jew raje jiamu gagorovo gemu mae uvemu uvareje: Ephesus nosi aru'aho magonahoho Artemis hu böröme höjo. Èhi gemu uvo'i arijuvo 2 hours barëjadeje. ³⁵ 2 hours barëjamu amo rajo a

böröme gemuëro ahëvo gabe va'oromo gavade jöromorae barëjamu gagorovo uévadeje: Ephesus rajomë jemëro nasi jöho hehëjo. Ae aho'obëhe iae gavarue höjo Ephesus rajoho no aru'aho magonaho böröme Artemis-are osa muebejarue aribövie javuego. O hesi vörö'e munë ö'idöre jioromo berubijadoho muebejarue aribövie javuego. ³⁶ Aho è jöho bogo aho'a'aruëjo. Èhi jì'ë e jiaje nadi uehoro rumo'e muoho vae'i ma-sanuovorëjo. ³⁷ Ave ae niö'i ma-baejëvo rovarijoho jabumë bogo nosi aru'aho jabesi javu masijoroho va'oromo vajiohoho ujuohare höjo. Nosi aru'aho magonaho hesi jöho bogo sisë'ioho atare höjo. ³⁸ Èhu'ëro jì'ëro Demetrius-hu o hesi mu ajamijarue ariböviehu ae gö jabesi jö sisë huruoho majëhi'i nimë'oho court vaejarue majae iae jiajëjo. Court vaejarue aribövie iae jioruomajëjo. Èhuni è va'oruomoromo jö sisëho majahirovo'aruëjo. ³⁹ Röhu jemë jöe gö jëvë'oho amo rajo a masijehu gemuore gagovoromo atarue majaho rovego evaro jemesi jöho bu'öjego jaburo heromo avoho mevëho'irarëjo. ⁴⁰ Naehu èhi uëvaje hesi bëhohe noehu jaruvo vaejarue mu hesi jö hejë'oho nani ave sa'are a masijohuro no uö'a'aruëjo: Jemëro rabëni muorovo sisëho barovarije höjo. Èhi uövuë'oho no rabu jöe mana majëhijöëni ma-hia'ëremu he'ejarëjo. ⁴¹ Èhi uënuogoromo uévadeje: Iae barë-jajëjo. Va'ohëjo.

Paul-hu Macedonia sa'are va'oromo jö majëhibe juvoromo Greece sa'are va'ade jöhoje.

20 Iro muorovo'oho barëjamu gagorovo Paul-ro jöe nugö'öjadeje Keriso-are ariböviohuro gagovororöhego. Gagovorovamu ajëmiromo jögoroho böjëmiromo jejëmiromo Macedonia sa'are va'adeje. ² Macedonia va'oromo Christian aribövioho ajëmiromo jögorö aho'o böjëmibe va'adeje. Va'onugoromo Greece sa'are rovadeje. ³ Greece sa'are ro hijadoho manaere 3 barëjadeje. Manaere 3 barëjamu gagorovo Syria sa'are jovo döro va'ië'iro evare hejade uvavamu: Jew rajo ariböviohuro ja anago'i saginiëri jöe ataruë uvamu hegorovo uvadeje: Èhi jì'ë'oho na bogo jovo döroho va'i vuonorö'öromo Macedonia örëro va'ejöjo. ⁴ Èhi uvamu Pyrrhus-are harihe Berea amo raje Soper-ro Paul'o è va'adeje. Röhu Thessalonica amo raje ae niö'i Aristarchus'o Secundus'o Derbe amo raje ae Gaius-ro Timothy-ro Asia sa'a raje ae niö'i Tychicus'o Trophimus'o è aribövioho jaburo Paul'o gemu mae va'areje. ⁵ Va'aroho jabumëro urimo Troas amore va'oromo raromoromo muebejavuareje no ijore va'oröhego. ⁶ Muebejavuamu noro Philipp'i amore ariromo Jew rajehu I Dë Huaje Oso Rumo'e I ijarue majaho barëjamu evare boat-ëro baejavuoromo va'adoho majae övo gö mine barëjamu Troas amore ravo'amoromo no muebejavuarue aribövioho birohëvareje. Birohëvoromo è raromaroho hurae gemu barëjadeje.

Paul-hu Troas amore hiromo ë'ade jöhoje.

⁷ Hurae gemu barëjamu hura bise'ore vahiromamu gagorovo no gagovorovareje ie gemuoro ue'aho'irovo. Gagovorovamu gagorovo Paul-ro ë amo rajo aribövioho jöe majëhibe va'adoho vahi riri'e jiadeje sisonu-vego va'oröhëro. ⁸ Röhu ë javu döre osare noehu gagovarire ire aho'obëhe bue'amë'e jiadeje. ⁹ Bue'amë'e jiamu iae a i'e gemu hesi ihe Eutychus-ro döre ahë'e ojo arëtoze hijadeje. Hijamu Paul-ro jöho ma-jövemu jövobe va'amu gavë'i Eutychus nunëhimobe va'ojuvo nunëhimamu niavamu döre jioromo amonö beva'adeje. Osa uhure ririre döre ëhi jioze ajiomë'e döre javu hesi osare jioromo amonö beva'adeje. Beva'amu ruhe döre ariböviohuro abueromo banigojiomoromo gavareje mami'e guomë'e jiamu. ¹⁰ Guomë'e jiamugo Paul-ro abueromo Eutychus bu'ö taemoromo huohudëromo no uövuaedeje: Nadi huë vavaenoho baehëjo. Hu bogo guomë'e iae hijajëjo. ¹¹ Ëhi uönugoromo ajiomoromo ie ato'atovoromo iromo ë aribövioho jöe majëhibe va'ojuvo va'o sisonuvadeje. Sisonuvamu gagorovo va'adeje. ¹² Röhu a i'oho bogo guomë'e hijamu gagorovo Keriso-are ariböviohuro hu bava'oromo huë mabëhe baejareje.

Paul-hu Troas jioromo Miletus amore va'ade jöhoje.

¹³ Ëhi'amu iae Paul-ro uövuaedeje: Jemëro urimo boat baeromo Assos amoro va'ego na ijore sa'aëro ö'iröjo jemë'o na'o ë jioromo boat-re gemu mae va'oröhe. Ëhi uövuaemugo boat-re va'areje. ¹⁴ Va'oromo Assos rueromo Paul hu'irae baeromo jovo döre mu va'onövojuvo va'o Mitylene amore rovereje. ¹⁵ Mitylene rovë'ëro nërö jovo döre mu va'ojuvo Chios sa'a bëhire rovë'ëro nërö va'aroho Samos sa'are rovë'ëro nërö va'aroho Ephesus amoho iosirami va'oromo hujeji Miletus amore ë ro suorovareje. ¹⁶ Ephesus amo iosiramijare hesi bëhoho Paul-ro ëhi iosirami'i nimadeje ëhuro bogo Asia sa'aroho ëgoho hi'i ma-burëro evare Jerusalem va'oromo eni jië'oho Pentecost majaho rovego Jerusalem höröröhëni.

Paul-hu Ephesus ekaresia muebejëvarue a duvaho jabesi örire jögoru majëhijade jöhoje.

¹⁷ Miletus amore suorovoromo ë ravo'amoromo Paul-ro Ephesus amore jöe nugö'öjadeje ekaresia a duvahohuro ruvebiruomoröhego. ¹⁸ Ruvebiruomamu uëvadeje: Naehu urimo Asia sa'are rovodevare evare naehu diehi diehi mu vaebe rovodoho jemë iae uehorovarujëjo. ¹⁹ Jew rajëro ijumevo'i ato'i ari'ego na huë vavaene baeromo nivë'i bogo döroho bamorovo'i ma-taemo hiromo Badare muohuremu vaejahonövode höjo. ²⁰ Jemë ajëmi'irode jöho na bogo subivëho'i ekaresiae ae aho'obëhe jemesi nunire ekaresiae ae gemu gemu jemesi osare osare jöho majëhi barëromo öroho röjëhi barënovode höjo. ²¹ Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o jemesi örire darugo'o majëhiromo uënovode höjo: Jemëhu öri sisëre jijiharu-

joho vuonugo'i God-are örozo jijihoromo nosi Bada Iesu mae uehorovorëjo.

²² Röhu avehu'o hehëjo. Avevejö'oho God-are Aru'ahohuro ue'ego na Jerusalem va'ajëjo. Va'o höröjogo diehi'evoruomoröhoho na bogo gavajëjo. ²³ Na aviëhi jië'e muohuremu gavajëjo. Ame göre göre hibe rue'ego God-are Aru'ahohuro uebe ruehijajo: Ja Jerusalem hörö'iramu savoji gagore ba'amavo'iramu huë vavaene gö gö bae'a'anuëjo. ²⁴ Ëhi uevade höjo röhu na nasi sinohunioho bogo uehorovaje höjo ëhuro Bada Iesuhu bojemade muoho aho'o vae barë'irodëni. Ëmu hesi bëhoho God-hu no huë baejavuoromo ajamuijaje jöho a majëhibe juvo'irodoho höjo.

²⁵ God-hu böröme namiromo muebejavuaje jöho ae aho'o jemesirire jövobe juvë'e jevajëjo. Röhu iae na gavajëjo. Ijonöho ae gemu vadu'oho na bogo ge'a'aruëjo. ²⁶ Ëhuni avevejö'oho naro darugo'o majëhiromo uëvajëjo: Jemë ae gö gö sisëre va'ë'oho ëho bogo nasi sisëhu höjo. ²⁷ Ëhesi bëhoho rabëni God-hu uvaje jöho na bogo subivëho'i na majëhi barëjë'e jevajëjo. ²⁸ Jemesi dë vövöbajo'oho mueberovorëjo. O God-are Aru'ahuhu jemë bojëmijade aribövioho aho'o muebejëvorëjo. Ëaribövioho God-are sheep-nö'e jio'ama-jëjo. Hu hesi Harihu mae nugö'öjamu guomadohuro ëhuro jabumë hesi baejëvade höjo. Ëhuni hesi ekaresia-aho sheep-nö'e mio'amoromo muebejëvorëjo. ²⁹ Ëhesi bëhoho na gavajoho na va'iramu vörö'e miehu rueromo sheep ijumo'amaruëhi a sisë göëro göëro jemesirire rueromo sareri sareri'e jöho majëhiromo ekaresia jemesi uehoroho ijumëho'aruëjo. ³⁰ Röhu gö'o jemesi a ioro'iorohuro ri'öromo sareri sareri'e jöho ato'a'aruëjo Keriso-are aribövioho jemëro jabesinö va'irarijego. ³¹ Ëhuni gavë'i raromorëjo. Uvorëjo: Nöröro muoho bogo vuonugo'i majae jene vahie vö'öe sisone huë vavaene baeromo nivë'i no ae gemu gemu röjahuibe ruejuvo vadune aho'obëhe 3 barëjade höjo.

³² Röhu jaruvoho na negajëjo God-ro jemë muebejëvego huhu no huë baejavuoromo ajamuaje jöho jemëro uehorovego ma-mae jëvoröhego. Jemëhu hesi jö uehorovë'oho ëhuro jemëro biririvobe va'oromo God mae uehorovo'iramu God-hu hesi aribövioho aho'o mae avohavuajëhi jemë'o ëhi avohëvo'ajëjo. ³³ Röhu jemesi ijo bajënioho niögënioho na bogo ganiganiegade höjo. ³⁴ A'i jemë'o iae gavarujëjo na'o nasi ariböviohu'o no huë vavaene javuadoho ave nasi övohuro muoho vaeromo hesi manaho baeromo ëhuro bövioho bise'oho ujuohonövode höjo. ³⁵ Muoho ëhi vaeromo ëhuro naro jemë röjëhijode höjo jemëro garomo uvo'irarijego: Mu rabe rabe rovë'oho Paul-hu ë'adëhi no'o ëhi biririvoromo muoho vaeromo ëhuro darugo u'uhë'e aribövioho ajëminövo'ejarejo. Uehorovoromo uvorëjo: Bada Iesuro huro hesi uövuaede höjo: Suvuoro ma-baejë'oho ja ma-bisemu vuëvavo'ajëjo. A'i suvuorëmijë'ohuro ëhuro vuëvavo avoho'ajëjo.

³⁶ Paul-ro ëhi uënuogoromo a duvahoho aho'o jabu'o gemu mae ague aho hiromo God-are örire jöe jövadeje. ³⁷ Jöe jövamu jabumë aho'obëhe nierusuburu'e bamë'i Paul guduamoromo dudöhoromo jejamareje.

³⁸ Uvareje: Huë vavaeni jö gö hejaroho ma-jianovo'i a'i noehu ijonö hu bogo ga'iröhe jöho ëho böromoho höromo sisë maro vavaenimareje. Èhi'oromo Paul boat-re hu'irae bava'areje.

Paul-hu Jerusalem va'ade jöhoje.

21 Hu'irae bava'amu Paul'o no'o boat-re iojioromo Ephesus aribövioho ë rëmo'i va'areje. Jovo döremu va'onövojuvo ahorirëro va'aroho va'o Cos sa'are rovareje. Rovë'ëro nërö va'aroho Rhodes sa'are rova'aroho va'o Patara amore ë suorovareje. ² Patara amore suorovonugoromo gavare boat göho Phoenicia sa'are va'i ë namijamu gagorovo noehu rovare boat-oho vuonugo'i ë boat gagore iojioromomo va'areje. ³ Va'aroho gavare Cyprus sa'aho arue nosi övo adonö jiamu iosiramimomo viëhi rova'aroho Syria sa'are rueromo Tyre amore ravo'amareje jabumëro inömo inöme suovo bahi'iro. ⁴ Ravo'amoromomo noro Keriso-are aribövioho nahëvojuvo birohëvoromo jabu'o raromamu hurae gemu barëjadeje. Jabu'o raromamu God-are Aru'ahohuro ë Keriso-are a jabesi örire uehore bojëmi'ego Paul uanövareje: Jerusalem bogave va'iranëjo. ⁵ Èhi uavamu noro jabu'o raromomomo nosi majaho barëjamu ri'öromomo va'areje. Va'ia'amugo rue Keriso-are aribövioho ae aho'obëhe jabesi vaborohu'o aboji harihu'ohu'o no sö ujuohavuoromo amore jioromo va'areje. Va'oromo sö jovo riröre jabu'o no'o ague aho raromomomo God-are örire jöe atareje. ⁶ Atonugoromomo göëro göho jejamirovonugoromomo noro boat gagore iojioromomo jaburo vuonorö'ö amëro va'areje.

⁷ Va'iro noro Tyre amoho vuonugo'i boat-re va'aroho va'o Ptolemais amore ro ravo'amareje. Ravo'amoromomo Christian aganoho jejëmiromomo jabu'o majae gemu raromareje. ⁸ Majae gemu raromë'ëro nërö noro ri'öromomo va'aroho va'o Caesarea amore suorovareje. Suorovonugoromomo Iesuare jö ma majëhijaje ae Philip-are osare va'oromomo ë raromareje. Èaho Philip urimë'i Jerusalem ekaresiahuro hu'o a ioro'iorohu'o ⁶ ëhi baejëvareje ijo bajo a suvuorëmi'iröhe muoho muebenövo'iröhego. ⁹ Röhu Philip-are abojoho aho'o ⁴ jaburo bogo masuvë'ëro jöho God-aro baeromomo ae huruoho majëhinövareje.

¹⁰ No majae gemu niö'i Philip'o gemu mae raromamu ae gemuëro Judea sa'are jioromomo ruvebijadeje. Hesi ihoho Agabus jiadeje. Hu jö God-aro baeromomo ae huruoho majëhijaje aëro jïë'ëro ¹¹ ri'öromomo Paul-are götaho jïjövahonugoromomo baeromomo hesi övo höru'oho tövorovo'amadeje. Tövorovoromomo Paul uavadeje: God-are Aru'ahohuro uvavohijajo: Ave göta arijo'ohuro Jerusalem ajiomomomomo gagorovo Jew rajohuro ë aho ëhi tövonugoromomo sa'a ioro'ioro rajo jabesi övore bojëmi'aruëjo.

¹² Agabus-ro jöho ëhi majahijamu hegorovo ë amore Christian ariböviohu'o no'o Paul dinamimomomo ua'i ari-jareje: Èhi jïë'oho bogave Jerusalem ajiomomomomo iranëjo.

¹³ Bogave ajiomomomomo iranëjamu Paul-ro uövuaedeje: Jemë rabëni nierusuburu'e bamoromomo nasi uehoroho ahe-

ho'ego na huë vavaenoho baejajëjo. Èhi jïë'oho vuonugohëjo. Naehu Jerusalem ajiomomomomomo iramu Bada Iesuare jöhuni tövavo'aruë uevarujoho iae eni jïajëjo. O anegamuguomevë'oho ëhu'o iae eni jïajëjo. ¹⁴ Èhi uövuaemomomo noro gavare bogo ejaahuomomo gagorovo dinamijaroho vuonugomomo i uavareje: Èhi jïë'oho no naguajëjo Badahu nimaje muoho jioröhego.

¹⁵ Èhi'amu gagorovo inömo inömo avohoromomo Jerusalem amore iojioromomomo iro ë'areje. ¹⁶ Iojioromomomomo irögoro Caesarea amomo rajo Keriso-are a ioro'iorohuro söjavuovo va'oromomo a ihe Mnason-are osare rovareje noro hu'o raromomomomomo iröhego. Röhu Mnason hu Cyprus sa'a rajë jïadeje. Hu mami gö'e aevoromomo Keriso mae uehorovadeje.

Paul-hu Jerusalem ajiomomomomo ekaresia muebejëvaje ae James ga'i va'ade jöhoje.

¹⁷ Iojioromomomo Jerusalem suorovamomomo nosi Christian ö mueno'ohuro jabesi dë vövöbajö'e aho'o jejamuijareje. ¹⁸ Jejamuijë'ëro nërö Paul-ro no'o gemu mae James ga'i va'adeje. Va'oromomo gavadeje ekaresia a duvahoho aho'obëhe jaburo James'o gemuore raromomomomomo. ¹⁹ Raromomomomo gëgorovo Paul-ro jejëmi-jadeje. Jejëmiromomomo uëvadeje: Naehu Keriso-are jö majëhibe juvodohuro ëhuro God-ro sa'a ioro'ioro rajoho ëhi ëhi ajëmijade höjo. Èhi jïë'e jöho Paul-ro majëhi barëjadeje.

²⁰ Majëhijamu hegorovo rueho jaburo God rajahijareje. Rajahiromomomo Paul uavareje: Öho röhu Jerusalem amorohoho diehi jïego ja gavanue höjo. Èhesi bëhohoho Jew rajë ae aho'obëhe Iesu mae uehorovarue höjo. Mae uehorovoromomo röhu jabumë ae aho'o Moses-are jögorohoho nimo avoharue höjo. ²¹ Moses-are jögoromomomo nïmaruohoho hejare höjo sareri'e jöho uvavamomomo: Paul jero sa'a göre göre va'oromomomo Jew rajoho aho'obëhe jöe bojëmi-mibe juvoromomomo uëvanue höjo: Moses-are jögorohoho vuonugohëjo. Moses-are jöho vuonugoromomomo jemesi harihu jabesi sino tarivëharujoho vuonugoromomomo Jew rajo nosi mu ioro'iorohu'o vuonugohëjo. ²² Jaehu ëhi majëhijane sareri jö ave raromarue aribövioho hejarohoho he'a'aruëjo uvavomomomomo iramu: Jero Jerusalem rovane höjo. Èhuni ja diehi'oromomomo Jew rajoho röjëhi'iramu garomomomo uvoromomomomo ajëjo: No sareri jöe hejare höjo. Moses-are jögorohoho ja bogo vuonugë'e javajëjo. ²³ Jaehu diehi ë'irane jöho no ua'ië'aruëjo. Ae aho'o ⁴ jabu no'o raromomomomomo. Iae urimomomo ë ariböviohuro Jew rajo nosi muoho aevoromomomo vaeromomomo God uavare höjo: God jasi nunëro jero gö'ego no muoho ëhi ëhi vae'ëjarëjo. ²⁴ Jabumë ëhi jïë'e Jew rajo muoho vaejë'e jioruomomomo ëhuni jero jabumë söjëvo va'oromomomo ajëmiromomomo jabu'o gemu mae bimuvoromomomo sisë barëjëho'iröhe muoho vaeromomomo eni jïego ë ae ⁴ jabesi jöëni monie bojëmëgomomo mie imoromomomo God-ni suvuore bahijahego ëhuro jabesi simanomomo uoho tarijëho'irarëjo. Jaehu ëhi Jew rajo muo ajëmiromomomo vaejë'oho ëhuro Jew rajë Christian ae aho'obëhe ja garomomomo uehorovoromomomo uvoromomomomo ajëjo: Paul jaehu Moses-are jögoromomomo vuonugane jö hejarohoho ëho ma-sareri'e jöe höjo. A'i Moses-hu uövuaede jöho

iae ja ejahë'e hijanue hōjo. Jabumëro ëhi uvoruomo'a-jëjo. ²⁵ Iae Jew raje noro Moses-are jōho ëhi ma'eno'e-jarëjo. Röhu sa'a ioro'ioro raje Iesu mae uehorovarue ariböviohuni urimë'i noro jōe gö uehorovoromo jajivoromo nug'ōromo uëvare hōjo: Aehu sareri'e god göëni göëni bahijë'e mioho nadi ue'ahorëjo. Mi hesi köho nadi ue'ahorëjo. Huë ahahë'e mioho kö'e jiaje nadi ue'ahorëjo. Nadi önö'oho jijihorëjo.

²⁶ Ëhi uavamu hegorovo Paul-ro ejëhë'ëro nërö ë Jew raje ae 4-ho sōjëvo va'oromo ajëmiromo jabu'o gemu mae Jew rajo muoho vaejadeje jabesi sisëho barë'irōhego. Ëhi'onugoromo Paul-ro God-are osa bōrōmore va'oromo priest aribövioho uëvadeje: Majae ëmino'e barë'iramu evare ë ae 4 jabesi o nasi sisëho barë'ajëjo. Barë'iramu evare ae gemu gemu nosi jōhuni God-ni mi suvuore bahi'ëjarëjo.

Paul-hu God-are osa bōrōmore hijamu Jew rajehu gud-uamo bava'oruomade jōhoje.

²⁷ Paul-ro ëhi majëhijamu va'o huhu uëvade majae 7 barë'ië'adeje. Barë'ia'amu evare Asia sa'are jioromovare Jew rajo a ioro'iorohuro gavareje Paul God-are osa bōrōmore jiamu. Paul osa bōrōmore jiamu gagorovo ri'ōromo iro muorovo'e vae'iro jōe darugo'o atamu ae aho'obëhe heromo uehoro sisë baeromadeje. Uehoro sisë baeruomamu Asia jioromovare ariböviohuro Paul guduamareje. ²⁸ Guduamoromo mardarugo'o uvareje: Israel rajoho jemëro ro ajamuihëjo. A sisëho aviae hōjo. Huro Jew rajo nosi ihoho Moses-are jōgoroho ave God-are amo bōrōmoho ë hesi jōho ijumo'amoromo ae aho'o jabesi örire sisë'i röjëhibe sa'ae dinö'e dinö'e juvaje hōjo. Jaruvoho huro sa'a gö rajo aho sōromo ave God-are osare rovamu ëhuro osa maho ijumë'e hōjo. Ëmu sisëhu'o ë'ë'e hōjo. ²⁹ Ëhi uvare hesi bëhoho urimo jaburo gavare Ephesus amo rajo ae Trophimus Paul'o gemu mae Jerusalem jiamu gavë'ëro uvareje: Nani Paul-ro God-are osare hu barovë'e hōromo ëhuni darugo'o uvareje: Paul-ro sa'a gö rajo ae aviae barovë'e hōjo.

³⁰ Ëhi uvamu hegorovo Jerusalem amo raje ae aho'obëhe ri'ōromo vörö'iraeromo tutubijiohoromo gemuoro gagovoromo Paul God-are osare jiamu gud-uamo bava'areje. Bava'amu gavë'i God-are javuoho ojoho tugoho'amareje. ³¹ Tugoho'amamu ae aho'obëhe jaburo Paul guomojōro ano'ia'amu gavë'i aëro jōe bava'oromo Rome muorovo a bōrōmoho uavareje: Jerusalem muorovo'irōgoro ë'oruomajëjo. ³² Muorovo'irōgoro ë'aruëjamu hejë'i rue muorovo a bōrōmohuro hesi bëhire muorovo simano vaejarue ariböviohu'o muorovo a ioro'iorohu'o sōjëvoromo maburëro tutuvo ruvebijadeje muorovo'i ë'aruoho ahëvo'i. Ruvebijamu ae aho'obëhe gavare muorovo a bōrōmohu'o muorovo a ioro'iorohu'o rovamu gëgoro Paul anaroho vuonugareje. ³³ Vuonugamu muorovo a bōrōmohuro rueromo Paul guduamoromo ae uvëvadeje: Ö'e niö'i barueromo tövohë uëvamu tövareje. Tövamu gagorovo muorovo a bōrōmohuro uëvadeje: Ave aho rahuo hōjo. Rabe ë'ego ëhuni anarujëjo.

³⁴ Anarujëjamu ae aho'obëhe ri'ōromo jōe gö gö mana mardarugo'o uvoruomadeje. Amo ëhu'ëro jōjōje bōrōme jiamu a bōrōmoho Paul-are jōho bogo avoho hejadeje. Bogo avoho hejë'ëro hesi aribövioho uëvadeje: Ave aho hu'iraeromo aruhe muorovo a nosi osaro iojjiomohëjo. ³⁵ Iojjiomohëjamu hu'irae bava'oromo vuahure iojjiomo'irōgoro gavare ae aho'obëhe vörö'iraeromo gemuoro tatijiomobe Paul anojōro uvobe ijore jijihoruomamu gëgorovo Paul döro nigemo baeromo iojjiomareje.

Paul-hu ae aho'obëhe jabesi nunire namiromo hesi ar-ijo'arjie ajamirovoromo jō majëhijade jōhoje.

³⁷ Iojjiomoromo muorovo osare bava'ia'amu gagorovo Paul-ro a bōrōmoho uavadeje: Naehu jasi örire jō majahijë'oho na mae hōjo. Na mae hōjamu rue a bōrōmohuro uavadeje: O-ajo. Ja Greece a jabesi jöëro jövanuëjo. ³⁸ Naro uvode hōjo: Ja Egypt sa'a rajo ae javajëjo. Na uehorovoromo uvode hōjo: Jero urimë'i muorovo jōho barueromo vörö'e aribövioho 4,000 gagovoromo a rumo'e sa'are sō va'ane hōjo Rome a masijohu'o muorovo'iro. Ja ë aho javajë uvode hōjo röhu nani ja ae gö javajëjo. ³⁹ Javajëjamu Paul-ro uavadeje: Io'ajo. Na Jew raje jevajëjo. Cilicia sa'are Tarsus amore rahevade hōjo. Nasi amo hesi ihoho bōrōme hōjo. Röhu na negajëjo jero uevego na ae aho'obëhe jabesi örire jō harihe majëhi'iro. ⁴⁰ Ëhi uavamu rue a bōrōmohuro Paul uavadeje: Iae mae hōjo. Jōho jövëjo. Jövëjamu hegorovo Paul-ro vuahure namiromo ae aho'obëhe övëro tugohëvadeje. Tugohëvoromo jōrumoraejamu jabesi Hebrew jöëro majëhijadeje.

22 Majëhiromo uëvadeje: Nasi a duvahohu'o ö mueno'o ioro'iorohu'o nasi jō harihu majëhi'ië'ajoho hehëjo. Na mu sisë rabe rabe bogo ömë'ëro i'uoho bogo bae'irodëro ë hesi jōho majëhi'ië'ajëjo. ² Majëhi'ië'ajëjamu ae aho'obëhe urimo jō vuonugaroho hejare Paul-ro jabesi Hebrew jöëro majëhijavamu hegorovo jōrumorae barëjareje. Jōrumorae barëjamu Paul-ro uëvadeje: ³ Na Jew rajo ae jevajëjo. Cilicia sa'are Tarsus amore rahevë'ëro Jerusalem rovode hōjo. Rovamu Gamaliel-ro röjehijamu Jew rajo muoho hebe rovode hōjo. Nosi hijo miono'ehu röjahuibe rovare jōgorohuremu he avohoromo jemëhu God-are muemu uehorovarujëhi na'o ëhi gemuoho uehorovonövode hōjo. ⁴ Ëhi gemuoho uehorovoromo ganövode aëro Iesuare örire jijihö'ego gëgorovo huë sisë bojëminövode hōjo. O aëro jabu muo'amego vuovëvojōro uënövode hōjo. Aho magonahoho guduamo'amoromo savoji gagore io'amonövode hōjo. ⁵ Priest bōrōmohu'o Jew rajo a masijo ioro'ioroho aho'o nasi muoho gavë'ëro jemë uë'a'aruëjo: Nöröro mae uëvajëjo. Ëhesi bëhoho urimë'i ë a masijoho jaburo Christian a guduamo'amo'irode jö'e suriöho i'imemijare hōjo naro Damascus amore ujuoho va'oromo Jew rajo nosi ö ömo'ömo'ho i'imëmi'irodego. I'imemamu naro ujuohoromo ë va'ode hōjo Christian

aribövioho guduamoromo tövo ujuohoromo Jerusalem vuonorö'ö rovego i'ue baerumoröhego.

Paul-hu aevoromo Keriso mae uehorovade jö majëhi-jade jöhoje.

⁶ Örire va'ojuvo maja ririre jiamu Damascus amore hörö'i gavodeje aji börömoho ma-majioho ö'idöre jioromo ruvebiromu ajivevamu. ⁷ Ajivevamu gavë'i sa'are behumorovoromo hejodeje uevavamu: Asë'e Saul ja rabëni na sisë vaejevanue höjo. ⁸ Sisë vaejevanue höjamu uavode höjo: Bada ja rahuo javajëjo. Rahuo javajëjamu uevade höjo: Na Nazareth rajoho Jesu jaehu sisë vaejevanue aho jevajëjo. ⁹ Èhi uevamu na'o jijihare ariböviohuro ajohemu ga'i huëho bogo hejare höjo. A'i naremuëremu huëho hejode höjo. ¹⁰ Heromo uavode höjo: Bada na diehi ë'ejöjo. Diehi ë'ejöjamu uevade höjo: Ri'öromu va'oromo rue Damascus amoro hinëjo. Hiromu jaehu vae'irane mu God-hu uvadoho aho'o he'a'anuëjo. ¹¹ Èhi uevamu aji börömoho gavë'ëro nasi nunoho sue'iraejehade höjo. Nunoho sue'iraejehamu nasi ariböviohuro övore ma'eno baejevo va'oromo Damascus amore suorovare höjo. ¹² Röhu ë amore ae gemu hesi ihe Ananias hijë'e jjade höjo. Hu Jew rajo nosi jögoroho avoho eromo God rajahijaje aëro jjië'ëro Jew raje Damascus raromarue aho aho'obëhe jaburo hesi jöho mae uehorovare höjo. ¹³ Èaho Ananias-ro rueromo bëhire namiromu uevade höjo: Öho Saul nunoho dadovahëgo röhu maho avoho uherihëjo. Uherihëjamu gavë'i nunoho ma-burëro dadovehamu hu gavode höjo. ¹⁴ Gavamu uevade höjo: God nosi hijo miono'e muebejëvobe rovade ahuro ja baejavade höjo jero huhu nimaje muoho baeromo hesi A Maho nunëro garomo A Ma hesi huëho he'iranego. ¹⁵ Èhesi bëhoho hesi jö majëhijanue ae javo'ajëjo jaehu garomo hejane jöho mammaemu majëhijego ae aho'obëhe heruomö'iröhego. ¹⁶ Röhu rabëni gö'oho muebenëjo. Ri'öromu bapataeto vaeromo Badare ihoho uvego jasi sisëho u'ovaho'irajo.

God-hu Paul uavamu Jew rajo jabesi sa'are bogo a'i sa'a ioro'ioro rajo jabesi sa'are va'oromo ajëmade jö Paul-hu majëhijadohoje.

¹⁷ Èhi'amu naro vuonorö'öromu Jerusalem rovode höjo. Rueromo God-are osa börömore va'oromo hesi örire jöe jövoromo nia'ovonö'e gavode höjo ¹⁸ Bada Iesuro ro uevamu: Ma-burëro Jerusalem amoho vuonugo'i va'ëjo. Èhesi bëhoho jaehu nasi jö majëhijë'oho ave amo rajoho bijönëgo'ajëjo. ¹⁹ Bijönëgo'ajëjamu uavode höjo: Iae mae höjo röhu naehu diehi jjië'e mu vaenövodoho ave ariböviohuro iae mae gavarue höjo. Naro Jew rajehu God rajahijarue osare osare va'oromo ja mae uehorovavarue aribövioho guduamo ujuoho va'oromo savoji gagore io'amonövo hisuebijëvonövode höjo. ²⁰ O aëro jasi jö majëhijaje ae Stephen anamu gagorovo na ë jevë'ëro uvode höjo: Jabuhu Stephen anaruoho iae mae ë'aruëromu jabesi

niögu jövo bahijaroho muebejëhode höjo. Èjöhö ave ariböviohuro iae mae gavarue höjo. ²¹ Mae gavarue höjamu Badaro uevade höjo: O va'ëjo. Naro öre ëgob-öviro ramö'ö'ejöjo jero sa'a ioro'ioro rajoho nasi jöho majëhi'iranego. ²² Paul-ro ëhi majëhijamu ae aho'obëhe hebe rueruomë'ëro hejare uëvavamu: Sa'a ioro'ioro rajoho majëhi'iranego ramö'ö'ejö uëvamu hegorovo hejaroho vuonugo'i vörö'iraeromo ma-darugo'o uvo'i arijareje: Èaho anohëjo. Huhu ave sa'are hijajoho sisë höjo. ²³ Èhi ma-darugo'o uvoruomë'i niögo-ho jövoromo hijiohijiovë'i tohotohoho döro ruruhö'ö'i arijareje. ²⁴ Ruruhö'ö'i arijamu gagorovo rue muorovo a börömohuro hesi aribövioho uëvadeje: Jemëro ave iaho nosi osahuro hu'irae bava'oromo hesi dëho bijioho ga'i hisuebiromu uarëjo: Rabëni anagojörö uvaruëjo. ²⁵ Uvaruëjamu Paul osare bava'oromo hisuebi'irögorovo tövamu Paul-ro gavade a börömo ajamiromu mu simane vaejaje ae gemu aruëre namijamu gagorovo uavadeje: Na Rome raje jevajëjo. Röhu bogo court vaejevë'e ëma hisuebijevö'iro ë'arujëjo. Rome rajo nosi jögoroho bogo ëhioho höjo. Èhi jjië'oho jemë rabëni ëma hisuebijevö'ie'arujëjo. ²⁶ Èhi uavamu hejë'i rue simano vaejaje ahuro va'oromo muorovo a börömoho uavadeje: Ja rabë'i ë'anuëjo. Èaho Rome raje höjo. ²⁷ Èhi uavamu hegorovo rue a börömohuro rueromo Paul uavadeje: Uevego na hejöjo. Na ja Rome raje javajëjo. Javajëjamu Paul-ro uavadeje: Io'ajo. ²⁸ Io'ajamu a börömohuro uavadeje: Naro moni böröme bu'öjë'ëro ëhu'ëro na Rome raje jevajëjo. Jevajëjamu Paul-ro uavadeje: Röhu na monioho bogo bojëmi'i a'i nasi vëmu vavu'ohuro baejevamu evare na Rome raje jevade höjo. ²⁹ Èhi uavamu hejë'i evare Paul hisuebijë'i ua ga'ië'are ariböviohuro huruomö va'o rori'o riravareje. Rori'o riravamu rue a börömohuro uehorovoromo uvadeje: Rome raje tövë'e jevajëromu juhuonivadeje.

Paul Jew rajo a masijo jabesi nunire namijade jöhoje.

³⁰ Muorovo a börömohuro juhuonivë'ëro nërö uvadeje: Nume Jew rajo ariböviohuro Paul-are jöho rabu jö sisë majahui'ie'aruëromu ae gö uëvadeje: Paul tövare ö'oho jiovahohë'i ae gö uëvadeje: Abueromo uëvego Jew rajo priest masijohu'o Jew rajo masijo ioro'iorohu'o gagovorego na jabesi jöho he'iröjo. Èhi ë'ë'ëro Paul hu'irae ba'obueromo Jew rajo a masijo jabesi nunire nugadeje.

23 Jew rajo a masijo jabesi nunire nugamu Paul-ro gö avohoromo uëvadeje: Aganomë God-are nunire na sa'are hiromu rabe rabe ë'obe rovodoho na nasi herovajoho na ma-mae jevajëjo. ² Ma-mae jevajëjamu hegorovo priest böröme Ananias-ro Paul-are bëhire riravare aribövioho uëvadeje: Paul jö'oro anohëjo. ³ Anohëjamu hegorovo Paul-ro ri'öromu priest börömoho uavadeje: God-ro ja'o anago'ajëjo döhemu ajivavë'e aëgo. Ja aviae hijanuëjo mevoromo ga'iranëro na nosi jögoroho mae ejë'e jevego o bogo ejë'e jevego. Röhu jero ë jögoroho ahoromo uëvanuëjo: Paul anohëjo. ⁴ Paul anohëjamu Paul-are

bèhire riravare ariböviohuro Paul uavareje: Asè'e jero God-are priest bërömo aganuëjo. ⁵ Aganuëjamu Paul-ro uëvadeje: Aganomë naro uvode höjo: Èaho bo-go priest bëröme hu höromo jövode höjo. Na ue-horovo'ibejöjo na bogo èhioho jövo'ibejöjo. Èhesi bëhoho God-are surire jöho jajivoromo èhi uövuë'e höjo: Jasi aribövi muebejëvaje aho nadi agonëjo.

⁶ Èhi uëngoromo Paul-ro gavade è a masijo ioro'ioroho Sadducee aribövie jioruomoi a ioro'ioroho Pharisee aribövie jioruomamu gëgorovo è a masijo jabesi nunire ma-darugo'o uëvadeje: Aganomë na Pharisee ae jevajëjo. Nasi vëmu vavu'o Pharisee aribövie jëvade höjo. Na court-re namijaje hesi bëhoho Pharisee aribövi noehu uehorovuëhi naro èhi ue-horovoromo uvaje höjo: Vuovë'e ariböviohuro i'ovoro-rohu maho ri'öruomajëjo.

⁷ Èhi uëvamu hejë'i Pharisee ariböviohu'o Sadducee ariböviohu'o irovoromo uehore gö gö baeruomadeje. ⁸ Uehore gö gö baeruomade hesi bëhoho Sadducee ariböviohuro uvoruomajeje: Vuovë'e aribövioho bogo i'ovo'aruëjo. O anerahu'o aru'aho ioro'iorohu'o bogohöjo. A'i Pharisee ariböviohuro uvoruomajeje: Vuovë'e aribövioho iae i'ovo'aruëjo. Anerahu'o aru'aho ioro'iorohu'o iae jioruomajëjo. Iae èhuni Sadducee ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o Paul-are jöho heromo irovareje. ⁹ Irovoromo darugo'o uvobe rueromo Jew rajo jabesi jögoru öri röjëhijarue ahuro Pharisee aëro jëvë'ëro ri'öromo ma-darugo'o uëvareje: No gavaruoho ave aho sisë rumo'e ae höjo. Nani mae-ëjo. Nani aneraëro o aru'aho göëro hesi örire jöe majahijë'ëro jövajëjo. ¹⁰ Èhi uëngoromo irovoromo bërömo bëhe vörö'iraeruomamu gëgorovo rue muorovo a bërömhuro juhuonivadeje Jew rajohuro Paul-are övore duruajore ruhamirovego tariorovojëni. Juhuonivoromo va'o hesi muorovo aribövioho uëvadeje: Abo nume ae aho'obëhe jiaruoro èhuro Paul baeniëhiromu hu'irae ba'ojiomoromo muorovo a nosi osaro nugorëjo.

¹¹ Èhi'amu vahiomamu gagorovo Badaro rueromo Paul-are bëhire namiromu uavadeje: Nadi juhuonivo'i ma-birivoromo hinëjo. Ja nasi jö Jerusalem ma-mae majëhijanehi Rome amoho èhu'o va'oromo nasi jöho èhi ma-maemu majëhi'anuëjo.

Jew rajo ae göehu göehu Paul ano'i uvoruomade jöhoje.

¹² Èhi uavë'ëro sisonuvamu gagorovo Jew rajo ariböviohuro gagovorovoromo jöe atoromo uarovareje: God-ro gö'ego no ioho jovoho bogo i'ëjarëjo hujeji Paul anogoro evare iröhëro. ¹³ Èhi uarovare aribövioho ae aho'obëhe 40 iosirëmiromu ruëhi jadeje. ¹⁴ Èhi uarovoromo va'oromo priest masijohu'o a duvaho ioro'iorohu'o uëvareje: Noro darugo'e jöe atoromo uarovare höjo: God-ro gö'ego no ioho jovoho bogo i'ëjarëjo hujeji Paul anogoro evare iröhëro. ¹⁵ Èhuni ave muoho vaenëjo. Jemë'o Jew rajo nosi a masijo ioro'iorohu'o Rome muorovo a bërömhuni jöho nugö'öromo sareramiro muorovo uarëjo: Paul röhu maho

hu'irae baruvebijego jö mevarue ariböviohuro hesi jöho he avoho'irarëjo. Jöe nugö'öromo èhi uarëjo. Röhu muorovo ariböviohuro jemesi jöho eromo Paul hu'irae barovamu gavë'oho noro örire atovoromo rue'iramu ano'ëjarëjo.

¹⁶ Èhi majëhijamu Paul-are ma'ino hesi harihohuro Paul anoröhe jöho hejadeje. Heromo ruhe muorovo aehu raromarue osare ajiomoromo Paul huruoho majahijadeje. ¹⁷ Majahijamu hegorovo Paul-ro muorovo simano vaejaje ae gemuëni uvadeje: Rovego na jöe majahijöromo rovamu uavadeje: Ave a i'oho muorovo a bërömo hesi öroro hu'irae va'ego hesi jöho majahi'irajo. ¹⁸ Majahi'irajamu hu'irae bava'oromo muorovo a bërömo uavadeje: Ave a i'o naehu barovode hesi bëhoho è hisiehu tövë'e aho Paul-ro hesirire va'ojöro uvevongoromo naro va'amu uevade höjo: Ave a i'oho bava'ego hesi jöho a bërömo majahi'irajo. Èhuni barovode höjo. ¹⁹ Barovode höjamu rue a bërömhuro a i'oho övore ma'eno bava'oromo va'o rori'o jabesi sivue ariromu uavadeje: Rabu jöe majehi'ie'anuëjo. ²⁰ Majehi'ie'anuëjamu a i'ohuro uavadeje: Jew rajo ariböviohuro uarovare höjo: Neri muorovo a bërömo ho sareramiro muorovo uavadeje: Paul baruvebijego Jew rajo jö mevarue a masijohuro hesi jöho he avoho'irarëjo. ²¹ Èhi uarovë'e jiaje èhuni Jew rajehu neri jö majahijë'öho nadi ejëhoromo Paul Jew rajo a masijo jabesi öriroho hu'irae ba'obue'i ave osaro nugonëjo. Èhesi bëhoho Jew raje ae aho'obëhe 40 iosirëmiromu ruëhi èmino'e gurihivoromo atovo'aruëjo Paul rovego anoröhëni. Èhesi bëhoho urimë'i uarovare höjo: God-ro gö'ego no ioho jovoho bogo i'ëjarëjo hujeji Paul anogoro iröhëro. Èhi uarovare höjo. Röhu jaruvo jabumë bövie bise'e avohë'ëro jië'ëro raromo muebejaruëjo hujeji neri jasi jöho he'iröhëro. ²² Èhi majahijamu hegorovo rue a bërömhuro a i'oho uavadeje: Jae hu majehanue jöho bogave aho majëhi'iranëjo. Èhi uanugoromo nugö'öjamu va'adeje.

Muorovo a bëröme hu Paul nugö'öjamu Jerusalem jioromo Caesarea amore va'ade jöhoje.

²³ Va'amu gagorovo rue muorovo a bërömhuro hu ajamiromu simano vaejarue aho niö'i uëvadeje: Ruehego na jöe majëhijöjo. Rovamu uëvadeje: Kaejö ègeh muorovarue aribövioho 200 o horse-re jijihoromo muorovarue aribövioho 70 o bijehu muorovarue aribövioho 200 èho gagovëvego jaburo vahi'e 9 o'clock evare va'irarëjo. ²⁴ O horse gö avoho'amego Paul-ro jabesi döre hiromu va'onövo'irajo. Eni romoromo jiego evaro va'oromo Paul avoho hu'irae baeromo muebebe va'orego èhuro bogo anego guomo'i sa'a muebejaje a bëröme Felix-arire mae va'irajo. ²⁵ Èhi uëngoromo muorovo a bërömhuro jöho surire jajivoromo uavadeje: ²⁶ O asë'e Felix ja a bëröme go Claudius Lysias naro jasi örire jejamijajëjo. ²⁷ Ave nugö'öjaje aho Jew rajo ariböviohuro guduamoromo ano'ie'are höjo. Ano'ia'amu naro hejode uvavamu: Hu Rome raje hö uvamu hegorovo naro nasi muorovo ariböviohu'o gemu mae va'oromo gëvode ano'ia'amu

gëgoro baeniëhiromomo hu'iraeromo rovode höjo.
²⁸ Rueromo he'i negade höjo uevego: Èhi èhi è'amu noro Paul ano'iro è'are höjo. Ano'iro è'are jöho he'i negamu naro Paul hu'iraeromo Jew rajo jabesi jö mevarue a masijo jabisirire abuejode höjo jö bëhoho he'iro. ²⁹ Hu'iraeromo abueromo bëhoho hejode höjo. Ano'ie'are bëhoho Jew rajo ariböviohuro uevare höjo: Paul-ro Jew rajo nosi jögoroho ahade höjo. Èhi jië'e jöhuni ano'ie'are höjo. Röhu na gavode höjo mu sisë vaejogo mana anaruëhi jië'e mu sisëho o mu sisë vaejogo savoji gagore ba'amaruëhi jië'e mu sisëho èhi jië'e muoho Paul bogo vaejè'e jiamu. ³⁰ Èhi gavè'ëro va'o ijonö hejode ae göëro huruoho majehiromomo uevamu: Jew rajëro Paul ano'i örire atovo'aruë uevamu hejè'ëro na ma-burëro Paul Felix jasi örire nugö'öja-jëjo. Hu jasi örire nugö'öromomo Jew rajo aribövioho uë'irögoro è'ajëjo jaburo Felix jasi örire ö'oromo Paul-are jö sisëho majahego jero he'iranego. Ahia mino'ëjo. ³¹ Èhi jajivoromomo vahioromamu gagorovo muorovo ariböviohuro jabesi a böröromomo ejahoromomo Paul hu'irae va'oromomo Antipatris amore è suorovareje. ³² Amore suorovoromomo sisonuvamu gagoro muorovo a ioro'iorohuro jabisirëro va'irögoro horse-re jijihoromomo muorovarue ariböviohuro ri'öromomo Paul hu'iraeromo va'areje. ³³ Va'aroho va'o Caesarea amore è suorovareje. Caesarea amore suorovoromomo Paul barovare jö hesi suri surioho sa'a a böröromomo bojamiromomo uavareje: Aveho Paul höjo. ³⁴ Aveho Paul höjamu sa'a a böröromohuro suri surioho adahoromomo Paul uavadeje: Ja di sa'aho raje javajëjamu Paul-ro uavadeje: Cilicia sa'a raje jevajëjo. ³⁵ Cilicia sa'a raje jevajëjamu a böröromohuro uavadeje: Jasi jö sisë atarue aribövioho rue'iramu evare na jasi jöho he'ejöjo. Èhi uanugoromomo hesi aribövioho uëvadeje: Paul hu'irae va'oromomo Herod-hu vaejade osa böröromomo nugego atovarue ariböviohuro è muebe'irarëjo.

Paul sa'a muebejaje a böröme Felix-are nunire namijamu Jew rajo a ömo'ömehu Paul-are jö sisë majahijare jöhoje.

24 Paul osare nugamu majae övo gö mine barëjamu gagorovo priest böröme Ananias-ro Jew rajo a duvaho ioro'iorohu'o jabesi court jö majëhijaje ae gemu Tertullus hu'o è aribövioho söjëvoromomo Caesarea amore è ruvebijadeje. Ruvebiromomo sa'a a böröme Felix hesi nunire riravoromomo Paul-are jö sisëho huruoho majahijareje. ² Majahijamu Tertullus-ro jöho majahijöro Felix-ro uavamu hegoro Tertullus-ro ri'öromomo Paul-are jö sisëho majahiromomo uavadeje: Na jö majahi'ie'ajöho henëjo. Ja a böröme javajëjo. Jero avoho muebejavuë'ëro majae ëgobövie no iro muorovo'oho bogo vae'i ma-mae raromobe rovè'e javuajëjo. O mue rabe rabe bogo eni javuobe rovè'oho jero ajamuego nosi sa'aho mu maëremu ri'öjogo no huë mae raromarue höjo. ³ Èhuni Felix jaehu vaejanue muoho dirö'e aho'o majae aho'o mae hö uvoromomo dë vövöbajo'e aho'o jasi örire rajahijarue höjo. ⁴ Röhu na jasi mu majaho bogo anahoromomo jö ëgoho majahi'i ma-bunemu

majahi'ie'ajëjo. Èhuni uavajëjo: Huë baejavuoromomo nosi jö harihoho avoho henëjo.

⁵ No gavè'e javuajëjo ave aho Paul a sisë bëhe jiamu. Hu jö sisë jövobe sa'ae dinö'e dinö'e juvoromomo Jew rajo jabesi dë iëhego muorovo'i vörö'iraeruomaje höjo. Iesu Nazareth rajo a hesi sisë aribövi jabesi simano vaejarue aho Paul hu'oje. ⁶ Èhi jië'e aëro jië'ëro huro God-are osa böröromomo ijumo'iro è'amu gagorovo noro guduamare höjo. [Guduamo bava'oromomo noro court vaeromomo Jew rajo nosi jögoroho uehorovoromomo hesi jö sisëho ga'irögoro è'amu ⁷ muorovo a böröme Lysias-ro ö'oromomo ma-darugo'o baeniahuromomo ruho bava'ade höjo. ⁸ Bava'onugoromomo huro Jew rajoho no uövuade höjo noro Caesarea ruvebiromomo Paul-are jö sisëho huruoho majëhijego Felix jero he'iranego.] Röhu jaehu Paul ua gavè'oho hesi jö sisë noehu majahijaruoho jasi hia'ëro he barè'anuëjo. Ahia mino'ëjo. ⁹ Èhi majahijamu hejè'i Jew raje ae aho'obëhe jaburo hu ajamiromomo uavareje: Tertullus-ro jö mae jövajëjo. Paul hu èhi jië'e ae höjo.

Paul-hu Felix-are nunire namiromomo hesi arijo'arije ajamirovoromomo majahijade jöhoje.

¹⁰ Èhi majahiruomomamu rue sa'a a böröromohuro uvene aho röjahijadeje Paul-ro garomomo evare hesi jöho jövöjöro. Èhi'amu gagorovo evare Paul-ro majahiromomo uavadeje: Iae na gavajëjo jaehu jö mevanue mu hesi öri muebebe rovanoho vadune aho'obëhe barëjè'e javajëjo. Èhuro na dë mae jevo'ego nasi jöho majahi'ie'ajëjo jero heromomo uvojöro: Paul mu sisëho bogo vaejè'e höjo. ¹¹ Naehu majëhi'ie'aje jöho jasi nagè'oho ae uë henëjo mae o sarere jiego. Naehu God rajahi'i Jerusalem ajiomodoho maja ëgoho bogo barè'i majae 12 ëhuremu barëjè'e höjo. ¹² Jerusalem hijodevaroho nasi jö sisë majahijarue aribövioho na mu sisë vadu'oho bogo vaejamu jabumë gevè'e höjo. God-are amo börömore hiromomo na ae gö'oho bogo jö aho'ahoho è'ode höjo. Jew rajehu God rajahijarue osare osaroho o Jerusalem uhure dinö'e dinö'e na bogo mu sisëho vaeromomo jö sisëho majëhijode höjo aëro iro muorovo'e vaejöro. Na èhi jië'e mu sisëho bogo vaejamu jabumë gevè'e höjo. ¹³ Bogo vaejamu gevè'ëro jö bëhi ja majahijego heromomo mae uehorovo'iranoho jabesi öriroho bogohöjo. Bogojië'e nasi örire ëma nibejeharuëjo. ¹⁴ Ruëroho numëroho na bogo ömo'i ave ömaje jöhemu huruoho majëhi'irodoho jevajëjo. Na Iesuarue öri i'ore juvaje höjo. Röhu ave Jew rajoho jaburo uevarue höjo: Èöroho sisë öriro juvanue höjo. Èörire iae na è juvoromomo ëhuro nosi hijo miono'o muebejövobe rovade aho God rajahijaje höjo. Iae na èhi è'aje höjo röhu Jew rajehu è'aruëhi Moses-hu bojamuade surire jögorohu'o jö God-aro baeromomo majahuinövare a jabesi surire jöhu'o na'o èhi mae uehorovo avohaje höjo. ¹⁵ O ave Jew rajehu è'aruëhi na'o èhi gemuoho God mae uehorovoromomo uvaje höjo: God-ro vuovè'e aribövioho a mahu'o a sisëhu'o i'ovavuo'iramu ri'ö'ejarëjo. ¹⁶ Èhi uehorovoromomo God-are nunire o ae aho'o jabesi

nunire mae namijego dē mae jevo'irōhohuni ēhuni na ōmo gavaje hōjo. Na ēhi jīē'e ae jevajējo.

¹⁷ Ēhi jīē'e aēro jev'ēro ōre gō hiromo vadune gō gō barējamu evare ijo bajoho ujuohoromo Jerusalem rovode hōjo nasi aribōvioho suvuorēmi'irodēro. O rovode hōjo Jew rajo muoho vaeromo bijuēmare mioho God-are ōrire suvuorami'irodēro. ¹⁸ Jerusalem ro hiromo ēhi jīē'e muoho vaejamu evare Jew rajohuro ro gevare hōjo na God-are osare jevamu. Rōhu na urimo Jew rajo muoho vaejamu sisēho barē'i ma-mae jev'ēro ēhu'ēro na God-are osare jevadoho iae mae jīade hōjo. Rōhu gōho jabuhu gevare majare ae aho'o na'oho bogojio'i iro muorovo'e jōjōje rabe rabe bogojīade hōjo. ¹⁹ Na ēhi mae hijamu jaburo gevare hōjo. Rōhu Jew raje Asia sa'are jioromo rovarohuro ē osae gemuore jiare hōjo. A'i jabumē aveho bogo rovare hōjo. Ēaribōvioho jabumē nasi jō sisē jēvo'ibejajo rueromo jasi ōrire majahi'ibejarējo iae mae jio'ibejajo. Rōhu bogo rov'ē'e hōjo. ²⁰ O na Jew rajo jō mevarue a masijo jabetesi nunire namijodevare jabuhu nasi mu sisē rabe gavaroho nadi'ego ave aribōviohuro majahijego hejējo. Rōhu nasi sisēho bogo birohare hōjo. ²¹ Ave jōhuremu hejare hōjo. Na jabetesi nunire namiromo mardarugo'o uvode hōjo: Jemēhu jaruvo court vaejevoro-mo uvarujoho: Paul-are ihoho sisē hō uvaruje hesi bēhoho naro mae uehorovoromo uvaje hōjo: Vuov'ē'e aribōvioho i'ovoromo ri'ō'ejarējo. Ējōhuremu hejare hōjo. Ahia mino'ējo.

²² Paul-ro ēhi majahijamu hegorovo Felix-ro Iesuare ōri hesi jōho mae hej'ēro uēvadeje: U'emu muorovo a bōrōme Lysias ruvebi'iramu evare na jemesi jōho gō'o heromo uē'ejōjo: Paul-are jōho mae hōjo o bej'ē'e hōjo. Ēhi uēnugoromo court-oho tugohadeje. ²³ Tugohoromo muorovo simano vaejaje aho uavadeje: Jero Paul muebejego bogo rori'oho va'i ē bēhiremu hi juvo'irajo. O hesi aganehu ō'oromo ajami'iē'iroho nadi nijio'iraejēvonējo.

Paul-hu Felix'o hesi vabore Drusilla'o jabetesi nunire namiromo jō jōvade jōhoje.

²⁴ Ēhi'oromo majae gemu niō'i barējamu Felix-ro hesi vaborohu'o gemu mae Paul ga'i va'adeje. Vaboro hesi ihoho Drusilla jiadeje. Hu Jew rajo magonahe jiadeje. Felix-ro va'oromo Paul-ro hesirire ruejōro jōe nugō'ō-jadeje. Jōe nugō'ōjamu Paul-ro rueromo Iesu Keriso mae uehorovarue jōho majahijamu Felix-ro hejadeje. ²⁵ Hejamu Paul-ro mu maemu vaerōhe jōho ma-taemo raromo'irōhe jōho u'emu God-are nunire riravorōhe jōho ēhi jīē'e jōho jōvobe va'amu Felix-ro heromo juhuonivadeje. Juhuonivoromo Paul uavadeje: Va'ējo. Majae eni jevo'iramu jōe nugō'ō'ejōjo jero sionēro ruejōro. ²⁶ Ēhi uaromo huro sareri'e muoho vae'i uehorovoromo uvadeje: Nani Paul-ro ue'a'ajējo: Ē'ego na ja ijo bajo harihe saginiēri bojamego jero ēho bae'i na ēma jiovo remō'ōjējo. Felix-ro uehorovoromo uvadeje: Paul-ro ēhi ue'a'ajēromo ēhuni Paul-ni jōe nugō'ō'i hijadeje. Nugō'ō'i hiromo rue'ego huro Paul'o jōe jōvonōvadeje.

²⁷ Ēhi'ojuvo vadune niō'i barējamu Felix-ro sa'a muebejaje muoho vuonugo'i Jew rajo aribōviohuro hu mae uehorovojōro Paul savoji gagore ēhi nugoromo va'adeje. Va'amu Porcius Festus-ro rueromo hesi sionoho baejadeje.

Paul-hu Rome va'oromo a bōrōme Caesar-are nunire namiromo court avo'avoho vaerōhēro jōe jōvade jōhoje.

²⁵ Hesi sionoho baeromo Festus-ro sa'aho muebe'i rovadeje. Rueromo majae niō'i gemu barējamu Caesarea amore jioromo Jerusalem ajiomadeje. ² Ajiomamu Jew rajo priest masijohu'o Jew rajo a masijo ioro'iorohu'o ēho jaburo Paul-are jō sisēho huruoho majahijareje Festus-ro hejōro. Paul-are jō sisēho majahinugoromo Festus uavareje: ³ Jero huē baeromo ajamuiromo va'o Paul nugō'ōjego Jerusalem rojomo'irajo. Ēhi ua gavare hesi bēhoho urimē'i Paul ōri ahore ano'i saginiēri atē'ēro ēhuni uavareje: Nugō'ōjego Jerusalem rojomo'irajo. ⁴ Rojomo'irajamu Festus-ro uēvadeje: O-ajo. Paul Caesarea amore savoji gagore jīē'ēro rojomo'irōhoho bogo eni jīajējo. Rōhu na aviae vejō'e vejō'e Caesarea vuonorō'ō'ejōjo. ⁵ Ēhuni jemesi masijohuro Caesarea amoro na'o ō'oromo Paul-are jō sisē rabe rabe jīē'oho court vaeromo majehijego na he'irōjo.

⁶ Ēhi uēnugoromo Festus-ro Jerusalem hiromo majae gō'o 8 o 10 rabu'e barējamu Caesarea amore vuonorō'ō abuejadeje. Abuej'ēro nērō court vaeromo Paul hu'irae ruejōro uvadeje. ⁷ Paul hu'irae rovamu Jew raje mami'e Jerusalem jioromo ruvebijaroho jaburo Paul-are bēhire gagovo rova'oromo sareri'e jō masijoho aho'obēhe Festus majahiromo uavareje: Paul-ro ēhi jīē'e ēhi jīē'e mu sisēho vaejade hōjo. Paul-are jō sisēho ēhi majahiromo rōhu jō bēhi majahego mae uehorovo'irōhoho jabetesi ōriroho bogojīadeje. Bogojīē'e ma-nibejahareje. ⁸ Ma-nibejahamu Paul-ro Festus uavadeje: Na sisēho bogo vaej'ē'e jevajējo. Jew rajo nosi jōgoroho God-are osa bōrōmoho Rome a bōrōmehu no muebejavuajoho na jabetesi jōho bogo ahoromo jabetesi muoho bogo ijumēhē'e jevajējo. ⁹ Ēhi majahijamu gavē'i Festus-ro Jew rajo aribōviohuro hu mae uehorovojōro nimamu Paul uavadeje: Na ja naga-jējo Jerusalem ajiomoromo ē amore nasi nunire namiromo jasi jō sisē jabuhu ataruoho mevo'iro. ¹⁰ Ēhi uavamu Paul-ro uavadeje: Bogajo. Na aviae Rome a bōrōme hesi court-re namijajējo. Ēhuremu gemu iae maho hōjo. Ja'o iae gavanuējo Jew rajo aribōvioho na bogo sisē vaejēvode hōjo. ¹¹ Na mu sisē vaej'ēro guomevorōhe bēhoho jio'ibejajo na bogo nijio'iraejēvego jabetesi anegego guomevo'ibejajo. A'i ē Jew rajo aribōviehu nasi jō sisē ēma barueromo nibejehiromo uavaruoho: Paul-ro ēhi ē'ade hō uavaruoho aho Jew rajo jabetesi ōvoroho bogo ēma bojēmi'arujējo court vaejevoro-mo i'ue bojemi'irōhego. Ēhuni na negajējo Rome va'oromo muebejavuaje a bōrōme hesi nunire nami'iro. ¹² Ēhi uavamu Festus-ro hesi jō ajamiromo mevarue aribōvi jabetesi jōho heromo Paul uavadeje:

Jero uevanuëjo: Na negajëjo Rome va'oromo a börömo hesi nunire nami'iro. Ëhuni iae va'oromo hesi nunire nami'a'anuëjo.

Paul-hu a böröme Agrippa'o Bernice'o ma'ino'o ma'ino'o jabesi nunire namiromomo jövade jöhoje.

¹³ Ëhi'amu va'o ririvanovamu evare a böröme Agrippa'o Bernice'o jaburo niö'iro Festus jejami'i rovareje. ¹⁴ Rueromo majae bisemu ëge hu'o arijareje. Arijamu Festus-ro Paul-are jöho Agrippa majahiromomo uavadeje: Ae gemu aviae höjo mami'e Felix-ro savoji gagore ba'amoromo nugo va'ë'ëro. ¹⁵ Na Jerusalem ajio hiodevare evare Jew rajo jabesi priest masijohu'o a duvaho ömo'ömo'u'o ëho jaburo hesi jö sisëho huruoho majehiromomo uevare höjo naro hu i'ue bojami'irodego. ¹⁶ Ëhi uevamu uëvode höjo: Rome aribövioho no ëhi jië'e muoho bogo vaejarue höjo. No bogo aho a jabesi övoroho ëma bojëmijarue höjo i'ue bojëmi'iröhego. A'i urimo iho sisë'e ahu'o hesi jö sisë majahuijarue ariböviohu'o gemuore jio'iramu jaburo hesi jö sisëho majahui'iramu huro mana hesiroho majahui'ajëjo. Hujeji hesi jöe bejë'ohuro ëhuro i'uoho bojami'ëjarëjo. ¹⁷ Ëhi uëvode höjo. Röhu ë Jew rajo ariböviohuo Paul-are jö sisëho huruoho majehi'i ruvebijamu gëgorovo na bogo örisanuovo'i nëröho nasi aribövioho uëvode höjo: Paul hu'irae ruehego court vaejöjo. ¹⁸ Ëhi uëvamu hu'irae rovamu Jew rajo ariböviohuo ri'öromomo Paul-are jö sisëho majahuijare höjo. Majahuijamu naro uvode höjo: Nani jaburo Paul-hu mu sisë bëhe vaejade jöho majahui'aruëjo. Röhu bogo ëhioho majahuijare höjo. ¹⁹ A'i Jew rajehu jabesi beroharue jöhuremu Paul'o jö aho'ahamirovare höjo. Jö aho'ahamirovoromo jabesi sareri'e aru'aho hesi mu jöhu'o guöm'e a hesi ihe Iesu ë a hesi jöhu'o jö aho'ahamirovoromo Paul-ro uëvade höjo: Ëaho Iesu bogo guöm'e iae hijajëjo. Ëhi jië'e jöhuremu court-re barovare höjo. ²⁰ Ëhi barovamu hegorovo naro uvode höjo: Ëhi jië'e jöho bogo avoho hejë'ëro na bogo mevo varijënoho jevajëjo. Bogo mevo varijënoho jevajëromomo ëhuni Paul uavode höjo: Na ja nagajëjo Jerusalem ajiomoromo Jew rajo jabesi nunire namijego jaburo ë jöho mevo'iröhego. ²¹ Ëhi uavamu Paul-ro uevade höjo: Na bogo ajiomo'ejöjo. Na negajëjo jemëro na muebejevego hujeji na Rome amore va'ego muebejavuaje a börömo'huro nasi jöho mevo'iröhego. Ëhi uevamu naro nasi muorovo aribövioho uëvode höjo: Paul avoho muebejego bogo rori'oho va'irajo hujeji naro Paul nugö'öjego va'o Rome rajo a börömo hesi nunire nami'iröhe höjo. ²² Festus-ro jöho ëhi majahijamu hegorovo Agrippa-ro uavadeje: Paul-ro jöho jövego na'o nasi hia'ëro he'i negajëjo. He'i negajëjamu uavadeje: Jöho nëri jövo'iramu he'a'anuëjo. ²³ Ëhi uavë'ëro nërö Agrippa'o Bernice'o rovamu ae aho'obëhe jaburo ri'öromomo jabesi ihoho döro bamoromo rajëhijareje. Rajëhijamu gavë'i jaburo niö'iro muorovo a masijohu'o amo rajo a masijohu'o gemu mae gagovarue osa börömore rueruomadeje. Rovamu gagorovo Festus-ro ae uëvamu Paul hu'irae rovareje.

²⁴ Hu'irae rovamu Festus-ro jöe majëhiromomo uëvadeje: Agrippa a börömo'hajo. O a ioro'iore ave gemuore gagovarijohumë ave aho Paul aviae nami'ego gavarujëjo. Ëa hesi jö sisëho Jew raje ae aho'obëhe ave raromaruohu'o Jerusalem raromaruohu'o ëho jaburo nasi örire majehijarue höjo. Majehiromomo jö'e dadovoromo ma-darugo'o ueruomaje höjo: Ave sa'are ëgo'o ma-hijë'oho bogo maehu höjo. ²⁵ Jabuhu ëhi uevarue höjo röhu anego guomoröhe hesi bëhoho bogo birohë'e jevajëjo. Röhu Paul-ro hesi uevade höjo: Remö'öjego naro Rome va'ego ë a börömo'huro nasi jöho mevo'irajo. Ëhi uevamu ëhuni uvode höjo: Naro Paul nugö'ö'ejöjo Rome a börömo hesirire va'iröhego. ²⁶ Iae na nugö'ö'ejöjo röhu Paul-are mu sisë jö jajivoromo a börömo hesi örire nugö'ö'irodoho bogojevajëjo. Bogojevë'ego ëhuni naro uëvode höjo Paul hu'irae rovego huro ae aho'obëhe jemesi nunire o Agrippa jasi nunire namijego noro hesi jöho heromo mevoromo bëhoho garomo eni jiego evare jöho jajivoromo nugö'ö'irodëro. ²⁷ Ëhesi bëhoho naro uvode höjo: Tövë'e a hesi jö sisë bogo jajivë'e ma-nugö'öjë'oho ëhi jië'oho bogo maehu höjo.

Paul-hu Agrippa-are nunire namiromomo hesi arijo'arije ajamirovoromo majahijade jöhoje.

26 Ëhi uëvamu Agrippa-ro Paul uavadeje: Jasi jöho majahuego no hejarëjo. Hejarëjamu Paul-ro jöe jövo'irögoromo öve nigemoromo uëvadeje: ² Agrippa a börömo'hajo. Na jö harihe majahi'ië'ajëjo. Jew rajehu nasi jö sisë rabe rabe majëhiruomego naehu aho'i jaruvo jasi nunire namijajoho na uvajëjo: Iae huë mae baejë'e jevajëjo. ³ Huë mae jevaje hesi bëhoho aveho börömo'hajo. Jew rajehu mu diehi vaeromo jö rabe beroharuoho Agrippa jero mae gavanuego ëhuni Paul naehu jasi nunire namijajoho iae mae höjo. Ëhuni na negajëjo jero ma-taemorovoromo nasi jöhemu he'iranejo.

⁴ Na asisö'o jevadire aevoromo nasi sa'a rajohu'o gemuore hibe o ro Jerusalem amo rajohu'o gemuore naehu diehi hibe rovodoho Jew raje ae aho'obëhe mae gavë'e höjo. ⁵ Jew rajëro mami'e gabe rovë'ëro jaburo iae mae geromo uvarue höjo: Pharisee aribövi jabesi jöho mami'e aevoromo ebe rovode höjo. Jew rajo ioro'ioroho Jew rajo nosi jögoru ejaruoho ma-jianovo'i a'i Pharisee ariböviohuo e avoharue höjo. Naehu ëhi eromo vaebe rovodoho ave Jew rajohuro nimë'oho ua'a'aruëjo: Paul jö mae jövajëjo. ⁶ Röhu avevejö'e naehu jasi nunire namijaje hesi bëhoho aveho höjo. Naro mae uehorovoromo uvaje höjo: Iae mae-ëjo. God-hu nosi hijo miono'o uëvadëhi huro ëhi ajamui'iramu ma-mabëhe raromo'ëjarëjo. ⁷ Nosi Jew rajo anie aho'obëhe 12-ho jabumë ae aho'obëhe vae majae God rajahiemu rajahiromomo naehu uehorovajëhi jabu'o ëhi gemuoho uehorovoromo uvarue höjo: God-ro uövuadëhi ijönö nosi örire ajamui'iramu mae raromo'ëjarëjo. Agrippa jabuhu uehorovaruëhi na'o ëhi gemuoho uehorovaje höjo röhu ë jöhuni Jew rajohuro nasi jö sisëho huruoho majëhi'ego naro jasi nunire

namijajëjo. ⁸ Röhu Iesu guomamu God-hu i'ovadoho jemë bogo maho uehorovarujëjo. Jemë rabëni uvarujëjo: God-hu vuovë'e aribövi i'ovo'amaje jö uehorovo'iröhoho no bogo eni javuajëjo.

⁹ Urimë'i na'o uvonövode höjo: Naehu bövi bise'o vaeromo ehuro Nazareth raje Iesuare iho ijumë'oho ëhi jië'oho ëho nasi mu maho höromo ¹⁰ ëhuni Jerusalem hiro mo hesi muoho ijumo'i ë'ode höjo. Ëhi'oromo naro priest masijo jabesi jöho baeromo God-are aribövioho aho'obëhe guduamo ujuoho va'oromo savoji gagore io'amonövode höjo. O Jew rajo a masijo ioro'iorohuro Iesuare aribövi jabesi jöho mevoromo vuovëvojöro uë'ego na'o ajëmiromu uënövode höjo: Iae mae uëvarujëjo. Jabumë vuovë'oho iae mae höjo. ¹¹ Ëhi'oromo majae aho'obëhe Jew rajehu God rajahijarue osare osare va'oromo Iesuare aribövi jabesi örire i'ue bojëmijöro uënövode höjo. I'ue bojëmijöro uëromu uënövode höjo: Uöhëjo: Noehu Iesu mae uehorovaro ho avevejö'oho vuonugë'e javuajëjo. O naro jabumë muo'amëvo'i vörö'iraeromo ëhuni nasi sa'aho vuonugo'i sa'a göre göre amo göre göre va'onövode höjo sisë vae'amo'iro.

Paul-hu aevoromo Keriso mae uehorovade jö majahijadohoje.

¹² Iesuare aribövioho sisë vaejëvo'irögoru ëhuni jabumë guduamo ujuoho rue'irodego nosi Jew rajo priest masijehu jajivare jöho naro baeromo Damascus va'ode höjo. ¹³ Röhu Agrippa naro örire va'oromo majae ririre jiamu va'ihö gavode höjo ajoho ö'idöre jioromo ruvebiromu na'o na'o gemu mae ö'arue ariböviohu'o ajivavuamu. Maja nuni hesi ajoho ma-jianovo'i ëho aji bëhe jiamu gavode höjo. ¹⁴ Ajivavuamu gagorovo no ae aho'obëhe sa'are behumorovoromo naro hejode höjo nasi Hebrew jöëro uevavamu: Asë'e Saul-ajo. Ja rabëni sisë vaejevanuëjo. Naro ja minö'e sihavamu jero na ijumevo'i höromo jasi ijumorovë'e javajëjo. ¹⁵ Ëhi uevamu naro uavode höjo: Bada ja rahuo javajëjamu uevade höjo: Jaehu sisë vaejevanue aho Iesu na javajëjo. ¹⁶ Röhu de jero ri'öromo jasi hörëro döro namijëjo. Naehu jasi nunire rovode ë hesi bëhoho naro ja nasi baejavego jero nasi muoho vaejehoromo jaehu na gevanue jöhu'o u'emu naehu röjahijego ga'irane jöhu'o ae majëhibe juvonövo'iranego ëhuni rovode höjo. ¹⁷ Majëhibe juvo'iramu naro ja ajami'iramu Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o ja bogo anago'aruëjo. Iae na sa'a ioro'ioro rajo jabesi örire ramö'ö'ejöjo. ¹⁸ Ramö'ö'iramu jero va'oromo ajëmiromu jabesi nunoho dadovëho'iramu ramoramo'e muoho vuonugo'i ma-ajiro raromo'aruëjo. Satan-are vörö hesi uhure raromaruoho vuonugo'i God-are aharire raromo'aruëjo. God-are aharire raromoromo nasi örire mae uehorovevë'ëro God-ro jabesi sisëho uehorovoromo vuonugoromo jabesi röhoho bojëmi'iramu God-hu baejëvade aribövi ioro'iorohu'o gemu mae raro-mo'aruëjo.

Paul-hu Keriso-are mu vaebe rovade jö jövadohoje.

¹⁹ Röhu King Agrippa Iesuro ö'idöre hiro mo ëhi ajoho röjehiromu jöho majehijamu garomo hejode höjo. Heromo na bogo bijönimode höjo. ²⁰ Bogo bijönimo'i a'i huhu uevadëhi ëhi vaeromo urimo Damascus amore ijönö Jerusalem amore Judea sa'ae bövioho sa'a ioro'ioro rajo jabesi sa'are ëhi Iesuare jöho majëhibe juvoromo uënövode höjo: Uehoro sisëho vuonugo'i God mae uehorovoromo mu maemu vaenövorëjo. Mu mae vaejë'oho ehuro noro gëromu uvo'ejarëjo: Iae mae-ëjo. Jemëro mu i'oho mabëhe baejë'e jëvavajëjo.

²¹ Naro ëhi jië'e jöho majëhibe juvë'ego ëhuni Jew rajo ariböviohuro God-are osa börömore guduamevoromo anego'ië'are höjo. ²² Anego'ia'amu God-ro na ajemibe rovë'ëro ëhu'ëro jaruvoho iae na aviae jevavajëjo. Aviae jevë'ëro naro namiromu nasi jö maho majëhi'ego jemë a ininore va'o a masijore ëhi hejarujëjo. Nasi jöho iae mae höjo. Ëhesi bëhoho ijönö jioröhe mu jöho urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi jabesi surire o Moses-are surire jajivarëhi naro ëhi majëhijaje höjo. ²³ Jabuhu jajivarëhi naro ëhi majëhijaje höjo. Jaburo jajivoromo uvonövare höjo: Böröme namiromu ajamui'iröhe aho huë vavaene böröme baeromo guomo'a'ajëjo. Guomo'iramu a ioro'ioroho taemëvo'i huro urimo ri'ö'a'ajëjo. Ri'öromo hesi aji'e jöho majëhi'iramu Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o heruomo'ajëjo.

²⁴ Paul-ro hesi jöho ëhi majëhijuvo evare Festus-ro ri'öromo ma-darugo'o uavadeje: Paul ja simane sisërëjavö'ego ëhi jië'e jöho jövanuëjo. Ja böröme gavë'e aëro javë'ëro ëhu'ëro jasi simanoho sisërëjahë'e höjo. ²⁵ Sisërëjahë'e höjamu Paul-ro uavadeje: Bogajo. Nasi simanoho bogo sisërëjehë'e höjo. Na simano maëro jevë'ëro jö maemu jövavajëjo. ²⁶ Röhu naro Agrippa hesi örire jöho bogo subivaho'i ma-sama'e majahijajoho iae mae höjo. Iae hu bëhoho gavaje höjo. Iesuare örire mu diehi diehi rovadoho o huhu mu diehi diehi vaejadoho bogo gurihiroho vae'i ma-va'orahoro vaejë'ëro na uehorovajëjo iae Agrippa ë jöe aho'o garomo uehorovë'e höjo. ²⁷ Agrippa-jo. Jö God-aro baeromo majahuinövare ariböviehu jajivare jöho na ja mae uehorovanuëjo o bogajo. Iae na gavajoho ja mae uehorovanue höjo. ²⁸ Mae uehorovanue höjamu Agrippa-ro Paul uavadeje: Asë'e jero uvanuëjo: Naro Agrippa'o majae ma-bunemu jöe jövoromo dinami'iramu hu Christian vae'a'ajëjo. Röhu bogajo. ²⁹ Bogajamu Paul-ro uavadeje: Majae ma-bunemu o majae ëgo'o baeromo Christian vaejë'oho iae mae höjo. Röhu naro God-are örire uavajëjo huro ja ajamijego bogo ja gemu ae aho'obëhe nasi jö jaruvo hejarujoho ajëmego na jevajëhi jemë'o ëhi jëvoröhego. Röhu ö'ehu tövevarëhi jemë'o ëhi tövëvo'iröhoho na bogo ëho uëromu ë'ajëjo.

³⁰ Paul-ro ëhi majëhijamu hegorovo Agrippa Festus Bernice a ioro'ioroho ëho jaburo ri'öjareje. ³¹ Ri'öromo suorovoromo uarovareje: Ëaho mu sisë vaejë'ëro guomoröhe o savoji gagore hi'iröhe hesi bëhoho bogojöjo. ³² Ëhi uarovoromo Agrippa-ro Festus uavadeje:

Ēaho Rome va'oromo a börömo hesi nuniroho bogo nami'i uvo'ibejajo jaehu jiovo nugö'öjê'oho iae mae jio'ibejajo.

Paul-hu Rome amore va'iröhëro boat baeromo sö jovo döre va'ade jöhoje.

27 Ēhi'amu a böröme Festus-ro uvadeje ë majare noro boat-re ajiomoromo Italy sa'are va'oröhëgo. Ēuvade majaho rovamu aëro Paul'o savoji'e a ioro'iorohu'o ujuohoromo ae gemu hesi örire bojamareje huro jabumë avoho muebejëvego boat-ohuro aegoromo va'oröhëgo. Ēmuebe'amoröhe a hesi ihoho Julius jiadeje. Hu Rome raje muorovo a ioro'ioro ma-gemuore bu'öromomo muebejëvobe juvaje ae jiadeje. Gemuore bu'öjare muorovo aribövi jabesi ihoho Rome A Börömo Hesi Muorovo Aribövioho jiadeje. Julius-ro ë aribövioho muebejëvonövadeje. ² Julius-are örire Paul'o savoji'e aribövi ioro'iorohu'o bojamamu Julius Paul na a ioro'iorohu'o no ae aho'obëhe boat-re iojijomareje. Ēboat-oho Adramyttium amore jioromo rovë'ëro röhu vuonorö'öromomo Asia sa'are jio'amaje amore amore höröbe va'irögöro ë'adeje. Va'ia'amu noro ë boat-re iojijomareje. Ajio raromamu evare boat-oho ri'öromomo va'adeje. Röhu ae gö hesi ihe Aristarchus-ro no'o ö'adeje. Aristarchus hesi sa'a ihoho Macedonia jio'i amo ihoho Thessalonica jiadeje. ³ Boat-ëro aegavuoromo va'aroho nërö Sidon amore suorovareje. Suorovoromo Julius-ro Paul huë baeromo uavadeje: Ja nagë'oho va'oromo jasi aganoho gëvego rabe rabe bogo eni javajoho i'imamego ujuohoromo vuonorö'ö ruenëjo. ⁴ Ēhi'amu boat-ohuro aegavuoromo Sidon amore jioromo va'areje. Va'ihö gavare bure boat nuninö rovamu gagorovo Cyprus sa'aho viëhi nugo'i ruëhi va'areje sa'ahuro buroho urahego mae va'oröhëro. ⁵ Sö jovo döre va'aroho Cilicia sa'aho iosiramiromomo va'aroho Pamphylia sa'aho iosiramiromomo va'aroho va'o Lycia sa'are Myra amore ro suorovareje. ⁶ Suorovoromo ravo'amoromo Julius-ro gavade boat gö Alexandria amore jioromo rovë'ëro Italy sa'are va'i namijamu gagorovo söjavuoromo ë boat-re ajiomadeje. ⁷ Boat-re iojijomoromo va'amu burëro taemoromo unovamu ma-u'emu va'ojuvo majae gemu niö'i rabu'e ëhi barëjamu evare Cnidus amo bëhire boat-oho ro namijadeje. Namijamu gavare burëro darugo'o nuninö ro taemo'ego bogo va'o hesi javuamu huotorovoromo ruëhi dirö'o gönö va'areje. Va'aroho Crete sa'a vitu jovore ba'amade sa'a vösö hesi ihe Salmone iosiramiromomo va'aroho Crete sa'aho viëhi nugo'i ruëhi sa'a bëhire va'areje sa'ahuro buroho urahego mae va'iröhëro. ⁸ Ioni bëhi mare va'adoho unamuibe va'ojuvo Lasea amo bëhire jiaje osore ro namijadeje. Oso hesi ihoho Boat Mae Riravaje Osoho jie. ⁹ Boat Mae Riravaje Osore namiromomo majae ëgobövie ë raromareje. Raromajuvo buru majae boat bogo jijiharue majaho dunovadeje Jew rajehu i bogo ijarue maja börömo mami'e barëjë'ëro. Buru majaho dunovamu Paul-ro ri'öromomo boat-re raromarue aribövioho jöe majëhiromomo uëvadeje: ¹⁰ Aribövi jöe

hehëjo. No boat-re röhu maho aevoromo va'ë'oho na gavajoho sisërëjavuuo hesi höjo. Inömohu'o boat-ohu'o ijumo'amo'ajëjo. Röhu bogo ëhemuoho ijumo'i no ae gö vuovavuo hesi höjo. ¹¹ Vuovavuo hesi höjamu hegorovo Julius-ro Paul-are jöho bogo ejaho'i boat baeromo juvaje ahu'o boat arijo'ohu'o jabesi jöho ejëhoromo uvadeje: Ē'ego no ma-va'arëjo. ¹² Röhu göho buru maja rovë'iroho boat ë dirö'ore namiromomo gurihi'iröhoho ë osoho bogo eni jio hesi jiamu gagorovo ae aho'obëhe uvareje: Ē'ego no ma-sivoho gabe va'oromo mae javuë'oho Phoenix osore suorovoromo buru maja jië'oho ë gurihi raromobe va'irarëjo. Ēhi uvareje. Röhu Phoenix ëho Crete sa'are osohoje. Maja beva'ajire röhu viënöho ruënöho bogo tugohë'e ma-va'orahoreje. Ēdirö'ore va'i nimoruomadeje.

Paul-mëhu sö jovo döre va'oromo buru börömehu rueromo boat anamu huë vavaeni baejare jöhoje.

¹³ Phoenix va'i nimoromo gavare buru burue aruëhi rovamu gagoro boat muebejarue ariböviohuro uvareje: Phoenix va'ë'oho iae no mae va'ëjarëromomo boat i'uhoromo namijöro be ba'amarue inömoho baröjo dönö bamoromo evare va'areje. Va'oromo Crete sa'a bëhi mare va'areje. ¹⁴ Ma-bisemu va'anovamu gavë'i evare buru börömo Crete sa'anö jioromo rovadeje. Ēburu hesi ihoho uvarueje: Maja Rojomajinö Röhu Bisemu Aruëhi Rovaje Buroho höjo. ¹⁵ Ēburohuro rueromo boat simanonö darugo'o anamu gagorovo buru rovajinö va'iröhoho bogo eni javuamu gagoro sivoho garomo vuonugo'i huotorovoromo burëro dirö'o göre bava'amu ëma va'areje. ¹⁶ Va'aroho va'o sa'a bise'o hesi ihoho Cauda ruëhi nugo'i viëhi va'ihö gavare ë sa'ahuro buroho urahë'ëro ma-bisemu u'uhamu gagorovo noro sivohujuvo nosi boat bise'o ruho bava'aruho ma'eno titimareje. ¹⁷ Ma'eno titimoromo boat muebejarue ariböviohuro ë boat bise'oho io barojomoromo börömo hesi döre avoho bamareje. Bamonugoromo biriri'e ö'oho ujuohoromo boat börömo avoho tövo rova'o rojomareje bibivego jovoho bogo dadovoröhëgo. Avoho tövo rova'o rojomoromo uvareje: Boat baejavuoromo öri ëgoböviro Libya sa'a bëhire va'iramu sa'a hurihuriro iorovoromo diruvavuo'ajëromomo juhuonivoromo burehu namijaje niögöho muotohoromo baruvebiromomo bamamu burohuro boat-ohu'o baejavuoromo ëma va'adeje. ¹⁸ Ēma va'oromo gavare buru böröme mardarugo ma'o rovadöho bogo barëjamu gagorovo boat i'uhoromo diruvo'ajëromomo boat-ehu ujuoho va'aje inömoho nërö aevoromo ujuohoromo jovore ruruhö'öjareje. ¹⁹ Ruruhö'öjê'ëro nërö boat mu vaejarue hesi inömoho ëhu'o jabesi övëro ujuohoromo jovore ruruhö'öjareje. ²⁰ Ruruhö'öromomo va'aroho no majae bogo gavë'e jije bogo gavë'e ëhuro öroho dadivavuoromo ëma va'aroho buru börömo bëhe ruemu ruejuvo majae aho'obëhe barëjamu gagorovo uehorovoromo uvareje: Bogo i'ovo'i vuovavuo hesi höjo.

²¹ Vuovavuo hesi höjamu boat muebejarue aribövioho ioho bogo ue'ahë'e ma-muemu vaejuvo majae

ëgobövie barëjambu gëgorovo Paul-ro ri'öromo uëvadeje: Aribövijajo. Mami'e nasi jöho ejeho'i Crete sa'aho bogo nugo rue'ibejarijëjo bövioho bise'oho bogo ëhioho sisërëjahuo'ibejajo. ²² Iae ëhi höjo röhu naro uëvajëjo: Biririvohëjo. Jemë ae gemu vadu'oho bogo guomëvo'ajëjo. Boat-ohemu dadorovo'i jemë mae raromo'arujëjo. ²³ Naehu ëhi uëvaje hesi bëhoho God-are aëro jevë'ëro naro hu rajahijaje höjo. Éa hesi anerahuro jaruvo vahi'e ro nasi bëhire namiromo ²⁴ uevade höjo: Paul nadi juhuonivëjo. Éhesi bëhoho jasi muëro jjië'ëro ja va'oromo Rome a börömo hesi nunire nami'a'anuëjo. Éhuni bogo öriroho guomo'a'anuëjo. Röhu ave jöhu'o hejëjo. God-ro jasi örire huë baejavë'ëro ëhi ajami'ajëjo. Huro jasi jöëni uehorovoromo ja'o boat-re jijiharue aribövioho aho'obëhe ajëmi'iramu bogo vuovëvo'ajëjo. ²⁵ Éhi jjië'e jö maho anerahuro uevë'e jiaje ëhuni jemëro biririvohëjo. Éhesi bëhoho naro God mae uehorovoromo uvajëjo: Aneraehu uevadëhi iae ëhi mae javuo'ajëjo. ²⁶ No mae javuo'i röhu burëro boat-oho baeromo va'iramu sa'a motumoture iorovo'ajëjo.

²⁷ Paul-ro ëhi majëhijamu majae aho'o 13 barë'i vahie 14 vahiromadeje. Vahie 14 vahiromamu Mediteranean sö jovore ëma va'areje. Va'aroho vahi riri'e jiamu gagorovo boat muebejarue ariböviohuro uvareje: Nani no sa'a bëhiro rovaruëjo. ²⁸ Sa'a bëhiro rovaruëromo jovo vahuoho diehi jiego ga'irögoro vahuvo garomo gavareje jovo hesi ëgoho 40 metre ëmino'e jiamu. Vahuvo ganugoromo rori'o va'oromo röhu maho vahuvo garomo gavareje jovo hesi ëgoho 30 metre jiamu. ²⁹ 30 metre jiamu gagorovo uvareje: Nosi boat-oho va'o munë masijoro va'o titimo'ajëromo juhuonivareje. Juhuonivoromo boat i'uhoromo namijöro be io'amarue inömo 4 ëhi boat dejonö jovore be io'amoromo vahie ëgobövie jiamu uvareje: Maburëro sisonuvego no öri ari'e gavarëjo. ³⁰ Éhi'ojuvo boat muebejarue ariböviohuro boat bise'ore huruomo va'i nimoromo sareramuiromo uövuareje: Boat börömo avoho namijöro i'u'e inömo boat nuninö be io'amo'i ëhuni boat bise'oho ba'obueromo jovo döre ba'amaruëjo ë raromoromo muoho vae'iro. Éhuni ë'aruëromo boat bise'oho baba'amareje.

³¹ Baba'amë'ëro ë abueromo huruomo va'ia'amu gëgorovo Paul-ro muorovo a börömo Julius'o hesi muorovo ariböviohu'o uëvadeje: Nume boat muebejarue aribövioho ave boat börömore bogo raromo'i huruomo va'ë'oho sa'are va'irarijoho bogo eni jëvo'ajëjo. Vuovëvo'ajëjo. ³² Éhi majëhijamu hegorovo muorovo ariböviohuro boat muebejarue ariböviehu huruomo'iröhe öroho tugoho'i boat bise'o tövare ö'oho tariö'öjumu boat bise'ohuro a rumo'e ma-gagëremu va'adeje.

³³ Ma-gagëremu va'amu sisonuvo'ia'amu gagorovo Paul-ro ae aho'obëhe uëvadeje: Ie ihëjo. Jemë nurunuegamu ioho bogo ijë'e ma-dë gagëremu raromo jijiharijoho majae aho'o 14 barëjë'e jëvajëjo. ³⁴ Éhuni uëvajëjo: Ie ihëjo ehuro jemesi dajoho bogo maruhorovo'i biririvo'irarije höjo. Éhesi bëhoho jovoho

raboho bogo anëgo'i jemesi sino haho'oho aho'o mae jëvo'ajëjo. ³⁵ Éhi uënuogoromo ie baeromo ae aho'obëhe jabesi nunire God-are örire mae uaromo ioho atoromo ijadeje. ³⁶ Ijamu gagorovo ae aho'obëhe biririvoromo jabu'o ie ue'ahareje. ³⁷ Röhu no ae aho'obëhe 276 ëmino'e boat-re raromareje. ³⁸ Ae aho'obëhe ie ue'ahoromo da'uëgamu hegorovo wheat iruno'oho suevoromo jovore ruruhö'öjumu boat-oho sasohoromo ma-döro hetebe va'adeje.

Burehu rueromo jovehu boat anamu dadorovade jöhoje.

³⁹ Hetebe va'ojuvo sisonuvamu boat muebejarue ariböviohuro sa'aho garomo uvareje: No ari rahu rovere höjo. Ari rahu rovere hö'i uherihoromo gavareje osore nie'uahe jiamu gagorovo uvareje: No eni javuë'oho boat-oho baeromo ë nie'uahore va'ëjarëjo. ⁴⁰ Éhi uvonugoromo boat i'uhoromo namijöro be io'amaru inömo ë hesi ö'oho tarivamu i'u inömo'u'o ö'ohu'o jovore rireromo va'amu boat-oho sasohadeje. Sasohamu boat hunuovarue ijo be nugare ö'oho jiovo nugareje ehuro ijo damuoho ma'enoromo hunuovobe va'oröhëro. Jiovo nugoromo burehu ro namiromo boat bava'aje niögoho boat simanonörire ijo namore ba'ojiomoromo be nugareje ehuro boat-oho nuninö darugo'o va'oröhëgo. Boat-oho ëhi avohonugoromo eni jiamu gagorovo nie'uahore va'i va'areje. ⁴¹ Va'ihöromo boat-oho nie'u hurihuri'ere iorovadeje. Iorovamu boat simanonöho nie'ure diruvë'ëro novovamu da'irinöho jovo vöröhuro ano dadovo'amadeje.

⁴² Dadovo'amamu gagorovo muorovo aribövioho jaburo jöe mevoromo uarovareje: É'ego no savojil'e aribövioho muo'amarëjo. Sövöe muoromo va'oruo'mo'ajëjo. ⁴³ Éhi uarovamu jabesi börömo Paul bogo guomo'i ma-mae hijöro nimoromo ahëvadeje. Ahëvoromo no uövuadeje: Ae rahu sövö'e jëvë'oho urimo jovohuro revoromo sövöe muoromo va'o ravojiomorëjo. ⁴⁴ A ioro'ioroho jemëro ijo ha'ose o boat dadorovade ijo vitu vituoho ujuohoromo jovo döro va'oromo va'o ionoro ravojiomorëjo. Éhi uövuadeje. Éhi uöromo no ae aho'obëhe ëhi'oromo va'o ari mare ravojiomomo barëjareje.

Paul-hu Malta motumoture hijade jöhoje.

28 Ari mare ravojiomonugoromo hejareje uvavamu: Ave motumotu hesi ihoho Malta höjo. ² Éhi hejumu ë sa'a arijo'e ariböviohuro huë mabëhe bojamuijareje. Huë mabëhe bojamuiromo gavare ëne rueromo runone rovamu gagorovo vëne huoromo bövie bise'e ajamuijareje. ³ Ajamuijumu Paul-ro ijo vëne gagovoromo huduamo va'oromo vënohuo huamu gavë'i sigobohuro vëni vöröho juhuonamiromo höröromo Paul-are övore ja'ihö titimadeje. ⁴ Sigobohuro hesi övore ja'ihö titimoromo ëhi iromë'e jiamu ë sa'a rajohuro garomo uarovareje: Sigobehu ja'ihaje hesi bëhoho iae no gavaruëjo. Hesi bëhoho ë ahuro ae anë'ëro ë'ajëjo. Éahuro ae anade höjo röhu ë hesi

manaho bogo baeromo sö jovoho iromo guomade höjo. Bogo mana guomadohuni ehuni i'u bojamaue aru'ahohuro ë sigoboho uavamu rueromo ja'ihade höjo mana guomajoro. ⁵ Ehi uarovamu gagoro Paul-ro övoho hijiohijiovamu sigobohuro Paul bogo ja'ihoho avohë'e ma-juvo bu'öromo vënire ravorovadeje. ⁶ Vënire ravorovamu gagorovo ë sa'a rajo ariböviohuro uvareje: Sigobëro ja'ihë'ëro nani ë a hesi sinoho huo'a'ajëjo. O ma-majioho sa'are beromo guomo'a'ajëromo raromoro muebejareje Paul guomoröhego o diehi ë'oröhego. Muebebe va'ojuvo gavare bogo ehi ehi'amu gagorovo uehore gö baeromo uvareje: Nani hu bogo ma-aehu jio'i hu aru'aho böröme anö'e rovë'ëro ehuhuro hu mae höjo.

⁷ Iae sa'are a börömo hesi sa'aho no raromarue bëhire jjadeje. Eä börömo hesi ihoho Publius jjadeje. Publius-ro no uövadeje: Nasi osaro ro raromohëjo. Raromohëjamu va'areje. Va'amu huro huë mae bojamuiromo ajamuibe va'ojuvo majae niö'i gemu barëjadeje. ⁸ Huë mae ajamuamu ë a hesi vavuoho guomo guome baeromo raromadeje. Guomo guome baeromo raromoro hesi sinoho vörö'iraeromo dë sirövadeje. Ehi jiamu gagorovo Paul-ro ë guomo guomo a hesi osare va'oromo God-are örire uanugoromo övoho hesi sinore bamamu guomo guomoho barëjadeje. ⁹ Barëjamu gagorovo guomo guomo baejë'e a ioro'ioroho rueruomamu Paul-ro ajëmamumu mae jëvadeje.

¹⁰ Mae jëvamu rajahuiromo suvuore aho'o i'imamuijareje. I'imamuijë'ëro röhu ijönö noro va'iro ë'amu gagorovo inöme rabe rabe no bogojavuajoho ujuohoromo noni boat-re bahijahuareje.

Paul-hu rueromo Rome amore hijade jöhoje.

¹¹ Manaere niö'i gemu barëjamu boat göre iojijomareje. Eboat hesi ihoho Huodi'e Rahëvade Aru'aho Jabesi Boat jjadeje. Eboat-oho urimë'i Alexandria amore jioromo rueromo buru börömo hesi majaroho ë namijuvo buroho barëjamu evare va'iro ë'adeje. Va'iro ë'amu evare no iojijomoro va'areje. ¹² Va'aroho va'o Syracuse amore suorovoromo ë raromoro majae niö'i gemu barëjadeje. ¹³ Majae niö'i gemu barëjamu ë amoho vuonugo'i boat-re va'aroho va'o Rhegium amore suorovoromo ë raromareje. Raromoro nërö gavare burohuro no va'iro ë'aruinö ë va'amu gagorovo noro ri'öromo boat-oho baeromo va'amu burohuro nosi dejonö boat-oho bijimobe ö'amu evare va'areje. Va'aroho nërö Puteoli amore ruero mo sa'are ravo'amareje. ¹⁴ Puteoli amore ravo'amoromo va'oromo Christian aganoho birohëvareje. Birohëvoromo uövumu jabesi osare va'o raromoro hurae gemu baejareje. Hurae gemu baeromo Rome amore va'i va'areje. ¹⁵ Va'amu Rome raromarue Christian aganohuro noehu va'arue jöho hegoro nahavuo'i rovereje. Rueromo a ioro'iorohuro Appius örire bövi bise'o imo'amaruire ro birohavuo'i a ioro'iorohuro nuharue osae niö'i gemu jiajire ë ro birohavuarëje.

Birohavuamu gëgorovo Paul-ro God huë mae uavamu hesi dë vövöbajo'oho sasohadeje.

¹⁶ Dë vövöbajo'oho sasohamu noro va'oromo Rome amore suorovareje. Suorovamu gavamen a masijëro osae bojamamu Paul-ro hesi sivue hijamu muorovo ae gemuëro hu muebe hijadeje.

Paul-hu Rome amore hiromo Keriso-are jö majëhijadohoje.

¹⁷ Ehi'amu majae niö'i gemu barëjamu Paul-ro Jew rajo a masije bëhire raromaruohuni jöe nugö'öromo uëvadeje: Ro gagovorego no jöe ato'irarëjo. Jöe ato'irarëjamu ro gemuoro gagovareje. Gagovamu gagorovo uëvadeje: Jew rajo ö ömo'ömomë nasi jöho hehëjo. Na nosi Jew rajo aganoho bogo sisë vaejëvode höjo. Jew rajo nosi a mami muoho bogo ahëvode höjo. Ehi höjo röhu Jerusalem amore Jew rajo ariböviohuro ëma guduamevoromo Rome rajo jabesi övore bojëmame höjo baejëvoromo court vaejëvoröhego. ¹⁸ Bojëmamu Rome ariböviohuro baejëvoromo court vaejëvoromo gavare höjo na mu sisë vaejë'ëro guomo'irode bëhoho bogojiamu. Bogojiamu gagorovo jiovo remö'ö'irögoro ë'are höjo. ¹⁹ Jiovo remö'ö'ia'amu Jew rajo ariböviohuro nijio'iraëjëvoromo uëvare höjo: Nadi ehi jjië'oho ë'ohëjo. Nadi ehi jjië'oho ë'ohëjamu naro gavode mae va'irode öri göho bogojiamu gagorovo uëvode höjo: Iae na Rome va'oromo a börömo hesi nunire nami'ëjjo. Na ehi uëvode höjo. Röhu na Jew rajo agano jabesi jö sisëho bogojëvë'ëro na bogo ehunioho Rome a börömo hesi nuniroho nami'i uvode höjo. ²⁰ Ehi jjië'ëro ehuni jemëni jöe nugö'öromo uëvode höjo: Ruehego na gëromo jemë'o jöe jövöjo. Röhu ave ö'ehu tövevare hesi bëhoho aji mu börömoho rueröhego Israel aribövi ioro'iorehu muebejarujëhi na ehi gemuoho muebejajëro jjië'ëro ehuni na ave ö'ohuro tövevë'e höjo.

²¹ Paul-ro ehi uëvamu hegorovo rue Jew rajo ariböviohuro uavareje: Jew rajo Judea sa'are raromarue aribövioho jasi jöho bogo suriroho jajivoromo nugö'öjamu baejë'e javuajëjo. O nosi Jew rajo aganoho Judea sa'are jioromo roverevaroho jasi jö sisë jöho o jaehu rabe rabe ë'ane jöho bogo majahuijare höjo. ²² Röhu jasi uehoroho diehi jiajoho no he'i naguajëjo. Ehesi bëhoho ae aho'obëhe dinö'e dinö'e raromaruohuro uvoruomaje höjo: Jaehu uehorovanuëhi ehi uehorovarue aribövi jabesi öroho sisë höjo.

²³ Ehi uanugoromo majaho bojamiromo uavareje: No ë majare rue'ëjarëjo. Ehi uavë'ëro ë bojamare majaho sisonuvamu Jew raje ae aho'obëhe Paul-are osare rovereje. Rovamu sisonu'e aevoromo Paul-ro jöe majëhiemu majëhibe va'ojuvo va'o vahiromadeje. Majëhiromo uëvadeje: God-hu böröme namiromo muebejavuajë hesi öroho ehi höjo. Ehi majëhiromo Moses-are jöguru surire jöhu'o God-are jö baeromo majëhinövare a ioro'ioro jabesi surire jöhu'o adahoromo bëhoho röjëhiromo ehuro jabesi simanoho huotövëho gavadeje jaburo Iesu mae uehorovo'iröhego. ²⁴ Ehi'a-

mu hegoro a ioro'ioroho mae uehorovo'i a ioro'ioroho bogo ma uehorovareje. ²⁵ Ēhi'oromo va'oromo Paul-hu jövamu hejare jöho berohemu berohoromo amonö suorovo va'oromo göëro mae uehorovareje göëro bogo. Röhu bogo va'oruomë'iro Paul-ro ave jöhuremu majëhiromomo uëvadeje: God-are Aru'ahohuro jemesi jöho iae mae jövade höjo. Ēhesi bëhoho Isaiah jö God-aro baeromo majëhinövade a hesi simanore God-are Aru'ahohuro jöe bojamijade höjo huro jemesi hijo miono'oho uëröhego. ²⁶ Jöe bojamiromomo uavade höjo:

Va'oromo ë aribövioho ëhi uënëjo:
Jemë hemu he'a'arujëjo röhu bëhoho bogo avoho he'a'arujëjo.

Jemë gaemu ga'a'arujëjo röhu bëhoho bogo avoho ga'a'arujëjo.

²⁷ Ēaribövi jabesi dë vövöbajo'oho i'uhëgaje höjo.

Hia'oho tugohëhë'e höjo.

Nunoho sigohijëhë'e höjo.

Bogo ëhioho jëvo'ibejajo nunëro ga'ibejarëjo.

Hia'ëro he'ibejarëjo.

Dë vövöbajo'oho sasohoromo jöho bae'ibejarëjo ëhuro jabumë huotorovoromo rue'ibejarëjo naro avohëvego mae jëvo'ibejajo.

Ējöho God-are Aru'ahohuro iae mae jövade höjo.

²⁸ Ēhuni ave jöho majëhi'ië'ajëjo jemëro hejëro. God-hu maro ramuaje jö naehu majëhijajoho sa'a ioro'ioro rajo jabesi örيره nugö'öj'e höjo. Jemëhu ma-he tae-marujoho jabumëro iae he'a'aruëjo. ²⁹ [Paul-ro ëhi uëvamu rue Jew rajoho jaburo darugo'o jö aho'ahamirovobe va'areje.]

³⁰ Ēhi'amu vadune niö'i hesi uhure Paul-ro osae gemu ma-jahuri hiromomo monioho mana bojëmibe va'onövadeje. Ēosare hiromomo gënövade aëro hu ga'i rue'ego huë mae bojëminövadeje. ³¹ Huë mae bojëmiromomo God-hu bëröme namiromomo muebejavuaje jöho majëhibe Bada Iesu Keriso-are öroho röjëhibe va'onövadeje. Röhu jö majëhinövadoho aho bogo ahonövareje. O hu'o bogo juhuonivë'e aho jöho masama'e majëhinövadeje. Ahia mino'e.

ROMANS

Paul-hu apostle mu hesi bëhi jajivade jöhoje.

1 Paul naro ave jöho jajivo'irögoro ë'e. Na Iesu Keriso-are mu vaemu vaejahaje ae jeve. Na apostle jeve ë hesi bëhoho God-ro uevë'ëro. Huro na bae-jevoromo bamevadeje huhu bojamuade jö mahuremu naro ae majëhinövo'irodego.

² Ëjö maho urimoroho huro hesi jö majëhijarue aribövioho bojëmi'ego jabumëro hesi surire jajivobe rueromo uvonövareje: God-ro iae ëhi ëhi ajamui'ajëjo.

³ Röhu ë jö maho iae God-are Harihu hesi jöhoje. Hu araeromo a daje baejadire hu David-are uje jiadeje.

⁴ Röhu guomamu God-ro hu i'ovoromo hesi Aru'aho Maho bojami avohë'ëro uavadeje: Jaruvo ja nasi Harihe darugo baejë'e ae javajëjo. Ëaho hu Iesu Keriso nosi Badaje. ⁵ Ëaho God-ro uavamu huro Paul na huë baeromo ajëmiromo apostle muoho bojëmiromo uevadeje: Nasi jöho majëhijego sa'a ioro'ioro raje aho'obëhe mae uehorovoromo jöho ejeho'irarëjo ëhuro Keriso nasi ihoho döro jioröhe. Ëmuoho bojemamumu naro baejë'ëro sa'a ioro'ioro rajoho ajëmijajeje. ⁶ Röhu Rome aribövime jemë'o iae ëhi jië'e aribövije jëvo'ego jemë'o ajëmi'irodoho jëve. God-ro jemë'o uëvë'ëro ëhu'ëro Iesu Keriso-are aribövije gemuoho jëve.

⁷ Ëhuni Rome amo rajo God-hu rajëhiromo hesi baejëvade aribövime naro jemesi örire jajive. Na nege God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego.

Paul-hu Rome va'oromo amo rajo gë'i nimade jöhoje.

⁸ Urimoho naro Iesu Keriso-are ihore God mabëhe uave ae aho'obëhe jemesi jöëni. Ëhesi bëhoho ae aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e hejarueje atoromo uvoruomavego: Rome aribövioho jaburo Keriso mae uehorovarue höjo. Ëhuni jemesi jöëni mabëhe uave. ⁹ Iae ave jöho na jö mae jövo'ië'e God-are nuniro. God hu nasi börömohoje. Ëhuni God-are nuniro ave jöho jemë mae majëhi'ië'e. Na bogo vuonugo'i majae ëhi jemëni uehorovëvoromo ¹⁰ parie vaejajeje. Urimë'i jemë bogo gënövë'ëro ëhuni God-are örire uavajeje huro hesi nimoromo nasi öroho avohehego naro mamaro ö'oromo gë'irodëni. ¹¹ Ëhesi bëhoho na jemë gë'i nego avohe ëhuro naro jemë ajëmijego God-are Aru'ahëhu bojamuijaje suvuoroho jemëro baeromo biririvo'irarijego. ¹² Na negajoho jemë'o na'o Keriso mae uehorovë'ëro ëhu'ëro ajamirovo'iramu mae javuo'ë'e. Na ëhi nege.

¹³ Nasi ö mueno'e na nege ave jöho ga'irarijego. Na majae göro göro ö'ië'oromo muëro böviëro bise'ëro ma'enegro'i hijamu bogo ö'odeje. Na negadeje sa'a ioro'ioro rajo jabumë ajëmibe juvajëhi na jemesirire ö'oromo ëhi jemë'o ajëmiromo ae gö Keriso-arinö ujuohëvo rue'irodëro. ¹⁴ Sa'ae aho'o Keriso-are jöho majëhibe juvo'ejo. Amore raromarue je'ore raromarue gavë'e bogo gavë'e ëhi jië'e aribövioho aho'o jöho majëhibe juvo'ejo God-ro muoho ëhi bojëmijë'ëro. ¹⁵ Ëhuni na nego avohe Rome amore ö'oromo Keriso-are jö maho jemë'o majëhi'irodëni.

Keriso-are jö mae uehorovë'oho God-hu no i'ovavujaje darugo röjahuiromo ajamujaje jöhoje.

¹⁶ Ëjö ma hesi jöhuni röromo na javojoho bogojëvo'i ma-mae jeve. Rabëni ë jö maho ae rahu heromo Keriso mae uehorovë'oho God-ro i'ovavujaje öroho no röjahuiromo ajamuiromo öri sisëno javuajoho baejavuoromo öri manö ramujajeje. Urimo Jew rajoho ëhi ajëmiromo röhu sa'a ioro'ioro rajohu'o ajëmijego maro raromarueje. ¹⁷ Ëjö uehorovoromo maro raromarue hesi bëhoho God-ro ë jöe gemuoho bojamuiromo ëhuro hesi muoho röjahuijego no garomo uvarueje: God-hu nosi sisë mu'uvahuo'iröhe öroho aviëhi höjo. Noehu Keriso mae uehorovë'ohuro iae ëhuro God-ro nosi sisë mu'uvahuego hesi nunire mae riravarue höjo. Öre gö bogohöjo. Ëhi uvarueje. Röhu God-are surire jöho ëhi gemuoho uvë'eje: Ae rahu God mae uehorovoromo hesi nunire mae riravë'oho ë aribövioho iae maro raromo'aruëjo.

Ae aho'obëhe God-are i'u hesi uhure raromobe rovarë jöhoje.

¹⁸ Röhu God-ro ö'idöre hiromo röjahuego no garomo uvarueje: Hu sisë aribövioho aho'obëhe jabësi jöëni dë vörönimoromo i'ue mana bojëmaje höjo. Ëhi jië'e ariböviohuro God bijönimoromo ae sisë vaejëvoruomajeje. Mu sisë vaeromo ëhuro mu ma hesi öroho subivëho'i ë'o garuomajeje. ¹⁹ God-hu diehi jië'e ae jiajoho vituoho gavarueje vituoho bogo. Röhu gavarue vituoho ë sisë ariböviohuro iae va'orahoro garuomajeje God-ro röjëhijë'e jiego. ²⁰ No bogo nunoho gavarueje God diehi jië'e jiego. Röhu God-hu sa'a bövi bise'o bamadevare evare aëro aevoromo gabe rovarëje sa'ae jove bövie bise'e God-hu bamadoho jio'amamu. Ëhi jiamu gagorovo ëhuro uvobe rueruomadeje: Bövie bise'e aho'o bamë'ëro ëhuni hu bogo ma-ae hu jio'i hu gemu böröme jio'i hu gemu eni jië'ëro ëhi jiemu jioje

rovadoho ëhi jiemu jiove va'a'ajëjo. Ëhi uvobe rueruomë'ëro jabumë God bogo mana uaruomo hesije: O no ja bogo gavë'ëro jië'ëro ëhuni mu sisëho vaejare höjo. Ëhi jië'e jöho bogojio'ë'e. ²¹ Jabumë iae God jabesi simanëro gabe rueruomadeje. Röhu bogo uvareje: God gemu böromoho hö uvoromo rajahijareje. Suvuoro gö gö bojëmadoho bogo huë mae uavë'e ëma ujuohareje. Ëhi'oromo God bogo uehorovo'i a'i sisë'i sisë'i uehorovobe nu ano'e ramoramovobe simane sisë maro sisërërovobe rueruomadeje. ²² Uvobe rueruomadeje: No simano ma'e aribövie javuajë'i simane sisërëbe rueruomadeje. ²³ Simane sisërërovë'ëro ëhu'ëro bogo uvareje: God hu ioro'ioremu aji'e hijaje ae jio'i ave sa'are aribövioho nomë majhuri raromarue aribövie javuajë uvo'i a'i God ioro'ioremu jiaje aho bijönimo'i ma-jhuri raromarue aribövi no va'ëne inömo avohoromo ëhi rajahi'amobe rovaraje. A va'ëne ugo va'ëne majo va'ëne sigobu va'ëne ëhi jië'e inömo avohoromo rajahi'amobe rovaraje.

²⁴ Ëhi jië'e simano rumo'e muoho vaejë'ëro ëhuni God-ro jabu ma-nunëremu gëromo rëmö'öjadeje jabesi nimarue muoho vae'iröhego. Rëmö'öjamu jabesi nimoromo öëro jijihanovoromo göëro göho mu gö gö vaeromo jabesi dajoho ijumorovobe rovaraje. ²⁵ God hu diehi jië'e a jiaje uehoro maho vuonugo'i sareri'e muohemu uehorovobe rovaraje. God-hu avoh'amade bövioho bise'oho God höromo uvene aho röjahi'amobe rovaraje. Bövi bise'o avohade ë aho bogo uehorovareje. Röhu hesi ihoho ma-mabëhe jiemu jiove va'ë'e. Iae mae.

²⁶ Jaburo God bogo uehorovë'ëgo huro ma-nunëremu gëromo rëmö'öjamu öëro jijihanovobe rovaraje. Iae magonahohuro ama'i'o masurovarue muoho vuonugo'irögoro magonahohuro jabesi arijo'arije sihamirovobe rovaraje. ²⁷ O ama'ohuro ëhi jië'e mu sisë gemuoho vaeromo vaboro masëgarue muoho vuonugo'i dëre ri'öromo öëro jijihanovoromo a'o a'o sihamirovobe rovaraje. Ëhi jië'e javoji'e mu sisëho vaerovë'ëro ëhu'ëro i'ue mana baebe rovaraje.

²⁸ Jabumë uvareje: God uehorovë'oho bëhi rumo'e hö uvoruomamu ëhuni God-ro ma-nunëremu gëromo rëmö'öjamu jabesi uehoroho ihesi ma'e sisërëromo bogo ë'o varijëne muoho vaebe rueruomadeje. ²⁹ Bogo mu maho vaejamu mu sisë göëro göëro jabesi dëho irijiomëhë'eje. Mu sisë uehorovarueje. Bövie bise'e ma-bae taemarueje. Mu gö gö vaejarueje. Ae gö jabesi mu mahuni dë vörönëgajeje. Ae muo'amarueje. Iro muorovo'e vaejarueje. Sareri sareri'e muoho vaejarueje. Nue huodëgarueje. Ëhi jië'e uehoro sisëhuro jabesi dë vövöbajo'ere irijiomëvë'eje. O ae gö jabesi jö sisëho saginiëri atarueje. ³⁰ A göëro gö hesi ihoho ijumarueje. God nue huodivarueje. A ioro'ioro jabesi ihoho ijumarueje. Döro bamorovarueje. Nimoronimorohë'i atarueje. Mu gö gö barovarueje. Vëmu vavu'o jabesi jöho bogo ejëharueje. ³¹ Uehoro maho mu maho huë maho dë maho bövi bise'o maho bogojëve. ³² Iae garomo uvarueje: Ae rahu ëhi jië'e mu sisë vae-

jë'oho vuovo hesi höjo God-are jögoroho ëhi jië'ëro. Iae ëhi uvarueje röhu jabumë ëhi jië'e muoho vaejarueje. Röhu bogo jabesi ëma vae'i a'i garöhe ae gö ëhi jië'e mu sisë vaejamu gavë'oho uëvarueje: Iae mu mae vaejarujëjo.

God-hu ae aho'obëhe avoho mevavuo'iröhe jöhoje.

2 Nani jero döro bamorovoromo uvo'a'anue: Ëaribövioho sisëgo sisëro va'ë'oho iae mae höjo. Ja ëhi uvo'a'anue röhu jabuhu vaejaruëhi ëhi jië'e mu sisë gemuoho ja'o vaejanueje. Ëhuni God-ro uvajeje: Jero uvanue höjo: Ësisë aribövioho sisëro va'a'aruë uvanuoho ëhuro ja'o i'ue gemuoho bae hesi javajëjo. Ëhu'ëro ja jö God mana ua'iranoho bogojavo'ë'e. ² Iae no garomo uvarueje: Ëhi jië'e mu sisë vaejarue aribövioho God-hu i'u mana bojëmijë'oho iae mae höjo. ³ Ae gö jabesi sisëho mevanueje röhu ja'o iae ëhi jië'e mu sisë gemuoho vaejanueje. Na ja uvanueje: God-hu bojamuijaje i'u'oho na bogo bae'ejöjo. ⁴ God-ro huë baejavuo avohoromo nosi sisëho garomo bogo burëroho i'uoho bojamui'i ma-gëromo hesi vöröho nimo ëhi taemajeje. Iae ëhi jie röhu na jero uehorovoromo uvanueje: Iae hesi höjo. Röhu huro jasi öriroho bogo ëma huë baejavo'i a'i huhu huë baejavaje hesi bëhoho hu nime jasi dë vövöbajo'oho huotovahego jasi sisëho vuonugoromo hu mae uehorovo'iranego. Röhu ëho ja rabëni bogo avoho uehorovanueje. ⁵ Röhu jero mu sisë vaejanuoho bogo vuonugo'i a'i hia'e biriri'övoromo ma-vaemu vaebe va'ëgo ëhuro God-ro gö'o gö'o dëre dë vörönimobe va'öjuvo hujeji hesi maja böromoho ruel'iramu evare i'uoho sisë maro mana bojami'iramu bae'a'anue. Ëmaja böromoroho huro a nuniro namiromo jabesi sisëho avoho mevoromo ae aho'obëhe hesi dëre vöröho baeromo evare i'ue bojëmi'ë'e. ⁶ Aehu diehi jië'e mu vaejaruoho evare majare huro ëhi jië'e manaho ae gemu gemu bojëmi'ë'e. ⁷ Ae göëro biririvoromo mu mae vaeromo nimarueje hujeji God-ro hesi aji maho bojëmiromo jabesi ihoho mae uëvego ma-ioro'ioremu God'o raromo'iröhëro. Ëhi jië'e aribövioho God-ro ajëmi'iramu ma-ioro'ioremu maro raromo'ë'ö. ⁸ O ae göëro jabesi sinohemu uehorovoromo God-are jö maho bijönimoromo öri sisëro jijihoruomajeje. Ëhi jië'e ariböviohuni God-ro dë vörönimo'iramu i'ue sisë maro bojëmi'ë'e. ⁹ Mu sisë vaejë'oho ae aho'o vi'ehe huë vavaene bae'ë'ö. Jew rajohuro urimo bae'iramu röhu sa'a ioro'ioro rajoho jabu'o gemuoho bae'ë'ö. ¹⁰ O mu mae vaejë'oho ëhi jië'e ae aho'o God-ro aji maho bojëmiromo jabesi ihoho mae uëromo ajëmi'iramu huë mae raromo'ë'ö. Jew rajoho urimo ajëmiromo röhu sa'a ioro'ioro rajoho jabu'o ëhi gemuoho ajëmi'ë'e. ¹¹ God-ro ae aho'obëhe ma-gemu göromo sisë bojamuibe mae bojamuibe va'ajeje.

¹² Sa'a ioro'ioro rajohuro Moses-are jögoroho bogo hejë'e mu sisëho ma-vaeruomajeje. Hesi jöho bogo hejë'e mu sisë ma-vaejaruëro jië'ëro ëhuni ijönö God-ro Moses-are jöho bogo majëhijë'e ma-uë'ë'e: Sisë jëvaje sisëro va'ohëjo. O Jew rajohuro Moses-are jögoroho

ho iae hejarueje. Heromo röhu sisë vaeruomajeje. Heromo röhu mu sisë vaejaruero jii'ëro ëhuni ijonö God-ro jabesi örire Moses-are jöho majëhiromo uë'ë'e: Jemëro hesi jögoroho ahë'e jëvaje sisëro va'ohëjo. ¹³ Èhesi bëhoho bogo jögoru hejarue aribövioho a'i jögoru ejahoromo mu vaejarue ariböviohuro God-are nunire mae riravo'ë'ö. ¹⁴ Sa'a ioro'ioro rajoho Moses-are jögoroho bogo hebe rovë'eje. Röhu hesi jögoru jia-jëhi ëhi jii'ë'e muoho vae'ë'ö. Vaejë'oho ë hesi bëhoho God-are jögoroho bogo he'i a'i jabesi uehororo jii'ëro ë muoho vaejarueje. ¹⁵ Èhi vaejego noro garomo uvarueje: God-are jögoru jiajëhi jii'ë'e mu vaeröhe hesi uehoroho huro jabesi dë vövöbajo'ere ba'amëhë'e höjo. Jabesi dëre herovarueje jabesi arijo'ëro mu mae o sisë vaejë'e jivagego. Jabesi uehore gö gö rovego uvarueje: No sisë vaejë'e javuajëjo o nani majae gö uvarueje: Mae vaejë'e javuajëjo. ¹⁶ Röhu ëho majaho rue'iramu iae ëhi jio'ë'e. Naehu Keriso-are jö mae majëhiromo ae uëvajëhi God-ro ëhi ë'oromo Iesu Keriso ua'iramu huro ae aho'o jabesi uehoro gurihhi taemaro-ho mevo'ë'e ga'i mae o sisë jiego.

Mu vaeröhe jögoru Moses-hu bojëmamu Jew rajehu bogo ejahare jöhoje.

¹⁷ Röhu nani jero ae uëvanueje: Na Jew rajëro jevë'ëro iho mabëhe jevajëjo. Jero uvanueje: Na Moses-are jögoru ijore ijore juvaje aëro jevë'ëro ëhu'ëro God-are nunire mae nami'ejëjo. Jero sivue döro bamorovoromo ae uëvanueje: Na God-are a maëro jevë'ëro ëhu'ëro ma-mabëhe jevajëjo. ¹⁸ Iae maeje. God-hu rabe rabe nimajoho jero uehorovanueje. Moses-are jögoroho hejë'ëro ëhu'ëro jero gavanueje di muoho maho jiego. ¹⁹ Jero biririvo avohoromo uvanueje: Nuni tugorohë'e jabesi öri röjëhijaje aho na jevajëjo. Ramoramo'ere raromarue aribövi jabesi ojo jiovëhaje aho na jevajëjo ajivëvo'irodoho. ²⁰ Simano bogojii'ë'e aribövi röjëhijaje aho na jevajëjo. Asisö'o röjëhijanovaje aho na jevajëjo. Moses-are jögoroho hejë'ëro ëhu'ëro na nuni aji'e jö maho ga barë nahonahovë'e jevajëjo. Na ëhi jii'ë'e ae jevajëjo. Nani jero ëhi uvanueje. ²¹ Iae maeje. Jero a ioro'ioroho jöho röjëhanueje. Röhu ja rabëni jasi arijo'arijoho bogo röjahirovanueje. Jero a ioro'ioroho majëhiromo uëvanueje: Nadi vajiohoho ë'orëjo. Iae mae uëvanueje röhu na ja vajiohoho ë'anueje. ²² O jero a ioro'ioroho uëvanueje: Nadi goho'amorëjo. Röhu na ja goho'amanueje. O jero uehorovoromo uvanueje: Sareri vörö'e inömo sisë bëhe jio'amajëjo. Röhu na ja ë inömo uehorovarue osaroho rumo va'o'amoromo vajiohoho ujuohoromo ë inömo hesi sisëho baejanueje. ²³ Jero uvanueje: Na God-are jögoroho hejë'ëro mae jevajëjo. Iae ëhi jie röhu na ja God-are jögoroho ahoromo hesi ihoho ijumanueje. ²⁴ God-are iho ijumanue jöho iae hesi surire ëhi gemuoho uvë'eje: Jew raje jemëro sisë vaejego ëhuni sa'a ioro'ioro rajohuro God-are ihoho sisë'i uvarue höjo.

²⁵ Jew rajehu ë'aruëhi ëhi jasi sinoho tariojahë'eje. Ja God-are jögoru ejahamu sino ëhi tariojahë'oho ëhuro

mae javo'ë'e. O God-are jögoru bogo ejahamu sino ëhi tariojahë'oho bogo ëhuro maho javo'ë'e. ²⁶ Ave jöhu'o uehorovore. Sa'a ioro'ioro rajoho Jew rajo muoho bogo vaeromo sinoho bogo tarivo'amarueje. Röhu jabumë ae rahu God-are jögoru ejahë'oho ëhuro God-ro uvo'ë'e: Èaribövioho sa'a gö raje jio'i röhu Jew rajo jabesi sino tariojëharuëhi jii'ë'e aribövie jëvë'ëro ëhu'ëro jabu'o nasi aribövi mae jio'amajëjo. ²⁷ Sa'a ioro'ioro raje ae göëro göëro sinoho bogo tarivo'amë'e God-are jögoroho iae ejaharueje. God-ro jabesi mu maho garomo Jew rajoho ja ua'ë'e: Ja nasi surire jöho baejë'e javajëjo. Nasinö javojöro jasi sinoho tariojahë'e höjo. Röhu sa'a ioro'ioro rajehu ë'arëhioho ja rabëni jögoroho bogo ebe rovane höjo. ²⁸ Èhesi bëhoho ja Jew rajo iho javo'i Jew rajehu ë'aruëhi jasi sino tariojaho'i röhu God bogo uhohu'o uehorovë'oho ja ma-döhemu Jew rajoho javë'ëro ëhu'ëro ja bogo God-are a maho javajeje. ²⁹ Döremu Jew rajo javë'oho ëho bëhi rumo'e javo'i a'i Jew rajehu God uehorovaruehi ëhi uhure uehorovë'oho ëho böromohojë. Èhesi bëhoho bogo jasi sinoho tarioromo avohaho'i a'i jasi dë vövöbajo'oho avohahë'eje. Bogo ma-jajivë'e jögoru ejahoromo aehu jasi sinoho tariojaho'i a'i God-are Aru'ahohuro jasi dë vövöbajo'oho avohahë'eje. Dë vövöbajo'oho avohaho'iramu bogo aehu ja rajahi'i God-ro rajahi'ë'e.

3 Èhi jii'ë'oho na Jew rajo ariböviohuro sa'a ioro'ioro rajoho iosirëmiromo God-are mu maho baejë'ejö o bogo. O Jew rajo mu vaeromo sino tarivaruocho na ëhuro mae baejë'ejö o bogo. ² Io'o mue aho'o iae mae baejë'ejö. Aevo'i jöho aviehije. God-ro Jew rajo jabesi övore hesi jögoroho bamadeje jaburo mueberöhego. ³ Jabesi övore bamamu röhu Jew rajo a ioro'iorohuro ë jögoroho bogo avoho ejaho'i vuonugareje. Vuonugarohuni na ëhuni God-ro huhu uëvade muohu'o vuonugo'i jö göho uehorovö'ë'e o bogo. ⁴ God bogo mae bogo ëhioho ë'ë'e. Èhesi bëhoho God bogo sareri'oho jio'i hu ma-maëremuje. Ae aho'obëhe sareri sareri'e javuë'oho röhu God hu'o bogo ëhioho jio'i hu ma-maemu jio'ë'e. God-are surire jöhu'o ëhi gemuoho uvë'eje:

No gavarue höjo God jasi jöho ma-maemu majahujiego.

Aëro uvoruomo'ajëjo: God jasi muoho sisë hö uvoruomo'ajëjo

röhu iae ga'ejarëjo jasi muoho mae jio'iramu.

⁵ Röhu noehu mu sisë vaeromo God-are mu mahu'o gemuore havoromo gavë'oho ëhuro hesi mu maho ma-va'orahoro jio'ë'e. Èhuni nani aëro ëho garomo sarerivoromo ave sa'are ariböviehu uvaruëhi ëma uvo'ë'ö: Noehu sisë vaejamu ëhuro God-are mu ma va'orahoro jii'ë'oho noehu mu sisë vaejego huhu i'u mana bojamui'iröhoho ëho sisë höjo. ⁶ Röhu bogo ëhiohoje. God-hu a sisë i'u mana bojëmi'iröhoho sisë jio'ibejo hu diehi'oromo sa'a raje aho'obëhe göromo mevavuo'ibejo mae o sisë javuego. Röhu huro ae aho'obëhe iae mevavuo'ë'e. Èhuni God-hu a sisë i'u mana bojëmi'iröhoho iae maeje.

⁷ O nani aëro ëma uehorovoromo uvo'ë'e: Naehu jö sareri jövë'ohuro ëhuro God-are jö maho va'orahoro jio'a'ajëjo. Ëhi jië'ëro God-are ihoho döro jio'a'ajëjo. Nasi sisëhuni hesi ihoho döre jië'oho God-hu na ue'iröhoho: Ja sisë javaje sisëro va'ë ue'iröhoho ëho sisë höjo. Röhu aehu ëhi jövë'oho ëho sisëje. ⁸ Ëhi jië'e jöho aviëhi jianove. Ruehego no mu sisë vaejarëjo ëhuro God-are ihoho mae jio'iröhe höjo. Iae aëro Paul nasi ihoho ijumoromo ëma uëvarueje: Nöröro ëhi jië'e jö sisëho jövaje höjo. Ëhi ataruëro jië'ëro sisëro va'oruomë'oho iae maeje.

Ae aho'obëhe sisë javuaje jöhoje.

⁹ Röhu Jew raje noro God-are mu mabëhe baejë'e javue. Mu mabëhe baejaroho na ëhuro noro sa'a ioro'ioro rajoho mue aho'o iosirëmiromomo mae javue o bogo. Bogo. Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o no aho'o mu sisë darugo hesi uhuremu javue. Ëjöhö na mami'e jajivodeje ga'irarijogo. ¹⁰ God-are surire jöhu'o ëhi gemuoho uvë'eje:

Bogo mae bogo ae gemu vadu'oho maho höjo.

¹¹ Aho bogo simano maho uehorovoruomaje höjo.

God biharue öroho bogo nahoruomaje höjo.

¹² Ae aho'obëhe öri maho nugö'ö'i je'oro va'oruomë'e höjo.

Ae aho'obëhe sisë mae sisërövä'e höjo.

Bogo mae bogo ae gemu vadu'oho mu maho vaejaje höjo.

¹³ Jö sisë ataruohuro ëhuro sisë bëhe jëvajëjo.

Ae guavoromo bogo duho'i ma-nugego usihövo rojomajëhi jabesi huë gagore ëhi rojomanovaje höjo.

Jö'ëro jö sareri sareri'e atoromo jovëro rovanovaje höjo.

Bitaro vuodovë'ohuro bitaro gagore sigobu vörö va'ënoho rojomaje höjo.

¹⁴ Jö'ore ajuo'e rojomago nu huë'e jöemu atarue höjo.

¹⁵ Hörohuro tutuvo va'oromo ae muo'amarue höjo.

¹⁶ Dinö'e va'ë'iroho bövie bise'e ijumobe ae huë vavaene bojëmibe va'arue höjo.

¹⁷ Huë mae bae'iröhe öroho bogo gavë'e höjo.

¹⁸ Simanohuro God bogo uehorovë'e ma-jijiharue höjo.

God-are surire jögoroho ëhi uvë'eje.

¹⁹ Ëmu sisë vaejarue jöho iae no gavarueje. God-hu ë jö bojamuijade hesi bëhoho ëhuro Moses-are jögoru hesi uhure raromarue ariböviohuro heromo jabumë'o sa'a ioro'ioro rajohu'o ae aho'obëhe jö mana uaröhoho bogojavuego jö'e tugorohoromo hesi nunire gövögövövä'e riravo'iröhego ae aho'obëhe maja hö'ö-jajire beva'ajire. ²⁰ Gövögövövä'e riravo'iröhe hesi bëhoho aehu mu vaeröhe jögoru heromo ijore ijore va'ë'oho bogo ëhuro God-are nuniroho maho riravo'i a'i ma-uvarueje: Noro ë jögoroho bogo avoho ejaruëro javuë'ëro sisë javuajëjo.

Keriso mae uehorovaruohuro ëhuro God-are nunire mae riravarue jöhoje.

²¹ Iae ëhi sisë javue röhu jaruvoroho noehu hesi nunire mae riravo'iröhe öroho God-ro röjahuijë'eje. Moses-are jögoru surire o jö God-aro baeromo ae majëhinövare aribövi jabesi surire ë hesi öroho iae jajivë'eje. Röhu ë öroho bogo jögoru heromo mu vaeröhe örehu jio'i a'i öroho aviëhije. ²² Aehu Iesu Keriso mae uehorovë'ohuro ëhuro God-ro nosi sisëho uehorovoromo vuonugego hesi nunire mae riravarueje. Ae aho'obëhe mae ae rahu Keriso mae uehorovë'oho ëhi ajamuijajeje. God-ro gövuajeje no ae aho'obëhe bogo göho göho javuo'i ma-gemuoho javuego. ²³ No ae aho'obëhe sisë vaejë'ëro God-are ajie' muoho vae'iröhoho bogo eni javuego ma-raromarueje.

²⁴ Röhu God-ro hesi uehorovoromo no huë mae bojamuiromomo Iesu Keriso noni guomöjoro sa'are nugö'öromomo ëhuro sisë hesi darugore javuadoho baeniahijë'ëro no hesi nunire mae riravarueje. ²⁵ God-ro Keriso nugö'öjadeje hesi köho rueromo guomego noro ë muoho mae uehorovego God-ro nosi sisëho dejonö bu'öjago hesi dë vörönimadoho barë'iröhego. God-ro nosi sisëho ëhi ajamuijade hesi bëhoho röjahuijago noro garöhego hu maemu vaejaje ae jiego. Ëhesi bëhoho mami'oho aëro sisë vae'ego God-ro ma-tae-morovoromo nunëremu gëbe ruenövadeje. ²⁶ Avevejö'oho nosi sisëho bogo ma-nunëremu gö'i a'i Keriso nosi sisëni nugö'öjahuadeje. Hu nimadeje röjahuijago noro garöhego hu maemu vaejaje ae jiego. Noro garöhego hu mu maemu vaejajoho o Iesu mae uehorovarue aribövi nosi sisë mu'uvahuego hesi nunire mae riravaruo.

²⁷ Ëhi jië'oho no diehi nimorohë'i uvo'ejo: Nosi birirohuro God-are nunire mae javuajëjo. Ëhi jië'e jöho bogoje. Ëhesi bëhoho rabëni no bogo ëhioho uvo'ejo. Na nosi birirohuro mu vaeröhe jögoroho baejë'ëro ëhuni no bogo nimorohë'ioho atarueje. Bogo ëhiohoje. Nosi biriroho bogo a'i God-are birire mae uehorovo'iröhe jögoroho baejë'ëro ëhuni bogo ëhioho ato'ejo. ²⁸ Ëhesi bëhoho rabëni. Noro uehorovoromo uvarueje: Jew rajo mu vaeröhe jögoru ijore ijore va'ë'oho bogo ëhuro God-are nuniroho maho riravarue hö uvo'i a'i Keriso mae uehorovë'oho ëhuro God-are nunire mae riravarue höjo. ²⁹ Jew rajo mu vaejë'ohuro ëhuro maro javuo'ibejo no uvo'ibejo: God hu ma-Jew rajohemu muebe'amaje höjo. Röhu hu bogo jabumëremu muebejëvo'i a'i sa'ae aho'o muebe'amajeje. ³⁰ Iae God hu ma-gemuje. Huro Jew rajohu'o sa'a ioro'iorohu'o mae riravoröhe öre gemuoho röjehijajeje. Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o jabumë Keriso mae uehorovë'ohuro ëhuro ajëmijago mae riravarueje. ³¹ Keriso mae uehorovo'iröhe jöho baejë'ohuro na no ëhuro God-are jögoru mamioho aharujeje. Bogo aho'i a'i ëho ma'eno titimarueje.

Abraham bogo aehu hesi sino tariojaharehuro bogo ehuro God-are nunire mae nami'i a'i huhu God mae uehorovadohuro ehuro God-are nunire mae namijade johoje.

4 Bëhe vaeromo jjade Jew rajo nosi hijoho Abraham jie. Röhu Abraham-hu gavade God-hu diehi ajamamu gavade joho no uehorovo'ejo. ² Nani aëro uvo'ë'ö: Abraham-hu God-are nunire mae nami'i'è'adevaroho huro mu mae vaeromo ehuro God-are nunire mae namijade höjo. Ehuni döro bamorovoromo nimorohë'i uvo'ibejajo: Naro nasi birivoromo ehuro God-are nunire mae namijade hö uvo'ibejajo ehö iae mae jio'ibejajo. Nani ëhi uvo'ë'ö. Röhu God-hu gavajoho Abraham-hu döro bamorovo'iröhoho bëhoho bogoje. ³ God-are surire joho ëhi uvë'eje: Abraham-ro God-are örire mae uehorovoromo uvade höjo: Hesi God-ro ajemi'ajëjo. Huro mae uehorovamu gagorovo God-ro huni vavaenimoromo uvade höjo: Na gavajoho hesi sisëho barë'ego iae hu a mae höjo. ⁴ Röhu göehu gö hesi mu vaejahamu ë hesi mana bojamamu gavë'oho uvarueje: Eaho bogo ëma vavaenimoromo suvuoroho bojami'i a'i mu vaejadohuni hesi manaho bojamade höjo. ⁵ O ae göehu mu mae bogo vae'i mauvë'oho: Iae mae-ëjo. No a sisë javuë'ego God-ro nosi sisëho mu'uvahuego hesi nunire mae riravarue höjo. Ehuni hesi huro na'o ajemi'iramu mae jevo'ajë uvë'oho God-ro uvajeje: Eahuro na mae uehorovevë'ëro ehü'ëro na gavajoho hesi sisëho barë'ego iae hu a mae höjo. ⁶ David-ro jöe gemuoho jajivadeje. Aehu bogo hesi birivoromo mu mae vae'i ma-God mae uehorovego God-hu vavaenimoromo ajamego hesi nunire mae namiromo huë mae baejaje joho David-ro God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje:

⁷ O asë'e mabëhëjo.

Aehu God-are jö ahamu huhu uehorovoromo vuonugahuë'oho

mu sisë vaejamu u'ovahuë'oho

no huë mae baejarue höjo.

⁸ Noehu sisë vaejaroho Badahu bogo ijonö jö mahajuijë'oho

ehuro no huë mae baejarue höjo.

Ehi uvë'eje.

⁹ Röhu ë huë ma baejarue aribövioho rahumëje. Na ma-Jew rajo mu vaeromo sino tarivo'amarue ariböviohuremu God-are nuniroho maho riravoromo huë maho baejarueje. O na sa'a ioro'ioro rajohu'o ëhi gemuoho huë mae baejarueje. Bogo Jew rajohuremuoho a'i Jew rajo mu bogo vaeromo sino bogo tarivo'amarue aribövioho jabu'o ë huë maho baejarueje. Ehesi bëhoho urimë'i naro ave God-are surire joho adahoromo jajivë'e jeve. Jajivoromo uëvë'e jeve: Abraham-ro God-are örire mae uehorovoromo uvade höjo: Hesi God-ro ajemi'ajëjo. Huro mae uehorovamu gagorovo God-ro huni vavaenimoromo uvade höjo: Na gavajoho hesi sisëho barë'ego iae hu a mae höjo. ¹⁰ Röhu rabu'e majare God-ro uvadeje: Abraham hu mae höjo. Na hu sino tariojahare maja hesi urimo o ijonö evare uvade-

je. Sino tariojahare maja hesi urimo evare God-ro uvadeje: Abraham hu mae höjo. ¹¹ Abraham mae hö uvonugoromo ijonö God-ro sino tarivoröhe muoho Abraham bojamadeje ae aho'o ehö garomo uvoröhego: Urimë'i sino bogo tariojahare majare Abraham-ro God mae uehorovoromo ehuro hesi nunire mae namijade höjo. Ehü'ëro jjië'ëro Abraham-hu ë'adëhi Jew rajo mu bogo vaeromo sino tarivo'amë'e ma-God mae uehorovoromo hesi nunire mae riravarue aribövioho ë aribövi jabesi bëhoho iae Abraham-je. ¹² Röhu Jew rajo mu vaeromo sino tarivare aribövie gö gö nosi bëhoho iae Abraham gemuje. Ehesi bëhoho Abraham ë'adëhi nosi sinohu'o tarivahuë'eje. Röhu ehö ma-jianovo'i a'i Abraham sino bogo tariojahë'e ma-hijade majare huhu God mae uehorovadëhi Jew raje ae rahu ëhi gemuoho God mae uehorovë'oho ehuro Abraham hu nosi bëhohoje.

Noehu jögoru ejaruohuro bogo ehuro God-are huë maho nosiroho rue'i a'i noehu God mae uehorovoromo hesi nunire mae riravaruohuro ehuro God-are huë mahuro nosirire rovajeje. Ehesi johoje.

¹³ God-ro Abraham uavadeje: Ave joho na mae uavajëjo. Naro ja'o jasi ujohu'o sa'ae aho'o bojemi'iramu bae barë'arujëjo. Rabëni baeröhego God-ro uavadeje. Bogo Abraham-hu mu vaeröhe jögoru ejahadohunioho bogo ehunioho God-ro mana uavadeje: Sa'ae aho'o bae barë'arujëjo. A'i Abraham-ro God mae uehorovoromo uvadeje: Hesi God-ro ajemi'ajë uvadohuni ehuni God-ro uvadeje: Na gavajoho Abraham-are sisëho barë'ego hu mae hö uvadohuni ehuni uavadeje: Sa'ae aho'o bae barë'arujëjo. ¹⁴ O God-ro uö'ibejo: Ave joho na mae uëvajëjo. Jemëhu jemesi birivoromo mu vae'irarije jö ejuhë'ohuro ehuro na sa'ae aho'o bojemi'ejöjo. O bogo ejuhë'oho bogo bojemi'ejö uö'ibejo no mae uehorovoromo uvaruoho: Hesi God-ro ajamui'iramu mae javuo'ajë uvaruoho ë hesi bëhe bogojio'ibejo. O nosi biriroho bogo eni javuë'ëro huhu bojamui'i uövuadoho bogo bae'ibejo. Röhu bogo ehiohoje. Mu vaeröhe jögoru ejarahuhunioho God-ro bogo ehunioho ajamui'i a'i noehu hesi örire mae uehorovaruohuni ehuni ajamuajeje. ¹⁵ Mu vaeröhe jö God-hu bojamuadoho no bogo ejahego mae javuo'i a'i ahego God-ro no göromo dë vörönimego i'ue bojamuajeje. O mu vaeröhe jögoroho bogojio'ibejo bogo aho'ibejo.

¹⁶ Ehü'ëro jjië'ëro God-hu no ajamui'i Abraham uavadoho ehö no bogo mu vaeröhe joho ejahoromo bae'i a'i God mae uehorovoromo ehuro baejarueje. Ehü'ëro God-ro bogo nosi muoho garomo huhu Abraham uavadëhi ëhi mana ajamui'i a'i hesi ëma nimoromo huhu Abraham uavadëhi iae hu ëhi ajamuego ehuro Abraham-are ujoho no ae aho'obëhe iae baejarueje. Bogo Moses-are jögoru ejarahue aribövie gemuohemuoho bae'i a'i ae rahu Abraham-hu ë'adëhi God mae uehorovë'oho iae bae'ejo ë hesi bëhoho God mae uehorovare aribövioho aho'obëhe nosi bëhoho Abraham jjië'ëro. ¹⁷ Abraham nosi bëhi jio'iröhe jö God-

hu Abraham uavadoho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje: God naro ja ajami'iramu ëhuro sa'a gö gö raje aho'obëhe jabesi hijoho ja javo'ajëjo. Ëhu'ëro jjië'ëro noehu God mae uehorovarue aribövie aho'obëhe nosi bëhoho Abraham-je hu God-are nunire ëhi jjië'ëro. God gemu Abraham-ro mae uehorovadeje. God hu vuovë'e aho ajamuijego i'ovavuaje ahoje. God-hu uvego urimo bogojio'amë'e bövi bise'o ëma jio'amaje ahoje. God hu ëhi jjië'e a jiajoho Abraham-ro hu mae uehorovadeje. ¹⁸ Mae uehorovamu God-ro uavadeje: Sa'ae gö gö aho'obëhe jabesi hijoho ja javo'ajëjo. Ëhi uavamu Abraham-ro uvadeje: Diehi'oromo bae'ejöjo. Öroho bogohöjo. Iae ëhi uvadeje röhu huro God mae uehorovoromo uvadeje: Iae hesi höjo. God-hu uevadëhi iae ëhi jio'a'ajë uvoromo hiromo muebejadeje. God ëhi mae uehorovoromo muebejë'ëro ëhu'ëro Abraham sa'ae gö gö aho'obëhe nosi bëhoho jjië'eje. Nosi bëhi jioröhe jö God-hu Abraham uavadoho God-are surire ëhi uvë'eje: Abraham jasi ujoho aho'obëhe jiji va'ëne jiobe va'a'ajëjo. Surire jö jiadëhi iae ëhije. ¹⁹ Röhu Abraham vadune aho'obëhe 100 rabu'e bae'irögoro ë'ë'ëro ëhu'ëro hesi sino haho'e u'uhoromo guomanovë'e jiadeje. O hesi vaboroho Sarah dë tiojë'e magonahe jiadeje. Baruhu'o vaborohu'o ëhi sisërëjävë'e jiadeje. Röhu Abraham-ro uehorovoromo uvadeje: Iae ëhi höjo röhu God-ro iae uje bojemi'iramu ëhuro aho'obëhe jieho'ajëjo. Abraham-ro ëhi biririvoromo God mae uehorovobe rovadeje. ²⁰ God mae uehorovadoho hu bogo vuonugoromo uvadeje: Na God-hu uevadëhi ëhi jio'a'ajëjo o bogajo. Bogo ëhioho uvo'i a'i biririvo avohoromo God mae uehorovobe rovadeje. Mae uehorovobe rueromo God-are örire rajahiromo ²¹ uvadeje: Iae mae-ëjo. God-hu uevadëhi ëhi ajemi'iröhoho iae hu eni jiajëjo. ²² Ëhi mae uehorovoromo uvamu gagorovo God-ro Abraham-ni uehorovoromo uvadeje: Ëhu'ëro na gavajoho hesi sisëho barë'ego iae hu a mae höjo. ²³ Röhu ë jöho bogo Abraham-nioho gemu jajivo'i ²⁴ ae aho'obëhe nosi jöhu'o jajivë'eje. God-hu no ae rahu mae javuajë uvoromo baejavuade aribövi nosi jöhoje ë hesi bëhoho no Iesu nosi Bada i'ovade ae God hesi örire mae uehorovaruëro jjië'ëro. ²⁵ Röhu God-ro Iesu a övore bojëmadeje baeromo anego nosi sisëhuni guomoröhego. Guomamu God-ro hu ajamijamu i'ovoromo ri'öjadeje ëhuro noro God-are nunire mae riravo'iröhego.

God-are nunire mae riravaruëro jjië'ëro hu'o huë mae baeromo nimoroharue jöhoje.

5 Noro Keriso mae uehorovamu God-ro nosi sisëho mu'uvahuamu hesi nunire mae riravë'ëro javuë'ëro ëhu'ëro God'o no'o gemuoro mae raro-marueje nosi Bada Iesu Kerisoro buore vaejavuë'ëro. ² Buore vaejavuoromo ajamuijë'ëro ëhuro no God-are huë maho bihoromo biririvoromo hesi nunire mae riravarueje ë hesi bëhoho noro hesi örire mae uehorovë'ëro javuë'ëro. Hesi nunire mae riravoromo noro uvarueje: Noro God-are aji mare raro'majejarë uvoromo ëhuni noro nimorohë'i muebejarueje. ³ Röhu

göho no huë vavaeni bövi bise'o baejë'iroho ëhu'o nimoroharueje. Rabëni hesi bëhoho no uvarueje: Huë vavaeni baejë'ohuro ëhuro birire baeromo God mae uehorovobe va'arue höjo. ⁴ Biririvoromo God mae uehorovobe va'ë'ohuro ëhuro God-ro uvajeje: Jemë ruahö'öjë'e jëvavë uvajohuro ëhuro no dë ma-mabëhe jioromo muebejarueje ijonö huro ajamuego mabëhe javuoröhego. ⁵ No mabëhe javuo'iröhego muebejaruoho ëho bogo sarerivoromo ë'arueje. Ëhesi bëhoho God-ro hesi Aru'ahoho no bojamuijë'ëro no dë vövöbajo'ere herovarueje God-ro no mabëhe uehorovavuo avöhego.

⁶ God-hu no uehorovavuaje öroho aviëhije. Urimoho nosi arijo'arije ajamirovë'oho bogo eni javuadeje. Bogo eni javuobe rovamu God-hu nimade majaho rovamu evare Kerisoro guomadeje hu bijönimarue aribövioho ajamui'iro. ⁷ O noro garöhe ae gö mae jjië'e hu ëma vörö'ere hijamu gagorovo hu ajami'i vuovorovë'oho ëho juhuoni'e muego nani no hu bogo ajami'ejo. O ga'iröhe ae gö huë bae avohaje a mabëhe jjië'e hu ëma vörö'ere hijamu gavë'oho hesi nani'o. Nani no hu ajami'i biririvoromo vuovorovo'ejo nani bogo. ⁸ A'i Kerisoro gavade no sisë aribövie javuamu evare huro no ajamui'i guomorovadeje. No sisë aribövie javuamu evare guomë'ëro jjië'ëro ëhu'ëro God-ro no röjahuijë'eje noro garomo uvoröhego: God-ro no uehorovavuo avohaje höjo. ⁹ No ae sisë javuamu evare Kerisoro noni guomë'ëro ëhu'ëro no God-are nunire mae riravarueje. Ëmuoho i'u'e mae jiadeje. Ëhuni no biririvo avohoromo uvo'ejo: Kerisoro mami'e ajamuijë'ego majae ijonöho God-hu bojamui'iröhe i'uohe no bogo bae'ejärëjo. ¹⁰ Hu'o no'o goramirovarue aribövie javuamu evare hesi Harihoho noni guomamu ëhuro hesinö ramuadeje. Ëmuoho i'u'e mae jiadeje. Ëhuni biririvo avohoromo uvo'ejo: God-ro mami'e hesinö ramuë'ëro jjië'ëro hesi Harihe biririvoromo hijajohuro ëhuro God-ro baejavuoromo maro bamavuo'iramu mae javuo'ajëjo. ¹¹ Iae u'emu mae javuo'ë'e röhu avevejö'ohu'o no God rajahiromo nimoroharueje nosi Bada Iesu Keriso-are jöëni ë hesi bëhoho huro mami'e vöröho tugohahuoromo God-arinö ramuë'ëro.

Adam-hu mu sisë vaejamu vuovarue muehu rue'i Kerisohu mu mae vaejamu i'ovarue muehu rovade jöhoje.

¹² Ëhi jjië'ëro urimoho ae gemuëro aevoromo mu sisëho vaejadeje. Ae gemuëro mu sisëho vaejamu ëhuro mu sisëho sa'are rovadeje. Sisëho rovamu ëhuro aevoromo aho vuovëvadeje. Vuovëvë'ëro ëhuro no ae aho'obëhe vuovavuobe rovajeje ae aho'obëhe mu sisë vaejë'ëro. ¹³ Urimë'i Moses-hu God-are jögoru bogo barovadevare evare mu sisëho iae sa'are jiobe rovadeje. Röhu Moses-are jögoroho bogojiamu aribövioho ëho bogo heromo ahë'ëro ëhuni God-ro mu sisëho gemu gemu bogo adaho'i manunëro gëbe rovadeje. ¹⁴ Mu sisëho bogo adaho'i manunëremu gëbe rovamu röhu Adam-hu mu sisë vae-

jadevare evare ae aho'obêhe aevoromo vuovobe rovadoho rôhu evare Moses rovadeje. Ēaribövioho Adam-hu God-are jö heromo ahadêhioho bogo êhioho heromo ahobe rovê'e jabu'o vuovêvobe rovadeje.

Rôhu Adam hu God-aro jioromo ijonö sa'are rovade aho Keriso va'êne êhi jianove. ¹⁵ Iae êhi jie rôhu Adam'o ijonö sa'are rovade ahu'o ae niö'i jabesi muoho bogo gemuoho jio'irögoru gö gö jiadeje. Gö gö jjiê'ero God-are suvuorohuru Adam-hu sisê ë'adoho iosiramijê'eje. Ēhesi bêhoho Adam hu ma-gemu jiadeje. Huru God-are jöho ahamu êhuru ae aho'o vuovêvobe rovê'eje. Iae êhi jie rôhu Iesu Keriso hu'o ma-gemuje. Rôhu God-ro no huê baejavuoromo ê aho uavamu nosi sisêho ajamuijê'ero êhu'ero ae aho'obêhe hesi huê maho bae avohobe maro raromobe rovê'e javue. ¹⁶ Ae gemuêro sisê vaejê'ero êhu'ero no'o sisê javue rôhu God-are suvuorohuru ê muoho iosiramijê'eje. Ēhesi bêhoho huru mu sisê gemu vaejê'ero êhu'ero God-ro no uövuajeje: Jemê'o sisê'e aribövie jëvajejo. A'i noehu mu sisê aho'obêhe vaejaruoho God-ro hesi nimoromo huê baejavuoromo uövuajeje: Jemesi sisêho iae mu'uvêhê'e hôjo. ¹⁷ Ae gemuêro mu sisê vaejê'ero êhu'ero a vuovavuae muoho bôrömoreajê'eje ae gemuêro huru êhi sisê ë'ê'ero. Ēhuni no biririvo avohoromo uvo'ejo: Ae gemu Iesu Kerisoro ajamuijê'ero êhu'ero ae rahu God-are suvuoro mabêhe baeromo aevoromo hesi nunire mae riravê'oho êhi jiê'e aribövioho noro bogo vuovo'i Keriso-are darugoho baeromo masije riravo'ejarejo.

¹⁸ Ēhu'ero jiê'ero mu sisê gemu jiê'ero êhuru ae aho'o God-are nunire sisê'e javue. A'i ae gemuêro mu maho vaejê'ero êhuru ae aho'obêhe nosi sisêho mu'uvahuê'ego no God-are nunire mae jioromo hu'o maro raromo'ejo. ¹⁹ Ēhesi bêhoho ae gemuêro God-are jöho ahamu ae aho'obêhe sisêrëjavuadeje. A'i ae gemuêro hesi jöho ejahê'ero êhu'ero ae aho'obêhe hesi nunire marëjavuo'ê'e.

²⁰ Moses-are jögorehu ijonö rovade hesi bêhoho aëro êho heromo biriri'övoromo jöho ahobe va'ego mu sisê bôrömo bêhe ma-va'orahoro jioröhego. Mu sisê bôröme jio'amadeje rôhu God-ro hesi nimoromo huê baejavuoromo bogo bise'o vadu'oho ajamuiromu nosi sisêho iosirami'amoromo hesi mu bôrömo röhajuijadeje. ²¹ Ēhu'ero urimoho mu sisêho bôrömo jiadeje. Mu sisê hesi uhure javuê'ero vuovavuonövadeje. Jaruvoho God-hu huê baejavuade muoho bôrömohe. God-are huê ma hesi uhure javuê'ero hesi nunire mae riravarueje. Mae riravoromo ma-ioro'iore gemu maro raromo'ejo nosi Bada Iesu Kerisoro ajamuijê'ero.

Noehu Keriso'o bimuvoromo hu'o vuovanovoromo uehoro mami vuonugo'i i'ovoromo uehoro i'e baejarue jöhoje.

6 God-hu hesi nimoromo huê baejavuoromo nosi sisêho ajamuijê'oho no diehi uvo'ejo. Na no uvo'ejo: Ē'ego no êhi ma-mu sisêmu vaebe va'ego nosi sisêho aho'o jiego God-ro no huê baejavuo avohoromo mu'u'amajo. ² Bogo mae bogo êhioho uvo'ejo. Mu

sisê uhure javuadoho no vuovaruêhi êhi jianovoromo iae barëjahuê'eje. Ēhi jiê'oho no diehi vuonorö'öromo mu sisê hesi uhuroho biririvoromo raromonövo'ejo. No bogo êhioho ë'ejo. ³ Ave jöho jemê'o uehorovo'ibejarije. Ae rahu bapataeto vaejamu Iesu Keriso'o gemuore bimuvavuê'oho êhuru hu'o gemuore bimuvoromo vuovavuê'eje. ⁴ Ēhuni no bapataeto vaejamu êhuru Keriso'o bimuvoromo vuovoromo hu'o gemuore sa'a gagore raromareje êhuru Vavuehu hesi aji'e darugohuru ajamamu Kerisohu guomadoho i'ovoromo ri'öjadêhi êhi no'o mu i'ore raromo jiji-honövoröhego.

⁵ No Keriso'o gemu mae bimuvoromo hu guomadêhi no'o êhi vuovarohuni êhuni iae no Keriso'o gemu mae bimuvoromo hu i'ovadêhi no'o êhi i'ovoromo mu i'e bae'ejo. ⁶ Ave jöho iae no gavarueje. No Keriso'o gemu mae bimuvoromo korosire ano taemavuoromo hu'o vuovavuae hesi bêhoho sisêhu nosi uehorore dajore biririvobe rovadoho barëjahuego êhuru mu sisê hesi darugore javuadoho ijonöho bogo vaenövoröhego. Ēhuni no Keriso'o gemu mae vuovavuê'eje. ⁷ Keriso'o gemu mae bimuvoromo vuovavuê'iroho sisê uhure javuadoho iae barëjahuê'eje. ⁸ No Keriso'o gemu mae bimuvoromo vuovavuê'ero êhuni no mae uehorovoromo uvarueje: Iae no i'ovoromo hu'o gemu mae raromonövo'ejarejo. ⁹ No êhi uehorovarue hesi bêhoho no gavaruoho God-ro ajamamu Keriso guomoromo ri'öjê'ero hiromo rôhu maho bogo guomo'ê'e hu guomoröhe hesi vöröho ruahö'öjê'ero. ¹⁰ Keriso urimo guomadeje. Ēhesi bêhoho hu guomoromo êhuru sisêho ioro'iore gemu taemadeje. O jaruvoho iae hu hije ê hesi bêhoho hu God'o gemu mae hijajero jiê'ero. ¹¹ Ēhuni jemêro uvore: No'o vuovavuamu êhuru ma-ioro'ioremu mu sisêho taemê'e javuajëjo. Rôhu no i'ovoromo Iesu Keriso'o gemuore javuê'ero iae God'o gemu mae raromaruëjo.

¹² Ēhuni mu sisê uehoro sisê jemesi vuovëvoröhe sinehu nimajoho êho nadi ejahorego êhuru sisêho jemê bogo ruahö'öjêvo'iro. ¹³ O jemesi öve höre simane rabe sisê öriroho nadi bojamirovoromo mu sisêho vaere. A'i uvore: No i'ovoromo mu i'e baejê'e aribövie javuajë uvoromo jemesi dë vövöbajo'e aho'o ma-God gemu bojamirovoromo jemesi öve höre simane rabe êhu'o hesi öroro bojamirovoromo mu mae vaere. ¹⁴ Mu sisêho jemê bogo ruahö'öjêvo'ê'e. Ēhesi bêhoho God-are jögoru aharuje ê hesi i'uoho bogo bae hesi jëve. God-ro hesi nimoromo huê baejëvoromo jemesi sisêho uehorovoromo vuonugêhajeje. Jemê êhi maro raromaruëje.

Mu ma hesi darugoremu raromaruë jöhoje.

¹⁵ Jögoru aharue hesi i'uoho bogo bae'i God-are nimoro nosi sisê uehorovoromo vuonugahuê'oho na no êhunioho mu sisêho vae'ejo. Bogo mae bogo êhioho ë'ejo. ¹⁶ Jemê'o uehorovore. Jemê ae gö hesi jöhemu ejahoromo hesi muohemu vaejaho'i nëgamu jemesi arijo'arije bojamirovê'oho êhuru jemê ê a hesi darugoremu raromaruëje. Jemê mu sisêmu vae'i nëgamu

bojamirovë'oho ehuro jemë sisë hesi darugoremu raromoromo vuovoromo sisëro va'o hesi jëve. O God-are jö ejahoromo hesi muemu vaejaho'i nëgamu bojamirovë'oho ehuro hesi darugoremu raromoromo hesi nunire mae jëvajeje. ¹⁷ Röhu na God mabëhe uave. Èhesi bëhoho urimoho jemë mu sisë hesi darugoremu raromonövarijeje röhu avevejö'oho jemë God-are jö diehi diehi röjëhijamu hejarijoho è jöho jemesi dë vövöbajo'e aho'obëhe ejaharujeje. ¹⁸ Mu sisë hesi darugoremu raromarijoho God-ro jiovëhadeje. Èhu'ëro ae göehu gö hesi darugoremu hijajëhi èhi jemëro mu ma hesi darugoremu raromarujeje. ¹⁹ Ae göehu gö hesi darugoremu hijajëhi jemëhu mu ma hesi darugoremu raromaruje jö naehu uëvaje hesi bëhoho nasi jöho sama'e huruohë'e jioröhego jemesi uehoroho u'uhëvego bogo avoho hejëni. Urimoho jemëro jemesi öve höre simane rabe aho'o bojamirovärijeje ehuro va'inumi'e mu o mu sisë gö gö hesi darugoremu raromoromo èhi jië'e muohemu vaenövo'irarijëro. O avevejö'oho èhi jemesi öve höre simane rabe aho'o bojamirovoromo mu ma hesi darugoremu raromoromo God-are mu mahemu vaenövore.

²⁰ Urimë'i jemë mu sisë hesi darugoremu raromarijevaroho evaroho mu ma hesi darugoroho bogo raro'mo'i ma-raromarijeje. ²¹ Ma-raromoromo mu sisë vaejarijoho uehorovoromo javojëge. Röhu evare majare èhi jië'e mu sisë vaejarijoho è hesi maho rabe baejarijeje. Bogojadeje. Èhi jië'e mu sisë vaejè'oho ehuro ma vuovoromo sisëro va'arujeje. ²² O avevejö'oho God-ro ajëmamumu mu sisë hesi darugoremu raromarijoho vuonugo'i God-are darugoremu raromë'e jëve. Èhu'ëro jemë God-are aribövi mae jëvoromo ehuro ma-ioro'ioremu maro raro'mo'aruje. ²³ Noro mu sisë vaejègo è hesi manaho baeromo vuovoromo sisëro va'arujeje. O God-ro hesi huë baejavuaje suvuoroho bojamuego ehuro no ma-ioro'ioire gemu maro raro'marujeje İesu Keriso nosi Badare ae gemuohuro javuë'ëro.

God-are jögoru ahoromo vavaeni'ere raromarohe vuonugo'i Keriso-are aribövie javuaje jöhoje.

7 Aganomë sa'a a masijo jabesi mu vae'irarije jögoru hesi öroho jemë gavarujëro jëv'ëro ehuni ave jöho iae ga'a'aruje. Ja sa'are hijë'oho sa'a hesi jögoru uhure hibe va'ojuvo guomavo'iramu jögoru uhuroho bogojavo'ë'e. ² Bëhoho èhi jianove. Baru hijë'oho vaborohuro hu gemu gabe va'ë'e jögorure èhi uövuë'ego. A'i baru guomë'oho magonahoho è jö-gorehu nijio'iraejadoho iae barëjè'eje. ³ Èhi jië'ëro baru hijamu sionoho ioro bamë'oho aëro uvo'ë'ö: Èmagonahoho önö'e ma-juvë'e magonahe höjo. A'i baru guomë'oho jögorehu nijio'iraejadoho barëjè'ego hesi nimoro ae gö baeromo hu'o gemuoro hijë'oho bogo önö'e ma-juvë'e magonahe jio'ë'e. ⁴ Baru mamioho guomamu magonahohuro baru i'e baeromo gemu mae hijajëhi jemë'o èhi jëvanove. Jemë Keriso-are sinohu'o gemuore bimuvorovoromo vuovëvë'ëro

èhu'ëro jögoru aharuje hesi i'uoho ma-ioro'ioire gemu barëjèhë'eje ehuro guomoromo ri'öjade ahu'o gemuoro jemëro raromoromo God-hu nimaje muoho vae avoho'irarijeje. ⁵ Röhu urimë'i nosirire jiaje sisëhemu uehorovarevare evare mu vaeröhe jögoroho no uehorovoromo dë iahuo'ego mu sisëmu vae'i nimonövareje. Èhi nimoromo sisëho dajo haho'ëro vaeromo ehuro vuovoromo sisëro va'o hesi javuadeje. ⁶ Avevejö'oho mu vaeröhe jögorehu no nijio'iraejavuadoho Keriso'o gemu mae vuovavuanovë'ëro ma-ioro'ioremu barëjahuë'eje. Èhuro è jögoru aharuje hesi i'uoho bogo bae hesi javue. Èhu'ëro ijönöho no öri mamioho bogo va'oromo ma-surire jajivë'e jögoroho adahobe God-are muoho ma-sivoho gabe va'i a'i öri i'ore va'oromo God-are Aru'aho hesi darugohuro hesi muoho vaejarueje.

Mu vaeröhe jögoru adahoromo ehuro mu sisë hesi bëhi gavarue jöhoje.

⁷ Èsurire jajivë'e jögoru hesi uhure javuadoho iae barëjè'eje. Èhuni no diehi uvo'ejo. Na no ëma uvo'ejo: Èjögorohe sisë höjo. Bogo mae bogo èhioho uvo'ejo. Èjögorohe bogojio'ibejo Paul na bogo ga'ibejo mu sisë hesi öroho diehi jië'e jiego. Èhesi bëhoho jögore gemu jajivoromo èhi uvë'eje: Nadi ae gö hesi böviëni bise'ënioho ganiganimonëjo. Bogo èhioho jajivo'ibejo naro uvo'ibejo: Ganigani muoho nani mae höjo. ⁸ Röhu ganigani hesi jögoroho iae jajivë'eje. Jajivë'ëro naro garomo uvodeje: Èganigani muoho God-ro bijönimaje hö uvamu nasi dë iehamu sisëhuro börömo mae rojomamu avare böviëni bise'ëni ganiganiego avohadeje. O surire jajivë'e jögoroho bogojio'ibejo uehoro sisëho bogo èhioho rojomo'ibejo. ⁹ Urimoho è jögoroho bogo hejë'e ëma hibe rueromo uvodeje: Nani na mae jevajëjo. A'i ganigani jögoroho hejamu mu sisëhuro baejevamu naro biriri'övoromo jögoroho ahoromo ¹⁰ uvodeje: Èhu'ëro na guomo örire jevajëjo. Röhu mami'e God-hu ganigani jögoru bamade hesi bëhoho ehuro no mae raro'mo'iröhego. Röhu è ganigani jögoroho jië'ëro ehuro sisëhuro baejevamu na guomo örire jevadeje. ¹¹ Guomo örire jevade hesi bëhoho surire jajivë'e jögoroho na hejë'ëro ehuro è mu sisëhuro sareremiromo dë iehamu naro jögoroho ahamu ehuro guomo örire jevadeje.

¹² Röhu è surire jajivë'e jögoroho aho'obëhe God-aro jioromo rovë'eje. Èhesi jöe gö gö God-ro bamadeje noro mu mae vaejègo marëjavuoröhego. Èhu'ëro è jöho iae maeje. ¹³ Mae jië'oho na no ëma uvo'ejo: Jö mahuro ehuro na ijumevamu guomo örire jevade höjo. Bogo èhioho uvo'ejo. A'i uehoro sisëhuro ehuro è'adeje. Uehoro sisëhuro è jö mahö huotovoromo ijumevamu guomo örire jevadeje. Èhesi bëhoho God-ro nimadeje no samaro garöhego sisë hesi bëhoho i'u'e mae jiego. Hu nimadeje jögoroho jioromo ehuro mu sisëho börömoräeröhego.

Uehoro ma'o uehoro sisë'o umogirohaje ë hesi jöhoje.

¹⁴ Röhu no gavaruoho God-are jögoroho hesi Aru'ahohuro bojamaue jöeje. Röhu na bogo hesi Aru'ahohuro ejahaje aho jevo'i sino hesi mu sisë eromo hesi darugoremu hijaje ae jeve. ¹⁵ Èhuni na uvajeje: Naro diehi ë'ego ë'aje höjo. Mu mae negajoho bogo vae'i a'i mu sisë bijönegajoho ëma vaejajeje. ¹⁶ Röhu naehu mu sisë vaeromo God-are jögoru ahajoho bijönegego ëhuro na uvajeje: God-hu bojamaude jögoroho iae maho höjo. ¹⁷ Èhi jïë'ëro bogo naehu nimoromo sisëho vae'i a'i uehoro sisëro dëre rojomego ëhuro vaejajeje. ¹⁸ Na gavajoho uehoro maho nasiroho bogo mae bogoje. Èhesi bëhoho nasi dëre uehoro mami jïobe rovadoho ëho sisëmuje. Na ëhi gavaje hesi bëhoho na mu mae vae'i negajoho bogo vae hesi jeve. ¹⁹ Mu mae vae'i negajoho ëho bogo vae'i a'i mu sisë bijönegajoho ëho iae na vaejajeje. ²⁰ Na bijönegaje muoho ëma vaejï'ëro ëhuro bogo naehu nimoromo vae'irögoru uehoro sisëhuro nasi dëre rojomego ëhuro vaejajeje.

²¹ Èhu'ëro na gavajeje aviëhi jïë'e muoho jïego. Na mu mae vae'i negë'iroho mu maho bogo rue'i mu sisëhuremu nasirire rovajeje. ²² Nasi dë vövöbajo'ere God-are jögoroho negajeje. ²³ Röhu na gavajoho uehoro göhuro nasi sino haho'e ruahö'öjevajeje. Ruahö'öjevoromo God-are jögoru simanehu nimajohu'o umogihorovajeje. Umogihorovoromo ëhuro sino haho'ere jïaje sisëhuro na ruah'o amoniagegajeje.

²⁴ Asë'e vaevë'e jevaje. Sisëhu sino haho'e ruahö'öjevo'ego guomevo hesi jevajoho raro ajemi'iramu maho jevo'ë'e. ²⁵ Röhu na God mabëhe uave. Huro ual'iramu Iesu Keriso nosi Badaro ajemi'iramu mae jevo'ë'e.

Èhu'ëro jïë'ëro na ëhi jeve. Naro nasi uehoroho bojamirovoromo God-are jögoroho ejahajeje. Röhu sisë nasirire jïobe rovadohuro mu sisë hesi jöhu'o ejahajeje.

God-are Aru'aho baeromo ëhuro mae raromarue jöhoje.

8 Röhu jaruvoho Iesu Keriso-are ae gemuoho javuë'oho mu sisë hesi i'uoho bogo bae hesi javue. ² Urimoho ja mu sisëmu vaeromo guomo örire mu juvonövaneje. Jaruvoho ja Iesu Keriso-are ae gemuoho javë'ëro i'ovavuaie Aru'ahohuro ja ajamiromu ë sisëhu ruahö'öjavadoho bisihö'öjamu mae javë'eje. ³ God hu eni jïë'ëro hesi Harihu Maho nugö'öjadeje araeromo sino haho'e baeromo no a sisë javuajëhi hu ëhi jïoromo rueromo sisëni guomoröhego. Èhi'amu ëhuro nosirire jïaje sisë hesi darugoho barëjahuadeje. Noehu mu vaeröhe jögorohuro bogo ëhuro sisë hesi darugoho barëjahuadeje. Sisë nosirire jïë'ëro jögoru hesi biriroho bogojadeje. ⁴ Röhu God-hu sisë hesi darugo ëhi tugohuade hesi bëhoho hu nimadeje noro God-are jögoru hesi mu maho aho'obëhe vaeröhego sino hesi sisëhu nimajoho no bogo e'i God-are Aru'ahohuro nimajëhi ëhi vaejaruëro javuë'ëro. ⁵ Sinehu nimaje sisë ejë'oho ë hesi muohuremu ue-

horovarueje. O God-are Aru'ahohuro nimajëhi vaejë'oho Aru'ahohuro uövuaiohuremu uehorovarueje. ⁶ Nosirire jïaje sisëhuremu uehorovë'oho ëhuro no vuovoromo sisëro va'arueje. A'i God-are Aru'ahohuro uövuaiohuremu uehorovë'oho ëhuro ma-ioro'ioere gemu huë mae raromarueje. ⁷ Nosirire jïaje sisëhuremu uehorovego vuovavuaie hesi bëhoho ëhi jïë'e uehoro sisë baejë'oho God-are jögoroho bogo ejaharueje. Ejaho'iröhoho bogo eni javuajeje. Èhuro God'o muorovarue aribövie javuajeje. ⁸ Nosirire jïaje sisëhuremu uehorovë'oho God-hu nimaje muoho bogo biroho hesi javuajeje.

⁹ Röhu jemë bogo ëhioho ë'arujeje. Jemë sinehu nimaje sisëho bogo e'i a'i God-are Aru'ahohuro nimajëhi ëhi vaejaruëje God-are Aru'ahohuro jemesi dë vövöbajo'ere mami'e abo gemu mae hijë'ego. Ae rahu Keriso-are Aru'ahohuro dë vövöbajo'ere bogojïë'oho hu bogo Keriso-are ahoje. Röhu hesi Aru'ahohuro jemesirire jïë'ego ëhuni huhu nimaje jöho iae ejaharueje.

¹⁰ Keriso jemesi dë vövöbajo'ere jie. Èhu'ëro jemë sisë vaejaruohuro jemesi sino haho'oho iae vuovöhe hesi-je röhu jemë God-are nunire mae riravarujohuro jemesi aru'ahohuro biririvëhego raromarueje. ¹¹ Röhu God-ro Iesu ajamamu guomoromo ri'öjadeje. Èhuni hesi Aru'ahohuro jemesirire jïë'ëro God-hu Keriso ajamamu guomoromo i'ovadëhi jemesi vuovo sinohu'o ëhi ajëmi'iramu i'ovëvo'ë'e God-are Aru'ahohuro jemesi dëre abo hijë'ëro.

¹² Èhi jïë'ëro noehu mu vae'iröhoho iae jiahue. Röhu nosi sinehu nimaje mu sisëho ëho bogo nosi muehuje.

¹³ Èhi jïë'e sisë vaejë'ohuro ëhuro jemë ioro'ioeremu vuovëvo'ë'e. A'i God-are Aru'ahohuro hesi birire baeromo jemesi sino hesi mu sisë mu'uromo bogo gavanovë'oho ëhuro jemë ma-ioro'ioeremu raromo'aruje. ¹⁴ Ae rahu God-are Aru'ahohuro ejahobe va'ë'oho ë aribövioho God-are aboji harihu'e jio'ame. ¹⁵ God-are Aru'ahohuro baejarujohuro jemë bogo tövo rëmo'ego röhu maho sisëroho raromoromo juhuonibijioho'irögoru a'i God-are Aru'ahohuro jemë ajëmi'ëro hesi aboji harihu'e jëve. Èhuni no God-are örire uavarueje: Asë'e Apajo. ¹⁶ Noehu ëhi uavarue hesi bëhoho God-are Aru'ahohuro nosi aru'ahohuro ajamuiromu uövuaieje: Jemë iae God-are aboji harihu'o mae jëvajejo. ¹⁷ No hesi aboji harihu'ëro javuë'ëro no God nosi Vavu hesi maho bae hesi javue. Kerisohu baejajëhi no'o ëhi bae'ejo. No Keriso'o huë vavaene baejaruëro jïë'ëro ëhuro hu'o gemuore aji maho bae'ejo.

U'emu God-are aji ma baeröhe jöhoje.

¹⁸ Na uve: Huë vavaene jaruvo baejaruoho ma-bise'e jio'ego bogo uehorovo'i a'i God-hu röjahuijigo garöhe aji mabëhoho ëho börömo mae höjo. ¹⁹ Röhu vaevë'oho sa'ae mie bövie bise'e God-hu bamadoho bogo eni jïobe ruejuvo God-ro hesi aboji harihu'oho va'orahoro bamavuo'iramu ëho ma-marö jio'amo'ë'e. ²⁰ Èhesi bëhoho God-ro uvadeje: Sa'ae bövie bise'e sisërë'amo'ajëjo. Bogo hesi ëma sisërë'amobe rue'i God-ro hesi nimoromo sisërëjörö uvadeje hujeji avohego marë'amoröhego. ²¹ God-hu bamade bövioho

bise'oho jaruvoho ëhi ma-sagohoriemu sagohoribe va'ajeje. U'emu God-ro avoho'amo'iramu ëhi jioibe va'ajoho iae barë'irögoro huro i'ovo'amo'iramu hesi aboji harihu'e ma-marö javuoröhëhi ëhi huhu bamade bövioho bise'oho maro jio'amo'ë'e. ²² Vaevë'oho iae no gavö God-hu bamade bövioho bise'oho sisërëbe rovë'e jio'ego ijonö mae jio'amo'ië'ëro. ²³ Sa'ae bövie bise'e bogo ëhemuoho sisërë'i röhu huhu hesi Aru'aho aevo'i suvuoramuamu baejare aribövioho no'o sisë'i huë vavaeni'e raromë'ëro hara'uë'i mueberomo raromö ijonö God-ro hesi aboji harihu'oho no avo-havuoromo nosi sino haho'e aho'obëhe i'ovavuego ma-maemu javuoröhego. ²⁴ Ëhi mae javuoröhoho ëho noro muebejöro God-ro ajamuiromö maro bamavuë'eje. Mue gö gö no avevejö'e nunehu ga'amaruoho ëho bogo ga'amo'i muebejarueje iae mami'g'e gavaruëro. ²⁵ A'i mae javuo'iröhoho nunoho bogo ga'i ma-raromoro muebejaruoho jië'ëro ëhuni ga'irögoro biririvoromo raromoro muebebe va'aruëje.

²⁶ Röhu no u'uhavuë'ego God-are Aru'ahohuro nosirire rueromo ajamuijajeje. Ëhesi bëhoho God-are örire diehi avoho ato'iröhoho no dadivavue. Dadi-vavuego God-are Aru'ahohuro hesi ajamuiromö nosi jöëni huë vavaene börömo bëhe baeromo sisë maro hara'uoromo ëhuro God-are örire ëninamijajeje. Huhu hara'uoromo ëninamijaje jöho aho ë jöho bogo ato hesi javue. ²⁷ Röhu God-hu dë vövöbajo'ere bijioho gövuajohuro hesi Aru'aho hesi uehorohu'o iae gavajeje rabëni God-hu nimajëhi hesi Aru'ahohuro ëhi jië'e uehoroho baeromo hesi aribövi nosi jöëni ëninamijajeje.

²⁸ No gavaruoho ae rahu God rajahijë'iroho mu mae mu sisë huë mae huë sisë jabesi örire rovego röhu God-ro jabumë ajëmiromö huë mahu'o huë sisëhu'o aho'obëhe avohëhajeje ëhuro ijonö jabumë mae jëvo'iröhögo hesi nimadëhi rinëgade ariböviëro jëvë'ëro. ²⁹ Ëaribövioho urimë'i God-ro sÿjëgo'irögoro uehorovëvadeje. Uehorovëvoromö hesi simanëro mevoromö uvadeje: Hujeji ë aribövioho naro tarioromö baejëvo'ejöjo ëhuro nasi Harihu ma va'ëne jëvoröhögo. Ëhi jië'oho jabumë ijaraje aho'obëhe jëvo'i nasi Harihoho murioho jio'a'ajëjo. Mevoromö ëhi uvadeje. ³⁰ Ëaribövie gemuoho mevoromö röhu hesinö rinëgadeje. Rinëgoromö röhu jabesi jö sisëho uehorovoromö vuonugëhamu hesi nunire mae riravareje. Hesi nunire mae riravamu huro baejëvoromö aji mare rëmadeje.

God-hu dë vövöbajo'ere no uehorovavuaje muoho ëho a göehu o mu göehu bogo aho'iröhö jöhoje.

³¹ God-hu ëhi ajamuijadoho no diehi uehorovo'ejo. Iae no ëhi uvo'ejo: God nosi dönö jiajoho raro no bisihö'öjavuo'ajëjo. ³² God bogo uvadeje: Nasi Harihoho maego bogo bojëmi'ejö uvoromö nijio'irae'i a'i Harihoho nugö'öjadeje ae aho'obëhe nosi jöëni huë vavaene baeröhögo. Hesi Harihoho ëhi bojamuijë'ëro ëhuni noro biririvoromö uvarueje: Hesi suvuoro börömo mami'e bojamuijë'ëro ëhuni suvuoro ioro'iorohu'o iae

bojamui barë'ajëjo. ³³ God-hu baejavuade aribövi nosi jö sisëho raro jövo'ë'e. Jövoröhe aho bogoje. Rabëni God-ro nosi sisëho avohahuë'ëro uvajeje: Jemë mae jëvajejo. ³⁴ O raro uö'ë'e: Sisë'e jëvaje sisëro va'ohëjo. Ëhi uö'iröhö aho bogoje. Rabëni hesi bëhoho Iesu Kerisoro guomadeje. Guomoromö röhu ri'öromö ajiomë'ëro God-are övo manö hiromö nosi jöëni God-are örire jöe majahijajeje. ³⁵ Kerisoro no dë vövöbajo'e aho'o uehorovavuoromö ajamuijajeje. Uehorovavuoromö ajamuijaje öroho raro tugohahu'o'ë'e. Aho bogo. Huë vavaeni bövi bise'o rovë'oho ae göehu ijumavuë'oho ie o niögu suhi'e bogojavuë'oho vörö'ere va'ë'oho aehu bijuëmavuamu vuovë'oho bogö ëhuro tugohahu'o'ë'e. ³⁶ Iae ëhi jië'e mu sisëho nosi örire rovajeje. Ëjöhö God-are surire ëhi uvë'eje:

God no jasi ariböviëro javuë'ëro ëhuni aëro vae majae muo'amavuo'ië'ego no vöröre ma-raromarue höjo. Sheep rinovoromö bijuëmo'ië'aruëhi aëro nosi örire ëhi ë'arue höjo.

³⁷ Iae no ëhi javue. Röhu rabe rabe rovë'iroho Kerisoro no uehorovavuoromö ajamuijego ëhuro no ruahö'ö avohoromö ma-mae javuajeje. ³⁸ Ëhesi bëhoho na mae uehorovoromö uvajeje: Huhu dë vövöbajo'e aho'o uehorovavuoromö ajamuijaje öroho mu gö gö rovë'oho bogo tugohahu'o'ajëjo. Vuovavuë'oho o ave sa'are raromë'oho anerae maja aru'ahe vörö'e mue gö gö rovë'oho mu rabu rabu jaruvo o u'emu rovë'oho ³⁹ noehu dö mare ajiomë'oho o sa'a gago ëgobövire abuejë'oho bövie bise'e dinö'e dinö'e jiajoho rovë'oho God-hu uehorovavuaje öri Iesu Keriso nosi Badarire röjahuijajoho ëho bogo tugohahu'o'ajëjo.

God-hu hesi nimoromö Israel rajo hesinö baejëvade jöhoje.

9 Na Keriso-are ae gemuohuro jëvë'ëro jö mae majëhi'ië'e sareri'e jöho bogo. God-are Aru'ahohuro nasi dë vövöbajo'oho ajemiromö avohëho'ego herovoromö na jö mae majëhi'ië'e. ² Huë vavaene na bogo bise'o vadu'oho baeromö majae ëhi vavaenega-jeje. ³ Nasi sa'a raje ö mueno'e gemuoho jëvanovo'ego jabesi jöëni vavaene baeje. Ëhesi bëhoho jabumë Keriso bogo mae uehorovoromö maejeje. Röhu jabesi aru'ahohuni na böröme uehorovevo'i nasi sinoho mabisemö uehorovajeje. Ëhuni na uve: God-ro sisë bojemiromö Keriso-are bëhiroho rori'o babu'öjevego nasi sa'a rajohuro aevoromö Keriso mae uehorovoromö'ibejajo ëhuro iae mae jëvo'ibejajo. Jabesi jöëni ëhi dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvoromö vavaenimajeje. ⁴ Nasi sa'a rajoho Keriso bogo ma uehorovarueje röhu huë mabëhe God-are örire baeromë'eje. Jabumë Israel rajo God-hu baejëvade aribövie jioruome. Huro jabumë hesi aboji harihu'e vaejëvadeje. Hesi aji maho röjëhijadeje. Hesi jögoru maho bojëmiromö uëvadeje: Iae na jemë muebejëvo'ejöjo. Mu vaeröhe jögoroho bojëmadeje. Osa börömore rueromö hu rajahi'iröhö öroho röjëhijadeje. Ijonö mae ajëmi'iröhö jöho bojëmadeje. ⁵ Jabesi hijo mionö'oho God-are a masije jëvadeje. Böröme namiromö ajamuaeje aho Keriso jabesi

sa'a raje gemuoho jiadeje. Keriso hu bogo ma-aehu jio'i hu God jië'ëro sa'ae bövie bise'e muebejajego ehuni noro hesi örire rajahiemu rajahibe va'ejo.

⁶Iae Israel-are ujo ömo'ömoho noro ehi jië'e mu ma-ho baejê'e javue. Röhu hesi ujoho ma-ae gemuëro gemuëro Keriso mae uehorovo'i a ioro'ioroho bogo ma uehorovarueje. Bogo ma uehorovarueje röhu Israel-are ujo muebejavuoröhëro God-hu uvade jöho bogo barëjê'eje. Ehesi bëhoho Israel-are siono baeromo mu ma bövi bise'o baejarue ariböviohuremu God-ro muebejavuo'i uvadeje. Röhu ehi jië'e aribövioho bogo aho'oho jio'i ma-gemu gemu javue. God-hu Israel-are mu ma baejarue aribövi muebejavuo'i uvadëhi ehi muebejavuaajeje. Ehuni Israel-are ujo muebejavuoröhëro uvade jöho bogo barëjê'eje. ⁷Göho Abraham-are ujoho aho'obëheje röhu ujo ioro'ioroho hesi mu maho bövioho bise'oho bogo baerumë'eje. Ehesi jöho God-hu Abraham uavadoho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Jasi harihe Isaac'o hesi ujoho'o ë ariböviohuremu jasi sionoho baeromo bövioho bise'oho baebe va'i jasi ujo ioro'ioroho bogajo. Ehi uvë'eje. ⁸Ëjö hesi bëhoho bogo Abraham hesi arijo'ëro ëma nimoromo baejade harihohu'o ë harihu hesi ujohu'o God-are aboji harihu ömo'ömehu jio'i a'i God-hu Abraham bojami'i uavade ujo ömo'ömoho ëho jaburo Abraham-are sionoho baejarueje. ⁹God-ro Abraham harihe bojami'i majahiromo uavadeje: Evare majare na vuonorö'ö rue'iramu Sarah harihe raho'a'ajëjo. Ehi uvë'eje.

¹⁰Abraham-are harihu göhuremu Abraham-are sionoho bae'iröhëgo ehi uvadeje röhu bogo ehemu jio'i a'i ijönö Rebecca harihe niö'i huodi'e dëre jëvadeje. Harihu niö'i jabesi vavuoho gemu jiadeje. Hu nosi hijo miono'e Isaac jiadeje. ¹¹Röhu harihe niö'i bogo rëhëvë'e dëre jëvamu mu maho o mu sisëho bogo vaejê'iro evare majare God-ro jabesi vëmoho Rebecca uavadeje: Naro ijorajohemu ajami'iramu böröme jio'iramu muriohuro bise'e jioromo ijorajo hesi muoho vaejahonövo'ajëjo. Mu ma o mu sisë bogo vaejare majare harihe gemu ajami'i uvade hesi bëhoho ehuro huhu nimadëhi ehemu uehorovoromo ae baejëvoröhëni hu bogo aehu mu ma vaejaruoho gëromo rinëgo'i hesi nimoro ëma rinëgajëro jië'ëro. Iae ehuni mu bogo vaejare majare harihe gemu ajami'i uvadeje. ¹³God-hu ijoraje Jacob ajami'i murie Esau bogo ajami-jade jöho God-are surire jajivoromo ehi uvë'eje: Na Jacob nego'i Esau bijönegade höjo. God-ro ehi uvë'eje.

¹⁴Ehi jië'oho no diehi uvo'ejo. Na no ëma uehorovoromo uvo'ejo: God-hu a sisëro jië'ëro sisë'i uehorovoromo ehioho ë'ade höjo. Ehi jië'oho jö sisëgo bogo ehioho uvo'ejo. ¹⁵Ehesi bëhoho God-ro Moses uavadeje: Di aribövi sisë jëvajokho huë baejëvo'i negë'oho ë aribövioho huë baejëvo'ejöjo. O di ariböviohuni na vavaenimo'i negë'oho ë ariböviohuni vavaenimo'ejöjo. ¹⁶Ëhu'ëro jië'ëro God-hu hesinö rinaguaje hesi bëhoho bogo noehu nimoromo biririvoromo muoho vae'i a'i huro noni vavaenimoromo rinaguajeje. ¹⁷God-hu sisë a börömo Pharaoh-are örire

jö majahijade jöho God-are surire jajivoromo ehi uvë'eje: God naehu ja böröme vaejavoromo döro bamavode hesi bëhoho naro jasi sisë hesi i'uoho bojamiromo ehuro nasi vöröho ae röhëhijego sa'ae göre göre raromarue aribövioho aho'obëhe nasi ihoho hebe va'oröhëgo. ¹⁸Ëhu'ëro jië'ëro God hesi nimë'oho a ioro'ioro jabumëni vavaenimoromo hesinö javuojöro gagovavuo'i a ioro'ioroho ma-rëmajeje jabesi nimoromo biriri'övoromo mu sisëhemu vaenövoröhëgo.

God-hu dë vörönimoromo i'u bojamuibe noni vavaenimobe va'aje jöhoje.

¹⁹Ëhu'ëro jië'ëro nani jero ae gö jö sisë uehorovoromo nasi jöho ahoromo sarerivoromo ue'a'anue: God-ro hesi nimoromo ramuë'ëro ehü'ëro noro biriri'övoromo mu sisëho vaejarue höjo. Noehu mu sisë vaejaruoho ëho bogo nosi sisëhu jio'i God-hu nimade muoho höjo. Hesi nimade muoho bogo aho varijënoho javuego ehuni no mu sisëho vaejarue höjo. Ehuni God-ro sarerivoromo ëma uövuaje höjo: Jemëhu mu sisë vaejarujoho jemesi sisë höjo. Eho bogo nosi sisëho jio'i God-ro hesi nimoromo ramuë'ëro ehü'ëro no mu sisëho vaejarue höjo. ²⁰Jaehu ehi jië'e sareri'e jö majehijë'oho naro ja ua'ejo: Ja ma-ae javajëjo. Ja ma-a javë'oho röhu ja rabëni biriri'övoromo God-are öriroho ehi jië'e jö sisëho jövanuëjo. No sa'aehu rama avoharuëhi ehi javuo'i God hu rama avoho'amaje aho va'ëne jië'ëgo ehuni no bogo ri'öromo ua'ëjarëjo: Ja rabëni no ehioho avohavuane höjo. Bogo ehioho ua'ëjarëjo. ²¹Ja'o uehorovone. Rama avoho'amarue aribövieuho sa'a mugöru baeromo jabesi nimoromo avohë'oho iae maeje. Nimë'oho sa'a mugöre gemu baeromo röhu ramae niö'i avohëvo'ë'e rama göho maego maja börömohuni runo'e bamo'irögöro göho sisëgo majae ehi ë nemonövo'iröhëro.

²²Ëhu jö hesi bëhoho God no avohavuaje aeje. No avohavuaje aëro jië'ëro ehü'ëro jië'ëro hu hesi nimoromo ë'ë'oho iae maeje. Hu nimadeje huhu a i'u bojemi'iröhë vöröhu'o darugohu'o ae aho'obëhe röhëhi'iröhëni. Ehuni huhu dë vörönimego sisëröhë aribövi jabesi öriroho i'uoho bogo burëroho bojemi'i ma-biririvoromo gë taemobe rovadeje ijönö i'uoho bojemi'iröhëni. ²³Ma-gë taemobe rovade hesi bëhoho hu nimadeje hesi aji mabëhe nosi örire röhëhu avoho'iro rabëni hu noni vavaenimaje aribövie javuë'ëgo. Noehu hesi aji baeröhëgo huhu huë baeromo avohavuade aribövie javuë'ëgo. ²⁴Jew rajo ioro'ioroho no hesinö javuojöro rinaguade aribövie uëve. Röhu bogo Jew rajoho gemu rinagu'o i a'i sa'a gö gö raje a ioro'iorohu'o rinëgë'eje. ²⁵God-hu sa'a ioro'ioro rajo hesinö jëvojöro rinëgoröhë jöho urimë'i Hosea-ro God-are surire jajivoromo uvë'eje:

God-ro uvajëjo: Eäribövioho bogo nasi aribövie jëvajokho

ijönö naro uë'ejöjo: Eho nasi aribövie jioruomajëjo. Eäribövioho bogo nasi huë baejëvaje agane jëvajokho ijönö naro uë'ejöjo: Naehu huë baejëvaje agane jioruomajëjo.

²⁶ Di sa'are ariböviohuro henövare God-ro uë'ego: Jemë bogo nasi ariböviehu jëvavë'ego henövaroho ë aribövioho naro uë'ejöjo: God darugo'o hijaje a nasi aboji harihu'e jëvavëjo.

²⁷ God-hu sa'a ioro'ioro rajo rinëgade hesi jöho ëhi jio'i röhu Israel rajo jabesi jö Isaiah-hu darugo'o uvade jöho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje: Nani Israel rajoho nie'u va'ëne ae jëvo'ajëjo röhu ae ma-vemino'e i'uoho bogo bae'i mae jioruomo'ajëjo. ²⁸ Èhesi bëhoho God-ro sa'ae aho'o jabesi sisëho ma-burëro mevoromo i'uoho ma-ioro'ioeremo bojëmi'ajëjo. ²⁹ O Isaiah-ro ave jöhu'o jajivoromo uvadeje:

Jögoru eni jië'e ae Bada God-ro noni a uje gemu gemu bogo vuonugahuo'ibejajo

Sodom amo barëjadëhi no'o ëhi barëjavuo'ibejajo.

Gomorra amo sisërëjadëhi no'o ëhi sisërëjavuo'ibejajo.

Isaiah-hu urimo uvadëhi avevejö'oho Israel rajoho no ëhi ae ma-gemu gemu God-are aribövi mae javue.

Israel rajehu Keriso bogo ma uehorovarue jöhoje.

³⁰ Èhi jië'oho no diehi uvo'ejo. No ëhi uvo'ejo: Israel rajoho bogo a'i sa'a ioro'ioro rajoho bogo sivoho gabe rovere höjo God-are nunire mae riravoröhoho. Èhi höjo röhu jabumëro Keriso-are örire mae uehorovoromo ëhuro God-are nunire mae riravo'iröhe öroho iae baejë'e höjo. ³¹ Sa'a ioro'ioro rajohuro baejare höjo a'i Israel rajohuro uvare höjo: No God-are jögoru ejahë'oho ëhuro hesi nunire mae riravo'ejarëromo God-are jöho ejaho'i sivoho gabe rovaroho mae riravo'iröhe öroho bogo baejare höjo. ³² Bogo baejare hesi bëhoho bogo uvareje: Kerisoro gemuëro ajamui'iramu mae javuo'ajë uvo'i a'i ömo gavareje ga'i avohorovë'ero God-are nunire mae riravo hesi jëvego. Èhi jië'e öroho nahoromo bogo biroho'i God-are munë Iesu bijönimoromo hesirire munëro biberovanovareje. ³³ Keriso munë va'ëne jiaje jöho uhu'e jajivoromo ëhi uvë'eje:

Èhuro gahëjo. God naro munë va'ëne aho Zion bama-jëjo.

Aëro hesirire ro biberovo'aruëjo.

Hesirire ro rireromo'aruëjo.

A'i ae rahu ë aho mae uehorovë'oho bogo javojimo ga'a'ajëjo.

10 O asë'e aganomë nasi dë vövöbajo'oho aho'o nimo avohoromo God-are örire ëninamijajeje nasi Israel sa'a rajohuro God-are i'uoho bogo bae'i ma-marö va'iröhego. ² Èhesi bëhoho naro jabesi muoho garomo uëve: God-are muoho nimo avohuomaje höjo. Röhu bogo ma garomo ë'oruomaje höjo. ³ God-hu nosi iho avohahuaje öroho bogo gavanovo'i sarerivoromo uvoruomë'eje: No mu mae vaejë'oho God-ro göromo nosi sisëho uehorovoromo vuonugo'iramu hesi nunire mae riravo'ejarëromo jabesi biririvoromo God-are jögoroho ejaho'i ë'o gavë'eje. Èhi'oromo God-hu nosi sisë avohahuëgo hesi nunire mae riravo'iröhe jöho bijönibijohë'eje. ⁴ Èhesi bëhoho aëro sarerivoromo uvoruomajeje: No God-are jögoru eja-horomo mu mae vaejë'oho ëhuro hesi nunire ma-mae

riravo'ejarëjo. Èhi uvoruomajeje. Röhu ae rahu Keriso mae uehorovë'oho ijonöho bogo ëhioho uvo'i a'i uvarueje: Hesi Kerisoro ajamui'iramu God-are nunire riravo'ejarëjo.

Israel rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o Keriso mae uehorovego God-hu baejavuoromo maro bamavuaje jöhoje.

⁵ Jögoru ejahoromo God-are nunire mae riravo'iröhe ë hesi jöho Moses-ro jajivoromo uvë'eje: Ae rahu jögoru e barëjë'oho ëhuro maro raromoruomo'ajëjo.

⁶ Röhu God-are jögoru ejahoromo hesi nunire mae riravo'iröhe ë hesi darugoho bogo nosirehu jio'i a'i

Keriso mae uehorovoromo God-are nunire mae riravo'iröhe öroho iae nosirire jie. Èhesi jöho God-are

surire jajivoromo ëhi uvë'eje: Nadi jemesi simanoho uehorovoromo uvorëjo: No diehi'oromo ö'idöroho io-

jiomo'ejarëjo. Èsurire jö hesi bëhoho uöromo ë'adeje: Nadi uvorëjo: No diehi'oromo iojiomo'ejarëjo ëhuro

Keriso hu'irae baeromo vuonorö'ö ruvebijego huro no ajamui'iröhego. ⁷ O jö göho nadi uvorëjo: No diehi'oromo

vuovë'e ariböviehu raromaruiroho abue'ejarëjo. Èsurire jö hesi bëhoho uöromo ë'adeje: Nadi uvorëjo:

No diehi'oromo vuovë'e ariböviehu raromaruiroho abue'ejarëjo ëhuro Keriso hu'irae barojomego ajamui'iröhego. ⁸ Keriso-are muoho bogo rori'ohoje. A'i

God-are surire jöho ëhi uvë'eje:

God-are jöho iae jemesirire höjo.

Hesi jöho dë vövöbajo'ere jëvë'ero jemesi jö'ehu ato'irarijoho höjo.

God-are jö hesi bëhoho Keriso mae uehorovoröhego noehu majëhijarue jöho uöromo ë'adeje. ⁹ Jaehu dë

vövöbajo'ere mae uehorovoromo uvë'oho: God-ro Iesu ajamamu guomoromo ri'öjade hö uvoromo röhu

mae uehorovanue jö jasi jö'ehu a huruoho majëhiromu uëvë'oho: Iesu gemu Bada hö uëvë'oho bogo

sisëroho va'i maro hi'a'anue. ¹⁰ Dë vövöbajo'o o jö'o jabesi bëhoho dë vövöbajo'ere noro Iesu mae ue-

horovoromo ëhuro God-are nunire mae riravarueje. O jö'ëro no Iesuarue jöho ae huruoho majëhiromu ëhuro

bogo sisëroho va'i maro va'o hesi javue. ¹¹ Èhi jië'e jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Ae rahu ë aho

mae uehorovë'oho bogo javojimo ga'a'ajëjo. ¹² Èsurire jöho sa'ae aho'obëhe aribövi nosi jöhoje. Jew rajo

ariböviohu'o sa'a ioro'iorohu'o bogo göho göho javuo'i ma-gemuoho javue. Badaro gemuëro böröme

namiromu ae aho'obëhe muebejavuoromo göröhe di ahuro huro ajamijöro ua gavamu gövuë'oho no ae

aho'obëhe mabëhe ajamuijajeje. ¹³ God-are surire jöho ëhi gemuoho uvë'eje: Ae rahu Badaro ajamijöro ua

gavë'oho ajëmi'iramu bogo sisëroho raromo'i maro raromaruëjo.

¹⁴ Èhi jie röhu aehu Bada Iesu bogo ma uehorovë'oho ajamijöro diehi ua ga'ë'ö. Ua ga'iröhe öroho bogo-

je. O hesi jö bogo hejë'oho diehi mae uehorovo'ë'ö. Mae uehorovo'iröhe öroho bogoje. O aehu hesi jö bo-

go majëhijë'oho diehi he'ë'ö. He'iröhe öroho bogoje. ¹⁵ O God-hu a bogo rëmö'öjamu rovë'oho hesi jöho

diehi majëhi'ë'ö. Majëhi'iröhe öroho bogoje. God-are surire jöho ëhi uvë'eje: Jö ma barovarue aribövioho mabëhe rovego gëvarue höjo. ¹⁶ Mabëhe rovego gëvarue hö jajivadeje röhu Jew raje ae aho'o bogo a'i magemuëro gemuëro Iesuare jö maho ejahë'ejö. Urimë'i Isaiä-ro jöe gemuoho jajivoromo uvë'eje: Bada rahuro nosi jöho mae uehorovë'e höjo. Ae vemino'ëro ejahuë'e höjo. ¹⁷ Èhu'ëro jjië'ëro Keriso-are jöho majahuijogo ëhuro no hejarueje. Heromo ëhuro no mae uehorovarueje.

¹⁸ Èhi jie röhu naro uëve: Na Israel rajoho hejë'e höjo o bogajo. Iae jabumë hejareje. God-are jö hejaroho iae hesi surire jajivoromo ëhi uvë'eje:

Jabesi huëho sa'a viture viture he barëjë'e höjo.

Jabesi jöho maja rojomajire maja beva'ajire rëriäe barëjë'e höjo.

¹⁹ Röhu ave jöhu'o uë gë'ejo. Na Israel rajoho God-are jö bëhoho gavare höjo o bogajo. Iae jabumë bëhoho gavareje röhu bogo ejareje. Urimo Moses-ro God-are surire jajivoromo uvë'eje:

Jabesi sivu sivue raromarue aribövioho God naro ajëmi'iramu

Jew rajoho jemëro gëromo dë vi'ehëgo'iramu uvo'a'arujëjo:

God-ro rabëni jabumë ajëmi'i no bogo ajamuijaje höjo.

O God na bogo avoho gevarue aribövioho naro ajëmi'iramu

Jew raje jemëro jabumë gëromo dë vörönimo'arujëjo. Èhesi bëhoho Israel rajohuro God-are jöho iae hejareje röhu bogo ejahareje. ²⁰ Èhi jjië'e jöe gemuoho Isaiä-ro ma-sama'e huruoho jajivoromo uvë'eje:

Bogo birohevo'i nahevare ariböviohuro God na birohevare höjo.

Nasi jöëni bogo uë gëvare aribövioho naro jabesi örire röjahirovamu gevare höjo.

²¹ Sa'a ioro'ioro rajehu God biroho'iröhe jöho ëhi jajivo'i a'i Israel rajo jabesi jöho jajivoromo ëhi uvë'eje: Jaburo nasiro ruejörö na vae majae öve nug'öbe rovë'e jevajëjo röhu jabumë jöe bogo e'i biriri'övoromaje aribövie jioruomajëjo.

God-hu Israel raje ae aho'obëhe bogo vuonugëvo'i a vituohuni vavaenimoromo ajëmibe rovade jöhoje.

11 Israel rajoho ëhi jjië'e hia'i biriri'övë'e aribövie jioruomë'ego Paul naro uëve: Na ëhuni God hesi aribövioho ioro'ioemu vuonugëvë'e höjo. Bogo mae bogo vuonugëvë'eje. Paul na'o Israel raje jeve. Na Abraham-are uje jeve. Na Abraham-are uje Benjamin hesi uje gemuoho jeve. ² Urimë'i God sa'a bövi bise'o bogo bamadevare evare Israel aribövioho hesi baejavuo'i uvë'ëro ëhu'ëro ijönöho bogo ramuö'öjë'eje. Elijah-hu ë'ade jöho jemë'o iae gavarueje. Elijah-ro Israel rajo jabesi jö sisëho God majahiro mo uavade höjo: ³ Bada jani suvuoro vënire buejharue maratuo-ho Israel rajohuro dadovo'amë'e höjo. Jö jasiro baeromo majëhijarue aribövi ioro'ioroho muo'amë'e höjo. Vaevë'e na gemu jevajëjo. Röhu na'o anego'i ni-

maruëjo. ⁴ Elijah-ro God ëhi uavade höjo. Èhi uavamu God-ro Elijah mana diehi uavade höjo. Huro ëhi uavade höjo: Ja uvanuoho: Na gemu jevajë uvanuoho röhu na Israel raje ae aho'obëhe 7,000 avoho nugo'amë'e jevajëjo. Èhu'ëro jabu'o na bogo vuonugevo'i sareri'e god gö Baal ague aho raromoro-rajahiruomë'e höjo. God-ro ëhi uavade höjo. ⁵ God-hu Israel rajo ioro'ioro avoho nugo'amadëhi avevejö'oho ëhi gemuohoje. God-ro hesi nimoromo huë baejavuoromo Israel rajo a vituoho avohoromo maro ramuë'eje. ⁶ Avoho ramuade hesi bëhoho noehu vaejarue muoho bogo uehorovë'e hesi ëma nimoromo huë baejavuoromo ajamuijadeje. O noro mu mae vaejogo huro ëho garomo avoho ramuo'ibejo ëho bogo hesi ëma nimoromo huë baejavuajë muoho jio'ibejo.

⁷ Èhu'ëro jjië'ëro Israel rajohuro God-are nunire mae riravoröhe öri nahobe rovaroho bogo birohareje. Ae ma-gemu gemu God-ro hesinö baejavuë'ëro ë öroho birohareje. Israel rajo a ioro'ioroho God-ro ma-rëmamujabesi biriri'övoromo mu sisëho vaebe jijihadeje.

⁸ God-are surire jöho ëhi gemuoho jajivoromo uvë'eje: God-ro jabesi öroho tugohëhamu momorö'ö uro'amë'ëro God-are muoho jabesi nunoho bogo garomo hesi jöho jabesi hia'oho bogo hebe rovaroho jaruvohu'o ëhi gemuoho höjo. ⁹ Röhu Israel rajo jabesi jöho David hu'o God-are surire jajivoromo uvë'eje: God jero ëhi'onego jabumëro uvo'irarëjo: No mae javuajëromo söröe ijanovego evare guavëro jiomëvanovoromo buorëro taemëvanovoromo guaro rireromëvanovoromo ëhi'oromo ëhuro jabesi i'uoho mana baerumoröhe. ¹⁰ God jero jabesi nunoho tugohëhonego ramoramovëhego bövioho bise'oho bogo garuomö'irajo. I'u böröme bojëminego baeromo maior'iore gemu deje gurorovë'e jijihö'irajo. David-ro ëhi jajivë'eje.

God-hu sa'a ioro'ioro rajo baejavuoromo mare bamavuajë jöhoje.

¹¹ Èhuni na uëve: Israel raje rireromëvadoho na ëhuro ioro'ioemu sisërejëvo hesi höjo. Bogo mae bogo. A'i Israel raje Keriso bijönimë'ego ëhuro sa'a ioro'ioro raje sisë'i jëvajoho God-ro baejëvoromo maro bamëvë'eje. Baejëvoromo maro bamëvade hesi bëhoho ëhuro Israel rajohuro dë vi'ehëgego uvoromoröhego: God-ro diehi'oromo sa'a ioro'ioro rajoho ajëmi'i no bogo ajamuijaje höjo. ¹² Israel rajohuro Keriso bijönimoromo God-hu ajëmaje muoho boremi'öjamu ëhuro sa'a ioro'ioro raje dinö'e dinö'e raramaruohuro Keriso-are mu maho baeruomë'eje. Èhuni jemë'o uehorovore. Israel raje aribövie aho'obëhe vuonorö'öromo God-are örire avo'avoho uehorovo'iramu ëhuro sa'a ioro'ioro rajohuro Keriso-are mu maho bae avohoruomö'ë'e.

¹³ Röhu sa'a ioro'ioro rajomë naro jemesi örire ave jöho uë'ië'e. Kerisoro na remö'öjë'ëro na hesi jö baeromo sa'a ioro'ioro rajo jemesi örire majëhibe juvaje ae jeve. Naro uvajeje: Èmuoho böröme hö uvoromo nimoröhë'i Keriso-are jöho jemesi örire majëhijaje-

je. ¹⁴ Keriso-are jöho sa'a ioro'ioro rajo jemesi örire majëhiromomo na nime nasi sa'a rajohuro dë vi'ehëgego uvoruomoröhego: Sa'a ioro'ioerehu mu ma baeruomajëhi rabëni no'o bogo ëhioho baejare höjo. Jabuhu ëhi uvë'o ho nani naehu ajëmi'irodoho eni jevo'ë'e. Èhuro jabumë Keriso uehorovoromo bogo sisëroho va'i maro va'oruomo'ë'e. ¹⁵ God-ro Israel rajoho rori'o rëmö'öjë'ëro ëhu'ëro sa'ae aho'o jemë'o buore vaeromo hu'o jemë'o gemu mae raromarujeje. Èhu'ëro jjië'ëro God-ro Israel rajoho sionëro baejëvo'iramu ëhuro aji'e mu göëro urimore muoho iosiramiro mo börömo bëhe rue'ë'e. Èho vuovoromo i'ovanovë'e muoho jianovo'ë'e.

¹⁶ Röhu i mugöru vitu harihoho urimo atoromo God bojamijë'iroho i mugöru vitu göhu'o ëhu'o hesije. O ijo dirume God bojamijë'iroho ijo mahu'o ëhu'o hesije. Èhu jö hesi bëhoho Israel rajo hijo miono'e God-are ariböviëro jëvë'ëro ëhu'ëro ijore jiohe rovaje hijo miono'ohu'o jabesi ujohu'o God-are aribövie javue. ¹⁷ Röhu uhu jö göho olive ije gö amore bivaroho gö je'ore ëma rijadohoje. Israel rajoho no amore bivare ijoho va'ëne javue. O sa'a ioro'ioro rajoho jemë je'ore ëma rijade ijoho va'ëne jëve. Röhu God-ro amore ijo hesi ade gö tarivo'amoromo rori'o bahi'i je'ore ijo hesi adoho ujuohoromo sionore bijioho nugo'amadeje. Èhu'ëro jjië'ëro je'ore ijo adohuro amore ijo hesi rihuo ho baeromo sirihoromo ma-mabëhe gemuoro io-jiomë'eje. Èhu jö hesi bëhoho God-ro sa'a ioro'ioro raje jemë Israel rajohu'o gemuore bimumvëvamu jemë'o God-are mu maho baejarijeje. ¹⁸ Tarivoromo rori'o bahijade ijo adoho garomo nadi uvore: Noro jabumë iosirëmiromomo ma-mabëhe javuoromo jabesi sionoho baejë'e javuajëjo. Jemë ëhi uvë'o ho avo'avoho uehorovoromo uvore: No ma-ijo ado va'ëne javuajëjo. No ijo bëhoho bogo rihuoho bojëmijarue höjo. A'i ijo bëhohuro no rihuoho bojamuijaje höjo. Èhu'ëro no bogo masijoho javuajëjo.

¹⁹ Röhu nani jero ue'a'anue: Iae mae höjo röhu ë ijo adoho tarivë'e höjo ëhuro naro jabesi sionoho bae'irodego. Èhu'ëro naro jabumë iosirëmiromomo ma-mabëhe jevajëjo. ²⁰ Iae mae uevanue röhu jabumëro Keriso-are jöho bogo ma uehorovamu ëhuni tarivë'eje. Röhu jero Keriso mae uehorovë'ëro ëhuro birivoromo sirihoromo namijanue. Èhuni nadi jasi sivuoho uehorovoromo uvone: Na böröme namijajëjo. Nadi ëhioho uvo'i a'i juhuonivone. ²¹ Israel rajo ijo ado ma va'ëne jëvadoho röhu God-ro jabesi sisëho bogo manunëremuoho gë'i tarivoromo rori'o ruruhö'öjadeje. Èhi jjië'e jiaje ëhuni je'ore ijo adoho jero nadi uvone: Na sisë vaejë'o ho hu ma-nunëro ge'a'ajë uvo'i a'i uvone: Na sisë vaejë'o ho ë Israel aribövi i'u bojëmadëhi God-ro ëhi jjië'e i'uoho na'o bojëmi'ajëjo. ²² Èhuni ave jöhuremu uehorovone. God hu huë baejavuaje aeje. Röhu hu i'ue bojamuijaje aeje. Sa'are rireromare aribövi jabesi örire i'ue bojëmijë'eje. O jasi örire huë baejavajeje. Huhu huë baejavaje muoho jaehu mae uehorovobe va'ë'o ho iae huë baejavonövo'ë'e. O bogo mae uehorovë'o ho huro ja'o tariö'öjavo'ë'e. ²³ O Israel

rajoho Keriso bogo mae uehorovarueje. Röhu ë mu sisëho vuonugo'i Keriso mae uehorovë'o ho God-ro ë aribövioho tariö'öjëvadoho ujuohoromo röhu maho sionore bimumvëvo'ë'e ëhi jjië'e mu vae'iröhoho God hu eni jjië'ëro. ²⁴ Èhesi bëhoho sa'a gö rajo ae javajoho ja je'ore ijoho va'ëne javadeje. Èhi javamu röhu God-ro ja je'ore ijo adoho va'ëne tariøjavoromo amore ijo gemuore bimumvavadeje. Èhi jjië'e anoji'e muoho vaejë'ëro ëhu'ëro noro biririvo avohoromo uvarueje: God-hu Israel rajo ë amore ijo ado tarivoromo rori'o bahijadoho ujuoho sionore bimumvëvanovë'o ho ëho masamae jio'a'ajëjo.

God-hu ae aho'obëhe nosi jöëni vavaenimoromo maro bamavuo'iröhe jöhoje.

²⁵ Aganomë ave jöho urimë'i God-hu gurihjadoho avevejö'o ho röjahuijë'eje. Èjöho na nege jemëro avoho ga'irarijago jemëro jemesi sivue uehorovoromo uvöjëni: Nosi simanoho mabëhëro javuë'ëro mae raromaruë höjo. Èjöho na majëhi'i'ë'e. Israel rajo a ioro'iorohuro hia'e biriri'övaroho bogo ioro'ioeremuoho ëhioho jëvobe va'i hujeji sa'a ioro'ioro raje ae aho'obëhe God-arinö rueruomo'iramu evare barë'ë'e. ²⁶ Sa'a ioro'ioro rajohuro rueruomo'iramu evare Israel rajoho ae aho'obëhe sisëre jëvajoho God-ro baejëvoromo maro bamëvo'ë'e. God-hu Israel rajo baejëvoromo mare bamëvo'iröhe jöho God-are surire ëhi gemuoho jajivoromo uvë'eje: Bada God-ro uvajëjo:

Ajëmi'iröhe ahuro nasi dahorure Zion jioromo ruvebi'ajëjo.

Ruvebiromomo God bijönimarue mue aho'o Jacob-are ujo ömo'ömehu vaejaruoho rori'o babu'ö barë'ajëjo.

²⁷ Jabesi sisë u'ovëho'irode majare evare ëhi jjië'e ioro'ioeremu jioröhe jögoroho naro bojëmi'ejöjo. Israel rajo jabesi jöho ëhi jajivë'eje.

²⁸ Israel rajehu Keriso-are jö ma bijönimaruohuro ëhuro jabu rori'o tariö rëmaje aribövie jëve ë hesi bëhoho God-ro sa'a ioro'ioro rajoho ajëmi'i nimë'ëro. A'i God-hu Israel rajo nimoromo baejëvadohuro ëhuro jabumë God-hu huë baejëvaje aribövie jëve ë hesi bëhoho God-ro Israel rajo jabesi hijo miono'o jabesi ujoho ajëmi'i uvë'ëro jjië'ëro. ²⁹ Èhesi bëhoho God-hu di aribövi hesinö jioruomoröhego uëromomo hesi mu ma suvuro bojëmijë'o ho huro bogo jö göho uehorovo'i ëhi gemuoho uehorovëvobe va'ë'e. Èhuni Israel rajoho bogo vuonugavuo'ë'e. ³⁰ Urimoroho sa'a ioro'ioro rajoho jemëro God-are jöho bogo ejahonövarijeje. Bogo ejahamu God-ro gavë'ëro röhu jaruvoho gavade Israel rajohuro hesi jöho bogo ejahamu gëgorovo huotorovoromo sa'a ioro'ioro rajo jemesi jöëni vavaenimë'eje. ³¹ God-ro sa'a ioro'ioro rajoho jemëni vavaenimoromo ajëmijë'ëro Jew rajehu avevejö'e God-are jö bogo ejaharuoho ijönö God-ro jabesi jöëni ëhu'o vavaenimo'iramu maro jëvo'ë'e. ³² God-ro ae aho'o jögoru aho'iröhe hesi darugo uhure ramuë'eje ëhuro ijönö ae aho'obëhe no huë baejavuo'iröhëro.

³³ Asë'e God-are huë maho bogo bise'o vadu'ohoje. Hesi simano maho nuni aji maho börömo maeje.

Huhu uehoro mae baejaje hesi bëhoho rahuro biroho'ibejo. Huhu diehi ë'aje öroho rahuro ga'ibejo.

³⁴ God-are surire jöho ëhi gemuoho jajivoromo uvë'eje: Rahuro Badare uehoroho gavë'e höjo.

Hesi öriroho rahuro jögoroho mami'ajëjo.

³⁵ Raro suvuoroho bojamijë'ëro ëhu'ëro

God-ro mana vuonorö'ö bojami'ajëjo.

³⁶ Èhesi bëhoho God-ro bövioho bise'oho hesiremu

javuoröhego avohavuë'ëro huro döre hiromo

aho'obëhe muebejavuajeje. Èhuni hesi ihoho gemu rajhiemu rajahibe va'ejo. Iae mae.

Noehu God-are örire dë vövöbajo'e aho'o bojamiromo hesi mu vaenövoröhe jöhoje.

12 Aganomë God-ro ëhi noni vavaenimë'ëro ëhuni na nege jemëro jemesi sino haho'e dë vövöbajo'e aho'o baeromo God-are örire gemu bojamirovo'irarijigo. Èhi bojamirovë'oho ëhuro Jew rajehu vuovë'e mi suvuoro God-ni bahijaruoho bogo ëhioho jio'i nune jië'e suvuore jio'ë'e. Èhi jië'e suvuoroho God-aremu jio'iramu ëhuro hu nimo avoho'ë'e. Jemesi arijo'arije God-are örire ëhi bojamirovë'oho ëhuro jemë simano mae jioromo God avoho rajahi'aruje. ² O ave sa'arohemu uehorovarue ariböviehu nunire bahijarue mu sisëho nadi ejëhoromo vaenövore. A'i nugego God-ro jemesi uehore aho'o huotovëho'iro ëhuro jemesi dë vövöbajo'ere God-are aji mahemu baebe va'irarije. Èhi ë'ë'oho God-hu diehi diehi jië'e mu nimajoho jemë ga'a'aruje. Ga'a'aruje diehi jië'e muoho sisëho bogojio'i God-are nunire ma-maemu jio'iramu.

³ Röhu God-ro hesi nimoromo huë baejevoromo apostle mu hesi darugoho bojemijë'ego ëhuni ave jöhu'o majëhi'ejo jemë ae aho'obëhe he'irarijigo. Nadi jemesi sivuoho uehorovoromo uvore: No a masije javuajëjo. A'i jemë ae gemu gemu avoho uehorovoromo uvore: Naro hesi örire mae uehorovoromo mu vaejoro God-hu ajemadëhi naro hesi örire ëhi mae uehorovoromo ëhi jië'e muoho vaenövo'ejöjo. ⁴ No sino haho'e gemu gemu javuo rove. Röhu öve höre nune ëhi jië'e inömoho aho'obëhe javuë'ëro inöme göëro mue gö vaejarueje inöme göëro mue gö vaejarueje. ⁵ Èhesi bëhoho ekaresiaho no ae aho'obëhe javue. Èhi javue röhu Keriso-are ae gemuoho javuë'ëro ëhuro aho'o sino haho'e gemuoho javue. Èhi javuë'ëro no ae aho'obëhe gemuore bimuvorovë'e javue. Nosi sino haho'o bimuvorovarëhi ëhi gemuoho javue.

⁶ Röhu God-ro hesi nimoromo huë baejavuoromo ae gemu gemu suvuoro gö gö bojamuijamu baebe rovarajeje. Èhuni suvuoro diehi baejare ëhi jië'e muoho vaebe va'ejo. Jö God-aro baeromo a majëhi'iröhe suvuoro baejë'oho mae uehorovoromo uvo'ejo: God-are jöho ëhi röjahuijë'e hö uvaruëhi ëhi jië'e jöhemu ae majëhibe va'ejo. ⁷ O ae gö a ajëmi'iröhe suvuoro baejë'oho iae no ae ajëmibe va'ejo. O God-are öri röjëhijarue ae javuë'oho iae no ae röjëhibe va'ejo. ⁸ O jögoru bojëmijarue ae javuë'oho iae no jögore bojëmibe va'ejo. O ae suvuorëmijarue ae javuë'oho iae no öve sasohavuo'iramu suvuorëmibe va'ejo. O masijo riravoromo

muebejëvarue ae javuë'oho ëhuremu uehorovoromo muebejëvobe va'ejo. O huë baejarue ae javuë'oho dajenimorohoromo huë baeromo ajëmibe va'ejo.

⁹ Ae gö rajëhijë'iroho nadi ma-döhuremuoho rajëhi'i jemesi uhohu'o rajëhibe va'ore. Mu sisë rovajoho birivivoromo nadi gavanovo'i mu maemu ma'enobe va'ore. ¹⁰ Göëro göho Christian ö mueno'e hö uvoromo huë baerovore. A ioro'ioro jabesi ihoho döro bamoromo rajëhi avohore. ¹¹ Muoho nadi bijönimo'i birivivoromo vaebe va'ore. Jasi dë vövöbajo'e aho'o Badare öroho gemu bojamirovoromo hesi muoho vaejahobe va'ore. ¹² Uvore: Ijonö God-ro mae ajamui'iramu aji maro raromo'ejärëromo nimorohobe va'ore. Huë sisë rovë'iroho birivivoromo riravobe va'ore. Majae ëhi God-are öroho jöe atoromo ë muohuremu uehorovobe va'ore. ¹³ God-are aribövie huë vavaene jëvë'oho suvuorëmiromo ajëminövore. Aehu vejö'e i'e rovë'oho nihudëgonövore.

¹⁴ Aehu sisë vaejëvo'i arijë'oho jemëro God uavego huro jabumë huë mae bojëmi'iro. Nadi uavego huro sisëho bojëmi'i a'i uavego mae bojëmi'iro. ¹⁵ Ae nimorohë'oho jemë'o gemuoro bimuvoromo nimorohore. Ae vavaenimë'oho jemë'o gemuoro bimuvoromo vavaenimore. ¹⁶ Jemë aho'obëhe ma-gemu uehorovoromo huë baerovore. Nadi uvore: No masijëro javuë'ëro mu ininoho bogo vae'ejärë'i mu böröme o bise'e ma-vaere. Nadi sivuoho uehorovoromo uvore: No simano ma'e ae javuajëjo. ¹⁷ Ae göehu sisë vaejëvë'oho nadi mana sisë vaejëvore. Ae aho'obëhe uvaruoho: Èmuoho mae hö uvaruoho ëhi jië'e muoho vae'i ë'o gare. ¹⁸ Huë mae hesi örohuremu uehorovoromo ë hesi muohuremu vaeromo ae aho'o jabu'o gemu mae raromo gare. ¹⁹ Aganomë aehu sisë vaejëvë'oho nadi mana i'uoho bojëmi'i ma-ga taemorego hesi God-ro vörö'iraeromo i'uoho bojëmi'iro. Èjöhö God-are surire uvë'eje: Badaro uövüajëjo: I'u bojëmi'irodoho nasi mue höjo. Naro mana bojëmi'ejöjo. ²⁰ Èhi uvë'e jiaje nadi mana bojëmi'i a'i God-are surire jöho uvë'e jiajëhi ëhi vaere. Èjöhö ëhi uvë'eje: Ja'o muorovaje aho hömë'iroho ioho ma-bojaminëjo. O jovo i'i nimë'iroho jovoho ma-bojaminëjo. Èhi ë'ë'oho ruehuro ëho garomo tiöromo gövögövövoromo avo'avoho uehorovo'ajëjo. ²¹ Mu sisë rovë'iroho nadi ejahorego jemë ruahö'öjëvego bejëvo'i a'i mu mae vaeromo ëhuro ë sisë rovajoho ruahö'öre.

Sa'are a masijehu bojamuaje mu noehu vaeröhe jöhoje.

13 Ae gemu gemu aho'obëhe ave sa'are a masijo jabesi jöho ejëhore. Sa'ae dinö'e dinö'e raromoromo masijo vaejarue aribövi jabesi darugoho bogo ëma ri'ö'i God-ro darugoho bojëmiromo uëvadeje: Èmuoho vaerëjo. ² Èhuni ae rahu ave sa'are a masijo jabesi jö ahë'oho ëhuro God-hu bamade muohu'o mu'uvajeje. God-hu bamade mu mu'uvë'oho ëhuro i'uoho mana bae'ë'e. ³ Sa'are a masijo jabesi mu bëhoho mu ma vaejarue ariböviohuro bogo juhuonivo'i a'i mu sisë vaejarue ariböviohuro juhuonivo'iröhego.

Jabesi mu bëhoho ëhije. Ëhuni ja sa'are a börömo bogo juhuonami'ie'oho mu mahemu vaene. Mu ma vaejê'oho huro jasi ihoho mae ua'ë'e. ⁴ Sa'are a börömo-ho God ajamiromo mu vaejaje aeje ëhuro ja mae javo'iröhego. A'i jaehu sisë vaejê'iroho juhuonamine. Rabëni i'u bojamui'iröhe vöröho ave sa'are a börömo-ho bogo ëma bae'i a'i God-are mue vaeromo mu sisë vaerumaje aribövioho God-are vörö'e i'uoho mana bojëmijajeje. ⁵ Ëhuni jero ave sa'are a masijo jabesi jöho ejëhone. Ejahë'oho ëhuro i'uoho bogo bae'a'anue. Röhu göho jasi dë vövöbajo'ere herovoromo uvo'a'anue: Na mu mae vaejê'e jevajëjo.

⁶ Iae ëhuni ave muohu'o vaejarujeje. Jemëro jabumë tax-oho bojëmijarujeje rabëni ave sa'are a masijohuro God-are muoho vaeromo avoho muebejaruëro jîë'ëro ë hesi bëhohuni. ⁷ A masijo jabesi örire diehi jîë'e mu vae'irarijoho ëhi vaere. Tax ihe gö gö bojëmi'irarijoho ëhi bojëmire. Mae uehorovo'irarije aribövioho mae uehorovore. Rajëhi'irarije aribövioho rajëhire.

Göehu gö hesi örire diehi jîë'e mu vaeröhe jöhoje.

⁸ Suvuore rabe a mana bojëmi'irarijoho ma-burëro mana bojëmirego ë muoho barë'iro. A'i ave muohuremu jiemu jioje va'ë'e dë vövöbajo'e a bojëmi'irarije muohoje. Göehu gö dë vövöbajo'e aho'o bojämijê'oho ëhuro God-hu bojamuade jögoroho e barë'aruje.

⁹ Rabëni hesi bëhoho God-hu bojamuade jögoroho ëhi uvë'eje: Nadi goho'amonëjo. Nadi ae anonëjo. Nadi vajiohe ë'onëjo. Nadi ae gö hesi böviëni bise'ënioho ganiganimonëjo. Ejöhu'o jögoru ioro'iorohu'o ë hesi bëhoho ëhi uvë'eje: Jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho ëhi rajahinëjo. ¹⁰ Jasi ae gemuoho dë vövöbajo'ehu rajahijê'oho hesi öriroho mu sisëho bogo vae'a'anue. Ëhuni göehu gö rajahirovë'oho ëhuro God-are jögoroho e barë'anue.

¹¹ Ëhi jîë'e muoho vaenövore rabëni hesi bëhoho jaruvoho diehi jîë'e maja jiajoho jemë iae gavaruje. Momorö'öjarujoho ri'ö'irarije majaho rovë'eje. Ëhesi bëhoho aevo'i Keriso mae uehorovare majare evare noehu God'o maro raromo'iröhe majaho ëgo'o jiadeje. Jaruvoho ë majaho dunove. ¹² Vahioho barë'i Badahu rueröhe majaho sisonuvo'irögoro ë'e. Ëhuni ramoramo'e muoho vuonugo'i muorovo'iröhe inömo inömo ujuoho'ejo aji'e majare muorovo'iröhëro.

¹³ Aehu majare avoho raromo jiiharuëhi noro ëhi ë'ejo. O gemuore gagovoromo mahunö'e uruvoromo tiöromo jijihë'oho bogo. Jovo iromo simano sisërëjê'oho bogo. Öehu jijihanovoromo mu gö gö vaejê'oho bogo. Ire muorove bogo. Ae gö jabesi mu mahuni dë vörönimë'oho bogo. ¹⁴ A'i jemëro Bada Iesu Keriso-are darugoho baeromo ëhuro sinehu sisë nimajoho nadi eromo hesi muoho vaere.

Noehu bogo masije riravoromo uvo'iröhe: Christian ö mueno'oho sisë hö uvo'iröhe jöhoje.

14 A ioro'iorohuro Keriso mae uehorovarueje. Röhu bogo avo'avoho uehorovo'i ma-juhuoni

juhuonie mae uehorovarueje. Ëhi jîë'e ariböviehu ekaresiae jemë'o bimuvo'i nimamu gëvë'iroho jemesi baejëvore. Röhu nadi uvore: Jabumë rue'iramu noro jabesi jöho aho'ahovo'ëjarëromo baejëvore. ² Ae göëro biririvoromo Keriso avoho uehorovoromo uvo'ë'e: I mi bövi bise'o ijê'oho iae mae höjo. Ae göëro juhuoni juhuonie uehorovë'ëro mioho bogo i'i ma-iemu i'ë'e.

³ Röhu mi bövi bise'o ijanue aharo nadi sivoromo uvone: Mi bövi bise'o juahovaje aho ma-asisö'o va'ënëro jîë'ëro juahovaje höjo. Nadi ëhioho uvone. O mi juahovanue aharo nadi uvone: Bövi bise'o ijaje aho vajamirovajëjo. Nadi ëhioho uvone. God-ro ë aho hesinö baejê'e höjo. ⁴ Ae gö hesi mu ajamaje aho jae-hu garomo sisë hö ua'iranoho ëho bogo jasi muehuje. God hesi böviohuremu ga'ë'e hesi mu ajamijaje aho mae nami'iramu o be'iramu. Röhu hu iae nami'ë'e. Rabëni hesi bëhoho. Hesi Bövioho ajami'iröhoho eni jîë'ëro ëhuro hu ajami'iramu biririvoromo mae nami'ë'e.

⁵ Ae göëro uvajeje: Ëmajaho ë majaho böröme go ëhuni ë majaroho no God mae uehorovoromo raromo'ëjarëjo. O maja ioro'ioroho ma-mu majae-mu höjo. Ae göëro uvajeje: O bogo ëhioho jio'i a'i majae aho'obëhe God-are majae jîë'ëro no God uehorovë'i muoho vae'ëjarëjo. Ëhi jîë'e uehoroho niö'i jëve. Röhu ae gemu gemu di uehoroho mae hö uvanuoho ë uehoroho gemu ma'enoromo hi juvone. ⁶ Ae rahu uvë'iroho: Ëmajaho böröme hö uvë'iroho huro Bada mae uehorovoromo ëhuni ë majaho uehorovajeje. O ae rahu mie rabe ijê'iroho huro uvajeje: God-ro suvuro mae bojëmijê'e höromo ijajeje. Ëhu'ëro Bada mae uehorovoromo ijajeje. O ae rahu mie rabe juahovë'iroho Bada mae uehorovoromo ëhuni juahovajeje. Juahovoromo röhu i rabe ijajohuni God huë mae uvajeje. ⁷ Ëhesi bëhoho no ave sa'are raromë'iroho bogo nosi jöënioho gemu raromarueje. O vuovë'iroho bogo nosi jöënioho gemu uehorovoromo vuovo'i ⁸ a'i raromë'oho Badare jöëni uehorovoromo raromarueje. O vuovë'oho Badare jöëni uehorovoromo vuovarueje. Ëhu'ëro jîë'ëro raromë'oho o vuovë'oho no Badare javue. ⁹ Kerisohu guomoromo röhu ri'öromo hijade hesi bëhoho vuovë'e ariböviohu'o ave sa'are raromarue ariböviohu'o nosi Bada jioromo muebejavuo'iröhëni. Ëhu'ëro no Keriso-aremu javue. ¹⁰ Ja rabëni jasi öehu mu ë'ajoho garomo sisë höromo aganueje. O ja rabëni öho juhuoni'e ae höromo sivanueje. Hujeji God-are majaho rue'iramu no aho'obëhe hesi nunire riravo'ejo hesi huro mevavuoröhego. ¹¹ Ëhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Badaro ëhi uövujajëjo:

Na daruge jioromo hijajoho iae mae jio'ego ave jöhu'o mae majëhi'ie'ajëjo.

Ae aho'obëhe God nasi jöëni gemu ague aho rarom'aruëjo.

Ae aho'obëhe jö'ëro huruohoromo uvo'a'aruëjo: Nörö God höjo.

¹² Noehu God-are nunire gemu riravo'iröhe jöho ëhi javivë'ëro ëhuni no ae aho'obëhe gemu gemu God-are

nunire riravoromo mu vaebe rovere bēhoho huruoho majahi'ejo huro herōhego.

No mue gō gō nosi Christian ō mueno'o jakesi nunire bogo vaejago jabuhu no gōromo nosi dōre bogo ō'oromo mu sisē vaejago rireromēvo'irōhe jōhoje.

¹³ Ēhuni ē'ego no ijonōho bogo uvo'iro: Ēaho mi ijajoho o ēhi jīē'e mu vaejajoho ēhuro mu sisēho vaejaje hōjo. Ē'ego no bogo ēhioho uvo'i. A'i uvore: Noro mue gō gō agano jakesi nuniroho bogo vae'ejarejo jaburo no gōromo nosi dōre ō'oromo mu sisē vaejago rireromēvojōēni. ¹⁴ Na Bada Iesuare ae gemuohuro jevē'ero ēhu'ero na ma-mae garomo uvajeje: Ijarue ioho mioho bōvioho bise'oho God bogo ahavuaie hōjo. Iae ēhi jie rōhu aehu uvē'oho: God-ro ahavuade hō uvoromo ē uvade aehu ijē'oho sisēje. ¹⁵ Ēhesi bēhoho mae hōromo jaehu ie mie jasi Christian ae gō hesi nunire ijamu ē ahuro garomo uvē'oho: O God-hu ahavuade ioho ijane hōjo. Ēhuni na'o God-are jōho ahoromo i'ejō uvē'oho jaehu hesi nunire ijanoho ēho bogo maho ē'aneje. Jero hesi ōrire bogo uehorovē'e ma-ijaneje. Ēa hesi jōēni Kerisoro guomē'e jiaje ēhuni nadi ioho mioho ēma iromo ēhuro hu ijumone. ¹⁶ Jemēhu uvarujoho: Ie mie jove bōvie bise'e ijē'oho mae hō uvarujoho gavē'i ue'ahore. Ae gōero gēromo jemesi mu ma hesi jōho sisē'i ato'ē'ō. ¹⁷ God-hu bōrōme namiromo muebejavuaie hesi bēhoho bogo ie jove ue'aharuoho jio'i a'i mu mae vaeromo huē baerovoromo God-are Aru'ahuhu dē vōvōbajo'o sasohavuego raromaruohoje. ¹⁸ Ēhi jīē'e mu ma vaeromo Keriso-are mu vaejahē'oho God-ro ēhi jīē'e aho nimo'iramu ae aho'obēhe uvoruomo'ē'e: Ēahuro mu maho ōmaje hōjo.

¹⁹ Ēhu'ero jīē'ero no ave muohemu ē'o ga'ejo. Noro gemuoro avoho huē mae raromoromo ajamirovo'ejo ēhuro avoho biririvoromo riravo'irōhēni. ²⁰ Jemēro nadi iemuoho miemuoho uehorovoromo God-hu ae gō jakesi dē vōvōbajo'ere mu vaejajoho ijumēhore. Ie aho'obēhe God bogo tugohē'eje. Rōhu jemēhu i ue'ahamu ae gōehu gēromo jabu'o ue'ahoromo God-are jō ahē'oho ēhuro jemēhu ue'aharujoho sisē jio'ē'e. ²¹ A'i aveho mu mahoje. Jaehu mi ijamu wine jove ijamu o mu rabe vaejamu jasi Christian aganehu ja garomo dōre ō'oromo rireromo'irōhe ēhi jīē'e muoho gorone. ²² Jaehu uvanuoho: Na ie mie bōvie bise'e ijē'oho iae mae hō uvanuoho jero ine. Rōhu jasi sivue God-are nunoro ine. Jaehu uvē'oho: Ave muoho iae mae hō uvē'oho rōhu ē muoho vaeromo he'irane dē vōvōbajo'oho mae jivamu hejē'oho huē mae javajeje. ²³ A'i jaehu i i'īē'iroho uehore niō'i baeromo rōhu ē i ēma ijē'oho God-are nunire mu sisē vaejanueje ē hesi bēhoho ja bogo herovoromo uvaneje: Iae mae-ējo. God-ro ēhi jīē'e muoho nimajē uvē'e ēma ijē'ero. Jaehu bogo uvē'oho: Iae God-ro ē muoho nimajē uvē'e mu ēma vaejē'oho ēho mu sisē vaejanueje.

Nosi sino bogo uehorovo'i a ioro'ioro jakesi jōhu'o uehorovoromo mu vaerōhe jōhoje.

15 No birivoromo Keriso avoho uehorovarue aribōvioho noro aviēhi jīē'e muoho vae'ejo.

Noro garōhe ae gōehu ma-juhuoni juhuonie uehorovamu gēvē'oho nosi sinehu nimajoho bogo uehorovē'e ma-u'emu sanuovoromo ajēminōvo'ejo. ² Nosi Christian aganehu uvaruoho: Ēmuoho mae hō uvaruoho ēhi jīē'e muoho no ae gemu gemu vaenōvo'ejo ajēmego jaburo avoho birivoromo Keriso mae uehorovo'irōhego. ³ Keriso'o hesi sinehu nimajoho bogo uehorovadeje. A'i huhu ē'ade jōho God-are surire jajivoromo ēhi uvē'eje: Aehu jō sisē rabe rabe God ja bojamaroho na'o ē i'uoho baejode hōjo. ⁴ Rōhu urimē'i God-are surire jō diehi diehi jajivo'amare hesi bēhoho ēhije rōjahuego noro ē surire jōho adahoromo dē sanuovahuego birivoromo ēhuro muebebe va'ego God-ro ajamuijago mae javuorōhego. ⁵ Rōhu avevejō'oho God-ro ajamuijajeje ēhuro no dē sanuovahuego biririvobe va'orōhego. Ēhuni na nege huro jemē ajēmijago Iesu Kerisohu uehorovadēhi ēhi gemuoho uehorovoromo jemē aho'obēhe simane gemuoho uehorovo'irarijago. ⁶ Simane gemuoho uehorovē'oho ēhuro jōe gemuoho atoromo gemuore bimuvoromo God rajahi'aruje hesi ihoho bōrōme jiorōhego God hu nosi Bada Iesu Keriso-are Bōrōmoho o hesi Vavuoho jīē'ero.

God-hu bogo Jew rajemuoho a'i sa'a ioro'ioro rajohu'o ajamuaje jōhoje.

⁷ Ēhuni Kerisohu jemē rajēhiromo baejēvadēhi jemē'o gōero gō rajahirovoromo baerovorego ēhuro God-are ihoho bōrōme jio'iro. ⁸ Ēhesi bēhoho majēhi'iē'e. Kerisoro Jew rajoho no ajamui'i rovadeje. Jew rajo no ajamui'i rovade hesi bēhoho God-ro nosi Jew rajo hio miono'oho uēvadeje: Ijonō naro ēhi'oromo jemesi ujoho ajēmi'ejōjo. God-ro ēhi uēvē'ero Kerisoro ijonō rueromo nimadeje God-hu Jew rajo jakesi ujo ajamui'i uēvadēhi Jew rajoho ēhi ajamui'iro ēhuro noro garōhego God hu jō maemu majahuijaje aho jiego. ⁹ O sa'a ioro'ioro rajohuro uvorōhego: God-ro noni vavaenimoromo no'o mabēhe ajamuijē'e hō uvoromo hesi ihoho dōro bamo'irōhego. Ēhesi jōho God-are surire ēhi uvē'eje:

Ēhuni naro sa'a ioro'ioro rajohu'o hiromo God jasi ōrire huē mae ua'ejōjo.

Na jōe ioromo jasi ioho rajahi'ejōjo.

¹⁰ O God-are surire jō gōho uvē'eje: Sa'a ioro'ioro rajoho jemēro God-are aribōviohu'o gemu mae nimorohorējo. ¹¹ O surire jō gōho ēhi uvē'eje:

Sa'a ioro'ioro rajoho jemēro ae aho'obēhe Bada mabēhe uarējo.

Sa'ae dinō'e dinō'e raromarujoho ae aho'obēhe hesi ōroro rajahirējo.

¹² O Isaiah-ro Keriso-are mu diehi jiorōhe ōroho jajivoromo uvē'eje:

A mami ae Jesse bëhoho jiade hõjo.
Rõhu sahorijadoho hujeji bunohuro sirinohiromo ri'õ
sionore nami'a'ajëjo.

Ëhi'oromo börõme namiromo sa'a ioro'ioro ho mue-
bejëvo'ajëjo.

Muebejëvo'iramu jaburo uvo'a'aruëjo: Iae ë ahuro
ijonõho no ajamuinõvo'ajëjo.
Ëhi uvë'eje.

¹³ Iae God-ro nosi dë vövõbajo'e avohahuego ëhuro
no uvarueje: Ijonõho huro ajamui'iramu mae javuo'a-
jëjo. Ëhuni na nege huro ëhi ajëmijego jemëro hesi
õrire mae uehorovoromo ëhuro huë vavaenoho
juhuonoho bogo bae'irõgoro ma-nimorohoromo mae
raromo'irarijego. Ëhi jië'o ho God-are Aru'ahohuro hesi
darugoho bojëmi'iramu jemëro ma-mabëhe biririvoro-
mo muebebe va'a'aruje hesi aji maho bae'irarijëro. Ëhi
jië'o ho iae na nege.

**Paul-hu rabëni Rome aribõviëni biririvoromo jajivade
hesi bëhohoje.**

¹⁴ Aganomë iae na mae garomo uve: Jemesi muoho
iae ma-maemu jiajëjo. Uehoro maho jemesi simanëro
eni baejë'e jëvajëjo. Nuehu uehorovoromo røjahi-
rovarujoho eni jëvajëjo. Iae na ëhi uve ¹⁵ rõhu naehu jö
jajivodoho na ma-bisemu biririvanovoromo majëhi-
jodeje jemëro garomo avoho uehorovo'irarijego. Nae-
hu ëhi jajivode hesi bëhoho God-ro huë baejevoromo
muoho bojemadeje ¹⁶ naro Iesu Keriso-are muoho
vaejahoromo sa'a ioro'ioro rajoho jemë ajëmi'irodego.
Ëhuni naro jemë ajëmiromo priest-ehu vaejarue ëhi
jië'e muoho vaeromo God-are jö maho majëhijajeje
ëhuro priest-ehu suvuro ujuohoromo God-are õrire
bojamego nimorohajëhi naro sa'a ioro'ioro rajoho
jemë ëhi ujuohëvoromo God-are õrire suvure bojami-
jego hesi Aru'ahohuro jemesi dë vövõbajo'oho avo-
hëvego maemu jëvego God-ro baejëvoromo nimoro-
ho'irõhego.

¹⁷ Ëhu'ëro jië'ëro na Iesu Keriso-are ae gemuohuro
jevë'ëro God-are mu vaejahajohuro ëhuro na mae
jeve. ¹⁸ Ave jöhuremu biririvoromo jövo'ejo jö göho bo-
go. Kerisoro uevë'ëro naro hesi jöho majëhibe hesi
muoho vaebe darugo'e mu masijoho røjëhibe hesi
Aru'aho hesi darugoro biririvobe juvamu ëhuro sa'a
ioro'ioro rajohuro God-are jöho ejahë'eje. Ëjõhemu
jövo'ejo. Naro Keriso-are jö maho baeromo ruhëhi
Jerusalem amoho numëhi Illyricum sa'aho rõhu ë riro-
hu'o aho'o majëhibe juvë'e jeve. ²⁰ Na negadeje
Keriso-are jö bogo hejë'e aribõviahuremu majëhibe ju-
vo'irodëni ae göëro mami'e vaejë'e naro maho dõre
vaejõëni. ²¹ Ëjõho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'e-
je:

God-are jö bogo majëhijamu hejare aribõviahuro iae
garuomo'ajëjo.

Bogo hejare aribõviahuro iae jö bëhoho baeruomo'a-
jëjo.

Ëhi jiorõhego negamu bogo heruomë'e aribõvioho
majëhibe juvë'e jeve.

Paul-hu Rome amore va'i uehorovade jõhoje.

²² Ëhi jië'e muoho vaebe juvoromo ëhuro na õ'i ë'ohi-
jodoho bogo eni jevonõvohijo. ²³ Rõhu avevejõ'oho ave
sa'anõrire mu vae'irodoho iae barëje. Barëjë'ëro
vadune aho'obëhe õ'i nimobe rovodohuni ²⁴ ëhuni na
uehorovoromo uve: Spain sa'are va'ië'iroho õ'oromo
gë'ejõjo. Gëromo jemë'o ma-bisemu hiromo huë mae
jevo'iramu evare jemëro ajemi'iramu ëhuro na Spain
sa'are mae va'ejëjo. Na ëhi nege. ²⁵ Rõhu avevejõ'oho
na Jerusalem amore va'ië'e God-are aribõvioho
ajëmiromo suvuro harihe i'imëmi'irodëro. ²⁶ Ëhesi
bëhoho God-are aribõviehu Macedonia sa'are Greece
sa'are raromaruohuro jabesi nimoromo uvareje: Ë'ego
no suvure gagovoromo Jerusalem raromarue
aribõviahuni nugõ'õjëho'irarëjo God-are aribõvi bövi
bise'o rumo'oho jaburo ujuohorõhe hõjo. ²⁷ Jabesi ni-
moromo ëhi uvareje. Rõhu Jerusalem ekaresia
ajëmi'irõhoho ëho jabesi mueje. Rabëni. Jew rajo
ekaresiahuro sa'a ioro'ioro rajoho aru'aho muoho
ajëmiromo Keriso-are jõho majëhijë'ëro ëhuni Jew rajo
jabesi õrire sino hesi muoho mana ajëmiromo ijo bajo
nugõ'õjëhë'oho iae maeje. ²⁸ Naro jabesi suvuroho
bava'oromo ekaresia jabesi õvore bamëhoromo barë'i-
ramu evare õ'oromo jemë gëromo Spain sa'are va'ejo.
²⁹ Rõhu na gavajoho õ'ë'iroho Kerisohu ajamuijaje
darugoho bövi mae baeromo õ'oromo ajëmi'ejo.

³⁰ Rõhu na aveho nimo avohoromo uë'ië'e. Jemëro
nosi Bada Iesu Keriso uehorovoromo God-are Aru'ahë-
hu dë vövõbajo'ere huë ma bojamuijajoho ue-
horovore. Ëho uehorovoromo na'o bimuovoromo
biririvoromo nasi jõëni God-are õroro ua ganõvore.

³¹ Ua garomo uare: God jero Paul ajaminego huro
Judea sa'are va'oromo Keriso bogo uehorovarue a
jabesi õvoroho bogo va'irajo. Bogo va'i Paul-hu
Jerusalem amore hiromo bogo eni jëvaje aribõvi ajëmi-
jë'iroho jero hu ajaminego God-are aribõviohuro uvo'i-
rarëjo: Paul-ro mabëhe ajamuijade hõjo. ³² Ëhi ua
gavë'oho God-ro hesi nimoromo ajemi'iramu naro ni-
morohë'i jemesi õrire õ'oromo jemë'o hi'ejo. Hi'iramu
daje sasohevo'ë'e. ³³ Huë mae bojamuaje aho God-ro
ae aho'o jemë'o hi'ë'e. Iae mae.

Paul-hu a jejëmijade jõhoje.

16 Rõhu ave magonahoho Phoebe nosi Christian
ma'ineje. Hu Cencreae amore ekaresia ajëmija-
je magonaheje. Hu magonaho maeje. ² Ëhuni God-are
aribõviehu a rajëhiromo baejëvaruëhi ëhi nosi Badare
ihoro hu'o rajahiromo baere. O huë vavaene rabe
jië'oho ajamire rabëni hu ae aho'obëhe ajëmiromo
na'o ajemijë'e jiaje ëhuni.

³ O Prisca'o Aquila'o jejëmijode hõre jabu'o na'o ha-
voromo Iesu Keriso-are mu vaejarue a magonaho'ego.

⁴ Na bogo guomevorõhego jaburo niõ'iro vörõ'ere
va'areje. Ëhuni naro jabesi õrire huë mae jevajeje. Bo-
go naremuëremuoho a'i sa'a ioro'ioro rajo ekaresiae
ae aho'obëhe jabu'o jabesi õrire huë mae jioruomaje-

je. Ĕhuni jejēmijode hōre. ⁵ O jabesi osare gagovarue ekaresiahu'o jejēmijode hōre.

O nasi aemo'aeme Epaenetus jejamijode hōre Asia sa'aroho huro aevo'ioho Keriso mae uehorovē'ego. ⁶ O Mary jejamijode hōre mu bōrōme biririvoromo jemesirire vaejē'ego. ⁷ O Andronicus'o Junias'o jejēmijode hōre nasi Jew rajo aganego. Jaburo niō'iro na'o savoji gagore arijareje. Apostle jabumēro ē ae niō'i jabesi ihoho mae hebe rovarueje. Urimo ē ae niō'ioho jaburo Keriso'o gemuoro bimumamu naro jabesi ijore bimumodeje.

⁸ O Ampliatus jejamijode hōre. Hu'o na'o Badare ae gemuohuro javuē'ēro ēhu'ēro naro hesi ōrire dē vōvōbajo'e aho'o uehorovajeje. ⁹ O Urbanus no'o gemuore havoromo Keriso-are muoho vaejajego jejamijode hōre. O Stachys naro hu dē vōvōbajo'e aho'o uehorovajēro jevē'ēro jejamijode hōre. ¹⁰ O Apelles hu biririvoromo Keriso gemu uehorovego no ae aho'obēhe gavaruēro jjiē'ēro jejamijode hōre. O Aristobulus-are aganoho jejēmijode hōre. ¹¹ O Herodion jejamijode hōre nasi Jew rajo aganego. O Christian ō mueno'e Narcissus-are aganoho jejēmijode hōre.

¹² O Tryphaena'o Tryphosa'o jabesi ōrire jejēmijode hōre ē magonaho niō'iohuro Badare muoho biririvoromo vaejaruego. O magonaho gōho Persis jejamijode hōre. Naro hesi ōrire dē vōvōbajo'e aho'o uehorovo'i huro Badare muoho biririvoromo bōvi mae vaejajego. ¹³ O Rufus jejamijode hōre hu Badare a ma-mabēhego. O Rufus-are vēmoho jejamijode hōre nasi vemu mae hu ē'anovajohuni. ¹⁴ Rōhu Asyncritus Phlegon Hermes Patrobas o Hermas ēhi jejēmijode hōre. Jabu'o gemu mae raromarue Christian aganoho ēhu'o jejēmijode hōre. ¹⁵ O Philologus'o Julia'o niō'i o Nereus'o hesi ma'inohu'o niō'i o Olympas o God-are aribōvie aho'o jabu'o raromaruoho ēhi jejēmijode hōre.

¹⁶ God-are aribōviehu jejamirovaruēhi jemē'o ēhi rajahirovoromo jejamirovore. Rōhu Keriso-are ekaresiae aho'obēhe jemesi ōrire jejēmiruomadeje.

Ijo tugoho'i jōhoje.

¹⁷ Aganomē ave jōhuremu uehorovore. Gavē'i raromere Keriso-are jō majēhijamu hejarijoho nani aēro ō'oromo ahoromo jōe gō majēhi'ē'ō. Jōe gō majēhiro mo jemesi mu maho ijumo'iramu jemēro jōe gemuoh

ho bogo ato'i jōe gō gō ato'a'aruje. Ĕhi jjiē'e aribōvi ō'amu gevē'oho jabesi jōho nadi ejēhore. ¹⁸ Ĕhi jjiē'e aribōvioho nosi Bada Keriso-are muoho bogo vaejaho'i jabesi sinehu nimaje muohemu vaejarueje. Jabesi sinehu nimaje muohemu vaeromo ae sanusanuēmiromoma ma-dōēremu jō mae majēhijego ae gōēro mu sisē jōho bogo uehorovo'i ma-heromo uvarueje: Jō mae majahuijaruēromo ejēharueje. ¹⁹ A'i jemēro jabesi mu sisēho garomo nadi ejēhore. Naehu ēhi uēvaje hesi bēhoho jemēhu God-are jō mae ejaharuje jōho ae aho'obēhe hejē'ejō. Ĕhuni na nimorohe. Rōhu na nege jemēro mu sisēho bogo uehorovo'i ma-mu mahemu uehorovo'irarijego. ²⁰ Majae dunovo'iramu huē mae bojamuaje aho God-ro Satan-are muoho ruahō'ō'iramu jemesi hōrēro vijuvo taemo'aruje.

Nosi Bada Iesuro jemē huē baeromo ajēminōvo'ē'e.

²¹ Rōhu na'o havoromo mu vaejaje ae Timothy-ro jemesi ōrire jejēmije. O Lucius o Jason o Sosipater ēho jaburo jemesi ōrire jejēmijō jabumē nasi Jew rajo aganēro jioruomē'ēro.

²² Tertius naro Badare ihore jejēmije. Paul-ro ue'ego naro hu ajamiromo ave surire jōho jajivahe.

²³ Rōhu Gaius-ro jemē jejēmije. Ĕa hesi osare Paul naro hijego huro muebejevajeje. O ekaresiae ae aho'o hesi osare gagovoromo God rajahi'i raromarueje. Rōhu ave amo hesi ijo bajo muebejaje aho Erastus'o nosi Christian agane Quartus'o ēho jaburo niō'iro jemē jejēmijō. ²⁴ [Nosi Bada Iesu Kerisoro jemē ae aho'o huē baeromo ajēminōvo'ē'e. Iae mae.] ²⁵ Rōhu God hu mabēhego rajahi'ejo. Ĕhesi bēhoho hu eni jjiē'ēro ajēmi'iramu jemē biririvoromo naehu majēhijaje jō maho Kerisohu ajamuaje jōho mae uehorovo'aruje. Keriso-are jōho God-ro urimo subivahuobe rovadoho ²⁶ jaruvoho ma-sama'e huruohoromo rōjahuijē'eje. Ijonō jiorōhe jō God-are surire jajivare hesi bēhoho noro garomo ē subivahuade jōho baejarueje. Baeromo ioro'ioeremu hijaje aho God-ro uōvuē'ēro noro ē jōho ae majēhibe jijiharueje sa'ae aho'obēhe raromarue aribōviohuro mae uehorovoromo ejahoruomōrōhego.

²⁷ God hu gemu simano mae uehorovaje ahoje. Ĕhuni noro Iesu Keriso-are ihore hu rajahiemu rajahibe va'ejo. Iae mae.

1 CORINTHIANS

Paul-hu Corinth amo rajo ekaresia jejëmiromo jabesi jöëni God mae uavade jöhoje.

1 O asë'e God-are ekaresiae Corinth amore raro-marujohumë God-ro jemë uëvë'ëro ëhu'ëro jemë God-are aribövi mae jëve jemë Keriso-are ae gemuohuro jëvë'ëro. Jemë God-are aribövie jëve röhu ae aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e raromoromo nosi Bada Iesu Keriso-are iho uvaruoho jabu'o jemë'o God-are aribövie gemuoho jëve Keriso hu jabesi o nosi börö-mohuro jië'ëro. Röhu Paul na Iesu Keriso-are apostle jeve God-ro nimë'ëro. Nosi öe Sosthenes-mu niö'iro jemesi örire jejëmö. ³ No nague God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raro-mo'irarijego.

⁴ Naro majae ëhi jemëni uehorovoromo nasi Böröme God-are örire mabëhe uavajeje rabëni huro jemë huë mae bojëmiromo Iesu Keriso uavamu huro jemë ajëmijë'ego. ⁵ Jemë Keriso'o gemuoro jëvë'ëro ëhu'ëro mabëhe baejë'e jëve. Simano mae jö mae o ëhi jië'e suvuore gö gö aho'obëhe baejë'ëro ëhu'ëro jemë God-are jöho mabëhe uehorovoromo atarujeje. ⁶ O Keriso-are jö noehu majëhijaruoho ëho jemesi dë vövöbajore ma-mae uehorovoromo biririvoromo ma'enu-rujeje. ⁷ Èhu'ëro jië'ëro mue gö gö vae'irarije suvuoroho gö bogo vuonugo'i aho'obëhe bae barëjë'e jëve. Èhi jëvë'ëro muebejarujeje nosi Bada Iesu Kerisoro va'orahoro rovego ga'irarijëro. ⁸ Jemëhu hu muebejarujoho huro jemë ajëmi'iramu biririvobe va'ojuvo va'o ijo tugoho'i majare nosi Bada Iesu Kerisoro göromo mevavuo'iramu evare jemë hesi nunire ma-maemu riravo'aruje ⁹ ë hesi bëhoho God hu maëro jië'ëro. Huro uëvamu jemë aevoromo hesi Harihe Iesu Keriso nosi Bada'o bimuvë'ëro hu'o jemë'o gemuoro jëve. Èhi ajëmade aho God-ro iae jemë ajëmi'iramu biririvobe va'a'aruje.

Ekaresia ariböviehu bogo jöe gemuoho uehorovo'i jöe gö gö uehorovoruomade jöhoje.

¹⁰ Nasi ö mueno'ohumë ave jöho na Bada Iesu Keriso-are ihore majëhi'ie'e. Jemë ae aho'obëhe jöe gemuoho atore. Nadi sivu sivuoho jöe gö gö ato'i o uehore gö gö bae'i a'i uehore gemu baeromo raro-more. ¹¹ Nasi ö mueno'e naehu ëhi jajivaje hesi bëhoho here. Chloe-are agano ioro'iorohuro rueromo jemesi jö sisëho huruoho majehiromo uevareje: Corinth rajo ariböviohuro jö aho'ahamirovarue höjo. Èhi majehijamu hejodeje. ¹² Èhi ë'arujoho na uë'ie'e. Jemë ae

göëro göëro jöe gö gö atarujeje. Ae göëro uvanueje: Paul börömeo na hesi ijore ijore juvaje ae jevajëjo. Ae göëro uvanueje: Paul bogajo. A'i Apollos börömeo na hesi ijore ijore juvaje ae jevajëjo. Ae göëro uvanueje: Apollos bogajo. A'i Peter börömeo na hesi ijore ijore juvaje ae jevajëjo. Ae göëro uvanueje: Keriso börömeo na hesi ijore ijore juvaje ae jevajëjo. Jemë bogo ëhioho ë'aruje höjo. Jemëro ëhi atarujeje. ¹³ Nani sarerivoromo uvarujeje: Keriso-are sino haho'oho tariö'ö tariö'ö jië'e höjo. No ioro'ioroho Keriso-are javuo'i ioro'ioroho bogo Keriso-aroho javuajëjo. Èhioho bogojië'e jiaje nadi ëhioho uvore. Keriso gemu börömo jio'i apostle aribövioho no bogo masijehu javue. Jemesi jöënioho bogo Paul naro guomodeje. Jemë bogo Paul nasi ihoroho bapataeto vaejëvareje. Èhu'ëro na bogo börömeu jeve.

¹⁴ Na bogo nasi övoho jemë bapataeto vaejëvonövodeje. Crispus'o Gaius'o ëhemu bapataeto vaejëvo'i a ioro'ioroho jemë bogo bapataeto vaejëvodeje. Èhuni na God huë mae uave. ¹⁵ Na nasi övoho jemë bogo bapataeto vaejëvë'ëro ëhuni bogo uvo'a'aruje: Paul-ro bapataeto vaejavuamu noro hesi ihoro bapataeto vaejë'ëro ëhu'ëro hesi aribövie javuajëjo. Jemë bogo ëhioho uvo'a'aruje. Èhuni naehu bapataeto bogo vaejëvodoho na mae jeve. ¹⁶ O iae na uehorovajoho jemesi ae Stephanus-are aganoho jabu'o naro bapataeto vaejëvodeje. Röhu na uehorovoromo uve: Na na jemesi aribövi ioro'ioroho bapataeto vaejëvode höjo o bogajo. Nani bogajo. ¹⁷ Röhu na ae mavemino'e bapataeto vaejëvode hesi bëhoho ëhije. Kerisoro remö'öromo na bogo uevadeje: Bapataeto vaejëvobe va'onëjo. A'i remö'öromo uevadeje: Nasi jö maho majëhibe va'onëjo. Kerisoro nimadeje ave sa'are ariböviehu simano ma'e jöe höromo ataruëhioho na bogo ëhioho jövoromo hesi jöho aho majëhi'irodego ae aho'obëhe ëhi jië'e jöho heromo ëhuro Kerisohu korosire guomade jöho bogo avoho heromo dë vövöbajoro'oho bogo marëjëvojöëni. Èhi jio'ibejo ë jöho daruge bogojio'ibejo.

God-are uehoro darugo röjahuijaje ae Keriso-are jöhoje.

¹⁸ Kerisohu korosire guomade jöho sisëre va'arue ariböviohuro heromo uvarueje: Èho simano rumo'e jöe höjo. O God-hu ajamuego mare va'arue aribövioho noro ë jöho heromo uvarueje: Keriso guomadohuro ëhuro God-hu no ajamuijaje öroho jiovahuë'e höjo.

Ēhuro God-hu no ajamuae darugoho iae no gavarue hōjo. ¹⁹ God-are surire jajivoromo ēhi uvē'eje:

Aēro ave sa'a hesi uehorohemu baeromo ēho simano ma'e jōe hō uvoruomaje hōjo.

Rōhu God naro ē jōho mu'u'ejōjo.

Noro nuni aji'e jōho baejē'e javuajē uvoruomaje hōjo.

Rōhu naro ēho rori'o babu'ō'ejōjo.

²⁰ Ēhi jiē'oho ave sa'arohemu uehorovarue aribōvioho simano ma'e aribōvi jabesi uehoroho diaje. Nuni aji'e aribōvi jabesi uehoroho diaje. Jō'e sasohoromo darugo'e majēhijarue aribōvi jabesi uehoroho diaje. God-ro rōjahuijē'eje jabesi uehore aho'o bogojiajoho noro garōhego. ²¹ Ēhesi bēhoho God-ro hesi simanoho maēro jiē'ero uvadeje: Aēro sa'arohemu uehorovoromo uvoruomaje hōjo: Nosi simanoho mae hōjo. Ēhi uvarue hōjo rōhu bogo jabesi simanoho uehorovoromo God na ge'a'aruējo. A'i jaburo uvoruomaje hōjo: Kerisohu guomade jōho Paul-mēhu majahuijaruoho ēho simano rumo'e jōe hōjo. Ēhi uvoruomaje hōjo rōhu ē jōho ae rahu mae uehorovē'oho God naro baejēvoromo maro bamēvo'ejōjo. God-ro ēhi uvadeje.

²² Jew rajo aribōviohuro uvoruomajeje: Darugo'e muoho rōjahuijego garomo uvo'irarējo: God-are muoho rovē'e hōjo. O Greece rajo aribōviohuro uvoruomajeje: Ave sa'a hesi simano ma'e jōhuremu he'i naguajējo.

²³ Rōhu no bogo ēhi jiē'e muoho jōho rōjēhi'i a'i noro ave jōhuremu ae majēhiromo uēvarueje: Kerisoro noni korosire guomade hōjo. Ēhi majēhijarueje rōhu Jew rajo aribōviohuro ē jōho bijōnimarueje. O sa'a ioro'ioro rajohuro uvarueje: Ējōho simano rumo'e jōe hōjo.

²⁴ Jaburo ēhi uvo'i a'i God-hu uōvuē'ero hesi aribōvie javuajoho Jew rajohu'o sa'a ioro'iorohu'o noro uvarueje: Keriso guomadohuro ēhuro God-ro hesi darugohu'o hesi simano mahu'o rōjahuijē'e hōjo. ²⁵ Ēhesi bēhoho aēro sa'arohemu uehorovoromo God-hu Keriso sa'are nugō'ōjamu rueromo korosire guomade jōho heromo uvoruomajeje: Ēho God-ro simano rumo'e darugo rumo'e muoho vaejade hōjo. Rōhu a nosi simano maho ēho ma-jianovo'i God-hu vaejaje mu jabuhu uvarue simano rumo'e mue hō uvaruoho ēho bōrōmo mahoje. A nosi darugoho ēho ma-jianovo'i God-hu vaejaje mu jabuhu uvarue darugo rumo'e mue hō uvaruoho ēho bōrōmo mahoje. ²⁶ Nasi ō mueno'e God-hu jemē uēvamu aevoromo hesi aribōvi jēvadevare jemē diehi jiē'e aribōvi jēvadoho ēhuremu uehorovore. Ave sa'a hesi simano ma'e aribōvioho jemē ae ma-gemu gemu jēvadeje. O darugo ma'e aribōvioho o iho dōre jiē'e aribōvioho ēho ae ma-gemu gemu jēvadeje. Ēhi jiē'e aribōvioho ma-gemu gemu God-ro baejēvadeje. ²⁷ Rōhu God-ro uvadeje: Aehu ma-sa'arohemu uehorovoromo uvarue simano rumo'e darugo rumo'e ae jioruomajē uvaruoho rōhu ēhi jiē'e aribōvioho God naro baejēvo'ejōjo. Ēhi jiē'e aribōvioho baejēvo'iramu ēhuro sa'are simano ma'e aribōviohu'o sa'are darugo ma'e aribōviohu'o ēhi jiē'e aribōviohuro uvoruomo'ajējo: Noro uvare hōjo: No simano ma'e darugo ma'e aribōvie javuajējo. Ēhi uvare hōjo. Rōhu God-ro no bogo baejavuo'i simano rumo'e darugo ru-

mo'e aribōvioho baejēvade hōjo. Ēhu'ero no gavaruoho nosi uehoroho bogo maehu jioromo nosi darugoho bogo eni jiē'e hōjo. Ēhi uvoruomo'ajējo. ²⁸ Aehu ma-sa'arohemu uehorovoromo uvarue a inine iho rumo'e bēhi rumo'e jioruomajē uvarue aribōvioho ēhi uēvarue aribōvioho God naro baejēvo'ejōjo. Baejēvo'iramu ēhuro ae aho'obēhe ga'a'aruējo sa'are mu hesi bēhoho bogojio'iramu. ²⁹ Ēhi jiē'e aribōvioho God-ro baejēvē'ero jiē'ero ēhu'ero aho God-are nuniroho bogo riravoromo nimorohē'i uvoruomo'ē'e: No a masije javuē'ego ēhuni God-ro no baejavuē'e hōjo. Bogo ēhioho uvo'ē'ō. ³⁰ Rōhu jemē bogo jemesi arijo'arijoho ajamirovo'i a'i God-ro jemē ajēmiromo baejēvē'ero ēhu'ero Iesu Keriso'o gemuoro jēve. God-ro ēhi bamē'ero ēhu'ero Kerisoro sisēhu tōvavuadoho jio-vahuoromo uehoro maho nosire barueromo nosi iho God-are nunire avohahuoromo mu mahuremu rōjahuijajeje. ³¹ Ēhu'ero jiē'ero God-are surire jajivoromo uvē'eje: Nimoronimorohē'i ato'iē'iroho Badahu ē'ade jōho ēhuremu nimorohē'i atorējo.

Kerisohu korosire guomade jōhoje.

2 Nasi ō mueno'e naehu jemesi ōrire ō'oromo God-are jō urimo gurihijahuadoho huruoho majēhijodevaroho na bogo sine nimorohoromo ave sa'a hesi simano ma'e jōho bō'oromo bitare sasohoromo ave sa'a hesi vuēvo'e jōho majēhijodeje. ² Ēhesi bēhoho naro nasi nuēro uehorovoromo uvodeje: Naro jemē'ō hiromo jō ioro'ioroho vuonugo'i Iesu Kerisohu korosire guomade jōho bōrōmego ēhuni hesi jōhuremu uehorovoromo majēhinōvo'ejōjo. ³ Naro ēhi uvoromo ō'oromo jemē'ō hiromo na daruge bogojevoromo juhuoninegoromo butubutuego avohadeje. ⁴ Naehu majēhijode jōho o naehu jō majēhijode ē hesi ōroho na bogo sine nimorohoromo sanusanuēmiromo ave sa'a hesi simano ma'e jōho jōvoromo ēhuro jemesi simanoho jaguvēho ga'i a'i God-are Aru'aho hesi darugoho jemē rōjēhiromo Keriso-are jōho majēhijodeje ⁵ ēhuro jemēro bogo ave sa'a hesi simano ma'e jōho heromo Keriso mae uehorovo'i a'i God-are darugoho baeromo ēhuro Keriso mae uehorovo'irarijego.

God-are Aru'ahehu hesi uehoro ma rōjahuijaje jōhoje.

⁶ Iae ēhi jie rōhu simano ma'e jōho iae no majēhijarueje God-are jō heromo mae biririvē'e aribōviohuro heruomorōhego. Simano ma'e jōho iae majēhijarueje rōhu ē jōho gōje o ave sa'a hesi jōho gōje. Aehu ave sa'arohemu uehorovoromo ē jōho simano ma'e hōromo ataruēhioho no bogo ēhioho majēhijarueje. O ave sa'a hesi muohemu muebejarue a masijehu jō mae hōromo jō ataruēhioho nosi jōho bogo ēhiohoje ē a masijoho rireromo barē'iē'ego. ⁷ Ēhi jiē'e aribōvi jabesi simano ma'e jōho no bogo ato'i a'i God-are simano ma'e jōho urimo gurihijahuē'e jiadoho ēho huruoho majēhijarueje. Urimē'i sa'a bōvi bise'o bogo bamadevare God-ro uvadeje noro ē jōho heromo aji maho baerōhego. ⁸ Noehu aji baerōhe jōho ave sa'a hesi

muohemu muebejarue a masijoho jabu bogo mae bogo garuomadeje. Jabumë garuomo'ibejo Bada hesi iho döre jië'e aho uehorovoromo korosiroho bogo ano taemoruomo'ibejo. ⁹ Röhu jabumë bogo gavareje. Bogo gavare hesi jöho God-are surire jajivoromo ëhi uövuë'eje:

Nunehu bogo garomo hia'ehu bogo heromo aehu nosi dë vövöbajo'ere bogo uehorovaroho ëhi jië'e ajoho God-ro avohahuade höjo

hu rajahijarue aribövioho noro baeröhego.

Ëhi uvë'eje. ¹⁰ Ëaji baeröhe jöho sa'a hesi muohemu muebejarue aribövioho bogo garuomadeje. Röhu God-ro uavamu hesi Aru'ahohuro ë jöho nosi örire röjahuijë'eje. Aru'ahuhu röjahuijade hesi bëhoho huro aho'obëhe ga barëromo God-hu hesi dë vövöbajo'ere uehorovajoho ëhu'o iae ga barëjajeje. ¹¹ No ae gemu gemu diehi uehorovaruoho ae göho bogo ga'i nosi aru'ahohuremu sivue gavajeje. God-are Aru'ahoho ëhi gemuhoje. God-are Aru'ahohuremu God-are uehoroho gavajeje. No bogo gavarueje. ¹² Aji baeröhe jö God-are Aru'ahuhu no röjahuijaje hesi bëhoho no bogo ave sa'a hesi jö uehorovaje aru'ahoho bae'i a'i God-hu nugö'öjade Aru'ahoho baejë'e javue ëhuro God-hu bojamuade suvuore bövie bise'e aho'obëhe huro röjahuijago garöhëro.

¹³ Ëhu'ëro jië'ëro aehu ave sa'arohemu uehorovoromo jö röjehijaruëhioho no bogo ëhioho jöho röjehi'i a'i God-are Aru'ahuhu röjahuijajëhi ëhi majëhijarueje. Majëhiromo God-are Aru'ahoho hesi jö bëhoho huruoho majëhijarueje Aru'ahoho baejë'e ariböviohuro heruomoröhego. ¹⁴ Röhu God-are Aru'ahoho bogo baejë'e ariböviohuro uvoruomajeje: God-are Aru'ahoho hesi jöho simano rumo'e jöe höromo bogo eruomajeje. Jö bëhoho bogo garuomajeje. Bogo garuomaje hesi bëhoho ëhi jië'e jöho God-are Aru'ahohuremu ajamuego avoho mevoromo gavarueje mae jiego. Röhu God-are Aru'ahoho jabumë bogojëvë'ëro ëhu'ëro God-are Aru'ahoho jö bëhoho bogo röjehijago ëhuro bogo garuomajeje. ¹⁵ A'i God-are Aru'ahoho baejë'e aribövioho noro jöe aho'obëhe garomo mevarueje. Röhu noehu God-are Aru'ahoho baejaroho a ioro'ioroho bogo avoho mevavuarueje gö'i mae o sisë javuego. ¹⁶ Bogo mevavuarue hesi bëhoho Kerisohu diehi uehorovajoho God-are Aru'ahoho rumo'e ariböviehu mevo'iröhoho bogo eni jëve. Ëhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje:

Rahuro Badare uehoroho gavë'e höjo.

Hesi öriroho rahuro jögoroho mami'ajëjo.

Ëhi uvë'eje. Ëhu'ëro God-are Aru'ahoho rumo'e aribövioho Keriso-are uehoroho bogo garuomajeje. Röhu huhu uehorovajëhi no'o uehorovaruëro jië'ëro ëhu'ëro God-are Aru'ahoho rumo'e aribövioho nosi uehorohu'o bogo garomo bogo avoho mevavuoruomajeje.

God-are mu vaeromo ekaresia ajëmarue aribövioho bogo masijehu jio'amo'i God gemu bëröme jiaje jöhoje.

3 Nasi ö mueno'e urimë'i naro gavodeje jemë God-are Aru'ahoho hesi jöho bogo avoho uehorovo'i ave sa'arohemu uehorovamu. Jemë ave sa'arohemu uehorovamu gëgorovo Christian jö aevoromo röjehijarue ëhi jië'e jöhemu röjehijodeje. ² Asisö'o i mi bogo mëmi'i ma-amu rihu mëmijaruëhi na God-are jöho amu rihunö'e bojëmibe rovodeje. Ëhesi bëhoho Keriso-are jö aevoromo sama'e röjehijaruohuremu ëhuremu jemesi örire röjehijodeje. Ijore röjehijarue jö bërömo bogo röjehijodeje. Ëhesi bëhoho ijore röjehijarue jö hejë'oho jemë bogo eni jëvadeje. Jemë bogo eni jëvobe rovadoho röhu jaruvohu'o bogo eni jëve. ³ Ëhesi bëhoho ave sa'arohemu uehorovarijoho ëho bogo vuonugë'e jëve. Bogo vuonugo'i a'i jemë göëro gö hesi muoho garomo dë vörönimoromo iro muorovo'e vaejarueje. Jemë ëhi ë'arujohuro ëhuro ave sa'arohemu uehorovaruje aribövie jëve. God rumo'e aribövi jabesi muoho baeromo ëhi raromo jiji-harujeje. ⁴ Ëhesi bëhoho jemë ae göëro uvanueje: Na Paul-are ae jevajëjo. Ae göëro uvanueje: Na Apollos-are ae jevajëjo. Ëhi jië'e jö gö gö atarujohuro ëhuro jemë God rumo'e aribövioho va'ëne jëve.

⁵ Röhu Apollos-are muoho diehi jio'i Paul nasi muoho diehije. No bogo a masijehu javuo'i no God-hu bojamuade muohemu vaejarue ae javue. Hesi muoho vaeromo jöho majëhijamu jemëro aevoromo Keriso mae uehorovarijeje. No ëhi jië'e ae javue. Badahu ae gö gö mue gö gö bojamuibe rovadoho ëho no vaejarueje. ⁶ Mue gö gö vaeromo naro ujane bivëvanovodeje jemë aevoromo Keriso-are aribövie jëvoröhego. O Apollos-ro ijore ö'oromo ujanore jove otehanovadeje sanuovëvego marë'irarijago. Noro ëhi jië'e muoho vae'i God-ro hesi sivue avohëvamu marëromo ri'öjarijeje. ⁷ Ujonö'e bivëvaje ahu'o jovehu sanuovëvaje ahu'o no ma-bise'e javuo'i God avohëvego ri'öjaruje aho hu bërömochoje. ⁸ O ujonö'e bivëvaje ahu'o jovehu sanuovëvaje ahu'o no bogo göho bëröme göho bise'e javuo'i ma-gemuoho javue. No diehi jië'e mu vaejë'oho God-ro manaho ëhi bojamui'ë'e. ⁹ Iae no God'o gemu mae mu vaejarue ae javue. Jemë God-are i'o mu'o va'ëne jëve. Röhu uhu'e jöe göho. Jemë God-are javu va'ëne jëvanove. Ëjöhu'o uehorovo'ejo. ¹⁰ God-ro na huë baejavoromo muoho bojemamu ëhuro aehu javu ma vaejaruëhi naro aevoromo jemë vaejëvoromo sa'a uhure umoromo biriri'oho bamëhodeje ëhuro jemëro döre javu va'ëne ëhi birivoromo mae riravo'irarijago. Ëhi vaejëvë'ëro ae göëro javue döre vaeruome. Javue döre vaejaruoho ae gemu gemu gavë'i javuoho ma-avoho vae'iro. ¹¹ Ëhesi bëhoho God-ro aevoromo Iesu Keriso bamë'eje munënö'e bibivoromo namiromo jemë nigemëvego riravo'irarijago. Javu uhure gö gö bogojio'i Iesu Keriso gemuje. Aho munë göho bogo bamo'ë'ö javuoho birivoröhego. ¹² Javu uhure Iesu Keriso jio'i döre aëro

javue vaejarueje. Javu döre vaejaruoho ae gemu gemu diehi diehi vaejaruoho ijönö va'orahoro jio'ë'e. Munë ma-mabëhe gold silver oho inajo'e ujuohoromo munë mae gö gö oho inajo'e ujuohoromo avoho vae'i o majahuri javu vaejarue inömo ijo ö'e sare oho inajo'e ujuohoromo sisë'i vaejaruoho ëho va'orahoro jio'ë'e. God-are maja rovë'iroho vëni bërömero rueromo ë javuoho ravo ga'ë'e. Vënero ravo'iramu no ga'ejo di ahuro biriri'oho vae'i di ahuro sisë'ioho vaejë'e jio'iramu. ¹⁴ Mami'e vaejare muoho vënehu ravamu biririvoromo namijë'oho ë javu vaejare aribövioho suvuore mana baeruomo'ë'e. ¹⁵ O mu mami'e vaejaroho ravo barëjë'oho ëhuro ë javu vaejare aribövioho suvuoroho bogo baeruomo'ë'e. Röhu jabumë bogo sisëroho va'i iae mae raromoruomo'ë'e. Raromoromo röhu uvoruomo'ë'e: Ravavuo'ië'ajëromo huruomare höjo. Röhu vaevë'e nosi muoho ravo barëjahuoromo sisërë-jahuë'e höjo. Ëhuni ae aho'obëhe gavë'i javuoho ma-avoho vaeruomo'iro.

¹⁶ Jemë iae gavaruje ekaresiaho jemë God-hu hijaje javuoho va'ëne jëvë'ego God-are Aru'ahehu jemesirire hijajoho. ¹⁷ Jemë God-hu hijaje javuoho va'ëne jëvë'ëro ëhu'ëro God-are javu hesiremu jiajëhi jemë ëhi hesi ariböviumu jëve. Jemë hesi ariböviumu jëvë'ëro ae rahuhu mu sisë jemë røjëhiromo ijumëvë'oho ëhi jïë'e aribövioho God-ro mana ijumëvo'ë'e. ¹⁸ Nadi jasi arijo'arjohoho sareramirovone. Ja ae rahuaro nimorohoromo uvë'oho: Ave sa'arohemu uehorovarue a jabesi nunire na simano ma'e ae jevajë uvë'oho ëhi jïë'e uehoroho vuonugone. Vuonugo'i uvone: Ave sa'arohemu uehorovarue a jabesi nunire na simano rumo'e ae jevë'oho iae mae höjo. Ja ëhi uvë'oho God-are nunire ja simano ma'e ae javo'ajëjo. ¹⁹ Ëhesi bëhoho ave sa'arohemu uehorovarue simano ma'e jöho ëho God-hu gavajohoho simano rumo'e jöeje. Ëhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Ave sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro sareri sarerie ë'oromo uvoruomaje höjo: No simano mae baeromo jijiharuejeho evare aevenëro mie jiomëvanovaje höjo. ²⁰ O jöe gö'ohoho jajivoromo uvë'eje: Badaro gavaje höjo simano ma'e a jabesi uehorohoho bogo maehu jiego. ²¹ Ëhu'e jiaje a nosi ihohoho nadi dörohoho bamoromo nimoroni-morohë'ioho atoromo uvorëjo: Paul o ae gö bërömegoho no jabesi ijore ijore jijiharue ariböviumu javuajëjo. Ëhesi bëhohoho ae inöme bövie bise'e God-hu bamavuadohoho ëho noehu ajëmi'iröhohoho javue. ²² Paul na Apollos Peter ëho no jemë ajëmi'iröhohoho aho javue. Sa'ae bövie bise'e ëhu'ohoho jemë ajëmi'iröhohoho jio'ame. Jemë biririvoromo raromë'ohoho o vuovëvë'ohoho ë bövioho bise'ohoho ëhu'ohoho jemë ajëmi'iröhohoho jio'ame. Rabe rabe avevejö'e jio'amajohoho ijönö jio'amohoho iröhohoho ëhu'ohoho jemë ajëmi'iröhohoho jio'ame. ²³ Ëho aho'obëhe jemesi javue. Röhu jemë Keriso-are jëve. O Keriso hu God-areje. Ëhuni nadi a nosi ihohoho dörohoho bamoromo nimoroni-morohë'ioho atore.

Corinth ariböviumu apostle ömo'ömo bogo gö nimo'i gö bijönimo'iröhe jöhoje.

4 Ëhu'e jiaje ëhuni uvore: Paul-më ëhi jïë'e ariböviumu jëvajëjo. Jabumë Keriso-are mu vaejarue ariböviumu jëvajëjo. God-are jö mami'e subivahuade hesi mu muebejहारue ariböviumu jëvajëjo. Ëhi uvore. ² Ae rahu ae gö hesi mu muebejahë'ohoho biririvoromo muoho avoho ma'enobe va'arueje. Ëhuremu maeje. Ëhu'ëro no'ohoho ëhejjo. ³ Naro uvajeje: Jemë o ae gö ave sa'a hesi uehore baeromo nasi mu mae o sisë jiego mevo gavarujohoho ëho ma-bise'e höjo. Iae na'ohoho nasi arijo'arjohoho bogo mevorovajeje ga'i na mae o sisë jivego. ⁴ Ëhesi bëhohoho naehu mu sisë vaejode jöho na bogo uehorovoromo dörohoho juhuoninege. Iae ëhi jie röhu bogo ëhuro na God-are nunirohoho maho namije. A'i Badaro gemuëro na gevajeje nasi muoho mae o sisë jiego. ⁵ Ëhuni nadi sarerivoromo masijohoho riravoromo ae gö nosi muoho mevo gavahuore ga'i no mae o sisë javuego. Mevo gö'iröhe majahohoho bogo rovë'eje. Hujeji Badaro rueromo nosi mue rabe rabe gurihijë'e bogo gavaruoho o noehu uhure ma-uehorovo taemaruohoho va'orahohoho bamoromo evare mevo gö'ë'e. Mevo görohoho evare God-ro ae gemu gemu nosi mu diehi vaejare atoro huë maho ëhi ajiomë'e o abuejë'e mamui'ë'e. ⁶ Nasi ö mueno'e ë jöho naro jemë majëhiromo ae gö jabesi jöhu'ohoho majëhiromo Apollos-mu nosi ihore javivodeje røjëhijehohoho jemëro garomohoho ave jögoru hesi bëhohoho avohoho uehorovo'irarijehohoho. Jögorohoho ëhi uvë'eje: Nadi aruërohoho anumërohoho jijihohoho i God-are surire jöhuremu ëhuremu uehorovobe jijihorëjo. Ëjögoru hesi bëhohoho avohoho uehorovoromo nadi jemesi sivuohoho uehorovoromo dörohoho bamorovoromo nimorohë'iohoho uvore: Ëa masijohoho ëho nego'i ëho bijönegajëjo. ⁷ Raro uë'egohoho masijohoho riravö. Inöhohoho rabohoho na ëma baejarijeje. Bogo. Hesi God-ro bojëmadeje. Ëhi jïë'ohoho jemë rabëni uvarujeje: Bövie bise'e nosi biririvoromo baejare höromohoho nimorohë'i atarujeje. ⁸ Sareri ariböviumu jëve. Nani jemë uvarujeje: Mami'e God-are jöho no da'uaguë'e höjo. Mami'e hesi ajohoho bae barëjë'e javuajëjo. No masije riravoromohoho bövie bise'e muebe'amarue höjo. Apostle-hohoho no bogo ëhiohoho masijohoho javuë'e jemëro jemesi sivue uehorovoromohoho ëma uvarujeje: Noremuëremu masije javuajëjo. Ëhi uvarujeje röhu jemë bogo ëhiohoho jëve. Jemë mae masije riravo'ibejarije ëhuro na nimorohevo'ibejo. Ëhesi bëhohoho jemë mae masije riravo'ibejarije ëhuro no'ohoho jemë'ohoho gemuoro masije riravo'ibejo. Ëhi jïë'ohoho mae jio'ibejo. ⁹ A'i avevejö'ohoho na uehorovoromohoho uve: God-ro apostle nosi ihohoho sa'arohoho bamë'e höjo. Aehu i'uhohoho baeromohoho a nuniro guomohoho ië'egohoho hesi iho sa'are jiajëhi nosi ihohoho ëhi sa'arohoho jiego ae anerae aru'ahohoho dinö'e dinö'e raromaruohohoho apostle nosirire ë gemu nunohohoho bamoromohohoho ërimahuarue höjo. Na ëhi uehorove. ¹⁰ Nosi ihohoho sa'arohoho jïë'ëro aëro nosi jöho uehorovoromohohoho ëma uvoruomajeje: Paul-mëro Keriso mae uehorovohohoho ego ëhuro simano rumo'e ariböviumu jëvajëjo. Röhu jemëro jemesi jöho ëma uvarujeje: Keriso'ohoho

gemuore javuë'ëro Corinth rajoho nomë simano mabêhe javuajëjo. Aëro apostle nosi jôho ëma uvoruo-majeje: Paul-mesi muoho darugo rumo'e hõjo. Rõhu jemëro jemesi jôho ëma uvarujeje: Corinth rajo nosi muoho darugo ma'e hõjo. Jemëro uvarujeje: Nosi ihoho dô mare hõjo. Rõhu apostle nosi ihoho sa'aroje. ¹¹ Io'o apostle no iëni jovëni vuovavuobe rovadoho jaruvohu'o iae ëhi javue. Niõgu sisëmu io'amarueje. Aëro anaguo'i arijarueje. Amo ari'e bogojavuë'ëro ëma jijiharueje. ¹² Nosi övëro biririvoromo i'u'e muoho vaeromo ioho ë ijarueje. Aehu nosi õrire agavuë'iroho no ma-jõ maemu mana majëharueje. Aehu nosi õrire huë vavaeni bojamuijë'o ho no ma-biririvoromo raro-marueje. ¹³ Aehu nosi iho ijumoromo jõ sisë atë'o ho no ma-u'emu jõe sanu'e mana majëhijarueje. Sa'ae dinõ'e dinõ'e raromarue aribövi jabesi nuniroho no sisë javuego musisinõ'e bu'õjavuarue aribövie javue. Sa'osa'ëro ruhijanovë'e aribövie javue. Nosi ihoho ëhi jioje rovadoho jaruvohu'o ëhi gemuohoje.

¹⁴ Ejö naehu jajivaje hesi bëhoho bogo jemëro adahoromo javoje bae'irarijago ëhunioho jajive. A'i naruve: Jemë nasi aboji harihu'o mae jëvajeromo õroho røjëhiromo jajive. ¹⁵ Nani Keriso-are mu røjëhijarue aribövie marohë'e mae jëve. Rõhu jemesi vavuoho na gemu jeve. Ehesi bëhoho jemë'o na'o Keriso-are aëro javuë'ëro ëhu'ëro jemesi vavuoho na jeve rabëni naruvevoromo Keriso-are jõ maho majëhijë'ëro. ¹⁶ Jemesi vavue jevë'ego ëhuni uëve: Na negajëjo naehu mu vaejajëhi jemë'o ëhi ë'irarijago. ¹⁷ Ehi nego'ego Timothy jemesi õrire nugõ'õ'ië'e. Hu nasi huë baejaje harihu maeje. Hu Badare muemu uehorovaje aeje. Eaho nugõ'õ'iramu huro õ'oromo uë'ë'e: Nõrõro ëhi jië'e jõho ejahoromo Iesu Keriso-arire juvoromo hijaje hõjo. O ë jõe gemuoho ekaresiae aho'obëhe dinõ'e dinõ'e jioruomajoho røjëhibe juvaje hõjo. Ehi jië'e jõho huro majëhi'iramu jemë rõhu maho uehorovo'aruje.

¹⁸ Rõhu jemë a ioro'iorëro uvarujeje: Nõrõ nosiriroho bogo rue'a'ajëromo jemëro jemesi ihoho dôro bamorovë'e jëve. ¹⁹ Rõhu God-hu nimë'ohuro iae na ma-burëro õ'ejo. Ö'oromo nasi ga'ejo simano bövi'e aribövioho diehi jëvo'iramu. Na bogo jabesi jõ huhu jõhemu he'i õ'i a'i õ'ejo ga'i jabumë God-are darugoho baejë'e jioruomego o bogo. ²⁰ Ehesi bëhoho God-hu bõrõme namiromo no muebejavuajoho ëho bogo majõ ataruoho jio'i a'i darugo'e muohoje. ²¹ Rõhu jemë di muoho nimõ. Na na ha'ite bö'oromo hisuebijëvo'ejo o huë baejëvoromo jõ sanu'e majëhi'ejo.

Masuarue jõgoru ahade a hesi jõhoje.

5 Rõhu jemesi jõ sisëho na hejë'e jeve. Aëro ataromo uvoruomohijo: Corinth rajo ekaresia jabsirire õehu jijihanovarue muoho jiajëjo. Ae gemuëro vavu hesi vaboroho vajiohëro baeromo niõ'iro gemu mae arijarue hõjo. Ehi jië'e muoho sisë bëheje. God-are jõ bogo hejë'e aribövioho jabu bogo ëhi jië'e muoho vaeruomajeje. A'i jemesi aëro ëhi jië'e muoho vaejajeje. ² Ehi jëvë'eje rõhu jemëro jemesi ihoho ëma dôro bamorovarueje. Nadi ëhioho ë'ibejarieje. A'i huë

vavaene bõrõme baeromo ëhi jië'e mu vaejaje aho jemesirire jiajoho nugõ'õ'ibejarieje iae mae jio'ibejo. Rõhu bogo nugõ'õ'jarieje. ³ Nasi sino haho'oho bogo jemë'oho jie. A'i nasi uehoroho aho'o jemesirire jie. Ehuero na jemë'o jevanove. Jemë'o jevanovoromo hesi sisëho mevoromo nosi Bada Iesuare ihore uvë'e jeve: Hu mu sisë bëhe vaejajëro i'ue bae'a'ajëjo. ⁴ Ehuero jemëro gemuero gagovorovoromo nasi uehorohu'o nosi Bada Iesuare võrõhu'o jemë'o jiego ⁵ ë iaho rori'o nugoromo Satan-are õrobo bojamego ehuro hesi sinore jiaje mu sisëho barë'iro ehuro Badare majaho rovego ë ia hesi aru'ahoho bogo sisëroho va'i mae hirõheje.

⁶ Rõhu jemëhu jemesi mu uehorovoromo iho dôre bamorovarujoho ëho sisëje. Ave uhu'e ataruoho jemë'o iae uehorovarueje. I dë huaje oso biseharihoho ehuro ie aho'obëhe rumorovego dë huaje hõjo. ⁷ Ede huaje oso jemesirire jiajoho bu'õjago ma-i mahemu jëvo'i. Ehesi bëhoho ë mu sisë jemesirire jiajoho ahego bogo rumorovo'i a'i barë'iro ehuro jemë i ma va'ëne aribövie jëvo'irõhe. Rõhu jemë iae i ma va'ëne aribövie jëve. Rabëni hesi bëhoho naruve majëhi'ië'e. God-hu Võrõ Tugohade Sõrõho Israel rajehu ue'ahë'iroho dë huaje oso rumo'e iohemu ue'aharueje. Ue'ahoromo rõhu ave muohu'o vaejarueje. God-are jõëni sheep harihoho bijuëmarueje. Rõhu Keriso sheep harihu va'ëne anamu guomë'eje ehuro God-ro nosi sisëho uehorovoromo vuonugõ'irõhego. God-ro jemesi sisëho uehorovoromo vuonugë'ëro ehuro jemë i ma va'ëne jëve. ⁸ Nosi sisëho uehorovoromo vuonugë'ëro jië'ëro ehuni Jew rajehu i dë huaje osoho sisë hõromo vuonugoromo evare God-hu Võrõ Tugohade Sõrõ jiaruëhi no ëhi jië'e muoho vaeromo nu huohue mu sisë gö gö vuonugõ'i God-hu võrõ tugohahuade muoho uehorovoromo maemu raromo'ejo.

⁹ Rõhu urimë'i naruve jõho jajivoromo majëhiromo uëvodeje: Öehu jijihanovarue ariböviohu'o nadi gemuoroho raromo jijihorëjo. ¹⁰ Ejö jajivodoho na bogo uëromo ë'odeje: God-are jõ bogo hejë'e ariböviohu'oho nadi gemuoroho jijihorëjo. Na bogo uëromo ë'odeje: Ga'irarije God-are jõ bogo hejë'e aho õnõ'e mahunõ'e mu vaebe vajiohu'e mu vaebe jijihamu God dejonõ bamõ'i bövi bise'o nuninõ bahibe jijihamu gëvë'iroho ëhi jië'e ariböviohu'oho nadi gemuoroho raromo jijihorëjo. Naehu uëvode jõ hesi bëhoho bogo ehioho jiadeje. Nasi bëhoho ëhi jio'ibejo jemëro ejeho'ibejarieje God-are jõ bogo hejë'e aribövioho bogo gë vadë'ibejarieje. Ehuero God-are jõ bogo hejë'e aribövioho ëhi jië'e mu sisë vaejamu jemëhu jabu'o gemu mae raromo jijihë'oho iae maeje. ¹¹ Rõhu jajivode hesi bëhoho aviëhije. He'irarije aëro jemë'o raromoromo uëvamu: No Christian ae javuajë uëvamu hejë'iroho rõhu ga'irarije jabumë õnõ'e mahunõ'e jijihamu gëvë'iroho God dejonõ bamõ'i bövi bise'o nuninõ bahijamu gëvë'iroho ae gö jabesi jõ sisë atobe jijihamu hejë'iroho jovo ue'ahoromo simano sisërebe bövi bise'o ujuohoniëhibe jijihamu gëvë'iroho ëhi jië'e

ariböviohu'oho nadi gemuoroho ioho ue'ahore o rabo-ho raboho ë'ore.

¹² Naro rabëni God-are jö bogo hejarue aribövi jabesi muoho garomo mevojöro. Èho bogo nasi muehuje. A'i Christian agano jabesi muoho èho garomo mevore.

¹³ God-are jö bogo hejarue aribövi jabesi muoho hesi God-ro sivue garomo mevo'ë'e. No bogo mevarueje. A'i God-are jö hejarue aribövi jabesi muo jemëhu garomo mevo'irarije jöho God-are surire jajivoromo uvë'e-je: A sisë jemesirire jiajoho nugö'öregö va'irajo. Èhi uvë'e jiaje ë a sisëho nugö'öregö va'iro.

Corinth ekaresiaehu Christian agano bogo court-re sö va'ego God-are jö bogo hejë'e ariböviehu mevoröhe jöhoje.

6 Röhu aviëhi jïë'e muoho jemë rabëni biriri'övoromo ë'arujeje. Ja'o Christian a göhu'o jemë niö'i jö sisë jëvë'oho jemë God-are jö bogo hejë'e aribövi jabesi nunire va'o rirarovoromo jemesi jö sisëho majëhijarujeje jaburo mevëhojöro. Bogo ëhioho ë'i a'i God-are aribövi jabesi nunire riravoromo jöho ato'ibejarije iae mae jio'ibejo. ²Jemë diehi'oromo bogo uehorovoromo uvö: God-are majaho rue'iramu God-are aribövioho noro sa'ae aho'obëhe jabesi muoho garomo mevo'ejarëjo. Èhi uvo'ibejarije iae mae jio'ibejo. Röhu jemë majae ijönö mu böröme vaeromo ae aho'obëhe jabesi muoho garomo mevo'ië'ëro jëvë'ëro ëhu'ëro avevejö'e jö bise'o bise'o mevë'oho jemë iae eni jëve. ³Jemë'o iae gavaruje Keriso-are aribövioho no majae ijönö anera gëromo jabesi muo masijo mevëho hesi jëvajoho. Iae ëhuni uvore: Ave sa'are mu ininoho garomo mevë'oho iae no eni javuajëjo. ⁴Ave sa'a hesi jö inino mevo'irarijoho jëvë'oho jemë diehi'oromo ë jöho bava'oromo God-are jö bogo hejarue aribövi jabesi nuniroho riravoromo majëhijarujeje mevëhoröhego. Jabesi ihoho Keriso-are ekaresia jemesiriroho bogojïë'e jiaje jemesi jö sisëho jabisiriroho nadi bava'ore. ⁵Jemesi arijo'arije javojimorovohe. Christian agano jemesi jöëhu umogihego mevo'irarijoho na jemesiriroho simano ma'e aho bogojïë'ego ëhuni dirö'e göro va'oromo jemesi jöho majëhijarujeje God-are jö bogo hejë'e ariböviohuro mevëhoröhego. Röhu simano ma'e aribövioho jemesirire iae jio'ame. ⁶Röhu Christian agane göëro göho dirö'e göro bava'oromo jemesi jöho majëhijarujeje God-are jö bogo hejë'e ariböviohuro mevëho'iröhego.

⁷Röhu jemë göëro göhu'o iro muorovo'e vaeromo court-re va'arujoho ëhuro jemesi Christian muoho mami'e bejë'eje. Jemë court-roho bogo va'i uvo'ibejarije: Sisë vaejevadoho o vajiohehu baejehadoho iae hesi hö uvo'ibejarije iae mae jio'ibejo. ⁸Röhu jemë bogo ëhioho uvo'i jemëro ri'öromo göëro gö hesi örire sisë vaejarujeje. O vajiohëro baejëharujeje. Bogo God-are jö bogo hejë'e a jabesi örire gemu ë mu sisëho vae'i a'i jemesi Christian aganoho jabu'o ëhi'ëvarujeje. ⁹Jemë iae gavarujeje sisë aribövie God-are aji'e öri ari'ere bogo va'o hesi jioruomajoho. Nadi sareramirovore. Önö'e jijiharue aribövioho God-are öri ari'eroho bogo

va'ë'ö. God dejonö bamo'i bövi bise'o nuninö bahijaruje aribövioho bogo va'ë'ö. Goho'amarue aribövioho mu gö gö barueromo a'o a'o sihorovarue aribövioho bogo va'ë'ö. ¹⁰Vajiohu ë'arue aribövioho mahunö'e ë'arue aribövioho jovo iromo simano sisërejarue aribövioho ae gö jabesi jö sisë atarue aribövioho bövi bise'o ae gö ujuohoniëhijaruje aribövioho ëhi jïë'e aribövioho God-are öri ari'eroho bogo va'ë'ö. ¹¹Urimo-ho jemë a ioro'ioroho ëhi jïë'e sisë aribövie jëvadeje. Jaruvoho jemesi sisëho u'ovëhë'eje. Jemë God-are aribövie jëve. Jemë God-are nunire mae riravaruje. Èhesi bëhoho God-ro Bada Iesu Keriso-are ihore hesi Aru'ahoho nugö'öjamu jemëni rueromo dë vövöbajjo'oho avohëhë'ëro ëhu'ëro mae jëve. Èhuni mu sisëho vuonugö'i ma-raromore.

Sino haho'ehu mu maemu vaejego God-are iho dö mare jioröhe jöhoje.

¹²Jemë ae göëro uvarujeje: Noehu mue aho'obëhe vaejë'oho iae mae höjo. Èhi uvarujeje. Iae ëhi jie röhu mu ioro'ioro vaejë'oho bogo ëhuro marëjavuo'ë'e. Nani noehu mue aho'obëhe vaejë'oho iae maeje röhu mu göehu göehu ruahö'öjevo'iröhoho na bijöne-go'ego ëhuni ëhi jïë'e muoho na bogo vae'ejo. ¹³Röhu jemëro uvarujeje: I hesi bëhoho dëre abuejajëjo. Dë hesi bëhoho ioho baejajëjo. Iae ëhi jie röhu God-ro uvo'iramu iohu'o dëhu'o barë'ë'e. Dë hesi bëhoho ioho baeje röhu nadi uvore: Nosi sino haho'o hesi bëhoho öëro ë'anovajëjo. A'i uvore: Nosi sino haho'o hesi bëhoho Badare örire bojamijaruëjo. O Badare bëhoho nosi sino haho'oho muebejajëjo. ¹⁴Iohu'o dëhu'o barë'ë'e. Röhu Bada guomoromo bogo barë'i God-ro daruge bojamamu ri'öjadeje. Ri'öjë'ëro no'o ëhi daruge bojamui'iramu vuovoromo ri'öjavuo'ë'e. Èhuni nosi sino haho'oho ma-Badaremujë.

¹⁵Jemë'o uehorovore. Jemesi sino haho'oho Keriso-are övo duruajo'e jëve. Èhi jïë'oho na no öëro jijihanovoromo Keriso-are övo duruajo'oho baeromo ö va'ëne magonaho sisëhu'o gemuoroho havoromo momorö'ö'ejo. Bogo mae bogo ëhioho ë'ejo. ¹⁶Ae rahu magonaho sisëhu'o gemuore havoromo momorö'öjë'ohuro ëhuro sine dë vövöbajo'e gemuoho javuo'ë'e. Èhuremu uehorovore. Èjöhö God-are surire ëhi gemuoho jajivoromo uvë'eje: Jabumë niö'i jëvadoho röhu gemu jio'a'ajëjo. ¹⁷Jabumë gemu jiajeje röhu Bada'o bimuvë'ohuro ëhuro Iesu'o no'o Aru'ahë gemuoho javue. Èhuni magonaho sisëhu'o bogo gemuoroho momorö'ö'ejo.

¹⁸Önö'e muoho gorore. Mu sisë ioro'iorohuro ëhuro sinoho dë vövöbajo'oho bogo sisë vaerovo'i a'i öëhu jijihanovë'ohuro ëhuro sinoho dë vövöbajo'oho sisë vaerovarueje. ¹⁹Ave jöhu'o avo'avoho uehorovore. Jemesi sinoho dë vövöbajo'oho God-are Aru'ahö hesi osa maho jëvanovë. Èhesi bëhoho God-are Aru'ahohuro God-are örire jioromo jemesi sinore dë vövöbajjo'ere rovë'ëro jemesi uhure ë hijajeje. Jemesi sinoho dë vövöbajo'oho aho'obëhe bogo jemesirehu jio'i God-areje. ²⁰God-ro jemë bogo ëma baejëvo'i a'i hesi

Harihoho nugö'öromo huë vavaene sisë maro baejè'ëro èhu'ëro jemë hesi baejèvadeje. Èhuni jemesi sino haho'oho mu maemu vaerego hesi ihoho dö maro jio'iro.

Masuvare mu hesi jöhoje.

7 Röhu jemëhu jajivoromo ue gevarije jöho na majëhi'irögoro è'e. Aehu magonaho bogo masuvè'oho iae maeje. ² Röhu ae aho'obèhe önö'e jijiharue jiaje èhuni ae gemu gemu magonahe masure o magonahe gemu gemu ae masure. ³ Baruoharo jasi vaborehu ja'o niavo'i uavè'oho ejahone. O vaboroharo jasi baruehu ja'o niavo'i uavè'oho ejahone. ⁴ Èhesi bëhoho vaboroho jasi sino haho'oho bogo jasirehu jio'i jasi baru hesije. O baruoho jasi sino haho'oho bogo jasirehu jio'i jasi vaboro hesije. ⁵ Èhuni vaboroharo nadi baruoho juahami'i baruoharo nadi vaboroho juahami'i ma-ejahorovore. Röhu nani jemë gemu mae jöe jörovoromo uarovo'arujë: È'ego no gemuore niavarue muoho majae ma-bisemu vuonugo'i God-are örire jöe jövojuvo va'o majae eni jiego vuonugo'irarëjo. Èhi jjiè'oho iae maeje. Röhu èhi èl'è'oho God-are örire jö jövo'irarije majaho barëjego ijonö röhu maho sionëro gemuoro niavore. Bogo èhi èl'è'oho nani jemëro bogo avo'avoho biririvo'iramu Satan-ro bijëho gè'è'e. ⁶ Röhu jemëhu masurovo'irarije jö jajivajoho na bogo uëromo è'e: Jemëhu bogo masurovè'oho sisë hö uë'i a'i na uëromo è'e: Jemë nëgè'oho èhi'orëjo. ⁷ Röhu naehu vaboro bogo masuvè'e ma-hijajëhi ae magonahe aho'obèhe èhi jëvo'ibejo èhuro Paul na mae jevo'ibejo. Röhu bogo èhioho jio'è'e. A'i ae magonahe gö gö diehi jjiè'e mu vaeröhe suvoroho mami'e God-ro bojamuibe rov'eje. Ae göëro suvore gö ae göëro suvore gö èhi baebe rovè'e javue. Èhi jjiè'ëro ae magonahe gö gö masurovo'i göëro bogo masurovo'amè'eje. ⁸ Röhu magonaho doruohu'o bogo masuvè'e aribövi ioro'iorohu'o ave jöho na jemesi örire majëhi'ie'e. Naehu è'ajëhi jemë vabore o barue bogo masuvè'oho iae maeje. ⁹ Röhu biririvoromo avoho taemo raromo'irarijoho bogo eni jëvamu masurovo'amè'oho iae maeje. Èhesi bëhoho jemesi dë vövöbajo'ere simanore uehoro gö gö baejè'oho èho sisëje. Èhuni masurovo'amore. ¹⁰ Röhu masurovè'e aribövioho jemë na ave jöho bojëmi'ie'e. Bogo naehu uehorovoromo majëhi'i a'i Badaro bojamuijè'e jio'ego na majëhi'ie'e. Vaboroharo baruoho nadi nugö'öromo va'o rori'oho hine. ¹¹ O nugö'öromo va'o rori'ohi hijè'oho nadi ae göho masu'i ma-hine. O vuonorö'ö rueromo jasi baruohumu huë baerovoromo avoho arire. Röhu baruoharo ja'o vaboroho nadi nugö'öne.

Vaboro'o baru'o göehu Keriso mae uehorovo'i göehu bogo ma uehorovè'oho èhuro èhi è'iröhe jöhoje.

¹² Röhu a ioro'ioro jemesi örire ave jöho majëhi'ie'e. Bogo Badaro ave jöho jövo'i a'i naro nasi uehorovoromo jajive. Baruoharo ja bogo Keriso uehorovanevare jaehu Keriso bogo ma uehorovaje magonaho masuromo hiromo evare ijonö Keriso mae uehorovo'i jasi vaborehu bogo ma uehorovoromo ja uavè'oho: Iae na ja'o hinövo'ejö uavè'oho nadi nugö'öne. ¹³ O vaboroharo Keriso bogo uehorovanevare jaehu Keriso bogo ma uehorovaje a masuromo hiromo evare ijonö Keriso mae uehorovo'i jasi baruohu bogo ma uehorovoromo uavè'oho: Iae na ja'o hinövo'ejö uavè'oho nadi nugö'öne. ¹⁴ Èhesi bëhoho Keriso bogo uehorovaje aho Christian vaborohu'o niö'iro gemuoro arijè'ëro èhuro iae hu God-are aeje. O Keriso bogo uehorovaje magonahoho Christian baruohu'o niö'iro gemuoro arijè'ëro èhuro iae hu God-are magonaheje. Bogo èhioho jio'ibejo jemesi aboji harihu'oho God rumo'e aboji harihu'e jioruomo'ibejo. Röhu bogo èhioho jio'i jabumë iae God-are aribövie jioruome. ¹⁵ Röhu ga'irane Keriso bogo ma uehorovaje jasi baruëro o jasi vaborëro ramö'öromo va'o rori'ohi hi'ia'amu gavè'oho nadi uehorovoromo uvore: No mami'e mae masurovè'ego hu va'è'oho God-ro bijönimo'ajëromo nijio'irae'i ma-uane: Va'i nagego va'ëjo. O nijio'iraeromo gemuore arijè'oho huë vavaene baejè'e ari'a'arujë. Röhu God bogo èhioho nimo'i a'i uëvadeje jemë hesi aribövie jioromo huë baerovoromo gemuoro raromo'irarijego. ¹⁶ Röhu Christian vaborohu'o ja bogo gavanue. Nani jero baruohu'o ajami'iramu hu Keriso mae uehorovoromo bogo sisëroho va'i Keriso'o maro hi'è'e. O Christian baruohu'o ja bogo gavanue. Nani jero vaborohu'o ajami'iramu hu Keriso mae uehorovoromo bogo sisëroho va'i Keriso'o maro hi'è'e.

God-hu ae gemu gemu mu bojëmibe va'ego mu vaeröhe jöhoje.

¹⁷ Röhu Badahu ae gemu gemu mevoromo mure bamobe rovade muoho o jemëhu mu diehi vaebe rovamu evare God-hu hesinö rinëgadoho èhi jjiè'e muohemu vaere. Naro ekaresiae aho'obèhe è jögore muohemu bojëmibe va'ajeje. ¹⁸ Ae gö urimè'i Jew rajehu è'aruèhi hesi sino tariojahamu hu hijuvo röhu God-hu hesinö rinovè'oho nadi sino tariojare muoho mu'ure. O ae gö Jew rajehu è'aruèhioho hesi öriroho bogo èhioho è'amu hu hijamu röhu God-hu hesinö rinovè'oho nadi uarego Jew rajo jabesi muoho vaeromo hesi sinoho tariojaho'iro. ¹⁹ Jew rajehu è'aruèhi jemesi sino tarivèhè'oho o bogo tarivèhè'oho iae hesije. A'i God-are jöe gö gö ejahè'oho èho börömojoje. ²⁰ Röhu ae gemu gemu jemëhu diehi jjiè'e mu vaebe rovamu evare God-hu hesinö rinëgadoho èhi jjiè'e muoho vaenövore. ²¹ Nani ja a börömo hesi darugore javè'ëro hesi muohuremu vaejahè'iro evare God-ro ja hesinö rinëgadeje. Nadi èhunioho nurunurumo'i è muohure-

mu vaenövone. Röhu jaehu ë a hesi darugore hijanuo-ho vuonugo'i va'oromo jasi nimanue mu öri birohë'o-huro va'o ë muoho vaene. ²² Röhu jaehu ae gö hesi darugoremu hiromu bogo nurunurumo'irane ë hesi bëhoho a bërömo gö hesi muohuremu vaejahamu evare Badahu hesinö rinagë'oho ja döho jasi bërömo hesi darugoremu hi'i jasi uhoho jasi nimoromo Badare mu vaejanue ae jave. O ja jasi nimanue muohemu vaejanue evare Badahu hesinö rinagë'oho ja Keriso-are darugoremu hiromu hesi muohemu vaejanue ae jave. ²³ God-ro jemë bogo ëma baejëvo'i a'i hesi Harihoho nugö'öromo huë vavaene sisë maro baejë'ëro ëhu'ëro jemë hesi baejëvadeje. Èhuni nadi ae gö jabesi darugoremuoho raromoro ma-muemu vae'i uehorovo'i a'i God-are muoho uehorovore. ²⁴ Nasi ö mueno'e ja ae gemu gemu diehi jië'e mu vaebe rovamu God-hu hesinö rinagadoho ë aho jero God-are nunoro juvoro-mo ëhi jië'e muohuremu vaenövone.

Bogo masurovë'e o ma-doru raromarue aribövi jabesi jöhoje.

²⁵ Röhu bogo masurovë'e aribövioho jemesi jöho na majëhi'ië'e. Ave jöho bogo Badaro uövuë'ëro majëhi'i a'i naehu uehorovaje jöho majëhi'ië'e. Iae naehu uehorovaje jöho na majëhi'ië'e röhu Badaro huë vavaene baeromo uehoroho bojëmijë'ëro ëhu'ëro nasi jöho heromo uvo'a'aruje: Iae jö mae höjo.

²⁶ Na uehorovoromo uve: Jaruvoho huë vavaeni majaho nosi örire rovë'ego ëhuni aehu raromaruëhi ëhi raromë'oho ëho iae maho höjo. ²⁷ Èhesi bëhoho nani jemë vabore masuvë'e raromarujeje. Èhi jië'oho nadi nugö'ö'i uehorovore. O nani jemë bogo masuvë'e raromarujeje. Èhi jië'oho vaboroho nadi nahore. ²⁸ Röhu a juvijehu o magonaho aboridehu masuvë'oho bogo sisë'ioho ë'arujeje. Röhu masuvë'ohuro ëhuro nurunurue uehore gö gö bae'a'aruje. Röhu na bijö-nege ëhi jië'e huë vavaenehu jemesi örire rueröhoho. Èhuni uëve: Vaboroho nadi nahorëjo.

²⁹ Nasi ö mueno'e nasi bëhoho ëhije. God-ro majae ma-bunemu bamë'eje hesi majaho rueröhego. Èhi jië'e jiaje ave majare aevoromo raromobe va'ë'iroho masuvë'e aribövioharo masuvarije muoho barë'ië'e jiaje nadi masuvarije muohemuoho uehorovo'i God-are muohu'o uehorovore. ³⁰ O huë vavaeni baejë'e aribövioharo ave sa'a hesi huë vavaeni muoho barë'ië'e jiaje nadi huë vavaeni baejarujoho ëhemuoho uehorovo'i God-are muohu'o uehorovore. O nimorohë'e aribövioharo ave sa'a hesi nimorohë'e muoho barë'ië'e jiaje nadi nimoroharujoho ëhemuoho uehorovo'i God-are muohu'o uehorovore. O inöme rabe rabe imo'amaruje aribövioharo inöme bövie bise'e barë'ië'e jiaje uvore: Noehu imaroho bogo nosirehu jio'i hesi God-are höjo. ³¹ Ave sa'are bövie bise'e jiego gavaruoho barë'ië'e jiaje ëhuni ave sa'a hesi mue bövie bise'e vaejë'iroho nadi ëhuremuoho uehorovoromo vae'i God uehorovë'i muoho vaere.

³² Röhu na nege jemë bogo ave sa'a hesi muohuni uehorovoromo nurunurumo'irarijeho. Bogo masuvë'e

ariböviohuro Badare muohemu uehorovarueje ëhuro Bada dë mae jioröhego. ³³ A'iro vaboro masuvë'e ariböviohuro ave sa'a hesi muoho bëröme uehorovarueje ëhuro jabesi vaboroho dë mae jioruomoröhego. ³⁴ Èhu'ëro Badare muohu'o ave sa'a hesi muohu'o gemuoro havoromo vaejeho anoji'e jiajeje. Röhu magonaho aboridohu'o bogo masuvë'e magonaho ioro'iorohu'o jaburo Badare muohemu uehorovarueje jabesi sino haho'ohu'o aru'ahohu'o God-are örire gemu bojämirovoröhëro. A'i baru masuvë'e magonahohuro ave sa'a hesi muoho uehorovarueje jabesi baruoho dë mae jioruomoröhego.

³⁵ Na jö majëhijaje hesi bëhoho ëho bogo jemëhu masurovo'irarije öroho tugohëho'i a'i jemë ajëmijeho mae jëvoröhego majëhije. Avo'avoho raromoro Badare muohuremu uehorovo'irarijeho ëhuni vabore o barue bogo naho'irarije jöho majëhije.

³⁶ Röhu a juvijo'o magonaho aborido'o aemo'aemo'o jëvoromo röhu uvë'oho: No bogo masurovo'ejare uvoromo ëhi uehorovobe va'ojuvo röhu aehu magonaho masu'iro nimo avohoromo ëhuni uvë'oho: Naro nasi magonaho hesi öriroho muoho bogo maho vae-goro masu'ië'ajë uvoromo masuvë'oho iae maeje. Hesi nimoromo masurovoromo gemuore ari'ë'ö. Èhi jië'oho bogo sisëhu jio'i maeje. ³⁷ O aehu birivoromo hesi dë vövöbajo'ere mae uehorovoromo uvë'oho: Èmagonahohu'o na'o no aemo'aemëro javuë'ëro bogo masurovo'i ma-aemo'aeme vaejë'ëro bogo niavo'i ma-aribe jireho'ejare uvoromo hesi dë vövöbajo'ere nimajoho bogo uehorovo'i hesi nimajoho taemorovoromo bogo masuvë'oho hu mae ë'ajeje mami'e birivoromo uehorovë'ëro jië'ëro. ³⁸ Èhu'ëro jië'ëro aehu hesi aemo'aemo masuvë'oho iae maeje. O bogo masuvë'oho ëho ma-mabëheje.

³⁹ Röhu masuvë'e magonahoho baru hijë'iroho baru'o gemu mae hi'ë'e. God-are jöho ëhije. O baru guomë'iroho magonahohuro di a nimë'oho ëho bae'ë'e. Röhu Bada mae uehorovaje ahuremu masu'ë'e ae gö bogo. ⁴⁰ Röhu hu baru bogo bae'i ma-doru hijë'oho iae hu huë mabëhe hi'ë'e. O baru i'o baejë'oho ma-bisemu bogo ëhioho huë maho hi'ë'e. Nasi uehoroho ëhije. Röhu nasi uehoroho bogo sisëhuje. Èhesi bëhoho naro uvajeje: God-are Aru'ahohuro bogo ae gö jabesi simanoho gemu huotovëho'i Paul nasi simanohu'o huotovehego ëhuro na uehoro mae baeromo jajivaje höjo.

Aehu inömo sisëni bahijare mi hesi vitu Christian ariböviehu i'iröhe o bogo i'iröhe jö Corinth ariböviehu ua gavamu Paul-hu mana jajivade jöhoje.

8 Röhu jö göho na jajivo'ië'e. Övehu avohoromo uvene aho röjahjarue inömhuni mie anoromo aho'o bamëhoruomajeje sisëhuro baeröhego. Sisëni bamëhë'e mi vituoho na jemë ma-dajumo ue'ahore o uvore: Aru'aho sisëni bahijëhë'ego juahovo'ejarejo. Èmioho i'irarije o juahovo'irarije di muoho mae jiajoho ëho no uehorovo'ëjo. Jemëhu ë'arujëhi aehu uvë'oho: Aru'aho mue bövie bise'e eni ga barëjë'e jevajë uvë'o-

ho ehuro hesi ihohe mu döro bamorovajeje. O aehu ae gö jabesi örire uehorovëv'oho ehuro hu ekaresia muoho nigemajeje. ² Ja uvë'oho: Na mue eni ga barëj'e jevajë uvë'iroho ma-döhemu ga'i bogo avoho gavanueje. ³ O jaehu God uehorovë'oho huro ja mae gavajeje.

⁴ Röhu naehu urimo uëvode jöho inömo sisë hesi mi i'irarije o juahovo'irarije jöho na majëhi'ië'e. Iae no garomo uvarueje: Ehi jië'e inömoho bëhi rumo'e höjo. God gemu jio'i gö bogohöjo. ⁵ Iae God-are jö bogo hejë'e ariböviohuro sarerivoromo uvoruomajeje: Ö'idöre jio sa'are jië'e aribövi noehu bogo gëvaruoho uvene aho röjëhi'iröhoho höjo. Iae ehi jie. Aëro uvarueje: God gö gö aho'obëhe no bogo gavarue darugo'e a masijoho aho'obëhe jio'amajëjo. ⁶ Röhu Christian aribövioho no bogo ehioho uehorovo'i God gemu Vavuoho mae uehorovarueje. Huro sa'ae bövie bise'e bamavuë'ëro noro hesi jöhemu uehorovoromo raromo jijiharueje. O Darugo'e A Böröme gemu Iesu Keriso mae uehorovarueje. God-ro uavamu Kerisoro bövie bise'e bamavuadeje. Bamavuoromo ajamuamu no vuovo öroho vuonugo'i darugoho baejë'ëro mae raromarueje.

⁷ Iae no garomo uvarueje: God gemu A Böröme Keriso gemu ehi jëvajëjo. Röhu Keriso-are aribövi ioro'ioroho bogo ehioho gavarueje. A'i urimë'i God-are jö bogo hejare majare uvonövareje: Inöme gö aru'ahoe höromo èho rajëhinövareje. Majae egobövie ehi è'obe rovë'ëro ehuro jabumë inömëni bamëhare mi vitu i'ie'iroho uvoruomajeje: Echioho iae aru'aho sisë hesi mie höjo. Ehi uvoromo ëma ijë'ohuro ehuro herovoromo uvarueje: Nani no sisë ijaruëromo juhuonivarueje mu öroho bogo avo'avoho gavë'ëro.

⁸ Jabumë uvarueje: No sisë ijaruëromo juhuonivarueje röhu i ijë'oho bogo ehuro God-are bëhiroho va'ejo. I juahovë'oho God-are nuniroho bogo sisëho javuo'ë'e. O ijë'oho God-are nuniroho bogo maho javuo'ë'e.

⁹ Jemë i ijë'oho o juahovë'oho God-ro uvajeje: Eho jemesi mue höjo. Röhu gavë'i è mioho ue'ahore. Nani bogo avoho biririvë'e Christian aribövioho jaburo jemë gëromo sisëro rireromo'ë'ö. ¹⁰ Ehesi bëhoho ja iae garomo uvanueje: I ijë'oho o juahovë'oho hesi höjo. Röhu è jöho Keriso-are ae göëro bogo avoho uehorovë'ëro jjië'ëro juhuonivoromo uvo'ë'e: Sisë ariböviohuni bahijare mioho naehu ijë'oho sisë höjo. Nani è ahuro garöhe jero inömo sisë rajëhijarue osare hiromo ie i'iramu gagorovo uvo'ë'e: Eäru'aho sisë hesi mi vitu aehu ijë'oho èho God bijönimajë uvoromo röhu ja gavë'i hu'o ëma i'ë'e. ¹¹ I'iramu è biriri rumo'e a hesi aru'ahoho sisërë'ë'e. Jasi öhuni Kerisoro uehorovoromo guomadeje. Röhu jero uvaneje: Mi hesi öroho na ga barëj'e jevajëromo è a hesi nunire mioho ijamu huro ja gavë'i iromo sisërëjadeje. ¹² Ehi jië'e mu vaejë'oho jemëro jemesi Christian agano jabesi dë vövöbajo'oho biriri rumo'ëro jjië'ëro ijumëhoromo jabesi örire sisë vaejëvarujohuro ehuro Keriso'o sisë vae'a'aruje. ¹³ Ehi jië'ego naehu mi ijamu nasi aganehu geromo nasi döre rueromo sisërërovo'ia'amu gavë'o-

ho naro mi ijajoho ioro'iore gemu vuonugo'ejo nasi aganoho sisërëjöëni.

Paul-hu bogo apostle jevajë uvoromo bövi bise'o maho hesi nijio'irae'i a'i a gö jabesi jöëni uehorovoromo vuonugonövade jöhoje.

⁹ Jemë'o uehorovore Paul na bogo a jabesi darugoremuoho hi'i nasi nimoromo hijajeje. Na apostle ae jeve. Na nosi Bada Iesu nunëro gavë'e jeve. Nae-hu Badare mu vaejodohuro iae ehuro jemë hesi aribövie jëve. ² Ehuni ame göehu göehu na bijöngoromo uvë'oho: Nörö bogo apostle-hu hö uvë'oho hesije röhu jemë bogo ehioho uvo'i uvo'a'aruje: Paul iae apostle höjo hesi örire noro Keriso-are muoho baejë'ëro.

³ Röhu naehu vaejaje mu aehu garomo uevë'oho: Paul ja rabëni ehi jië'e muoho vaejanue hö uevë'oho na ave jöho mana majëhijajeje. ⁴ No God-are jö majëhiromo ie jove mana i'ibejo na mae o sisë jio'ibejo. Iae mae jio'ibejo. ⁵ O Peter'o apostle ioro'iorohu'o Bada Iesuarë ö ömo'ömo'u'o è'aruëhi no'o vabore masuromo sö ujuoho jireho'ibejo na mae o sisë jio'ibejo. Iae mae jio'ibejo. ⁶ O nani jemëro ëma uvarueje: Nosi ekaresia ajamuijarue a ioro'iorohuro God-are muoho vaeromo ekaresia no ajamuiromo è muohuremu vae'iramu no mana bojëmi'ëjarëjo. Röhu Paul'o Barnabas'o jabumëremu bogo ehioho mana bae'i God-are muoho vaeromo no ajamuiromo jabesi övëro mue gö ionire vaeromo manaho baenövo'aruëjo. ⁷ Jemë nani ehi uehorovarueje röhu muorovo aribövioho na jabumë jabesi övëro mu gö ionire vaeromo mana baeromo ioho ue'aharueje. Bogo, Jabumë muorovo muohemu vaeromo baejarueje. O iruno'e ba'amo bivo'e vaejarue aribövioho na jabumë è iruno'oho ue'aharueje o bogo. Iae ue'aharueje. O mi muebejarue aribövioho na jabumë è mi hesi amo rihuoho ue'aharueje o bogo. Iae ue'aharueje.

⁸ Aehu mu vaeromo mana baejarue jöho jajivë'e jeve jemëro heromo uvo'irarijigo: God-are ekaresia muebejavuoromo mana baejë'oho iae mae höjo. Röhu God-are jöho ehi gemuoho jajivë'eje. ⁹ Moses-hu jajivade jögoru surire ehi uvë'eje: Jasi mu vaejahaje miehu jasi mu vaejahoromo i hörehu sa'ijovobe juvë'oho hesi jö'oho nadi tugohahego hu juvoromo hesi manaho baeromo huhu hörehu sa'ijovaje i vitu vituoho ibe juvo'irajo. Ehi jië'oho miohuro èho hesi manae bae'a'ajëjo. God-are jöho ehije. Röhu God bogo miohemuoho uehorovoromo è jöho bojamui'i ¹⁰ a'i nosi jöho uehorovoromo bojamuadeje. Ehesi bëhoho iruno'o mu muebejë'iroho sa'a ato'atovarue ariböviohu'o i sa'ijovarue ariböviohu'o jabesi muoho vaejë'i uehorovoromo uvoruomajeje: No i mu vaejaruohuni ehuni u'emom è ioho ue'ahoe'ëjarëjo. Ehi uvë'oho iae maeje. ¹¹ Röhu no iruno'o bivarue aribövioho va'ëne javue. Noro God-are jöho jemesi örire majëhijë'e javue ehuro God-are jö majëhijaroho muro iruno'e bivanövë'e javue. No ehi jië'e aru'aho muoho jemëni vaejëhë'ëro ehuni ave sa'a hesi inöme ie rune mana

baejë'oho bogo sisëhu jio'i maeje. ¹² Jemesi ekaresia muebejëvarue a ioro'ioerehu jemesi örire mana bae'i uehorovë'oho maeje jabumëro jemë bisemu ajëmi-jë'ego. Röhu no jemë böröme ajëmi-jë'e javuë'ëro ëhu-ni no birivoromo uvo'ejo: No mana baejë'oho iae mae höjo.

Röhu nosi nimoromo manaho bogo bae'i a'i no birivoromo huë vavaene bövie bise'e baejë'e javue aëro uvojöëni: Paul-mëro nosi monioho bae'i nimoromo ekaresiaho muebejavuaje höromo Keriso-are jö maho bogo eruomöjöëni. ¹³ Jew rajehu God-are amo böröme hesi mu vaejë'oho God-are amore bahijare ioho jabesi manaego ujuohoromo ue'aharueje. O God-are maratuore mi bamoromo vënehu bue'öjarue ariböviohuro ë mi vituoho jabesi manaego ue'aharueje. Èho na jemë uehorovö o bogo. ¹⁴ O Keriso-are mu vaejarue aribövioho ëhi gemuohu ë'arueje. Badaro uövüë'eje hesi jö majëhijarue aribövioho noro mana baeromo raromo jijihonövoröhego.

¹⁵ Èhi uövüë'eje röhu na manaho bogo baejë'e jeve. O naehu avevejö'e jajivaje jö hesi bëhoho bogo ëhuro jemëro bojemi'irarijego. Naehu guomë'oho iae hesije. A'i naehu Keriso-are jö ma majëhiromu ëhuni mana baejë'oho ëho bogo maehuje. Na bijönege ae göëro mana bojemiromu ëhuro naehu nimorohë'i jövaje jö hesi bëhoho tugoho'iröhoho. ¹⁶ Naehu Keriso-are jö ma a majëhijë'oho nimorohë'i jövo'irode bëhoho bogoje God-ro ë muoho bojemi-jë'ego. Hesi jö bogo majëhijë'oho na i'ue bae'ejo. ¹⁷ Naehu nasi nimoromo Keriso-are jö majëhijë'oho suvuore mana baejajeje. A'i na bogo negë'e Keriso-are jö ëma majëhijë'oho God-hu bojemade muoho ma-vaejajeje. ¹⁸ Röhu naehu baejaje suvuoroho rabeje. Keriso-are jö majëhijë'oho na ave sa'a hesi mana baejë'oho maeje. Röhu ëho bogo uehorovoromo manaho bogo baejë'e hesi jö ëma majëhijajoho ëhuro dë vuëvaveje. Èho nasi suvuoreje.

¹⁹ Na bogo ae gö jabesi darugoremuoho hiromo jabesi muohemu vaejëhaje aehu jevo'i a'i naro nasi mueberovoromo nasi nimoro muoho vaebe juvajeje. Röhu na bogo nasi nimaje muoho vae'i a'i ae aho'obëhe jabuhu diehi namaruoho ëho vaejajeje ëhuro ae aho'obëhe baejëvoromo Keriso-arire rëmo'irodëro. ²⁰ Jew rajo jabu'o gemuore hiromo God-are jö majëhijë'iroho Jew rajehu raromaruëhi na'o ëhi hibe juvajeje ëhuro Jew rajoho baejëvoromo Keriso-arire rëmo'irodëro. O Moses-are jögoruremu raromaruë ariböviohu'o hiromo God-are jö majëhijë'oho jabuhu Moses-are jö ejaharuëhi na'o ëhi ejahajeje ëhuro Moses-are jögoruremu raromaruë aribövioho baejëvoromo Keriso-arire rëmo'irodëro. Moses-are jögoroho iae na ejahajeje röhu bogo hesi jögoruremuoho hijajeje. ²¹ O Jew rajo jögoru bogo hejë'e ariböviohu'o hiromo God-are jö majëhijë'iroho jabuhu Jew rajo jögoru bogo ejaharuëhi na'o ëhi ë'ajeje ëhuro Jew rajo jögoru bogo hejë'e aribövioho baejëvoromo Keriso-arire rëmo'irodëro. Iae na Jew rajo jögoroho bogo ejahajeje röhu na God-are jögoroho bogo vuonugo'i Keriso-are jögoruremu hiromo God-are jöho ejahajeje.

²² O juhuoni juhuoni mu vaejarue ariböviohu'o gemuore hiromo God-are jö majëhijë'iroho jabuhu raromaruëhi na'o ëhi hijajeje ëhuro ë aribövioho baejëvo'irodëro. Èhu'ëro di ariböviohu'o hijë'oho jabuhu mu vaejaruëhi na'o ëhi hibe juvoromo öre aho'obëhe ë'o gavajeje ëhuro a ioro'ioeroho maro va'iröhego.

²³ Èhi jïë'e mu vaejaje hesi bëhoho aëro Keriso-are jö maho heromo jabu'o na'o huë mae baeröhëro ëhuni ë'ajeje. ²⁴ Jemë'o iae gavarue tutuvoromo ae göehu gö iosirëmi'ïë'iroho ae aho'obëhe birivoromo tutubijoharueje röhu ae gemuëro iosirëmiromu urimo ma-burëro tutuvoromo suvuoro baejajoho. Jabuhu ë'aruëhi jemë'o ëhi jemesi uehoroho darugoho aho'o bojamiromu Keriso-are muohuremu birivoromo vaere hujeji jemesi suvuoroho bae'irarije. ²⁵ Röhu tutuvoromo aehu a ioro'ioero iosirëmi'ïë'iroho urimë'i birivoromo dajoho avoho mueberovobe va'oruomajeje ëhuro darugo ma'ëro tutuvoromo suvuoroho baeröhëni. Èsuvuoroho ijino inovoromo simanore didi'aharuoho jïë'ëro ëhu'ëro ma-burëro sisërë hesi jï-ajeje. Röhu ë sisërërohe suvuoroho baeröhëro ëhuni ë ariböviohuro birivoromajeje. Röhu Christian aribövioho no bogo ëhi jïë'e suvuoroho bae'i a'i ioro'ioeremu jioröhe suvuoroho baeröhëni ëhuni Keriso-are muoho vaejarueje. ²⁶ O Paul naro ioro'ioeremu jioröhe suvuoroho bae'irodëni ëhuni aehu övo mugö mugöehu ano'irögoro övo aruëre anumëre ma-bu'öjaruëhioho na bogo ëhioho Keriso-are muoho sisë'i sisë'ioho vaejajeje. A'i aehu ma-ahorirehu birivoromo tutuvaruëhi na ëhi Keriso-are muoho ma-ahorirëro birivoromo vaejajeje. ²⁷ Keriso-are muoho vaeromo nasi dajehu nimajoho ma-taemorovajeje ëhuro birivevoröhego. Èhi'oromo nasi dajoho nasi mueberovoromo ahorrirëro va'ajeje naro ae gö jabesi örire jögore majëhijajëro röhu Kerisoro uejöëni: Paul jasi muoho bogo eni jio'ego jasi suvuoroho bogo bae'a'anuë uejöëni.

Aehu övehu avohare inömo bogo uehorovo'iröhe jöhoje.

10 Nasi ö mueno'e na nege jemëro ave jöho uehorovo'irarijego nosi Jew rajo hijo miono'ehu ë'are jöho. Nosi Jew rajo hijo miono'oho aho'obëhe God-are suëhuro riogëgoromo öroho röjëhi'ego ë örire jijihö va'onövareje. Jabumë ae aho'obëhe jovo ihe Kavüë'e Jovoho beromo mae iojijomareje. ² Jovo beruomamu suëhu aegëhadoho ëho noehu bapataeto vaeromo Keriso'o bimuvaruëhi jabu'o ëhi bisemu gemuoho vaejanovareje. Èhesi bëhoho jovo beruomamu suëhu aegahadoho ëho Moses'o bimuvorohoje. ³ Röhu jabumë ae aho'obëhe ie gemuoho ue'ahareje. Ue'ahoromo ëhuro God-are Aru'aho hesi darugoho baejareje. ⁴ Jabumë ae aho'obëhe jove gemuoho ue'ahareje. Èjovoho munë gagore jovo mae suorovajoho ue'ahareje. Röhu ë jovoho bogo jovo maemuoho jiadeje. Èhesi bëhoho munënö'e aehu jabu'o gemuore va'onövadoho ë ahuro aru'aho'e jovohu'o bojëmamu jaburo jovo maho iromo ëhuro aru'aho hesi birirohu'o

baejareje. Ĕmunĕnĕ'o aho ĕho Keriso jiadeje. ⁵ Jew rajo hijo miono'e ae aho'obĕhe ĕhi jiĕ'e huĕ maho baeruo-mamu rĕhu ae ma-gemu niĕ'i jabesi muoho God-ro garomo nimorohadeje. A ioro'iorohunioho bogo nimoroho'i jabesi ĕrire bijĕnimadeje. Bijĕnimamu a rume'e sa'are vuovo momorĕ'ĕbe va'adeje.

⁶ Mu sisĕ ĕhi vaeromo vuovare jĕho ĕho God-are suriroho bogo ĕma jajivo'i a'i noni jajivĕ'eje noro garomo adahoromo avo'avoho uehorovo'irĕhego. Ĕhi jiĕ'oho jabuhu mu sisĕ nimarĕhioho no bogo ĕhioho nimo'ejo. ⁷ O jabumĕ a ioro'ioerehu inĕmo aru'aho'e hĕromomo rajahi'amarĕhioho no bogo ĕhioho ĕ'ejo.

Jabuhu ĕ inĕmo sisĕ aru'aho'e hĕromomo rajahi'amo'irĕgoromo nimorohare jĕho God-are surire jajivoromo ĕhi uĕvĕ'eje: Aribĕviohuro sa'aro raromoromo jovoho iohomahunĕ'e ue'ahoromo ri'ĕromomo mu sisĕ'o vae-marumijĕ'i ajajovare hĕjo. ⁸ Rĕhu jabumĕ a ioro'ioerehu ĕehu ĕ'anovarĕhioho no bogo ĕhioho ĕ'ejo. Ĕĕro ĕ'anovĕ'ĕro ae aho'obĕhe 23,000 majae gemuore rireromoromo vuovĕvadeje. ⁹ Rĕhu jabumĕ a ioro'iorohuro mu sisĕ vaebe va'oromo ĕhuro Badare dĕho bijioho garuomadeje ga'iro hu ma-nunĕremu gĕbe muebejĕvobe va'ego o bogo. No ĕhi jiĕ'e muoho bogo vae'ejo. Rĕhu jabumĕ ĕhi ĕ'ĕ'ego sigobĕro umijĕvamu vuovĕvadeje. ¹⁰ Rĕhu jabumĕ a ioro'iorohuro huĕ sisĕ barueromomo nurunuruĕgamu God-are ĕrire jĕe sisĕ'i atoruumadeje. Ĕhi jiĕ'oho no bogo ĕ'ejo. Jabumĕ ĕhi ĕ'ĕ'ego a muo'amego vuovavuae anerahuro rueromomo' amamu vuovĕvadeje.

¹¹ Ĕhi jiĕ'e i'uoho aho'obĕhe nosi hijo miono'o jabesi ĕrire rovadeje ĕhuro no ae aho'obĕhe uehorovo'irĕhego. Jabuhu mu sisĕ vaeromo i'u mana baejare jĕho iae God-are surire jajivĕ'eje noro garomo adahoromo avo'avoho raromo'irĕhego jaruvore maja barĕ'irĕhoho mami'e dunovo'ego.

¹² Ĕhu'e jiaje ja ae rahuaro uĕ'oho: Na bibivoromomo namijajĕ uĕ'oho gavĕ'i va'one. Bejavo'ĕ'e. ¹³ Rĕhu uehoromo sisĕ gĕ gĕ jemesi ĕrire rovajeje. Iae ĕhi jie rĕhu diehi jiĕ'e uehoromo sisĕhu rueromomo jemesi dĕre bijĕhĕ'oho ĕhi jiĕ'e uehoromo sisĕho bogo jemesiriroho gemu rue'i ae aho'obĕhe nosi dĕre ro bijahuajeje. Rĕhu God-hu no ajamui'i uĕvuadĕhi iae hu ĕhi ajamuijajĕro jiĕ'ĕro ĕhu'ĕro huro garĕhe biriri ma'e uehoromo sisĕhu jemesi ĕrire rue'ia'amu jemĕ nijio'iraerovo'irarijoho bogo eni jĕvamu gavĕ'iroho hu bogo ma-nunĕremuoho gĕ'ĕ'e. A'i uehoromo sisĕ jemesi ĕrire bijĕho'i rovĕ'iroho huro ĕroho rĕjĕhi'ĕ'e jemĕro ĕ jijihoromomo uehoromo sisĕho vuonugo'i biririvoromomo maro va'irarijeho.

¹⁴ Nasi ĕ mueno'e ĕhi jiĕ'e jiaje ĕhuni inĕmohomo god hĕromomo rajĕhijarue muoho gororomomo rori'o va'ore.

¹⁵ Rĕhu jemĕro jemesi simanohomo avo'avoho uehorovarujeho ĕhuni ave jĕho majĕhi'ie'e. Mevoromomo gare jĕ hesi bĕhohomo diehi jiego. ¹⁶ Jemĕ'o uehorovore. Enatuore wine jovohuni God huĕ mae uaromomo hesi suvuoro baeromomo ijĕ'iroho ĕhuro no Keriso-are kĕho gemu mae baejarueje. O i ato'atovoromomo ijĕ'iroho ĕhuro no Keriso-are sinoho gemu mae baejarueje.

¹⁷ No ae aho'obĕhe ie gemuoho ma-gemuoro ijĕ'ĕro ĕhu'ĕro no ae aho'obĕhe javue rĕhu ae gemuoho javue ie gemuoho ijĕ'ĕro.

¹⁸ Rĕhu Israel rajo jabesi muohu'o uehorovore. Jaburo mioho tarioromomo vituoho God-ni hesi maratuore bahi'i vituoho ijarueje. Iromomo ĕhuro ĕ mure bimuvarueje. O inĕmo sisĕ hesi ĕroho gemuohoje. Noehu inĕmo sisĕ hesi i vitu ijĕ'ohuro ĕ mure bimuvarueje. ¹⁹ Nani ĕ jĕho adahoromomo uvo'a'aruje: Paul-ro uĕromomo ĕ'ajĕjo: God-are jĕ bogo hejĕ'e aribĕviehu rajĕhijarue inĕmohomo darugo'e jio'amajĕjo. O inĕmo sisĕ bojĕmijĕ'e mioho bĕhi'e hĕjo. Nani ĕhi uvo'a'aruje rĕhu na bogo ĕhioho uĕve. ²⁰ A'i na uĕromomo ĕ'e: God-are jĕ bogo hejĕ'e aribĕviehu inĕmohuni i bamĕhĕ'ohobogo God-ni bahijaho'i Satan-are aru'aho sisĕho jabuni bahijĕharue hĕjo. Ĕhuro aru'aho sisĕ jabesi mure bimuvarueje hĕjo. Rĕhu jemĕhu Satan-are aru'aho sisĕhu'o gemuore bimuvĕ'oho na bijĕnegajĕjo.

²¹ Jemĕhu Badare enatuore jovohu'o Satan-are aru'aho sisĕ jabesi enatuore jovohu'o gemuore havoromomo ijĕ'oho bogo maehuje. O Badare maratuore iohu'o aru'aho sisĕ jabesi maratuore iohu'o gemuore havoromomo ijĕ'oho bogo maehuje. ²² O noehu biriri'ĕvoromomo Satan-are aru'aho sisĕ jabesi i jovo iromomo jabu'o bimuĕvĕ'oho God-ro uvo'ĕ'e: Jemĕ bogo na gemu rajĕhijarujĕromomo ĕhuni dĕ vĕronimomo'ĕ'e. Ĕhi jiĕ'oho na no aru'ahosisĕhu'o bimuvo'ejo. Bogo. O ĕhi jiĕ'e mu vaejĕ'ohonani no sisĕ'i uehorovoromomo uvarueje: God-are darugoho bise'e hĕjo nosiroho bĕrĕme hĕjo. Ĕhu'ĕro no hesi i'uoho bogo bae'ejarĕjo. Ĕhi uehorovĕ'ohomo sisĕje. No aru'aho sisĕ'o bimuvĕ'oho iae no i'ue bae'ejo.

Ave jĕ masijohomo uehorovoromomo inĕmo sisĕni bahijare mi gororovo'irĕhe ĕ hesi jĕ vituohoje.

²³ Jemĕ ae gĕĕro uvarujeje: Mue aho'obĕhe vaejĕ'ohoi ae mae hĕjo. Iae ĕhi jie rĕhu mu ioro'ioro vaejĕ'ohuro bogo ĕhuro marĕjavuo'ĕ'e. Nani mue aho'obĕhe vaejĕ'ohoi ae maeje rĕhu mu ioro'ioro vaejĕ'ohuro bogohuro ajamirovarueje avoho biririvoromomo Kerisomae uehorovobe va'irĕhĕro. ²⁴ No bogo nosi sinohemuoho uehorovo'i ae gĕ jabesi sinohu'o uehorovo'ejo.

²⁵ Market-re imarije mioho aho'o ma-dajumomo ue'ahore. Nadi juhuonivoromomo uvore: Na ave mioho aru'ahosisĕni bamĕhare mioho hĕjo o gĕ hĕ uvo'i ma-ue'ahore. ²⁶ Ĕhesi bĕhohomo God-are surire jajivoromomo uĕ'eje: Sa'ae iruno'e bĕvie bise'e aho'obĕhe Badare hĕjo.

²⁷ O God bogo ma uehorovarue aehu jemĕ uĕvĕ'oho: Ruerego no i harihe gemuoro i'irarĕ uĕvamu jabu'o ie i'i nĕgĕ'oho va'oromomo ga'irarije ie rabe rabe i'imĕmamugavĕ'oho ma-dajumomo ue'ahore. Nadi dĕ vĕvĕbajĕ'eroho uehorovoromomo uvore: Na ave mi ue'ahĕ'ohomae o sisĕ hĕromomo mi hesi jĕho uĕ gĕ'i ma-ue'ahore.

²⁸ Rĕhu ae gĕhu jemĕ uĕvĕ'oho: Ave mioho aru'ahole inĕmĕni bamahĕ'e mie hĕ uĕvĕ'ohonadi ue'ahore. Uvore: No ue'ahĕ'oho ĕ jĕ majahuijade ahuro garĕhe noehu ue'ahamu gavĕ'oho uvo'a'ajĕjo: Ĕho God bijĕnimajĕromomo juhuonivo'ajĕjo. Ĕhuni no'o vuonugo'ejarĕjo. Ĕhi uvore. ²⁹ Na uĕve: Jemĕ ĕ mi juahovo'irarije

hesi bëhoho ë jö majëhijade ahuro juhuonivoromo uvojöeni: Ëmi ue'aharujoho sisë hö uvojöeni uëve. Na bogo uëve jemëro juhuonivoromo uvojöro: Sisë höromo juahovo'irarijego. Nani jemëro na ue'a'aruje: Röhu God-ro uövuë'e höjo: Ie rabe rabe i'i nëgë'oho irëjo. Ëhi jjië'oho no rabëni juhuoni'e a hesi jöho ue-horovoromo ë mioho juahovo'ejärëjo. ³⁰ O no God-are örire huë mae uaromo mi ue'ahë'iroho rabëni ae göho uö'a'aruëjo: Jemë sisë ue'aharujëjo. Röhu ë miohuni no mami'e God mae uaromo ue'ahare höjo. Nani ëhi ue'a'aruje.

³¹ Iae ëhi jie röhu ie jove ue'ahë'oho o mue bövie bise'e vaejë'oho God uehorovoromo vaenövore hesi ihoho döro jioröhe. ³² Jew rajoho o sa'a ioro'ioro rajoho o ekaresia aribövioho ëho jabesi jöeni jemëro ue-horovoromo nadi mue gö gö vaejego jaburo ëho gavoro jabesi aru'ahoho sisërëjêho'iro. ³³ Röhu na'o mu rabe rabe vaejë'iroho avo'avoho vaejajeje ae aho'obëhe na gevego mae jëvoröhego. Nasi sinoho bogo uehorovo'i ae aho'obëhe jabesi sinoho ue-horovoromo muoho vaejajeje jaburo maro va'oruomöhego.

11 Naehu Keriso-are mu garomo vaejajëhi jemë'o nasi muoho garomo ëhi vaenövore.

Magonahehu God rajahiruomo'ië'iroho simano numorovo'amoröhe jöhoje.

² Röhu naro jemesi örire rajëhije. Ëhesi bëhoho jemë majae ëhi nasi örire uehorovevoromo naehu jöe rabe hejë'ëro bojëmijodoho ejeharujeje. Ëhuni naro jemesi örire rajëhije. ³ Röhu na nege jemëro garomo uvo'irarijego: A nosi simanoho Keriso höjo. No hesi uhure javuajëjo. Vaboro hesi simanoho baruoho höjo. Vaboroho baru hesi uhure höjo. Keriso-are simanoho God höjo. Ëhi uvore. ⁴ Ëhi jjië'ëro God rajahi'i gemuore gagovë'iroho ama'e o asë rahu simano numorovoromo pari vaejë'oho o God-are jö a majëhijë'oho ëhuro no Keriso bogo avoho uehorovarueje ë hesi bëhoho Keriso nosi simanoho jjië'ëro. ⁵ O magonahe rahu simano bogo numorovë'e pari vaejë'oho o God-are jö a majëhijë'oho baruoho bogo avoho uehorovarueje ë hesi bëhoho baruoho jabesi simanoho jëvë'ëro. Simano bogo numorovë'oho u seho barëjë'e magonahoho gemuoho jëvanove. ⁶ Magonahehu simano bogo numorovë'oho simano uoho tario'ibejo iae mue gemuoho jio'ibejo. Röhu magonahehu simano u tariojê'oho o simano u seho barëjê'oho ëho javoji'e muohoje. Ëhuni magonahehu simano numorovë'oho iae maeje. ⁷ God-ro aho bamavuoromo hesi aru'ahoho ajoho bojamuijê'ëro God jiajëhi aho ëhi javue. Ëhuni simano numorovë'oho bogo ama'i nosirehuje. O God-ro a ijo'ahë baeromo magonahoho avohoromo a nosi ajoho magonahoho bojëmijadeje. Ëhuni magonahehu simano numorovë'oho iae maeje. ⁸ Aevo'ioho God bogo magonahoho baeromo ëhuro ama'oho avoho'i a'i ama'e baeromo ëhuro magonahoho avohadeje. ⁹ O God bogo ama'oho magonahoho jöënioho avoho'i a'i magonahoho ama'i jöëni avohadeje. ¹⁰ Ëhu'ëro jjië'ëro

magonahoho jabuhu simano numorovë'oho iae maeje ëhuro aneraho jaburo gëromo uvoröhego: Ëmagonahoho jaburo baru jabesi aharire raromarue höjo. ¹¹ Iae ëhi jie röhu a'o magonahoho Bada'o gemuoro javuë'ëro ëhu'ëro magonahoho bogo a rumo'oho riravo'i ama'oho bogo magonahoho rumo'oho riravo'ë'ö. ¹² Ae jjië'ëro ëhuro God-hu magonahoho avohadëhi ëhi magonahe jio'amë'ëro jjië'ëro ëhuro aho rahavuajeje. Röhu God-ro aho'obëhe bamavuë'ëro ëhuro aho magonahoho bövioho bise'oho javue.

¹³ Röhu jemesi uehorovore. Magonahehu ekaresiae aho'obëhe jabesi gemuore raromoromo simano bogo numorovë'e ma-pari vaejë'oho na mae o sisëje. Ëho sisëje. ¹⁴ No ae magonahe aho'obëhe dinö'e dinö'e raromaruoho uehorovoromo uvarueje: A nosi simano u ëgo jjië'oho sisë höjo. ¹⁵ Röhu magonahoho jabesi simano u ëgo jjië'oho iae ma-mabëhe höjo. Ëhesi bëhoho God-ro magonahoho simano u ëgobövioho bojëmijadeje ëhuro simanoho rigivoröhego. ¹⁶ Ae göehu nasi jö aho'ahovo'ië'iroho röhu God-are ekaresiae dinö'e dinö'e raromaruohu'o no'o ëhi jjië'e muohuremu vaejarueje.

Badare i jovo avoho ue'aho'iröhe jöhoje.

¹⁷ Röhu na bogo jemë rajëhiromo ave jöho majëhi'irögoro ë'e. Jemesi ekaresia gagovë'iroho ëhuro jemë bogo marojëvo'i a'i sisërëjêvajeje. ¹⁸ Ëhesi bëhoho aevo'ioho na hejodeje uevamu: Corinth rajo ekaresia jabumë gemuore gagovorovë'iroho Christian ariböviohuro uehoroho bogo gemuoho bae'i ae göëro uehore gö ae göëro uehore gö baejarue höjo. Ëhi jjië'e jöho hejë'ëro na uehorovoromo uve: Ëjöho nani bogo sareroho jio'i ma-bisemu jö mae jjië'ëro Corinth ekaresiaho jemëro nani ëhi jjië'e mu sisëho vaejarue höjo. ¹⁹ Röhu jemëhu hahagu hahagu uehorovë'oho ëho a jabesi maeje. Öre göho bogoje. Hahagu hahagu uehorovë'ëro ëhuro uhohu'o mae uehorovarue aribövioho va'orahoro jio'amo'ë'e. ²⁰ Amo jemëhu gemuore gagovorovë'iroho jemë bogo uvarueje: Noehu i'iröhe ioho wine-oho ëho Badare hö uvo'i ma-ue'aharujeje. ²¹ Ëhesi bëhoho ë i jovo ue'ahë'iroho jemë a ioro'ioroho bogo uehorovë'e sivu sivue jemesi ioho jovoho ëma ue'aharujeje. Ioho jovoho ëma ue'ahoromo a ioro'ioroho hömëvo'i a ioro'ioroho vörö'e jovo bööröme iromo simane sisërëjarueje. ²² Na jemë osaho bogojëve ë raromoromo iruno'e jove i'irarijoho ëhuni gemuoro gagovoromo Badare ioho jovoho sisë'i ijarueje. O na jemë God-are ekaresiaho bijönimoromo ëhuni iruno'o rumo'e aribövi jabesi örire javoje bojëmiromo ioho jabesi nunire ëma ue'aharujeje. Jemë ëhi ë'arujoho na diehi jjië'e jöho jövo'ejo. Na na jemesi muohuni rajëhi'ejo. Na bogo rajëhiromo jövo'ejo.

²³ Röhu ave jöho Badaro bojëmijê'ëro naro jemë bojëmödeje. Bada Iesu a sisë bojëmi'iröhe vahire evare huro ioho baejade höjo. ²⁴ Ioho baeromo God mae uanugoromo ato'atovoromo hesi aribövioho uëvade höjo: Aveho nasi sine höjo. Na nasi sinoho bojämirovo'ië'ajëjo jemë mae jëvoröhego. Aviëhi jjië'e

muoho vaenövorëjo ëhuro na uehorovevo'irarije höjo. ²⁵ Ioho inugoromo röhu i baejadëhi ëhi enatuore jovo-ho baeromo uëvade höjo: Ave enatuore jovo hesi bëhoho hehëjo. Na köe rovevoromo guomevo'ië'ajëjo. Guomevo'iramu ëhuro God-hu jemë muebejëvoröhe jögoru i'oho ioro'ioemu marë'ajëjo. Ëhuni jemë jovo ijë'iroho irëjo ëhuro na uehorovevo'irarije höjo. ²⁶ Bada Iesuho ëhi jövade jö hesi bëhoho ë i o ë enatuore jovo ijë'iroho ëhuro huhu guomade jöho röjëhibe va'ojuvo va'o hu rue'ë'e.

²⁷ Ëhu'ëro jjië'ëro aehu Badare i o enatuore jovo bogo mae uehorovë'e ma-ijë'o ho Badare sinoho köho ijumë'ëro ëhuro sisë jëve. ²⁸ Ëhuni ae aho'obëhe gemu gemu jasi dë vövöbajo'oho mevo avohoromo gare diehi diehi uehorovëvego. Ëhi ga avohoromo evaro ioho jovo inövore. ²⁹ Badare sino bogo uehorovë'e ma-iemu jovemu ijë'oho ë ioho jovo iromo ëhuro i'ue mana bae'a'aruje. ³⁰ I'ue baeromo jemesi a ioro'ioroho aho'obëhe sine u'uhëvoromo guomo guome gö gö baejë'ejö. A ioro'ioroho vuovëvë'eje. ³¹ Röhu nosi dë vövöbajo'oho urimo mevo avohoromo ga'ibejo ëhi jjië'e i'uocho bogo bae'ibejo. ³² O Badahu i'uo bojamuijë'oho ëho röjahuiromo bojamuijajeje ëhuro noro avoho uehorovoromo sisë ariböviohu'o gemuoroho sisëroho bogo va'iröhego.

³³ Nasi ö mueno'e Badare i jovo i'i gagovë'iroho göëro göho mueberovoromo gemu mae ire. ³⁴ Röhu hömëvë'oho jemesi osaro osaro raromoromo ire. Ëhi jjië'oho gagovoromo God-are i'uocho bogo bae'a'aruje. Röhu jö ioro'ioroho naehu ö'ë'iroho avohëho'ejo.

Mu vaeröhe suvuore gö gö God-are Aru'ahëhu bojamuaje jöhoje.

12 Nasi ö mueno'e God-are Aru'ahëhu suvuoro bojamuijaje jöho na majëhi'ië'e. Ëhesi bëhoho na nege jemëro ë jöho avoho ga'irarijago. ² Iae jemë'o gavaruje jemë God bogo ma uehorovarije majaroho aëro jemë sarerëmi'ego jö mae höromo ejëhoromo ëma jijihonövarijeje. Jijihoromo ëhuro jörumo'e momorö'öj'e inömo inömo vörö'e höromo ëma uvene aho röjahinövarijeje. ³ Ëhuni ave jöho uehorovore. God-are Aru'ahëhu jö bojëmë'oho aho bogo uë'ë'ö: Iesu sisëgo sisëro va'a'ajëjo. God-are Aru'ahëho bogo ëhi jjië'e jöho bojamuijajeje. A'i hesi God-are Aru'ahëhuremu uehoroho bojamuijago uvarueje: Iesu böröme namijë'ëro iae Bada höjo. O God-are Aru'ahëhu uehoroho bogo bojamuijë'oho nosi sivuoho ëhi jjië'e jöho bogo vaerovo hesi javue.

⁴ Mu vaeröhe suvuoroho gö gö jiorove. Röhu Aru'ahë gemuëro ë suvuoroho bojamuibe va'ajeje. ⁵ Christian muoho gö gö jiorove. Röhu Badare muoho gemu noro vaejahujeje. ⁶ Mue gö gö vaejë'oho eni javue. Röhu God-ro gemuëro darugoho bojamuego no ae aho'obëhe ë muoho vaebe va'arujeje. ⁷ No ae gemu gemu God-are Aru'ahëro suvuore bojamuijago ëhuro hesi muoho röjahirovarueje ekaresiae ae aho'obëhe marëjavuoröhego. ⁸ Ae gö God-are Aru'ahëro hesi suvuore bojamuijago uehoromo mae jjië'e jöho atarueje. Ae

gö Aru'ahë gemuohuro aji'e jöho bojamuijago ae röjëhijarujeje. ⁹ Ae gö Aru'ahë gemuohuro ajamuijago no birivoromo God mae uehorovoromo ëhuro mu bövi mae vaejarueje. Ae gö Aru'ahë gemuohuro ajamuijago guomo guomo'e a jabesi sinoho avohëharueje. ¹⁰ Ae göëro darugo'e muoho vae'amarueje. Ae göëro jö God-aro baeromo ae huruoho majëhijarujeje. Ae göëro gavarueje di muoho God-are Aru'ahëro vaejë'e jiego di muoho bogo. Ae göëro bogo hejarue huë göëro göëro ëma atarueje. Ëma atego ae göëro ëhi jjië'e jöho huotovoromo nosi jöëro majëhijarujeje aëro hejëro. ¹¹ Ëhi jjië'e muoho aho'obëhe bogo aru'ahë göho göho vae'amo'i ma-gemuëro vae'amajeje. God-are Aru'ahë diehi nimë'oho ae gö gö hesi suvuore gö gö bojamuibe va'ajeje.

No Keriso-are sine gemuoho javue röhu no hesi öve duruaje gö gö javuo'amaje jöhoje.

¹² Röhu no ae gemu gemu sino haho'oho ma-gemu javue röhu öve höre nune hia'e bövie bise'e aho'oho javue. Iae öve nune höre gö gö aho'oho javuo'ame röhu sino haho'oho ma-gemu javue. Sino haho'oho jiajëhi ëhi Keriso-are aribövioho no aho'oho sinoho ma-gemu javue. ¹³ No ae aho'obëhe Jew rajoho sa'a ioro'ioro rajoho a jabesi darugoremu raromarue aribövioho nosi nimoro mu vaejarue aribövioho God-are Aru'ahë gemuohuro bapataeto vaejavuoromo sine gemu bamavuë'eje. Ae aho'obëhe Aru'ahë gemuoho jvonö'e bojamuamu ijë'e javue.

¹⁴ Röhu sino haho'oho hesi öve höre nune bövie bise'e bogo gemuoho jio'i aho'obëhe javuo'ame. ¹⁵ Röhu hörohuro jöe jövoromo uvo'ibejo: Na bogo övoho jevajëjo. Na bogo övoho jevë'ëro ëhuni sino haho'oho hahagu jevajëjo. Iae ëhi uvo'ibejo röhu ëho hesi jio'ibejo bogo ëhuro höroho sino haho'oho hahagu jio'i sino haho'e gemuoho jio'ibejo. ¹⁶ O hia'ohuro jöe jövoromo uvo'ibejo: Na bogo nunoho jevë'ëro ëhuni na sino haho'oho hahagu jevajëjo. Iae ëhi uvo'ibejo röhu bogo ëhuro hia'oho sino haho'oho hahagu jio'i sino haho'e gemuoho jio'ibejo. ¹⁷ Sino haho'oho ma-nuni'emu javuo'ibejo no diehi he'ibejo. O sino haho'oho ma-hia'emu javuo'ibejo no diehi ridamui'ibejo. ¹⁸ Röhu bogo ëhiohoje. God-ro diehi nimadëhi öve duruaje nune gö gö baeromo havo'amoromo ëhuro sino haho'e gemu bamavuadeje. ¹⁹ Öve duruaje nune gö gö bogo-javuo'ibejo ëhuro sino haho'e bogojavuo'ibejo. ²⁰ Röhu öve duruaje nune gö gö aho'obëhe javuo'i röhu sino haho'oho ma-gemu javue.

²¹ Ëhi jjië'ëro nunohuro jöe jövoromo övo hesi örire ua'ibejo: Ja bëhi rumo'e javo'ego na ja bogo negajë ua'ibejo ëho sisë jio'ibejo. O simanohuro jöe jövoromo höroho uë'ibejo: Jemë bëhi rumo'e jëvo'ego na jemë bogo negajë uë'ibejo ëho sisë jio'ibejo. ²² Röhu sino haho'ere inöme gö gö jio'amajoho ga'amoromo uvarueje: Jabesi darugoho u'uhë'e höjo. Ëhi uvo'ejo röhu ëho bogojio'amo'ibejo bogo eni javuo'ibejo. ²³ O sino haho'ere inöme gö gö jio'amajoho ga'amoromo uvarueje: Ma-inine jio'amajëjo. Röhu ëho bogo sisëho

hö uvo'i mueberovo avoharueje. Sino haho'ere inöme gö gö jio'amajoho ga'amoromo uvarueje: Èho javoji'e inömo ho höjo. Röhu èho bogo sisèho hö uvo'i ma-mabèhe avoho riogivorovarueje. ²⁴ O javoji rumo'e inömo no ma-mae ga'amaruoho èho no bogo èhioho avoho riogivorovarueje. Röhu God-ro nosi sino haho'oho havo'amoromo gemuoro avohahuadeje èhuro noro garöhego di inömo ho javoji'oho jiego o darugo rumo'oho jiego èho avo'avoho muebe'amoröhego. ²⁵ Èhu'èro jìè'èro nosi sino haho'oho gemuoho javuè'ego è hesi inömo göhuro göho bogo sisè vae'i a'i uvo'ejo: Gemuoho javuajèromo huè baerovoromo ma-ajamirovo'ejo. ²⁶ Sino haho'o hesi inöme gö vi'e-himè'oho sino haho'e aho'o è vi'ehoho herovajeje. O sino haho'o hesi inöme gö hesi iho döre jìè'oho sino haho'e aho'obèhe gemuoro nimorohajeje.

²⁷ Röhu jemè ae aho'obèhe Keriso-are sino haho'e jève. Jemè ae gemu gemu sino haho'ere höre nune bövie bise'e jève. ²⁸ God-ro hesi ekaresiaho aho'obèhe gemuoro havoromo avoho bamavuadeje. A ioro'ioro-ho apostle bamavuadeje rue nuni maroho javuoröhego. Èhesi bèhire jö God-aro baeromo a majèhijarue aribövioho bamavuadeje. Èhesi bèhire Keriso-are öri röjèhijarue aribövioho bamavuadeje. Èhesi bèhire darugo'e mu vaejarue aribövioho bamavuadeje. Èhesi bèhire darugo baeromo guomo guomo'e a jabesi sino avohèharue aribövioho bamavuadeje. O a ajèmarue aribövioho ekaresia muebe-jèvarue aribövioho o no bogo hejarue jö göehu göehu atarue aribövioho èhi bamavuadeje. ²⁹ Na no ae aho'obèhe apostle javue. Bogo. Na no ae aho'obèhe jö God-aro baeromo majèhijarue aribövie javue. Bogo. Na no ae aho'obèhe Keriso-are öri röjèhijarue aribövie javue. Bogo. Na no ae aho'obèhe darugo'e muoho vaejarueje. Bogo. ³⁰ O na no ae aho'obèhe daruge baeromo guomo guomo'e aribövi jabesi sinoho avohèharueje. Bogo. Na no ae aho'obèhe God-are Aru'aho suvuoro ho baeromo jö göèro göèro atarueje. Bogo. Na no ae aho'obèhe God-are Aru'aho suvuoro ho baeromo huè göehu majèhijarue jöho huotovoromo sama'e majèhijarueje. Bogo. ³¹ Jemèro uvarueje: Aru'aho suvuoro mabèhe bae'iè'ajèromo bae gavarueje. Röhu öri maho naro röjèhi'ejo göehu gö uehorovèvo'irarije öroho.

Göehu gö dè vövöbajo'ere uehorovo'iröhe jöhoje.

13 Noehu bogo hejarue huè göehu göehu naehu jövo'irodoho eni jevè'oho o anera jabesi huèhu èhu'o jövo'irodoho eni jevo'i röhu a dè vövöbajo'ehu bogo uehorovèvè'oho na bitare garaagaraevanovoromo jöho èma jövo'ejo. ² O naehu suvuoro God-aro baeromo hesi jö ma-mae majèhijè'oho o huhu subivahuade jöho aho'o nuni aji'e jöho aho'o ga barèjè'oho o biririvo avohoromo hesi örire mae uehorovoromo èhuro dahoru ujuohoromo rori'o bahijanovobe va'i röhu a dè vövöbajo'ehu bogo uehorovèvè'oho na bëhi rumo'e ae jeve. ³ O naehu a ajèmi'irögoro nasi bövi bise'o bojèmi barèjè'oho o nasi sinohu'o bue'öjevojöro

bojamirovo'i röhu a dè vövöbajo'ehu bogo uehorovèvè'e ma-sino döhuremu èhi ajèmi'è'oho èhuro bogo maroho jevo'è'e.

⁴ Jaehu a dè vövöbajo'ehu uehorovèvè'oho èhuro biririvoromo ma-ga taemo'anue. Ae huè baejèvo'anue. A dè vövöbajo'ehu uehorovèvè'oho èhuro ae gö hesi mu mahunioho bogo dè vörönago'è'e. Bogo nimoronimorohè'ioho jövo'anue. Bogo sivuoho uehorovoromo döroho bamorovo'anue. ⁵ Bogo ma-mahu urejonö'oho juvo'a'anue. Bogo jasi sinohemu uehorovo'anue. Bogo uehore gö gö baeromo vörönimo'anue. Bogo ae gö jabesi sisèho uehorovemu uehorovo'anue. ⁶ Mu sisè garomo bogo èhunioho nimoroho'anue. Jö maemu heromo èhuro nimoroho'anue. ⁷ A dè vövöbajo'ehu uehorovèvè'oho èhuro huè vavaene rovè'oho magavè'i hinövo'anue. Mae uehorovonövo'anue. Biririvoromo naminövo'anue.

⁸ A dè vövöbajo'ehu uehorovèvarue muoho bogo barè'i èhi ma-jiemu jiajeje. Jöe gö gö God-aro baeromo majèhijarue suvuoro ho iae barè'è'e. Noehu bogo hejarue huè göehu göehu atarue suvuoro ho iae bogojio'è'e. A ioro'ioro iosirèmiromo God-are jö mae gavarue suvuoro ho iae barè'è'e. ⁹ Èhesi bèhoho jaruvoho God-are mu vituoho gavarueje. Vituoho bogo. Jö vituoho God-aro baeromo majèhijarueje. Vituoho bogo. ¹⁰ Hujeji aji ma-mabèhe rue'iramu evare jöe mue gö ga'i gö bogo gavarue è muoho iae barè'è'e.

¹¹ Èhesi jöho uhu'e uè'iè'e. Na asisö'e jevade majaroho asisö'ehu ataruèhi èhi jövonövodeje. Asisö'ehu nimaruehi èhi nimonövodeje. Asisö'ehu uehorovaruèhi èhi uehorovonövodeje. A'i ma'e jevade majare evare asisö'o uehoroho vuonugo'i ma-mae uehorovodeje. ¹² Èhesi bèhoho jaruvoho no sisè'i sisè'i aririro gavanovarueje. Majae ijönöho avoho ga'ejo. Jaruvoho jö vituoho naro gave. Jö vituoho bogo gave. A'i evare majaroho God-hu na gevajèhi na'o èhi muoho ga barè'ejo. ¹³ Èhu'èro ave muoho ma-jiemu jio'amobe va'è'e. Göho God mae uehorovarue muohoje. Göho no uvarue: God-ro ajamui'iramu mae javuobe va'a'ajè uvarue muohoje. Göho a dè vövöbajo'ehu uehorovèvarue muohoje. Èhi jìè'e muoho niö'i gemu èhi jiemu jioje va'è'e röhu a uehorovèvarue muoho èho böviohoje.

God-are Aru'aho hesiro baejarue suvuore niö'i God-are jö ae huruoho majèhijarue suvuoro ho'o bogo hejarue huè göehu atarue suvuoro ho'o è suvuoro jabesi jöhoje.

14 Èhuni göehu gö dè vövöbajo'ehu uehorovèvo'irarije muoho vae'i èhuremu ömo gare. Röhu aru'aho suvuore gö gö bae'i nimore. Jö God-aro baeromo a huruoho majèhi'irarije suvuoro ho èho börömo bëhe nimore. ² Aehu aru'aho suvuoro baeromo bogo hejarue huèhu jövè'oho èho bogo aho he'i ma-God-re mu hejoro jövajeje. Huè göehu jövè'oho suvuore Aru'aho hesiroho baeromo gurihijè'e jöho jövego aho bogo hejarueje. ³ A'i jö God-aro baeromo a huruoho

majëhijë'oho aëro hejëro jövajeje heromo birire baeromo muoho avoho ma'enoröhego o huë vavaeni jëvadoho mae jëvoröhego. ⁴ O bogo hejarue huëhu jövë'oho hesi dë vövöbajo'ohemu ajamirovajeje. A'i God-are jö huruoho majëhijë'oho ekaresiaho ajëmajeje. ⁵ Jemë ae aho'obëhe huë göehu atë'oho iae na nego'ibejo. A'i jemë jö God-aro baeromo huruoho majëhi'irarijoho ëho iae na nego avoho'ibejo. Jö God-aro baeromo a majëhijë'oho ëho mu börömeje. O huë göehu atë'oho ë muoho ma-bisemu bise'eje. Röhu huë göehu atamu ae göehu jö huotovë'oho ekaresiae ae aho'obëhe he'iramu mae jëvo'ë'e. Ëhi jië'oho mu börömeje.

⁶ Nasi ö mueno'e na ö'oromo subivëhë'e jö bogo huruoho majëhi'i nuni aji'e jö bogo majëhi'i bogo jö God-aro baeromo majëhi'i mu öri bogo röjëhi'i a'i bogo hejarue huë göëremu naehu jövë'oho jemë heromo bogo marëjëvo'ë'e. ⁷ O hesi ëma momorö'öjaje inömo inömo viriköe o gita ëhi jië'e inömo uehorovore. Aruëre anumëre ëma huë'oho o bejë'oho ëhuro huëho bogo avoho hejarueje rabu jö huajoho o bejajoho. ⁸ O muorovo jöhu'o uehorovore. Hëgö sisë'i huë'oho bogo avoho heromo avoho raromo'ë'ö muorovo'iröhëni. ⁹ Ejö hesi bëhoho no bogo hejarue huë göehu jemëhu atoromo sisë'i majahuijë'oho no bogo avoho he'ejo. Jemë jöho ma-bu'ö'a'aruje. ¹⁰ Sa'ae aho'obëhe huë gö gö atoruomajeje. Röhu huë aho'obëhe bëhi'oje. ¹¹ Röhu na ave huë bogo baejë'oho jö jövaje ahuro uvo'ë'e: Nörö huë gö ae höjo. O naro uvo'ejo: Hu huë gö ae höjo. ¹² Huë göehu atë'oho jemë ëhi jëvo'ë'e. Huë göehu ato'irarijoho nadi ëhému nimo'i a'i jemë suvuore God-are Aru'aho hesiro bae'i nëgë'e jiaje ëhuni ekaresia ajëmi'irarije suvuoroho baeromo ë hesi muoho avoho vae'i nimore.

¹³ Ëhuni ja huë göehu jövë'oho God uavego ajami'iro ëhuro jöho huruoho majëhi'irane. ¹⁴ Naehu bogo hejarue huë göehu pari vaejë'oho nasi aru'ahoho parie vae'i simanoho uehore bogojio'ë'e. ¹⁵ Ëhi jië'oho na diehi ë'ejo. Nasi aru'ahohuro parie vaeromo röhu nasi simanohu'o uehorovoromo parie vae'ejo. Nasi aru'ahohuro ëhuro jöho io'ejo. Röhu nasi simanohu'o uehorovoromo jöho io'ejo. ¹⁶ Jemë'o uehorovore. Jemesi simanoho bogo uehorovë'e bogo hejarue huë göehu ma-aru'ahohuremu atoromo God mae uavë'iroho suvuoro bogo baejë'e ahuro jemesi gemuore rueromo jöho heromo bëhoho bogo he'ë'e. Bogo heromo dadi-vo'iramu bogo uvo'ë'e: Iae mae-ëjo. ¹⁷ Ja God mae uavane jöho nani mae jövaneje. Röhu ë ahuro bogo avoho hejë'ëro ëhu'ëro dë vövöbajo'oho bogo maho jio'ë'e.

¹⁸ Röhu Paul naro suvuore God-are Aru'aho hesirire baeromo jemë iosirëmiromo majae aho'o huë göëro göëro jövajeje. Ëhuni na God mae uave. ¹⁹ Ëhi jie röhu na uehorovoromo uve: Ekaresia gemuore jevë'oho jö ëgobövie huë göehu jövë'oho ma-jianovo'i aëro God-are jöho avoho heruomöjörö jö biseharihe ma-sama'e jövë'oho ëho börömojoe.

²⁰ Nasi ö mueno'e asisö'o ininehu mu sisë bogo uehorovore. Ekaresia gagovë'iroho ae göëro uë'ë'e: Ë'ego no ave jöho iarëjo. Ae göëro Keriso-are öroho röjëhi'ë'e. Ae göëro gurihijë'e jöho huruoho majëhi'ë'e. Ae göëro bogo hejarue huë göëro jövo'ë'e. Ae göëro ë jö hesi bëhoho huotovoromo majëhi'ë'e. Röhu ë muoho aho'obëhe avoho vaerego ëhuro ekaresiae aho'o birire baeruomo'i. ²⁷ Röhu bogo hejarue huë göehu ato'ie'iroho ae niö'iro o ae niö'i gemuëro ato'i a ioro'ioroho nadi atore. Röhu bogo majae gemuoroho ae aho'o ato'i ae gemuëro gemuëro jövobe va'ore. Jövobe va'ego ae gemuëro ë jöho huotovoromo aho majëhine. ²⁸ O jö huotovo'iröhe a bogojie'oho huë göehu jövaje ahuro ekaresia gemuore jörume hiromomo hesi arijo'arije majahirovë'i God-are örire jöe jövo'ë'e. ²⁹ O jö God-aro baeromo majëhi'ie'iroho ae niö'iro o niö'i gemuëro jöho majëhire. Majëhijego a ioro'ioroho jemëro jöho heromo mevo gare jöho mae o sisë jiego. ³⁰ O ae göehu jö majëhijamu röhu ae göehu sa'are hiromomo hejë'iroho God-are jöehu hesi dë vövöbajo'ere rovamu hegorovo jö jövo'ie'iroho urimo jövane aharo

Naehu ave aribövi jö majëhi'ie'iroho huë göehu atarue aribövioho uë'iramu nasi jöho bava'oromo bojëmi'aruëjo.

Sa'a gö rajoho röjëhi'iramu nasi jöho bava'oromo majëhi'aruëjo.

Röhu bogo ëhuro ave aribövioho ejeho'aruëjo.

²² Ëhuni suvuore Aru'aho hesiro baeromo huë göehu atarue muoho ëho God bogo ma uehorovarue ariböviohuremu heromo uehore baeröhego. O jö God-aro baeromo huruoho majëhijarue muoho ëho God mae uehorovarue ariböviohuremu heromo huë mae jëvoröhego.

²³ Jemë'o uehorovore. God-are ekaresiae ae aho'obëhe gemuore gagovoromo ae aho'obëhe bogo hejarue huë göehu göehu atamu ekaresia mu bogo gavë'e ariböviehu o Keriso bogo ma uehorovarue ariböviehu rovë'iroho jaburo heröhe bogo hejarue huë göehu ëhi atamu hejë'oho uehorovoromo uvo'ë'ö: Ëkaresia ariböviohuro simane sisërëromo ëhuro jöjövuruomajëjo. Jemëhu huë göehu atë'oho ëhi jio'i

²⁴ a'i ekaresiae ae aho'obëhe jö God-aro baeromo huruoho majëhijamu Keriso bogo ma uehorovaje aehu o ekaresia mu bogo gavë'e aehu rovë'iroho huro heröhe jemëro God-are jöho majëhi'iramu hegorovo uehorovoromo uvo'ë'e: Nasi jö sisëho iae ataruëjo. Na sisë jevajëjo. Ëhi uvo'ë'e. ²⁵ Ëa hesi uehoro sisë gurihijadoho jaburo ato'iramu va'orahoro jio'ë'e. Va'orahoro jio'iramu sa'are ague aho hiromomo God rajahiromo uë'ë'e: God jemë'o jiajëjo.

Gagovoromo God rajahijë'oho ma-avoho rajahi'iröhe jöhoje.

²⁶ Nasi ö mueno'e naehu jajivaje jö hesi bëhoho uehorovore. Ekaresia gagovë'iroho ae göëro uë'ë'e: Ë'ego no ave jöho iarëjo. Ae göëro Keriso-are öroho röjëhi'ë'e. Ae göëro gurihijë'e jöho huruoho majëhi'ë'e. Ae göëro bogo hejarue huë göëro jövo'ë'e. Ae göëro ë jö hesi bëhoho huotovoromo majëhi'ë'e. Röhu ë muoho aho'obëhe avoho vaerego ëhuro ekaresiae aho'o birire baeruomo'i. ²⁷ Röhu bogo hejarue huë göehu ato'ie'iroho ae niö'iro o ae niö'i gemuëro ato'i a ioro'ioroho nadi atore. Röhu bogo majae gemuoroho ae aho'o ato'i ae gemuëro gemuëro jövobe va'ore. Jövobe va'ego ae gemuëro ë jöho huotovoromo aho majëhine. ²⁸ O jö huotovo'iröhe a bogojie'oho huë göehu jövaje ahuro ekaresia gemuore jörume hiromomo hesi arijo'arije majahirovë'i God-are örire jöe jövo'ë'e. ²⁹ O jö God-aro baeromo majëhi'ie'iroho ae niö'iro o niö'i gemuëro jöho majëhire. Majëhijego a ioro'ioroho jemëro jöho heromo mevo gare jöho mae o sisë jiego. ³⁰ O ae göehu jö majëhijamu röhu ae göehu sa'are hiromomo hejë'iroho God-are jöehu hesi dë vövöbajo'ere rovamu hegorovo jö jövo'ie'iroho urimo jövane aharo

vuonugonego ijore ahuro jöho jövo'iro. ³¹ Èhi'o'iramu jemë ae aho'obëhe röhu ae gemuëro gemuëro God-hu bojëmijaje jöho majëhibe va'a'aruje ëhuro ae aho'obëhe jöho he avohoromo birire baeruo-moröhego. ³² Nadi ma-majioho majëhi'i a'i ma-tae-morovoromo majae eni jiego evaro majëhinövore. ³³ Èhesi bëhoho God bogo uövuaajeje noro garatöhu-ritövë'e raromo'i ma-avoho taemo raromajöro uövuaajeje.

Röhu God-are aribövi ioro'ioerehu gagovoromo vaejaruëhi jemë'o ëhi gemuoho vaere. ³⁴ Ekaresia jemëhu gemuore gagovë'iroho jemesi magonahohuro jörume raromo'iro. Jabumë jöho nadi majëhi'iro. God-are surire jiajëhi ëhi magonahohuro nadi masijoho riravo'i ma-jöemu ejëhobe jijih'o'iro. ³⁵ Jabumë God-are jö avoho he'i nimoruomë'o ho jabetesi osaro raromoromo baruoho uë gë'iro rabëni ekaresiae gemuore raromoromo jöe atë'oho bogo maehu jië'e jiaje.

³⁶ Röhu nani jemë sarerivoromo uvarujeje: Corinth rajo aribövioho noro aevoromo God-are jöho majëhibe va'are höjo. O nani uvarujeje: God-are jöho bogo sa'a göroho va'i ma-nosiriremu rovë'e höromo ëhuni jemë gemuore gagovë'oho jemesi sivue uehorovoromo magonahoho jabu'o God-are jöho atoromajeje. ³⁷ A'i jemë ae rahu uvë'oho: No jö God-aro baeromo majëhi-jarue ae javuajë uvë'oho o no God-are Aru'ahuhu uehoro ma bojamuego jö atarue ae javuajë uvë'oho uvore: Paul bogo ma-jajivo'i a'i Badaro jöho bojama-mu jajivade höjo. ³⁸ Ae rahu nosi jö bogo uehorovë'oho nadi jabetesi öriroho uehorovore.

³⁹ Nasi ö mueno'e ëhu'e jiaje jöe God-aro baeromo huruoho majëhi'i nimo avohore. O suvuro God-are Aru'aho hesiro baeromo bogo hejarue huë göehu ataruoho ëhi jië'e muoho nadi ahore. ⁴⁰ Röhu ekaresiae gemuore gagovoromo vaejaruje muoho aho'obëhe ma-avoho vaere.

Kerisohu guomoromo ri'öjade jöhoje.

15 Nasi ö mueno'e Keriso-are jö maho na majëhi'ejo jemë röhu maho uehorovo'irarijigo. Èjöhö naro mami'e majëhijamu jemëro heromo ejë'ëro ëhuro mae biririvoromo riravarujeje. ² Na majëhamu hejarije ë jöho biririvoromo ma'enë'ohuro ëhuro maro rarumarujeje. O ma-döhuremu uehorovë'oho bogo ëhioho maho jëvajeje.

³ Jö börömo böröme hejë'ëro jemesi örire majëhi-jodoho röhu maho majëhi'ie'e. Kerisohu guomo'iröhe jöho God-are surire jajivarëhi ëhi huro nosi sisëni guomade höjo. ⁴ Guomoromo guavamu raromoromo majae niö'i gemu hesi uhure God-ro i'ovamu ri'öjade höjo. Èhi jië'e mu vaeröhe jöho God-are surire jajivo'amarë höjo. ⁵ Röhu Kerisoro ri'önugoromo Peter-are nunire rueromo evare apostle aho'obëhe jabetesi nunire rovadeje. ⁶ Ijonö hesi ijarajo ömo'ömo 500 iosirëmiromu ruëhi jië'e majae gemuore jabetesi nunire rovadeje. Jaruvoho ë aribövioho ma-gemu gemu vuovëvo'i röhu aho'obëhe biririvoromo raromoruome.

⁷ Èhi jië'ëro James-are nunire ruenugoromo apostle ae aho'obëhe jabetesi nunire rovadeje.

⁸ Rueromo ijo tugoho'i nasi örire rovamu na'o nasi nunëro gavodeje. Apostle ioro'ioerehu Keriso aevoromo uehorovarëhioho na bogo ëhioho aevoromo hu mae uehorovo'i a'i mu sisë bëhe vaeromo ma-majioho mae uehorovodeje. Èhu'ëro jië'ëro vëmehu sisë'i rahego harihehu ma-majioho rovajëhi na ëhi jevanove. Na urimo ramoramo'ere hiroho ma-majioho Keriso-are ajire rovodeje. ⁹ Apostle a ioro'iorohuro na iosiremiromo a masije jio'i na ma-bise'e jeve. Urimë'i naro God-are ekaresiae huë sisë bojëmi'i hijë'ëro ëhu'ëro apostle iho baejodoho na bogo maho jeve. ¹⁰ Èhi jie röhu God-ro hesi nimoromo huë baeromo ajemijë'ëro ëhuro na mae jeve. Huro ajemijë'ëro na bogo ëma hi'i a'i naro apostle ioro'iorohu iosirëmiromo muoho darugo'o vaejë'e jeve. Röhu bogo nasi biriroho baeromo ëhuro muoho vae'i hesi God-ro nimoromo huë baeromo ajemijë'ëro vaejodeje. ¹¹ Èhu'ëro jië'ëro Keriso-are jö naehu majëhijë'oho o apostle ioro'ioerehu majëhijë'oho Kerisohu guomoromo ri'öjade jöe gemuoho no majëhijarueje. Röhu ë jöho jemë iae mae uehorovarijeje.

Noehu vuovoromo ri'ö'iröhe jöhoje.

¹² Kerisohu guomoromo ri'öjade jöho noro majëhibe jijiharueje. Èjö majëhibe jijihë'oho jemë a ioro'iorohu diehi'oromo atoromo uvarujeje: Aho vuovoromo röhu bogo maho ri'ö'ejarejo. Nadi ëhioho atore. ¹³ Aho vuovoromo bogo ri'ö hesi javuo'ibejo Keriso hu'o bogo ri'ö'ibejo. ¹⁴ Keriso bogo ri'ö'ibejo no ma-imo jöho majëhijego jemëro ma-imo mae uehorovo'ibejarije. ¹⁵ Röhu aviëhi jië'e mu sisë gö'o döre jio'ibejo. No bogo ri'ö hesi javuo'ibejo God-hu Keriso ajamamu ri'ö-jade jö noehu majëhijaruoho sareri'e jöe jio'ibejo ëhuro nomë God-are jöho a nuniro sareri'e majëhi'ibejo. ¹⁶ Vuovë'e aribövioho bogo ri'ö hesi javuo'ibejo ëhuro Keriso hu'o bogo ri'ö'ibejo. ¹⁷ Röhu Keriso bogo ri'ö'ibejo jemëro Keriso-are örire ma-imo uehorovo'ibejarije God jemesi sisëho bogo uehorovoromo vuonugo'ibejo ëhuro sisë jëvadoho avevejö'ohu'o ëhi gemuoho jëvo'ibejo. ¹⁸ O Keriso mae uehorovoromo vuovë'e aribövioho sisëro va'oruomo'ibejo. ¹⁹ No vuovoromo sisëro va'o hesi javuo'ibejo no uvo'ibejo: Kerisoro ajamui'iramu ave sa'arohemu maroho raromo'ejarejo. Ijonöho bogo maroho javuo'ajë uvo'ibejo ëhuro a ioro'ioro jabetesi vavaenoho bise'e jio'i Keriso-are aribövi nosiroho börömo mae jio'ibejo.

²⁰ Röhu bogo ëhioho jio'i a'i Keriso guomoromo iae ri'öjë'eje. Ri'öjë'ëro ma-ioro'ioeremu hijajeje. Èhu'ëro no garomo uvarujeje: Vuovavaaje aribövi ioro'iorohu no'o ri'ö'ejarejo. ²¹ Ave sa'are hijade ae gemuëro aevoromo mu sisë vaeromo guomë'ëro ëhuro vuovavuobe rovajeje. Röhu ave sa'are hijade a göho aevoromo ri'öjë'ëro ëhu'ëro vuovoromo ri'ö'ejö. ²² Èhesi bëhoho ae aho'obëhe Adam-are ae gemuohuro javuë'ëro ëhu'ëro vuovavaajeje. Röhu ae aho'obëhe

Keriso-are ae gemuohuro javuë'ëro ri'öromo raro-mo'ejo. ²³ Ae gö gö aho'obëhe jabesi majaho rovego ri'öjarueje. Urimë'i Kerisoro ri'öjadeje. Ijonö Keriso rue'iramu evare hesi aribövioho no'o ri'ö'ejo. ²⁴ Ri'ö'iramu evare jaruvore majaho iae barë'ë'e. Jaruvore majaho barë'iramu evare Kerisoro vörö'e sisë aribövie gö gö ruahö'öjêvo barëromo öri ari'e aho'obëhe God Vavu hesi övore bojami'ë'e huro mueberöhego. ²⁵ O avevejö'oho God-ro nimo'ego Kerisoro böröme namiromo öri ari'e aho'o muebejuvo hujeji ijonö God-ro a sisëho mu sisëho ruahö'ö'amo barë'ë'e Kerisoro hörëro vijuvo taemego barë'iröhego. ²⁶ Huro mu sisë ioro'ioroho urimo ruahö'ö barë'nugoromo a vuovavua-je öroho ijo tugoho'i ruahö'ö'iramu barë'ë'e. ²⁷ Èhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: God-ro ae mue bövie bise'e aho'obëhe bahijahamu huro hörëro taemë'e höjo. Kerisohu ë'aje jöho ëhi jajivë'eje. Èhuni no uvarueje: Vuovavua-je örohu'o huro hörëro taemo'i-ramu iae barë'ajêjo. Röhu aho'obëhe Keriso-are aharinö jiaje hesi bëhoho God bogo a'i a ioro'ioroho aharinö jioruomajeje. Èho samaeje. Rabëni God-ro bövie bise'e Keriso-are aharinö bahijadeje huro mueberöhego. Èhuni God bogo Keriso-are aharinöho jio'ë'e. ²⁸ Röhu bövie bise'e Keriso-are aharinö bahi barë'iramu evare God-are Harihohuro God börömo mae jiaje hesi aharire va'o hi'ë'e God-ro aho'obëhe Keriso-are aharinö bahijahë'ëro jië'ëro. Èhu'ëro jië'ëro God-ro gemuëro böröme namiromo bövie bise'e aho'o muebejavuo barë'ë'e.

²⁹ Röhu jemë'o uehorovore. A ioro'ioroho bapataeto vaejëvarueje mami'e vuovë'e aribövioho ajëmi'iröhego. Röhu vuovavua'ë'e aribövioho bogo ri'ö hesi javuo'ibejo bëhoho rabëni vuovë'e aribövi jabesi jöëni bapataeto vaejëvarueje. ³⁰ Röhu no diehi javuaje jöhu'o uehorovore. Noro Keriso-are jöho majëhijego aëro bijönimoruomoro mu huë sisë bojamuego èhuro majae ëhi vörö'ere raromarueje. Vuovoromo bogo ri'ö hesi javuo'ibejo vörö'ere raromaruoho bëhi rumo'e jio'ibejo. ³¹ Nasi ö mueno'e Paul na majae ëhi vörö'ere jevë'ëro guomevo'ië'ajeje. Na mae uëve. Jemë'o na'o nosi Bada Iesu Keriso-are ae gemuohuro javuë'ëro naro jemesi jöho uehorovoromo nimorohajeje. Èjöhö iae maeje. Röhu guomevo'ië'aje hö uëvaje jöho èhu'o iae jö maeje. ³² Na Ephesus hiromo ave sa'a hesi suvuorohemu uehorovo'ibejo na Keriso-are jöënioho vörö'e miroho bogo va'oromo jabu'oho muorovanovoromo vavaenoho bae'ibejo. A'i vuovë'e aribövioho bogo ri'ö hesi javuo'ibejo aehu atarue jöho ejëhoromo uvo'ibejo: Ioho jovoho ma-ue'ahë'e raro-mo'ejarejo ruëroho no ma-vuovo va'ië'ëro.

³³ Ae gö jabesi sareri sareri'e jö uehorovarujoho vuonugore. Vuonugoromo ave a mami jögoroho uehorovore. Sisë ariböviohu'o gemuore buarohë'oho èhuro nosi mu maho ijumahuaje höjo. ³⁴ Mu sisëho vuonugo'i avo'avoho uehorovore. Jemë ae gö gö God bogo mae bogo gavarueje. Jemë javoje baejörö èhuni uëve.

Noehu vuovoromo ri'öjego nosi sino haho'oho nu ano'e gö javuoröhe jöhoje.

³⁵ Ae göëro ue'a'anue: Röhu vuovë'e aribövioho diehi'avuo'iramu ri'ö'ejarejo. O diehi jië'e sino haho'e jioromo rue'ejarejo. ³⁶ Ja simane garaejë'ëro ëhi jië'e jöho majehi'anue. Ja ujo öjë'iroho bogo ëma ri'ö'ë'e. Su'oho sagohori'iramu röhu i'e rëdijiomoromo ri'ö'ë'e. ³⁷ O ja iruno'e ö'ië'iroho ahohu'o hanohu'o u'emu jioröhoho bogo ö'i a'i ma-ujohemu ö'a'anue. Nani wheat uje o rabe ö'a'anue. ³⁸ Ö'iramu i'e rëdijiomomoro God-hu nimadëhi ëhi nu ano'e gö gö jioje va'ë'e.

³⁹ Röhu göho amore je'ore jovore raromarue aho majoho bövioho bise'oho nosi sino haho'oho bogo gemuoho javuo'i nu ano'e gö gö javue. A nosi nu ano'oho gö javuo'i sa'are majo hesi nu ano'oho gö jio'ugo hesi nu ano'oho gö jio'i jovo majo hesi nu ano'oho göje.

⁴⁰ Röhu ö'idö inömoho sa'a inömoho iae jiorove. Röhu ö'idö inömoho nu ano'e mabëheje röhu gö jio'amo'i sa'a inömoho nu ano'e mabëheje röhu gö jio'ame. ⁴¹ Maja hesi nu ano'oho mabëhe röhu göje. Manaero hesi nu ano'oho mabëhe röhu göje. Jiji mujöru'o jabesi nu ano'oho mabëhe röhu gö jio'ame. Jiji mujöru'o jabesi nu ano'oho mabëhe röhu gö jio'ame.

⁴² Èjö uhu'e majëhijode hesi bëhoho èhije. Sa'are inöme ö'idöre inöme bövie bise'e gö gö jio'amajëhi ëhi sa'are guavarue sinohu'o ri'ö'iröhe sinohu'o gö gö jio'amajeje. Sa'are guavarue sinoho sagohori'iröhe sine jio'i ri'ö'iröhe sinoho bogo sagohori'iröhe sinohöje. ⁴³ Sa'are guavarue sinoho nu ano'e bogo maehu jio'i ri'ö'iröhe sinoho nu ano'o ma-mabëhe ri'ö'ë'e. Sa'are guavarue sinoho darugo rumo'e jio'i ri'ö'iröhe sinoho darugo ma'e ri'ö'ë'e. ⁴⁴ Sa'are guavarue sinoho sa'are raromoro mu vaejarue sinoho jio'i ri'ö'iröhe sinoho God-arire raromoro aru'oho mu vaeröhe sinoho javuo'ë'e. Sa'are mu vaejarue sino haho'e javuë'ëro èhu'ëro uvarueje: Aru'aho muemu vaeröhe sino haho'e iae jiaje höjo. ⁴⁵ Èhesi jöho God-are surire jajivë'eje. Nosi urimore aevo'i jiade bëhoho Adam-are jöhoje. Jajivoromo uvë'eje: Èahuro aevoromo darugoho baeromo ave sa'are hijade höjo. Èhi jajivë'eje. Röhu nosi ijore aevo'i jiade bëhoho Keriso-are jöho uvarueje: Hu ijore rovade Adam jianovajëjo. Èahuro aevoromo aru'aho'e muoho vaeromo nosi aru'ahoho darugoho bojamaudeje. ⁴⁶ Aru'aho hesi darugoho bogo urimoho baeromo raromo jijihö'i a'i ave sa'a hesi darugoho urimo baeromo raromo jijiharueje. Evare ijonö aru'aho hesi darugoho baeromo raromo jijiharueje. ⁴⁷ Röhu urimore jiade aho sa'aëro avohë'ëro sa'a sine jiadeje. Ijore jiade aho ö'idöre jië'ëro ruvebijadeje. ⁴⁸ Sa'a sino a jiadëhi no'o sa'a sino javuobe rovajeje. Ö'idöre jioromo rovade a jiajëhi u'emu ö'idö aribövioho no'o ëhi javuobe va'ë'e. ⁴⁹ Röhu sa'a sino a hesi nu ano'o baebe rovaruëhi u'emu ö'idö a hesi nu ano'oho ëhi baerumo'ejo.

⁵⁰ Nasi ö mueno'e naehu jajivaje jö hesi bëhoho ave sa'a hesi sinoho no bogo ëhu'o baeromo va'o God-are öri ari'eroho raromo'ejo. O sagohori'iröhe sinoho bogo ioro'ioemuoho javuo'ë'e.

⁵¹ Gurihijë'e jöho na huruoho majëhi'ie'e here. A ioro'ioeroho bogo vuovavuo'ë'e. Röhu ae aho'obëhe nosi sinoho gorosovoromo ajoho bae'ejo. ⁵² Ijo tugoho'i majare hëgöe huo'iramu baderivanovo'iramu evare ga'ejo sinoho mami'e gorosovavuë'e jio'iramu. Hëgöe huo'iramu vuovë'e aribövioho ri'öruomo'ë'e ijönöho bogo vuovo'i ma-ioro'ioemu raromoröhëro. Ri'öruomo'iröhoho no aho'obëhe gorosovavuo'ë'e. ⁵³ Èhesi bëhoho God-ro nimë'ëro ave sagohori'iröhe sinoho gorosovoromo ëhuro bogo sagohori'i majiemu jiohe va'oröhe sinoho javuo'ë'e. Vuovo'iröhe sinoho gorosovoromo ëhuro bogo vuovo'i majiemu jiohe va'oröhe sinoho javuo'ë'e. ⁵⁴ No ëhi gorosovo'iramu evare ave God-are surire jö jajivarëhi ëhi jio'ë'e. Jajivoromo uvë'eje:

Vuovavuae öroho God-ro ruahö'öromu mu'u barëjë'e höjo.

⁵⁵ Vuovavuae öri hesi darugoho dinö'e höjo.

Guomavuae öri hesi vöröho diae höjo.

⁵⁶ Vuovavuae vörö hesi bëhoho no mu sisë vaejeho vuovavuaeje. O mu sisëhu ruahö'öjavuae hesi bëhoho God-are jöho aharueje. ⁵⁷ Iae ëhi jie röhu God-are örire mabëhe ua'ejo. Huro nosi Bada Iesu Keriso uavë'ëro huro vuovavuae örohu'o mu sisë ioro'ioerohu'o ruahö'ö'amajeje ëhuro no mae javuoröhego.

⁵⁸ Nasi ö mueno'e vuovavuae öroho barë'ie'e jiaje ëhuni nami bibivoromo God-are muohuremu avoho vaenövore. Èhesi bëhoho jemë garomo uvarujeje: I'u'e mu Badare ihore vaejaruoho ëho no bogo ma-imo'i vaejarue höjo.

Jerusalem ekaresia ajëmi'i Corinth rajo ariböviehu ijo bajo gagovo'iröhe jöhoje.

16 Röhu God-are aribövi Judea sa'are bogo eni jëvajahuni jemëhu ijo bajo gagovo'irarije jöho na majëhi'ie'e. Naehu Galatia sa'are God-are ekaresia mu bojëmibe juvodëhi jemëro ëhi jïë'e muoho vaere. ² Hura börömo jïë'iroho jemë ae gemuëro gemuëro ga'irarije ijo baje bövie baejë'e jëvego bövie tario bamore. O bise'e baejë'e jëvego bisemu tario bamore. Èhi jïë'oho na ö'iramu jemë ijo bajoho bogo naho'i ma-burëro baeromo bojemi'aruje. ³ Röhu ö'ë'iroho naro suri surire jajivoromo Jerusalem ekaresia a masijoho uë'ejo: Ave aribövi jabesi muoho ëhi höjo. Èhi jajivonugoromo ë suri suriohu'o jemesi suvuorohu'o jemëhu baejëvarije aribövi jabesi örire i'imëmiromo rëmö'ö'ejo ujuohoromo Jerusalem amore va'oröhego. ⁴ O na'o Jerusalem va'irodoho mae hö uvë'oho jabumë na'o gemu mae ö'ë'ö.

Paul-mëhu diehi ë'i uehorovare jöhoje.

⁵ Röhu Macedonia sa'are va'o juvoromo evare ö'ejo Macedonia sa'are juvo'ie'ëro jevë'ëro. ⁶ Ö'oromo nani

majae bisemu ëgo'o jemë'o hi'ejo. Hesi nani'o nani buru majaho hi va'oromo barë'iramu na dinö'e va'irodire va'iramu jemëro ajemi'iramu mabëhe va'ejo. ⁷ Avevejö'e ö'oromo ma-burëro gëromu va'ë'oho na bijönege. A'i na nege Badahu nimë'ohuro ëhuro na majae ëgobövie jemë'o gemu mae hi'irodëro.

⁸ Röhu avevejö'oho ave Ephesus amoremu hibe va'ejo Pentecost majaho rueröhego. ⁹ Èhesi bëhoho nasi öroho jiovehë'eje naro aviae hiromu i'o mu'e vae'irodego. Röhu ae aho'obëhe nasi muoho aho'ie'ö. Èhuni hiromu muebe'ejo.

¹⁰ Röhu jö göho Timothy ö'ë'iroho avoho mueberego hu bogo juhuonivo'i jemë'o gemuoro mae hi'iro. Èhesi bëhoho naehu Badare mu vaejajëhi hu'o ëhi jïë'e muoho vaejajego ëhuni uëve. ¹¹ Nadi uvore: Hu ma-asisö'e höromo nue huodivo'i a'i ajamiromo nugö'orego nasi örire mae vuonorö'ö rue'iro. Rabëni na hiromu muebeje Christian ö ömo'ömo rue'iröhire hu'o ë rueröhego.

¹² Röhu nosi öe Apollos-are jöho gare. Na Apollos dinamiromo uavodeje: Christian ö ömo'ömo ioro'ioerohu Corinth amore va'ë'iroho ja'o va'onëjo. Èhi uavodeje röhu avevejö'e jemesirire ö'iröhoho hu bogo mae bogo nimadeje. Röhu garöhe majaho eni jio'iramu gagorovo evare ö'ë'e.

Paul-are ijo tugoho'i jöhoje.

¹³ Röhu nadi momorö'ö'i öre uherihë'i raromoromo birivoromo Keriso mae uehorovore. Nadi juhuonivo'i a duvahonö'e daruge baeromo riravore. ¹⁴ Mu bövi bise'o vaejë'iroho ae dë vövöbajo'ëro uehorovëromu muoho vaere.

¹⁵ Nasi ö mueno'e na negaje jö göhu'o uë'ie'e. Stephanus'o hesi aganohu'o jabesi jöho jemë iae gavaruje. Greece sa'a rajoho jabumëro aevo'ioho Keriso-are jöho mae uehorovareje. Mae uehorovë'ëro jaburo God-are aribövi jabesi örire dë vövöbajo'e aho'o uehorovëromu ajëmijaruje. ¹⁶ Èhuni ëhi jïë'e aribövi jabesi jöho ejëhoromo ae rahu mue gemuoho ajëmiromo birivoromo vaejë'oho jabesi jöhu'o ejëhore.

¹⁷ Jemë rueromo na'o jio'irarijoho bogo eni jëvamu Stephanus Fortunatus Achaicus ëho jabuhu jemë'o röromo rovarohuro ëhuro na nimoroheve. ¹⁸ Èariböviohuro jemesi dë vövöbajo'oho sasohëhoromo nasirohu'o sasohëhë'ejo. Èhuni ëhi jïë'e aribövi jabesi öro mae uehorovëvore.

¹⁹ Röhu God-are ekaresiae aho'obëhe Asia sa'are raramaruoho jaburo jemesi örire jejëmijö. O Aquila'o Priscilla'o Badare ihore dë vövöbajo'e aho'o jejëmijö. Jabesi osare gagovarue ekaresiaho jabu'o ëhi gemuoho ë'ö. ²⁰ Christian ö mueno'e aho'obëhe jemesi örire jejëmijö. God-are ariböviehu jejamirovaruëhi ëhi rajahirovoromo jejamirovore.

²¹ Ave jöho naro nasi övëro jajivo'ie'e. Paul naro jemesi örire jejëmije.

²² Ae rahumë Bada bogo ma uehorovë'oho sisëro va'ë'ö. Bada jero ma-burëro ruene.

²³ Bada Iesuro huë baeromo jemë ajëminövo'ë'e.

²⁴ Jemë'o na'o Iesu Keriso-are agane gemuohuro javuë'ëro naro nasi dë vövöbajo'e aho'o jemesi örire bojëmije. Ahia mino'e.

2 CORINTHIANS

Paul-hu Corinth ekaresia jejëmijade jöhoje.

1 O asë'e God-are ekaresiae Corinth amore raro-marujoho God-ro nimamu Iesu Keriso-are apostle jevë'ëro Paul na'o nosi öe Timothy'o noro niö'iro jemë jejëmiromom God-are aribövi Greece sa'a ioro'iorore raromarujoho jemë'o jejëmijö.

² No nague God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromom ajëmijego maro raromom'irarijego.

Paul-hu huë vavaeni baeromom barëjë'ëro God rajahijade jöhoje.

³ Asë'e God hu mabëheje. Hu nosi Bada Iesu Keriso-are Börömeje o göho hesi Vavueje. Èaho God Vavuoho hu mabëheje. Èhesi bëhoho hu noni vavaenimom avohaje Vavuohoje. Hu sanuamuiromom ajamui avohaje A Börömohoje. ⁴ Huro gövuaje no huë vavaeni bövi bise'o baejamu gövuë'iroho sanuamuego biririvavua-jeje èhuro huë vavaeni bövi bise'o baejë'e aribövioho no'o sanuëmijë'oho eni javuoröhego. Sanuëmego jabu'o birire baeröhego. Huhu no sanuamuijadëhi no'o èhi è'oromom a ioro'ioroho sanuëmego mae jëvoröhego. ⁵ Kerisohu baejade èhi jië'e huë vavaeni jovehu ruomanovoromom nosi örire rovajëhi èhi Keriso-hu nosi örire bojamuaje biriroho jövëro ruomanovaje-je. ⁶ Noehu huë vavaeni baejarue è hesi bëhoho jemesi jöëni baejarueje èhuro jemë biririvëvego maro va'irarijego. O God-hu sanuamuego biriri baejarue è hesi bëhoho gemuohoje. Jemesi jöëni baejarueje noehu baejarue èhi jië'e huë vavaeni baejë'iroho èhuro biririvëvego baberumi riravo'irarijego. ⁷ Röhu noro uvarueje: Noehu huë vavaeni baejarue gemuoho jemë'o baejarujëhi èhi noehu biriri baejarue gemuoho jemë'o baejaruje hö uvoromom èhuni uvarueje: Iae mae-ëjo. Jemë iae biririvo'arujëjo.

⁸ Röhu nasi ö mueno'e noehu Asia sa'are raromomom huë vavaeni baejare jöho no nague jemëro avoho gal'irarijego. Huë gage marijamuiromom ijo'aho rumorë-javuoromom uehorohom barëjavuamom uvareje: Noehu vuovavuo hesi höjo. ⁹ Nosim herovoromom uvareje: Vuovavuo'iröhe jöho court-re majahuijamom hejanovë'e javuajëjo. Èhi herovareje. Röhu èhi herovare hesi bëhoho God-ro nimadeje norom uehorovoromom uvoröhego: Nosim sivuohom bogom eni javuo'i God-ro vuovë'e aribövioho ajëmegom ri'ö'amajëro jië'ëro èhu'ëro hesi huro ajamui'ajëjo. ¹⁰ Sisë dörom vuovavuo'i höjadohom God-ro ujuohavuoromom maro ramuadeje. God-hu mare ramuadohom u'emum sisërom javuë'ohom

maro ramuo'ë'e. No hesim örire mae uehorovoromom uvarueje: U'emum sisërom javuom'iramum röhum mahom maro ramuo'ajëjo. ¹¹ Jemërom ajamuiromom nosim jöënim God uai'iramum huro iae èhim ajamui'ë'e. Ae aho'obëhem èninamui'iramum nosim örire huë baejavuoromom ajamui'ë'e. Èhuni ae aho'obëhem nosim jöënim hesim örire mabëhem uaruomom'ë'e.

Paul-hu Corinth amore va'i uëromom röhum bogom va'ade è hesim jö bëhim Paul-hu majëhijadohoje.

¹² Ave jöhom nom uehorovoromom nimoroharueje. Herovoromom uvarueje: Iae mae-ëjom. God-ro ajamuegom nom bogom ma-döëremuohom muohom vae'i nosim dë vövöbajom'ohom uohom'ohom ma-va'orahorom a jabesim örire röhum jemesim örirohom'ohom vaejëvaruem höjom. Bogom aehum èmam uvaruohom: Simanom ma'e uehorom hö uvaruohom bae'i a'i God-hu huë baejavuoromom bojamuajem darugohom èhom nom baeromom muohom vaejaruem höjom. ¹³ Èhesim bëhohom jemëhum samam'eadahoromom mae hejarujem jöhemum nom jajivarueje. ¹⁴ Jemërom nosim bëhohom ma-bisemum hejarujem röhum nom negem jemë hem avohoromom uvo'irarijego: Bada Iesuare majahom ruem'iramum Paul-mëhum nosim jöënim nimorohë'i uehorovom'iröhëhim noehum Paul-mesim jöënim èhim nimorohë'i uehorovë'ohom iae mae jio'a'ajëjo.

¹⁵ Iae nom mae uehorovoromom uvodeje: Nom èhim mae garorovaruem hö uvodohunim èhuni uvodeje: Naram jemesim örire urimom ö'ejöjom èhuro vae niö'i ö'egom huë mae bae'irarijego. ¹⁶ Urimom ö'oromom jemesirim hirinom Macedonia sa'are va'ejöjom. Macedonia va'oromom vuonom bu'öromom jemesim örire röhum mahom ö'ejöjom. Ö'iramum jemërom böviem bise'e ajemiromom remö'ö'iramum nom mae va'oromom Judea sa'are hi'ejöjom. ¹⁷ Nam èhim è'iro uehorovodejem röhum bogom ö'odejem. Èhuni nanim jemë èmam uvarujem: Nörö sarerim'e aërom jië'ërom bogom rovadem höjom. Nanim èhim uvarujem röhum nom bogom èhim jië'e aho jevem. O naehum èhim èhi è'irodem muohom uehorovë'ohom bogom nasim sinohemum uehorovoromom jöhom huotohuotovoromom uëvajeje: Io'ajom. Iae nom è'ejö uëvë'i uëvajeje: Bogajom. Nam bogom è'ejöjom. Nam bogom èhiohom jöhom huotohuotovoromom jövajeje. ¹⁸ God-hu bogom uehorom gö gö bae'im magemum uehorovajëhim nom'ohom jemë jö majëhijaruohom bogom uëvarueje: Io'a uëvë'i bogom uëvarueje. ¹⁹ Èhesim bëhohom God-are Harihem Iesu Keriso-are jöhom norom baeromom jemë majëhijarejem naram Silas-rom Timothy-rom. Noehum jö majëhijare aho Kerisom hu bogom uvë'eje: Io'a uvë'i uvë'eje: Bogajom. Kerisom bogom èhiohom uvë'eje. A'i Kerisom hu diehim ajamuiröhëgom God-hu uavadëhim huro io'a gemum uvoromom èhim èhim ajamuibem rovë'eje. ²⁰ Kerisom bo-

go rovade majare God-ro mae uvobe rovadeje: Naro nasi aribövioho ëhi ëhi mae vaejëvo'ejöjo. Mae vaejëvo'ejö uvë'ego Kerisoro uvadeje: Io'a uvoromo God-hu uvade mu maho vae barëjë'eje. Ëhuni Keriso-are ihoro noro God-are örire uavarueje: Jaehu mu vaejahuo'i mae uvanëhi Kerisohu ëhi vaejahuadoho iae mae-ëjo. Iae mae-ë uvaruohuro ëhuro God-are ihoho börömeje. ²¹ Röhu no jemë'o gemu mae baejavuoromo Keriso'o gemuore ioro'iolemu bimuvavuoromo hesi mure bamavuade aho iae God-je. ²² Huro no hesinö ioro'iolemu baejavuoromo hesi Aru'ahoho nosi dë vövöbajo'ere bojamuijë'eje noro uvoröhego: Hu aevoromo hesi Aru'ahoho suvuore bojamuijë'ëro ëhu'ëro hesi suvuoro vituohu'o ijönö iae bojamui'a-jëjo. God-ro ëhi ioro'iolemu ajamuijë'eje. Ëhi jië'ëro na'o bogo jöho huotuhuotovoromo jövajeje. Amo bogo ëhunioho ö'i uëvodoho vuonugo'i hijodeje.

²³ A'i ave jöho God-ro ge'ego na mae jöve. Naehu Corinth amore ö'ië'oromo vuonugode hesi bëhoho naro ö'oromo i'ue bojëmego baejöëni ëhuni bogo ö'odeje. ²⁴ Iae na i'u bojëmi'irode jöho uëve röhu nosi mu hesi bëhoho bogo masijoho riravoromo jemesi öriroho darugo'e jöhuremu bojëmiromomo uë'iröhëro: Ëhi ëhi God mae uehorovohëjo. A'i no jemë'o havoromo ajëmiarue ae javue jemë dë sasohëvonövoröhego ë hesi bëhoho jemë iae eni biririvoromo God mae uehorovarujego.

2 Amo ö'ië'oromo vuonugo'i hijode hesi bëhoho naro nasi uvodeje: Na bogo röhu maho ö'oromo i'uoho huë vavaenoho bojëmi'ejöjo. ² Na jemesi örire i'u huë vavaeni bojëmi'ë'o rahumëro na huë maho bojemi'ë'ö. Jemëremu huë maho bojemi'ibejarijoho röhu huë vavaene jëvo'ibejo aho bogo huë maho bojemi'ibejarije. ³ Na bogo vejö'oho ö'irögoro a'i urimo jemëhu avo'avoho uehorovo'irarije jögoru jajivoromo nugö'öjode hesi bëhoho na bijönegadeje ö'oromo jemesi mu sisë garomo huë vavaeni bae'irodoho. Jemesi jöëni huë maemu baejë'oho iae maeje. Ëhuni huë vavaeni jemesi jöëni baejë'oho na bijönegamu suri surioho jajivodeje. Ëhesi bëhoho naro jemë ae aho'obëhe mae uehorovëvoromo uvodeje: Jemë'o na'o mu mae gemuoho nimo avohoromo ëhuro huë mae baejarue höjo. ⁴ Röhu na jajivodevare huë vavaene böröme baejë'i nurunurumë'i sisë maro nivë'i jemesi örire jajivodeje bogo ëhuro jemë huë vavaenoho bae'i a'i ga'irarijego naro jemesi örire uehorovëvo avohaje jevego. Iae ëhuni jajivodeje.

Mu sisë vaejade a hesi sisë Corinth ariböviohu uehorovoromo vuonugo'iröhego Paul-hu uëvade jöhoje.

⁵ Röhu huë vavaene nasi örire barovade aho hu bogo nasi öriroho ë'i a'i ekaresiae ae aho'o jemesi örire mabisemu huë vavaene barovanovadeje. I'u jö uë'irodoho na bijönege. ⁶ Jemë ae aho'o ë a i'u bojamarijoho iae eni jië'eje. ⁷ I'uoho mino'e bojami'i hesi sisë uehorovoromo vuonugoromo ma-ajamiromo biririvo'iröhe jö ma-sanu'oho majahire. Jemë bogo ëhi ë'ë'oho nani hu huë vavaene böröme bae'iramu

jövëro ruomoromo taemanovo'ë'e. ⁸ Ëhuni na nege jemëhu hu huë baejarujoho röjahi avohego hu garöhego. ⁹ Rabëni na urimo jöho ave hesi bëhohuni jajivodeje gë'irodëro jemë nasi jöho aho'o ejuhë'e jëvego o bogo. ¹⁰ Ae rahuare sisë jemëhu uehorovoromo vuonugë'oho na'o gemuoho ë'ajeje. Mu sisë rabe na uehorovoromo vuonugodoho mu sisë uehorovoromo vuonugo'irode jië'oho Keriso-are nuniro namiro-mo jemesi jöëni na uehorovoromo vuonugë'e jeve ¹¹ Satan-ro sareramuiromomo baejavuojöëni iae no hesi sareri sareri'e muoho mami'e gavaruëro jië'ëro.

Paul-hu Troas amore hiro mo nurunurumade jöhoje.

¹² Röhu naro Troas amore va'odeje Keriso-are jö maho majëhi'irodëni. Va'oromo gavodeje Badaro nasi mu öroho mabëhe jiovehë'e jiamu. ¹³ Ëhi jiamu ga'irögoro röhu gavode nasi öho Titus jemesirire ö'adoho bogo rovë'e jiamu gagorovo uehore böröme baejodeje. Uehore böröme baeromo amo rajoho jejëmiromomo rëmo va'odeje Macedonia sa'are va'ië'ëro.

No Keriso-are gemuore javuë'ëro mu sisë huë vavaene ruahö'öjarue jöhoje.

¹⁴ Röhu no God mabëhe ua'ejo. Rabëni Kerisoro mu sisë'o no'o ruahö'öjavuë'ëro jië'ëro ëhu'ëro God-ro uvajeje no Keriso'o gemu mae javuajë uvoromo söjavuo ujuoho va'ego nimorohë'i jijiharueje. Ëhi'oromo huro Keriso-are jöho no bojamuijë'ëro noro ae majëhibe va'ego ridi mabëhëro rumorovanovobe va'ajeje. Rumorovanovobe va'ego aëro heruomajeje God ëhi jië'e ae jiajoho. ¹⁵ Noro Keriso-are jöho ëhi baeromo jijihego God-ro uvajeje: Ëho Kerisoro nasi örire ridi'e suvuore bojëmijanovajë uvoromo vuëvajeje. Vuëvego no Keriso-are jöho ridi manö'e baeromo va'ego mare va'iröhe o sisëre va'iröhe ariböviohuro heruomajeje. ¹⁶ Sisëre va'iröhe ariböviohuro Keriso-are jöho bogo ejahego ë jöhuro ridi sisënö'e ridëmego sisë'rëjëvo hesije. A'i mare va'iröhe ariböviohuro heromo ejahego jöhuro ridi maëro i'ovëvanovego ëhuro maro raromo hesi jëve. Asë'e ëhi jië'e mu börömo vae'iröhoho rahuo eni javue. ¹⁷ Ae göehu göehu aho'obëhe ë'aruëhioho no bogo ëhioho sarerëmiromomo uëvarueje: No eni javuajëjo. Ëhi jië'e ariböviohuro ijo bajemu uehorovoromo God-are jöho sareri sareri'oho majëhibe jijiharueje. Iae ëhuni uvarueje: No eni javuajëjo. Röhu no bogo ëhioho ë'i a'i uhohu'o maemu javuego God-ro uövüë'ëro Kerisohu nimaje muohemu vaeromo God-are nuniro atarueje.

Paul-mëhu God-are jögoru i'o hesi mu vaejarue jöhoje.

3 Ëjöho garomo nani jemëro ëma uvo'a'aruje: Paul-ro hesi arijo'ëro hesi ihohu'o hesi aribövi jabesi ihohu'o mami'e nigemadoho röhu maho ëma nigemoromo ë'ajëjo noro uvoröhego: Paul-më God-are mu vae'iröhoho eni jëvajëjo. O ëma uvo'a'aruje: A ioro'iorehu nimiruëhi Paul-mëro nimiruëjo jabesi mu eni jiaje jöho ae göëro jajivego no suroho garomo

uvoröhego: Paul-më eni jëvajújo. O noro Paul-mesi jöho jajivego a ioro'iorohuro suroho garomo uvoruomöhego: Paul-më eni jëvajújo. Nani ëhi uvo'a'aruje röhu nomë bogo ëhi jië'e suri surioho nimö. ² Ëhi jië'e suri suriohu'o röromo iae jemë jëve. Kerisoro jemesi ihoho nosi dë vövöbajo'ere jajivahuë'ëro ëhu'ëro no jemesi örire börömo mae uehorovëvarueje. Börömo mae uehorovëvaruëro javuë'ëro ëhuni uvarueje: Nosi mu eni jiaje jö jajivë'e suroho bogo naguajëjo aëro adaho garomo uvoröhego: Paul-më mu mae vaejarue höjo. Ae aho'o suroho bogo adaho ga'i a'i jemesi muohuremu garomo uvoruomo'ë'e: Corinth ariböviehu mu mae vaejarue hesi bëhoho Paul-mëro eni ajëmiijë'ëro ëhu'ëro ë'aruëjo. Ëhuni Paul-mesi muoho iae eni jiajëjo. ³ Iae ae aho'obëhe gavö jemë Kerisohu jajivade suri surire jöho va'ëne jëvo'ego. Ëjöhö noro bö'areje. Röhu Keriso jöho bogo barigohu jajivo'i a'i God darugo bojamuaje a hesi Aru'ahohuro ëhuro jajivë'eje. O Moses-hu God-are jögoru munë hitahi döre jaiivadëhioho bogo ëhioho rori'oho munë döroho jajivo'i a'i jemesi dë vövöbajo'ere jajivë'eje.

⁴ Noro ëhi ajëmiijë'ëro Keriso-are mu jemesirire jiajöhuni ëhuni God-are nunire riravoromo Keriso-are jöëni biririvoromo uehorovoromo uvarueje: Jemë noehu mu vaejarue suri ma va'ëne jëvajújo. ⁵ Bogo nosi simanohuro darugohuro God-are mu vae'iröhoho no eni javuo'i a'i hesi God-ro avohavuë'ëro ëhuro eni javue. ⁶ Huro no avohavuë'ëro ëhu'ëro no hesi jögoru i'o hesi öroho avoho röjëhi'iröhoho no eni javue. Ëjögögoru i'oho bogo jajivë'e jögoroho jio'i a'i God-are Aru'ahuhu bojamuaje jögorohoje. Jajivë'e jögoroho ahoromo vuovarueje. A'i Aru'ahohuro i'ovavuaaje.

⁷ Munë hitahire sehoromo jajivë'e jögoru ë hesi muoho rovego aëro ë jöho ahoromo vuovajeje röhu ë jögoru barovade majare evare God-are aji böröme a nunire rovadeje. Rueromo vuorövobe va'adeje röhu Israel rajoho Moses-are nu ano'o hesi ajoho bogo ga avoho'i ma-ga burutimoruomadeje. ⁸ Ëhuni biririvoromo uvo'a'anue: God-are Aru'aho hesi muoho rovë'ëro ëhu'ëro ë mu hesi ajohuro aji mamioho iosiramiromo bogo bise'o vadu'oho ruenövö'ajëjo. ⁹ Jögoru mami hesi muoho rovego aëro heromo ë jöho ahoromo jö sisë God-are nunire baejarueje. Röhu ë hesi muoho aji'e jiajeje. Ëhuni biririvoromo uvo'a'anue: Jögoru i'o hesi muoho rovego aëro ë jöho ejego jabesi jö sisëho barëjehajëro jië'ëro ë mu hesi ajohuro mu mami hesi ajoho iosiramiromo bövi mae höjo. ¹⁰ Aji mamioho börömo ajivadoho jaruvoho bogojianove aji i'ohuro rueromo börömo mae ajivoromo ruahö'öjë'ëro. ¹¹ Vuorövobe va'oröhe muoho iae aji'e jiajeje. Ëhuni biririvoromo uvo'a'anue: Ioro'ioeremu jioröhe mu hesi ajoho börömo mae höjo.

¹² Mu i'ehu ioro'iore gemu jioröhego dë sasohoromo uvaruohuni ëhuni no biririvo avohoromo jöho masamae majëhijarueje. ¹³ Samae majëhiromo Moses-hu hesi aji gurihijadëhioho no bogo ëhioho nosi aji'e jöho gurihijarueje. Ëhesi bëhoho Moses-ro hesi nu ano'oho niögëro riogivorovoromo gurihijadeje Israel rajoho

jaburo bogo muebe'öromo garöhego ajoho vuorövo va'oromo barëjejo. ¹⁴ Röhu Israel rajoho hia'i biririro jabesi simanoho sisë'rëjehadeje. Jaruvohu'o ëhi gemuohoje. Jögoru mami adahamu hejë'iroho Moses-hu hesi nu ano'o hesi aji riogivorovadëhi jabesi uehoroho ëhi riogivorovobe rovë'eje. Ëhesi bëhoho jabumë Keriso bogo ma uehorovarueje röhu huro gemuëro riogivahuajoho jiovahuajeje. ¹⁵ Io'o. Jaruvohu'o Moses-are jögoru adahë'iroho jabesi uehoroho riogivë'e maeje. ¹⁶ Röhu jabumë ae rahu huotorovoromo Bada mae uehorovë'iroho evare uehororo riogivëhadoho iae jiovëho'ë'e. ¹⁷ Röhu Bada hesi bëhoho God-are Aru'ahoho uave. Badare Aru'ahuhu dinö'e dinö'e jië'iroho öri mare jijihö'iröhoho iae jiovahuë'eje. ¹⁸ Ëhu'ëro jië'ëro no Christian ae aho'obëhe nosi nu ano'oho bogo riogivahuë'ëro majaehu aririre bijihöhego gavaruëhi ëhi Badare ajoho aririro gavanovoromo ëho uehorovo avohoromo gorosovoromo hu jiajëhi ëhi javuobe hesi ajoho gö'o gö'o baebe va'aruëje. Badaro ëhi ajivavuaajeje. Bada hesi bëhoho God-are Aru'ahoho uaromo ë'e.

Aji mu mabëhe baejë'ëro ëhuni Paul-mëhu biririvoromo mu vaejare jöhoje.

4 Ëhi jië'e aji'e muoho God-ro noni vavaenimoromo bojamuijë'eje. Ëhuni bogo u'uhoromo vuonugo hesi javue. ² Gurihijë'e javoji'e mu sisëho bijönaguego bogo vaejarueje. Sareri'e muoho bogo vaeromo God-are jöho huotohuotovoromo majëhijarueje. A'i God-are jö maho sama'e huruoho majëhiromo hesi nunire riravoromo mue vaeromo nosi arijo'arije ae aho'obëhe röjahivarueje jabesi uhure uehorovoromo uvojöro: No ma-mae javuajëjo. ³ Keriso-are jö maho noro iae sama'e majëhijarueje röhu ë jö hesi bëhi tugohëhë'oho sisëre va'iröhe aribövi jabesi örohemu tugohëhë'eje. ⁴ Ëhesi bëhoho Keriso bogo ma uehorovarue aribövioho ave sa'a hesi börömhuro jabesi uehoroho tugohëhë'eje jö ma hesi ajohuro ajivëvego Keriso-are ajoho garuomöjöëni Keriso hu God jiajëhi ëhi jië'ego. ⁵ Bogo nosi jöho majëhi'i a'i ae majëhiromo uëvarueje: Iesu Keriso hu Bada höjo. Nomë Iesuare jöëni jemesi mu vaejeharue aribövie javuajëjo. ⁶ Keriso-are jö majëhijarue hesi bëhoho ni'ivadiroho God-ro uvade höjo: Ramoramoho ajivëjo. Ëhi uvade ahuro nosi dë vövöbajo'oho ajivavuaajeje noro hesi aji mahemu Keriso-are nu ano'ere garuomörohego.

Paul-mesi sino haho'e u'uhëvadeje. Huë vavaene baejareje röhu God mae uehorovë'ëro biririvoromo mue vaejareje. Ëhesi jöhoje.

⁷ ËGod-are aji maho nosirire u'uhë'e rama gagore jianovajeje ëhuro noro garöhego daruge aho'o bogo nosirehu jio'i hesi God-are örire jioromo rovego. ⁸ Majae ëhi huë vavaene böröme bae'i arijarueje. Röhu bogo ijumavuo barëjë'eje. Öre nahoromo uehore gö gö bae'i arijarueje. Röhu öroho iae biroharueje. ⁹ Ae aho'obëhe sisë vaejavuoruomajeje. Röhu God bogo

vuororamuijē'eje. Aëro anagu'o'i arijarueje. Röhu bogo ma anaguē'eje. ¹⁰ Iesuhu vi'ehi baeromo guomadēhi majae ēhi no'o sa'a sinore ēhi vi'ehi baeromo vuovo'iē'obe va'arueje God-ro nimē'ëro noro garōhego Iesuare darugoho nosi sinore jiego. ¹¹ Majae ēhi ave sa'are raromaruevare evare Iesuare jōēni vuovo'irōhëro raromarueje God-ro nimē'ëro noro garōhego Iesuare darugoho nosi sa'a sinore jiego. ¹² Ēhu'ëro jiē'ëro noehu Keriso-are jō majēhijaruoho vuovo öriro muoho vae'i a'i jemē ē jōho heromo i'ovo örire jēvajeje.

¹³ Röhu God-are surire jajivoromo uövuē'eje: Na mae uehorovode höjo. Ēhuni jōho jövode höjo. Ēaehu jajivadēhi no'o ēhi gemuoho mae uehorovē'e raromarueje. Mae uehorovoromo ēhuni jōho atarueje. ¹⁴ Atarue hesi bēhoho no garomo uvarueje: Bada Iesu ajamamu ri'ōjade aho God-ro no'o ēhi ajamui'iramu ri'ō'ejarejo Iesu'o gemu mae javuē'ëro. Ri'ō'iramu jemē'o gemu mae hesirire sōjavuo va'a'ajējo. ¹⁵ Ēmuoho aho'obēhe nosirire rovaje hesi bēhoho ēhuro God-ro ae aho'o huē baeromo ajēmiromo dē vövöbajo'e huotovēhobe va'ego ae aho'o hu rajahi avohego hesi ihoho dö maro jiorōhego.

¹⁶ Ēhuni no bogo u'uhoromo muoho vuonugo hesi javue. Nosi sino haho'oho sisērējavuobe va'irōgoro a'i nosi aru'ahoho majae ēhi i'ovavuobe va'ajeje. ¹⁷ Nosi huē vavaenoho ma-bisemu baeromo ma-burëro barē'irōhoho jio'i röhu ē huē vavaenohuro ēhuro ijonō aji ma-mabēhe ioro'ioemu bae'ejo. Huē vavaenoho ma-bise'ego bogo uehorovo'ejo. A'i ajoho börömo mae jio'ē'e. ¹⁸ Nunehu ga'amaruoho bogo nuroho vae'i a'i nunehu bogo ga'amaruoho nuro vaejē'e raromarueje rabēni hesi bēhoho nunehu ga'amaruoho ēho majae ma-bunemu jioromo barē'i a'i bogo ga'amaruoho ēho jiemu jio hesi jiē'ego.

Vuovavü'oho no maro raromo'irōhe jōhoje.

5 Iae no garomo uvarueje: Nosi sa'a sinoho ma-jahuri raromarue javu va'ënoho ēho sisērē barējē'oho God-hu nugahuade javu maho nosi jio'a'ajējo. Bogo aho övoho avoho'i hesi God-ro bamahuē'e höjo noro ēho baeromo ö'idöre ioro'ioemu raro'irōhego. ² Avevejō'oho vavaenimoromo hara'uē'i muebejarueje ö'idöre jiaje javuoho baeromo ēhuro niögunō'e aegorovo'irōhēni. ³ Niögunō'e aegorovē'oho bogo niögu rumo'oho ēma raromo jijihanovo'ejo. ⁴ Sa'are ma-jahuri raromarue nosi javuore raromaruevare evare vavaenimo avohoromo hara'uarueje. No vavaenaguaje hesi bēhoho bogo niögu mamioho boremi'ö'i naguajohunioho bogo ēhunioho vavaenimo'i a'i God-hu bojamui'irōhe niögu i'ohuro döre aegorovego ēhuro raromemu raro'irōhe muohuro sisērējavuobe va'aje muoho ruahö'öjago barē'i i'e javuorōhego. Ēhuni vavaenimarueje. ⁵ Röhu hesi God-ro no avohavuadeje noro ēhi i'e baerōhego. Avohavuoromo hesi Aru'aho maho suvuore bojamuijē'eje noro uvorōhego: Iae mae-ëjo. Hesi Aru'aho bojamui-

jadēhi suvuoro vituoho ēhi bojamui'iramu ma-mabēhe bae'ejarejo.

⁶ Ēhuni majae ēhi no dē sasohoromo biririvarueje. Rabēni no gavaruoho nosi sino haho'ere raromaruoho ēhuro Bada'o gemuoroho bogo raromarueje. ⁷ Bada mae uehorovoromo raromo jijiharuoho bogo hu garomo ēhioho ē'arueje. ⁸ Amo noro dē sasohoromo biririvarueje. Dē sasohoromo biririvē'i uvarueje: Nosi sinoroho bogo raromo'i Bada'o gemu mae raromē'oho ēho iae maho höjo. ⁹ Röhu no sinore raromē'oho o bogo raromē'oho ēho bogo uehorovo'i a'i nosi uehoroho ē gemu bamarueje noro muoho avoho vaejago Badaro göromo nimorohorōhego. ¹⁰ Huhu nimorohorōhego vaejarue hesi bēhoho no ae aho'obēhe Keriso-are nunire riravo'ejo no ae gemu gemu sinehu raromoromo mu mae o sisē vaejarue ēhi jiē'e manaho baebe va'irōhēni.

Kerisohu no buore vaejavuoromo God-are gemuore bamavuade jō Paul-mēhu a majēhinövare jōhoje.

¹¹ Hesi nunire riravo'irōhohuni ēhuni Bada juhuonamiromo a jabesi simanoho huotovēho gavarueje jaburo hu mae uehorovorōhego. No ēhi mae ē'aruoho God-ro no gö barējē'eje. Röhu na uehorovoromo uve: Nani jemē'o jemesi dē vövöbajo'ëro ma-va'orahoro gövuarue höjo. Ēhi jiē'oho iae na nege. ¹² Noehu mae ē'ego God-hu gövuaje jōho uēve röhu nadi uvore: Paul hesi arijo'ëro hesi ihohu'o hesi aribövi jabesi ihohu'o mami'e nigemadoho röhu maho ēma nigemoromo ē'ajējo noro uvorōhego: God-are mu vae'irōhoho eni jēvajējo. A'i ē jōho jajivode hesi bēhoho ēhuro jemē nosi jōēni nimoroho'irarijago. Nimorohoromo he'irarije aehu nosi jō sisē atoromamu hejē'oho jō mana uē'irarijoho jemesi örire jiorōhego. Nosi jō sisē atoromaje aribövioho dē vövöbajo'oho bogo nimorohē'e ato'i a'i ma-sinoremu nimorohē'i atoromo nosi jō sisēho atoromajeje. ¹³ Aehu uvaruoho: Paul-mëro simane sisērëromo muoho vaejarue hö uvaruoho no God-ni ēhi jiē'e muoho vaejarueje. O simano mae javuego mu vaejaruoho ēho jemesi jōēni ēhioho vaejarueje. ¹⁴ Ēhesi bēhoho Kerisoro no dē vövöbajo'e aho'o uehorovavuaeje. Ēhuremu no uehorovoromo bogo nosi jōēnioho a'i God-are o aribövi jemesi jōēni uehorovoromo muoho vaejarueje. Iae no uehorovoromo uvarueje: Ae gemuëro ae aho'obēhēni guomade höjo. Urimo ae aho'obēhe no mu sisēmu uehorovaroho röhu Kerisohu guomadohuro ēhuro ae aho'obēhe no'o ēhi vuovavuanovamu nosi mu sisēho barējahuē'e höjo. ¹⁵ Kerisohu ae aho'obēhēni guomade hesi bēhoho no ave sa'are raromarue ariböviohuro ijonōho bogo nosi sinemuoho uehorovoromo raromo jijihō'i noni guomoromo ri'ōjade aho uehorovoromo raromo jijihō'irōhego. Iae ēhuni hu guomade höjo.

¹⁶ Ēhi jiē'ëro aehu uehorovaruēhioho no ijonōho bogo ēhioho uehorovoromo uvo'ejo: Ēaho mae o sisē höjo. Urimoho aehu jabesi ma-uehorovaruēhi no'o ēhi uehorovoromo uvonövareje: Iae Keriso ēhi ēhi jiē'e ae höjo. Röhu jaruvoho no bogo ēhioho uehorovaruēje.

¹⁷ Èhu'ëro jjië'ëro ae rahu Keriso-are ae gemuoho javuë'oho no i'e javuajeje. Mu mamioho barëjahuo'i mu i'e rovë'eje. ¹⁸ Èmuoho aho'obëhe hesi God-ro avohahuadeje. Huro Keriso nugö'öromo èhuro buore vaejavuoromo hu'o no'o aevoromo maro raromareje. O mue bojamuadeje buore vaejavuade jöho majëhijego aëro heromo ejahoruomoröhego. ¹⁹ Jöho aviëhije. God-ro Keriso-are dë vövöbajo'o uhure jioromo mue ajamiromo èhuro ae aho'obëhe nosi sisë hesi i'uoho bogo uehorovahuo'i buore vaejavuade höjo. Buore vaejavuoromo buore vaejavuade jöho bojamuade höjo noro majëhibe jijihoröhego. ²⁰ Èhu'ëro jjië'ëro no Keriso'o röromo jö majëhijarue aribövie javuë'ego God-ro jöho bojamuromo uövüego no ae dinëmarueje. Keriso-are jöeni ae uëvarueje: Buore vaejavuade jöho eromo God'o gemuoro huë mae raromohëjo. ²¹ Keriso hu mu sisëho bogojiadeje. Röhu God-ro nosi sisëho hesi örire bojamu baejadeje èhuro no Keriso-are ae gemuohuro javuë'ëro God-ro nosi ihoho avohavüego hesi nunire ma-mae riravoröhego.

6 No God'o gemu mae mue vaejaruëro javuë'ëro no naguaje jöho jemesi örire majëhi'irögoro è'ö jemëro èhi è'irarijego. God-hu huë baeromo bojëmadede jö maho mu maho nadi ëma baeromo boremi'ö'i mavohoho ma'enore. ² God-are surire jöho jajivoromo èhi uvë'eje:

God naehu huë baejëvo'irode majaho rovamu evare na jemesi jöho ejëhode höjo.

Jemë maro bamëvo'irode majaho rovamu evare na ajëmijode höjo.

God-ro èhi majahujadeje. Röhu è hesi bëhoho gare. God-hu huë baejëvo'i uvade majaho jaruvoje. Maro bamëvo'i uvade majaho jaruvoje.

³ Paul na'o nasi ariböviohu'o noehu God-are mu vaejaruoho è muoho iho sisë hö uvë'oho no bijönague. Èhuni nosi muoho bogo sisë'ioho vaejarueje aëro èho garomo sisë'i uehorovoromo rireromöjëni. ⁴ A'i God-are mu vaejarue ariböviehu è'aruëhi èhi mue aho'o a nunire avoho vaejarueje. Huë vavaene mu sisë gö gö rovë'oho biririvo avohoromo riravarueje. ⁵ Aehu hisuebijavuë'oho savoji gagore io'amavuë'oho muorovamui'i juhijavuë'oho ma-biririvarueje. Noehu i'u'e mu vaejë'oho röho dere bogo momorö'öjë'oho i bogo ue'ahë'oho ma-biririvarueje. ⁶ Biririvoromo mu mahe-mu uehorovoromo Keriso-are jöho mae garomo a jabesi mu sisëho ma-ga taemoromo ae huë baejëvoromo God-are Aru'ahoho baeromo ae dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvoromo ⁷ God-are jö maho majëhiromu hesi darugoho röjëhijarueje. Èhi'oromo God-are mu vaejarue ariböviehu è'aruëhi no èhi a nunire mae vaejarueje. Mu mae vaeromo èhuro Satan-hu no'o muorovë'oho övo göhuro tugohë'i övo göhuro mana muorovamijarueje. ⁸ Aëro rajahuinövo sivaguonövarueje. Nosi ihoho ba'obuenövo ba'ojiomonövarueje. Aëro ma-uarueje: Paul-më sareri'e aribövie jëvajëjo röhu ma-jö maemu atarueje. ⁹ Aëro uvarueje: Paul-më iho rumo'e aribövie jëvajëjo röhu ae aho'obëhe nosi ihoho iae heruomajeje. Aëro uvarueje: Vuovëvo'ië'a-

jëjo röhu bogo vuovo'i iae biririvoromo raromarueje. Aëro uvarueje: Sisëni i'uoho baejarue höjo röhu bogo vuovavuajeje. ¹⁰ Aëro uvarueje: Huë vavaene baejarue höjo röhu majae èhi nimoroharueje. Aëro uvarueje: Bövi bise'o rumo'e jëvajëjo röhu noro ae aho'o ajëmi-jego Keriso-are bövi bise'o maho baejarueje. Aëro uvarueje: Rabe rabe bogojëvajëjo röhu bövie bise'e aho'o nosi örire eni jjië'eje.

¹¹ Corinth amo rajomë nosi simanore dë vövöbajo'ere jöho ma-sama'e huruoho majëhijë'e javue. Nosi dë vövöbajo'e aho'o jemesi örire bojëmijë'e javue. ¹² No jemesi öriroho bogo uehorovëvoromo vuonugë'e jemëro nosi örire uehorovavuoromo vuonugavuanovë'e jëve. ¹³ Vavuehu aboji harihu'e jö majëhijaruëhi èhi naro jemë uëve: Jemëro mana èhi dë vövöbajo'e aho'o nosi öroro bojamuirëjo.

Christian ariböviehu God rumo'e aribövi jabesi uehoro bogo baeromo jabu'o bimuvorovo'iröhe jöhoje.

¹⁴ God bogo ma uehorovarue ariböviohu'o gemuoroho nadi bimuvoromo uehore gemuoho baere.

Jabesiroho hahagu jio'i jemesiroho hahaguje. Na mu mahu'o mu sisëhu'o mu gemuohoje o hahagu hahaguje. Hesi hahagu hahaguje. Na ajohu'o ramoramohu'o gemuohoje o hahagu hahaguje. Hesi hahagu hahaguje. ¹⁵ Na Keriso'o Satan'o jöe gemuoho uehorovarueje o hahagu hahagu uehorovarueje. Hesi hahagu hahagu uehorovarueje. Na God mae uehorovarue ariböviohu'o God bogo ma uehorovarue ariböviohu'o jöe gemuoho uehorovarueje o hahagu hahagu uehorovarueje. Hesi hahagu hahagu uehorovarueje. ¹⁶ Na God-are osa börömo'u'o sareri'e vörö'e inömo'u'o gemuohoje o hahagu hahaguje. Hesi hahagu hahaguje. Röhu no God darugo'o hijaje a hesi osa börömo'u'o va'ëne javue. Èhesi bëhoho God-are surire jöho èhi uvë'eje:

God naro jabesirire hiromo jabu'o juvo'ejöjo.

Na jabesi Börömo'u'o jevo'i jabumë nasi aribövie jioruomo'ajëjo.

¹⁷ Èhuni Badaro uvajëjo: Jemëro jabumë gorëvoromo jemesi hahagu raromohëjo.

Sisëho nadi gavanovohëjo.

Èhi è'ë'oho naro jemë rajëhiromo baejëvo'ejöjo.

¹⁸ Baejëvo'iramu na jemesi Vavue jevo'i jemë nasi aboji harihu'e jëvo'ajëjo.

Bada mu bövi bise'o eni jjië'e ahuro èhi uëvajëjo.

7 Nasì ö mueno'e God-hu èhi mae vaejavuoröhëni uövüadohuni èhuni mu sisë aho'obëhe

vae'amego èhuro sino haho'o dë vövöbajo'o sisërëjavuajoho è'ego no èho goro'i God gemu börömo'u'o hö uehorovoromo mu mae gemu vaeromo avoho raromo'iro.

Corinth ekaresiaehu mu mae vaejamu Paul-hu hero-nimorohade jöhoje.

² Jemesi dë vövöbajo'e aho'o nosi öroro bojamuire. Nomë aho bogo sisë'ioho vaejëvë'e javue. Aho bogo

ijumëvë'e javue. Jemesi bövioho bise'oho bogo sarerisareriëmiromomo ujuohëhë'e javue. ³ Ëjõho na bogo uëromomo ë'e: Jemë a sisë jëvãjëjo. Na mami'e uëvodeje: Jemë nosi dë vövöbajo'ere jëvãjëjo ëhuro no biririvoromomo raromë'oho o vuovavuë'oho jemë'o no'o gemuoro javuorõhego. ⁴ Na jemesi õrيره mae uehorovëvo avohajeje. Jemesi jöëni sisë maro nimoroheve. Iae no huë vavaene aho'o javue rõhu na herove nasi dë vövöbajovare huë sanue rue avohoromomo sasohevo'ego.

⁵ Iae no Macedonia sa'are rueromomo uvareje: Nosi dë vövöbajo'oho sanuovavuo'ajëjo rõhu bogo. A'i huë vavaene aho'o nosi õrيره ruenövohijo. Gahijo anaguo biraguo'e vae'i ari'ego. Nosi uhure juhuone rojomohijo. ⁶ Rõhu God-hu huë vavaeni sanuamuijaje ahuro jië'ëro Titus nugö'õjamu rovadohuro ëhuro no sanuamuumuamuijadohuremu jio'i a'i Titus-hu jemesi õrيره huë sanu baejade jõho no hejamu ëhuro God-ro nosi dëho sanuamuijajeje. Huro rueromomo uövuadeje: Corinth ariböviohuro nõrõ ga'i nimohijajo. Jabesi sisëni vavaenimohijajo. Nõruare õrيره ajami'i nimohijajo. Iae ëhuni avevejõ'oho na nimorohevo avohe.

⁸ Naro urimë'i uru'õ jõho jajivoromomo nugö'õjamu jemëro garomomo huë vavaene baejarijeje. Iae ëhi ë'odeje rõhu na bogo uehore gö baeromomo uvajeje: Uru'õ jõho rabëni jajivode hõjo. Rõhu urimomo na uvodeje: Na rabëni jajivode hõjo. Na gavajoho jemë huë vavaeni baejarijoho ëho majae ma-bisemu baeromomo barëjadeje. Ëhi jie rõhu iae baejarijeje. ⁹ A'i jaruvo na jõ jajivodoho dë mae jeve bogo vavaeni bojëmijodohuni a'i jemëhu vavaeni baeromomo ëhuni huotorovoromomo avoho uehorovarijohuni. God-hu nimaje ëhi jië'e vavaenoho baejarijeje. No bogo ëhuro jemë sisë vaejëvareje. ¹⁰ Ae rahu God-hu nimaje ëhi jië'e vavaeni baejë'ohuro ëhuro ja huotorovoromomo avoho uehorovoromomo maro hi'a'anue. Avoho uehorovoromomo avoho hijë'oho bogo ë hesi jöëniho vavaenimomo'anue. A'i sinemu uehorovoromomo vavaeni baejë'ohuro ëhuro ma-guomomo'anue. ¹¹ Rõhu gare. God-hu nimaje ëhi jië'e vavaeni baejarijohuro ëhuro ave mu maho rovadeje. Jemesirire jiade mu sisë ma-nunëremu gavarijoho vuonugoromomo aho'i uehorovarijeje. Övo uno'e ma-maemu jëvãjõho rõjehi'i nimarijeje. Mu sisëhuni dë vörönëgadeje. Ëhesi i'uohuni juhuonivarijeje. Nasi jöëni vavaenimarijeje. Muoho avoho'i nimarijeje. Sisë vaejade aho i'ue mana bojami'i nimarijeje. Iae no gavõ jemë ë mu sisë avoharijoho ma-mabëhe jio'ego.

¹² Ëhu'ëro jië'ëro iae na uru'õ jõho jemëni jajivodeje rõhu na mu sisë vaejade aho bogo uehorovoromomo sisë baejade aho bogo uehorovoromomo jajivo'i a'i naehu jajivode hesi bëhoho jemëro God-are nunire riravoromomo garomomo uvo'irarijogo: Iae no Paul-mesi jöëni uehorovo avoharue hõjo. ¹³ Jemëhu nosi jöëni uehorovarujohuro ëhuro no sanuamuijamu birire baejë'e javue.

Birire baeromomo gavare Titus nimorohamu gagorovo no'o nimoroho avohareje ë hesi bëhoho jemë ae aho'ohu ajamamu hesi dë sasohahadohuni. ¹⁴ Ëhesi bëhoho urimë'i naro jemesi jöëni nimorohë'i jöe bisemu Titus-

are õrيره majahiromomo uavodeje: Corinth aribövioho mu mae vaejarue hõjo. Ëhi uavamu hegorovo Titus-ro õ'oromomo gavade jemë mu mae vaejamu gagorovo vuonorõ'õ rueromomo uevadeje: Paul ja Corinth amo rajo jabesi jõho mae uevane hõjo. Jaehu uevanëhi Corinth aribövioho ëhi jië'e mu maho vaejamu gëvode hõjo. Ëhi uavamu hegorovo na javojoho bogo bae'i mae jevadeje. Noehu Corinth amo rajo jemesi õrيره jöe aho'o ma-maemu majëhinövarëhi ëhi Titus-are õrيره jö mae majahijareje. ¹⁵ O Titus-ro jemesi õrيره dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvareje. Ëhesi bëhoho hu jemë gëromomo simanoro vaejë'ëro uvajeje: Naro Corinth amore va'amumu amo rajohuro juhuonivoromomo butubutumoromomo jejemiromomo ae aho'obëhe nasi jõho gemu ejarahë hõjo. ¹⁶ Ëhu'ëro jië'ëro na uvajeje: Naehu nimaje muoho ae aho'obëhe jemëro majae ëhi vaejaruje hõ uvoromomo nimoroheve.

Corinth ekaresiaehu rabëni öve sasohoromomo bövie bise'e a bojëmi'irõhe hesi jö bëhi Paul-hu jajivadohoje.

8 Rõhu nosi ö mueno'e no nague Macedonia sa'arajo ekaresia jabesi jõho jemëro ga'irarijogo. Macedonia sa'are ekaresia God-hu huë baeromomo ajëmamumu jabuhu ë'are jõho no majëhi'ie'õ. ² Macedonia ekaresiaho jabumë huë vavaene bõrõmo bõrõme baeromomo sisë'i raromareje. Iae sisë'i raromareje rõhu evare majare nimoroho avohareje. Nimorohoromomo ëhuro bövie bise'e biseharihe jëvadoho rõhu öve sasohëvamu suvuore bogo bise'o vadu'oho God-are õrيره i'imamijareje. ³ Jaburo rabe rabe jëvãjõho i'imamiromomo rõhu gö'o dõre mamareje. Ëhi'amu gëvë'ëro na ë jõho jemë majëhije. Jabesi nimoromomo ri'õromomo ⁴ dinamuiromomo uövuareje: Uövüego no jemë'o bimuvoromomo God-are aribövie Judea raromaruoho ajëmi'irarëjo. Ëhi uövüë'oho huë mae javuo'ajëjo. ⁵ Noro uehorovoromomo uvareje: Jabumë ma-moniemu i'imamui'ajëjo. Ëhi uvareje rõhu bogo ëhemuoho ë'areje. A'i urimomo jabesi dë vövöbajo'oho Badare õrيره bojamirovoromomo evare God-hu nimajëhi nosi õrيره bojamirovareje. ⁶ Ëhi'amu gagorovo noro Titus uvareje huhu jemë'o hiromomo mu aevadëhi huro rõhu maho õ'oromomo ëhi ajëmegojemëro ë huë baejarije mu mabëhoho rõhu maho vaeromomo barë'irarijogo. ⁷ Rõhu jemë mue aho'obëhe vae avoharujeje. Jemë God mae uehorovo avoharujeje. Jõho mae ato avoharujeje. Simanëro mae ga avoharujeje. Mue bövie bise'e ajamui'i nimo avoharujeje. Nosi õrيره uehorovavuo avoharujeje. Ëhuni no nague jemëro ë huë bae'irarije muoho ëhu'o vae avoho'irarijogo.

⁸ Na bogo darugo'e jögoroho jemesi õriroho bojëmi'i a'i aribövi ioro'iorehu ajëmi'i nimo avohare jõho naramajëhiromomo jajivodeje ga'irodëni jemë ma-dõhemu ae uehorovëvego o uohu'ohu uehorovëvoromomo huë baeromomo ajëmijogo. ⁹ Nosi Bada Iesu Kerisohu huë baeromomo ajamuade jõho iae jemë'o uehorovarujehi. Hesi õrيره bõrõmo mae jiadeje rõhu jemesi jöëni vuonugoromomo rueromomo bövi bise'o rumo'e hijadeje ëhuro hu bövi

bise'o rumo'ëro jië'ëro ëhu'ëro jemëro aru'aho'e mue bövie bise'e bae avoho'irarijego.

¹⁰ Nasi uehoroho jemë diehi ë'ego marëjëvo'iröhe öroho aviëhije. Vaduni göho jemëro urimo ë suvuoro muoho aevoromo vaejamu a ioro'iorohuro ijonö ae-vareje. Jemëro urimo ë muoho vae'i nimamu a ioro'iorohuro ijonö nimareje. ¹¹ Jaruvoho ë mu vituoho vae barëre. Jemëhu mu aevo'i börömo bëhi nimarijëhi ëhi vae barë'i nimo avohore. Nimoromo jemë rabe övore jëvajohe ëho bojamire. ¹² Jemë bojami'i nimoromo övore jëvamu bojamijë'oho God-ro uvajeje: Ëho suvuoro mae höjo. Övore bogojëvë'oho God bogo uëvajeje: Bojemihëjo.

¹³ Na bogo uve jemëro bövi mae bojëmiromu ëhuro bogo eni jëvego huë vavaeni'e raromago a ioro'iorohuro ma-samae baeromo nimorohoröhego. Na bogo ëhioho nego'irögoro na nege ae aho'obëhe magemuoho jëvoröhego. ¹⁴ Avevejö'oho jemë moni böröme jëvo'i jabumë bogojëvë'ëro jemëro jabumë ajëmi'aruje. Ëhi jië'oho ijonöho jabumë moni böröme jëvo'i jemë bogojëvë'iroho jabumëro jemë ajëmi'ë'ö. Ëhi jië'oho jemë'o jabu'o gemuoho jëvo'ë'e.

¹⁵ God-are surire jöho ëhi gemuoho jajivoromo uvë'eje:

Bövie gagovade aho i vituoho bogo rune vaejade höjo.

Bisemu gagovade aho hu ie eni jiade höjo.

Titus o ae gö niö'i Corinth amore va'oromo ajëmiromu suvuore gagovo'iröhe jöhoje.

¹⁶ No God-are örire huë mae uavö. Rabëni hesi bëhoho huro Titus-are dë vövöbajo'oho huotovahë'ëro noehu jemë ajëmi'i nimaruehi Titus'o ëhi ajëmi'i nimajeje.

¹⁷ Nimë'ëro huro jemë ajëmi'joro noro ua gavamu hegorovo ejahuadeje. Ejahuoromo röhu ajëmi'i nimo avohamu ëhuni hesi uvadeje jemesirire ö'iröhëni.

¹⁸ Röhu Titus'o gemu mae va'iröhego nosi ö göho nugö'öjö. Ëahuro God-are jö maho ma-mae majëhibe juvajeje. Ëhuni ekaresiae dinö'e dinö'e jio'amajohuro hesi örire rajahiruomajeje. ¹⁹ Röhu gö'o ekaresia ariböviohuro ë aho baeruomadeje bövi bise'o bogojj'e aribövi jabesi suvuoroho noro baejëhoromo va'ego evare huro no'o gemu mae ö'oröhego. Ësuvuoro mu hesi bëhoho Badare ihoho ma-mabëhe jio'i o ae aho'obëhe göröhego nomë huë baejëvo'i naguego. ²⁰ Huhu Titus'o va'iröhego noehu nugö'öjarue hesi bëhoho aëro uvojöëni: Moni böröme sisë'i muebejarujëjo. ²¹ Iae no nague muoho Badare nuniro avoho vaeromo röhu ëhi a nuniro avoho vae'iröhego.

²² Titus'o ë ö göhu'o rëmö'öromo ö göhu'o nugö'öjö ë ae niö'iohu'o gemu mae ö'oröhego. Urimë'i ë ahuro Keriso-are muoho ajëmi'i nimo'ego no gabe ruenö-vareje. Röhu jaruvoho hu börömo bëhe ave muohu'o jemë ajëmi'i nimajeje jemesi örire mae uehorovëvë'ëro jië'ëro. ²³ Titus hu na'o bimuvoromo jemëni mu vaejaje aeje. O nosi ö niö'ioho jabumë ekaresiaehu rëmö'öjare aho jëve. A maëro jëvë'ëro Keriso-are ihoho dö maro ajiö jië'eje. ²⁴ Ëhuni ë ariböviohuro ö'ego jemëro mae

rajëhijego jaburo uvo'i: Corinth aribövioho huë baejë'e aribövie jioruomajëjo. Ëhu'ëro Paul-mëro jabesi jöho mae nimoronimorohë'i majahuijare höjo. Jabumë ëhi uehorovë'oho ekaresiae aho'obëhe jemesi jöho heromo uvoruomo'ë'ö: Paul-mëro Corinth aribövi jabesi jöho mae atare höjo.

Christian ioro'ioro jabesi örire huë baejëvoromo moni bojëmi'iröhe jöhoje.

⁹ God-are aribövi ajëmi'irarije muoho iae jemë gavarujeje röhu na diehi jië'e jöho jajivoromo majëhijego gare. ² Na gëvajeje jemëro ajëmi'i nimego. Ëhuni bogo jajivo'ejo. Jemë nimarujoho naro Macedonia sa'a rajo jabesi örire nimorohë'i jövoromo uëbe rovë'e jeve: Greece sa'a rajoho jaburo mami'e vaduni göre aevoromo bövi bise'o avoharoho ëhi jëvobe rovë'e höjo. Jemesi jöho ëhi uëvamu hegorovo Macedonia sa'a raje ae aho'obëhe uvareje: Corinth ariböviohuro ajëmi'i nimarue uvoromo jabu'o ri'öromo ajëmi'i nimareje. Ëhuni ajëmi'irarije jöho na bogo jajivoromo majëhi'ejo. ³ A'i naro ö mueno'oho rëmö'öje jaburo ö'oromo ajëmego naehu Macedonia rajo uëvodëhi ëhi bövie bise'e eni avoho'irarijego noehu jemesi jö nimorohë'i majëhijaroho bëhi rumo'e jianovojöëni. ⁴ Na juhuoninege ijonö Macedonia sa'a rajehu na'o ö'ë'oho ö'oromo gëvego monioho bogo gagovë'ëro ëhu'ëro ajëmi'irarijoho jemë bogo eni avohë'e jëvego na javoje baejöëni rabëni monioho gagovo'arujë uvoromo mae uehorovëvë'ëro. Jemesi javoji jöho bogo majëhi'ejo.

⁵ Ëhuni na uvodeje: Nasi muoho ëhi höromo ö mueno'oho uëvodeje: Corinth amoro urimo va'irarijoho jabuhu bojëmi'i uövuare suvuoroho avohorego naro ijonö ö'oromo ga'iröjo suvuoroho gagovë'e jiego. Ëhesi bëhoho suvuoro urimo ajëmiromu gagovamu eni jië'oho na ö'oromo jemesi öriroho bogo dinëmi'iramu jemëro bogo övoho i'uho'i dë vövöbajo'ere nimo avohoromo öve sasohoromo suvuoroho bojamui'aruje.

⁶ Bëhoho aviëhije. Öve i'uhoromo suvuore ma-bisemu bamë'oho i uje bisemu öjë'ëro bisemu gagovaruëhi suvuoro manaho ëhi bisemu bae'a'anue. O öve sasohoromo suvuoro böröme bamë'oho i ujo böröme öromo i böröme gagovaruëhi suvuoro manaho ëhi böröme bae'a'anue. ⁷ Ëhu'e jiaje jemë ae gemuëro gemuëro bojëmi'i dë vövöbajo'ere uehorovarijëhi ëmino'e ëhi bojëmi'e. Suvuoro muoho nadi uvore: I'u'e höromo bijöni bijönioho vaere. Aehu nimorohoromo huë baeromo bojëmi'ë'oho ëhi jië'e aribövioho God-ro nimajeje. ⁸ Huhu bövi mae ajëmi'iröhoho iae eni jië'eje. Ajëmego ëhuro majae ëhi jemë bövie bise'e eni jëvego huë bae'irarije muoho aho'o vae avoho'irarijego. ⁹ Ëhi jië'oho suvuoro'e aribövi jioruomajëhi jemë ëhi jëvo'ë'e. Suvuoro'e aribövi jabesi jöho God-are surire ëhi uvë'eje:

Huro suvuoroho öve sasohoromo bövi rumo'e a jabesi örire i'imëmibe va'aje höjo.

Huhu mu ma vaejaje jöho ëhi jiemu jioje va'a'ajëjo. Jemë ëhi jëvo'ë'e.

¹⁰ Iruno'o ujo ö'ie'iroho God-ro suvuoramuijego öjarueje. Iruno'o ue'aho'ie'iroho God-ro suvuoramuijego gagovoromo ue'aharueje. Iruno'o ujohu'o iruno'ohu'o suvuoramuijaje aho God-ro jemë'o aru'aho muoho bövioho bise'oho suvuorëmi'iramu rae avohëvo'iramu jemesi mu maho bövi mae jiehë'o'e. Huro ëhi ajëmi'e'e. ¹¹ Ajëmiromo mae sisë rabe rabe suvuorëminövo'e'e ëhuro ae huë vavaeni jëvamu gëvë'oho jemëro öve sasohoromo i'imëmi'irarijego. Ëhi jiehë'oho jemëro suvuoroho nosi örire i'imamui'iramu noro ujuoho va'oromo suvuorëmi'iramu ae aho'obëhe ujuohoromo God-are örire huë mae uaruomo'e'e. ¹² Iae jemëhu ajëmiromo mae sisë i'imëmijë'oho ëhuro ë God-are ariböviohuro rabe rabe bogo eni jëvajo eni ujuohoruomo'e'e. Ujuohoromo röhu ëhuro ae aho'obëhe God mabëhe hö ua avohoruomo'e'e. ¹³ Jemëro ëhi ajëmi'iramu jaburo jemesi suvuoroho ujuohoromo ga'ë'ö jemë uhohu'o mae jëvo'iramu. Ëhi gëromu uvoruomo'e'e: O Corinth amo rajohuro Keriso-are jö maho bogo ma-jö'ëremuoho ejaho'i dë vövöbajo'o uhohu'o ejaharue höjo. Ejahoromo huë baeromo öve sasohoromo suvuoroho nosi örire i'imamuiromo ae aho'o jabesi örire i'imëmijarue höjo. Jemesi jöho ëhi uvoromo God-are ihoho döro bamoruomo'e'e. ¹⁴ God-are ihoho döro bamoromo uvoruomo'e'e: God-ro Corinth aribövioho huë mae bojëmi avohoromo dë vövöbajo'oho huotovëhamu öve sasohoromo ajamuiruomade höjo. Ëhi uvoromo jemesi jöëni vavaenimoromo God uaruomo'e'e huro jemë ajëmiröhego. ¹⁵ Asë'e God hu mabëheje rabëni huro huë baejavuoromo hesi Harihoho nosi örire suvuore börömo bëhe bojamuijë'ëro jiehë'ëro. Suvuoro börömo bëhe jiehë'ëgo no ë hesi jöho bogo ato varijënoho javue.

A göëro sarerivoromo uvareje: Paul hu ma-u'uhoromo Keriso-are muoho vaejaje höjo. O hesi sinohemu uehorovoromo vaejaje hö uvamu Paul-hu jabesi jö mana ahëhoromo jajivade jöhoje.

10 Röhu Paul nari nasi jöho uë'ie'e. Jemëro avo'avoho here. Keriso ma-taemorovoromo sanu'e mu vaenövade a hesi ihore jöho majëhi'ie'e. Aëro jemesi amore raromoromo nasi jö sisë sareri'e atoromo uvoruomajeje: Nöröro rueromo Corinth hijë'oho juhuoni juhuonie hi'i öre gö hijë'oho Corinth aribövi jemesi örire biriri'övoromo darugo'e jöho surire nugö'öjaje höjo. Nörö ëhi jiehë'ae höjo. ² Ëhi jiehë'ae jajäjä uvoruomaje aho nari jemesi örire ave jöho uëve. Avo'avoho uehorovego na ö'oromo Corinth hijë'iroho bogo biriri'övoromo darugo'e jöho majëhi'iro. Darugo'e jö majëhi'irodoho na bijönego'i röhu majëhi'irodoho iae na eni jeve. Ae rahumë nasi jö sarerivoromo uëvë'oho: O Paul-më ma-sa'a hesi muohuremu uehorovoromo muoho vaejarue hö uëvë'oho ëhi jiehë'aribövi jabesi örire nari biririvoromo darugo'e jöho majëhi'irodëro uehorove. ³ Jabumëro uëvarueje: Paul-më ma-sa'a hesi muohuremu uehorovoromo muoho vaejarue höjo. Iae mae. Iae no sa'are raromo jijiharueje röhu sa'a hesi muoho bogo uehorovë'e Satan'o

muorovarueje. ⁴ No muorovë'oho bogo ave sa'a hesi bijo bunu'oho ujuohoromo muorovarueje. A'i God-are jöëni bijo bunonö'e hesi darugoho baeromo Satan-are rejoho dadovo'amarueje. Hesi sareri'e jöho mu'uvaharueje. ⁵ Uehore rabe rabe simanore rovego ëhuro döre bamorovoromo God bogo avoho gavaruë ëhi jiehë'uehoro aehu baro bu'öjë'oho noro aho'amarueje. Ahoromo vöröe aho'o bojamiromo a ioro'oro jabesi simanoho huotovëharueje Keriso-are jöhëmu ejaho'iröhego. Ëhi'oromo Satan'o muorovarueje. ⁶ O jemëro Keriso-are jöho ejaho barë'iramu evare ae rahu jemesirire raromoromo Keriso-are jö bogo ejahoruomaje ëhi jiehë'aribövioho noehu i'u bojëmi'iröhoho eni javuo'e'e.

⁷ Bogo gurihijë'e jemesi nunire jajajo avo'avoho gare. Aehu hesi uehorovoromo uvajoho: Na Keriso-are mu ajamijaje ae jevajë uvajoho ë'ëgo ëhi jiehë'ahuro uehorovo avohoromo uvo'iro: Na bogo nasi sivuoho Keriso-are mu ajamijaje aho jevo'i a'i na Keriso-are ae jevajëhi Paul-më jabu'o ëhi jëvajëjo. ⁸ No Keriso-are aribövie javue röhu göho Badaro darugoho bojamuijë'eje hesi muoho vaeröhego. Darugo hesi bëhoho bogo jemë ijumëvo'i a'i ajëmëgo jemëro avoho biririvoromo mae uehorovobe va'irarijego. Ëhuni ë mu hesi darugo hesi jöhu'o naehu nimorohë'i jövë'oho ëhu'o jö maëro jiehë'ëro ijönöho bogo javojego'e'e. ⁹ Röhu nasi darugo hesi jöho na bogo uë'ejo jemëro uehorovoromo uvöjëni: Juhuoninaguojöro jero ëma jajivane höjo. ¹⁰ Ëhesi bëhoho aëro sarerivoromo uvoruomajeje: Paul-hu jö jajivoromo majahuijë'iroho darugo ma'o majahuijaje höjo. O rueromo no'o hijë'oho hu ma-u'uhë'e aëro jiehë'ëro bëhi rumo'e jöho jövego hejarue höjo. ¹¹ Ëhi sarerivoromo uvoruomaruoho nadi'ëgo jabumë avoho uehorovoromo uvo'iro: Paul-mëhu öre gö raromoromo darugo'e jö jajivaruëhi jaburo ruero mo no'o raromoromo muoho ëhi darugo'o vae'iramu gë'ëjarëjo.

¹² Röhu aëro sarerivoromo uvoruomajeje: Paul-më juhuoni'e aribövie jëvajëjo. Iae mae. Iae no juhuoni'e ae javue. Juhuoni'e aëro javuë'ëro bogo biriri'övoromo uë'ejo: Jabesi sivu uehorovoromo jabesi iho nigemaruë ariböviohu'o no jabu'o masije gemuoho javuajëjo. No bogo ëhioho uë'ejo. Ëho jaburo göëro gö hesi muoho garomo jabesi arijo'arije mevorovoromuomajeje ga'i mae o sisë jëvego. Ëhi jiehë'oho simane sisë'i uehorovoromuomajeje. ¹³ Röhu no bogo ëhioho ë'ejo. Nosi mu maho no bogo iosiramiromo ruëroho numëroho ëma nimoronimorohë'ioho ato'ejo. No bogo sarerivoromo uvo'ejo: Ëho God-hu bojamuade muoho höromu nimoronimorohë'ioho ato'irögoro a'i huhu no bojamuade ë muohuremu nimorohë'i ato'ejo. Röhu ë muoho bogo öri göremuoho jio'i jemë'o ö'o baejëvë'e javue. ¹⁴ No jemë bogo baejëvë'e javuo'ibejo noehu jemë ajëmijaruohuni nimoroharuoho God-hu bamahuade ënoho iosirami'ibejo. Röhu bogo iosirami-jë'e javue. Ëhesi bëhoho Keriso-are jöho noro aëvo'ioho ö'oromo majëhijareje. Ëhuni no nimoroharuoho iae maeje. ¹⁵ Ae göëhu mu vaejaroho garomo no bogo

uvarueje: Noro vaejare höromo nimoronimorohë'i atarueje bogo noehu vaejare muoho jië'ego. Röhu no uvö: Jemëro avoho biririvoromo Keriso mae uehorovo'iramu evare God-hu bamahuade ëni jiajëhi ëhi nosi muoho jemesirire tutuvoromo börömo bëhe ri'ö'a'ajëjo. ¹⁶ Ri'ö'iramu noro va'o jemesi dejonörire sa'a ioro'ioro rajohu'o Keriso-are jö maho majëhibe jijiho'ejarejo. Majëhibe jijihë'iroho God-hu ae gö mu bojëmamumu vaejare öri ari'eroho no bogo va'oromo jabuhu mu börömo vaejaroho garomo uvo'ejo: Noro vaejare höromo nimoronimorohë'ioho ato'ejo. A ioro'iohuru nimoronimorohë'i ataruëhioho no bogo ëhioho ë'ejo.

¹⁷ A'i God-are surire jöho ëhi uvë'eje: Nimorohë'i ato'ië'iroho Badare jöhemu nimorohë'i atorëjo. ¹⁸ Èhesi bëhoho ae rahu jabesi sivu uehorovoromo ae uëvë'oho: No eni javuajë uëvë'oho bogo ëhuro God-are nuniroho maho jioruomö'ë'e. A'i ae rahu Badahu uëvë'oho: Jabumë eni jëvajë uëvë'ohuro ë ariböviohuremu God-are nuniroho maho jioruomajeje.

Corinth ekaresiaëro sarerivoromo uvareje: Nani Paul hu bogo apostle maho jio'i ae gö i'o rovaroho ëho apostle maho jio'amajë uvoruomamu Paul-hu jabesi uehoro ahëhoromo jajivade jöhoje.

11 Na bisemu simano rumo'e jöho jajivanovo'ië'e. Röhu na nege jemëro nasi jöho bogo bijönimo'i ma-taemorovoromo he'irarijego. Ma-taemorovoromo here. ² Jemëhu he'irarije hesi bëhoho sisëhu jemë bæjëvojöëni God-hu avoho muebejëvajëhi naro ëhi jemë muebejëvajeje. Èhesi bëhoho naro vavunö'e jemë muebejëvajeje. Ae gemuehu masuröhego uaromo vavuehu aboji muebejëvajëhi naro ëhi ë'ajeje jemë Keriso-are övore bojëmego hesi aribövi mae jioromo hu gemu mae uehorovo'irarijego. ³ Keriso gemu mae uehorovo'irarijego muebejëve röhu na juhuoninege jemë Keriso gemu uhohu'o uehorovarijohu vonugö'i sareri'e jöho ejëhoromo simane sisërëjëvego rori'o va'ojöëni. Urimë'i sigobehu rueromo Eve sareri sareri'e jö majahijamu mae höromo ejahadëhi jemesi simanoho ëhi sisërëjëvego Keriso vonugöjöëni uëve. ⁴ Naehu ëhi juhuonivaje hesi bëhoho ae göehu ö'oromo Iesuare jö noehu majëhijaroho huotokuotovoromo majëhijego jemë bogo bijönimo'i ëho mabëhe ë'oromo ejarujeje. O God-are Aru'aho bæjarijëhioho bogo ëhioho rue'i hesi aru'aho göëro ö'ego bogo bijönimarujeje. O jemë jö mae hejarijëhioho ae göëro bogo ëhioho majëhi'i hesi jöe gö majëhijego jemë ëhu'o bogo bijönimo'i ëho mabëhe ë'oromo ejarujeje. Jabesi sareri'e jö ejëharujohuni ëhuni nasi jöhu'o nadi bijönimo'i a'i ma-taemorovoromo here.

⁵ Èhesi bëhoho jemëro sarerivoromo uvarujeje: Èi'orovare aribövioho apostle masijo masije jioruomö'i nöruare ihoho bogohöjo. Èhi uvarujeje röhu na uehorovoromo uve: Jabesi ihohuru nasiroho bogo iosiramiromo taemehë'e höjo. ⁶ Jemë uvarujeje: Nöro ave sa'a hesi vuëvo'e jöe gö gö jövo'iröhoho hu dadivaje höjo. Nani na bogo ëhi jië'e jö jövaje aho jeve röhu na

nuni aji'e jöho bæjë'e ae jeve. Ènuni aji'e jöho aho'o noro röjëhi'ego jemë ma-samabëhe ganövarijeje.

⁷ O nani aveho uvarujeje sisë höjo. Naro manaho bogo bæjë'e God-are jö maho jemesi örire ëma majëhioromo ëhuro nasi ihoho ba'obuejë'e jeve ëhuro jemesi ihoho nigemë'e jioröhego. ⁸ Ekaresiaë gö gö jabesi ijo bajoho ujuohëhoromo ëhuro hinövodeje jemë ajëmi'irodëni. ⁹ Na jemë'o hiromu gavë'oho nasi mae sisë rabe rabe bogo eni jevamu gavë'oho na bogo jemesi öriroho huë vavaenoho bojëmiromo uë gënövodeje. Rabëni hesi bëhoho rabe rabe bogo eni jevajohu Christian ö muenö'ëro Macedonia sa'are jioromu ujuohëhoromo jemesi amore rueromo ajem-inövareje. Èhi jië'ëro na jemesiribe jiaje maho sisëho bogo ëninëmi'i avo'avocho mueberovonövodeje huë vavaene bojëmijöëni. Èhi gemuoho ë'onövo'ejo.

¹⁰ Keriso-are jö maho nasi dëreje. Èhu'ëro na aveho jö mae uëve. Naehu jemesi maho sisëho bogo ujuohëhë'ëro naehu nimorohë'i jövajohu Greece sa'are rarumaruje aribövioho ae gemu vadu'oho bogo ahevo'anue. ¹¹ Na rabëni ëhi jië'e jöho uëve. Na na jemë bogo uehorovëvoromo ëhuni jöve. Röhu God-hu gevajohu iae naro jemesi örire uehorovëvajeje.

¹² Jemë ajëmijajohuni na manaho bogo ujuohajëro ijönöhu'o bogo ujuohëho'ejo. Èhesi bëhoho i'o ö'are ariböviohuru nimö a ioro'iorohuru ëma uvoröhego: Jabuhu nimorohë'i atarue jöho iae mae höjo. Jabu'o Paul-më'o masije gemuoho jëvajëjo. Èhuni i'o ö'are ariböviehu jemesi bövi bise'o ujuohëharuëhioho na bogo ëhioho ë'ejo a ioro'iorohuru uvoröhego: Èariböviohu'o Paul-më'o hahagu hahagu jëvajëjo. ¹³ Èaribövioho bogo apostle maho jioruomö'i masareri'e apostle jioruome. Sareri'e mu vaejarue aribövie jioruome. Huotorovoromo ma-döhemu mu mae vaejarueje aëro göromo uvoröhego: Iae Keriso-are apostle jëvajëjo. ¹⁴ Èhi jië'e sareri'e mu vaejaruoho göromo no bogo majiohavue. Èhesi bëhoho Satan'o huotorovoromo ma-döhemu mu mae vaejego aëro uvoruomajeje: Aji'e aneraëro ë'ajëjo. ¹⁵ Èhuni Satan-are mu vaejarue ariböviohu'o huotorovoromo ma-döhemu mu mae vaejaruoho ëho bogo börömehuje. Jabumë ë sisë vaejaruëhi ëhi sisëro va'o hesi jioruome.

Paul apostle jioromu huë vavaeni bæbe juvaje jö huhu nimorohë'i jajivade jöhoje.

¹⁶ Röhu urimë'i jajivodëhi iae na ëhi gemuoho majëhi'ië'e. Nadi ae gemu vadu'oho uvore: Paul simano rumo'e ae höjo. Röhu jemëhu uvë'oho: Nöro ëhi jië'e ae hö uvë'oho iae hesije. Simano rumo'e ae höromo ma-bæjevego na'o ma-bisemu rajahirovë'i jajivo'iro. ¹⁷ Na avejëö'e jajivo'ië'aje jöho bogo Badahu nimajëhi jië'e jöho jajivo'i a'i simano rumo'e aehu ataruëhi ëhi jajivo'ië'e rajahirovë'irode bëhoho na jevajë uvë'ëro jevë'ëro. ¹⁸ Ae aho'obëhe sine rajahirovë'i ataruohuni ëhuni na'o ëhi gemuoho jajivo'ejo.

¹⁹ Röhu jemë uvë'oho: Nöro simano rumo'e ae hö uvë'oho nasi jöho ma-baere. Èhesi bëhoho jemë uvarujeje: No simano ma'e javuajëromu ë i'o ö'are

simano rumo'e aribövioho mae höromo iae rajëhijë'i baejëvarujeje. ²⁰ Jemëhu jabesi darugore raromojöro rëmaruoho jemesi mae sisë ijëharuoho sareris- areriëmiromo jemë baejëvaruoho jemë taemëvaruoho nu ano'ere hirumijëvaruoho ëhi jië'e aribövioho jemëro baejëvarujeje. ²¹ Iae mae nomë darugo rumo'ëro javuë'ëro jabuhu ë'aruëhioho no bogo ëhioho ë'arueje. Ehuni na javojego'ego uëve.

Jabuhu biriri'övoromo rajahirovë'i ataruëhi na'o biriri'övoromo ë'ejo. Na simano rumo'e aëro jöho jövevanove. ²² Jemëro jabumë rajëhijöro uëvarueje: Nomë Hebrew sa'a raje javuajëjo. Röhu na diho raje jeve. O uëvarueje: Nomë Israel raje javuajëjo. Röhu na diho raje jeve. O uëvarueje: No Abraham-are ujo ömo'öme javuajëjo. Röhu iae na'o ëho raje jeve. ²³ Jemëro jabumë rajëhijöro uëvarueje: Nomë Keriso-are mu vaejahuare ae javuajëjo. Röhu naro jabumë iosirëmiromo Keriso-are mu maho vaejajeje. Simano sisërëjë'e ahuro jövevanove. Jabumë iosirëmiromo mu bövie vaejë'e jeve. Iosirëmiromo Keriso-are jöëni savoji gagore hi'i hijë'e jeve. Majae aho'o hisuebijevobe rovë'ejö. Röhu jabumë bogo ëhioho hisuebijëvë'ejö. Iosirëmiromo vörö'ere va'amu guomevo'i höjë'eje. ²⁴ Jew rajehu vae aho'obëhe 39 hisuebijevo'i arijaroho ëho majae övo gö mine ëhi'obe rovë'ejö. ²⁵ Majae niö'i gemu Rome rajëro na hisuebijevo'i arijë'ejö. Majae gemu munëro vajemijë'ejö. Majae niö'i gemu boat-re hiromo va'amu dadorovo'amadeje. Boat dadorovamu na majae gemu vahie gemu jovo ririre ijo ha'osi döre hetejodeje. ²⁶ Majae aho'o öre göre göre juvodevare evare jövëro baejevo'i höjë'eje. Vajiohu'e aëro ijumevo'i höjë'ejö. Nasi sa'a rajëro ijumevo'i höjë'ejö. Sa'a ioro'ioro rajëro ijumevo'i höjë'ejö. Amore hijamu ijumevo'i höjë'ejö. Örire juvamu ijumevo'i höjë'ejö. Sö jovore juvamu ijumevo'i höjë'eje. Ma-döëremu agane vaejevaruohuro ijumevo'i höjë'ejö. ²⁷ Mue vaeromo u'ue baenövodeje. Röho deroho bogo avoho ni-avonövodeje. I rumo'e jovo rumo'e ma-hinövodeje. Ioho bogo uehorovë'i hinövodeje. Javu rumo'e niögu rumo'e ma-hinövodeje. ²⁸ Ehi jië'e huë vavaeni ioro'ioro ho bogo uë'i ave jöhemu uë'ejo. Majae ëhi ekaresiae dinö'e dinö'e jioruomajohuni na uehorovëvoromo nurunuruego avohe. ²⁹ Ae gö dë vövöbajo'e u'uhë'iroho na'o gemuoho herovajeje. Ae göehu gö hesi dëre bijiohamu sisëre beva'ë'iroho huë vavaene sisë maro jeva-jeje.

Paul-ro Damascus jioromo ju'ebijadeje. Ejöho Paul-ro jajivadeje noro uvoröhego: Hu darugo rumo'e jiade höjo. Ehësi jöhoje.

³⁰ Öre gö bogojevë'ego nasi jöho ëma nimorohë'i jövo'ejo. Röhu rabu muehu nasi örire rovdohö aehu heromo uvaruoho: Paul darugo rumo'e hö uvaruoho ëhi jië'e jöhemu nimorohë'i jajivo'ejo. ³¹ Naehu jö jajivo'ië'ajohö Bada Iesuare Börömo ho o göho hesi Vavue God-ro geve na bogo sarerëmi'ego. Hesi ihoho ma-mabëhe jiemu jiohe va'ë'e. ³² Na Damascus amore hijodevare ë sa'a muebejaje ae Aretas-are uhure ba-

mare ahuro ë amo börömo rejo hesi ojore ojore ae nugo'amadeje na va'ego guduamevoruomoröhego. ³³ Ehi'amu niomoniomo bojöre arirovodeje. Arirovamu ö'ëro beromo ma-saginiëri ö'ire ma'enë'i amo rejo sigagure ö'ohö'öjë'i ma-u'emu ba'amevamu rue je'onö ruvebi sa'are ravo'amoromo ju'ebidëgodeje.

God-hu mu mabëhe röjahi'ego Paul-hu nia'ovo'iraeromo ganövade jöhu'o huë vavaeni'e hijade jöhu'oje.

12 Röhu öre gö bogojevë'ego gö'o nimoronimorohë'i jajivo'ejo. Nimoronimorohë'i jajivë'ohö bogo ëhuro marëjevo'ë'e. Ehi jie röhu Badahu ajemi'ego nia'ovo'iraeromo ga'amonövode jöho mu masije gö gö röjehi'ego nia'ovonö'e ga'amonövode jöho ëhi jië'e jöho iae na jajivo'ië'e. ² Na Christian ae gö gavë'e jeve. Eäho God-hu baejamu aruhe ö'idö mare ajiomadeje. Ajiomoromo vuonorö'ö ruvebijadohö vadune aho'obëhe 14 barëjë'eje. Nani hu sinohu'o ajiomadeje o nani sine diboromo ajiomadeje. Na'o bogo gave. Hesi God-ro gemuëro gave. ³ Naehu gavajohö ë aho God-ro baejamu Paradise-re ajiomadeje. Röhu maho uë'ejo. Nani sinohu'o ajiomadeje o nani sine diboromo ajiomadeje. Na'o bogo gave. Hesi God-ro gemuëro gave. ⁴ Hu ajiomoromo hejadeje jö mabëhe hesi jöho bogo ato'iröhe jöho uvavamu. Hejade jö ma-aehu atë'ohö sisëje. ⁵ Ehi jië'e a hesi jöho nimoronimorohë'i jövo'ejo. Röhu nasi jöho bogo jövo'ejo. Majae göro göro na bogo eni jevaje ë jöhemu nimorohë'i jövo'ejo. ⁶ Röhu nasi jöho nimoronimorohë'i jövo'ibejo ëho bogo simano rumo'e jöho jio'i ma-jö mae jio'ibejo. Röhu bogo nimorohë'ioho jövo'ejo jemëro ma-nasi jöhemu heromo uvojöëni: Paul a böröme höjo. Ehi jië'ohö sisëje. O nasi mu jemesi nunehu garomo nasi jö jemesi hi-a'ehu heromo nörö mae hö uehorovë'ohö ehemu iae maeje.

⁷ Röhu ae gö ö'idöre ajiomoromo Paradise garomo ruvebijade ë hesi jö majëhijode hesi bëhohö nasi jöho majëhiromo ë'odeje. Röhu ëhi jië'e mu masijo masijohö God-ro röjehijamu ga'amë'ëro na sisë'i uehorovoromo döre bamorovojöëni ehuni huro huë vavaeni'ere bamevë'ëro huë vavaene gemuëro nasi sino uhure bibëro namijevanovajeje. Eëbibëho Satan-hu nugö'öjadohöje na sisë vaejevonövoröhego. Röhu ë vavaeni rovade hesi bëhohö naro bogo sisë'ioho uehorovoromo döroho bamorovö'irodego. ⁸ Bibëro namijevanovamu hegorovo vae niö'i gemu Bada ëni-nami'i hijodeje rori'o babu'öjehoröhego. ⁹ Eëninami'i hijamu uevadeje: Bogo ë'ejöjo. Naehu huë baejavoromo darugo bojama-johuro ehuro ja eni javajëjo. Ehësi bëhohö ae u'uhëvë'ohö nasi darugohuro ehuro biririvëvo avohaje höjo. Ehi uevë'ëro ehuni rabe rabe bogo eni jevë'ohö ëhi jië'e jöhuremu na nimoronimorohë'i jövo'ejo. Eho nimoronimorohë'i jövë'ohö nasi dë vövöbajo'o uhure ma-mabëhe jevo'ë'e ehuro Keriso-are birirohuro na aegehoröhego. ¹⁰ Ehu'ëro jië'ëro Keriso-are jöëni u'uhëvë'ohö o aehu sivegë'ohö o naehu vörö'ere va'ë'ohö o aehu sisë vaejevë'ohö o huë vavaeni bövi bise'o baejevë'ohö iae na huë mae

jevajeje. Ĕhesi bēhoho u'uhevē'oho iae evare na daruge baeromo biririvevajeje.

Paul-hu Corinth aribōvi jabesi jōēni bōrōmo bēhe uehorovoromo ēhuni jajivade jōhoje.

¹¹ Nasi arijo'ēro nasi jōho nimoronimorohē'i jōvoromo ēhuro na simano rumo'e aēro jajivanovē'e jeve. Jemēro na bogo ajemijē'ēro ēhu'ēro na ōre gō bogojevadeje. Bogo naehu a'i jemēro uvo'ibejarije: Paul mu mae vaejaje hō uvo'ibejarije iae mae jio'ibejo. Rōhu jemē bogo ēhioho uvarijeje. Ĕhuro ōre gō bogojevadeje. Ĕhesi bēhoho jemēro uvarujeje: Ĕi'o rovere aribōvioho apostle masijo masijē jioruomo'i nōruare ihoho bogohōjo. Ĕhi uvarujeje. Iae na bise'e jeve rōhu jabesi ihohuro nasi ihoho bogo iosiramiro mo masijoho jioruomē'eje. ¹² Na jemē'o hijodevare evare apostle-ehu vaeruomaje ēhi jīē'e mu masijoho bogo gavaruē darugo'e mue gō gō u'urume vaenōvodeje jemēro garomo uvo'irarijego: Nōrō apostle hōjo. ¹³ Naro jemesi ōriroho diehi sisē'i ajēmijē'ēro jemē uvarujeje: Paul ekaresia ioro'iorohuremu ajēmi'i no bogo ajamuijade hōjo. Jemē nani ēma uvarujeje: Paul-hu nosi mana bogo baeromo huē vavaeni bogo bojамuinōvadoho ēho sisē hōjo. Ĕhi jīē'oho nasi sisēho uehorovoromo vuonugore.

¹⁴ Rōhu aveho gare. Urimē'i vae niō'i ō'oromo hijodoho iae na rōhu maho ō'iē'e. Ō'ē'oho bogo huē vavaenoho bojēmiromo jemesiŀiroho mu hesi manaho bae'ejo. Ĕhesi bēhoho na jemesi maho sisēho bogo uehorovo'irōgoro jemē uehorovēve. Jemē nasi aboji harihu'o va'ēne jēvanove. Aboji harihu'oho bogo vēmu vavu'o jabesi jōēnioho maho sisēho gagovoromo bahijēhoruomo'i a'i vēmu vavu'ohuro aboji harihu'ohuni gagovoromo bahijēhoruomajeje. ¹⁵ Naehu jemē ajēmi'irodēni nasi mae sisē bojēmi barēromo nasi arijo'arije ēhu'o bojамirovē'oho na mae jeve. Naro jemesi ōrire dē vōvōbajo'e aho'o uehorovēvajeje. Na ēhuni jemēro na bogo bōrōmoho uehorovevarujeje.

¹⁶ Nani jemē uvarujeje: Ja jō mae jōvanuējo. Jasi arijo'ēro nosiŀiroho mu hesi manaho bogo baeromo huē vavaenoho bogo bojамuijane hōjo. Iae mae-ējo rōhu ja sareri sareri'e aēro javē'ēro sareramuiromo nosi ijo bajoho ujuohahuane hōjo. ¹⁷ Ĕhi uvarujoho na jemēro uvō: Paul-ro sarerivoromo hu'o rōromo ae gō nugō'ōjade hōjo huro ō'oromo nosi maho sisēho vajiohuvodaguojōro. ¹⁸ Rōhu na Titus sisē maro uavodeje: Corinth amoro va'onēromo Christian ō gōho nugō'ōjodeje Titus'o gemu mae ō'orōhego. Ĕhi ē'odeje. Titus-ro ō'oromo na huro sarerēmiromo jemesi inōmoho vajiohēro ujuohēhadeje. Bogo. Jemē'o uehorovore. Hu'o na'o uehore gemuoho mue gemuoho baeromo jireharueje.

¹⁹ Ave noehu jajivarue jōho nani jemēro adahobe va'oromo uvonōvo'aruje: O Paul-mēhu jajivare hesi bēhoho jabumēro jabesi ihoho nosi nunire avohorōhēni ēhuni jōho jajivare hōjo. Rōhu no bogo jemesi nuniroho riravoromo jajivo'i Keriso-are aēro javuē'ēro God-are nunire riravoromo jōho jajivē'e

javue. Nosi ō mueno'e noehu jō jajivēhē'oho o mu rabe vaejēhē'oho ē hesi bēhoho bogo nosi ihoho avohorovo'i a'i jemē ajēmego biririvēvorōhego ē'arujeje. ²⁰ Na juhuoninege naro ō'oromo gējōēni jemē ēhi mae jēvojōro negajoho gō jēvego o jemēro na gējōēni jemē na sanu'e ae jevojōro nēgajoho gō jevego. Na juhuoninege gējōēni jemē iro muorovo'e vaejego o a jabesi mu mahuni dē vōrōnēgego o vōrō'iraeromo muorovego o jemē sivu sivue uehorovego o jemēro ae gōēro gō sivego o ae gōēro gō hesi sisēho saginiēri atego o sivue dōro bamorovego o jemesi nimarujohemu ēma vaejego. Ĕhi jīē'e mu sisēho jemēro vaejego gējōēni ēhuni juhuoninege. ²¹ Na juhuoninege rōhu maho ō'ego nasi Bōrōmoho God-ro javoje bojemego jemesi nunire baejōēni. Ĕhesi bēhoho na gējōēni ae aho'obēhe jemesirire mami'e mu sisē vaejaroho bogo vuonugē'e jioruomego. Biriri'ōvoromo ōehu jiji-hanovoromo bōvi bise'o ēma vaejaroho bogo vuonugē'e jioruomego. Ĕhi garomo huē vavaene bōrōme baejōēni ēhuni juhuoninego'ego jōho jajive ajēmi'irodēro.

Corinth rajehu avoho raromorōhego Paul-hu majēhirono jōgoru mēmade jōhoje.

13 Urimo vae niō'i ō'odoho rōhu maho ō'ejo. Ĕhi jīē'oho vae niō'i gemu ō'ē'e jevo'ē'e. God-are surire jōho ēhi uvē'eje: Ae rahumēhu ae gō hesi sisē court-re majēhijē'oho ae niō'i o niō'i gemu mu sisē gavarijohuro jōe gemuoho ajamirovoromo huruoho majēh'i'iramu hesi jō sisēho jio'a'ajējo. God-are surire jōho ēhi uvē'eje. Ĕhuni jemē bogo avoho raromē'oho naro ō'oromo jemesi jō sisēho majae niō'i gavodoho rōhu maho gavēho'iramu jemesi sisēho va'orahore huruohēhē'e jio'ē'e. ² Urimē'i na ō'oromo rueromo rōhu maho ō'ode majare evare jōgore bojēmiromo uēvodeje: Mu sisē urimo vaejarije aribōviohu'o a ioro'iorohu'o naehu rōhu maho rovē'oho bogo vuororēmi'i i'ue bojēmi'ejōjo. Jemē'o hiromo ēhi uēvodoho ōre ēgo'o hiromo rōhu maho ēhi gemuoho uēve. ³ Naehu jemē i'u bojēmi'irode hesi bēhoho jemē uvarujeje: Ĕ'ego no ga'irarējo Kerisoro Paul jōe bojamego o bogo bojamego huhu no majahuijajoho. Iae naro Keriso-are darugoho baeromo ō'oromo i'ue bojēmi'iramu ga'a'aruje Kerisohu na jō bojemajoho. Kerisoro bogo ma-u'uhoromo jemesi ōriroho muoho vae'i a'i darugo ma'o vaejajeje. ⁴ Iae Keriso-are sino u'uhamu korosire anamu guomadeje rōhu avevājō'oho hu God-are darugoho baeromo biririvoromo hijajeje. Keriso-are aribōvie gemuohuro javuē'ēro no'o ēhi u'uhavuajeje. Rōhu God-are darugoho baeromo Keriso'o gemu mae raromoromo biririvoromo jemesi ōrire ajēmi'ejo.

⁵ Nasi ōriroho nadi bijeho ge'i a'i jemesi arijo'arije garorovoromo gare jemē Keriso uhohu'o mae uehorovēvego o ma-dōēremu mae uehorovēvego. Jemē iae garomo uvarujeje: Iesu Keriso Corinth rajo nosi dē vōvōbajo'ere hijaje hōjo. O na jemē ma-dōēremu muoho vaejarujeje. ⁶ Rōhu naro uve: Jemēro garomo

uvo'a'arujëjo: Paul-më bogo ma-döhemuoho muoho vaejarue höjo. Na nege jemëro ëhi uvo'irarijego. ⁷ Noro God-are örire uavarueje huro ajëmego jemë bogo rireromëvo'iröhego. Ëhesi bëhoho bogo ae aho'obëhe uvo'irarijego: Paul-mesi darugoho ru-ahö'öjë'e hö uvo'irarijego bogo ëhunioho no uavarueje. A'i no uavarue hesi bëhoho jemëro mu maemu vae'irarijego ëhuni God uavarueje. Röhu jemë mu mae vaejamu noehu i'u bojëmi'iröhe darugo bogo röjëhijamu aehu uvë'oho: Paul-mesi darugoho bogohö uvë'oho iae hesije. ⁸ God-are jö ma aho'iröhoho no bogo eni javuo'i ma-nigemo'iröhoho eni javue. Ëhuni jemëhu mu mahemu ejamu gëvë'oho no i'u bojëmi'iröhe darugoho bogo röjëhi'ejo. ⁹ Jemëhu Keriso-are darugo baeromo biririvë'oho o noehu Keriso-are darugo jemë bogo röjëhiromo i'u bogo bojëmamu a nunire u'uhavüë'oho iae nimoroharueje. Jemëro avo'avoho uehorovo'irarijego ëhuni noro God-are örire uagavarueje. ¹⁰ Ëhu'ego na öre ëgo'o hiromo ave jö jajivaje hesi bëhoho na ö'oromo jemë'o hiromo nasi

darugoho bogo baeromo vörö'e i'uoho bojëmi'irodëni. Ëdarugoho Badaro bojemadeje bogo jemë ijumëvo'i a'i ajëmego avoho biririvoromo mae uehorovobe va'irarijego.

Paul-hu ijo tugoho'i jejëmijade jöhoje.

¹¹ Nasi ö mueno'e ijo tugoho'i jöho uë'ië'e. Mae raro-more. Avo'avoho uehorovoromo nasi jöho ejehore. Uehore gemu baeromo huë mae baerovore. Ëhi ë'ë'oho God huë ma o sanu'e jö bojamuijaje ahuro jemë'o hi'ë'e.

¹² Christian ö mueno'ehu jejamirovaruëhi ëhi jejamirovore.

God-are aribövie aho'obëhe jemesi örire jejëmijö.

¹³ Bada Iesu Kerisoro huë baejëvoromo jemë aho'o ajëminövo'i God-ro jemë aho'o uehorovëvonövo'i God-are Aru'aho Mahuro ae aho'o jemë'o gemu mae hi juvo'ë'e. Ahia mino'e.

GALATIANS

Paul-hu Galatia aribövi jejëmade jöhoje.

1 O asë'e Galatia ekaresiaho Paul naro jemesi örire jajive. Na apostle jeve. Èhesi bëhoho bogo ma-ae-hu hesi uehorovoromo uevamu apostle muoho bae'i bogo God-ro ae uavamu ë ahuro rueromo uevamu apostle muoho bae'irögoro a'i Iesu Keriso'o God Vavuohu'o jaburo uevamu apostle muoho baejodeje. Iesu Keriso'o God Vavuehu Iesu ajamamu ri'öjade ë ahu'o ëho jaburo niö'iro uevamu muoho baej'ëro ëhu'ëro na apostle jeve. Èhuni naehu majëhi'ië'aje jöho avo'avoho here. ² Röhu na'o gemuore arijarue Christian aganoho aho'obëhe na'o gemuore havoromo jemë jejëmijö ekaresiae aho'obëhe Galatia sa'are dinö'e dinö'e jëvajoho. ³ Na nege God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raro'irarijego. ⁴ Kerisoro God nosi Vavu hesi jöho eja-horomo nosi sisëni guomorovadeje ëhuro avevejö'e jiaje mu sisë hesi darugore javuajoho baeniahijego maro javuoröhego. ⁵ Èhuni God-are ihoho noro mabëhe uabe va'onörovo'ejo. Iae mae.

God-are jö mae ma-gemu jio'i gö gö bogojiaje jöhoje.

⁶ Röhu jemë diehi diehi sisë'i ë'arujoho na heromo jöe barëjeve. Èhesi bëhoho God-ro Keriso-are huë mae röjehiromo ëhuro hesinö rinëgadeje. God-hu ëhi ë'adoho jemë rabëni ma-burëroho hu vuonugo'i jö göho God-are jö maho höromo ejëhoromo baejö. ⁷ Èjöho bogo God-are jö maehuje Keriso-are jö maho gemu jio'i gö gö bogojie'ego. A'i aëro jemesi simanoho sisë vaejëhoromo Keriso-are jö maho huotuhotovo majëhi'i nimö. ⁸ Noro urimë'i God-are jö maho majëhijareje. Noehu majëhijare jöho ae rahu vuonugo'i sarerëmiromo jöe gö majëhiromo jemë ëma uëvë'oho: Aveho God-are jö mae hö uëvë'oho God-are i'u börömocho baeruomo'ë'e. Naehu ëhi sareri sareri ë'ë'oho o aneraehu ö'idöre jioromo ruvebiromo ëhi sareri sareri ë'ë'oho o ae rahu ëhi ë'ë'oho no God-are i'u börömocho bae hesi javue. ⁹ No mami'e jemë'o ariromo ëhi jïë'e darugo'e jö majëhijaroho röhu jaruvo na jöe gemuoho majëhi'ejo. Jemëhu baejarije jö maho ae rahu vuonugo'i jemë sarerëmiromo uëvaruoho: Ave jö göho God-are jö mae hö uëvaruoho God-are i'u börömocho bae hesi jioruome.

¹⁰ Naehu avevejö'e jajivaje jöho na na ma-aëro mae uehorovevojöro ë'e o na na God-ro mae uehorovevojöro ëhuni jajive. Na na ma-aëro rajehijöro jajive. Nae-hu ë'odëhi na ma-aëro rajehijöro jöho majëhi'ibejo

ëhuro na bogo Keriso-are mu ajamijaje aho jevo'ibejo.

Paul-hu a majëhijaje jö maho ë jöho bogo aroho bae'i Iesuaro baejade jöhoje.

¹¹ Röhu nasi ö mueno'e na nege jemëro ave jöho avo'avoho he'irarijego. Keriso-are jö ma naehu majëhi-jamu hejarijoho bogo ma-aehu jabesi ma-uehorovoromo na majehare jöhoje. ¹² Bogo aehu aevoromo jöho majehiromo bëhoho huruoho majehi'irögoro a'i Iesu Kerisoro huro jöho majehijamu baejodeje.

¹³ Iesu Kerisoro majehi'i bogo Keriso-are ariböviehu majehijamu hejodeje. Jemë'o uehorovore. Naehu bogo Christian vaej'ë'e Jew rajo a mami mu vaeromo God rajahinövode majare evare naehu diehi diehi hi juvonövode jöho mami'e hejarijeje. Evare majare naro biririvoromo God-are ekaresiae aho'obëhe sisë vaejëvobe mu'u'amo'i ë'o gabe rovodeje. Èhuni Keriso-are jöho bogo jabesi öriroho hejodeje. ¹⁴ A'i vadune gemuore jioruomade ë aribövioho nasi Jew rajë gemuoho aho'o naro iosirëmiromo Jew rajo nosi hijo miono'o jabesi jögoroho nimoromo nosi Jew rajo muoho bae avohodeje.

¹⁵ Èhi jïë'e ae jevadoho röhu urimo mamo na bogo rahevë'e ma-dëre jevamu evare God-ro hesi jevojöro nijio'iraejevë'ëro ijonö huë baejevoromo hesinö rinegadeje. ¹⁶ Rinegoromo huhu nimadëhi hesi Hariho röjehijadeje naro garomo Jew rajo nosi sa'aroho bogo a'i sa'a ioro'ioro rajo jemesirire Keriso-are jö maho majëhibe juvonövo'irodego. Röhu God-ro hesi Harihu röjehijadevaroho evaroho na bogo ë amoroho hiromo a jö'oroho baeromo ¹⁷ bogo Jerusalem amo börömoroho ajiomoromo urimo riravare apostle ömo'ömo'u'oho jöho atoromo jö maho ë bae'irögoro a'i na ma-burëro öre gö va'oromo Arabia sa'are hijodeje. Hijë'ëro Damascus amore vuonorö'öromo rovodeje.

¹⁸ Amo röhu God-hu na hesi Harihu röjehijadoho vadune aho'obëhe niö'i gemu barëjamu evare na Peter'o jöe jörovo'i Jerusalem amore ajiomodeje. Röhu majae ma-bisemu hurae niö'i rabu'e ëhi hu'o hiromo va'odeje. ¹⁹ Peter iae naro garomo röhu Bada Iesuare öho James hu'o gavodeje. Röhu apostle ioro'ioroho bogo gëv'e ma-va'odeje.

²⁰ Naehu jemesi örire jajivaje jöho God-hu gevajoho na bogo sarerëmije.

²¹ Apostle ioro'ioroho bogo gëv'e ma-va'odeje. Jerusalem amoho Judea sa'aho nugo'i va'odoho va'o Syria sa'are Cilicia sa'are hibe juvodeje. ²² Röhu Keriso-are ekaresiae gö gö Judea sa'are raromaruoho ëho

jabu nasi nu ano'oho bogo gavareje. ²³ Nasi nu ano'oho bogo ga'i ma-hejareje aëro uvavamu: Urimoho nöröro Christian aribövi nosi örire sisë'i vaejavuobe juvade höjo. Sisë'i vaejavuobe juvoromo Keriso mae uehorovarue mu mu'u'i ë'o gabe juvadoho röhu avevejö'oho Keriso mae uehorovo'iröhe jöho nöröro majëhibe juvaje höjo. ²⁴ Èhi uvamu hejë'ëro jjë'ëro nasi jöëni God mabëhe uvareje.

Paul-hu a majëhijaje jöho Jerusalem ekaresia a masijohuro heromo uvareje: Èho jö mae höjo. Èhesi jöhoje.

2 Èhi'oromo vadune aho'obëhe 14 barëjamu gagorovo naro Barnabas'o gemu mae Jerusalem amo börömore vuonorö'ö ajiomodeje. Röhu Titus hu'o hu'irae baeromo ajiomodeje. ² Ajiomode hesi bëhoho God-ro uevë'ego ajiomodeje. Ajiomoromo ekaresia a masijoho jaburemu na'o nosi hahagu gagovorovoro jöho atareje. Atoromo naehu sa'a ioro'ioro rajo diehi jjë'e jö majëhibe juvode jöho naro huruoho majëhijodeje ë ekaresia a masijohuro avoho heruomoröhego rabëni naehu mami'e vaebe rovode muoho jabumëro ahego bejöëni. Iae ëhuni avoho majëhijodeje. ³ Röhu nasi muoho bogo ahehareje. Bogo ahehoromo uevareje: Sa'a gö rajoho Jew rajo jögoroho röjëhi'ibejanëjo. O na'o rovade aho Titus bogo Jew rajehu jio'i sa'a gö raje a jiajoho röhu jabumë bogo uövuareje: Titus baeromo Jew rajo muoho vaeromo sinoho tariojahago hu God-are nunire mae nami'irajo. Èa masijoho bogo ëhi jjë'e jöho uö'i a'i ⁴ hesi ae göëro nimareje Jew rajehu ë'aruëhi ëhi ë'oromo Titus-are sinoho tariojahajöro. Röhu jabumë ma-döëremu Christian aribövie jëvë'ëro ë'areje. Ma-döëremu Christian aribövie jioromo sisë'i uehorovoromo saginiëri rueromo nosi gemuore gagovareje ga'i no Iesu Keriso-are ae gemuohuro javuë'ëro no diehi jjë'e sasohë'e muoho baejë'e javuego. Èhesi bëhoho jaburo nimareje Jew rajo nosi i'u'e muoho noro röhu maho vaemu vaeröhego. Èhuni nimareje Titus-are sinoho tariojahajöro. ⁵ Èhi nëgamu röhu jabesi jöho no bogo mae bogo ejëhareje ëhuro noro Keriso-are jö maho avo'avoho muebejego jemëro ë jöhemu he'irarijego.

⁶ Röhu ekaresiaehu uvoruomaje a masije hö uvoruomaje aribövioho jabumë a masijoho o ininoho naro uehorovoromo uvajeje: Iae hesi höjo. Èhesi bëhoho God-ro gövuajeje a masijoho o ininoho bogo göho göho javuo'i ma-gemuoho javuego. Röhu ë ekaresia a masijohuro naehu majëhibe juvaje jöho heromo röhu jö gö'oho bogo döroho bojëmijareje ëhu'o majëhijöro. ⁷ A'iro jabumëro iae mae garomo uvareje: God-hu Peter mu bojamijadëhi ëhi nörö muoho bojamijade höjo noro Keriso-are jö maho baeromo Peter-ro Jew rajo örire majëhibe juvo'i naro sa'a ioro'ioro rajo örire ëhi majëhibe juvo'irodego. ⁸ Èhesi bëhoho God-ro Peter darugoho bojamijadeje huro apostle muoho baeromo Jew rajoho ajëmi'iröhego. God-hu Peter darugo bojamijadëhi na'o ëhi bojëmijadeje naro apostle muoho baeromo sa'a ioro'ioro rajoho ajëmi'irodego. ⁹ Èhuni ekaresiaehu uvoruomaje masije hö uvoruomaje

aribövioho James Peter John ëho jaburo garomo uvareje: God-ro huë baeromo nörö muoho bojamade höromo na'o Barnabas'o öve ma'enaguoromo uövuareje: Jemë'o no'o uehore gemuoho javuajëjo. Noro Jew rajo nosi sa'are jöho majëhibe jijih'o'i jemëro sa'a ioro'ioro rajo jabesi sa'aro va'o jöho majëhibe jirehonövorëjo. ¹⁰ Sa'a ioro'ioro rajo jabesi sa'aro va'o majëhibe jirehorëjo röhu nosi aribövi inömo bogojëvajo-ëho ëho uehorovëvonövorëjo. Ekaresia a masijohuro ëhi uövuareje. Röhu ëhi jjë'e huë baejë'e muoho iae naro vae'i nimobe rovë'e jeve.

Antioch amore Peter-hu mu sisë vaejamu Paul-hu jögoru bojamade jöhoje.

¹¹ Röhu Peter Antioch amore rovamu naro hesi nuniro hu jö aho'ahamijodeje hu mu sisë vaejë'ego. ¹² Naehu ëhi uavode hesi bëhoho urimoho Peter-hu aevoromo Antioch rovadevare evare uvadeje: Jew rajo mu vaeromo sino tarivarue Christian aribövioho no'o Jew rajo mu bogo vaeromo sino bogo tarivarue Christian aribövioho jabu'o gemuoho javuajë uvoromo sa'a ioro'ioro rajo Christian ö mueno'ohu'o gemuoro hiro-imo ioho inövadeje. Gemuore hiromo i ibe rovadoho gavade Jew rajohuro James-arire jioromo ro Antioch raromamu gëgorovo uvadeje: Èsino tarivojöro ni-marue ariböviohu gevë'oho na Jew rajo mu bogo vaejarue ariböviohu'o gemuore hijamu gevë'oho bijöni-moruomo'ajëromu juhuonivoromo sa'a ioro'ioro rajohu'o i ijadoho vuonugo'i rori'o va'o hijadeje. ¹³ Peter-ro juhuonivoromo ëhi jjë'e sareri sareri'e muoho vaejamu gagorovo Jew rajo ioro'ioro jaburo sa'a ioro'ioro rajohu'o gemuore raromoromo i ue'aharoho vuonugo'i jabu'o ëma sarere rori'o raromareje. Rori'o raromamu gëgorovo Barnabas-ro hu'o ëma sarere va'o rori'o hijadeje. ¹⁴ Jabumëro ëhi'amu gëgorovo Paul naro mae gëromu uvodeje: Jabumë God-are jö maho bogo avo'avoho uehorovoromo ahoriroho va'aruëromu ëhuni ri'öromu Christian ae aho'obëhe jabesi nuniro namiromu Peter-are örire uavodeje: Ja Jew rajo ae javajëjo röhu Jew rajo muoho bogo uehorovo'i sa'a ioro'iorehu raromaruëhi ëhi hibe rovë'e javajëjo. Èhi jjë'oho ja rabëni sa'a ioro'ioro rajoho gorëvanuëjo. Jabu gorëvanuohuni dadibijiohoromo Jew rajo muoho baejöräjo.

God-are nunire mae riravo'iröhe hesi öroho ma-gemu jje. Iesu mae uehorovoromo ëhuro mae riravo'ejo. Èhesi jöhoje.

¹⁵ Röhu no Jew rajo mae javue nosi hijo miono'oho Jew raje jioibe rovë'ëro. No bogo God-are jögoru rumo'e sa'a ioro'ioro rajoho javuo'i no Jew raje javue. ¹⁶ Röhu noro garomo uvarueje: Ae rahu rahu God-are nunire mae nami'i nimë'oho hu bogo Jew rajo nosi jögoroho ejego God-ro garomo hesi sisëho u'ovahego hesi nuniroho maho namijaje höjo. Öroho bogo ëhioho höjo. A'i Iesu Keriso mae uehorovego God-ro hesi sisëho u'ovahego hesi nunire mae namijaje höjo. Mae

nami'iröhe hesi öroho iae ëhi höjo. Noro ëhi gavë'ëro ëhuni Jew rajo Christian aribövioho no'o Iesu Keriso mae uehorovë'e javue noro hu mae uehorovoromo ëhuro God-are nunire mae riravo'iröhëni. No bijö-nague mu vaeröhe jögoru e'i ë'o garomo ëhuro hesi nunire mae riravo'i ë'o ga'iröhoho. Ëhesi bëhoho bogo ae gemu vadu'oho noehu mu vaeröhe jögoroho ejego God-ro göromo nosi sisëho u'ovahuego hesi nuniroho maho riravarueje. ¹⁷Jew rajo Christian aribövioho no God-are nunire mae riravo'i naguajoho no bogo Jew rajo nosi jögoroho uehorovo'i a'i no nimarueje God-ro no Keriso'o gemu mae ramuego ëhuro God-are nunire mae riravoröhëni. Ëhi nimoromo no'o Jew rajo jögoru rumo'e aribövie sa'a ioro'ioro rajoho va'ëne javuanovajeje. Ëhi jië'oho na no ëma uehorovoromo uvo'ejo: God-hu Jew rajo bojamuade jögoroho Kerisoro ajamuego ahoromo mu sisë vaejarue höjo. Bogo mae bogo ëhioho uvo'ejo. ¹⁸Naro mami'e uëbe rovideje: God-are nunire mae riravo'ië'iroho bogo Jew rajo jögoroho ejego ëhuro God-ro nosi sisëho u'ovahuego hesi nuniroho maho riravarue höjo. God-are nunire mae riravo'iröhe öroho bogo ëhioho höjo. Röhu naehu ëhi majëhinövode jöho ahoromo uë'ibejo: Jew rajo jögoroho ejego God-ro göromo nosi sisëho u'ovahuego hesi nunire mae riravarue hö uë'ibejo naro sisë'i majëhiromo ëhuro God-are jögoroho aho'ibejo. Röhu bogo ëhioho majëhi'ejo. ¹⁹Naro mami'e uehorovoromo uvodeje: Jew rajo jögoru ejë'oho ëhuro na God-are nunire mae nami'ejöromo Jew rajo jögoroho e'i sivoho gajuvo gavode bogo eni jevamu gagorovo uvodeje: Noehu God-are nunire mae riravo'iröhe öroho bogo ëhioho höromo ëhi uehorovodoho vuonugodeje. Na ëhi jië'e uehoroho ioro'ioe gemu vuonugë'e jeve. Aehu vuovoromo ioro'ioe gemu va'aruëhi na ëhi ioro'ioe gemu ë öroho vuonugë'e jeve ëhuro na i'ovoromo hiromo God-are muohuremu vaebe juvo'irodëni. Keriso korosire guomadevare evare na hu'o korosire ano taemevamu guomevanovadeje. ²⁰Guomevë'ëro ëhu'ëro na bogo nasi darugoroho o nasi uehororoho hi'irögoro a'i Kerisoro nasi dë vövöbajo'ere hiromo darugoho uehoroho bojemego hijajeje. Sa'are hijajoho God-are Harihoho mae uehorovoromo ëhuro ave sa'aroho hijajeje huro na uehorovevoromo nasi jöëni guomorovë'ëro jië'ëro. ²¹God-hu huë mae baejavuoromo hesi Harihoho suvuoroho bojamuijadeje. Ësuvuoroho na bogo mae bogo juahamiromo uvo'ejo: Na bogo Keriso gemu uehorovo'i a'i Jew rajo nosi jögoroho e ga'ejöjo God-ro geromo nasi sisëho u'ovehego hesi nunire mae nami'irodëni. Na bogo ëhioho uvo'ejo. Noro Jew rajo jögoroho ejego God-ro göromo nosi sisëho u'ovahuego hesi nunire mae riravo'ibejo Keriso nosi sisënioho ma-imo guomë'e jio'ibejo. Röhu bogo ëhiohoje. Ëhuni Keriso-are suvuoroho bogo juahovoromo Jew rajo jögoroho röhu maho uehorovo'ejo.

God-hu nosi aru'aho ajamuaje hesi bëhoho bogo noehu mu vaeröhe jögoru ejahego God-hu göromo ajamui'i a'i noehu hu mae uehorovego ajamuijaje jöhoje.

3 Vaevë'e Galatia sa'a rajohumë sareri simano rumo'e aribövie jëve. Diehi'amu simanoho sisërejëhë'ëro sisë'ioho uehorovarujeje. Nadi ëhioho uehorovo'ibejarije. Ëhesi bëhoho Iesu Kerisohu korosire guomade jöho naro ma-sama'e majëhijamu jemë ae aho'obëhe hejarijeje. Ëhi hejarijoho röhu diehi'oromo sisë'ioho uehorovarujeje. ²Ave jöhuremu majehirego na he'iro. God-are Aru'aho baejarije hesi öroho diehi jiadeje. Na jemë Jew rajo jögoroho eromo ëhuro Aru'ahoho mana baejarijeje. O na jemë Keriso-are jöho heromo mae uehorovoromo Aru'ahoho baejarijeje. Iae mae uehorovoromo Aru'ahoho baejarijeje. ³Röhu jemë diehi'oromo sisë'ioho uehorovarujeje. Aevoromo Keriso-are örire jijiharijevare evare God-are Aru'aho hesi darugoho baeromo jijihonövarijeje. Ëhi jië'oho diehi'oromo öri vituoho jemesi darugohuremu jijih'o'i nëge. ⁴Asë'e jemë Keriso-are mu öri bae avohobe rovarijoho na ë muoho ëma sisë'rë'ë'e. Bogo. ⁵Iae God-ro hesi Aru'ahoho ma-mabëhe bojëmiromo darugo'e mu masijoho jemesirire vae'amajeje. Rabëni ëhi jië'e darugoho bojëmijajeje. Na jemë Jew rajo jögoroho ejë'ego ëhuni ë hesi manaho darugoho bojëmijajeje. Bogo. A'i jemëro Keriso-are jöho heromo mae uehorovë'ego ëhuni ë'ajeje. ⁶Röhu Jew rajo nosi bëhoho Abraham ëhi gemuoho jiadeje. Hu'o God mae uehorovoromo ëhuro huë maho baejadeje. Ëhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Abraham-ro God mae uehorovamu huro ëho garomo uvade höjo: Ëhuro iae hu nasi nunire mae namijajëjo. ⁷Ëhuni jemë ga'a'aruje Abraham-are ujo ömo'ömo maho ëho God mae uehorovarue aribövie jio'amo'iramu. ⁸Iae God-ro uvadeje: Ijonö bogo Jew rajo gemu a'i sa'a ioro'ioro rajohu'o nasi örire mae uehorovevë'ohuro ëhuro naro jabesi sisëho u'ovëho'iramu nasi nunire mae riravoruomo'ajë uvoromo ë jö mabëhoho Abraham-are örire majahijadeje. Huhu majahijade jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: God naro ja ajami'iramu ëhuro sa'ae dinö'e dinö'e aho'obëhe nasi huë maho baebe va'oruomo'ajëjo. ⁹Ëhesi bëhoho Abraham-ro God mae uehorovamu God-ro hesi örire ma-mabëhe ajamijë'ëro ëhuni ae rahu God mae uehorovë'oho God-hu Abraham ajamijadëhi ëhi ma-mabëhe ajamuijajeje. ¹⁰O ae rahu uvë'oho: No God-hu bojamuade Jew rajo jögoru ejaho'i ë'ë'oho ëhuro hesi nunire mae riravo'ejarë uvë'oho ëhi jië'e aribövioho God-ro i'ue bojëmego bae hesi jëve ë jöho bogo e barëjë'ego. God-are surire jöho ëhi uvë'eje: Mu vaeröhe jögoru surire jajivo'amadoho ae rahu ë jögoru bogo e barëjë'oho God-are i'uoho bae hesi jëvajëjo. ¹¹Aehu hesi darugehu Jew rajo jögoru e'i ë'ë'ohuro bogo ëhuro God-are nuniroho maho riravarueje. Ëjöho iae ma-va'orahoroje. Ëhesi bëhoho God-are surire jöho ëhi uvë'eje: Ae rahu God mae uehorovoromo ëhuro hesi nunire mae riravë'oho

ë ariböviohuremu maroho raromoruomo'ajëjo. ¹² Aehu hesi biriri baeromo Jew rajo jögoru e'iröhoho ëho mue gö jio'i mae uehorovoromo uvë'oho: Hesi God-ro ajamui'ajë uvë'oho ëho göje. God-are surire jöho ëhi uvë'eje: Ae rahu Moses-are jögoru e barëjë'ohuro ëhuro maro raromoruomo'ajëjo. Ëho bogo God mae uehorovego God-hu mae ajamui'ajë uvo'iröhe jöho jio'i nosi biririvoromo mu vae'iröhe jöhoje.

¹³ Röhu noro ë jögoroho ahë'ëro ëhu'ëro i'u börömo-ho mana bae hesi javue. Ëi'u börömo bae'iröhoho Kerisoro no'o röromo ë i'uoho baeromo ëhuro noehu bae'ibejaroho tugohahuadeje. Ëhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: A ijo döre iromë'oho ë hesi bëhoho ë aho God-are i'u börömo baejë'ëro jjë'ëro ëhuni ijoroho iromaje höjo. Ëhi jajivë'eje. Röhu Kerisoro ijo döre ëhi iromoromo ëhuro nosi jöëni i'u börömo God-aro baeromo ëhuro noehu bae'ibejare i'uoho tugohahuadeje. ¹⁴ Kerisohu nosi i'u ëhi tugohahuade hesi bëhoho iae naro majëhi'ië'e. Urimë'i God-ro Abraham mae uavadeje: U'emu naro jemë mabëhe ajëmi'iramu maro raromo'arujëjo. Röhu Iesu Kerisoro noehu bae'ibejare i'uoho tugohahuadeje ëhuro God-hu Abraham-më ajëmi'iröhëni uavadëhi sa'a ioro'ioro rajoho jemë ëhi ajëmijego maro raro'irarijego. Noehu hu mae uehorovaruohuro ëhuro God-hu hesi Aru'aho bojamui'i uövuadëhi ëhi bojamuijego noro bae'iröhëgo. Iae ëhuni Kerisoro noehu bae'ibejare i'uoho tugohahuadeje.

Urimo God-hu hesi aribövi ajëmi'iröhe jögoroho Abraham majahiromo ijonö mu vaeröhe jögoroho Israel rajo bojëmijade ë jögoru niö'i jabesi jöhoje.

¹⁵ Nasi ö mueno'e noehu ataruëhi jjë'e jöho jövo'irögoro ë'e jemëro ëho uehorovego jö bëhoho juvo bu'ö'iröhëgo. Ae niö'iehu jö gemuore uehorovoromo mae uarovë'oho: Noehu jörovarue jöho iae ëhi jiemu jio'a'ajë uarovë'oho aho jö göho bogo baro nosi jö gemuoroho havö'ë'ö o aho'ë'ö. ¹⁶ Ëhesi bëhoho God-ro Abraham'o hesi ujohu'o mae uëbe rovadeje: Naro jemë ajëmi'ejöjo. Röhu God-are surire jajivare jöho bogo uvë'eje: Jasi ujoho aho'obëhe ajëmi'ejö uvo'i a'i uvë'eje: Jasi ujoho ajami'ejöjo. Ëhesi bëhoho a uje gemu ajami'iröhëni uavadeje. Ujoho iae Keriso jiadeje. ¹⁷ Ëhesi bëhoho naro majëhi'irögoro ë'e. Urimë'i God-ro Abraham-are örire jögoroho bojamiromo jöho majahi barëromo röhu uavadeje: Na jövode jöho bogo vuonugo'i iae na ajëmi'ejöjo. Ëhi uavë'ëro va'o va'o va'o vadune aho'obëhe 430 ëmino'e barëjamu ijonö mu vaenövo'iröhe jögoroho bojëmijadeje. Bojëmamu röhu bogo ëhuro God-hu ajëmi'iröhe jögoru Abraham bojamijadoho tugohoi a'i God-hu ajëmi'iröhëni mae jövade jöho ëhi jiemu jiobe rovadeje. ¹⁸ Noehu mu vaenövoröhe jögoroho ejahoromo ëhuro God-are suvuoroho mana bae'ibejo no uvo'ibejo: God-ro no ajamui'i Abraham mae uavë'ëro bogo ëhuniho hesi maho bojamui'i a'i huro gavade noro mu mae vaejamu gagorovo iae ëhuni hesi suvuoroho mana bojamuade höjo. Röhu bogo ëhiohoje. God bogo Abraham-are mu

maho garomo hesi suvuoroho manaho bojami'i a'i God-ro no ajamui'i Abraham uavë'ëro ëhuni hesi suvuoroho Abraham bojamadeje.

¹⁹ Noehu mu vaenövoröhe jögoru ejahamu God-hu hesi suvuoro bogo mana bojamuijë'oho hu rabëni mu vaenövoröhe jögoroho bojamuadeje. God-ro ajamui'iröhe jöho urimo bojamuijë'ëro ijonö noehu mu vaenövoröhe jögoroho bojamuijadeje noro garomo uvoröhego: No God-are jögoru aharue aribövie javuajëjo. Noehu mu vaenövoröhe jögoroho bojamuijadeje ma-jahuri hebe uehorovobe va'ojuvo God-hu ajami'iröhëni uavade aho Abraham-are uje gemu Kerisoro rovego evare noehu mu vaenövoröhe jögoroho barë'iröhëgo. Röhu noehu mu vaeröhe jögoru God-hu bojamui'ë'adevaroho evaroho bogo ahariroho nosi öriroho bojamui'i a'i ë jöho anerae bojëmamu jabumëro rueromo God'o no'o jiarue ririre namiromo nosi öri avohahuonövade aho Moses bojamamu huro ë jöho baeromo no bojamuijadeje. Ëhi'adeje. ²⁰ Röhu ae göehu göehu jö mevë'oho ae göëro rueromo öroho avohëhego jöho juvo bu'öjajeje. O ae gemuehu jö bojamuijë'oho a göho bogo rueromo jö bojamui'iröhe öroho avohahuo'ë'e. Ëhesi bëhoho God-hu no ajamui'iröhe jö Abraham bojamadevaroho huro sivue ë jöho Abraham bojamadeje.

Noehu mu vaeröhe jögoru God-hu bëhoho rabëni bojamuade jöhoje.

²¹ Ajamui'iröhëro God-ro Abraham jöe gö gö majahijë'ëro röhu ijonö noehu mu vaeröhe jögoroho bojamuadeje. Ëhi ë'adohuro na ëhuro urimo uavade ajamui'iröhe jögoru öroho ahadeje. Bogo mae bogo. Ëhesi bëhoho mu vaeröhe jögoroho God-ro bojamuego noro ejahoromo ëhuro daruge baeromo maro raro'ibejo noehu mu vaeröhe jögoru ejaruohuro ëhuro God-are nunire mae riravo'ibejo. ²² Röhu God-are surire ëhi uvë'eje: Ae aho'obëhe dinö'e dinö'e raro'aruoho sisëro ruahö'öjavuë'e höjo. Ëhi jajivë'eje. Ëhu'ëro jjë'ëro mu sisë vuonugo'i God-are suvuoro bae'ië'iroho ë hesi öroho ma-gemu jie. Öroho Iesu mae uehorovo'iröhohoje. Ae rahu Iesu Keriso mae uehorovë'ohuro ëhuro iae God-are suvuoro maho baejarueje Keriso mae uehorovarue aribövioho no God-ro ajamui'i uövuë'ëro jjë'ëro.

²³ Noehu Keriso mae uehorovë'oho God-ro ma-maroramuajeje. Ëhesi majaho jaruvoje. Röhu urimoho ë maja bogo rovadevare no tövavuë'ëro jjë'ëro bogo ruëroho numëroho va'i ma-Jew rajehu mu vaeröhe jögoru hesi ahariemu raromobe rovareje. Ëhi'obe rovaroho ijonö Keriso mae uehorovo'iröhe öroho huruorohadeje. ²⁴ Aehu asisö'ö sörömo avo'avoho muebejëvobe va'ego asisö'ëhu ma-aharirehu va'aruëhi Jew rajehu mu vaeröhe jögoroho ëhi jiadeje. No Jew rajo jögoru ahariemu asisö'onö'e raromobe rovamu Kerisoro sa'are rovadeje. Jögoru hesi aharire raromare hesi bëhoho öre röjahuijego noro Keriso mae uehorovoromo ëhuro God-are nunire mae riravo'iröhëgo. ²⁵ Röhu jaruvoho noehu Keriso mae ue-

horovo'iröhe majaho rov'e'je. Ëmajaho rov'ego no bogo ë mu vaeröhe jögoru hesi ahariroho raromarueje.

²⁶ Jemë ae aho'obëhe Keriso mae uehorovoromo Keriso'o gemuore bimumvë'ëro ëhu'ëro jemë God-are aboji harihu'e jëve. ²⁷ Ëhesi bëhoho bapataeto vaejarijohuro ëhuro Keriso'o gemuoro bimumvoromo jemëro Keriso-are muoho niögu i'o va'ëne ëhi jemesi sinore io'amë'e jëve. ²⁸ Ëhuni Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o jemë bogo hahagu hahaguoho jëvo'i Keriso'o gemuoro hav'e'je. A jabesi muemu vaejëho'i arijaruje ahu'o a uno'ohu'o bogo hahagu hahaguoho jëvo'i Keriso'o gemuoro hav'e'je. A'o magonaho'o bogo hahagu hahaguoho jëvo'i Iesu Keriso'o gemuoro hav'e'je. Jemë ae aho'obëhe Iesu Keriso'o gemuoro jëve. ²⁹ Keriso-are ariböviëro jëvë'ëro ëhu'ëro jemë Abraham-are uje jëve. Ëhuni mami'e God-ro Abraham'o hesi ujuhu'o diehi ajamui'iröhëni Abraham uavadëhi iae jemë ëhi ajëmi'iramu mae jëvo'ë'e.

Iesuro sa'are rueromo ajamuijë'ëro ëhu'ëro no bogo ma-muemu vaemu vaejarue aribövioho va'ëne javuo'i God-are aboji harihu'e javue. Ëhesi jöhoje.

4 Röhu ave uhu jöhu'o uë'ië'e. Harihoho bise'eje röhu ijönö vavu hesi sionoho bae'ië'ëro ëhu'ëro ë vavuehu muebe'amaje inömhoho hesi harihu hesi ihoro jio'ame. Ëhi jie röhu a bise'ego mu vaemu vaejarue ahuni aehu ë'aruëhi harihu hesi örire ëhi ë'aruëje. ² Aëro hu jögoroho bojamibe hesi maho sisëho muebejahobe va'arueje hujeji hesi vavuehu uvade majaho rueröhego. ³ No ëhi javuadeje. Urिमoho no asisö'o va'ëne javuadeje. Noro uvareje: Aru'ahe gö mue gö masijoho höromo ëma imo ëhemu uehorovoromo muoho vaejëhemu vaejëhonövarëje. ⁴ Ëhi'obe rovaroho röhu majae eni jiamu gagorovo God-ro hesi Harihoho nugö'öjamu sa'are rovadeje. Rovamu ma-magonahëro hu rahadeje. Rahamu hu Jew rajo nosi jögoru aharire jio'be rovadeje ⁵ ëhuro Jew rajo jögoru aharire sisë'i raromaroho ajamuego no mae javuoromo God-are aboji harihu'e javuo'iröhego. ⁶ Jemë hesi aboji harihu'e jëvë'ego God-ro hesi Harihu hesi Aru'ahoho nugö'öjamu nosi dë vövöbajo'ere abo hijë'ëro uvajeje: Apajo. ⁷ Ëhu'ëro jë'ëro jemë ae gemu gemu bogo mamu vaemu vaejaruje aribövioho jëvo'i a'i God-are aboji harihu'e jëve. Hesi aboji harihu'ëro jëvë'ëro God-ro hesi darugoho bövioho bise'oho jemë i'imëmi'iramu ujuoho'aruje.

Paul-hu Galatia ekaresia jabesi jöëni nurunurumade jöhoje.

⁸ Röhu urimoho God-are jöho bogo henövarijeje. God-are jö bogo hejarijeve evare ëma sarerivoromo uvonövarijeje: Aru'ahoho bövioho bise'oho masije höromo ëhemu uehorovoromo sisë'i raromonövarijeje. ⁹ O jaruvoho jemë iae God biroh'e jëve ë hesi bëhoho God-ro jemë birohëvë'ëro. Röhu jemë mami'e asisö'o majëhijanovarue jögorohemu ejëhoromo

aru'ahe gö gö masije hö uehorovarijëhi ëhi asisö'o majëhijanovarue jögoru göho ejëharujeje. Asisö'o majëhijanovarue jögoroho ejëhoromo sarerivoromo uvarujeje: No Jew rajo mu vaeröhe jögoru ejëhë'oho ëhuro God-are nunire mae riravo'ëjarëjo. Röhu ejëhë'oho bogo ëhuro maho riravo'aruje ë jöho bogo eni jë'ëro. ¹⁰ Ëjögoroho ejëhoromo gavarujoho majaro huraro manaeroro vaduniro rovego gagorovo uvarujeje: Ëmajaho maja masijo rue'amaje majaho höjo. Ëmajaho avo'avoho uehorovë'oho God-ro göromo rajahu'ajëjo. Röhu ëhi jë'ëro sisë'i uehorovarujeje. ¹¹ Na jemesi jöëni juhuoninegavave naehu jemëni vaebe rovode muoho sisë'ëjöëni.

¹² O asë'e nasi ö mueno'e na jemesi jöëni vavaenego'ego uëve. Naehu majëhi'ie'aje jöho nadi bijöni-more. Jemë bogo Jew rajoho jëvë'ëro Jew rajo mu vaeröhe jögoroho bogo uehorovonövarijeje. Na Jew raje jeve röhu Jew rajo mu vaeröhe jögorohemu uehorovodoho vuonugë'ëro jemë va'ëne jëve. Ëhuni naehu God-are nunire mae nami'irodëro Jew rajo jögoru bogo uehorovo'i Keriso gemu mae uehorovajëhi jemë'o ëhi ë'ore. Urिमoho jemë na bogo sisë'ioho vaejvonövarijeje. ¹³ Jemë'o uehorovore. Naehu jemë'o aevo'i hiromo Keriso-are jö ma majëhijode hesi bëhoho na guomo guome baegoro jemë'o aevo'i hiromo jöho majëhijodeje. ¹⁴ Nasi guomo guomohuro jemë es'iesiëmanovodeje. Röhu jemë na bogo bijönegoromo nuni juhuoninioho baejarijeje. A'i ma-mabëhe rajehijarijeje. God-are aneraëro o Iesu Kerisoro jemesi örire ö'ego mabëhe rajahi'ibejarijëhi ëhi gemuoho jemëro na rajehijarijeje. ¹⁵ Rajehiromo evare majare nasi jöëni nimoroho avoharijeje. O jaruvoho bogo ëhioho nimoroharujeje. Ëhesi bëhoho rabënivo bogo nasi jöënioho nimoroharujeje. O urimoho jemë eni jëvo'ibejo ri'öromo jemesi nuni baje jahoromo bojemi'ibejarije o bövie bise'e bojemi'ibejarije. Ajemiro-mo ëhi'o'ibejarije. Iae na mae uëve. ¹⁶ Jemë ëhi rajehijarijeje. O jaruvo naehu jemë God-are jö maemu majëhijodoho na jemë ëhuni uvö: Nöröro nue huodaguoromo ë'ajëjo.

¹⁷ O Jew raje sareri jö röjëhijarue aribövioho ëho jaburo jemë sanuëmiromo rajëhijarueje jemëro jabesi ijore ijore jijiho'irarijego. Röhu sisë'i uehorovoromo ëma döëremu ë'aruëje. Ëhesi bëhoho jaburo nimö jemëro Paul na uehorovevarujoho vuonugo'i jabumë gemu rajëhi'irarijego. ¹⁸ Röhu jemëro mu maemu uehorovo'irarijego aehu jemë rajëhijë'oho ëho bogo sisëhuje. Naehu jemë'o hiromo jemë rajëhijë'oho o na jemë'oho bogojevamu ae göehu jemë rajëhijë'oho iae maeje. ¹⁹ O asë'e nasi aboji harihu'ohumë vaevë'e jëve. Magonahehu raho'i hara'uoromo huë vavaene böromo baeromo harihu baegoro evare huë ma baejaruëhi na'o ëhi jeve. Na'o jemesi jöëni huë vavaene bogo bise'oho baeje hujeji Kerisohu uehorovajëhi jemë'o ëhi uehorovo'irarijego. ²⁰ O asë'e avevejö'oho naro jemë'o hi'ibejo na dë mae jevo'ibejo. Jemë'o hiromo naehu uru'ö jö jajivajoho vuonugo'i jöho ma-u'emu ma-

jëhi'ibejo. Röhu na jemesi jöëni uehorovajoho bogo eni jevoromo ëhuro nurunuruege.

Magonahe niö'i jabesi ihoho Hagar'o Sarah'o jabesi uhu jöhoje.

²¹ Jemë ae göëro sarerivoromo uvarujeje: Jew rajo mu vaeröhe jögoru noehu birivoromo ejahë'oho ëhuro God-are nunire mae riravo'ejarëromo ë jögorohemu uehorovarujeje. Jemë ë jögoroho iae uehorovarujeje röhu hesi jöho bogo avoho hejarujeje. ²² Ëjemëhu bogo avoho hejaruje jöho naro majëhi'ie'e. Urimoho Abraham harihe niö'i jëvade höjo. Harihu göho hesi muemu vaejahaje magonaho ihe Hagar-ro rahade höjo. Harihu göho hesi ihoho Isaac hesi ma-hiromo baruohu'o juvaje magonahohuro rahade höjo. ²³ Röhu harihu göho muemu vaejahaje magonahohuro nosi magonahehu ë'aruëhi ëhi'oromo dë'iraeromo hesi harihoho rahade höjo. A'i harihu göho Isaac God-ro Abraham ajami'i uavadohuro ëhuro vaboro mae dë'tiojë'ohuro rahade höjo. Ëhi'are höjo. ²⁴ Röhu ëho bisemu uhu jöe jianove. Magonahe niö'i jabesi bëhoho iae God-hu hesi aribövi muebejavuo'iröhe jö-gore niö'i he'iröhoho jëve. Abraham-are muemu vaejaje magonahe Hagar-are bëhoho ëho God-hu Jew rajo mu vaeröhe jögoru bojamamu Moses-hu Arabia sa'are Sinai dahorure hiromo baeromo bojamuadeje. Ëhesi bëhoho Hagar-hu avare muemu vaeromo sisë'i hijadëhi Moses-hu bojamuade jö hesi ijore ijore jijiharue ariböviohuro sarerivoromo uvarujeje: Noehu nosi birivoromo ë jö ejahë'ohuro ëhuro God-are nunire mae riravo'ejarëromo ë muohemu vae'i sivoho gavarueje. Ëhu'ëro Hagar-hu avare muemu vaeromo sisë'i hijadëhi ë ariböviohuro ëhi sisë'i raromarueje. Jaruvo jiaje Jerusalem amo rajohu'o Jew rajo ioro'iorohu'o ëhi jië'e muohuremu vaeromo sisë'i raromarueje. ²⁶ A'i Jerusalem amo göho bogo sa'aroho jio'i ö'idöre jiaje amore jioruomaje ariböviohuro uvarueje: Bogo nosi biriroho baeromo God-are nuniroho maho riravo'i a'i Kerisoro ajamuego God-are nuniroho maho riravarue hö uvoromo bogo muoho sivohoromo sisë'ioho raromo'i mae raromarueje. Röhu ë amo hesi ado sirino'oho Keriso-are aribövie no javue. ²⁷ Ëhesi jöho God-are surire uhu'e uvë'eje:

Dë'tiojë'e magonahoho jero sine sasohonëjo.

Bogo rahoromo vi'ehi baejanue magonahoho jö'e dadovoromo nimorohonëjo.

Uvonëjo: Baru'o hijaje magonahoho ado sirino'oho ma-jianovo'i

baruehu remo va'ade magonahoho ijönöho ado sirino'e maröhë'e mae jevo'ajëjo.

²⁸ Nasi ö mueno'e God-hu Abraham ajami'iröhe jö bojamijadohuro ëhuro hesi vaboro mahuro Isaac rahadeje. God-hu ajami'iröhe jö Abraham bojamijadohuro ëhuro Isaac baejadëhi ëhi God-hu no ajamui'iröhëro Abraham mae uavadohuro ëhuro jemë God-are aboji harihu'e jëve. ²⁹ Röhu göho sa'are magonahehu ë'aruëhi ëhi'oromo hesi ma-rahade harihohuro ri'öromo God-are Aru'ahehu vëmu ajamamu ra-

hade harihe Isaac huë vavaene bojaminövade höjo. Jaruvoho iae ëhi gemuohoje. Sa'are ma-raromarue ëhi jië'e ariböviohuro ri'öromo God-are Aru'ahehu ajamuijego i'ovoromo raromarue aribövioho huë vavaene bojamuiruomajeje. ³⁰ Röhu huë vavaeni bojamuijarue aribövi jabesi jöho God-are surire ëhi uvë'eje: Muemu vaejaje magonaho hesi harihohuro mae hijaje magonaho hesi harihohu'o gemuoroho bogo namiromo vavu jasi sionoho baeromo bövioho bise'oho bae'a'ajëjo. Ëhuni muemu vaejahaje vëmohu'o harihohu'o babu'öjëvego rori'o va'irarëjo. ³¹ Nasi ö mueno'e Keriso-are aribövioho no bogo avare muemu vaeromo sisë'i hijade magonaho hesi aboji harihu'ehu javuanovo'i a'i vaboro maehu Abraham'o mae hiromo juvaje magonaho hesi aboji harihu'o va'ëne javuanove.

Röhu maho bogo sisë'ioho raromo'i birivoromo mae raromo'iröhe jöhoje.

5 No bogo Jew rajo mu vaeröhe hesi darugoroho raromo'i mae raromo'iröhego ëhuni Kerisoro no maroho ramuadeje. Ëhu'e jiaje nadi röhu maho ëhi jië'e mu hesi darugoroho va'o raromo'i a'i birivoro rivoromo maro raromoro.

² Röhu ave jöhuremu here. Paul naro majëhi'ie'e. Ae-hu jemë sarerëmiromo uëvaruoho: Jew rajehu ë'aruëhi jemë'o ae uëvego jaburo jemesi sinoho tarivëho'irarëjo ëhuro jemë God-are nunire mae riravo'irarije ëhi uëvaruoho nadi ejëhore. Ejëhë'oho jemë bogo Keriso gemu mae uehorovo'i Jew rajo jabesi muohu'o uehorovo'arueje ëhuro God-are nunire mae riravo'irarijëro. Jemëhu ëhi uehorovë'oho Kerisoro diehi ajëmi'ë'e God-are nunire mae riravo'irarijego. Bogo ajëmi'ë'e. ³ Röhu ave jö röhu maho majëhi'ie'ajoho jemesi ëhuremu here. Ae rahu Jew rajo jögoru eromo uëvë'oho: Nosi sinoho tarivahuohego no God-are nunire mae riravo'irarë uëvë'oho Jew rajo jögoru vituohu'o aho'obëhe e barë'iröhoho ëhi jië'e i'u'e muoho baerumo'ë'e. ⁴ O jemë ae göëro Jew rajo jögoru hesi ijore ijore jijiharueje ëhuro God-are nunire mae riravo'irarijëro. Ëhi ë'arujohuro ëhuro Keriso boremi'öj'e jëve. Keriso boremi'öromo ëhuro God-hu huë baeromo jemë ajëmi'iröhe mu öroho tugohë'e jëve. ⁵ A'i no God-are Aru'ahohuro ajamuijë'ëro ëhuro Keriso mae uehorovoromo uvarueje: O mabëhe höjo. U'emu God-are nunire mae riravo'ejarëromo ëhuni huë mae raromoromo muebejö ëhi javuoröhego. ⁶ No Iesu Keriso'o gemuore javuë'iroho Jew rajehu ë'aruëhi nosi sino tarivahuë'oho o bogo tarivahuë'oho iae hesi-je. Keriso mae uehorovoromo a huë baejëvë'oho ëhemu bërömohego.

⁷ Urimoho jemë mu mabëhe vaebe rovarijeje. Röhu God-are jö ma ejahobe rovarijoho raro ahëvamu vuonugarijeje. ⁸ Bogo God-hu dinëmijadeje jemëro Keriso-are jöho vuonugojöro ë hesi bëhoho huro jemë hesinö rinëgajëro jië'ëro. ⁹ Aëro ave uhu jöho atoromo uvoruomajeje: Dë huaje osoho ma-bisemu jioromo rumorovoromo ioho bërömo mae dë huaje höjo. Ëhesi

bëhoho mu sisëro rumorovoromo börömorijajeje. Sareri jö röhijarue aribövioho nadi ejëhore. Jabesi jö sisëhuro jemë rumorovëvo'ë'e. ¹⁰ Ëhi jie röhu jemë'o na'o Badare gemuore javuë'ego naro jemesi örire mae uehorovoromo uvajeje: Jemë jö maho bogo vuonugoromo jö göho uehorovo'arujëjo. O jö göho naro uvajeje: Jemesi simano ijumëhaje aho nani a böröme o nani a bise'e höjo. Iae hesi höjo. Röhu ë ahuro God-are i'uhoho iae bae'a'ajëjo. Na ëhi uehorove.

¹¹ Nasi ö mueno'e naro urimo ae uënövodeje: Jemë God-are nunire mae riravo'ië'iroho Jew rajo nosi jögoroho eromo jemesi sinoho tarivorëjo. Sino tarivë'o-ho ëhuro God-are nunire mae riravo'arujëjo. Ëhi jië'e jö majëhinövodoho vuonugë'e jeve. Röhu aëro sareri'e atoromo uvarueje: Nörö ë jöho bogo vuonugë'e höjo. Röhu ëhi jië'e jöho majëhi'ibëjo aho nasi öriroho bogo bijönimoruomo'ibëjo. A'i Jew rajo jögoru ejaho'iröhe jöho na bogo majëhijajeje. Ëhuni aëro Kerisohu korosire guomade jö naehu majëhijajoho bijönimoruomajeje. ¹² O jemesi simano huotovëharue aribövioho sareri aribövie jioruome. Jabumë sino tarivo'i nimë'o-ho rabëni sinoho bogo tarivo barë naho nahovoromo ruruhö'öjarueje.

¹³ Nasi ö mueno'e God-hu hesinö rinëgade hesi bëhoho jemëro bogo Jew rajo mu vaeröhe jö hesi darugoroho raromo'i a'i mae raromo'irarijego. Ëhi jie röhu nadi uvore: Ëmu vaeröhe jö hesi darugoroho bogo raromo'i mae raromaruëromo jemesi sinehu nimaje mu sisëho vae'i a'i göëro göho huë baerovoromo muoho ajamirovore. ¹⁴ God-hu Jew rajo bojamuijade jögoru hesi bëhoho ma-gemuje. Jaehu jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho ëhi rajahinëjo. ¹⁵ Röhu jemë mahehu öehu muorovanovoromo hutitimobe jijihë'oho gavë'i ëhi jië'oho ë'ore. Ëhuro ijumorovo barë'aruje.

Sinohuremu nimoromo vaejarue muohu'o God-are Aru'ahëhu nosi dë vövöbajo'o huotovahuego vaejarue muohu'o ë mu niö'i jabesi jöhoje.

¹⁶ A'i ave jöho na uëve. Ua'i arirego God-are Aru'ahöhuro jemesi dë vövöbajo'oho huotovëho'iro maro raromo jijihonövo'irarije. Ëhi ë'ë'oho jemesi sinehu nimaje mu sisëho bogo enövo'aruje. ¹⁷ Sinehu nimajöhuro God-are Aru'ahëhu nimajoho nijio'irae'i God-are Aru'ahëhu nimajöhuro sinehu nimajoho nijio'iraejajeje. Ëmu niö'iohuro ëhi umogihorovajeje. Ëhu'ëro jië'ëro jemë mu rabe vae'i nëgë'oho bogo eni jëve. ¹⁸ Röhu God-are Aru'ahë hesi ijore ijore jijiharujoho ëhuro bogo uvo'a'aruje: Nosi biriroho baeromo mu vaeröhe jögoroho ejahoromo ëhuro God-are nunire mae riravo'ëjarëromo ë jögoroho bogo uehorovo'anue. ¹⁹ Röhu sinehu nimaje mu sisëho diehi jjo'amajoho iae va'orahoro jie. Ëhi jië'e mu vaejë'iroho öëro jijihanovarueje. Va'inumi'e muoho vaejarueje. Biriri'övoromo bövie bise'e ëma ë'arueje. ²⁰ Aehu avohare inömo sisëho masije höromo uvene aho röhijarueje. Iro oso'e vaejarueje. Nue huodamirovarueje. Muorovarueje. Ae gö jabesi mu mahuni dë vöröni-

marueje. Vörö'iraejarueje. Ae gö iosirami'iröhohuremu uehorovarueje. Bogo agane gemuoho vaerovo'i adovorovoromo uehore gö gö baejarueje. ²¹ Ae gö jabesi böviëni bise'ëni ganiganimarueje. Jove iromo simane huotorovarueje. Jove iromo simane sisëëromo bövie bise'e ë'arueje. Ëhi jië'e muë gö gö ë'arueje. Naehu uëvodëhi röhu maho uë'ëjo: Ëhi jië'e mu vaejë'oho God-hu muebejaje öri ari'eroho bogo va'oromo maroho raromoruomo'ajëjo. Sinehu nimaje mu sisë hesi bëhoho ëhije. ²² A'i God-are Aru'ahëhu dë vövöbajo'o ri'öjehë'ohuro ëhuro ae gö uehorovëvarueje. Nimoroharueje. Huë mae raromarueje. Ma-tae-morovoromo sisëho uehorovoromo vuonugarueje. Huë baeroma ajëmijarueje. Mu mae vaejarueje. Biririvarueje. ²³ Bogo döroho bamorovo'i ma-avoho raromarueje. Taemo raromarueje. Ëhi jië'e muoho mu vaeröhe jögorohuro bogo ahajeje. ²⁴ Ae rahu Iesu Keriso-are aribövi javuë'oho Kerisohu korosire ijumorovadëhi ëhi nosi uehoro sisëho o nosi sinehu bövi bise'o nimajoho ëho no ioro'iohemu ijumë'e javue. ²⁵ God-are Aru'ahöhuro gemuëro darugoho bojamuijë'ëro ëhu'ëro maro raromarueje. Ëhuni hesi Aru'ahëhu diehi jië'e mu nimë'oho ëhuremu vaebe jijihonövo'ëjo. ²⁶ No bogo nosi sivuoho uehorovoromo döroho bamorovoromo bogo ri'öromo göëro gö hesi dëho iahoromo jö göho göho ato'ëjo. O ae gö hesi mu maho garomo bogo dëho vörönimo'ëjo.

Ae göehu gö ajamirovoromo i'u'e mu nigemahorovo'iröhe jöhoje.

6 Nasi ö mueno'e ga'irarije ae gemu mu sisë vaejamu gavë'oho God-are Aru'ahë ejaharuje aribövioho jemëro ëhi jië'e aho ma-u'emu ajamirego hu mu sisëho vuonugo'i röhu maho avo'avoho juvo'irovo. Röhu jemesi arijo'arije avoho garorovoromo ajamire. Sisëhuro jemesi dë vövöbajo'ere bijëhego jemë'o ëhi jië'e mu sisëho vaejego rireromëvojöëni uëve. ² Uehoro sisë huë vavaene rabe rovë'oho ajamirovoromo nigemahorovore. Ëhi ë'ë'oho Kerisohu bojamuade jögoroho ejaho'aruje. ³ O ae gö jabesi sivue uehorovoromo uvë'oho: No a masijëro javuë'ëro aho bogo ajëmi'ëjarë uvë'oho ëma sareramirovarueje. ⁴ Ae gemu gemu jemesi muoho sivu sivue mevorovoromo gare mae o sisë vaejë'e jëvego. Mae vaejë'e jëvamu gavë'oho jemesi muohuremu garomo nimorohë'i jijihö'aruje. Bogo ae gö jabesi muohu'o jemesirohu'o gemuoroho havoromo garomo uvo'a'aruje: Nosi muohuro jabesiroho iosiramijajëromo nimoronimorohë'i jijihö'aruje. ⁵ Ëhesi bëhoho ae gemu gemu mu diehi diehi vaejaroho ë hesi manaho ëhi baeruomo'ë'e Godro ëhi bamë'ëro.

⁶ Aehu Keriso-are jö bëhi röhëhijamu jemëhu hebe va'ë'oho bövie bise'e mana ajëmire. Ëhi jië'oho iae maeje.

⁷ Nadi sareramirovore. A vadu'oho God bogo sarerami hesi jëve. Diehi jië'e ijo bajo öjë'oho iae ëhi jië'e nu ano'e gemuoho ri'amo'iramu gagovo'amo'anue.

⁸ Ëhu jö hesi bëhoho ëhi jie. Ja ae rahu sinehu nimajo-

hemu ömë'oho ëhuro ijonö sisë mana baeromo guomo'a'anue. A'i Aru'aho hesi mu vaejë'oho ëhuro ijonö ma-ioro'ioeremu maro hi'a'anue. ⁹ Ëhuni mu ma vaejaruoho bogo u'uvo'ejo. Bogo u'uvoromo dë vövöbajo'o sisërovoromo mu vuonugë'oho ëho majahorue'iramu evare mana mabëhe gagovo'ejo. ¹⁰ Ëhu'ëro jjië'ëro maja baejaruire ae aho'obëhe ajëmi'ejo röhu nosi Christian aganoho avo'avoho ajëminövo'ejo.

Ave surire jajivade ijo tugoho'i jöhoje.

¹¹ Nasi övehu masijo jajivo'amajoho gare. ¹² Ma-sino hesi muohuni nimoronimorohë'i jijihö'i nëgaje ariböviohuro birivoromo jemesi örire uëruomajeje: Jew rajo noehu sino tarivaruëhi ëhi jemë'o jemesi sino ho tarivorëjo ëhuro God-are aribövie jëvo'iröhe. Rabëni ëhioho uëruomajeje. Jabumë uehorovoromo uvarueje: Kerisohu korosire guomade jö noehu mae uehorovaruhuni ëhuni nosi sa'ae gemuoho Jew rajëro huë vavaene bojamuiruomo'ajëjo. Röhu noehu sa'a ioro'ioro rajo uëvë'oho: Jemë'o Jew rajo nosi muoho vaeromo sine tarivorë uëvë'oho ëhuro nosi sa'a rajohuro huë vavaenoho bogo bojamui'ajëjo. Huë vavaenoho bogo bojamui'ajëromo ëhuni sa'a ioro'ioro jemesi örire uëvarueje: Jemesi sinoho tarivorego God-are aribövie jëvo'irajo. ¹³ Röhu Jew rajo mu vaeromo sino tarivoruomaje ariböviohuro Jew rajo jögoroho bo-

go avoho ejëhoruomajeje. Röhu jabumë nimö jemëro sinoho tarivego jaburo nimorohë'i uvoruomo'i: Mabëhëjo. Noro ë aribövioho dinëmijamu Jew rajo nosi muoho baejë'e höjo. ¹⁴ Röhu Paul naro nosi Bada Iesu Kerisohu korosire guomade jöho ëhemu uehorovoromo nimorohë'i juvo'ejo. Mu ioro'iorohunioho bogo. Rabëni Iesu Kerisohu korosire guomade jöho na ëhuremu uehorovajeje. Ëhuremu uehorovoromo naru uvajeje: Ave sa'a hesi mu sisëho korosiro ano taemë'e höjo. O sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro uvoruomajeje: Nörö korosiro ano taemë'e höjo. ¹⁵ Noehu Jew rajo mu vaeromo sino tarivë'oho o bogo vaeromo sino bogo tarivë'oho ëho iae hesije. A'i Godhu nosi dë vövöbajo'o i'ovahuë'oho ëhemu börömo-hoje. ¹⁶ Ae rahu naehu uvodëhi ëhi uvoromo ijore ijore jijihë'oho God-ro vavaenimoromo ajëmi'iramu maro raromo'aruje. O God-are aribövi ioro'iorohu'o aho'obëhe ajëmi'iramu mae raromo'ë'ö. Na nege God-ro ëhi ajëmijöro.

¹⁷ Röhu naehu Iesuaru mu vaejamu aehu anegare batatoho sino haho'ere jevo'ame. Ëhuro ae aho'o garuomajeje na hesi muemu vaejaje ae jevego. Ëhuni aho nadi ijoho uehoro börömo-ho bojemirëjo.

¹⁸ Röhu nasi ö mueno'e nosi Bada Iesu Kerisoro jemesi aru'ahohu'o jioromo huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

EPHESIANS

Paul-hu Ephesus ekaresia jejëmijade jöhoje.

1 O asë'e God-are aribövi Ephesus amore raro-marujoho ae rahu Iesu Keriso'o gemuore jëvego hu gemu uehorovarujohumë God-ro nimamu Iesu Keriso-are apostle jevë'ëro Paul naro jemesi örire jejëmije.

² Na nege God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego.

God-hu nosi aru'aho mae ajamui'irögoro Keriso-are jöëni huë mabëhe bojamuijade jöhoje.

³ Asë'e God hu mabëheje. Hu nosi Bada Iesu Keriso-are Börömeje o göho hesi Vavueje. Ëaho God Vavuoho hu mabëheje. Ëhesi bëhoho no Keriso-are ae gemuohuro javuë'ëro Vavuohuro ö'idöre jio'amaje bövioho bise'oho suvuoramui barëjë'eje ehuro nosi aru'ahoho mabëhe jiahuoröhego. ⁴ Ni'ivadire sa'a bövi bise'o bogo bamadevare evare uvadeje no Keriso'o gemuoro javuë'ëro baejavuego no jö sisë bövie bise'e bogojavuo'i hesi nunire ma-maemu javuoröhego.

Nosi örire dë vövöbajo'e aho'o uehorovavüë'ëro ⁵ uvadeje: Ijonö Iesu Kerisoro jabumë ajëmi'iramu ehuro naro gagovëvo'ejöjo nasi aboji harihu'e jioruomoröhego. Hesi simanore nimamu ëhi uvadeje. ⁶ Ëhi jië'e huë mabëhe bojamuijadohuni ehuni no hesi iho-ho rajahi'ejo ë hesi bëhoho no hesi Harihu Mabëhi hesi agane gemuoho javuamu hu bogo nijio'irae'i ma-ajamuijë'ego. ⁷ Ajamui'irögoro hesi Harihoho nugö'öjamu köho rueromo guomadeje. Guomoromo no sisëhu tövavuadoho jiovahuoromo uehorovoromo vuonugahuë'ëro mae javue. Mae javuë'ëro no garomo uvarueje: God hu bogo bise'o vadu'oho ajamui'i börömo mae ajamuijë'e höjo. ⁸ Börömo mae ajamuiromomo hesi simanoho eni jiego bövie bise'e ga barëjajëro jië'ëro ⁹ huhu röjahui'i uvadëhi ëhi röjahuijë'eje noro garöhego. Ëhesi bëhoho urimë'i God-ro uvadeje: Na muoho ëhi ëhi vae'ejö uvoromo subivahuobe rovadoho röhu iae röjahuijë'eje no garöhego hu ëhi jië'e muoho vae'i nimë'e jiego. Ëmu hesi jöho huro urimë'i uehorovoromo uvadeje: Naehu nimaje mu vaejë'iroho naro Keriso ua'ejöjo ajëmi'iröhego. ¹⁰ Muebejuvo majae eni jio'iramu evare ë muoho avoho barë'ejöjo. Ëmuoho avohoromo bövie bise'e ö'idöre sa'are jio'amajoho Keriso-are uhunö gemuoro bamo'ejöjo huro simanoho jioromo muebe'amoröhego.

¹¹ O no Keriso-are ae gemuohuro javuë'ëro Vavuohuro baejavuadeje hesi javuoröhego. Hu muoho

bövioho bise'oho bogo ëma vae'i a'i hesi simanëro nimego muoho vaejajeje. Ëhuni baejavuo'iröhëro mami'e simanore uehorovoromo uvadëhi ëhi baejavuadeje. ¹² Ëhuni Jew rajoho no aevoromo Keriso uehorovare aribövioho javuë'ego Vavu hesi iho börömo-ho uehorovoromo rajahi'ejo.

¹³ Röhu sa'a gö rajoho jemë'o mue gemuoho baejarijeje. Jemëro God-are jö maho hejarijeje uëvavamu: Jemë sisëro jëvego God-ro baejëvoromo manö bamëvaje höjo. Manö bamëvaje hö uëvamu hegorovo Keriso mae uehorovarijeje. Mae uehorovamu God-ro Keriso-are gemuore havëvoromo hesi Aru'aho Ma bojamui'i uövuadëhi ëhi bojëmijadeje jemëro ë Aru'ahoho baejë'ëro no ae aho'o ëho garomo uvoröhego: Iae jemë God-are aribövie jëvavajëjo. ¹⁴ Hesi Aru'aho Maho suvuore bojamuijë'ëro uvarueje: Iae mae-ëjo. Maja viture Vavuohuro hesi aboji harihu'o nosi suvuro vituohu'o iae bojamui'ajëjo. Suvuro vituoho bojamuiromomo ehuro mu sisëhu rabeu i'uhaguajoho jiovahuo'iramu hesi aribövioho no ma-marö raromo'ëjarëjo. Ëhi uvarueje. Ëhuni hesi iho börömo-ho uehorovoromo rajahi'ejo.

God-hu Ephesus ekaresia ajëmi'iröhego Paul-hu ëni-namade jöhoje.

¹⁵ Ëhu'ëro jië'ëro na hejodeje aëro uvavamu: Jemëro Bada Iesu mae uehorovoromo God-are aribövioho aho'obëhe huë baejëvaruje höjo. ¹⁶ Ëhi ë'aruje hö uvamu hegorovo naehu jemesi jöëni God mae uaberovodoho bogo vuonugë'e jeve. Ëhi'oromo Vavu hesi örire jemëni ëninamijajeje. ¹⁷ Vavuoho ma-aje gemu hijë'ego nosi Bada Iesu Kerisoro uvajeje: Hu nasi Börömo-ho höjo. Vavuoho ëhi jië'e ae jië'ego naro hesi örire ëninamijajeje huro jemë ajëmi'iröhego. Ajëmiromomo uehoromae bojëmiromomo hesi arijo'arije röjahirovego jemëro hu mae ga'irarijego. ¹⁸ O jemesi simanoho jiovëhego garomo uvo'irarijego: Vavuohuro no hesinö javuojöro uövuë'ëro ehü'ëro ijonö aji maro raromo'ëjarëjo. O uvo'irarijego: Vavuohuro hesi aboji harihu'oho aji'e suvuore bogo bise'o vadu'oho börömo bëhe bojamui'iröhëni uvajëjo. ¹⁹ O uvo'irarijego: Hu daruge bogo bise'o vadu'oho jië'ëro ehü'ëro hu ma uehorovarue aribövioho ajamuijaje höjo. ²⁰ Keriso guomamu i'ovade ëhi jië'e daruge gemuohuro no'o ajamuijajeje. Ëdarugohuro Keriso ajamamu ri'öromö ö'idöre ajiomë'ëro hesi övo manö hiromö ²¹ simano vaeruomaje vörö'e aru'ahoho rabe rabe je'ore sa'are ö'idöre dinö'e jioruomajoho iosirëmiromomo iho masijo

jio'amè'o ho iosirèmiromo jaruvo majaho röhu ruère maja i'o jioröhoho èho ihe gö gö masijo jiorovajoho taemèvo'i hu gemu döroho jiè'eje. ²² Kerisoro èhi böröme hijamu God-ro bövioho bise'o ho hesi uhunö bamaho barèjè'eje huro gemuèro böröme namiromo muebe'amoröhego. Èhi bamahoromo uavadeje huro gemuèro simane vaeromo ekaresia nosi muoho aho'obèhe muebe barè'iröhego. ²³ Keriso hu simanoho jio'i ekaresiae no övo hörü'o ho javue. Övo hörü'o ho javuè'èro èhuro simanoho romoromeje. Röhu è simanohuro èhuro bövie bise'e ö'idöroho sa'aroho romoromoroje.

Nosi aru'aho vuovahuamu God-hu ajamuiromo i'ovahuade jöhoje.

2 Röhu urimoho jemesi aru'ahoho vuovèh'e èma raromo jijihonövarijeje God-are jögoroho ahoro-mo mu sisè vaejè'èro jiè'èro. ² Mu sisè vaeromo ave sa'are öri sisère jijihonövarijeje. Jijihoromo God döre jio'i aruère ahore raromarue aru'aho sisè o dinö'e raromarue aru'aho sisè jabesi simano vaejaje è a hesi ijore ijore jijihonövarijeje. Èhuro God-are jö bogo eruomaje aribövi jabesi dè vövöbajo'o ho huotovèhego mu sisèho vaeruomajeje. Èa hesi ijore ijore jijihonövarijeje. ³ God-are jö bogo eruomaje aehu raromo jijiharuèhi ae aho'obèhe no'o urimè'i sinehu nimego simanehu uehorovaje muohuremu vaebe nosi dajehu nimajire biriri'övoromo èhi jijihonövarijeje. Èhi è'obe rovè'èro èhu'èro a ioro'iohehu God-are i'u mana baeröhèhi no'o èhi bae hesi javuadeje.

⁴ No èhi javuadeje röhu God-ro noni vavaenimo avohoromo dè vövöbajo'e aho'o uehorovavuè'èro ⁵ èhu'èro gövuade no hesi jöho ahamu nosi aru'ahoho vuovahuè'e jiamu göromo bogo vuororamui'i Keriso'o gemuore havavuamu nosi aru'ahoho i'ovahuadeje. Hu hesi ma-huè baejèvoromo jemesi örire èhi ajèmiromo maro babamèvadeje. ⁶ Röhu God-ro Keriso'o gemuore havavuoromo no ajamuamu vuovoromo ri'öjè'èro aru'ahoho i'ovahuè'eje. I'ovahuè'èro Iesu Keriso'o gemuore havavuoromo ajamuamu no ajiomè'èro hu'o röhe gemuore raromoromo sa'are mu sisèho ruahö'ö-jarueje. ⁷ Vavuehu èhi ajamuijade hesi bèhoho maja ijonöho rovego huro röjahuijago no'o a ioro'iorohu'o garomo uvobe va'iröhego: O Iesu Keriso'o gemuoro havavuoromo huè mae bojamuiromo ajamuijè'èro èhu'èro huhu huè baejavuajoho börömo mae höjo. ⁸ Èhesi bèhoho huhu ma-huè baejèvoromo uehoro mae bojèmijadihuro iae èhuro jemè mae uehorovamu gagorovo maro bamèvadeje. Bogo jemesi biriroho baeromo ajamirovo'i a'i hesi God-ro suvuoroho bojèmijsè'èro jemè mae jève. ⁹ Hu bogo uvadeje: Jemè mu ma vaejè'o ho maro bamèvo'ejöjo. O bogo vaejè'o ho bogajo. Hu èhi uvo'ibejo aèro nimoronimorohè'i jijihoromo uvoruomo'ibejo: Noro nosi ajamirovoromo manö bamorovare höjo. ¹⁰ A'i hesi God-ro no mae avohavuadeje. Huro Iesu Keriso'o gemuore havavuoromo bamavuadeje èhuro noehu vae'iröhe mu ma huhu uehorovadoho èho vaebe va'iröhego.

Kerisohu sa'a ioro'ioro rajohu'o Jew rajo ariböviohu'o gemuore gagovavuade jöhoje.

¹¹ Èhuni jemè urimè'i sisè'i raromarijoho uehorovore. Jemè bogo Israel rajo ariböviehu jèvo'i sa'a gö raje jève. Israel rajohuro jabesi övèro döre muoho vaeromo sinoho tarivè'èro uèruomajeje: No sine tarivahuè'e aribövieho javuè'èro God-are aribövie javuo'i jemè sine bogo tarivèhè'e aribövieho jèvè'èro bogo God-are aribövioho jèvajèjo. Jemè èhi jiè'e sine bogo tarivèhè'e aribövie jèvaje urimo diehi raromarijoho uehorovore. ¹² Evare majare jemè bogo Keriso'o gemuoroho jèvo'i Israel rajo God-hu muebejavuajiroho jemè bogo nosi gemuoroho jèvo'i jemesi hahagu raromonövarijeje. God-hu hesi aribövi ajamui'iröhèro mae uövuade jöho jemè bogo hejè'e ma-raromonövarijeje. God-hu ajamuego ijonö ma raromo'iröhe jöho bogo hejè'e God rumo'e jioromo sa'are èma raromonövarijeje. ¹³ Urimoroho jemè God jiaje gemuoroho bogojèvo'i rori'o numori'o jèvadeje. Jaruvoho Iesu Keriso-are ae gemuoho jèvè'èro Keriso-are köho rueromo guomamu èhuro jemè ro God-are bèhire jèvè'eje. ¹⁴ Keriso hu noni sanu'e mu barovaje ahoje Israel rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o gemuoro gagovavuè'èro. Èhesi bèhoho Israel rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o noni buorunö'e iromo tugohè'èro gororamirovonövarijeje. Gororamirovamu Kerisoro araeromo guomoromo èhuro buore dadovanovadeje. ¹⁵ Huro guomoromo Israel rajo nosi jögoroho tugohahuadeje. Mami'e è jögoroho Israel rajohuro gabe rovareje jajivoromo uvè'e jiamu: Èhi èhi è'iro èho ma-garèjo. Èjöhö tugohahuadeje. Tugohahuade hesi bèhoho urimè'i Israel rajohu'o noro nosi jögoroho e'i sa'a ioro'ioro rajohuro bogo eruomè'èro èhu'èro hahagu hahagu javuajoho Kerisoro nimadeje baeromo hesinö gemu bu'öjago gemuoro raromego ma-i'e gemu javuajöro. Èhuro Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o huè baerovoromo maro raromo'iröhego. ¹⁶ Hu nimadeje korosire guomoromo nu huohuoho tugohahuo'i sino haho'o ho hesi gemuore havavuè'èro God'o no'o gemuoro huè mae raromo'iröhèro. ¹⁷ Huè mae raromo'iröhèro Kerisoro rueromo è huè ma jöho majahuijamu rori'o raromarije ariböviohu'o God-are bèhire raromare ariböviohu'o noro èho hejareje. ¹⁸ Kerisoro söjavuè'èro èhuro Israel rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o noro Aru'ahe gemu baeromo Vavu hesi bèhire va'arueje. ¹⁹ Èhu'èro jiè'èro urimo jemè rori'o raje aruère anumère èma jijihonövarijoho jaruvoho bogo èhioho è'arujeje. Bogo èhi'o'irögoro God-are aribövi nosi gemuoro jèvoromo hesi aboji harihu'e jève. ²⁰ God-are aboji harihu'o ho javu va'ène javue röhu jemè'o gemuoho jève. Èjavu hesi uhunö apostle o jö God-aro baeromo majèhijarue ariböviohuro javuoho banigojiomego Iesu Kerisoro huro munènö'e bönoho namijago èhuro bibivajeje. ²¹ Huro javuoho aho'obèhe èhi ma'eno titimè'èro javuoho marèbe va'ajeje God-are osa börömo jiajèhi no èhi javuoröhego Bada'o gemuoro javuè'èro. ²² Röhu jemè'o Keriso'o gemuoro

jëvë'ëro God-ro jemë'o hesi javunö'e gemuoro bimu-
vëvego gemuoro riravarujeje hesi Aru'ahohuro jemë'o
jië'ëro.

**Sa'a ioro'ioro rajo ajëmiromo jabesi örire Keriso-are jö
huruoho majëhi'iröhe mu Paul-hu baejade jöhoje.**

3 God-ro jemesi örire ëhi mae vaejëvë'ego ëhuni
Paul naro jemëni uehorovoromo God-are örire jöe
jövajeje. Jew rajo iho bogo baejarije sa'a ioro'ioro rajo
jemesi jöëni naehu uehorovëvoromo Iesu Keriso-are jö
majëhijajohuni ëhuni aëro savoji gagore ba'amevë'ëro
hije. ²Iae jemë hejarijeje God-ro huë mae baejevoromo
ave muoho bojemadeje jemëhu mare raromo'irari-
johuni. ³God-hu diehi jië'e mu vaeröhëni hesi uhure
uehorovadoho huro röjehijamu baejodeje. Ejöho ma-
bisemu jajivë'e jeve. ⁴Naehu jajivodoho jemë adahë'o-
huro ëhuro garomo uvo'a'aruje: God-hu Keriso bo-
jami'i uhure uehorovade muoho iae nöröro mae
gavë'e höjo. ⁵Ëmuoho urimoho subivahuobe rova-
doho avevejö'oho God-ro hesi Aru'ahoho uavamu huro
hesi apostle ömo'ömo'u'o jö hesirire baeromo ma-
jëhijarue ariböviohu'o nosi örire röjahuijamu baejë'e
javue. ⁶God-hu uhure uehorovade mu hesi bëhoho
aviëhije. Sa'a ioro'ioro rajoho jemëro Jew rajo no'o
gemu mae God-are mu maho baeromo nosi sino ha-
ho'oho ma-gemu havorovoromo God-hu Jew rajo huë
mae bojamui'iröhëni uvadëhi ëhi Iesu Keriso-are ihero
jemë'o bojëmijego baejarujeje Kerisohu ë'ade jö maho
jemesiro rovë'ëro.

⁷Ejö ma hesi muoho God-ro darugo'ëro jië'ëro na
huë baejevoromo suvuore bojemadeje naro ë jö hesi
muoho vaenövo'irodego. ⁸God-are ae magonahe
ioro'ioroho masije jio'amo'i na bise'e jeve. Na ëhi jeve
röhu God-ro huë baejevoromo ë muoho bojëmijadeje
ëhuro Kerisohu huë mae bërömo bëhe bojamaue jö
maho sa'a ioro'ioro rajoho majëhibe juvo'irodego.
Röhu ë jö hesi bëhoho bogo ga barë hesi javue. Ejöho
huro uevadeje naro ëho majëhiromo ⁹röjehijego ae
aho'obëhe garöhego God-hu hesi uhure uehorovade
mu ëhi ëhi a nunire vaejajoho. E'huni ë muoho boje-
madeje. Bövi bise'o bamade aho God-ro urimo ë muo-
ho hesi simanore uehorovobe subivahuobe rovadeje.
¹⁰Subivahuobe rovade hesi bëhoho ëhuro avevejö'oho
anera masijohu'o daruge jië'ëro ö'idöre raromarue
aribövi ioro'iorohu'o ëho jaburo ekaresiae no göromo
uvoruomoröhego: Ojo'e God uehoro mabëhe gö gö
hesi örire jië'ëro ëhu'ëro hesi aribövioho ajëmibe
rovë'e höjo. ¹¹Mami gö'e ëhi'o'i uvadoho Iesu Keriso
nosi Bada uavamu huhu nimade muoho vaejahoromo
sa'a ioro'ioro rajoho jemë Jew rajo nosi gemuore
gagovëvadeje. ¹²Gagovëvë'ëro no hu'o gemuoho
javuego noro hu mae uehorovaruëro jië'ëro ëhu'ëro
bogo juhuonivo'i uvarueje: Iae hu ajamui'ajë uvoromo
God-are bëhire va'oromo nosi jöho majahijarueje.
¹³E'huni naro jemë uëve: Naehu jemesi jöëni vi'ehi
bërömo baejajoho nadi ëho uehorovoromo nasi
jöënioho vavaenimoromo u'uhore. Na vi'ehe baeje
ëhuro jemë maro raromo'irarijego.

Kerisohu bërömo bëhe uehorovauaje jöhoje.

¹⁴Röhu God-ro sa'a ioro'ioro rajoho jemë ajëmi'i
uövuë'ego ëhuni naro ague aho hiromo Vavu hesi
örire jöe jövajeje huro jemë ajëmi'iröhego. ¹⁵Agane
aho'obëhe ö'idöre raromarue sa'are raromarue ba-
mavuade a hesi örire naro jemesi jöëni ëninamiromo
uavajeje ¹⁶hesi ajoho bërömo bëhëro jië'ëro huro
uavego hesi Aru'ahohuro hesi darugo maho bo-
jëmego jemesi dë vövöbajo'oho biririvëvoröhego.
¹⁷Naro hu uavajeje jemëro Keriso mae uehorovego
huro jemesi dë vövöbajo'ere ioro'ioeremu hi'iröhego.
Huro jemë ajëmego ijehu ö'ehu sa'a gagore dirume
abue'amë'ëro biririvajëhi o javue sa'a uhure vae abue-
jë'ëro biririvajëhi ëhi jemëro ae dë vövöbajo'e aho'o
uehorovëvoromo ëhuro biririvoromo muoho mae
vaebe va'irarijego. ¹⁸O jemëro God-are aribövi
ioro'iorohu'o gemuoro avoho garomo uvo'irarijego:
Kerisoro bogo bise'o vadu'oho uehorovavuo'i bërömo
bëhe uehorovavuo avohaje höjo. ¹⁹Röhu Kerisohu
diehi uehorovavujoho noehu ga barë'iröhoho bogo
eni javue. Iae ëhi jie röhu na nege jemëro uvo'irarijego
huro ëhi uehorovavuae hö uvego ëhuro God-are ue-
horo mahuro mu mahuro jö mahuro bövi bise'o
mahuro jemesi dë vövöbajo'oho rarovëvo'iröhego. Na
ëhi negego God-are örire jöe jövajeje.

²⁰Röhu God-are ihoho mabëhe ua'ejo. Ehesi bëhoho
huro hesi darugoho nosi dë vövöbajo'ere
bamahuë'ëro ëhu'ëro huhu ajamuiromo mu masijo
vaeröhoho hu eni jie ë hesi bëhoho noehu hu ua
gavaruoho o nosi dë vövöbajo'ere uehorovaruoho ëho
ma-jianovo'i God-hu no iosiramuiromo mu bërömo
vaeromo bövie bise'e aho'o nosi örire ajamui'iröhoho
hu eni jiajëro jië'ëro. ²¹God-ro Iesu Keriso ajamiromo
hesi ekaresiahu'o ajamuijë'ego ëhuni hesi ihoho
mabëhe ua'ejo ëhi gemu jiemu jioje va'iröhego.

**Keriso-are aribövie no hesi sino haho'e gemuoho
javuaje jöhoje.**

4 God-ro ëhi jemë ajëmijë'ëro jië'ëro ave jöho ma-
jëhi'ie'e. Naehu Badare jöëni savoji gagore hijajo-
huni ave jöho ejehore. God-hu jemë hesi aribövi mae
jëvojöro uëvadëhi ëhi mu mae vaejë'i raromo jijihore.
²Nadi döroho bamorovo'i ma-sanuovoromo ae gö
jabesi sisëho ga taemoromo huë baerovore. ³O God-
are Aru'ahohuro jemë aho'o uehore gemuoho bojëmi-
jaje ë uehoroho ma'enoromo dë vövöbajo'e gemu
bamoromo agane vaerovo gare. ⁴Jemë sino haho'e
gemuoho jëve. God-are Aru'ahue gemuoho baejë'e
jëve. Aji'e mu bërömo gemu bae'irarijego ëhuni
God-ro hesinö jëvojöro uëvadoho muebejarujeje. ⁵Ba-
da gemu uehore gemu bapataeto gemu jëve. ⁶God
gemu ae aho'obëhe nosi Vavueje. Huro jemëro
bëröme namiromo bövie bise'e aho'o muebejavuoro-
mo ma'enaguo titimoromo nosi dë vövöbajo'ere hija-
jeje.

⁷ Rõhu Kerisohu no ae gemu gemu suvuoro bojamuibe rovadëhi ëhi baebe rov'e javue ae ajëmi'iröhëro. ⁸ Èhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Badahu ajiomadevare evare a sisëho ru-ahö'öjävë'ëro tövëvoromo sö ujuohoromo dö mare ajiomade höjo. Ajiomoromo suvuoroho ae suvuorëmi-jade höjo. Èhi jajivë'eje. ⁹ Èjö adaharoho ëhi uvë'eje: Badaro ajiomade höjo. Èhesi bëhoho bogo ëma ajiomo'i a'i urimo hu sa'are ruvebiromo sa'a uhu mare abuejadeje. ¹⁰ Ruvebiromo abuejade ae gemuohuro ajiomadoho ajio ö'idöho iosiramiroromo dö mare ajiomadeje ëhuro ö'idöho sa'aho aho'o huro rarovalo barë'iröhëni. ¹¹ Èahuro aviëhi jïë'e suvuore gö gö bojamuibe va'ë'eje ëhuro noro hesi muoho vaeröhego. A ioro'ioroho apostle mu vaeröhe suvuoroho bojamuijadeje. A ioro'ioroho jö God-aro baeromo majëhi'iröhe suvuoroho bojamuijadeje. A ioro'ioroho Keriso-are jö ma majëhibe jijihö'iröhe suvuoroho bojamuijadeje. A ioro'ioroho hesi aribövi muebejëvoromo öri röjëhi'iröhe suvuoroho bojamuijadeje. ¹² Suvuoro ëhi bojamuijade hesi bëhoho God-are aribövioho aho'obëhe noro ë suvuoroho baeromo eni javuego göëro göho ajamirovoromo ëhuro Keriso-are sino hahoe gemuohuro javuë'ëro no uehoro mae baebe birire baebe va'ojuvo ¹³ hujeji no ae aho'obëhe uehore gemu baeromo God-are Harihoho garomo gemuoro javuoröhego. Èhi gemuoro javuo'iramu Keriso-are darugohuro böviëro bise'ëro rarovavuo'iramu ëhuro a duvahanö avoho raromo'ejo. ¹⁴ A duvahanö avoho raromo'iramu evare ijönöho bogo asisö'o va'ënoho javuo'ë'e. Bogo asisö'o va'ënoho javuo'iramu aehu sareri sareri'e jö barueromo jö huotohuotovoromo bövi bise'o ëma ömoromo jö sisë majahuij'ë'oho ijönöho bogo ejëho'ejo. Bogo ejëhoromo burehu jovo döre rueromo jovo hasajego vanagiehu huotorohuotorovobe va'ajëhioho no bogo ëhioho ë'i ma-birivoromo ahörirëro va'ejo. ¹⁵ Ma-ahörirëro va'oromo göëro göho rajahirovoromo jö mahemu majahirovo'ejo sareri'e jöho bogo. Jö mahemu majahirovobe huhu nimaje muohuremu avoho vaebe va'ejo ëhuro Keriso nosi simanoho va'ëne jiahuoröhego. ¹⁶ Hu nosi simanoho jïë'ëro ruahö'öjavuego gemuore hesi uhure raromarueje hesi övo duruajo'ëro javuë'ëro. Hesi uhure raromoromo nosi sino hahoe bimumvavuadëhi ae aho'obëhe ëhi bimumvorovoromo ëhuro hesi darugohu baeromo no ae göëro göëro huhu bojamuade mue gö gö avoho vaeromo göëro gö rajahirovoromo ëhuro a duvahanö'e biririvobe va'arueje.

Keriso-are ae gemuoho javuë'ego mu i'o baeröhe jöhoje.

¹⁷ Rõhu naro ave jögoroho Badare ihoro darugo'o majëhi'ie'e. God bogo ma uehorovarue ariböviehu jö sareri sareri uehorovë'i raromo jijiharuëhioho ijoho nadi ëhioho raromo jijihore. ¹⁸ Èhesi bëhoho ëho jaburo simanoho ramoramovëhë'ëro uehoroho bogojoromo birirö'ovoromo God bijönimoromo ëhuro hesi biriroho bogo baejamu jabesi aru'ahoho vuovëhë'eje.

¹⁹ Jabumë mu sisëni javojëgadoho vuonugo'i jabesi dë vövöbajo'e aho'o sisëro gemu bojamirovoromo ö mahunö'e va'inumi'e muoho bövioho bise'oho ëma ömarueje. ²⁰ Rõhu jemë Keriso-are jöho bogo ëhioho röjëhamu hejarijeje. ²¹ Hesi jöho iae mae hejarijeje. Hesi aribövieho jëvë'ëro Iesuhu ëhi ëhi ë'oromo hibe juvade jö maho iae röjëhijamu hejarijeje. ²² Aviëhi jïë'e jöho hejarijeje. Mami'e öri sisëre jijiharije ë hesi uehoro mamioho boremi'öre. Èuehoro mamioho eja-horomo ëhuro mu sisë naguego sareramirovoromo ë muoho vaejego sisërejavuobe va'ajeje. ²³ Uehoro mamioho boremi'ö'i God uarego huro jemesi dë vövöbajo'o uhoho avohëho barë'iro. ²⁴ Èhi uaromo uehoro i'e baere. Èuehoro i'oho God-ro avohadeje noro hu va'ëne jioromo ma-taemo raromoromo mu maemu vaenövoröhego.

²⁵ Èhuni no sino hahoe gemuoho javuë'e jiaje ëhuni sareri sareri'e jöho vuonugo'i göëro gö hesi öriroho ma-jö maemu majahirovore.

²⁶ O vörönëgë'iroho nadi ri'öromu mu sisëho vaere. Nadi dë vörönimemu vörönimobe va'ego majaho beva'oromo vahirömëvo'iro. ²⁷ A'i vöröho vuonugego Satan bogo ijumëvo'iro.

²⁸ O ae rahu vajiohu'e mu vaejaje aho uavego ijoho nadi ëhi jïë'oho ë'i hesi övëro biririvoromo i'o mu'oho ma-avoho vae'i ëhuro mae sisë eni jiego bövi bise'o rumo'e aribövi jabesi örire suvuorovo'iröhe.

²⁹ O jö atë'iroho jö sisëho nadi ato'i ma-jö maemu atönövore. Èhi jïë'e jö atë'ohuro jemë ae ajëmi'iramu jabumë huë vavaene rabe jëvë'oho jemesi jöho heromo biririvëvo'iramu dë vövöbajo'e mae jëvo'ë'e.

³⁰ O God-are Aru'aho Maho nadi vavaenoho bojamire. Hu jemesirire jïë'ëro ëhu'ëro uvarueje: Jemë God-are aribövie jëvobe va'ojuvo hujeji ëho majaho rue'iramu sisëhu tövëvajoho God-ro jiovëho'iramu aho'obëhe ma-mae gemu jëvo'ajëjo.

³¹ Rõhu ijoho a jabesi jö sisëho nadi uehorovo'i arire. Nadi a jabesi jöënioho vörönimemu vörönimore. Nadi ano'i vörö'iraenövore. Nadi jö sisëho uëromu giamëhore. Nadi agëvore. Jö sisë gö gö nadi uehorovoromo ëhi jïë'e muoho vae'i ³² a'i göëro göhuni vavaenimorovoromo huë baerovë'i göëro gö hesi mu sisëho uehorovoromo vuonugore. God-hu jemesi sisë Keriso-are jöëni uehorovoromo vuonugadëhi jemë'o ëhi ë'ore.

Aji'ere raromo jijihö'iröhe jöhoje.

5 God-ro hesi dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvego jemë hesi aboji harihu'e jëvaje ëhuni huhu ë'ajëhi jemë'o ëhi ë'onövore. ² Èhi'oromo ae uehorovëvë'i raromo jijihonövore. Èhesi bëhoho Kerisoro no uehorovavuuromo nosi jöëni God-are örire suvuore bojamirovoromo guomorovadeje. Guomovamu God-ro uvadeje: Huro mabëhe ë'ë'ëro ëhuro iae na huë mae jëvajëjo. Kerisohu uehorovavuadëhi ëhi ae uehorovëvë'i raromo jijihonövore.

³ O jemë God-are aribövie jëvaje ëhuni önö'e mahunö'e muoho nadi vaeromo ae gö jabesi bövioho

bise'oho nadi ujuohëho'i ë'orego ëhuro ëhi jië'e mu sisë hesi jöho jemesiriroho bogojio'i. ⁴ O mu sisë jöho simano rumo'e jöho ijo ijo'e atarue jö sisëho nadi atore. Atë'oho bogo maehuje. A'i huë ma jöhemu God-are öröro atore. ⁵ Ave jö gavarujoho iae maeje. Ae rahu önö'e mahunö'e jijihë'oho o ae gö jabesi bövi bise'o ujuohëho'i ë'ë'oho Keriso'o God'o muebejarue öri ar-ieroho bogo va'oruomo'ë'e. Ae gö jabesi bövi bise'o ujuohëho'i ë'arue hesi bëhoho God dejonö bamo'i inömo sisë nuninö bamarue mueje.

⁶ Ëhi jië'e mu sisëho God-are jö bijönimarue ariböviohuro vaejaruëho jië'ëro ëhu'ëro God-are i'ue mana bae hesijö. Ae göehu sareri'e jö atoromo uëvë'oho: Bogo ëhioho jio'a'ajë uëvë'oho nadi ejëhore. ⁷ Ëhuni ëhi jië'e ariböviohu'oho gemuoroho nadi jijihore. ⁸ Urimoroho jemë'o ramoramo'ere raromonövarijeje. Jaruvoho jemë Badare aji'ere raromaruje. Ëhuni aji'ere raromaruje ariböviohu'oho raromo jijiharuëhi ëhi raromo jijihore. ⁹ Rabëni. Aji rovë'ohuro ëhuro mu maemu vaeromo jö maemu atoromo bövie bise'e avoho vaejarueje. Ëhuni aji'ero raromore. ¹⁰ Avoho uehorovoromo gare Badahu nimaje muoho diho jiego. ¹¹ O ramoramo'e mu aehu ma-imo vaejaruoho ëhi jië'e muoho nadi gavanovo'i mu mae vaejago jaburo ëho garomo uvoruom'o'iro: Nosi muoho sisë höjo. ¹² Iae ëhi jië'e muoho jabesi saginiëri vae'amaruoho javoje vëmunajoho jië'ego bogo atarue jöhoje. ¹³ Jabesi sisë aho'o gurihoro jiadoho aji va'orahoro jië'oho jabesi mu diehi jiajoho ë garuomo'ë'e. ¹⁴ Mu rabe va'orahore jië'oho iae aji'eje. Ëhuni noro God uehorovoromo jöe ioromo uvarueje:

Niavanuoho ri'öjëjo.

Guomanuoho i'ovëjo.

Ëhi'o'iramu Kerisoro ja ajivavo'ajëjo.

¹⁵ Ëhuni jemë diehi jië'e mu vaeromo raromo jijiharu-joho ëho avo'avoho vaere. Simano rumo'e muoho bogo a'i simano ma'e muohemu vaere. ¹⁶ Mu mae rovajo-ho nadi vuonugo'i hesi muoho avoho vaere jaruvoho mu sisë vaeruomaje majae jiaje. ¹⁷ Ëhuni nadi sisë'ioho uehorovo'i a'i jemëhu diehi mu vaejoro Badahu nima-joho ëho avoho garomo baere.

¹⁸ Nadi vörö'e jovoho ue'ahago simanoho huotorovëvo'i. Ëhuro sisërejëvo'ë'e. A'i nadi'ego God-are Aru'ahohuro rarovëvego ëhuro simano mae jëvo'i. ¹⁹ Psalms surire jajivare jöho God rajahi'iröhe jöho Aru'ahuhu bojëmaje jöe gö gö iaruoho majahirovore. Dë vövöbajo'e aho'o God rajahiroho ëhi jië'e jöho ionövore. ²⁰ Vae majae huë mae o huë sisë rovë'oho nosi Bada Iesu Keriso-are ihoro God Vavuoho mae uanövore.

Masurovë'e ariböviohu diehi avoho raromo'iröhe jöhoje.

²¹ Röhu Keriso mae uehorovaruje jëvaje ëhuni göëro gö hesi jöho ejahorovore.

²² Vaboroharo Badare jöëni jemesi baruoho ejëhore ²³ rabëni hesi bëhoho baruoho vaboro jemesi simane jio'amë'e jiaje. Keriso ekaresia nosi simanoho jio'i no hesi sino haho'e gemuoho javuë'ëro huro no maro ba-

mavuë'eje. Röhu hu ekaresia nosi simano jiajëhi ëhi baruoho vaboro jemesi simanoho jio'ame. ²⁴ Ëhuni ekaresiaehu Keriso-are jö ejaharuëhi ëhi vaboro ömo'ömoho jemëro baru jabesi jöho ejëho barëre.

²⁵ O baruoharo jemesi vaboroho dë vövöbajo'e aho'obëhe uehorovëvore. Ëhesi bëhoho Kerisoro ekaresiaho uehorovavuoromo hesi arijo'arije bojamirovoromo guomorovadeje ²⁶ ëhuro ekaresiaho jövëro u'ovahuoromo hesi jöho majahuiromoma-maemu avohavuoröhëni. ²⁷ Ma-maemu avohavuego ekaresiaho aji mabëhe javuoröhego. I'o masu'iröhe magonaho va'inumi rumo'e sino haho'e bogo abuejë'e sisë rabe rabe bogojio'i ma-maemu jiajëhi ekaresiaho no ëhi ma-maemu gemu javuego huro no hesi baejavuoröhëni. Ëhuni ekaresiaho no uehorovavuoromo ajamuijadeje. ²⁸ Iae Kerisohu ekaresia uehorovavuadëhi ëhi baru ömo'ömoho jemëro jemesi vaboroho uehorovëvore. Uehorovëvoromo jemesi sino rajahirovarujëhi jemesi vaboroho ëhi rajëhire. Jemëhu jemesi vaboro rajëhijë'ohuro ëhuro jemesi sinohu'o rajahirovarujeje. ²⁹ Aho jabesi sinoho bogo bijönimorovo'i a'i Kerisohu ekaresiaho no hesi sino haho'e gemuoho javuajëromoma muebejavuajëhi aëro jabesi sinoho ëhi avo'avoho mueberovarueje. ³¹ Vaboro'o baru'o jabesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Ëhu'ëro jië'ëro aëro vëmu vavu'oho rëmö'ö'i vaborohu'o gemu mae hi'a'ajëjo. Hu'o hi'iramu jabumë niö'i jëvadoho röhu gemu jio'a'ajëjo. ³² Ëhi uvë'eje. Röhu ë jö hesi bëhoho uhuroho jö börrömo börrömeje. Ëjö hesi bëhoho naro uëve Keriso'o hesi ekaresia'o no gemuoho javuaje jöhoje. ³³ Röhu jemesi jöhu'oje. Ae gemu gemu jemesi arijo'arije rajahirovarujëhi jemesi vaboroho ëhi rajëhire. O vaboro ömo'ömoho jemëro baruoho masijoho hö uehorovore.

Aboji harihu'o vëmu vavu'o diehi avoho raromo'iröhe jöhoje.

6 O aboji harihu'oharo Badare jöëni vëmu vavu'o jabesi jöho ejëhore. Ëhi ë'ë'oho iae maeje. ² Ëhi jië'e jögoroho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Jasi vëmoho vavuoho mae uehorovëvonëjo. Ëjöho börrömo maego God-ro ë hesi viture uvadeje: Jaehu ë jö ejë'oho naro mae ajami'ejöjo. ³ Ëhesi bëhoho uvë'eje: Vëmu vavu'o mae uehorovëvë'oho ëhuro maho javo'iramu sa'are majae ëgo'o hi'a'anuejo.

⁴ Röhu vëmu vavu'oharo jemesi aboji harihu'oho nadi sisë'ioho avohëvego dë vörönëgo'iro. Nadi ëhioho ë'i a'i avoho muebejëvoromo Badare jöho röjëhirego heromo avoho raromobe va'oruom'o'iro.

Avare mu vaejëharue ariböviohu'o jabesi simano vaejarue ariböviohu'o diehi avoho raromo'iröhe jöhoje.

⁵ O ae gö jabesi muemu vaejëharuje aribövioharo jemesi a masijo jabesi mu vaejë'iroho uvore: No Keriso-are mue vaejaruëromoma jabesi jöho avoho uehorovoromo jemesi dë vövöbajo'o uhohu'o ejëhonövore. ⁶ Nadi ma-döemuoho ejëhorego jemesi

masijohuro gëromu uvo'iro: Mu mae vaejarujëjo. A'i uvore: No Keriso-are mue vaejahuëromu nadi bijöni-mo'i dë vövöbajo'e aho'o mu öroro bojamiromu God-hu nimaje muoho vaenövore. ⁷ Uvore: No bogo ma-a jabesi muoho vaejëho'i Badare mue vaejahuëromu dë sasohoromo muoho vaere. ⁸ Uvore: Ae gemu gemu mu mae vaejë'oho Badaro suvuoroho mana bojamui'ajëjo. No avare muemu vaejëhë'oho o nosi nimoro mu vaejë'oho iae hesi höjo. Ae gemu gemu mana bojamui'ajëjo.

⁹ O simano vaejaruje aribövioharo ëhi mu mae vaenövore. Jemesi mu aribövi jö sisë uëromu giamëharujoho vuonugore. A'i uvore: Nosi mu vaejahuëromu aribövi jabesi o nosi Bövioho iae ae gemu ö'idöre hijajëjo. Huro mu ariböviohu'o no'o magemuoho uehorovavuaie höjo.

Keriso-are ariböviehu ajamirovoromo niögu biriri'oho io'amoromo bijo buno baeromo Satan'o muorovo'iröhe uhu jöhoje.

¹⁰ Röhu aveho ijo tugoho'i jöho majëhi'ie'e. Bada'o gemu mae jioromo hesi darugo maho baeromo biririvore. ¹¹ God-hu bojamuajë muorovo inömoaho aho'o ujuohore Satan-ro sarerëmijego ëhuro biririvoromo riravo'irarije. ¹² No bogo ma-a'oho muorovo'i a'i a iosiramuijë'e sisë aribövi masijohu'o muorovarueje. Sa'ae aho'obëhe ramoramo'e mu muebejarue ariböviohu'o döre raromarue sisë ariböviohu'o vörö'e sisë aribövi ioro'iorohu'o ëho jabu'o no muorovarueje. ¹³ Ëhuni God-hu bojamuajë muorovo inömoaho aho'o ujuohore maja sisë rovego Satan-ro jemë'o muorovego biririvo'irarije. Ëhi muorovojuvo majae barë'iramu biririvoromo ëhi baberumi riravo'aruje.

¹⁴ Ëhuni avoho riravore. Röhu a'o muorovo'ie'iroho götaho dë'ahore muoho titimo'iramu dë'ahoho bibivoromo ëhuro eni javo'ë'e. Ëhesi bëhoho mu sisë'o muorovo'ie'iroho God-are uehoro mahemu ma'eno titimorego ëhuro eni jëvo'iro.

O a'o muorovo'ie'iroho biriri'e niögohu vinebire ba'amo'iramu ëhuro eni javo'ë'e. Ëhesi bëhoho mu maemu baeromo maemu ömorego ëhuro eni jëvo'iro.

¹⁵ O a'o muorovo'ie'iroho höru gudu ba'amë'ohuro ëhuro mae nami juvo'a'anue. Ëhesi bëhoho Kerisohu huë mae bojamuajë jö maho simanoro bamore avoho bibivo riravo'irarije.

¹⁶ O vëni ravë'e bijo vösö huotovaho'ie'iroho ejoho ma'enoromo nami'iramu siroho ro ë ejore riravoromo sugigivoromo vënoho duoroho'amo'ë'e. Ëhesi bëhoho God-ro no ajamuijaje hö uvoromo hu mae uehorovonövore. Ëhi uehorovë'ohuro Satan-ro hesi vörö'e bijohuro bijëho'iramu bogo ejaho'aruje.

¹⁷ O a'o muorovo'ie'iroho biriri'e simano bosöho didi'oromo simanoho tugohorovo'anue ëhuro bogo nemavo'i mae javoröhego. Ëhesi bëhoho simanëro uehorovoromo uvore: God-ro no maro ramuë'e höjo. Ëhi uehorovë'ohuro ëhuro Satan-are sisëho tugoho'iramu jemë bogo baejëvo'ë'e.

O a'o muorovo'ie'iroho kaejö ëgohu övëro ma'enoromo muorovo'anue. Ëhesi bëhoho God-are jö hesi Aru'aheru bojamuijajoho ëhi ma'enoromo Satan'o muorovore.

¹⁸ Ëhi jïë'e muoho vaejë'i majae ëhi God-are Aru'aho hesi uehoroho baeromo parie gö gö vaeromo jöe gö gö ëninaminövore. Ëhi ë'irarije nune jioromo majae ëhi biririvore. Biririvoromo God-are aribövie aho'o jabesi jöëni uehorovore. ¹⁹ O nasi jöho ëhu'o uehorovore. Uarego naehu hesi jö a majëhi'ie'iroho huro jö maho bojemego naru bogo juhuonivë'e ma-sama'e majëhinövö'iro ëhuro jabumë hesi gurihijë'e jö ma hesi bëhoho mae garomo heruomoröhe. ²⁰ Ëjö maho ae majëhi'irodego ëhuni na God-are ihoro jö majëhijaje ae jeve. Röhu na savoji gagore hije. Ëhuni God uarego na birire bojemego huhu bojemade muoho vaeromo bogo juhuonivo'i ë jöho ma-sama'e majëhinövö'iro.

Ave surire jajivade ijo tugoho'i jöhoje.

²¹ Röhu na diehi jevajoho o mu rabe vaejajoho ë jöho jemë'o he'irarijego ëhuni Tychicus-ro ö'oromo majëhi'iramu he barë'aruje. Tychicus hu nosi huë baerovarue öeje. Hu Badare muoho biririvoromo vaejajeje. ²² Ëaho naehu nugö'ö'ie'aje hesi bëhoho huro ö'oromo jöho majëhijego noehu diehi raromarue jöho jemëro hejego dë vövöbajo'oho mae jëvoröhego ëhuni nugö'ö'ie'ie.

²³ Röhu na nege God Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o jaburo nasi ö mueno'oho jemë ajëmijego jemëro God mae uehorovoromo huë mae raromoromo rajahirovo'irarijego. ²⁴ Nosi Bada Iesu Keriso rajahiemu rajahijaruje aribövioho aho'obëhe God-ro huë baeromo ajëminövö'ë'e. Ahia mino'e.

PHILIPPIANS

Paul-hu Philippi ekaresia jejëmade jöhoje.

1 O asë'e Iesu Keriso'o gemuore jëvoromo God-are ariböviëro jëvë'ëro Philippi amore raromarujoho Paul na'o Timothy'o Iesu Keriso-are mu vaejoharue ae niö'i noro jemesi örire jejëmijö gare. O ekaresia muebejëvaruje ariböviohu'o ekaresia ajëmijaruje ariböviohu'o jemesi örire jejëmijö.

² Na nege God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego.

Paul-hu Philippi ekaresia uehorovoromo God'o jö jövonövade jöhoje.

³ Naehu jemë uehorovëvë'iroho jemëni God nasi Börömoho huë mae uavajeje. ⁴ O jemëni God-are örire jö jövä'iroho nimorohë'i jöho majahijajeje. ⁵ Rabëni hesi bëhoho mami'e jemëhu aevo'i na'o bimuvoromo Keriso-are jö ma hesi mu ajëmijarijoho ëhi ajemibe ruejuvo jaruvohu'o ëhi gemuoho ajëmijarujeje. ⁶ Èhuni na mae uehorovoromo uvajeje: God-ro mabëhe aevoromo jemesi dë vövöbajo'o avohëvadoho iae ëhi avohëvobe va'ojuvo hujeji Iesu Keriso-are majaho rue'iramu avohëvo barë'ajëjo. ⁷ God-hu jemë ëhi avohëvobe va'a'ajë uvajoho ëho iae maeje ë hesi bëhoho jemë nasi dë vövöbajo'ere jëvë'ego. Jemë na'o gemuore mu mabëhe baejë'e jëve. God-ro mu mae bojemamu urimoho na savoji gagoroho bogo hijë'iro hesi jö ma hesi jöhuni birivoromo majëhibe rovodoho jaruvoho na savoji gagore hijë'i ëhi gemuoho majëhijajeje. Jemëro ëhi jië'e mu mabëhe na'o bimuvoromo ajemibe rovë'e jëve. ⁸ Röhu Iesu Kerisoro nasi dëre rumorovevego na jemëni sisë maro vavaene-gajeje. God-ro ge'ego na mae uëve.

⁹ Röhu ave jöho na jemëni ëninamijajeje. Naro uavajeje huro jemë ajëmijego jemë simane mae jioromo mue bövie bise'e garomo ae rajahuijarujoho gö'o gö'o döre ëhi'obe va'oromo ¹⁰ ëhuro rabe rabe maho jiego ga'irarijego. Èhi jië'oho Keriso-are majaho rue'iramu jemë jö sisëho bogojëvo'i uhohu'o ma-maemu jëvo'ë'e. ¹¹ O Iesu Kerisohu ajamuego vaejarue mu mahuro jemë'o rumorovëvo'ë'e ëhuro God-are ihoho dö maro ajiomoröhego.

Paul-hu hi juvonövade hesi bëhoho Keriso uehorovoromo juvonövade jöhoje.

¹² Röhu nasi ö mueno'e na nege jemëro ave jöho ga'irarijego. Na ave savoji gagore hijamu mu rabehu rabehu nasi örire rovadohuro ëhuro Keriso-are jö ma

hesi muoho bogo sisërë'i marëjë'eje. ¹³ Marëjë'ëro ëhu'ëro sa'a a börömo hesi javu atovarue ariböviohu'o a ioro'iore aho'obëhe jabu'o mae garomo uvoruoma-jeje: Nörö Keriso-are aëro jië'ëro savoji gagore hijajëjo. ¹⁴ O Christian ö mueno'e marohë'e maëro gevarue na savoji gagore hiromo mae biririvego geromo jabu'o daruge baeromo ëhuro bogo juhuonivë'e mabëhe birivoromo God-are jöho majëhijarujeje.

¹⁵ Èariböviohu'o a ioro'iorohuro iae nasi mu mahuni dë vörönimoromo na iosirem'i'irögoro Keriso-are jöho majëhijarujeje röhu a ioro'iorohuro huë mae bojemi'i ë'arujeje. ¹⁶ Jabumë uvarueje: God-ro nörö aviae bamae höjo ëhuro aëro God-are jö maho sareri'e atego nöröro aho'iröhego. Èhuni jabumëro na mae uehorovevoromo Keriso-are jö maho majëhijarujeje. ¹⁷ O ë aribövi ioro'iorehu Keriso-are jö majëhijaruoho bogo maho uehorovoromo ë'i a'i jabesi ihohemu uehorovoromo Keriso-are jöho majëhijarujeje. Jaburo uvarueje: Noehu Keriso-are jö ae majëhijë'ohuro ëhuro a masijohuro heromo Paul savoji gagore hijajoho röhu gö'o döre i'ue bojami'aruëromo ëhuni Keriso-are jöho majëhijarujeje.

¹⁸ Röhu ëho hesije. Aehu ma-döhemu uehorovo'i o uhohu'o uehorovo'i o diehi uehorovoromo Keriso-are jö majëhijaruoho röhu aëro Keriso-are jöho iae majëhijarujeje. Na ëho uehorovoromo nimorohajeje. Röhu bogo vuonugo'i ëhi gemuoho nimorohonövo'ejo.

¹⁹ Èhesi bëhoho naro garomo uvajeje: Naehu ëhi sisë'i hijajoho jemëro nasi jöëni ëninami'iramu Iesu Keriso-are Aru'ahohuro ajemi'iramu ëhuro na mae hi'ejöjo.

²⁰ Èhuni naehu ave uehorovajohuremu nego avohe na bogo mae bogo javojoho baeromo muoho vuonugo'i a'i majae aho'o röhu avejë'ohu'o biririvo avohoromo nasi arijo'arije aho'o bojamirovego Keriso-are ihoho dö maro jioröhego. Na ave sa'are hijë'oho o guomevë'oho ëhi gemu jiojöro nege. ²¹ Na ave sa'are hijë'oho Keriso gemu uehorovë'i hibe juvajeje. O guomevë'oho jaruvo sisë'i hijanovajoho ijönö mabëhe hi'ejö. ²² Na ave sa'are ëgo'o hijë'oho ëhuro i'o mu'e birohönövo'ejo. Hesi nani'o diehi ë'ejo. ²³ Na uehore niö'i jevo'ego ëho uehorovë'e hije. Iae na nege guomoromo sa'aho vuonugo'i va'o Keriso'o gemu mae hi'irodëni. Hu'o hijë'oho ëho mahojë. ²⁴ Röhu naehu birivoromo sa'are hijë'oho ëho börömohoje jemë ajëmi'irodohuni. ²⁵ Èho na eni gavë'e jeve. Èhuni na garomo uve: Naro birivoromo jemë'o hi'ejöjo ëhuro ajëmego Keriso mae uehorovobe nimorohobe va'irarijego. ²⁶ Èhi jië'oho naro röhu maho ö'iramu jemëro na geromo Iesu Keriso-are örire mabëhe rajahi'aruje.

²⁷ Rõhu na diehi jevë'oho jemëro Keriso-are jö maho eromo raromo jijihore. Èhuremu börömoheje. Èhi è'è'oho èhuro naehu ö'oromo gëvë'oho o öre ègo'o hiromu ma-jemesi jöhemu hejë'oho na garomu uvo'e-jo: Jemëro gemuoro riravoromo uehore gemu baeromo mue gemu nimoromo jö ma hesi muohuremu biririvoromo nigemarujëjo. ²⁸ Biririvoromo nigemoromo jemesi jö bijönimoruomaje aribövioho bogo juhuonëmijarujëjo. Bogo juhuonëmijamu gëvë'ohuro èhuro God-ro røjëhijajeje jabumëro garöhego maja ijönöho jabumë sisërëjëvo'i jemë marojëvo'iröhoho jëvego. Iae God-ro jemë ajëmi'iramu marojëvo'è'e. ²⁹ Jemë Keriso-are mu börömohe niö'i baejë'e jëve. Göho Keriso-are örire mae uehorovo'irarijoho göho hesi jöëni vi'ehe bae'irarijoho. ³⁰ Urimo jemë iae gavarijeje na sivohoromo Keriso-are muoho nigemamu. O jaruvoho jemë hejarujeje aëro uvoruomego: Nöröro èhi gemuoho è'aje höjo. Rõhu è mue gemuoho jemëro na'o bimuvoromo èhi sivohoromo ömo'aruje.

No bogo nosi nimaruohe mu uehorovo'i göehu gö huë baerovo'iröhe jöhoje.

2 Jemë aho'o Keriso-are ae gemuoho jëvajo na jemë èhuro hejarujeje biririvëvego. Kerisohu jemë huë baejëvajo na jemë èhuro hejarujeje jemesi dë vövöbajo'oho giogovëvego. Na jemë God-are Aru'ahohu'o gemuoro jëve. Na jemë göëro göhuni vavaenimoromo dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvarujeje. ² Èhi jëvë'e jiaje èhuni ma-gemuoro jioromo uehore gemu baeromo huë baerovë'e muoho gemu vaerego na heromo nimoroho avoho'iro. ³ Nadi jemesi sinohemuoho uehorovoromo a ioro'ioroho èma iosirëmiromu ihoho döroho bamorovo'i uehorovoromo muoho vae'irögöro a'i ma-u'emu uehorovoromo a ioro'ioroho masije hö uvoromo jabesi ihoho döro bamore. ⁴ A ioro'ioro jabesi ihoho döro bamoromo rõhu nadi jemesi jöhemuoho uehorovo'i a'i a ioro'ioro jabesi jöhu'o uehorovore.

Kerisohu hesi nimajoho bogo uehorovo'i sa'are ruero mo God-are jöhemu ejahadëhi noehu èhi è'iröhe jöhoje.

⁵ Iesu Kerisohu uehorovadëhi èhi uehorovore. ⁶ Hu God jiajëhi èhi jïë'ero rõhu bogo uvadeje: Naro biririvoromo God-hu hijajëhi èhi hi'ejöjo. ⁷ Hu bogo èhioho uvo'i bövie bise'e nugö'ö'amoromo mu vaejahuaje a jiajëhi èhi jiadeje. Ma-a javuajëhi èhi jiadeje. A nu ano'o va'ëne jioromo ae aho'obëhe nosi nunire rovadeje. ⁸ Rueromo hesi iho börömohe uehorovoromo vuonugö'i ma-God-are jöhemu ejahobe juvoromo èhuro guomadeje. Korosire anamu guomadeje. ⁹ Èhi è'è'ego èhuni God-ro ajamamu huro dö maro ajio namijamu hesi ihohuro iho ioro'ioroho iosiramuiromu börömo bëhe jïë'eje ¹⁰ èhu'ego ae aho'obëhe ö'idöre raromarue sa'are raromarue sa'a uhure raromarue aribövioho noro Iesuare ihoho böröme höromu hu rajihoromo ague aho raromoromo ¹¹ ae aho'obëhe noro

huruohoromo uvoruomoröhego: Iesu Keriso iae Bada hö uvoröhego. Èhi uvo'iramu God Vavu hesi ihoho börömo bëhe jio'è'e.

Ramoramo'ere raromarue ariböviohu'o ave sa'are raromoromo noro ironö'e ajivëvo'iröhe jöhoje.

¹² Nasi ö mueno'e naehu jemë'o gemu mae hijamu jemëhu nasi jö ejehonövarijoho rõhu jaruvo na öri ègobövire hijajohu'o nasi jöho ejehonövore. Èho börömoheje. Juhuoni'o butubutu'o muoho avo'avoho vaerego jemë ma-mae jëvo'iro. ¹³ Èhesi bëhoho God-ro jemesi dë vövöbajo'oho huotovëhajeje èhuro huhu nimaje èhi jïë'e muoho vae'i nimoromo vae'irarijejo. Èhuni èhi jïë'e muoho vaere.

¹⁴ Mu rabe rabe vaejë'oho nadi muoho bijönimoromo jö sisëho atoromo o jöho aho'ahëmi'irögöro a'i muoho ma-vaere. ¹⁵ Èhi è'è'oho jemë jö sisëho bogojëvo'i uhohu'o ma-mae jëvo'è'e. Sareri sareri'e aribövi sisëhu'o gemuore raroma'aruje rõhu jemë God-are aboji harihu'e maemu jëvo'è'e. A i'ovavuo'iröhe jöho røjëhiromu èhuro jiji mujöru'ehu ramoramore ajivo'amajëhi ramoramore raromarue aribövioho èhi ajivëvore. Jemë èhi è'è'oho Keriso-are majaho rue'iramu naro uvo'ejo: O mabëhëjo. Jemë nasi jöho mabëhe ejeharije höjo. Na sa'are hiromu jöho majëhiromu muoho bogo èma sivohoromo darugoho boremi'öjode höromu jemesi jöëni nimoronimorohë'i jöho jövo'ejo.

¹⁷ Rõhu hesi nani'o nani aëro anego'iramu guomevo'è'e. Èhi'o'iramu nasi köho rue'iramu God-ro uvo'è'e: Èho na suvuore bojemijajëjo. Rõhu jemëhu hesi örire mae uehorovoromo mu vaejarujoho èhu'o God bojamijaruje suvuoreje. Rõhu nasi suvuorohu'o jemesi suvuorohu'o gemuoro jio'iramu God-ro garomo uvo'è'e: Iae eni jiajëjo. Èhuni aehu na èhi anegego guomevo'iröhoho na huë mae jeve. Huë mae jevoromo jemë'o gemu mae nimoroheve. ¹⁸ Naehu è'ajëhi jemëro huë mae jioromo na'o gemu mae nimorohore.

Paul-hu Timothy'o Epaphroditus'o rëmö'öjogo Philippi amore ö'iröhe jöhoje.

¹⁹ Iae na uehorovoromo uve: Bada Iesuhu nimë'ohuro èhuro na ma-burëro Timothy nugö'ö'iramu jemesi örire ö'a'ajëjo. Èhi è'irodëro nege. Èhesi bëhoho ö'oromo jemëhu diehi raromaruje jöho huro vuonorö'ö barovego na heromo huë mae jevoröhego.

²⁰ Timothy-ro gemuëro na'o gemuoro uehorovoromo bogo döhemuoho a'i uhohu'o jemesi jöho uehorovajeje. Èhi jïë'e a göho bogojeve. ²¹ A ioro'iorohuro bogo Iesu Keriso-are jöho uehorovo'i jabesi muohemu uehorovarueje. ²² Rõhu jemë gavarujo iae hu a maeje. Harihehu vavu ajëmijaruëhi huro na èhi ajemiromu Keriso-are jö ma hesi muoho vaebe rovë'eje. ²³ Èhuni na uehorovoromo uve: Ga'irode nasi muoho diehi jiamu gavë'iroho hu nugö'ö'ejöjo ö'iröhego. Na èhi nege. ²⁴ Rõhu naro uve: Badahu nimë'oho majae ma-bisemu barë'iramu na'o ö'ejöjo.

²⁵ Röhu naro uvodeje: Nosi Christian öho Epaphroditus nugö'ö'ejöjo ö'ojöro. Ëhuremu iae mae höjo. Röhu avevejö'oho hu na'o bimumoromo Satan'o muorovoromo mu vaejaje aeje. Mami'e jemëro nugö'ö'jarijeje huro rueromo jemesi ihore nasi vavaenoho ajem-inövo'iröhego. Röhu naro hu sionëro nugö'ö'je. ²⁶ Nae-hu hu nugö'ö'irode hesi bëhoho huro ae aho'obëhe jemëni vavaenime. Vavaenimoromo nurunurume jemesi jöhuni. Ëhesi bëhoho jemë hejarijeje uvavamu: Hu guomo guome baejade hö uvamu hejarijohuni ëhuni. ²⁷ Iae mae. Hu guomo guomo böröme baeromo guomo hesi jiadeje. Röhu God-ro hesi jöëni vavaenimoromo ajamijadeje. Bogo hesi jöëniöho gemu vavaenimo'i a'i nani vavaenimadeje hu guomego naro huë vavaene gö'o döre baejöëni. ²⁸ Ëhuni na nego avohe nugö'ö'jogo ö'ojöro ëhuro hu ö'ego jemëro röhu maho garomo nimoroho'irarijogo o ëhuro nasi nurunuruho barëjanovoröhego. ²⁹ Ëhu'e jiaje hu ö'ego Badare ihoro börömo mae nimorohoromo rajahire. Ëhesi bëhoho hu uvadeje: Philippi amo rajoho ame ëgoböviro raromoromo Paul ajamijë'oho bogo eni jiajëjo. Ëhuni naro jabu'o röromö è muoho vae'ejö uvoromo ëhuni hu ave sa'are hi'iröhe jöho bogo uehorovoromo guomo hesi jiadeje. Ëhuni ö'ego rajahire. O huhu ë'adëhi ae rahu jabesi sino bogo uehorovo'i Keriso-are muohuremu uehorovë'oho ëhi jië'e aribövioho aho'obëhe rajëhinövore.

Noehu God-are nunire mae riravo'iröhe öroho ëho Keriso mae uehorovo'iröhe jöhoje.

3 Nasi ö mueno'e ijo tugöho'i jöho majëhi'ie'e. Badare öroro uehorovoromo nimorohore. Röhu ave majëhi'irode jöho mami'e uëvodoho röhu maho majëhijë'oho bogo u'uvevo'ë'e. O jemë röhu maho hejë'oho ëhuro avo'avoho raromo'aruje. ² Ö sisëho va'ëne aribövioho gëvë'i raromore. Jaburo God-are muoho sisë'i röjëhijarueje. Ëhuni gëvë'i raromore. Jaburo uëvarueje: Jemëro Jew rajo muoho vaeromo jemesi sinoho tarivorëjo ëhuro God-are nunire mae riravo'irarije. Röhu jabuhu röjëhijarue muoho bogo mu maehu jio'i ëho sino taritarivo'iröhe muoho jianove. Ëhuni gavë'i raromore. Ëhi jië'e ariböviohuro sarerëmi'ë'ö. ³ Jaburo sarerivoromo uvoruomajeje: No sine tarivo'amë'ëro ëhu'ëro no God-are aribövie javuajëjo. Röhu jabumë ma-döhemu God-are aribövie jioruomö'i a'i no uhohu'o God-are aribövie javue. Ëhesi bëhoho noro God-are Aru'aho hesi darugoho baeromo hu rajahiroho Iesu Keriso uehorovoromo nimorohë'i atarueje. No bogo uvarueje: Nosi muohu'o ihohu'o ave sa'are mae jiahuë'oho ëhuro God-are nunire mae riravo'ejarëjo. ⁴ Röhu nosi muohu'o nosi ihohu'o mae jiahuë'ego ëhuro God-are nunire mae javuo'ibejo Paul nasi muohu'o ihohu'o mae jiehë'ëro jië'ëro uvo'ibejo: Na hesi nunire mae jevajëjo. A ioro'iorehu uvaruoho: No Jew rajo maëro javuë'ëro Jew rajo muoho avo'avoho vae'ego God-are nunire mae javuajë uvaruoho Paul naro ëhi uvo'ibejo iae mae jio'ibejo rabëni naro jabumë iosirëmiromö Jew rajo maho na

jevë'ego. ⁵ Rahevamu hurae gemu barëjamu Jew rajo muoho vaejevoromo nasi sinoho tarijehareje. Nasi vëmu vavu'oho Israel rajëro jëvë'ëro ëhu'ëro na'o Israel raje jeve. Benjamin-are uje gemuoho jeve. Nasi hi-jo mino'ehu Hebrew huëhu atobe Hebrew mu vaebe rovarëhi na'o ëhi gemuoho ömajeje. O mu vaeröhe jögoru ejaje ae jevadeje. Pharisee ariböviehu jögoru e avohojöro uövuaruëhi na ëhi'obe rovodeje. ⁶ O God-are mu nimode ae jevadeje. Naro uvodeje: Jew rajo muoho God-are mue höromö ekaresia aribövioho sisë vaejëvo'i hijodeje. Jew rajo nosi jögoru ejaruohuro ëhuro mae javuo'ibejo ja uvo'ibejane: Nörö mabëhi mae höjo. ⁷ Ëhi jië'e mu mae iho mae jevamu iae marëjevajë uvodoho jaruvoho Keriso-are jöho uehorovoromo uvajeje: Ëhuro sisërëjevë'e höjo. ⁸ Naro uvajeje: God-are nunire mae nami'irögoro naehu Jew rajo mu vaejë'ohuro mu ioro'iorohu'o noehu vaejogo God-are nunire mae javuoröhe ëhi jië'e mue aho'obëhe naehu uehorovë'oho ëhuro sisërëjevo'ajëjo. Iesu Keriso nasi Börömo ga'irodoho ëhemu börö-moho höjo. Hesi jöëni mu ioro'iorohö musisi va'ëne höromö boremi'öjë'e jeve ëhuro naro Keriso bae'irodëro. ⁹ Keriso baeromo hu'o gemuoro bimu-vo'irodëro. Jaruvoho bogo nasi ëma birivoromö Moses-are jögorohö eromö uvajeje: God-are nunire mae jevajëjo. Bogo. A'i na Keriso mae uehorovoromö ëhuro hesi nunire mae jeve. Ëhesi bëhoho God-ro ajamuego no mae uehorovoromö hesi nunire mae riravarueje. ¹⁰ Na nege nasi simanohuro dë vövöbajo'ohuro Keriso ga'iro hu ri'öjë'ëro hesi darugohuro ajemijego marëjevojöro. Huhu huë vavaeni vi'ehi baejadëhi na'o ëhi gemuoho baebe va'iro. Huhu mu sisë mu'uvahuo'i guomadëhi na'o ëhi mu sisë garomö hörëro taemobe va'irodëni. ¹¹ Sisëho hörëro taemobe va'oromö ëhuro ijönö Iesuhu guomoromö ri'öjadëhi nani na'o eni jevë'ohuro nasi sino haho'ohu'o guomoromö ëhi ri'ö'irodëro. Ëhuremu nege.

Paul-hu daruge aho'o bojamiromö Keriso-are mu vaejadëhi no'o ëhi ë'iröhe jöhoje.

¹² Na bogo uehorovoromö uvajeje: Mami'e Keriso-are muoho baejë'ëro mu sisë bogojevo'i bövie bise'e eni jevajëjo. Bogo ëhioho uvo'i a'i Iesu Kerisoro hesi baejevë'ego ëhuni hesi muoho bae'i birivoromö muoho vaejajeje. ¹³ Nasi ö mueno'e na bogo uvajeje: Naro Keriso-are muoho bae barëjë'e jevajëjo. Röhu ave muoho gemu uehorovajeje. Mue urimö vaebe rovodoho na bogo uehorovo'i ijönö jioröhe muohuremu bae'i sivohoromö ë'o gavajeje. ¹⁴ Naehu vaejörö Kerisohu nimajohö ëhemu nunire bamoromö ë ahorirëro vae'i birivoromö ë'o gavajeje ëhuro ruahö'öromö suvuorohö bae'irodëro. Èsvuoro hesi bëhoho God-hu uevego na Iesu Keriso'o gemuoro jevë'ëro hesirire ajiomö'irodohoje.

¹⁵ Ae rahu a duvahonö'e uehorovarue aribövijavuë'oho naehu uëvodëhi ëhi uehorovonövo'ëjo. O jemëhu jö gö uehorovë'iroho God-ro ëho röjëhi'iramuga'a'aruje jemë bogo eni jëvo'iramö. ¹⁶ Ëhi jië'ego

Keriso-are jö ejahobe rovaroho ëhi ejahobe va'ejo. Ëhi jïë'oho iae maeje.

¹⁷ Nasi ö mueno'e jemë gemuoro bimumoromo naehu ë'ajëhi ëhi ë'onövore. Noehu öri mare jijiharuehi ëhi jijiharue aribövioho gë avohoromo jemë'o ëhi ë'ore. ¹⁸ Röhu ave jöho majae aho'o majëhi'i hijodoho huë vavaene bogo bise'o vadu'oho baeromo röhu maho majëhi'irögorö ë'e. Ae aho'obëhe mu sisë vaebe jijihoromo ëhuro Kerisohu korosire guomade jöho ahanovoruomajeje. ¹⁹ Ahanovoromo röhu noehu God böromoho hö uehorovaruëhi ëhi jabumëro jabesi sinohuremu nimajoho böromoho hö uehorovoruomajeje. Javoji'e muoho vaeromo mae höromo nimoroni-morohë'i jijihoruomajeje. Ave sa'a hesi muohemu uehorovoruomajeje. Ëhu'ëro jïë'ëro vëni'e örire va'o hesi jioruome. ²⁰ Jabumë ëhi jïë'e aribövie jioruome röhu nosi öri ari'oho bogo aveho jio'i ö'idöre jie. Ö'idöre jïë'ëgo no raromoromo muebejarueje Bada Iesu Keriso no maro bamavaaje ahuro ö'idöre jioromo rueröhego. ²¹ Rueromo mue bövie bise'e ruahö'ö'amoröhe darugoho baeromo nosi sino haho'e u'uhavuajoho avohahuo'iramu gorosovoromo hesi sino haho'o mabëhe jïajëhi ëhi mabëhe javuo'amo'ë'e.

Noehu uehore gemu baeromo nimorohoromo mu maemu uehorovo'iröhe jöhoje.

4 Ëhuni nasi ö mueno'e Badare öroro ëhi uehorovoromo birivoromo riravore. Na jemesi örire dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvego jemesi jöëni vavaenegajeje. Na jemesi jöho uehorovoromo huë mabëhe jevë'ëro nimoroho avohajeje. Ëhuni na jemesi örire uëve: Nasi ö mueno'e birivoromo riravorëjo.

² Naro Euodia jasi örire uave. Syntyche jasi örire uave. Badare magonahe gemuoho jëvaje ëhuni uehore gemu baere. ³ Röhu ja na'o mue gemuoho mae vaejanue ae javë'ëgo naro ave jöho jasi örire uave. Ëmagonaho niö'ioho ajëmijego gemuoro avoho ari'iro. Ëhesi bëhoho ë magonahoho jaburo na'o gemu mae bimumoromo God-are jö ma hesi muoho birivoromo vaejareje. Jaburo Clement'o na'o mu vaejarue aribövi ioro'iorohu'o ëhi ë'areje. Jabesi ihoho mae raromemu raromo'iröhe ö'idöre jïaje surire ë jajivo'amë'eje. Ëhuni ë magonaho niö'ioho ajëmine.

⁴ Röhu jemë ae aho'o Badare ae gemuoho jëvaje majae ëhi nimorohonövore. Röhu maho uëve: Nimorohorëjo.

⁵ Ma-sanuovoromo ae aho'obëhe jabesi öroro huë mae baejövore. Badahu rueröhe majaho dunove.

⁶ Bövi bise'o rovë'iroho nadi nurunurumo'irögorö a'i God-hu ajëmijajoho huë mae uavë'i ëninamiromö jemesi huë vavaenoho hesi öroro majahinövore.

⁷ Jemëhu ëhi ë'ë'oho God-are sanu'e mahuro noehu uehorovarue sanu iosiramijajohuro ëhuro jemesi uehoroho dë vövöbajo'oho duohëho'iramu sanuovöhö'ë'e Iesu Keriso'o gemuoro jëvë'ëro.

⁸ Nasi ö mueno'e ijo tugoho'i jöho uë'ië'e. Aviëhi jïë'e muohemu uehorovore. Jö mae ataruohuremu a duvahonö'e vaejarue muemu ahörirëro vaejarue muemu

ajiro raromarue muemu dë vuëvo'e muemu aji ma'e muemu huë baejë'e muemu mu rabe rabe ma-maemu jïajoho rabe rabe noehu mae uehorovaruoho ë muohuremu uehorovonövore. ⁹ Naehu rabe rabe röjëhijamu o vaejamu jemëhu garomo heromo baejarijoho ëhi jïë'e muohuremu vaenövore. Ëhi ë'ë'oho God jö sanu'e bojamuijaje ahuro jemë'o hi'ë'e.

Philippi ekaresiaehu huë baeromo Paul-are örire suvuoro bamahamu Paul-hu mabëhe uëvade jöhoje.

¹⁰ Bada'o gemuoro jevë'ëgo na nimorohevo avohe ë hesi bëhoho jemë majae bisemu ëgo'o bogo ajëmijarijoho avevejö'e röhu maho uehorovevoromo huë baejearijohuni. Iae jemë na uehorovevobe rovarijeje röhu huë baejevo'irarije öroho bogo biroharijeje. ¹¹ Na bogo uve: Jemë nasi huë vavaenoho bogo gevanovarije höromo bogo ëhunioho jajive. A'i huë mae o huë sisë rovë'oho na uvajeje: Na rabe rabe jevajoho iae eni höjo. Ëhi jïë'e uehoroho iae na avoho baejë'e jeve.

¹² Bövi bise'o bogo eni jevajoho o marohë'e mae jevajoho iae na gavë'e jeve. Eni da'uegë'oho o hömevë'oho bövi bise'o marohë'e mae jevë'oho o inömo rumo'e jevë'oho o diehi jevë'oho naro uehorovoromo uvajeje: Na iae eni jevajëjo. Ëhi jïë'e uehoro hesi bëhoho birohë'e jeve. ¹³ Keriso biriri bojemaje ahuro ajëmijë'ëro ëhuro mae o sisë rovë'oho na birivoromo nami'irodoho eni jeve.

¹⁴ Röhu nasi huë vavaeni ajëmijarijoho ëho iae mae ë'arijeje. ¹⁵ Röhu Philippi amo rajohumë jemë'o iae gavarijeje. Na urimë'i aevoromo Keriso-are jö ma majëhibe juvodevare evare naro jemesi sa'aho Macedonia vuonugo'i va'amu ekaresia ioro'ioroho bogo ajemi'i jemëremu ijo bajo suvuoro bojemiro mo huë maho mana baejarijeje. ¹⁶ Röhu jemesi sa'aho bogo vuonugo'i a'i Thessalonica amore va'o hijamu evare na bogo eni jevö'ëgo jemëro suvuore nasi örire nugö'ö'i arinövarijeje. ¹⁷ Na bogo suvuoro nahoromo ëhunioho uë'i a'i na nege jemëro suvuore bojemego ëhuro ijonö God-hu suvuoro mana jemesi örire bojëmi'iröhoho bövi mae jïëhoröhego. ¹⁸ Epaphroditus-ro jemesi suvuoro nasi örire barovadeje. Ëhuni uëve: Jemesi suvuoro iae na baejë'e jevajëjo. Iae eni höjo. Marohë'e mae höjo. Jew rajehu mi God-are örire suvuoro bojami'i anoromo vënire buejaho'ëgo God-hu ridi heromo vuëvonövadëhi jemesi suvuoro ëhi jie. God-ro garomo suvuoro nimoromo huë mae jïajeje. ¹⁹ Röhu jemë rabe rabe bogo eni jëvamu gëvë'oho jemë Iesu Keriso-are ae gemuoho jëvë'ëgo nasi Vavuohuro iae ajëmi'ë'e hu daruge aje bövie bise'e bogo bise'o vadu'oho jïë'ëro. ²⁰ Röhu na nege God nosi Vavu hesi ihoho ioro'iore gemu dö maro jïobe va'oröhego. Iae mae.

Paul-mëhu ijo tugoho'i jëjëmijare jöhoje.

²¹ Röhu God-are aribövie Iesu Keriso-are aganoho aho'obëhe jëjëmijajë uëre. Christian ö mueno'e na'o gemu mae arijaruohuro jemesi örire jëjëmijö. ²² God-

are aribövie aho'obëhe jemë jejëmijö. Röhu Rome a
börömo hesi osare raromarue God-are aganoho
jaburo bövi maho jejëmijö.

²³ Bada Iesu Kerisoro jemesi aru'ahohu'o jioromo
huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

COLOSSIANS

Paul-hu Colossae ekaresia jejëmijade jöhoje.

1 O asë'e God-are aribövi Colossae amore raro-marujohumë birivoromo Keriso uehorovaruje ö mueno'e jëve hu'o gemuore bimumorovë'ëro. God-ro nimamu Iesu Keriso-are apostle jevë'ëro Paul na'o nosi öho Timothy'o noro jemesi örire jejëmijö. No nague God nosi Vavuohuro huë baeromo ajëmijego maro raro'irarijego.

Paul-hu Colossae ekaresia jabesi jöëni uehorovoromo God rajahiromo ëninamade jöhoje.

3 Jemëni uehorovoromo pari vaejë'iroho noro God nosi Bada Iesu Keriso-are Vavu hesi örire huë mae uavarueje. **4** Rabëni hesi bëhoho iae no hejareje uvavamu: Colossae aribövioho jemëro Iesu Keriso mae uehorovë'i God-are aribövie aho'obëhe huë baejëvaruje höjo. **5** Jemë ëhi ë'aruje hesi bëhoho jemëro uvarujeje: Huë mae bae'iröhe ajoho ö'idöre rune vaejahuë'e höromo raromoromo muebejarujeje ijonö biroho'irarijëro. Ehi mae biroho'irarije jöho mami'e aehu Keriso-are jö ma hesi bëhi mae majëhijarevare evare jemë hejarijeje. **6** Jemesirire jiajëhi ëhi sa'ae aho'obëhe maja rojomajire beva'ajire ë jö maho majëhijego ae aho'obëhe ejahuobe marëbe va'ajeje. Ehi jië'e mu maho jemesirirohu'o rumorovë'eje. Jemëhu jö heromo God-are huë ma baeromo hesi bëhi avoho hejarije majare evare aevadeje. **7** Epaphras-ro ë jö maho aevo'i jemë majëhijadeje. Epaphras noro uehorovarue aëro jië'ëro no'o bimumoromo Badare muoho vaejahajeje. Huro no'o röromo jemesirire muoho birivoromo ajëmijajeje. **8** Huro uövuadeje: God-are Aru'ahëro jemesi dë vövöbajo'oho huotovëhë'ëro ae huë baejëvo avoharuje höjo. Jemesi jöho ëhi majahuijamu hejareje.

9 Iae ëhuni jemesi jö hejarevare evare no aevoromo jemëni God-are örire uehorovobe rovaroho jaruvoho ëhi gemuoho ë'obe va'arueje. Ehi ë'obe va'oromo noro God uavarueje huro jemë avohëvego hesi Aru'ahëhu simano ma bojamuijaje ëhi jië'e simanoho jemë'o mabëhe baeromo mue aho'obëhe avoho garomo ehuro ga barë'irarijego God-hu diehi nimajoho.

10 Ehuro huhu nimajëhi jemëro ëhi vaejego Badaro jemë gëromo vuëvo avoho'iröhego. O jemë mu mae bövie bise'e vaeromo God bisemu gavarujoho gabe va'ojuvo ijonö ga avoho'irarijego. **11** Röhu God-hu aji mare hiromo bojamuijaje biriroho ëho jemëro bövi mae bae avohoromo ehuro huë mae huë sisë rabe rovego nimorohë'i birivoromo mae riravo'irarijego.

12 Mae riravoromo Vavuoho huë mae ua'irarijego rabëni huro jemë avohëvamu hesi ariböviehu aji'e öri ari'ere va'o raromoromo mae baejaruëhi ëho jemë'o bae'irarijoho eni jëvë'ëro jië'ëro. Iae ëhuni no God ua gavarueje.

Keriso aho'obëhe iosiramui'amaje a hesi aharire javuaje jöhoje.

13 Iae mae. God-ro no ajamuiromo ramoramo hesi vöröre raromaro ho jiovahuoromo rinaguoromo hesi Harihu mabëhi hesi aharire ramuë'eje. **14** Ramuë'ego hesi Harihohuro i'u'e mu sisëho tugohahuo'i hesi sasohë'e mu maho jiovahuoromo sisëho mu'uvahuadeje.

15 Sisë mu'uvahuade aho Keriso God bogo gavarue a jiajëhi hu ëhi jië'ëro no hu garomo uvarueje: God ëhi höjo. Hu Murioho jië'ëro God-hu bamade bövioho bise'oho iosiramui'amoromo hu simanohoje. **16** Ehesi bëhoho God-ro Keriso uavamu huro bövioho bise'oho avoho'amadeje. Ö'idöre jiajohu'o sa'are jiajohu'o nunehu ga'amaruohu'o bogo ga'amaruohu'o simano vaeromaje aru'aho masijohu'o vörö baeromaje aru'aho masijohu'o aho'obëhe God-ro uavamu avoho'amo barëjadeje hesi muebe'amoröhëni. **17** Bövi bise'o bogo bamadevaroho Keriso hu urimo jadeje. Huro aho'obëhe mueberomo ma'eno titimajeje. **18** Hu ekaresia nosi simanohoje no ma-hesi övo duruajo'e javuë'ëro. Hu ekaresia nosi bëhohoje. Hu aevo'i guomoromo ri'öjadeje ehuro aho'obëhe iosiramui'amoromo huro urimo nuniroho jioröhëni. **19** God-ro nimamu Kerisoro hesiro daruge uehore bövie bise'e bae barëjë'eje. **20** God-ro ëhi nimë'ëro uvadeje: Na negajëjo Kerisoro aho'obëhe nasinö sö rovego na'o huë mae jioruomoröhego. Kerisoro korosire iromoromo köe rueromo guomego ehuro God naro buore vaeromo bövie bise'e sa'are o ö'idöre jio'amajoho avoho'amago na'o huë mae garorovë'i raromoröhego. Na ëhi negajëjo.

21 Röhu urimoho jemëro sisë'i uehorovoromo sisë vaejamu mue gö jëvë'ëro God-ariroho hahagu tar-iö'örovë'e jëvanovoromo God nu huodivaruje aribövie jëvadeje. **22** Jaruvoho bogo God nu huodivaruje aribövioho jëvo'i a'i God-ro hesi Harihoho nugö'öjamu sino haho'e jioromo guomamu ehuro God-ro jemë buore vaejëvoromo agane vaejëvadeje ehuro jemë övövo rumo'e jö sisë rumo'e jëvo'i ma-maemu jëvego va'o hesi nunire mae riravo'irarijego. **23** Hesi nunire ëhi mae riravo'i nëgë'oho mae uehorovaruje jöho ehure-

mu birivoromo uehorovore. Urimo ë jö maho heromo uvarijeje: U'emu God'o gemu mae raromo'ejarejamu huë mae jëvobe rovadeje. Ëhi uehorovobe rovarijoho nadi vuonugore. Ëjö maho sa'ae aho'obëhe maja rojomajire beva'ajire aëro majëhibe jijihobarëj'ejö. Röhu ë jö hesi muoho naro vaejajeje.

Paul-hu ekaresia ajëminövade jöhoje.

²⁴ Naro jemë ajëmi'irodëni vi'ehi huë vavaeni bövi bise'o baebe rovodoho huë mae jeve. Noehu Keriso'o röromo bae'iröhe vi'ehoho ëho naro ajamiromo nasi sinore bae'i hirohajeje hesi sino haho'oho naehu uëvaje hesi bëhoho hesi ekaresiaho mae jëvoröhego.

²⁵ Ekaresiae jemë mae jëvoröhego God-ro ekaresia ajëmi'irode muoho nasi örire bojemijë'eje. Bojemiro mo uevë'eje naro hesi jöho majëhi barë'irodego. ²⁶ Majëhi'irode jöho urimo God-ro ae aho'obëhe subivëhobe rovadoho jaruvoho hesi aribövioho röjahuijë'eje garöhego. ²⁷ Ëjö urimo subivahuadoho God-ro hesi aribövioho röjahui'i nimadeje noro garomo uvoröhego: Ëjöho aji mabëhe jië'ëro sa'a gö gö raje aho'obëhe hebe va'oromo ma-mabëhe raromoruomo'ajëjo. Ëjö hesi bëhoho Keriso jemë'o jie. Keriso jemë'o jië'ëro ëhu'ëro uvarujeje: U'emu hesi aji mare ajio raromo'ejarejo. Jöho ëhije. ²⁸ Ëhu'ëro jië'ëro Keriso-are jöho ae aho'o majëhijarueje. Majëhiromo simane ma-mae uehorovoromo ae aho'obëhe röjëhibe jijiharueje jö bëhoho heromo avo'avoho uehorovoromoröhego. Avo'avoho uehorovobe va'oromo ëhuro ae gemu gemu aho'obëhe Keriso-are ae gemuoho jioromo a duvahanö'e God-are nunire riravoröhego. ²⁹ Ëhi mae riravoröhego ëhuni naro Keriso-are darugo bövi maho baeromo birivoromo mu böromo börome vae mu vaeromo hesi jöho röjëhijajeje.

Sareri'e jö bogo ejëho'i Keriso-are jöhemu mae uehorovo'iröhe jöhoje.

2 Röhu na nege jemëro ave jöho ga'irarijigo. Na muoho bogo bise'o vadu'oho vaejajeje ëhuro jemë'o Laodicea amo rajohu'o nasi nu ano'o bogo gevarue a ioro'iorohu'o ajëmi'irodëni. ² Naehu mu vaejaje hesi bëhoho na nege jemesi dë vövöbajo'ohu'o jabesirohu'o biririvëho'iröhego. Jemë'o jabu'o huë baerovoromo rajahirovo'irarijigo. Jöho avoho heromo ëhuro mae uehorovoromo uvo'irarijigo: Jöho bogo sareri'ehu jio'i ma-mae gemu höjo. Ëhuro God-hu urimo subivëhade jö hesi bëhoho Keriso-are jöho ga'irarijigo. ³ Ae rahu Keriso-are bëhi gavë'oho ëhuro God-are nuni aji'e uehoro maho böromo mae biroho'anue. Ëhuremu jio'i biroho'irane öre gö bogoje.

⁴ Na Keriso-are jö ëhi uëvaje hesi bëhoho ae göëro jemë sarerëmiromo vuëvo'e jöho majëhijigo mae höromo ejëhojöëni uëve. ⁵ Röhu na rori'o hi'i röhu nasi uehoroho aho'o jemesirire jie. Ëhuro na jemë'o jëvanove. Jemë'o hijanovoromo gavaje jemë birivoromo gemuore riravoromo Keriso mae uehorovego göromo nimorohajeje.

Keriso-are ae gemuohuro javuë'ëro ëhu'ëro bövi bise'o eni javuego mae raromarue jöhoje.

⁶ Röhu jemë aevoromo mae uehorovoromo uvarijeje: Iesu Keriso iae nosi böromoho höjo. Aevoromo hu mae uehorovarijëhi ëhi uehorovoromo hu'o gemu mae raromo jijihore. ⁷ Ije ö'e dirumu'ëro bibivajëhi o javu öbehu bibivo'amajëhi ëhi Keriso-are jöro dirumunö'e io'amoromo bibivo riravore. Ëhi'oromo röjëhijamu hejarije jöho birivoromo mae uehorovobe hesi öroro mabëhe uabe va'ore.

⁸ Röhu aehu ëma sarerëmiromo uëvaruoho: Aveho nuni aji'e jö börome hö uëvaruoho nadi ejëhoromo guaroho rireromanovore. Jabuhu atarue jöho ma-aëro jabesi uehorëro avohobe rovë'eje. Ave sa'a hesi jöhemu jië'ëro ëhuro Keriso-are jöho ahajeje. ⁹ Ëhuni jabesi jöho nadi ejëhore. Ëhesi bëhoho God-hu diehi jiajoho iae Kerisoro hesi sino haho'ere bae barëj'ejë. ¹⁰ O aru'aho mue gö gö jemëhu baejoro God-hu nimajoho iae eni bae barëj'e jëve Keriso-are ae gemuohuro jëvë'ëro Kerisoro simano vaeruomaje darugo'e aru'ahë gö gö aho'o taemëvo'i huro gemuëro dö maroho jië'ëro.

¹¹ Jemë Keriso-are ae gemuohuro jëvë'ëro ëhu'ëro jemesi sino sisëho tarivëhanovë'eje. Ëhesi bëhoho bogo ma aehu Jew rajo muoho vaeromo sinoho tarivëhamu ëhuro God-are aribövie jëvo'i a'i Kerisoro jemesi sino hesi mu sisëho tarivëhë'eje God-are aribövie jëvoröhego. ¹² Jemë bapataeto vaejarijevare evare Keriso guomamu hure bamarohuro ëhuro jemesi uehoro mamioho hu'o gemu mae guavëhë'eje ioro'ioremu barëjëho'iröhego. Röhu God-ro darugoho bojamamu Keriso guomoromo ri'öjajedeje. Ëdarugoho jemëro mae uehorovoromo ëhuro Keriso'o gemu mae ri'öromo uehoro i'oho baejarijeje. Bapataeto vaejarijevare ëhi jëvadeje. ¹³ Urimoho jemë mu sisëhemu uehorovonövarijeje. Mu sisëhemu uehorovoromo bogo Jew rajehu jëvo'i sa'a gö rajëro jëvë'ëro God-are jögoroho bogo baejë'ëro ëhu'ëro jemesi dë vövöbajo'oho vuovëvanovadeje. Jaruvoho God-ro jemë Keriso'o gemu mae ajëmamamu i'ovoromo ri'öromo uehoro i'e baej'e jëve. Röhu God-ro nosi sisëho aho'o uehorovoromo vuonugahuë'eje. ¹⁴ Urimo huro hesi jögoroho bojamuromo uövuadeje: Ëhi ëhi ë'orëjo. Bogo ë'ë'oho i'ue bae'a'arujëjo. Ëhi uöromo gavade noro ë jögoroho ahamu gagorovo nosi ihoho jajivoromo uvadeje: Jabumë mu sisë ëhi ëhi vaejë'ëro i'ue bae hesi jioruomajëjo. Ëhi ë'ë'ëro Keriso korosire guomadevare God-ro nosi sisëho uehorovoromo vuonogoromo nosi mu sisë jö surire jiajoho Keriso'o korosire ano taemoromo mu'uvahuadeje ëhuro mae javuoröhego. ¹⁵ Röhu majae gemuore Keriso korosire guomamu ëhuro aru'aho sisë ihe gö gö sa'a bövi bise'o muebe'amarue jabesi darugoho God-ro ruahö'ö'amoromo rori'o ujuoho ruruhö'öjajedeje. Ruruhö'öromo ë sisë aribövioho söromo a nunire rovadeje ae aho'obëhe garöhego God-ro jabumë ruahö'öjëvë'e jiego.

¹⁶ Vörö'e aru'aho sisëhu ave sa'are muebejëvoruomadoho ruahö'öjäv'e jiaje ëhuni aehu ave sa'a hesi jögorohuremu uehorovoromo uëvaruoho: Ëioho jovo-ho bogave i'irarijêjo. ËJew rajo maja bërömo vadune göro göro manaere göro göro hurae göro göro ëhi rovego ëhi ëhi vaenövorêjo. Nosi jögoru bogo ejahuë'oho sisërêjëvo'ajë uëvaruoho nadi ejëhore. ¹⁷ Ëhi jïë'e jögorohuro ëhuro God-are mu maehu rue'iröhoho ëho no ma-sisë'i sisë'i maja aru'ahonö'e gavarueje. A'i Keriso gavë'ohuro ëhuro ë mu ma hesi bëhoho gavarueje. ¹⁸ Ëhuni aehu sarerëmiromo uëvaruoho: No nia'ovo'iraeromo mu masijo masije gavë'ëro ëhu'ëro a masije javuajêjo. Ëhuni uëvaruêjo: Jemesi arijo'arije taemorovorêjo. Aneraho uvene aho røjëhinövorêjo. Nosi jö bogo ejahuarujohuni sisëro va'a'arujë uëvaruoho nadi ejëhore. Ëhi jïë'e ariböviohuro sinehu nimaje mu sisëho uehorovoromo madöhemu nimoronimorohë'i jijihoruomajeje. ¹⁹ Bogo biririvoromo Keriso mae uehorovoromajeje. Röhu Keriso hu simanoho jio'i no hesi övo höru'oho javue. Hu simanoho jïë'ëro muebejavuego övo höru'oho jarömi umuogëro darugoho baerovoromo gemuoro bimumovoromo God-hu ëhi ë'ojöro nimadëhi ëhi vaeromo böviraebe va'arueje. Ëhi jïë'ëro Keriso nosi simanohoje röhu ë sisë aribövioho bogo biririvoromo simanoho Keriso'o gemuoroho bimumovoromuomajeje.

Keriso'o gemu mae vuovanovoromo mu mami vuonugoi hu'o gemu mae ri'öromu mu i'o baejare jöhoje.

²⁰ Röhu jemë Keriso'o gemu mae bimumovoromo vuovëvamu ave sa'a hesi mu jöho barëjêhadeje. Sa'a mu jö barëjêhadoho röhu jemë rabëni ave sa'a hesi mu uehorovarijoho bogo vuonugë'e ëhi gemuoho raromo jijiharujeje. Jemë rabëni aviëhi jïë'e jöho ejëharujeje: ²¹ Aveho nadi ma'enorêjo. Ëho nadi irêjo. Aruëroho nadi rëhorêjo. ²² Ëhi jïë'e jögoroho ma-i hesi jögore o inömo hesi jögoreje. I ijë'oho barëjajeje. O inömo baeromo mu vaejê'oho ëhuro ma-sisërë'amajeje. Ëhi sisërë'amoröhe inömo bövi bise'o hesi jögoroho ma-aëro bojëmiromo røjëhiruomajeje. ²³ Røjahi'iramu uvo'a'anue: Jabesi jöho nani simano ma'e jöe höjo. Ëhesi bëhoho jaburo uvarueje: Uehore aho'o bojamiromo aru'aho masijoho uvene aho røjëhinövorêjo. Arijo'arije taemorovonövorêjo. Sino haho'oho ijumorovonövorêjo. Röhu jabesi jöho ma-döemu maeje. Ejëhë'oho bogo ëhuro sinehu nimaje mu sisëho aharueje.

3 Röhu Keriso guomoromo ri'öjadohu'o gemu mae ri'öjê'e jëvaje ëhuni Kerisohu God-are övo manö bëröme hijajire döre jiaje muoho bövioho bise'oho ëhemu uehorovore. ² Nadi ave sa'a hesi mu sisëho uehorovo'i döre jiajohemu ëhemu uehorovore. ³ Jemesi mu sisë hesi darugoho ioro'ioremu barëjêhë'eje. Ëhuro vuovëvanovë'eje. Jemë vuovëvanovamu Keriso'o bimumorovë'ëro jemesi darugo i'oho God-arire gurihijë'eje. ⁴ Ëhi'obe va'öjuvo hujeji Keriso darugo bojëmijaje aho va'orahoro rue'ë'e. Rue'iramu evare jemëro

hu'o va'orahoro riravoromo hesi ajoho gemu mae bae'a'aruje.

Mu mami vuonugoi mu i'o vaenövo'iröhe jöhoje.

⁵ Ëhuni sinehu nimaje mu sisëho mu'ure. Öehu jijihanovarujoho va'inumi'e mu vaejarujoho jemesi dëre uehoro sisë ri'öjego nimarujoho ëhi jïë'e muoho mu'u'amore. Röhu avare inömemu nimaruje muoho mu'ure. Avare inömemu nimarue mu hesi bëhoho God dejonö bamo'i inömo sisë nuninö bamarue muohoje. ⁶ God-are jö bogo eruomaje ariböviohuro ëhi jïë'e mu sisëho vaeruomajego ëhuni God-are vöröhuro jabumëni rue'ë'e. ⁷ Urimoho jemë'o ëhi jïë'e ariböviohu'o gemuore jijihoromo ëhi jïë'e mu sisëho vaenövarijeje.

⁸ Röhu avevejö'oho aviëhi jïë'e mu sisëho aho'obëhe vuonugore. Dë vörönimarujoho vörö'iraejarujoho uehoro sisë baejarujoho ëhi ë'arujoho vuonugore. Ae gö jabesi iho ijumarujoho javoji'e jö sisë atarujoho bogave jemesi jö'oroho suorovo'i. ⁹ Nadi göëro göho sareramirovore rabëni hesi bëhoho uehoro mami jëvo'ego mu sisë vaenövarijoho vuonugoi ¹⁰ uehoro i'e baejê'e jëvaje. Ëuehoro i'oho God-ro aevoromo bojëmadeje. Bojëmijë'ëro ë uehoroho huro avohëhobe va'ajeje huhu uehorovajëhi ëhi uehorovojöro ëhuro jemëro hu avoho ga'irarijego. ¹¹ Uehoro i'ëro jëvë'ëro jemë bogo aho adovoromo uvo'a'aruje: Jew rajoho gö javuo'i sa'a ioro'ioro rajoho gö javuajêjo. Jew rajo mu vaeromo sino tarivahuë'e aribövioho gö javuo'i sino bogo tarivahuë'e aribövioho gö javuajêjo. Huë gö aribövioho o rori'ere aribövioho gö javuajêjo. O ae gö jabesi muemu vaejêharue aribövioho gö javuo'i nosi nimoro mu vaejarue aribövioho gö javuajêjo. Ëhi jïë'e muoho iae barë'i jemë ae aho'obëhe Keriso-are aribövie gemuoho jëve. Hu ae aho'obëhe jemesirireje.

¹² God-ro jemë hesi baejëvë'ëro jemë hesi aribövi maemu jëvego huro jemë dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvajeje. Ëhuni huë baeromo a ajëmi'irarije muoho baere. Nadi sivuoho uehorovoromo bövioho riravo'i ma-sanuovoromo muoho vaere. Ae göehu huë sisë bojëmijë'oho biririvoromo ma-nunëremu ga taemore. ¹³ Göëro göho garomo nadi nuoho huodivorovo'i jabu'o ma-raromore. O uvë'iroho: Ae göëro mu sisë vaejade hö uvë'iroho göëro gö hesi sisëho uehorovoromo vuonugore. Badahu jemesi sisë uehorovoromo vuonugadëhi jemë'o ëhi ë'ore. ¹⁴ Ëhi jïë'e muoho vaejê'i röhu ave muohuremu avoho ma'enore. Göëro göho dë vövöbajo'e aho'o uehorovore. Dë vövöbajo'e aho'o uehorovë'oho mu mae aho'obëhe avo'avoho vaenövo'aruje. ¹⁵ Röhu Kerisoro ajamuijego nosi dë vövöbajo'e mae javuego gemuoro mae raromarueje. Jemëro ëhi gemuoro mae raromo'irarijego ëhuni God-ro gagovëvadeje sino haho'e gemuoho jëvojöro. Ëhuni ë muohuremu nunoro bamoromo uvore: No muoho ëhi ëhi vae'ejärêjo. O God-hu suvoro gö gö bojëmijajoho nadi ëma nunëremuoho ga'i uvore: God-ro suvoro mabëhe bojamuijê'e hö uvore. ¹⁶ Röhu Keriso-are jöho mabëhe jiaje ë jöhure-

mu uehorovore. Ējōho uehorovoromo simano mae bae avohoromo ōroho rōjahirovoromo jōgore mamirovore. Ēhi'oromo uvore: God-ro mae vaejavuajē uvē'i Psalms surire jajivare jōho God rajahi'irōhe jōho Aru'ahēhu bojēmaje jōe gō gō iore. ¹⁷Jemē jō atē'oho mu vaejē'oho o rabe rabe ē'ē'oho God Vavuoho Bada Iesuare ihore huē mae uavē'i mue aho'o Bada Iesuare ihoro vaenōvore.

Aehu diehi avo'avoho garorovo'irōhe jōhoje.

¹⁸Rōhu vaboroharo jemesi baru jabesi jōho ejēhonōvore. Jō ejēhē'oho iae maeje jemē Badare magonahēro jēv'ēro.

¹⁹O baruoharo jemesi vaboroho rajēhire. Rajēhiromo nadi sisē'ioho vaejēvore.

²⁰O aboji harihu'oharo jemesi vēmu vavu'o jabesi jōho aho'o ejēhonōvore ēhi ē'ē'oho Badaro nimaje jiaje.

²¹O vēmu vavu'oharo aboji harihu'oho nadi huē sisēho bojēminōvore. Huē sisē bojēmibe va'ē'oho jabesi uehoroho u'uhēho'ē'e.

²²Ae gō jabesi muemu vaejēharuje aribōvoharo jemesi masijoho ejēhonōvore. Nadi ma-dōemuoho ejēhorego jemesi masijohuro jemē gēromo mae uehorovēvo'irōgoro a'i Bada uehorovoromo jabesi ōroho uhohu'o mae ejēhonōvore. ²³Ejēhoromo mu rabe rabe vaejē'oho uvore: Bogo ma-a jabesi muoho vae'i na Badare mue vaejajēromo dē vōvōbajo'e aho'o avoho uehorovoromo muoho vaere. ²⁴Mu ma vaejē'oho Badare aribōviehu bae'irōhe suvuoroho huro jemē'o mana bojēmi'ē'e. Ēhuremu uehorovore. Ēhesi bēhoho ae gō jabesi mu vaejē'oho ēhuro Keriso jemesi bōvi hesi muohu'o vaejarujeje. ²⁵O mu sisē vaejē'oho ē mu sisē hesi manaho bae'a'aruje. God-ro bogo gō nimo'i gō bijōnimo'i a'i ma-gemu uehorovavuajeje.

4 O simano vaejaruje aribōvoharo jemesi muemu vaejēhoruomaje aribōvi jabesi ōroho avo'avoho vaejēvore. Uvore: Bogo jabumēremu a'i no'o Simano Vaejavuaje Ae iae ō'idōre jiajējo.

Birivoromo God-are ōrire jō jōvoromo mu avo'avoho vaenōvo'irōhe jōhoje.

²Rōhu God-are ōrire jō atē'iroho nadi u'uvo'i a'i birivoromo nune jioromo hesi ōroho mabēhe uaromo jōho atore. ³God-are ōroho jōho atoromo rōhu nosi jōēni ēninamirego huro nosi ōroho jiovahuo'iro no Keriso-are jō subivahuadoho ae huruoho majēhi'irōhe. Ējō majēhijahohuni ēhuni aēro savoji gagore ba'amev'ēro hijajeje. ⁴Ēninamirego na ē jō hesi bēhoho avo'avoho huruoho majēhi'iro aēro ma-mae heruomorōhe. Naehu ēhi ē'ē'oho iae maeje.

⁵O Keriso-are jō bogo heruomaje aribōvohu'o gemuore raromē'iroho simanoho avoho uehorovoromo jabu'oho raro mo jijihore. Jabu'o raromoromo rōhu majae eni jiamu gavē'iroho nadi ēma raro mo'i a'i

birivoromo jabesi ōroho avoho ajēmire. ⁶Rōhu jemēhu jabu'o jō atē'oho jemēro vuēvo'e jō mahemu atore. Ēhi jī'e jō atē'oho ēhuro he'irarije aēro Keriso-are jō bēhoho he'i uē gēvamu hejē'oho ae gemu gemu avoho majēhibe va'a'aruje.

Ijo tugoho'i jejēmijare jōhoje.

⁷Tychicus-ro ō'oromo naehu rabe rabe ē'aje jōho majēhi'iramu he'a'aruje. Hu nosi huē baerovarue ōjeje. Hu no'o bimumvoromo Badare muohemu vaejahajeje. ⁸Ēa naehu nugō'ō'iē'aje hesi bēhoho huro ō'oromo jōho majēhijego noehu diehi raromarue jōho jemēro hejego dē vōvōbajo'oho mae jēvorōhego ēhuni nugō'ō'iē'e. ⁹Rōhu Onesimus-ro Tychicus'o gemu mae ō'ē'e. Onesimus nosi huē baerovarue ōhuro jī'ēro birivoromo Keriso mae uehorovajeje. Hu jemesi ae gemuohoje. Tychicus'o Onesimus'o niō'iro noehu rabe ē'aruoho majēhi barē'iramu he'a'aruje.

¹⁰Rōhu na'o savoji gagore hijaje aho Aristarchus-ro jemesi ōrire jejēmije. O Mark Barnabas-are muenohuro jejēmije. Rōhu Mark ō'ē'oho jejamiromo uare: Nosi osaro ro hijējo. Ējōho na mami'e bojēmamu gavarijeje. ¹¹Rōhu Joshua iho gōho Justus hu'o jemesi ōrire jejēmije. Aristarchus o Mark o Joshua ē Jew rajoho niō'i gemu jaburo sivue na'o bimumvoromo God-hu muebejaje ōri ari'o hesi muoho vaejarujeje. Vaeromo ma-mabēhe ajemijē'ejō. Jew rajo ioro'ioroho bogo ajemijarujeje.

¹²O Epaphras jemesi ae gemuoho Iesu Keriso-are mu vaejahaje ahuro jemesi ōrire jejēmije. Huro jemesi jōēni bōrōmo mae birivoromo God-are ōrire ēninamijajeje huro ajēmego jemēro a duvahonō'e birivoromo riravoromo hesi jōho uhohu'o ma-mae hō uehorovoromo huhu rabe rabe nimajēhi ēhi ejaho barē'irarijego. ¹³Ēhi ēninamiromo mu bōrōmo bōrōme vaejajeje jemē'o Laodicea amo rajohu'o Hierapolis amo rajohu'o ajēmi'irōhēni. Mu bōrōme vaejamu gavē'ēro naro majēhije. ¹⁴Rōhu oso muebejaje ae nosi huē baerovaruoho Luke o Demas jabu niō'iro jemesi ōrire jejēmijō.

¹⁵O Laodicea raromarue Christian ō mueno'ohu'o jejēmijode hōre. O Nympha nasi Christian ma'ine o hesi osare ro gagovoruomaje ekaresiahu'o jejēmijode hōre. ¹⁶Rōhu ave surire jō baeromo adahē'iroho suroho nugō'ōromo Laodicea amo rajoho uēregō jabu'o adaho'irovo. O naehu Laodicea amore nugō'ōjode suroho jabuhu jemēni nugō'ōjē'iroho jemē'o ēho adahore. ¹⁷Rōhu Archippus uare: Badahu bojamade muoho avo'avoho uehorovoromo vae barēnējo. Ēhi uane.

¹⁸Rōhu ave jōho naro nasi ōvēro jajive gare. Paul naro jemesi ōrire jejēmije. Na savoji gagore hijaje jōho nadi rumonimore.

God-ro jemē huē baeromo ajēminōvo'ē'e. Ahia mino'e.

1 THESSALONIANS

Paul'o hesi ariböviohu'o jabuhu Thessalonica amore raromarue ekaresia jabesi örيره jejëmijare jöhoje.

1 O asë'e Thessalonica ekaresiaho Paul naro Silvanus-ro Timothy-ro ave jöho bamëhö. Jemë God Vavu hesi o Bada Iesu Keriso-are ekaresiaëro jëvë'ëro Thessalonica amore raromarujoho noro jemesi örيره jejëmijö. No nague God-ro huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego.

Thessalonica ekaresia ariböviehu birivoromo God mae uehorovoromo raromare jöhoje.

² No God-are örيره jö atë'iroho no jemë ae aho'obëhe uehorovoromo jemesi jöëni majae ëhi God huë mae uavarueje. ³ Nosi Vavue God-are örيره ëninamijë'iroho noro ave jöho uehorovarueje. Jemëro Keriso mae uehorovoromo ëhuro mu maho vaejarujeje. O ae gö huë baejëvoromo ëhuro i'u'e muoho vaejarujeje. O birivoromo nosi Bada Iesu Keriso ga'i muebemu muebejarujeje. ⁴ Nasi ö mueno'e noro garomo uvarueje: God-ro hesi dë vövöbajo'o uhohu'o jemë rajëhijaje höjo. Rajëhijajoho hesinö jëvoröhego uvë'ëro ëhu'ëro huro jemë baejëvade höjo. ⁵ Noehu ëhi uvarue hesi bëhoho urimë'i noehu Keriso-are jö ma majëhijarevare evare no bogo ma-jö'ëremuoho ë jö maho majëhijareje. A'i no God-are darugohu'o Aru'ahohu'o baejë'ëro ëhu'ëro biririvavuamu jöho majëhijamu ma-burëro ejahuarijeje. Noehu jemesirire raromoromo jemesi jöëni diehi jië'e mu vaejaroho iae jemë gavarujeje. ⁶ Röhu no'o Bada'o noehu raromo jijiharëhi jemë'o ëhi gemuoho raromo jijihonövarijeje. O noehu Keriso-are jö majëhijarevare jemë gavarijeje huë vavaene jemesi örيره rovamu. Röhu God-are Aru'ahohuro jemesi dë vövöbajo'oho avohëhamu jemëro nimorohoromo jöho birivoromo ejahuarijeje. ⁷ Nimorohoromo jöho mae ejahuamu Macedonia sa'are Achaia sa'are raromarue Christian aribövie aho'obëhe jemesi mu ma hesi jöho heromo uvoruomë'eje: Ë'ego no'o ëhi jië'e muoho vaejarëjo. ⁸ Ëhesi bëhoho jemëro mu mae vaejë'ëro ëhu'ëro Badare jöho jemesirire jioromo jemesi sa'ae Macedonia rumorovoromo sa'a göho Achaia rumorovobe va'ë'eje. Röhu gö'o jemëhu God mae uehorovaruje jöho sa'ae dinö'e dinö'e rumorovobe va'ë'eje. Rumorovobe va'amu ae he barëjë'ego no bogo röhu maho aho majëhiromo uë'ejo: Thessalonica amo rajohuro God mae uehorovoruomaje höjo. No bogo ëhioho uë'ejo. ⁹ Ëhesi bëhoho jaburo mami'e hejë'ëro jabesi ri'öromono nosi jöho ae majëhiromo

uëruomajeje: Paul-mëhu Thessalonica amore aevoromo va'arevare ë amo rajohuro jabesi örيره mabëhe rajëhiromo baejëvare höjo. Baejëvoromo sareri'e darugorumo'e inömo masije höromono ëhemu uehorovoromadoho vuonugo'i God darugo'e hijaje a ma hesi muoho aevoromo vaeruomade höjo. ¹⁰ Aevoromo God-are muoho vaeromo hesi Harihoho muebejare höjo huro ö'idöre jioromo rueröhego. Harihoho iae Iesuoje. Guomamu God-ro ajamamu ri'öjadeje. Ri'öjë'ëro huro no ajamuijajeje ëhuro vörö'e maja rovë'oho God bogo dëho vörönimoromo i'uoho mana bojamuijego bae'i a'i mae raromo'iröhego.

Paul-hu Thessalonica hiromo diehi mu vaejade jöhoje.

2 Röhu nasi ö mueno'e jemë'o gavaruje bogo noro ö'oromo Keriso-are jöho majëhijamu ë muoho sisërejadeje. ² Urimë'i noehu jemesirire bogo ö'i Philippi amore raromarevare evare ë amo rajohuro huë vavaene bojamuiromono mu sisë vaejavuareje. Ëhi ë'aroho jemë iae hejë'e jëve. Ëhi'amu noro jemesirire ö'amu jemesi amo rajohuro nosi jöho bijönimoromo ri'öromono no'o muorovo'ie'areje. Muorovo'ia'amu röhu nosi Böröme God-ro ajamuijamo no bogo vuonugo'i birivoromo hesi jö maho jemë majëhijareje. ³ Ëhesi bëhoho aehu simano huotorovojöro mu jö majëhijë'o'ho no bogo simanoho garaeromo sareri'e jöho mae höromono jöho majëhijareje. No bogo uehoro sisëho baeromo jöho majëhijareje. No bogo aho sarerëmi'i nimoromo jöho majëhijareje. ⁴ A'i God-are jöho mae majëhijareje. Ëhesi bëhoho God-ro no göromono uvadeje: No eni javuajë uvoromo hesi jö maho nosi örيره bojamuadeje noro majëhiröhego. Hesi jöho bojamuijë'ëro ëhuni noro jöho avoho majëhijareje bogo aho heromo nimoroho'i a'i God nosi dë vövöbajo'o gövuajohuro nimorohojöro. ⁵ Noehu jemë bogo mae bogo sanusanuëmiromo sareri sareri'e jö majëhijaroho jemë iae gavarujeje. No bogo nosi sinohemuoho uehorovoromo bövioho bise'oho bojamuijöro nimoromo jöho majëhijareje. God-ro gö'ego no jö mae uëvö. ⁶ No bogo ma-aëro rajahuijöro bogo ëhunioho jemë jöho majëhijareje bogo jemëro o a ioro'iorëro rajahuijöro. ⁷ No Keriso-are apostle ömo'ömhuro javuë'ëro hesi darugoho baejë'e javue. Hesi darugoho baejë'e javuë'ëro ëhu'ëro no masije riravoromo i'u'e muoho jemë bojëmi'ibejo iae mae jio'ibejo. Röhu no bogo ëhioho ë'i a'i noro jemë'o raromoromo ma-sanu'e jöhemu majëhijareje. Vëmehu aboji harihu'o sanuëmiromo muebejaruëhi noro ëhi jemesi örيره ma-

sanu'e jöhemu majëhiromu muebejëvareje. ⁸ No jemëni vavaenagu avohë'ëro ëhuni no uvareje: No bogo ma-God-are jö mahemu bojëmi'i nosi dë vövöbajo'o uhu'o bojëmi'ëjarëjo rabëni noro jemesi örire dë vövöbajo'e aho'o rajëhijë'ëro javuë'ëro. ⁹ Nasi ö mueno'e noehu jemë'o raromoromo i'u'e mu bogo bise'o vadu'o vaejaroho iae jemë'o uehorovarujeje. Noehu God-are jö ma majëhijarevaroho no bogo ëhemuho ë'i sisone vahie majae nosi övëro biririvoromo i'u'e mue vaemu vaebe va'oromo ëhuro nosi manaho birohoromo iruno'oho bövioho bise'oho imonövareje. No God-are jö ma majëhiromu böviëni bise'ëni mana ëninëmijë'oho no bijönaguadeje jemë anojëmijöëni. Ëhuni ëhi ë'areje.

¹⁰ Jemë'o God'o iae gavë'e jëve Keriso mae uehorovaruje aribövi jemesi örire noro diehi jië'e muoho vaejëvamu. Noro God-are jöhemu uehorovoromo mu maemu vaejëvamu ëhuro jö sisëho bogojio'i jö mae-mu jiadeje. ¹¹ Vavuehu hesi aboji harihu'o mu öri röjëhijajëhi noehu jemë ae gemu gemu ëhi röjëhijaroho ëhu'o gavarujeje. ¹² Noro jemë sanuëmijë'i jögore mëmijë'i jemesi uehoroho biririvëhojoro uënövareje God-hu nimajëhi jemëro ëhi raromo jijih'o'irarijego. Ëhi uënövareje. Ëhesi bëhoho God-ro uëvajeje jemëro hesi öri ari'ere iojomoromo hesi aji mare rarom'o'irarijego. Ëhuni ë'areje.

¹³ Röhu noro ave jöhu'o uehorovoromo vae majae God-are örire rajahijarueje. Noehu God-are jö bö'oromo majëhijamu hejarijevare jemë heromo uvarijeje: Ëjöho bogo ma-a jöehu jio'i God-are jöe hö uvoromo ejaharijeje. Iae mae uvarijeje. Iae God-are jöeje. Hesi jöhuro jemë biririvëvego ëhuro hesi örire mae uehorovaruje aribövioho mae jëvajeje. ¹⁴ Nasi ö mueno'e God-are ekaresia Iesu Keriso-are ariböviehu Judea raromoromo vavaeni baejarëhi jemë'o ëhi huë vavaene baejë'e jëve. Jew rajehu jabesi örire ë'arëhi jemesi sa'a rajohuro ëhi sisë vaejëvo'i arijë'ejö. ¹⁵ Jew rajohuro ëhi jabesi sa'a rajo ekaresiaho sisë vaejëvareje röhu ë hesi urimo jabesi hijo miono'ohuro jö God-aro baeromo majëhinövare aribövioho muo'amobe ruejuvo evare ë Jew rajo ariböviohuro Bada Iesu'o anareje. Bada Iesu anoromo no rarov'öjavuareje. Jaburo God-are örire huë sisë bojamiromu nu huë'e muoho ae aho'obëhe nosi örire vaejarueje. ¹⁶ Nu huë'e muoho vaeromo nosi öroho tugoho'ië'areje ëhuro no bogo sa'a ioro'ioro rajoho Keriso-are jöho majëhijego bogo ejahoromo maroho va'oruomoröhego. Ëhi jië'e mu sisëmu vaebe rovaroho jaruvoho börömo bëhe jio'ego iae barë'i God-ro dë vörönimë'ëro i'ue mana bojëmi'ië'e.

Paul-hu Thessalonica ekaresia röhu maho va'o gë'i nimate jöhoje.

¹⁷ Nasi ö mueno'e röhu vaevë'e no jemë'o raromoro dirö'ö göre rovaroho vëmu vavu'o rumo'e va'ëne majae bunemu hesi uhure ëhi javuanovadeje. Iae nosi uehoroho jemë'o jiadeje röhu no jemesi nu ano'oho bogo gëvareje. Bogo gëvë'ëro jemëni sisë maro vavae-

naguamu öre nahareje ö'oromo jemesi nu ano'oho gë'irovo. Ëhuremu uehorovareje. ¹⁸ No ö'i naguamu Paul naro öre naho'i hi'ego Satan-ro nosi öroho tugohahuo'ego ö'oröhoho bogo eni javuonövadeje. ¹⁹ Nosi Bada Iesu rovamu hesi nunire riravë'oho no rahumesi jöho uehorovoromo dë sasohoromo nimorohë'i uvo'ëjo: No ë aribövioho mae ajëmiromu ruahö'öjë'e javuajëjo. No bogo a ioro'ioro jabesi jöhemuho uehorovo'i jemesi jöhuni ëhu'o nimoroho'ëjo. ²⁰ Iae maeje. Jemë mae jëvo'iramu gëgorovo jemesi jöëni nosi ihoho döro ri'ö'iramu nimorohoromo God mabëhe ua'ëjo. Iae ëhuni ö'oromo gë'i naguadeje.

3 Ö'oromo gë'i naguamu bogo jemë'oho gemuoro-ho raromujuvo bogo eni javuamu noro Silas-mu niö'iro uvareje: Ë'ego nosi sivue Athens amore ari'i ² Timothy nugö'öjego huro va'oromo Thessalonica amo rajoho gëromo jöho heromo ro majahuego heröhe höjo. Timothy hu nosi Christian öëro jië'ëro no'o bimuvoromo God-are muoho vaeromo Keriso-are jö maho majëhibe juvaje jië'ego ëhuni noro Timothy nugö'öjareje ö'oromo jemë ajëmego jemëro biririvoromo Keriso avo'avoho uehorovo'irarijego. ³ Jemëhu Keriso uehorovarujuhuni jemesi örire huë vavaene rovego mae uehorovarujo vuonugojöëni ëhuni Timothy nugö'öjareje. Röhu Christian aribövi noehu huë vavaeni bae'iröhoho God-ro bamahuadeje. Jemë ë jöho iae gavarujeje. ⁴ Ëhesi bëhoho urimë'i noehu jemë'o raromarevare noro uëvareje: Aëro sisë vaejavuo'iramu huë vavaene bae'ëjarëjo. Noehu uëvarëhi iae ëhi jië'e huë vavaenoho rovamu gavë'e jëve. ⁵ Röhu jemesi jöho bogo hejë'e ëma hibe rovodoho hejode bogo eni jevamu hegorovo ëhuni Timothy jemesirire nugö'öjodeje jemëhu diehi diehi Keriso mae uehorovaruje jöho he'iro. Ëhesi bëhoho na juhuonivoromo uvodeje: Nani evaho Satan-ro jemesi dëho bijioho gëvamu rireromëvë'e höjo. Ëhu'ëro noehu vaejare muoho aho'o sisëre'amo'ajëjo. O diehi jio'amo'ajëjo. Ëhuni Timothy nugö'öjamu jemesiriroho ö'adeje.

⁶ Timothy nugö'öjamu ö'ë'ëro röhu aviavejö'e jemesi jö maho baeromo vuonorö'ö rueromo uövüadeje: Iae jemë Keriso mae uehorovoromo huë baerovaruje höjo. O jemëro no uehorovavuoromo noehu jemë gë'i vavaenimaruëhi jemë'o ëhi no gö'i vavaenimaruje höjo. ⁷ Nasi ö mueno'e no huë vavaene uehore gö gö hesi uhure raromamu u'uvavuë'iro hejare jemëhu Keriso mae uehorovaruje jöho Timothy-ro barovamu heromo jemesi jöëni nosi dë vövöbajo'oho biririvahuadeje. ⁸ Ëhesi bëhoho avevejö'oho jemëhu biririvoromo Bada'o gemuore raromarujuhuro ëhuro no mae raromarueje. ⁹ Iae no nosi Böröme God-are nuniro javuoromo jemesi jöëni sisë maro nimorohavue. Ëhi jië'oho no rabu jöe majahiromu hesi öriroho rajahi'ëjo. ¹⁰ Vahie majae jene noro hesi örire biririvoromo ua'i arijarueje huro ajamuijego ö'oromo jemesi nu ano'oho garomo jemëhu Keriso mae uehorovarujo bisemu bogo eni jëvego ajëmi'iröhëni.

¹¹ Röhu no nague nosi Vavue God'o nosi Bada Iesu'o nosi öroho avohahuego maro ö'iröhëni. ¹² No nague

Badaro ajëmego jemë ae göëro gö avoho rajahirovobe a ioro'iorohu'o avoho rajahuipe va'oromo ijonö ma-mabëhe jëvoröhego. Noehu dë vövöbajo'e aho'o jemë rajëhijaruëhi jemë'o ëhi ë'irarijego. ¹³ Ëhi ë'ë'oho Badaro ajëmi'iramu jemë biririvobe va'ojuvo hujeji nosi Bada Iesuro hesi aribövie aho'obëhe nosi gemuore rue'iramu evare jemëro nosi Vavue God-are nunire ma-mae riravo'aruje. Mae riravo'iramu jö sisë bogojëvo'i hesi aribövi maemu jëvo'ë'e.

God-hu nimaje mu hesi jöhoje.

4 Nasi ö mueno'e röhu jö göho Bada Iesure ihore jajivo'ejo. Avo'avoho raromo jijih'o'irarije jöhoje. Jöho bogo bise'o vadu'ohoje. Jemë ëho garomo avo'avoho uehorovore. Mami'e jemë hejarijeje noro uëvavamu: Ëhi ëhi avoho raromo jijihorego God-ro gëromo nimoroho'irajo. Ëhi jië'e jöho hejë'ëro jemë iae ejahuarujeje. Röhu no nague jemë gö'o gö'o döre avoho ejahuobe va'irarijego. ² Noehu jögore rabe rabe Bada Iesure ihore majëhijamu hejarijoho jemë iae eni gavarujeje. ³ God hu aviëhi jië'e muoho nime. Hu nime jemë öehu jijihanovo'irarije muoho bogo vae'i mu maemu vaenövo'irarijego. ⁴ Jemë ae gemu gemu aho'obëhe magonaho masu'ie'iroho mu maemu uehorovoromo dë vövöbajo'ohu'o rajahiroromo masuromo ëhi gemuoro raromoro. Ëhi jië'e muoho avo'avoho gare. ⁵ Nadi Christian rumo'e God bogo gavarue aribövieuho ë'aruëhioho ë'anovoromo ma-sino hesi ganiganiohuniho magonahoho masure. ⁶ O jasi öho nadi sareramiroromo vajiohuvoromo hesi vaboroho baene. Ëhi jië'e mu vaejarue aribövioho Badaro i'ue mana bojëmi'ë'e. E'jöho mami'e darugo'o majëhijamu hejarijeje. ⁷ God-ro no hesinö rinaguadeje bogo ëhuro no öëro jijihanovo'i a'i mu mahemu vaenövo'iröhego. ⁸ Ëhuni ae rahu ëhi jië'e jögore dejonö bu'öromo öehu jijihanovë'oho ëhi jië'e aribövioho jabu bogo aho no bijönagu'o'i a'i God bijönimoruomajeje. Röhu God-ro hesi Aru'ahuhu mu maemu barovajoho suvuoramuijajeje. Aru'ahuhu mu maemu barovajoho suvuoramuijë'ëro ëhuni no ëhi gemuoho mu maemu vaebe jijih'o'ejo.

⁹ Röhu jemesi Christian ö mueno'o rajahirovo'irarije muoho God-hu mami'e röjëhijadoho no rabëni röhu maho sionoho röjëhi'ejo. ¹⁰ Christian ö mueno'e aho'obëhe Macedonia jemesi sa'a böromoro raromaruoho jabesi örire jemëro iae huë baejëvoromo rajëhijarujeje. Röhu nasi ö mueno'e noro uëvö jemëro ëhi jië'e muoho gö'o gö'o döre avoho vaebe va'irarijego.

¹¹ Röhu jemesi ma-jörume raromoro jemesi muohuremu vaere. Noehu uëvarëhi jemëro ëhi'oromo jemesi övëro biririvoromo bövioho bise'oho baere. Ëhi jië'e muohuremu avoho uehorovore. ¹² Ëhi ë'ë'oho ëhuro God bogo ma uehorovarue ariböviohuro jemë gëromo mae uehorovëvo'i jemë bövie bise'e eni jëvo'ë'e.

Iesuhu sa'are vuonorö'ö rueröhe jö noehu uehorovego huë vavaeni u'uhahuoröhe jöhoje.

¹³ Röhu nasi ö mueno'e jö göho no nague vuovë'e aribövioho diehi jioruomajoho jemë ga'irarijego ëhuro bogo vavaenëgoröhego. Hesi a ioro'iorohuro uehorovoromo uvarujeje: No vuovoromo bogo ri'ö'i ma-ioro'ioremu vuovo'ejarëromo sisë maro vavaenimarueje. Jabuhu vavaenimaruehioho jemë bogo ëhioho vavaenëgoröhego ëhuni ave jöho jajivo'ie'ö. ¹⁴ Noro mae uehorovoromo uvarujeje: Iesu guomoromo röhu i'ovoromo ri'öjade höjo. Ëhi uvaruohuni ëhuni uvo'ejo: Iesu mae uehorovoromo vuovë'e aribövioho jabu'o God-ro i'ovëvoromo Iesu'o gemu mae söjëvo rue'a'ajëjo.

¹⁵ Ëhesi bëhoho ave jöho Badahu röjahuijade jöho no jajivo'ie'ö. Bada sa'are rovë'iroho ave sa'are raromarue aribövioho noro vuovë'e aribövioho bogo iosirëmiromo maroho jio'i a'i jabumëro urimo ri'öruomo'ë'e. ¹⁶ Ëhesi bëhoho aëro heruomo'ë'e jöe böjëmiromo darugo'o uvavo'iramu anera böromohuro uvavo'iramu God-are hëgöho huavo'iramu. Ëho he'iramu gavë'i evare Badaro ö'idöre jioromo ruvebi'ë'e. Ruvebi'iramu Keriso-are aribövie vuovëvadoho urimo ri'öruomo'ë'e. ¹⁷ Ri'ö'iramu röhu ijonö bogo vuovë'e ave sa'are raromaruoho God-ro no jabu'o gemu mae suehu'o ma-burëro baejavuo ajiomoromo gagovavuo'ë'e noro Bada birohojoro. Ëhi onugoromo ioro'iore gemu Bada'o gemu mae raromo'ejo. ¹⁸ Ëhi javuo'ie'ë jiaje ëhuni ë jöho majahirovorego jemesi dë vövöbajo'oho mae jëvo'iro.

Badahu rueröhego noehu avoho mueberovo'iröhe jöhoje.

5 Röhu nasi ö mueno'e Bada Iesu divare rovego mu masije gö gö divare rue'iröhe ë hesi jöho no bogo jajivo'ejo jemë mami'e hejë'ëgo. Mami'e hejë'ëro ëhu'ëro iae garomo uvarujeje: Badare majaho vajiohu'e aehu vahi'e rovajëhi ëhi ma-majioho rue'a'ajëjo. ³ Keriso bogo ma uehorovarue ariböviohuro uvoruomo'iramu: Jaruvoho muorovoho bövioho bise'oho bogojio'i ma-mae raromaruë uvo'iramu evare God-are i'uohuro ma-majioho rueromo ë aribövioho ijumëvo'ë'e. Dë'e magonahuhu ma-majioho hara'uaruëhi ë aribövioho ëhi ma-majioho ijumëvo'iramu aho bogo huruomo'ë'ö. ⁴ Röhu nasi ö mueno'e jemë bogo ëhioho jëve. Jemë bogo ramoramoro raromarujeje. Ramoramoro raromo'ibejarije jemë ga'ibejarije ë majaho vajiohunö'e ma-majioho rovego tiö'ibejarije. Röhu jemë bogo ëhioho jëve. ⁵ A'i jemë ae aho'obëhe ajie majare raromaruje aribövioho jëve. No bogo vahi'e ramoramoro raromaruje aribövioho javue. ⁶ Ëhuni a ioro'iorehu ma-momorö'öjaruëhioho no bogojioho ma-momorö'ö'i a'i nune jioromo simanoho avoho uehorovo'ejo. ⁷ Aehu momorö'öjë'iroho vahi'e momorö'öruomajeje. Vörö'e jovo ue'ahamu simano sisërëjëvë'oho ëhi jië'oho vahi'e ë'oruomajeje. ⁸ Vahi'e

ëhi ë'oruomajeje röhu no maja'ere raromarue aribövie javuë'ego ëhuni nosi simanoho avoho uehorovoromo muoho avoho vaeromo ëhuro biririvoromo riravo'ejo. Muorovo majare biririvoromo riravo'ië'iroho biriri'e niögohu vinebinö io'amoruomajeje bijo vösöho ë namiromo sugigivego biririvoromo riravo'iröhëro. Keriso-are ariböviehu ëhi biririvoromo riravo'ië'iroho noro Keriso mae uehorovoromo a ioro'ioroho dë vövöbajo'ëro rajëhi'ejo ëhuro biririvoromo riravo'iröhëro. O muorovo majare aehu biriri'e bosö simanore io'amoromo biririvaruëhi noehu ëhi biririvo'ië'iroho uvo'ejo: Ijonö God-ro baejavuoromo no maro bamavuo'ajë uvë'e raromo'ejo ëhuro biririvavuoröhego. ⁹ God-ro hesinö baejavuadeje bogo nosi sisëhuni i'ue bojamui'iröhëro. Hu bogo ëhunioho baejavuadeje. A'i huro no baejavuadeje nosi Bada Iesu Kerisoro nosi sisëho ajamuij'ëro maro bamavuo'iröhëro. ¹⁰ Huro nosi sisëho ajamui'i noni guomadeje ëhuro ave sa'are biririvoromo raromë'oho o vuovavuë'oho no hu'o gemuoro raromo'iröhego. ¹¹ Ëhuni ajamirovoromo jö mae majahirovarujëhi ëhi ë'orego ëhuro avoho biririvëvoromo mae jëvobe va'iro.

Paul-hu ijo tugoho'i jajivade jöhoje.

¹² Röhu nasi ö mueno'e jö göho majëhi'ië'ö. Ëjöho bogo nu huë'e jöho jio'i ma-sanu'e jöemuje. Aehu jemesirire mu börömo vaeromo Badare ihore jemë muebejëvoromo jögoru majëhijarue ë aribövioho jemëro mae uehorovëvore. ¹³ Mae uehorovëvoromo jabesi muoho uehorovoromo rajëhi avohore. Röhu iro muorovo'oho nadi vae'i ma-raromore.

¹⁴ Röhu nasi ö mueno'e ave muohu'o vaere. Mu bijöni'e aribövioho uëvego mue vaejë'e raromo'i. O juhuoni'e aribövioho ajëmego dë vövöbajo'oho mae

jëvo'iro. O darugo u'uhëvë'e aribövioho ajëmego biririvëvo'i. Ae aho'obëhe jabesi öroro ma-sanu'e jöhe-mu majëhire. ¹⁵ Avoho mueberovore. Aehu mu sisë vaejëvë'oho nadi mana mu sisëho vaere. A'i ae göëro göho huë baerovo'i o a ioro'iorohu'o huë baejëvo'i ë'o gare.

¹⁶ O vae majae nimorohonövore. ¹⁷ God-are öroro jöe majahiemu majahinövore. ¹⁸ Mu diehi rovë'oho hesi öroro huë mae uanövore rabëni Iesu Keriso-are aribövioho jemëro muoho ëhi vaejëro God-ro nimë'e jiaje.

¹⁹ God-are Aru'ahoho vëninö'e ravajoho nadi duohore. ²⁰ He'irarije aëro uëvego: God-are Aru'ahëro jöho bojemi'ego majëhijajë uëvamu hejë'oho nadi bijönimore. ²¹ Nadi bijönimo'i a'i jöho jemesi simanëro mevoromo gare diho mae jiego diho sisë jiego. O mue aho'o ëhi mevo gare. Mae jiamu gavë'iroho avoho ma'enore. ²² Sisë jiamu gavë'iroho aho'o vuonugore.

²³ Röhu God hu ajamuego huë mae raromarue ahoje. Ëhuni na nege huro ajëmego jemëro uehore aho'obëhe ma-maëremu hesi örire gemu bojami'irarijego. Göho na nege God-ro jemesi aru'ahe dë vövöbajo'e sino haho'e aho'obëhe muebejëvobe va'ojëro ëhuro nosi Bada Iesu Keriso rovë'iroho jemë jö sisëho bogojëvo'i ma-maemu jëvo'iröhego. ²⁴ Iae huro ëhi ajëmi'ë'e rabëni jemë hesinö rinëgade aho God hu nue gemu uehorovaje aëro jië'ëro.

²⁵ Nasi ö mueno'e jemëro nosi jöëni ëhu'o parie vaenövore.

²⁶ Christian aganehu jejamirovaruëhi aho'obëhe ëhi jejamirovore. ²⁷ Röhu Paul naro Badare ihore ave jöho darugo'o majëhiromo uëve. Ave naehu jajivode jöho adahego Christian aganoho aho'o heruomo'i.

²⁸ Nosi Bada Iesu Kerisoro huë baeromo jemë ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

2 THESSALONIANS

Paul'o hesi ariböviohu'o jabuhu Thessalonica amore raromarue ekaresia jabesi örيره jejëmijare jöhoje.

1 O asë'e Thessalonica ekaresiaho Paul naro Silas-ro Timothy-ro ëhi noro jemesi örيره jejëmijö jemë God nosi Vavu hesi o Bada Iesu Keriso-are ekaresiae jëvë'ego.

²No nague God Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego.

Bada Iesu sa'are rovego evare nosi mu mae o sisë jiego God-hu mevo garöhe jöhoje.

³Nasi ö mueno'e noro jemesi jöëni God mae uanövo'ejo. Ëhi jië'oho iae maeje. Rabëni. Jemë God mae uehorovobe va'ujuvo va'o ijonö börömo mae uehorovobe va'arujeje. O jemë ae gemu gemu aho'obëhe rajahirovobe va'ujuvo va'o ijonö börömo mae rajahirovobe va'arujeje. ⁴Ëhuni jemëhu mu ma vaejaruje jöho noro baeromo God-are ekaresiae gö gö nimorohë'i majëhibe jijiharueje. Majëhiromu uëvarueje: Aëro Thessalonica ekaresiaho sisë vaejëvego huë vavaene börömo mae baeromaje höjo. Ëhi'oromo bogo u'uh'o'i biririvoromo Keriso mae uehorovoromaje höjo. No jemesi jöho ëhi atobe jijiharueje.

⁵Jemë huë vavaene baeromo röhu biririvoromo Keriso mae uehorovego noro ëho garomo uvarueje: God-ro nosi muoho avoho mevo göromu diehi jië'e mu vaejarëhi manaho ëhi gemuoho bojamui'ajëjo. Iae huro jemë uë'a'ajëjo: Jemë mae jëvaje naehu börömo namiromu muebejaje öri ari'oro rojo raromohëjo. Ëhesi bëhoho avevejö'e God-are öri ari'o hesi mu ri'öröhego jemëhu nimoromo vavaeni baejarujohuni na ëhuni uëve. ⁶God-ro mu maemu vaeromo jemesi örيره huë vavaeni bojëmarue aribövioho mana huë vavaene bojëmi'i ⁷huë vavaeni baejaruje aribövi jemesi örيره mana huë sanue bojëmiromu no'o ëhi bojamui'ë'e. Bada Iesuhu nosi nunire rueröhe majaho rue'iramu evare God-ro ëhi jië'e muoho vae'ë'e. Bada Iesuro hesi darugo'e anera ömo'ömo'u'o gemu mae ö'idöre jioromo ⁸vëni hödu'o rueromo God bogo uehorovoromo nosi Bada Iesuare jö ma bogo ejaharue aribövioho i'ue mana bojëmi'ë'e. ⁹I'ue mana bojëmi'iramu jabumë Badahu jiajiroho bogo raromo'i hesi aji'erohu darugo'erohu bogo raromo'i rori'o va'oromo ioro'ioremu sisërë va'ë'ö. ¹⁰Badahu rueröhe majare evare ëhioho jio'ë'e. Iae hu rue'ë'e hesi aribövie aho'obëhe noro hesi ihoho döro bamoröhego hu mae uehorovarue aribövioho noro hu rajahiruomoröhego.

Jemë'o ëhi ë'a'aruje ë hesi bëhoho noehu majëhijare jöho jemëro mae uehorovë'ëro jëvë'ëro.

¹¹Badare ihoho ëhi döro jioröhego ëhuni noro vae majae jemesi jöëni nosi Böröme God ëninamiromu uavarueje: God jero Thessalonica aribövioho uëvane höjo jabumë jasi aribövie jioromo mae jëvojöro. Ëhuni ajëmego jaehu uëvane ëhi jië'e aribövie jioruomoi'irajo. Jasi darugohuro ajëmego jabuhu mu ma vae'i ni-maruocho aho'obëhe vaeromo Keriso mae uehorovoromo vaejarue muoho aho'o vae barë'irarëjo. Noro ëhi God ua gavarueje. ¹²Jemëhu ëhi jië'e mu vaejë'oho ëhuro nosi Böröme God'o Bada Iesu Keriso'o huë baejëvoromo jemë ëhi ajëmi'iramu ëhuro nosi Bada Iesuare ihoho böröme jio'i jemëro hesiro ajoho bae'a'aruje.

Mu ma ijumaje aehu ma-va'orahoro rueröhe jöhoje.

2 Nasi ö mueno'e nosi Bada Iesu Kerisohu ruero-mo uövuego noehu hu jiajire gagovoromo gemuore raromo'iröhe jöho noro majëhi'ië'ö avoho uehorovo'irarijego. ²Aehu sarerëmiromu uëvaruoho: Badare majaho mami'e rovë'e hö uëvaruoho ëho heromo nadi ma-burëroho tiöromu uehore gö gö baere. Ëhi jië'e jö rovade hesi bëhoho nani aëro sarerivoromo uëvareje: Ëjöho God-are Aru'aho hesiro baeromo majëhijaruëjo. O nani aëro jabesi ëma uehorovoromo majëhijareje. O nani aëro sarerivoromo uvareje: Paul naro ëhi jië'e jöho jajivoromo bamëhode höjo. Nani ëhuni uvarueje: Badare majaho mami'e rovë'e höjo. ³Ae göehu ëhi jië'e jö atoromo sarerëmi'i ë'o gavaruoho bogave ejëho'irarije. Badare majaho bogo ëma rue'i a'i ë hesi urimo ae aho'obëhe dë vövöbajo'e aho'o huotorovoromo God bijönimoromo hu'o muorovo'ië'iramu God-are mu ijumaje ahuro va'orahoro rueromo bövie nami'ë'e ijonö sisërë va'iröhëro. ⁴Bövie namiromu jöe majahuiromu uö'ë'e: Jemëhu bövie bise'e aho'o God höromu rajëhijarujoho vuonugo'i na gemu börömocho hö uehorovevorëjo. Ëhi uöromu God-are osa börömore va'o hiromu majahuiromu uö'ë'e: Aviae na God jevajëjo. Ëhi ë'iramu ë hesi ijonö Badare majaho rue'ë'e.

⁵Jemë'o uehorovore. Naro jemë'o hiromu ë hesi jöho uë'ego henövarijeje. ⁶God-are mu ijumaje aho u'emurue'ë'e. Avevejö'oho ë ia hesi mu sisëho ahë'eje. Diehi'oromo ahajoho iae jemë gavarueje. Ëmu sisëho ahobe va'ujuvo majae eni jio'iramu God-are mu ijumaje ahuro va'orahoro rue'ë'e. ⁷Röhu avevejö'oho hesi mu sisëho Satan-ro gurihoromo ae uëvego vaejarueje.

Vaejego mu sisë ahaje ahuro ahobe va'ujuvo rori'o bava'iramu evaroho sisëho bogo aho'ë'e. ⁸ Sisëho bogo aho'iramu evare God-are mu ijumaje ahuro va'orahoro ro nami'ë'e. Va'orahoro ro nami'iramu Bada Iesuro rueromo jö'o ögëro hadivoromo ajoho røjahi'iramu sisëre barë'ë'e. ⁹ Röhu urimo Bada bogo rue'iröhevare evare God-are mu ijumaje ahuro Satan-are darugoho barueromo ae sarerëmiromo darugo'e muoho røjëhi'ë'e aëro ëho garomo tiöromo sisë'i uehorovoromo uvoröhego: God-are mu ijumaje aho mae höjo. ¹⁰ Darugo'e muoho røjëhiromo sarer'i'e mue bövie bise'e vaenövo'ë'e sisëre va'iröhe ariböviohuro garöhego. Jabuhu sisëre va'oröhe hesi bëhoho urimë'i Keriso-are jö maho bogo e'i bijönimoruomadeje. Jö maho ejaho'ibejo ehuro iae maro va'oruomo'ibejo. Röhu bogo ejarohuro ehuro sisëro va'o hesi jioruome. ¹¹ Jö maho bogo ejahego ehuni God-ro sarer'i'e jöho jabsi dë vövöbajo'ere bojëmijaje jaburo ë jöho mae uehorovoromoröhego. ¹² God-are jöho bogo ma uehorovo'i ma-mu sisëmu nimë'ëro ehü'ëro jabumë aho'obëhe God-are nunire riravo'iramu huro uë'ë'e: Mu sisë vaejë'e aribövie jëväjëjo.

Birivoromo riravo'iröhe jöhoje.

¹³ Röhu nasi ö mueno'e jemë Badahu rajëhijaje aribövioho jëvo'ego noro jemesi jöëni God mabëhe uanövo'ejo. Ehesi bëhoho urimë'i sa'a bövi bise'o bogo bamadevare evare God-ro jemesi jöëni uehorovoromo uvadeje: Naro baejëvoromo maro bamëvo'ejöjo. Nasi Aru'ahohuro jabsi dë vövöbajo'oho mae avohëho'iramu jaburo Keriso-are jöho mae uehorovo'iramu ehuro ëhi ë'ejöjo. ¹⁴ God-ro ëhi uvë'ëro noro Keriso-are jö maho jemë majëhijamu God-ro uëvadeje: Ejöho jemëro mae uehorovorego naro baejëvoromo maro bamëvo'iröjo ehuro jemesi Bada Iesu Keriso-are aji maho baejego ma-mabëhe jëvo'iröhe höjo. ¹⁵ Nasi ö mueno'e ehuni birivoromo riravore. Biririvo riravoromo noehu jö'ehu majëhiromo röhu ijönö surire jajivoromo røjëhijare jöho ehuremu ma'enoromo uehorovore.

¹⁶ Jemëro ëhi ë'irarijego no nague nosi Bada Iesu Keriso'o God nosi Vavuohu'o jaburo niö'iro ajëmijöro. Ehesi bëhoho urimë'i God-ro no uehorovavuoromo huë baejavuoromo no ioro'ioremu birire bojamuiromo ajamuijë'eje noro nimorohë'i uvoröhego: Maro javuo'ajëjo. ¹⁷ Ehuni no nague jabumëro jemesi dë vövöbajo'oho biririvëhego jemëro bogo juhuonivo'i mae riravoromo mu maemu vaeromo jö maemu atonövo'irarijego.

Thessalonica ekaresiaehu Paul-mesi jöëni God-are örire ëninami'iröhego Paul-hu jajivade jöhoje.

3 Nasi ö mueno'e nasi ijo tugoho'i jöho jajivo'ië'a-joho gare. Jemëro nosi jöëni God ua garego ajamuego Badare jö noehu majëhibe jijiharuoho maburëro rumorovo va'ego ae aho'obëhe heromo uvoruomo'i: jö mabëhe höjo. Ehuro jemesirire jiajëhi

ëhi jiobe va'iro. ² O ua garego God-ro ajamuego biriri'övarue aribövi sisëho no bogo baejavuoromo sisë vaejavuo'iro ë hesi bëhoho ae göëro göëro Keriso-are jöho bogo ma uehorovarue jiaje.

³ Röhu Bada hu bogo sarer'i'oho jio'i maëro jjë'ëro huro jemë birire bojëmiromo avoho muebejëvo'ë'e A Sisëho bogo baejëvo'iröhego. ⁴ Röhu huro no uehoro maho bojamuego jemesi jöho mae uehorovoromo uvarueje: Jemë nosi jö ejahuarujoho iae ëhi ejahuobe va'a'arujëjo.

⁵ Röhu no nague Badaro ajëmijego jemesi dë vövöbajo'ere herovoromo uvo'irarijego: God-ro mabëhe uehorovauaje hö uvoromo Kerisohu vavaeni baeromo biririvadëhi ëhi biririvo'irarijego.

Övehu birivoromo bövi bise'o baeröhe jöhoje.

⁶ Nasi ö mueno'e noro Bada Iesu Keriso-are ihore ave jö börömo majëhi'ie'ö. Ga'irarije Christian aganoho rahuro noehu bojëmijamu hejarije jöho bogo ejahuo'i mue bijönimoromo ëma raromamu gëvë'iroho gorëvore. ⁷ Iae jemë'o gavarueje. Noehu ë'arëhi jemë'o ëhi ë'ibejarije iae mae jio'ibejo. Noehu jemë'o raromarevaroho muoho bogo bijönimareje. ⁸ No jemesi ioho bövioho bise'oho bogo ëma ujuoho'i imoromo ujuohonövareje. Sisone vahie majae nosi övëro birivoromo i'u'e mu börömo vaemu vaebe va'oromo nosi manaho bihoromo iruno'oho bövioho bise'oho imonövareje huë vavaene jemesi örire bojëmijöëni. ⁹ Noro uë'ibejo: No God-are mue vaejarue javuaje bövie bise'e ma-suvuore bojamuihë uë'ibejo iae mae jio'ibejo. Röhu noehu bogo ëhi ë'are hesi bëhoho no naguadeje jemëro ga'irarijego noehu nosi övehu birivoromo iruno'e bövie bise'e mana baejaruoho garomo ëhi gemuoho ë'irarijego. ¹⁰ Noehu jemë'o raromarevare evare ave jögoroho majëhiromo uëvareje: Ae rahu bijönimoromo mu bogo vaejë'oho ioho nadi i'imamirëjo.

¹¹ Noehu ëhi jajivarue hesi bëhoho no hejarueje uövüego: Jemesi a ioro'iorohuro muoho bijönimoromo ëma raromoromo ae gö jabsi muoho ëma ahobe jijiharue höjo. ¹² Ehuni noro ave jöho bojëmiromo Bada Iesu Keriso-are ihoro majëhijö. Ehi jjë'e aribövioho uëregö ma-u'emu taemo raromoromo jabsi övëro birivoromo bövioho bise'oho bae'iro.

¹³ Röhu nasi ö mueno'e jemëhu mu ma vaejarujoho nadi u'uhore. ¹⁴ Ae rahu ave nosi surire jö bogo ejahuë'oho ëhi jjë'e ahemu ga avohoromo nadi gavanovorego javoje bae'iro. ¹⁵ Röhu nadi uvore: Hu no'o muorovaje ae höromo nue huodivo'i a'i uvore: Nosi öe höromo jögore majahijego avoho hi'iro.

Ijo tugoho'i jajivade jöhoje.

¹⁶ Bada huë mae bojamuaje ae jjë'ego no nague jemë mae o sisë raromë'oho huro majae ëhi huë mae bojëmi'iröhego. Huro ae aho'obëhe jemë'o jio'ë'e.

¹⁷ Paul naro nasi övëro jajivoromo jemesi örire jëjëmioromo bame. Na surire jö jajivë'iroho nasi övo jajo-

ho ëhi jajivajeje jemëro garomo uvo'irarijego: Paul-ro
bamahuë'e höjo. Naehu jajivaje hesi nu ano'oho ëhije. ¹⁸ Nosi Bada Iesu Kerisoro huë baeromo jemë ae
aho'o ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

1 TIMOTHY

Paul-hu Timothy jejamade jöhoje.

¹ O asë'e Timothy Paul naro ave jöho jasi örire ja-jive. Na Iesu Keriso-are apostle jeve ë hesi bëhoho baejavuoromo mare bamavuaje aho God'o noehu ga'i muebejarue aho Iesu Keriso'o ëho jaburo ë muoho bojemë'ëro ëhu'ëro.

² Naro Timothy jasi örire jejamije. Naehu Keriso mae uehorovajëhi jero nasi ijore ijore juvoromo Keriso ëhi mae uehorovanuëro javë'ëro ëhu'ëro ja nasi harihu mae jave. Na nege God Vavuohu'o nosi Bada Iesu Keriso'o ëho jaburo jabetesi vavaenimoromo ajamijego maro hi'iranego.

Timothy-hu sareri'e jö ahoröhe jöhoje.

³ Naehu ja'o hiromomo Macedonia sa'are rue'irögoro jasi örire jö bojamijode ë jöe gemuoho majahi'irögoro ë'e. Ephesus amoro ëhi hiromomo a ioro'ioroho darugo'o majëhiromomo uëne: Sareri sareri'e jö röjëhijarujoho vuonugohëjo. ⁴ Hijo miono'o jabetesi vavu gö gö jabetesi ihe gö gö mevobe va'emu va'arujoho a mami jöe gö gö ëma uehorovoromo atarujoho ëhi jië'e jöemu uehorovarujoho vuonugohëjo. Ehi uëne. Ehi jië'e jöemu uehorovë'ohuro ehuro aëro jöho ma-berohemu beroho'i God-are muoho bogo avoho baejarueje ë hesi bëhoho God-are jöhuremu mae uehorovoromo ehuro ë muoho baejaruëro jië'ëro. ⁵ Jabuhu ëhi jië'e mu vuonugojöro jaehu majëhi'iranego uavode hesi bëhoho na negadeje jasi ariböviohuro bogo ma-döëremuoho aho uehorovëvo'i a'i mu maemu vae'i nimoromo dë maemu jëvego herovoromo uhohu'o Keriso-are jöho mae uehorovoromo ehuro aho avoho huë baejëvoröhego. ⁶ A ioro'iorohuro ëhi jië'e mu ma hesi öroho garaeromo aruëre anumëre ëma jijihoromo jabetesi jögoroho ëma berohemu beroharueje. ⁷ Jöho ëhi berohoromo nimoruomajeje mu vaeröhe jögoru hesi öri röjëhijarue ae jioruomom'iröhëro. Ehi nimoruomajeje röhu jabumë mu vaeröhe jögoru jö atarue ë hesi bëhoho bogo avoho gavarueje. Bëhoho bogo gavë'e ëma biririvoromo jöho majëhijarueje.

⁸ Iae no gavaruoho mu vaeröhe jögoru hesi bëhi aehu avoho röjëhijë'oho ë jögorohuro ehuro marëjavuo'ë'e. ⁹ No ave jöhemu uehorovo'ejo. Mu vaeröhe jögoru bamade hesi bëhoho bogo aribövi mahunioho bamë'eje. A'i jögoru ahoruomajohuni hia'i biriri'övoromo jö bogo eroharuohuni o God bijönimoruomajohuni mu sisë vaejaruohuni o God-are mu ijumoruomajohuni sa'are mu sisëhemu uehorovoromuomajohuni o

vavu muo'amaruohuni vëmu muo'amaruohuni o a ioro'ioro muo'amaruohuni ¹⁰ o a'o magonaho'o öehu jijihanovaruohuni o a'o a'o sihamirovaruohuni o ae gö vajiohehu guduamo ujuoho va'aruohuni o sareri sareri'e jö ataruohuni o court-re riravoromo sareri jö majëhijaruohuni o mu sisë rabe rabe vaeromo God-are mu ma aharuohuni ëhi jië'e ariböviohuni jögoroho bamë'eje. ¹¹ Eëmu ma jö hesi bëhoho God huë mabëhe hijaje a hesi aji röjahuijaje jöhoje. Eëjö hesi muoho huro na bojemadeje.

God-hu Paul-ni vavaenimoromo ajamamu Paul-hu huë mae baejade jöhoje.

¹² Naro Iesu Keriso nosi Badare örire huë mae uave rabëni huhu nasi muohuni darugo bojemadohuni o huhu na mae uehorovevoromo hesi mure bamevadohuni. ¹³ Urimo naro Keriso-are jöho agoromo hesi aribövioho sisë vaejëvoromo biriri'övoromo hesi muoho ijumo'i ë'o gabe rovodeje röhu huro hesi muoho iae bojemadeje. Huhu nasi jöëni ëhi vavaenimade hesi bëhoho naro hu bogo mae uehorovoromo nasi mu sisë hesi bëhoho bogo gavë'ego ehuni ë'adeje.

¹⁴ Vavaenimoromo nosi Badaro huë baejëvoromo böromö bëhe ajemiromomo uehoro maho huë maho bojemijadeje ë hesi bëhoho no Iesu Keriso'o gemuoro bimuvë'ëro javuë'ëro ëhi jië'e uehoro maho huë maho baejaruëro jië'ëro. ¹⁵ Iesu Kerisoro sa'are rovadeje sisë aribövioho no baejavuoromo maro ramuo'iröhëni. Eho jö maego ae aho'obëhe mae uehorovë'oho iae maeje. Sisë aribövi baejavuo'i rovadoho a ioro'ioroho mabisemu jëvanovo'i na gemu sisë maho jevë'eje. ¹⁶ Sisë mae jevamu röhu Iesu Kerisoro nani vavaenimadeje. Nani vavaenimade hesi bëhoho ijönö hu mae uehorovoromo ioro'ioeremu mae raromom'iröhe aribövioho aho'obëhe jaburo uvoruomomöhego: Urimë'i Paul-ro mu sisë bëhe vae'i hijade höjo röhu Iesu Kerisoro hesi sisëho garomo huni vavaenimoromo hesi vöröho ma-taemorovobe rovade höjo. Eëhu'ëro no garomo uvarue höjo: Kerisoro nosi sisëhu'o garomo noni ëhi vavaenimoromo hesi vöröho ma-taemorovaje höjo. Ehi uvoruomomöhego ehuni huro nani vavaenimadeje. ¹⁷ Eëhu'ëro God hu mabëheje. Hu böromö namiromomo bövie bise'e muebebe rovadoho ëhi muebe'amobe va'ë'e. Hu bogo guomo'i ioro'ioeremu jio'ë'e. Hesi nu ano'oho no bogo gavarueje. Hu gemu böromöhoje. Hu ëhi jië'e aëro jië'ëro iho maho aji maho hesirohemu jiemu jiobe va'ë'e. Iae mae.

¹⁸ Nasi harihe Timothy na ave jöho bojamije. Urimë'i aëro jöe God-aro baeromo jasi mu jögoroho majahuijamu ja'o na'o hejareje. Ëjöe gemuoho naro ja uave ehuro jabuhu majahuijare jöhemu uehorovoromo birivoromo Satan'o muorovoromo jö sisëho ahonövo'iranego. ¹⁹ Satan'o muorovoromo jö sisë ahë'iroho Keriso mae uehorovoromo dë maemu jioromo ehuro birivoromo ëhi jïë'e muoho vaene. A ioro'iorohuro bogo ëhioho dë maho jio'i a'i dëre herovoromo uehorovoromo uvareje: Ëmuoho sisë hö uvë'i röhu ëma ömareje. Ëma ömë'ëro ëhu'ëro Keriso mae uehorovare muoho ma-ioro'iore gemu ijumoro-boremi'ö barëjareje. ²⁰ A ioro'iorohu'o röhu Hy-menaeus'o Alexander'o ëhi jïë'e mu sisëho vaejë'ejö. Ëhi'amu naro Satan-are övore bojamijodeje huro baejëvego jaburo a'ororomo God-are ihoho bogo iju-moröhego.

Ekaresiaehu diehi'oromo God uvene aho röjahiröhe jöhoje.

2 Röhu jö göho. Jö majëhi'irodoho ave jöho urimo majëhi'ie'e. Ja'o jasi ariböviohu'o jemëro ae aho'o jabesi jöëni uehorovoromo ëninamijë'i böviëni bise'ëni ua gavë'i huë mae uavë'i God-are öroro jöe atonövore. ² Ua gavego ave sa'are a masijohu'o jabesi bëhire riravoromo ave sa'are mu muebejarue ariböviohu'o huro ajëmego jaburo no avoho muebejavuego iro muorovo'oho bövioho bise'oho nosi öriroho bogo rovego no huë mae raromoromo God gemu uehorovoromo mu maemu vae'iro. ³ Ëhi ua gavë'oho mae jiego God-ro nimajeje ë hesi bëhoho hu baejavuoromo mare ramuaje ahuro jïë'ëro. ⁴ Hu nime sa'ae dinö'e dinö'e raromarue ariböviohuro Keriso-are jö maho avoho uehorovoromo ehuro ijönöho i'uoho bogo bae'i maro va'oruomoröhego. ⁵ Ae aho'obëhe ëhi mare javuoröhego God-hu nimaje hesi bëhoho huro gemuëro sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho muebejavuajeje. Ae gemu Iesu Kerisoro God'o nosi ririre öroho avohahuajeje. ⁶ Öroho avohahuajëro jïë'ëro ae aho'obëhe noni guomorovadeje ehuro no sisëhu tövavuadoho jiovahuego no ae aho'obëhe mae raromo'iröhego. Majae eni jiamu noni guomade hesi bëhoho noro ëho garomo mae uvoröhego: God-ro no ae aho'obëhe maro ramuo'i nimajëjo. ⁷ Ëjöhö naro ae majëhi'irodego ehuni God-ro apostle bamevadeje. Na bogo sarerami'i jö mae majahije. Huro apostle bamevadeje naro sa'a ioro'ioro rajoho röjëhiromu uë'irodego: Ave jöho mae jiaje mae uehorovorëjo. ⁸ Ehuni na nege dinö'e dinö'e gagovoromo God rajahijë'iroho ama'oho jaburo nu huë'e iro muorovo'e jöho bogo uehorovo'i uehoro maemu baeromo God-are örire jöe atonövoröhego. ⁹ O na nege magonahoho jaburo simane mae uehorovoromo niögöho avoho ruhoruomo'iröhego. Avoho ruhoromo bogo sinoho ni-morohoromo moni börömöho bu'öromo niögöho nieniaho bövioho bise'oho aho'obëhe imo'amoromo io'amoromo sinoho simano uoho avohorovo'i a'i uehorovo avohoromo niögöho io'amoromo ¹⁰ mu mae

vaeröhego nege. Magonahehu majëhiromu uëruomë'oho: No God rajahijarue magonahe javuajë uvë'oho jabuhu ëhi jïë'e mu vae'iröhoho iae maeje. ¹¹ Gemuore gagovoromo God-are jö hejë'oho magonaho ömo'ömhuro jörume ma-taemo raromoromo majöhuremu heruomo'i. ¹² O magonahehu simano vaeromo ama'i jabesi örire church-re jö röjëhijë'oho ëhi jïë'e muoho Paul naro ahajeje. Jörume raromë'oho iae maeje. ¹³ Ëhesi bëhoho urimöho God-ro aevö'ioho Adam bamoromo evare ijönö Eve bamadeje. ¹⁴ Satan-ro bogo Adam sarerami'i a'i magonahoho sareramu huro uvadeje: Mae höromo God-are jöho ahahadeje. ¹⁵ Iae ëhi jiadeje röhu magonaho ömo'ömhuru God-are örire mae uehorovoromo ae huë baejëvoromo God-hu nimaje muohemu vaeromo ma-taemo raromoromo ëhi jïë'e mu ma birivoromo vaejë'oho God-ro ajëmi'ë'e. Ajëmiromu gëröhe jabuhu aboji harihu'o rahamu gëvë'iroho ëhi jïë'e mu ma vaejarue magonahoho baejëvoromo maro bamëvo'ë'e.

Ekaresia muebejëvarue aribövi jabesi jöhoje.

3 Aëro uvarueje: Aehu ekaresia muebejëvo'i nimë'oho mu mae bae'i nimoruomaje höjo. Ëhi atoruomaje jöho iae maeje. ² Röhu ekaresia muebe'amo'ie'iroho ëhi ë'ie'e a hesi ihoho ma-maemu jio'iro. Magonahe ma-gemu masu'iro. Simane sasohoromo mae uehorovoromo taemo hi'iro. Ae osare söjëvo va'oromo nihudëgaje ae jio'iro. Jöe avoho röjëhijaje ae jio'iro. ³ Nadi vörö'e jovoho iromu simanoho sisërë'iro. Nadi vörö'irae'i ma-u'emu jö sanu'e majëhiromu muoho vae'iro. Nadi iro muorovo'oho vae'iro. Nadi moniemuoho uehorovo'iro. ⁴ Hesi osare raromarue aganoho avoho muebejëvo'iro. Avoho muebejëvoromo aboji harihu'oho avoho röjëhijego jaburo hesi jöho ejahoromo mu maemu vaeruomö'iro. ⁵ O hesi osare raromarue agano bogo avoho muebejëvë'oho hu diehi'oromo God-are ekaresiaho muebejëvo'ë'e. Bogo eni jio'ë'e. ⁶ O i'e aevoromo Keriso mae uehorovade aho ekaresiaho nadi muebejëvo'iro. I'e aevoromo mae uehorovade aehu ekaresia muebejëvë'oho nani hu hesi sivue uehorovoromo uvo'ë'e: Na a böröme jevë'ego ekaresia muebejëvaje mure bamevare höromo Satan-are guare beva'ë'e. ⁷ A'i God-are jö bogo hejë'e ariböviehu mu bae'iröhe a mae uehorovë'oho ëhi jïë'e ahuro ekaresiaho muebejëvo'iro. O hesi örire bogo ma uehorovë'e ekaresia ëma muebejëvë'oho hesi ihoho sisërë'iramu Satan-are guare be'ë'e. Ekaresia muebejëvarue aribövi jabesi jöho ëhije.

Ekaresia ajëmarue aribövi jabesi jöhoje.

⁸ Röhu ekaresia ajëmijarue aribövi jabesi jöho ëhi gemuohoje. Taemo raromö'iro. O nadi jöho huotohuotovo majëhi'i. Nadi vörö'e jovo bövioho ue'aho'i. Nadi moniemuoho uehorovo'iro. ⁹ God-hu röjahuijade jöho uhohu'o mae uehorovo'iro. ¹⁰ Mure bamëvo'ie'iroho urimo jabesi muoho diehi jiajohö gëre. Eni jëvamu

gëv'è'oho evare muoho aevoromo vae'iro. ¹¹ O jabesi magonahoho èhi gemuoho ma-taemo raromo'iro. Nadi ae gö jabesi jö sisèho atemu ato'irögoro a'i simane sasohoromo mue aho'o avoho mueberuomo'iro. ¹² O ekaresia ajëmijarue aëro magonahe ma-gemu masuromo aboji harihu'ohu'o jabesi osare raromarue agano ioro'iorohu'o avoho muebejèvo'iro. ¹³ Ekaresia mae ajëmijè'oho jabesi ihoho mae jèvo'iramu èhuro biririvoromo Iesu Keriso mae uehorovarue jöho ae ma-sama'e majèhinövo'è'ö.

Paul-hu jögoru Timothy-are örire jajivade hesi bëhohoje.

¹⁴ Na nege ma-burëro ö'irovo. Röhu naehu jajivaje hesi bëhoho ¹⁵ naehu örisanuovoromo bogo vejö'oho ö'amu gevè'oho jero è jöho adahoromo uehorovoromo uvo'iranego: Noro èhi'oromo God-are agano ömo'ömo'hu'o gemu mae raromoromo muoho avoho vaejarue höjo. Iae God-are aganoho no daruge jjiè'e ae God-are ekaresiae javue. God-are ekaresiae javuè'ëro dioho'o bönu'o javuo ma'enegro bibivajèhi noro God-are jö maho èhi ma'eno titimoromo avoho muebejègo èhi jiemu jiajeje. ¹⁶ God-hu röjahuijè'ëro noehu mae uehorovarue jö hesi bëhoho börömo maeje. Ae aho'o iae no èhi uehorovarueje. Èjö hesi bëhoho aviajeje.

Hu a sine jioromo a nuniro rovade höjo.

Hu mae jiaje jöho God-are Aru'ahohuro hu ajamiromo no röjahuijade höjo.

Hesi nu ano'oho aneraëro gavare höjo.

Hesi jöho sa'ae göro göro aëro aevoromo hejare höjo.

Hesi jöho ave sa'are ariböviohuro mae uehorovare höjo.

Ö'idöre ajiomoromo hesi ajoho baejade höjo.

Ijonö aehu Iesuare jö ma vuonugo'i sareri'e jö majèhi'iröhe jöhoje.

4 Röhu God-are Aru'ahohuro sama'e uövuè'eje: Majae jjonö aëro God-are jö mae uehorovaruoho vuonugo'irögoro Satan-are aru'aho ömo'ömo'huro sarerèmi'iramu mae höromo jabesi jö sisèho ejèhoruom'o'ajèjo. ² Satan-are aru'aho sisèhuro jabesi sareri'e jöho bojèmi'iramu sareri sareri'e ariböviohuro jöho baeromo sisè diehi diehi vaejaroho jabesi dè vövöbajo'o uhuroho bogo herovo'i ae ma-sarerèmiromo majèhiruom'o'ajèjo. ³ Majèhiromo uèruom'o'ajèjo: Nadi magonahoho masu'amorèjo. Ie gö gö nadi ue'ahorèjo. Èhi uèruom'o'ajèjo röhu è iohu'o God-ro bamadeje èhuro Keriso mae uehorovoromo hesi jö ma gavarue aribövioho noro hesi örire huè mae uaromo è ioho ue'aho'iröhego. ⁴ Èhesi bëhoho God-hu iruno'o bövi bise'o bamadoho iae mae jio'ame. Èhuni no bogo uvo'ejo: Sisè höromo juahovo'ejo. A'i noehu i ujuohoromo God mae uaromo è i ijè'oho maeje. ⁵ Èhesi bëhoho no God-are jö adahoromo gavaruohuro uvarueje: God-ro bövioho bise'oho bamade höjo. Èhi

uvoromo hesi örire jö atoromo ijè'oho èhuro uvarueje: God-ro bamahuè'ëro ijaruoho iae mae höjo.

Timothy-hu Keriso-are mu avoho vaeröhe jöhoje.

⁶ Èjöho Christian aganoho majèhijego heruom'o'iro. Ja èhi è'è'oho Iesu Keriso-are mu vaejanue a mae javo'è'e. Èhuro no ga'ejo noehu mae uehorovarue jö ma jaehu ebe rovanoho ja èho uehorovoromo birire baejè'e javo'iramu. ⁷ O simano sisèrëromo God bogo uehorovè'e èma atarue jöho nadi ejèhone. Nadi ejèho'irögoro biririvoromo God-hu nimaje muoho sivohemu sivohobe va'one. ⁸ Noro sino haho'o hesi muoho sivoho avohè'i è'o gabe va'arueje èhuro nosi sinoho biririvavuo'iröhego. Èhi è'è'oho èhuro no mabisemu mae javuo'è'e. A'iro God-hu nimaje mu sivoho avoho'i è'o gabe va'è'oho èhuro mabèhe javuo'è'e. Èhuro jaruvoho mae raromaruëro ijonöhu'o èhi gemuoho rarom'o'ejo. ⁹ Èho jö maego ae aho'obèhe mae uehorovè'oho iae maeje. ¹⁰ Noro èhi mae raro'mo'iröhèni èhuni no biririvoromo sivohoromo God-hu nimaje muoho vaejarueje è hesi bëhoho God darugo'e aëro jjiè'ëro no ajamuijoro mae uehorovaruohuni. Hu sa'ae aho'obèhe ajamuaje aeje. Mae uehorovarue aribövioho no mare bamavuaeje aeje. ¹¹ Èhi jjiè'e jöho ae bojèmiromo è hesi öroho röjèhinövone. ¹² Ja a i'e jave röhu nadi simano sisèrèjè'e muoho vaejègo aho uvoruom'o'iro: Timothy asisö'ëro jjiè'ëro hu muoho bogo avo'avoho vaejèje höjo. A'i jero jö mae jövoromo mu mae vaeromo ae huè baejèvoromo God mae uehorovoromo avoho taemo hijego aëro jasi muoho garomo uvo'iro: No'o èhi è'ëjarèjo. ¹³ Jero èhi'oromo God-are jöho aëni adahoromo jögore mëmiromo öroho röjèhiromo èhi è'i hijego evare na ö'iro. ¹⁴ Mu vae'irane suvoro God-hu bojamadoho nadi u'uh'o'i mabiririvoromo muoho vaene. Èhesi bëhoho urimè'i ekaresia muebejèvarue a duvahohuro övoho simanore bamahamu evare aëro jöho God-aro baeromo mu vae'irane jöho majahijamu èhuro è suvorohe baejaneje. Èhuni èho avo'avoho mueberomo muoho vaene. ¹⁵ Èhi jjiè'e muohuremu uehorovoromo biririvoromo vaenövone. Èhi è'è'oho èhuro ae aho'obèhe ga'è'ö jero muoho avoho vaebe rue'iramu. ¹⁶ Jasi arijo'arije avo'avoho mueberovoromo God-are jöho avo'avoho röjèhine. Èhemu vaenövone. Èhi è'è'oho èhuro maro javoromo jasi jö hejarue ariböviohu'o maro jèvo'è'e.

Timothy-hu ekaresia ae magonahe diehi jögoru mëmi'iröhe jöhoje.

5 Röhu ga'irane a duvahehu mu sisè'i vaejamu jae-hu jögoru majèhijè'oho nadi jö giagia'oho majèhi'i ma-sanu'e vavu majaharuèhi èhi majèhine. O a i'o jögoru mëmè'oho ö majèhijaruèhi èhi mëmine. ² O magonaho duvaho jögoru majèhijè'oho vèmu majèhijaruèhi èhi majèhine. O magonaho i'o jögoru mëmè'oho ma'ino majèhijaruèhi èhi jjiè'e jö mahemu mëmi'i jöe gö gö nadi uehorovoromo majèhine.

Magonaho doru jabesi jöhoje.

³ Röhu magonaho doru jabesi jöho. Magonaho doru agano rumo'ëro jië'ëro huë ma baeröhe öri bogojië'oho ëhi jië'e magonaho doruoho jero rajëhiromo ajëminövone. ⁴ A'i magonaho dorue aboji harihu'e o hijo ömo'öme jëvë'oho ë ariböviohuro ave muoho avo'avoho uehorovo'iro. Jabesi agano maho urimo avoho muebejëvoromo ëhuro jabesi vëmu vavuehu hijo ömo'ömehu ajëmarëhi ëhi jaburo mana ajëmi'iro. Jabesi mu ioro'ioroho ijönö jio'iro. Ëhi jië'e muoho God hu nime. ⁵ A'i magonaho dorue agano rumo'ëro jië'ëro jabesi sivu mueberovë'iroho ëhi jië'e magonahohuro uvoruomajeje: Hesi God-ro ajëmi'ajë uvoromo ëhuni vahie majae jene God-are örire jöe jövoromo ua'i hijajeje: God jero ajemego na mae jevajo. ⁶ O magonaho doruehu jabesi sinohemu uehorovë'oho ëma jijiharüero ije jahosi'e jiajëhi ëhi jëve. ⁷ Ëhi jië'e jöho majëhijego ejahego jö sisëho bogojio'iro. ⁸ Ae rahu hesi ö mueno'o bogo ajëmië'oho o hesi agano mahu'o ëhu'o bogo ajëmië'oho ëhuro God mae uehorovarue jöho vuonugoromo God-are jö bogo hejë'e aribövioho iosirëmiromo hu sisë bëheje.

⁹ Ekaresia ariböviehu magonaho doru muebejëvo'i jabesi iho jajivo'ië'iroho vadune aho'o 60 baejë'e jabesi ihohemu jajivo'amo'iro. O barue ma-gemu masuvë'oho ëhi jië'e magonaho doru jabesi ihohemu jajivo'amo'iro. ¹⁰ O magonaho dorue mu mae vaejamu ëhuro jabesi iho mae jië'oho ëhuremu ihoho jajivo'amo'iro. Aboji harihu'e avoho muebe'amobe rovë'e jiego ae i'e rovamu ajëmiromo nihudëgo'i arijë'e jiego Keriso-are aribövioho huë baejë'e jiego huë vavaeni'e aribövioho ajëmië'e jiego mu mae bövie bise'e vaeruumë'e jiego ëhi jië'e magonaho doru jabesi ihohuremu jajivo'amo'iro.

¹¹ A'i magonaho i'e doru jioruumë'oho nadi ëhi jië'e magonaho jabesi ihoho jajivoromo muebejëvone. Ëhesi bëhoho magonaho i'ohuro dëre uehorovoromo ri'öromo Keriso vuonugo'irögoro sionoho iore bamo'i nimarueje. ¹² Ëhi nimoromo ëhuro urimë'i Keriso mae uavare jöho ahego ëhuro jabesi ihoho sisërëjajeje. ¹³ Röhu göho magonaho doru i'ohuro mue bijönibijiohoromo osare osare ma-raromobe jijihajeje. Röhu bogo ëhemuoho ömo'i mu sisë gö'o döre vaejarueje. A jöho ëma atobe a muoho ëma ahobe jijihajeje. No bogo atarue jöho ë magonahoho jaburo atoruumajeje. ¹⁴ Ëhi jië'ohuni na nege magonaho doru i'ohuro röhu maho sionoho barue masu'amoromo aboji harihu'e vaeromo osaho avoho muebenövoröhego. Ëhi ë'ë'oho ekaresia bijönimarue ariböviehu jö sisë ato'iröhoho bogojio'ë'e. ¹⁵ Na ëhi uavaje hesi bëhoho magonaho doru i'o ioro'iorohuro Keriso-are jöho vuonugo'i Satan-are örire va'ë'ego ëhuni uave. ¹⁶ O Christian magonahë rahu hesirire magonaho doru jië'oho huro ajami'iro. Ajamië'oho ëhuro ekaresia aribövioho bogo madomadëgo'iramu agano rumo'e magonaho doru ajëmi'iröhoho eni jëvo'ë'e. Magonaho doru jabesi jöho ëhije.

Ekaresia muebejarue a duvaho jabesi jöhoje.

¹⁷ Röhu a duvahehu ekaresia muebejëvarue jöho jajivo'ië'e. A duvahehu ekaresia avoho muebejëvamu ekaresia jabuhu mabëhe rajëhiromo suvuoro bisemu bövie mana bojëmië'oho iae maeje. O a duvahehu birivoromo ekaresia avoho muebejëvoromo röhu göho God-are jö majëhiromo bëhi röjëhijarue ëhi jië'e aribövioho böromo mae uehorovëvoromo mana bojëmië'oho iae maeje. ¹⁸ Suvuoro bojëmi'iröhe hesi bëhoho ë hesi jöho God-are surire uhu'e uvë'eje: Jasi mu vaejahaje miehu jasi mu vaejahoromo i hörehu sa'ijovobe juvë'oho hesi jö'oho nadi tugohahego hu juvoromo hesi manaho baeromo huhu hörehu sa'ijovaje i vitu vituoho ibe juvo'irajo. Ëhi jië'oho miohuro ëho hesi manae bae'a'ajëjo. O God-are surire jö göho ëhi uvë'eje: Ae rahu mu vaeromo mana baejë'oho iae mae höjo. ¹⁹ O aehu ekaresia muebejëvaje a duvaho hesi jö sisë ja majahijë'iroho ae gemuehu majahamu hejë'oho nadi ejahone. A'i ae niö'i o ae niö'i gemu jabuhu a duvaho hesi mu sisë jabesi hia'ehu heromo nunehu gavë'ëro jasi örire majahijamu hejë'oho ëhuremu ejëhone. ²⁰ Hu sisë jië'oho ekaresia aribövie jabesi nunoro jögore bojamego avoho uehorovo'i ëhuro a ioro'iorohuro ëho garomo juhuonivoromo bogojio'ë'e.

²¹ Ëjöhö böromeje. God-are nunire Iesu Keriso-are nunire God-are anera jabesi nunire naro ja uave eheho'iranego. Ejehanuevaru mevo ga'irane a duvaho jabesi jöho diho mae diho sisë jiamu gavë'iroho nadi ma-urimoho uvone: Iaho mae höjo o iaho sisë höjo. O nadi a duvahe jasi aemo'aemoho sanu'e jöho majëhi'i a duvaho ioro'ioroho darugo'e jöho majëhi'i a'i ma-uehore gemu baeromo a duvahe aho'obëhe majëhinövone. ²² O ae göehu ekaresiaëni mu böromo vaeröhego övo simanore bamaho'ië'iroho nadi majioho övoho simanoroho bamahone. Ëiahuro mu sisë vaejego ae niö'i jemesi ihoho sisërëjëhojëni uave. Nadi ëhioho ë'irögoro ma-avoho mueberovego sisëho bogojavo'iro.

²³ Röhu dëre guomo guomo baejavo'i hijajohuni nadi jovemuoho i'i wine jovohu'o ma-bisemu ijego ëhuro dëho mae javo'iro.

²⁴ Amo jaehu ekaresia jabesi mure bamëvo'ië'iroho jabesi muoho avoho garomo evoro bamëvone. Ëhesi bëhoho a ioro'iorohuro ma-va'orahoro mu sisë vaejarüero jië'ëro jabesi mu mevo'irane ë hesi urimo ga'a'anue jabesi sisëho ma-va'orahoro jio'iramu muroho bogo bamëvo'anue. O a ioro'ioro jabesi sisëho subirö'öjë'ëro jero jabesi muoho mevo garomo bogo ijönö ga'a'anue sisë jioruom'o'iramu muroho bogo bamëvo'anue. ²⁵ O mu sisë urimo gö subirö'ö'i gö va'orahoro jië'ëro ijönö aho'o ma-va'orahoro jiajëhi mu maho ëhi gemuohoje. A ioro'iorohuro mu maho ma-va'orahoro vaejarueje. O mu ma ioro'ioroho subirö'öjë'eje röhu ijönöho bogo subirö'ö varijënoho jio'ë'e.

A jabesi muemu vaejarue aribövi jabesi jöhoje.

6 Röhu jö göho a masijo jabesi darugoremu raro-moromo jabesi muemu vaejêharue aribövi jabesi jöhoje. Èhi jiê'e ariböviohuro a masijoho mae uehorovêvo avohoromo muoho vaejêhego God-are iho-hu'o Keriso-are jöhu'o aho bogo sisê'ioho ato'iro. ² O jabesi a masijoho Keriso mae uehorovarue aribövie jêvê'oho mu ariböviohuro nadi uvo'iro: Nosi a masijoho ma-Christian ö mueno'êro jêvê'êro bogo masijoho hö uvoromo muoho ëma sisê'i sisê'i ömo'iro. A'i uvoruomo'i: Nosi masijoho jabumê Keriso mae uehorovarue aribövie noehu rajêhijaruoho jêvâjêjo. No èhi jiê'e aribövioho ajêmijarue hö uvoromo jabesi muoho avo'avoho vaejêhoruomo'iro.

Keriso-are jö vuonugo'i sa'a hesi jöemu berohemu beroharue mu sisêhu'o ave sa'a hesi inömo bae'i èhemu uehorovarue mu sisêhu'o è mu sisê niö'i hesi jöhoje.

Èhi jiê'e jöho jero ae röjêhiromu uê'i hijego muoho avoho vaeruomo'iro. ³ Aehu jöe gö röjêhijê'oho sisêje. Jöe gö röjêhiromu nosi Bada Iesu Keriso-are jö mahu'o God-are mu diehi avoho vaejarue jöhu'o bogo ejê'oho ⁴ hu simanoho bogo uehorovê'e ëma uvajeje: Na a böröme jevâjêjo. Simane sisêrêromu nimajeje bëhi rumo'e jöe gö gö ëma nahoromo jö aho'ahêmi'i. Röhu èhi jiê'e jö berohemu berohamu hejê'oho èhuro aëro sarerivoromo uvoruomajeje: Nuni aji'e jöho jabumê diehi'oromo bae'i no bogo baejare höromu jabesi örire dë vörönimoruomajeje. Dë vörönimoromo iro muorovo'e vaeromo ae göëro gö hesi örire agoromo ae göëro gö hesi örire sisê uehorovoruomajeje. ⁵ O uehoru sisê baeromo God-are jö maho vuonugo'i irovoruomajeje. Irovoromo sarerivoromo uvoruomajeje: Noehu God-are muemu uehorovo'iröhe hesi bëhoho aviêhi höjo. Noro inömo bövioho bise'oho ujohoromo èhuro maro raromo'ejârêjo.

⁶ Iae mae. God-are muemu uehorovê'oho iae maro raromarueje. Èhesi bëhoho God-are muemu uehorovoromo röhu bogo gö'o gö'oho bae'i uehorovo'i a'i uvê'oho: No eni javuajê uvê'ohuro èhuro maroho raromarueje. ⁷ Vêmehu rahavuae majaroho evaroho inömo rumo'e ma-övemu rovarêje. O vuovoröhe majaroho èhu'o ma-övemu va'êjo. ⁸ Röhu iruno'e o niögu suhi'e javuê'oho èhuro uehorovoromo uvo'êjo: No eni javuajê uvoromo bogo gö'oho bae'i èhemu uehorovo'êjo. ⁹ A'i a ioro'iorohuro inöme bövie bise'e marohê'e mae bae'i èhuremu uehorovoruomajeje. Èhi jiê'e aribövioho Satan-ro dinêmijego buororo rumo va'anovego buorëro taemëvanovego dë vövöbajo'ere ri'öromu simane sisê'i uehorovoromo mue gö gö nimoromo sisêrêrovo barêjarueje. ¹⁰ Moniemu gemu uehorovê'oho èhuro mu sisê aho'obêhe baejarueje. Ae göëro moniemu nimo avohoromo èhuro Keriso-are jöho rumonimobe va'ojuvo va'o vuonugo'i huê vavaene gö gö baeruomê'êje.

Timothy-hu mue gö gö vaeröhe jögoru Paul-hu jaji-vadohoje.

¹¹ Röhu ja God-are ae jave. Èhuni èhi jiê'e mu sisêho nadi gavanovone. Nadi gavanovo'i ma-mu maemu vaeromo God-are muoho nimoromo hesi öroro mae uehorovoromo ae gö huê baejêvoromo biririvoromo muoho vaeromo sanu'e jöho majêhinövone. Èhi jiê'e muohuremu vae'i nimonövone. ¹² Aehu ajajovoromo göehu gö iosirêmi'i biririvaje èhi jiê'e mu maho baejê'e jave. Èhuni God mae uehorovoromo jasi daruge aho'o bojamiromu biririvoromo mu maho vaenövone. Muoho vaejê'i ijönö ioro'ioeremu maro hi'irane öroho èhuremu uehorovone. Urimê'i jaehu mae uehorovanue jö ae aho'o jabesi nunire huruoho majêhijanevare evare God-ro ja uavadeje èhi maro hi'irane. Èjöhuremu uehorovone. ¹³ Röhu naro God-are nunire Iesu Keriso-are nunire ave jöho majahi'iê'e. God ae aho'obêhe darugo bojamuego raromarue ahoje. Iesu Keriso Pontius Pilate-are nunire namiromu hesi jö ma-maemu huruoho majahijade ahoje. Èae niö'i jabesi nunire ave jöho majahi'iê'e. ¹⁴ Jögoru hejanoho avo'avoho ejego aho jasi jö sisêho bogo ato'iro. Èhi ebe va'one ijönö nosi Bada Iesu Keriso rovego garöhe. ¹⁵ Iae hu rue'iramu no ga'êjo A Böröme God-hu nimaje majare. God hu ma-maro hiro-mu huro gemuëro börömo mae namijê'ero masijo vaeruomaje ae aho'o iosirêmiromu hu gemu dörohoje. ¹⁶ God gemu hu bogo guomo hesije. Hu aji börö-moro hijê'ero hesi bëhiroho no bogo va'o hesi javue. Aho hu bogo ganövê'ero èhi bogo ganövo'êjo. Hesi iho börömo darugoho ma-èhi jiemu jioje va'ê'e. Iae mae.

¹⁷ Röhu ave sa'a hesi bövi bise'o marohê'e mae jêvê'e aribövioho uêne: Nadi jemesi inömo bövioho bise'oho uehorovoromo döroho bamorovorêne. Nadi uvorêne: Na inömo marohê'e jevajohuro èhuro mae jevo'ajêjo è hesi bëhoho inömo ma-jahuri jiaje inöme jiaje. A'i uvorêne: Hesi God-ro ajemi'iramu mae jevo'ajêjo. Èhesi bëhoho huro bövie bise'e suvoramui avohajeje huê mae javuoröhego. ¹⁸ O uênego jaburo mu mae vaeruomo'i. Huê baerovarue mu hesi öroho marohê'e mae jêvo'iro. Öve sasohoromo suvore è'iro. ¹⁹ Èhi è'è'oho suvoro maho ö'idöre rune vae'è'ö èhuro maja viture ma-maro raromo'iröhohuni. Èhuro ruaho'amoromo bogo ma-döemuoho mae raromo'i dë vövöbajo'ohohu'o maro raromonövo'è'ö.

²⁰ Röhu Timothy God-ro hesi jöho bojamadeje jero muebe'iranego. Èhuni è jöhemu avoho uehorovoromo ae majêhinövone. A'i God rumo'e sareri sareri'e jöho nadi gavanovone. O aehu God-are jö ahoromo jö i'o barueromo sarerêmiromu uêvê'oho: Aveho nuni aji'e jöe hö uêvê'oho nadi gavanovone. ²¹ Èhesi bëhoho ae göëro èhi jiê'e jö i'oho uehorovoromo God-are jöho vuonugê'ego èhuni uave.

God-ro jemê huê baeromo ajêminövo'è'e. Ahia mino'e.

2 TIMOTHY

Paul-hu Timothy jejamade jöhoje.

1 O asë'e Timothy Paul naro ave jöho jajivo'ië'e. God-ro hesi nimë'ëro ëhu'ëro na Iesu Keriso-are apostle jevë'eje naro ae majëhiromu uënövo'irodego: God-hu nosi aru'aho i'ovahuo'i uövuadëhi iae huro ëhi Iesu Keriso'o gemuore ramuo'iramu i'ovavuo'ajë uë'irodego. Ëhu'ëro na ëhi jïë'e ae jeve.

² Naro nasi harihe Timothy jasi örire dë vövöbajo'e aho'o jejamije. Na nege God Vavuohu'o nosi Bada Iesu Keriso'o jabesi vavaenimoromo ajamijego jero maro hi'iranego.

Timothy-hu Keriso mae uehorovadohuni ëhuni Paul-hu God mae uavade jöhoje.

³ Naro God-are örire mabëhe uave. God nasi hijo miono'ehu uehorovobe rovarëhi na'o dë mae jevego herovoromo hesi muoho vaejajeje. Vahie majae jene naro jasi jöho hesi örire jövoromo hu mabëhe ua'i hijajeje. ⁴ Jasi jöëni God mabëhe uaromo naro uehorovoromo uvajeje: Jero nani vavaenimoromo nivane hö uvoromo ëhuni naro ja ga'i nego avohajeje ja garomo nasi dë vövöbajo'e nimorohevoröhego. ⁵ Na uehorovajoho ja bogo döëremuoho God mae uehorovo'i uhohu'o mae uehorovanueje. Urimë'i jasi hije magonaho ihe Lois'o jasi vëme Eunice'o jaburo uhohu'o ëhi God mae uehorovonövereje. Röhu na uehorovajoho jabuhu uehorovonövarëhi ja'o ëhi gemuoho God mae uehorovanueje.

Timothy-hu vi'ehe huë vavaene baeromo birivoromo Keriso-are muemu vaeröhe jöhoje.

⁶ Ëhuni naro ave jöho ua'ië'e uehorovo'iranego. Urimë'i naro nasi övohuro jasi simanoho taemahamu evare God-ro ja darugoho bojamiijadeje jero hesi aribövioho muebejévo'iranego. Ëhuni ë darugoho vëninö'e avoho muebejégo bogo duoroho'iro. ⁷ Ëhesi bëhoho God-ro hesi Aru'ahoho bojamuamu baejé'ëro ëhu'ëro bogo juhuonivo'i a'i daruge baeromo ae gö huë baejévoromo avoho taemo raromarueje.

⁸ Ëhuni nosi Badare jö majëhijanuoho nadí ëhunioho javojimone o na savoji gagore hijajohuni ëhu'o nadi javojimone. Nadi javojimo'i God-are darugoho uehorovoromo naehu huë vavaeni baejajëhi Keriso-are jö ma hesi jöëni huë vavaeni rovë'oho ja'o baene. ⁹ Ëhesi bëhoho no sisë javuamu God-ro no baejavuoromo maro bamavuoromo hesi ariböviemu javuojöro uövuadeje. Ëhi ajamuade hesi bëhoho hu bogo uvade-

je no mu mae vaejé'e javuajë uvoromo ëhunioho hesi aribövioho javuojöro uövuadeje. A'i hesi nimë'ëro noni vavaenimoromo ë'adeje. Urimo sa'a bövi bise'o bogo bamadevare evare God-ro noni vavaenimamu uvadeje ijönö Iesu Kerisoro no ajamui'iröhego. ¹⁰ Ëhi uvadoho jaruvoho mare ramuajë aho Iesu Kerisoro nosi örire rovë'ëro ëhu'ëro God-hu no huë baejavuajë muoho va'orahoroje. Ëhesi bëhoho Iesu Kerisoro nosi örire rueromo vuovo'iröhe öroho ahahuadeje. Ahoromo hesi jö maho röjahuijé'ëro ëhu'ëro no ë jöho garomo uvarueje: No ioro'iore gemu maro raromemu raromo'ejarëjo. Kerisohu ajamuade jö maho ëhije.

¹¹ Ëjö maho naro majëhi'irodego God-ro bamevadeje. Ëhu'ëro na apostle o Keriso-are jö röjëhijaje ae jeve. ¹² Ëhi jïë'e muoho vaebe juvë'ëro ëhuro na vi'ehoho huë vavaenoho baejajeje. Iae ëhi jeve röhu na bogo javojeje. Rabëni. Naro God mae uehorovoromo gavajeje hu mae jiego. Ëhi gavajëro jïë'ëro uvajeje: Iae mae höjo. God-ro eni jïë'ëro ëhu'ëro hesi mu nasi övo döre bamehadoho huro avoho muebebe va'iramu evare ë maja böromoho rue'a'ajëjo. Ëhuni javojoho bogojëve. ¹³ Röhu naehu jö ma röjahibe rovamu hejanoho ja'o ëhi jïë'e jö mahuremu ma'enone. Iesu Keriso-are uehoromaho baeromo God mae uehorovë'e ae gö huë baejé'ë'e hiromo ë jöhuremu ma'enone. ¹⁴ God-hu hesi jö ma jasi övo döre bamadoho avoho muebenego aho bogo jö göho jövo'iro. God-are Aru'ahoho nosi dë vövöbajo'ere hijë'e jiaje hesi darugoho baeromo ëhuro ëhi ë'one.

¹⁵ Iae ja'o gavanue Asia sa'a raje ae aho'obëhe Phygelos'o Hermogenes'o jabu'o nasi jöho bogo uehorovo'i remo va'oruomë'eje. ¹⁶ Röhu na nege Badaro Onesiphorus-are aganohuni vavaenimoromo ajëmi'iröhego. Ëhesi bëhoho urimë'i naro huë vavaene bae'ego Onesiphorus-ro ajëmi'ego dëho sasohevonövadeje. O na savoji gagore hijamu hegorovo Onesiphorus-ro nasi jöënioho bogo javojimo'i ¹⁷ Rome amore ruenugoromo nahevemu nahevobe juvojuvo birohevadeje. ¹⁸ Ëhuni na nege Badare majaho rovego huro Onesiphorus-are jöëni vavaenimoromo ajamijego mae jioröhego. Na ëhi nege. Röhu urimë'i Onesiphorus-ro Ephesus amore hiromo muoho bövioho bise'oho ajëminövadeje. Ja'o iae gavanueje.

2 Röhu nasi harihe no Iesu Keriso'o gemuoro bimuvavuë'ego God-ro hesi nimoromo huë baejavuoromo biriroho bojamuijé'e jiaje jero ë biriroho baeromo muoho vaenövone. ² Na diehi jïë'e jö ae aho'obëhe majëhijajoho iae ja henövaneje. Ëhenövane

jöho baeromo a ma jabesi öroro röjehijego jaburo jöho bava'oromo a ioro'ioroho jabu'o röjehi'iro.

³ Muoho ëhi vaeromo huë vavaeni rovë'oho nadi vuonugo'i a'i uvone: Iesu Keriso-are muorovo ariböviehu biririvoromo Satan'o muorovoromo huë vavaeni baejaruëhi na'o ëhi ë'ejö uvoromo ja'o ëhi jjië'e huë vavaenoho baeromo biririvoromo Satan'o muorovone. ⁴ Röhu ë hesi uhu jö jajivo'ië'ajoho gane. Bijo buno'e baeromo sisë ariböviohu'o muorovë'iroho mu göho göho bogo gemuoroho havoromo muorovo'i ma-muorovo muohemu vaejarueje jabesi muorovo a börömohuro gëromo nimorohoröhego. ⁵ O uhu jö göho. Ajajovoromo tutuvoromo ae göehu gö iosirëmi'ië'iroho diehi ajajovarue jögoroho ejëhoromo evare tutuvarueje bogo ejahë'oho suvuoroho bogo baejöëni. ⁶ O uhu jö göho. Dë mu ravë'iroho biririvoromo mu vaejarue ariböviohuro urimoho ë ioho ue'aho'ë'ö. ⁷ Naehu jajivaje jöho uehorovo avohone. Jöe aho'o Badaro ajami'iramu bëhoho bae'a'anue. ⁸ Röhu Iesu Keriso uehorovonövene. Keriso hu Israel sa'a muebenövade ae David-are ujeje. Huro guomoromo i'ovoromo ri'öjë'eje. Ehi jjië'e jö maho naro majëhibe juvajeje. ⁹ Ehi jjië'e jö maho naro majëhijë'ëro ëhuni Keriso bijönimarue ariböviohuro uvoruomajeje: Nörö Keriso-are jö majahuajohuro ëhuro hu a sisë höjo. Ehi uvoromo savoji gagore ba'amevë'ëro na huë vavaene baeje. Jabumëro na savoji gagore ba'amevoromo taemevareje röhu God-are jöho bogo taemë'ëro ae aho'obëhe hebe va'oruomajeje. ¹⁰ Ae aho'obëhe God-are jö hebe va'aruohuni ëhuni God-hu baejövade ariböviohuni naro uehorovëvoromo biririvoromo huë vavaene bövie bise'e baejajeje. Ehesi bëhoho na nege ë aribövioho jabu'o Iesu Keriso-are ae gemuohuro jëvë'ëro bogo sisëroho va'i maro va'oromo ioro'iore gemu hesi ajire raromemu raromoröhego. Ehuni naehu biririvoromo mu vaejajëhi ja'o ëhi biririvoromo muoho vaene. ¹¹ Röhu noehu ato'i arijarue jöho iae jö maeje. Atoromo ëhi uvarueje:

Nosi uehoro mamioho Iesu guomadëhi vuovahuë'oho hu'o gemu mae raromo'ejarëjo.

¹² No bogo u'uho'i ma-biririvë'oho hu'o masije riravoromo hesi öri ari'oho muebe'ejarëjo.

Noehu hesinö dejo bu'öjë'oho huro nosinö deje bu'ö'a'ajëjo.

¹³ Noehu God mae uavare jö ahë'oho röhu God-ro mae uövuade jöho bogo aho'a'ajëjo

huhu uvaje jö vuonugo'iröhoho bogo eni jjië'ego.

Timothy-hu mu mae God-are nunire vaeröhe jöhoje.

¹⁴ Ehi jjië'e jöho majëhijego Christian ariböviohuro heromo avoho uehorovoruomo'iro. Ehi majëhiromo röhu God-are nunoro jögoroho darugo'o majëhiromo uëne: Bëhi rumo'e jöe gö gö nadi ma-jö aho'ahamirovorëne. Ehi uëne. Ehi jjië'e jö aho'ahamirovë'oho aho heromo bogo marë'i sisërovarueje. ¹⁵ Röhu jero muoho biririvoromo ömo gavego God-ro garomo uvo'iro: Ja eni javajëjo. God-are jö maho ma-ahorirëro majëhine. Jaehu ëhi ë'ë'oho jaehu vaejanue muoho

God-hu gavë'oho ja bogo javojago'ë'e. ¹⁶ Röhu God bogo uehorovë'e ëma atarue jöho nadi enövone. Ehi jjië'e jö atë'oho aëro God rumonimobe va'oruomo'ë'e. ¹⁷ Ehi jjië'e jö sisëho iae sagoho va'ëne jio'ë'e. Sagohehu sino döre ibe va'ego rumorovoromo sino sisërejëvobe va'ajëhi jabesi jö sisëhuro ëhi rumorovo'iramu aëro sisërebe va'oruomo'ë'e. A ioro'iorohuro ëhi ë'arueje röhu Hymenaeus'o Philetus'o jaburo niö'iro ëhi jjië'e jöho majëhijarueje. ¹⁸ Majëhiromo God-are jö maho vuonugoromo ae sarerëmiromo uëvarueje: No ae aho'obëhe mami'e vuovoromo i'ovoromo ri'öjë'ëro javuë'ëro ë hesi majaho mami'e barjë'te höjo. Jö sisëho ëhi jörovamu hejë'ëro Christian ae göëro göëro Keriso avoho uehorovaroho vuonugë'ejö. ¹⁹ Eäribövi ioro'iorehu God-are jö vuonugaroho röhu God-are aribövi maho jabumëro öbunö'e bibivoromo riravarueje. Jabumë God-are javu hesi öbu va'ëne jioruome. God-are javu hesi öbu va'ëne jioruome röhu God-are javu öbu hesi ahore ave jö niö'ioho jajivë'eje. Göho uvë'eje: Badaro gëvaje höjo di aribövioho hesiroho jioruomego. O göho uvë'eje: Ae rahu uvë'oho: Na Bada mae uehorovaje ae jevajë uvë'oho ë ahuro mu sisëho vuonugo'irajo. Ejöho jajivo'amë'eje.

²⁰ Röhu ekaresia jabesi uhu jö göho uehorovone. Osa börömore va'ë'oho ga'a'anue hevö ramae nu ano'e gö gö jio'amo'iramu. Ioro'ioroho inömo ma-mabëhëro avoho'amë'eje. Ioro'ioroho ma-ijëro o sa'aëro sisë'i sisë'i avoho'amë'eje. Röhu jabesi muoho gö gö jiorove. Hevö ioro'ioroho maego maja börömohuni runo'e bahi'i hevö ioro'ioroho sisëgo majae ëhi mue vaejarueje. ²¹ Ehesi bëhoho ae rahu naehu jajivaje uehoro sisë gohö'öjë'oho ë aho hevö maho va'ëne jio'ë'e. Ehi jjië'e aho mae nugë'ëro hesi Börömo hesi muoho mabëhe ajami'ë'e. Mu mae rabe rabe rovamu vaejë'oho eni jio'ë'e. ²² Röhu a i'ehu sisë ömo'i nimaruocho goro'i a'i aviëhi jjië'oho sivoho gane. Bada dë vövöbajo'o uhure uehorovoromo huhu ajëmijöro ua gavarue ariböviohu'o gemuoro hibe juvoromo mu mae vae'i God mae uehorovo'i a ioro'ioroho jasi dë vövöbajo'ëro rajëhi'i ë'ö gane. Ehi jjië'e muoho nuninö bamone. ²³ Röhu nuni ramoramovë'ëro simano sisëreromo jö aho'ahamirovarue jöho nadi ejëhone. Ja'o iae gavanue. Ehi jjië'e jö aho'ahamirovë'iroho ëhuro iro muorovo'e vaejarueje. ²⁴ Röhu Badare mu vaejaje ahuro bogo iro muorovo'oho vae'i a'i ae aho'o jabesi örire huë baejëvonövo'ë'e. Ma-taemorovoromo jöho avoho röjëhinövo'ë'e. ²⁵ Ae göehu hesi jö ahë'iroho huro sanu'e jögoroho juvö'ö majëhinövo'ë'e. Juvö'ö majëhijë'oho hesi nani'o nani God-ro jabesi simanoho huotovëho'iramu jabumë uehoro sisëho vuonugo'i jö maho avoho ga'ë'ö. ²⁶ Urimë'i ëhi jjië'e ariböviohuro Satan-are guare rireromo va'oromo Satan-hu nimaje muohemu vaenövareje. Röhu jabumë jö ma avoho gavë'ohuro ëhuro avo'avoho uehorovoromo Satan-are guare jëvajoho suorovoromo maro va'ë'ö.

Maja viture sisë ariböviehu huë vavaeni barue'iröhoho ëhi jië'e aribövi Timothy-hu gorëvo'iröhe jöhoje.

3 Röhu ave jöhu'o avo'avoho uehorovone. Sa'a bövi bise'o barë'iröhe majaho dunovë'iroho huë vavaene böröme rue'ë'e. ² Ëhesi bëhoho ae aho'obëhe jabesi sinohuremu rajahirovo'ë'ö. Bövie bise'e gö'o gö'o döre baebe va'i nimo'ë'ö. Jö huhe ë'oromo jöe gö gö ëma ato'ë'ö. Jabesi simanëro ëma uehorovoromo uvo'ë'ö: No a ioro'ioroho iosirëmiromo masijoho javuajëjo. Jö sisë ato'ë'ö. Vëmu vavu'o jabesi jöho aho'ë'ö. Suvuoro bojëmamu baejë'oho huë ma jöho bogo uehorovo'i ma-bae'ë'ö. God-are mu maho iju-mo'ë'ö. ³ Jabesi aganoho bogo huë baejëvo'ë'ö. Nue huo'i sanuëmë'oho bogo e'ë'ö. Ae gö jabesi jö sisëho sarerëmiromo ato'ë'ö. Mue bövie bise'e nimaruohe ëma ömo'ë'ö. A umijaje ö sisëho va'ëne jëvo'ë'e. Mu maho bijönimo avoho'ë'ö. ⁴ Aganoho sarerëmiromo sisë vaejëvo'ë'ö. Bogo avo'avoho uehorovë'e mu sisëho ëma vae'ë'ö. Simano bövie vaeromo uvo'ë'ö: No eni javuajëjo. God bogo nimo'irögoro sino saso-hë'e nimorohë'e muohemu ëhemu nimo'ë'ö. ⁵ Madöëremu God uehorovoromo hesi muoho vae'i uhoho God-are darugoho bogo herovarueje. Ëhi jië'e aribövioho gorëvo'iranego uave. ⁶ Ëhesi bëhoho ëhi jië'e aribövi ioro'iorohuro sarerisareriëmiromo sanuëmibe osare osare va'oromo nu gö gö uehorovarue magonahoho sarerëmijego jabsinö va'arueje. Ëhesi bëhoho ë magonahoho mu sisë vaebe rovë'ëro ëhu'ëro dë juhuoninëgajeje. Dë juhuoninëgego mue gö gö nimarueje. ⁷ Mue gö gö nimoromo majae ëhi jöe gö gö hebe va'arueje röhu jö ma bae'iröhoho bogo eni jëvo hesije. Ëhi jië'e magonaho ömo'ömohe sarerëmijarueje. ⁸ Sarerëmiromo God-are jö maho aharueje. Urimë'i a ihe Jannes'o Jambres'o Moses-are jö aharëhi ë sareri'e ariböviohuro ëhi God-are jö maho aharueje. Jabesi simanoho sisërëjëvë'ëro uehoroho bogojëve. God mae uehorovaroho rireromëvë'eje. ⁹ Röhu ë aribövi jabesi muoho bogo marë'i urimë'i Jannes'o Jambres'o jabesi mu simano rumo'e jiamu aehu gavarëhi ëhi ae aho'obëhe garuomö'ë'e ë aribövi jabesi muohu'o simano rumo'e jië'e jio'iramu.

Paul-hu hesi majae barë'ia'amu Timothy jögoru börömo bojamade jöhoje.

¹⁰ Röhu ja bogo ëhi jië'e aho jave. Na diehi diehi röjëhibe rovodoho iae ja gavë'e jave. Na diehi hibe rovode öroho iae ja gavë'e jave. Bëhoho rabëni mu vaebe rovodoho iae ja gavë'e jave. Na God diehi mae uehorovobe rovodoho iae ja gavë'e jave. Naehu bogo nu huodëgo'i ma-sanuovoromo mu vaebe rovodoho iae ja gavë'e jave. Naehu a nasi dë vövöbajo'ere uehorovëvobe rovodoho iae ja gavë'e jave. Naehu dë vövöbajo'o bogo u'uho'i ma-biririvobe rovodoho iae ja gavë'e jave. ¹¹ Aehu sisë vaejevo'i arijamu huë vavaene gö gö rue'i hijamu Antioch amore Iconium amore

Lystra amore sisë vaejevo'i arijamu huë vavaeni diehi baebe rovodoho iae ja gavë'e jave. Ëhi jië'e huë vavaenoho baejumu röhu God-ro ajemamu mae jevobe rovadeje. ¹² Röhu na bogo gemuoho huë vavaenoho bae'i ae rahu Iesu Keriso'o gemuore bimuvoromo God-are jöhemu ejahobe va'i nëgë'oho a ioro'iorohuro ëho garomo bijönimoromo jabesi örire sisë vaejëvo'i ari'iramu huë vavaene baenövo'ë'ö. ¹³ Aribövi mahuro huë vavaene bae'i röhu sisë ariböviohu'o sareri'e jö majëhijarue ariböviohu'o avevejö'e mu sisë vaejaruoho jaburo ijönö gö'o döre sisë börömo mae vaebe va'ë'ö. Sisë vaebe va'oromo ae gö sarerëminövo'ë'ö o jabu'o ae gö jabesi sareri'e jöho heromo mae höromo ejëhonövo'ë'ö. ¹⁴ Jabumë ëhi sisërëjëvo'ë'e. A'i jero heromo biririvoromo mae uehorovane jöhuremu ma'eno titimoromo uehorovobe va'one. Ëhesi bëhoho ë jö röjahijare aribövioho ja iae gövuanueje. ¹⁵ Iae ja'o gavanue ja bise'o javade majare jero aevoromo God-are surire jöho hebe rovaneje. Ësurire jö gavë'ohuro ëhuro jasi simanoho ajivavo'iramu garomo uvo'a'anue: Naro ëhi'oromo Iesu Keriso mae uehorovoromo ëhuro bogo sisëroho va'i maro va'ejöjo. ¹⁶ Röhu God-are surire jöho aho'obëhe ëho God-hu bojëmamu jajivare jöhoje. Ëjö adahë'ohuro ëhuro God-hu nimego noehu vaejarue muoho marëjajeje. Ëhuro God-are muoho huruoho majëhijarueje. Mu sisëho aharueje. Juvö'ö majëhijarueje. Mu ma hesi öroho röjëhijarueje. ¹⁷ Noehu God-are surire jö adahoromo ëhi jië'e mu vaejë'oho ëhuro God-are aribövioho no uehoro mae darugo mae bövie bise'e eni javuë'ëro ëhu'ëro mu mae aho'o vaejë'oho eni javuo'ë'e.

4 Röhu God-are nunire Iesu Keriso-are nunire jögore bogo bise'o vadu'oho majahi'ejo. Uvone: Iesu Kerisoro sa'are raromarue ariböviohu'o vuovavuë'e ariböviohu'o no aho'obëhe göromo mevavuo'ajëjo. Huro nosi nunire rueromo böröme namiromo aho'obëhe muebejavuo'ajëjo. Ëjöho uehorovoromo uvone: Paul-hu Iesu Keriso-are nunire jögoru majehi'ië'ajoho böröme hö uvoromo avoho ejehone. ² God-are jöho darugo'o majëhine. Ae nimë'oho o bogo nimë'oho biririvoromo majëhine. Jöe majëhijego avoho uehorovoruomo'iro. Mu sisë vaejë'oho ahëvone. Darugo'e jö maho majëhijego heromo biririvoromo mu ma-maemu vaeruomo'iro. Nadi u'uho'i biririvoromo jöho röjëhinövone. ³ Ëhesi bëhoho rabëni. Majae ijönöho aëro God-are jö maho bijönimoruomo'ë'e. Jö maho bijönimo'i sareri sareri'e jöe gö gö he'i hia'e avohoruomo'ë'e. Hia'e avohoromo ëhuni sareri sareri'e ae gö gö sö rueruomo'ë'e ëhuro he'i nimarue jö bëhoho röjëhijego heruomoröhëro. ⁴ Ëhi jië'e aribövioho sö rueromo jö maho vuonugo'i sareri'e jöhuremu uehorovoruomo'ë'e. ⁵ A'i jero rabe rabe rovë'iroho avo'avoho uehorovonövone. Huë vavaene rovë'oho nadi u'uho'i biririvone. Keriso-are jö maho majëhinövone. Ëmuoho ma'enone. Jasi muoho aho'obëhe avoho ma'eno titimone.

⁶ Ĕhesi bēhoho nasi majaho barē'irōgoro ē'e. Jew rajehu God rajahiromo jovo otehoromo God bojami-jaruēhi ēhi nasi sino haho'oho God-are ōrire suvuore bojamiromo guomo'iē'e. Majae dunovo'iramu na ave sa'aho vuonugo'ejo. ⁷ Mu ma baejodoho naro nasi uehoroho darugoho aho'o bojamiromo biririvoromo vaejē'ero ēhu'ero ruahō'ōromo vae barējē'e jeve. Noehu mae uehorovarue jōho ma'enē'e jeve. ⁸ Ĕhu'ero avevejō'e mu mae vaeromo ruahō'ōjode hesi suvuoroho ō'idōre nugehē'eje. Badare majaho rue'iramu huro no avoho mevavuoromo gövuajëro jjiē'ero ē suvuoroho bojemi'ē'e. Röhu bogo na gemuoho bojemi'i a'i ae rahu hu rovego ga'i nimarue ariböviohu'o ēhi jjiē'e suvuoroho bojēmi'ē'e.

Paul-hu hesi jō bise'o bise'o jajivade jōhoje.

⁹ Röhu ma-burēro nasi ōroro rue'i ē'o gane ¹⁰ rabēni hesi bēhoho Demas-ro sa'are muohemu nimoromo na remo'i Thessalonica amore va'irōgoro Crescens-ro Galatia sa'are va'irōgoro Titus-ro Dalmatia sa'are va'ē'e jiaje. ¹¹ Luke-ro gemuēro bogo va'ē'ero huro rueromo gevajeje. O Mark mae ajamuijaje ae jiaje ēhuni hu'irae rovego huro muoho ajemi'iro. ¹² Röhu naro Tychicus nugō'ōjamu Ephesus amore va'adeje. ¹³ Röhu urimē'i na Troas amore hijodevare nasi runoni niōgo-ho Carpus-are osare nugo rovē'e jeve. Ĕhuni ja rovē'iroho baejeho ruene. O biriri'e suri suriohemu uehorovo avohoromo ujuoheho ruene suri suri ioro'ioro-hu'o ēhu'o.

¹⁴ Röhu copper inōmo avoho'amaje ae Alexander-ro nasi ōrire mu sisē bēhe vaejevadeje. Ĕhuni hu sisē vaejevadēhi Badaro i'ue ēhi mana bojami'ē'e. ¹⁵ Röhu jero

gavē'i muoho vaene. Iahuro ja'o sisē vaejavo'ē'e. Ĕhesi bēhoho huro nosi jōho aho avohē'ego uave.

¹⁶ Röhu urimē'i na court vaejevarevaroho aho bogo na'oho riravoromo nasi jōho ajemiromo majēhijareje. Ae aho'obēhe na vuororemijareje. Ĕhi jjiē'e muoho sisēgo na nege God-ro jabesi sisēho uehorovoromo vuonugojōro. ¹⁷ Ae aho'obēhe vuororemi'i a'i Badaro na'o namiromo biriroho bojemadeje ēhuro naro hesi muoho vae barēromo hesi jōho majēhijego sa'a ioro'ioro raje ae aho'obēhe heruomorōhego. Ĕhi'oromo na vōrō'e mi hesi jō'ore jevanovamu Badaro ajemiromo baejevamu ēhuro sisēho bogo birohodeje. ¹⁸ Na sisē'i jevamu Badahu baejevadēhi na sisē birohevobe va'ē'oho huro ēhi baejevoromo avoho muebejevonōvo'ē'e ēhuro naro ō'idōre va'oromo huhu bōrōme namiromo muebejavuaje ōri ari'ere ē hi'irodego. Hesi ihoho ma-mae jiemu jiohe va'ē'e. Iae mae.

Paul o Christian ae gö gö jabuhu Timothy'o a ioro'ioro-hu'o jejēmijare jōhoje.

¹⁹ Röhu Prisca'o Aquila'o jejēmiromo Onesiphorus-are aganohu'o jejēmijode hōne. ²⁰ Röhu Erastus Corinth amore hijadoho iae ēhi hije. O Trophimus guomo guome baejamu Miletus amore nugo rovodeje. ²¹ Ĕhuni jero ma-burēro ruene. Buru bōrōmo majaho rueromo ja rue'irane ōroho tarijōēni uave.

Eubulus Pudens Linus Claudia ō mueno'o ioro'ioro-ho ēho jaburo jasi ōrire jejamijō.

²² Badaro jasi aru'ahohu'o jioromo jemē ae aho'obēhe huē baeromo ajēminōvē'e. Ahia mino'e.

TITUS

Paul-hu Titus jejamade jöhoje.

1 O asë'e Titus Paul naro ave jöho jasi örire jajive. Na God-are mu vaejaje ae jevoromo Iesu Keriso-are apostle jeve.

Ëhesi bëhoho God-hu baejövade aho magonahoho naro ajëmijajeje jaburo God mae uehorovobe hesi jö maho garomo ejahobe va'iröhego. ² Ejahobe va'oromo muebejë'i uvoruomoröhego: Ioro'ioemu maro raro-mo'ejarëjo. Ëhi maro raro-mo'iröhego mami'e sa'a bövi bise'o bogo bamade majare God-ro mae uvadeje: Iae ëhi jio'a'ajëjo God hu sareri'e jöho bogo jövajëro jjië'ëro. ³ Maro raro-mo'iröhe jöho ëhi uvë'ëro gavade majaho eni jiamu gagorovo huhu uvade jöho hesi aribövioho sama'e majëhijadeje jaburo ae majëhiröhego. Röhu ë jöho na'o bojemiromo uevadeje: Naehu uvode ma raro-mo'irarije jöho ae majëhinëjo. God baejavuoromo manö bamavuaaje ahuro ë muoho bojemijë'ëro ëhu'ëro hesi mu vaejaje ae jevoromo Iesu Keriso-are apostle jeve.

⁴ Röhu naro Titus jasi örire jejamije. Naehu God uehorovajëhi ja'o ëhi gemuoho uehorovanuëro javë'ëro ëhu'ëro ja nasi harihu mae jave.

Na nege God Vavuohu'o Iesu Keriso manö bamavuaaje ahuro ëho jaburo huë baeromo ajamijego maro hi'iranege.

Titus-hu Crete hiromo mu vaeröhe jöhoje.

⁵ Röhu Crete sa'are naehu ja ramoromo rovode hesi bëhoho ëhuro Keriso-are ekaresia jabesi mue rabe rabe bogo eni jëvajojo jero avohëhego mae jio'amoröhego. O naehu uavodëhi ekaresia muebe'amo'iröhe a duvahoho jero amore amore ëhi bahibe juvo'iranego. ⁶ Ekaresia muebe'amo'iröhe a duvahoho ëhi jio'amo'iro. Ëhi jjië'e a duvaho hesi ihoho ma-maemu jio'iro. Hu magonahe ma-gemu masu'iro. Hesi aboji harihu'ohuro nadi hia'e biriri'övoromo aruëre anumëre ëma jijih'o'iro. Ëhioho bogojio'i a'i ma-mae uehorovarue aribövie jëvo'iro. ⁷ Iae ekaresia muebejaje aho bogo a muoho a'i God-are muoho muebejaje jiaje ëhuni hesi ihoho ma-mae jio'iro. Nadi jö giagia'e aho nadi burëro vörönimaje aho nadi vörö'e jovo iromo simano sisërëjë'e aho nadi vörö ë'aje aho nadi moniemu uehorovaje aho jio'iro. ⁸ A'i osare söjëvo va'oromo nihudëgaje mu maemu nimaje taemorovaje jögore baeromo mueberovaje God avoho uehorovaje gororovaje ëhi jjië'e ae jio'iro. ⁹ Noehu majëhibe rovere ëhi jjië'e jö maho biririvoromo mae uehorovo'iro ëhuro

eni jioromo jö mae avoho röjëhiromo mu ma vaeruo-maje a jabesi uehoroho birire bojëmi'i o göho jö aho'ahovarue aribövi jabesi uehoroho huotövëho'iröhe.

¹⁰ Jö aho'ahovarue aribövioho aho'oje. Jöho bogo e'i bëhi rumo'e sareri'e jöho röjëhijarueje. A ioro'iorohu'o röhu Jew rajo Christian aribövioho jaburo ëhi ë'arueje. ¹¹ Ëaribövi jabesi jöho ahëhore. Ëhesi bëhoho jabumë sisë uehorovë'i moniemu nimoromo jabesi sareri'e jöho röjëhijego agane gö gö uvarueje: Nani mae höromo rireromarueje. ¹² Jabesi Crete sa'a rajo jö majëhijaje a böröme gemuëro uvadeje: Crete rajoho sareri'e muoho javuobe vörö'e mi va'ëne javuobe mu bijöni'e iemu mahëro ue'ahanovobe rovë'e javuajëjo. ¹³ Huhu uvade jöho iae maeje. Ëhi jjië'e jiaje ëhuni jöho darugo'o majëhijego jaburo Keriso-are jöhemu avoho uehorovo'i ¹⁴ a'i Jew rajehu jabesi uehoro jö ëma sarerëmiromo majëhijaruoho vuonugo'i. O aehu öri ma bijönimoromo jöe gö ëma bojëmijarue jö mae uehorovaruo vuonugo'iro. ¹⁵ Ae rahu dë vövöbajo'e ma-maemu jjië'oho garomo uvarueje: Inöme aho'o sisë sisë bogojio'i ma-maemu jio'amajëjo. O ae rahu dë vövöbajo'o sisë jioromo Keriso bogo ma uehorovë'oho ëma uvarueje: Bövioho bise'oho sisë jio'amajëjo. Röhu jabesi uehorohu'o dë vövöbajo'ohu'o sisërëjëvë'eje. ¹⁶ Jö'ëro uëvarueje: No God gavarue höjo. Röhu mu sisëmu vaejaruohuro ëhuro röjahirovego no gavarueje jabuhu ëhi atarue jöho sarere jiego. Jabumë sisë bëhe jioruome. Jöho bogo eruome. Mu maho bogo vae hesi jioruome.

Ekaresiaehu God-are jö avoho uehorovoromo mu avoho vae'iröhego Titus-hu röjëhi'iröhe jöhoje.

2 Jabumë ëhi jjië'e mu sisë vaejarueje röhu jero God-are jö ma jiaje ëhi jjië'e muohemu röjëhijego jasi ariböviohuro ëhi vae'iro. ² Ama'i mavojoho uëne: Jemesi simanoho sasohoromo mu maemu uehorovoromo taemo raromorëne. God avoho uehorovoromo ae avoho huë baejëvoromo avoho biririvorëne. A mavojoho ëhi uëne. ³ O magonaho mavojoho ëhi jjië'e jöe gemuoho majëhiromo uëne: God gemu uehorovobe jijihonövorëne. Ae gö jabesi jö sisëho nadi atemu atorëne. Nadi vörö'e jovohemu iemu irëne. Mu maemu röjëhijego magonaho i'oho he'irarëne. ⁴ Magonaho mavojoho ëhi uëne. Jaburo mu mae röjëhijego magonaho i'ohuro heromo baruohu'o asisö'ohu'o rajëhi'iro. ⁵ Taemo raro-mo'iro. Aho bogo sihëvo'iro. Amoho avoho muebe'iro. Baru jabesi

jöho ejëho'iro. Christian magonaho i'ohuro ëhi ë'ira-mu gëgorovo aho God-are jöho bogo agoruomo'ë'e.

⁶ O a i'oho ëhi jïë'e jöe gemuoho majëhine. Uënego ma-taemo raromo'iro. ⁷ Röhu jero mu maemu vaejeho ae aho'obëhe ja garomo uehorovoromo uvoruomo'iro: Ë'ego no'o ëhi jïë'e muoho vae'irarëjo. Nadi uehore gö gö bae'i ma-taemo hiromo jöho röjëhine. ⁸ Jö maemu jövnego aho jasi jöho heromo bogo sisë'ioho atoruomo'iro. Ëhi jïë'oho nosi jö bijöni-moruomaje ariböviohuro Christian aribövi nosi jö sisë ato'iröhoho bogo eni jëvo'iramu javoje baeromo rararomo'ë'ö.

⁹ O ae gö jabesi muemu vaejëharue aribövioho uëne: Jemesi a masijo jabesi jöho aho'obëhe ejëhego jaburo gëromo nimoroho'irarëne. A masijo jabesi jöho nadi aho majëhirëne. ¹⁰ Jabumë nadi vajiohuvodëgorëne. A'i mu maemu vaejeho ae göëro gëromo uvoruomo'irajo: God-are jöho iae mae höjo. God no manö bamavuade a hesi jöho uave. Mu aribövioho ë jöho majëhine.

¹¹ Ëhi jïë'e jögoru röjëhi'irane hesi bëhoho God-hu huë baejavuaje muoho ae aho'o nosi nunire rovë'eje ëhuro baejavuego maro va'iröhëgo. ¹² Ëmuoho rovë'ëro ëhuro God-ro röjahuijajeje noro God bogo uehorovarue muoho sinehu nimarue mu sisëho dejonö bu'ö'i ma-taemorovë'i mu mahuremu uehorovë'i God rajahijë'i ave sa'are raromo jijihojöro. ¹³ Ëhi ë'ë'i muebejarueje ë nimoroho'iröhe maja rue'iröhire nosi A Böröme God no maro bamavuaje aho Iesu Kerisoro aji'o rovego ga'i. ¹⁴ Iesu Kerisoro nosi jöëni guomorovadeje sisëhu ruahö'öjavuadoho ahego noro maro raromoröhëgo. O nosi dë vövöbajo'oho u'ovahuego no hesi aribövi maemu jioromo mu maemu vae'i nimoröhëgo.

¹⁵ Ëhi jïë'e mu öroho röjëhinövone. Jögore mëmiromu mu sisëho ahonövone. Daruge baejë'e javaje jöho darugo'o majëhijego aho jasi jöho bogo mana aho majahi'i.

Christian aribövi no diehi mu vae'iröhe jöhoje.

3 Jasi ekaresiaho uëne: Jemesi sa'are simano vaeruomaje ariböviohu'o jemesi a masijo ioro'iorohu'o nadi biriri'övoromo juahëmi'i jabesi jöho ejëhorëne. Mu mae bövie bise'e ömo varijëne jiorëne. ² Nadi ae gö jabesi ihoho ijumorëne. Nadi irovorëne. A'i ma-u'emu raromoromo a mahu'o a sisëhu'o jabesi örire ma-jö sanu'e majëhiromo huë baejëvonövorëne. Ëhi uëne. ³ Ëhesi bëhoho no'o uehore bogojïë'e aribövie javuonövadeje. Jöe bogo e'i aruëre anumëre ëma jijihonövareje. Sinehu nimaje mue gö gö ëhure-

mu uehorovonövareje. A jabesi mu mahuni o böviëni bise'ëni dë vörönimoromo bijönaguonövadeje. Sisë javuo'ego aëro bijönaguonövareje. No'o göëro göho nue huodamirovonövareje. ⁴ A'i avevejö'oho God manö bamavuaje ahuro huë baeromo ajamuijamu no gavë'e javue. ⁵ Ajamuiromo baejavuoromo manö bamavuë'eje. Bogo noehu mu ma vaejarohunioho bogo ëhunioho ëhioho ë'i a'i huro noni vavaenimoromo ëhuni manö bamavuadeje. Ëhesi öroho aviëhije. Huhu nosi sisë u'ovahuadohuro hesi Aru'ahëhu i'o baejavuadohuro ëhuro i'orëjavuadeje. ⁶ ËAru'ahoho God-ro jovonö'e otehodaguadeje Iesu Keriso no mare bamavuaje a hesi ihore. ⁷ Hu ëhi ë'ade hesi bëhoho huro huë baeromo ajamuiromo nosi sisëho mu'uvahuë'ëro noro muebejë'i uvoröhëgo: No hesi aboji harihu'ëro javuë'ëro Vavu hesi bövioho bise'oho baeromo ëhuro ma-ioro'ioromo maro raromo'ëjarëjo. ⁸ Ëjöhö iae mae.

Na nege jero ë jöho darugo'o majëhijego ëhuro God uehorovorouomaje ariböviohuro ma-mu maemu avoho uehorovoromo vaeruomoröhëgo. Ëhi jïë'e mu vaejë'oho iae maeje. Ëhuro ae aho'obëhe marëjëvo'ë'e. ⁹ A'i simano rumo'e jö berohemu beroharuoho bogave ejëho'irane. Hijo miono'o jabesi iho jöemu atemu ataruoho bogave ejëho'irane. O Jew rajo nosi jögoru hesi bëhohuni jö aho'ahamirovoromo irovaruoho bogave ejëho'irane. Ëhi jïë'e jöho ëho ma-jöeje. No ëho uehorovë'oho ëhuro bogo maho javuo'ë'e. ¹⁰ Ae göëhu jö sisë majëhiromo ekaresia adovëvaje ëhi jïë'e aho jögore majahiromo bogo ejahamu gavë'oho röhu mahojahinövone. Bogo ejahamu gavë'oho uvone: Ëhi jïë'e a hesi simanoho sisë bëhe höne. Hesi sisëro jïë'ëro i'ue bae'a'ajëne. Ëhi uvoromo ë a hesinö dejoho bu'öne.

Ijo tugoho'i jöhoje.

¹² Röhu naro Artemas o nani Tychicus jasi örire nugö'ö'ejo. Nugö'öjego ö'ego evaro Titus jero maburëro Nicopolis amoro rueromo birohevone buru majare na Nicopolis hi'i uvë'e jevaje ëhuni. ¹³ Zenas jögoru gavaje ahu'o Apollos'o avoho gëromo ie bövie bise'e ajëmijego huë mae va'iro. ¹⁴ Na nege nosi ekaresia ariböviohuro mu maho avo'avocho vaeromo bogo eni jëvë'e aribövioho ajëminövöröhëgo. Ajëmijë'ohuro ëhuro jabumë bogo ëma raromo'i i'o mu'e vaejarue aribövie jëvo'ë'e.

¹⁵ Ave na'o raromarue aribövioho aho'obëhe jaburo Titus jasi örire jejamijö. O no'o gemuore Iesu mae uehorovarue aganoho naro jejemijode höne.

God-ro jemë ae aho'obëhe huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

PHILEMON

Paul-hu Philemon jejamijade jöhoje.

1 O asë'e Philemon nosi aemo'aeme no'o bimu-voromo mu vaejanue aho na Iesu Keriso-are jöëni savoji gagore hijaje aho Paul na'o nosi öe Timothy'o noro niö'iro jasi örire jejamijö.

² O Apphia nosi ma'inoho o no'o gemu mae Satan'o muorovaje aho Archippus o Philemon jasi osare gago-varue ekaresia aribövioho ëhu'o jejemijö.

³ Na nege God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego.

Philemon-hu Iesu mae uehorovoromo God-are aribövi huë baejëvonövade jöhoje.

⁴ Philemon Paul naehu God-are örire jö jövë'iroho naro jasi jöhu'o jövoromo nasi God hesi örire huë mae uavajeje. ⁵ Ëhesi bëhoho naro hejajeje aëro jasi jöho atoromo uvoruomego: Jero God-are aribövioho aho'obëhe huë baejëvoromo Bada Iesuare örire mae uehorovanue höjo. Ëhi heromo ëhuni God mae uaromo ⁶ ëninamiromu uavajeje: God jero ajaminego Philemon no'o gemuore mae uehorovavajohuro ëhuro hesi simanoho jiororovoromo Kerisohu bojamuijaje huë maho bövioho bise'oho ga avoho'irajo. ⁷ Öho jaehu God-are aribövie aho'obëhe huë baejëvanohuro ëhuro jabesi dë vövöbajo'oho sanuovëhë'e jave. Ëhuro na dë mae jevego nimoroho avohajeje.

Onesimus Philemon'o hiromu ju'ebijë'ëro sionëro ö'ego Philemon-hu hesi sisë uehorovoromo vuonugoromo röhu maho baeröhe jöhoje.

⁸ Ja ëhi jië'e huë baejë'e ae javë'ego ëhuni ave jöho ua'ie'e. Na nego'ibejo na Keriso-are ihore darugo'e jöho bojamiromu ua'ibejo: Jasi muoho vaejëjo. ⁹ Röhu bogo ëhioho ë'ejo. A'i ja huë baejë'e ae javë'ego ëhuni naehu nimaje jöho ma-sanu'e majahi'ejo. Paul na Iesu Keriso-are jö majëhijaje ae jevo'i aviavejö'e na hesi jöëni savoji gagore hijaje aëro jevë'ëro ¹⁰ ëhuni naehu huë baejaje harihu hesi jöëni naro jasi örire ave jöho uave. Naro savoji gagore hiromu ajamamu huro Keriso baejajeje. Ëhuro hu nasi harihe jianove. Na Onesimus-are jöho uave. ¹¹ Onesimus-are iho hesi bëhoho ajamuijaje ahoje. Röhu hu urimo ja'o hiromu jasi muemu vaejahadevaroho evaroho jasi öriroho bogo avo'avoho ajaminövadeje. Röhu avevejö'oho Keriso baejë'ëro ja'o na'o ajamuijaje aeje.

¹² Iae na nugö'ö'irögoro ë'e vuonorö'ö ö'oromo jasi muemu vaejaho'iröhego. Röhu hu ö'iramu nasi dë

vövöbajo'e aho'o hu'o jio'ë'e. ¹³ Naro Onesimus ma'eno'ibejo ëhuro iae na mae jevo'ibejo. Keriso-are jö ma hesi jöëni na savoji gagore hijego Onesimus-ro na'o gemu mae hiromu ja'o röromu ajemi'iröhego ëhuni ma'eno'ibejodoho röhu bogo ma'eno'ejo. ¹⁴ Ja bogo uevë'e naehu Onesimus ëma ma'enë'oho na bi-jönege hu jasi muemu vaejahaje aego. Ëhesi bëhoho Onesimus-ro ja'o röromu ajemi'iröhego naremuëremu nimoromo hu ma'enë'oho sisë jio'i a'i jaehu nimoromo Onesimus-hu na ajemijöro uavë'oho iae maeje. Röhu jasi jöho bogo baejë'ëro jevë'ëro ëhuni na bogo ma'eno'i jani nugö'ö'ejo.

¹⁵ Onesimus ja'oho bogo hi'i dirö'o göro majae mabisemu hijadeje. Ëhesi bëhoho nani hu vuonorö'ö ö'ego jero ma-ioro'ioremu bae'iranego. ¹⁶ Avevejö'oho hu bogo ma-jasi muemu vaejahaje aho jio'i a'i jasi huë baejanue ö maeje. Iae na hesi örire börömo bëhe uehorovajeje. Röhu jero na iosiremiromu börömo mae hu uehorovo avoho'anue ë hesi bëhoho hu jasi mu vaejahaje ae jioromo ja'o hu'o Badare ae gemuoho jëvë'ego.

¹⁷ Ëhuni jaehu uvë'oho: Paul Philemon na'o havaje ae hö uvë'oho ëhuro jaehu na rajehiromu baejevo'ibejanëhi Onesimus ö'ego ëhi rajahiromu baene. ¹⁸ Huhu mami'e mu sisë vaejavadoho o jasi mae sisë'e bojami'iröhoho bogo bojamijadoho uevego naro hu'o röromu jasi örire mana bojami'iro. ¹⁹ Paul naro ave jöho nasi övëro jajivoromo uave: Iae naro manaho bojami'ejöjo. Röhu jaehu mana ajemi'irane jöho na bogo ua'ejo. Ëhesi bëhoho naro ja ajamijamu jero Keriso baejë'ëro ëhu'ëro bogo sisëroho va'i maro va'o hesi jave. Röhu ë jöho bogo ua'ejo. ²⁰ Io'o öho naehu nima-je jöho Badare jöëni ejehego mae jevo'i. Ejehoromo ëhuro Keriso-are ihoro nasi dë vövöbajo'oho sanuovehona.

²¹ Röhu na uehorovoromo uve: Naehu nimaje jöho ejeho'anue'oromo ave surire jöho jajive. Iae na garomo uve: Naehu uavaje jöho jero eromo röhu gö'o döre vae avoho'anuejo. ²² Röhu naehu hi'irode röhohu'o avohehona. Ëhesi bëhoho na uehorovoromo uve: Jemëhu nasi jöëni ëninamijarujohuro ëhuro God-ro ajemi'iramu na savoji gagore jioromo höröromu jemesi örire ö'ejöjo.

Christian ae göehu göehu Philemon jejamijare jöhoje.

²³ Röhu Iesu Keriso-are jöëni na'o savoji gagore hijaje aho Epaphras-ro jasi örire jejamije. ²⁴ O Mark

Aristarchus Demas Luke ëhi na'o gemu mae Kerisore mu vaejarue aribövioho jabu'o jasi örire jejamijö.

²⁵ Bada Iesu Kerisoro jemesi aru'ahohu'o jioromo huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

HEBREWS

God-hu uavamu hesi Harihehu jö majahuijade jöhoje.

1 Urimoho God-ro mue gö gö majae göro göro vaebe rueromo ehuro hesi jöho röjehi'ego jö hesirire baeromo majehinövare ariböviohuro baeromo nosi hijo miono'o'oho majehinövareje. ² Ehi'obe rovadoho avevejö'e ijo tugoho'i jioröhe majaho dunovamu God-ro uavamu hesi Harihohuro jöho majahuijé'eje. E'Harihoho God-ro uavé'ero sa'ae bövie bise'e bamadoho ého ijonö hesi bae baré'iröhohoje. ³ Iae hu God-are aji maho baeromo ehuro no ajivavuajeje. God jiajéhi hu ehije. Hesi darugo'e jöho jövoromo ehuro sa'aho bövioho bise'o'oho aho'o ma'eno titimajeje. Huro nosi sisého u'ovahuonugoromo dö mare ajiomoromo God börömo jiaje a hesi övo manö hijadeje. ⁴ Ehu'ero jje'ero anerae aho'obéhe iosirëmiromom huro dö mare hijajeje. Göho hu God-are Harihéro jje'ero hu iho bövi maho baejamu hesi ihohuro anera jabesiroho iosirëmijé'eje.

God-are Harihehu anera ömo'ömo iosirëmijaje jöhoje.

⁵ God-are Harihehu anera jabesi iho iosirëmiromom iho börömo baejade jöho God-are surire jajivadoho gavarueje. God-ro anerae bogo gemu vadu'oho ave jöho ua'i ma-hesi Harihoho gemu uavadeje:

Ja nasi Harihoho javajéjo.

Jaruvoho naro ja baejavé'e jevajéjo.

O God anerae bogo gemu vadu'o hesi jöho jövoromom ae ué'i ma-hesi Harihu hesi jöhemu uévadeje:

Na hesi Vavuoho jevo'i

hu nasi Harihoho jio'a'ajéjo.

⁶ Jö göho God-hu hesi Harihu Muri sa'are nugö'öjadvare evare uvadeje:

Na negajéjo God nasi aneraho aho'obéhe jaburo é aho gemu rajahiruomoröhego.

⁷ O anera bogo iho masijo jio'amaje jöho huro uvé'eje:

God naro nasi aneraho avohëvego bururae'amaje höjo.

Nasi mu ajemijarue aru'ahoho avohëvego vëni hödu-
rae'amaje höjo.

⁸ Anera jabesi jöho éhi uvo'i Harihu hesi jöho éhi uvé'eje:

God ja böröme namijanuoho éhi namiemu namibe va'a'anuéjo.

Böröme namiromom jero jasi öri ari'oho avoho muebe-
janue höjo.

⁹ Ja mu maho nimo'i mu sisého bijönimanue höjo.

Ehuni God jasi A Börömo naro ja baejavoromom hué mabéhe bojamijamom

jero jasi aribövioho iosirëmijé'ero ja börömo javajéjo.

¹⁰ Röhu God-are Harihu hesi örire jö göho éhi uvé'eje: Bada ni'i'ivadiroho jero sa'aho bamane höjo.

Ö'idöhu'o jasi övéro avohane höjo.

¹¹ Sa'ahu'o ö'idöhu'o baré'i a'i jero birivoromom hiemum hi'a'anuéjo.

Sa'ahu'o ö'idöhu'o niögëro buraerovanovo'ajéjo.

¹² Aehu niögu suhi'o muotoho bahijaruéhi éhi ö'idöho sa'aho rori'o bahi'anuéjo.

Aehu niögu jijö boremi'ö'i i'o io'amaruéhi ö'idö mamioho sa'a mamioho éhi mu'u'i i'e avoho'anuéjo.

A'i ja vadune manaere aho'o éhi ma-jiemum jiobe va'a'anuéjo.

¹³ God-ro anerae bogo gemu vadu'oho ua'i ma-hesi Harihohemum uavadeje:

Nasi övo manö ro hijego

ja'o muorovarue aribövioho naruahö'öjëvego hörëro vijuvo taemo'amo'irane höjo.

¹⁴ Harihoho éhi böröme jio'i a'i anerae aho'o jabumë ma-God-are mu vaejavarue aru'ahe jio'ame. Ehi

jio'amé'ero God-ro rëmö'öjego jaburo rueromom God-hu ijonö mare ramuo'iröhe aribövioho no ajamuijarueje.

Ehu'ero jje'ero God-are Harihohuro aneraho iosirëmiromom hu börömo mahöje.

God-hu baejavuoromom mare ramuajé jö noehu avohu uehorovo'iröhe jöhoje.

2 God-are Harihohuro aneraho iosirëmiromom hu böröme jje'ego ehuni noehu God-are jö hejarohom bogo rumonimom birivoromom ma'eno'ejo jöho nugö'i

öre gö va'ojöëni. ² Urimoho aneraëro Jew rajo hijo miono'o'oho God-are jöho bojëmारेje. E'aneraho bogo

masijehum jëvadeje röhu jabesi jöho bogo sareri'ehum jio'i iae mae jiadeje. Iae mae jje'ero ae rahu jö bogo

ejého'i mu gö gö vaejé'ohom i'ue mana baenövareje.

³ A'i jaruvohom God-hu nosi aru'ahom mare ramuajé jö bojamuijadohom ého jö börömeje. Ae rahu é jö

vuonugé'ohom i'ue baejöëni gororomom huruomoromom dinö'e va'ejo. Huruomom'iröhe örohom bogöje. Ehesi

bëhohom bogom anerahom uö'i Badarom aevoromom hesi jö'ërom majahuijamum jö hejare aribövioho jaburo é jöe

gemuohom majahuiromom uövuareje: Iae mae-ëjo.

⁴ Röhu bogom jabesi sivuohom ëma majahui'i a'i God-ro jabesi jöho ajëmiromom bogom gavarue darugo'e mue gö

gö vaenövadeje norom garomom jöho mae ue-

horovoröhego. Darugo'e muoho vaeromo huhu ni-madēhi hesi Aru'ahoho ua'ego noehu mu mae vaeröhe suvuore gö gö ēhi bojamuinövadeje noro ēhu'o garomo jōho mae uehorovoröhego.

Iesu hu baejavuoromo manö ramuade a böröme jiaje jōhoje.

⁵ Röhu ēhi jjiē'e mu masijoho ēho u'emu jioröhe öri ari'o i'o hesi muohoje. Na ē hesi jōho jajive. God-ro ē öri ari'o i'o bamo'i uehorovadevaroho bogo uvadeje: Aneraēro masije riravoromo ē öri ari'oho mueberuomoa'ajējo. ⁶ Bogo aneraho jaburo mueberöhego uvo'i a'i jōe gö God-are surire uvē'eje:

God-ajo. Sa'are aribövioho ma-bise'e javuajējo.

Röhu jero nosi jōēni uehorovanue hōjo.

Nosi ihoho bogojavuanovajējo.

Röhu jero no muebejavuanue hōjo.

⁷ Anera masijo jio'amaje jabesi bēhire sa'are aribövioho no bamavuane hōjo.

Ajohu'o iho mabēhohu'o bojamuane hōjo.

⁸ Noro hörero taemoromo muebe'amoröhego bövie bise'e nosi hörü uhunö bahijahuane hōjo.

Ēhi jajivē'eje. Bövi bise'o nosi hörü uhunö bahijade jō hesi bēhoho aho noro aho'obēhe ruahö'ö'amoromo muebe barē hesi javue. Röhu avevejö'oho bövioho bise'oho nosi hörü uhuroho bogojavuē'ero ēhu'ero aho no bogo aho'obēhe taemoromo muebe'amarueje. Ēhi jjiē'e muoho nosi nunoho bogo gavarueje u'emu garöhēro. ⁹ A'i noro ae gemu Iesu iae gavö. Iesu hu dōre jiadoho God-ro hesi nimoro huē baejavuoromo hu uavamu ruvebiromo anera jabesi bēhire hijadeje ae aho'obēhe noni guomoröhego. Hiromo vavaene baeromo guomamu ēhuni God-ro hu dōro bamoromo ajohu'o iho mabēhohu'o bojamamu baejadeje. Ēho iae no gavö. ¹⁰ God-ro aboji harihu'e aho'obēhe ajj'ere sōjavuo ujuoho va'i nimamu ēhuni baejavuoromo mare ramuo'iröhe a börömoho Iesu uavadeje huro vi'ehe baejōro ēhuro mue aho'obēhe ruahö'amoromo eni romoromemu jiego no baejavuoromo maro ramuo'iröhego. God-hu bövi bise'o avohoromo muebe'amajohuni ēhuni huhu Iesu ēhi uavadoho mae jiaadeje.

¹¹ Röhu nosi sisē u'ovahuaje aho Iesuoje. Sisē javuego u'ovahuaje aribövioho iae no javue. Röhu hesi Vavuohu'o nosi Vavuohu'o gemuohoje. Vavue gemuoho javuē'ero Iesuro bogo javojimo'i ma-uvajeje: No ö mueno'e gemuoho javuajējo. ¹² Iesuhu uvaje no ö mueno'e gemuoho javuajē uvaje jōho God-are surire jajivoromo ēhi uvē'eje:

God jasi jōho naro majēhi'iramu nasi ö mueno'ohuro heruomoa'ajējo.

Naro jasi ariböviohu'o gemuore hiromo jasi örire rajhiromo jōho io'ejōjo.

¹³ Röhu Iesu ae aho'o no'o gemuore jiaje jōho gö'o jajivoromo uvē'eje: Naro uvonövo'ejōjo: Hesi God-ro gemuero ajemi'ajējo. Röhu jōe gö'o uvē'eje: Na aviae javajējo. Na God-hu bojemade aboji harihu'ohu'o

gemu mae hijajējo. Iesu'o no'o gemu mae javuajē jōho ēhi jajivē'eje.

¹⁴ God-are aboji harihu'e javuajē uvadeje. Röhu aboji harihu'oho no sino haho'e biroge köe javuē'ero ēhuni Kerisora araeromo hu'o sino haho'e biroge köe ēhi gemuoho baejadeje ēhuro guomoröhēro. Guomego vuovo'iröhe öri hesi vörö baejaje aho Satan hesi darugoho mu'uvaho barē'iröhego. ¹⁵ Satan-are darugoho mu'uvahēgo no vuovavuoröhe ē hesi juhuonoho barē-jahuo'iröhego. Ēhesi bēhoho urimē'i vuovavuo'iröhego uehorovoromo juhuonivobe rovareje. Juhuoni juhuoni raromaroḥo diehi'oromo vuonugojōēni ēhuni sisē'i raromareje. Ēhi jjiē'e juhuonoho barē-jahuo'iröhego ēhuni guomadeje. ¹⁶ Aveho iae mae. Iesuro bogo aneraho ajēmi'i a'i Abraham-are ujoho no ajamuijajeje. ¹⁷ Ēhu'ero jjiē'ero huro araeromo hesi ijoraje nomē va'ēne jiadeje. Ēore gemu jiadeje ēhuro hu God-are muoho vaeromo priest böröme mabēhe jioröhēro. Ēhi jjiē'e priest jioromo noni vavaenimoromo muoho avoho vaeromo a nosi sisēho u'ovahuoröhēro. Ēhuni no va'ēne jiadeje. ¹⁸ Sisēhuro Iesure dēre bijiohamu vavaene baejē'ero ēhu'ero huro garöhe sisēhu nosi dēre bijioho gövuego huhu ajamui'iröhoho iae hu eni jie.

Iesuhu Moses iosiramiromo böröme jiaje jōhoje.

3 Christian aganomē God-ro uēvadeje jemē'o hesinö jēvojōro. Ēhuni Iesu uehorovo avohore. Iesuro God-are ihore jōe majahuijajeje. Hu nosi priest börömohoje. Ēhu'ero noro hu mae uehorovoromo hesi jōho huruoho majēhijarueje. ² Huro God-are örire muoho baeromo ē muoho avoho vaenövadeje. Urimē'i Moses-hu God-are mu avoho vaejahoromo God-are aribövioho aho'o muebejēvonövadēhi Iesuro ēhi gemuoho ē'adeje. ³ Röhu Iesuro Moses iosiramiromo iho börömoho baejē'eje. Ēhesi bēhoho Moses hu ma-God-are agane gemuoho jio'i Iesu hu God-are agano gagovade aeje. Ēaganoho gagovē'ero ēhu'ero Iesure iohuro Moses-are ihoho iosiramijē'eje. ⁴ Agane gö gö bogo ēma jio'i aēro gagovoromo gemuoro nu-go'amē'eje. Agano gagovoromo bövi bise'o avoha'amade aho God-je. ⁵ Moses God-are mue vaejahaje aēro jjiē'ero God-are agano ioro'iorohu'o hiromo hesi muoho avoho vaenövadeje. God-are muoho avoho vaeromo God-hu ijonö majahui'iröhe jō jiajēhi jjiē'e jōho huro urimo ae majēhinövadeje. ⁶ A'i Keriso bogo ma-mu vaejahaje aehu jio'i hu God-are Harihe jiadeje. Hu God-are Harihēro jjiē'ero God-are agano avoho muebe'amajeje. No'o God-are agane javue. God-hu maro ramuoröhe jōho bogo vuonugo'i birivoromo nimorohē'i uehorovobe va'ē'ohuro ēhuro no ēhi javue.

God-are ariböviohu nuho'iröhe jōhoje.

⁷ Ēhuni God-are Aru'aho hesi jōho avoho ejahore.

Hesi surire jōho ēhi uvē'eje:

Ave jaruvore majaroho God-hu majēhijaje jō hejē'iroho

⁸ nadi hia'oho biriri'övorëjo.
 Jemesi hijo miono'ehu hia'i biriri'övoromo God na'o muorovarëhioho
 nadi ëhioho ë'orëjo.
 Jabuhu a rumo'e sa'are raromoro God nasi dë bi-
 jioho gavarëhioho
 nadi ëhioho ömorëjo.
⁹ Jemesi hijo miono'ohuro nasi mu masijo gabe
 rovaroho ëho bogo uehorovo'i
 nasi dë bijioho gebe rovaroho vadune 40 barëjade
 höjo.
¹⁰ Èhuni God naro ë aribövi jabesi örire bijönimoromo
 uvode höjo:
 Majae ëhi jabumë dë vövöbajo'ere sisë'i uehorovo'i
 nasi mu hesi öroho bogo avoho baerumë'e höjo.
¹¹ Èhi uvoromo naro dë vörönegamu jöe darugo'o
 jövoromo uvode höjo:
 Jabumë bogo na'oho ro raromoro nuhoruomo'a-
 jëjo. Bogo mae bogajo.
¹² Agonomë ëhi jajivë'e jiaje ëhuni gavë'i raromoro.
 Jemë a ioro'iorohuro God bogo ma uehorovarue ue-
 horo sisëho baeromo ëhuro darugo'e aho God vuonu-
 go'aruje. ¹³ A'i göëro göho jögore mamirovore. God-
 are surire mami'e adahare jöho uövuë'eje: Ave jaru-
 vore majaroho nadi hia'oho biriri'övorëjo. Èuövuade
 jaruvore majaho bogo barëjë'e jiaje evoro majae ëhi
 göëro göho jögore mamirovore ëhuro jemë a
 ioro'iorohuro sisëho garomo bogo simane huo-
 torovoromo ëhioho hia'oho biriri'övo'irarije. ¹⁴ Jögoru
 mamirovo'irarije hesi bëhoho noehu aeo'i biririvoro-
 mo mae uehorovarëhi jië'e uehore gemuoho ma'eno
 titimobe va'ojuvo majae barëjamu bogo vuonugë'o-
 huro ëhuro no Keriso'o gemu mae javuajeje.
¹⁵ God-are surire mami'e adahare jöho uövuë'eje:
 Ave jaruvore majaroho God-hu majëhijaje jö hejë'iro-
 ho
 nadi hia'oho biriri'övorëjo.
 Jemesi hijo miono'ehu hia'i biriri'övoromo God na'o
 muorovarëhioho
 nadi ëhioho ë'orëjo.
¹⁶ Röhu rahumëro jöho heromo ri'öromo God'oho
 muorovareje. Moses-hu Egypt sa'are jioromo söjëvo
 rovade aribövioho ae aho'o jaburo huotorovoromo
 God'o muorovareje. ¹⁷ O God-ro rahumesi öriroho bi-
 jönimobe rovadoho vadune 40-ho barëjadeje. God-ro
 mu sisë vaeruomaje aribövioho bijönimadeje.
 Èaribövioho sisë vaeruomë'ëro ëhu'ëro a rumo'e
 sa'are vuovo momorö'öbe va'oruomadeje. ¹⁸ O God-ro
 jöe darugo'o uvadeje: Jabumë bogo na'oho ro raro-
 moromo nuhoruomo'ajëjo. Bogo mae bogajo. Èho
 rahumesi jöho jövadeje. Jö bogo ejahare aribövi jabesi
 jöho jövadeje. ¹⁹ Èhu'ëro jië'ëro no garomo uvö: Nosi
 hijo miono'ehu bogo ma uehorovarohuro ëhuro jabesi
 sa'are va'o nuho'iröhoho bogo eni jëvade höjo.
⁴ God-ro mae uövuë'eje noro va'oromo hu'o raro-
 moromo nuhoröhego. Èhuhu uövuade jöho bogo
 barëjë'e jiaje ëhuni juhuonivoromo gavë'i raromoro.
 Ijonö God-ro a ioro'ioro jemesi muoho garomo uvo-

jöëni: Rueromo na'o nuho'irarijoho jemë bogo eni jë-
 vajë uvojöëni uëve. ² No God-are jö maho hejë'e javue.
 Urime'i a rumo'e sa'are jijihoruomade ë aribövioho
 jabu'o ë jö maho hejareje. Hejareje röhu bogo marëjë-
 vadeje ë hesi bëhoho hejare jöho bogo ma ue-
 horovë'ëro. ³ A'i no Iesu mae uehorovarue aribövio-
 huro iae va'o God'o gemu mae raromoro nuharue-
 je. Ènuho'iröhe jö God-are surire adahare jöho ëhi
 uövuë'eje:
 Naro dë vörönegamu jöe darugo'o jövoromo uvode
 höjo:
 Jabumë bogo na'oho ro raromoro nuhoruomo'a-
 jëjo. Bogo mae bogajo.
 Èhi jajivë'eje röhu ë hesi urimo God-ro sa'ae bövie
 bise'e bamamu evare hesi muoho barëjë'ëro jaruvoho
 bogoje. ⁴ God-hu mu barëjade jö God-are surire jaji-
 varoho majae 6-ho barë'i 7 jiade jö jajivarire ë
 gavarueje. Èjöho ëhi uvë'eje: Majae aho'obëhe 6-ho
 barë'i röhu 7 jiamu gavë'i God-ro hesi muoho
 aho'obëhe vuonugo'i nuhade höjo. ⁵ Röhu ave God-
 are surire jöhu'o jajivoromo uövuë'eje: Jabumë bogo
 na'oho ro raromoro nuhoruomo'ajëjo. Bogo mae
 bogajo. ⁶ Èhu'ëro jië'ëro urimë'i God-are jö ma heruo-
 made ariböviohuro hesi jöho bogo ejahoromo ëhuro
 bogo va'o hu'o gemuoroho raromoro nuhareje. O
 ae göehu göehu va'oromo God'o raromoro
 nuho'iröhe jöho bogo barë'i iae ëhi gemuohoje. ⁷ Èhu-
 ni God-ro majae gö bamoromo uvë'eje: Ave jaruvore
 majahajo. Èhesi bëhoho urimë'i hia'i biriri'övare
 aribövioho vuovëvadoho va'ojuvo majae ëgo'o barëja-
 mu evare God-ro uavamu David-ro noehu adahare
 jöho jajivoromo uvadeje:
 Ave jaruvore majaroho God-hu majëhijaje jö hejë'iro-
 ho
 nadi hia'oho biriri'övorëjo.
⁸ Urime'i Joshua-hu Israel aribövi jabesi sa'are söjëvo
 va'adevare ë ariböviohuro God'o raromoro nuho-
 ruomo'ibejo majae göre nuho'iröhe jöho God bogo
 bamo'ibejo. Röhu jabumë bogo God'oho raromoro
 nuhareje. ⁹ Bogo nuhë'ëro ëhu'ëro God-are aribövieuho
 nuho'iröhe jöho bogo barë'i iae ëhije. Urime'i majae
 aho'obëhe 6-ho barë'i majae 7 jiamu God-hu aevoro-
 mo nuhade ëhi jië'e nuho majaho God-ro noni
 bamahuë'eje. ¹⁰ Èhesi bëhoho God-hu hesi mu vuonu-
 go'i nuhadëhi ae rahu va'o God'o raromoro
 nuhë'öho i'u'e muoho ëhi vuonugo'i nuhoruomajeje.
¹¹ Èhuni no va'o God'o raromoro nuho'iröhoho avo-
 ho vae ga'ejo ëhuro ë hijo miono'ehu God-are jö bijön-
 imoromo sa'are rireromarëhioho no bogo ëhioho
 ë'iröhëro.
¹² God-are jöho darugo ma-ma'eje. Darugo ma-
 ma'ëro jië'ëro ë jöho kaejö va'ëneje. Hesi kaejö anio
 ruë jio vië jië'ohuro nosi dëre nure aho'obëhe ro bijio-
 ho gövuajeje. Röhu nosi kaejöho anio rumo'e jio'amo'i
 God-are kaejöho anio ma-ma'eje. Èhuni no diehi diehi
 nosi uhure uehorovoromo nimaruoho God-ro nosi dë
 vövöbajo'ere göromo hesi jöho ma-darugo'o ahorrirëro
 majahuijajeje. ¹³ Iae ae bövie bise'e God-hu ba-

mavuadoho hesi nuniroho bogo gurihiroho javuo'i a'i aho'obēhe God-hu gövuajoho ma-va'orahoro gemu javue. God nosi börömego noro hesi nunire riravoromo ua'ejo: Iae no ēhi ēhi vaejē'e javuajējo. Ēahuro no gö barējē'eje.

Iesu hu priest börömo ma jiaje jōhoje.

¹⁴ Röhu no priest börömo maho javue. Huro ö'idöre God-hu jiaje mare ē ajiomadeje. Hesi ihoho Iesuoje. Hu God-are Hariheje. Ēhuni noro mae uehorovoromo huruoho majēhijarue jōho ma'eno titimo'ejo. ¹⁵ Nosi priest börömohuro gövuaje nosi uehoroho darugoho u'uhoromo mu sisē vae hesi javuego göromo hu bogo ma-nunēremuoho gövuajeje. Nosi dēre mu sisēhu rabehu rabehu bijahuo'i hijajēhi sisēhuro nosi priest börömo hesi örire ēhi gemuoho vaejadeje. Ēhi gemuoho vaejamu bogo ejadeje. ¹⁶ Ēhuni ē'ego no biririvoromo God-hu börömo namiromo hijajire ē va'oromo nosi jōho majahinövo'iro God-hu hesi nimoro ajamuijajohuni. Noehu va'oromo jō majahijē'oho huē vavaene baejavuo'iramu evare huro noni vavaenimoromo huē baejavuoromo ajamui'iramu mae javuo'ē'e.

5 Ave sa'are raromarue priest masijo jabesi muoho aviēhije. Ae gemu ae aho'obēhe jabesirire jiego God-ro baeromo muro bamajeje huro God-are muoho ē aribövi jabesi jōēni vaerōhego. Muro bamē'ero priest börömohuro ē aribövi jabesi jōēni muoho vaeromo mi suvuorohu'o suvuoro ioro'iorohu'o God-are örire bojajijajeje huro jabesi sisēho uehorovoromo vuonugēhorōhego. ² Ave sa'are hijaje priest börömhuro garōhe ae gö simane garaejanovamu o öre sisē'i sisē'i jijihamu gēvē'oho uvo'ē'e: Priest-oho na'o u'uhevē'ero ēhi jiē'e mu sisēhuro baejevaje hōromo jōgoroho ma-u'emu avoho majēhi'ē'e. ³ Ave sa'are priest börömoho u'uhē'ero mu sisē vaejajeje. Mu sisē vaejajēro jiē'ero bogo a ioro'ioro jabesi sisēnioho gemu a'i hesi sisēhuni mi suvuoroho God bojami'ē'e huro hesi sisēhu'o uehorovoromo vuonugahorōhego. Bogo bojajijē'oho sisēje. ⁴ O aevoromo priest börömo mu vae'iē'iroho aho bogo sivuoho uehorovoromo döroho bamorovoromo priest börömo muoho bae'i a'i God-hu uavē'ohuro ēhuro priest muoho baejajeje. Priest börömo aev'o'i jiade hesi ihoho Aaron God-hu uavamu priest mu baejadēhi God-hu uavē'ohuro priest muoho ēhi baejajeje.

⁵ God-hu uavego priest mu baejaruēhi ēhi Kerisoro hu'o bogo hesi sivuoho uehorovoromo döroho bamorovoromo priest börömo muoho bae'i a'i God-ro priest muro bamoromo Keriso uavadeje:

Ja nasi Harihoho javajējo.

Jaruvoho naro ja baejavē'e jevajējo.

⁶ O God-hu priest mu bojamade jō göho jajivoromo ēhi uvē'eje:

Melchizedek priest jiadēhi

ja ēhi priest jianuoho ēhi jiemu javo'ajējo.

⁷ Iae Iesuro ave sa'are hijadevare evare uvadeje: God ajemego bogo guomevo'irōhoho iae eni hō uvoromo

darugo'o uvē'i nivē'i ēninamiromo ua gavadeje ajamijōro. Iesuro God-hu nimajoho ma-u'emu eja-honövē'ero ēhuni God-ro hesi jōho ejahadeje. ⁸ Hu God-are Harihe jiadeje röhu vi'ehe baeromo ēhuro God-are jō ejaho'irōhe öroho gavadeje. ⁹ God eja-ho'irōhe öroho ganugoromo eni romorome jiamu evare öroho jiovahuadeje ēhuro ae rahu hesi jō ejahē'oho ma-ioro'ioemu maro raromorōhego. ¹⁰ O God-ro jōe majahiromo Iesu uavadeje: Ja priest börömoho javajējo. Melchizedek priest jiadēhi ja ēhi javanovajējo.

Noehu Iesu uehorovaruoho bogo vuonugo'irōhe jōhoje.

¹¹ Melchizedek-are jōho aho'obēhe majēhi'irodoho jeve. Röhu jemesi simanoho i'u'eje. Na diehi diehi jōho rōjēhi'ejo. ¹² Jemē Christian vaejarijoho majae ēgobövie baejē'e jēve. Ēhuni jemēro ae gö jō rōjēhi'irarijoho eni jēvo'ibejo iae mae jio'ibejo. Röhu jōho bogo avoho baejē'ero jemē nimarujeje God-are jō aev'o'i rōjēhijamu hejarijoho aēro röhu maho rōjēhijōro. Jemē amure asisō'oho va'ēne jēvanove. Biriri'e i ma bogo ue'aharuje aribövie jēve. ¹³ Amemu ue'ahē'e Christian aribövioho ma-asisō'o va'ēnēro jēvē'ero mu ma hesi jōho bogo ömo gavē'ejo. ¹⁴ A'i biriri'e i maho hesi a ma'ēremu ue'ahoruomajeje. Ēhi jiē'e Christian ariböviohuro mami'e muoho ömo garomo simanoho avoho uehorovobe rovē'ero ēhu'ero gavarueje di muoho mae jiego di muoho sisē jiego.

6 Asisō'ehu uehorovaruēhi ēhi uehorovaruje jēvaje ēhuni ē'ego no Keriso-are jō samaho samaho urimo hejaroho bogo ēhemuoho uehorovo'i a'i hesi jōho i'e gö'o gö'o döre uehorovobe va'i ēhuro a duvahu uehorovaruēhi ēhi uehorovo'irōhe. Christian mu vae'irōhe jō aevoromo ae rōjēhijaruoho bogo ēhemuoho jemesi öriroho rōjēhi'i ari'ejo. Mu sisē vaeromo sisērējaruoho vuonugo'irōhe jō hesi bēhoho God ma uehorovarue jō hesi bēhoho ² sisē jovehu u'ovarue jō hesi bēhoho övo simano taemarue jō hesi bēhoho ijönö vuovoromo ri'ö'irōhe jō hesi bēhoho mana mae o sisē God-aro ioro'ioemu bae'irōhe jō hesi bēhoho ēhi jiē'e jō urimo rōjēhijaruoho bogo ē jōe gemuohemu rōjēhi'i ari'ejo. ³ A'i God-hu nimē'oho jō i'e gö gö uehorovobe va'ejo a duvaho va'ēne javuojōro.

⁴ O aehu urimo God-are nuni aji'e jō baeromo ö'idö hesi suvuoro garomo God-are Aru'aho no'o gemu mae baeromo ⁵ hesi jō ma heromo vuēvėvamu ijönö bae'irōhe darugoho gö avevejō'e baebe va'ojuvo ⁶ röhu huotorovoromo Keriso uehorovaruoho vuonugo barējē'oho ēhi jiē'oho no diehi'oromo ajēmi'ejo jabumē röhu maho sisēho vuonugo'i huotorovoromo mae uehorovo'irōhego. Öre bogoje. Rabēni ēhi jiē'e aribövioho jabesi dē vövöbajo'ere sisē'i uehorovaruoho ēhuro God-are Harihoho korosire röhu maho ano taemanovoromuomajeje. Ano taemanovoromo ēhuro Iesuare ihoho a nuniro ijumoruomajeje.

⁷ God-are huē mae baebe va'ojuvo Keriso vuonugo'irōhe jōho naro uhunö'e i'o mu'ero bamo'ejo.

Ēnēro mure rue'i hiromo sa'ae sanuovego ēhuro iruno'e bövie bise'e ri'amego mu arijo'oho jaburo mabēhe gagovo bahiruomajeje. Ēhi jiē'e i'o mu'oho God-ro avoho muebe'iramu ma-mabēhe jio'ē'e. ⁸ O ēnehu mure rue'i hijamu röhu mure ma-bibē'e resu resu sisēhuremu ri'amē'oho uvarueje: Ēi'o mu'oho sisē hōjo. Ēhi'ego God-ro i'o mu'oho ma-sisē'i avoho hesije vēniro bue'ōromo ijumo barē nahona-hovo'irōhēro.

⁹ Nasī aganomē iae na ēhi jiē'e jōgoroho uhu'e majēhijē'e jeve. Röhu na uehoro mae baeromo uve: Jemē bogo ēhioho jēvajējo. Iae aji maho baejē'ēro God'o maro raromo hesi jēvajējo. ¹⁰ God bogo sisē'ioho uehorovajeje. Jemēhu mu ma vaejarijoho hu bogo rumonimo'ē'e. O jemēhu hesi ōrire uehorovoromo hesi aribōvi ajēmijarijoho röhu jaruvohu'o ēhi gemuoho ajēmijarujoho ēhu'o bogo rumonimo'ē'e. ¹¹ Röhu na negajoho jemē ae gemu gemu jemēhu God-are muenimo nimo avoharujēhi ēhi gemuoho nimo avohobe va'ujuvo hujeji maja viture jemē nimoromo muebejarujoho bae'a'aruje. ¹² O jemēhu God-are jō uehorovarujoho u'uhēvo'irōhoho na bijōnege. A'i na nege a ioro'iorehu birivoromo God mae uehorovoromo ēhuro huhu ajēmi'i uēvadoho biroharuēhi jemē'o jabesi muoho gavē'i ēhi ē'irarijego.

God-hu ajamui'irōhēro mae uōvuade jō noehu birivoromo mae uehorovo'irōhe jōhoje.

¹³ Iae God-ro Abraham ajami'i uavadeje. Röhu bogo ma-ua'i a'i darugo'e jōho majahiromo ēhi mae uavadeje. Ae gō God iosiramiromo bōrōmo jiē'oho bogojadeje God-hu ē a hesi iho uvoromo darugo'e jō majahi'irōhoho. Ēhu'ēro jiē'ēro hesi ihoho uvoromo ēhuro hesi darugo'e jōho majahiromo ¹⁴ Abraham uavadeje: Iae naro jasi ōrire mae vaejavoromo a uje aho'obēhe bojamibe va'ejōjo. ¹⁵ Bojamibe va'ejōjamu Abraham-ro heromo birivoromo uvo'i hinōvadeje: Na iae bae'ejō uvoromo God-hu uavade ujoho iae birohadeje. ¹⁶ Sa'are aribōvi noehu darugo'e jō majēhijē'oho ae gō hesi ihehu nosi iho iosiramuiromo hu bōrōmo jiaje ē a hesi ihoho uvoromo darugo'e jōho majēhioromo ēhuro mae uēvarueje. Ēhi ē'ē'oho aho bogo ijonōho ē jōho aho uō'ē'ō. ¹⁷ O God-ro nimadeje hu ajamui'i uōvuade aribōvioho rōjahuijego noro garomo uvorōhego: Iae mae-ējo. God-ro ajamui'i nimadoho bogo vuonugo'ajē uvorōhego. God-ro ēhi nimoromo hesi iho uvadohuro ēhuro darugo'e jōho Abraham majahijadeje. ¹⁸ Ēhu'ēro jiē'ēro God-hu ajami'i uvade jōhu'o hesi iho uvoromo darugo'o uvade jōhu'o ē jōe niō'ioho bogo sisērē'ē'e. Ējōho God bogo sareramui'ē'e. Ēhuni nomēro mami'e huruomoromo God-are burue va'ē'ēro uvo'ejo: God jō maemu jōvajēromo ēhuro uehoro mae bae avohoromo birivoromo uvo'ejo: Iae huro uōvuadēhi iae ēhi maro ramuo'ajējo. ¹⁹ Hisiehu munē beromo e'u derire ba'amego vanagi ma'enegro namijajēhi huhu maro ramuo'irōhe jōho noro uehorovoromo nosi dē vōvōbajo'oho birivoromo riravarueje. Iae uvarueje: God'o nosi ririre ura-

hadoho Iesuro niōgunō'e babu'ōromo God-hu jiajire nosi sisēho avohahuo'i va'o hijē'ēro jiē'ēro iae ēhuni huro ijonō maro bamavuo'ajē uvoromo ēhuro bibivoromo riravarueje. ²⁰ Iae God-hu jiajire Iesuro nosi jōēni urimo va'ē'eje. Hu priest bōrōme vaejē'eje. Priest bōrōme vaejē'ēro Melchizedek priest jiadēhi hu ēhi priest jiajoho ēhi jiemu jio'ē'e.

Priest hesi ihe Melchizedek-are jōhoje.

7 Melchizedek hu Salem amore bōrōme naminōvade ae jiadeje. O gōho hu God dō mare hijaje hesi priest bōrōme jiadeje. Abraham-ro a masijohu'o muorovoromo muo'amonugoromo rovamu gagorovo Melchizedek-ro hu birohoro huē mae hi'irōhe jōho bojamadeje. ² Bojamamu Abraham-ro ujuoho rovade inōmo inōmoho aho'obēhe mevoromo hue aho'o 10 bahiromo 9-ho hesi bahi'i gemu God-are suvoro maho Melchizedek mamadeje. Röhu Melchizedek-are iho huotovē'oho ēho aji'e mu ma muebejaje a bōrōmohoje. O hesi amo ihe Salem hu ē amo hesi a bōrōmoho jiajeje. Salem amo hesi a bōrōmo jiade ē jō hesi bēhi huotovē'oho huē baerovarue mu muebejaje a bōrōmohoje. Melchizedek ēhi jiē'e a bōrōme jiadeje. ³ Hesi vēmu vavu'e hijo miono'e jabesi jōho bogoje. Hu rahade guomade maja hesi jōho bogoje. Ēhu'ēro God-are Harihe hu ioro'iohemu priest jiemu jiajēhi Melchizedek ēhi jianove.

⁴ Jemē'o uehorovore. Melchizedek hu a bōrōme jiajeje. Ēhesi bēhoho Abraham hu Israel rajo nosi ni'i'ivade bēhoho jiadeje röhu muorovoromo ujuoho rovade inōmoho ēho mevoromo hue 10 bahiromo God-are suvoro maho gemu Melchizedek-are ōrire mamadeje. Abraham-ro God-are suvoro maho Melchizedek mamijē'ēro ēhu'ēro no garomo uvarueje: Melchizedek-ro Abraham iosiramiromo bōrōmo mae jiade hōjo. ⁵ O Abraham-are uje gemu Levi jiadeje. Levi-are ado sirino'e jiobe rovaje priest-oho jaburo God-are jōgoroho ejahoromo Israel rajo aribōvi ioro'ioro jabesi ōrire God-are suvoro maho ujuoharueje. Priest-ehu suvoro ujuoho'ia'amu gavē'iroho Israel rajo ioro'iorohuro jabesi inōmo inōme mevoromo hue aho'o 10 bahi'amego priest-ohuro God-are suvoro maho gemu baeruomajeje. Levi rajo priest-ohuro jabesi sa'a rajo jabesi ōrire suvoroho ēhi baeruomajeje. Jabesi sa'a rajoho jabu'o Abraham-are agane gemuoho jioruome röhu jabesi ōrire ēhi jiē'e suvoroho baeruomajeje. ⁶ A'i Melchizedek bogo Levi rajo aganoho jiadeje röhu huro Abraham-are ōrire God-are suvoro maho baejadeje. Baeromo huē mae hi'irōhe jōho Abraham majahijadeje. Abraham hu God-ro ajami'irōhe jōho majahijamu hejē'ēro ēhu'ēro iae hu huē mabēhe birohē'e jiadeje röhu Melchizedek-ro Abraham-are ōrire huē mae hi'irōhe jōho majahijadeje. ⁷ Röhu huē mae raromo'irōhe jō heruomajeje. ⁷ Röhu huē mae raromo'irōhe jō heruomajeje aribōvioho ma-jianovo'i a'i ēhi jiē'e huē mae jō majēhijarue aribōvioho masije jio'amajeje. Ēhi jiajoho iae no ae aho'obēhe gavarueje. Ēhuni Melchizedek-ro Abraham-hu huē mae hi'irōhe jōho majahijē'ēro ēhu'ēro

no gavö Melchizedek-ro Abraham iosiramiromo börö-moho jië'e jio'ego. ⁸ O Levi rajo priest ömo'öme God-are suvuoro ujuoharuoho jabumë vuovarueje. A'i Melchizedek suvuoro ujuohadoho ë a hesi jöho God-are surire uvë'eje: Hu iae hijajëjo. ⁹ Iae Levi-are ujo ömo'ömhuro God-are suvuoro maho ujuoharueje röhu Abraham-hu Melchizedek God-are suvuoro bojamadevare Levi hu'o ë suvuoroho Melchizedek bojamadevare. ¹⁰ Éhesi bëhoho Levi hu bogo rahë'e hesi hije Abraham-are visöro jië'iro evare majare Melchizedek-ro Abraham birohadeje.

¹¹ Röhu Levi rajo ae Aaron'o hesi ujohu'o Jew rajo jabesi jögoroho muebenövareje. Muebejaroho jabesi muohuro ioro'iore gemu ae ajëmi'ibejo priest göho bogo rue'ibejo. Röhu jemë'o uehorovore. Jabesi muohu bogo eni jië'ero ëhuni God-ro priest i'e gö baejadeje. Bogo Aaron-are ujo va'ëne priest-oho bae'i a'i Melchizedek jiade ëhi jië'e priest-oho baejadeje. ¹² Levi rajo priest-oho vuonugo'amo'i priest i'e gö baejë'ero ëhu'ero jabuhu muebejare jögoroho ëhu'o vuonugo'i jögoru i'e rovë'eje. ¹³ Röhu nosi Bada Melchizedek va'ëne priest jioröhe hesi jö God-are surire jajivaroho ë aho bogo Levi rajo aehu jio'i hesi ae gö jiadeje hesi aganoho priest muoho bogo vaeromo God-are suvuoro bahijarue maratuoho bogo muebenövë'ero. ¹⁴ No ae aho'o gavarueje nosi Badare agano ihoho Judah rajemu jio'amego. Röhu Moses-hu priest mu jö jö-vadiroho hu bogo uvadeje: Judah rajëro ë muoho vae'a'aruëjo.

Iesu Melchizedek va'ëne priest jiaje jöhoje.

¹⁵ Röhu priest gö Iesu Melchizedek priest jiadëhi jië'e priest-oho iae rovë'eje. Èhu'ero iae no ma-samae gavarueje priest mamiohu'o jögoru mamiohu'o barë'i i'e rovë'e jiego. ¹⁶ Èi'o rovade priest-oho hu bogo vavuehu mu vaejade siono harihehu baeröhe ë hesi jögoroho ejë'ero bogo ëhuro priest muoho bae'i a'i ioro'iolemu hi'iröhe darugoho baejë'ero ëhu'ero priest muoho baejadeje. ¹⁷ Èioro'iolemu hi'iröhe jöho God-are surire jajivoromo uövuë'eje: Melchizedek priest jiadëhi ja ëhi priest jianuoho ëhi jiemu javo'ajëjo. ¹⁸ Urimore jionövade jögoroho u'uhë'ero jië'ero ëhu'ero bogo maho ajamuinövadeje. Èhuni God-ro ë jögoru hesi öroho tugohadeje. ¹⁹ Éhesi bëhoho ë jögoroho bogo ae gemu vadu'oho ajamui'ego ioro'iolemu maroho javuonövadeje. A'i God-ro öri i'e jio-vahuë'eje. Èöri i'ohuro öri mamioho iosiramiromo mabëhe jië'eje. Èöri i'o hesi bëhoho no nimoröhë'i uvarueje: Iae God-ro ajamui'iramu maro raromo'ejarëjo. Èuehoro mabëhoho javuë'ero God-are bëhire va'aruëje.

²⁰ Röhu God-ro Iesu priest muroho bogo ëma bamo'i a'i darugo'e jöho uvoromo bamadeje. Urimoho Levi rajo priest mu bojëmi'ië'iroho aho bogo ëhi jië'e darugo'e jöho uvoromo muoho bojëminövareje. ²¹ A'i Iesuro priest muoho bae'ia'amu God-ro darugo'e jöho uvoromo bamadeje. Èjöho God-are surire jajivoromo uvë'eje:

God Badaro ave jöho darugo'o uvë'ero bogo vuonugo hesi höjo:

Ja priest jianuoho ëhi jiemu javo'ajëjo.

²² Iesuro priest mamioho iosirëmië'ero ëhu'ero God-hu muebejavuoröhe jögoru Iesuhu ma'enaje ë jögorohuro jögoru mamioho iosiramiromo ma-mabëheje.

²³ Röhu göho Levi rajo priest-oho aho'obëhe jio'amobe rovë'eje rabëni hesi bëhoho vuovëvobe rue'ego muoho bogo ma-birivoromo vaemu vaenövë'ero. ²⁴ A'i Iesuro ma-ioro'iolemu birivoromo hijajëro jië'ero ëhu'ero a göho hesi sionoho bogo bae'i huro priest muoho ma-vaemu vaebe va'o hesije.

²⁵ Iesu priest muoho ma-vaemu vaebe va'o hesirëro jië'ero ëhu'ero ae rahu hesi ihore God-are bëhire va'ë'oho Iesuhu baejavuoromo ma-ioro'iolemu mare ramu'iröhoho hu eni jie rabëni hu bogo guomo'i majae ëhi birivoromo hiromo nosi jöëni God-are örire jöe majahijajëro jië'ero.

²⁶ Èhi jië'e priest börömhuro iae mae ajamuajeje. Hu sisë rumo'ero jië'ero hu a ma-maeje. Aribövi sisëho öre gö jio'amo'i hu öre göje. Huro ajiomoromo sa'ae ö'idöe iosirami'amoromo ajio dö maro hijë'eje. ²⁷ Levi rajo priest masijehu ë'onövarëhioho Iesuhu ëhi ë'iröhoho bogoje. Majae ëhi Levi rajo priest-oho jaburo God-are örire mi suvuoroho i'imami'i arinövareje. Urimoho jabesi sisëhuni i'imaminugoromo ijoroho God-are aribövi ioro'ioro jabesi sisëhuni mi suvuoroho i'imami'i arinövareje. Iesu bogo ëhioho ë'i a'i hesi arijo'arije God-are örire bojamirovoromo guomorovë'ero ëhu'ero hesi suvuoroho majae gemu ma-ioro'iolemu bojamirovadeje. ²⁸ Moses-hu bojëmade jögoru hesi uhuroho ma-u'uhë'e aemu priest masije bamobe rovë'eje. A'i ë jögoru hesi ijönö God-ro darugo'e jöho uvoromo hesi Harihoho bamadeje priest böröme jioröhego. ÈHarihoho bogo u'uhë'oho jio'i mue aho'o romoromoro ma-ioro'iore gemu bae barëjë'eje.

Iesu hu nosi priest börömo jiaje jöhoje.

8 Na jajivobe rovode jö hesi bëhoho aviëhije. Nae-hu jajivode ëhi jië'e priest börömhuro javue. Hu ö'idöre ajiomoromo God eni jië'e aehu böröme namijaje a hesi övo manö hijë'eje. ² God-hu jiajire osa hesi muoho vaejajeje. Éhesi bëhoho huro God-are javu hesi priest muoho vaejajeje. Èjavuoho bogo maja aru'aho va'ëne amoho jianovo'i a'i God-are javu maeje. Bogo ma-aehu avoho'i Badaro avohë'eje. Èosa hesi muoho nosi priest börömhuro vaejajeje.

³ Amo priest masije aho'o muro bahijarue hesi bëhoho jaburo mi suvuore övo suvuore gö gö God bojami'iröhëgo. Èhuni priest muro bahijarueje. Jabesi muoho ëhi jië'ero nosi priest börömhuro'övo suvuore jio'ë'e God bojami'iröhëgo. ⁴ Röhu Iesu sa'are hi'ibejo bogo priest-oho jio'ibejo ë hesi bëhoho hesi Levi rajo priest-ëremu ë muoho vaeromo Jew rajo jögorure jajivare suvuoroho God-are örire bojamijaruëro jië'ero.

⁵ O Levi rajo priest mu vaejaruoho ëho ö'idöre jiaje muoho va'ëneje. Èmuoho ma-aruhonö'e jio'i bogo mahoje. Aviëhi jianove. Moses-ro God-are niögu javuo-

ho avoho'ia'amu evare God-ro uavadeje: Gavë'iajo. Ja'o na'o dahorure ariromo naehu rōjahijamu hejanēhi bōvie bise'e ēhi vaenējo. Amo priest ōmo'ōmohuro ēhi ō'idōre jiaje mu va'ēne vaejarueje. ⁶ A'i Iesuhu baejade priest muohuro Levi rajo priest jabesi muoho iosir-amiromo bōrōmohoje. Ēhesi bēhoho Iesuro priest bōrōmēro jiē'ēro God'o no ae aho'obēhe nosi ririre namiromo ōroho avohahuoromo God-hu muebejavuorōhe jōgoroho avohahuajeje. Ējōgoru Iesuhu avohahuajohuro Levi rajo priest jabesi jōgoroho iosir-amiromo mahoje. Ēhesi bēhoho Levi rajehu muebejarue jōgoru God-hu Jew rajo aevo'i bojēmadevare evare ma-bisemu ajēmi'i uvadeje. A'i Iesuhu avohahuaje jōgoru God-hu aevo'i bojāmuadevare evare bōrōme ajāmu'i uvadeje. Ēhu'ēro Iesuale jōgorohuro Levi rajo jabesi jōgoroho iosiramijē'eje.

⁷ Levi rajo priest-ehu muebejare jōgoru urimo bojāmuajadoho eni jio'ibejo God jōgoru gōho bogo bamo'i uehorovo'ibejo ajāmu'i'irōhēni. Bēhoho bogojio'ibejo. ⁸ Rōhu God-hu jōvade jō hesi aribōvi bogo eni jioruomaje jōho hesi surire jajivoromo ēhi uvē'eje:

Badaro ēhi uvajējo: Iae majae ijonōho nasi aribōvi muebejēvo'irode jōgoru i'oho avohoromo Israel rajohu'o Judah rajohu'o mēmi'ejōjo.

⁹ Mami'e jabesi hijo miono'o muebejēvo'irode jōgoru mēmodēhioho bogo ēhi jiē'e jōgoroho mēmi'ejōjo. Jabesi hijo miono'e Egypt sa'are jēvamu naehu sōjēgo rovodevare evare majare jōgoroho mēmode hōjo.

Mēmamu jaburo jōgoroho bogo biririvoromo ejeho'i vuonugare hōjo.

Ēhuni naro jabumē bogo gēvanovode hōjo. Badaro ēhi uvajējo.

¹⁰ Rōhu Badaro uvajējo: Ēmajaho barē'iramū aviēhi jiē'e jōgoroho Israel rajoho mēmi'ejōjo.

Naehu nimaje ēhi ēhi ē'onōvo'irōhe jōho jabesi simanore ba'amēho'iramū uehorovorūomo'ajējo.

Jabesi dē vōvōbajo'ere jajivēho'iramū ejehoruomo'ajējo.

Ēhi'o'iramū jabumē muebejēvo'irode bōrōmoho jevo'ajējo.

Jabumē nasi aribōvi mae jioruomo'ajējo.

¹¹ Amo rajēro gōēro gōho bogo rōjahirovoromo aganēro gōēro gōho bogo majahirovoromo uarovo'aruējo: Bada avoho gahējo.

A ininore ēhi va'o a masijore aho'obēhe na ge'a'aruējo.

¹² Jabuhu sisē vaejaruoho naro jabumēni vavaenimoromo

jabesi sisēho ma-ioro'iolemu uehorovoromo vuonugēho'ejōjo.

¹³ Ējōgoroho i'e hō uvade hesi bēhoho urimore bojāmuade jōgoroho iae mamiraejē'eje. Rōhu jōe rabe mamiraeromo sisērēbe va'ajoho ēho ma-burēro barē'iē'e.

Jew rajo a mami priest masijehu God-are ōrire mi kō suvuoro bojāminōvare jōhoje.

9 Ēurimore jōgoru hesi uhuroho God rajahi'irōhe ōri hesi jōho jiadeje. O sa'are vaejare javuoho jiadeje God ē rajahi'irōhoho. ² Ējavuoho niōgēro vaejareje. Ēosa gagoho ririro iromo tariojamu osae niō'i jēvadeje. Viēnōrire osaroho iro bahijarue gijoho maratuoho maratu dōre bahijare God-are ioho ēhi jio'amonōvadeje. Ēosa hesi ihoho God-are osa maho jiadeje. ³ Niōgehu iromo tugohē'e ē hesi ruēnōrire osa gō hesi ihoho God-hu jiaje osaho jiadeje. ⁴ Ēosa'eroho ridi'e oso buejarue maratue gold-ehu avoharoho o God-are jōgoru bamare mauaho ē inōmo niō'ioho ē dirō'ore jēvadeje. Ēmauaho hesi sinoroho gold-ēro ruēnumē havo rova'oromo taemo titimē'e jiadeje. Ēmauagagoroho gold'e ramaho God-hu i'imēmade ie gō hesi ihoho manna aegē'oho ē jiadeje. Gōho Aaron-are ijahosirinohijadoho maua gagore jiadeje. Gōho munē ha'osire God-are jōgoru jajivo'amadoho maua gagore jiadeje. Ēinōmoho niō'i gemu maua gagore jio'amadeje. ⁵ O maua dōnōho vivoju'e majo va'ēne aehu avoharohuro rirarovareje. Ēinōme niō'i jabesi bēhoho uvoromo ē'areje: God-are ajoho aviae hōjo. Rōhu nume maua dōho God-hu sisē mu'unōvadadoho jiadeje. Ēdirō'oho majo va'ēne jabesi vivojohuro aegahareje. Ēinōmo jabesi jōho naro ma-bisemu jōvē'ēro vituoho vuonuge.

⁶ Ēinōmoho aho'obēhe ē avoho bahijē'ego evare priest aribōviohuro viēnōrire osare aevoromo majae ēhi va'oromo God-are muoho vae'i arinōvareje. ⁷ A'i ruēnōrire osaroho hesi ma-priest bōrōmohuremu vadune gemu hesi uhure majae gemu rumo va'onōvadeje. Rumo va'iē'iroho bogo ōvemuoho va'i a'i mi kōho baeromo ē osare rumo va'oromo God-are ōrire bojāminōvadeje. Hesi sisē hesi jōhuni bojāmiromo a ioro'ioro jabesi sisēhu'o rōromo ēhuni bojāminōvadeje. ⁸ Hesi ma-priest bōrōmohuremu ruēnōrire God-hu jiaje osare va'ē'ēro jiē'ēro ēhu'ēro God-are Aru'ahohuro ma-sama'e rōjahuijajeje noro garomo uvorōhego: Viēnōnire osa hesi mu jiadevaroho evaroho God-hu jiajire va'orōhe ojoho bogo jiovaluē'e jiade hōjo u'emu jiovaluorōhēro. ⁹ God-hu ē niōgu javuohu'o ē javu hesi muohu'o bamade hesi bēhoho jaruvo noehu God uehorovarue mu maho ēho maja aru'ahonō'e rōjahui'iro ēhuni bamadeje. Ēosaroho mi suvuore o suvuore gō gō God i'imaminōvareje. God-ni ēhi vaenōvareje rōhu bogo ēhuro herovonōvareje jabesi dē vōvōbajo'ere sisēho barējēho'ego. ¹⁰ Ēhi jiē'e suorovo hesi bēhoho ma-i ijaruoho jovo ijaruoho jovo eguaruoho inōmo u'o'amaruoho ēhi jiē'e jōhuremu jionōvadeje. Ma-dajo hesi jōhemu God-ro ma-jahuri bamadeje ēhuro ēhi jioje va'ojuvo hujeji hesi mu ōri mami tugoho'i Keriso-are mu i'o jiovalu'irōhe majahoruerōhego.

Iesuhu hesi kö God-are örire suvuoro bojamade jöhoje.

¹¹ Jaruvoho Keriso rov'eje. Hu priest börömohuro jië'ero avevejö'e hesi mu maho vaejajeje. Urimoho ma-aehu niögu javu börömo vaejarire priest masijohuro è rumo va'oromo muoho vaenövareje. Avevejö'oho Keriso bogo èhi jië'e javuoroho rumo va'ë'ero muoho vae'i a'i javu ma-mabèhire rumo va'ë'ero muoho vaejajeje. Èjavu mabèhoho bogo aho vaejè'ero èhu'ero God-hu bövi bise'o bamade noehu ga'amaruoho gö jio'amo'i è javuoho hesi ahe göje. Èhu'ero è javuohuro javu mamioho iosiramiromo börömo mahoje.

¹² Kerisoro è javu börömore va'oromo muoho vae'irögoru bogo goat hesi köho o cow harihu hesi köho baeromo è osaroho va'adeje God-ni bamahoröhëro. A'i hesi kö maho baeromo osare va'oromo evare God jiajire ma-ioro'ioire gemu va'oromo no baejavuoromo ma-ioro'ioiremu maro ramuadeje. ¹³ Röhu Jew rajehu jabesi sinore sisë baeromo èhuro God bogo avoho rajahi'ie'iroho priest-ëro goat hesi köho o ano'e cow hesi köho baeromo hijiovodëgonövareje. O cow harihu hesi muomöho jovohu'o buarohoromo baeromo hijiovodëgonövareje. Hijiovodëgo'ego jabesi dajore jiaje sisëho barë'ego èhuro God-are örire rajahijë'oho iae mae jëvonövadeje. ¹⁴ Mi köehu rabehu hijiovodëgo'ego dajore jiaje sisë u'o'amonövaroho ma-jianovo'i a'i Keriso-are kö rovadoho èho mu börömo mahoje. Èmu hesi bèhoho Kerisoro ioro'ioiremu jiaje Aru'aho hesi darugohuro biririvoromo hesi dajoho God-are örire bojamirovoromo guomorovadeje. Hu mu sisëho bogo vaejè'ero èhu'ero huro suvuoro mabèhe vaeromo hesi arijo'arije bojamirovadeje. Bojamirovamu köho rovè'ero èhu'ero mu sisë vaeromo nosi dë vövöbajo'o ijumorovaruoho u'ovahuo'iramu herovo'ejo sisëho barëjahuo'iramu. Sisëho barëjahuo'iramu èhuro God mae hijaje a hesi muoho noro avoho vaenövo'ejo.

Iesu kö rueromo guomë'ëro èhuro God-hu muebejavuo'iröhe jögoru i'o marëjade jöhoje.

¹⁵ Èhuni Kerisoro God'o nosi ririre jioromo God-hu hesi aribövi muebejavuo'iröhe jögoru i'o hesi öroho avohahuajeje. Jögoru i'o hesi öri avohahuaje hesi bèhoho èhuro God-hu hesinö uövuade aribövioho noro ioro'ioiremu jioröhe mu mae gö gö Vavu hesi örire bae'amoröhego huro bojamui'i uövuë'ero èhuni avohahuajeje. Mu mae baeröhe hesi öroho aviëhije. Keriso guomadeje. Guomamu èhuro noehu jögoru mami hesi uhure raromoromo mu sisë vaebe rovere è hesi jö sisëho iae u'ovahuo barëjè'eje. Sisëho u'ovahuo barëjè'ero èhu'ero Vavuehu bojamui'i uövuade mu maho no baejarueje.

¹⁶ Keriso guomë'ëro noehu mu ma baejarue jöho uhunö'e bamo'ejo ga'irarijigo. Ave sa'are vavu ömo'ö-mohuro vuovego rahuhu inömo ujuoho'iröhe jöho surire jajivoruomajeje. A'i jabesi aboji harihu'ehu bövi bise'o ujuoho'ie'iroho ae aho'obèhe garöhe vavuoho

vuovo'iramu bövioho bise'oho evare ujuoho'ë'ö. O bogo vuovë'iroho bogo ujuoho'ë'ö. ¹⁷ Vavu bogo vuovo'i raromë'oho jabuhu jajivare jögoroho èhi ma-momorö'öjajeje. A'i vuovëvego evare vavuehu uvoromadèhi èhi ujuoharueje. ¹⁸ Èhesi bèhoho God-hu Jew rajo muebejèvonövo'iröhe urimore jögoroho bogo èma jio'i urimo mioho bijuëmamu vuovoromo köho rovamu evare God-ro aevoromo Jew rajo aribövioho avoho muebejèvadeje. O mioho bogo muo'amego èhuro köho bogo rue'ibejo è jögoroho bogojio'ibejo. Jew rajo aribövioho God-are ahariroho bogo raromo'ibejo. ¹⁹ A'i God-hu Jew rajo muebejèvo'iröhe jö hesi muoho Moses-ro avoho'irögoru jögoru jöho ae aho'obèhe majèhi barënugoromo evare cow harihu jabesi köho baeromo jovohu'o buarohoromo sheep hesi u kavuë'e avoharoho ujuohoromo hyssop ahore huhohoromo è kö'o jovo'o buaroharire sheep uoho è io'amadeje rumorovoröhego. Rumorovamu ioromo jögoru jajivo'amade suri suriohu'o è ariböviohu'o kö'e jovohuro hijiovodëgadeje. ²⁰ Hijiovodëgoromo uëvadeje: Ave hijiovodëgaje köhuro èhuro God-hu bojëmë'ëro ejaho'irarije jögoroho marëjajëjo. ²¹ Èhi majëhiromo God-are javu börömo niögehu vaejarohu'o God rajahi'amarue inömo inömo'u'oho'obèhe è köhuro hijiovodivo'amadeje. Èhi'adeje. ²² Iae Moses-are jögoru hesi uhuroho aëro köho baeromo bövie bise'e u'o'amo'ego èhuro è inömo hesi sisëho barënövadeje. Inöme ma-gemu gemu bogo èhioho è'onövareje. O aehu mu sisë vaejè'iroho mi muo'amamu kö rovè'ohuro èhuro God-ro mu sisëho uehorovoromo vuonugonövadeje. O mi bogo muo'amamu kö bogo rovè'oho jabesi sisëho bogo barëjèhonövadeje.

Iesu kö rueromo guomë'ëro èhuro nosi sisë u'ovahuaje jöhoje.

²³ ÈGod rajahijarue inömo inömo ma-maja aru'ahemu sa'are jio'amadoho èho jabesi sisëho mi köëremu u'o'amonövareje. Öre gö bogojadeje. Röhu è inömo inömo ö'idöre inömo ma röjahuijajoho jianovadeje. O ö'idöre inömo maho ma-mi köëremu u'o'iröhoho bogo eni jie. Mi kö God-are örire suvuoro bojami'iröhoho bogo eni jio'i a'i suvuoro göehu è mi suvuoro iosiramiromo ma-mabèhe jië'oho èhuro ö'idöre inömo ma jabesi sisëho u'o'iröhoho eni jie. ²⁴ Èsuvuoro mabèhi hesi bèhoho ö'idöre God-hu jiaje öri ari'o va'ëne ma-aehu vaejare osaroho Keriso èho bogo rumo va'i a'i God-hu jiaje ö'idö mare va'adeje. Ö'idöre va'ë'ero God-are nunire hiromo nosi muoho avohahuajeje. ²⁵ Röhu Jew rajo priest börömohuro bogo hesi köho bae'i mi köe baeromo God-hu jiaje osare vadune göro göro va'i hinövadeje. Röhu Keriso bogo èhioho è'adeje. Ö'idöre va'adevaroho majae gö gö God-are öiroho suvuoroho bogo bojamirovoromo guomorovo'i hiröhëro bogo èhunioho va'adeje. ²⁶ God-are örire suvuore bojami'i hi'ibejo sa'a bövi bise'o bomadevare aevoromo vi'ehe baebe rue'ibejo. Röhu bogo èhioho vi'ehoho baebe rue'i a'i sa'ae bövie bise'e barë'i dunovamu gavë'i Kerisoro a nunire ioro'ioire

gemu rovë'eje God-are örire bojamirovoromo guomorovoromo nosi sisëho u'ovahuoröhëro. ²⁷ God-ro bamë'ëro no ae aho'obëhe ma-vae gemu vuovavuo'iröhohoje ijonö hesi nunire riravoröhego. ²⁸ Ae aho'obëhe ma-vae gemu vuovavujëhi Keriso ëhi ma-vae gemu guomadeje. Hu ma-vae gemu suvuore bojamirovoromo guomorovadeje ae aho'obëhe nosi sisëho u'ovahuoröhëro. Ijonö röhu maho a nuniro vuonorö'ö rue'ë'e bogo mu sisëho avohahuo'i a'i hu rueröhego muebejarue aribövioho no baejavuoromo maro bamavuoröhëro.

Jew rajo a mami priest-hu mi bijuëmoromo God suvuoro bojami'ego ë suvuoro hesi darugoho bogo eni jië'ëro dë vövöbajo'ere sisë bogo u'ovëhonövade jöhoje.

10 Röhu Jew rajo jögoru urimo jiadoho ëhuro God-are mu maho bövioho bise'oho no bogo avoho ga'i God-are mu maehu ijonö rovadoho ëho no masisë'i sisë'i maja aru'ahonö'e gavarueje. Ëhesi bëhoho aëro Jew rajo jögoroho ejëhoromo mioho vadune göro göro bijuëmoromo God-are örire ëhi jië'e suvuore gemuoho i'imamiemu i'imamibe rovarueje. Röhu ëhi jië'e suvuoro ujuohoromo God-are bëhire va'i arijaruoho jabesi uhoho bogo mae bogo marëjëho'ë'e. ² Ë God rajahijarue aribövi jabesi uhoho marëjëho'ibejo ëhuro jabumë herovo'ibejo jabesi dë vövöbajo'oho mae jëvavego mi bijuëmoromo God-are örire suvuoro i'imami'i arijaruoho vuonugo'ibejo. ³ Röhu bogo ëhioho jio'i a'i vadune göro göro mi bijuëmoromo God i'imamijaruohuro ëhuro jabesi sisëho vadune göro göro ëhi gemuoho uehorovobe va'arueje ⁴ ë hesi bëhoho cow ano'o hesi köhu'o goat köhu'o mu sisë u'oröhoho bogo eni jië'ëro.

⁵ Mi köho bogo eni jië'ego ëhuni Kerisoro sa'are rue'irögoro God uavadeje:

Mi bijuëmoromo jasi örire i'imamijë'oho ja bogo nimanue höjo.

A'i jero na sino haho'e avohevane höjo.

⁶ Mi bijuëmoromo jani vënire aho'o huo barëjë'oho o mu sisë u'oiranego mi bijuëmoromo jasi örire suvuoro i'imamijë'oho

ja bogo maho uehorovanue höjo.

⁷ Evare na uavode höjo: God na aviae jevajëjo.

Nasi jö jasi jögoru surire jajivarëhi

jaehu nimanue muoho ëhi vae'i abuejajëjo.

⁸ Ëjö hesi bëhoho no uehorovo'ejo. Urimo Kerisoro God uavade höjo: Mi bijuëmoromo suvuoro i'imami'i o mi jani vënire huo barë'i o mu sisë u'oiranego mi bijuëmoromo jasi örire suvuoro i'imamijë'oho ëhi jië'oho ja bogo nimoromo bogo maho uehorovanue höjo. Bogo maho uehorovanue hö uavadoho Moses-hu böjëmijade jögoroho ejahoromo Jew rajoho jaburo ëhi jië'e mi suvuoro God-are örire bojaminövareje. Röhu Kerisoro uavadeje: Ëhi jië'e suvuoro ja bogo nimanue höjo. ⁹ Röhu evare ijonö Kerisoro God uavade höjo: Na aviae jevajëjo. Jaehu nimanue muoho vae'i abuejajëjo. Ëjö hesi bëhoho mi bijuëmoromo God-are

örire i'imami'i arijare muoho God-ro aho'i Kerisohu bojamirovoromo guomorovo'iröhe muoho bamadeje. ¹⁰ God-ro ëhi jië'e muoho bamamu ëhuni Iesu Kerisoro God-are jöho ejahoromo hesi sino haho'oho ioro'iore gemu suvuore bojamirovoromo guomorovadeje. Ë God-hu nimade muoho vaejë'ëro ëhu'ëro nosi sisëho u'ovahuë'eje.

Iesu kö rueromo guomamu ë suvuoro hesi darugoho eni jië'ëro sisë u'ovahuaje jöhoje.

¹¹ Ëhi jie röhu Jew rajo priest-oho aho'o jaburo majae ëhi riravoromo God-are muoho vaejarueje. Mioho bijuëmoromo ëhi jië'e suvuore gemuoho God-are örire i'imamibe va'arueje. Ëhi ë'arueje röhu ëhi ë'i arijaruoho ëhuro mu sisë u'oiröhoho bogo mae bogo eni jëve.

¹² A'i Kerisoro vae gemu God-are örire suvuore bojamirovoromo guomorovadeje mu sisëho ioro'iore gemu u'ovahuoröhëro. Ëhi'onugoromo ajiomoromo God-are övo manö hijadeje. ¹³ Hijë'ëro avevejö'oho hirromo muebeje hu'o muorovarue aribövioho God-ro hesi höru uhunö bahijego vijuvo taemo'amo'iröhëro. ¹⁴ Ëhesi bëhoho huro vae gemu God-are örire suvuore bojamirovoromo guomorovë'ëro ëhu'ëro sisë u'ovahuë'e aribövioho no ioro'iore gemu ma-maemu raromemu raromo'ejo.

¹⁵ Noehu mae raromemu raromo'iröhe jöho God-are Aru'ahohu'o ëhi gemuoho majahuiromo God-are surire uvë'eje:

¹⁶ Röhu Badaro uvajëjo: Ëmajaho barë'iramaviëhi jië'e jögoroho Israel aribövioho mëmi'ejöjo.

Naehu nimaje ëhi ëhi ë'onövo'iröhe jöho jabesi dë vövöbajo'ere ba'amëho'iramuejehoruomo'ajëjo.

Jabesi simanore jajivëho'iramuehorovoruomo'ajëjo.

¹⁷ Röhu ë jö hesi vituoho God-are Aru'ahohuro ëhi uvë'eje: Jabuhu nasi jö ahoromo mu sisë vaejaruoho na ma-ioro'ioremu uehorovoromo vuonugë'ho'ejöjo.

¹⁸ Ëhi majahuiromo mu sisëho uehorovoromo vuonugë'ego ëhu'ego ijonöho no suvuoro God-are öriroho bogo bojami'ejo huro mu sisëho u'ovahuoröhego.

Noehu God mae uehorovoromo hesi bëhire va'iröhe jöhoje.

¹⁹ Aganomë Iesuare köho rovë'ego no bogo juhuonivo'i birivoromo God-hu jiajire va'arueje. ²⁰ Ëhesi bëhoho Iesuro noni öri i'oho iogorahuë'eje huro bogo guomo'i hiromo ë söjavuo va'ego noro God-hu jiajire va'iröhego. Urimë'ioho God-hu jiaje osare rumo va'arue ojoho niögëro urahonövareje. Jaruvoho Iesuare sinoho ijumahamu guomamu niögu va'ëne urahade ojoho dadovoromo jiohahüë'ëro noro God-hu jiajire ë va'arueje. ²¹ Röhu göho nosi örire priest börröme jie. Huro God-are aganoho no muebejavuajeje. ²² Ëhuni ë'ego no God-are bëhire va'oromo nosi jöho majahi'iro. Nosi dë vövöbajo'oho sisërejavuoromo i'uhaguamu Keriso-are köhuro u'ovahuo'i nosi sino haho'oho ajivo barëjë'e jovohuro u'ovahuë'e jiaje

ēhuni ē'ego no biririvoromo nosi dē vövöbajo'o uho-hu'o mae uehorovoromo God-are bēhire va'oromo jōho majahi'iro. ²³ O no ae huruoho majēhiromo uvarueje: Majae ijonö God-ro ajamui'ajējo. Ē'ego no biririvoromo ē jōhuremu mae uehorovobe va'iro rabēni hesi bēhoho hu ajamui'i uövüadēhi iae hu ēhi ē'iē'e jiaje. ²⁴ O ē'ego noro göëro göhuni uehorovoromo dē iahorovoromo ēhuro ae huē baejēvoromo mu mae vaenövo'iro. ²⁵ O ae göehu göehu God rajahi'i gemuore gagovoromo vuonugaruēhioho ē'ego no bogo ēhioho ē'i a'i no ajamirovoromo jögore mamirovo'iro ēhuro biririvo'irōhe. Ēhesi bēhoho jemē'o gavarueje Badare majaho rue hesi jiego gavarujohuni ēhuni ē muoho avoho uehorovo'ejo.

Noehu God-are Harihu bogo dejonö bamorōhe jōhoje.

²⁶ Noehu ēhi ajamirovo'irōhe hesi bēhoho noehu Keriso-are jö ma baeromo röhu ijonö nosi nimoromo biriri'övoromo mu sisēmu vaejē'iroho nosi sisē u'ovahuo'irōhe suvüore gö bogojio'i ²⁷ ma-i'u sisēhemu muebe'irōhohoje. God-ro a sisēho mevēvo'iramu hu'o muorovarue aribövioho vēni vöröro ravēvo'ē'e. ²⁸ Uri-moho Moses-hu bojēmade jögorohe ae rahu ahoromo musisinö'e bu'öjamu ae niö'iehu o ae niö'i gemuehu ē a hesi sisē garomo huruoho majēhijē'oho hesi öriroho bogo vavaenimē'e ma-anonövarueje. ²⁹ Moses-are jögorohe ahoromo ēhi jjiē'e i'uoho baenövarueje. Ēhuni ae rahu God-are Harihu sivē'oho ē iaho diehi jio'ē'e. O Harihu hesi köhuro ēhuro God-are jöguru i'oho marējadeje. Ēhuro ē ia hesi sisē u'ovahadoho röhu huhu huotorovoromo uvē'oho: Ēköho bēhi rumo'e hö uvē'oho ē iaho hu diehi jio'ē'e. O God-are Aru'ahuhu huē baejavuaje hesi örire sisē vaejē'oho ē iaho diehi jio'ē'e. Moses-are jöguru ahare ariböviehu i'u börömo baeruomadoho ēho ma-jianovo'i a'i ēhi jjiē'e aho i'uoho bogo bise'o vadu'oho bae'ē'e. Ēhi jjiē'oho iae maeje. ³⁰ Ave jōho God-are surire jajivoromo uvē'eje: I'u bojēmi'irodoho ēho nasi mue höjo. Naro i'ue mana bojēmi'ejōjo. Ējö jövade aho iae no gavö. O ave jōho jajivoromo uvē'eje: Badaro hesi aribövioho gēromo mevēvo'ajējo. ³¹ Iae God darugo'e aëro jjiē'ero huhu i'u bojamuamu baejē'oho ē muoho juhuoni ma'eje.

Noehu biririvoromo God mae uehorovo'irōhe jōhoje.

³² Röhu urimore majare jemēhu diehi ē'arjohu uehorovore. Keriso-are ajehu jemē aevoromo ajivēvadevare evare jemē huē vavaene böröme baeromo sivo-hojuvo biririvarieje. ³³ Majae göro jemē Keriso nimē'ero aëro a nuniro jö sisē bu'ö'ego henövarieje. Mu sisē vaejēvo'ego ganövarieje. Majae göro Christian a ioro'iorohuro ēhi jjiē'e huē vavaenoho bae'ego garomo jemēro jabu'o havoromo rabe rabe ajēminövarieje. ³⁴ Christian ariböviehu savoji gagore raromarue jabesi örire huē vavaene baenövarieje. O aehu jemesi mae sisē vajiohehu ujuohēho va'aroho jemē nimorohē'i uvonövarieje: Ēho iae mae höjo. Nosi inömo maho ö'idöre hōjo ma-ioro'ioremu bae'irōhoho. Ēva-

jiohehu baejare inömohe iosiramioromo börömo mae höjo. ³⁵ Ēhuni Iesuare jö biririvoromo mae uehorovaru-joho nadi vuonugore. Biririv'ohuro ēhuro manaho ma-mabēhe bae'a'aruje. ³⁶ Jemēro u'urume vaenövore ēhuro God-hu nimaje muoho vaeromo huhu bojēmi'i uēvade suvuorohe bae'irarije. ³⁷ Iae God-are surire jōho jajivoromo uvē'eje:

Majae ma-bunemu barē'iramu evare rue'irōhe aho iae rue'a'ajējo. Bogo örisanuovo'ajējo.

³⁸ Röhu God nasi aribövi mahuro na mae uehorovevoromo ēhuro biririvoromo raromoruomo'ajējo.

A'i ae rahu juhuonivo'i nasi öri vuonugē'oho na jabesi jöenioho bogo nimorohe vadē'ejōjo.

³⁹ Röhu nomē bogo juhuonivoromo Keriso-are mu vuonugo'i sisēre va'arue ariböviehu javuo'i a'i no God mae uehorovoromo maro va'arue aribövie javue.

Noehu God mae uehorovo'irōhe ē hesi bēhi hesi jōhoje.

11 Mae uehorovarue hesi bēhoho aviēhije. Noehu mae uehorovē'iroho ēhuro no biririvoromo uvarueje: No ijonö maro raromo'irōhe jōho ēho mae höjo. Rabe rabe jio'amaje noehu nunehu bogo ga'amaruoho iae jio'amajē uvarueje. ² Nosi a mamiehu God mae uehorovarohuro ēhuro jabesi ihoho God-are nunire mae jēvadeje.

³ Noehu God-are jö mae uehorovaruohuro ēhuro garomo uvarueje: God-ro jö'ero jövamu ēhuro ö'idörohu'o sa'arohu'o jiade höjo. Noehu nunehu bogo ga'amarue inömohe God-ro ujuohoromo ēhuro ga'amarue inömo inömohe avoho'amade höjo.

A mami ae Abel Enoch Noah ēho jabuhu God mae uehorovare jōhoje.

⁴ Iae Abel-ro God mae uehorovē'ero ēhu'ero hu God-are örire suvüoro maho bojamadeje. Ēsuvuorohuro Cain-hu God bojamadoho iosiramijadeje. Mae uehorovamu gagorovo God-ro Abel-are suvuorohe mae hö uvoromo baejadeje. Baeromo röjēhijē'eje aëro uvoröhego: Abel hu a mae höjo. Amo Abel-hu God mae uehorovadohuro ēhuro jaruvoho hu guomē'eje röhu hu jöe jövajeje.

⁵ O Enoch-ro God mae uehorovē'ero ēhu'ero bogo guomē'e God-ro ma-ba'ojiomoromo hesirire nugadeje. Aëro hu nahareje röhu bogo birohareje God-ro hu mami'e ba'ojiomē'ero. God-hu Enoch bogo ba'ojiomade majare evare God-ro hu garomo nimorohade höjo. Ējöho God-are surire ēhi jajivē'eje. ⁶ Röhu God-ro nomē bogo ēma göromo nimorohe'i a'i garōhe noehu hesi örire mae uehorovamu gavē'oho nimorohajeje. Ēhesi bēhoho noehu God-are bēhire va'oromo jö majahi'iē'iroho mae uehorovoromo uvo'ejo: God iae jiajējo. Ae rahu hu biroho'i nahē'oho ajamui'ajējo. Bogo ēhi uehorovē'oho hesi bēhiroho bogo va'ejo.

⁷ O Noah-ro God mae uehorovadeje. Mae uehorovë'ëro hejade God-ro uvamu: Èhi jië'e i'uoho sa'are ö'a'ajë uvamu hegorovo huro ë i'uoho bogo gavë'e God ma-ejahadeje. Ejahoromo boat börömo avohadeje ëhuro hu'o hesi aganohu'o jovoho bogo baejëvego va'o maro raromoröhëro. Mae uehorovoromo boat-oho avohë'ëro ëhu'ëro no garomo uvarueje: Noah-mëremu maho jëvo'i a ioro'ioroho aho'o sisë ë'ë'ëro i'u baeromo vuovëvadoho mae höjo. A'i Noah-ro God mae uehorovamu God-ro garomo uvadeje: Hu nasi örire mae uehorovajohuro ëhuro hu mae höjo.

Abraham-hu God mae uehorovade jöhoje.

⁸ O Abraham-ro God mae uehorovadeje. Mae uehorovoromo huro dirö'o göro va'ojöro God-ro uvamu iae ejahadeje. Ejahoromo dinö'e va'iröhoho bogo gavë'e hesi sa'aho nugo'i ëma va'adeje God-hu u'emu bae'iröhëgo uvade sa'are hörö'iröhëro. ⁹ God mae uehorovadohuni ëhuni God-hu bojami'i uvade sa'are va'o ë hijadeje. Èhijadeje röhu ae gö jabesi sa'aro majahuri hijanovadeje. Hiromo bogo javu maho vae'i maniögu javuoremu hibe juvonövadeje. Ijonö hesi uje Isaac'o Jacob'o God-hu Abraham uvade sa'ae gemuoho bae'iröhoho jëvadeje röhu jabu'o ë sa'aroho niögu javuoremu raromobe jijihonövareje. Jabuhu ë'arëhi Abraham-ro urimoho ëhi ë'onövadeje. ¹⁰ Èhesi bëhoho Abraham-ro uehorovë'e hijadeje ioro'ioemu jioröhe amo börömo God-hu uehoro baeromo avohadire ë va'o hi'iröhëro.

¹¹ Röhu Abraham-ro God mae uehorovoromo ëhuro a ujo jioröhe darugoho baejadeje. Vaboroho Sarah dë tiojë'e jio'i baruoho Abraham mami'e mavojiraeromo harihu bae'iröhe darugo barëjahë'e jadeje röhu hu uvadeje: God-hu harihu bojemi'i uevadëhi iae bojemi'ajëjo. Èhi uehorovoromo harihu bae'iröhe darugoho iae baejadeje. ¹² Abraham hu ma-ae gemu jio'i urimo hesi darugo barëromo u'uhanovadeje röhu a ujo jioröhe darugoho röhu maho baejamu hu bëhoho jioromo hesi ado sirino'oho jiji mujöru'o va'ëne aho'obëhe jio'amobe sö jovo riröre jio'amaje nie'u va'ëne ëhi bogo adaho varijënoho jio'amobe rovadeje.

¹³ Abraham Isaac Jacob jabumë God-are örire mae uehorovë'e raromobe ruejuvo vuovëvadeje. God-hu ajëmi'i uëvadëhioho bogo ëhioho bae'irögoromo mae bae'iröhoho ma-ëgo'o riravoromo gavanovoromo uvareje: O ë muoho mabëhe rue'a'ajëromomo ëhuni va'orahoro a nuniro uvareje: Noehu ave sa'are raromaruoho ae göehu ave sa'are ma-jahuri raromarue aribövioho javuanovajëjo. ¹⁴ Èhi jië'e jö uvaroho ëho no garomo uvarueje: Jabuhu uvarëhi ëhi uvarue ariböviohuro ioro'ioemu raromö'iröhe sa'a maho nëgego ëhuni ëhi uvoruomaje höjo. ¹⁵ Röhu jabesi sa'a mare jioromo rovaroho ëho bogo uehorovareje. Èho uehorovo'ibejo ë vuonorö'ö va'iröhe öroho jiëho'ibejo. ¹⁶ Röhu jabesi sa'a mare jioromo rovaroho bogo uehorovo'i a'i sa'a gö sa'a ma-mabëhe ö'idöre jiajoho ëho nimareje. Èho nimë'ëro God-ro ëho garomo jabesi jöënioho bogo javojimo'i ma-samae uvajeje: Iae na

jabesi A Börömo God jevajëjo. Iae God-ro amo börömo avohëhë'eje jaburo ë va'o raromö'iröhëgo.

¹⁷ Röhu Abraham-ro God mae uehorovadohuni ëhuni hejade God-ro hesi dëre bijioho gavamu hegorovo God-are jöho ejahoromo Isaac baeromo God-ni ano'irögoromo hesi maratuore bamahadeje. Urimë'i God-ro Abraham jö mae majahiromo uavadeje: Na bogo a göho ajami'i ma-Isaac gemu ajami'iramu ëhuro jasi ihoho jiohe va'a'ajëjo. Iae God-ro ëhi mae uvamu hejadeje röhu Abraham-ro hesi harihu gemu'oho Isaac God-are örire bojami'irögoromo ë'adeje. ¹⁹ Èhesi bëhoho Abraham-ro uehorovoromo uvadeje: A vuovamu ri'öjoro ajëmi'ë'oho God hu eni höjo. Röhu iae ëhi jianovadeje. Abraham-ro uvadeje: Isaac guomö'ie'ajëjo röhu gavade God-ro ajami'ego bogo guomamu sionëro baejadeje.

Isaac Jacob Joseph ëho jabuhu God mae uehorovare jöhoje.

²⁰ O Isaac-ro God mae uehorovadohuni ëhuni hesi harihe niö'i Jacob'o Esau'o ijonö huë mae ari'iröhe jöho majëhijadeje.

²¹ O Jacob-ro God mae uehorovadohuni ëhuni guomö'irögoromo Joseph-are harihe gemu gemu huë mae ari'iröhe jöho majëhijadeje. Majëhiromo guduodohuro bëdumo hiromo God-are örire rajahijadeje.

²² O Joseph-ro God mae uehorovadeje. Mae uehorovë'ëro ëhu'ëro guomö'irögoromo evare ae uëvadeje: Ijonöho Israel rajo ujo ömo'ömo'huro ave Egypt sa'are jioromo va'oruomö'ajëjo. Va'irögoromo nasi ijo'ahoho ujuoho va'oromo ë va'o raromö'iröhe sa'are guavo'aruëjo.

Moses-hu God mae uehorovade jöhoje.

²³ O Moses-are vëmu vavu'ohuro God mae uehorovareje. Mae uehorovë'ëro ëhuni Moses rahonogoromo gavare hu a harihu ma-mabëhe jiamu gagorovo sa'a a börömo hesi jögoru sisë aho'iröhoho bogo juhuonivareje. Bogo juhuonivo'i Moses baeromo gurihi bamo nugaroho manaere niö'i gemu barëjadeje.

²⁴ Èhi ë'ë'ëro Moses-ro böviraeromo hu'o God mae uehorovadeje. Mae uehorovë'ëro iae Egypt sa'a a börömo hesi abojohuro Moses hesi muohoromo uvadeje: Nasi harihe höjo röhu Moses-ro ae uënovadeje: Nadi uvorëjo: Nörö Egypt sa'are a börömo hesi aboji hesi harihe höjo. ²⁵ Èhesi bëhoho huro uvadeje: Na mu sisë vaeromo ëhuro huë ma ma-jahuri baejë'oho ëho bogo maho jio'i a'i na God-are aribövioho jabu'o gemuore bimuvoromo huë sisë baejë'oho ëho iae maho höjo. ²⁶ Huro uvadeje: Egypt sa'are jio'amaje inömo inöme marohë'e mae naehu ujuohë'oho ëho majianovo'i a'i böröme namiromo ajamui'iröhe a hesi mu naehu vaejamu aehu sivegë'oho iae mae höjo. Èhesi bëhoho huhu u'emu bae'iröhe suvuorohemu uehorovë'e hijadeje.

²⁷ Röhu Moses-ro God mae uehorovadohuni ëhuni Egypt sa'a a börömo hesi vöröho bogo juhuonivo'i

huhu hijade sa'aho ma-vuonugo'i va'adeje. Va'oromo God noehu bogo gavarue aho hu gemu uehorovajëro jjië'ëro biririvadoho bogo vuonugadeje. ²⁸ Röhu Moses-ro God mae uehorovadohuni ëhuni Israel rajo aribövioho aevo'i uëvadeje: God-hu Vörö Tugoho'iröhe Söröho irëjo. O mi köe javu ojoro hijiovodivo'amorëjo ëhuro a muo'amo'iröhe anerahuro ëho garomo jemesi harihu murioho bogo bijuëmo'i vuonugo va'iröhe höjo.

Jew rajo ae göehu göehu God mae uehorovare jöhoje.

²⁹ O Israel rajoho jaburo God mae uehorovareje. Mae uehorovoromo gavare Kavüë'e Sö Jovoho jovo ihoho Kavüë'e tarioromo ruhëhi va'o numëhi va'oromo riroho sinihoromo ma-sa'aemu jiamu gagorovo va'oromo ioro'ioro gönö jëvamu iojioromoruomadeje. Iojiomamu gavë'i Egypt sa'a rajoho jaburo siho baejëvo va'oromo iojiomo'ia'amu gavë'i jovohuro ro döe garaejëvamu vuovëvadeje.

³⁰ Röhu Israel rajohuro God mae uehorovoromo ëhuro Jericho amoho bae'irögoro rueromo gavare amoho munë reje ëgoböviëro iromo rova'ë'e jiamu gagorovo God-are jöho mae uehorovoromo amoho majae gemu vae gemu rova'o rojomonövereje. Ëhi'obe va'ojuvo majae aho'obëhe 7 barëjumu rejoho aho'obëhe ahoromo sa'are ruvebijamu amoho baejareje. Amo ë ariböviohuro God mae uehorovamu ëhuro amo rejoho ahoromo ruvebijadeje. ³¹ O Rahab ae ma-gë'amaje magonahohuro God mae uehorovadeje. Mae uehorovoromo gavade sa'a bae'iröhëni möe rueruomaje Israel rajoho rovamu gëgorovo huë baeromo ajëmadeje. Ajëmijë'ëro ijonöho God-are jö bogo eruomade ariböviohu'oho i'uoho bogo gemu maho baeromo guomo'i mae hijadeje.

³² Na rabëni jöe gö'oho majëhi'ejo. Gideon-hu ë'ade jöho o Barak-hu Samson-hu Jephthah-hu ë'obe rueruomade jöho o David-hu Samuel-hu o jö God-aro baeromo majëhinövere aribövi ioro'iohuru ë'obe rueruomade jöho na jajivo'ibejo majaho barë'ibejo. ³³ Ëariböviohuro God mae uehorovoromo ëhuro sa'a ioro'ioroho ruahö'ö'amareje. Mu maho nigemareje. God-hu bojëmi'i mae uëvadoho baejareje. Vörö'e mi jabesi jö'oho tugohëho'amareje. ³⁴ Vörö'e vënoho duohareje. Kaejö ëgehu muo'amëvo'i höjaroho mae rovereje. U'uhëvadoho daruge baejareje. Muorovoromo biririvareje. Biririvoromo sa'a göëro jabu'o muorovamu gagorovo sihö'öjëvareje. ³⁵ Vëmu ömo'ö-mohuro God mae uehorovoromo gavare jabesi aganoho vuovoromo ri'öjamu sionëro ujuohareje. Iae ëhi jiadeje.

A'i God mae uehorovarue a ioro'ioroho aëro jabumë vi'ehi böröme bojëmamumu hara'uoromo vuovëvadeje. Jabumë God-are jöho vuonugo'ibejo vi'ehoho bogo bae'irögoro va'oromo jabesi nimoro raromo jijihö'ibejo. Röhu ëhi ë'oröhoho bijönimareje ëhuro ijonö i'ovoromo ma-mabëhe raromo'iröhëro. ³⁶ O God mae uehorovarue a ioro'ioroho aëro sivëgoromo hisuebijëvamu huë vavaene böröme baeruomadeje. Röhu göho

a ioro'ioroho aëro tövo'amoromo savoji gagore io'amareje. ³⁷ O God mae uehorovarue a ioro'ioroho aëro munëro vajëmijamu a ioro'ioroho aëro huruvo'amamu a ioro'ioroho kaejö ëgohuro bijio'umamu vuov'amadeje. God mae uehorovarue a ioro'iorohuro mi sino niögu sisëho io'amoromo iruno'o rumo'e bövi bise'o rumo'e raromonövereje. Aëro anëgo birëgo'ego ëma jijihonövereje. ³⁸ Röhu jabesi sa'a rajo sisë aribövie jio'i jabumë a maemu jëvadohuni ëhuni a sisë jabu'o gemuore raromë'oho ëho bogo maehu jiadeje. A rumo'e sa'are sa'are dahorure dahorure munë gagore sa'a gagore ëma raromobe jijihonövereje.

³⁹ Ëho jaburo ae aho'obëhe God mae uehorovobe rovë'ëro ëhu'ëro iho ma-mabëhoho God-are örire baeruomë'eje. Iae ëhi jie röhu God-hu bojëmi'i uëvadoho bogo baeruomadeje. ⁴⁰ Bogo baeruomade hesi bëhoho God-ro noni uehorovoromo uehoro mamabëhe baeromo uvadeje jabumë bogo urimoho mahö jëvo'i hujeji ijonö jabu'o no'o gemu mae ma-mae javuoröhëgo.

Noehu Iesu gemu uehorovoromo biririvo'iröhe jöhoje.

12 Ëhi jjië'e ae aho'o siri va'ënehu God mae uehorovoromo mae jiamu gabe rovaroho ëho jabesi jöho gavarueje. Ëhuni jabesi jöho uehorovoromo mu göehu göehu hutitimavujöho ëho rori'o babu'öromo uehoro sisëhu simanore badirohavujöho ëho dibo bu'ö'irögoro God-hu bojamuade muohuremu biririvoromo vaenövo'ejo. ² Iesuaro nunoho bamë'i muoho ëhi vaebe vae'ejo ë hesi bëhoho huro God mae uehorovarue öroho aevoromo röjahuiromu va'o ijo tugoho'i mae uehorovo'iröhe öroho röjahuijë'ego. Sa'are hiromo uvadeje: Vi'ehe baenugoromo huë mabëhe biroho'ejö uvoromo javoji vëmunajo baeröhoho bogo uehorovë'e biririvoromo korosire guomadeje. Ëhi ë'ë'ëro jaruvoho God böröme namijaje hesi övo manö hije.

God-hu öri ma röjahui'iröhëro i'u bojamuaje jöhoje.

³ Röhu jemëro Iesu uehorovore. A sisëho jaburo nue huodivoromo hesi muoho aho'ia'amu huro biririvadeje. Ëaho uehorovoromo nadi dë vövöbajo'oho u'uhobe va'oromo muoho vuonugore. ⁴ Jemë mu sisë aho gabe rovarujöho bogo ëhuro köho rueromo vuovëvë'eje. ⁵ God-ro jemë hesi aboji harihu'e jëvajëromu hesi jögoroho majëhijë'eje jemesi dë vövöbajo'ere avoho biririvo'irarijëgo. Na jemë ë jöho rumonëgë'eje o diehi jëve. Ëjöho God-are surire jajivoromo ëhi uëvë'eje: Nasi harihohajo. Jaehu avoho hijöro Badahu röjahiromu i'u bojamumu gavë'oho nadi juahvonëjo. O jögoru darugo'o majahijë'oho nadi u'uhonëjo. ⁶ Badahu ae rahu uehorovavüë'oho ë ariböviohuro avoho raromöjoro i'ue bojamuijaje höjo. Ae rahu hesi harihe javuojöro baejavüë'oho ë aribövioho hisuebijavujaje höjo. ⁷ Huë vavaeni rovamu baejë'iroho uvore: God-ro no röjahuijajëromu biririvore. Ëhesi bëhoho God-ro jemë

hesi aboji harihu'e jëvajeromo ëhi'ëvajeje. Röhu di aboji harihu'oho vavuoho jaburo bogo i'uoho bojëmë'ejö. Ae aho'obëhe iae baejarueje. ⁸ No ae aho'obëhe i'u baejaruëhi jemë'o i'u bogo baejë'oho bogo God-are aboji harihu'o maho jëvo'i a'i öbie jëve. ⁹ Ave sa'are vavu ömo'ömohuro i'ue bojamui'ego noro mae uehorovëvonövareje. Èho ma-jianovo'i a'i aru'aho muebejavuaje Vavue God-hu i'u jö röjahuijajoho èho avoho ejahoromo maro raromo'ejo. ¹⁰ Ave sa'are vavu ömo'ömohuro jabesi simanehu ëma diehi diehi maho hö uvaroho ëhi majae ma-bisemu röjahuibe ruenövareje. Èho ma-jianovo'i a'i God-hu röjahuijaje hesi bëhoho nosi jöëniye hu mae jiajëhi no'o ëhi gemuoho javuoröhego. ¹¹ O God-hu no röjahuiromo i'u bojamuajevare evare no uvarueje: Èmuoho bogo huë ma'oho jio'i huë sisë baejarue muoho höjo. Röhu God-ro röjahuijeho no i'ue baebe va'ujuvo eni jiego evare noro God-are mu maho avoho vaejogo dë sasohavuaaje.

Noehu avoho birivoromo darugo'o riravo'iröhe jöhoje.

¹² Èhuni övo hörü'e u'uhëvë'oho avoho birivorome. ¹³ Öroho ahorirëro iogororomo èhuro maro jijihore hörü sisërëjëvadoho bogo rireromoromo hurönivëho'i marëjëvo'iröhe. ¹⁴ Ae aho'o jabu'o ma-gemuoro huë mae raromo'i ë'o gare. Mu mahuremu vaebe jijihoi'ëhu'o ë'o gare. Aehu bogo ëhi ë'ë'oho Bada'oho bogo mae bogo raro'mo'ë'ö. ¹⁵ Avoho mueberovore. Aëro God-hu huë baejëvaje öroho vuonugojöëni uëve. O aëro oso sisë bojëmego ae gö gö jemesi dë vövöbajo'oho ijumëvego ae aho'obëhe sisërojëvojöëni uëve. ¹⁶ O aëro ön'öe muoho vaejöëni uëve. O Esau-hu ë'adëhi aëro ëhi ë'ojöëni uëve. Esau-ro God rumonimoromo ave sa'are bövie bise'ohuremu uehorovadeje. Hu harihu murioho jjadeje röhu bogo èho uehorovoromo muri hesi suvuoroho bae'i a'i majae ma-gemu hesi iohuni hesi suvuoro maho ioro'ioyemu vuonugadeje. ¹⁷ Iae jemë'o gavaruje. Ijonö hu vuonugade suvuoroho vuonorö'ö bae'irögororo nivë'i nahadoho bogo eni jiadeje.

Noehu huë mae baejarue jöhoje.

¹⁸ Israel rajo a mamiehu rovarëhioho jemë bogo ëhioho rovë'e jëve. Èho jaburo garomo heromo rëharue dahoru ihe Sinai ë rovereje. Rueromo gavare vëni böröme ravoromo ramoramovoromo sue baduno'e jioromo buru böröme rovamu gavë'i ¹⁹ hejareje hëgöe huo'ego jöho ma-darugo'o uvavavamu. Uvamu hegorovo hejare uëvamu: Bogo aho gemu a'i miehu rabehu ave dahoru ro rëhë'oho munëro vajamirego guomo'ira uëvamu ë jöho heromo bogo eni jëvamu hegorovo dinamioromo Moses uavareje: God uavego nadi gö'oho uvego no he'irarëjo. ²¹ Iae ëhi jië'e juhuoni'e muoho garomo Moses-ro uvadeje: Asë'e na butubutuegoromo juhuoninegavajëjo.

²² Jemë bogo ëhi jië'e dahoruroho rueromo ga'i a'i Zion dahorure rovë'e jëve. God darugo'e jië'e a hesi

amo börömore ö'idöre jiaje ame Jerusalem ë rovë'e jëve. Anerae aho'obëhe raromoruomajire ë rovë'e jëve. ²³ God-are aribövi jabesi iho ö'idöre jajivo'amë'e God-are harihu muri ömo'ömehu gagovoromo nimoro nimoro bamaruire ë rovë'e jëve. God ae aho'obëhe mae o sisë javuego gövuaje a hesi örire rovë'e jëve. Mu mae vaenövare aribövie God-hu avohëvamu mamabëhe ruahö'öjëvë'e èho jabesi aru'aho ömo'ömo jabesi örire rovë'e jëve. ²⁴ Iesuare örire rovë'e jëve. Hu God-hu muebejavuaje jögoru avohahuade ahoje. Sisë u'ovahuoröhego Iesuhu kö hijiovö'öjadire rovë'e jëve. Èkö hesi jö bëhohuro Abel-are kö hesi bëhoho iosiramiromo maeje. Abel anamu kö rueromo guomade hesi bëhoho God-hu ae gö i'u mana bojami'iröhoho jio'i a'i Iesu anamu kö rueromo guomade hesi bëhoho God-hu huë baejavuoromo sisë u'ovahuo'iröhohoje. Iae Iesuhu kö hijiovö'öjadire ë rovë'e jëve. Iae mabëhe rovë'e jëve.

Noehu avoho mueberovo'iröhe jöhoje.

²⁵ Èhuni avoho mueberovore. God-hu jö bojamuijajoho nadi bijönimore. Sa'are hijade aehu God-are jö majëhijadoho Israel ariböviohuro heromo bijönimë'ëro i'uoho bogo huotovahareje. Èho ma-jianovo'i a'i ö'idöre hijaje aehu majahuijaje jö nomë heromo vuonugë'oho diehi diehi hururomo'ejo. ²⁶ Urimë'i God-ro Sinai dahorure jöe jövamu èhuro sa'aho hijiohijiovadeje. Avevejö'oho huro mae majahuiromo uövüë'eje: Majae gemu röhu maho na sa'aho hijiovo'ejöjo. Röhu bogo sa'ahuremu hijiovo'i ö'idöhu'o sa'ahu'o hijiohijiovo'ejöjo. ²⁷ Majae gemu röhu maho hijiovo'ejö uövüade hesi bëhoho huhu avoho'amade bövioho bise'oho hijiohijiovoromo ujuoho va'iramu bogojio'amo'ë'e. Èhi jio'iramu bogo hijiohijiovoröhoho maioroiore gemu bibivoromo nami'ë'e.

²⁸ God-hu böröme namiromo muebejaje öri ari'oho bogo hijiohijiovo varijënohoje. Èho nosije. Èhuni God-are örire huë mae ua'ejo. Mae uaromo huhu nimajëhi noro hesi ihoho bövie hö uehorovoromo avoho rajahi'ejo ²⁹ ë hesi bëhoho nosi Böröme God sisë vënehu bue'öjanovaje aho jië'ego.

God-hu nimorohoröhego noehu vae'iröhe mu hesi jöhoje.

13 Röhu Christian ö mueno'e göehu gö huë baerovarue muoho èho avoho ma'enore. ² Èhi'oromo ga'irarije ae gö jemesi amore i'e ö'amu gavë'iroho uënvore: Nosi osaro ro raromohëjo. Urimoroho a mamiohuro gavare ae i'e rovamu uvareje: Ma-a maëremu rovaruëromo ajëmijareje. Röhu bogo aehu rueruomamu ajëmi'i aneraëro rueruomamu ajëmijareje. Èhuni ae i'e ö'ego ajëmi'irarije muoho nadi rumonimore. ³ Iesuare jöëni savoji gagore raromaruohu no'o gemu mae raromaruëromo ëhi huë vavaene baere. O vi'ehi baeruomaje ariböviohuni uehorovore. Uvore: Jabuhu sino vi'ehi baejaruoho

no'o gemu mae baejaruëromo jabesi jöëni huë vavaene baere.

⁴ Röhu masurovarue muoho ae aho'obëhe mae uehorovore. Baruo'u'o vaboro'u'o jemesi arijo'ëremu garorovore. Önö'e jijihë'o'o o goho'amë'o'o ëhuro God-ro i'ue mana bojëmi'ë'e.

⁵ O nadi moniohemu bae'i uehorovo'i a'i uvore: Noe-hu bövi bise'o baejaruoho iae eni höjo. Rabëni God-ro no uövü'eje: Na bogo mae bogo ja vuororamiromo ramo va'ejöjo. ⁶ Èhuni no biririvoromo uvo'ejo:

Badaro na ajemijaje höjo.

Ajemijajego na bogo juhuonivo'ejöjo.

Aho diehi'oromo na ijumevo'aruëjo.

⁷ Jemesi ekaresia a masijoho uehorovore God-are jö aevo'i majëhijaroho. Jabuhu avoho raromo jijihöjuvo ma-mae vuovëvade jöho uehorovoromo jabuhu God mae uehorovarëhi jemë'o ëhi gemuoho God mae uehorovore. ⁸ Èhesi bëhoho Iesu Keriso hu urimo jiadoho jaruvohu'o ijonöhu'o ëhi ma-gemuohemu jiemu jio'ë'e. ⁹ Èhuni aehu sareri'e jöe gö gö barueromo röjehijë'iroho nadi ëho uehorovoromo öri mare va'aru-joho vuonugo'i ione aho bu'öromo öri göroho va'ore. Noehu uvë'o'o: God-ro hesi nimoromo ajamui'iramu nosi aru'ahoho biririvahuo'ajë uvë'o'o ëho mahoje. A'i noehu uvë'o'o: I i'iröhe jögoru rihromë'ohuro ëhuro nosi aru'ahoho biririvahuo'ajë uvë'o'o ëho bogo maehuje. I ijarue jögoru ejarue aribövioho bogo ëhuro marëjëvajeje.

¹⁰ Nosi sisë mu'uvahuoröhego suvuoro maho God-are örire bojämijë'eje. Sisë mu'uröhe suvuoro ho Jew rajo priest niögu javu hesi mu vaejaruoho bogo i'ë'ö. ¹¹ Jew rajo priest börömhuro mi këho baeromo God-hu jiaje osare ë rumo va'oromo hesi örire suvuore bojaminövadeje sisëho mu'u'amoröhego. A'i mi maho bogo amoroho nugo'i a'i amore jioromo ujuoho va'o rori'o vëniro huonövadeje. ¹² Rori'o huonövadëhi aëro ëhi Iesu bogo amoroho nugo'i a'i amo börömore jiamu rori'o bava'areje. Bava'amu vi'ehe baeromo guomadeje ëhuro hesi kö maho rovego hesi aribövi nosi sisëho u'ovahuoröhego. ¹³ Iesu amore jiamu rori'o bava'amu guomë'ego ëhuni no'o amo rajehu sisë'i uehorovarue bogo jabesi gemuoro ho uehorovo'i a'i Iesuare jöëni i'ue baeromo hu'o gemuore riravo'ejo.

¹⁴ Rabëni ave sa'aroho noehu ioro'ioeremu raro-romo'iröhe amoho bogojavue. A'i ijonö jioröhe amohe-mu ëhuremu uehorovö. Èhuni amo rajehu sisë'i uehorovarue jabesi gemuoro ho no bogo uehorovo'i Iesu'o riravo'ejo. ¹⁵ Hu'o riravoromo mi suvuoro ho bogo a'i Iesuare ihore God rajahiromo ëhuro suvuoro ho hu bojaminövo'ejo. Èsuvuoro hesi bëhoho noehu hesi

iho a huruoho majëhijë'oho ëho noro jö'o öge i va'ëne ëhi God-are örire suvuore bojamarueje. ¹⁶ O huë baerovoromo ajamirovarujoho nadi rumonimore. Èhi jii'e mu vaejë'oho God-ro uvajeje: Jabumë ëhi ë'aruo-ho ëho mi suvuoro mabëhe bojamaruëjo.

¹⁷ Röhu ekaresia muebejëvarue aribövioho jabuhu jö bojëmijaruoho nadi aho'i ma-ëjöhore. Rabëni jabumë jemesi dë vövöbajo'oho muebejëharueje ijonö God-are örire majahiromo uaruomoröhëni: Iae no jasi aribövioho ëhi ëhi muebejahare höjo. Jemëhu jabesi jö ëjöhë'ohuro ëhuro jabumë bogo huë vavaenoho baeromo ëma muebejëvo'i jabesi dëho sasohëvo'iramu muebejëvo'ë'ö. O bogo ëjöhë'oho jabu huë vavaene bae'ë'ö röhu ëma muebejëvo'ë'ö. Èhuro jemë bogo marëjëvo'ë'e.

¹⁸ Röhu jemëro nosi jöëni parie vaenövore. Èhesi bëhoho noehu uehorovaruoho majae ëhi mu maemu vae'i naguoromo ëhuro no dë sasohavue. Èhuni parie vaenövore. ¹⁹ Na nego avohe jemëro ëhi ë'ojöro ëhuro God-ro remö'öjego na jemesi örire ma-burëro ö'iro.

²⁰ Röhu na nege huë mae bojamuaje aho God-ro jemë ajëmego mae jëvojöro. Èhesi bëhoho sheep muebejavuaje a böröme Bada Iesu God-ro ajamijamu guomoromo ri'öjadeje. God-hu Iesu ajamade hesi bëhoho Iesu köe rueromo guomamu ëhuro God-hu no ioro'ioeremu muebejavuo'iröhe jögoroho jiadeje. Èhuni Iesu ajamamu ri'öjadeje. ²¹ Amo na nege God-ro jemë inömo maho mu maho aho'o ajëmego huhu nimaje muoho vae avoho'irarijego o huro nosi dë vövöbajo'oho mae avohahuego noro mu mae vaejego huro göromo dë mae jioröhego. Huro Iesu Keriso-are jöëni ëhi ajamuijöro nege. Keriso-are ihoho ma-dö maro jiemu jio'ë'e. Iae mae.

Ijo tugoho'i jöhoje.

²² Aganomë naro ave jö harihoho jajivoromo bamëhe jemëro adahoromo dë vövöbajo'oho biririvo'irarijego. Jemëro nadi u'uvo'i ma-here. Jöho bogo ëgehuje.

²³ Röhu ave jöho uë'ië'e jemëro he'irarijego. Nosi öho Timothy savoji gagore hijadoho jiovo nugö'öjë'eje. Hu burëro rovamu gavë'oho ëhuro na hu'o gemu mae ö'oromo gë'ejo. O hu bogo burëro rovë'iroho naro sivue ö'ejo.

²⁴ Jemesi ekaresia a masijohu'o God-are aribövi ioro'iorohu'o jejëmijode höre. Italy sa'a rajo ekaresia-ho jaburo jemesi örire jejëmijö.

²⁵ God-ro ae aho'obëhe jemë huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

JAMES

James-hu God-are aribövi jejemijade jöhoje.

1 God-are mu vaejahaje o Bada Iesu Keriso-are mu vaejahaje aho na James jeve. God-are ariböviehu jemesi sa'a vuonugo'i sa'a göre göre va'o raromarujo-ho naro jemesi örire jejemije.

Birivoromo God mae uehorovo'iröhe o hesi örire uehoromae bae'iröhe jöhoje.

2 Nasi ö mueno'e huë vavaenehu böviehu bise'ehu burunö'e rueromo anëgë'o ho uvore: Ma-nimoro-ho'iröhe muoho rovë'e höjo. **3** Iae jemë'o gavaruje burunö'e rueromo anëgamu God mae uehorovoromo rivavë'o ho ehuro u'urume vaejë'i birivove va'arujeje. **4** Röhu u'urume vaejë'i birivoromo va'onövore ehuro ruahö'ö'iririje. Ehi ë'ë'o ho ehuro a duvahonö'e raro-mo'iramu ma-ëhi gemu jëvobe va'ë'e. **5** Röhu ja rahuaro uehoro bogojavë'o ho God uavego uehoro mae bojami'iro. Ua gavë'o ho God-ro iae ejaho'ë'e hu bogo nijio'irae'i ma-huë mae bojamuijaje aëro jië'ëro. **6** Röhu ua gavë'iroho nadi uehore niö'i bae'i ma-God gemu mae uehorovoromo ua gane. Bogo ma uehorovë'o ho buru buruehu anego jovehu hasaromo ajiomobe abuebe va'ajëhi jasi uehoroho ehi ruere numëre jioje va'ë'e. **7** Ehi javë'o ho uehore niö'i baeromo öroho dadivoromo ëma juvo'a'anue. Ehi jië'e uehoro baejë'o ho nadi uvone: Badaro bojemi'iramu bae'ejöjo. Hu bogo mae bogo bojami'ë'e.

Bövi bise'o rumo'e ariböviohu'o bövi bise'o marohë'e ariböviohu'o ehi jië'e aribövi jablesi jöhoje.

9 Röhu Christian öe bövi bise'o rumo'e javë'oharo ga'irane jasi ihe sa'are jiajoho God-ro nigemahamu gavë'o ho nimoronimorohë'i juvone. **10** O Christian öe bövi bise'o marohavë'oharo ga'irane jasi iho döre jiajoho sa'are bejahamu gavë'o ho ja'o nimorohë'i juvone. Ehesi bëhoho resu inehu satorijajëhi bövi bise'o marohëvë'e aribövioho ehi sisërë'amo'ë'e. **11** Majaëro rojorodomo birebire'e bamoromo resu ahore ravego rorodomo sahorajaje. Inoho rireromajeje. Mabëhe gavaruoho sahorijego iae barëjajeje. Sahori barëjajëhi bövi bise'o marohëvë'e ariböviohuo mue vaebe va'o juvo röhu maja ahë'o sisërë'amo'ë'e.

Huë vavaene rueromo nosi dëre bijahuaje jöhoje.

12 Röhu huë vavaeni bövi bise'o rueromo dëre bijahogavamu jaehu birivoromo hijë'iroho huë mae javaje-

je. Birivoromo ruahö'öjë'iroho maro hi'irane röhoho iae bae'a'anue. Eërhoho God-ro uövuadeje: Na uehorovevaruje aribövioho bojemi'ejöjo. **13** Röhu sisëhu ro dëre bijëho gevë'o ho nadi uvore: God-ro sisëho nugö'ö'ego bijahuajëjo. Nadi ehioho uvore. Rabëni hesi bëhoho God-are dëroho sisëho bogo bijiohajeje. O God bogo sisëho nugö'öjego nosi dëroho bijahuajeje. **14** Bogo ehioho jie. A'i ae gemu gemu dëre bijahuaje hesi bëhoho nosi sinohuro mu sisëho nimoromo jagu barovego ehuro sisëhuro ro bijahuajeje. **15** Mu sisëvae'i nimobe va'ojuvo evare mu sisëho vaejarueje. Mu sisëho vaebe va'ojuvo ijönö bejavuo'iramu evare iae barëjavuo'ë'e.

16 Nasi ö mueno'e ehuni nadi jemesi arijo'arjoho sareramivoromo uvore: God-ro sisëho nugö'öjego dëre bijahuaje höjo. Hu bogo ehioho ë'ajeje. **17** A'i suvuoro mabëhe aho'o hesi örire gemu jioromo rovajeje. God hu bövie bise'e jiji mujöru'e manaere majae nosi örire ajivavuo'iröhego avohade ahuro aji mahuremu iae bojamuijajeje. God bogo gorosovo'i bogo ramoramovo'i ma-ëhi gemuohemu ajivavuobe va'ajeje. **18** Huro hesi nimoromo hesi jö maho nugö'öjadeje nosi örire rovego noro heromo nosi aru'ahoho i'ovahuego hesi aboji harihu'e javuoröhego. Hesi aboji harihu'e javuego ehuro inömo inömo bövi bise'o avoho'amadoho noro iosirëmiromo hesi nunire aribövioho javuoröhego.

God-are jö bogo ma-hia'ëremu he'i a'i avo'avoho eja-horomo mu vaeröhe jöhoje.

19 Nasi ö mueno'e avehuremu uehorovore. Ae aho'obëhe jemëro jöho ma-burëro hia'ëremu henövore. Nadi ma-burëroho jöho majëhiromo ma-burëroho vörö'iraere. **20** Aehu vörö'irajë'o ho bogo ehuro God-hu nimaje mu maho ri'ö'ë'e. **21** Ehuni va'inumi'e mu sisë aho'o vae'i arijarujoho uehorovoromo vuonugo'i God-hu dë vövöbajo'ere bamëhaje jöho ma'u'emu sanuovoromo ejahore. Ejahë'o ho jöho darugo'ëro jië'ëro ehuro jemesi dë vövöbajo'oho i'ovëvo'iramu mae jëvo'ë'e.

22 Nadi sareramivoromo God-are jöho ma-hia'ëremuho here. A'i jöho ejahoromo huhu uëvajëhi muoho ehi vaere. **23** God-are jö bogo e'i ma-hia'ëremu hejë'o ho aririre garomo **24** vuonugo'i va'oromo nu ano'o bogo avohorovo'i rumonimaruëhi ma-hia'ëremu hejarue aribövioho ehi jëvo'ë'e. **25** A'i ae göehu aririre nu ano'o ga avoharuëhi ehi God-are jögoru ga avohoromo uvë'o ho: Ma-maëro jië'ëro ejaruohuro bogo

tövavuë'e maro raromo jijiharue höromo birivoromo ma'enoromo bogo ma-hia'ëremuoho heromo rumoni-mo'i a'i ejahoromo mu vaej'ë'oho ëho iae mae jio'ë'e. Ëhuro rabe rabe ë'ë'oho God-ro ë aribövioho ajëmiromo huë mae bojëminövo'ë'e.

²⁶ Röhu ae göëro göëro uvarueje: No God mae uehorovoromo hesi muoho ma'enarue hö uvo'i röhu bitaroho bogo taemë'e atarueje. Ëhi ë'aruoho jabumë ma-sareramivoromo uvarueje: No mu mae vaejarue hö uvoromo ma-döhemu God uehorovoromo hesi muoho vaejarueje. ²⁷ A'i God Vavuohuro uvajeje: Aviëhi jii'ë'e muoho bogo ma-döëremu na uehorovevarue muoho jio'i dë vövöbajo'o uhohu'o vaejarue mue höjo. Öbi asisö'ohu'o magonaho doruohu'o huë vavaeni baejaruoho noro jabumë ajëmiromo avoho muebejëvo'ejo. O no ave sa'a hesi mu sisëho bogo gavanova'i ma-mu maemu vae'ejo.

Noehu ae aho'obëhe ma-gemuoho hö uehorovo'iröhe jöhoje.

2 Nasi ö mueno'e nosi Bada Iesu Keriso hesi aji'e hijajoho mae uehorovarue jëvaje nadi ma-dajemuoho garomo aribövioho adovoromo ioro'ioroho rajëhi'i ioro'ioroho bijönimore. ² Ëhesi bëhoho jemëhu God rajahi'i ro gagovarue osare ae niö'iro rovö. Göhuro inömo'e aëro jii'ë'ero maho io'amoromo rue'i göhuro inömo rumo'e aëro jii'ë'ero sino sine io'amoromo rove. ³ Ëhi'oromo rovamu gavë'oho niögu mae io'amë'e aho jemëro garomo rajahiromo ua'a'aruje: Isi ro röho maro hijëjo. A'i niögu sisë'e aho garomo bijönimoromo ua'a'aruje: Janioho röhe bogojii'e jiaje ëhi ma-namijëjo. O ua'a'aruje: Janioho arëte bogojii'e jiaje ave sa'aro nasi hörü bëhohuro ro hijëjo. ⁴ Ëhi uëvë'oho jemesi aribövioho adovoromo inömo rumo'e jii'ë'oho ruëhi nugo'i inömo börömo jii'ë'oho viëhi nugarujeje. Ëhi'oromo sisë'i uehorovoromo mevarujeje.

⁵ Röhu nasi ö mueno'e ave jöhuremu here. Ave sa'are ariböviehu garuomajoho inömo rumo'e ariböviero jëvë'ero sisë'i raromarueje. Sa'are sisë'i raromaruoho ë aribövioho jabumë God-ro baejëvadeje jaburo bogo sisë'ioho uehorovo'i avo'avoho hesi örire ma-avo'avoho uehorovo'iröhëgo. Mae uehorovoromo hesi öri ari'ere va'ego muebejëvo'iröhëni. Ëhesi bëhoho mami'e God-ro uëvadeje: Ae rahu na uehorovevë'oho naro ajëmi'ejöjo nasi öri ari'ere rovego muebejëvo'irodëni. Ëhuni iae ë inömo rumo'e aribövioho ëhi ajëmi'ë'e. ⁶ God-ro inömo rumo'e aribövioho ëhi ajëmi'ë'e röhu jemëro jabesi ihoho ijumëharujeje. Ëhi ë'arujoho röhu rahumëro jemë iosirëmiromo i'u'e muoho bojëmiruomajeje. Inömo ma'e ariböviohuro ë'arueje inömo rumo'oho bogo. O rahumëro guduamëvoromo court-roho va'o bahijëvoruomajeje. Inömo ma'e ariböviohuro ëhi ë'arueje inömo rumo'oho bogo. ⁷ Jemë Keriso-are iho baejarieje röhu ë inömo ma'e ariböviohuro Keriso-are ihoho ijumoruomajeje. Ëhuni nadi inömo ma'e aribövioho rajëhi'i inömo rumo'e aribövioho bijönimore.

⁸ Röhu jögoru börömo börömo God-are surire javivoromo uövuë'eje: Jaehu jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho ëhi rajëhinëjo. Jemëhu ë jögoru ejahë'oho iae maeje. ⁹ Röhu jemë dajohemu garomo ioro'ioroho rajëhi'i ioro'ioroho bogo rajëhi-jë'oho ëho jemëro sisë ë'oromo jögoroho ahë'ero i'ue bae hesi jëve. ¹⁰ God-are jögoru ejahobe va'oromo röhu jögore gemu ahë'oho ëhuro hesi jögoroho aho'obëhe sisë vae'iramu övövo'e ae javo'ë'e. ¹¹ Ëhesi bëhoho God-ro uövuadeje: Nadi goho'amonëjo. Röhu ë ae gemuohuro jö göhu'o uövuadeje: Nadi ae gö anonego guomo'irajo. Ëhuni ja bogo goho'amo'i röhu ae gö anë'oho God-are jö ahanue ae javo'ë'e. ¹² Ëhuni uvonövoje: God-are jögoru ejahë'oho ëhuro mu sisëhu tövavuadoho jiovahuego maro raromarue höjo. Ëjögoro God-ro ijönö garomo nosi muoho mevo ga'a'ajëjo no ejahë'e o bogo ejahë'e muoho vaejë'e javuo'iramu. God-ro hesi jögoroho garomo ëhi mevo gö'a'ajë uvoromo jemëro ëho uehorovë'i jöho atobe muoho vaebe jijihore. ¹³ God-ro mevavuo'ajë uvo'irarije ë hesi bëhoho God-hu mevavuë'iroho gö'iröhe huë bogo baejëvare aho hesi nunire ro riravamu gövuë'oho bogo huëho baejavuo'i mana i'ue bojamui'ë'e. O huë baejëvare aho hesi nunire ro riravamu gövuë'oho God-ro i'ue bojamui'i ë'oromo vuonugo'i huë baejavuo'ë'e.

No bogo ma-döhuremu God mae uehorovo'i uhohu'o God mae uehorovoromo hesi jö ejahoromo mu vaeröhe jöhoje.

¹⁴ Nasi ö mueno'e aehu uvë'oho: Iae na God mae uehorovaje hö uvoromo röhu God-hu nimaje mu bogo vaej'ë'oho ëhi jii'ë'oho God ma-simanëremu mae uehorovajeje. I'o mu bogo vae'i God uehorovoromo ëma hijë'oho God-ro bogo maroho bamo'ë'e. ¹⁵ Ëhesi bëhoho jasi Christian ö ma'ino'e iruno'e niögu suhi'e bogo eni jëvamu gëromo ¹⁶ röhu bogo mae bogo ajëmi'i majöemu uëvë'oho: Maro va'onëjo. Va'oromo niögu mae ujuohoromo io'amoromo i mae ujuohoromo iromo hinëjo. Röhu jabesi sinehu nimaruooho bogo ajëmi'e ma-majëhijë'oho na ëho eni jio'ë'e o bogo. Ëho bogo eni jio'ë'e. ¹⁷ Ma-jöemu majëhijë'oho bogo eni jiajëhi ëhi God-hu nimaje muoho bogo vae'i God ma-dajëremu uehorovë'oho ëho ma-bëhi rumo'e muohoje.

¹⁸ Röhu aëro ue'ë'e: Ae göëro God mae uehorovaje höjo. Ae göëro mu mae vaejaje höjo. Ëhi ue'iramu naro ua'ejo: Röhu aho diehi'oromo God mae uehorovoromo muoho bogo vaejaje höjo. Röhu naro mue vaeromo ëhuro ja röjahi'iramu ge'a'anuejo na God mae uehorovaje ae jevo'iramu. ¹⁹ Röhu ja simanëremu uehorovoromo uvanueje: God gemu jiajëjo. Mabëhe. Satan ajamijarue aru'ahoho jabu'o uvoruomajeje: God gemu höjo. Ëhi uehorovoromo majuhunibijiohoromo butubutumoruomajeje. Ëhuni masimanëremu God uehorovë'oho bogo eni jie. ²⁰ Uehoro bogojii'e ae jave. God-hu nimaje muoho bogo vae'i ma-God uehorovë'oho ëho bëhi rumo'eje. Ëhi jii'ë' jöho na ja nage naro röjëhijego ga'iro. Aveho hene.

²¹ Nosi hijo miono'e Abraham diehi'amu hesi ihoho God-are nuniroho maho jiadeje. God-hu nimade muoho huro vaeromo hesi harihoho Isaac baeromo God-ni suvuoro buejarue maratu döre God-ni bamadeje. Èhi'amu èhuro hesi ihoho God-are nunire maho jiadeje. ²² Ja'o gane. Abraham-ro God mae uehorovoromo o God-hu nimade muoho vaeromo mue niö'i havëvoromo vaejadeje. God-hu nimade muoho vaejè'ëro èhu'ëro God uehorovadoho iae eni jiadeje. ²³ Èhi jiè'ëro God-are surire jö uövuadèhi iae èhi jiadeje. Jöho jajivoromo uövuè'eje: Abraham-ro God mae uehorovamu gavè'ëro God-ro uvade höjo: Abraham-are ihoho iae mae höjo. Èhi'amu aëro uvoruomadeje: Abraham God-are aemo'aeme höjo. ²⁴ Èhu'ëro jiè'ëro jemèhu gavarujoho God-are ihohemu èma uehorovè'o ho bogo èhuremu nosi ihoho God-are nuniroho maho javuaaje. A'i God uehorovoromo röhu hu nimaje mu vaejè'ohuro èhuro nosi ihoho God-are nunire mae javuaaje.

²⁵ Röhu jö göho naro ua'ejo bëhoho avoho ga'iranego magonahehu mu ma vaejamu èhuro hesi iho God-are nunire ma jiade jöho. Magonahe gemu hesi ihoho Rahab-ro iae hijade höjo. Hu ae siho'amaje magonahe jiade höjo. Röhu hesi ihoho God-are nunire mae jiade höjo. Diehi'oromo èhioho jiade höjo. God-hu nimade muoho huro vaejamu èhuro èhi jiade höjo. Huro gëvade Jew rajëro God-are ihore rovamu gëgorovo ajëmiromo osare hu'irae baejëvo rueromo röhu öri göro rëmö'öjade höjo mae va'iröhego. Èhi è'amu hesi ihoho God-are nunire mae jiahade höjo.

²⁶ Èhi jiè'ëro ave uhu jöho majèhije. Nosi sino hahore aru'aho bogojiè'oho nosi sinoho èma imo javuo'è'e. Èhesi bëhoho no God uehorovo'i röhu huhu nimaje mu bogo vaejè'oho no èma imo sinohuremu God uehorovarueje.

Jö maemu ato'iröhe jöhoje.

3 Nasi ö mueno'e God-are jö röjèhijarue muoho majèhi'ie'e. Nadi ae aho'obèhe God-are jö röjèhi'irarije muoho èma baere. Rabèni hesi bëhoho jemè'o iae gavarujeje Christian a ioro'ioroho God-ro iae mevëvo'i röhu hesi jö ae röjèhijarue aribövi nosi muoho God-ro ga avohoromo darugo'o mevavuo'è'e. ² No ae aho'obèhe mue aho'obèhe garaejarueje. Röhu ae rahu bogo bitaro garae'i jö maemu atè'oho èhi jiè'e aribövioho ma-maemu jioruomajeje. Jabesi bitaro jö'o taemè'oho èhuro jabesi sino haho'e aho'obèhe taemorovoromo mu maemu vaeruomajeje. ³ Èhesi bëhoho horse jö'oho uehorovore. Horse jö'ore ö'oho ruaharueje èhuro ö'i vitunö vitunö jaguvego jaguvaruinö è va'iröhego. Horse jö'ore ruahè'ëro èhu'ëro horse dajo haho'e aho'obèhe ri'öjego no naguajinö è va'ajeje. Èhi nosi jö'oho taemè'oho nosi sino haho'e aho'obèhe taemorovoromo mu maemu vaejarueje. ⁴ O boat jöho uehorovore. Boat-oho börömeje. Buru börömëro hesi niögu ba'uorimarire namiromo biduoho baeromo va'ajeje. Boat böröme jio'i buru böröme jio'i röhu damu bise'oho ma'enoromo hunuovego dinö'e va'i

nimè'iroho è va'ajeje. ⁵ O nosi bitaroho iae gemuohoje. Boat damu bise'o jiajèhi nosi bitaroho iae èhi inömo bise'eje. Inömo bise'o jiajoho röhu damuehu boat börömo hunuovajèhi èhi nosi bitarohuro mu börömo hesi jöho èma jö huhe atarueje.

Röhu aveho uehorovore. Vëni hödu biseharihohuro èhuro je'o börömoho ravo barè'è'e. ⁶ Bitarehu jö sisè ataruoho èho vëni sisèho va'ëneje. Sisè bövie bise'e uehorovaruoho vaejaruoho bitarëro atarueje. Bitaroho nosi sino haho'ere jiè'ëro èhuro nosi uhoho aho'obèhe sisèrëromo rumorovobe va'ajeje. Jö sisè atè'iroho mue aho'obèhe ijumaje vënohuro ravanovajeje. Èhesi bëhoho Satan-are öri ari'ere jioromo ro nosi muoho aho'obèhe ijumo'amajeje. ⁷ Uge sigobe je'o maje jovo maje ihe gö gö aruëre anumëre jijihoruomajoho röhu aëro ahego èhi è'aruoho vuonugo'i ma-jabesi röhoremu raromarueje. Èhi è'iröho aho no eni javuaajeje. Èhi è'è'e javu. ⁸ Röhu jö aruëre anumëre ataruoho ahovoromo èhi è'aruoho vuonugo'i ahorirëremu ato'iröho a vadu'oho bogo eni javuo hesije. Nosi bitaroho sisè vörö'e sigobu jabesi bitaro va'ënëro jiè'ëro ae gö èhi jö sisè bojëmego sisèrërovarueje. ⁹ Bitarohuro èhuro nosi Vavuoho Bada mae uavarueje. Röhu è God mae uavarue bitarohuro èhuro God va'ëne avoho'amade a jabesi örire jö sisè uëvarueje. ¹⁰ Jö'e gemuore jioromo röhu jö mahu'o jö sisèhu'o jovonö'e rovajeje. Nasi ö mueno'e èhi jiè'oho sisèje. ¹¹ Jovo mahu'o sisèhu'o sa'a gage gemuoroho bogo suorovajeje. ¹² Nasi ö mueno'e ijo bajo ihe gö gö bogo gemuoroho rae'i ö'i bajoho bogo ijo bajohu'o gemuoroho rae'è'e rabèni köe gö gö jiè'ëro. Sö jovuho'o jovo mahu'o bogo gemuoroho vuo'a'anue. Èhu'ëro jö mahu'o jö sisèhu'o bogo vaerovo'ejo.

Uehoro mae niö'i göho ave sa'a hesi uehoroho madöhemu mae jio'i göho God-hu bojamaaje uehoroho uhohu'o mae jiaje jöhoje.

¹³ Röhu romorome uehorovè'e a o nuni aji'e a jemesirire jëvè'oho èhi jiè'e ahuro hu diehi è'è'e. Hu avo'avoho hibe juvoromo mu maemu vaeromo ma'u'emu taemo hiromo simano mae uehorovo'è'e. Èhi è'è'oho no garomo uvo'ejo: Èaho simano mae gavè'e ae höjo. ¹⁴ Röhu jemè ae gö jabesi mu mahuni dë vörönimoromo nu huodivo'i jemesi ihohemu döre bamorovo'i nimè'oho nadi nimoronimorohoro jö huhe è'oromo o jö sareroho atoromo God-are jö maho ijumore. ¹⁵ Jemè èhi jiè'e uehoro baejè'oho nani jemè uvarujeje: Èhi jiè'oho simano ma'e uehore höjo. Röhu èho bogo ö'idöroho jioromo ruvebi'i a'i ave sa'a hesi uehoroho jio'i ma-nosi sinemu uehorovaruoho jio'i Satan-are ariböviehu uehorovaruohoje. ¹⁶ Dinö'e dinö'e ae göehu gö hesi mu mahuni dë vörönimoromo jabesi sinemu uehorovoromo döre bamorovè'oho èhi jiè'ire aëro iro muorovo'e vaeromo bövie bise'e gö gö vaejarueje. ¹⁷ Sa'a hesi uehoroho èhije. A'i ö'idöre jioromo ruvebijaje uehoroho göje. Èhi jiè'e uehoro ma baejè'oho mu ma-mae uehorovarueje. Mu mae uehorovoromo gemuoro mae raromoromo muoho ma-u'emu

vaeromo ma-sanuovoromo jöho ejahorovarueje. Jöho ejahorovoromo huë baerovoromo muoho avoho vaejarueje. No bogo ruëroho numëroho uehorovo'i majöe gemu uehorovarueje. Bogo ma-döemuoho mu mahovae'i a'i avoho uehorovoromo dë vövöbajo'o uohu'o vaejarueje. ¹⁸ God-hu nimaje mu rueröhego nimë'o'ho urimo ma-u'emu sanuovoromo huë baerovo'iramu evare ëhi jïë'e muoho börömorae'ë'e.

Ave sa'a hesi mu sisë bogo uehorovo'i God gemu uehorovo'iröhe jöhoje.

4 Röhu jemë ae göehu göehu iro muorovo'e vaejaruje hesi bëhoho rabeje. Sinohemu nimarujëro jïë'ëro ëhu'ëro ë'arujeje. Ae göëro göëro jemesi sivu sivue sinohuni bae'i nimoromo uehore göëro göëro gemuore umogihoromo ëhuro ë'arujeje. ² Èhesi bëhoho jemë bövie bise'e bae'i nimoromo röhu bogo baejarujeje. Bogo baeromo ae muo'amo'irögoro ë'arujeje. Muo'amo'irögoro röhu ganiganimoromo bae'irarije öroho bogo birohogoro iro muorovo'e vaejarujeje. God bogo ua gavarujohuro ëhuro bogo baejarujeje. ³ O God ua gavë'o'ho ëhu'o bogo baejarujeje. Rabëni hesi bëhoho jemë sisë'i uehorovoromo mae sisë ëma ua gavarujeje ëhuro baeromo jemesi sinehu nimarujohuni bu'ö'irarijëni. Èhuni bogo baejarujeje. ⁴ Sareri aribövie jëve. Magonahehu bogo baru uehorovoromo taemo hi'i ma-juvajëhi jëvanove. Èhesi bëhoho jemë bogo God gemu uehorovoromo taemo raromo'i ave sa'are mu sisëhu'o uehorovarueje. Jemë diehi'oromo bogo garomo uvarujeje: Ave sa'are mu sisëho böröme hö uehorovë'o'ho ëhuro God bijönimarue höjo. Èhuni ae rahu ave sa'arohemu uehorovo'i nimë'o'ho hu God bijönimaje aeje. ⁵ Iae God-are surire jöho uvë'eje: God-ro bojamuade aru'ahohuni vavaenimoromo uehorovavuaje höjo noro hu gemu uehorovo'iröhego. God-are jöho ëhije. Röhu nani jemëro uvarujeje: Èho ma-jöe höjo. ⁶ Röhu iae hu nime noro hu gemu uehorovo'iröhego. Röhu God-ro hesi nimoromo huë baejavuoromo ajamui avohajeje noro ëhi ë'iröhego. Èhi ajamuijaje jöho God-are surire jajivoromo uövü'eje: Biriri'övoromo masije javuajë uvarue aribövioho God-ro ahëvaje höjo.

Ma-u'emu taemo raromarue aribövioho God-ro hesi nimoromo huë baejëvoromo ajëmijaje höjo.

⁷ Èhuni God-are jöho ejahore. Satan rovë'o'ho ahore. Satan ahë'o'ho jemesirire jiajoho ju'ebiroho va'ë'e.

⁸ God-are bëhoro va'ore. Hesi bëhire va'ë'o'ho huro jemesi bëhire rue'ë'e. Jemë sisë'e aribövie jëvaje övoho u'orovore. Vaji vaji'e aribövie jëvaje dë vövöbajo'o'ho avohorovore. ⁹ Huë vavaene börömo'ho baere. Jemë ma-ijö'ijovoromo nimoronimoroharujoho vuonugo'i ma-nierusuburu'e bamoromo raromore. ¹⁰ God-are nunoro uvore: Nasi ihoho abuejë'e höjo. Èhi uvë'o'ho God-ro jemesi ihoho döro bamëho'ë'e.

Noehu bogo masijo riravoromo ae gö jabesi jö sisë ato'iröhe jöhoje.

¹¹ Nasi ö mueno'e nadi göëro gö hesi jö sisëho atore. Ö mueno'o jabesi jö sisë jövë'o'ho o döre bamorovoromo uvë'o'ho: Ö mueno'o'ho sisë hö uvë'o'ho ë hesi bëhoho God-are jögoroho sisë'i jövoromo döro bamorovoromo uvo'a'anue: A jabesi sisë bogo ato'iröhe jögoru God-hu bojamuadoho iae hesi höjo. God-are jögoroho iae hesi hö uvë'ohuro ëhuro ja hesi jögoroho bogo ejaho'i a'i hesi jögoroho iosiramiro mo mevo ga'a'anue ga'i God-hu bojamuade jöho diho mae jiego diho sisë jiego. ¹² Jögoru bamade aho gemuje. Nosi sisë mevahuaje aho gemuje. Èaehu mare bamavuë'o'ho o sisëre bamavuë'o'ho hu eni jie. Èhuni diehi'oromo uvanueje: Na böröme jevo'i God bise'e höromomo ëhuni döro bamorovoromo jasi a hesi jö sisë mevanueje.

Bogo nosi sivuoho eni javuajë uvoromo ma-döhemu nimoronimorohë'i ato'iröhe jöhoje.

¹³ Röhu ave jöho majëhi'ië'e here. Jemë a ioro'iorohuro uvarujeje: Jaruvo ë amore iae no va'ejärëjo. O uvarujeje: Nëri ë amore iae no va'ejärëjo. Va'iröhoho va'o vadune gemu hesi uhure ë raromoromo mue vaeromo moni bövie bae'ejärëjo. ¹⁴ Èhi uvarujoho röhu nëri diehi jëvo'iröhoho dadivëve. Èhuni vadune gemu ëhi jëvo'iröhoho ëhu'o dadivëvajeje. Èhesi bëhoho jemë sue va'ëne jëve. Sueho majae bisemu nomoromo evare dadovo va'oromo barëjajëhi ëhi jëvo'ë'e. ¹⁵ Èhuni nadi uvo'ibejarije: Èhi ë'ejärëjo. A'i uvo'ibejarije: Hesi Badahu nimë'ohuro no biririvoromo raromoromo ëhi ëhi ë'ejärëjo. Èhi uvo'ibejarije iae mae jio'ibejo. ¹⁶ A'i jemëro uvarujeje: Èhi ëhi ë'iröhoho nosi sivuoho iae eni javuajëromomo ma-döhemu nimoronimorohë'i atarujeje. Èhi jïë'o'ho bogo maehuje.

¹⁷ Èhu'ëro jïë'ëro ae rahu mu ma vae'iröhoho garomo röhu bogo vaejë'o'ho ëho mu sisë vaeruomajeje.

Bövi bise'o marohë'e mae ariböviehu avo'avoho uehorovo'iröhe jöhoje.

5 Röhu inömo marohë'e mae jïë'e ariböviohumë aveho here. Nierusuburu'e bamo avohore huë vavaene börömo böröme jemesi örire rue'ië'e jiaje. ² Bövi bise'o börömo bëhi jëvajoho sagohoriro mo muduhi'amo barë hesije. Giresasaëro jemesi niögoho tarivo'amo hesije. ³ Jemesi mae sisë'o maho maho dë'irae'amo hesije. Dë'irae'amo'iramu ëhuro jemesi nigoji öroho va'orahoro jio'i jemë vënëro ravëvanovo'ë'e. Ave maja barë'ië'aje majare jemë inömo inömo bövi mae bahi avohë'e jëve. ⁴ Aveho gahe. Jemesi mu ariböviohuro jemesi mure va'oromo iruno'oho tarivoromo gagovëhë'ejö. Jemesi muoho ëhi vaejëhamu jemëro bogo manaho i'imëmi'i jemesi vajiohëro bahijë'e jëve. Vajiohëro bahijë'ëro ëhuni jaburo darugo'o uvoruomajeje: Nosi a masijoho rabëni nosi manaho bogo i'imamuarue höjo. Èhi atarue jöho God

bövi bise'o muebe'amaje aho hu iae hejajeje. ⁵Jemë ave sa'are raromoromo mahunö'e raromobe sinehu nimaje muohemu uehorovobe rovë'e jëve. Mahehu i ue'ahoromo masijorijaruëhi ëhi ë'obe rovarijoho mahunö'e muo'amëvego vuovo'irarije majaho rovë'e-je. ⁶Mu sisë rumo'e aribövioho jemëro sareris-areriëmiromo court vaejëvoromo uëvariijeje: Sisë'e jë-vaje öri sisëro va'ohëjo. Ëhi'oromo muo'amëvariijeje. Röhu jabumë vörö rumo'ëro jëvë'ëro jemë bogo ahë-varueje.

Badahu rueröhego biririvoromo taemo raromoromo muebe'iröhe o God-are örire ëninami'iröhe jöhoje.

⁷Röhu ö mueno'e biririvoromo ma-taemo raromoromo muebejego Bada rue'iro. Jemë'o uehorovore. Nimarue iruno'o gagovo'ië'iroho öjë'ëro iruno'oho bogo burëroho gagovo'amarueje. Urimo biririvoromo muebejuvo urimore niohijo majaho rovego muebejuvo ijo tugoho'i niohijo majaho rovego biririvoromo muebejuvo ijonö iruno'e mabëhe rijego evare gagovo'amarueje. ⁸Iruno'o riröhego biririvoromo muebejaruëhi jemëro ëhi dë vövöbajo'oho biririvoromo muebere Bada vuonorö'ö rue'ië'e jiaje.

⁹Nasi ö mueno'e huë vavaene rovego baejarujoho nadi göëro göënioho dë vi'ehimoromo ëma nibejahirovoromo uarovore: Jero ë'ane höjo. Ëhi'amu gavë'oho God-ro mevëvoromo i'ue mana bojëmi'ë'e. Gare. No mevavuo'iröhe a hesi majaho dunove. ¹⁰Nasi ö mueno'e a mamioho uehorovore. Badare ihore jö majëhinövare aribövioho uëve. Jabumë huë vavaene baeromo röhu ma-biririvoruomadeje. Jabuhu birivarëhi jemë'o ëhi biririvore. ¹¹Ae gö gö huë vavaeni baeromo röhu biririvarohuni ëhuni no uvarueje: God-hu mabëhe ajëmijadiho jioruomajëjo. Ëhuremu uehorovore. Röhu a mami ae Job-hu huë vavaeni baeromo röhu biririvade jöho iae jemë'o hejariijeje. Job-hu biririvobe rovamu ijonö Badahu mabëhe ajamijade jöho ëhu'o gavarueje. Iae Badaro bogo bise'o vadu'oho vavaenimoromo huë baejavuaje ahuro jïë'ëro

ëhu'ëro Job ajamijadeje. Ëhuni jemë huë vavaene baeromo biririvë'oho God-ro jemë'o ajëmi'ë'e.

¹²Nasi ö mueno'e ave jögoru börömo börömoho here. Jemëhu jö atë'iroho nadi ö'idö ihoroho o sa'a ihoroho o bövi bise'o ihoroho atorego darugo'e jöho jio'iro. Nadi ëhioho ë'i a ejaho'ië'iroho ma-uvore: Io'ajo. O bogo ejaho'ië'iroho ma-uvore: Bogajo. Ëhemu uvore. Ëhemu uvë'oho ëhuro God-ro bogo mevëvoromo i'uoho mana bojëmi'ë'e.

¹³Röhu jemë ae gö huë vavaeni baejë'oho ë ahuro God-are örire ëninami'iro. Ae gö dë sasohë'oho huro jöe ioromo God-are örire rajahi'iro. ¹⁴Ae gö guomo guomo baejë'oho huro ekaresia muebejarue a duvahohuni jöe nugö'öjego rue'iro. Rueromo jaburo God-are örire ëninamiromo Badare ihore ijo bajo'e jovoho otehaho'iro. ¹⁵God mae uehorovoromo ëninamijë'oho ëhuro Badaro guomo guomo'e aho ajami'iramu marëromo i'ovo'ë'e. O mu sisë rabe rabe vaejë'oho God-ro uehorovoromo vuonugaho'ë'e. ¹⁶Ëhuni mu sisë vaejë'oho ae göëro gö huruho majahirovonövore. Ëhi'oromo göëro göho uehorovoromo God-are öroro ëninamirego guomo guome o sisë rabe rabe jëvajoho marëjëvo'iro. A maehu ëninamijë'oho God-ro börömo mae ajëmi'ë'e. ¹⁷Ëhesi bëhoho jö God-aro baeromo a majëhinövade ae Elijah no va'ëne ae jia-deje. Röhu God-are örire biririvoromo ëninamijadeje ënoho barëjoro. Ëninamijamu ëni sa'are bogo rovadoho vadune aho'obëhe niö'i gemu röhu manaere aho'obëhe 6 ëhi barëjadeje. ¹⁸Barëjamu röhu maho God-are örire uavamu huro ënoho nugö'öjamu rovamu sa'are iruno'oho marë'amadeje.

¹⁹Nasi ö mueno'e jemë ae göehu God-are öri ma vuonugo'i aruëre anumëre ma-va'amu gagoro ae göehu ajamijamu öri mare sionehu rovamu gavë'oho ²⁰jemëro uvore: Ae öri sisëre juvajoho ae rahuho ahoromo mu mae röjahijë'oho ëhuro ë a hesi aru'ahoho ajami'iramu bogo guomo öriroho va'a'ajëjo. O ëhuro God-ro mu sisë aho'obëhe mu'u'amo'ajëjo. Ahia mino'e.

1 PETER

Peter-hu God-are aribövi jejëmade jöhoje.

1 Iesu Keriso-are apostle Peter naro jemesi örire jemijije. God-hu hesinö baejövade aribövioho jemë jemesi sa'aho vuonugo'i Pontus Galatia Cappadocia Asia Bithynia ë sa'are ma-jahuri raromobe va'aruje aribövije jëve. ² God Vavuohuro hesi nimë'ëro jemë baejövamu hesi Aru'ahohuro jemë avohëvadeje ëhuro jemëro hesi aribövi maemu jioromo Iesu Keriso-are jöho ejaho'irarijigo o hesi köhuro jemë u'ovëvo'iröhego.

Na nege God-ro huë baejëvoromo ajëmi avohego maro raromonövo'irarijigo.

Mae javuoröhego noehu biririvoromo muebejarue jöhoje.

³ Asë'e God hu mabëheje. Hu nosi Bada Iesu Keriso-are Börömeje o göho hesi Vavueje. Ëaho God Vavuoho hu mabëheje. Ëhesi bëhoho huro nosi jöëni börömo mae vavaenimë'ëro Iesu Keriso ajamamu guomoromo ri'öjadohuro ëhuro no'o ajamuamu i'ovoromo mu i'oho baejë'ëro nune jioromo biririvoromo muebejarueje mae javuoröhego. ⁴ Noro muebejarueje Vavuehu hesi aribövi no bojamui'iröhe suvuoro mae gö gö baeröhëni. Ësuvuoroho ö'idöre jemëni nugëhë'eje u'e-mu bae'irarijigo. Ëö'idöre jiaje suvuoroho bogo sago-hori'i bogo sisërë'i ma-maemu jioje va'ë'e. ⁵ Iae jemëhu God ma uehorovarujohuro ëhuro God-ro hesi darugohuro burunö'e aegëhobe va'ajeje ijo tugoho'i majaho rovego evare maro bamëvo'iröhe öroho mami'e avohëhë'ëro evare röjëhijigo ga'irarijigo.

⁶ Huhu maro bamëvo'iröhe öroho uehorovoromo nimoroho avoharujeje. Iae jaruvoho God-hu nimë'oho jemëro huë vavaene bövie bise'e baeromo ëhuro majae ma-bunemu vavaenimë'e raromarujeje. Ëhi jie röhu iae nimoroharujeje. ⁷ Huë vavaeni baejaruje hesi bëhoho jemë'o no'o ga'iröhëni jemesi uhohu'o biririvoromo God mae uehorovego. Ëhesi jöho na uhu'e uë'ië'e. Gold mae avoho'ië'iroho vëniro buejarueje. Vëniro buejigo ravoromo va'inumoho si'urë barë'i maji mae jiajeje. Röhu gold-ho bogo ioro'iohemu jio'irögororo jemëhu God mae uehorovaruje muoho ma-jiemu jioje va'ë'e. Ëhi jïë'ëro God uehorovaruje muohuro gold-ho iosiramiro mo ma-mabëheje. Röhu vënehu gold buejigo ravajëhi huë vavaenohuro jemesi örire ëhi vëninö'e ravëvajeje. Röhu gold vënire buejigo ravoromo sisë si'urë barë'i aho'o ma-maemu jiego gavaruëhi jemë ëhi huë vavaenoho baejarujeje ëhuro

jemëhu God uehorovarujoho biririvego jemë'o no'o garomo uvoröhëni: Jemë huë vavaene baeromo biririvoromo God mae uehorovobe rovë'ëro ëhu'ëro jemesi uhohu'o God maemu uehorovaruje höjo. Ëhi uvego Iesu Kerisoro a nuniro rovego evare God-ro jemesi ihoho döro bamëhoromo rajëhiromo mabëhe uëröhego. Ëhu'ëro jemë huë vavaenoho baejarujeje. ⁸ Amo Iesu Keriso rue'iramu jemesi ihoho ëhi ma-maemu jïëho'ë'e. Avevejö'oho jemë hu bogo gavë'e jemesi dë vövöbajo'o uhure hesi örire uehorovarujeje. Jemë hu bogo nunoho gavarujeje röhu hu mae uehorovoromo nimoroho avoharujeje. Nimoroharuje jöho börömo bëhe jïë'ego ë hesi jöho bogo ato varijënoho jëve. ⁹ Jemëro uehorovoromo uvarujeje: Noehu Keriso mae uehorovarue hesi bëhoho ijonö God-ro nosi dë vövöbajo'oho maro bamahuo'iramu iae mae javuo'ajë uvoromo huë mabëhe jëvego nimoroharujeje.

¹⁰ Urimo Keriso bogo rovadevare evare God-hu jemë mare bamëvoröhe jöho jö hesirire baeromo majëhinö-vare a mamiohuro majëhinö-vareje. Majëhiromo röhu ë jö hesi bëhoho avo'avoho nahareje ga'i ë muoho diehi jiego. ¹¹ Kerisohu vi'ehi baeromo guomoromo ijonö aji bae'iröhe jöho Keriso-are Aru'ahohuro jabumë röjëhijamu simanore baeromo bëhoho nahoromo uvoruomadeje: Ëhi jïë'e muoho divare diehi jio'a'ajëjo. ¹² Bëhoho nahamu God-ro röjëhijamu garomo uvareje: Noehu jajivarue mu mabëhoho jaruvo ave sa'are raromaruoho no bogo ga'i ijonö raromoromoröhe ariböviohuro garuomö'ajëjo. Ëjöho God-ro röjëhijamu baejareje. Röhu avevejö'oho ë muoho jemë iae hejë'e jëve. God-hu ö'idöre jiamu noni nugö'öjade Aru'aho hesi uehoroho baeromo aëro ë mu ma hesi jöho huruoho majëhijamu hejarijeje. Ëmu ma hesi bëhoho aneraho jabu'o he'i nimoruome röhu bogo eni jëve.

Noehu mu sisë bogo gavanovo'i mu maemu vaeröhego God-hu uövuade jöhoje.

¹³ Ëhuni nune jioromo mue vae'i avo'avoho uehorovore. Iesu Keriso a nuniro rue'iramu God-are aji maho bae'a'aruje. Ëjöhuremu avo'avoho uehorovë'e raromore. ¹⁴ Ëhi uehorovë'e raromoromo God-are jöhuremu ejahonövore. Mami'e God-are jö bogo hejarije majare jemesi sinehu nimajohemu vaejarijoho ëhi jïë'e mu öriroho nadi jijihore. ¹⁵ Nadi ëhioho jijihö'i a'i mue bövie bise'e vaejë'iroho dë vövöbajo'o uhohu'o ma-mae jioromo raromo jijihonövore. God-hu jemë hesinö jëvojöro uëvade aho hu ma-maemu jiajëhi ëhi

hu'o raromoromo mu maemu vaebe va'ore. Ëhi ë'ë'o-ho jabumëro jö sisë bu'öromomo jemë sisë vaejaruje hö uëvaruoho röhu gë'iröhe jemë mu mae vae'iramu gëgorovo va'o ëho majaho rue'iramu God-are ihoho mae ua'ë'ö.

¹³ Röhu Badare jöho uehorovoromo aehu masijo bahi'amare aribövioho aho'obëhe jabetesi jöho ejëhore. Aehu böröme namiromomo nosi sa'ae aho'obëhe muebejavuajoho ejahore. ¹⁴ A börömo hesi bëhire raromoromo sa'are mu muebejëvaruoho ejëhore. Ësa'are a börömohuro jabumë rëmö'öjê'eje mu sisë'e aribövioho i'ue bojëmi'i mu ma'e aribövioho mae uëröhego. ¹⁵ Jemëhu a masijo ejëho'irarije hesi bëhoho God hu nime jemëro mu mae vaejeho sisë'i uehorovarue ariböviohuro ëho garomo simano rumo'e jöho vuonugoröhego. ¹⁶ Röhu aehu a gö jabetesi darugoremu raromoromo jabetesi muemu vaejaruëhioho nadi ëhioho raromo'i mae raromo jijihore. Ëhi'ore röhu nadi uvore: No bogo a darugoremuoho raromo'i iae no nosi mae raromo jijiharuëromomo ëhuni ri'öromomo mu sisëho vaere. A'iro uvore: No God-are darugoremu raromoromo hesi muemu vaejarue aribövio javuajëromomo mae raromo jijihore. ¹⁷ Ëhi'oromo ae aho'obëhe rajëhire. Christian ö mueno'oho dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvöre. God böröme hö uehorovöre. Sa'are böröme namiromomo muebejavuajoho rajahire.

Kerisohu huë vavaeni baejadëhi no'o ëhi huë vavaeni baeröhe jöhoje.

¹⁸ O ae gö jabetesi darugoremu raromoromo mu vaejëharuje aribövioharo jemesi mu simano vaejarue aribövioho masije hö uehorovoromo jöho ejëhonövöre. Jemesi a masijehu a mae jioromo sanu'e jöemu majëhijë'oho ejëho'i röhu vörö'e aribövioho jabu'o ejëhonövöre. ¹⁹ Ëhi jï'e sisë aribövi ejëho'irarije hesi bëhoho jaehu God-are jö uehorovanuohuni aehu huë vavaeni ëma bojämamu ma-herovë'i taemorovoromo hijë'oho God-are huë maho bae'a'anue. ²⁰ O jemë mu sisë vaejamu aehu muo'amëvamu jemëhu ma-taemorovë'oho no rabëni uvo'ejo: Jemë taemorovarujohuro jemesi ihoho ajiomë'e höjo. A'i jemë mu mae vaejë'iro huë vavaeni bojëmamu ma-taemorovë'oho ëhuro God-hu gavajoho maeje. ²¹ Rabëni hesi bëhoho God-ro ëhi jï'e huë vavaeni'e muoho jemesi örire bojëmijë'eje. Keriso hu'o jemesi jöëni huë vavaene baejadeje. Huë vavaene baeromo ëhuro jemëhu diehi ë'irarije muoho röjëhijadeje huhu ë'adëhi jemë'o ëhi ë'irarijeho. ²² Hu mu sisëho bogo vaejadeje. Sareri'e jöho bogo jövadeje. ²³ Aehu sivohijaroho bogo mana sivëgonövohijo. Aehu vi'ehi bojämihijaroho hu bogo jö darugo'oho mana majëhinövohijo. A'i hesi arijo'arije God-are övo döre bamorovadeje hu mae mevoromo gavaje aego. ²⁴ Ëhi'oromo huro nosi sisë hesi i'uoho hesi sino haho'ere baeromo korosire guomadeje ëhuro no vuovanovoromo öri sisëho ioro'iore gemu vuonugo'i i'ovoromo öri maremu jijihoröhego. Huhu vi'ehi baejadohuro ëhuro jemë sisë'i raromarijoho marëjëvë'eje. ²⁵ Sheep-ehu sidö-

vanovoromo jijiharijoho jaruvoho sheep o jemesi aru'aho muebe'amaje a hesiro vuonorö'ö rovë'e jëve.

Vaboro'o baru'o diehi ë'iröhe jöhoje.

³ Röhu vaboroharo jemesi baru jabetesi jöho ëhi ejëhore. Ejëhorego baruehu God-are jö bogo ma uehorovë'oho vaboro jemesi Christian jöho bogo hejë'e jemesi muohemu garomo ga'iro jemëro God böröme hö uehorovoromo mu ma-maemu vaejeho gëromomo huotorovoromo Keriso mae uehorovoromomo'iro. ³ Röhu jemë mae jëvego baruehu gëjoro nimë'oho nadi sinemuoho rajahirovoromo ijo bajo börömoho bu'öromomo ëhuro simano uoho avohorovoromo nieniaho niögohö bövioho bise'oho imoromo io'amego mae jëvego gë'iro. ⁴ Nadi sinemuoho uehorovo'i a'i dë vövöbajo'o uhohu'o avohorovego gë'iro jemesi muoho mae jïego. Sino avohorovë'oho mavojirojëvo'iramu sisërëjëvo'ë'e. O dë vövöbajo'o avohorovë'oho gë'ë'ö mae jëvemu jëvobe va'iramu. Dë vövöbajo'o avohorovo'irarije hesi bëhoho ma-u'emu taemo raromo'irarije jöhoje. Jemë ma-u'emu taemo raromë'oho God-ro gëvajeje jemë ma-mabëhe jëvego. ⁵ Urimore God gemu uehorovonöväre magonaho ömo'ömehu jabetesi dë vövöbajo'o avohorovarëhi jemë'o ëhi avohorovöre. Jabu ëhi ma-u'emu taemo raromoromo avohorovoromo jabetesi baruoho ejëhonöväreje. ⁶ Ëhi jï'e magonahe gemu Sarah-ro hesi barue Abraham-are jöho ëhi ejahoromo hesi örire uanövadeje: Nasi böviohajo. Jemë bogo nurunurumoromo juhuonivo'i a'i mu mae vaemu vaejë'oho ëhuro jemë Sarah-are aboji ömo'ömoho va'ëne jëvanovo'ë'e.

⁷ Röhu baruoharo jemesi vaborohu'o gemuore raromarujevaro ëhi avo'avoho uehorovoromo raromoro. Uvore: Ama'i nosirire jiaje darugohö ëhi jï'e darugohö magonaho jabetesiroho bogohöjo röhu jabu'o no'o God-are harihu aboji'ëro javuë'ëro huro no ajamui'iramu ioro'ioremu hu'o maro raromo'ëjarëromomo vaborohö rajëhire. Vaboro rajëhijë'oho ëhuro jemëhu God-are örire jö ataruje muoho bogo sisërë'ë'e.

Noehu mu ma vaejeho aehu bijönimoromo huë vavaeni bojämuijarue jöhoje.

⁸ Röhu jöe gemu ijo tugohö'ioho majëhi'iramu iae barë'ë'e. Jemë ae aho'obëhe jöe gemu uehore gemu baeromo ö mueno'ehu rajahirovaruëhi ëhi huë baeromo rajahirovoromo ma-taemo raromoro. ⁹ O ae göehu sisë vaejëvë'iroho nadi mana jabetesi öriroho sisë vaejëvöre. O jö sisë uëvë'iroho nadi mana jabetesi öriroho jö sisëho uë'i a'i jemëro God uavego huro jabumë mae vaejëvo'iro. Ëhesi bëhoho God-ro jemë hesinö jëvojöro uëvadeje ëhuro jemë mae vaejëvego maro raromo'irarijeho. Ëhuni jemëro hu uavego a ioro'iorohu'o mae vaejëvo'iro. ¹⁰ Jemëhu ëhi ömo'irarijoho God-are surire uvë'eje:

Ae rahu mae hi'ië'iroho sine sasohoromo juvo'ië'iroho bitare taemoromo jö sisëho nadi bu'önëjo.

Jö'e tugohoromo nadi jöho ruëroho numëroho ma-jövonëjo.

¹¹ Mu sisë vaejanuoho gororomo mu maemu vaenëjo. A'o mae avoho hi'i sivoho avohonëjo

¹² rabëni hesi bëhoho Badare nunoho ma aribövi jabesiroho bogo ahoro'i ëninamijaruoho hejëho'i sisë aribövioho deje bojëmaje jiaje.

¹³ Jemë mu mae vae'i ëhemu uehorovë'o ho rahuro jemesi öriroho sisë vaejëvo'ë'e. Aho bogo sisë vaejëvo'ë'ö. ¹⁴ Röhu jemëhu mu mae vaejamu aehu bijöni-moromo huë sisë bojëmamumu baejë'ohuro ëhuro jemë maroho jëvo'ë'e. Nadi aho juhuonëmiromo nurunuru-mo'i ¹⁵ dë vövöbajo'o uhoro uvore: Keriso börömëro jië'ëro Bada hë uvoromo hu gemu mae uehorovore. Hu gemu mae uehorovoromo he'irarije God-are jö bogo heruomë'e ariböviohu jemë uëvamu: Mu maehu rueröhego uehorovaruje hesi bëhoho majahuihego hejarë uëvamu hejë'oho simane sasohoromo bëhoho röjëhire. ¹⁶ Röhu ma-u'emu sanu'e jöhemu röjëhiromo mu maemu vaerego ëhuro jemesi dë vövöbajo'oho marëjëvo'i ëhuro jemëhu Keriso-are ijore ijore jijihoromo mu mae vaejarujoho ëho aehu sivëgë'oho jaburo jemesi muoho garomo javoje bae'iröhe. ¹⁷ Mu sisë vaeromo vi'ehi baejë'oho sisë jio'i a'i mu ma vaeromo God-hu nimamu vi'ehi baejë'oho ëho iae maeje.

¹⁸ Keriso hu'o a maëro jië'ëro sisë'e ariböviohuni uehorovoromo ma-gemu guomadohuro ëhuro jemesi sisëho ma-ioro'ioeremu mu'uvëhadeje ëhuro jemë God-are örire söjëvo va'oröhëni. Hesi sino haho'oho guomo'i röhu hesi aru'ahoho i'ovadeje. ¹⁹ Hesi aru'ahohuro i'ovoromo va'o aru'aho ioro'ioeremu savoji gago va'ënire sisë'i raromaruire ë va'oromo jöho majëhijamu heruomadeje. ²⁰ Röhu ë hesi urimo Noah-hu hijadevaroho evaroho ë aribövioho bogo vuovë'e sa'are raromareje. Sa'are raromoromo God-are jöho bogo ejahonövareje. Jöho bogo ejaho'ego Noah-ro boat börömoho vae'ego God-ro ëhi ma-hiromo muebejëvonövadeje ë ariböviohuro avoho uehorovorouomojöro. Muebejëvamu jöho bogo ejahareje. Bogo ejahamu ae ma-vemino'e ae aho'obëhe 8 boat-re rumo va'amu jovo döre jëvoromo ëhuro mae jëvadeje.

²¹ Ejëvehu uhu'e ë'adoho jovehu bapataeto vaejaruëhi ëhi jjanove. Ehesi bëhoho jemë bapataeto vaejë'oho sisë'i raromego God-ro jemë baejëvoromo maro rëmege mae jëvajeje. Bapataeto hesi bëhoho bogo sinore jiaje va'inumoho dibojöro bogo ëhunioho jovo-ho egu'o'i a'i bapataeto hesi bëhoho bapataeto vaeromo jemë God uavarujeje: Nosi dë vövöbajo'oho avohahuego no uvo'irarëjo: Nosi sisëho iae u'ovahu'e höjo. Röhu bapataeto vaeromo jemë bogo sisëroho va'i mae raromarujeje rabëni Iesu Kerisoro guomoromo ri'öjël'ëro ëhu'ëro. ²² Iae Iesu Kerisoro ri'önugoromo ö'idöre ajiomë'ëro God-are övo manö böröme namiromo anera'o ö'idöre raromoromo darugo baejë'e aru'aho ioro'iorohu'o jabesi örire huro jöho bojëmego hu gemu ejahoruomajeje.

Sinehu nimaje mu vaejaruoho vuonugo'i God-hu nimaje mu vaeröhe jöhoje.

4 Kerisoro hesi sino haho'ere vi'ehe baejadeje. Vi'e-hi baeromo mae uehorovadëhi jemë'o ëhi gemuoho uehorovoromo ëhuro avoho biririvore. Ae rahu jabesi sino bogo uehorovo'i Keriso-are jöëni vi'e-hi jabesi sino haho'ere baejë'oho ëhi jië'e aribövioho mu sisëmu vae'i nimaroho vuonugë'ejö ² ëhuro sa'are raromo'iröhe maja vituroho sinehu nimajohemuoho bogo uehorovo'i a'i God-hu nimajohemu uehorovë'e raromo'iröhëro. ³ God-are jö bogo heruomaje ariböviohu ömo'i nimoruomajëhi jemëhu urimo ëhi ömonövarijoho iae eni jië'eje. Urimoho jemëro öëro ë'anovoromo dëre ri'öjëvego bövie bise'e ëma ömonövarijeje. Jovo sisë iromo simane sisërenövarijeje. Mahëro gemuoro uruvanovo'amonövarijeje. Söröro raromanovoromo vörö'e jovemu ue'ahonövarijeje. Uehore sisë'i baeromo uvonövarijeje: Inöme gö gö aru'ahoe höromo uvene aho röjëhinövarijeje. ⁴ O jaruvoho jemë God rumo'e ariböviohu'oho bogo gemuoroho sisëho vaeromo bövioho bise'oho ëma ë'oromo ruëroho numëroho ëma jijiharujeje. Jemë bogo ëhioho ë'ego gëromo ë ariböviohuro uvarueje: Noehu ë'aruëhioho jabumë rabëni bogo ëhioho ë'aruë höromo tiöjarueje. Tiöromo jemesi ihoho ijumëharueje. ⁵ Ijumëharuoho ijönö mu sisë rabe rabe ë'aruoho God-are örire huruoho majëhi'ë'ö huro ave sa'are raromaruë ariböviohu'o mami'e vuovade ariböviohu'o mevavuo gö'iröhëro muebejavuoromo hijajego. ⁶ Ehu-ni vuovë'e aribövi jabesi örire Keriso-are jö majëhijamu hejare hesi bëhoho ëhuro ma-aehu sisë hesi mana nosi sino haho'ere baeromo vuovaruëhi jabu'o ëhi sisë hesi mana sino haho'ere baeromo vuovëvadoho God-hu biririvoromo hijajëhi jabesi aru'ahoho ëhi mae raromoröhego.

Mu vaeröhe suvuro God-hu bojamuijajoho avoho mueberöhe jöhoje.

⁷ Bövi bise'o barë'iröhe majaho dunove. Ehu-ni taemorovoromo avoho mueberovë'i parie vaenövore. ⁸ Röhu aveho börömoho jiaje ëhuremu uehorovore. Göëro göho dë vövöbajo'e aho'o uehorovo avohore rabëni huë baerovaruohuro mu sisë aho'o mu'uvahuaje jiaje. ⁹ Röhu ga'irarije Christian ö mueno'e vejö'e i'ërovamu gavë'iroho uëre: Nosi osaro ro raromöhëre. Nadi i'uhö'i dë vövöbajo'e sasohoromo ëhi jië'e muoho vaere. ¹⁰ Röhu God-ro hesi nimoromo suvure gö gö ae gö gö bojamuibe va'aje jiaje ëhuni God-hu diehi jië'e suvuro bojëmamumu baejarijoho avoho muebejahoromo ë suvuorohuro göëro göho ajamirovore. ¹¹ Jö majëhi'irarije suvuro baeromo God-are aribövi majëhi'ië'iroho God-are jöhemu majëhire. A ajëmi'ië'iroho God-hu bojëmaje darugoho baeromo ë muoho vaere. Mue bövie bise'e avo'avoho vaejego aëro gëromo uvo'iro: Jemë Iesu Keriso-are aribövioho jëvë'ëro ë'arujë uvoromo God-are ihoho dö maro bamoruo-

mo'iro. Aji maho darugo maho hesiremu ioro'iolemu jiemu jiobe va'ë'e. Iae mae.

Keriso'o bimumoromo huë vavaeni baeröhe jöhoje.

¹² Aganomë huë vavaenoho jovëro ruomanovajeje God-ro gëröhego jemë biririvego o bogo. Huë vavaeni baejarujoho nadi uvore: Diehi'ego ë'ajëromu tiö'i ¹³ ma-uvore: Kerisohu huë vavaeni baejadëhi no'o ëhi gemuoho baejaruëromu nimorohore. Ëhi jië'oho ijonö Kerisoro hesi ajoho røjëhi'iramu garomo jemë nimoroho avoho'aruje. ¹⁴ Aehu Keriso-are jöëni jemë sivëgë'oho huë mae jëvajeje rabëni God-are aji'e Aru'ahohuro jemë aegëhë'ëro. ¹⁵ Röhu jemëhu a anamu guomë'oho o vajiohehu baejë'oho o mu sisë gö gö vaejë'oho o ae gö jabesi mu ëma ahobe jijihë'oho ëho sisëje. Nadi ëhi jië'e muoho vaeromo ëhuro huë vavaenoho mana baere. ¹⁶ O Christian jëvamu aehu bijönëgoromo huë vavaeni bojëmamu baejë'oho nadi javojoho bae'i Keriso-are ihoho baejë'e jëvaje ëhuni God-are öroro huë mae uare.

¹⁷ Noehu vi'ehi baejarue hesi bëhoho God-hu mevavuo'iröhe majaho mami'e aevë'eje. Iae hesi aribövire bëhe vaeromo mevavue. No rabe gavaruoho ma-i'e aevajoho röhu va'ojuvo ijonöho God-are jö ma bijönimarue aribövioho diehi jëvo'ë'e. ¹⁸ God-are surire jöho ëhi gemuoho jajivoromo uvë'eje:

Mu mae vaejarue aribövioho bogo ëma maroho va'i huë vavaenëro anojamuijuvo

ë hesi ijonö evare maroho va'o hesi javuajëjo.

Ëhuni God deju bojamiromu mu sisëmu vaejarue aribövioho diehi jëvo'ajëjo.

¹⁹ Ëhuni God-hu nimajëhi huë vavaeni baejë'oho uvore: No ave sa'are bamavuade ahuro ajamui'i uvadëhi ëhi ajamuijajëromu mu mae vaeromo jemesi arijo'arije hesi övo döro bamorovore.

A duvahu God-are ö mahu'o avoho muebe'amo'iröhe jöhoje.

5 O God-are ekaresia muebejëvaruje a duvahoharo nasi jögoru harihoho gare. Na'o ekaresia muebejëvaje a duvahe jeve. Naro gavodeje Kerisoro huë vavaene baejamu. Röhu u'emu Kerisohu hesi aji ma røjahuijë'iroho huro nasi örire bojemi'iramu na'o hu'o gemu mae ajoho bae'ejo. Na ëhi jië'e aëro jëvë'ëro ëhuni ave jöho majëhi'ië'e. ² God-ro hesi sheep-oho bojëmijadeje jemëro muebejaho'irarijigo. Ëhuni jemëhu hesi sheep muebejëvë'iroho nadi ë muoho bijönimë'i muebejëvo'i a'i God-hu nimajëhi ëhi muoho nimoromo hesi sheep-oho muebejëvore. Nadi moniemuoho uehorovoromo muebejëvo'i a'i muoho dë vövöbajo'e aho'o nimo avohoromo God-are aribövioho muebejëvore. ³ God-hu jemesi övore bamë-

vade aribövioho nadi masije jëvaje uvoromo i'ue gö gö bojëmi'i a'i mu mae vaeromo öroho røjëhorego jaburo gëromu ëhi ë'irovo. Ëhi muebejëvore. ⁴ Ëhi ë'ë'oho Sheep Muebejavuaje A Börömehu rovë'iroho ioro'iolemu jioröhe aji'e suvuoroho bae'a'aruje.

⁵ O a i'oharo a duvaho jabesi jöho ejëhore. Röhu ekaresiae aho'obëhe jemëro ma-u'emu taemorovoromo huë baerovoromo ajamirovore. God-are surire jöho ëhi gemuoho uvë'eje:

Biriri'övoromo masije javuajë uvarue aribövioho God-ro ahëvaje höjo.

Ma-u'emu taemo raromarue aribövioho God-ro hesi nimoromo huë baejëvoromo ajëmaje höjo.

⁶ Ëhuni uvarujoho: No masije javuajë uvarujoho vuonugo'i uvore: God-ro gemuëro darugo'ëro jië'ëro böröme namiromu no muebejavuaje höjo. Ëhi uvë'oho majae eni jio'iramu huro ajëmi'iramu jemesi ihoho döro ajiomö'ë'e. ⁷ Röhu nurunuruëgajoho aho'o God-are öroro bojamine hu jemesi jöëni uehorovaje jiaje.

⁸ Röhu nune jioromo gavë'i raromere. Satan hu jemë'o muorovaje aeje. Vörö'e miehu darugo'o uvobe mi ja'ihö'i nahobe juvajëhi Satan-ro jemesi örire ëhi ë'ajeje. ⁹ Satan-hu ëhi ë'ë'oho birivoromo God mae uehorovoromo ëhuro ahore. Ahoromo uvore: Nosi Christian ö mueno'e aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e raromoruomajoho ëhi jië'e huë vaenoho baeruomaje höre. ¹⁰ Jemë majae ma-bisemu huë vavaene baebe va'oromo majae ijonö God-ro ajëmiromu jemesi dë vövöbajo'oho avohëhoromo daruge bojëmi'iramu ëhuro ma-mae jioromo munënö'e birivoromo riravo'aruje. God-ro huë baejavuoromo bövie bise'e ajamuajeje. Huro uëvadeje jemëro Keriso'o gemu mae jioromo hesirire ioro'iolemu jiaje ajoho bae'irarijigo. Ëhuni iae ajëmi'ë'e mae jëvoröhego. ¹¹ Hesi daruge jiajoho ëhi gemuoho jiemu jiobe va'ë'e. Iae mae.

Peter-hu ijo tugoho'i jajivoromo jejëmijade jöhoje.

¹² Silas-ro na ajemiromu ave surire jö harihoho javivë'e javue. Na uehorovoromo uvajeje: Hu Christian ö mae höjo. Röhu na jajivode hesi bëhoho jemëro adahëgo dë vövöbajo'e mae jëvoröhego. O göho naro gavë'ëro ëhuro majëhiromu uë'irodëni: God-are huë ma'e öroho ëhi höjo. Ëöroho bogo sareri'ehu jio'i iae mae höjo. Birivoromo ë örohuremu jijihorëjo. Ëjöho majëhi'i negamu ave suroho javivë'e jeve.

¹³ Babylon amore raromarue ekaresiahuro jemesi örire jejëmijareje God-ro jemë'o jabumë'o baejëvamu hesi aribövie jëvë'ëgo. O nasi Christian harihe Mark-ro jemë jejëmijadeje. ¹⁴ Keriso-are aganehu rajahirovaruëhi ëhi jejamirovore.

Keriso-are aribövie aho'obëhe jemëro God-are huë maho baeromo raromere. Ahia mino'e.

2 PETER

Peter-hu Keriso-are aribövi jejëmijade jöhoje.

1 Simon Peter na Iesu Keriso-are muemu vaejahaje ae jevoromo hesi apostle jeve. Keriso mae uehorovaruje aribövioho naro jemesi örire jajive. Noehu Keriso mae uehorovoromo aji'e mu ma baejarëhi jemë'o mae uehorovoromo aji'e mu ma gemuoho baejarijeje. Èhesi bëhoho gemu börömëro jië'ëro namiromu muebejavuoromo mare bamavuaje aho Iesu Kerisoro avoho uehorovoromo jemë'o no'o gemuoho gövuajëro jië'ëro èhuni no mu ma bojamuijadëhi jemesi örire èhi bojëmamu baejarijeje. Èhuni naro jemesi örire jejëmije.

² Na nege jemëhu God'o Iesu nosi Bada ma gëvaru-johuro èho jaburo huë baejëvo avohoromo ajëmego jemë maro raromonövo'irarijego.

No muoho avoho vaenövo'ejo èhuro uvoröhëni: Iae God-ro no baejavuade höjo. Èhesi jöhoje.

³ God-are darugoho hesiro jië'ëro Kerisoro mue aho'o ajamuijë'eje èhuro hesi örire avoho jiji-ho'iröhego. Èhesi bëhoho God-ro urimë'i no uövuadeje noro hesi aji'e mu maho baeröhego. Èhi uövuamu noro hu mae gavareje. Gavë'ëro èhu'ëro huro ajamuijë'eje noro huhu nimaje muoho vaeromo öri mare jiji-horöhego. ⁴ Èhi ajamuiromu èhuro mu börömo börö-moho röjahuijë'eje noro uehorovoromo uvoröhego: Iae mae höjo. Ijonö mue gö gö ma-mabëhe ajamui'ajëjo. Ijonö mae ajamui'iröhe jö hesi bëhoho jemëro èho uehorovoromo sa'arohemu uehorovarue ariböviehu jabesi sinehu nimiruoho ömoromo sisërë-jaruëhioho jemë bogo èhioho ömoromo sisërërovo'irögoro a'i God-are muoho baejego hu jia-jëhi èhi jëvo'iröhego. ⁵ Èhuni aviëhi jië'e muoho avo'avoho vae'i è'o gare. Jemëhu Keriso mae uehorovarujoho mu mae barueromo Keriso uehorovaruje muohu'o gemuoro havore. Mu ma vaejë'oho God-are öroho avoho garomo mu ma vaejaruje muohu'o gemuoro havore. ⁶ God-are öri gavë'oho taemo raromoromo God-are öri gavaruje muohu'o gemuoro havore. Taemo raromë'oho biririvoromo riravoromo taemo raromaruje muohu'o gemuoro havore. Biririvoromo riravë'oho God-hu nimaje muohemu uehorovoromo biririvoromo riravaruje muohu'o gemuoro havore. ⁷ God-hu nimaje mu uehorovë'oho huë baerovoromo God-hu nimaje mu uehorovaruje muohu'o gemuoro havore. Huë baerovë'oho ae gö jabesi öroro dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvoromo huë baerovaruje

muohu'o gemuoro havore. Èhi jië'e muohuremu uehorovore. ⁸ Jemëhu èhi jië'e mu vae avohë'oho èhuro bogo èma imo nosi Bada Iesu Keriso garomo muoho vae'i a'i hu garomo muoho vaeromo rae avoho'aruje. ⁹ A'i aehu èhi jië'e mu bogo vaejë'ohuro nune sisërëjëvego öri ègoroho bogo uheriho'irögoro ma-sa'a hesi muohemu garumajeje. Mu sisë mami'e vaejamu God-hu u'ovëhadoho èho rumonëgë'eje.

¹⁰ Aganomë èhu'e jiaje avoho biririvoromo God-hu nimaje muoho vaenövore èhuro uvo'irarije: Iae mae-ëjo. God-ro hesinö javuojöro nimoromo uövuë'e höjo. Èhi jië'e mu vaejë'oho sa'aroho bogo mae bogo rireromo'aruje. ¹¹ Bogo rireromo'irögoro a'i nosi Bada Iesu Kerisohu no mare bamavuaje aehu ioro'ioemu muebejaje öri ari'ere jemëro mabëhe va'iramu huro jemë rajëhi avoho'ë'e.

¹² Èhu'ëro jië'ëro èhi jië'e jöho iae na majëhi'i hinövo'ejo jemë rumonëgojööni. Iae jemë è jöho mami'e hejë'ëro God-are jö maho eni baeromo biririvoromo ma'eno titimarujeje. Röhu maho majëhinövo'ejo jemëro heromo uehorovonövo'irarijego. ¹³ Bogo guomevo'i naehu ave sa'are hibe va'ajevare èhi jië'e jöho majëhiromu jemesi uehoroho avohëhonövo'ejo. Na uehorovoromo uve: Èhi jië'oho èho nasi mue höjo. ¹⁴ Èhesi bëhoho na gavajoho ave sa'aroho bogo ègoho hi'i guomo hesi jeve nosi Bada Iesu Kerisoro èhi ma-va'orahoro röjehijë'ëro. ¹⁵ Na jöho ma-avo'avoho jajivo'ejo na guomevego jemëro adahoromo uehorovonövo'irarijego.

Peter-mëhu Keriso-are aji nunehu gavare jöhoje.

¹⁶ Nosi Bada Iesu Keriso darugo'e a jiaje jöhu'o huhu rueröhe jöhu'o noehu jemë majëhijarevare bogo aho èma uehorovoromo sareri sareri jöho mae avohoromo majahuijamu heromo mae höromu jemë majëhi'i a'i nosi nunëro hesi aji börömo gavë'ëro jöho majëhijareje. ¹⁷ Kerisoro God Vavu hesi örire iho börömo'u'o aji börömo'u'o baejadire noro hu'o riravareje. Riravamu aji börömo jiajire è a huëro Iesuni uvavohijo: Ave aho nasi Harihu mabëhe höjo. Na hu garomo nimorohëvajëjo. ¹⁸ Èhuëho ö'idöre uvamu noro nosi hia'ëro hejareje hu'o gemuore maemu jiaje dahore riravare majare.

¹⁹ Èhi jië'e jöho hia'ëro heromo muoho nunëro gavë'ëro èhu'ëro jö God-aro baeromo majëhinövare a jabesi jö surire jajivaroho jemë'o no'o adahoromo mae uehorovo avoharueje. Èhuni jabuhu God-are jö jajivaroho jemëhu avo'avoho ejëhë'oho iae mae jëvo'ë'e.

Uvore: Surire jöho ramoramovego irehu öri röjahuijeko ä va'aruëhi ä surire jöho ëhi höromo ejahobe va'ejarejo hujeji Bada Iesuare majaho rue'i dunovego evare nosi dë vövöbajo'ere garöhëni sisonuvo'ië'ego mujörehu rojomoromo ajivavuaajoho. Èhi ä'ë'oho jemë iae mae jëvo'ë'e. ²⁰ God-are surire jöho ejahoromo avehu'o uehorovo avohore: Jö God-aro baeromo majëhiromu jajivare jö hesi bëhi he'i naguë'oho bogo nosi sivu sivuoho jö bëhoho ëma morijovo ga'ejo. ²¹ Rabëni hesi bëhoho bogo aho jabesi ëma nimoromo jöho God-aro baeromo majëhiromu jajivo'i a'i God-are Aru'ahëro jabesi simanoho huotovëho'ego God-hu bojëmaje jöho majëhinövareje.

Keriso-are jö huotuhuotovoromo majëhijarue aribövi jabesi jöhoje.

2 God-hu bojëmaje jöho mae majëhinövareje röhu äe göëro göëro ëma sarerëmiromu uënövareje: No jö God-aro baeromo majëhijarue äe javuajëromu sareri sareri'e jöho majëhinövareje. Jabesirire jionövadëhi jemesirire ëhi jië'e sareri'e aribövioho jioruom'o'ë'e. Jioruomoromo ma-döëremu jö mae atanovoromo Iesuare jöho huotuhuotovo majëhinöv'o'ë'ö. Majëhijamu mae höromo ejëhë'oho sisërëjëvo'ë'e. Bada Iesuro hesi köëro imëvoromu jabumë baejövadeje hesi darugoro raromajöro. Èhi ä'adeje röhu jaburo hu deje bojämuruomajeje. Èhu'ëro jië'ëro sisë hesi manaho ma-majioho baeromo sisërëruom'o'ë'e. ² Bogo ä'arue javoji'e mu sisëho vae'iramu äe aho'obëhe jabesi ijore ijore jiji-honöv'o'ë'e. Èhi'o'iramu God-are öri ma hesi ihoho sisërë'ë'e. ³ Monie jabesiremu bae'i nimoromo sareri sareri'e jöho jabesi sivue ëma uehorovoromo majëhiruom'o'ë'e jemëro heromo mae höromo ijo bajoho mana bojëmi'irarijeko. Äaribövioho God-ro mevävoromo sisëre rëmö'ö'iröhoho mami gö'e äevoromo uehorovobe rovë'eje. Hu nune jiajëro i'uoho iae bojëmi'ë'e.

⁴ Rabëni anera ioro'iorehu mu sisë vaejaroho God-ro bogo ma-nunëremuoho gë'i a'i tövo'amoromo sisëro nugö'ö'amadeje jabumë ä ramoram'o'ere va'o raromego huhu mevo gë'iröhe majaho rueröhego. ⁵ O mami gö'e sa'are raromo jijihonövare aribövi jabesi sisëho God-ro bogo ma-nunëremuoho gë'i a'i hu bijönimoruomamu gëgorovo jovoho nugö'öjamu börömo bëhe rojomoromo äe aho'o baeniagëgadeje. A'i a ihe Noah mu ma hesi jö majëhinövade ahu'o röhu a ioro'ioroho aho'obëhe ⁷ ä ariböviohemu i'uoho bogo bojëmi'i avoho muebejövadeje. ⁶ O Sodom'o Gomorrah'o amo masije niö'i God-ro i'ue bojëmiromu vënëro bue'öjëvamu ravoromo ma-muomöe jëvadeje. Èhi ä'ade hesi bëhoho God bijönimoruomaje ariböviohuro uvoruomoröhego: Èhi jië'e i'uoho God-ro no'o bojamui'ajëjo. Iae ëhuni ëhi jië'e i'uoho bojëmijadeje. ⁷ Äamo rajo a ioro'ioroho i'uoho ëhi bojëmi'i a'i a maho Lot ajamamu hu Sodom amore jioromo mae rovadeje. Èhesi bëhoho urimo Lot-ro amore hironu ganövadeje amo rajoho jögoroho bogo e'irögoru ma-

biriri'övoromo öëro ä'anovorouomo'ego gë'i hironu bijönimo avohonövadeje. ⁸ Äaho a maëro jië'ëro ä amo rajohu'o gemuore hironu majae ëhi heromu gëromu jabumëro mu sisë vae'ego bijönimoromo dë vövöbajo'e sisërëjadeje hu a maëro jië'ëro. Èhi'amu God-ro amoho ijumo'irögoru Lot ajamamu mae rovadeje. ⁹ God-ro sisë aribövioho ëhi ijumëvo'i a maho ëhi ajamijë'ëro ëhu'ëro hu uehorovarue aribövioho vavaeni'ere rireromavuo'ië'ego ajamui'iröhoho hu eni jie. A'i sisë'e aribövi taemëvo'iröhoho eni jie i'uoho baemu baejuvo hujeji mevävoromo i'u ioro'ioremu bojëmi'iröhe majaho rueröhego. ¹⁰ Sisë'e aribövioho aho'obëhe jabesi örire ëhi ä'ë'e röhu garöhe äehu jabesi sinehu sisë nimajoho ömoromo öehu jiji-hanovoromo va'inumi'e mu vaeromo jögoru masijo bijönimamu gëvë'oho huro ä ariböviohu'o taemëvoromo i'ue bojëmijajeje.

Èhi jië'e jö sareri röjëhijarue aribövie jemë'o raromaruohuro biriri'övoromu uvarueje: Noremuëremu masije javuajëjo. Masije javuajëromu bogo juhuonivo'i aji'e aribövie ö'idöre raromaruue jabesi jöho sisë'i atarueje. ¹¹ Èhi ä'arueje röhu anera ma jabesi darugohuro jö sareri röjëhijarue aribövi jabesi darugoho iosiramiromu börömo bëheje. Èhi jie röhu ä aneraho bogo Badare nuiroho riravoromo anera sisëho ägëvoromu jabesi jö sisëho majahijarueje. ¹² Bogo ëhioho ä'irögoru a'i ä jö sareri röjëhijarue aribövioho mahu urejo va'ëne jioruome. Urejoho bogo uehorovanöv'e jabesi ëma jijihago äëro rinovoromo muo'amoromo ujuoho va'arueje. Äjö sareri röjëhijarue aribövioho ëhi jio'ame. Jabu'o bogo uehorovë'e jabesi ëma jijihoromo bogo ma hejarue gavarue jöho sisë'i atarueje ijönö mahu urejonö'e sisërë'amoröhëro. ¹³ Mu sisë vaejarohuni ëhuni i'ue mana bae'ë'ö. Jabumë uvarueje: Dë vövöbajo'o vuëvavuaje hesi bëhoho maja'e a nunire mahehu uruvanöv'oho ëhuro vuëvavuo'ajëromu ëhi ä'arueje. Mahëro uruvanovoromo jabesi sareri sareri'e muoho nimo avohoromo jemesi gemuore ö'oromo ioho ue'ahago evare niögu suhi'ere va'inumi jiajëhi jabesi aru'ahoho ëhi va'inumi'e jëvajeje. ¹⁴ Mu sisë vae'i öëro ä'anovoromo magonahoho majae ëhi ërimëharueje. Èhi jië'e mu sisë vuonugo'ië'oho bogo eni jëve. O mu göho ä sisë ariböviohuro garöhe bogo biririvoromo mae uehorovarue aribövioho raromamu gëvë'oho jaburo jö sisë röjëhiromu rinëgoromo sö ujuoho va'ego guaro rireromanovajeje. Bövie bise'e ma-bae taemo'i nimoromo vajiohu mu biririvoromo ä'o gabe rovaroho jaruvoho ä muohuro ruaho'amëvë'eje. Äaribövioho God-ro sisë bojëmi'ë'e. ¹⁵ Öri ahorirehu jijiharoho vuonugo'i aruëre anumëre ëma jijihë'ejö. Äma jijihoromo a ihe Balaam Bosor-are harihoho Balaam-hu juvade öri sisëre va'ë'ejö. Èhesi bëhoho Balaam jö God-aro baeromo majëhinövade äe jiadeje röhu hu mu sisë hesi manaho ijo baje bae'i nimadeje. ¹⁶ Èhi nimamu God-ro ä a hesi uehoro sisëho ahahadeje. God-hu Balaam-are uehoro sisë ahahade hesi jöho aviehije. Balaam-ro mu sisë vae'irögoru mi ihe donkey döro hironu örire va'adeje. Va'amu God-ro ä donkey-

oho uehoro maho bojамamu ë jö bogo jövajohuro ri'öromo a huënö'e jöe jövamu hegorovo ë jö God-aro baeromo majëhijaje ahuro simano rumo'e muoho vae'ië'oromo vuonugadeje. God-ro Balaam-are uehoro sisëho ëhi ahahadeje. Balaam-hu öri ma vuonugadëhi ë jö sareri'e röjëhijarue ariböviohuro ëhi ë'oromo mu sisë vaeromo ijo baje bae'i nimarueje.

¹⁷ Röhu ë sisë aribövioho jovehu sa'a gagore rojoromo sinihajëhi jabumë muoho ëhi sisë'i sisë'i ömarueje. O buru börömehu rueromo sue huosihego arue anume va'oromo öri ari'e tugohego bogo gavaruëhi jaburo mu maho ëhi tugohahuego bogo gavarueje. Jabumë ëhi jëvë'ego ëhuni God-ro röhe nugëhë'eje jaburo ramoromo sisë ma jië'ire ë va'ororomöhego. ¹⁸ Jö huhe ë'oromo simano rumo'e jöho ëma atarueje. Ëma atoromo öero jijihanovoromo mu sisë ae röjëhiromo rinovo'amego ëhuro biriri rumo'e ariböviohuro sisë aribövi ioro'ioro jabesi öri avevejö'e vuonugaroho uvarueje: Jö mae höromo ejëhoromo röhu maho vuonorö'ö va'oromo ëhuro rireromarueje. ¹⁹ Jemë'o raromarue sisë ariböviohuro ae sarerëmiromo uëvarueje: Noro jemë ajëmi'iramu jemë bogo tövanovë'e aribövioho jëvanovo'i a'i jemë rabe rabe ömo'i nëgë'oho ëma ömonövo'arujëjo. Ëhi uëvarueje röhu jabumë tövëvanovë'eje. I'u'e mu hesi darugore jëvë'ëro mu sisëmu vaemu vaejarueje. Ëhesi bëhoho di mu sisëhu ruahö'öjavuë'ohuro ëhuro tövavanovë'eje. ²⁰ Ëhi tövëvanovoromo sisë bëhe jëvajeje. Ëhesi bëhoho nosi Bada Iesu Keriso no mare bamavuaeje aho ae rahuhu mae garomo ëhuro sa'a hesi mu sisëmu vaejaroho vuonugo'i mae va'ojuvo röhu huotorovoromo sareri'e jöho mae höromo miehu viöre aeganovoromo sisërëjëvë'oho ëhi jië'e aribövioho urimo sisë jëvadoho majae ijönö rireromoromo sisërë'amo barë'ë'e. ²¹ Jabumë mu ma hesi öroho bogo ga'ibejo jabumë sisë jio'i röhu bisemu ma'e jëvanovo'ibejo. Röhu mu ma hesi öroho iae garomo God-are jögoroho bojëmamu vuonugë'ëro ëhu'ëro sisë mae jëvë'eje. ²² Simano ma'e jöe niö'i urimë'i uhunö'e jajivaroho huotovë'oho ëho ëhi jië'e aribövi jabesi jöeje. Jöho ëhi uvë'eje: Öhuro ëgubijiohadire vuonorö'ö rovaje höjo. O jö göho jovo eguahë'e mahohuro vuonorö'ö va'oromo sa'osa'oho muomorovaje höjo. Ëaribövi jabesi muoho ëhije.

Bada Iesuhu sa'are vuonorö'ö rue'iröhe jöho bogo sarerehu jio'i iae mae jiaje jöhoje.

3 Aganomë urimo na surire jö jajivoromo jemëni nugö'öjodoho röhu maho jöe nugö'öje. Ejö niö'i jabesi bëhoho urimo hejarije jöho röhu maho majëhioromo jemesi simanoho avohëhe jemëro bogo rumoni-mo'i ma-maemu uehorovo'irarijigo. ² Iesu bogo rovadevare jö God-aro baeromo majëhinövere a mae-hu God-are surire jajivë'e jiamu gavarije jöho a Bada Iesu mare bamavuaeje aehu jemesi apostle aribövioho bojамuamu noehu jemë majëhijamu hejarije jöho ë jöho jemëro avo'avoho uehorovo'irarijigo ëhuni jajive. ³ Röhu ave jöhuremu avo'avoho uehorovore. Ijo tugo-

ho'i jioröhe majaho dunovo'iramu evare aëro rueromo jabesi sinehu sisë nimajohemu ëma ömobe jijihoromo jemë sivëgo'ë'ö. ⁴ Sivëgoromo uë'ë'ö: Iahuro uëvade höjo: Naro va'oromo vuonorö'ö rue'ejöjo. Hu rue jö uvarujoho hu diae rovë'e höjo. Hu va'adoho bogo rovë'e nosi hijo miono'oho vuovëvobe rovë'e höjo. Urimë'i ni'i'ivadire aevoromo bövi bise'o jiobe rovadoho bogo barë'i ëhi ma-gemuohemu jio'amajëjo. ⁵ Ëhi uëvarueje röhu ave jöho jabesi nimoromo bogo gavanovarueje. Ni'i'ivadire God-ro jöe jövamu ëhuro ö'idöho sa'aho ëma jio'amadeje. Sa'aho jovore jioromo rojomamu jovoho ruë numë jio'i sa'aho ririre jio'amadeje. ⁶ Ëhi jiadeje röhu ijönö jovohuro rojomoromo sa'ae aho'obëhe baeniagivamu evare majare ë sa'are jiade bövioho bise'oho ijumo barëjadeje. ⁷ Amo God-ro jöho röhu maho jövë'ëro ëhu'ëro jaruvo jiaje ö'idöho sa'aho ëhi nugo'amë'eje u'emu vënëro buejigo ravo'amoröhego. Ö'idöho sa'aho nugo'amajeje God bogo uehorovarue ariböviohuro hesi nunire riravoromo jabesi jö sisëho heromo i'ue baeromo sisëro va'oruomego evare aho'o vënëro ravo barë'iröhego.

⁸ Röhu aganomë ave jöho gemu avo'avoho uehorovore. Kerisohu uövuade muoho iae rue'ë'e. Sa'are raromarue ariböviohuro uvarueje: Vadune aho'o barëjë'e höjo röhu Keriso bogo rovë'e hö uvaruëhioho Bada bogo ëhioho uvajeje. Hu bogo uvajeje: Majae vadune ëmine ëmine jioromo barëjaje hö uvo'i a'i uvajeje: Majae gemu ëho vadune aho'obëhe mae jianovo'i vadune aho'obëhe mae ëho majae gemu jianovajëjo. Ëhuni bogave uvo'irarije: Majae ëge barëjë'ëro rue'i uvadoho bogo rovë'ëro ëhuni bogo rue'a'ajëjo. ⁹ Hesi aëro Badare jöho sareri'e uehorovoromo uvoruomajeje: O hu ëhi ëhi ömo'i uövuajoho ëma hiromo örisanuovaje höjo. Röhu Bada bogo ëma örisanuovo'irögoro a'i huro jemesi jöëni uehorovoromo ëhuni ma-taemorovoromo hije. Aehu sisëre va'ë'oho hu bijönimo'i a'i hu nime ae aho'obëhe sisëho vuonugoröhego. Ëhuni muebeje.

¹⁰ Röhu Badare majaho iae ma-majioho vajiohu'e aëro rovanovo'ë'e. Ma-majioho rue'iramu evare ö'idöho darugo'o tögömoromo ëma bogojio va'oromo ë inömohe majaho manaerohe jiji mujöru'oho ravo barëromo sa'aho sa'a hesi i'o mu'oho sisërë barë nahonahovo'ë'e. ¹¹ Bövi bise'o ëhi sisërë barë'iröhohuni ëhuni avevejö'oho jemë diehi jië'e mu vaejaruje aribövioho jiore. Jemë God gemu uehorovoromo ma-maemu raromo jijio'irarije aribövioho jiore. ¹² Ëhi jië'e aribövioho jioromo mueberomo raromego God-are majaho rue'iro. Ëhi ë'ë'i muoho biririvoromo avo'avoho vaejigo ë majaho ma-burëro rue'iro. God-are maja rovë'iroho ö'idöho ravo barëromo ö'idöro jio'amaje inömohe ravoromo disoruvo barë'ë'e. ¹³ Ëhi'o'iramu God-ro uövuadëhi ëhi ö'idö i'oho sa'a i'oho bamo'ë'e. Ö'idö i'oho sa'a i'oho bamo'iramu ma-mu mahuremu ë jio'amo'ë'e. Ëhi jio'iröhego no raromoromo muebejarueje.

¹⁴ Aganomë ëhi jioröhego muebejarujoho biririvoromo God'o gemuoro huë mae raromoromo hesi

nunoro mu ma-maemu vae'i ë'o gare. ¹⁵ Nosi Badahu bogo burëro i'u bojëmi'i ma-taemorovoromo hiromo muebejëvajoho ëho avo'avoho uehorovoromo uvore: Hu ma-taemorovoromo hiromo muebejavuajohuro ëhuro majaho bogo barëjë'e iae jiahuaje höjo noehu hu ua gavego mare bamavuo'iröhoho. Ëhi jïë'e jöho nosi ö mae Paul hu'o simano maho God-are örire baeromo jemesi örire jajivadeje. ¹⁶ Ëhi jïë'e jö suri göre göre aho'obëhe jajivoromo majëhi'i nimë'o'ho hu'o jöe gemuoho jajivajeje. Röhu Paul-are surire jöho jöe gö gö anoji'eje. Jö anoji'e jiamu gavë'o'ho simano rumo'e-hu bogo biririvoromo riravarue ariböviohuro God-are

surire jö ioro'ioro sisë'i huotovaruëhi ëhi Paul-are jöhu'o sisë'i sisë'i huotovoromo ëhuro ijonöho sisërëjëvo'ë'e.

¹⁷ Aganomë ëhi jioröhe jöho jemë iae hejë'e jëve. Ëhuni avo'avoho mueberovore. Jögoru ahoruomaje a sisë jabesi ijore ijore jijih'o'aruje. Amo ëhuro biririvoromo riravarujoho vuonugo'i baradore rireromëvo va'ë'e. ¹⁸ Avo'avoho mueberovoromo nosi Bada Iesu Keriso mare bamavuaaje a hesi huë maho avo'avoho baebe hesi mu maho avo'avoho ga'amobe va'ore. Jaruvoho hesi ihoho mabëhe uaromo ëhi ioro'ioyemu mabëhe uabe va'ejo. Iae mae. Ahia mino'e.

1 JOHN

God-are Jö jumuvë'e ahuro daruge bojamuiromo i'ovavuaajeje. Röhu ë aehu sino haho'o baeromo sa'are rovamu John-mëhu gavare jöhoje.

1 Ni'l'ivadiroho ae gemu jië'e jadeje. Jiadoho iae ëhi ma-jiemu jiobe rovë'eje. Noro ë a hesi jöho heromo hu nosi nunëro garomo muebe'i ariromo hesi dajoho nosi övëro rehë'ëro javuë'ëro ë a hesi jöho jajivo'ië'ö. Hu God-are Jö jumuvë'e i'ovavuaaje daruge bojamuijaje aejje. ²Éi'ovavuaaje darugoho va'orahoro hurohamu noro gavë'ëro ëhu'ëro jemë mae majëhiro mo uëvarueje: Éahuro darugoho ioro'ioemu bojamuijaje höjo. Huro Vavuohu'o gemu mae hijë'ëro nosirire rueromo ë darugoho iae röjahuijade höjo. ³Noehu garomo hejare a hesi jöho majëhijö jemëro heromo jemë'o no'o agane vaerovo'iröhëro. Noehu Vavuohu'o hesi Harihe Iesu Keriso'o agano vaerovaruëhi jemë'o no'o ëhi agane vaerovo'iröhëro. ⁴Jemë'o no'o ë'oromo ëhuro no nimoroho avoho'iröhëro ëhuni jajivö.

Noehu mu sisë vaejaruoho vuonugoromo ëhuro God-are ajire raromo'iröhe jöhoje.

⁵Ave jöho God-are Harihohuro majahuijamu hejë'ëro noro jemë majëhijö. God hu ma-ajemu höjo. Ramoramoho hesiroho bogohöjo. ⁶God hu ma-aji'e-mu jië'ëro ëhu'ëro no uvë'oho: No God'o agane vaerovarue hö uvoromo röhu ramoramore raromo jijihë'oho ëho no sareri sareri jöe atoromo sareri sareri mue vaejarueje. ⁷A'i God-hu aji'ere hijajëhi noehu ëhi aji'ere raromo jijihë'oho ëhuro no göëro göhu'o iae agane vaerovarueje. Agane vaerovego hesi Harihe Iesu hesi köhuro nosi sisëho u'ovahuo barëjajeje.

⁸No uvë'oho: No sisë bogojavujä uvë'oho ëho simane garaejego God-are jö maho dë vövöbajo'eroho bogojavuaajeje. ⁹A'i noehu nosi sisë God-are örire huroho majahijamu hejë'oho huro biririvoromo ma-maemu uehorovoromo muoho ma-maemu vaejajëro jië'ëro ëhu'ëro nosi sisëho uehorovoromo vuonugoromo u'ovahuo barëjajeje. ¹⁰O no uvë'oho: No bogo sisëho vaejë'e javuajë uvë'oho ëho noro uvoromo ë'arueje: God-hu uövuajoho: Jemë mu sisë vaejaruje hö uövuajoho hu ma-sareramuiromo ë jöho jövaje höjo. No ëhi uvë'oho God-are jöho nosi dë vövöbajo'eroho bogojajajeje.

2 Nasi aboji harihu'e ave jö naehu jemesi örire jajivaje hesi bëhoho jemë mu sisëho bogo vae'irarijego ëhuni jajive. Röhu mu sisë vaejë'oho Iesu Keriso a maëro jië'ëro nosi sisëho ajamuijajeje. Ajamuiromo

Vavu hesi örire jöe majahijajeje. ²Hu guomadohuro ëhuro nosi sisëho mu'uvahuoromo God-are vöröho sanuamijego God-ro nosi sisëho uehorovoromo vuonugajeje. Röhu bogo nosi sisënioho gemu guomo'i sa'ae aho'obëhe dinö'e dinö'e raromarue aribövi jabesi sisëni guomadeje.

God-hu bojamuade jögore aho'o röhu ö mueno'e uehorovëvo'iröhe jögoru ejahoromo ëhuro ajire raromo'iröhe jöhoje.

³Röhu ave jöho uehorovoromo ëhuro uvarueje: No God gavarue höjo. No huhu bojamuade jögoru ejahë'ohuro ëhuro iae no hu gavarueje. ⁴Ae rahu uvë'oho: Iae na God gavaje hö uvo'i röhu God-are jögoru bogo ejahë'oho ëho hu ma-sarerivoromo ëhioho uvajeje. God-are jö maho hesi dë vövöbajo'eroho bogojje. ⁵O God-are jö ejahë'oho ëhuro hu God-are örire hesi dë vövöbajo'e aho'o uehorovo avohajeje. Röhu ave jöho uehorovoromo ëhuro uvarueje: No God'o gemuoro javuajëjo. ⁶Ae rahu uvë'oho: Na God'o gemuoro jevajë uvë'oho Iesuhu hibe juvadëhi ëhi hi'ë'e.

⁷Aganomë na jemesi öriroho bogo jögoru i'oho jajivo'i a'i jögoru mamioho jajivo'ië'e. Aevoromo Keriso-are jöho heromo ave jögoroho hebe rovarijeje. Ejögoru mamioho ëho noehu majëhijamu hejarije jöhoje. ⁸Naehu jajivo'irode jögoroho mamieje röhu i'eje. Ejö hesi muoho Kerisohu vaejadoho jemë'o vaejarujeje. Noro ë muoho garomo uvarueje: Ejöho iae mae höjo. Ehesi bëhoho ramoramoe muoho rori'o va'anovo'i aji mahuro aevoromo ajivavue'ego ëhuni uvarueje: Ejöho iae mae höjo.

⁹Ae rahu uvë'oho: Na God-are aji'ero hijaje hö uvo'i röhu hesi Christian ö mueno'o nu huodëgë'oho ramoramoe hibe rovadoho jaruvohu'o ëhi gemuoho hijajeje. ¹⁰O hesi Christian ö mueno'o hesi dë vövöbajo'ere uehorovëvë'oho God-are aji'ero hiromo uehore ma-maemu jië'ëro ae gö bogo iëmi varijënoho jiajeje. ¹¹O hu hesi Christian ö mueno'o nu huodëgë'oho ramoramoe hiromo ramoramoe muoho vaebe juvajeje. Ehi'ego ramoramëro nunoho ramoramovahë'ëro öroho sidövajeje.

Ave sa'a hesi mu sisë bogo uehorovo'iröhe jöhoje.

¹²Nasi aboji harihu'e God-ro Keriso-are jöëni uehorovoromo jemesi sisëho uehorovoromo vuonugë'ego ëhuni na jemesi örire jajive. ¹³A duvahohumë jemë aevo'i jiobe rovade aho gavë'e jëvo'ego

ēhuni na jemesi ōrire jajive. A i'ohumē jemēro A Sisēho ruahō'ōjē'e jēvo'ego ēhuni na jemesi ōrire jajive.

¹⁴ Nasi aboji harihu'e jemē Vavuoho gavē'e jēvo'ego ēhuni na jemesi ōrire jajive. A duvahohumē jemē aevo'i jioje rovade aho gavē'e jēvo'ego ēhuni na jemesi ōrire jajive. A i'ohumē jemē biririvoromo God-are jōhuremu jemesi dē vōvōbajo'ere uehorovoromo A Sisēho ruahō'ōjē'e jēvo'ego ēhuni na jemesi ōrire jajive.

¹⁵ Ave sa'a hesi mu sisēho bōvioho bise'oho nadi uehorovore. Ave sa'a hesi mu sisē uehorovē'oho jemesi dē vōvōbojo'eroho Vavuoho bogo uehorovo'aruje.

¹⁶ Sisē rabe rabe nosi sinehu nimaruoho rabe rabe nosi nunehu garomo nimaruoho o noehu ave sa'are raromoromo rabe rabe uehorovoromo dōre bamorovaruoho ēho ave sa'a hesi mu sisēje. Ēhi jīē'e muoho aho'o bogo Vavu hesirire jioromo rovade muoho jio'i a'i ave sa'a hesi mueje. ¹⁷ Sa'a hesi mu sisēho sa'are nimarue bōvioho bise'oho barē hesi jio'i a'i ae rahu God-hu nimaje mu vaejē'oho bogo barē'i mario'io remu raromarueje.

Keriso'o muorovarue aribōvi jabesi mu sisē avoho goro'irōhe jōhoje.

¹⁸ Nasi aboji harihu'e sa'a bōvi bise'o barē'irōhe majaho dunove. Ēhesi bēhoho jemē hejarijeje uēvamu: Bōvi bise'o barē'irōhe majaho dunovo'iramu Keriso'o muorovaje aho rue'a'ajējo. Rōhu avevejō'oho Keriso'o muorovarue aribōvioho aho'obēhe rueruomē'eje. Ēhu'ēro jīē'ēro no garomo uvarueje: Bōvi bise'o barē'irōhe majaho dunovajējo. ¹⁹ ĒKeriso'o muorovarue aribōviohuro nosi ekaresiaho ramuo va'areje. Rōhu urimo jabu no'o raromonōvadevaroho jabumē bogo nosi aribōvi maehu jioruomadeje. Jabumē nosi aribōvi mae jioruomo'ibejo jabumē no'o ēhi raromoruomo'ibejo. Rōhu jabuhu va'arohuro ēhuro no garomo uvarueje: Jabumē bogo ae gemu vadu'oho nosi aho jīē'ēro ēhu'ēro va'oruomade hōjo.

²⁰ A'i jemē Keriso-are Aru'ahoho baejē'ēro ēhu'ēro jemē ae aho'obēhe God-are jō maho gavarujeje.

²¹ God-are jō maho gavarujego ēhuni na bogo uve: Jemē jō maho dadivēvajēromo ēhunioho rōjēhiromo jajive. A'i naehu jajivaje hesi bēhoho jemē jō maho iae gavarujeje. Garomo uvarujeje: Sareri'e jōho bogo God-are jō ma hesi gemuoroho jioromo rovaje hōjo. Iae ēhuni jajive.

²² Sareri sareri ma'e aribōvioho rahumēje. Ae rahu jō majahuiromo uōvuē'oho: Iesu hu bogo bōvie namiro-mo ajamuaje aho hō uōvuē'oho ēhi uōvuarue aribōvioho Keriso'o muorovarue aribōvie jioruome Vavu'o Harihu'o bijōnēgaruēro jīē'ēro. ²³ Ae rahu Harihu bijōnimē'oho Vavuohu'o bijōnimoruomajeje. O ae rahu Harihu ejahē'oho Vavuohu'o ejahoruomajeje.

²⁴ Keriso-are jō aevo'i hebe rovarije jōho uehorovoromo ma'eno titimore. Ēhi ē'ē'oho Harihu'o Vavu'o jabesi gemuore raromo'aruje. ²⁵ Rōhu Kerisoro ave suvuoroho bojamui'i mae uōvuadeje. Huro uōvuadeje:

Naro ajēm'i'iramu jemē ioro'io re gemu maro raro-mo'arujējo.

²⁶ Jemē sarerēmi'i ē'o gavarue aribōvi jabesi jōho naro jemesi ōrire jajive. ²⁷ A'i jemē Kerisoro hesi Aru'a-hoho bojēmamu jemesi dē vōvōbajo'ere abuejē'ēro jemē'o hijajeje. Hijē'oho a gōho rabēni jemē ōroho rōjēhi'ē'ō. Bēhe bogoje. God-are Aru'ahohuro hesi muoho bōvioho bise'oho jemē rōjēhijajeje. Rōjēhiromo bogo sareri'e jōho rōjēhi'i jō mae rōjēhijajeje. Ēhu'e jīaje jemēro hesi Aru'aho hesi jōho ejahoromo Keriso'o gemuore raromore.

²⁸ Io'o nasi aboji harihu'ohumē hu'o gemuore raromore. Ēhi ē'ē'oho hu rue'iramu no bogo javojimo'i biririvoromo hesi nunire mae riravo'ejo. ²⁹ Jemēro garomo uvarujeje: Keriso iae a mae hōjo. Ēhuni uvo'a'aruje: Ae rahu mu mae vaejē'oho God-are aboji harihu'e javuajējo.

Noehu mu sisē vaejaruoho vuonugoromo ēhuro God-are aboji harihu'ehu raromaruēhi ēhi raromo jiji-ho'irōhe jōhoje.

3 Asē'e Vavuohuro no mabēhe rajahuijē'eje. Ēhi rajahuiromo huro no aboji harihu'e uōvuē'eje. Hesi aboji harihu'e uōvuadoho iae no javue. God-are aboji harihu'e javuajoho ave sa'are mu sisēhemu uehorovarue aribōviohuro God bogo avoho gavē'ēro ēhu'ēro no'o bogo avoho gōruomajeje. ² Aganomē avevejō'oho no iae God-are aboji harihu'e javue. Ijonō ēhi javuorōhoho bogo rōjahuijē'ēro no bogo avoho gavō. Rōhu no iae garomo uvarueje: No ēhi javuorōhoho rōjahui'iramu gagorovo Keriso hu diehi jīajoho iae no ga'ejarejo. Garomo ēhuro hu jīajēhi no'o ēhi javuo'ajējo. ³ Ae rahu uvē'oho: Kerisoro no jamui'iramu hu jīajēhi no'o ēhi javuo'ajē uvē'oho ēhuro Keriso ma-maemu jīajēhi ēhi jio'i ē'o gavajeje.

⁴ Ae rahu mu sisē vaejē'oho ēho God bijōnimoromo hesi jōho ahajeje. Mu sisē hesi bēhoho ēho God bijōnimoromo hesi jō ahaje muohoje. ⁵ Rōhu jemē'o iae gavarujoho Keriso rovade hesi bēhoho nosi sisēho rori'o bava'ego bogojiorōhego ēhuni rovadeje. Rōhu hesiriroho sisēho bogoje. ⁶ Ēhu'ēro jīē'ēro ae rahu Keriso'o gemuore jīē'oho bogo biririvoromo mu sisēho vaejajeje. Biririvoromo mu sisē vaejē'oho hu Keriso bogo ga vadē'ē'eje.

⁷ Nasi aboji harihu'ohumē ae gōehu sarerēmijē'oho nadi ejēhore. Ae rahu mu mae vaejē'oho Keriso mae jīajēhi ēhi jīajeje. ⁸ O mu sisē biririvoromo vaejē'oho ēho Satan-are aeje Satan-ro aevo'i sisē vaebe rovē'ēro. Sisē vaebe rue'i God-are Harihehu rovade hesi bēhoho Satan-are muoho mu'u'irōhēro ēhuni rovadeje.

⁹ Ae rahu God-are aboji harihu'e jēvē'oho Vavu ōrēro jēvē'ēro ēhu'ēro jabumē bogo mu sisēmuoho vaejarueje. God-are aboji harihu'ēro jēvē'ēro mu sisēmu vae'irōhoho jabumē bogo eni jēve. ¹⁰ No ave muoho garomo uvarueje: Ēaho God-are harihe o aboje hōjo. Ēaho Satan-are harihe o aboje hōjo. Ae rahu bogo mu ma vaejē'oho o ō mueno'o bogo dē vōvōbajo'ere ue-

horovëvë'oho ëho bogo God-are aboji harihu'oho jioruome.

God-hu bojamuade jögore aho'o röhu ö mueno'e uehorovëvo'iröhe jöguru ejahoromo ëhuro hesi aboji harihu'ehu raromaruëhi ëhi raromo'iröhe jöhoje.

¹¹ Ave jöho jemëhu aevo'i hebe rovarije jöhoje. Noro göëro göho dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvo'ejo.

¹² Cain-hu ë'adëhioho no bogo ëhioho ë'ejo. Hu A Sisë hesi aëro jië'ëro hesi öho ano bamadeje. Rabëni ëhioho ë'adeje. Hu mu sisëmu vae'i hesi öho mu maemu vaejajego ëhuni ë'adeje.

¹³ Aganomë ave sa'are mu sisëmu uehorovarue ariböviehu jemë gëromo bijönëgaruoho nadi tiöromo uvore: Diehi'oromo ë'aruëjo. ¹⁴ No ave jöho uehorovoromo ëhuro garomo uvarueje: No vuovo öroho vuonugë'ëro i'ovo öriremu javuajëjo ë hesi bëhoho noro Christian ö mueno'oho dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvaruëro jië'ëro. A'i ae rahu a bogo uehorovëvë'oho vuovo örire jijihadoho ëhi jijihajeje. ¹⁵ Ae rahu ö mueno'e gëromo bijönimë'oho a muo'amarue a jabesi dë vövöbajo'o va'ëne jëvanovajeje. Jemë'o iae garomo uvarueje: A muo'amaje aho bogo i'ovo öriroho jië'ëro bogo ioro'ioemuoho maho hi hesi höjo.

¹⁶ No ave jöho uehorovoromo ëhuro uvarueje: Göëhu gö dë vövöbajo'e aho'o uehorovarue hesi bëhoho ëhi höjo. Kerisoro hesi dë vövöbajo'ere börömo bëhe uehorovavuoromo sinoho bogo juhuonivo'i ajamui'i guomade höjo. Ëhuni no'o Christian ö mueno'ëro göëro göho uehorovëvoromo sinoho bogo juhuonivo'i ajëmi'i vuovo'ejo o diehi'o'ejo. Ëhi jië'oho iae maeje.

¹⁷ Ae rahu inöme marohë'e jio'i gal'iröhe hesi Christian ö mueno'o bövie bise'e bogojëvamu gagorovo manunëremu gëvë'oho hu diehi'oromo uvo'ë'e: Na God nasi dë vövöbajo'ere uehorovaje höjo. ¹⁸ Nasi aboji harihu'ohumë ë'ego no bogo ma-jö'ëremuoho aho sarerëmiromo uë'iro: Naro jasi örire dë vövöbajo'e aho'o uehorovavaje höjo. A'i ë'ego no ae uehorovëvoromo huë baejëvoromo ajëmi'iro.

¹⁹ Göëhu gö dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvë'oho ëhuro no garomo uvo'ejo: No jö ma ejarue aribövie javuajëjo. Ëhi uvoromo God-are nunire riravoromo juhuonivo'i nosi dë vövöbajo'oho sanuamirovo'ejo.

²⁰ Jö sisë javuë'ëro dë vövöbajo'ere juhuonivë'oho no uvarueje: Nosí arijo'arije ma-bisemu garorovo'i God-ro no iosiramuiromo aho'obëhe gö barëjaje höjo.

²¹ Aganomë nosi jö sisëhuni nosi dë vövöbajo'ere bogo juhuonivë'oho God-are nuniro javuoromo biririvoromo mae riravarueje. ²² Mae riravoromo rabe rabe ua gavë'oho iae hesirire baejarueje rabëni hesi bëhoho hu bojamuade jöho ejahoromo huhu nimaje muoho vaejaruëro jië'ëro. ²³ Huhu bojamuade jöho aviëhije. Huro uövuadeje noro hesi Harihe Iesu Keriso-are iho-ho mae uehorovoromo huhu uövuadëhi ëhi göëro göho dë vövöbajo'e aho'o uehorovo'iröhego. ²⁴ Ae rahu God-are jöe gö gö ejahë'oho God'o gemuoro jio'i God-ro hesi dë vövöbajo'ere hijajeje. Ave jöho uehorovoromo ëhuro uvarueje: God-ro nosi dë vövöba-

jo'ere hijaje höjo hesi Aru'ahoho bojamuijë'ëro ëhu'ëro.

Keriso'o muorovarue aribövi jabesi mu sisëhu'o ave sa'a hesi mu sisëhu'o avoho goro'iröhe jöhoje.

4 Aganomë ae göëro göëro sarerivoromo sa'ae dinö'e dinö'e majëhibe jijihoromo uvoruomajeje: No God-are Aru'ahohuro jöho bojamuego majëhijarue höjo. Ëhuni ae göëhu ëhi uëvë'oho avoho gëromo gare jabumë mae God-are Aru'ahe baejë'ëro uëvego o hesi aru'ahe gö baejë'e jioruomego. ² Ave muoho garomo uvo'a'aruje: God-are Aru'ahëro jöho bojëmego majahuijarue höjo. Ae rahu ae huruoho majëhiromo uëvë'oho: Iesu Keriso a nosi sino jiajëhi ëhi rovë'e hö uëvë'oho God-hu bojamuaje Aru'ahoho baeromë'eje. ³ O ae rahu Iesuare jö bogo ëhi huruoho majëhijë'oho ëho bogo God-are Aru'ahoho baeromo majëhi'i a'i Keriso'o muorovaje a hesi aru'ahoho baeromo majëhijarueje. Jemë mami'e hejarijeje uëvamu: Keriso'o muorovaje ahuro rue'a'ajëjo. Röhu avevejö'oho ë a hesi sareri sareri'e muoho ave sa'are vaeruomajeje.

⁴ Hesi sareri sareri'e muoho vaeromo Keriso-are jöho sisë'i majëhijarueje. Iae ëhi ë'arujeje röhu nasi aboji harihu'e jemë God-are aribövieëro jëvë'ëro Keriso-are jö sisë'i majëhijarue aribövi jabesi muoho ruahö'öjë'e jëve. Ëhesi bëhoho jemëro God-are Aru'ahoho bae'i sa'a hesi mu sisë uehorovarue ariböviohuro Satan-are darugoho baeromë'eje. Röhu God-are Aru'aho hesi daruge jemesirire jiajohuro Satan-are daruge jabesirire jiajoho iosiramijë'eje. Ëhu'ëro jië'ëro jemëro Keriso-are jö sisë'i majëhijarue aribövi jabesi muoho ruahö'öjë'e jëve. ⁵ Ëaribövioho jabu ave sa'a hesi mu sisë uehorovarue aribövie jioruome. Ëhi jië'ëro ave sa'a hesi jö sisëho atego ave sa'a hesi mu sisë uehorovarue ariböviohuro ejëhoruomajeje. ⁶ A'i no ma-God-are aribövieu mu javue. Ëhi javuë'ëro ae rahu God gavë'ohuro ëhuro nosi jöho ejahuarueje. Ae rahu bogo God-are aribövi jëvë'oho nosi jöho bogo ejahuarueje. No garöhe di ariböviohuro God-are jö ejahuamu o ave sa'a hesi jö sisë ejëhamu gavë'oho ëhuro uvarueje: Ëho God-are Aru'ahëro jöho bojëmego majahui'i ëho sareri'e aru'aho sisëhuro bojëmego majahuijarue höjo.

No göëhu gö dë vövöbajo'e aho'o uehorovo'iröhe jöhoje.

⁷ Aganomë ë'ego no göëro gö dë vövöbajo'e aho'o uehorovo'iro. Noëhu göëhu gö ëhi uehorovë'oho ëho God-ro hesi uehoro maho nosi dë vövöbajo'ere bojamuego ë'arujeje. God-are aboji harihu'ëro javuë'ëro God mae gavarueje. ⁸ O ae rahu ae gö dë vövöbajo'ere bogo uehorovë'oho God bogo ma gavarueje rabëni God-ro dë vövöbajo'e aho'o uehorovemu uehorovavuaeje aëro jië'ëro. ⁹ Huhu uehorovavuaeje muoho aviëhi röjahuijadeje. Harihe gemu'oho sa'are nugö'öjajedeje huro i'ovavuego mae raromo'iröhego.

¹⁰ Göehu gö dë vövöbajo'e aho'o uehorovarue mu hesi bēhoho diehije. Noehu God dë vövöbajo'ere uehorovaroho ēho ma-bise'eje. Ēhuni göehu gö uehorovarue mu hesi bēhoho bogo ēhiohoje. A'i God-ro hesi dë vövöbajo'e aho'o no uehorovavuoromo hesi Harihoho nugö'öjadeje guomego nosi sisēho uehorovoromo vuonugo'iröhēni. Ēho böviohoje. Ēhuni God-hu ēhi no uehorovavuadoho ēho göehu gö uehorovarue mu hesi bēhohoje.

¹¹ Aganomē God-ro bōrōmo bēhe uehorovavuoromo ēhi ajamuijadeje. Ēhuni no göero göho ēhi uehorovo'ejo. ¹² Ae gö nosi nunoho God bogo gavē'e javue. Röhu göehu gö dë vövöbajo'ere uehorovē'oho God-ro nosi dë vövöbajo'ere hiro mo hesi uehoro maho bojamuego nosi dë vövöbajo'oho rarovavuajeje.

¹³ Ave jōho uehorovoromo ēhuro garomo uvarueje: No God'o gemuoro javuo'i hu nosi dë vövöbajo'ere hijaje hōjo. Huro hesi Aru'ahoho bojamuijē'ero ēhu'ēro. ¹⁴ No God-are Harihoho iae nosi nunēro gavē'e javue. Gavē'ero noro mae majēhiromo ae uēvarueje: Vavuohuro hesi Harihoho nugö'öjade hōjo sa'ae dinō'e dinō'e raromarue aribövioho baejēvoromo maro bamēvo'irōhego. ¹⁵ Ae rahu huruoho majēhiromo uēv'oho: Iesu iae God-are Harihe hō uēv'oho ēhi jiē'e aribövi jabesi dë vövöbajo'ere God hi'i jabumē God'o gemuoro jēvajeje. ¹⁶ Röhu iae no'o garomo mae uehorovoromo uvē'e javue: God-ro no mabēhe uehorovavuaje hōjo.

God hu dë vövöbajo'e aho'o no uehorovavuaje ahoje. Ēhuni ae rahu ae gö dë vövöbajo'ere uehorovo'i hijē'oho God'o gemuoro jio'i God-ro hesi dë vövöbajo'ere hijajeje. ¹⁷ God-hu hesi uehoro ma nosi dë vövöbajo'ere bojamuego rarovavuaje hesi bēhoho hujēji Kerisohu nosi mu mevo gövuamu no hesi nunire rivavē'oho no bogo juhuonivo'i a'i uvorōhego: Keriso jiajēhi no'o sa'are raromoromo ēhi jioje rovē'e javuajē uvoromo ēhuni avoho birivorōhego. Ēhuni God-ro hesi uehoro maho bojamuego nosi dë vövöbajo'ere rarovavuajeje. ¹⁸ No herovoromo uvē'oho: God-ro hesi dë vövöbajo'e aho'o uehorovavuaje hō uvē'oho no bogo hesi öriroho juhuonamijarueje. No herovē'oho God-are uehoro maehu rueromo nosi dë vövöbajo'ere rarovavuamu hejē'oho God juhuonamijaruoho vuonugo'i mae uehorovarueje. Ēhesi bēhoho no God juhuonamijē'oho no uvarueje: God-ro i'ue bojamui hesi hōjo. Ae rahu hu juhuonamijē'oho ēhi jiē'e aribövioho God-are uehoro maho jabesi dë vövöbajo'eroho bogo rarovēvajeje.

¹⁹ God-hu urimo nosi örire dë vövöbajo'ere uehorovavuadohuro ēhuro no hu'o ae gö'o dë vövöbajo'ere uehorovēvarueje. ²⁰ Ae rahu uvē'oho: Iae na God-are örire dë vövöbajo'ere uehorovaje hō uvo'i röhu hesi ö mueno'o gēromo bijönēgē'oho ēho hu ēma sarere uvajeje: Na God uehorovaje hōjo. Hesi ö mueno'e nunehu gēvajoho bogo uehorovēv'oho ēhuro God uehorovo'iröhohoho bogo eni jie hu God bogo nunoho gavajēro jiē'ero. ²¹ Ēhu'ero God-ro ave jōho bojamuiromo uövuē'eje: God nasi örire uehorovev'oho

ho jemesi ö mueno'ohu'o dë vövöbajo'oro uehorovēvorējo.

God-are Harihu mae uehorovo'irōhe jōhoje.

5 Ae rahu mae uehorovoromo uvē'oho: Iesu hu bōrōme namiromo ajamujaje ae hō uvē'oho ēhi jiē'e aribövioho God-are aboji harihu'e jioruome. Ae rahu vavu dë vövöbajo'ere uehorovē'oho ē vavu hesi aboji harihu'ohu'o dë vövöbajo'ere uehorovēvo'anue. ² Ēhuni no ave jōho uehorovoromo ēhuro iae garomo uvarueje: No God-are aboji harihu'oho dë vövöbajo'ere uehorovēvarue hōjo. No God dë vövöbajo'ere uehorovoromo hesi jōgoru ejahē'ohuro ēhuro no garomo uvarueje: Hesi aboji harihu'ohu'o uehorovēvarue hōjo. ³ God dë vövöbajo'ere uehorovē'oho ēhuro iae no God-are jōgoroho ejaharueje. God-are jōgoru ejahē'oho ēho bogo i'u'ehuue. ⁴ God-are aboji harihu'e aho'obēhe sa'are mu sisēho birivoromo ruahö'öjarueje. Ruahö'ö'irōhe hesi öroho no Iesu mae uehorovaruhuro ēhuro ruahö'öjarueje. ⁵ Diehi jiē'e ariböviohuro sa'are mu sisēho ruahö'öjarueje. Ae rahu uvē'oho: Iesu hu God-are Harihe hō uvē'ohuro ēhi jiē'e ariböviohuremu sa'are mu sisēho ruahö'öjarueje.

God-hu jō mae majahuijēgo no heromo ēhuro Keriso mae uehorovarue jōhoje.

⁶ Röhu sa'are rovade aho iae Iesu Keriso jiajeje. Ēahuro rueromo jovo maēro bapataeto vaejamu köho rueromo guomadeje. Bogo rueromo ma-bapataeto vaejadohemuje. A'i hu jovo maēro bapataeto vaejamu ijonö hesi köho rueromo guomadeje. Huhu ēhi ē'ade jōho God-are Aru'ahohuro iae mae majahuijajeje ē Aru'ahoho sareroho bogojio'i ma-maemu jiē'ero. ⁷ Jōe niö'i gemu no heromo Keriso mae uehorovarueje ⁸ Aru'ahēhu majahuijaje jōho jovehu bapataeto vaejade jōho kö rovade jōho. Ējōho niö'i gemu bēhe gemuohoje. Ēho heromo mae uehorovarueje. ⁹ Ma-äremu jō ma majahuijamu hejē'oho noro ēho mae uehorovarueje. Röhu a jabesi jōho ma-bise'e jio'i God-hu jō mae majahuijajoho ēho bōrōmohoje. Röhu God-ro hesi Harihu hesi jōho ēhi ma-mae majahuijē'eje. ¹⁰ Ae rahu God-are Harihu mae uehorovē'oho ēhuro dë vövöbajo'ere uehorovoromo uvarueje: God-hu hesi Harihu hesi jō majahuijadoho iae mae hōjo. O ae rahu God-hu majahuijade jō bogo ma uehorovē'ohuro ēhuro uvoruomajeje: God hu jō sarere jōvaje ae hōjo. Ēhesi bēhoho God-hu hesi Harihu hesi jō majahuijadoho jaburo bogo ma uehorovaruēro jiē'ero ēhioho uvoruomajeje. ¹¹ God-hu hesi Harihu hesi jō mae majahuijade hesi bēhoho aviēhije. God-ro darugoho bojamuijē'eje noro baeromo nosi aru'ahoho i'ovoromo ioro'ioremu mae raromo'irōhego. Ēdarugoho God-are Harihu hesirire jie. ¹² Ēhu'ero ae rahu Harihohu'o gemuore bimuvē'oho ē darugoho baeromo hu'o gemuore mae hijajeje. O bogo God-are Harihohu'o gemuore jiē'oho bogo ēhioho maho hijajeje.

Ioro'ioemu mae raromo'iröhëro gavarue jöhoje.

¹³ Naehu jemesi örire jajivaje hesi bëhoho jemëro garomo uvo'irarijego: Iae no maro raromaruoho ëhi ioro'ioere gemu raromobe va'ejarë uvo'irarijego. God-are Harihu mae uehorovarue aribövioho jemë uëve. ¹⁴ Ave jöho uehorovoromo ëhuro no birivoromo hesi nunire riravoromo jöho majahijarueje. God-hu rabe rabe bojamui'i nimajoho noehu ua gavë'oho iae hu ejahuajeje. ¹⁵ Noehu ua gavë'oho iae ejahuaje hö uvaruëro jië'ëro ëhu'ëro no uvarueje: No ua gavë'oho bojamuego baejarue höjo.

¹⁶ Ae rahuaro ga'irane Christian ö mueno'ehu mu sisë vaeromo bogo sisëroho va'o hesi jioruomamu gëvë'oho jero God ua ganego huro jabesi sisëho ajëmiromo daruge bojëmego maro raromo'iro. Na uaromo ë'e mu sisë vaeromo bogo sisëre va'o hesi jio'amaje ariböviohuni God ua ganëjo. A'i mu sisë gö vaejë'oho sisëro va'o hesi javue. Na bogo uave: Jero ëhi jië'e ariböviohuni God ua ganëjo. ¹⁷ God-hu bijöni-

maje muoho aho'obëhe vaejë'oho ëho sisëje. Röhu mu sisë gö vaejë'oho no bogo ëhuro sisëroho va'o hesi javue.

¹⁸ No garomo uvarueje: Ae rahu God-are aboji harihu'e javuë'oho mu sisëho bogo vaemu vaejarue höjo. God-are Harihohuro tugohahuego A Sisëho nosi öriroho bogo ijumavuaajeje.

¹⁹ No garomo uvarueje: No God-are aboji harihu'e javuo'i sa'are mu sisë uehorovarue aribövie aho'o jabumë A Sisë hesi darugoro raromarue höjo.

²⁰ O no garomo uvarueje: God-are Harihohuro ruero mo uehoro maho bojamuijë'e höjo ëhuro noro God garöhego God gemu hu mae jiajoho. No hu'o gemuoro javuoromo hesi Harihe Iesu Keriso'o gemuoro javue. Ëaho gemu God mahoje. Huro ajamuego no ioro'ioere gemu mae raromarueje.

²¹ Nasi aboji harihu'e avoho mueberovore. Nadi uvore: Inöme bövie bise'e masije höromo nuninöho bamo'i God dejonöho bamore. Ahia mino'e.

2 JOHN

Aëro uvoruomajeje: Jö jabesi örire jajivade ekaresiaehu ame gemuore raromaruë jöho John-ro huotovoromo uhu'e magonahehu aboji harihu'e söromo gemuore raromaruëhi ëhi jajivade höjo. O verse 13-re John-hu hi-jade amore ekaresia jabesi jöho huotovoromo uhu'e uvade magonaho hesi ö hesi aboji harihu'o jönö'e ëhi jajivade höjo.

1 O asë'e aboji harihu'e gagovoromo gemuore raromaruje magonahoho God-ro hesinö javojöro baejavë'e magonahe jave. Ekaresia jabesi a duvahoho naro jemesi örire jejëmiye. Jemë'o no'o God-are jö maho uehorovoromo ëhi gemu uehorovobe va'ejo. Ëhuni na bogo ma-döëremuoho uehorovëvo'i dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvajeje. Bogo na gemuoho a'i God-are jö ma gavarue aribövioho aho'obëhe jabu'o ëhi gemuoho uehorovëvarueje.

³ Noro God-are jö maho ejahoromo göëro gö dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvo'iramu God Vavuohu'o hesi Harihe Iesu Keriso'o noni vavaenimoromo ajamuiromomo huë mae bojamui'ë'e.

God-are jö mahemu ejahoromo dë vövöbajo'e aho'o uehorovo'iröhe jöhoje.

⁴ Na hejodeje uevamu: Vavuehu uövuadëhi jasi aboji harihu'o ioro'iorohuro God-are jö mahemu ëhi ejaharue höjo. Ëhi hegoro nimoroho avohodeje. ⁵ Ma'ino röhu ave jögoru jajivo'ië'ajoho bogo i'ehu jjo'i mami'e aevo'i hebe rovere jögorohoje. Naro uëve: Ë'ego no ae aho'obëhe göëro göho dë vövöbajo'ere uehorovo'irarëjo. ⁶ Göehu gö dë vövöbajo'ere uehorovo'iröhe hesi bëhoho ëho God-are jögoroho ejahë'e raromo'ejo. O God-are jögoru hesi bëhoho ëho mami'e aevo'i hebe rovarijëhi ëhi jemë göehu gö uehorovë'i raromo'irarijohoje.

⁷ Röhu a sarerëmiarue aribövie aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e sareri jöho majëhibe jijihoromo uëvarueje: Iesu Keriso bogo a maho rue'i aru'ahëro rovade höjo. Ëhi majëhijarue aribövioho Keriso'o muorovoromo ae sarerëmiarue aribövie jioruome. ⁸ Ëhuni avo'avoho mueberovore. Sareri'e jö bogo ejëhë'oho ëhuro mu vaebe rovarije suvorocho bogo boremi'ö'i bae barë'aruje.

⁹ Ae rahu Keriso-are jö bogo ma'eno titimo'i aruëre anumëre ëma jijihë'oho ëhi jië'oho God rumo'e aribövie jioruome. O ae rahu Keriso-are jö ma'eno titimë'oho God Vavuohu'o Harihohu'o jaburo niö'iro ëhi jië'e ariböviohu'o gemuore jjarueje. ¹⁰ Ae göehu jemesirire ö'oromo Keriso-are jö jiajëhi bogo ëhi majëhijë'oho nadi uëre: Ruehëjo. O nadi jejëmiye. ¹¹ Ae rahu jejëmiye'oho ëhuro iae jemë jabu'o bimuvoromo jabesi mu sisëho vae'a'aruje.

Ijo tugoho'i jöhoje.

¹² Na jöe aho'obëhe jajivo'irodoho röhu bogo jajivo'ejo. Na nege ö'oromo jemë'o na'o jöho majahirovoröhëni. Ëhi jië'ohuro ëhuro jemë'o na'o sisë maro nimoroho'ejo.

¹³ God-hu baejade magonahe jasi öe hesi aboji harihu'oho jaburo jasi örire jejëmiye. Ahia mino'e.

3 JOHN

1 O asë'e nasi isio Gaius God-are ekaresia jabesi a duvahoho naro jasi örire jejamije. Na bogo ma-döëremuoho uehorovavo'i nasi dë vövöbajo'e aho'o uehorovavajeje.

² Isio na nege jasi sino haho'ohu'o muohu'o mamabëhe javojöro. Iae na gave jasi dë vövöbajo'oho avevejö'oho mae javo'ego. ³ Èhesi bëhoho Christian ö mueno'ëro rueromo uevareje: Gaius hu God-are jö mahemu ejahaje hö uevamu heromo nimoroho avohodeje. Èho iae maeje. Majae ëhi ja God-are jö mahoejahë'e raromanueje. ⁴ Mu göëni göënioho na mabisemu nimoroho'i aehu uevë'oho: John jasi Christian aboji harihu'ohuro God-are jö mahoejahë'e raromaruë uevamu hejë'oho na nimoroho avohajeje.

Gaius-hu mu mae vaejamu John-hu rajahijade jöhoje.

⁵ Isio jero mabëhe birivoromo Christian ö mueno'oho ajëmijanueje. Öre gö jioromo rovere Christian ariböviohu'o huë mae bojëmijanueje. ⁶ Èariböviohuro rueromo ekaresiae aho'o uövuareje: Gaius-ro nosi örire huë mabëhe bojamuijade höjo. Röhu God-hu nimajëhi jaehu bövi bise'o jabumë ajëmiromom rëmö'öjamu örire va'ë'oho èho iae mae jio'ë'e. ⁷ Èhesi bëhoho God bogo ma uehorovarue aribövi jabesiroho suvuoroho bogo ujuohë'e ëma ri'öromom va'ë'ejö Keriso-are jöho baeromom jijihoi'iro. ⁸ Èhuni Christian aribövioho noro jabumë ajëmi'ejo èhuro no jabu'o bimuvoromom jö ma majëhijarue hesi muoho vaeröhëni.

Diotrephes'o Demetrius'o ë ae niö'i jabesi jöhoje.

⁹ Naro jasi ekaresia jabesi örire jö harihe jajivodeje. Jajivodoho Diotrephes hu böröme vae'i nimë'ëro nosi

jöho bogo ejahuajeje. ¹⁰ Èhu'ëro jië'ëro na ö'ë'oho huhu vaejaje mu sisëho huruoho majëhi'ejo ekaresiae aho'o heromom uehorovoromom röhego. Huro nosi jöho huotovoromom uëvajeje: John-mëro èhi jië'e mu sisëho vaejarue höjo. Hu bogo èhemuoho ë'i Christian ö mueno'ehu ö'ë'oho bogo rajëhiromom baejëvajeje. O ae göehu ajëmi'i nimë'oho huro ahëvoromom uëvajeje: Jemë ë aribövioho ajëmi'i'e jëvaje rori'o va'ohëjo. Va'oromom nadi ijohom Keriso rajahijarue osarohom ruerëjo.

¹¹ Isio aehu mu sisë vaejaruëhioho nadi èhioho vae'i a'i mu ma vaejaruëhi èhi vaene. Ae rahu mu mae vaejë'oho èho God-are aribövie jioromom. O ae rahu mu sisë vaejë'ohom jabu God bogo gavë'ejö.

¹² Röhu ae aho'obëhe uvoromomajeje: Demetrius hu a mae höjo. Iae hu mu mae vaejaje aeje. Ae aho'o hu garomom èhi uvarueje. Iae no'o uvarueje: Hu a mae höjo. Röhu ja'o gavanueje no jö maemom majëhijego. Èhu'ëro Demetrius-are jö majëhijaruohom èhu'o iae maeje.

Ijo tugoho'i jöhoje.

¹³ Na jöe aho'obëhe jajivo'irodohom röhu bogo jajivo'ejo. ¹⁴ Na nege ma-burëro ö'oromom ja garomom ja'ona'o jöho majahirovoröhëni.

¹⁵ Huë mae hine. Ja huë baejavarue aganohom jaburo jasi örire jejamijö. O nasi aganohom aho'o gemom gemom jejëmijode höne. Ahia mino'e.

JUDE

1 Iesu Keriso-are mu vaejahaje aho James-are öe Jude naro jemesi örire jejëmiye. God Vavuohuro jemë hesinö jëvojöro uëvë'ëro jemë dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvoromo Iesu Keriso-are burure rëmë'e-je.

² Na nege God-hu jemëni vavaenimoromo huë mae bojëmiromomo rajëhijaje muoho jemë herovo avoho'irarijego.

Sareri'e jö røjëhijarue aribövi jabetesi jöhoje.

³ Aganomë God-hu mare bamavuade jöho jemë'o na'o gemuoho uehorovarueje. Èhesi jöho na jajivo'i nego avohadeje. Èhi negamu röhu uvodeje: Èjöhö vuonugo'i jögoru gö jajivë'o'ho iae mae höjo öre gö bogojevë'ego. Èhesi bëhoho God-ro hesi aribövioho jöho røjahuijadeje noro ioro'ioeremu mae uehorovo'iröhëgo. Röhu ë jöho a ioro'iorëro huotohuotovoromo røjëhijö. God-are jö huotohuotovoromo røjëhijaruohuni ëhuni jabetesi sareri'e jöho biririvoromo aho'irarijego jajivo'irögoru uvodeje. ⁴ Èhesi bëhoho aëro jabetesi mu sisëho gurihi'i ekaesia jemesi gemuore ro buarohoruomë'eje. Jemë'o buarohoruomë'ëro God bogo ma uehorovo'i a'i sareri'e jöho majëhiromomo uëvarueje: Jemë öehu jijihanovë'o'ho iae mae höjo God huë baejëvaje ae jjië'ego. Èhi uëromomo Iesu nosi Bada hu gemuehu bëröme vaejavuaje ë aho jabumëro bijönimoruomajeje. Èhi jjië'e aribövioho i'ue baeromomo sisëro va'oruomoröhëgo God-are surire jöho èhi uvë'eje.

⁵ Ave jö naehu jajivo'ië'ajoho jemëro he barëjë'e jëve. Röhu na maho uë'i nege jemëro avoho uehorovo'irarijego. Israel aribövioho Egypt sa'are sisë'i raromamu Badaro ajëmiromomo mare sö ujuoho rovade höjo. Èhi ë'ade höjo röhu ijönöhö ae rahu bogo ma uehorovaro'ho huro i'ue mana bojëmamomo sisërëjëvade höjo. ⁶ O anera jabetesi jöhu'o uehorovore. God-hu bojëmade muoho anera ioro'iorohuro bogo biririvoromo muebe'irögoru jabumë raromomo'iröhë röhoho vuonugo'i jabetesi mue gö baejare höjo. Èhi'amu God-ro ioro'ioeremu tövëvoromomo ramoramom'ere taemëvo rëmë'e höjo maja bërömhö rovego uëröhëro: Sisë jëvaje sisëro va'ohëjo. ⁷ O Sodom amohu'o Gomorrah amohu'o jabetesi bëhire jiaje amo ioro'iorohu'o èho jabetesi jöhu'o uehorovore. Jabu'o mu sisë bëhe vaeruomade höjo. Mu sisë vaeromomo öëro jijihanovoromomo a'o a'o sihorovoromomo mue gö gö vaeruomade höjo. Èhi'amu God-ro i'ue mana bojëmiromomo vënoho nugö'öjamu ioro'ioeremu ravo'amade höjo aëro garomomo

uvoröhëgo: God-ro èhi jjië'e i'uocho sisë'e aribövioho bojamui'ajëjo.

⁸ Èhi jjië röhu jemë'o gagovarue ariböviohuro èhi jjië'e mu sisë gemuoho vaejarueje. Jabumëro uvarueje: Ni-a'ovo'iraeromomo gavaruëhi èhi ömë'o'ho mae höromomo va'inumio'e muoho vaeromomo jabetesi sino haho'o'ho iju-morovarueje. Jögoru masijoho bijönimarueje. Aji'e aribövioho ö'idöre raromarue jabetesi jöho sisë'i atarueje. ⁹ Jabu èhi sisë'i atarueje röhu urimo Michael anerae bërömo namijajoho bogo èhioho sisë'ioho jövadeje. Èhesi bëhoho Moses guomamomo Michael'o Satan'o èhi di aehu Moses-are sino bae'iröhë jöho aho'ahamirovarueje. Jöho aho'ahamirovoromomo Michael bogo biriri'övoromomo jö sisëho majahiromomo nibejahi'irögoru ma-uavadeje: Na jöho bogo ua'ejöjo. Jaehu sisë ë'anue jöho hesi Badaro majahi'ajëjo. ¹⁰ Èhi jjië'e sanu'e jö jövadoho röhu jemë'o gagovarue ariböviohuro bogo èhioho ato'i a'i bogo ma hejarue gavarue jöho ëma sisë'i atarueje. Sisë'i atoromomo simano rumo'e mahu urejehu jijiharuehi jabumëro èhi bogo uehorovë'e jabetesi nimarue muoho ëma vaebe jijihoromomo èhuro sisërërovarueje. ¹¹ Jabuhu i'ue bae'iröhë majaho iae rue'ë'e. Jabumë a mamie niö'i gemu urimo raromaro'ho va'ëne jëve. A mami ae Cain-hu hesi nimoromomo ëma ë'adëhi jaburo öre gemuore jijiharueje. O Bal-aam-hu moniemu uehorovoromomo sareri'e mu a røjëhijadëhi jaburo èhi jjië'e muohuremu vaejarueje. O Korah-hu biriri'övoromomo God-are jö ahamu guomadëhi jaburo God-are jöho èhi aharueje u'emu vuovëvoröhëgo. ¹² Jemëhu huë baerovo'i gemuore gagovoromomo i ue'ahë'iroho ë aribövioho jabu'orovarueje. Rueromomo bogo juhuonivo'i ma-biriri'övoromomo nimoröhë'i iohö jövohö mahunö'e ue'aharueje. Èhi jjië'e sisëho ë'ego èhuro niögu suhi'ere va'inumio'ho jiajëhi jabetesi aru'ahohö èhi va'inumio'e jëvego huë sisë baejarueje. Jabumë ae gö bogo ajëmi'i jabetesi sivue ajamirovarueje. Jabumë èni rumo'e sue burehu bava'ego sa'a bogo rihu bojamajoho va'ëne jëve. Jabumë ijo saho va'ëne jëve. Ijo saho jabetesi bajo rae maja rovë'iroho bogo raejarueje. Bogo raejego aëro umoromomo dirumohu'o jahego ioro'ioeremu sisërëjajeje. Jemë'o gagovarue aribövioho èhi jëve. ¹³ O jovehu va'inumio'ho gatogato hasaromomo ionire a nunire bu'öjajëhi jabetesi sisëho èhi a nuniro ma-va'orahoro vaejarueje. O ara'ehu vëni ioromomo bio baeromomo va'ajëhi jabumë èhi jëvanove. God-hu nugëhade ramoramomo sisë mare jjië'ire ë rireromomomo ioro'ioeremu raromomo'ë'ö. ¹⁴ Jemë'o gagovarue èhi jjië'e a sisë jabetesi jöho Enoch-ro ae majëhijadeje. Adam-are ujehu jiohe

rovadoho ro iae Enoch hu number 6-ho jiadeje. Enoch-ro sisë aribövi ijonö diehi jëvoröhe jöho urimo ae majëhiromo uëvadeje: Jemë'o garëjo. Badaro hesi anera maho aho'obëhe mae jabu'o gemuore rue'a'ajëjo ¹⁵ ae aho'obëhe mevavuo'iröhëni gö'i mae o sisë javuego. Mevavuoromo God bijönimoruomaje ae aho'obëhe uëröhëni: God nasi örire bijönegoromo ëhi jïë'e mu sisëho vaejëvarije höjo. Na bijönegoromo nasi jöho sisë'i bëhe atarije höjo. Èhuro jemë sisë'e aribövie jëvaje sisëro va'ohëjo. Èhi mevëvo'iröhëni Bada rue'a'ajëjo.

¹⁶ Röhu jemë'o gagovarue ariböviohuro nibejëhiromo a jöho aruëre anumëre ëma vaerovarueje. Jabesi sinehu nimajëhi ëhi jijiharueje. Jabesi sivue uehorovoromo dö mare bamorovoromo jö huhe atarueje. Ae gö sanusanuëmijarueje èhuro jabuhu nimaruëhi ëhi ë'oruomajöro. Èaribövioho ëhi jïë'e aribövie jëvë'eje.

Avo'avoho birivoromo raromo'iröhe jöhoje.

¹⁷ Röhu aganomë jemëro ave jöho uehorovore. Nosi Bada Iesu Keriso-are apostle ariböviehu mami'e majëhinövare jöho uëve. ¹⁸ Majëhiromo uëvareje: Ijo tugoho'i jioröhe majaho dunovo'iramu aëro rueromo God-are jöho sivoromo hu bogo uehorovë'e jabesi sinehu nimajohemu vaebe jijihoruomo'ajëjo.

¹⁹ Èjabuhu uëvare ëhi jïë'e ariböviohuro ëhi'oromo jemesi ekaresiaho adovëvarueje hahagu hahagu jëvojöro. God-are Aru'ahoho bogojëvë'ëro jabesi sinehu nimarue muohemu uehorovarueje. ²⁰ A'i aganomë

jemëro God-are jö mahuremu uehorovarujoho birivoromo gö'o gö'o mae uehorovobe va'oromo God-are Aru'aho hesi uehoroho baeromo God-are öroro jöe atonövore. ²¹ Hu jemesi örire huë baejëvaje jiaje èhuni nadi vuonugo'i hu'o gemu mae raromoro. Raromoro muebere nosi Bada Iesu Kerisoro jemesi jöëni vavaenimoromo ajëmego èhuro ioro'ioeremu maro raromo'irarije.

²² Ae göëro uvoruomajeje: Na Keriso-are jöho mae höjo o ëma jöe höjo. Èhi jïë'e ariböviohuni vavaenimoromo ajëmire. ²³ Sisëre va'arue örire ae göehu jijihoromo vënire ravorovanovamu gëvë'oho ma-burëro baejëvorego mae jëvo'i. Ae göehu mu sisë vaejamu gëvë'iroho vavaenimoromo ajëmirego jabesi sisëho vuonugoruomo'iro. Röhu ëhi ajëmijë'oho gavë'i ajëmiromo jabesi sisëho goro avohore. Jabuhu ömarue muoho iëmijego jemë'o ëhi ömojöëni uëve.

God mabëhe rajahijarue jöhoje.

²⁴ Iae God eni jïë'e aego mabëhe ua'ejo. Jemë guare bejëvo va'ojöëni ma'enëgoromo søjëvo va'oromo huhu hijaje aji mare rëmego nimoroho avohë'i maemaemu riravo'irarijoho hu eni jie. ²⁵ Hu A Börömo God gemuje. Hu no maro bamavuaje aeje. Èhuni no Iesu Keriso nosi Badare jöëni rajahiromo hesi örire ua'ejo: Jasi ihoho dö maro höjo. Daruge eni javë'e ae javajëjo. Böröme namiromo jasi darugëro bövie bise'e aho'o mae muebe'amanue höjo. Èhi jiemu jioberovanoho jaruvo ëhi javajoho ëhi jiemu jiobe va'a'anuejo. Iae mae. Ahia mino'e.

REVELATION

Aevo'i jajivare jöhoje.

1 Aveho urimo subivahuadoho Iesu Kerisohu hu-ruohoromo röjahuijade jöhoje. Ēröjahuijade jöho God-ro Iesu bojamađeje huro hesi mu vaejaharue aribövioho röjahuijago noro garomo uvoröhego: God-ro nimo'ego majae ijonö ähi ähi jië'e muohuro nosi örire rue'ië'ajëjo. Ēijonö rueröhe mu hesi jöho Kerisoro nosi örire röjahui'i nimoromo hesi aneraho uavamu huro barueromo John God-are mu vaejahaje aho röjahijadeje. ² God-hu jövade jö Iesu Kerisohu mae röjahijamu John-hu gavadoho aho'o huhu mae jajivo barëjadoho aviaje. ³ Ae rahu ave surire jö adahë'oho o ave God-are örire jioromo rovade jö heromo rabe rabe jajivadoho äho ejahë'oho iae huë mae bae'a'anue maja börömocho dunovë'ero.

John-hu God-are ekaresiae amo göre göre raromaruo-ho jejëmijade jöhoje.

⁴ O asë'e ekaresiae aho'obëhe 7 Asia sa'a hesi uhure amo göre göre raromobe rovarujohumë John naro jemesi örire jejëmiye. Na nege God mami'e ähi jië'ero hiemu hibe rovë'ero jaruvohu'o ähi hijaje röhu ijonö ähi gemu hiemu hibe va'iröhe ä ahuro jemë huë baeromo ajëmijago maro raromo'irarijago. O na nege God-hu döre hijaje röho hesi nuninö raromarue Aru'a-he aho'obëhe 7 äho jabu'o ähi gemuho jemesi örire ajëmi'iröhego. ⁵ O na nege Iesu Kerisoro Vavu hesi jöhuremu ma-mae majahuibe rovë'ero guomoromo huro aevo'ioho ri'öromo hijë'ero a masijo ioro'oro ave sa'a muebejaruoho iosirëmiromo böröme namiromo muebejövaje ä aho hu'o ähi gemuho ajëmi'iröhego.

Keriso hu mabëheje. Huro nosi örire uehorovavua-jëro jië'ero hesi köho otehoromo guomorovoromo ähuro nosi sisëho u'ovahuadeje. ⁶ U'ovahuoromo ajamuiromo nosi ihoho döro bamahuamu ähuro no masije riravoromo priest muoho baejë'e javue noro Kerisore Böröme o Vavue God-are muoho vaenövoröhëni. Ähi ajamuijë'ego ähuni uvo'ejo: Hesi ihoho gemu börömocho höjo. Daruge aho'o hesiriremu höjo. Ae aho'obëhe no ähi uvemu uvobe va'ejarejo. Iae mae.

⁷ Gare. Iae hu suehu'o gemu mae ruvebi'ië'e. Ruvebi'iramu ae aho'obëhe röhu hu anare aribövioho jabu'o nunëro garuomö'e'e. Garomo sa'ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoruomö'e'e. Ējöho iae mae. Iae ähi jio'ë'e.

⁸ Bada God-ro uëve: Na urimo ni'i'ivevadoho röhu ijo tugoho'ioho ähi gemuho jevo'ajëjo. Mami'e jiobe

rovadoho röhu avevejö'oho ähi jioromo röhu ijonöhu'o ähi jiobe va'iröhe aho daruge aho'o jië'e aho God-ro ähi uëve.

John-hu nia'ovo'iraeromo Keriso gavade jöhoje.

⁹ Röhu John na jemesi agane gemuho jeve. Jemë'o na'o Iesuare ae gemuohuro javuë'ero na jemë'o havoromo huë vavaene baeromo God-are aharire jiajëro hesi ajoho baeromo baberumi namijajeje. Na motu-motu hesi ihe Patmos ä remë'ejö rabëni God-hu jövade jö Iesuhu ma röjahuijadoho naehu majëhijajohuni. ¹⁰ Naro Patmos sa'are hiromo hura börömocho Bada uehorovarue majaho rovamu iae God-are Aru'ahohuro rumorovevoromo uehore bojemamu hi'i hejodeje nasi dejonö jö'o ögohuro hëgö va'ëne ma-darugo'o rovavamu. ¹¹ Jö'o ögohuro ma-darugo'o rueromo uevavohijo: Mue gö gö ga'amanuoho suri surioro jajivonëjo. Jajivoromo ekaresiae aho'obëhe 7 jabesi öroro nugö'önego adahego hebe va'irarëjo. Ephesus amo rajo ekaresiae Smyrna amo raje Pergamum amo raje Thyatira amo raje Sardis amo raje Philadelphia amo raje Laodicea amo raje äho jabumëro adahobe hebe va'irarëjo.

¹² Ähi jövamu hejë'i hunuorovodeje rahuhu na'o jöe jövajoho ga'i. Ä'i gavodeje iro bahijarue gije aho'obëhe 7 gold-ehu avoho'amë'oho ä momorö'öjamu ¹³ o iro bahijarue gije riravaje ririre a ma va'ëne aho niögu ägobövi ba'amamu hörohu'o utahë'e gold-ehu avohë'e hisioho vinebire muoho taemë'e ähi namijamu.

¹⁴ Äa hesi simanohu'o simano uohu'o ajivoromo sa buse jahanovë'e jiohijo. Hesi nunoho vënëro höduvanovohijo. ¹⁵ Hesi höroho ajanie vënëro ravoromo ajivanovohijo. Huhu jö jövajoho jövëro ruomanovoromo ma-darugo'o uvavohijo. ¹⁶ Hesi övo mare jije aho'obëhe 7 jio'amohijo. Hesi jö'ore kaejö äge anie ruë jio vië jië'e anio ma-ma'e jiohijo. Hesi nu ano'oho majaehu höröromo ajivego gavaruëhi ähi ajivë'e jiohijo. ¹⁷ Ajivë'e jiamu gavë'i juhuonivoromo hesi höru'ere bejivoromo hesi bëhire ae guomë'ohuro raromanovodeje. Raromamu hesi övo mahuro nasi sinore bamehoromo uevadeje: Nadi juhuonivëjo. Na aevo'i jevadoho röhu ijo tugoho'i jevo'ajëjo. ¹⁸ Na birivoromo hijaje ae jevajëjo. Urimo na guomevade höjo. Röhu gevëjo. Na ioro'ioyemu hiemu hijajëjo. Ioro'ioyemu hiromo darugoho baejë'ero ähu'ero naehu uëvë'ohuro äëro vuovoromo vuovë'e ariböviehu va'o raromaruire ä va'o raromarue höjo. O bogo uëvë'oho bogajo. Na ähi jië'e eni jevë'e ae jevajëjo. ¹⁹ Ähuni jaruvo jiaje muohu'o ijonö rueröhe muohu'o jaehu ga'amanuoho

ëho jajivo'amonëjo. ²⁰ Röhu jije aho'obëhe 7 nasi övo mare jio'amamu gavane hesi jö subivahadoho o gold-ehu avoho'amë'e iro gije aho'obëhe 7 ga'amane ë hesi jö subivahadoho ë jöe niö'i jabesi bëhoho ma-sama'e huruoho majahi'ië'ajëjo. Jije aho'obëhe 7 jabesi bëhoho ekaresiae 7 jabumë muebejëvobe va'arue anerae jio'amajëjo. O iro gije 7 jabesi bëhoho ë ekaresia 7-ho jiobe va'ajëjo.

Iesuhu Ephesus amore raromarue ekaresia jabesi örire nugö'öjade jöhoje.

2 Röhu Ephesus amore raromarue ekaresia jabu'o hiromo muebejëvaje anera hesi öroro ave jöho jajivonego ekaresiae aho'o he'irarëjo. Jajivoromo uënëjo: Nörö böröme namiromo jije 7 övo mare ma'eno'amë'e iro gije 7 jabesi ririre hi juvaje aho nöröro jöe majëhi'irögoro ë'ajëjo. Uënëjo: Nöröro uvajëjo: ² Jemesi muoho iae na gëvajëjo. I'u'e mu masijoho u'urume vae'ego gëvajëjo. O sisë aribövioho jemëro bogo ma-nunëremuoho gë'i ahëvo'ego gëvajëjo. Aëro jemë sarerëmiromo uëvare höjo: No apostle javuajë uëvaroho jemëro jabesi muoho mevoromo gëvarije höjo jabumë bogo apostle maehu jëvamu. ³ U'urume vaejë'e jëvajëjo. Nasi jöëni vavaeni böröme bæjë'e jëvajëjo röhu bogo u'uvëvë'e höjo. ⁴ Ëhi jëvohijajo röhu avehuremu gë'ihöromo na bijönegajëjo. Rabëni jemë aevo'i rajehi avoho'ego gënövödëhioho avevëjöhö bogo ëhioho ë'ego gëvajëjo. ⁵ Urimo dë vövöbajö'e aho'o rajehinövarijoho avevëjöhö u'uhëhanovajoho ëho uehorovoromo sisëho vuonugo'i huotorovoromo urimo ë'onövarijëhi ëhi ë'onövorëjo. Bogo ëhi ë'ë'oho naro ö'oromo jemesi iro gijoho rori'o bava'ejöjo. Bogo huotorovoromo avoho rajehijë'oho iae na ëhi ë'ejöjo. ⁶ Iae ëhi höjo röhu aviëhi ë'arujoho iae mae höjo. Nicolaus-are ijore ijore jijiharue aribövi jabesi mu sisë naehu bijönimajëhi jemë'o ëhi gemuoho bijönimaruje höjo.

⁷ Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho nasi Aru'ahehu ekaresia majëhibe rovaje jöho heromo avoho uehorovonëjo.

Ae rahu biririvoromo mu sisë ruahö'öjamu gavë'oho Iesu naro ja ua'ejöjo a i'ovëvo'iröhe ije God-are mure namijaje hesi bajoho i'iranego. Ahia mino'ëjo.

Iesuhu Smyrna amore raromarue ekaresia jabesi örire nugö'öjade jöhoje.

⁸ O Smyrna amore raromarue ekaresia jabu'o hiromo muebejëvaje anera hesi öroro ave jöho jajivonego ekaresiae aho'o he'irarëjo. Jajivoromo uënëjo: Aevo'i jiadoho ijo tugoho'i jioröhe aho guomadoho röhu ma-ho i'ovade aho nöröro jöe majëhi'irögoro ë'ajëjo. Nöröro uvajëjo: ⁹ Jemesi huë vavaenoho iae na gëvajëjo. Jemë ave sa'a hesi mae sisë bogojëvajohu'o gëvajëjo. Röhu dë vövöbajö'o uhure bövi mae bæjë'e jëvajëjo. Amo jemë agëvarue aribövi jabesi jö sisëho ëhu'o gavajëjo. Jaburo uvarue höjo: No Jew raje javuajëjo röhu Jew rajehu God-are aribövi jiaruëhioho jabumë

bogo ëhioho jio'i Satan-are aribövie jioruomajëjo.

¹⁰ Jemë vi'ehe huë vavaene bæ'ië'arujoho nadi juhuonivorëjo. Gahëjo. Iae Satan-ro ae uë'a'ajëjo jaburo jemë ae gö gö savoji gagore ba'amëvego huro jemesi dëho bijioho gëröhëro. Ëhi'o'iramu huë vavaene bæbe va'ojuvo majae ma-bisemu barë'iramu barëjëho'ajëjo. Röhu biririvemu biririvamu vuovëvë'iroho ioro'ioremu raromo'irarije suvuoroho naro bojëmi'ejöjo ruahö'öjarijohuni.

¹¹ Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho nasi Aru'ahehu ekaresia majëhibe rovaje jöho heromo avoho uehorovonëjo.

Ae rahu biririvoromo mu sisë ruahö'öjë'oho sinoho guomavo'iramu ijönöho aru'ahoho bogo guomavoromo sisëroho va'i maro hi'a'anuëjo. Ahia mino'ëjo.

Iesuhu Pergamum amore raromarue ekaresia jabesi örire nugö'öjade jöhoje.

¹² O Pergamum amore raromarue ekaresia jabu'o hiromo muebejëvaje anera hesi öroro jajivonego ekaresiae aho'o he'irarëjo. Jajivoromo uënëjo: Kaejö ëge anie ruë jio vië jië'e anio ma-ma'e jö'ore jië'e aho nöröro jöe majëhi'ië'ajëjo. ¹³ Vaevë'e diehi jië'e amore raromarujoho iae na gëvajëjo. Satan hu ë amore a böröme vaeromo muebejëvaje höjo. Ëhi höjo röhu nasi ekaresia aribövioho jemëro biririvoromo nasi iho-ho ma'enaruje höjo. Urimë'i Antipas-ro nasi jöho mae majëhijamu hegorovo ë Satan-hu hijajire raromarue amo rajohuro hu anamu guomade höjo. Guomamu röhu jemëhu nasi örire mae uehorovevarijoho bogo vuonugarije höjo. ¹⁴ Ëhi höjo röhu avehuremu bogo maehu jio'i sisë höjo. Jasi ekaresia aribövie göëro göëro Balaam-hu mu sisë vaejadëhi ëhi gemuoho vaejarue höjo. Ëhesi bëhoho urimë'i Balaam-ro a börömo hesi ihe Balak röjahiromo uavade höjo: Jero ëhi'oromo Israel rajoho sarerëminego sisëro revo'irajo. Balaam-ro jö sisëho ëhi röjahijamu hegorovo rue a börömo-huro ejahoromo Israel rajoho dinëmijamu jaburo God-are jöho ahoromo uvare höjo: Inöme gö gö aru'aho'e höromo rajahiromo mioho ë inömo inömohuni bahijëhoromo vituoho ue'ahoromo öëro jijihanovoromade höjo. Balaam-ro ëhi jië'e mu sisëho röjahade höjo. ¹⁵ Balaam-hu mu sisë urimo röjëhijadëhi jaruvo-ho ëhi jië'e mu sisëho Nicolaus-ro röjëhijego ae gö jemesirire raromaruohuro hesi ijore ijore jijihoromo mu sisë vaejarue höjo. Mu sisë vaejego jemëro mararomoromo nunëremu gëvaruje höjo. ¹⁶ Ëhi jië'e mu sisë ma-nunëremu gëvarujoho vuonugo'i ë mu sisëho ahëvohëjo. Bogo ahëvë'oho naro ma-burëro ö'ejöjo. Ö'oromo nasi jö'ore jiaje kaejöhö baeromo ë sisë ariböviohu'o muorovo'ejöjo.

¹⁷ Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho nasi Aru'ahehu ekaresia majëhibe rovaje jöho heromo avoho uehorovonëjo.

Ae rahu biririvoromo mu sisë ruahö'öjamu gavë'oho naro suvuore bojami'ejöjo. Suvuoro hesi bëhoho urimë'i God-are ariböviehu a rumo'e sa'are jijihamu God-hu muebejëvoromo ö'idöre jiaje i i'imëmijadëhi

naro ja ëhi muebejavoromo gurihijë'e ö'idöre jiaje ioho i'imami'ejöjo i'iranego. Ö'idöre jiaje ioho i'imamiromo ajivë'e munëho bojami'ejöjo. Ëmunë hesi döre iho i'e jajivë'e jio'a'ajëjo. Ëihoho jasi sivue ga'a'anuëjo. A göho bogajo. Ahia mino'ëjo.

Iesuhu Thyatira amore raromarue ekaresia jabesi örire nugö'öjade jöhoje.

¹⁸ O Thyatira amore raromarue ekaresia jabu'o hiro-mo muebejëvaje anera hesi öroro jajivonego ekaresiae aho'o he'irarëjo. Jajivoromo uënëjo: God-are Harihe nunire vënehu höduvanovoromo hörure ajani vënehu ravoromo ajivanovaje aho nöröro jöe majëhi'ie'ajëjo. ¹⁹ Iae na gavajoho jemë mu mae vaejaruje höjo. Jemë na'o a ioro'iorohu'o rajahuiromo na mae uehorovevoromo nasi muoho vaejehoromo muoho u'urume vaejë'i biririvaruje höjo. Urimoho mu mae mabisemu vaejarijoho jaruvoho börömo bëhe vaejaruje höjo. ²⁰ Iae ëhi gavajëjo röhu avehuremu gë'ihöromona bijönegajëjo. Magonahe gemu Jezebel-hu urimë'i hiromomo mu sisë barovadëhi magonahe gemuëro jemë'o hiromomo mu sisëho ëhi gemuoho barovaje höjo. Mu sisëho barovego jemëro bogo aho'i ma-nunëremu gavaruje höjo. Ma-nunëremu gavego ë magonahohuro jemë'o hiromomo sarerëmiromo uëvaje höjo: Na jö God-aro baeromo majëhijaje magonahe jevajëromomo Iesu nasi mu vaejeharue aribövioho sareri sareri'e jöho röjëhiromo uëvaje höjo: A'o magonaho'o ëma sihamirovë'oho iae mae höjo. O inöme gö gö aru'aho'e jio'amajëromomo jabumëni bahijëhare mi ue'ahë'oho iae mae höjo. Ëhi jïë'e sareri'e jöho majëhijego nasi aribövi ioro'iorohuro uvarue höjo: Hesi jöho mae höromoejharue höjo. ²¹ Ëhi ë'ë'e höjo röhu Iesu naro bogo burëroho i'uocho bojami'i ma-muebejë'e jevajëjo huro uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baeröhego. Röhu önö'e mu sisë röjëhijajoho vuonugö'iröhoho bijönimajëjo. ²² Bijönimë'ego ëhuni iae Iesu naro i'ue mana bojami'iramu guomo guome baeromo röhoremu raromo'ajëjo. Raromo'iramu ë magonahohu'o önö'e jijihaje aribövioho jabu'o ëhi vi'ehe böröme bae'a'aruëjo. Jabumë ë magonaho hesi jö ejaho'i bogo vuonugë'oho ëhi jïë'e vi'ehi börömo bojëmi'ejöjo. ²³ O ë magonaho hesi ijore ijore jijiharue aboji harihu'oho Iesu naro muo'amo'iramu vuovëvo'ajëjo. Vuovëvo'iramu gagorovo ekaresiae aho'obëhe amo göre göre uvobe va'oruomo'ajëjo: Nöröro ae aho'obëhe nosi simanoho dë vövöbajo'oho mevavuo barëjaje höjo gö'i mae o sisë javuego. Mevavuo göromonosi mu diehi vaejarue hesi manaho ëhi bojamui'ajëjo. Ekaresiaëro ëhi uehorovoromo'ajëjo.

²⁴ Röhu Thyatira amo rajo a ioro'ioroho jemëro ë magonaho hesi jö sisëho bogo ejaharuje höjo. O hesi ariböviehu uëvaruoho: Satan-are uhu jö hesi bëhoho no baejaroho jemë'o baerë uëvaruoho jemë bogo ejëharuje höjo. Bogo ejëharujohuni ëhuni Iesu naro jemesi örire ave jöho uë'ie'ajëjo. Jemë mu böröme baejë'ego ë hesi döroho muoho bogo gö'oho bojëmi'ejöjo. ²⁵ Röhu ë mu baejarijoho biririvoromo

ma'enegro Iesu na ö'iröjo. ²⁶ Ae rahu mu sisë ruahö'öromobiririvoromomasi mu ma'enobe va'ujuvo jasi maja barëjë'oho naro ja daruge bojami'iramu sa'ae aho'o muebejëvo'anuëjo. ²⁷ Sa'ae gö gö muebejëvoromomae hura anoromomae hovaruehi jero ëhi ha'itoho baeromovörö'o muebejëvo'anuëjo. Naehu ëhi'oromomae sa'ae gö gö muebejëvo'irodego nasi Vavuehu uevadëhi naro ja ëhi ua'ejöjo sa'ae gö gö vörö'o muebejëvo'iranego. ²⁸ Naro ëhi uaromomasonu'e gavarue mujöru hesi ajoho bojami'ejöjo.

²⁹ Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho nasi Aru'ahehu ekaresia majëhibe rovaje jöho heromomavo uehorovonëjo. Ahia mino'ëjo.

Iesuhu Sardis amore raromarue ekaresia jabesi örire nugö'öjade jöhoje.

3 O Sardis amore raromarue ekaresia jabu'o hiro-mo muebejëvaje anera hesi öroro jajivonego ekaresiae aho'o he'irarëjo. Böröme namiromomo God-are Aru'ahe aho'obëhe 7 o jije aho'obëhe 7 baejë'e aho nöröro jöe majëhi'ie'ajëjo. Jemëhu mu vaejarujoho iae na gavajëjo. Na gavajoho ae aho'obëhe uvoruomajehöjo: Sardis ekaresiaho jemëro God-are daruge baeromomae raromaruje höjo. Jemesi jöho ëhi atarue höjo. Röhu jemë bogo ëhioho jëvo'i jemesi aru'ahohomae darugomae rumo'ëro jïëhë'ëro vuovëhë'e höjo. ² Ëhuni ri'ö nune dadovohëjo. Vëni duoroho'ie'ajohomueberomomae huegomae avohomae ravo'irajo. Duorohomae barëjëho'ajëjo. Na gavajohomae nasi A Börömo God-romomae uvajehöjo: Jemesi muohomae bogomae mae höjo. ³ Ëhuni Christian jö rabe majëhijamomae hejarijohomae avo'avohomae uehorovoromomae eromomae uehoro sisëho vuonugohëjo. Bogomae ri'ö nuni dadovoromomae avohomae uehorovë'ohomae naramae vajiöhëro ö'e-jöjo. Naehu ö'irode majahomae bogomae mae bogomae ga'a'aruëjo. ⁴ Jemë ëhi jëvajëjo röhu jemesi Sardis amomae raje aegemu gemu jabesiniögohomae avo'avohomae muebejë'ëromae va'inumohomae bogojïëhajëjo. Ëariböviohomae mae rö jëvë'ëromae ëhuni ajivë'e niögohomae io'amoromomae na'omae gemumae jijihomae aruëjo. ⁵ Ae rahu biririvoromomae mu sisë ruahö'öjë'ohomae ajivë'e niögohomae ëhi ba'amomae anuëjo. O jasi ihohomae mae raromemomae raromomae iröhömae aribövimae jabesimae surimae jativodohomae na bogomae mu'uvahomae'ejöjo. Bogomae mu'uvahomae'i a'i naramae nasi Vavumae hesimae nunire omae aneramae jabesimae nunire namiromomae jasi ihohomae masamamae majëhiromomae uë'ejöjo: Ave aho nasi amae mae höjo.

⁶ Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho nasi Aru'ahehu ekaresia majëhibe rovaje jöho heromomavo uehorovonëjo. Ahia mino'ëjo.

Iesuhu Philadelphia amore raromarue ekaresia jabesi örire nugö'öjade jöhoje.

⁷ O Philadelphia amore raromarue ekaresia jabu'o hiro-mo muebejëvaje anera hesi öroro jajivonego ekaresiae aho'o he'irarëjo. Jajivoromomae uënëjo: Bogomae sisëho bogomae sareri'ohomae jio'i ma-maëremomae jiajehomae aho nöröro jöe majëhi'ie'ajëjo. David-hu böröme namiromomae God-are öri ari'ere va'iröhömoe örohomae muebejadëhi naramae ëhi mue-

bejaje hōjo. Naehu ōri jiovē'iroho ae gōehu tugo-ho'irōhoho bogo eni hōjo. O naehu tugohē'iroho ae gōehu jiovo'irōhoho bogo eni hōjo. Ēhi jī'e a bōrōmo-ho Iesu naro jōe majēhi'iē'ajējo. ⁸ Jemēhu mu vaejarujoho iae na gēvajējo. Hehējo. Naro mu ōroho jemēni jiovēhē'e jevajējo. Jiovēhē'ēro ae gōehu tugo-hēho'irōhoho bogo eni hōjo. Iae na gavajoho jemesi darugoho bogo bōvioho jī'e jemēro nasi jōho eje-horomo nasi ihoho ae aho'o jabesi nunire huruoho majēhiromo uēv'e jēvajējo: Iae no Iesuare aribōvie javuajējo. ⁹ Iae Satan-are aribōviohuro jemesi amore raromoromo uvoruomaje hōjo: No Jew raje javuajējo. Rōhu Jew rajehu God-are aribōvi jiaruēhioho jabumē bogo ēhioho God-are aribōvioho jio'i Satan-are aribōvie jioruomajējo. Rōhu hehējo. Naro jabumē ruahō'ōjēvo'iramu jaburo ō'oromo jemesi hōronō ague aho raromoromo gēromo uvoruomo'ajējo: Jemē Iesuho rajēhaje aribōvie jēvajējo. ¹⁰ Nasi ōrohuni jemē u'urume vaejē'i biririvonōvo'irarijeho uēvode hōjo. Ējōho jemēro ma'enē'e jēvo'ego ēhuni naro jemē ma'enēgo'ejōjo. Ma'enēgo'iramu huē vavaene sa'ae dinō'e dinō'e rueromo ae aho'o jemesi dēre bijiohē'iroho jemē mae riravo'arujējo. ¹¹ Naehu rue'irode majaho dunovajējo. Ēhuni jemēhu baejarije mu maho nadi vuonugo'i ma-avoho mueberējo ēhuro aho bogo iosirēmiromo jemesi suvuoroho baejēho'irōhe hōjo. ¹² Ae rahu biririvoromo mu sisē ruahō'ōjē'oho naro baejavoromo nasi A Bōrōme God-are osare bamavo'iramu bōnunō'e bibivoromo namijanovo'anuejo bogo ijoho rori'o va'iranēro. O nasi A Bōrōme God-are ihoho jasi sinore jajivaho'ejōjo ja hesiremu javorōhego. O nasi A Bōrōme God-are amo hesi ihoho sinore jajivaho'ejōjo. ĒJerusalem amo i'oho nasi A Bōrōme God-hu hijajire ō'idōre jioromo ruvebi'irōhoho ē amo hesi ihoho uavajējo. O nasi iho i'ohu'o jasi sinore jajivaho'ejōjo.

¹³ Ae rahu ja God-are jō hejanue ae javē'oho nasi Aru'ahehu ekaresia majēhibe rovaje jōho heromo avoho uehorovonējo. Ahia mino'ējo.

Iesuho Laodicea amore raromarue ekaresia jabesi ōrire nugō'ōjade jōhoje.

¹⁴ O Laodicea amore raromarue ekaresia jabu'o hiro-mo muebejēvaje anera hesi ōroho jajivonego ekaresiae aho'o he'irarējo. Jajivoromo uēnējo: Mae jōvaje aho na jevē'ego God-are jōho maro maro huruoho majēhijaje aho na jevajējo. God-hu bōvi bise'o bamadoho uevamu avoho'amode aho Iesu naro jōe majēhi'iē'ajējo. ¹⁵ Jemesi muoho iae na gēvajējo. Jemē nanioho bogo nēgo avohaje hōjo bogo bijōnēgo avohaje hōjo. Nēgo avoho'ibejajo o bijōnēgo avoho'ibejajo na mae jevō'ibejajo. ¹⁶ Rōhu bogo nēgo avoho'i bogo bijōnēgo avoho'i uehore ma-ririre jēvajohuni ēhuni sabonō'e ijuhō'ōjēvo'ejōjo. ¹⁷ Jemēro uvaruje hōjo: Nosi sivue bōvie bise'e eni javuajējo. Marohē'e mae javuajējo. Bōviēni bise'ēnioho bogo vavaenoho baejarue hōjo. Ēhi ataruje hōjo. Rōhu jemesi uhuroho bogo ēhioho jēvajējo. Jemē vaev'e huē vavaeni'e bōvi bise'o rumo'e

nuni sisē'e ma-sinēremu raromarujējo. Ēhi jēvajoho ēho bogo gavarujējo. ¹⁸ Ēhuni ave ōri avoho rōjēhi'iē'a-joho avoho herējo. Nasi gold ma-mabēhe ajivē'oho nasiro imoromo jemesi ujuohorego marohē'e mae jēvo'irajo. Ajivē'e niōgoho nasiro imoromo io'amego sinēremu raromoromo a nunire javoji'e mu vaejarujoho tugohego mae jēvo'irajo. Nuni hesi osoho imoromo rue jemesi nuni maro buerovego jemesi simanoho ajivēvego avoho uehorovo'irarije hōjo. ¹⁹ Rōhu naehu huē baejēvaje aribōvioho i'ue bojēmiromo avo'avoho rōjēhijaje hōjo sisēho vuonugo'i ma-avoho jijihō'irarijeho. Ēhuni jemēro nimo avohoromo huotorovoromo uehoro maemu baerējo. ²⁰ Hehējo. Naro osare ō'irōgoro amonō namiromo jemesi ojore ano'anovajējo. Ae rahu nasi huē heromo oho jiovehē'oho naro rumo ō'oromo ja'o hiro-mo gemuoro ioho i'ejarējo. ²¹ Ae rahu biririvoromo mu sisē ruahō'ōjē'oho urimo naehu biririvoromo sisē ruahō'ōromo ajiomoromo nasi Vavu hesi rōho mare hu'o gemu mae hijē'ēro bōvi bise'o muebejēvajēhi naro ēhi ja ua'iramu nasi rōho mare ō'oromo na'o gemu mae hiro-mo na ajemiromo bōvioho bise'oho muebe'amo'anuejo.

²² Ae rahu ja God-are jō hejanue ae javē'oho nasi Aru'ahehu ekaresia majēhibe rovaje jōho heromo avoho uehorovonējo. Ahia mino'ējo.

Ō'idōre raromoromo God rajahiruomaje jōhoje.

4 Ēhi'amu naro ga'i gavodeje ō'idōre va'arue ojoho jiovo nugē'e jiamu. Jiovo nugē'e jiamu gagorovo hejode hēgōehu uvanovaje urimo jō majehijade ahuro rōhu maho ma-darugo'o jōe majehiromo uevavamu: Avehuro rojomego ijōnō mu diehi diehi jio'irōhoho na rōjahijōjo. ² Ēhi uevamu hejē'i God-are Aru'ahohuro na avohevoromo simanoho huotoveho barējamu gavē'i naro ō'idōre muoho garomo gavodeje a bōrōmehu hijajaje rōhoho ō'idōre jiamu. Ēhi jio'ego ae gemu ē hihijo. ³ Hi'ego munē mabēhe gō gō kavuē'e ajivē'e jio'amoromo jinojino'irae'amajēhi hesi nu ano'oho ēhi jinojino'irahijo. Rōhu nuogēro rōhoho numohijo. Munēhu mabēhe rōvajēhi nuogohuro nomoromo ēhi rōvohijo. ⁴ Ērōho maho ririre jio'i a duvahe aho'obēhe 24 ruē numē gemu gemu rōho mare raromo rova'oruomohijo. Ajivē'e niōgoho io'amoruomē'e a masijehu didi'aruēhi jī'e bosōe gold-ehu avoho'amaroho simanore didi'oruomē'e ēhi raromohijo. ⁵ Rōhu ririre rōhore baderivo'ego varuru vajeri'e vae'i hijavohijo. O ē rōho ma hesi nuninō iro buno'irae'amadoho aho'obēhe 7 kavuo'amohijo. Ēiro jabesi bēhoho God-are Aru'ahe aho'obēhe 7-hoje. ⁶ O rōho ma hesi nuninōho jovo e'u deri va'ēne ajivo avohē'e bōrōmo bōrōme jiohijo.

O rōhoho ririre jio'i God rajahijarue maje 4-ho ioni gōre ioni gōre dejonō nuninō ēhi riravo rova'oruomohijo. Nu ano'e ruē numē ma-nunemu jioruehijo. ⁷ Ēmajoho gōho lion va'ēne jio'i gōho cow ano'e harihu va'ēne jio'i gōho ma-a nu ano'o va'ēne jio'i gōho buruhehu hetejeho gavaruēhi hesi nu ano'oho ēhi jiohijo. ⁸ God rajahijarue maje 4-ho gemu gemu vivoje

aho'obêhe 6 6 jio'amohijo. Jabesi vivoju uhohu'o dônôhu'o sino haho'oho aho'o ma-nunemu jio'amohijo. Rôhu majae vahie sione bogo vuonugê'e ma-jõe iemu ioromo uvarueje:

Bada God maemu maemu jio'i daruge aho'obêhe hesirohemu hõjo.

Mami'e jiobe rovadoho jaruvo jiajoho rôhu ijonõ jio'iröhoho hõjo.

⁹ God rajahijarue majohuro God êhi ma-mabêhe rajahiromo jõho iarueje rôho mare hiromo ioro'ioremu hibe va'aje a hesi ihoho dô maro jiorõhego. ¹⁰ Êmaje 4-ehu êhi rajahiromo jõ ië'iroho rue a duvahoho aho'obêhe 24 jaburo rôho mare hijaje a hesi nuninõ ague aho raromoromo hesi õrire rajahijarueje hu ioro'ioremu hibe va'aje jië'ego. Rajahiromo jabesi a masijehu simanore didi'arue bosõho God-hu hijaje nuninõ rideho bahijarueje. Bahiromo uavarueje:

¹¹ Nosi Bada God jero bövie bise'e bamane hõjo.

Jero nimoromo avohê'ëro jio'amajêjo.

Ëhuro ja mae javê'ego iho bõrõme aje aho'o daruge aho'o jasi gemu hõjo.

Huhohê'e sure God-are Sheep Harihe Iesu gemuehu jiovo varijêne jõhoje.

5 Ëhi'amu gavodeje rôho mare hiromo muebejavuaje aho God-ro hesi õvo mahuro huhohê'e suroho ma'enê'e jiamu. Ësuroho ruë jajivo vië jajivoromo huhohoromo sivaëro aho'o 7 êmino'e suroho badihi taemo'amê'e jiohijo. ² O gavodeje darugo'e anerahuro ma-darugo'o uvamu: Rahu a bõrõme javê'oho badihi taemo'amade sivaho goho'amoromo suri jiovo'iranoho eni javajêjo. ³ Ëhi uvamu rôhu õ'idõre sa'are sa'a uhure êhi jië'e a bõrõmoho nahoromo bogo mae bogo birohareje huhu ã suri jiovoromo adaho'iröhoho. ⁴ Ëhi jië'e aho bogo birohama ãhuni na sisë maro nivodeje. ⁵ Nivamu a duvahe gemuëro uevadeje: Nadi nivo'i ave jõho hejêjo. A bõrõme gemu iae eni jiajêjo. Lion-hu mi ioro'ioro iosirëmiromo darugo'e jiajêhi huro Judah rajo ioro'ioroho êhi iosirëmiromo darugo ma'e hõjo. David urimo hinõvade a hesi ujo bõrõme hõjo. Ëahuro sisëho ruahõ'õjê'ëro sivae 7 goho'amoromo suri jiové'oho hu eni hõjo.

⁶ Eni hõjamu hejê'i gavodeje Sheep Harihoho namijamu. Mami'e aëro anamu guomê'ëro sinore batato'e jië'e êhi namijamu. A duvahoho ruë numë riravo rova'ego God rajahijarue maje 4-ho ruë numë riravo rova'ego ã Sheep Harihoho riri mare God-are rôho ma hesi ririre namihijo. Ësheep-oho dane aho'obêhe 7 o nune aho'obêhe 7 êhi jio'amohijo. Ënune aho'obêhe 7 jabesi bêhoho God-are Aru'ahe 7 sa'ae dinõ'e dinõ'e rëmõ'õjadohoje. ⁷ Amo ã Sheep Harihohuro rueromo rôho mare hijaje aho God hesi õvo mare jiaje suroho baehijo. ⁸ Suroho bae'ego God rajahijarue maje 4-ho a duvahe aho'obêhe 24-ho jaburo Sheep Harihu hesi nuninõ sa'are ague aho raromohijo. Jabumê gemu gemu gita õvore ujuohê'e gold'e ramare ridi'e buejarue vëni u'oho ujuohê'e jiohijo. Ridi'e buejarue vëni u'i hesi bêhoho God-are aribõviehu hesi õrire atarue

jõ'o õgohoje. Gita'o ramare vëni u'ohu'o ujuohê'e ague aho raromoromo ⁹ jõ i'oho ioromo uaruomohijo:

Ja maëremu javê'ëro ãhuni suri baeromo siva goho'amê'oho eni javajêjo.

Aëro anagamu jasi kõho otehoromo guomane hõjo. Guomoromo ãhuro ae ajëmijane hõjo.

Agane gö gö huë gö gö sine gö gö sa'ae dinõ'e dinõ'e sisë'i raromaroho

Jero guomoromo ãhuro imëvoromo baejëvoromo God-arinõ rëmane hõjo.

¹⁰ God-arinõ rëmoromo jabesi ihoho dôro bamëhamu ãhuro jabumê masije riravoromo priest muoho baejarue hõjo

nosi A Bõrõme God hesi muoho vaenõvorõhëni.

Priest muoho baejê'ëro ijonõ masije vaeromo sa'are ae muebejëvoruomõ'ajêjo.

¹¹ Ëhi uaruomamu naro garomo hejodeje anerae aho'obêhe mae bogo adaho varijënoho uvoruomamu. God-are rôho maho o God rajahijarue majoho o a duvahoho ãho ririro jio'amo'i ã aneraho aho'obêhe ruë numë raromo rova'oruomohijo. ¹² Raromo rova'oromo ma-darugo'o uvoruomohijo:

Anamu guomade Sheep-oho mae hõjo.

Ëhu'ëro darugo maho inõmo inõme aho'o uehoro maho vörõ maho

iho maho aji maho ma-hesiro gemu hõjo.

Noro hu gemu rajahi'ëjarêjo.

¹³ Ëhi uvoruomamu hegorovo hejodeje God-hu bamade bövie bise'e õ'idõre sa'are sa'a uhure jovo gagore raromaruoho ãho jaburo aho'obêhe uvoruomavamu:

God rôho mare hijaje ahu'o Sheep Harihohu'o iho maho aji maho darugo maho ma-jabesiro gemu hõjo.

Ëhi jiemu jiobe va'ië'ego jabumê gemu rajëhiemu rajëhinõvo'ëjarêjo.

¹⁴ Ëhi uvoruomamu hegorovo rue God rajahijarue maje 4-ho jaburo uvoruomohijo: Ëjõho iae mae-ëjo. O a duvahoho jaburo sa'are ague aho raromoromo God'o Sheep Harihohu'o rajëhiruomohijo. jõhoje.

Suri badihi taemê'e siva dadovobe va'ade

6 Ëhi'oruomamu gagorovo gavodeje surire sivae 7 badihijaroho gemu Sheep Harihohuro aevoromo gohamu. Gohamu evare hejodeje God rajahijarue maje 4-ho rôhu gemuëro varurehu anajëhi ãhi uvavamu: Rovêjo. ² Rovëjamu hegorovo ga'i gavodeje sino ajivê'e horse jiamu. Rõhu ã horse hesi dôre hijade aho pevae ma'enhijo. Mami'e muorovoromo ruahõ'õjê'ëgo bosõ mabëhoho hesi simanore didi'ahohijo. Didi'a'ego va'ohijo muorovoromo huro muorove aho'o ruahõ'õ'amo'iröhëni.

³ Ëhi'ego Sheep Harihehu urimo surire sivae gemu gohadoho rôhu number 2-oho gohohijo. Jiovamu evare hejodeje God rajahijaje majo göhuro uvavamu: Rovêjo. ⁴ Rovê'ego ae sino kavuo avohê'e horse-re ruehijo. Rueromo vörõe bojami'ego baehijo ãhuro sa'ae gö gö huë mae baerovarue muoho ijumêhego ae

göero göho muo'amo'iröhego. Ëhi ë'iröhego muorovarue kaejõ ëgoho hesi örire bojamihijo.

⁵ Ëhi'ego Sheep Harihehu urimo surire sivae niõ'i gohadoho röhu number 3-oho gohohijo. Gohamu evare hejodeje God rajahijaje majo göhuro uvavamu: Rovëjo. Rovëjamu naro ga'i gavodeje ae rövë'e horse-re hiro-mo i'u gavarue inõmoho baejë'e rovamu sa'a hesi iruno'oho ga'iröhëro i'ue dimino'e jiego. ⁶ Ae rövë'e horse-re hiro-mo i'u gavarue inõmoho baejë'e rovamu gagoro hejodeje God rajahijarue majo jabesi ririre jioromo aëro jövanovoromo sino rövë'e horse-re rovade a hesi örire uvavamu: Jero sa'a iruno'e ijumo'anuëjo. Ijumo'iramu iruno'oho sisërëromo bogojianovo'ajëjo. Ioho bogojianovo'iramu ëhuro hesi man-aho ajiomo'ajëjo. Ajiomo'iramu aehu i imo'ië'iroho majae gemu hesi mu vaejare manaho bu'ö barëromo ëhuro majae gemu hesi iruno'o maho o majae niõ'i gemu hesi iruno'o sisëho ujuoho'aruëjo. Suvuoroho ëmino'e ajiomo'ajëjo. Röhu jaehu iruno'o ijumë'oho olive ijo bajohu'o grape ö'i bajohu'o bogave ijumo'iranëjo.

⁷ Ëhi'ego Sheep Harihehu urimo surire sivae niõ'i gemu gohadoho röhu number 4-ho gohohijo. Gohamu evare hejodeje God rajahijaje majo göhuro uvavamu: Rovëjo. ⁸ Rovëjamu hegorovo ga'i gavodeje ae sino jio'ajivë'e horse-re rovamu. Jio'ajivë'e horse-re rovade a hesi ihoho A Vuovëvo'iröhe Aho jia-deje. O ae gö hesi ijore ruehijo. Hesi ihoho Vuovë'e Aribövi Raromarue Öri ari'oho jia-deje. Jabu niõ'i vöröe bojëmi'ego baehijo sa'ae aho'obëhe tarijogo ëhi niõ'i ëhi niõ'i jiego jaburo gemu baeröhëni. Gemu baeromo ijumëvego göero göhu'o muorovoromo vuovoröhego. Ie barëromo vuovoröhego. Guomo guomo sisë baeromo vuovoröhego. Je'o miëro umijego vuovoröhego.

⁹ Ëhi'ego Sheep Harihohuro urimo surire sivae 4 gohadoho röhu number 5-ho gohohijo. Gohamu evare gavodeje vuovëvë'e a jabesi aru'ahoho God-ni suvuoro bahijarue maratu bëhire sa'are raromamu. Èraromare hesi bëhoho urimoho ë ariböviohuro God-are jöho uehorovoromo biririvoromo majëhinövareje. God-are jöho biririvoromo majëhijamu gagorovo aëro muo'amamu vuovëvadeje. Muo'amamu vuovëvë'ëro ëhu'ëro jabesi aru'ahoho ë raromohijo. ¹⁰ Raromoromo madarugo'o uvoruomohijo: O asë'e Bada ja darugo eni jjië'e ae javajëjo. Ja mu sisëho bogo vaejanue o sarerile jöho bogo jövanue a ma-maemu javajëjo. Röhu ë sa'are raromarue ariböviohuro no bijuëmavuare höjo. Èhuni ja majae dimino'e ma-nunëremuoho gëbe va'oromo evare ë jabesi mu sisëho mevo gëromo i'uoho mana bojëminëjo. ¹¹ I'uoho mana bojëminëjamu ajivë'e niõgu ëgoho ë aribövioho suvuorëmi'ego ujuohoruomohijo. Ujuohoromo hejareje uëvavamu: Majae ma-bisemu ëgo'o nuhanovorëjo hujeji jemë muo'amëvarëhi jemë'o nasi mu vaejarue ö mueno'o aehu muo'amego vuovoröhe aribövi ioro'ioroho rue barëjogo evare i'uoho mana bojëmi'irode höjo.

¹² Ëhi'ego Sheep Harihehu urimo surire sivae övo gö mine gohadoho röhu number 6-ho gohohijo. Gohamu

evare gavodeje sa'aho bërömo bëröme hijiohijiovamu. Sa'aho hijiohijiovo'ego niõgu sisë rövë'e jiajëhi maja nunohuro ëhi rövö'ego manaerohuro kö va'ëne kavuohijo. ¹³ Manaerohuro kavuo'ego buru bërömehu rueromo meso hijiovego meso böso i'ehu rireromo ruvebijajëhi jiji mujöru'ohuro ëhi sa'are rireromo ruvebihijo. ¹⁴ Rireromo ruvebi'ego aehu suri huhöhego bogo gavaruëhi ö'idöhuro ëhi arorovoromo sisërë va'ohijo. Dahore aho'obëhe o sa'a dirö dirö'e jovore jio'amajioho aho'obëhe arua anumiae va'ohijo. ¹⁵ Arua anumiae va'ego sa'are a masijo masijoho a duvaho ioro'ioroho muorovo a masijoho inõmo marohë'e aribövioho darugo'e aribövioho a jabesi muemu vaejarue aribövioho jabesi nimoro mu vaejarue aribövioho ëhi ae aho'o huruomo va'oromo juju gagore dahorure munë burure gurihirovo barëhijo. ¹⁶ Gurihirovo barëromo uvoruomohijo: Dahoroho munëho jemëro ahoromo urahuhuego ëhuro röho mare bërömo hijaje ae God bogo gö'irajo. O Sheep Harihu hesi vöröho no bogo baejavuo'irajo. ¹⁷ Ëhesi bëhoho vörö majaho rovë'e höjo. Raro ë vöröho uraho nami'a'ajëjo.

God-hu hesi aribövie 144,000 avoho muebejëvade jöhoje.

7 Ëhi'amu gavodeje anerae 4 riravamu. Sa'ae aho'o dinö'e dinö'e jiajoho ririre jio'i jabumë aruhiae anumiae aruae aviae riravo rova'ohijo. Riravo rova'oromo anerae gemuëro gemuëro burehu rovajoho gemu gemu tugohohijo buroho bogo rueromo sa'aho jovoho ijoho huosioröhego. ² Buroho ëhi tugohamu gagorovo na gavodeje anerae göero aruhe maja rojomajire jioromo rojomamu. Rojomoromo God darugo'ehu hijaje hesi jajivarue inõmoho hesi övëro baejë'e ruehijo ëhuro God-are aribövi jabesi sinore taemëhego jaji'e jio'amo'iröhego. Rueromo madarugo'o uvohijo rue anerae 4-ho jaburo hejöro mami'e sa'a'o sö jovo'o ijumo'iröhe vöröho God-aro baerumë'ëro. ³ Uvoromo uvohijo: Jemëro sa'aho jovoho ijoho nadi vejö'oho ijumo'amohëjo. Hujeji God-are mu vaejarue aribövi jabesi varijore God-are soroho jajivëhego evare jemëro ë jajoho garomo uvo'irarijogo: God-ro tugohë'e höromo jemëro jabumë bogo ijumëvo'i öri ari'ohemu ijumo'irarije höjo. ⁴ Ëhi uvavamu hejë'i hejodeje aëro uevamu: God-are soru varijore baejare aho 144,000 ëmino'e höjo. Israel hesi agane 12 aho'obëhe baebe va'ë'e höjo. ⁵ Judah'o hesi ujoho 12,000. Reuben hesiroho 12,000. Gad hesiroho 12,000. ⁶ Asher hesiroho 12,000. Naphtali hesiroho 12,000. Manasseh hesiroho 12,000. ⁷ Simeon hesiroho 12,000. Levi hesiroho 12,000. Issachar hesiroho 12,000. ⁸ Zebulun hesiroho 12,000. Joseph hesiroho 12,000. Benjamin hesiroho 12,000. Èaribövioho 144,000 jaburo God-are soroho baerumade höjo.

God-are aribövie ae aho'obëhe riravoruomade jöhoje.

⁹ Ëhi'amu naro ga'i gavodeje ae aho'obëhe mae riravamu. Bogo adaho varijënoho jiohijo. Sa'ae dinö'e

dinö'e agane gö gö sine gö gö huë gö gö aribövioho ajivë'e niögu ëgoho io'amë'e juva hanoho ujuohë'e God-are röho ma hesi nuninö Sheep Harihu hesi nuninö riravohijo. ¹⁰ Riravoromo ma-darugo'o uvoruomohijo: God röho mare hiromo muebejavuajohu'o Sheep Harihohu'o jaburo niö'iro mabëhe ajamuiromomano babamavuë'e höjo. ¹¹ Ëhi uvoruomamu God-are röho maho riri mare jio'i God rajahijarue maje 4-ho ruë numë riravo rova'i röhu majo jabesi dejonö a duvahoho ruë numë raromo rova'i röhu a duvaho jabesi dejonö ë aneraho aho'obëhe ruë numë riravo rova'ohijo. Ëhi riravoromo röho ma hesi riröre ague aho raromoromo God rajahiruomohijo. ¹² Rajahiro mo uvoruomohijo: Aveho iae mae-ëjo. Aji maho uehoro maho iho maho darugo maho vörö maho nosi Böröme God-aremu jiajoho ëhi ma-jiemu jiohe va'a'ajëjo. Ma-jiemu jiohe va'ië'ego noro hu gemu rajahiro mo huë mabëhe uanövo'ejarejo. Iae mae-ëjo.

¹³ A duvahe 24-ho röhu gemuëro ri'öromo na uehijo: Ëajivë'e niögu ëgo io'amë'e aribövioho rahumë jioruomajëjo. Dinö'e jioromo rueruomade höjo. ¹⁴ Rueruomade höjamu naru uavodeje: Na bogo gavajëjo. Jasi jero gavanuëjo. Jasi jero gavanuë'ego rue a duvahohuro uehijo: Ëajivë'e niögu io'amë'e aribövioho ëho bogo vuovëvë'e sa'are raromamu evare Iesu bijöni-marue ariböviohuro jabesi örire huë vavaene börömo bëhe bojëmamu baeruomade höjo. Baeromo röhu iae mae rueruomade höjo. Jabumëro God-are Sheep Harihu hesi köhuro jabesi niögoho u'oruomamu jabesi sisëho barëjehë'ëro niögoho ma-ajemu jiëho'amajëjo. ¹⁵ Ëhu'ëro jië'ëro jabumë God-hu hijaje röho ma ë hesi nuninö riravoromo hesi osare vahie majae ma-hesi muohemu vaemu vaejahuromaje höjo. Vaejaho'iramu röho mare hijaje ahuro jabu'o gemu mae hiromomu sisëho raboho tugohëho'iramu munë bururo raromanovoruo'mo'ajëjo. ¹⁶ Munë bururo raromanovoruo'mo'iramu ijönöho vadunoho bogo hömëvonövo'ajëjo. Huëho bogo girihëvonövo'ajëjo. Majaho bövioho bise'oho bogo ravëvo'iramu sinoroho vörö'iraeromo birebirëgonövo'ajëjo. ¹⁷ Rabëni hesi bëhoho God-are Sheep Harihe röho ma hesi ririre hijaje ahuro ë aribövioho hesi Sheep ömo'ömeago gagovëvoromo muebejëvonövo'ajëjo. Muebejëvoromo sö ujuohoromo a i'ovëvo'iröhe jovore ë va'onövo'ajëjo. Ëhi'o'iramu God-ro jabesi nuni jovoho miorëho'iramu jabesi huë vavaenoho aho'obëhe barë'ajëjo.

Suri badihi taemo'amare sivaë 6 gohobe rovadoho ijo tugoho'i number 7-ho gohade jöhoje.

8 Ëhi'ego Sheep Harihehu urimo surire sivaë övo gö mine övo göre gemu gohadoho röhu ijo tugoho'i number 7-ho gohohijo. Goho'ego evare ö'idöho jöromoraëbe va'öjuvo half hour rabu'e barëjadeje.

² Ëhi'amu evare anerae 7 God-are nuninö riravaruoho naru gëvodeje. Riravoromo hëgöe aho'obëhe 7 bojëmi'ego gemu gemu ujuohohijo.

³ Ujuoho'ego anerae göëro gold'e hevöho baeromoruëhijo ose ë bamoromo vënëro buejago ridi'e vëni

u'ohuro God-ni ajiomoröhego. Hevöho baeromo God-ni suvuoro vënehu buejarue maratue gold-ehu avohare ë hesi bëhire rueromo ë namihijo. Nami'ego aëro ose aho'obëhe bojami'hijo huro God-hu hijajire nuninörire maratuore ë bamoromo buejago God-are ariböviohuro ëninamijego ëninamaruohu'o ridohu'o gemuoro havoromo God-arire ajiomoröhego. ⁴ Osoho bojami'ego anerahuro övëro ma'eno'ego God-are ariböviehu ëninamaruohu'o ridohu'o gemuoro havoromo God-arire ajiomohijo. ⁵ Ëhi'ego anerahuro ridi'e hevöho baeromo God-ni suvuoro vënehu buejarue maratu döre ravë'e vënoho aëgoromo irijio'mo'ego vënoho suovoromo io'amo'ego sa'are rireromo abuehijo. Rireromo abue'ego baderivoromovajeri varuru'e vaeromo sa'aho hijiohijiovohijo.

Aneraehu hëgö huobe rovare jöhoje.

⁶ Ëhi'ego rue anerae aho'obëhe 7-ho hëgöe gemu gemu ujuohë'ëro huo'i jö'ore bamohijo.

⁷ Jö'ore bamoromo anerae number 1-ohuro hëgöho huohijo. Hëgöho huo'ego ënëro direjohijë'e masijohu'o vëni'o kö'o buarohë'oho otehö'ö'ego ö'idöre jioromo sa'are rireromo abuehijo. Rireromo abue'ego sa'ae aho'o ije aho'o niö'i gemu tariojaroho gemu ö'idöre jioromo rireromo abuejade vënohuro ravo barëhijo. O garasi rude rövë'e ma-maho aho'obëhe ravo barëhijo.

⁸ Ëhi'ego anerae gemuehu hëgö huadoho röhu number 2-ohuro hëgöho huohijo. Hëgöho huo'ego evare dahoru böröme vënehu ravanövë'ohuro ahoromo sö jovo e'ure abuehijo. Abue'ego sö jove aho'o jovo mie aho'o boat aho'o niö'i gemu tariojaroho jövëro dirö'e gemu köraehijo jovo mie ë dirö'e gemuore vuovohijo boat ë dirö'e gemuore dadorovo'amohijo. Röhu dirö'e niö'i bogo.

¹⁰ Ëhi'ego anerae niö'iehu hëgö huaroho röhu number 3-ohuro hëgöho huohijo. Hëgöho huo'ego jiji böröme ö'idöre jioromo vënëro ravanövë'e be'abuehijo. Be'abueromo rova'o'amë'e jove aho'obëhe sa'a gagore rojomo'amaje jove aho'obëhe niö'i gemu tariojaroho dirö'e gemu taemohijo. ¹¹ Taemamu jovoho ajuovadeje jiji hesi ihoho Ajuo'ëro jië'ëro. Ajuovo'ego ae aho'obëhe ë jovoho ue'ahoromo ajuomo'amoromo vuovohijo. ¹² Ëhi'ego anerae aho'obëhe niö'i gemuehu hëgö huaroho röhu number 4-huro hëgöho huohijo. Hëgöho huo'ego majae manaere jiji mujöru'e ha'ose aho'obëhe niö'i gemu tariojaroho gemu sisërëhijo. Sisërëromo ramoramovohijo. Ramoramövë'ëro ëhu'ëro majaehu sisonu'e jeni'e maja'e ajivo'iröhe majae bamo'iröhoho niö'i gemu tariojaroho gemu bogo ajivo'i ramoramovohijo. O manaerehu jiji mujöru'ehu vahie ajivo'iröhe majae niö'i gemu tariojaroho gemu bogo ajivo'i ramoramovohijo.

¹³ Ëhi'amu naru ga'irögoro ë'amu gavë'i evare hejodeje buruhohuro döre biojë'i uvavamu: O vaevë'e vaevë'ëjo. Sa'are raromaruje aribövioho anera ioro'ioroho niö'i gemu jaburo hëgöho huobe va'iramu jemë sisërëjëvo'ajëjo.

9 Ĕhi'ego anerae ĕhi niö'i ĕhi niö'iehu hĕgö huaro-
ho röhu number 5-huro huohijo. Huamu gavode
jijoho ö'idöre jioromo sa'are be'abuejĕ'e jiamu
gagorovo gavodeje gua gago ĕgobövi ma ĕ hesi ojo
jiovarue key-oho aĕro jiji hesi örire bojami'ego baeja-
mu. 2 Gua hesi ojo jiovarue key-oho baenugoromo ga-
go ĕgobövi hesi ojoho jiovohijo. Jiovo'ego vĕni börömo
böröme gua gagore jioromo u'ivoromo rojomohijo.
Rojomoromo majaho tugoho'ego öri ari'oho
aho'obĕhe ramoramovohijo. 3 Ramoramovo'ego guae-
viguaveiĕro vĕni u'ire jioromo sa'are ruvebiruomohijo.
Ruvebiromo ĕ guaeaviguaveiohuro niani'ö hesi vörö
va'ĕnoho baejareje ae ijumo'amoröhĕni. 4 Vöröho
baeromo röhu heruomadeje uĕvavamu: Garasie ije ö'e
iruno'e resu resue rabe rabe sa'are jiajoho bogave iju-
mo'irarijĕjo. God-are soru varijore bogojĕ'ohemu
ijumĕvorĕjo. 5 Ijumĕvĕ'oho jabumĕ nadi
muo'amĕvo'irögoro niani'öehu umijego vi'ehĕgaje ĕhi
jiĕ'e vi'ehoho manaere övo gö mine bojĕmibe
va'orĕjo. Ĕhi uĕhijo. 6 Ĕhi uĕvadĕhi ĕ manaere övo gö
mine hesi uhure ĕ ijumĕvĕ'e aribövioho vuovo'i nĕ-
go'ĕ'e. Vuovo'i nĕgo'iramu vuovo'i öroho bogo biro-
ho'ĕ'ö.

7 Röhu ĕ guaeaviguavei jabetesi sino haho'oho
muorovo'irögoro avohĕhare horse-oho va'ĕne
jio'amohijo. O jabetesi simanore gold'e bosö va'ĕnoho
didi'ĕho'amĕ'e jiohijo. O jabetesi nu ano'oho a nosi nu
ano'o va'ĕne jio'amohijo. 8 O jabetesi simano uoho mag-
onahe simano rudu'e jabetesi u jiajĕhi ĕhi jiohijo. O
jabetesi anoho vösö'e lion jabetesi ano va'ĕne jiohijo.
9 Röhu aehu muorovo'irögoro biriri'e niögehu vinebi
tugohoromo io'amarue ĕhi jiĕ'e biriri'e niögoho
vinebire io'amĕ'e jiohijo. O vivojehu dihodiohovoro-
mo huosihĕ'oho ĕho muorovo'i va'i horse-ehu maratu
jagu ujuohoromo darugo'o va'ego garahörö'e baejego
hejaruĕhi ĕhi jiavohijo. 10 Röhu jabumĕ uho'e jio'amohi-
jo. Jabetesi uhoho vörö'e niani'ö uho va'ĕne jio'amohi-
jo. Vöröho uhore jiĕ'ĕro ĕ uhohuro manaere övo gö
mine umibe va'ĕ'ö. 11 Röhu ĕ guaeaviguavei jabetesi börö-
mo vaeromo muebejĕvaje aho gua gago ĕgobövi mue-
bejaje anera sisĕhoje. Ĕanera hesi ihoho Hebrew jöĕro
uvarueje: Abaddon-ajo. O Greece jöĕro uvarueje: Apol-
lyon-ajo. Ĕiho hesi bĕhoho bövi bise'o ijumo'amajoho-
je.

12 Guaeaviguavei rueruomade vavaeni'e muoho iae
barĕ'i röhu buruhehu uvade vavaeni'e muoho niö'i
gö'o rue'ĕ'e.

13 Iae anerae övo gö minehu hĕgö huaro-
ho röhu number 6-huro hĕgöho huohijo. Hĕgöho huamu
hejodeje God-are nuninö namijaje gold'e maratu os-
ore osore jioromo uvavamu. 14 Uvoromo ĕ vejö'e hĕgö
huaje aneraho uavavohijo: Nume anerae ĕhi niö'i ĕhi
niö'i Euphrates jovo börömore tövĕvaroho jiovo
nugö'ö'amĕjo. 15 Jiovo nugö'ö'amĕjamu rue hĕgö
huade anerahuro ĕ anerae ĕhi niö'i ĕhi niö'i tövĕvaro-
ho jiovo nugö'ö'amohijo ae aho'obĕhe sa'are raro-
maruoho niö'i gemu tarioromo niö'i nugo'i gemu
muo'amo'iröhego ĕ aneraho ĕhi niö'i ĕhi niö'i God-ro

tövĕvoromo bamĕvĕ'ĕro ĕ majaho ĕ manaeroho ĕ
vadunoho rovego jiovo nugö'ö'amĕgo ĕ sa'are
aribövioho muo'amĕvoröhego. 16 Röhu ĕ anerae 4
jabetesi horse-re va'arue muorovo aribövioho iae 200
million jiadeje. Ĕjöho iae na hejodeje. 17 Röhu ĕ
muorovo'iröhe horse jabetesi o horse va'arue muorovo
aribövi jabetesi nu ano'oho nia'ovoro gavodeje. Jabetesi
vineboho biriri'e niöghuro tugohoromo io'amĕ'e jio-
hijo. Röhu biriri'e niögu jabetesi nu ano'oho kavuĕ'e
vĕni hödu va'ĕne rövĕ'e vĕni u'i va'ĕne o hövĕ'e munĕ
ravoromo hödu hövĕ'e jiajĕhi ĕhi jio'amohijo. Röhu
horse jabetesi simanoho lion jabetesi simano va'ĕne
jio'amohijo. Röhu vĕni höde vĕni u'e o hövĕ'e munĕ
ravoromo hödu hövĕ'e jiajĕhi jiĕ'oho ĕho jabetesi jö'ore
jioromo suorovohijo. 18 Horse jabetesi jö'ore jioromo
suorovoromo vĕni hödoho o u'oho o hövĕ'e munĕ
hövĕ'e jiajĕhi jiĕ'oho ĕ mu sisĕhuro ae aho'obĕhe
sa'are raramaruoho niö'i gemu tarijaroho niö'i rĕ-
mo'i gemu ravĕvo barĕjadeje. 19 Röhu ĕ horse jabetesi
vöröho jabetesi jö'ore o jabetesi uhore jiohijo. Jabetesi uho-
ho simano'e jiohijo ĕhuro ae ijumo'amo'iröhĕni. Jabetesi
uhoho simano'e jiĕ'ĕro ĕhu'ĕro ĕ uho jabetesi nu ano'o-
ho sigobu sisĕ jabetesi nu ano'o va'ĕne jiohijo.

20 Ĕmu sisĕhuro ĕhi rueromo ijumĕvo'ego a ioro'ioro-
ho vuovĕvo'i ioro'ioroho bogo vuovĕvohijo. Bogo
vuovĕvadeje röhu inömo sisĕ jabetesi övehu avohoromo
uehorovaruoho bogo uehorovoromo vuonugo'i a'i in-
ömo sisĕ gold-ehu o silver-ehu o copper-ehu o munĕ
göehu göehu o ijehu avoho'amaroho sarerivoromo
uvoruomohijo: Ĕho aru'aho'e höromo uehorovemu
uehorovoromuomohijo. Röhu ĕhi jiĕ'e inömoho bogo
uheriharueje. Bogo hejarueje. Bogo jijiharueje. Ma-
momorö'öjarueje. Ĕhi jiĕ'e inömohu'o aru'aho
sisĕhu'o uehorovaruoho bogo vuonugo'i ĕhi ma-ue-
horovoromuomohijo. 21 Ĕhi ma-uehorovoromo a muo'a-
marue muoho bogo vuonugoromo iro oso'e muoho
bogo vuonugoromo önö'e muoho bogo vuonugoromo
vajiohu'e muoho bogo vuonugo'i ma-vaemu vaeruo-
mohijo.

Aneraehu suri bise'o John bojamamu ijade jöhoje.

10 Ĕhi'amu gavodeje anera göho hesi darugoho
bövi maho jiĕ'ĕro suĕro numĕ'e simano döre
nuoge ba'amĕ'e sa'are ruvebijamu. O hesi nu ano'oho
maja va'ĕne ajivĕ'e jio'i hesi höroho vĕni hödu ĕgobövi
va'ĕne jiohijo. 2 Röhu huhoharue suri bise'oho jiovä'e ĕ
anerahuro övĕro ma'enhijo. O hesi höru maho sö jo-
vo döre bamo'i hesi höru adoho sa'a döre bamoromo
ĕhi namihijo. 3 Ĕhi namiromo lion-ehu uvaruĕhi ĕhi
ma-vöröĕremu uvohijo. Uvo'ego vajeroho aho'obĕhe
övo gö mine övo göre niö'i ano'amoromo dirö'e göre
göre ĕhi uvobe va'ohijo. 4 Vajeroho anoromo uvobe
va'amu hejĕ'i ĕ vajerehu uvare jöho naro jajivo'irögoro
ĕ'odeje. Jajivo'i ĕ'irögoro hejodeje jöe ö'idöre uevava-
mu: Vajere övo gö mine övo göre niö'i uvaroho nadi ja-
jivo'i subivĕhonĕjo.

5 Röhu höru gö sö jovore bamo'i höru gö sa'are
bamĕ'e namijamu gavode anerahuro övo maho

ö'idöre nugojomohijo. ⁶ Nugojomoromo God-are ihore darugo'e jöho majëhiromu uvohijo: Ioro'ioemu hijaje aho God ö'idö sa'a jovo bövi bise'o avoho'amade ahuro ge'ego na ave jöho majëhi'irögoro ë'ajëjo. Ijonöho bogo muebe'irögoro ⁷ a'i anera göhuro hëgöho huo'iramu evare God-hu mami'e subivahuade mu jioröhe jö God-hu hesi mu vaeromo jö majëhijarue aribövi uëvadoho ë muoho iae jio barë'ajëjo.

⁸ Ëhi uvamu röhu urimo ö'idöre uevavamu hejode ahuro jöe gö majëhiromu uevavohijo: Rue anera hörü gö jovore bamo'i hörü gö sa'are bamo namiromu jiovë'e suri övehu ma'enajoho ë suroho jero va'oromo baejëjo. ⁹ Ëhi uevamu hegorovo naro va'oromo aneraho uavodeje: Suri bise'oho bojëmijëjo. Suri bise'oho bojëmijëjamu uevadeje: Më suroho baeromo ijëjo. Baeromo i'iramu jö'ore vuomëro rihuamanovo'i röhu dë vi'ehago'ajëjo. ¹⁰ Vi'ehago'ajëjamu naro baeromo ijamu vuomëro rihuamanovoromo hejodeje dë vi'ehagavamu.

¹¹ Vi'ehagamu aëro uevareje: Röhu maho ri'öromu sa'ae dinö'e dinö'e sine gö gö huë gö gö sa'are a masije gö gö ëho jabesi jö God-hu jövajoho jero majëhinego ae aho'obëhe he'irarëjo. Jasi muoho ëhi höjo.

God-are jö majëhijare ae niö'i jabesi jöhoje.

11 Ëhi ue'ego aëro guduodo va'ëne vahu baejarue ijahe memiromu uevavohijo: Ri'ö va'oromo God-are javu böromu hesi vahuoho o God-ni mi suvoro buejarue maratu hesi vahuoho baeromo ganëjo dimino'e jiego. O osare raromoromo God rajahijarue aribövioho adahoromo ganëjo dimino'e jiego. ² Röhu God-are javu hesi vahu baejë'oho rirönöho nadi baenëjo. Ëhesi bëhoho javu riröho Jew rajoho bogo a'i sa'a gö raje God-are jö bogo heruomaje aribövi jabesi örire bojëmijë'e höjo. Jabesi örire bojëmijë'ëro jabumëro rueruomomomo God-are amo böromoho Jerusalem manaere 42 hesi uhure hörü duruajo'ëro vaeruomajëjo. ³ Hörü duruajo'ëro vae'i ë'iramu evare nasi jö majëhijarue ae niö'i naro uë'iramu jabumëro niögu sisëho io'amoromo nasi jöho majëhibe va'iröhoho ë manaere 42-ho barë'ajëjo. Ëhi uevavohijo.

⁴ Ëae niö'ioho ëho sa'a muebejaje a God-are nunire rirarovarue olive ije niö'ioho va'ëne o hesi nunire rirarovarue iro niö'ioho va'ëne jëve. Ëhesi bëhoho ë olive ijo niö'i jabesi jovo baeromo buejego ajivajëhi o ë ire niö'i buejëvego ajivajëhi ë ae niö'iohuro ëhi God-are darugoho baeromo ajoho barue'ë'ö. ⁵ Röhu aehu ë ae niö'i jabesi örire ijumëvo'ie'iroho vënëro ë ae niö'i jabesi jö'ore jioromo rueromo nu huodëgarue aribövioho ravëvo barë'ë'e. Ae rahu jabumë ijumëvo'ie'oho iae ëhi vuovëvo'ë'e. ⁶ Röhu ë ae niö'ioho jaburo vöröho bae'ë'ö ëhuro God-are jö majëhijarue majaho rovego evare ënoho tugohego bogo ruejuvo jöho majëhi barëjego evare rueröhego. O vöröho bae'ë'ö ëhuro jabesi divare nëgë'iroho jove gö gö ijumo'amego kö'irae'amoröhego o uvego sa'are aribövioho guomo guomo sisë gö gö bae'amoröhego.

⁷ Amo jabesi jöho majëhibe va'ojuvo barë'iramu vörö'e majo sisëhuro gua ëgobövire jioromo rojomoromo ae niö'iohu'o muorovo'ë'e. Jabu'o muorovoromo ruahö'öjëvoromo anëgo'iramu vuovëvo'ë'e. ⁸ Vuovëvo'iramu jabesi sinoho amo böromu hesi öri böromore ëhi raromëvo'ë'e. Ëamoho sisëgo ëhuni uvarueje: Ëamoho Sodom o Egypt höjo. Röhu urimë'i ë ae niö'i jabesi A Böromoho aëro guduamomomo ë ame gemuore korosire anareje. Amo ë ame gemuore jabesi sinoho raromëvo'ë'e. ⁹ Raromëvo'iramu sine gö gö agane gö gö huë gö gö sa'ae dinö'e dinö'e aribövioho ëho jaburo rueromo ë ae niö'i jabesi sinoho ërimëhoromo uarovonövo'ë'ö: Bogo guavëvo'ëjarëjo. ¹⁰ Ëhi uarovoromo sa'are raromarue ariböviohuro uvoruomomo'ë'e: Ëae niö'iohuro huë vavaene aho'obëhe nosi örire bojamunövare höjo. Röhu vejö'oho vuovëvë'e höromu nimoronimorohoromo suvuoramirovo'ë'ö. Ëhi'ojuvo majae niö'i gemu röhu ma-bisemu hesi ijore barë'ë'e. ¹¹ Ëmajaho barë'iramu God-ro jö'o ögëro jabesi nu gagore huosihëho'iramu vuovëvadoho i'ovoromo ri'öromu döro rirarovo'ë'ö. Döro rirarovo'iramu ae aho'obëhe jabumë gëromu juhuonivo avoho'ë'ö. ¹² Juhuonivo'iramu ë ae niö'iohuro he'ë'ö ö'idöre jöe uvo'iramu: Avehuro rojomohëjo. Avehuro rojomohë'iramu evare jabumë nu huodëgarue ariböviohuro ga'ë'ö ë ae niö'ioho ö'idöre suëro numëvobe ajiomomo'iramu. ¹³ Ö'idöre ajiomomo'iramu evare sa'aho hijiohijiovo'ë'e. Sa'aho hijiohijiovo'iramu amo taritarivaroho dirö'e 10 jïë'ëro dirö'e 9 mae jio'i dirö'e gemu ijumo barë'ë'e. Dirö'e gemu barë'iramu ae aho'obëhe 7,000 vuovëvo'ë'e. Vuovëvo'iramu a ioro'iorohuro juhuonivoromo uvo'ë'ö: Asë'e ö'idöre hijaje ae God hesi ihoho böromu höjo. Ëhi jioröhoho naro nia'ovoro gavodeje.

¹⁴ Vavaeni'e mue niö'i buruhehu uvadoho iae barë'i röhu number 3-oho ma-burëro rue'ë'e.

Aneraehu hëgöe 6 huobe rovaroho ijo tugoho'i number 7-ehu huade jöhoje.

¹⁵ Iae anerae övo gö mine övo göre gemuehu hëgö huaroho röhu ijo tugoho'i anerae number 7-huro hëgöho huohijo. Hëgöho huo'ego ö'idöre darugo'o uvoromo uvoruomavohijo: Jaruvoho nosi Bada God'o God-hu uavë'ëro böromu namiromu ajamuijaje aho Keriso'o jabu niö'iro darugoho baejë'e höjo bövie rirarovoromo sa'ae aho'obëhe muebe'amoröhëni. Darugoho baejë'ëro God-ro böromu namiromu muebemu muebebe va'onövo'ajëjo. ¹⁶ Ëhi uvavamu hegorovo a duvaha aho'obëhe 24 a masijehu raromarue röho mare God-are bëhire raromaruohuro ri'öromu ague aho raromoromo God rajahiruomohijo. ¹⁷ Rajahiromu uvoruomavohijo:

O asë'e Bada God daruge aho'o baejë'e ae javajëjo. Urimë'i jiobe rovanoho jaruvohu'o ëhi gemuoho hiemu hijanue ae javajëjo. Jasi darugo böromu baeromo dö mare hiromo aëvoromo aho'obëhe muebejavuë'ego ëhuni rajahijaruëjo.

¹⁸Urimoho sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövio-huro vörö'iraejè'e raromonövare höjo.

Jaruvoho jero jabesi örire vörö'iraejanuëjo.

Majaho rovè'e höjo vuovè'è'e aribövi mevëvoromo gè'iranoho mae o sisè jëvego.

Gëromo jasi mu vaejahoromo jö baeromo majëhi-

jarue aribövi jabesi mana bojëmi'iranoho

jasi aribövi ma jabesi mana bojëmi'iranoho

jasi iho mae uehorovarue aribövioho ininore va'o

masijore jabesi mana bojëmi'irane è hesi majahu'o sa'are bövi bise'o ijumaruoho mana ijumëvo'irane è hesi majahu'o rovè'e höjo.

¹⁹Èhi uvo'ego God-are osae ö'idöre jiajoho jiovohijo.

Jiovo'ego God-are jögoru jiaje maua va'orahoro jiohijo.

Va'orahoro jio'ego baderivoromo vajeri varuru'e

vaeromo sa'aho hijiohijiovoromo ènëro direjohijè'e masije darugo'o ruvebihijo.

Sigobu börömehu magonaho sihade jöhoje.

12 Èhi'amu gavodeje bogo gavaruëhi jì'e mu böröme gö ö'idöre jiamu. Èmu hesi bëhoho magonahe gemu jiohijo. Majae niögu va'ène ba'amè'e jiohijo. O hëroho manaerore bamè'e jiohijo. O hesi simanore jije aho'obèhe 12 inovoromo bosö va'ène didi'ahè'e jiohijo. ²Röhu hu dè'ëro jì'ëro raho'irögoro vi'ehe böröme baeromo hara'uoromo darugo'o jö'e dadovavohijo.

³Èhi'ego bogo gavarue mu böröme gö'o ö'idöre ruehijo. Èmu hesi bëhoho kavuè'e sigobu böröme böröme jiohijo. Vörö'e mae jiohijo. Hesi simanoho aho'o övo gö mine övo göre niö'i jio'amohijo. O hesi danoho aho'obèhe övo gö mine övo gö mine jio'amohijo. O sigobu simanoho gemu gemu a masijehu io'amaruëhi jì'e bosöhuro didi'o'amè'e jio'amohijo.

⁴Röhu jije aho'obèhe ö'idöre jio'amajoho niö'i gemu tariojaroho dirö'e gönö niö'i nugo'i dirö'e gönö gemu sigobu hesi uhohuro sa'are ujuoho io'amohijo. Ujuoho io'amoromo è harihu raho'iè'aje magonaho hesi nuninö raromoromo muebehijo rahego harihoho i'iro.

⁵Raromoromo muebe'ego rue magonahohuro harihoho rahohijo huro ijönö hujejo ha'itoho baeromo sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho vörö'o muebejèvego jaburo hu gemu ejahoröhego. Amo harihoho raho'ego è aho ma-majioho ba'ojio God-hu röho mare hijajire è nugohijo. ⁶Evare vëmohuro ju'ebioromo arue a rumo'e sa'are va'ohijo God-hu avohahade öri ari'ere è hijego God-ro ajamiromo muebebe va'ego majae aho'o 1260 barè'iröhego.

⁷Èhi'ego ö'idöre muorovohijo. Anera böröme Michael'o huhu muebejèvaje anerahu'o èho jaburo ri'öromo sigobohu'o muorovoruumohijo.

Muorovo'ego sigobohu'o sigobu hesi anera ömo'ömo-hu'o mana muorovëmihijo. ⁸Muorovëmihijo'ego rueho jaburo sigobohu'o hesi ariböviohu'o taemëvohijo.

Taemëvoromo uëhijo: Ave ö'idöho ioro'ioremu vuonugo'i va'ohëjo. ⁹Èhi uënugoromo è sigobu böröme ö'idöre jiajoho baba'amohijo. Èsigoboho ni'i'ivadire jioje rovadoho hesi ihoho Devil o Satan jiohijo. Sa'ae

dinö'e dinö'e raromarue aribövi sareramuipe juvaje ahoje. Hu'o hesi anera sisè ömo'ömo'u'o sa'are baba'amëvohijo.

¹⁰Baba'amëvamu hejodeje ö'idöre darugo'o uvavamu: Jaruvoho nosi Börömo God-ro hesi darugoho röjahuiromo bövi mae namiromo sisèho noni ruahö'ö-

jahuè'e höjo. O jaruvoho God-hu uavè'ëro böröme namiromo ajamuaje aho Kerisoro no muebejavuaje

darugoho röjahuijè'e höjo. Èhesi bëhoho jö sisè ma-

jahijaje aho baba'amè'e höjo. Huro God nosi A Börö-

mo hesi nunire namiromo vae majae nosi ö mueno'o

jabesi jö sisèho sareramiro mo majahinövade höjo.

Röhu jaruvoho baba'amè'e höjo. ¹¹Nosi Christian ö

mueno'uhuro uvare höjo: God-are Sheep Harihoho

köe rueromo guomè'ëro mae javuajè uvoromo hesi

jöho ae sama'e majëhiromo èhuro sisèho ruahö'öruo-

made höjo. Jabesi sinoho bogo uehorovo'i uvare höjo:

No Keriso-are jöëni vuovè'o'ho iae hesi höjo. ¹²Èhuni

ö'idöho mabèhe höjo. Ö'idöre jiaruje aribövioho

mabèhe jëvaje nimorohohëjo. A'i sa'ahu'o jovohu'o

vaevè'e höjo è hesi bëhoho Satan hu è abuejè'ego.

Abuejè'ëro garomo uvaje höjo: Nasi majaho barè'irö-

goro è'ajëromo vörö'iraejè'e höjo. Èhi uvoruomohijo.

¹³Èhi'ego rue sigobohuro gavade baba'amè'ëro

sa'are jiamu gagorovo aharihu rahade magonahoho

ijumo'i siho baeromo va'ohijo. ¹⁴Siho baeromo va'ego

buruhi börömo hesi vivojoho niö'i magonahohuro

God-aro baehijo èhuro bioromo a rumo'e sa'are

va'oromo hesi röhore hiröhëni. Hijego God-ro muebe-

jego sigoboho è magonahehu hijaje öri ari'eroho bogo

va'ego vadune aho'obèhe niö'i gemu röhu ma-bisemu

hesi ijore barè'röhego. ¹⁵Èhi'ego sigobohuro jovo

böröme hesi jö'ore otehö'öhijo è jovohuro ruomoromo

è magonahehu jiajire va'oromo è magonahoho

bava'ojöro. ¹⁶Jovoho otehö'ö'ego jovohuro magona-

hoho bae'i rue'ego sa'ahuro magonahoho ajamiromo

tögöromo'ego jovohuro è gagore va'o barè'hijo. ¹⁷Va'o

barè'ego è sigobohuro magonaho hesi örire vörö'i-

raeromo va'oromo magonaho hesi aboji harihu'o

ioro'iorohu'o muorovo'i va'ohijo. Röhu è aboji harihu'o

jabesi bëhoho God-are jögoru ejahoromo Iesuare jö

birivoromo mae uehorovarue aribövioho jioruome.

Èariböviohu'o sigobohuro muorovo'i va'ohijo.

¹⁸Èhi'oromo è sigobohuro va'oromo sö jovo riröre

raromohijo.

Vörö'e mi niö'iehu rueromo mu sisè vaejare jöhoje.

13 Sigobohuro sö jovo riröre raromamu naro gavodeje vörö'e mi sisè sö jovore jioromo rojomamu. Hesi simanoho aho'obèhe övo gö mine övo göre niö'i jiohijo. O hesi danoho aho'obèhe övo gö mine övo gö mine jiohijo. O a masijehu didi'aruëhi jì'e bosöho dane gemu gemu jio'amobe va'ohijo. O simane gemu gemu God agarue iho sisèho gemuohemu jajivo'amè'e jiohijo. ²Röhu è vörö'e mi sisè hesi nu ano'oho leopard nu ano'o va'ène jiohijo. O hesi hëroho bear höru va'ène jiohijo. Hesi jö'oho lion jö'o va'ène jiohijo. Röhu rue sigobohuro darugo börömëro

jië'ëro ë darugoho vörö'e mi sisëho bojamiromo uahijo: Na'o röromo röho maro ajio hiro mo nasi öri ari'oho aho'o muebejehonëjo. ³ Röhu ë mi sisëho hesi simanoho gemu aëro anamu guomoromo i'ovë'ëro batato'e jiohijo. Guomoromo i'ovë'ëro batato'e jiamu ae aho'obëhe ëho garomo tiötiovoromo simane sisë'i uehorovoromo uvareje: Èho mae höromo hesi ijore ijore jijihoruomohijo. ⁴ Hesi ijore ijore jijihoromo uvoruomohijo: Sigobohuro vörö'e mioho hesi darugoho mabëhe bojamijade höromo ëhuni sigoboho rajahiruomohijo. Sigoboho rajahiromo vörö'e miohu'o rajahiruomohijo. Rajahiromo uvoruomohijo: Èvörö'e mioho darugo ma'e höjo. Rahuaro ëhi jië'e darugoho höjo. Rahuaro ë vörö miohu'o muorovo'ajëjo. Èhi uvoruomohijo.

⁵ Èhi'ego God-ro ë vörö'e mi hesi öroho bogo tugohahohijo huro nimoronimorohë'i jö sisë jövoromo hesi nimoromo bövie bise'e muebebe va'ojuvo manaere aho'obëhe 42 barë'iröhego. ⁶ Öroho bogo tugohahë'ëro vörö'e mi sisëhuro ri'öromo God agoromo hesi ihoho ijumoromo God-hu hijaje öri ari'oho sivoromo God'o gemu mae ö'idöre raromarue aribövi jabesi sisëho sarerivoromo ëma jövohijo. ⁷ Jö sisëho ëhi jövo'ego God-ro ë vörö'e mi hesi öroho bogo tugohahohijo huro God-are ariböviohu'o muorovoromo ruahö'öjëvo'iröhego. Ruahö'öjëvoromo vöröho baeromo agane gö gö sa'ae dinö'e dinö'e huë gö gö sine gö gö aho'obëhe muebejëvo'iröhego. ⁸ Ae aho'o sa'ae dinö'e dinö'e raramaruoho jaburo ë vörö'e mi sisëho iae uvene aho röjahiruomo'ë'e. Uvene aho röjahi'iröhe hesi bëhoho urimo God-hu ö'idö sa'a bogo bamadevare evare God-ro a ioro'ioro jabesi ihoho hesi Sheep Harihu anego guomoröhe hesi surire jajivo'amadeje hu'o maro raromemu raromo'iröhego. A ioro'ioro jabesi ihoho suriroho bogo jajivo'amadeje bogo ëhioho maroho raromo'iröhego. Röhu iho bogo jajivo'amë'e sa'are raromarue ariböviohuro vörö'e mi sisëho rajahiruomo'ë'e.

⁹ God-are jö hejaruje aribövioho ave jöho hehëjo. ¹⁰ Aehu jemë guduamëvoromo savoji gagore ba'amëvo'ië'oho iae savoji gagoro ba'amëvo'ë'ö. O aehu muo'amëvamu vuovëvo'ië'oho iae vuovëvo'ë'e. Èhi jië'e mu sisë rue'iröhohuni ëhuni God-are aribövioho jemëro birivoromo God gemu uehorovobe va'ore.

¹¹ Èhi'amu gavodeje vörö'e mi sisë gö'o sa'a gagore jioromo rojomamu. Èmi hesi danoho niö'i sheep harihu hesi dano jiajëhi ëhi jëvohijo. A'i huhu jö jövajoho ë sigobu böromëhu jövajëhi ëhi ma-darugo'o jövohijo. ¹² Ijore rovade vörö'e mi sisëhuro urimore rovade mi sisë hesi vöröe gemuoho bae barëromo huni röromo muoho vaehijo. Urimore rovade mi hesi muoho vaeromo sa'are raromarue aribövioho uëhijo jabumëro urimore rovade mi sisëho uvene aho röjahi'iröhego. Aehu hesi simanoho gemu anahamu guomoromo i'ovade ë hesi batato'e simano jië'e mioho rajahi'iröhego muoho vaehijo. ¹³ Ijore rovade miohuro urimore rovade mi hesi muoho vaeromo no bogo gavarue vörö'e mu masijoho vaehijo. Mu masije gö gö vaero-

mo röhu ae aho'obëhe jabesi nunire namiromo uvo'ego vënohuro ö'idöre jioromo sa'are ruvebihijo. Èhu'o ë'ohijo. ¹⁴ God-ro hesi öroho bogo tugohahë'ëro ëhu'ëro ijore rovade miohuro urimore rovade miohuni röromo ëhi jië'e vörö'e muoho vaeromo ëhuro sa'are raromarue aribövioho sarerëmihijo. Sarerëmiromo uëhijo jabumëro urimore rovade mioho rajahi'i munë o rabe sehoromo inöme hesi nu ano'o va'ëne avohoröhego. Hesi simanoho gemu anahamu guomoromo i'ovade ë hesi batato'e jië'e mi hesi nu ano'o va'ëne avohoröhego. ¹⁵ Urimore rovade mi hesi nu ano'o va'ëne inömo avoho'ego God-ro öroho bogo tugohahë'ëro ëhu'ëro ijore rovade miohuro ë mi nu ano'o va'ëne inömo hesi nu gagore jö'o ögëro huosihohijo mi nu ano'o va'ënohuro daruge baeromo jö jövoromo garöhe ae rahu hesi öriroho bogo uvene aho röjahijego muo'amo'iröhego. ¹⁶ Èhi'oromo ë ijore rovade miohuro a masijoho a ininoho inömo marohë'e aribövioho inömo rumo'e aribövioho a jabesi muemu vaejarue aribövioho jabesi nimoro mu vaejarue aribövioho ae aho'obëhe mae jöe bojëmiromo uëhijo: È'ego no jemesi övo manö o varijore jajivëharëjo. Jajivëharëjamu ejëho'ego jajivëhohijo. ¹⁷ Bogo ejëho'ibejo mi sisëhuro öroho tugohëhego iruno'oho bövioho bise'oho bogo imo'ibejo. Èjajivëharoho mi hesi iheje.

¹⁸ Èhesi bëhoho avoho uehorovore. Ae rahu simano ma'e jëvë'oho ë mi hesi iho hesi bëhoho nahoromo birohore. Hesi ihoho 666-je. Èihoho avoho adahë'oho a ihe biroho'anue.

God-are aribövie 144,000 jabuhu jö i'o ioruomade jöhoje.

14 Röhu naro ga'i gavodeje God-are Sheep Hariho ho Zion dahorure nami'ego ae aho'obëhe 144,000 Sheep Harihu hesi ihohu'o hesi Vavu hesi iohu'o varijore jajivo'amë'e hu'o riravamu. ² Röhu hejodeje ruhe ö'idöre uvavamu. Jovehu ruomoromo uvego hejaruëhi o vajerehu anego hejaruëhi o aehu gita bejogo heromo vuëvavuajëhi jöho ëhi jiaavavamu. ³ Èhi uvoromo God-hu hijaje röho ma hesi nuninö hu rajahjarue maje 4 jabesi nuninö a duvaho jabesi nuninö riravoromo jabesinö nu ano'oho nugoromo jö i'oho ioruomohijo. Ae aho'obëhe sa'are sisë'i raramaruoho röhu ae 144,000 ëmino'e God-hu baejëvadoho ë ariböviohuremu ë jö i'o io'iröhoho eni jëvadeje. A ioro'ioroho bogo. ⁴ Èaribövioho magonaho'oho mu sisëho bogo vae'i ma-mae raromarueje. God-are Sheep Harihehu dinö'e dinö'e va'ë'iroho jabu'o hesi ijore ijore jijiharueje. A ioro'iore aho'obëhe jio'amajoho röhu God-ro i'u'e muoho baeromo ëhuro ë ariböviohuremu hesi baejëvadeje. Èaribövioho God'o hesi Sheep Harihohu'o jabuhu aëvo'i ma-mabëhe baejëvaroho jëve. ⁵ Jabumë bogo sareri jöho atamu aho he'irögoro jabumë ma-maemu jëve.

Anerae niö'i gemu jabuhu uvare jöhoje.

⁶ Ëhi'amu gavodeje anerae gö döre bioromo va'amu. Ënerahuro God-are jö maho baej'ëro sa'are raromarue aribövioho majëhiromo uë'irögoro ë'ohijo: Toro'ioemu jioröhe muoho ëhi ëhi höjo. Ëjö maho sa'are raromarue aribövie aho'obëhe sine gö gö agane gö gö huë gö gö sa'ae dinö'e dinö'e raromaruoho majëhi'i va'ohijo. ⁷ Va'oromo jöho ma-darugo'o majëhiromo uëhijo: Jöe hehëjo. God-are öroro avo'avoho uehorovoromo uvohëjo: Hu gemu börömoho höjo. Huhu ae aho'o mevëvo'iröhe majaho rovë'e höjo. Ëhuni ö'idö sa'a sö jovo sa'a gagore suorovaje jovo bamide aho God hesi öroro uvene aho röjahihëjo.

⁸ Ëhi uvo'ego anerae number 2-ohuro ijore rueromo uëvavohijo: Jöe hehëjo. Iae amoho bej'e höjo. Iho'e amo böröme Babylon vej'öho barëj'e höjo. Ëhesi bëhoho urimë'i Babylon amo rajohuro mu sisë röjëhinövareje. Magonahehu ae mu sisë röjëhiromo vörö'e jovo i'imëmego ue'ahoromo simano sisërëromo önö'e jijiharuehi ëhi Babylon amo rajohuro sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho mu sisëho röjëhijamu simane sisërëromo mu sisë sisë vaeruomë'e höjo. Ëhu'ëro Babylon rajohuro God-are i'uoho baeruomë'e höjo.

⁹ Ëhi uvo'ego anerae niö'i rueromo jö majëhijaroho röhu number 3-ohuro jabesi ijore rueromo uëhijo: Jöe hehëjo. Ae rahu mi sisë o hesi nu ano'o va'ëne avoharoho uvene aho röjëhiromo hesi iho varijore o övore baej'öho ¹⁰ ë ariböviohuro God-are i'uoho baerumo'ajëjo. Aehu vörö'e jovo bogo sanuovë'e ma-ue'ahoromo hara'uarue ëhi jië'e i'uoho God-ro vörö'iraeromo bojëmi'iramu baerumo'ajëjo. Baeromo God-are anera jabesi nunire God-are Sheep Harihu hesi nunire raromoromo vënohu'o vënehu ravoromo girosijiomë'e munëhu'o ravëvo'iramu hara'uoruomo'ajëjo.

¹¹ Hara'uo'iramu ë aribövi ravëvaje vënoho bogo duoroho'i ma-u'ivemu u'ivonövo'ajëjo. U'ivo'iramu ae rahu mi sisë o mi hesi nu ano'o va'ëne avoharoho uvene aho röjëhijë'öho o mi hesi iho sinore baej'öho ëhi jië'e aribövioho jabesi vi'ehoho bogo u'uho'i vae majae ma-jiemu jiobe va'a'ajëjo. Anerahuro ëhi uvavohijo.

¹² Ëhi jië'e huë vavaeni rue'iröhohuni ëhuni God-are ariböviehu hesi jögoru ejahoromo Iesu gemu uehorovarujoho jemëro biririvoromo ëhi gemu vaebe va'orëjo.

¹³ Ëhi'amu hejodeje ö'idöre uevavamu: Jajivoromo uvonëjo: Badare muohuni avevej'ö'e o ijönö vuovëv'öho jabumë huë mae baebe va'a'aruëjo. God-are Aru'ahohuro jöe gemuoho jövoromo uvajëjo: Io'ajo. Iae huë mae baeromo mu masijehu u'uvëvadoho vuonugo'i nuho'aruëjo. Nuhë'i ga'a'aruëjo jabuhu vaejarëhi ëhi mae jio'iramu.

Anerae göehu aribövi ma gagovoromo avoho bahi'i anerae göehu sisë aribövi gagovoromo i'u bojëmade uhu jöhoje.

¹⁴ Röhu naro ga'i gavodeje a ma va'ëne aho ajivë'e sue döre hijamu. A masijehu didi'aruëhi jië'e gold'e bosöho simanore didi'ë'e jiohijo. O anio ma'e siravaho övore jiohijo. ¹⁵ Röhu anera göhuro God-are osa börömore jioromo höröromo ruehijo. Rueromo suere hijaje a hesi örire ma-darugo'o uahijo: Iruno'o gemuore bahijarue majaho rovë'e höjo. Jasi siravahuro tarivoromo avoho bahijëjo. Sa'are jiaje iruno'oho mami'e mavoromo eni jië'e höjo. ¹⁶ Ëhi uvavamu hegorovo sue döre hijaje ahuro ë siravahuro sa'are jiaje iruno'o mahotarivoromo avoho bahihijo.

¹⁷ Ëhi'ego röhu anera göhuro God-are osa böröme ö'idöre ë jioromo anio ma'e siravaho baej'e höröromo ruehijo.

¹⁸ Ëhi'ego anerae gö vëni muebejaje anerahuro God-ni suvoro vënehu buejharue maratu bëhire jioromo ruehijo. Rueromo anio ma'e sirava ma'enaje anera hesi örire ma-darugo'o uahijo: Sa'are jiaje grape ö'i bajoho mavë'e jiaje jasi siravahuro tarivoromo ujuohëjo. ¹⁹ Ëhi uvo'ego rue anerahuro hesi siravahuro sa'are jiaje ö'i bajoho tarivoromo munë guorötore ujuoho bahihijo sa'ijosa'ijovoröhëni. Sa'ijosa'ijovo'iröhe hesi bëhoho God-hu vörö'iraeromo a i'u bojëmi'iröhohoje. ²⁰ Munë guorötore ujuoho bahijaroho bogo amo börömoroho jio'i hesi rori'o jiohijo. Röhu ë ö'i bajoho sa'ijosa'ijovohijo. Sa'ijovo'ego ëhuro ë kavuë'e ijo bajo jovohuro kö va'ëne sa'are oterohoromo e'u va'ëne ruhibe rojomojuvo a buno gëvaruëhi ë jovo hesi ëgoho ëmino'e jiohijo. O hesi börömoho 300 kilometre jiohijo.

Ijo tugoho'i majare God-are i'u sa'a rajo bojëmi'iröhëro anerae 7 jabuhu rama ujuohare jöhoje.

15 Ëhi'amu gavodeje noehu bogo gavaruëhi jië'e mu börömo böröme ö'idöre jiamu. Ja'o ga'ibejane tiö'ibejane. Ëhesi bëhoho anerae aho'obëhe 7 jaburo a bövi bise'o ijumo'amo'iröhe inömo sisëho ujuoho ruehijo. Ëinömo sisëho rue'iramu ëhuro God dë vörönimobe rovadoho barë'ë'e. Ëhuni ë inömo sisëho ijo tugoho'i a bövi bise'o ijumo'amo'iröhe inömo jiohijo.

² Ëhi jio'i röhu gavodeje jovo e'u deri va'ëne börömo böröme jiamu. Ëë'u va'ënire vënerö ravanovoromo kavuhijo. O ë e'u va'ëne hesi riröre ae riravohijo. Uri-moho ë ariböviohuro biririvoromo mi sisëhu'o hesi nu ano'o va'ëne inömo'u'o ëho jabesi muoho jöho bogo ejëhoromo mi sisë hesi ihoho sinoroho bogo bae'i ruahö'öjareje. Ëariböviohuro God-hu i'imëmade gitaho ujuohë'e e'u va'ëne ë hesi riröre riravohijo. ³ Gitaho ujuohë'e riravoromo God-are mu vaejahaje ae Moses-are jöho ioromo God-are Sheep Harihu hesi jöhu'o ioromo uvoruomohijo:

Bada God ja daruge aho'o baej'e ae javajëjo.

Jasi muoho masije ma-mabêhe hōjo.
Ja bōrōme namiromo sa'ae aho'o muebejavuanue ae javajējo.

Jasi muoho bogo sareri'ehu jio'i ma-maemu jio'ama-jējo.

⁴ Bada raro ja bogo bōrōme hō uehorovo'ajējo.

Raro jasi ihoho bogo dōroho bamo'ajējo.

Ja gemu ma-maemu javajējo.

Sa'ae aho'obêhe rueromo jasi ōrire rajahiruomo'ajējo jasi mu ma va'orahoro jio'amajohuni.

⁵ Ēhi'amu gavodeje ō'idōre God-hu jiajire niōgu javu maho jiovē'e jiamu. ⁶ Jiovē'e jiamu gagorovo naehu avevejō'e uēvode aneraho 7 ē osare jiē'ēro ma-mabêhe ajivē'e sanu'e niōgoho io'amē'e vinebire gold-ēro muoho taemo'amē'e suorovoromo ruehijo.

⁷ Rue'ego God rajahijarue maje 4-ho rōhu gemuēro anerae 7 jabetesi ōrire gold'e hevōho 7 ēhi anerae gemu gemu bojēmibe va'ohijo. Ēhevō gagoho God-hu a i'u bojēmi'irōhe vōrōhuro irijiomō'amē'e jiohijo God ioro'ioremu hijaje a hesi vōrōhuro. ⁸ Rōhu God-are ajo-hu'o darugohu'o ē hesi u'ohuro God-are osa mare u'ivoromo rumorovohijo. Ae gō ē God-are osa maroho bogo rumo va'o varijēnoho jiohijo. Hujeji anerae 7-ho jaburo a bōvi bise'o ijumo'amo'irōhe mue 7-ho vae barē'iramū evare va'oruomo'ē'e.

Anerae 7-ehu God-are vōrōe ramare jio'amajoho otehō'ojamu sa'are raromarue aribōviehu huē vavaeni sisē baebe rovamu John-hu gavade jōhoje.

16 Ēhi'amu hejodeje God-are osa mare anerae aho'o 7 jabetesi ōrire ma-darugo'o uēvavamu: Va'oromo God-are vōrōe ramae 7-re jiajoho sa'aro otehō'ohējo.

² Ēhi uvo'ego anerae 1-ohuro va'oromo hesi ōvore ramare vōrōho sa'are otehō'ohijo. Otehō'ō'ego mi sisē hesi iho sinore jajivēhoromo mi sisē hesi nu ano'o va'ēne inōmo rajaharue aribōvioho vi'ehi'e sagoho sagoho sisēho baeruomohijo.

³ Sagoho sagohoho baeruomamu urimo anerae gemuehu ramare vōrō otehō'ojadoho rōhu number 2-ohuro ramare vōrōho sō jovore otehō'ohijo. Otehō'ō'ego sō jovoho vuovē'e a jabetesi kō va'ēne jio'amohijo. Jovoho kō va'ēne jio'ego jovore jijiharue majoho aho'o vuovo barēhijo.

⁴ Vuovo'ego urimo anerae niō'iehu vōrō otehō'ōjaro-ho rōhu number 3-ohuro ramare vōrōho otehō'ohijo. Otehō'ō'ego rova'o'amē'e jovohu'o sa'a gagore rojoma je jovohu'o kōrae'amohijo. ⁵ Ēhi'amu naro hejodeje jovo muebejaje anerahuo uavavamu: O asē'e God urimē'i jiobe rovanoho avevejō'oho ēhi javajējo. Ja a maemu javajējo. Jaehu a gēromo ēhi jiē'e i'u mana bojēmijanuoho iae mae hōjo. ⁶ Nume aribōvi sisēhuro jasi jō baeromo majēhijarue aribōviohu'o jasi aribōvi ma ioro'iorohu'o muo'amamu jabetesi kōho rovade hōjo. Jabumēro jasi aribōvioho muo'amamu kōho rovē'ego ēhuni jero jabetesi ōrire kōe mana bojēmijane hōjo ue'aho'irōhego. Jabumē sisē'i ē'arohuni ēhuni ēhi jiē'oho iae mae hōjo. ⁷ Ēhi ua'ego God-ni suvuro

vēnehu buejharue maratuore uavavohijo: Io'ajo. Bada God ja daruge aho'o baejē'e ae javajējo. Jaehu a gēromo i'u mana bojēmijanuoho ēho bogo mu sisēho vae'iro iae mu mae vaejanue hōjo.

⁸ Ēhi uvo'ego urimo anerae niō'i gemuehu vōrō otehō'ōjaro-ho rōhu number 4-huro ramare vōrōho maja nunire otehō'ohijo. Otehō'ō'ego God-ro maja nuni hesi ōroho bogo tugohohijo majaēro vōrō'iraeromo ae aho'o jabetesi sino haho'oho vēnēro ravēvanovorōhego. ⁹ God-ro maja nuni hesi ōroho bogo tugohē'ēro majaēro sisē maro nijēmiromo vēnēro ravēvanovo'ego ē i'u nugō'ōjade aho God agoruomohijo. Jabumē jabetesi mu sisēho bogo vuonugoromo bogo uvoruomohijo: God-are ihoho bōrōme hōjo.

¹⁰ Ēhi'ego urimo anerae ēhi niō'i ēhi niō'iehu vōrō otehō'ōjaro-ho rōhu number 5-huro mi sisēhu bōrōmo vaeromo hijaje hesi dōre ē ramare vōrōho otehō'ohijo. Otehō'ō'ego ē mi sisēhu muebejaje ōri ari'oho ramoramovohijo. Ramoramovo'ego ae aho'obêhe hara'uoromo anēro bitaroho ja'ihorovo'amohijo.

¹¹ Anēro bitaroho ja'ihorovo'amē'ēro jabetesi vi'ehohu'o sagoho sagohohu'o uehorovoromo ō'idōre hijaje aho God hesi ōrire agoruomohijo. Jabumē mu sisē vaeromadoho bogo uehorovoromo vuonugoruomohijo.

¹² Ēhi'ego urimo anerae ōvo gō minehu vōrō otehō'ōjaro-ho rōhu number 6-huro ramare vōrōho rova'ē'e jovo bōrōme Euphrates-are dōre otehō'ohijo. Otehō'ō'ego jovoho sinihohijo ēhuro ruhe maja rojoma jio'oro ruerōhe a masijo jabetesi ōroho jiovēhego maro rueromo muorovoruumorōhego.

¹³ Ēhi'amu naro gavodeje aru'aho sisē niō'i gemu vahuno va'ēnoho gōhuro sigobu bōrōmo hesi jō'ore jioromo gōhuro mi sisē hesi jō'ore jioromo gōhuro sareri'e aru'aho'e jō majēhijaje a hesi jō'ore jioromo suorovoromo rueruomamu. ¹⁴ Ēaru'aho sisēho jabumē Satan-are anera sisēro jioruomē'ēro bogo gavarue darugo'e muoho vaeruomajeje. Darugo'e muoho vaeromo sa'ae dinō'e dinō'e va'arueje sa'are masijo vaejarue aribōvioho aho'obêhe gagovēvego daruge aho'o baejē'e aho God-are maja bōrōmoho rovego muorovoruumorōhego.

¹⁵ Rōhu Iesuro uve: Jōe hehējo. Naro vajiohu'e aēro ō'anovo'iē'ajējo. Ēhuni ae rahu nune jioromo niōgu avo'avoho mueberovē'oho iae mae jioruomo'ajējo. Ēhi jiē'oho bogo ma-sinēremuoho a nuniroho jijihoromo javojoho baeruomo'ajējo. Iesuro ēhi uve.

¹⁶ Amo ē aru'aho sisē niō'i gemu jaburo sa'a muebejarue a masijoho sō ujuohēvo rueromo ōri ari'o ihe Hebrew jōehu uvaruoho Armageddon ē gagovēvohijo.

¹⁷ Gagovēvo'ego urimo anerae ōvo gō mine ōvo gōre gemuehu vōrō otehō'ōjaro-ho rōhu number 7-huro ijo tugoho'i ramare vōrōho sa'anō otehō'ohijo. Sa'anō otehō'ō'ego God-are osa bōrōmore jiaje rōho mare uvavohijo: Iae barējē'e hōjo. ¹⁸ Iae barējē'e hō uvo'ego baderivoromo vajeri varuru'e vaeromo sa'aho sisē maro hijiohijiovohijo. Aevoromo aehu sa'are raromobe rovaroho sa'aho bogo ēhioho darugo'e maho hijiohijiovo'i ma-bisemu jiobe rovadeje. ¹⁹ Sa'aho hijiohi-

jiovo'ego amo börömoho niö'i gemu tariorovobe va'o-hijo. Tariorovobe va'ego ame gö gö sa'ae dinö'e dinö'e jio'amajoho sisërë'amohijo. Röhu God-ro amo böröme Babylon hesi sisëho bogo rumonimo'i vörö'iraeromo i'uoho amo rajoho bojëmihijo ehuro aehu vörö'e jovo ue'ahoromo hara'uaruëhi ë i'uoho baeromo ëhi hara'uoruumoröhego. ²⁰ Ëi'uoho bojëmi'ego sa'a dirö dirö'e jio'amajoho dahore aho'obëhe sisërëromo ëhi va'o barë'amohijo. ²¹ Röhu ënëro direjohi'amë'e masijo masije ruvebihijo. Ëhesi i'uoho gemu gemu 50 kilo rabu'e jio'amë'ëro ehuro ruvebiromo ae tae-mo'amoromo ijumëvohijo. Sisë maro ijumëvo'ego jaburo God agoruomohijo.

Önö'e juvaje magonaho börömo hesi jöhoje.

17 Ëhi'ego anerae aho'obëhe 7 rama ujuoharoho röhu gemuëro rueromo uehijo: Rovego na röjahëgo önö'e juvaje magonaho börömehu i'u baejajoho gavëjo. Ëmagonahoho ruë numë jovemu jië'e öri ar-ire hijaje höjo. ² Urimë'i a masije aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e muebejaruoho ëho jaburo ë magonahoho sihonövere höjo. O ae aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e raromaruoho ëho jaburo hesi jöho ejahoromo hesi vörö'e jovoho ue'ahoromo simane sisërëromo hu'o mu sisëho vaenövere höjo. Ëhuni rovego na röjahëgo huhu i'u baejajoho gavëjo.

³ Ëhi uenugoromo God-are Aru'ahohuro nasi simanoho huotovehamu ë anerahuro na baejavoromo a rumo'e sa'are ruehijo. Baejavoromo rovamu naru gavodeje magonahoho sino kavuë'e mi sisë hesi döre hijamu. Röhu mi sisë hesi sinore iho sisë God agaruoho jajivo'amë'e jiohijo. Hesi simanoho aho'obëhe 7 jio'amohijo. Hesi danoho aho'obëhe 10 jio'amohijo. ⁴ Röhu ë magonahohuro kavuë'e niöge nu ano'e gö gö jië'oho ruahë'e gold mabëhëro aji'e munë mabëhëro nieniae gö gö mabëhëro ehuro gurasijiomoromo avohorovë'e hihijo. Hiromo gold'e enatuoho övëro ma'enohijo. Ëenatu gagoho ë magonahëhu va'inumil'e mu gö gö vaejaje ë hesi va'inumohuro irijiomë'e usihö'e sisë bëhe jiohijo. ⁵ O magonaho hesi ihoho hesi varijore uhu'e jajivoromo uvë'e jiohijo: Ave magonaho hesi bëhoho amo börömoho Babylon höjo. Önö'e jijiharue mu gö gö vaejarue sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövi jabesi vëmoho höjo. ⁶ Röhu na gavodeje ë magonaho hesi simanoho huotorovoromo sisërëjë'e jiamu ë hesi bëhoho huro God-are ariböviehu Iesuare jö birivoromo majëhijaroho muo'amoromo jabesi köho ibe rovë'ëro. Ëhu'ëro jië'ëro simanoho sisërëjë'e jiohijo.

Simane sisërëjë'e jiamu gagorovo na tiötiöevadeje. ⁷ Tiötiöevamu gegorovo rue anerahuro uehijo: Ja rabëni tiöjanuëjo. Ëmagonaho hesi uhu jöho o magonahëhu döre hijaje mi sisë simane 7 o dane 10 jiajoho ë mi hesi uhu jöho huruoho majahi'ie'ajëjo. ⁸ Jaehu gavane mioho urimo namijade höjo. Röhu avevejö'oho bogohöjo. Röhu u'emu gua ëgobövi sa'a gagore jio rojomo'ie'ajëjo ijönö sisëro va'iröhëro. Rojomo'iramu sa'are raromarue ariböviohuro tiöromo jöe barëjëvo'a-

jëjo. Urimë'i ö'idö sa'a bogo bamadevare evare God-ro maro raromemu raromo'iröhe surire a ioro'ioro jabesi ihoho jajivo'i a ioro'ioro jabesi ihoho bogo jajivo'amade höjo. Jabesi iho bogo jajivo'amade ariböviohuro ë mi sisëho garomo tiöruomo'ajëjo. Ëhesi bëhoho ë mioho urimo namijadoho avevejö'oho bogojiajoho röhu ijönö röhu maho jio'a'ajëjo. Iae ehuni tiöruomo'ajëjo.

⁹ Röhu ae rahu ave jöho avo'avoho uehorovoromo simano mae baeromo bëhi nahë'oho ave nasi uhu jö hesi bëhoho biroho'arujëjo. Ëjövode mi sisë hesi simane 7 ëho jabesi bëhoho dahore aho'obëhe 7 hesi jöho höjo. Ëmagonahohuro ë dahore aho'o 7 jië'e hesi döre hijanovaje höjo. Röhu simane 7 jabesi bëhoho gö sa'are masijo vaejarue ae 7 jabesi jöho höjo. ¹⁰ Övo gö mine rireromadoho gemu avevejö'oho daruge jioromo hi'i röhu gemu gö'o bogo rovë'e höjo. Rovë'iroho iae majae ma-bisemu hi'a'ajëjo. ¹¹ Röhu mi sisë urimo namijë'ëro jaruvo bogojiaje hesi bëhoho a masije 7 jabesi jö uavode röhu ë hesi ijore number 8-ehu rueröhe hesi jöho höjo. Röhu ëho urimo riravobe rovarue a masije 7 jabesi ae gemuoho jio'a'ajëjo. Röhu hu sisëro va'a'ajëjo.

¹² Röhu mi hesi dane 10 gavanoho ë hesi bëhoho sa'a muebejarue a masije 10 jabesi jöho höjo. Röhu avevejö'oho mueberuomo'iröhe öri ari'oho bogo baeruumë'e höjo. U'emu bae'a'aruëjo. Jabesi muebe'iröhe öri ari'o baejë'iroho evare a muebejëvo'iröhe darugoho bae'a'aruëjo mi sisëhu'o gemu mae masije riravoromo ae muebejëvego majae ma-bisemu jioromo evare ë darugoho barëjëhoröhego. ¹³ Ëa masije aho'obëhe 10 ëho jaburo uehore gemu bae'a'aruëjo. Uehore gemu baeromo jabesi darugoho aho'o mi sisë hesi örire gemu bojamiromo ajaminövo'aruëjo. ¹⁴ Mi sisëho ajamiromo ri'öromo God-are Sheep Harihohu'o muorovo'aruëjo. Muorovo'iramu Sheep Harihohuro mana muorovëmiromo jabumë ruahö'öjëvo'ajëjo ë hesi bëhoho huro masijo vaeruomaje ae aho'o iosirëmiromo hu gemu döroho jië'ëro. O huhu baejëvo'i uehorovëvoromo hesi baejëvade ariböviehu hu gemu birivoromo uehorovarue ë aribövioho jaburo Sheep Harihohu'o gemuoro bimuvoromo muorovoromo sisëho ruahö'öjëvoruomo'ajëjo.

¹⁵ Anerahuro ëhi ueromo uehijo: Önö'e juvaje magonahëhu ruë numë jovemu jië'ire hijamu gavane jovo hesi bëhoho ae aho'obëhe sine gö gö huë gö gö sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövi jabesi jöho höjo. ¹⁶ Röhu mi sisëhu'o hesi dane aho'obëhe 10 ga'amanohe ehü'o jaburo huotorovoromo ë önö'e juvaje magonahoho nue huodivoromo ijumo'aruëjo. Ijumoromo niögu siri'oho jahaho'amo'iramu dë'ahobatëremu jio'iramu ëhi nugoruomo'ajëjo. Dë'ahobatëremu nugonugoromo hesi sino ioro'ioroho ue'aho'i ioro'ioroho vëniro huoruomo'ajëjo. ¹⁷ Ëhi ë'iröhe hesi bëhoho God-ro uehore ë danoho simanore bojëmijade höjo ehuro huhu nimaje muoho vaejahoruumoröhego. Huhu nimaje muoho jabumëro vaejahoromo simane gemuoho uehorovoromo mi sisëho jabesi

darugoho aho'o bojamiromo ajamijego ë mi sisëhuro bövie namiromo öri ari'oho muebebe va'ego evare God-hu rabe rabe uëvadëhi ëhi jioröhego.

¹⁸ O jaehu gavane magonaho hesi bëhoho iho'e amo börömo hojo. Ëamohuro sa'ae dinö'e dinö'e muebejarue a ioro'ioroho muebe'amarue hojo.

Amo sisë Babylon ma-ioro'ioemu sisërë barë'iröhe jöhoje.

18 Ëhi'amu gagorovo gavodeje anerae gö ö'idöre jioromo ruvebijamu. Hu darugo böröme bæjë'ero ruvebi'ego hesi ajohuro sa'ae aho'obëhe ajivo'amohijo. ² Sa'ae aho'obëhe ajivo'amo'ego madarugo'o uvohijo: Amoho barëjë'e hojo. Iho'e amo börömo Babylon vejö'oho barëjë'e hojo. Avevejö'oho ë amoho Satan-are anera jabesi ame hojo. Aru'aho sisë jabesi öri ari'e hojo. Va'inumi'e ugo sisë ihe göëro göëro ë raromo jijiharue hojo. ³ Ëhesi bëhoho ëhi hojo. Aehu magonaho hesi vörö'e jovo iromo simane sisërëromo hu'o önö'e vaejarue ëhi jïë'e mue gemuoho ë amo rajoho jaburo sa'ae aho'obëhe röjëhijare hojo. Aehu magonaho'o önö'e mu vaejaruëhi sa'are a masijo ömo'ömhuro ë amo gemuore bimuvoromo javoji'e mue gö gö vaejare hojo. O Babylon amo rajohuro mahunö'e raromoromo bövie bise'e imo'i nimare hojo. Ëhi nimë'ëro inömo imo'amarue ariböviohuro sa'ae göro göro jioromo rueromo ë amore jabesi inömo imoromo ëhuro moni ma'e jëvade hojo.

⁴ Ëhi uvavamu hejë'i hejodeje ö'idöre huë gö uvavamu:

Nasi aribövioho ë amore raromarujoho vuonugo'i ruhëjo

ëhuro ë amo rajo jabesi gemuoroho bogo bimuvoromo mu sisëho vae'irarije hojo.

O jabuhu i'u baeruomajoho jemë bogo bæ'irarije hojo.

⁵ Ëamo rajehu mu sisë börömo bëhe vaebe rovaroho God iae uehorovajëjo i'ue bojëmi'iro.

⁶ Amo rajehu mu sisë vaeruomadëhi jemëro i'uoho mana ëhi bojëmiromo röhu gö'o döro börömo bëhe bojëmirëjo.

Jabuhu a ioro'ioro vörö'e jovo bojëmanovamu ue'ahoromo ijumorovarëhi jemëro ëhi mana bojëmirëjo.

Röhu vörö ma-ma'e jovoho bojëmego ue'ahoromo ijumorovo avoho'irarëjo.

⁷ Urimo amo rajehu nimoronimorohë'i jijihoromo mahunö'e raromarëhi

i'uoho mana ëhi bojëmego hara'uoromo huë vavaene baerumo'irajo.

Magonahehu sarerivoromo uvajëhi: Na magonaho börömëro jëvë'ëro dö maro hijaje hojo.

Na bogo doruoho hijaje hojo.

Bogo mae bogo huë vavaenoho bæ hesi jëvajë uvajëhi

ë amo rajohuro ëhi gemuoho sarerivoromo uehorovoromo uvoruomaje hojo:

No masije javuajëjo.

⁸ Ëhuni majae gemuore jabesi i'uoho aho'obëhe majioho rue barë'iramu sisërëjëvo'ajëjo.

Ae guomo guomo sisë baeromo vuovëvo'ajëjo.

Huë vavaene böröme jabesi örire rue'a'ajëjo.

Hömo majae rue'a'ajëjo.

Vënëro ravëvo barë'ajëjo

ë hesi bëhoho jabumë mevo gëromo i'u bojëmaje aho Bada God-are darugoho börömëro jïë'ëro.

⁹ Röhu sa'a gö gö a masijohuro ë amo rajohu'o bimuvoromo javoji'e muoho vaeromo hesi inöme marohë'e mae ujuohoromo mahunö'e raromë'ëro garöhe amoho vënëro ravoromo u'ivo ajiomo'iramu garuomoromo amo hesi jöëni vavaenimoromo nierusuburu'e bamoruomo'ë'e. ¹⁰ Nierusuburu'e bamoromo ë amore huë vavaeni börömo bæjaruoho garomo juhuonivoromo rori'o ëgoböviro riravo'ë'ö. Riravoromo uvoruomo'ë'e:

Babylon vaevë'e amo börömohajo.

E-e vaevë'e biriri'e amohajo.

Jemesi i'uoho ma-majioho bæjë'e jëvajëjo.

¹¹ Ëhi uvoruomo'iramu sa'ae dinö'e dinö'e raromoromo inömo imoromo moni mana ujuoharue ariböviohuro ë amo hesi jöëni vavaenimoromo nierusuburu'e bamoruomo'ë'e. Ëhesi bëhoho urimë'i ë amo rajehu imo'amarue a jabesi inömo imo'amoromo moni bojëminövaroho ë i'u baeröhe majare evare iae barë'ë'e. Barë'iramu ae bogojïë'ëro jabumë inömo bogo imo'amoromo monioho bæ'ë'ö. ¹² Jabesi gold silver

munë gö gö maho nienia maho bogo imo'amoromo monioho bæ'ë'ö. Sanuovë'e niöge kavuë'e nu ano'e gö gö ëhu'o bogo imo'amoromo monioho bæ'ë'ö. Ridi'e ije nu ano'e gö gö ëhu'o bogo imo'amoromo monioho bæ'ë'ö. Inömo inömo mi danehu avoho'amaroho ijo maehu avoho'amaroho rövë'e munë mae hu ajaniehu munë nu ano'o göëhu göëhu avoho'amaroho ëhu'o bogo imo'amoromo monioho bæ'ë'ö. ¹³ Rihu'e i maho ridi'e oso ihe gö gö vënëro buejeho ridivajoho o sino avohorovaruoho o mu rabe rabe vaejaruoho ëhu'o bogo imo'amoromo monioho bæ'ë'ö. Wine jovoho olive ijo bajo jovoho flour-ho wheat-ho cow-ho sheep-oho horse-oho ëhu'o bogo imo'amoromo monioho bæ'ë'ö. Maratu mabëhe horse-ehu jagu bava'aruoho ëhu'o bogo imo'amoromo monioho bæ'ë'ö. Ae magonahe aru'aho'e jioruomajeje röhu mahu mi'o ë'aruëhi ëhi guduamo'amoromo imo'amarueje ae gö jabesi muemu vaeröhego. Ae magonahe mi va'ëne imo'amaruëhioho ëhioho bogo imo'ë'ö. Ijonöho aho bogo imo'amo'iramu ëhuni imo'amarue ariböviohuro nierusuburu'e bamoruomo'ë'e.

¹⁴ Nierusuburu'e bamoromo uvoruomo'ë'e: Vaevë'e amoho ijo baje gö gö i'i ganiganiëgajoho iae barëjëhë'e hojo. Jemë inöme marohë'e mae o bövie bise'e ajivë'e ma-mabëhe jëvadoho sisërëjëhë'e hojo. Dinö'e röhu maho birohorejo. ¹⁵ Iae ë inömo amo rajo jabesi örire imo'amoromo mana marohë'e ma ujuoharohuro ë amo rajehu huë vavaeni vi'ehi börömo bæjaruoho gëromo juhuonivë'ëro rori'o ëgoböviro riravo'ë'e. Ëgoböviro riravoromo huë vavaene baeromo

nierusuburu'e bamoruomo'è'e. ¹⁶ Nierusuburu'e bamoromo uvoruomo'è'e:

E-e vaevè'e vaevè'e amo börömhajo.

Sanuovè'e niögu mabèhe kavuè'e ma-mabèhe io'a-monövarije höjo.

Nieniae gold-ehu inömo göehu göehu avoho'amaro-ho gurasijiomoromo avohorovonövarije höjo.

¹⁷ Jaruvoho jemesi inömo marohè'oho ma-majioho ijumèhè'e höjo.

Boat muebe'amarue aribövioho boat ma'endarue aribövioho boat-re raromoromo mu vaeromo moni baejarue aribövioho boat-re va'arue a ioro'ioroho èho jaburo rori'o ègoböviro riravoromo ¹⁸ garöhe Babylon amoho vènèro ravoromo u'ivo ajiomo'iramu garuomoromo ma-darugo'o uvoruomo'è'e: Sareri amo börömo böröme jiade höjo. Èhi jìè'e amoho urimoho bogojiade höjo. ¹⁹ Èhi uvoruomoromo vavaeni-morovoromo tohotohoho jabesi simanore bu'ödivorovoromo nierusuburu'e bamoromo uvoruomo'è'e:

E-e vaevè'e vaevè'e amo börömhajo.

Boat baeromo sö jovore va'arue ae aho'o noro è amo rajore nosi inömo imèvoromo manaho marohè'e mae ujuohè'e javuajèjo. Jaruvoho ma-majioho sisèrèjè'e höjo. Èhi uvoruomo'è'e.

²⁰ Röhu ö'idö rajoho apostle ömo'ömo jö God-aro baeromo majèhijarue aribövioho God-are aribövi ioro'ioroho jemèro nimorohore. Èamo rajehu jemesi örire sisè'i vaejèvaroho God-ro èho gèromo è hesi i'uo-ho mana bojèmiijè'eje.

²¹ Röhu darugo'e anerae gemuëro munè ha'osi börömo börömo banigojiomoromo sö jovore bu'ö'ego jovo gagore be'abuehijo. Jovo gagore be'abue'ego anerahuo uvavohijo: Èmunèhu e'ure be'abuejè'èro ijonö bogo gavaruèhi amo börömo böröme Babylon i'ue baeromo èhi ma-ioro'ioeremu beva'oromo sisèrè'iramu ijonöho bogo ga'a'anuèjo. ²² Gita bejaruoho jö iaruoho virikö huosiharuoho hægö huaruoho è hesi huèho è amoroho ijonöho bogo he'a'anuèjo. Inömo javuo bövi bise'o avoho'amarue aribövioho è amoroho ijonöho bogo birohèvo'anuèjo. I sa'ijovaje munè hunuohun-uovo'ego garahörö'e baejajoho è amoroho ijonöho bogo he'a'anuèjo. ²³ Iro buno'irae'ego ajivajoho è amoroho ijonöho bogo ga'a'anuèjo. A'o magonaho'o masurovoromo nimoronimoroharuoho è amoroho ijonöho bogo he'a'anuèjo. Röhu amo rajomè urimo jemesi moni mu vaejarue ariböviohuo sa'a ioro'ioroho iosirèmiromomo masije jèvade höjo. Jemèro sareri sareri'e muoho vaeromo sa'ae aho'o jabesi uehoroho ijumèharije höjo.

²⁴ Röhu jö God-aro baeromo majèhijarue ariböviohu'o God-are aribövi ioro'iorohu'o è amore o dinö'e dinö'e raromaruoho muo'amamu vuovèvè'oho è amo rajo jabesi sisè höjo. Iae èhuni è amoho sisèrè'ajèjo. Anerahuro èhi uvohijo.

¹⁹ Èhi'amu hejodeje ae aho'o ö'idöre ma-darugo'o uvoruomavamu: God mabèhèjo. Huro gemuëro maroho bamavujaje höjo. Iho börömo darugo maho

nosi God hesiriremu höjo. ² God-ro ae mae o sisè jèvego gè'i avoho mevèvaje höjo. Èhesi bèhoho è önö'e juvaje magonaho börömehu sa'ae aho'o javoji'e mu röjèhiromomo ijumèvadohuni èhuni huro mevoromo uavade höjo: Sisè javo'ego sisèro va'a'anuèjo. Èmagonahèhu God-are mu vaejarue aribövi muo'amèvadohuni èhuni i'ue mana bojamiijè'e höjo. ³ Èhi uvoruomoromo röhu maho uvoruomohijo: God mabèhèjo. Èamo börömo vènehu ravaje u'oho èhi ma-ajiomemu ajiomo'ajèjo. ⁴ Èhi uvoruomo'ego rue a duvahe aho'obèhe 24-ho o God rajahijarue maje 4-ho jaburo sa'are ague aho raromoromo God-hu röho mare hijajoho rajahiromo uaruomohijo: Èjöhö iae mae-èjo. God mabèhèjo.

Masu'iröhe söro God-are Sheep Harihehu bae'iröhe jöhoje.

⁵ Èhi uvoruomo'ego God-are röho mare uvavohijo: Nosi Börömo God mabèhe uarèjo. Hesi mu vaejaruue hu uehorovarue aribövi masijohu'o ininohu'o aho'o hesi öroro huè mae uarèjo. ⁶ Èhi uvoruomamu hejè'i naro hejodeje ae aho'obèhe uvorovaruehi jovehu ruomoromo uvajèhi varurehu anego hejaruèhi èhi uvoromo uvavamu: God mabèhèjo. Bada nosi God daruge aho'o baejè'e ahuro böröme namijajèjo. ⁷ Èhuni è'ego no huè mae baeromo nimoroharèjo. Hesi iho-ho mabèhe uavarèjo. Èhesi bèhoho God-are Sheep Harihehu masu'iröhe majaho rovè'e höjo. Huhu masu'iröhe magonahohuro avohorovè'e höjo. ⁸ God-ro sanuovè'e ajivo avohè'e niögöho bojamamu ba'amè'e höjo. Èhi uvoruomavohijo. Röhu sanuovè'e niögu hesi bèhoho God-are ariböviehu mu ma vaejarue hesi jöhöje.

⁹ Èhi'ego è anerahuo uehijo: Ave jöhö jajivoromo uvonèjo: Ae rahu hejè'oho uèvamu: God-are Sheep Harihehu masu'iröhe söroho ro ihè uèvamu hejè'oho huè mabèhe jioruomo'ajèjo. Èhi uenugoromo uehijo: Ave jö hejanuoho God-are jö maho höjo. ¹⁰ Anerahuro èhi uèvamu hejè'i naro hu uvene aho röjahi'irögoro hesi hörü'ere ague aho hijodeje. Hiromo rajahi'irögoro è'tamu gegorovo uehijo: Bogave èhioho è'iranèjo. Jæhu God-are mu vaejanue èhi jìè'e mu vaejaje ae jevajèjo. O jasi ö mueno'ohu'o Iesuare jö mae uehorovoromo majèhijaruoho jabuhu Badare mu vaejaruèhi na'o èhi è'aje ae jevajèjo. Èhuni nadi na rajehi'i God gemu rajahijèjo. Èhesi bèhoho Aru'aho gemuohuro jöe bojè'mè'ego aëro ijonö jioröhe jöhö majèhinövare höjo o avevejö'oho Iesuare jöhö majèhijarue höjo.

Mu Ma Uehorovaje Aehu sino ajivè'e horse-re hiromo va'oromo sisè ariböviohu'o muorovade jöhoje.

¹¹ Èhi uèvamu gavodeje ö'idöho jiovè'e jiamu. Jiovè'e jiamu gagorovo gavodeje ae sino ajivè'e horse-re hijamu. Èa hesi ihoho Birivoromo Mu Ma Uehorovaje Ahoje. Hu mevoromo gövuajaje a mae o sisè javuego gövuajajoho èho huro mae uehorovoromo è'ajeje. O muorovajoho èhu'o huro mae uehorovoromo è'ajeje.

¹² Rõhu hesi nunoho vënëro höduvanovohijo. O hesi simanore a masijehu didi'aruëhi jië'e bosõho aho'obëhe didi'o'amë'e jiohijo. Rõhu hesi sinore ihe jajivë'e jiohijo. Ae gö ë iho hesi bëhoho bogo ga'i hesi huro sivue gavajeje. ¹³ Hu köëremu jië'e niõgoho ba'amë'e jiohijo. Rõhu hesi ihoho God-are jö jumu-vë'ohoje. ¹⁴ Rõhu ö'idöre jioruomaje muorovo ariböviohuro aji buse jië'e sanuovë'e niõgoho io'amoruomë'e sino ajivo'amë'e horse-re raromoruomohijo. Raromoromo ë a börömo hesi ijore ijore jijihoruomohijo. ¹⁵ Rõhu ë a hesi jö'ore anio ma'e kaejõho jiohijo ëhuro God bogo uehorovarue aribövi sa'ae dinö'e dinö'e raromaruoho ruahö'öjëvoröhëro. Ruahö'öjëvoromo hujejo ha'itoho baeromo vörö'o muebejëvo'ë'e jaburo hu gemu ejahoruomorõhego. Muebejëvoromo aehu kavuë'e ö'i bajo munë guorõtore hõrehu taemotaemovoromo sa'ijovo'amaruëhi huro sisë aribövioho ëhi hörëro taemotaemovo'amo'ë'e. Ëhesi bëhoho daruge aho'o baejë'e aho God-hu dë vörönimego vörö røjëhiromi i'u bojëmijaje jõhoje. ¹⁶ Rõhu hesi ahionö niõgu dõre ihoho jajivoromo uvë'e jiohijo: Masijo vaeruomaje ae aho'o iosirëmiromi hu gemu döroho höjo. Ëhi jajivë'e jiohijo.

¹⁷ Ëhi'amu gavodeje anerae gemu maja nunire namijamu. Namiromi dõre bioromi va'arue ugoho aho'obëhe ma-darugo'o uëhijo: God sörö böröme bamajëjo. Rueromi gemuoro gagovohëjo ¹⁸ ëhuro sa'are masijo vaejarue a jabesi birogoho iromi muorovo a masijo jabesi birogoho darugo'e a jabesi birogoho horse jabesi birogoho horse-re va'arue aribövi jabesi birogoho mae o sisë'i raromarue aribövi jabesi birogoho a masijo o a inino jabesi birogoho ëho i'amo'irarije höjo. Ëhi uëhijo.

¹⁹ Rõhu gavodeje urimo gavode mi sisëho o sa'ae dinö'e dinö'e masijo vaeruomaje aribövioho o jabesi muorovo aribövioho ëho jaburo ë sino ajivë'e horse-re hijaje a börömo'u'o hesi muorovo ariböviohu'o muorovo'i gemuoro gagovë'e jiamu. ²⁰ Muorovo'ego horse-re hijaje a börömo'u'o hesi muorovo ariböviohu'o ëho jaburo mi sisëhu'o mi sisë hesi sareri'e aru'aho jö majëhijaje ahu'o ëhi guduamo baejëvo va'ohijo. Urimë'i ë jö sareri'e majëhijaje ahuro mi sisë hesi jõho ae sarerëmiromi darugo'o majëhiromi mi sisëhuni roromo noehu bogo gavarue darugo'e muoho vaenövadeje. Darugo'e muoho vaeromi ëhuro aho sarerëmi'ego ae rahu mi sisë hesi iho sinore baeromi hesi nu ano'o va'ëne inömo avoharoho uvene aho røjahijë'oho guaro rireromi va'onövareje. Amo ë sareri'e aru'aho jö majëhijaje ahu'o mi sisëhu'o guduamëvoromo bogo anëgo'i ma-babu'öjëvo'ego vënehu munë ravoromi girosijiomoromi e'u börömo va'ëne jiajire ë bejëvo va'ohijo. ²¹ Bejëvo va'ego jabesi muorovo aribövi sisëho horse-re hijaje a börömo hesi jö'ore jioromi höröjade kaejõhuro muo'amohijo. Muo'amo'ego uge aho'obëhe ë aribövi jabesi birogoho ue'ahë'ëro dë bajo'e jio'amohijo.

Satan gua gagore vadune ëgobövie hi'irõhego tövoromo gua gago ëgobövire ba'amamu John-hu gavade jõhoje.

20 Naro gavodeje aneraho ö'idöre jioromi gua ëgobövi hesi ojo jiovarue key'o biriri'e ö'ohu'o övëro ömëvë'e ruvebijamu. ² Ruvebiromi ë anerahuro ni'i'ivadire jioje rovade sigobu börömo hesi ihoho Devil o Satan ë sigoboho guduamoromo tövohijo ëhi jioje va'ojuvo vadune aho'o 1,000 barë'irõhego. ³ Tövoromi ë gua ëgobövire ba'amo'ego beva'ohijo. Beva'ego ojoho tugohoniagivoromi sivaëro badihi taemohijo ëhuro hu bogo höröromi urimo ë'adëhioho sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho sarerëmibe va'ego vadune aho'o 1,000 barë'irõhego. Rõhu vadune aho'obëhe 1,000 barë'irami evare ojoho jiovahoiramu iae höröromi hibe juvoromi majae ma-bisemu barë'irami evare barë'ë'e. Ëhi jio'ë'e.

⁴ Ëhi'amu gavodeje a masijoho rõho mare raromamu. God-ro urimo uëvamu darugoho baeruomadeje ae mevëvoromi gëröhëni mae o sisë jëvego. Ëaribövioho rõho mare raromoruomohijo. O gavodeje a ioro'ioro jabesi aru'ahoho jio'amamu. Urimë'i ë ariböviohuro sa'are raromoromi God-are jö Iesuhu majëhijadoho ae majëhibe jijihamu gagorovo aëro ë mu maho bijönimoromi sönöe tarivëhamu vuovëvadeje. Vuovëvë'ëro ë aribövi jabesi aru'ahoho gëvodeje. Urimë'i ë aribövioho jaburo mi sisëho o ë mi hesi nu ano'o va'ëne avohare inömo bogo uvene aho røjëhijareje. Ëmi sisë hesi ihoho varijore o övore jajivëho'irõhoho bijönëgamu bogo baejareje. Bogo baejë'ëro vuovoromi i'ovë'ëro Keriso'o gemu mae masije vaejuvo vadune aho'obëhe 1,000 barëhijo. ⁵ A ioro'ioro bogo i'ovo'i ma-vuovo momorö'öjuvo vadune aho'obëhe 1,000 barë hesije. A'i naehu gëvode aribövioho i'ovoromi ri'öjë'e raromoruomohijo. Jabuhu i'ovoromi ri'öjare hesi bëhoho urimo ri'ö'irõhe majahojë. ⁶ Urimo i'ovoromi ri'ö'irõhe aribövioho huë mae jëvo'ë'e. God-are aribövi maho jëvo'ë'e. Urimo vuovëvadoho rõhu maho bogo vuovoromi sisëroho va'i a'i God-are o Keriso-are priest muoho vaeromi Keriso'o gemu mae masije vae'irami vadune aho'obëhe 1,000 barë'ë'e.

Satan ruahö'öromi vëni ravajire ë bu'ö'irõhe jõhoje.

⁷ Vadune aho'obëhe 1,000 barë'irami Satan jiovo nugö'ö'irami höröromi va'ë'e. ⁸ Hörö va'oromi Gog sa'are Magog sa'are sa'ae dinö'e dinö'e ae sarerëmibe muorovjõro gagovëvobe va'ë'e. Sarerëmibe gagovëvobe va'irami ae aho'obëhe muorovo'i gagovo'irami nie'u va'ëne jio'ë'e. ⁹ Nie'u va'ëne jië'ëro sa'ae bövioho ruë numë tagavoromi God-are aribövie hesi amo börömore riravaruoho muorovëmi'i numëvo'ë'e. Numëvo'irami vënëro ö'idöre jioromi ruvebiromi ravëvo barë'ë'e. ¹⁰ Ravëvo barë'irami Satan ë aribövi sarerëmiromi gagovëvade aho babu'ö'irami vënehu munë ravoromi girosijiomoromi e'u börömo va'ëne

jiajire be'abue'ë'e. Urimo mi sisëhu'o hesi sareri'e jö majëhijaje ahu'o ba'amëvego abo rireromo'iröhire ë be'abue'ë'e. Be'abueromo mi sisëho o sareri'e jö majëhijaje aho o Satan ëho jaburo vae majae hara'uemu hara'uobe va'ë'ö.

Ae aho'obëhe God-are nurire riravego jabesi muoho mae o sisë jiego God-hu ma-ioro'ioremu mevoröhe jöhoje.

¹¹ Ëhi ë'ë'ö. Röhu gavodeje a masijehu raromarue ëhi jië'e ajivë'e röho börömore ae gemu hijamu. Hi'ego aehu huruomo va'aruëhi sa'ahu'o ö'idöhu'o ëhi arua anumiae va'ego röhu ijoho bogojiohijo. ¹² Ëhi'amu gavodeje vuovëvë'e aribövioho ininore va'o masijore ë röho ma hesi nunire riravamu. Riravo'ego suri surioho jiovo'amohijo. Röhu suri suri göho ëho maro raromemu raromo'iröhe aribövi jabesi iho jajivo'amë'e suroho jiovohijo. O suri suri ioro'ioroho ëho ae aho'o mu vaebe rovere jöho jajivo'amë'e jiohijo. Ëröho mare hijaje ahuro suri surioho adahohijo ga'i di ahuro mu maho vaejë'e jiego di ahuro mu sisëho vaejë'e jiego. Ëho garomo uëhijo: Mu mae vaejë'e javaje manö va'ëjo. Mu sisë vaejë'e javaje sisënö va'ëjo. ¹³ Vuovare aribövi ioro'iorohuro sö jove iromo vuovo momorö'öjë'ëro jië'ëro rojomoromo ioro'iorohuro vuovë'e ariböviehu raromaruire ë jioromo ri'öromo rueruomohijo. Rue'ego röho mare hijaje ahuro ae gemu gemu mevo garomo mu mae vaejadoho o mu sisë vaejadoho manaho ëhi bojami'ego baebe va'ohijo. ¹⁴ Röhu vuovarue vöröhu'o a vuovego bahijarue öri ari'ohu'o ëhu'o ma-ioro'ioremu bu'ö'ego vënehu ravoromo e'u börömo va'ëne jiajire ë abue'ego ijönöho vuovarue öroho bogojiohijo. Röhu vënehu ravoromo e'u börömo va'ëne jiaje hesi bëhoho ae rahu sisë vaejë'ëro vuovoromo ri'öjë'ëro röhu maho vuovoromo ë e'u va'ënire abueröhe jöhoje. ¹⁵ Ae rahu mae raromemu raromo'iröhe surire hesi iho bogojië'oho ëhi jië'e aribövioho ujuoho ruruhö'ö'ego e'u va'ëne vënehu ravajire ë rireromohijo.

God-hu ö'idö sa'a bövi bise'o i'o avoho'iröhe jöhoje.

21 Ëhi'amu gavodeje ö'idö i'ohu'o sa'a i'ohu'o jiamu ö'idö mamiohu'o sa'a mamiohu'o sisërë barëjë'ëro. Sö jove urimo jiadoho bogojiohijo. ² Ëhi garomo gavodeje God-are amo böröme hesi ihoho Jerusalem amo i'e ö'idöre God-hu hijajire jioromo ruvebijamu. Magonahehu masu'irögoro baruohuro gajöro sino avohorovaruëhi ë amo i'oho ëhi avohë'e jiohijo. ³ Ëhi jiamu gagorovo hejodeje röho mare madarugo'o uvavamu: Jöe hehëjo. Avevejö'oho God-are javu maho a ririö jië'ëro huro a'o gemu mae hinövo'ajëjo. Jabumë hesi aribövie jëvo'i huro jabu'o gemu mae hiromo muebejëvonövo'ajëjo jabesi Börömëro jië'ëro. ⁴ Muebejëvoromo nuni jovoho miorëho'ajëjo. Ijönöho aho bogo vuovëvo'i bogo nivo'i huë vavaenoho vi'ehoho bogo baeruomo'ajëjo mu mamioho mami'e barëjë'ëro jië'ëro.

⁵ Ëhi uvo'ego röho mare hijaje ahuro uvavohijo: Jöe hehëjo. Naro bövie bise'e i'ëremu bamajëjo. I'ëremu bamajë uvonugoromo uehijo: Ëjöhö bogo sareroho jio'i iae jö mae höjo. Ëhuni suroro jajivonëjo. ⁶ Ëhi ueromo uehijo: Muoho iae barëjajëjo. Na urimo ni'i'ivevadoho röhu ijo tugoho'ioho ëhi gemuoho jevo'ajëjo. Mue aho'o aevodoho ëhi vae barë'irodoho jevajëjo. Ae rahu huë girihëvë'oho naro sa'a gagore rojomaje jovoho vuoromo suvuore bojëmi'ejöjo ue'ahëgo i'ovëvo'iröhego. ⁷ Ae rahu mu sisë ruahö'öjë'oho aviëhi jië'e huë maho nasi örire bae'a'ajëjo. Na hesi Börömöho God jevo'i hu nasi harihe jio'a'ajëjo. ⁸ A'i juhuonivoromo mu vuonugarue aribövioho sareri sareri'e aribövioho mu sisë gö gö vaejarue aribövioho a muo'amarue aribövioho önö'e jijiharue aribövioho iro oso'e vaejarue aribövioho inömo sisë aru'aho'e höromo uvene aho röjahi'amarue aribövioho jö sareri'e atarue aribövioho aho'obëhe ëhi jië'e aribövi jabesi öri ari'oho e'u börömo va'ëne munë vënehu ravoromo girosijiomajire ë jio'a'ajëjo. Ëhesi bëhoho ë aribövioho mami'e vuovëvadoho röhu maho vuovoromo ë va'o raromoruomo'ajëjo.

Jerusalem amo i'o hesi jöhoje.

⁹ Röhu urimo anerae 7 ramare vöröho 7 otehö'öjamu evare bövie bise'e ijo tugoho'i sisërë'amadeje. Mami'e ëhi ë'are anerae aho'obëhe 7 röhu gemuëro rueromo uehijo: Rovego na röjahijego Sheep Harihu hesi vaboro i'e masuvajoho gavëjo. ¹⁰ Ëhi uenugoromo God-are Aru'ahohuro nasi simanoho huotoveho'ego ë anerahuro baejevoromo dö mare ajiomoromo dahoru börömo ëgobövire ë ruehijo. Baejevo rueromo röjehijamu gavodeje God-are Amo Böröme hesi ihoho Jerusalem ö'idöre God-hu hijajire jioromo ruvebijamu. ¹¹ Ëamohuro God-are ajoho baejë'ëro ëhu'ëro ajivohijo. Ajivoromo ma-mabëhe ajivo barëjë'e jiohijo. Munë mabëhe hesi ihe jasper ajivajëhi ëhi ajivohijo. ¹² Röhu ë amo hesi rejoho ëgo ëgobövi mae jiohijo. Rejo hesi ojoho aho'obëhe 12 jio rova'ohijo. Anerae aho'obëhe 12 oje gemu gemu riravo rova'ohijo. Israel rajo jabesi agane 12 jabesi ihoho gemu gemu ojo ahore jajivo'amo va'ë'e jiohijo. ¹³ Maja höröjajinöho oje aho'o niö'i gemu jiohijo. Maja beva'ajinöho oje niö'i gemu jiohijo. Ruënöho niö'i gemu viënöho niö'i gemu ëhi jiohijo. ¹⁴ Ëamo rejo hesi uhuroho munë aho'obëhe 12 ruhë'e jië'ëro ëhu'ëro rejoho bibivoromo namihijo. Ëmunë ruho va'are ahore God-are Sheep Harihu hesi apostle ömo'öme 12 jabesi ihe gemu gemu jajivo'amo va'ë'e jiohijo.

¹⁵ Röhu na'o jö jövaje anerahuro gold-ehu avohare vahu baejaruoho övoro baejë'e jiohijo amo bövi hesi vahuoho o amo rejohu'o ojohu'o ëho jabesi vahuoho bae'iröhëro. ¹⁶ Röhu ë amo börömöho iono göho iono göho ruhënöho numënöho vahuvojadoho hesi vahuoho ma-gemuoho jiohijo. Anerahuro gold ahoho bava'oromo amo börömo hesi vahuoho vahuvo garomo gavodeje amo hesi ëgoho 2,400 kilometre jio'i hesi bunohu'o döre ajiomadohu'o jabesi vahuoho gemu-

ho jiamu. ¹⁷ O anerahuro amo hesi rejo vahuoho vahuovo garomo gavadeje rejo döre ajiomadoho 60 metre jiamu. Jabuhu vahuvo gavaruëhi ëhi gavadeje. ¹⁸ Röhu amo rejoho munë nu ano'o mabëhëro vaejë'e jiohijo. Munë hesi ihoho jasper-je. O amo bövioho ma-gold-ëremu avohë'ëro ma-ajëro jië'ëro ruënörire öri ari'ohu'o ga'a'anue. ¹⁹ Röhu amo rejo bibivo'iröhego rejo uhure bahijare munëho munë mabëhe nu ano'e gö gö avohoromo bahijë'e jiohijo. Munë number 1 hesi ihoho jasper ajivë'e ma-mabëhe jiohijo. Munë number 2 hesi ihoho saphire nuogu'e ma-mabëhe jiohijo. Munë number 3 hesi ihoho agate mahu guho'e jiohijo. Munë number 4 hesi ihoho emerald rövë'e ijo hano va'ëne jiohijo. ²⁰ Munë number 5 hesi ihoho onyx hesi nu ano'e gö gö kavuë'e jionövo ajivë'e jionövohijo. Munë number 6 hesi ihoho carnelian kavuë'e jiohijo. Munë number 7 hesi ihoho quartz hövë'e jiohijo. Munë number 8 hesi ihoho beryl ijo hano va'ëne jiohijo. Munë number 9 hesi ihoho topaz hövo avohë'e jiohijo. Munë number 10 hesi ihoho chalcedony rövoromo hövanovë'e jiohijo. Munë number 11 hesi ihoho turquoise nuogu'e jiohijo. Munë number 12 hesi ihoho amethyst rövoromo kavuanovë'e jiohijo. Munë aho'obëhe 12 jabetesi nu ano'e gö gö ëhi jio'amohijo. ²¹ Röhu rejo oje aho'obëhe 12 jabetesi tugoharuoho ëho nienia ha'ose aho'obëhe 12 jiohijo. Oje gemu gemu nienia ha'ose gemu gemu ëhi jio'be va'ohijo. Röhu amo hesi öri böromoho ma-gold-ëremu avohë'ëro ma-ajëro jië'ëro ruënörire öri ari'ohu'o ga'a'anue.

²² Röhu gavodeje God rajahjarue javu böromoho bogojiamu. Bada God daruge aho'o baejë'e ahu'o hesi Sheep Harihohu'o ëho jabu bëhi maro jëvë'ego ëhuni bogo osaremuoho rajëhi'i dinö'e dinö'e God'o hesi Sheep Harihohu'o ë rajëhiruomohijo. ²³ O bëhoho rabëni majahu'o manaerohu'o ë amoroho bamoromo ajivojoro. God-are ajohuro amoho ajivoromo God-are Sheep Harihohu'o iro va'ëne amoho ajivajeje. ²⁴ Ajivo'iramumu sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho ë amo hesi ajire jijihonövo'ë'ö. Sa'are masije riravarue ariböviohuro jabetesi bövie bise'e nu ano'o mabëhe gavaruoho ë amore ujuoho rue'ë'ö. ²⁵ Ëamoroho vahioho bogojio'ë'e. Majae vahie bogojio'i ma-majae jiemu jio'iramumu amo rejo ojoho bogo tugohonövo jiovonövo'i ma-ëhi jiovo nugo'ë'ö. ²⁶ Sa'ae dinö'e dinö'e raromarue ariböviohuro jabetesi mu maho inömo maho ë amore ujuoho rueruomo'ë'e. ²⁷ Va'inumi'e muoho bogo mae bogo barueruomo'ë'e. Mu sisë gö gö vaejarue aribövioho o sareri'e jö atarue aribövioho bogo ë amoroho rueruomo'i a'i mae raromemu raro'iröhe aribövi jabetesi iho Sheep Harihu hesi surire jajivo'amade ë ariböviohuremu ë amoroho rueruomo'ë'e.

22 Ëhi'amu iae ë anerahuro röjehijamu gavodeje a i'ovëvoröhe jovoho ajivo barëjë'e rova'amu. Jovoho God'o hesi Sheep Harihohu'o jabuhu arijarue röho mare jioromo ruehijo. ² Röho mare jioromo rueromo amore öri böromo hesi ririre rova'ohijo. Jovohoririre rova'i a i'ovëvo'iröhe ijoho ionire ionire ri-

ravobe va'ohijo. Vadune gemu gemu röhu vae 12 12 bajoho ëhi raejajeje manaere gemu gemu. Ëjio hano hesi bëhoho sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövi marëjëvo'iröhoho jiohijo. ³ A'i God-hu bijönimaje bövioho bise'oho ijönöho ë dirö'oho bogojio'ë'e.

God'o hesi Sheep Harihohu'o jabuhu masije vaeromo arijarue röho maho ë jio'ë'e. God-are mu vaejarue ariböviohuro hu ë rajahinövo'ë'ö. ⁴ Rajahiromo hesi nu ano'oho ganövo'ë'ö. Hesi ihoho jabetesi varijore jajivo'amë'e jio'ë'e. ⁵ Röhu vahioho ijönöho bogojio'ë'e. Iro hesi ajohu'o maja hesi ajohu'o ajivëvo'iröhe bëhoho bogojio'ë'e. A'i Bada God-are ajohuro ajivëvonövo'ë'e. Ajivëvo'iramumu jabumëro ioro'ioerumu masije riravoromo öri ari'ohu'o muebebe va'oruomo'ë'e.

Iesu rueröhe jöhoje.

⁶ Röhu ë anerahuro uehijo: Ave jöe aho'o hejanuoho iae mae-ëjo. Bogo sareroho höjo. Bada God hesi Aru'aho a jabetesi simanore bamëhego ae jö majëhijarue aho God-ro hesi aneraho na remö'öjade höjo naru rueromo röjehijego hesi mu vaejaruue ariböviohuro garomu uvo'irarijego: God-ro nimo'ego majae ijönöho ëhi ëhi jië'e muohuro nosi örire rue'ie'ajëjo. Ëhi uehijo.

⁷ Röhu Iesuro uve: Jöe hehëjo. Na ma-burëro ö'ie'ajëjo. God-are jö böromoho ave surire jajivë'e höjo. Ëhuni ae rahu ejë'oho huë mabëhe jioruomo'ajëjo. Ëhi uve.

⁸ Röhu naehu jajivode jö hesi muoho aho'obëhe John naru heromo gavë'e jeve. Heromo ganugoromo ë mu röjehijade aneraho naru uvene aho röjahi'irögoro hesi höru'ere ague aho hijodeje. ⁹ Ëhi'o'ego uehijo: Bogave ëhioho ë'iranëjo. Jaehu God-are mu vaejanue ëhi jië'e muoho vaejaje ae gemuoho jevajëjo. O jasi ö mueno'ohu'o jö God-aro baeromo majëhijaruoho o jaehu jajivanue surire jö ejaho'iröhe aribövioho jabuhu God-are mu vaejaruëhi na'ö ëhi ë'aje ae gemuoho jevajëjo. Ëhuni nadi na rajëhi'i God gemu rajahijëjo.

¹⁰ Ëhi uenugoromo uehijo: Ijönö jioröhe mu hesi jö ave suri surire jajivanuoho nadi subivëhonëjo ë hesi majahodunovë'e jiaje. ¹¹ Ae rahu mu sisë vaejaruoho ëhi vaemu vaebe va'oruomo'ajëjo. Ae rahu va'inumi'e mu uehorovaruoho ëhi uehorovemu uehorovobe va'oruomo'ajëjo. Ae rahu mu ma vaejaruoho ëhi vaemu vaebe va'oruomo'ajëjo. Ae rahu God gemu uehorovaruoho ëhi uehorovemu uehorovobe va'oruomo'ajëjo.

¹² Röhu Iesuro uve: Jöe hehëjo. Na ma-burëro ö'ie'ajëjo. Jemesi mu hesi suvuoroho ujuohoromo ö'ejöjo mu diehi diehi mae o bisemu sisë'i sisë'i vaejarijëhi ae gö gö suvuoroho ëhi bövie o bise'e bojëmi'irodëni.

¹³ Na urimo ni'i'ivevadoho röhu ijo tugoho'ioho ëhi gemuoho jevo'ajëjo. Na aevo'i jevadoho röhu ijönö jevo'ajëjo. Mue aho'o aevodoho ëhi vae barë'irodoho jevajëjo.

¹⁴ Ae rahu niögu u'o'amaruoho huë mabëhe jioruomajëjo. Ëhi jië'e aribövioho naru uë'iramumu a i'ovëvo'iröhe ijo hesi bajoho iromo amo rejo hesi ojohoruahoromo amo böromore rueruomo'ajëjo. ¹⁵ A'i

mu sisë gö gö vaejarue aribövioho iro oso'e vaejarue aribövioho önö'e jijiharue aribövioho a muo'amarue aribövioho inömo sisë aru'aho'e höromo uvene aho röjahi'amarue aribövioho sareri'e mu nimoromo vaejarue aribövioho ëhi jjië'e aribövioho ave amoroho bogo rueruomo'i ma-rori'o jioruomo'ajëjo.

¹⁶ Iesu naro nasi aneraho nugö'öjë'e jevajëjo ë jöho huruoho majëhijego ekaresiae gö gö he'irarijego. Na a böröme David-are ujoho jevajëjo. Sisonuvego ajivaje mujöroho va'ëne jevajëjo. Iesuro ëhi uve.

¹⁷ Röhu God-are Aru'ahohu'o Sheep Harihehu i'e masuvade magonahohu'o jaburo niö'iro uvö: Ruehëjo. O ave jö he'irarije aribövioho jemë'o uvore: Ruehëjo. O ae rahu huë girihëvë'oho jemëro ruehe. Nimë'oho rueromo a i'ovëvo'iröhe jovoho ma-ire. Manaho bogojjo'ë'e.

Ijo tugoho'i jöhoje.

¹⁸ Röhu John naro God-are jö börömoho ave surire jajivë'e jeve. Ehuni naehu jajivode jö he'irarije ariböviohumë ave jö majëhi'ië'ajoho avoho here. Naehu jajivode jöho ae rahu gö'o döre ëma jajivë'oho ave surire jajivode i'uoho God-ro ë aho bojami'ë'e. ¹⁹ O ae rahu uvë'oho: John-hu jajivade jö ë hesi vituoho sisë höromo dodure bu'öjë'oho God-ro uvo'ë'e: Ehü jjië'e aho sisë höromo dodure bu'ö'ë'e. Dodure bu'ö'iramu ave surire jajivode a i'ovëvo'iröhe ijo bajoho bogo i'ë'e. O ave surire jajivode God-are amo börömoroho bogo va'ë'e.

²⁰ John naehu jajivode jö mae hö uvaje Ahuro uve: Iae na ma-burëro ö'ië'ajëjo. Bada Iesu iae mae uvanue. De je rove.

²¹ Bada Iesuro jemë aho'o huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.